

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius Foreningen

Redigeret af

BERNH. JENSEN

Præst.

---

77. Aargang.

K Ø B E N H A V N

FREMMEDSPROG - TRYKKERIET „ATHENE“

1929

Indholdsfortegnelse.

I. Fædrenes Vidnesbyrd.

Indledning	2.	17
Troen	18.	41
Troskilderne		57
Hvorved vi kan erkende Gud		81
Treenigheden		100
Sjælen		147
Syndefaldet og dets Følger		161
Englene		177
Jesu Guddom	193. 217. 241. 265.	281
Kirken ... 297. 321. 345. 369. 385. 40.. 425. 449. 465. 489.		
	513. 529.	545
Kødets Opstandelse		569
Den almindelige Dom		585
Himmelen		601
Helvede		625
Skærsilden	641.	657
Kærligheden til Gud		673
Kærligheden til Næsten		697
Synden	721.	745
De evangeliske Raad		761
Præstestanden	777.	801
Ægteskabet — den kristelige Familie	817.	833
Guds Naade		857
Den helliggørende Naade		881
De gode Gerninger		905
Daaben		921
Firmelsen		937
Alterets helligste Sakramente		953
Skriftemaalet		977
Den sidste Salvelse		1001
Præstevielse og Ægteskab		1025

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Pavelig Rundskrivelse om de orientalske Studier (Ved F. K.).. 5.	19
Sankt Agnes Basilika i Rom (Mogens Kai Nørregaard)	43
Israelsmissionens sande Væsen (fr. Dominicus)	47
Slaar Retfærdighedens Time?	59

IV

Peterskirkens Indre (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>).....	61
Fastemandat	97
Romerske Skitser (<i>Paul v. Hedemann</i>)	
<i>Quo vadis</i>	102
<i>Basilica Apostolorum</i>	179
<i>Titus-Buen</i>	203
<i>San Clemente</i>	225
I <i>San Callistos Katakombe</i>	246. 267
<i>Konstantinsbuen</i>	311. 330
»Du har sejret, Galilæer«.....	440
Biskoppeligt Hyrdebrev.....	113. 137
Da Petri Lænker brast — (<i>Peter Schindler</i>).....	121
Af en Korsrelikvies Historie (<i>Holger Baadslund</i>).....	149
Den hellige Benedikt og Benediktinerne (<i>Peter Schindler</i>).....	195
Apostolisk Kundgørelse om Kirkemusikken.....	287
Apostolisk Kundgørelse, hvorved et ekstraordinært almindeligt Jubelaar forkyndes	299
Lateran-Pagtens Realitet (<i>Peter Schindler</i>).....	306
Lage Urne (<i>Johan Johnsen</i>) .... 323. 347. 371. 387. 408. 429. 451. 467. 498. 515. 531. 551. 573.	590
Katholsk Ungdoms Landsmøde.....	403
Den nye Messe paa Jesu Hjertes Fest	436
Hørsholm. Et Eksempel paa en Begyndelse (<i>M. Spaus</i>).... 455. 477. 502.	519
Den salige Claude de la Colombière (<i>A. Otto</i>).....	475
Sankt Hans (<i>F. R.</i>).....	491
Fra Sagfører til Præst og Biskop. Den hellige Alfons M. af Liguori (<i>A. Scherz</i>)... 587.	609
Exsultemus. 25. Juli 1929 (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>).....	603
Sankt Laurentius (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>).....	613
A propos — Doktor Maria Montessori (<i>Ellen Bohn-Jespersen</i>)....	627
St. Hildegard (<i>A. E.</i>).....	659. 675
St. Ansgørs Jubilæum i Stockholm.....	679
»Catholic Emancipation« (<i>Alfred Otto</i>).... 685. 699. 723. 748.	780
Forbudte Bøger (<i>F. K.</i>).....	708. 730
Et andet Stockholmermøde (<i>Dom Raphael Walzer</i>).....	763
Om at lade læse Messe (<i>Præst</i>).....	790. 806
Kardinal Wilhelm van Rossum. 1879—1929.....	803
Christi sociale Kongeherreredømme (<i>Abbed Laurentius Zeller</i>). 819. 835.	860
Kongregationen for unge Mænd i 50 Aar (<i>P. N.</i>).....	870
Ecce Sacerdos Magnus (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>).....	884
Fabrikant Josef L. M. Hoffmann (-nb-).....	908. 924
Immaculata. 1854—1929 (<i>F. R.</i>).....	956
De engelske Martyrer (<i>Josef Wolfisberg</i>).....	991. 1009. 1028

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Pavens Jubilæumsaar begynder.....	10
Folkeforbundet og Kvindeligaen.....	13
Tidsskrift-Læsekreds.....	13
Hus og Hjem i Skær af Julestjernen (<i>Steph. Wevers</i>).....	29
Fra sidste Uge. »Storken« (<i>B. J.</i>).....	33
Læserens Understregninger (Ved fr. D.).....	34. 107
Den internationale Bedeuget om Genforening i Troen (<i>Verner Stabeht</i>)	35
Fra Frankrig	51. 90

Valfart til Monte Cassino	52
Skal Unio undlives? (<i>Holger K.-Hafstrøm</i>)	53
25 Aars Jubilæum for Vejle Menighed (<i>O. B.</i>)	65
Den katolske Aktion i Østerrig (<i>Mgr. Jacob Fried</i>)	69
Danske i Rom (<i>JH</i>)	72
Et katolsk Damehjem (<i>Susanne Saabye</i>)	72
»Unio« og katolsk Aktion (<i>Vald. Kallan</i>)	85
En dansk Karmelit	87
Mère Franciska	91
Jubilæet i Vejle	124
Han, nede ved Døren — (<i>Præst</i>)	126
Unio (<i>H.- og Holger K.-Hafstrøm</i>)	133
(<i>Otto Ramding</i>)	172. 283
Rosenkranssognets Menighedsmøde (<i>L. A.</i>)	154
Sociale Dybdemaalinger (<i>Vincent M. Nabb</i>)	163
Pater Paul M. Werhahn (<i>Alf. Silcowitz</i>)	167
Pastor P. L. van Thiel (<i>Confrater</i>)	184. 211
St. Paulus's Lovprisning af Jøderne (<i>Vincent M. Nabb</i>)	185
Benediktiner-Oblaterne (<i>A. E.</i>)	202
Nyt om Stenbogen	210
Katolsk Moral . . . Folkeforbundet (<i>J. Wolfsberg</i>)	211
Korsets Konge (<i>Heinrich Mohr</i>)	219
Kirkestaten	223
Om Forbud	254
Lateranet, Indtryk fra Festdagene 11. og 12. Februar 1929	257
Konfirmation (<i>Præst</i>)	283
Den første Messe i en tyrolsk Landsby (<i>Inger Baumgarten</i>)	287
Den nye St. Ignatiusstatue i Jesu Hjærtetkirken (<i>Holger K.-Hafstrøm</i>)	289
Kirkens Værnehelgen (<i>J. K.</i>)	304
Kardinal Francis Aidan Gasquet (<i>P. S.</i>)	333
Sekularfesten for den katolske Frihedslov i Westminster Dom- kirke (<i>C. H. L.</i>)	335
Benediktus-Festerne Maj 1929	339
Katolsk Ungdoms Landsmøde 19. Maj 1929 (<i>D. K. U. F.</i>)	342
Vor Benediktiner-Gæst	353
»Ægteskab og Børnebegrænsning« (<i>P. Nösen</i>)	356
Ansargsjubileet i Sverige i augusti 1929 (<i>St. Ansgarius-Kommiten</i>)	359
Under Verdenskirkens Tag (<i>D. K. U. F.</i>)	361
Domorganist Flor Peeters Orgelkoncerter (<i>A. E.</i>)	363
Katolikkerne i England og de kommende Valg	376
Benediktus-Dage	378
Benediktus-Festen	391
Et Testamente (<i>Sognepræst</i>)	394
Pax benedictina (<i>Dom Alois Mager</i>)	412
Benediktinerens Besøg (<i>Komitéen</i>)	415
Taksigelse efter Det hellige Messeoffer (<i>Peter Schindler</i>)	416
Afladsbøn	419
Grundloven level (<i>F. Ronge</i>)	427
Don Giovanni Bosco (<i>P. S.</i>)	433
Direktør Anton Pedersen	481
For 10. Gang til Haraldsted	482
Christi Legems Fest i Roskilde (<i>W.</i>)	483
Vatikanstatens første Love	500
Den første og den tiende Valfart (<i>A. Meyer</i>)	505
Don Boscos Saligkaaring (<i>Iko</i>)	521
Tre gamle Kirker (<i>Verner Stabeht</i>)	535
Katolsk Fest i Hvilested (<i>K. V. P.</i>)	539
Valfarten	540
Johannes et Paulus 26. Juni (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>)	547

VI

Katholikkerne paa Den internationale Arbejdskonference	(<i>Jaques Pacy</i>)	558
Hospitalsindvielse i Kolding		560
Sct. Ansgars Festlighederne i Sverige (<i>Komiteen</i>)		564
Fred i Meksiko		571
René Bazin (<i>Raoul Narsy</i>)		578
Konkordatet med Preussen		580
Lucenarium (<i>A. E.</i>)		595
Mère Brigitte		621
Den fascistiske Regering og Den hellige Stol (<i>Ch. D.</i>)		633
Et Nødtraab. St. Ansgars Kirkeskole er i Fare (<i>L. De Vos</i>)		636
Den kirkelige Udvikling i Tjekoslovakiet		644
Fra Vatikanet og Kurien (<i>A. Rasetschnig</i> og <i>Enrico Pucci</i>)	648. 665. 826. 842. 892.	1032
Fra Festlighederne paa Island		649
Da Vejen blev indviet (<i>A. E.</i>)		650
Sterilisation og Kirkefølgelse (<i>Peregrinus</i>)		652
Basaren for den nye St. Annæ Kirke paa Amager (<i>Sognepræsten</i>)		653
Den 7. nationale eukaristiske Kongres i Frankrig (<i>François Veuillot</i>)		666
Pater Houben (<i>Knud Kinzi</i>)		691
Den islandske Biskops Titel		692
Brev fra London (<i>Peregrinus</i>)		713
Efteraarsemesteret i A. C. (<i>Veni</i>)		714
Elevation (<i>Præst</i>)		735
St. Josefs Hospital i Esbjerg (<i>Cornelissen</i>)		738
Økumenisk Virksomhed paa Amager (<i>Enoch Hjorth</i>)		752
Et Forord (<i>Præst</i>)		754
Det katolske Kvindehospital i Aalborg indviet		755
St. Hedvigssøstrenes nye Noviciat i Dalum (<i>J. Olrik</i>)		757
Det ny St. Maria Hospital i Vejle		771
Den katolske ivreren		811
En Buste af Pave Pius XI (<i>J. Wolfisberg</i>)		827
Protest overfor Statsradiofonien		829
Sædeligheden i Maribo Kloster		843
Et Vidnesbyrd om Skriftemalet		849
Israelsgildet og andre Foreninger (<i>Verner Stabehl</i>)		849
»Luk Kirkerne op« (<i>K. P.</i>)		894
En katolsk Børnehave (<i>Cay Benzon</i>)		897
Vore Børns Læsning (<i>C. B.</i>)		899
Protestantiske Klostre (<i>K. P.</i>)		912
Katolsk Folkebørnehave (<i>Martha Mygind</i>)		914
Resultater af en Basar (<i>C. B.</i>)		916
Danske Kvinders Katolske Forbund's Raadmøde i Aarhus		929
Bøn om Hjælp (<i>Th. A. Zoetmulder</i>)		930
Efter St. Annæ Kirkes Basar (<i>Sognepræsten</i>)		932
Protestantisk »Allehelgensdag« (<i>Katolsk Pressebureau</i>)		945
Livslede (<i>R. Rendel</i>)		964
En Tale i Søndags (<i>En taknemmelig Tilhører</i>)		966
Pave Pius XI		982
Af Pavens Liv		983
Pius XI og den Katolske Aktion (<i>F. K.</i>)		986
Pius XI og Østerland (<i>Peter Schindler</i>)		989
Citta del Vaticano		994
Julenat anno Domini 1121 i Prémontré (<i>Frater O. Præm.</i>)		1004
Jul i Rom (<i>Peter Schindler</i>)		1007
Om Børnehaver og Julegaver (<i>Josef Wolfisberg S. J.</i>)		1014
Kirkemusik-Aften i SakramentsKirken (<i>A. E.</i>)		1034
Radioklubben (<i>G. J.</i>)		1035

VII

IV. Digte.

To Bryllupssange	83.	396
En Paaskesalme (<i>Petrus Venerabilis</i> , ved <i>Viggo J. von Holstein Rathlou</i>)		244
Skærtorsdagsbetragtning (<i>Enoch Hjorth</i>)		244
Bror Degen (<i>Holger K. Hafstrøm</i>)		377
Madonna (<i>I. N. N.</i>)		643
Dødssalme (<i>Peter Schindler</i>)		944
Advent (<i>Peter Schindler</i>)		963
Julerim (<i>Enoch Hjorth</i>)		1003

V. Nye Bøger.

Universal Knowledge. Volume II (<i>Niels Hansen</i>)		155
Peter Schindler: To liturgiske Messeandagter		173
O. B.: Lille Mindehæfte ved Vejle Katholske Menigheds 25 Aars Jubilæum		173
Kirken. Tidsskrift for kirkelig Orientering. 1. Hft. (<i>Sch.</i>)		232
Peter Schindler: Liturgi. 2. Hft.		232
Fr. Paludan-Müller: Benedict fra Nursia og hans Amme (<i>Enoch Hjorth</i>)		259
Peter Schindler: Liturgi. 4. og 5. Hft.		364
St. Benedikt, Andagtsbillede		364
Min Sjæl højlover Herren (<i>J. Wolfsberg</i>)		381
Pax. Monthly Review (<i>Niels Hansen</i>)	421. 669.	1017
Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen: Illustreret dansk Litteraturhistorie (<i>N. H.</i>)	459. 669.	900
Peter Nøsen: Ægteskabet i den katolske Kirke		460
Albert Lysander: Kors og Tvårs		507
Katholsk Aarbog for Danmark 1929		716
Billeder fra Ansgarsfesten i Stockholm		829
Pater Dominicus Johnner: Die Sonn- und Festtagslieder des vatikanischen Graduale (<i>Augusta Eschricht</i>)		830
Vilh. Lorenzen: De danske Augustinerklostres Bygningshistorie (<i>B. J.</i>)		850
F. Ohrt: Gamle danske Folkebønner		852
Dante Alighieris Guddommelige Komædie (<i>Peter Schindler</i>) ..	852.	969
J. V. Christensen: Valdemaernes Kirke. St. Bendt i Ringsted ..		876
Rob. Hugh Benson: Idealister (<i>Corrente del Mare</i>)		900
Don Boscos Sendebud		901
Johannes Jørgensen: Don Bosco (<i>B. J.</i>)		940
J. Gettel: Jule-Pastorale (<i>Fr. Siegler</i>)		948
R. Wickl: Adventsbetragtninger (<i>F. K.</i>)		948
Knud Bruun-Rasmussen: En Herre viser sig (<i>P. S.</i>)		969
Peter Schindler: Den hellige Benedikt af Nursias Munkeregel (<i>H. M.</i>) ..		970
E. og C. Engholm: Fra sollyse Strand (<i>F. R.</i>)		996
Sigrud Undset: Gymnadenia (<i>B. J.</i>)		1015
»Indbrudstyven« og andre Fortællinger (<i>G.</i>)		1018
Anton* Juulsen: Digte (<i>Corrente del Mare</i>)		1018
Julekerten		1019
Kimer I Klokker		1019
Juleroser		1019
Børnenes Juleroser. — Juletid		1019

VIII

VI. Aarsberetninger, Kollektter og andre Smaating.

Vinterlig Valfart (<i>Verner Stabel</i>)	36
Oversigt over Vincentsforeningens Indtægter og Udgifter i 1928 ..	73
Ungdomshjemmene i Nakskov (<i>A. Smitz</i>)	75
Elisabethforeningen (<i>C. T.</i>)	173
Holland-Danmark (<i>A. Smitz</i>)	234. 276.
Et Nødtraab fra Lolland (<i>T.</i>)	260
Brev fra Fredericia (<i>Johs. Frederiksen</i>)	275
Katholsk Ungdoms Landsmøde. Indkvartering (<i>D. K. U. F.</i>)	276
Den 14. April (<i>Verner Stabel</i>)	277
Tak (<i>Glade Eksercitanter og M-Y.</i>)	277
Holland-Danmark (<i>A. F. Beyer</i>)	290
Endnu et par ord fra Fredericia (<i>Johs. Frederiksen</i>)	291
Børnene igen (<i>Verner Stabel</i>)	292
Vor Ungdoms Pinsemøde (<i>D. K. U. F.</i>)	315
Velgørenhedskoncerten (<i>Verner Stabel</i>)	316
Basar for den nye St. Annæ Kirke (<i>Præsterne ved St. Annæ Kirke</i>)	317
Katholsk Arbejdsanvisningsbureau	364
Før Pinsestævnet (<i>D. K. U. F.</i>)	380
Universitetets 450 Aars Jubilæum	394
Koncerten den 14. April 1929 (<i>Verner Stabel</i>)	395
Katholsk Ungdomsværn	420
Feriebørn (<i>Verner Stabel</i>)	460
Trørødhus	485
Til Provinsboerne (<i>Verner Stabel</i>)	485. 510
Valfartsrejse til Sverige	509
Prinsesse Margrethes Feriehjem	525
Valfarten til Sverige	525
Fællesrejsen til Stockholm	541
Den svenske St. Ansgars Fest	638
Meddelelse fra Katholsk Klubs Rejsbureau	692
Retræterne i »Trørødhus« i August 1929 (<i>En Deltager</i>)	716
Nu er Tiden inde	773
Katholske Skoledrenge's Ferieophold paa Allerslev Kloster i Som- meren 1929	878
Rosenkrans-Kirken	917
Danske Kvinders katholske Forbund	918
Katholsk Børnehjælpsdag (<i>CT.</i>)	933
Julekoncert (<i>H.</i>)	948
»Indbrudstyven« og Børnene paa Landet	967
Nørrebro's Hjem (<i>H. D. T. Kiærulff</i>)	967
Hjemmene i Nakskov (<i>A. Smitz</i>)	968
En Don Bosco i Danmark (<i>Momberg</i>)	996
Radio	1020

IX

VII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

<i>Afrika</i>	157	<i>Meksiko</i>	487. 527
<i>Australien</i>	877	<i>Nordamerika</i>	318. 462. 933. 1038
<i>Belgien</i>	77. 134. 902	<i>Norge</i>	318. 445. 486. 510
<i>Canada</i>	1021		526. 623
<i>Czechoslovakiet</i>	398. 1037	<i>Portugal</i>	654
<i>England</i>	54. 174. 236. 582	<i>Rom</i>	77. 213. 236. 278
	854. 1036		294. 318. 446. 462
<i>Frankrig</i>	110. 278. 293. 318		487. 510. 542. 582
	814. 1037		598. 638. 639. 854
<i>Holland</i>	918. 1037		877. 974. 1038
<i>Indien</i>	831	<i>Svejts</i>	446
<i>Irland</i>	623. 1036	<i>Sverige</i>	567. 670
<i>Italien</i>	398. 814. 902. 1038	<i>Tyskland</i>	293. 486. 510. 526
<i>Kina</i>	463. 1038		542. 623. 877. 949
<i>Kongo</i>	639	<i>Ungarn</i>	670. 933. 1037

B. Indenlandske (udenfor København).

<i>Aarhus</i>	<i>Nyborg</i>	365	<i>Palestrinakorets</i>
382 Regnskab	37 Pastor Op de Coul		Koncert
997 Pavefest	rejser til Vejle	758	Israelsgildet
<i>Fredericia</i>	<i>Nykøbing</i>	813	Liturgiske Fore-
37 Nye Klokker	76		drag
236 Pastor Frederik-	189		<i>Randers</i>
sens 40 Aars Ju-	486		317 Carl Melchiors død
bilæum	997)		<i>Ringsted</i>
398 Firmelse	<i>Næstved</i>		213 Ny Døbefont
<i>Haderslev</i>	565 Fru Katharine		526 Valfarten
526 Christi Legems	Willer død		<i>Ringsø</i>
			998 Nyt Kapel
566 Tysk-dansk Præ-	<i>Nøddebo</i>		<i>Roskilde</i>
stemøde	486 Pater Janssen		134 Frk. Holten de-
<i>Holbæk</i>			koreret
188 Katholsk Kvinde-	<i>Odder</i>		<i>Rudkøbing</i>
forbund	622 Nyt Kapel		189 Pater Vervoort
<i>Horsens</i>	<i>Odense</i>		holder Gudstjeneste
109 Birgittaforeningen	293 Udgravninger		<i>Vejle</i>
<i>Kolding</i>	<i>Ordrup</i>		94 Menighedsjubilæum
565 Nyt Børnehjem	76 Israelsgildets		
716 Skolens Udvidelse	Mindeandagt		
<i>Maribo</i>	93 Mødreforening		
973 Birgittakredsen			

C. Københavnske.

14 S. M. D. M.s Julefest	92 Ungdomsmøde i St. Ansg. Sogn
37	93 Kvindelig Vincentsforening i
54} Højskolen	Rosenkranssognet
75 Kongregationen af Apostlenes	109 Katholsk Kvindeforbund
Dronning	109 Højskolen
76 Katholsk Kvindeforbund	134 Vincentskonferencernes
92 Højskolen	1. Generalmøde

X

<p>134 Læge d'Auchamp dekoreret 156 S. M. D. M.s Fastelavnsfest 156 Vincentskonferencernes 1. Generalmøde 157 Sjælemesse for Enkedronning- gen af Spanien 157 } Højskolen 174 } 188 Katholsk Pressebureau 212 A. C. 212 Pater van Thiels Begravelse 213 Højskolen 235 S. M. D. M.s Generalforsamling 235 Passionsspil 261 } A. C. 292 } 317 Organist Flor Peeters's Koncerter 343 Unio 365 Dom Magers Forelæsninger 365 A. C. 382 Vincentskonferencernes 2. Generalmøde 397 S. M. D. M.s Foraarsfest 462 Pastor Mariboës første Messe 486 A. C.s Generalforsamling 564 Biskoppen rejser til Island 582 Kardinal van Rossums Besøg</p>	<p>758 S. M. D. M.s Blad 796 A. C.s Rusgilde 813 S. M. D. M.s Stiftelsesfest 831 A. C. 854 Maristbrødrenes 40 Aars Jubilæum 854 St. Josefs Hospitals Beretning 876 St. Mikael's Klub 877 Pavefest 902 Krucifiks paa Sundby Kirkegaard 902 De unge Pigers Mariakongre- gation i Sundby 902 Pavefest 918 A. C. 949 Jubilæumsaftaden 971 Katholsk Kvindeforbund 972 Pavefest 972 A. C. 972 Aftenunderholdning i Rosen- kranssognet 973 St. Knuds Skoles Pavefest 973 Moderaften i St. Annæ Kirke 1020 S. M. D. M. 1020 Julius May død 1021 A. C.</p>
--	--

Billeder.

Korrundingen i St. Agnes's Basilika. Pastel af Mogens Kai	45
Nørregaard	
Mr. Garland aabner et Møde paa Londons Gader	49
Peterskirken. Gloriens Oval	62
— Baldakinens Søjler	63
— Kuppelindret	64
Vejle. Skole, Kapel og Præstegaard	66
— Kapellets Indre	66
— St. Norberts Kirke	67
Biskop Brems som Sognepræst i Vejle	68
Pave Pius XI	123
Pater Paul M. Werhahn	168
Skikkild: St. Benedikt	197
Beuroner-Skolen: St. Benedikt underviser St. Placidus og	
St. Maurus	201
Pater van Thiel	211
Statue af St. Ignatius	290
St. Josef	305
Dom Alois Mager	354
Dom Mager med Rosenkranskirkens Præster	392
Don Bosco	434
Korset i Sorø Kirke	469
Liturgstolen i Roskilde	499
St. Hans Kapel i Hørsholm	503
Det indre af St. Hans Kapel	520
St. Søren's Kirke i Holmstrup	536
St. Søren's Kilde i Holmstrup	537

St. Hedvigs Klinik i Kolding	562
Det dansk-tyske Præstemøde i Haderslev	566
Beurons Klosterkirke	596
St. Alfonsus M. Liguori	610
San Lorenzo uden for Murene og Kirkegaarden	614
Højkoret i San Lorenzo	615
San Lorenzo in Mirando	617
Obeliskken paa Montecitorio	619
Mère Birgitte	621
Gruppebillede fra Bispevielsen paa Island	649
Den nye Kirke i Reykjavik	650
St. Maurus Kapel ved Beuron	651
St. Hildegard	660
St. Hildegard hos Kejser Barbarossa	677
Klosteret Eibingen	677
Paa Vej til Bjørkø	681
Fælleskommunionen paa Bjørkø	682
Processionen paa Bjørkø	683
Processionen paa Bjørkø: Biskop Müller og Kardinal Faulhaber ..	684
Den nye Fløj paa St. Mariæ Hospital i Vejle	772
Det nye Kvindehospital i Aalborg	797
Kardinal van Rossum	804
Buste af Pius XI	828
Ebba Holm: Dantes Møde med Beatrice	853
Pater Wilhelm Tenten	871
Kronprinsessegade Nr. 42	872
Alter fra Kronprinsessegade	874
Den hellige Borrromeo i Bøn	884
Santa Prassede	888
San Carlino alle 4 Fontane	890
Josef L. M. Hoffmann	909
Don Bosco	941
Pave Pius XI	981
Achille Ratti som Student	984
Kardinal Ratti blandt unge i Milano	987
Udsigt fra Peterskirkens Kuppel	989
Præmonstratenser-Jul	1005
Mariasøjlen paa Piazza di Spagna, smykket den 8. December	1007

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 1.

Søndag den 6. Januar.

1929

INDHOLD: Jesu Sirachs Visdom eller Ekklesiastikus. — Fædrenes Vidnesbyrd. — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Pavens Jubilæumsaar begynder. — Folkeforbundet og Kvindeligaen. — Tidsskrift-Læsekreds. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Avertissementer.

Jesu Sirachs Visdom eller Ekklesiastikus.

(Efter Vulgata.)

Kap. 7, 31—40.

Tre vigtige Dyder.

1. Gudsdyrkelse.

Frygt Herren af hele din Sjæl og hold hans Præster hellige! Elsk din Skaber med al din Kraft og lad ikke hans Tjenere i Stikken! Ær Gud af hele din Sjæl og vis Præsterne Agtelse og rens dig ved (at overlade dem Offerdyrets) Køller! Giv dem deres Del, som det er befaleet dig (i Moseloven), af Førstegrøden og Syndofret; efter en Forømmelse rens dig ved smaa Gaver! Frembær for Herren Køllernes Gave og Indvielsesofret og Førstegrøden af (Leviternes) Tiende! 31—35.

2. Næstekærlighed.

Ræk ogsaa Haanden frem til den fattige, at din Sone og din Velsignelse maa blive fuldkomne! Lad Gavens Yndest tilflyde alle levende, men unddrag heller ikke den døde din kærlige Omsorg! Forhold de grædende ikke din

Trøst, og sørg med de sørgende! Vær ikke ked af at besøge en syg; thi derved bliver du stærkere i Kærligheden. 36—39.

3. *Den ledende Tanke for dit eget Liv.*

Ved alt, hvad du gør, betænk Enden, saa vil du i Evighed ikke synde! 40.

Anmærkning: Hvad der er sagt i Dag, er et fortræffeligt Program for det nye Aar og hele vort Liv. I korte Ord mindes vi om vore Pligter mod Gud, vor Næste og os selv. — Læg Mærke til, at sammen med vor Herre nævnes hans Stedfortrædere og Tjenere paa Jorden. Hvad du gør mod dem, ligemeget om det er godt eller ondt, er gjort mod Herren selv og gengældes paa tilsvarende Maade. — Opfordringen til ved alle dine Foretagender at betænke dit Endeligt, d. v. s. Død, Dom, Himmel eller Helvede, er af saa stor praktisk Betydning for dit daglige Liv, at den ikke let kan overvurderes. Denne Tanke, siger den hl. Augustinus, slaar Hovmod ned, slukker Misundelsens Ild, helbreder fra Ondskab, bortskræmmer Vellyst, knuser Forfængelighed og Pralesyge, den baner Vej for Selvovervindelse, fremmer Dyd og hellig Livsvandel og skaffer os den evige Frelse. — Kan du finde nogen bedre Hjælp end den?

F. K.

Fædrenes Vidnesbyrd.

Fra mine theologiske Studier kan jeg huske, at en af mine Professorer, en meget anset og i videnskabelige Kredse videnom bekendt Mand, stadig kom tilbage til den samme Formaning: læs Fædrenes Skrifter, dér finder I den rette Kristentro, dér staar I ved Kilden! Denne Professor var en af de bedste Venner af Prælat Hugo Læmmer. Prælat Læmmer var Professor ved Universitetet i Berlin, en grundig lærd Mand; han blev Katholik, en af de største Konvertitskikkelser i det sidste Aarhundrede. Læmmer var en

oprigtig Karakter, der kun søgte Sandheden; han søgte, men fandt, at der ligefrem var lagt et Slør over de fleste videnskabelige Værker —, der var noget, som skjulte den fulde, rene Sandhed. Saa fattede han den Beslutning at gribe til selve Kildeværkerne, til Fædrene, og det varede slet ikke længe, inden han opdagede, at kun Originalen fremviste den rene Sandhed, og at de senere Bearbejdelser var farvet efter Forfatterens Brillen. Det varede ikke længe, før Professor Læmmer havde fundet Sandheden og Vejen til Moderkirken, som han sluttede sig til med sin oprigtige Karakter og med hele sit Hjerte. I mere end en Menneskealder var han derefter Professor ved det katolske Universitet i Breslau.

Der ligger ligesom et Slør over mange Menneskers Anskuelse, en farvet Tone, thi hvorledes kunde det ellers forstaas, at Protestanterne kalder St. Augustinus for deres Kirkelærer. En Mand af Folket, afdøde Folketingsmand Jens Busk — han hørte ikke til de lærdes Kreds — svarede engang paa denne Paastand paa sin ægte djærve jyske Maade: Om Augustinus var Katholik eller Protestant, det véd jeg ikke; men jeg véd kun det ene, at Augustinus havde den Grundsætning: *Roma locuta, causa finita* — har Rom talt, saa er Sagen afgjort.

Det var den 24. Juni 1926, at der blev holdt et stort Jubilæumsmøde i Birkende paa Fyen til Ære for St. Ansgar og Hans Tausen. Biskoppen over Fyens Stift talte om St. Ansgar. Han begyndte med at klare en Indvending mod at fejre dette Jubilæum: hvordan kan vi Protestanter fejre St. Ansgar? St. Ansgar var jo Katholik og katolsk Helgen! Ja, svarede Biskoppen, paa St. Ansgars Tid — i det niende Aarhundrede — var der endnu ikke nogen Spaltning, den kom først efter St. Ansgars Tid! Den samme Tanke finder vi hos en anden kirkelig Mand i Protestantismen, den nu afdøde grundtvigianske Pastor Emil Koch. En af hans Konfirmander fortalte mig om hans Konfirmationsundervisning, idet han forklarede sine Konfirmander følgende: I vil paa eders Livsvej nok engang træffe den katolske Kirke. Hvad skal I tænke om den katolske Kirke? Den katolske Kirke er nok Moder-

kirken og den ældste Kirke, og den har ogsaa været den rette Kirke i de første 7—8 Aarhundreder, men saa antog den Sandheder, som ikke stemte overens med Oldkirkens Lære, og gik saaledes paa Afveje. Luther skar i det 16. Aarhundrede disse Udvækster væk, saa at vi (Protestanterne) nu staar paa Oldkirkens Fundament. Pastor Emil Koch var Præst i 40 Aar i Odense, han havde iblandt alle Præster de fleste Konfirmander, og han har da lagt et Slør — en bestemt Farve — over mange af de kristelige Sandheder, et Slør, som hans Konfirmander ifølge den Autoritet, Præsten ejede, ikke kunde fjerne.

Oldkirkens Vidnesbyrd! De første 7—8 Aarhundreders Vidnesbyrd! Alle paaberaaber sig deres Autoritet. At den er meget vigtig, ja afgørende, det kan enhver forstaa. Den Tid er jo et Udtryk for den første kristne Tids Tro og Liv. Tænk dig, at man om 1000—2000 Aar vil drage vor Tids Skrifter — baade den spekulative og den praktiske Theologi — frem; da vil man kunne se vor Tids Bekendelse og Liv. Og vi maa huske, at disse Mænd i Kirkens ældste Tid ikke har skrevet med Fremtiden for Øje for at belære de kommende Slægter, men at de har skrevet for deres samtidige, at de har skrevet, som de tænkte og levede. Dèr kan vi altsaa finde den Tids Tro og Liv — et utilsløret, ufarvet Udtryk for disse Aarhundreder. Deri ligger disse Vidnesbyrds afgørende overbevisende Kraft og Værdi.

Derfor har undertegnede tænkt paa i det nye Aar i hvert Nummer af Ugebladet at fremlægge nogle Vidnesbyrd fra den gamle Tid — fra de første 7—8—9 Aarhundreder — fra den Gang, »da der endnu ikke var nogen Spaltning, da den katholske Kirke endnu var den rette kristne Kirke«. Lad disse Vidnesbyrd da tale deres rene, utilslørede, ufarvede Sprog, og lad dem tale til dig for at styrke dig i din gamle katholske Tro. Maaske kan de ogsaa være en Vejledning for dem, som staar udenfor den katholske Kirke.

Josef Resch.

Pave Pius XI's

Rundskrivelse

til de højærværdige Fædre og Herrer Patriarker, Primater, Ærkebiskopper, Biskopper og andre Overhyrder, som har Fred og Forbindelse med den apostoliske Stol, om, hvorledes de orientalske Studier skal fremmes.

Ærværdige Brødre,
Hilsen og apostolisk Velsignelse!

I. Tidligere Pavers faderlige Interesse og Omsorg for Østerlandene.

1. Ekstraordinære Foranstaltninger.

At faa Orientens Historie ivrigere dyrket og grundigere kendt af alle Kristne, men især af Præsterne, det var en af de Opgaver, som Vore Forgængere i tidligere Aarhundreder anstregte sig meget for at løse. Enhver, der blot flygtigt gennemblader den katholske Kirkes Aarbøger, kan forvise sig derom. Paverne kendte nemlig meget vel Aarsagerne til de talrige uheldige Forhold, som fandtes allerede før, men navnlig til det sørgelige Brud, som rev mange og oprindelig herligt blomstrende Kirker bort fra Enhedens Rod og Grundvold. Disse Aarsager, som med Nødvendighed maatte føre til det nævnte beklagelige Resultat, var frem for alt manglende Kendskab til hinanden hos Østens og Vestens Folk samt gensidig Ringeagt. Dertil kom desuden en Del Fordomme, der førte til langvarig Antipathi og Uvilje paa begge Sider. Endvidere var Vore Forgængere klare over, at der ikke kunde raades Bod paa disse skadelige Tilstande, hvis ikke de omtalte Hindringer blev fjernet. Lad os her i store Træk anføre nogle historiske Vidnesbyrd fra netop de Tider, da det oprindelige Enhedsbaand lidt efter lidt løsnedes. De godtgør, hvor ihærdigt og omhyggeligt et Arbejde Paverne i Rom har gjort paa dette Omraade. Almindelig bekendt er saaledes den Kærlighed, ja ligefrem Højagtelse, som Hadrian II (867—872) nærede for de slaviske Nationers to Apostle

Cyrillus og Methodius, og de enestaaende Æresbevisninger, han udmærkede dem med. Ligeledes velkendt er den Iver, med hvilken samme Pave baade selv og gennem sine Legater støttede og fremmede det ottende almindelige Kirkesmøde, det fjerde, som blev holdt i Konstantinopel (869—870). Det skete paa et Tidspunkt, da kort forinden en meget stor Del af Herrens Hjord ved et sørgeligt Skisma havde løsrevet sig fra Paven i Rom, som Herren selv havde indsat til øverste Hyrde. Den Slags hellige Møder med det Formaal at ordne de kirkelige Forhold hos Østerlændingene blev i Tidens Løb flere Gange gentaget: først i Bari ved den h. Nikolaus af Myras Gravsted (1098). Dengang gjorde den h. Anselm, den berømte Kirkelærer fra Aosta og Ærkebiskop af Canterbury, et meget dybt Indtryk paa alles Sind og Hjerter ved sin fremragende Lærdom og hellige Livsvandel. Saa i Lyon (1274). Her skulde efter Gregor X's Paabud de to Stjerner paa Kirkens Himmel, den englelige Lærer Thomas og den serafiske Bonaventura, i Fællesskab give Møde. Dog døde den første paa Vejen derhen, medens den anden blev bortkaldt midt under Konciliets anstrengende Forhandlinger. Endelig i Ferrara og Florens (1438—1445), hvor den kristne Orients berømte Navne, Bessarion fra Nikæa og Isidor fra Kiew, der snart efter blev ophøjet til Kardinaler i den romerske Kirke, ubestrideligt indtog Førerstillingen. Ved denne Lejlighed syntes den katholske Troslæres Sandhed, som den theologiske Videnskabs Drøftelser havde bekræftet og Christi Kærlighed ligesom beaadet og besjælet, at aabne Vejen til en Genforening af de østerlandske Kristne med deres øverste Hyrde.

2. *Pavernes jævnlige, næsten daglige Bistand.*

a. Ved at sende Præster.

Ærværdige Brødre! Hvad Vi hidtil har nævnet, er kun faa Ting. Men de er tilstrækkelige til at vise den apostoliske Stols faderlige Omsorg og Interesse for Østens Nationer. De er ogsaa af mere iøjnefaldende Art og derfor naturligvis sjældnere. Men der er meget andet, som til Stadighed blev gjort, og som i en næsten uafbrudt og saa at sige daglig flydende Strøm

tilførte alle Lande i Østerleden Fordele og Goder fra den romerske Kirke. Vi sigter her fremfor alt til Udsendelsen af Ordensmænd, som skulde sætte deres Liv til for at tjene de orientalske Nationers Vel. Thi med den apostoliske Stols Bemyndigelse som fast Grundlag drog disse ædelmodige Mænd ud. For det meste tilhørte de den h. Frans af Assisis og den h. Dominicus's Ordener. De byggede Klostre, dannede nye Provinser indenfor de es Ordenssamfund og dyrkede under kæmpestore Vanskeligheder Theologi og andre Videnskaber, som har Betydning for Kulturens og Religionens Fremgang, ikke blot i Palæstina og Armenien, men ogsaa i andre Egne, hvor Østerlændingene, der var kommet under Tartarernes og Tyrkernes Herredømme, ved Vold havde mistet Forbindelsen med Rom og manglede al god Undervisning, navnlig i Theologi.

b. Ved at organisere de orientalske Studier i Europa.

Disse storslaaede og fortjenstfulde Bedrifter samt den apostoliske Stols Hensigter blev allerede i det 13. Aarhundrede, som man kan se, vel overvejet og forstaaet af Professorerne ved Universitetet i Paris. Som Historien beretter, efterkom de den hellige Stols store Ønske og knyttede et Slags orientalsk Kollegium til deres Universitet. Noget senere krævede Vor Forgænger Johannes XXII (1316—1334) en nøjagtig Indberetning af Biskop Hugo i Paris om dets Trivsel, de orientalske Studiers Fremgang og deres Resultater. (Denifle-Chatelain, Chartul. Univ. Paris. t. II, n. 857.)

Hertil kommer endnu andre Fremstød, som er lige saa rosværdige og bevidnes af samme Tids litterære Mindesmærker. Humbertus de Romanis (1194—1277), en meget klog Mand og Generalforstander i Dominikanerordenen, foreslog i en Bog, som han skrev »om de Emner, der syntes at skulle behandles paa det almindelige Kirkemøde i Lyon« (1274) følgende særlige Punkter som nødvendige for at vinde Østerlændingene tilbage (Mansi, t. XXIV, col. 128.): praktisk Kendskab til eller Færdighed i det græske Sprog, »fordi ved (Kendskab til) de forskellige Sprog samles Nationernes Mangfoldighed i

Troens Enhed«; endvidere Anskaffelse af græske Bøger og omvendt et passende Forraad af vore Bøger oversat til de orientalske Sprog. Ligeledes bad han indtrængende sine Medbrødre, som var mødt til Generalkapitel i Milano, om, at de vilde lægge stor Vægt paa Kundskaber i og Studium af de orientalske Sprog og samvittighedsfuldt øve sig i dem. Derved vilde de gøre sig dygtige og skikkede til apostoliske Togter til Orientens Folk, hvis Gud ønskede det. Noget lignende kan iagttages i Franciskanerordenen. Den berømte Videnskabsmand Roger Bacon (1215—1294), der stod i høj Gunst hos Vor Forgænger Klemens IV (1265—1268), skrev ikke blot lærde Bøger om Kaldæernes, Arabernes og Grækernes Sprog (*Opus maius, pars tertia*), men underviste ogsaa mundtligt andre i dem. Med disse to Mænd kappedes den kendte Raymundus Lullus (c. 1232/6—1315), der selv ogsaa var en meget lærd og from Mand. Han henvendte sig med mange og altfor voldsomme Forslag og Anmodninger — han var nemlig en heftig Natur — til Vore Forgængere Coelestin V (1294) og Bonifacius VIII (1294—1303) og opnaaede dristigere Ting, end Tiderne dengang kunde taale. Han havde Planer for, hvorledes Orientalernes Anliggender og Studier skulde ordnes; at en af Kardinalerne skulde overtage Ledelsen af disse Studier; for Missionærenes Fremstød og deres faste Organisation saavel hos Tartarerne, Saracenerne og de andre vantro som hos »Skismatikernes«, der burde føres tilbage til Kirkens Enhed.

Et højtideligere Præg fik derimod et Dekret, som den samme Mand foreslog og anbefalede paa det almindelige Kirkemøde i Vienne (1311—1312). Det blev vedtaget og siden bekendtgjort af Vor Forgænger Klemens V (1305—1314.) Vi ser deri ligesom et Udkast til Vort Orientaliske Institut. Det er derfor særlig mindeværdigt og lyder saaledes: »Med denne Kirkeforsamlings Tilslutning har Vi draget Omsorg for, at der oprettes Skoler for nedennævnte forskellige Sprog paa alle de Steder, hvor den romerske Kurie kommer til at tage Sæde, og desuden ved Studiestalterne i Paris, Oxford, Bologna og Salamanca, og Vi bestemmer, at der paa hvert enkelt af disse Steder skal ansættes katholske Mænd med tilstrækkelige Kundskaber

i Hebraisk, Græsk, Arabisk og Kaldaisk, d. v. s. to kyn-
dige for hvert Sprog. De skal lede Undervisningen og ved
korrekt Oversættelse af Bøger fra vedkommende Sprog
paa Latin indføre andre grundigt i disse Sprog og ved
ihærdig Øvelse give dem Færdighed i dem. Ved disse Øvel-
ser og denne Undervisning i de østerlandske Sprog skal
Eleverne sættes i Stand til med Guds Hjælp at bringe den
Frugt, man venter af dem, nemlig med Held at udbrede
Troen hos de paagældende vantro Nationer . . .» (Denifle-
Chatelain, Chartul. Univ. Paris. t. II, n. 695.)

c. Ved at skaffe Orientalerne Uddannelsesmuligheder i Europa.

Men da paa den Tid alle Forhold hos de østerlandske
Folk befandt sig i en Tilstand af Forvirring og de fleste
Hjælpekilder for Videnskaberne var ødelagte, saa var det
saa godt som udelukket for Studenter, selv om de var
meget begavede, at faa højere Undervisning og Uddannelse.
Derfor sørgede, som I veed, ærværdige Brødre, Vore For-
gængere ogsaa for det. De paabød særlige Forelæs-
ninger for Østerlændingene ved de vigtigste da-
værende Studieanstalter og Universiteter. Men i første
Række tænkte de paa, at der her i Byen Rom, der er lige-
som en livvækkende Sol i Verden, blev aabnet nogle
mere praktisk indrettede Seminarier, hvor Ele-
ver fra de nævnte Nationers Lande kunde faa en omhyg-
gelig og alsidig Uddannelse og derefter velrustede tage hjem
og stride den gode Strid. Af den Grund blev der i Rom
først bygget Klostre og Kollegier for Grækere og Ruthenere
og bestemt Huse for Maroniter og Armeniere. Hvad der
derved er opnaaet til Sjælenes Gavn og Videnskabens Frem-
gang ses tydeligst af de liturgiske Værker og Prøver fra
andre Undervisningsfag, som Den hellige Kongregation for
Troens Udbredelse har ladet offentliggøre i de forskellige
østerlandske Sprog, eller af de meget værdifulde oriental-
ske Bøger, som det Vatikanske Bibliotek omhyggeligt har
samlet og samvittighedsfuldt opbevaret.

Men ikke nok med det! Vore nærmeste Forgængere
forstod vel, som ovenfor omtalt, at, skulde Kærligheden
og den gensidige Højagtelse fremmes, saa vilde det være
af største Betydning, at man i Vesterleden havde et mere

omfattende Kendskab til østerlandske Forhold. Derfor gjorde de alt, hvad der stod i deres Magt, for at tilvejebringe dette gavnlige Oplysningsarbejde. Et Bevis herpaa er Gregor XVI (1831—1846), som blev ophøjet til Paveværdigheden i samme Aar, da han skulde have været paveligt Legat hos den russiske Kejser Alexander I og derfor forinden havde studeret de russiske Forhold meget indgaaende. Et videre Bevis er Pius IX (1846—1878), som baade før og efter Vatikanerkonciliet (1869—1870) eftertrykkeligt opfordrede til at vinde større Kredse for Studiet af de orientalske Riter og Østens nedarvede Lære. Bevis herpaa er ogsaa Leo XIII (1878—1903). Han var besjælet af en meget stor Kærlighed og en Sjeløhyrdes Iver ikke blot for Kopterne og Slaverne, men i det hele taget for alle Østerlændinge. Derfor gav han Stødet til, at foruden en ny Augustinerkongregation, som har sit Navn efter Marias Optagelse i Himlen (Assumptionisterne), ogsaa andre Ordenssamfund gav sig til at studere Orientens Historie og Kultur eller dog udvidede deres Kundskaber paa dette Omraade. Han fik oprettet nye Kollegier for selve Orientalerne, baade i deres egne Lande og her i Vor By Rom. Jesu Selskabs Universitet i Beyrut, en Anstalt, der endnu den Dag i Dag staar i fuld Blomst og ligger Os meget paa Hjerte, udmærkede han med de højeste Lovord. Og endelig bør nævnes Pius X (1903—1914). Ved at kalde det pavelige Bibelinstitut i Rom til Live vakte han ny Interesse og Begejstring for Østerlandenes Historie og Sprog i mange Hjerter, og den Sæd, han udstrøede, glæder Øjet meget ved den Høst, som kan ventes.

Som en hellig Arv overtog efter Pius X Vor umiddelbare Forgænger Benedikt XV (1914—1922) denne faderlige Omsorg for de orientalske Nationer. Med stor Iver efterlignede han Pius i efter Evne at værne om og fremme Østerlændingenes Interesser. Derfor oprettede han ikke blot en ny Kongregation for de orientalske Riter og alle andre Sager, men besluttede ogsaa »i Rom, i Kristenhedens Midtpunkt«, at grundlægge »en højere Lærestalt for orientalske Studier«. »Den skulde være forsynet med alt, hvad moderne Videnskab og Forskning kræver, og udmærke sig ved Professorer, der var fremragende hver i sit

Fag og stærkt interesseret for Orienten«. (Motu proprio: Orientis catholici 15. Octobris 1917). Desuden skulde den have Ret til »at give Doktorgraden, men kun i de Fag, som angaar de kristne Nationer i Østen«. (Litterae Apostolicae: Quod Nobis. 25. Septembris 1920.) Den skulde kunne søges ikke blot af Studerende fra Østerlandene, deriblandt ogsaa Skismatikere, men navnlig af Præster, der tilhører den latinske Ritus, hvad enten de nu vilde hellige deres Kræfter til den theologiske Videnskab, eller agtede at overtage Præstegerning hos Orientens Folk. Den højeste Ros fortjener derfor de lærde Professorer, der nu i omtrent fire Aar har gjort et ihærdigt Arbejde ved at indføre Institutets sidst indtraadte Studerende i de orientalske Undervisningsfag.

(Fortsættes).

Pavens Jubilæumsaar begynder.

Den 21. December 1929 fejrer Den hellige Fader sit 50 Aars Præstejubilæum, og i den Anledning vil der i hele dette Aar finde Festligheder Sted overalt i den katolske Verden, og naturligvis bliver Rom Festens Midtpunkt.

Den 21. December aabnedes Jubilæumsaaet med særlige Højtideligheder i Rom. I Peterskirken modtog 120 Børn den første hellige Kommunion af Pavens Haand, og om Eftermiddagen aabnede Paven de nye Sale i det vatikanske Bibliothek.

Fra tidlig Morgen strømmede store Menneskeskarer til Peterskirken, fortæller en Korrespondent til »The Universe«. Kort før Pavens Ankomst kom Børnene i Procession fra Korkapellet til deres Pladser foran det pavelige Alter. Børnene var meget smaa, alle mellem 5½ og 8 Aar. Pavens Ankomst, der blev forkyndt af Sølvtrumpeterne, var Signalet til stormende Jubelraab. Tolv Kardinaler, 50 Ærkebiskopper og Biskopper, Pavens Hofstat, Corps diplomatique og talrige Prælater samledes om Alteret. Der var Menighedssang, som lededes af Benediktinerabbeden Ferretti. Paven assisteredes af Ærkebiskop Cremonesi, Biskop Zampini og sine Kapellaner. Ved Forvandlingen

spillede Sølvtrumpeterne højt oppe fra Kuplen »O salutaris hostia«.

Ved Kommunionen gik Børnene i Rækker op til Altertrinene og modtog den hellige Kommunion af Pavens Haand. Det var et gribende Øjeblik; mange af Børnene var saa smaa, at de maatte staa op for at modtage den hellige Hostie. Efter Messen holdt Paven sin Taksigelse, og derefter satte han sig paa Tronen og lod Børnene en for en komme til sig og gav enhver en Sølvmedalje til Minde om Dagen. Medaljen var særlig præget i denne Anledning og bar følgende Indskrift: »Pave Pius XI aabner sit Jubilæumsaar med at uddele den første Kommunion 21. December 1928 —«.

Baaret paa Sedia Gestatoria forlod Den hellige Fader derefter Kirken under ny Hyldest fra den forsamlede Mængde. De smaa Børns første Kommunion og Menighedssangen var de to Ting, Paven havde ønsket at begynde Jubilæumsfesterne med. De viser, at han følger nøje i Pius X's Fodspor.

Samme Dags Eftermiddag begav Paven sig til Bibliotheket for at se de nye Sale og aabne dem til Brug. Der blev ingen Taler holdt, og der fandt ikke nogen Ceremoni Sted. Det var kun et officielt Besøg, Paven var ledsaget af tyve Kardinaler og hele sit Hof. Senator Beltrami, der har gennemført Nyordningen, viste og forklarede det hele.

Der fandt samtidig paa denne Dag andre Højtideligheder Sted i Rom, som Paven ikke kunde deltage i, da de foregik udenfor Vatikanet. Paa Pladsen foran Santa Maria Maggiore aabnedes det nye lombardiske Seminarium. Ærkebiskoppen af Milano, Kardinal Tosi, foretog Ceremonien omgivet af mange Kardinaler og Prælater. I sin Tale takkede Kardinalen Paven for hans store Interesse og Gavnildhed overfor dette nye Seminarium.

I Andledning af Jubilæumshøjtidelighedernes Begyndelse var der kommet et stort Pilegrimstog fra Lombardiet til Rom. Disse Pilegrimme samledes til en Takkegudstjeneste i den lombardiske Kirke San Carlo al Corso, hvor Paven holdt sin første Messe. Dagen efter var de i højtidelig Audiens hos Den hellige Fader.

Folkeforbundet og Kvindeligaen.

Den 13. December har Folkeforbundsraadet i Lugano enstemmig vedtaget, at den internationale katolske Kvindeliga skal repræsenteres i Folkeforbundets Kommission for Beskyttelse af Kvinder og Børn.

I Overensstemmelse med Den hellige Faders Ønske har Ligaen søgt at blive repræsenteret ved dette Arbejde, og to af dens Medlemmer vil for Fremtiden tage Del i det. Det er endnu ikke afgjort, hvilke Damer der vil faa overdraget dette betydningsfulde Hverv.

Tidsskrift-Læsekreds.

For vore Præster vil følgende Meddelelse fra Statsbibliotheket i Aarhus sikkert være af Interesse.

Tidsskrifts-Læsekredsene fra Statsbibliotheket i Aarhus omfatter ogsaa de nedenfor nævnte Tidsskrifter.

Kontingentet er 6 Kr. aarlig for indtil 5 Tidsskrifter. Hvert yderligere ønsket Tidsskrift 2 Kr. aarlig.

Ny Cirkulation begynder efter Nytaar. Indmeldelse maa ske inden 10. Januar.

Fuldstændig Tidsskrift-Fortegnelse (med Bestemmelser) sendes gratis efter Anmodning.

a. Protestantisk Teologi.

Kirke og Folk 9

Teologisk Tidsskrift 4

Kirke og Kultur 10

Theologische Literaturzeitung 12

Die christliche Welt 12

Neue kirchliche Zeitschrift 12

The Expository Times 12

Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft und die Kunde des nachbiblischen Judentums 3

Zeitschrift für neutestamentliche Wissenschaft 2

Zeitschrift für Kirchengeschichte 4

Revue de l'Histoire des Religions 4

Katolsk Teologi.

Zeitschrift für katholische Theologie

Pastor bonus. Zeitschrift für kirchliche Wissenschaft u. Praxis 6

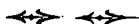
Katechetische Blätter. Zeitschrift für katholische Religions- pädagogik	8
L'Ami du Clergé	12
Nouvelle Revue théologique	10
Revue apologétique	12
Les Questions liturgiques et paroissiales	5
Pax. The quarterly Review of the Benedictines of Caldey	4

c. Mission.

Nordisk Missionstidsskrift	6
Svensk Missionstidsskrift	5
Evangelisches Missionsmagazin	12
Neue allgemeine Missions-Zeitschrift	12
Zeitschrift für Missionskunde und Religionswissenschaft	12
The International Review of Missions	4
The Church overseas	
The Moslem World	4
Edinburgh Medical Missionary Society. Quarterly Paper	4

Katolske.

Zeitschrift für Missionswissenschaft	4
Annalen der Verbreitung des Glaubens	6
Die katholischen Missionen	12
Les Missions catholiques	12

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. S. M. D. M. s Julefest fandt (Traditionen tro) Sted paa De uskyldige Børns Fest den 28. December. Hans Højærværdighed Biskoppen og Rosenkranskirkens Sognepræst, Hr. Pastor Bernh. Jensen, var Foreningens Gæster, og omkring 100 forhenværende Elever havde givet Møde. Ved Kaffebordet talte først Formanden, Johs. Olf sen, for Biskoppen, hvorefter Hans Højærværdighed straks kvitterede ved i en meget smuk Tale at tolke sin Glæde over at være til Stede i en Forsamling af baade unge og ældre forhenværende Elever fra Sct. Mariæ Drengeskole. Biskoppen henvendte sig dog særlig til Ungdommen og opfordrede dem til med aldrig svigtende Evne og Energi at være med i Arbejdet for den katolske Kirkes Fremgang i vort Fædreland, og sluttede med indtrængende at henstille til de Unge stadig at vedligeholde Forbindelsen med Skolekammeraterne og Lærerne ved Skolen. —

Derefter læste Skuespiller Axel Nylén forskellige Historier, baade alvorlige og morsomme. Og saa blev Tombolaen og Lotteriet belejret. Alle maatte have Numre; men det var ogsaa herlige Ting, der kunde vindes. Der nævnes i Flæng: Tandbørster, Konditorkager, Cigaretter, broderede Lyseduge, Krucifix, Bøger, Julekrybber, Duer, en Skinke, og — en levende Hane til den, der havde trukket de største Antal Nitter i Tombolaen. Senere sluttede man med Vin og Kransekage, takkende for Aaret, der svandt, og ønskende hverandre og Maristbrødrene et godt og velsignet Nytaar.

Sekr.

Styrelsen for S. M. D. M. beder alle, der har sendt Gaver til Foreningens Jule-Tombola, der som bekendt arrangeres til Fordel for Ferie-Koloni-Fonden, en hjertelig Tak.

A.C. Nytaarsgilde Onsdag den 16. Januar Kl. 8.

Torskegilde. Bierabend. Overraskelser. Humoristisk Solist-optræden. Deltagelse koster 4 Kr. og anmeldes til Administratores eller indtegnes i Lokalerne. *Administratores.*

Hjertelig Tak for det gamle Aar til hver og En, som har støttet Indsamlingerne til sønderjydske Kirker, Nakskov og Udbredelse af katolsk Literatur. **Og rigtigt glædeligt Nytaar!**

En hellig Messe er læst for Giverne.

I 1928 er der indsamlet 460 Kr. til sønderjydske Kirker, afsendt 24 Kasser og Sække og 495 Kr. til Nakskov og uddelt gratis 6317 Blade og Smaaskrifter her i Byen. De, som i Aar ikke kunne afse Bidrag, bedes godhedsfuldt støtte Indsamlingerne ved Forbøn.

Juleindsamlingen i St. Ansgars, Sakraments og St. Andreas Sogn indbragte 1475 Kr. 30 Øre, som uddeltes i Pengegaver til 134 Familier, enligtstillede og skjult Nød. Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak. *Komitéen.*

Gratis kan faas,

saa længe Restoplaget strækker til:

A. Brinkmann, Den hell. Birgitta. Et kulturhist. Billede (1893) 416 S.; Nettovægt 600 gr.

— Den hell. Aloysius (2. Udg. 1895), 340 S. Nettovægt 200 gr.

Bøgerne kan hentes enkeltvis eller i Partier hos Portneren, Stenosgade 4 A. Provinsordrer ekspederes omgaaende og ligeledes gratis mod Indsendelse af Porto. Adresse: Præstegaard, Stenosgade 4, København V.

K. U. B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ordрупvej 96², Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

6. Jan. Søndag. Epifani. (H. 3 K.)	13. Jan. Oktav af Epifani.
7. — M. Oktavdag.	14. — M. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.
8. — Ti. Oktavdag.	15. — Ti. Paulus Eneboer, Bekender.
9. — O. Oktavdag.	16. — O. Marcellus I, Pave og og Martyr.
10. — To. Oktavdag.	17. — To. Antonius, Abbed.
11. — F. Oktavdag.	18. — F. Petri Stol i Rom.
12. — L. Oktavdag.	19. — L. Knud Konge, Mar- tyr.

Kirkekollekt. I Vikariatets Kirker afholdes Hellig tre Kongers Dag i Følge pavelig Anordning Kollekt til de afrikanske Missioner.

Juleindsamlingen i Rosenkranskirkens Sogn indbragte 898 Kr., som uddeltes i Pengegaver til c. 60 Familier og enligstillede. Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak. Komitéen.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Mandag d. 7. Januar Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag d. 13. Januar Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 6. Januar Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

Immaculatakongregationen holder Møde Tirsdag d. 8. Januar Kl. 4½ Eftm.

Sct. Michaels Klub.

Mandag d. 7. Januar Kl. 8 Nytaarsfest med Juletræ for Klubbens Medlemmer. 1 Kr. 50 bedes erlagt ved Indgangen.

Kalenderen for 1929 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen, Bredgade 64.** (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre.** Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Hr. Sognepræster, i de katholske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

Det har behaget Gud at kalde til sig vor kære Mand,
Fader og Svigerfader

Bogbindermester **J. Olsen**

styrket med Kirkens rige Naademidler efter 3 Ugers Sygeleje
Hans Sjæl anbefales til de troendes Forbøn.

Randers, d. 26. Oktober 1928.

De Efterladte.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 2.

Søndag den 13. Januar.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Hus og Hjem i Skær af Julestjernen. — Fra sidste Uge. — Læserens Understregninger. — Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen. — Vinterlig Valfart. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nyborg. Fredericia. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

Inden jeg begynder at fremføre forskellige Fædres Vidnesbyrd, vil jeg gøre opmærksom paa et Eksempel paa, hvilken Værdi de kan have for et Menneske, der søger oprigtigt. Eksemplet staar os ganske nær, det er Kirkehistorikeren Carl Høffding Muus, f. 20. Marts 1796 i Skjelby paa Sjælland, død 27. Juni 1885 i København. Da han blev Student, var han allerede grebet af Grundtvig; men da han havde læst F. L. Stolbergs Kirkehistorie, blev han begejstret for den romersk-katholske Kirke. Først 1828 blev han cand. theol., og derefter oversatte han paa Grundtvigs Opfordring Eusebios's Kirkehistorie, og derpaa udgav han flere Oversættelser af de apostoliske Fædres Skrifter samt Justinus Martyrs Apologier. 1836 rejste han med offentlig Understøttelse til Udlandet, og i München kom han ind i den katholske Kreds, der samlede sig omkring J. A. Möhler. 1839 opgav han sin Understøttelse og gik over til den katholske Kirke. Han blev Kustos ved Universitetsbibliotheket i Würzburg, senere hen blev han Bibliothekar der, indtil han 1870 vendte hjem til Dan-

mark, hvor han udgav en Oversættelse af Theodoret's Kirkehistorie med vedføjede Uddrag af andre oldkirkelige Historikere; i Indledningen til sidste Bind (1882) gav han en saare interessant Fremstilling af sin religiøse Udvikling. — Vi finder her den samme Udvikling som hos Professor Læmmer i Berlin.

1. Vidnesbyrd om Troen*).

»Troen er Øjet, som oplyser enhver Sjæl og beriger den med Erkendelse.« (Cyrillus af Jerus. 5. Katech. 4.) —

»Troen er Skuen af de Ting, som er skjult, og fører os til den samme Overbevisning med Hensyn til de Ting, som ikke kan ses, som vi er overbevist om dem, vi virkelig har set.« (Chrysostomus, 21. Homili.) —

»De Sandheder, som stammer fra lagttagelsen ved vore Sanser eller fra Erkendelsen ved vor Aand, skal forsvares med Fornuftens Vaaben. Men hvad der ikke kan kendes gennem Erfaring hverken ved Legemets Sanser eller Fornuftens Begrundelse, det holder vi fast ved Troen paa de Vidner, der har set disse Ting enten med deres legemlige Øje eller i Aanden ved Guds Aabenbaring.« (Augustinus, Haandbogen I, 4.) —

»Troen er en barnlig Antagen, ikke en formastelig Grublen. Naar Gud har talt, bør det os at lystre.« (Chrysost., Homili over Romerbrev. XIV, 27.) Og sammesteds: »Det er vor Pligt at tro paa Guds Ord og at adlyde ham — baade naar han taler, og naar han virker Undergerninger.« —

»Det er Guds Autoritet, vi tror paa, det er Guds Ord, vi efterkommer.« (Leo d. St., 27. Tale.) —

»Det er den menneskelige Veltalenheds Formaal i forvirrede og uklare Meninger at vinde sine Tilhørere for den Mening, som man taler for; og har man opnaaet det, har man vundet Sejrr. Christi Evangelium har ikke denne Kunst behov, thi her bliver Lærens Sandhed belyst ved sit eget Lys, og her kommer det ikke an paa, hvad der be-

---

*) Citaterne er taget af: Das Zeugnis der Kirchenväter, Rektor Alois Hülster, Paderborn.

hager Ørene, men at vide, hvem det er, der taler til os.« (Leo d. St. til Kejser Leo.) —

»Den katholske Tros faste og visse Fundament er Christus; thi ingen kan — siger Apostelen — lægge et andet Fundament, end der er lagt, og dette Fundament er Jesus Christus.« (Augustinus, Haandbogen I, 5.) —

»Men jeg tror, at vi ikke har Lov til at gennemgranske ved dybe Undersøgelser det, som Troen har overleveret os. Thi det, der bliver undersøgt, er ikke mere Tro. Ligesom det, man kan se, ikke mere kan kaldes for Haab (thi naar nogen ser og ejer noget, kan han, som St. Paulus siger, ikke mere forvente det), saaledes kan Troen, der undersøges og ikke er uransagelig, ikke mere kaldes for Tro.« (Cyrillus af Alex. om den hl. Tre-enighed 2.) —

Her finder vi en Bekræftelse paa de første Spørgsmaal i vor Katekismus (§§ 4—6) og en Erklæring om, at Oldkirken har opfattet den kristne Tro som en »barnlig Antagen« af det, Guds Ord har lært os. Finder du her ikke din Kirkes Opfattelse og Lære om Troen?

Josef Resch.

Pave Pius XI's Rundskrivelse

om,

hvorledes de orientalske Studier skal fremmes.

II. Foretagender og Planer under Pius XI's Regering.

1. Pavens Skridt i 1922 til det Orientalske Instituts Fremme; de gode Resultater; videre Ønsker.

Men saa tidssvarende det Orientalske Institut end var, saa var der dog en stor Skavank ved det, der sinkede dets Fremgang, og det var dets Beliggenhed. Ganske vist laa det ret nær ved Vatikanet, men dog for langt borte fra den tættest befolkede Del af Byen. Derfor havde Vi lige fra Begyndelsen af Vort Pontifikat i Sinde at udføre

en Plan, som Benedikt XV havde haft. Vi tog den Beslutning at flytte det Orientalske Institut over i Bibelinstitutets Bygning, fordi Studiernes Art og Formaal i de to Anstalter er nær beslægtede. Men det Orientalske Institut skulde være noget for sig, og det var Vor Agt, saa snart det lod sig gøre, at give det et særligt Hjemsted. Endvidere vilde Vi forebygge den Fare, at det nogensinde i Fremtiden skulde mangle paa Lærerkræfter, der var i Stand til at lede Undervisningen i de orientalske Fag. Da vi var overbevist om, at Vi lettest kunde opnaa dette ved at betro det store Foretagende til eet Ordenssamfund, saa skrev Vi selv den 24. September 1922 til Generalforstanderen for Jesuiterordenen og paalagde ham følgende: For den Kærligheds Skyld, som han følte for den apostoliske Stol og Christi Statholder, og i den Lydigheds Navn, som han skyldte dem, skulde han overvinde alle Vanskeligheder og paatage sig det Orientalske Instituts hele Administration paa disse Vilkaar: Den højeste Læremyndighed i Institutet forbeholdes Os og Vore Efterfølgere. Men Generalforstanderen for Jesu Selskab har den Opgave at uddanne Mænd, der er egnede til at overtage Institutets sandelig ikke lette Poster, hvad enten det nu drejer sig om dets Ledelse eller dets Professorater. For al Fremtid skal han baade personlig og gennem Institutets Leder indstille til Godkendelse fra Vor eller Vore Efterfølgeres Side de Personer, som han mener at skulle foreslaa til Professorer i Institutets forskellige Fag. Endelig skal han indberette alt, hvad der kan have Betydning, hvor det gælder om at sikre Institutets Bestaaen og at fremme dets Vækst.

Der er nu snart gaaet seks Aar, siden Vi, vel efter en Indskydelse fra Gud, tog denne Beslutning. Og vi maa virkelig takke Gud inderligt for, at Vort Øje efter disse Anstrengelser allerede nu frydes ved Synet af en glædelig Høst. Alumnerne og Tilhørerne ved Forelæsningerne er ganske vist, som det jo ligger i en saadan Anstalts Natur, kun faatallige, og det vil de altid være. Men Antallet var dog ikke saa lille, at Vi ikke har følt stor Tilfredsstillelse ved, at der alt nu findes en anseelig Skare, som bliver større for hver Dag, og som

snart kan forlade sin fredelige Øvelsesplads og drage ud i aaben Mark, velforsynet med Videnskabens og Dydens Vaaben, hvorved den sikkert vil være til stor Gavn for de orientalske Nationers Interesser.

Her bør Vi nu i enhver Henseende og med stærke Lovord rose de Overhyrder, hvad enten det nu er Biskopper eller Ordenssamfundenes Forstandere, som med Glæde efterkom Vore Ønsker og fra de forskelligste og berømmeligste Nationer og Lande, fra Øst og Vest, sendte nogle af deres Præster til Rom, for at de der skulde gøre sig fortrolige med de orientalske Studier. Men samtidig maa Vi ogsaa paamine Lederne for de øvrige Samfund, som er mere spredte over hele Verden, om at følge dette gode Eksempel og til Uddannelse paa Vort Orientaliske Institut her i Byen endelig at sende Alumner, som, efter hvad de veed, er egnede og har Lyst til den Slags Studier. Samtidig, ærværdige Brødre, minder Vi eder om, hvad Vi for kort Tid siden ret udførligt har forklaret i Vor Rundskrivelse: *Mortalium animos*. Thi hvem veed ikke, hvor ofte der bliver Tale om en vis Sammenslutning, som skal tilvejebringes mellem alle Kristne, men som er noget helt andet, end Christus, Kirkens Stifter, havde tænkt paa? Eller hvem har ikke hørt om de Diskussioner, som fremtvinges rundt om i de fleste Lande navnlig i Europa, men ogsaa i Amerika? De har deres store Betydning, saa ofte der drøftes, hvilke af de østerlandske Kirkesamfund der er forenet med den romerske Kirke, og hvilke der endnu holder sig paa Afstand. Men her gaar det nu saaledes: med Glæde iagttager man, at Alumnerne fra vore Seminarier uden Besvær ser og udskiller det fejlagtige i Modstandernes Bevisforsøg og gendriver dem, fordi de hele deres Studietid igennem maatte sætte sig ind i Vranglærernes Vildfarelser. Men de samme Alumner mangler i Almindelighed den Uddannelse, der kunde sætte dem i Stand til at udtale en sikker Dom om Spørgsmaal, som angaar Østerlændingenes Historie, Sæder og Skikke og deres gyldige Riter, som uantasteligt skal bevares ogsaa efter en Genforening med den katholske Kirke. Den

Slags meget vanskelige Emner kræver nemlig et særligt og ret indgaaende Studium.

2. *Pavens Ønske om lignende Fremstød udenfor Byen Rom.*

Der maa derfor absolut ikke forsømmes noget af det, som synes at kunne bidrage til at genoprette den saa ønskelige Enhed mellem en meget betydelig Del af Herrens Hjord og Christi sande Kirke eller til at forøge Kærligheden til dem, som har en anden Ritus, men ellers med hele deres Sjæl tilhører den romerske Kirke og anerkender Christi Statholder. Af den Grund beder og besværges Vi eder, ærværdige Brødre, om, at hver enkelt af eder vil udvælge i det mindste een blandt eders Præster til rigtig at uddannes i de orientalske Fag og derved blive skikket til ved passende Lejlighed at holde Forelæsninger derom for Præsteseminariets Alumner. Ganske vist veed Vi meget godt, at det er de katholske Universiteters Opgave at indrette et særligt Fakultet (som man kalder det) for orientalske Studier. Af hele vort Hjerte ønsker Vi til Lykke med de Begyndelser, som efter Vor egen Opfordring og med Vor Hjælp i saa Henseende er gjort i Paris, Louvain og Lille. Paa lignende Maade er der ogsaa ved nogle andre theologiske Lærestalter endog paa Statsmyndighedernes Bekostning og med Biskoppernes Samtykke og efter deres Opmuntring fornylig til vor Glæde oprettet Professorater i østerlandske Fag. Men det turde vel ikke være alt for vanskeligt, at hvert enkelt Præsteseminarium fik en eller anden Lærer, som var i Stand til sammen med Forelæsningerne i Kirkehistorie eller Liturgi eller Kirkeret at give i det mindste nogle Hovedtræk af de orientalske Spørgsmaal. Hvis man saaledes vækker de Studerendes Interesse for Østerlændingenens Troslære og Liturgi, opnaas der derved en ikke ringe Fordel, og det ikke blot for Orientalerne, men for de Studerende selv. Disse vil, som rimeligt er, deraf øse en dybere Forstaaelse af den katholske Theologi og det latinske Kirkeliv, og de vil opfyldes af en inderligere Kærlighed til Christi sande Brud, fordi de ser dens vidunderlige Skønhed og Enhed trods Riternes Forskellighed straale med forøget Glans.

3. *Pavens Omsorg for, at det Orientalske Institut fik sit eget Hjem og et større Bibliotek. Forhaabninger.*

Efter at Vi havde overvejet alle de Fordele for hele Kristenheden, der fremkommer som Følge af den før skildrede Undervisning af de unge Studenter, ansaa Vi det for Vor Pligt aldrig at sky nogen Anstrengelse for at sikre det Orientalske Instituts Bestaaen, sidèn Vi jo havde stadfæstet det, og desuden for efter Evne at sørge for dets Blomstring og fremadskridende Vækst. Saa snart Vi derfor kunde, anviste Vi det et særligt Hjemsted ved Maria Maggiore paa Eskvilinerhøjen. En Pengesum, som fornylig ved en gavmild Biskops Død og en from Nordamerikaners Rundhaandethed tilfaldt Os, brugte Vi til at købe Antoniusstiftelsen og istandsætte den svarende til den nye Bestemmelse. Til Tak for denne Pengehjælp nedbeder Vi inderligt Himlens rigeste Velsignelse og Løn over de to Givere. Vi vil heller ikke fortie, at Vi ogsaa har faaet Understøttelse fra Spanien til at indrette et større og værdifuldere Bibliotek i selve Institutets nye Hjem. For denne Gavmildhed udtaler Vi Vor fulde Anerkendelse og opstiller den som Eksempel til Efterligning. I de mange Aar, Vi har tilbragt med Ledelsen af det Ambrosianske og Vatikanske Bibliotek, kunde vi nemlig ved praktisk Erfaring overbevise Os om, hvor vigtigt det er at forsyne dette nye Bibliotek med de Hjælpekilder, hvoraf baade Professorer og Studerende bekvemt kan øse deres Kundskaber i de orientalske Fag for derefter at lede dem videre og gøre dem gavnlige for større Kredse. Disse Hjælpekilder ligner Aarer, der nok engang imellem er skjulte og upaaagtede, men i sig selv meget righoldige. Derfor lader Vi Os ikke afskrække af nogen Vanskelighed, skønt Vi paa Forhaand veed, at der bliver baade mange og store. Nej, Vi sætter al Vor Kraft ind paa at anskaffe alt, hvad der vedrører Orientens Geografi, Kultur, Sprog og Liturgi, og vi er meget taknemmelige, hvis nogen af Kærlighed til Christi Statholder efter Evne yder Os Støtte og Hjælp ved dette store Foretagende, hvad enten det sker ved en Pengegave eller ved at forære Bøger, Haandskrifter, Kort og Billeder

eller andre lignende Mindesmærker eller Levninger fra den kristne Orient.

Paa denne Maade haaber Vi, at de østerlandske Nationer, naar de med deres egne Øjne ser de mange herlige Minder og Vidnesbyrd om deres Forfædres fromme Sind, Troslære og Kunst, ved dette Syn vil komme til den Overbevisning, at den romerske Kirke ærer og agter den sande, uforgængelige og legitime »Ortodoxi«, og at den samvittighedsfuldt bevarer, forsvarer og udbreder den. Alt dette maa gøre Indtryk paa dem som overvældende Argumenter, og man tør haabe, at de vil lade sig overvinde af dem, navnlig naar der til de studerendes fælles Arbejde kommer den kristne Kærligheds vægtige Indflydelse. Ja, hvorfor skulde egentlig Østerlændingenes store Flertal ikke søge at genvinde Fortidens Berømmelse, aflægge alle Førdomme og længes efter at vende tilbage til den saa ønskelige Enhed, der har sin Grundvold og Støtte ikke i en lemlæstet, men hel og aaben Trosbekendelse? Saaledes sømmer det sig jo for Christi ægte Disciple, der skal være forenede i een Faarefold under een Hyrde.

III. Det Orientalske Instituts Arbejdsmaade.

Med mange længselsfulde Bønner beder Vi Gud om, at denne glædebringende Dag endelig engang maa oprinde for den kristne Verden. I Mellemtiden er det maaske nyttigt, ærværdige Brødre, i det mindste ganske korteligt at gøre Rede for, efter hvilken Plan Vort Orientalske Institut for Øjeblikket i Fællesskab med Os udfolder sin Kraft og Flid for at naa det store Maal. Der er to Slags Bestræbelser, som lægger Beslag paa Professorernes hele Ydeevne. Den ene holder sig saa at sige indenfor Husets Vægge. Den anden søger ud i Offentligheden og gør sig gældende ved Udgivelse af Dokumenter fra den kristne Orient, som indtil nu enten ikke har været Genstand for lærd Forskning eller ved Tidernes Ugunst var begravet i Glemmel.

1. *Institutets Forelæsninger.*

For at komme til Enkelthederne minder Vi i Forbigaaende om, at de studerendes Undervisning omfatter Skismatikernes Dogmatik, Fortolkning af de østerlandske Kirkefædre samt alt det, som hører til Indledningsvidenskaben for orientalske Studier eller til Undervisningen i Historie, Liturgi, Arkæologi og de andre theologiske Fag og endelig i de østerlandske Nationers forskellige Sprog. Men een Ting vil Vi frem for alt og med stor Tilfredsstillelse anføre og dvæle ved, nemlig den, at Vi — hvad der indtil nu maaske aldrig var hørt paa Roms Universiteter — endelig kunde udvide de byzantinske Forelæsninger med saadanne over Islam. Dette blev muligt ved en særlig Naadesbevisning fra det guddommelige Forsyn. Til Leder af denne naturligvis meget gavnlige Undervisning bestemte Vi nemlig en Mand, som af Fødsel var Tyrker, efter mange Aars Studier ved Guds Naades Bistand aflagde den katholske Trosbekendelse, blev Præst og viste sig overordentlig dygtig til at vejlede alle de Alumner, som engang skal forrette den hellige Tjeneste hos deres Landsmænd, saa at de lærer, hvorledes man med Held kan tale til Mennesker uden videre Dannelse og til Mænd med udmærkede Kundskaber om den ene og udelelige Gud og om Evangeliets Lov.

2. *Institutets Publikationer.*

Ikke mindre stor Betydning for Kristendommens Udbredelse og Opnaaelsen af den lovmæssige Enhed mellem de Kristne har de Publikationer, som det orientalske Institut anstrenger sig for at lade gaa ud. De Bind med Titlen »*Orientalia christiana*«, der allerede er udkommet, skønt der kun er gaaet faa Aar, stammer for det meste fra Institutets Lærere, nogle ogsaa fra andre sagskyndige Mænd paa samme Instituts Foranledning. De klarlægger gamle eller nye Forhold hos et eller andet Folk, som vi Europæere i Almindelighed ikke kender noget til, eller de kaster Lys over Orientens Religionshistorie, saaledes som den træder frem i hidtil utilgængelige Dokumenter. Desuden giver de en Fremstilling af Forholdet mel-

lem de østerlandske Munke og selv Patriarkerne paa den ene Side og den apostoliske Stol paa den anden Side og fortæller om de romerske Pavers Omsorg for at beskytte deres Rettigheder og Ejendele. Endvidere sammenligner de Skismatikernes theologiske Anskuelse om Sakramenterne og Kirken med den katholske Lære og giver en Løsning af Stridsspørgsmaalene. Ligeledes bringer de Forklaringer om orientalske Haandskrifter. Endelig, for ikke at gaa for vidt med Opregningen, findes der ikke noget, der har med et theologisk Fag at gøre eller viser Berøringspunkter med Østerlændingens Gudsdyrkelse — f. E. de græske Spor og Levninger, der endnu findes i Syditalien — som disse Professorer ved deres grundige Undersøgelser anser for noget dem uvedkommende.

3. *Forhaabninger, Ønsker, Velsignelse.*

Naar man nu med disse Forhold for Øje betragter det kæmpestore Arbejde, som gøres først og fremmest til Fordel for Østerlændingene, hvem føler sig da ikke styrket og løftet af et urokkeligt Haab om, at Menneskenes Forløser Jesus Christus i sin uendelige Godhed vil forbarme sig over den triste Skæbne hos de mange, der nu i saa lang Tid er faret vild og har været langt borte fra den rette Vej; at han vil se naadig til Vore Forsøg og endelig føre sine Faar til den ene Faarehold og til den ene Hyrde, der skal vogte dem? Dette Haab støtter sig navnlig til den Omstændighed, at disse Nationer med stor Trofasthed har bevaret en betydelig Del af den guddommelige Aabenbaring; at der hos dem findes oprigtig Lydighed mod Christus Vor Herre og en overordentlig stor Kærlighed og Andagt til hans lydeløse Moder, og at selve Sakramenterne modtages flittigt. Saa hør, ærværdige Brødre! Siden Gud i sin Godhed har besluttet at benytte sig af Menneskers, særlig Præsters, Hjælp ved Fuldbyrnelsen af Forløsningen, hvad andet staar da tilbage endnu, end at Vi paa ny saa indtrængende, som Vi kan, opfordrer eder til og bønfalder eder om, at I ikke blot har den samme Opfattelse af Forholdene og de samme Ønsker som Vi, men ogsaa at I hjælper og understøtter Os ved Vore Anstrengelser, saaledes at den længselsfuldt

ventede Dag kan komme snarest, den Dag, da Vi faar Lov til ikke blot at hilse paa nogle faa blandt Grækerne, Slaverne, Rumænerne og de andre Nationer i Østen, men paa største Parten af de hidtil fra os skilte Sønner og lykønske dem til, at de er vendt tilbage til det oprindelige Livsfællesskab med den romerske Kirke. Naar Vi overvejer alt, hvad Vi med Guds Naade fik begyndt og agter at fuldende, saa synes Vi at kunne sammenligne Os selv med den Husfader, om hvilken Christus Vor Herre i Lignelsen siger, at han bad de til Nadveren indbudte om, »at de skulde komme, fordi alt var færdigt« (Lc. 14, 17). Idet Vi anvender disse Ord paa Vort Foretagende, opfordrer Vi eder, ærværdige Brødre, alle tilsammen og hver især indtrængende til at fremme de orientalske Studier i alle Maader og sammen med Os at opbyde hele den aandelige Kraft til at fuldføre det store Værk. Er saa engang alle Hindringer for den attraaede Genforening ryddet af Vejen, gid Vi da med den salige og ubesmittede Jomfru og Guds Moders Hjælp og med Orientens og Okcidentens berømte og hellige Fædre og Kirkelærerens Bistand maatte faa Lov til endelig i Faderhuset at omfavne Vore hjemvendende Brødre og Børn, som saa længe har været borte, og gid Vi saa kunde slutte os sammen paa det inderligste i den Kærlighed, som har Sandheden og den fulde Bekendelse af den kristne Lov til sit urokkelige Fundament.

For at Held og Lykke maatte krone disse Vore Forsøg, lyser Vi, ærværdige Brødre, som Pant paa Himlens Gaver og som Bevis paa Vor faderlige Kærlighed over eder og den Hjord, som er betroet eders Omsorg, af Hjerte den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom, ved Sankt Peter, paa den saligste Jomfru Marias Fødselsdag d. 8. September 1928 i Vort Pontifikats 7. Aar.

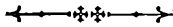
PIUS XI, Pave.

Anmærkning: Rundskrivelsen om de orientalske Studiers Fremme er underskrevet den 8. September 1928. Et Hovedpunkt i den er det pavelige Orientalske Institut. En Maaned senere bragte den apostoliske Stols officielle Organ et »Motu proprio«, hvori Pius XI gaar et Skridt videre i sine Bestræbelser og ophøjer den omtalte Skole til Universitets-

rang. Det sker paa følgende Maade. Som bekendt har Rom flere højere Skoler, deriblandt det verdenskendte Gregorianum. Den sidstnævnte Lærestalt er et Universitet, de andre er det ikke. Nu blev — den 30. 9. 28 — det Orientaliske Institut og Bibelinstitutet indlemmet i det Gregorianske Universitet som to nye Fakulteter. Tilsammen danner de tre Institutioner altsaa fra nu af det pavelige Universitet i Rom, som saaledes omfatter alle kirkelige Videnskaber. Denne Forandring er sket af flere Grunde; af Hensyn til Studierne, der vinder meget ved den nye Ordning; af Hensyn til Lærerne, hvis Samarbejde lettes; af Hensyn til Studenterne, der herved faar Adgang til alle tre Institutioner, selv om de kun tilhører eet Fakultet; af Hensyn endelig til Bibliothekerne, der nu lettere kan forøges paa en værdig Maade og bedre benyttes af baade Professorer og Studerende.

F. K.

Hus og Hjem i Skær af Julestjernen.

Atter har hellig Knud drevet Julen ud. Skraldemanden har kørt Juletræet bort. Englehaar og Fehaar, de skøre Sølvkugler og de forgyldte Grankogler ligger atter i Papæskan nede i Kommoden. Julekort og Nytaarskort fylder ikke længere i Papirkurven. Julestemningen har dog bundfældet Naade i mange Hjerter og Glæde i mange Hjem. Julen har været en Forfriskning for den enkeltes Gudsforhold og en Fornylse for vort Forhold til Slægt og Venner.

Kirkens Jul strækker sig til Kyndelmisse. Og inden for denne Juletid falder Festen til Ære for den hellige Familie.

Guds Søn nøjedes ikke med at lade sig føde af en Kvinde. Han vilde ogsaa opdrages af en Mand og en Kvinde. Han vilde udgøre Del af en Familie for derved at indvie den elementære Form for social Tilværelse, som Hjemmet er.

Det beskedne Hjem i Nazaret har nu i snart to tusinde Aar været en Højskole, hvor de unge lærte at lyde, og hvor Ægtefæller har faaet illustreret, at det, der giver et

harmonisk Samliv, er den opofrende Kærlighed frem for al egoistisk Pukken paa juridisk Ligestilling og lovbeskyttede Rettigheder.

Og mon ikke mange kristne Hjem nu om Stunder godt kunde trænge til, at Mindet om Nazaret lyste over deres Tag, og at Stjernen fra Betlehem der fik sin faste Plads midt i det moderne Virvar af Telefonledninger og Radioantenner?

I Lyset af hin Julestjerne, der vejleder hver den, der har en god Vilje, skal den Betragtning læses, som jeg her vil skrive om Hus og Hjem.

* * *

»Hus og Hjem« siger vi og giver derved vanemæssigt eller instinktmæssigt Udtryk for to Begreber, der er vokset sammen. Familien og den Bolig, i hvilken Familien holder til, er to forskellige Ting. Men enhver Familie sætter sit Præg paa det Hus eller den Lejlighed, den bebor.

Huset bliver besjælet af Familien, ligesom Legemet af Aanden, og derved bliver de knyttet til hinanden.

Men bortset fra denne Samhørighed fremviser Hus og Hjem, Samfund og Bygning ogsaa i deres Konstruktion en mere tilfældig og mindre iøjnefaldende Lighed, som har en vis symbolsk Betydning. —

Det mest elementære ved en Bygning er to for sig selv staaende Vægge, der kobles sammen af et Bindeled. Et Hus er ikke andet end en Gentagelse af samme elementære Form. Et Slot er en Symfoni, der konstrueres over hint oprindelige Motiv, et Broderi med et og samme enkle Mønster.

Jo solidere Forbindelsen af de for sig selv staaende Mure og det forenende Tværstykke er, desto solidere er Bygningen.

Derfor har da ogsaa Bygmestrenes Omsorg væsentligst koncentreret sig om dette Bindeled. Arkitekturens Opgave og Kunst har hovedsagelig bestaaet i at slaa Bro mellem to ved Rum adskilte Murstykker. Den Bro og dens Form har givet de skiftende Stilarter eller Bygningsformer deres egentlige Karakter. Arkitekturens Udvikling lader sig i det store og hele skitsere ved nogle faa Streger, der gen-

giver de Former, som den bindende Bro har haft i Tidernes Løb, lige fra den ægyptiske Stil og den græske, hvis Form ligner en almindelig Dør- eller Vindueskarm, og op til de mere moderne Stilarter.

Allerede den romerske Stil kendetegnes af et Bindeled i Form af en Bue. I den romanske Stil bliver Buen fuldstændig; den bliver Rundbue. I den gotiske Stil nærmer de ved Rum adskilte Mure eller Søjler sig hverandre paa en næsten umærkelig Maade. De vokser sammen i en himmelstræbende Pil. Den gotiske Spidsbue er Formens Sejr over Materien, Aandens stolte Triumf over Stoffet. Det ser ud, som om alle disse Mursten trodsede Tyngdeloven, idet de i Ekstase hæver sig op fra Jorden og svæver oven over Rummet.

I Samfundet finder vi en tilsvarende Arkitektur.

Ligesom der inden for et stort Hus findes mange Værelser, der i Grunden hver er en Bygning for sig, saaledes er det store Samfund et Komplex af mange mindre Samfund.

Et Samfund er altid en Sammenslutning af to eller flere Mennesker, der holdes sammen af et fælles Maal.

Disse Sammenslutninger har forskellige Navne. Der gives Firmaer og Konsortier, Fællesforeninger og Loger, Kongregationer og Kirkesamfund. Der er maaske lige saa mange Foreninger, som der er Interesser; store Foreninger for almindelige Interesser og mindre Foreninger for mere specielle Interesser. Et mere intimt Samfund er det, man kalder Venskab. Det mest fuldkomne Venskab og det mest intime Samfund er Ægteskabet.

Sammenligner vi alle disse forskellige Samfund, da ser vi, at de ikke er i samme Stil. Og det, der udgør Forskellen, er atter Bindeledet.

Det, der knytter to Handlende sammen, er økonomisk Fordel. Derfor sætter de deres Navne under en Kontrakt. Naar den Kontrakt ophører at være formaalstjenlig, bliver den revet i Stykker, og de to Parter skilles ad og er som fremmøde for hinanden. Noget lignende sker der med en Forening. Medlemmerne kan som oftest melde sig ud, saasnart de ingen Fordel har ved at blive. Her er Bindeledet

noget, der ligger uden for de kontraherendes Personlighed. Det kan derfor alter fjernes, uden at de kontraherende Mennesker lider Skade derved. Med et Venskab er det anderledes. Her danner Kærlighed Bindeleddet. Her finder to Sjæle hinanden for at vokse over til hinanden. Et sandt Venskab er derfor livsvarigt.

Ægteskabet bør ifølge sin Natur og Guds Anordning være det mest intime Venskab mellem to Mennesker. Ægtefæller er ligesom to Halvdele, der finder hinanden for at blive eet, eet Legeme og een Sjæl; de er to Individider, der gaar op i en større Enhed for at bære Slægten.

Mand og Hustru skal være ligesom to Søjler, der stræber efter at komme bort fra sig selv, der ligesom løber bort fra deres Basis og vokser sammen i en himmelstræbende Linje til Trods for den Egoisme, som er Individernes Tyngdelov og gør, at enhver først og fremmest tænker paa sig selv.

Ægteskabet skal være Kærlighedens Vidunder, Næstekærlighedens uafsladelige Sejr over Egenkærligheden.

Der var engang to unge Mennesker, som stod i Begreb med at forlove sig. Hver for sig kom de til Præsten for at raadføre sig med ham. Den unge Pige spurgte: »Tror De, Hr. Pastor, at jeg kan gøre ham lykkelig?« Den unge Mand formede derimod sit Spørgsmaal paa følgende Maade: »Tror De, at jeg vil blive lykkelig med hende?«

Denne unge Mand tænkte ikke paa den gaadefulde Lov, der gør sig gældende i ethvert forædlende Livsforhold, nemlig, at man skal sætte Livet paa Spil for at vinde det, eller som det staar saa drastisk i Evangeliet, miste Livet for at finde det.

At der desværre nu om Stunder er mange, der har det som hin unge Mand, derom vidner de mange Hjem, der styrter sammen.

Disse mange Hjems Ruiner er vor Tids Skandale og Skam.

Det Hærværk, som det er at opløse et Hjem, har faaet et altfor skikkeligt Navn. »Skilsmisse« siger man, og det lyder saa tamt, at det næsten faar en til at glemme, at det drejer sig om en Synd, der burde rangere under Heligbrøde.

Reims' Katedral kan genopbygges; det bliver dog aldrig den gamle Katedral.

Naar et Hjem styrter sammen, gaar der ogsaa Værdier tabt, som aldrig kan erstattes, menneskelige Værdier, sjælelige Værdier, der forsvinder ligesom Varmen ved enhver kemisk Opløsning. Et »ruineret« Hjem betyder altid i det mindste to ruinerede Mennesker. Hvad Gud har sammenføjet, kan Menneskene ikke skille ad. . . Og hvis de alligevel gør det, gaar noget i Stykker i dem selv. Der gaar Hul paa disse Menneskers Personlighed, og det Hul kan ingen Lægekunst og ingen ny Forbindelse faa til at gro til.

Naar den Mand og den Kvinde, der har lagt Haand i Haand for at spænde Tag over Hovedet paa en ung Familie, atter trækker Haanden til sig, da gaar deres ægteskabelige Ruin ikke alene ud over dem selv. De bliver ogsaa en Grav for intetanende Børn, der smilede til Livet og smilede til Far og Mor.

Om Abels Blod staar der skrevet, at det raaber til Himlen. Der er de Ting, som er værre end at slaa sin Broder ihjel, selv om de nu om Stunder er ret almindelige og har Magistratens høje Sanktion.

Den, der agter at bygge et Hus, se sig for. For i et Hus sætter man sine Penge og det er ikke sagt, at de kan give Renter. Men den, der agter at stifte et Hjem, maa endnu mere være klar over, hvad han gør. For i et Hjem sætter man sin Personlighed. Et Hjem løber man aldrig fra. Det bliver enten til Oprejsning eller til Fald.

Derfor gælder det for de unge, der synes om hinanden om at gennemskue hinanden gennem Forelskelsens lyse Taage og forskønnende Bedrag. Det gælder om at kende dig selv og at kende den »anden«, som sammen med dig skal konstruere den Bue, der faar en hel Families Ve og Vel at bære.

Men hvem kan være helt sikker paa sig selv og garantere for sig selv? Dersom Herren ikke bygger Huset, da arbejder de forgæves, som bygger derpaa.

Den, der agter at bygge et Hus, tilkalder en Arkitekt.

Den, der staar i Begreb med at stifte et Hjem, gør bedst i at sende Bud efter »Tømmermandens Søn« og bede Jesus af Nazaret om at hjælpe til med at opføre Hjemmet i ren Stil.

Steph. Wevers.

Fra sidste Uge. „Storken“.

I Folketeatret er der atter Jubel. Men det er ikke mere de »tre smaa Piger«, der begejstrer Publikum, men Fru Thit Jensens Theorier. Det ser ud til, at Fruen atter har vundet en Sejr, næppe nogen kunstnerisk Sejr, som man skulde vente paa et Teater, men en Sejr for sine — lad os straks sige det — samfundsødelæggende Tanker.

Disse Tanker er kun mulige, hvor der ingen Tro findes, hvor det højeste af alt er jordisk Lykke. Jeg vil dermed slet ikke sige, at jordisk Lykke virkelig opnaas ad denne Vej, men en Forudsætning for hele Problemet er den, at det er det højeste, og at al Moral derfor maa rette sig efter dette Hensyn.

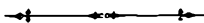
Problemet eksisterer derfor ikke for troende Mennesker, thi man kan aldrig have Ret til at dræbe et uskyldigt Menneske og tilmed gøre det umuligt for dette Menneske at naa til det evige Liv, og det er dette, der gøres umuligt ved den Fremgangsmaade, her anbefales. Arvelighedsforskningen kan opstille nok saa mange Theorier, usikre er jo endnu de fleste, den kan dog aldrig fastsætte Love for Guds Naade og Barmhjertighed. Ligesom det arveligt set mest ubelastede Individ ved Livets Førelser kan blive en fortabt Forbryder — kan det mest belastede ved Naadens Førelser blive et Geni eller en Helgen; og selvom et saadant Barn af en Dranker, en Skøge eller en Aandsvæg i Menneskers Øjne syntes kun at gaa ind i et Liv, der var spildt for det selv og for Samfundet, kan Gud dog — lærer Troen os — finde sit tabte Faar og ad Veje, der er skjult for vort Blik, føre det til Saligheden.

Dette har man ikke Lov til at forebygge ved at dræbe Barnet, endda før det har givet Tegn paa sine Tendenser. Dette ene turde være nok for dem, der sætter det evige over det timelige.

Lige efter Julen og Herrens Aabenbarelses Fest kommer dette Stykke, der gaar helt tilbage i Hedenskabet, det er en moden Frugt af det moderne Hedenskab.

Der kan være noget andet at lære af de mærkelige Forhold, Forfatterinden konstruerer i sit Stykke. Der er det at lære, at de unge med største Omhu skal vogte sig for at indlade sig paa saadanne Ting. Der er en Bekræftelse paa det, Livet ofte lærer, at den ene Synd let fører den næste med sig og bringer megen Ulykke. Al Diskussion om dette Skuespil kan virke som en kraftig Opfordring til at lade alle sine Handlinger bestemme af Guds Bud.

B. J.

Læserens Understregninger.

Ved fr. D.

En Katholik om Tolstoy. — I sin Søgen efter at løse Livsgaaden og Problemet om menneskelig Smerte forkastede han al overnaturlig Hjælp ved at forkaste Aabenbaringen. Den eneste anden Mulighed var derfor Pessimismen. I hans Tilfælde var det Buddhas og Schopenhauers Pessimisme. Tolstoy var dybt paavirket af Schopenhauer. Da han for første Gang læste *Ordsprogenes Bog* og *Prædikerens Bog*, sagde han, at han syntes om dem, fordi de nærmede sig Schopenhauer saa meget. Denne Pessimisme var karakteristisk for hele den anerkendte Literatur i forrige Aarhundrede. Byron, Goethe, Musset, Ibsen og andre, der enten helt eller delvis forkastede Kristendommens Lære, »saa paa Livet, som var det en Sygdom, og paa Verden, som var det et Hospital« (Carducci). Selv Tilhængerne af Livets epikuræiske Glæder, som Anatole France, følte, hvorledes den eneste Maade at flygte fra *la tragique absurdité de vivre* var slet ikke at tænke derpaa. Denne Pessimisme aabenbarer sig paa mange Maader. For mange betyder den et Oprør mod Livets gældende Krav, for andre er den en aandelig Uro, en Længsel efter det ukendte, en Søgen efter det uopnaaelige. Endelig er der ogsaa Indiens og Schopenhauers filosofiske Pessimisme, som bestaar i en absolut Foragt for Livet og dets Fordele. Alle disse Grader af Pessimisme — især den sidste — findes i Tolstoys Skrifter. I *Kreutzersonaten* skriver han: »Schopenhauer, Hartmann og Buddhisterne har fuldstændig Ret: Menneskeheden maa udslette sig selv for at udrydde Smerten.« Naar han troede dette, hvor kunde han saa ogsaa tro paa en korsfæstet Christus, døende for Menneskehedens Frelse? Deri ligger dog sluttelig hele Kristendommens Væsen. Uden Tro paa Christus som Frelser og paa alt, hvad deri rummes, er det umuligt at finde Forklaring paa vore personlige og sociale Onder og Lidelser.

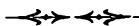
Henry Bugeja O. P.

Mere om Tolstoy. — Apropos Tolstoys Tanke om Menneskehedens Udslettelse er det dog godt ogsaa at høre en anden Fortolkning. Her er den:

Hvis hele Verden bestemte sig til frivillig Jomfruelighed, hvad saa? Tolstoy vover at sige: Saa meget des bedre. Ikke fordi han er fanget ind i Pessimismen, men han mener, at en saadan almindelig Stræben vilde bevise, at det moralske Formaal, som er Verdens Eksistensret, var naaet, og at Verden derfor kunde ophøre. Hvis alle naaede til den kristne Jomfruelighed, som er et Forsøg paa at leve Englenes Liv, vilde Menneskeslægten ganske vist gaa under, men man kan mene, at den ogsaa da havde gjort sin Gerning og var moden til Belønningen. Den vilde have besejret Arvesynden, generobret sit aandelige Eden, rejst sig paany fra Stoffet, hvori den var faldet, for at vende tilbage til Aandens Liv, som er Maalet for den jordiske Udvikling. — Dette er Tolstoys Opfattelse. Man kan kalde den snæver og ufuldkommen, men ikke falsk.

A. D. Sertillanges, O. P.

(NB! Næste Gang Pater Sertillanges's Bevis for, at her i dette omdebatterede Spørgsmaal »forenes St. Thomas's og Tolstoys Lære saaledes, at den første korrigerer den anden og fratager den Duften af Paradoksaltet«. — fr. D.)

Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen.

Lad os bede.

18. Jan. om, at alle udenforstaaende maa vende tilbage til Christi ene Hjerd. Fader vor, Hil dig Maria,
19. — for Protestanterne i Europa, særlig i Skandinavien,
20. — for Orientalernes Tilbagevenden til den katholske Enhed,
21. — for Anglikanerne i England,
22. — for alle Kristne i Amerika,
23. — for de daarlige og frafaldne Katholikker,
24. — for Jødernes Omvendelse,
25. — for Hedningernes Omvendelse.

(Iflg. Meddelelse fra Abbediet St. Maurice de Clairvaux har Lederen af Bedeugen, Pater Paul-Francis i Graymoor (U. S. A.), tilladt Medlemmerne af Bønforeningen for Nordens Omvendelse at forandre Datoerne for to af Intentionerne, saa at man 19. Jan., St. Knuds Fest, beder for Protestanterne, saaledes som paa ovenstaaende Skema.)

Antifon og Bøn.

For at alle maa være eet, ligesom du Fader er i mig og jeg i dig, for at ogsaa de maa være eet i os: for at Verden tror, at du har sendt mig (Joh. 17,21)

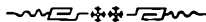
V. Jeg siger, du er Petrus.

R. Og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.

Herre Jesus Christus, du som har sagt til dine Apostle: Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder, se ikke paa mine Synder, men paa din Kirkes Tro og giv den efter din Villie Fred og Enhed, du der lever og regerer som Gud fra Evighed til Evighed. Amen.

Undertegnede var i September i Fjor i London for at tale med Sions-Søstre, som har et Par Klostre dér. En af Søstrene henvendte sig da til mig for at gøre mig opmærksom paa den internationale Bedeuge fra 18. til 25. Januar og bede mig gøre noget for at skaffe Deltagere i den herhjemme. Jeg kunde fortælle, at vi kendte den, og jeg vilde i det mindste gøre noget for at Medlemmerne af Bønforeningen tor Israels Omvendelse kunde deltage i den, men jeg er naturligvis mest glad for, at kunne publicere Sagen for alle gennem Ugebladet, som ogsaa tidligere Aar har bragt Bedeugen i Erindring. Ovenstaaende Skema (som iøvrigt faaes i St. Ansgars Boghandel, H. C. Ørstedsvvej 10) viser, hvad det er, der skal bedes for — ganske simpelt for alle, ingen er glemt. Lad os da ofre den Uge paa denne Opgave og helst ikke blot bede den lille daglige Bøn, men paa alle de Maader, som det er muligt for en Katholik, neddrage Himlens Velsignelse over de mange Millioner, som ikke er saa lykkelige som vi at tilhøre den sande Kirke. Aldrig kan Gud skænke et Menneske en større Gave end den katholske Tro, vi har derfor Pligt til at hjælpe til, at der maa blive »een Hjord og een Hyrde«.

Verner Stabehl.

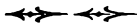

Vinterlig Valfart.

Onsdag d. 16. Januar Kl. 8¹/₄ vil Hr. Pastor Günther i St. Josefs Skole holde et Foredrag med den lange Titel: Maria del Miracolo i S. Andrea delle Fratte i Rom. For den, der ker kender alle Sprog, er det jo klart nok, vi andre oplyses herved om, at Foredraget handler om det Naadebillede i Rom, foran hvilket Jøden Ratisbonne oplevede det Syn, som omvendte ham. Hvert Aar

fejres Underet d. 20. Januar i den romerske St. Andreas Kirke. Nu er det Billede, som smykker Maria-Alteret i vor St. Andreas Kirke en Kopi af det romerske. Hvad er da naturligere end, at den vaagnende Interesse blandt danske Katholikker for Jødernes Omvendelse har inspireret til at ville fejre d. 20. Januar foran Naadebilledets Kopi. Dette finder Sted ved en Festandagt i St. Andreas Kirke Søndag d. 20. Januar Kl. 4^{1/2}. Alle Israelsmissionens Venner forventes at deltage i denne »Valfart« til Maria del Miracolo. Og den bedste Forberedelse til Festen er Overværelse af Pastor Günthers Foredrag fire Dage forinden.

Verner Stabehl.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Tirsdag aabner Højskolen atter. Den begynder med et Foredrag af Pastor Schindler om Katholsk Stuekultur. Til Illustration af Foredraget vil der blive arrangeret en lille Kunstudstilling i Salen, og der bliver haade Solo- og Korsang. Den følgende Tirsdag fortsætter Pater Wolfisberg den interessante Foredragsrække: Katholsk Moral. Højskolens fuldstændige Program vil findes i næste Nummer.

Nyborg. Ved hvert Aarsskifte hører man Folk sige: »Hvad mon det nye Aar vil bringe os af Sorg eller Glæde?« Allerede paa Tærskelen til det nye Aar 1929 modtager den katholske Menighed i Nyborg sit første sørgelige Budskab, at Biskoppen har beskikket vor afholdte Sognepræst Pastor Op de Coul til at overtage Embedet som Sognepræst for den katholske Menighed i Vejle. Med Sorg vil vi sige Pastor Op de Coul Tak for alt, hvad han har været for sin Menighed her i Nyborg. Kun i kort Tid har han virket her, aldrig holdt han sig tilbage, naar det gjaldt Menighedens Vel, altid var han første Mand, naar der skulle ordnes et eller andet indenfor Menigheden. — Trods alt — haaber og tror jeg, at den katholske Menighed i Nyborg og Omegn sammen med mig vil ønske sin Sognepræst til Lykke med det store og ansvarsfulde Embede som Sognepræst for den katholske Menighed i Vejle.

K. H.

Fredericia. I Fredericiabladene kan læses følgende: Fra St. Knuds Kirkes Klokketaarn lød der i Gaar Eftermiddags en fremmed Lyd, Klokketoner, man ikke tidligere havde hørt, og meget kraftigere og smukkere, end de hidtil kendte. Klokkeringningen paa denne ret usædvanlige Tid af Dagen skyldes en Prøveringning med den nye Klokke,

der er blevet skænket Kirken. Bag denne Gave gemmer der sig en lille smuk Forhistorie, hvis Hovedindhold vi i korte Træk skal opridse: I Pastor Frederiksens unge Dage gjorde han bl. a. Tjeneste ved Garnisonen her i Byen, nemlig ved Forplejningskorpset. Han og en Kammerat boede sammen paa den daværende Nissens Gæstgivergaard i Gothersgade (nu Centralhotellet), og i denne Tid sluttedes der et Venskab mellem de to, som skulde gælde langt ud over Soldatertiden. Siden plejede Vennen at besøge Pastor Frederiksen. Og sidste Sommer var han og en Broder paa Besøg hos Pastoren. Under dette Besøg var det, at Vennen, der nu er en velstaaende Mand, overfor Pastor Frederiksen bebudede at ville skænke en Gave til St. Knuds Kirke, og samtidig spurgte Vennen om, hvad han kunde tænke sig. Da Pastor Frederiksen i sin Tid byggede den katholske Kirke i Silkeborg, skænkede hans Soldaterkammerat, der ikke selv er Katholik, den store Klokke til denne, og Pastorens Ønske»seddel« pegede da ogsaa ved denne Lejlighed i samme Retning, navnlig i Betragtning af, at Klokkerne i St. Knuds Kirke ikke længere var stort bevendte. Metallet i Klokkerne er saa daarligt, at det ikke kan betale sig at smelte dem om. Ønsket blev ogsaa opfyldt, og for et Par Dage siden ankom den nye Klokke, der er støbt hos Ohlsson i Lübeck, Klokken har en saalydende Inskription: Gegossen von M. u. O. Ohlsson i Luebeck 1928. Andreas Olavi. S. Canuto Regi. Den nye Klokke maaler forneden i Diameter 87 cm og er 91 cm høj. Ved Ophængningen var man ude for en lidt kummerlig Historie. Klokken viste sig at være 4 cm bredere forneden, end man var forberedt paa. Og da der er meget snæver Plads i Klokketaarnet, var det forbundet med meget store Vanskeligheder at faa Klokken anbragt. Ved at kante Klokken, som et andet Stykke Møbel, op gennem Taarnet, lykkedes det endelig til Slut ved Hjælp af 2 Taljer at faa den paa Plads. For at den store Klokke overhovedet kan svinge i det smalle Taarn, er den anbragt i et et krøppet Klokkeag.

A.C. Nytaarsgilde.

Onsdag d. 16./1. 1929 **Kl. 8 pr.** Torsk. Øl. Richtig Caffé. Cigar? Nytaarstaler ***. Punsch. Skiemt. 4 Kr. Indtegning hos Administratores eller paa fremlagt Liste. Man medbringer hver 2 Gaffer (det **er** Alvor). *Administratores.*

Sct. Jøsephs Gilde.

Møde afholdes Mandag d. 14. Jan. Kl. 8 Aften i Bredgade 67.

Børn, der ønskes konfirmeret i **Sakramentskirken** i Aar, bedes snarest muligt indmeldt hos Sognepræsten.

Katholsk Højskole.

Møde hver Tirsdag Aften i St. Knuds Sal i Stenogade. Adgang 25 Øre. Højskoleforeningens Medlemskort, som koster 3 Kr. een Gang for alle, giver gratis Adgang til alle Vintermøder (fra Oktober til Marts incl.). Indmeldelser modtages hos Hr. Johs. Hansen, Bredgade 64 St., samt ved Indgangen til Foredragssalen, hvor Betaling for Kortene ogsaa afgives.

Datum	Foredragsholder	Emne
15. Jan.	Pastor Peter Schindler	Katholsk Stuekultur
22. —	Pater J. Wolfisberg	Katholsk Moral VI. Pligter mod sig selv
29. —	Lærer H. D. T. Kiærulff	Tyburn
5. Febr.	Fru Rose Bruhn	Oplæsning
12. —	Pater A. Menzinger	Katholsk Moral VII. Privatejendom og Kommunismen
19. —	» » »	Katholsk Moral VIII. Socialisme

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder Møde Mandag d. 28. Januar Kl. 8 i »Borgernes Hus« (lille Sal). Foredrag af Forfatterinden *Gyrithe Lemcke*: »Kvinden i det offentlige Liv«. Alle er velkomne. Efter Foredraget er der for dem, der ønsker det, fælles Kaffebord à 1 Kr., hvortil Billetter faas ved Indgangen.

Det katholske Israels-Gilde.

Onsdag den 16. Januar Kl. 8¹/₄ i St. Josefs Skoles Festsal, Nørrebrogade 27 A.

Pater Günther holder Foredrag om:

Maria del Miracolo i S. Andrea delle Fratte i Rom.

Adgang gratis. Alle er velkomne.

Let Adgang til katholsk Literatur.

Paa »Danske Kvinders Katholske Forbunds« Landsmøde blev det besluttet at oprette en Læsekreds for hele Landet. Blandt Medlemmerne vil der cirkulere Tidsskrifter og Bøger.

For den lave Pris af 2 Kr. aarlig vil man regelmæssig faa sendt Sct. Olav — Credo — Frauenland og ca. 12 Bøger med saavel skønliterært som apologetisk Indhold.

Interesserede kan faa nærmere Oplysning hos Bibliotekassistent Gudrun Strøm, Aarhus. — Heibergsgade 36, og cand. polyt. Berrit Fiehn, Nykøbing-Falster, Østre Allé 48 A.

40-aarig Dame søger Plads som **Husbestyrerinde** hos enlig Dame eller Herre. Løn underordnet. Billet mrk.: »Huset« modtager Redaktionen.

Kirkelig Kalender.

13. Jan. Oktav af Epifani.	20. Jan. 2. Søndag. eft. Epifani.
14. — M. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.	21. — M. Agnes, Jomfru og Martyr.
15. — Ti. Paulus Eneboer, Bekender.	22. — Ti. Vincentius og Ana- stasius, Martyrer.
16. — O. Marcellus I, Pave og og Martyr.	23. — O. Raymund af Penna- fort, Bekender.
17. — To. Antonius, Abbed.	24. — To. Timotheus, Biskop og Martyr.
18. — F. Petri Stol i Rom.	25. — F. Pauli Omvendelse.
19. — L. Knud Konge, Mar- tyr.	26. — L. Oktavdag.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 15. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
Pastor Peter Schindler: Katholsk Stuekultur.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 13. Kl. 5 Efterm. fejres *den hl. Families Fest* med Familiernes Indvielse til den hl. Familie af Nazareth, hvortil alle venligst indbydes.

St. Annæ Kirke. (S). Søndag d. 13. Kl. 6 Aften fejres *den hl. Families Fest* med Familiernes Indvielse til den hl. Familie af Nazareth, hvortil alle venligst indbydes.

Rosenkranskirken. Søndag d. 13. ds. Kl. 5 Efterm. Andagt med Prædiken og Indvielse til den hl. Familie af Nazareth.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 14. mensis Januarii loco ac tempore assuetis.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen Søndag d. 13. Januar Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Sakramentskirken. Søndag d. 13. ds., *den hellige Families Fest*, foretager de katholske Familier under Aftenandagten Kl. 6 den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den hellige Familie af Nazareth.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 13. Januar Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

Med biskoppelig Tilladelse vil paa 6. Aar

Sct. Knud Hertugs Passionsdag

blive fejret med

Festandagt i Jesu Hjerter Kirke,

— Søndag den 13. Januar Kl. 7 Aften. —

De smukke og værdifulde liturgiske Sange fra Sct. Knud Hertugs Officiet af 1170 vil atter lyde fra Kirkens Kor under Hr. Pastor Menzingers Ledelse.

Den internationale Bedeuge.

18.—25. Januar.

I Rosenkranskirken holdes hver Morgen Kl. 8¼ Højmesse. Hver Aften Kl. 7½ Andagt med kort Prædiken.
(Søndag den 20. holdes Gudstjenesten til sædvanlig Tid.)

Ungdomsmødet i St. Ansgars Sogn.

Paa Grund af Pastor De Vos's Sygdom er Mødet udsat til Onsdag den 23. ds.

FREMDESROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 3.

Søndag den 20. Januar.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — St. Agnes Basilika i Rom. — Israelsmissionens sande Væsen. — Fra Frankrig. — Valfart til Monte Cassino. — Skal Unio undlives? — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

2. Vidnesbyrd om Troen.

M. H. t. Troen har Mennesker alle mulige Undskyldninger og finder paa alle mulige Udveje — for ikke at maatte anerkende Guds Aabenbaring og hans Ord. Det er maaske ikke værre i vore Dage, end det har været i tidligere Tider: Menneskene er stadig de samme. Man finder det imod Fornuftens Grundsætninger at skulle anerkende noget, som Forstanden ikke kan fatte, eller imod det fornuftige Menneskes Værdighed at skulle bøje sig under Lærdomme, vore Sanser ikke har erfaret. Og derfor saa megen Forkastelse af Troslærdomme under Paa-skud af Fremskridt og med Skiltet »den moderne Udvikling«. Saadanne Ting passede for den »mørke Middelalder«, men ikke for vore fremskredne Tider. — Og dog, i utallige Tilfælde i det daglige Liv giver man sin Fornuft i Menneskenes Vold; dèr underkaster man sig gerne og blindt, fordi f. Eks. en Læge, en Jurist, en Lærer, en Astronom — alsa et Menneske — har sagt noget, om

man end ikke forstaar en Tøddel af det. Et Menneske kan imponere, og ham sværger man til, skønt han er et skrøbeligt Væsen og ofte har taget fejl. —

Ud fra dette Synspunkt kan man forstaa de gamle Fædres vægtige Grunde for den fulde Berettigelse af vor Tro paa Guds Autoritet. »Naar ved nogle aabnede Sandheder, som vi endnu ikke kan fatte med Fornuften, men engang vil komme til at fatte, Troen gaar forud for Fornuften — saa svarer det til Fornuftens Krav« (Augustinus, til Konstant. 4). Grunden dertil vil du finde hos Basilius i de følgende Citater.

»Du maa vide, at det er de spøgendes Sprog, naar de siger: hvis du ikke kender Guds Væsen, saa ærer du noget, du ikke kender. Men jeg ved, at han eksisterer; men hvori hans Væsen bestaar, det overstiger min Forstands Grænser. Hvorved bliver vi salige? Ved Troen. Det er nok at tro, at der er en Gud, uden at vide, hvad han er. Vi ærer ikke det, hvorom vi ved, hvori hans Væsen bestaar, men at det eksisterer« (Basilius, Svar til Amphilochius 2).

»Vi erkender Gud af hans Magt; derfor tror vi paa ham, som vi har erkendt, og vi tilbeder ham, som vi tror paa« (s. St. 3).

»Hvad er det første, Erkendelse eller Tro? Jeg vover at paastaa, at i videnskabelige Ting gaar Troen forud for Erkendelsen, thi der er man først nødsaget til at tro, at et bestemt Bogetav hedder A, og at det udtales paa en bestemt Maade, og derefter kan man faa dette Bogstavs nøje Begreb og Betydning. Ved Troen derimod kommer Erkendelsen af, at der er en Gud, først. Denne Erkendelse øser vi af de skabte Ting; thi at han er vis og almægtig, det lærer vi af de skabte Væseners Eksistens. Vi ser ham som Skaber af alt, ogsaa som min Skaber. Paa denne Erkendelse følger Troen, og paa Troen Tilbedelsen« (s. St. 1).

»Intet er saa slemt som at ville bedømme og maale Guds Gerning med menneskeligt Maal. Thi naar nogen vilde vove at opfange Solstraalerne med sit menneskelige Øje, vilde han ikke blot ikke naa sit Maal, men maatte ogsaa bøde for sit Vovemod — saaledes vilde den endnu

mere erfare det, der vilde vove med sin saare ringe Forstand at se ind i det guddommelige Lys.« (Chrysostom. 2. Hom. 1.)

»Alle fornuftige Væseners Skaber er langt ophøjet over enhver Fornuft. Uransagelig er han baade for Mennesker og Engle. Skabningen er ikke i Stand til at tale om sin Skaber; den formaar end ikke at forklare, hvorledes den selv er bleven dannet. Naar den nu ikke formaar at begribe sin egen Tilblivelse, hvordan vilde den være i Stand til at begribe sin Skaber? Forstanden formaar umuligt at naa sin Skabers Højde; hvorledes vil den da vove at gennemgranske ham og hans Virken og hans Magt?« (Ephræm Syreren, 1. Tale om Troen.)

»Enhver Vantro er Daarskab, thi et vantro Menneske bygger paa sin saare lille Fornufts Visdom og maaler alt med sin Afmagts Dom, idet han er af den Mening, at intet eksisterer, som han ikke forstaar. Aarsagen til Vantro ligger i Afmagtens Dom, efterdi han ikke tror, at det kan ske, hvorom han mener, at det ikke kan ske.« (Hilarius, om Treenigheden III. 25.) Ligesom i vore Dage: hvad jeg ikke kan fatte, det eksisterer ikke; hvad jeg ikke kan indse, det kan ikke ske, selv om Gud skulde have sagt det.

Sankt Agnes Basilika i Rom.

I Anledning af Sankt Agnes Dag den 21. Januar.

Af Maleren Mogens Kai Nørregaard.

Uden for Roms Mure ved den nomentanske Vej, der forlader Byen gennem Porta Pia, hvor Victor Emmanuels Soldater brød Breschen i Pavens Stadmur, ligger en god Fjerdingvej fra Byen den hellige Agnes Basilika. Her til dette Sted blev hendes afsjælede, martrede Legeme baaret af hendes Forældre for at nedlægges i den adelige Families Gravkammer, der fandtes mellem andre Gravkamre i en Have ved den nomentanske Vej.

Naa r dette skete, ved vi ikke. De nyeste Forskninger mener at turde henlægge den hellige Agnes Martyrium til den sidste blodigt-grusomme Forfølgelse under Diocletian i Aarene 305—307.

Herude ved den nomentanske Vej hviler hendes Legeme endnu — i en ganske lille Sølvkiste (hun var kun 12 Aar), der staar i en muret Hvælving under Højalteret. To Gange er Relikvierne blevet undersøgt, i nyere Tid i det 17. Aarhundrede under Pave Paul V, som lod Sølvkisten forfærdige og Altrets Baldakin opføre, og under Pius IX. En kendt Antropolog fik da Adgang til at undersøge Skeletdelene samt Kraniet, der befinder sig i Lateranets Sancta Sanctorum. Han erklærede disse Dele for samhörige og stammende fra en ung Pige mellem sit 11. og 13. Aar. Skeletdelene var alle meget hvide og fintformede. Under den nuværende Paves Regering er der Tale om at gøre selve Sølvkisten synlig. Man kan nemlig nu kun faa den at se ved særlig Tilladelse. For at komme til den, løfter Sakristanen en af Gulvfliserne i Koret bag Højalteret op og hæver en Jernrist, hvorefter man saa maa lade sig glide ned i en mandsdyb, muret Skakt. Der ligefor ser man inde i den murede Hvælving den lille hvide Sølvkiste, der perler med iskolde Fugtdraaber.

Det var Skik i Oldkirken i Martyrernes Gravkirke at anbringe i Alteret, der var bygget over deres Grav, et lille gitret Vindue: fenestella confessionis, hvorigennem det var muligt at se selve Martyrgraven og hejse Genstande ned, som kunde berøre denne og derefter opbevares som hellige Minder. Et saadant fenestella confessionis er det, man nu paatænker at bringe i Stand ved Højalteret i Sankt Agnes Basilika. Rundt omkring det oprindelige Gravkammer, hvori Agnes bisattes af sine Forældre, dannede der sig hurtigt en stor kristen Begravelsesplads, idet hendes Ry voksede, saa at hun nævnedes som Roms særlige Skytshelgeninde ved Siden af Sankt Peter, Sankt Paul og Sankt Laurentius. Denne Begravelsesplads bestod baade af Katakomber og af en Kirkegaard i fri Luft. Sankt Agnes Katakomber er de bedst bevarede i Rom, idet de indeholder flest endnu urørte og tillukkede Grave. Hvad Udstyr angaar, er de de fattigste, og heri maa

vel Grunden til deres Velbevarethed søges. De er de eneste af alle Roms Katakomber, hvori der ingen malerisk Udsmykning findes, og Gangene og Gravkamrene er ganske snævre. Man har der den Dag i Dag bibeholdt den gamle Belysningsmaade, og de Besøgende gaar ned hver med sin Tællepraas i Haanden. Besøget her er derfor mere suggestivt end i de større, moderne oplyste Callixtus Katakomber. Den nærliggende Kirkegaard var omgivet af høje Støttemure, da

Pastel af Mogens Kai Nørregaard forestillende Korrundingen i Sankt Agnes's Basilika i Rom i Mosaik paa Guldgrund fra det syvende Aarhundrede. — I Midten den Hellige — til højre og venstre Paverne Syriakus og Honorius (med Kirkemodellen paa Haanden). Yderst tilhøjreses et Stykke af Baldakinen over Alteret. — Sankt Agnes er klædt i juvelprydet Dragt af symbolsk Betydning (sammenlign i Breviaret for den 21. Januar). Forneden et sort Indskriftsbaand med en metrisk Indskrift i Guldbogstaver. Foroven en dybblaa og en lysere blaa Kreds i den stjernebesaaede Himmel.

den laa højere end den omgivende Kampagne. De vældige Ruiner af disse Mure ses endnu.

Det var Konstantin den Store, der opførte Basilikaen over den hellige Agnes's Grav, idet han opførte Kirkens Alter over selve Martyrgraven ligesom i Sankt Peters, Sankt Pauls og Sankt Laurentius Basilikaer. De prægtige Søjler

af hvidt blaaligaaret Marmor med stærkt riflede Skafter — et enkelt Søjleskaft tæller ikke mindre end 126 Rifler — og med pragtfuldt udhuggede korinthiske Blade-Kapitæler, som ses i den nuværende Basilika, stammer fra Konstantins Kirkebygning. Konstantia — Kejserens Datter — opførte sit skønne Mausoleum paa Kirkegaarden tæt ved Basilikaen. Dette Mausoleum staar endnu, men den kæmpemæssige Porfyrarkofag, hvori Kejserdatteren hvilede, findes sammen med Kejsermoderens, den hellige Helena's, i Vatikanets Samlinger.

Den af Konstantin opførte Basilika viste sig snart for lille. Maaske var den blevet plyndret af Alaric's Horder — nok er det — i Midten af det syvende Aarhundrede afløstes den af den større, som nu staar.

Fire Søjler af den kostbare, purpurrøde og blaa flammede Marmorsort: Portasanta blev af Pave Honorius føjet til den konstantinske hvid- og blaa-aarede Søjlebestand — i Modsætning til denne baade ved Farve og ved fuldstændig glatte Skafter. — Der opstod saaledes et af disse fra den tidlige Middelalder, i Rom, saa kendte sammenstykkede Kirkeindrer, hvor de enkelte Dele tydeligt angiver deres forskellige Herkomst, thi baade Honorius og Konstantin lod de hedenske Bygninger i Nabolaget yde deres Tribut i Søjler og Marmor til St. Agnes's Kirke.

Ligesom de hedenske Mennesker lod sig kristne og indvie, saaledes indviedes ogsaa de hedenske Søjler. — I over halvandet Aartusinde har de nu staaet som Vogtere ved Helgenindens Grav.

De fire flammerøde Søjler staar som brændende Fakkelvogtere nærmest ved Altergraven — to ved hver Side.

Alle Kirkens Søjler bærer Buer, som støtter et Galleri af mindre, hvide, riflede Søjler og Buer 3: Matroneet, hvorfra Kvinderne, og senere det tilstødende Klosters Nonner, overværede Gudstjenesten. Søjler og Buer i to Etager omgiver da det firkantede, let aflange Kirkerum paa tre Sider og skaber sammen med Korrundingen, fra hvis Hvælving et af de farveskønneste og andagtsfromme Mosaiker straalere — det, hvis Gengivelse ses over disse Linjer — et af de skønneste Kirkeindrer i det hellige Rom

Det er her paa den 21. Januar — Sankt Agnes's Fes'

dag — i Overværelse af Lateranets Kapitel og en talrig Folkemængde, der fylder Gallerier og Gulv, ja selv den store Trappe, der fører ned til Kirken og Klosters Gaarde og Haver helt ud til Vejen, Via Nomentana, udenfor, at to smaa Lam bæres i Procession af Smaapiger til Højaltret — Sankt Agnes's Grav — hvor de velsignes. —

Af Ulden forfærdiges Palliet, som Paven sender de nyvalgte Ærkebiskopper. Langt kan de smaa Lams Uld komme omkring, indviet til Jomfruenhed og Martyr-Heltemod.

Agnes Sanctissima! Ora pro nobis!

Israelsmissionens sande Væsen.

En fremstaaende Jøde har tilskrevet et af vor Israelsmissions aktiveste Medlemmer disse Ord:

»En Bevægelse, som har det Maal at tvinge svage Karakterer til Troløshed mod deres nedarvede Fædrenereligion, en Religion, hvis Kærne er den reneste Tro paa den ene og udelelige Gud, har ingen Eksistensberettigelse. Israelsmissionen vil aldrig kunne udføre noget positivt Arbejde, foruden det ene, at den vil gennem urigtige Fremstillinger af den jødiske Religion og gennem opdigtede Fortællinger vække Had i lettroende Menneskers Sjæl og ophidse dem imod Jødedommen.

Jødedommens højeste Bud er ved Siden af Budet om Kærlighed til Gud: »Elsk din Næste som dig selv«. Gid Menneskene og iblandt dem ogsaa Israelsmissionens vildledte Tilhængere maatte endelig naa til den rette Forstaaelse af disse ægte jødiske Ord«.

Nogle vil harmes over denne Skarphed og Strenghed, men jeg maa tilstaa, at den glædede mig, da jeg saa den. Naar denne Jøde har en saadan Opfattelse af den katolske Israelsmission, vilde man da noget Øjeblik ønske, at hans Dom skulde være mere mild? Hvis dette var vor Israelsmission, maatte vi foragte en Jøde, som dømte den paa anden Maade. Men er da vor Israelsmission en saadan? Og hvis ikke, kan man saa ikke bebrejde Jøden,

at han ikke ved det, eller at han dømmes uden at se sig for? Jeg maa svare, at jeg ogsaa her vil frikende Jøden, selv om han tager fejl af os. Historien om Jøders og Kristnes indbyrdes Forhold i to Aartusinder er for tungtvejende et Vidnesbyrd om Had og Vold til, at nogen lettelig vil tro det Vidne, som bærer modsat Budskab. Vilde jeg ikke selv i tilsvarende Stilling have afvist dette Vidne med Ordene: »Jeg bryder mig ikke om at høre dig. Jeg véd, hvad du vil sige«. Derfor tilstaar jeg Glæde over Jødens hvasse Tale: det viser mig en ærlig Overbevisning, som harmes ved Uret, og som kender til at lukke sin Dør.

Det vil klæde os ilde, hvis vi stødes derved. Den Haand, vi vil strække frem, skal ikke trækkes tilbage, fordi den ikke straks gribes. Vi maa holde ud og blive ved. »Hvor du ikke møder Kærlighed, kom der med din Kærlighed, og du vil høste Kærlighed,« sagde St. Johannes af Korset. Og desuden: vi har meget at gøre godt, før vi fortjener den Kærlighed, vi bejler til. Jeg véd, at der er Katholikker, som vil, at hver Gang vi mindes vor Uret mod Jøderne, skal vi ogsaa understrege, at Jøder har gjort Uret mod Kristne. Men jeg begriber ikke hvorfor. Hvad Jøderne har gjort imod os, det kommer os intet ved i Sammenligning med, hvad det vedkommer os, at vi har gjort Uret mod Jøderne. Kom med din Kærlighed, ikke i Smaastumper og med Blikket paa, om din gamle Fjende nu yder passende Gengæld for hver en Stump, men kom med din hele Kærlighed — og lad saa Gud om Resten.

Det, vi vil, at Jøderne skal forstaa — ikke første Gang vi siger det, men naar vi vedbliver at banke, og især naar vi viser det i Gerning — er vore rene Hensigter. Er der nogle, som har villet »tvinge«, vi vil det ikke. Er der nogle, som har fremstillet den jødiske Religion urigtigt for derved at vinde Jøderne over til sig, vi vil det ikke. Er der nogle, som har opdigtet ond Løgn mod Jøderne, ikke os. Er der nogle, som har spekuleret i Op-hidselse, de er ogsaa vore Fjender.

Vor Tanke er netop den modsatte. Vi vil intet hellere end forstaa den jødiske Religion og fremstille den med

saadan Nøjagtighed og Fuldstændighed, at ingen Jøde kan gøre os Beprejdelse. Hvor som helst vi møder Løgnen mod Jøderne, vil vi paa Jødernes Side gøre vort til at brændemærke den. Vi vil ikke prøve paa at bilde nogen ind, at Israelsmissionen er det samme som det katholske Folk i alle Lande, og at derfor Antisemitismen er endt.

Mr. Garland aabner et Møde paa Londons Gader. Han anbefaler Pjecen:
 »Jeg er Katholik, fordi jeg er Jøde.«

Men vi vil vise, at Kirken som saadan og Paven i Spidsen for os er opsat paa, at slaa Antisemitismen ned. Vi er lykkelige, fordi vi allerede har set, hvorledes jødiske Tidsskrifter med Glæde har nævnt Pave Pius XI's tydelige Ord i denne Retning.

Naturligvis ønsker vi Jødernes Omvendelse og arbejder for den. Jeg vil gerne se den ærlige Jøde, som tænker ringere om os, af den Grund. Kan man vente andet af

Kristne end Ønsket om alles Delagtighed i Kristendommens Lykke? Vi ved saa godt, at Jødedommens Kerne er »den reneste Tro paa den ene og udelelige Gud«, vi beundrer den derfor. Vi ved ogsaa vel, at de store Kærlighedsbud er »ægte jødiske Ord«. Vi lever i Kristendommen Dag efter Dag paa »ægte jødiske Ord«. Naar Christus ikke vilde Jødedommens Omstyrtelse, men dens Opfyldelse og Fuldkommengørelse, saa er vor hele Stilling til Jøderne den, at vi bringer dem »et glad Budskab«, Budskabet om, at netop det jødiske Haab, Patriarkernes og Profeternes Haab, er blevet opfyldt. De bedste af vore Jødekristne har kunnet sige: »Vi er Katholikker, netop fordi vi er Jøder.«

Naturligvis arbejder vi. Men hvordan? Ethvert andet Vaaben end Sandhed og Bøn vil vi ikke kendes ved. Som Gud er »een og udeelig«, er ogsaa Sandheden det. Vi spørger ikke om Troskab mod Arvelære, men om Troskab mod Sandhed. Er Christus Gud, saa har vi og ikke Jødedommen Jehovah paa vor Side. Er Christus ikke Gud, saa gid det ved Sandhedens Vaaben maa lykkes at besejre vor Tro. Vi regner ikke med denne Mulighed, ogsaa for os er vor Tro en umistelig Arvelære, hvis store Bekendere vi finder det troløst at svigte. Men med Haanden paa Hjertet bekender vi, at vi ikke er Kristne længere, end Kristendommens Sandhed strækker til. End ikke i Drømme tvivler vi paa denne Sandhed, men vi ved, at det er alene den, der giver Troen dens Ret. Og saa beder vi. Beder til Jødernes Gud, som ogsaa er vor, om at dømme os imellem. Vil han, at Jøderne ledes til Christus, saa ske hans Vilje, og lad os lovprise hans Raad.

Fra jødisk Side hævder man ofte, at vi benytter os af Pengenes Magt til at lokke for fattige Jøder, saaledes at de afstaar os deres Børn til kristen Opdragelse. Hvis dette sker, er jeg ikke bange for at stemple det efter Fortjeneste — det er vanhelligt. Lad mig slaa fast med den største Bestemthed, at Religionsskifte er Vanhellighed, hvis ikke Gud og Guds Tjener Sandheden er Drivfjeder. En Israelsmission, der kender »lettere« Former (eller Kneb), vil vi ikke kendes ved.

Lad os fortsætte med at banke paa den jødiske Dør. En Dag vil Jøden komme ud og tage mod os som Ven-

ner. Han vil lære os at elske den forunderligt skønne jødiske Tro, vi vil lære ham at se aabent og uhildet paa vor; maaske saa en Gang han tager sin Ildhu og Inderlighed med ind i vor Kirke — det beder vi om, for det er alene Guds Sag. fr. *Dominicus*.

Fra Frankrig.

Den ogsaa herhjemme velkendte franske Digter Paul Claudel, der nu er Ambassadør i Washington, blev for nylig udnævnt til Æresdoktor ved Universitetet i Ottawa. Ved denne Lejlighed holdt han et Foredrag om den franske Litteraturs Tilstand i Øjeblikket.

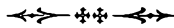
Han fremhævede paany, at det interessanteste Fænomen i Øjeblikkets franske Litteratur er den katholske Genfødselse. »I min Ungdom,« sagde han, »modtog jeg engang en Præmie af Ernest Renans Hænder, han stod dengang paa Berømmelsens Tinde. Ved den Lejlighed holdt Renan en Tale, hvori han til os Gymnasieelever sagde: Hvem ved, om der ikke blandt eder en skønne Dag vil staa en frem og sige: Ernest Renan har gjort megen Skade. Det blev mig, der kom til at gøre det. I Kritikkens og Diskussionens Tid lagde Kirken ikke megen Værd paa Stridigheder. Kirken gik ikke til Grunde, men Diskussionen er blevet svag. Den katholske Idé har vundet alt det tabte Terrain tilbage.

Det 19. Aarhundredes franske Litteratur kendetegnedes frem for alt af en Følelse af Fortvivlelse, der var født af Tvivlen. Men Troen er atter dukket op i Litteraturen. I vore Dage vender Opmærksomheden sig mod Katholicismen baade i Skønlitteraturen og i videnskabelige og filosofiske Værker. Den katholske Fornyelse foregaar aabenlyst. Engang havde man særlig Interesse for Sanskritdramaet, saa for Vaudevillen; hvorfor ikke nu for det katholske Drama? Utvivlsomt maa Kunsten fornyes i denue Retning.

I Litteraturen som i enhver anden Disciplin er det mest kristeligt at søge Støtte ved de faste Principper. Sjælens store Kraft er ikke Sorg og Pessimisme, men Begejstring

og Glæde, som den er kommet til Verden i de store Kathedraler. Den franske Litteratur vil faa en smuk Fremtid, naar den søger ny Ungdom i disse rene Kilder.«

Maurice Rostand, Forfatteren til Napoleon IV, har i en Enquête givet et interessant Svar paa Spørgsmaalet om, hvorledes han vilde tilbringe den sidste Dag i sit Liv, naar han kendte den forud. »Da denne Dag maa komme,« siger han, »saa er det bedst at tage imod enhver Dag, som om det var den sidste. Forøvrigt kan man antage, at den Dag er den sidste, da man mister Troen. Uden Tro lever man som paa et synkende Skib, ikke som en Passager, der endnu har Haab om at blive reddet. Troens Ende er Verdens Ende.«

Valfart til Monte Cassino.

A. C.'s Komité for Fejrelse af *Benediktus-Jubelfesten* (Mt. Cassinos 1400 Aars Bestaaen) indbyder til Deltagelse i denne Valfart til St. Bendts Mindesteder:

11. Marts. 23³⁵ Afrejse fra København.
12. Marts. via Berlin til München. Hotel.
13. Marts. Form. Afr. München—Brenner—Verona.
14. Marts. Form. i Firenze og Fiesole. Efterm. Tog til Assisi.
15. Marts. Assisi. Tog til Nurcia, Benedikts Fødeby.
16. Marts. Nurcia, Messe i Helligdommen. Tog til Rom.
17. Marts. Messe i Peterskirken. Rundkørsel til Gianicolo, Aventin, Forum, Kolosseum, San Clemente, Lateran, S. M. Maggiore og Pincio.
18. Marts. Messe i Katakomberne. Tog til Subiaco.
19. Marts. Messe i Grotten. Besøg i Klostrene. Historisk Foredrag og Omvisning.
20. Marts. Tog til Monte Cassino.
21. Marts. *Den store Kirkefest i Bjergklostret.*
22. Marts. Afrejse til Rom. Efterm.: Rundtur.
23. Marts. Afrejse til Genua. Aftentur i Byen.
24. Marts. Morgentur paa Bjerget. Afrejse Kl. 11 — tre Timers Ophold i Basel. Nattog til Hamburg.
25. Marts. Hamburg—København. Ank.: 19⁰⁵.

Baade Katholikker og anderledes troende kan deltage. Rejsen gøres paa III Kl. i Danmark, Tyskland og Schweiz

(men der kan købes Tillægs- og Sovevognsbillet) og paa II Kl. i Italien. Alle Maaltider og Hoteller med Drikkepenge er indbefattet, ligesom Udflugter, Biler, Fører, Omvisning, Entréer etc.; Deltagerne betaler selv Drikkevarer, som bliver eneste Ekstraudgift.

Der sørges gratis for Transport fra Station til By i Assisi, ligesom Vogn til Bjergklostret paa Monte Cassino er gratis.

Prisen overskrides ikke. Deltagerne sørger selv for Pas (skal ikke viseres) og event. Dragere — dog bør kun en let Haandbagage medtages. Prisen betales med $\frac{1}{3}$ pr. 15. Febr., Resten 1. Marts. Pastor Schindler leder Rejsen.

Pris Kr. 550. Kun 10 Deltagere medtages.

Benediktus-Festernes Komité:

Enoch Hjorth. Hubert Messerschmidt.

Peter Schindler.

Aksel J. Theilmann,
Skr.

NB! Indtegning inden 15. Febr. til Medlemmerne af Komitéen, som ogsaa besøger enhver Forespørgsel.

Skal Unio undlives?

For nylig skrev formanden for »Unio« hr. muremester Günther en artikel om »Unio«, hvoraf det syntes at fremgå, at foreningen i nærmeste fremtid vil opløses, saafremt der ikke udefra foretages en aktion. Hr. Günther opfordrer da ogsaa de unge til »at slutte sig sammen« og tilføre foreningen nyt blod. Nu er det jo ikke sådan at »slutte sig sammen«, hvis ikke en enkelt tager initiativet dertil, og det er da hellerikke sket. Jeg vil da ogsaa ærligt sige, at jeg synes, det naturlige vilde være, at Unios bestyrelse tog initiativet dertil, men dette ønsker den ikke! (jeg har haft en telefonsamtale derom med hr. Günther) men jeg tvivler naturligvis heller ikke om, at de har gode grunde til at indtage denne passive holdning. Men så er spørgsmålet da dette: Er der grund til at genoplive foreningen — og kan det lade sig gøre?

Det første spørgsmål har muremester Günther selv besvaret på fyldestgørende måde. De grunde, der forelå den gang, Unio stiftedes, foreligger endnu — og der kan dertil føjes, at vi er mange, som har virkelig lyse og smukke minder fra Unio. Det var stedet, hvor unge mænd og

unge piger mødtes til dans, underholdning og anden selskabelighed, mens »de gamle« sad hyggeligt ved bordene og snakkede eller spillede kort.

Jeg var på et vist tidspunkt medlem af fjorten foreninger (hvad der også sved slemt til min slunkne pengepung), men jeg kan roligt sige, at ingensteds så jeg så yndige, fine unge piger og så fornøjelige og glade unge mænd som netop i Unio — og gang på gang løber jeg på trosfæller, som jeg lærte at kende og sætte pris på i Unio.

Det er og blir dog det naturlige, at man søger sin omgangskreds mellem sine trosfæller — og hvorledes kan man lettere træffe sit valg end i en forening, hvor man mødes under muntre og tvangfri former.

Der er mange af vore — over 50!! — foreninger, som godt kunde slåes sammen og derved spare medlemmerne for store kontingenter, som kunde komme vikariatet til gode, men Unio har sin mission. Derfor bør den holdes i live og ikke få lov at sygne ubemærket hen.

Det andet spørgsmål: om den kan genoplives, er det langt sværere at svare på.

Men for at foretage noget positivt tillader jeg mig at opfordre alle (de være sig gamle eller unge — herrer eller damer), der ønsker at opleve glade og muntre aftner med trosfæller, om at ringe til mig — Taga 2744 x — i løbet af de nærmeste dage efter kl. 3. Saafremt vi da er nogle stykker, der blir enige, kan vi rette en fælles henvendelse til Unios bestyrelse og få et møde istand, på hvilket vi så kan træffe videre aftale om den praktiske udførelse af vort mål: Unios genrejsning.

Holger K.-Hafstrøm.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Da det maa antages, at det meget daarligere Vejrs Tirsdag Aften havde holdt en Del Mennesker hjemme, der ellers vilde være kommet for at se Højskolens Udstilling, har man besluttet at gentage Udstillingen næste Tirsdag. Det viste sig nemlig, at man havde samlet saa mange smukke Ting, at det nok var værd at vise dem til flere, da man nu har dem paa eet Sted. Paa Tirsdag vil Pastor Schindler holde et Foredrag om katolsk Kunst i Kirke og Hjem.

England. »Catholic Directory« for 1929 meddeler, at der i England i Aaret 1927 har været 12,065 Konvertitter; her er dog Liverpool Stift ikke medregnet, da dets

Indberetning er kommet for sent, der maa vistnok regnes med 13,000 Konvertitter mod 11,714 i 1926. der fandtes 2,712 Verdenspræster og 1,700 Ordenspræster (Aaret forud 2,652 og 1,508). Der er bygget 22 nye Kirker og 26 Kapeller, saa at der nu findes 1,546 Kirker og 637 Kapeller. Mellemskolernes Tal er steget fra 486 til 496 og Folkeskolerne fra 1,267 til 1,274. Katholikkernes samlede Tal er steget fra 2,143,305 til 2,156,146.

Den internationale Bedeuge.

18.—25. Januar.

I Rosenkranskirken holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Højmesse. Hver Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt med kort Prædiken.
(Søndag den 20. holdes Gudstjenesten til sædvanlig Tid.)

19. Januar: **Hellig Knud Konge**

Kl. 8 Højmesse i Jesu Hjertes Kirke.

St. Franciskus III. Orden. Paa Grund af Influenzaen aflyses Tertiarmødet for Januar Maaned.

Sct. Ansgars Sogn.

Onsdag den 23. Januar Kl. 8 Aften.

i Forsamlingssalen, Bredgade 67² o. G.

Ungdomsmøde

Foredrag om »Forlystelser« ved Pastor De Vos.

Derefter Kaffebord.

Mødet foregaar under tvangsfrie selskabelige Former, og alle »unge« Damer og Herrer (mellem 14—40 Aar) fra Sct. Ansgars Sogn indbydes meget indtrængende.

Paa Grund af det nødvendige Arrangement bedes Adgangskort afhentet gratis hos Præsterne, eller Deltagelse meldt til Pastor De Vos, Telefon Palæ 59.

Jesu Barndoms Forening. Bidragene indsendes lettest og billigst ved Indbetaling paa **Postkonto 1087** (Pastor Cay Benson). Det kan ske paa ethvert Posthus.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder Møde Mandag d. 28. Januar Kl. 8 i »Borgernes Hus« (lille Sal). Foredrag af Forfatterinden *Gyrithe Lemcke*: »Kvinden i det offentlige Liv«. Alle er velkomne. Efter Foredraget er der for dem, der ønsker det, fælles Kaffebord à 1 Kr., hvortil Billetter faas ved Indgangen.

Meddelelse fra Rosenkranssognet.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1928 (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) bedes *snaest* indbetalt til Menighedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne ved Rosenkranskirken.

Forvaltningsraadet.

Kirkelig Kalender.

20. Jan. 2. Søndag. eft. Epifani.	27. Jan. Søndag Septuagesima. Ansgar, Nordens Apostel.
21. — M. Agnes, Jomfru og Martyr.	28. — M. Agnes, Jomfru og Martyr.
22. — Ti. Vincentius og Ana- stasius, Martyrer.	29. — Ti. Frans af Sales, Bi- skop og Kirkelærer.
23. — O. Raymund af Penna- fort, Bekender.	30. — O. Martina, Jomfru og Martyr.
24. — To. Timotheus, Biskop og Martyr.	31. — To. Petrus Nolasco, Be- kender.
25. — F. Pauli Omvendelse.	1. Febr. F. Ignatius, Biskop og Martyr.
26. — L. Ferialdag.	2. — L. Kyndelmisse.

Ugens Messebønner.

20. Jan. 2. Søndag efter Epifani (N.-M. 85, G.-M. 119). Ihukommelse af Fabian og Sebastian (N.-M. [5], G.-M. [5]). Hellig Trefoldigheds Præfation (N.-M. 520. G.-M. 40).
21. Jan. Agnes (N.-M. 796, G.-M. 628).
22. Jan. Vincents og Anastasius (N.-M. 797, G.-M. 630). 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. 64, G.-M. 101). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
23. Jan. Raymund af Pennafort. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 707), G.-M. 669) Ihukommelse af Emerentiana (N.-M. [60], G.-M. [61]). 3. som 2. den foregaaende Dag.
24. Jan. Timotheus. Messe for en Martyr-Biskop (N.-M. [4], G.-M. [5]). Særlig Epistel (N.-M. 798, G.-M. 630).
25. Jan. Pauli Omvendelse (N.-M. 799, G.-M. 631). Ihukommelse af Petrus (N.-M. 789, G.-M. 622)
26. Jan. 3. Søndag efter Epifani (N.-M. 89, G.-M. 124). Ihukommelse af Polykarp (N.-M. [8], G.-M. [9]). Hellig Trefoldigheds Præfation som 20. Jan.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 22. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
Pastor Schindler: Katholsk Kunst i Kirke og Hjem.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Katholsk Klub afholder Nytaarsfest Tirsdag d. 22. Jan. 29. Kl. 20 i »Domus Medica«, Amaliegade 5. Hans biskoppelige Højærværdighed har lovet at komme til Stede.

Bestyrelsen.

R. I. P.
Vor kære Søster og Svigerinde
Birgitta Spetzler
gik i Dag ind til den evige Hvile.
Silkeborg 4—1—29.

Paa Familiens Vegne.

Agnes Ravn,
f. Spetzler.

Hans Ravn,
Garver.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 4.

Søndag den 27. Januar.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Slaar Retfærdighedens Time? — Peterskirkens Indre. — 25 Aars Jubilæum for Vejle Menighed. — Den katolske Aktion i Østerrig. — Danske i Rom. — Et katolsk Damehjem. — Oversigt over Vincentsforeningens Indtægter og Udgifter. — Ungdomshjemmene i Nakskov. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Nykøbing. Belgien. Rom. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

3. Om Troskilderne.

Vi troende Kristne har to Kilder, hvoraf vi kan øse vor hl. Tro. Et Spørgsmaal i Katekismen (Spørgsm. 8) besvares saaledes: Den katolske Kirke har de guddommelige Aabenbaringer fra den hl. Skrift (Bibelen) og fra den mundtlige Overlevering (Arvelæren, Traditionen). Bibelen er det skrevne Guds Ord, Arvelæren det uskrevne Guds Ord. Det bekræftes ved den hl. Paulus's Ord til de første Kristne: »Staa derfor, Brødre, og hold fast ved de Overleveringer, som I har lært enten ved Tale eller ved Brev fra os« (2. Thess. 2, 15). —

Paulus's Ord finder vi igen bekræftet i Oldkirkens Tro, thi den er bygget paa Apostlene og deres Lære. Derom nogle Vidnesbyrd fra Fædrenes Tid.

»Naar Kætterne af Skrifterne bliver modbevist, saa fører de Klage mod selve Skrifterne, som om de ikke var af afgørende Betydning, dels fordi man ikke kunde finde Sandheden i dem, dels fordi ikke alle Skrifter var lige vægtige, saafremt man ikke kendte Overleveringen . . .

Men naar vi derimod henviser til de apostoliske Overleveringer, saaledes som de ved Forstandernes Rækkefølge er bleven bevaret i Kirkerne, saa modsiger de Overleveringen, idet de siger, at de — langt klogere end Forstanderne, ja endog Apostlene — havde fundet den rene Sandhed. Det hænder da, at de hverken stemmer overens med Skrifterne eller med Overleveringen« (Irenæus, imod Kætterne III, 2).

»M. H. t. de guddommelige og hellige Hemmeligheder maa intet læres uden ud af de guddommelige Skrifter, og intet maa afgøres og bestemmes ved menneskelig Overtalelseskunst og Ordprunk — thi vor Tros Kraft og Styrke stammer ikke fra Forstandens skarpe Bevisførelse, men fra den guddommelige Skrifts overbevisende Grunde« (Kyrrillus af Jerus. 4. Katech. 17).

»Det er min Overbevisning, at det er apostolisk, naar vi holder fast ved den uskrevne Overlevering« (Basilius, Om den Helligaand 29).

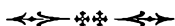
»Ogsaa Traditionen er nødvendig. Af den hellige Skrift kan ikke hele Læren øses. Derfor har de hellige Apostle efterladt os noget ved Skrift, noget ved Overlevering« (Ephanius, mod Kætterne 60, 6).

»Evangeliets første Forkyndere har været ulærde Mænd, som ikke havde lært Kundskaber af Bøger; de tilføjede ikke noget af deres eget, men de meddelte Verden, hvad de havde modtaget af Gud. Saaledes tilføjer vi heller ikke noget af vor Viden, men vi forkynder, hvad vi har faaet af dem« (Chrysost. 6. Hom. over 1. Kor. II, 5).

»Dersom du var en Forkynder af Vranglæren, og jeg ikke kunde bruge din Trosbekendelse mod dig, saa vilde jeg overbevise dig ved de hellige Vidnesbyrd (Skrifter) og ved den Bekendelse, som hele Verden har anerkendt som Sandhed. Jeg vilde sige dig, at du — saafremt du endnu ejer en Smule Forstand og Indsigt — maatte underkaste dig den hele Verdens Overensstemmelse, og at du ikke maa anslaa nogle ugudeliges Paastand højere end alle Kirkers Tro, som er grundlagt af Christus, overleveret af Apostlene, og som ikke maa holdes for noget andet end Guds Stemme og Autoritet« (Kassian, om Christi Menneskevordelse VI, 5).

»Vranglæren indeholder en desto større Fare, jo mere Sandsynlighed til Bedrag den kan fremvise; men Gud ske Lov! Den katholske Tros rene Sandhed staaer ved Magt, saaledes som alle Fædres fælles Vidnesbyrd har forkyndt os den for at tilintetgøre den dødbringende Ondskabs Gift og for af den helige Skrifts Skatkammer at berede os Midler til at frelse Menneskeslægten« (Pave Gelasius, Brev til Biskop Honorius I).

Josef Resch.

Slaar Retfærdighedens Time?*)

I de sidste Uger, som saa ofte før, er der gaaet Rygter om, at der er Forhandlinger i Gang mellem den fascistiske Regering og den h. Stol angaaende det berømte romerske Spørgsmaal. At der har fundet Forhandlinger og Samtaler Sted, det er der ikke Spor af Tvivl om. Men at paastaa, at man er ved at slutte en Overenskomst angaaende de politiske Forhold mellem Vatikanet og Fascismen, er vel lidt forhastet. I Regeringskredse som i Vatikanet overholder man en forsigtig Tilbageholdenhed. Det er derfor meget vanskeligt at kende Sandheden om alt, hvad der fra flere Sider bliver fortalt.

Eet er sikkert, nemlig at Mussolini for enhver Pris ønsker en Pagt med Vatikanet. Italienerne ønsker en Forstaaelse med Pavestolen, ikke saa meget som Katholikker, men fremfor alt som Italienerne. Mere end nogensinde er Italiens materielle og moralske Udvikling paa Dagsordenen; selve Fascismen har ikke noget andet Maal end et større Italien, og den h. Stols Medvirken vilde være af uvurderlig Nytte til Udførelsen af Planen. Det er et Faktum, at Afbrydelsen af eller rettere sagt Mangelen paa officiel Forbindelse med Vatikanet trykker Italien, som paa mange Omraader, særligt i den udenrigske Politik, trænger til Paven. De andre Nationer, som har deres Interesser at forsvare, har deres akkrediterede Gesandter ved Pavestolen. De har til Opgave at forsvare deres Regeringers Sag ved

*) Denne Artikel var skrevet, førend Aviserne havde bragt Efterretningerne om de stedfundne Forhandlinger.

Statssekretariatet, den h. Stols Udenrigsministerium. Men Italien har ingen Gesandt og kan ikke samtale officielt. Hvis der bestaar nogen Forbindelse, saa bestaar den kun gennem almindelige Udsendinge, der, selv om de er nok saa kloge, dog ikke spiller samme Rolle som en officielt akkrediteret Gesandt. Deraf kan man se, hvor vigtigt det er for Italien at kunne løse det romerske Spørgsmaal.

Det Saar, som blev slaaet den 20. September 1870, kan ikke helbredes med mere eller mindre varme Omslag. Det staar aabent, indtil der er bleven taget Forholdsregler, som gør det klart for alle og enhver, at den h. Stol nyder den Frihed og Uafhængighed, som den har Ret til.

Men hvorledes kan denne absolute Uafhængighed komme i Stand, særlig naar vi tager Hensyn til den nuværende Verdenspolitik?

Kun paa to Maader. Enten 1) ved en international Garantilov; eller 2) ved en territorial Besiddelse. Hvad det første Punkt angaar, skal man ikke standse ved det et eneste Øjeblik: aldrig vilde det fascistiske Italien tillade de fremmede Nationers Kontrol, og heller aldrig vilde nogen tænke paa at anmode om den.

Saa bliver kun det territoriale Spørgsmaal tilbage. Garantiloven anerkender ikke de jure Pavens Suverænitet, da ingen Suverænitet kan bestaa uden Territorium. Artikel 9 i denne Lov bestemmer kun, at den italienske Regering indenfor Italiens Grænser skal vise Paven suveræne Æresbevisninger. Men det, som alle Paver fra Pius IX og til Pave Pius XI har holdt fast ved, som de ikke har hørt op med at fordre, og som bliver betragtet som Basis, som Betingelsen »sine qua non« for en Overenskomst, det er den territoriale Besiddelse. Derom kan der ikke opstaa nogen Misforstaaelse. Det vedkommer ikke udenforstaaende at bestemme Størrelsen af dette Territorium; alt afhænger af de Omstændigheder og de Betingelser, som skal gaa forud for en Overenskomst. Paven er Sjælenes fredelige Konge; hvis han kræver et Stykke Jord, saa er det ikke af underordnede Motiver, af Havesyge eller politisk Magtbegær eller Ærgerrighed, men fordi dette Stykke Jord er det synlige Tegn paa, den materielle Betingelse for det kostbareste i Verden, Guds Kirkes Uafhængighed.

Vil og kan Mussolini skænke den h. Stol dette Stykke Jord, som skulde danne en uafhængig Stat? Det er hans Hemmelighed, og han fortæller den ikke til nogen. I al den Tid, det italienske Kongerige har bestaaet, er han uden Tvivl den mægtigste Mand, der har erobret Regeringsmagten. For at sætte Kronen paa sit Værk, vilde han gerne slutte en officiel Fred med Petri Efterfølger. Er det ikke Crispi, som en Dag har sagt, at »Italiens største Statsmand bliver den, som kan løse det romerske Spørgsmaal«?

Il Duce vil sikkert meget gerne være denne Statsmand, som kan efterlade sit Navn i Historien. Men det er ogsaa sikkert, at selv om Vatikanet ønsker at komme til en Forstaaelse, saa vil det ikke forhaste sig, det har Tiden for sig, det kan vente, og dette er netop dets Magt og Størhed.

En Forstaaelse er ikke umulig, men vi tror, at man foreløbig dog kun staar ved Tilnærmelsesmanøvrer. »Det tilkommer Gud at lade Retfærdighedens og Fredens Time slaa,« sagde Pius XI i sin Encyklika »Ubi Arcano«: »det bliver den højtideligste og mest frugtbare Time til Genoprettelse af Christi Rige i Verden.«

Peterskirkens Indre.

En Fortolkning.

Fra Hovedportalens Tærskel ser man ligeud den Helligaands Glorie i Apsis. Ovalen om den Helligaands Due ses umiddelbart under Baldakinens Underkant. Om Glorien havde været hævet blot et ubetydeligt Stykke højere vilde dens inderste Oval være blevet skaaret af Baldakinens Underkant. Idet man fra Hovedportalens Fordybning gaar opad mod Apostelgraven, ses Glorien at sænke sig nedover denne og Pavealteret. Idet man standses af Marmorbalustraden om Confessionen og knæler, ses Gloriens længste Straalebundter umiddelbart over Pavealteret. Glorien behersker Alteret og Graven. Om Glorien havde været sænket et ubetydeligt Stykke lavere, vilde Alterets Omrids have overskaaret Straalernes Forløb, og Glorien vilde ikke længere have skinnet over Alteret, men uved-

kommende bag det. Glorien er beregnet i Forhold til de to væsentligste Øjeblikke: Indtrædelse i Kirken og Bønnen foran Apostelgraven. Berninis klare Vilje og dybe Følelse giver Kirken den Helligaands Glorie som Maal.

Een Bevægelse er hele Tiden den samme under den kommendes Nærmelse til Apostelgraven — den forstærkes

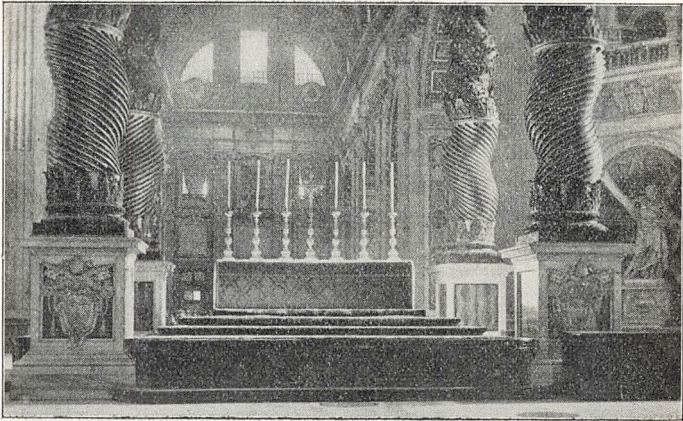

Gloriens Oval set fra Hovedportalens Tærskel.

kun og naar sin Klimax, idet Confessionen er naaet. Denne Bevægelse er Spiralbevægelsen — den opadstigende Spiralbevægelse: Bønnens Bevægelse, udtrykt i Baldakinens fire Søjler.

Spiralsøjler udgjorde et Led i Apsidekorationen i den konstantinske Patersbasilika. Men et forsvindende Led. Det vil altid forblive ukendt, om det var klart bevidst

for Bernini, idet han gjorde dette Motiv til altdominerende i den nye Kirke, at Bønnens Bevægelse er den opadstigende Spiral. De er der — de fire Søjler, der intet bærer uden vingede Engle, lette Fryndser og Bladekroner hvis Begyndelsesbevægelse er saa vældigt sat ind med de dybt trukne Kanneleringer, og som derefter driver op efter den ene opstigende Kreds efter den anden. Og de staar her — Søjlerne — ved hvert sit Hjørne af Petersgraven — Stenen, hvorover den universelle Kirke er bygget, og hvorfra dens Bønner stiger. Her paa dette Sted maatte Arkitekturen, om den vilde sige noget som helst,

Baldakinens Søjler (set mod Indgangen).

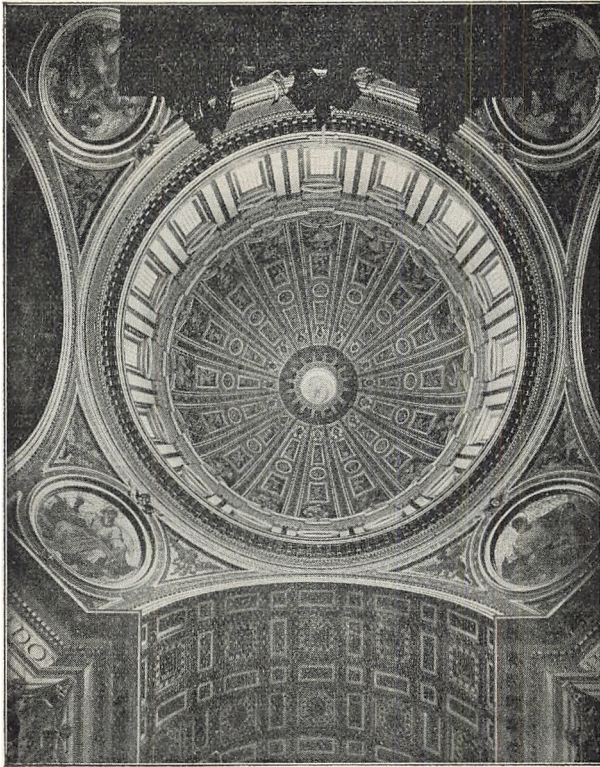
legemliggøre Bønnens Bevægelse. — Og denne Bevægelse er da følgende: Sjælens Koncentrering for Gud — og i denne Koncentrering den gradvise Løftelse til Forklarelsen i Gud. Men Forklarelsen i Gud fremkalder en ny og stærkere Koncentrering af Sjælen for Gud og saaledes evigt stigende op efter.

Ovenover: Kuppelindret. Fra Tamburens hvide Pilastre stiger Bevædelser lodret til Vejrs gennem Gjordbuerne — der ikke saa meget synes at snævreres ind op efter og bue sig sammen som at løbe parallelt ud mod et uendelig fjærrt Punkt. I dette Gjordbuernes Mødepunkt

— det uendelig fjærne — ubevægede Punkt — aabnes
Kuplen for den Treenige Guds Billede.

Udover sig selv — udover sig selv skærende alle Stjær-
uers Baner mod det Uendelige fjærne — Eneste — Ube-
vægede Punkt — og dette: udover sig selv, opnaeligt kun
gennem Koncentreringen af Selvet for Gud. Bønnens Ar-

Kuppelindret.

bejde og derover Extasens lodrette Ilen mod Gud — det
er, hvad monumentalt er udtrykt i Baldakinen og i Kup-
pelindret.

Peterskuppens Indre er kristen Kunsts Modstykke til
Pantheons Kuppel: Udtrykket for den hedenske æstetiske
Verdensopfattelse. Pantheons Kuppel bestaar af koncen-
trisk roterende Cirkelbaner om et tomt Centrum. I dette
Rum: Pantheonrummet, er ikke Tale om noget Bønnens

Arbejde, thi her drejer det sig om Individets Knusen til Atom og Indmalen i den universelle Rotation*).

Knælende foran Confessionens Dyb i Peterskirken føler den Kristne, hvordan den Helligaands Glorie over Graven er udgaaet fra Treenigheden over Kuplens Midte og vil vende tilbage dertil — at Graven engang ikke længere vil være eller de opstigende Bønner — men at Støvet vil opstaa til Saligheden.

Mogens Kai Nørregaard.

25 Aars Jubilæum for Vejle Menighed. Kyndelmisse 1904—1929.

Søndag den 3. Februar bliver der Jubelfest paa Bleg-banken i Vejle. Naar Flaget smelder foran den røde Kirke-portal, naar de prægtige Mariasøstre endnu travlere end ellers iler rundt i deres store Hospital eller gennem Haven over til Kirken, naar Sangen toner ud gennem den aabne Dør fra det skønne Gudshus, naar Menigheden strømmer sammen til Møde i Skolens Festsal, saa vil Tankerne gaa tilbage til hin 2. Februar Morgen 1904 og alt det Virke, Præster, Brødre og Søstre har gjort her i de følgende 25 Aar.

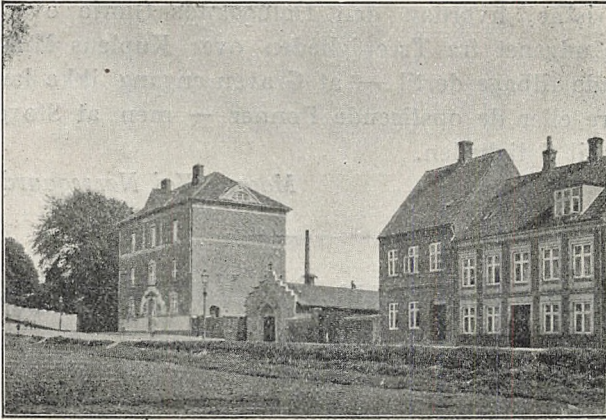
Hvordan kan man dog sammenpresse saa meget Liv og Arbejde paa et Par Tidsskriftlinier? — Resultatet ligger der rødtlysende i hele den katholske Koloni paa Bleg-banken.

For 25 Aar siden var det blot to enlige belgiske Præster, der læste den første hellige Messe i et Andensals-

---

*) Bramante tager Pantheons Kuppel til Mod'el for sin projekterede Peterskuppel. Det viser aandelig Uklarhed eller religiøs Indifference at kunne tro, at den hedenske Form skulde kunne tolke den kristne Følelse. Contra-Reformationens stærke kristne Følelse maa nødvendigvis sprænge den i sig selv tilbagevendende Bevægelse i det hedenske Værk for at give os Bevægelsen ud over sig selv mod det uendelig fjærne ubevægede Punkt — den Bevægelse, der i den nuværende Kuppel opløfter os.

kammer. Nu vender den ene af dem dær tilbage for i Bispeskrud at fejre Menighedens og sit sølverne Jubilæum i en statelig Kirke.

Skole, Kapel og Præstegaard.

Det er mere spændende end en Roman at følge dem. Først samles de hjemløse Faar. Snart flyttes Kapellet over

Kapellets Indre.

i et gammelt Oplagsrum. Næste Skridt fremad er Køb af en Grund og Julemesse i en tidligere Stald. — Disse første to Udsendinge fra Præmonstratenserabbediet Averbode: P. P. Ludolph Joseph Brems og Simon Eykens faar For-

stærkning i P. Servus Willekens og Brødrene Hubertus, Gereon og Marcus. En Skolebygning bliver rejst, og Josefsøstrene bringer Hjælp. Siden bygges et stort Hospital, og Mariasøstrene fra Berlaer i Belgien overtager det og Josefsøstrenes Arbejde i Skolen. Siden kommer P. P. Adolph Brems og Sibert Cuppers til. Flere af baade de første Timers og de senere Arbejdere fordeler sig rundt paa andre

St. Norberts Kirke.

danske Stationer: Esbjerg, Næstved, Nyborg, Aabenraa eller rejser atter til Udlandet. De sidst ankomne er P. P. Franciskus Vervoort og Olaf Ballin. — Men ind mellem disse Ankomst- og Afrejsedata ligger alt det daglige Arbejde og de store Dage i et blomstrende katolsk Menighedsliv. Det er først og fremmest det skønne kirkelige Liv paa Søgne- og Helligdage: alle de hellige Messeofre frembaaret til Guds Ære og Naadehjælp for Vejle By, Sakramenternes

Velsignelse, Sandheden prædiket utrættelig. Det er Arbejdet i Skolen for saa mange Generationer af Børn: her har især Søstrenes utrættelige, men ydmyge Slid virket umaalelig meget godt. Det er Hospitalets Kærlighedsgerning for de skiftende syge, de gamle, hjemløse Mennesker og de katholske Børn fra Landet. Det er Hestearbejdet at tigge og samle, ordne og indrette alt for at kunne bygge en saa herlig Kirke, en saa sjælden smuk Skole og Hospitalet, der lige nu tager en stor Udvidelse i Brug.

Det er al den præstelige Gerning i et vidtudstrakt Sogn for unge og gamle paa store Gode-Hyrdeture fra Hjem til Hjem eller i Samvær med Katholikerne i Præstegaard og Foreningssal. — Menighedskronikken fortæller om Ungdomsarbejdet, Mariakongregation, Broderskaber; om det store glimrende Orkester, om Foredrag og Fester, om Glæder som Konvertitoptagelser, talrige Førstekommunioner, Sakramentsprocessioner, de hyppige Grundstensnedlæggelser og Indvielser og om Skuffelser og dagligt, trofast Arbejde.

De første 40 Katholikkers Tal er bleven mangedoblet. Men om alt, hvad de 25 Aars Kirke- og Menighedsliv har betydet for dem selv og udenforstaaende kan ingen Kronik give Besked. Den, der i Dag lærer Vejles Katholikker at kende, opdager det efterhaanden med Beundring.

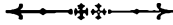

Biskop Brems
som Sognepræst i Vejle
(1904—22).

Æren herfor fortjener først Sankt Norbert Menigheds to tidligere Sognepræster: Brødrene Brems, men ogsaa de andre Præster, Lægbrødrene og Søstrene for deres mere anonyme, sejge Energi og Udholdenhed.

Jubilæet bliver som et Symbol paa de 25 Aars Idealer. Det skal fejres med en tre Dages Mission, med Fælleskommunion og Festgudstjeneste og om Aftenen med Menighedsmøde, skaret om Kirkens gamle Sognepræster. Der er til Festen trykt en lille Billedbog fra de 25 Aars Liv,

som vil blive et kærkomment Minde for alle Sognets Børn og Venner. — Ved Højmessen den 3die og ofte ellers vil deres inderlige Tak til Gud og de Mænd og Kvinder, de skylder saa meget, forme sig i Bøn. Maatte Gud selv lønne det og give Vækst til nye Aar lige saa frodige som det første Kvartaarhundrede. O. B.

Den katholske Aktion i Østerrig.

Af Mgr. *Jakob Fried*, Formand for den katholske Aktions Arbejdsudvalg i Ærkestiftet Wien.

Dersom vi ved »Katholsk Aktion« forstaar saa meget som »Katholsk Bevægelse«, saa er Den katholske Aktion i Østerrig egentlig ikke noget nyt. Vi har her haft en katholsk Bevægelse i Almindelighed siden 1848. Vi kunde maaske gaa længere tilbage og sige, at den katholske Bevægelse hviler paa den hellige Klemens Maria Hofbauer, som fra 1808 til 1820 tilbragte de sidste 12 Aar af sit Liv i Wien. Han samlede en Skare Venner om sig, som maaltbevidst begyndte paa at arbejde for den katholske Sag paa forskellige Omraader. Næsten daglig havde han unge Mennesker, navnlig Studenter, om sig, og han øvede en saadan Indflydelse paa deres Karakter, at de senere som Mænd aabent hævdede deres katholske Overbevisning og ofte vandt andre Venner for den. Efter Aaret 1848 finder vi ikke faa Mænd i det offentlige katholske Liv, der paa en eller anden Maade i deres Ungdom havde staaet under den hellige Klemens Maria Hofbauers Indflydelse.

Fra 1848 af fik man i Østerrig mere Frihed end før, og særlig efter Treserne i forrige Aarhundrede udviklede der sig et rigt katholsk Liv i Wien og andre Byer. Der blev grundet en Mængde Foreninger: Katholske Svende- og Ungdomsforeninger, katholske Folkeforeninger, katholske Læseforeninger, Foreninger for den kvindelige Ungdom. Dermed viste det sig snart, at der var dannet et Grundlag for politisk Liv i kristelig Aand. Den gunstige Udvikling, som det fremadstræbende kristelig-socialt Parti fik under Dr. Karl Luegers Ledelse, skyldes ikke mindst disse ka-

tholske Mænd og Kvinder, som først var blevet skolede i de katholske Foreninger. I 1885 stiftedes Katholsk Skoleforening for Østerrig, som bestaar endnu, og som kan opvise meget store Resultater af sin mere end 40 aarige Virksomhed. I Aaret 1905 stiftedes Piusforeningen til Fremme af den katholske Presse, fire Aar senere stiftedes Katholsk Folkeforbund for Østerrig, samtidig begyndte ogsaa Organisationerne for de katholske Kvinder og for den katholske mandlige og kvindlige Ungdom paa et maalbevidst Arbejde. Under Krigen har alle disse Foreninger været ude for en haard Prøve. Men under Ledelse af Katholsk Folkeforbund har de ikke blot overlevet denne onde Tid, men har næsten fuldstændig reddet de katholske Elementer fra Revolutionstiden over i den roligere Udviklings Periode, som vi nu befinder os i. Østerrigs katholske Organisationer sluttede sig først sammen i Forbund for de enkelte Stifter, disse Forbund har sammen med de store Organisationers Rigsforbund dannet et Arbejdsfællesskab for hele Østerrig, som under Ledelse af Biskopperne og et særligt Arbejdsudvalg altid har kæmpet for de katholske Idealer.

Da Den katholske Aktions Idé stedse mere blev betonet af Pave Pius XI, har ogsaa de enkelte Stifters Forbund og Sammenslutningen for hele Østerrig gjort sig fortrolig med den. I Marts Maaned 1927 holdtes i Linz et stort Fællesmøde, der var besøgt af Delegerede fra hele Østerrig. Her fastlagdes de almindelige Principper for Den katholske Aktion i Østerrig, og efter lange Forhandlinger forelagdes de for Biskopperne i November samme Aar og blev godkendt af dem.

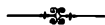
I Henhold til disse Beslutninger bestaar nu »Den katholske Aktion for Østerrig«, som har Kardinal Ærkebiskop Dr. Friedrich Gustav Piffl til Præsident og Biskop Dr. Sigismund Waitz til Vicepræsident. Ved Siden af Præsidiet er der et Arbejdsudvalg, som er sammensat af Repræsentanter for alle Stifter og for de store katholske Rigsforeninger.

I de enkelte Stifter er den katholske Aktion gennemført paa forskellig Maade, alt efter Forholdene. I Ærkestiftet Wien f. Eks. blev der den 15. December 1927 dannet

en særlig Sammenslutning »Katholsk Aktion i Ærkestiftet Wien« paa Basis af det allerede eksisterende »Stiftsforbund af de katholske Foreninger i Ærkestiftet Wien«. Hovedstyrelsen, der tæller over 100 Medlemmer, bestaar af Repræsentanter for den kirkelige Øvrighed, de forskellige katholske Foreninger og Institutioner og enkelte for den katholske Bevægelse særlig værdifulde Personligheder. Hovedstyrelsen har igen valgt et lille Arbejdsudvalg, der udfører det løbende Arbejde.

Den katholske Aktion virker ud i det mindste Sogn og i den mindste Menighed. Hvert Sogn har sit Sogneudvalg med Sognepræsten eller en anden Præst som Leder. I Sogneudvalget sidder Repræsentanter for de katholske Foreninger og alle Institutioner i Menigheden samt enkelte egnede Personligheder. Sogneudvalget skal sørge for, at der i Sognet gennemføres et fast System af Tillidsmænd, det sker gennem Repræsentanterne for de forskellige Foreninger, særlig Folkeforbundets. Arbejdet kan som Lægmandsapostolat ikke udføres uden disse Tillidsmænd. Hele Virksomheden i den katholske Aktions Aand, som religiøs, kulturel, social og politisk Oplysning, sker gennem de forskellige Organisationer; Samarbejdet ordnes af Sogneudvalget. Arbejde for katholsk Folkeoplysning, katholsk Presse, Velgørenhed, Børneforsorg af enhver Art forberedes og sættes i Gang af Sogneudvalget.

Saaledes har vi nu i Østerrig under Biskoppernes Ledelse ført den katholske Aktion ind i hvert Sogn og udarbejdet Retningslinjerne. Et væsentligt Kendetegn er den nøje Tilknytning til de katholske Organisationer i Stift og Sogn, men tillige den maalbevidste Samlen af katholske Lægfolk af alle Stænder til Medarbejde i Lægmandsapostolatet. Vi tror, at vi har faaet tilvejebragt den rigtige Forbindelse mellem den kirkelige Ledelse og Lægfolkets Arbejde, saa at alle Rettigheder anerkendes, og dog paa en saadan Maade, at alle i fuldeste Frihed og med største Glæde kan arbejde med paa den katholske Tankes Fremme og paa at genopbygge Christi Rige.

Danske i Rom.

En klar og dejlig, italiensk Vinterhimmel hvælver sig i Dag over Rom. Solen skinner. Det fryser. Og Tagene er hvide af Sne. Den evige Stad har klædt sig i nordisk Vinterdragt for at fejre den danske Konge og Martyr Sankt Knud.

Ved Halvtitiden i Morges samledes den skandinaviske Koloni i Sankt Knuds Kapel i Santa Maria in Traspontina. I den repræsentative Forsamling saas bl. a. den danske Gesandt med sin Sekretær, Kabinetskammerherre hos Hs. Hellighed Grev Paus, den franske Ambassadør ved Vatikanet Vicomte de Fontenay, der sikkert aldrig glemmer Danmark og sin Gesandttid i København, endvidere Konsul Salomonsen, Forfatteren Børge Jansen med Frue og Datter, Grosserer Krieger, de danske Studenter fra Propagandaen og Germanicum og mange flere. — Det skandinaviske Pilegrimsbanner fra Jubelaaret var rejst ved Siden af Alteret, hvor Messen blev sunget af Carmeliternes Prior, Pater Alberto Salzano.

Rom, den 19. Jan. 1929.

JH.

Et katolsk Damehjem.

Forleden havde jeg Besøg af en Sct. Hedvigssøster fra Bornholm, som fortalte mig, at Søstrene tænkte paa at oprette et Pensionat for katolske Damer her i København.

Man kan kun hilse en saadan Plan med Glæde og ønske den snarlig Udførelse; thi det er netop, hvad vi savner. — Vel at mærke et Pensionat med rimelige Priser. Hvad kan det nytte, at vi selverhvervende eller forhen selverhvervende Damer kan komme i Pension for 200 Kr. om Maaneden! Hvem af os kan betale saa meget? Det er ogsaa ganske unødvendige Priser. Den megen Tale om, hvor dyrt det er at leve, passer ikke, det kommer ganske an paa, hvordan man indretter sig, og hvilke Fordringer man stiller. Vi Danske er jo ligefrem upassende forvænt; hvor var det ønskeligt, om vi stemte os ned i den Retning.

Gang paa Gang kan man rejse til Udlandet og bo i Klostre eller Pensionater ledet af katolske Søstre og have det udmærket for billig Pris. To Somre har jeg været i

Lausanne hos Søstre og kun haft Grund til at være tilfreds. Naturligvis tarveligere, end vi er vant til at se her; men hvad gør dog det, det kan man befinde sig meget vel ved. Skal vi herhjemme have en lille Thebakke ind, skal der være Kniplingserviet og Sølvservice, det smager lige saa godt og kan se lige saa appetitligt ud lidt tarveligere anrettet. I Pensionatet i Lausanne sidder vi ved et Spisebord med hvidt Voksdug, det ser baade propret og pænt ud. — Naar man er færdig med Maaltidet, bliver der bragt to Kummer ind med kogende Vand, én stilles foran Priorinden og én foran en anden Søster, og nu tager hver af Damerne sine Spisegrejer, Kniv, Gaffel og Skeer, gaar hen og faar dem afvasket, tørrer dem af med de nu fremlagte Viskestykker, ruller dem ind i sin Serviet, saa i en lille Pose og lægger denne ind i et Skab. Det simplificerer i høj Grad Opvaskningen, saa har de kun Tallerknerne ude i Køkkenet. Dette kun et lille Bevis paa, hvorledes Betjeningen spares. — Om nu nogen mener, at det maa være tarveligere Publikum, der lader sig saadan Skik gefalle, saa svarer jeg: »Nej, aldeles ikke.« Der er ældgamle Dømer, ældre, yngre og unge, som bor der altid, absolut dannede og fine Mennesker, som ingen af os vil betænke sig paa at slutte sig til og have Glæde deraf.

Skulde vi Katholikker, som har vore Idealer og Forbilleder paa Klostre og fattige Helgener, ikke kunne slaa en ordentlig Pæl gennem vor danske Skødesynd, forkælet Forvænthed, huske paa, at Gudsfrygt med Nøjsomhed er en Kristendyd og føle os lykkelige i et saadant Hus med klosterligt Tilsnit. Hvad er vel bedre end at bo hos Søstre og dagligt have de gode Eksempler for Øje. Velkommen Klosterhjem med Tarvelighed og beskedne Former.

Susanne Saabye.

Oversigt over Vincentsforeningens Indtægter og Udgifter

i 1928. (Beløbene afrundet til hele Kroner.)

Lokalraadet: <i>Indtægt:</i> Kollekt ved 4 Generalmøder	112	
	Indvundne Renter.....	7 119
	Kassebeh. f. f. Aar	<u>166</u>
		<u>285</u>
<i>Udgift:</i> St. Mariæ Konferens.....	50	
Tryksager	25	75
	Kassebeholdn. t. n. Aar	<u>210</u>
		<u>285</u>

Konferencerne	Ansgar	Maria	Anna	Joseph	Andreas	Ialt
<i>Indtægt:</i>						
Kollekter ved Møderne.	21	59	107	417	233	837
Fra passive Medlemmer	212	303	45	175	10	745
Gaver	8	300	358	204	60	930
St. Antoniusbøssen	493	339	69	197	49	1147
Kransekort	4		27	10	5	46
Renter				4		4
Fra Lokalraadet						
Ialt Indtægt	738	1001	606	1007	357	3709
Kassebeholdn. fra 1927.	16	14	÷ 33	3	118	118
Balance..	754	1015	573	1010	475	3827
<i>Udgift:</i>						
Hjælp i Naturalier	103	342	9	189	166	809
» til Klæder						
» » Brændsel	10	300	135	10		455
Kontant Hjælp	232	281	251	303	92	1159
Husleje-Hjælp	13	48	40	120		221
Syge-Hjælp			5	15	40	60
Begravelseshjælp	5			6		11
Nordisk Ugeblad	174	15	63	115		367
Kørekort til Skolebørn		26				26
Ferieoph. for Skolebørn	100		70	115		285
Diverse	12	7		37	1	57
Ialt Udgift	649	1019	573	910	299	3450
Kassebeholdn. til 1929	105	÷ 4	0	100	176	377
Balance..	754	1015	573	1010	475	3827
<i>Medlemsantal</i>						
Aktive Medlemmer	5	3	5	14	11	38
Passive do.	14	11	6	12	3	46
	19	14	11	26	14	84
<i>Bibliothekerne</i>						
Antal Bind	762			1220		
Udlaan	108			1841		

Afdøde Vincentsbrødre i 1928:

Journalist Chr. Hartmann (*St. Ansgar*).Postbud O, Rostved Jensen (*St. Maria*).J. Kornerup (*St. Joseph*).

Kransekort.

Benyt Kransekort i Stedet før Blomster. Kortene kan købes ved alle Vincentsmøder og
 Menighedskontoret, Bredgade 64, (1—4)
 Katholsk Boghandel, Stenosgade 3,
 St. Ansgars Boghandel, H. C. Ørstedvej 10.

Katholske Mænd.

Støt de fattige og indtræd i Vincensforeningen! Møderne afholdes hver Søndag i Præstehuset ved Sognekirken efter Højmessens, og der modtages Indmeldelser.

Ungdomshjemmene i Nakskov.

Julen er forbi og dermed Juleindsamlingen. I mit stille Sind havde jeg haabet, at den vilde dække Underskudet og give en lille Beholdning i Kassen.

Desværre begynder jeg det nye Aar med et Underskud paa 78 Kr. 11 Øre, hvad der aldrig er sket, siden jeg i 1920 for første Gang henvendte mig til mine Trosfæller. Man kan tænke sig, hvor fortvivlende min Stilling er. Og dog vil jeg ikke nære den Tanke at indstille Arbejdet og likvidere Hjemmene. Vorherre vil nok vise en Udvej.

Vore Velgørere kan være overbeviste om vor Taknemmelighed, og det gælder baade dem, der gav af deres Overflod, som dem, der med rystende Haand skrev en Postanvisning paa 1 Krone og gav det sidste, de ejede. Maatte Herren velsigne dem!

Nakskov, 15.-1.-29.

Pater A. Smitz.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Kongregationen af Apostlernes Dronning havde i December Maaned Besøg af Pater Meyer fra Stockholm, som i St. Josefs-Søstrenes Kapel paa Østerbro talte om en Kongreganists Pligter i det daglige Liv og den store Betydning, en Kongregation har særlig ved den hyppige Modtagelse af den hl. Kommunion. Efter den sakramentale Velsignelse samledes Medlemmerne i Skolens nye Sal om Tebordet, som var pyntet med Blom-

ster og Flag i danske, svenske og pavelige Farver. Præsens Pastor v. Kettenburg bød Pater Meyer Velkommen i hjertelige Ord. Præfekten Frk. M. Wissum mindedes de herlige Dage, hun sammen med andre Kongreganister havde tilbragt i Sverige og ligeledes Valfarten til Björkö. Pater Meyer takkede for Kongreganisternes smukke Velkomst og opfordrede dem og andre til i Sommeren 1929 i saa stort Tal som muligt at komme til St. Ansgar-Festlighederne i Stockholm. Dernæst fortalte Pateren, at han havde faaet Ideen til Björkö-Valferten fra den første Valfart til hl. Hertug Knuds Kapel i Haralsted 1920, men Ideens Virkeliggørelse havde kostet ham ikke saa faa Genvordigheder. — Z.

— Kvinden i det offentlige Liv er Emnet for Fru Gyrithe Lemckes Foredrag i Borgernes Hus paa Mandag, arrangeret af D. K. K. F. Kvinderne har jo her i Landet de samme Rettigheder som Mændene, men det er endnu saa nyt, at mange Kvinder slet ikke agter derpaa. Ogsaa de katholske Kvinder bør gøre Brug af deres Rettigheder, og Oplysning derom vil de kunne hente ved dette Foredrag. Kvinderne bør derfor ikke sidde denne Indbydelse overhørig, men benytte sig af Lejligheden til at faa god Oplysning om deres borgerlige Stilling.

Ordrup. Israels-Gildets Mindeandagt for Ratisbonnes Omvendelse. Trods Vintervej med tungt Sneføre var en Del af det unge Israels-Gildes Medlemmer kommet ud til Ordrup for at fejre Dagen — d. 20. Januar — for Ratisbonnes mirakuløse Omvendelse ved en Andagt foran Mariaalteret, hvis Altertavle fremstiller det Syn af Guds Moder, der bevirkede Omvendelsen. Ogsaa Ordrups egen Menighed var smukt repræsenteret. Andagten holdtes af Hr. Pastor Günther. — — Onsdagen forinden havde Hr. Pastor Günther i St. Josephs Skoles Festsal holdt et Foredrag om Ratisbonne for Israels-Gildets og Birgittaforeningens Medlemmer. Et ekstraordinært godt besøgt Møde, skønt Vejret var saadant, at Forsamlingen med god Grund indledede Mødet med at synge »I Sne staar Urt og Busk i Skjul«.

Nykøbing. Birgittakredsen for Lolland-Falster holdt Søndag den 20. Januar Generalforsamling i Nykøbing. Til Bestyrelsen genvalgtes Cand. polyt. Frk. B. Fiehn og Trafikassistent Simonsen, Nykøbing, Bestyrinde Frk. Larsen og Frk. Hoel, Nakskov, samt Toldassistent Frk. I. Feerup, Maribo, og nyvalgtes Fru C. Strate Nielsen, Maribo, i Sledet for Red. N. P. Nielsen. Før Generalforsamlingen holdt Pastor Harmer, Næstved, et interessant Foredrag om den ældste Kirkemusik, idet Taleren paapegede, hvorledes Musikken efterhaanden arbejder sig

frem fra den første Spire i Oldtidens Musik til den fuldt-tonende gregorianske Kirkemusik, der netop i vore Dage er ved at opleve en ny Opblomstring, ikke alene ved Pave Pius X's Bestræbelser for at lade den komme til sin fulde Ret i den katholske Kirke, men ogsaa indenfor den protestantiske Kirkes Vægge, hvor f. Ex de Laubske Melodier bærer Vidnesbyrd om, hvad der foregaar. Pastorens Foredrag blev paahørt med levende Interesse, og Taleren paaviste ved Eksempler fra Messetonerne de Midler, ved hvilke Kirken i Koralmusikken varierer Feststemningen ved Gudstjenesten. Senere vil Pastoren ved et andet Foredrag paa- vise Udviklingen i Kirkemusiken fra Middelalderen til vor Tid. — Birgittakredsen har det sidste Aar haft samme gode Tilslutning som tidligere paa et Møde i Ferietiden nær, og de Planer, der er lagt for det nye Aar, viser, at den ogsaa fremdeles vil kunne udrette meget blandt Katholikkerne hernede paa Sydhavsøerne, hvor den danner Bindeleddet mellem de forskellige Byer.

Belgien. Lou Tseng Tsiang fhv. Førsteminister i Kina, som i 1914 var kinesisk Gesandt i Brüssel og i 1919 Fører for den kinesiske Kommission ved Versailles Traktaten har den 15. Januar d. A. aflagt sine Ordensløfter i Benediktinerabbedit Saint-André ved Brügge. Lou traadte ind i Benediktinerordenen i Juli 1927 og fik Klosternavn: Frater Peter Celestinus. Den fhv. Regeringschef følger med største Interesse den katholske Kirkes Udvikling i sit Fædreland.

Rom. Ved Vatikanet er meget store Byggeforetagender i Gang. Scala Regia er blevet restaureret og ligeledes Palatinergårdens Kvarter ved Damasusgaarden, hvor for nylig to Lofter styrtede ned, dog heldigvis om Natten, da ingen Mennesker var til Stede. Samtidig er der foretaget store Arbejder i Belvederegaarden, hvis oprindelige Skønhed det er Meningen at genfremkalde. Derfor bygges der nye Automobilgarager paa Engen ved Julius IIs Mure, saa at Automobilerne kan flyttes bort fra Belvederegaarden. De største Arbejder foregaar dog bagved Peterskirken, hvor der er blevet bygget et nyt romersk Drengeseminarium. De smaa gamle Huse ved Kapellet Santa Maria rives ned, kun Abyssiniernes Kirke Santo Stefano bliver staaende. Vatikanets Omraade er tillige blevet udvidet ved Køb af Vicolo Scaccia, hvis Huse ligeledes nedrives.

— Det hellige Kollegium bestaar nu af 62 Kardinaler. I 1928 har Paven ikke udnævnt nogen ny Kardinal. I Aarets Løb døde tre Kardinaler, De Lai, Tacci og Nava, og i disse Dage er Kardinal Tosi, Ærkebiskop af Milano, afgaaet ved Døden. Af de 62 Kardinaler er 29 Italienerne, og 33 tilhører andre Nationer. Seks

er Kardinalbiskopper, 49 Kardinalpræster og syv Kardinaldiakoner. Ved Kurien i Rom residerer 29, hvoraf de 23 er Italienerne, desuden er der en Tysker, en Østerriger, en Spanier, en Hollænder, en Englænder og en Franskmand. Extra curiam er der 33 Kardinaler, nemlig seks i Italien, tre i Tyskland, seks i Frankrig, fire i Spanien, fire i De forenede Stater, en i Sydamerika, en i England, to i Polen, to i Tjeko-Slovakiet, en i Portugal, en i Belgien, en i Ungarn. Otte Pladser er nu tomme i Kardinalskollegiet. I Pius XI's Regeringstid er 28 af dets Medlemmer afgaaet ved Døden.

Musikforeningen „Stringendo“

Dirigent: Violinisten Lauritz Hansen.

PRIVAT-KONCERT

Fredag den 1. Februar 1929 Kl. 8 præcis

»BORGERNES HUS«

Rosenborggade 1 (Hjørnet af Frederiksborggade).

Solist:

Kgl. Kammermusikus

Peder Møller

Billetter à Kr. 1.50—2.00 og reserv. Plads à Kr. 2.50 faas hos samtlige Medlemmer og hos: *St. Ansgars Boghandel*, H. C. Ørstedesvej 10 (Telf. Vester 9773).

Unio Tirsdag d. 7. Februar Kl. 8 pr. afholdes den aarlige Generalforsamling i Hotel Phoenix' Selskabslokaler, Dr. Tværgade 1, med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent, 2. Oplæsning af Foreningens Protokol. 3. Afreggelse af Regnskabet. 4. Forslag om Foreningens Ophævelse. 5. Valg af Likvidatorer.

Samtidig indvarsles til en eventuel *extraordinær* Generalforsamling, der finder Sted umiddelbart efter den ordinære, hvortil alle, der interesserer sig for Foreningen, har Adgang.

Til Fordel for Hedningebørnene spiller **St. Knuds Skoles** yngre Elever Stykket

„**Forældreløs**“.

Søndag d. 3. Februar Kl. 3 Eftm. og

Mandag d. 4. Febr. Kl. 7¼ Aften.

Handlingen har 4 Akter og et Forspil.

Billetter for Voksne à 75 Øre og for Børn à 25 Øre faas hos Portneren, Stenogade 4.

Rosenkranssognet.

afholder Menighedsmøde i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74, Torsdag d. 7. Febr. Kl. 8. — Indledning ved Sognepræsten. Foredrag af Pastor Schindler: Fangen i Vatikanet (m. Lysbilleder). Fælles Kaffeord.

Adgangskort faas gratis hos Kirkens Præster.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 27. Januar fejres St. Ansgars Fest med Pontifikalmesse Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Fest-andagt med Prædiken af Pastor Benzon og højtidelig Procession med den hellige Ansgars Relikvier.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen Fredag d. 1. Februar i St. Ansgars Kirke og i Rosenkranskirken til de aftalte Tider.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 27. Januar i Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag den 27. Januar holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne Ansgarius-Bonifacius Kollekt i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 1. Februar.)

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{4}$ -Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

St. Josefs Kirke: Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet, som er udstillet hele Dagen; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Jesu Barndoms Forening. Bidragene indsendes lettest og billigst ved Indbetaling paa **Postkonto 1087** (Pastor Cay Benzon). Det kan ske paa ethvert Posthus.

Danske Kvinders Katolske Forbund

afholder Møde Mandag d. 28. Januar Kl. 8 i »Borgernes Hus« (lille Sal). Foredrag af Forfatterinden *Gyrlhe Lemcke*: »Kvinden i det offentlige Liv«. Alle er velkomne. Efter Foredraget er der for dem, der ønsker det, fælles Kaffebord à 1 Kr., hvortil Billetter faas ved Indgangen.

S.M.D.M. Fastelavnsfest med Tøndeslagning og Tallyotteri afholdes Onsdag den 6. Februar Kl. 8 pr. i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. — Store Overraskelser. Alle Medlemmer bedes give Møde og alle forhenværende Elever er hjertelig velkommen. Kaffe, Boller, Strutter. Medlemmer: Kr. 0,75, Gæster: Kr. 1,00. — Præmie til »Kattekongen«. — Knipler (ikke Gaffer) bedes medbragt. Styrelsen.

Meddelelse fra Rosenkranssognet, St. Ansgars Sogn og Sakramentssoget.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1928 (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) bedes *snarest* indbetalt til Menighedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne ved Rosenkranskirken.

Forvaltningsraadet.

Kirkelig Kalender.

27. Jan. Søndag Septuagesima. Ansgar, Nordens Apostel.	3. Febr. Søndag Sexagesima. I stille Messer <i>Ansgar.</i> I Højmessen <i>Kyndelmisse.</i>
28. — M. Agnes, Jomfru og Martyr.	4. — M. Andreas Corsinus, Biskop o. Bekender.
29. — Ti. Frans af Sales, Biskop og Kirkelærer.	5. — Ti. Agathe, Jomfru og Martyr.
30. — O. Martina, Jomfru og Martyr.	6. — O. Titus, Biskop og Bekender.
31. — To. Petrus Nolasco, Bekender.	7. — To. Romualdus, Abbed,
1. Febr. F. Ignatius, Biskop og Martyr.	8. — F. Johannes af Matha, Bekender.
2. — L. Kyndelmisse.	9. — L. Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer.

Ugens Messebønner.

27. Jan. Ansgar (N.-M. 821, G.-M. 653). Ihukommelse af Septuagesima (N.-M. 101, G.-M. 137). 3. Johannes Chrysostomus (N.-M. 805 og [45], G.-M. 637 og [45]). Den sidste Ihumelse udelades i Højmessens Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 103, G.-M. 140).
28. Jan. Agnes. Messe for en Jomfru (N.-M. [69], G.-M. [69]); særlige Bønner (N.-M. 806, G.-M. 638). 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. 64, G.-M. 101). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
29. Jan. Franciskus af Sales. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], G.-M. [42]); særlig Oration (N.-M. 807, G.-M. 638).
30. Jan. Martina. Messe for en Jomfru, der var Martyr (N.-M. [56], G.-M. [56]). 2. og 3. som 28. Jan.
31. Jan. Petrus Nolasco. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]); særlige Bønner (N.-M. 807 og [49], G.-M. 639 og [49]).
1. Feb. Ignatius. (N.-M. 808, G.-M. 640).
2. Feb. Kyndelmisse. (N.-M. 816, G.-M. 648).

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 29. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
Pater J. Wolfisberg: Katholsk Moral VI. Pligter mod sig selv.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

R. I. P.
Vor kære Moder

Therese Erichsen
født Siegler,

hensov stille paa Sct. Josephs Hospital den 14. Januar.
William, Karli og Harald Erichsen.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Det bekendtgøres herved, at vor kære Fader
Adolf Schloemer,
er afgaaet ved Døden d. 21. Januar.

Begravelsen finder Sted Fredag d. 25. Kl. 2³/₄ fra
Assistents Kirkegaard. *Børnene.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 5.

Søndag den 3. Februar.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — To Bryllupssange. — »Unio« og katholsk Aktion. — En dansk Karmelit. — Fra Frankrig. — Mère Franciska. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Vejle. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

4. *Hvorved vi kan erkende Gud.*

Et Spørgsmaal i Katekismen (Nr. 32) lyder saaledes: Hvorved har Gud givet sig til Kende for Menneskene? 1) ved den synlige Verden; 2) ved Samvittighedens Stemme; 3) frem for alt ved den overnaturlige Aabenbaring. De hl. Fædre fra Kirkens Oldtid bringer — som det er ganske naturligt for deres Tid, hvor de stod overfor Heden- skab og Vantro — herlige Vidnesbyrd netop om det første Svar: ved den synlige Verden, og de overgaar ligefrem hinanden med dybsindige Tanker og Begrundelser angaa- ende dette Emne. Her følger nogle af disse Vidnesbyrd.

»Gud har ved sit Ord indrettet det, han har skabt, saa- ledes, at Menneskene, da han selv ifølge sin Natur er usyn- lig, i det mindste af hans Værker kan erkende ham. Thi Kunstneren kender man af hans Værker, selv om man aldrig har set ham med det fysiske Øje. Om Billedhuggeren Phidias fortælles, at man af hans Kunstværkers Symmetri og Harmoni straks kunde kende

selve Kunstneren, saaledes erkender man ogsaa af den Orden, som hersker i det store Univer-sum, Gud, som har skabt og bygget det. . . . Hvo erkender ikke, naar han betragter Solens og Maanens Gang, de øvrige Himmellegemers Stilling og Bevægelse, som foregaar i forskellige Retninger, og han dog maa beundre den fælles Orden til Trods for alle Slags Forskelligheder, at de ikke regerer sig selv, men at det er en anden, deres Skaber, som leder dem.« (Athanasius, mod Hedningerne 35.)

»Alt, hvad der er, har Gud skabt af intet, for at man af hans Værker kunde kende hans Storhed. Thi ligesom Sjælen ikke kan ses i Mennesket, da den er usynlig for os, men dog kan iagttages af Legemets Bevægelse og Handlemaade som Virkninger af Sjælens Ledelse, saaledes forholder det sig ogsaa med Gud, som ikke kan ses med vort legemlige Øje, men han erkendes af sit Forsyn og sine Værker. Af et Skib, som veludrustet sejler paa Havet og sikkert løber ind i Havnen, maa vi slutte, at der er en Styrmand, som leder det: saaledes er vi nødsaget til at antage, at det er Gud, der regerer hele Verden, skønt han er skjult for Legemets Øje.« (Theophilus, til Autylokus, I.)

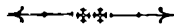
»Ikke sandt, naar du træder ind i et Hus, og du finder alt velordnet, rensed og pyntet, saa tror du sikkert, at dér raader et Menneske, som er større end det skønneste Husgeraad. Saadan forholder det sig ogsaa i den store Verdensbygning. Naar du betragter Himmel og Jord og Om-sorgen for den og Lovmæssigheden i den, vær da forvissed om, at her raader en Herre og Skaber, som er større end de højeste Himmellegemer.« (Minucius Felix, Okta-vius, 17.)

»At han (Gud Fader) kaldes for hele Skabningens Gud, dette Navn kunde heller ikke være skjult for Hedningerne, inden de troede paa Christus. Thi det er den sande Guddoms Kraft, at den ikke kunde være ubekendt for Skabningens Fornuft, thi hele Menneskeslægten — med Undtagelse af nogle faa, hvor Naturen helt er bleven ødelagt af det onde — bekender en Gud som Verdens Ska-ber. Ved den synlige Verdens Skabelse var Gud kendt for

alle Folkeslag, inden de fik Undervisning om Christus — — Men at Gud er Faderen til Christus, ved hvem han har forløst Verden, det har han aabenbaret Verden som et Navn, der ikke var kendt indtil denne Tid her paa Jorden.« (Augustinus, Johannes-Evang. C VI, 4.)

»Himlene fortæller om Guds Herlighed. Sig mig engang, hvorledes de fortæller det? De har ingen Stemme, de har ingen Læber, de har ingen Tunge, hvorledes fortæller de da om Guds Herlighed? Himlene tier, men Betragtningen af dem lader høre en Stemme, som lyder højere end en Trompet. Ikke ved Bøger og Bogstaver har Gud undervist os; thi da kunde den, som forstod at læse, fatte det; den rige kunde have købt Bogen, men den fattige maatte have undværet den; og den, der kunde fatte denne Bogs Sprog, vilde have haft Gavn af den, men Skythen og Barbaren, Inderen og Ægypteren vilde have staaet som en ukyndig overfor den. Men om Himlene gælder det ikke; thi Skythen og Barbaren, Inderen og Ægypteren og ethvert andet Menneske vil forstaa Himlenes Stemme; den trænger ikke gennem Øret, men gennem Øjet ind i vor Sjæl. I denne Bog kan den rige og den fattige, den lærde og den ukyndige læse om Guds Herlighed og Magt.« (Chrysostomus, 9. Homili 2.)

Josef Resch.

To Bryllupssange.

*Træd for Guds Alter frem, I to,
vor Frelser eder venter;
der rinder Naade, ved vi jo,
af Kirkens Sakramenter;
træd frem i Tro, thi den er kun
det Kar, som dybt fra Brøndens Bund
de klare Vande henter.*

*Der staar et Træ og knejser kækt,
om Paradis et Minde,
det gror og grønnes Slægt paa Slægt
i alskens Vejr og Vinde.
Og Jesus poded i dets Ved
sin Naade, at til Salighed
der vorder Frugt at finde.*

*I Jordens Muld dets Rødder staar,
og Himlens Dug det kvæger;
det gror i Kirkens Urtegaard,
og Gud om Stammen hæger.
Han regner Vinding, regner Tab,
og i det kristne Ægteskab
velsigner han og læger.*

*Han kender hver en Rede lun,
der vugger paa en Tvege;
ej Vinden leger med et Dun,
han kender jo dets Veje.
Saa træd da frem, i to, i Dag
og af Guds Fadergodhed tag
Velsignelsen i Eje.*

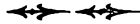
*Fra Adam og hans Kvinde
til allerfjærnest Old
skal Slægten trofast spinde
en Traad til Sammenhold,
en Blodets Kæde virke
i Tro og Kærlighed;
i to blev i Guds Kirke
af Kæden nu et Led.*

*Og han, som var til Stede
ved Kånas Bryllupsfærd,
som ydmyg vi tilbede
i Tabernaklet her,*

*har selv til Løftet lyttet
og mildt sin Haand udstrakt,
har Hjærtebaandet knyttet
og signet eders Pagt.*

*Saa længe Hjærtet banker
sin Takt i eders Bryst,
i have ham i Tanker
i Livets Vaar og Høst;
naar Hjemmets Ly i bygge,
lad der ham være Gæst,
da vendes alt til Lykke,
og Livet vorder Fest.*

*Hav kun hans Ord i Minde,
hans Kors i eders Hjem;
lad Bønnens Vande rinde
af alle Kilder frem.
Da vil et Hus i rejse,
som Gud vil frydes ved;
mod Himlen skal det knejse
og staa i Evighed.*

„Unio” og katholsk Aktion.

Der har i den senere Tid hævet sig Røster i Ugebladet til Fordel for Bevarelse af den katholske selskabelige Forening Unio. Set under en Synsvinkel af Pietet overfor Foreningens Stiftere og de mange, der i Aarenes Løb har ofret Tid og Arbejde paa dens Trivsel, og under konservativ Hensyntagen til Foreningens udmærkede Traditioner er det prisværdigt at gøre Forsøget. Desværre ser det imidlertid ud til, at det er forbundet med Besværligheder at faa Unio i Fart igen, og der er derfor ikke andet at gøre end undersøge, hvor vidt den under hidtidig Form har Berettigelse til den Eksistens, der paany synes at skulle lægge Beslag paa arbejdsdygtige Mænds Evner og Tid.

De selskabelige Foreninger skyder op som Paddehatte overalt i Landet, og Folk, der har Lyst, kan svømme i

Selskabelighed Dag og Nat, aldrig har Overmættethed i den Retning været større end netop nu. Det vil derfor være vanskeligt at samle Interessen om Unio paa dette Program alene. Jeg vil imidlertid gerne her udkaste en Tanke til Overvejelse.

Unio kan opleve en Renaissance, men Rammerne maa udvides, og Formaalet maa gøres større. Gør Unio til et katolsk Landsforbund, saml alle katolske Foreninger i hele Landet under et, og lad saa Forbundet virke i Kirkens Tjeneste. —

I en Tid, hvor den katolske Kirkes Fremgang Verden over bærer Vidnesbyrd om Energien i det Livsprincip, Christus nedlagde i Sædekornet, der spirede i Judæa, og som nu overskygger hele den Verden, hvor intet staa fast uden Kirken, der blev bygget paa Klippen, er det af Betydning, at alle til Raadighed staaende Midler tages i Brug til Fremme for Kirkens Sag i Danmark.

Vi maa vænne os og ogsaa dem, der staa udenfor, til at betragte Kirken ud fra det Synspunkt, at dens Lære ikke blot er en Filosofi og frem for alt ikke Sværmeri, men en Kultur, der med en guddommelig Kraft sætter Livsværdier ind i Tilværelsen, hvor den baade viser, hvor Værdierne er at finde, og hvorledes de skal udnyttes. Den virker ifølge sin Natur uden Begrænsning til Tider eller Steder, og den præger de enkelte Personer og det samlede Hele.

Kirken er altsaa noget praktisk, noget, der taaler Dagens Lys. Men naar dette er Tilfældet, hvorfor toner vi saa ikke Flag i langt større Udstrækning, end Tilfældet er?

Det er udmærket, at der aarlig holdes Ungdoms-Fællesmøder i Landet, men det er ynkeligt, at vi ældre Katholikker ikke kan staa som lysende Eksempler for de unge i den Henseende. Det er en Mangel, og den maa afhjælpes.

I 1922 overværede jeg i München vore tyske Trosfællers 62. Generalforsamling, »Katholikentag«. Det var en uforglemmelig Oplevelse. Katholikker fra hele Tyskland var stævnet til Byen for at være til Stede ved Festerne og for at drøfte de fælles Anliggender. Sammenkomsten varede 4 Dage. Søndagens Festmesse fejredes under aaben Himmel paa Königsplatz af Nuntius Pacelli, og Kardinal Faulhaber holdt Festtalen. 100,000 Mennesker overværede Messen.

Ved saadanne Lejligheder mærkes Catholicismens Størhed, og den enkelte Deltager føler, at han, skønt Ener, bærer sin eventuelle Part af Ansvar og Rettigheder, idet han ved, at Navnet Katholik ikke er en ydre Politur, men er Udtryk for det inderste Væsen, et Udtryk for den rene-

ste Race, for Bekendelsen af vor hellige Tro. At være Katholik er at være en Karakter paa den kristelige Moral-læres Grund, som Kardinalen udtrykte det i Festtalen.

Det var altsaa i Tyskland. — Men nu her hjemme i Danmark, kunde man her tænke sig en Generalforsamling af danske Katholikker? — Ja, se først og fremmest maa vi bort fra Ængstelsen for, »hvad de andre siger eller mener, eventuelt forstaar«. De udenforstaaende og uforstaaende vil nemlig sige saa meget desto mere, jo større Følsomhed og Vigen af der udvises fra vor Side. Det er Fastheden, Følgerigheden og Enigheden i vor hellige Kirke, der drager de andertedes troende, medens Svaghed og Eftergivenesshed frastøder dem.

Selv om intet er i Stand til at bryde Kirkens Enhedsfront, saa har vi dog al mulig Grund til at gøre vor Front saa stærk som mulig.

Her er den Opgave, jeg kunde tænke mig at foreslaa Unio at ofre sine Kræfter. Der er mange uknyttede Baand mellem København og Provinsens katholske Sogne og mellem disse indbyrdes. Vi mangler Fællesfølelse indenfor Lægfolket, og den maa skabes.

Vi vil ikke i denne Forbindelse paa nuværende Tidspunkt kalde paa vor Gejstlighed, dens Tid maa ikke optages paa Bekostning af det rent kirkelige Arbejde; men intet vil sikkert være til større Glæde for vor Biskop og vore Præster end en Lægmandsaktion, der dog af Gejstligheden med Rette kunde betragtes som et Resultat af dens Arbejde i Kirken, og den vil sikkert følge Udviklingen med udelt Interesse, og der vil sikkert i hvert katholsk Sogn over hele Landet findes Lokalforeninger, hvis Ledelse er rede til at lægge sig i Selen for Spørgsmaalets Virkeliggørelse.

Der vil naturligvis straks rejse sig Indvendinger: Afstandene er for store, Rejserne for dyre, Sagen uoverkommelig; men de kommer fra dem, der ikke er interesserede i den paatænkte Bevægelse. Der er egentlig først noget ved et Arbejde, naar det møder Modstand, og det er desuden godt at holde det for Øje, at de Børn, der har lært at møde Modgangen i deres Opvækst, bedst bevarer Ligevægten, naar de senere i Livet skal vise, hvad de duer til.

Kolding, Januar 1929.

Vald. Kallan.

En dansk Karmelit.

Dr. Perchs Bog om en dansk Karmelit, der udkom for over to Aar siden, har oftere været omtalt her i Bladet. Vi har citeret Sigrid Undsets Omtale af Bogen i et norsk

Blad, men i danske Blade har den ikke vakt stor Opmærksomhed. Nu har imidlertid Magister Harald Nielsen i Berlingske Tidendes Aftenudgave 11. og 12. Jan. skrevet en længere Artikel om »Søster Birgitta«. For dem, der ikke har læst Harald Niensens begejstrede Anmeldelse, vil vi citere nogle Stykker. Det vil glæde dem, som kender Bogen, og maaske faa flere til at stifte Bekendtskab med den.

Om »Religionens store Skikkelser og Troens store Dokumenter« siger Magisteren: »Disse taler for sig selv, virker paa een Gang særegne og dog med Tilknytning til Følelser og Erfaringer, som alle forstaa eller har Mulighed for at forstaa.

Et saadant selvglydigt Dokument, lige tilgængeligt for den, der deler hendes dogmatiske Forudsætninger, og for den, der ikke gør det — blot de overhovedet har en Anelse om, hvad Karakter og Personlighed er, og fra andre Omraader, hvad Tro og Selvfornægtelse vil sige, er de Breve fra en dansk Karmeliternonne til hendes Søn, som for et Par Aar siden blev udgivet, men som ikke just kan siges at have vakt Opsigt. Og dog er det en fremragende Bog — ikke blot i Forhold til de mange meget lidet fremragende, der i Øjeblikket oversvømmer Markedet herhjemme, men fremragende i en hvilkensomhelst Litteratur til en hvilkensomhelst Tid, fordi den er det sjældneste af alt: et ægte Vidnesbyrd om et ægte og betydeligt Menneske.«

Om dette, at hun forlod sine Børn, fastslaar Harald Nielsen, at hun ikke var nogen unaturlig Moder, og skriver: »Det var ikke for at smøge et Ansvar af sig, men for at bringe sit Offer mest muligt ubetinget, at hun ikke blot traadte ind i den strengeste af alle Nonneordener, men bød sit Moderhjerte den største af alle Prøvelser — maaske i Erindring om de Lidelser, for hvilke et andet Moderhjerte var udsat, da hun saa sin Søn pines og dø. I hvert Fald for hende kendte Troen, saaledes som hun forstod den, ingen Skranker. »Jeg elsker den absolute Lydighed, jeg elsker Ydmygelserne,« skriver hun i et af sine tidligere Breve. Det er sandt, men ikke helt udtømmende. Svagere Naturer end hun har kunnet sige det samme. Hvad der er et Særkende for hende som for en Række af de mest fremragende religiøse Personligheder, er den Energi og den Klarhed, hvormed hun fastholder Maalet. I en af de ikke mange Anmeldelser, hendes Bog var Genstand for, omtaltes den som sentimental. Er der imidlertid noget, der er forkert, er det dette. Ikke en Draabe af Sentimentalitet, hverken Følelsens eller Tankens, findes der i hende. Skønt hun med hele sin Sjæl

omfatter og tror paa det i Religionen, der er dens Myste-
rium, advarer hun indtrængende Sønnen — i Anledning
af et Bidrag i »Varden«, hvis rent litterære Talent hun
indrømmer — mod, hvad hun kalder den »forlorne« Mystik,
der er sammensat af daarlig Tænkning og nem Æsthe-
tisme.«

Om Stilen i denne Bog siges der: »Klar, fast, rolig
gaar den lige paa Maalet, siger, hvad den vil, og faar det
sagt saaledes, at man med Beundring maa indrømme, at
der intet mangler i den Mening, hun har villet udtrykke.
Det er Prosa af sjældneste Lødighed, vel at mærke Prosa
og ikke den Potteplantestil, man er vant til at betegne
saaledes. Man skal søge langt i dansk Litteratur, inden
man finder den bedre.«

Endelig skal vi citere Slutningen af denne Anmeldelse:
»Eet er sikkert, at man vanskeligt — hvis man da ikke
er ganske forfladiget — vil kunne læse disse Breve uden
at føle sig beriget og opbygget af den Personlighed, der
taler igennem dem — saa stort anlagt er den, paa een
Gang fast forankret i sin Tro og dog naturlig og fri i sin
Menneskelighed — vel sagtens det højeste, nogen kan naa
at blive.

I Aarenes Bogflod er denne mærkelige Bog foreløbig
sunket ret ubemærket til Bunds, men Tiden maaler med
en anden Alen, end den, der anvendes i Døgnets Journali-
stik, og naar den har gjort sit Arbejde, skyldet det lige-
gyldige til Side og bragt det uvedkommende i Glemme, er
der ikke Tvivl om, at den vil blive staaende tilbage som
en af de faa betydelige, Perioden har frembragt. Som
Vidnesbyrd om kvindelig Personlighed er der vel over-
hovedet i vor Litteratur kun een Bog, med hvilken den
kan sammenlignes i Styrke og Særegenhed, nemlig Leonora
Christines »Jammersminde«. Hvilket Stof til en sammen-
lignende Heltindebeskrivelse efter Holbergs Mønster vilde
der ikke være i disse to Kvinders Skæbne og Karakter.
Begge var de i omtrent samme Alder, da de efter at have
prøvet Livets Omskiftelser gik, den ene i Kloster, den an-
den i Fængsel, overladende deres Børn til Fremmede.
Begge tilbragte de Aarti adskilte fra Verden under Afsavn,
der vilde have faaet svagere Naturer til at bukke under,
og begge støttede sig under deres Prøvelser til deres Gudsfrygt.
Men ved Siden af disse Ligheder, hvilke store og væsent-
lige Forskelle mellem denne villiestærke Kvinde, der ofrede
alt for sin Gud, og den stolte Kongedatter, der ofrede alt,
selv Sandheden, for sin Ægtefælle. Kun eet er det samme
hos dem begge: Karakterens Styrke, Intelligensens Over-
legenhed, Dannelsens Finhed, Stilens naturlige Lethed og
Sindets mærkelige Frodighed og Friskhed.

Begges Veje krydsede forøvrigt Mindet om en anden endnu større og endnu berømtre nordisk Kvinde, nemlig den hellige Birgitta. I det Kloster, hvor hendes Orden her i Danmark havde haft sit Hovedsæde, tilbragte Leonora Christine de sidste 12—13 Aar af sit Liv, og i det Hus, hvor hun selv havde levet i Rom, tilbragte hendes danske Troesfælle baade de første og de sidste Aar af sin Kloster-tilværelse.

Ogsaa den hellige Birgitta var som bekendt en midaldrende Enke, da hun brød op fra Gods og Børn for at frelse sin egen og andres Sjæl. Ogsaa med hende lod der sig — trods Svælg i Tid, i Kaar og i Indflydelse — drages Sammenligninger, og at dette er muligt er vel til syvende og sidst det største, der kan siges om den lille danske Borgerkone, der som Nonne kom til at bære hendes Navn.«

Fra Frankrig.

Der er i Paris en Præst ved Navn Bethleem, der i de senere Aar har vakt Opsigt ved sin Kamp mod uanstændige Bøger og Billeder. Hans Fremgangsmaade er simpelthen den, at han ofte ødelægger, hvad han ser af den Slags Ting. Han er allerede mange Gange af den Grund blevet idømt Bøder, men Domstolene har dog taget meget mildt paa ham og har straffet ham med ubetydelige Bøder. Nu har han igen revet nogle Plakater ned, og i et aabent Brev til »La Croix« skriver han om sin Fremgangsmaade:

»Jeg havde ganske roligt kunnet fjerne mig. Men jeg foretrak at vente paa en Politibetjent. Jeg behøvede ikke at vente længe, thi i et saadant Tilfælde er Publikum gerne rede til at tjene os. Saadan er Massen: Den glæder sig, naar den hører, at en Betjent er blevet pryglet af en Bølle; men paa Gaden stiller den sig paa Politiets Side og jager Folk i Favnen paa det. Det kalder man Massens Psykologi. Kort og godt: jeg ventede altsaa paa Betjenten, men blev denne Gang ikke anholdt. At rive Plakater ned er nemlig ikke strafbart. Man kan derfor heller ikke anlægge Proces mod mig som dengang, da jeg rev nogle Tidsskrifter i Stykker. Den Gang kunde man det, skønt det var

kun nogle Smaablade, det drejede sig om. Men selv om en Plakat koster tyve Francs, kan man ikke gøre mig noget, thi Loven beskytter ikke Plakater.

De iturevne Plakater fremstillede en umoralsk Scene af Filmen »Slavinden«. Af Hensyn til dette Blads Læsere kan jeg ikke nærmere beskrive denne Scene. Jeg kan kun sige, at jeg ved at rive Plakaterne ned har gjort min Pligt som Borger og som Kristen. Jeg kan tilføje, at jeg netop i dette Tilfælde i særlig Grad har handlet af Broderkærlighed. Naar jeg finder saadanne Plakater paa en Statsskoles Mure, saa kan jeg blot henvende mig til Øvrigheden, og Plakaterne bliver straks fjernet. Men da de her var paa en katholsk Skoles Mure, laa Sagen anderledes. Thi paa en katholsk Skoles Mure kan man tillade sig alt. Saaledes har det været i mange Aar, og intet Menneske gør noget imod det. Saa almindelig er Katholikkernes Ligegyldighed overfor den offentlige Usædelighed. Jeg har derfor endnu engang villet forsøge at kæmpe mod denne Ligegyldighed.«

Mère Franciska.

Et stort Tab har Menigheden i Ordrup lidt ved Josef-søstrenes Forstanderinde Mère Louise Françoises Død. Og ikke blot i Ordrup vil man mindes den afdøde med Taknemmelighed, men ogsaa andre Steder, hvor hun har virket, særlig i Ringsted. Derfra husker ogsaa alle de, der har taget Del i Valfarten til Haraldsted, hendes store Venlighed og Hjælpsomhed.

I »Ringsted Folketidende« har Hofjægermester Garth-Grüner skrevet følgende Ord om Mère Franciska:

Under dette Navn var hun kendt baade i By og paa Land, St. Joseph Søsteren, der fra 1914—1923 var Forstanderinde for Skolen i Dagmarsgade i Ringsted.

Under det Navn søgte Børnene hende i deres store og smaa Sorger, dem hun altid hurtigt fik jævnet og afløst af et Smil paa Barnekinden. Under det Navn søgte Forældrene hende for at drøfte deres Børns Fremtid, den som i saa høj Grad laa hende paa Hjerte, dette kærlige Hjerte, som nu for stedse har hørt op med at slaa.

Hun der aldrig skaanede sig selv i den Kærlighedsgerning, hvortil hun havde viet sit Liv, er nu faldet paa sin Post og død som en sand Helgeninde.

Vil selv de, der kun har været i ringe Berøring med den Áfdøde, føle Vemod ved hendes Død, er Sorgen hos os, hendes Trosfæller, uendelig og Tabet uerstatteligt.

Hun var saa god og saa mild, saa yndefuld i al sin Færd. Hun vilde kun tænke det bedste om sine Medmennesker. Hun vidste, at inderst inde havde Vor Herre lagt noget godt i enhver Menneskesjæl, og hun besad en gudbenaadet Evne til at drage dette frem. Hun er derved blevet en Velsignelse for mange, som for dette vil takke hende til deres Livs Ende.

Den 29. Januar var det Mère Franciskas Navnedag. Paa den Dag bragte Skolebørnene og vi andre hende Blomster, med hvilke hun glædestraalende smykkede Søstrenes Kapel.

Paa Mère Franciskas Navnedag i Aar, Kl. 8 om Morgen, paa den Tid og det Sted, hvor hun hver Dag i ni Aar har knælet for Guds Alter, holdes Sjælemessen for hende. De Toner, hun selv har fremkaldt paa Orgelet, vil nu lyde for hende, Tonerne af den katholske Kirkes mægtige Klagesang: dies iræ, dies illa. For hende, der saa ofte gav os sin rige Forbøn, maa vi nu bede af hele vort fattige Hjerte: Herre giv hende den evige Hvile og lad det evige Lys lyse for hende.

Garth-Grüner.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Højskolens to første Aftener i Aar har været viet Katholsk Kunst. Pastor Schindler havde arrangeret en smuk Udstilling af religiøs Kunst, hovedsagelig af danske Kunstnere. Der var en Mængde af Skikkilds efterladte Arbejder, som gav et stærkt Indtryk af hans store Produktion. Saa var der Træsnit og Malerier af Ebba Holm, Værker af Birgitte West og Theilmann, endelig nogle Malerier, bl. a. en Altertavle, af Mogens Kai Nørregaard. Den første Aften talte Lærer Hafstrøm og Pastor Schindler om Katholsk Stuekultur, og Fru Langsted-Fredriksen sang nogle kendte Sange. Den anden Aften holdt Pastor Schindler et Foredrag om Katholsk Kunst i Kirke og Hjem.

— Det første Ungdomsmøde i St. Ansgars Sogn fik et straalende Forløb. Der var mødt ca. 80 unge Damer og Herrer. Aftenen indledes med et Foredrag af

Pastor De Vos om Forlystelser. Pastoren fortalte paa en klar og livfuld Maade, hvorledes vi Katholikker skulde indstille vor Samvittighed overfor det for Tiden saa brændende Spørgsmaal. Derefter blev der drukket Kaffe, og to unge Kunstnere, Pianistinden Frk. Kety Høydal og Cellisten Hr. Westergaard, beredte de tilstedeværende en udsøgt musikalsk Nydelse ved Udførelsen af seks berømte Kompositioner. Hvad der skete videre i Aftenens Løb, er en dyb Hemmelighed, som vi alle højtideligt har lovet ikke at røbe. Hemmeligheden var af en saadan Beskaffenhed, at man næsten med Vold og Magt maatte rydde Salen, da Klokken blev henad 12, de unge vilde slet ikke gaa. Det vakte almindelig Jubel, da Pastor De Vos lovede en Gentagelse om kort Tid. — Med Hurra for Præsten sluttede den vellykkede Aften.

— Aarsberetning fra Sankt Vincentsforeningen for katholske Damer i Rosenkranssognet. 1. Jan. 1928—1. Jan. 1929. Foreningen talte 31 Medlemmer, 22 passive og 9 aktive. 32 Familier og enligstillede er blevet understøttet og besøgt. Paa Systuen forfærdigedes 86 Klædningsstykker, deriblandt 5 Kommuniionsdragter til Drengene, endvidere har der været Reparation af brugt Tøj. Som Gaver er der modtaget 174 Beklædningsgenstande og 1 Pakke Kjolerester. Efter en Koncert har Foreningen haft den Glæde at modtage en Gave paa 200 Kr. — I Aarets Løb er Foreningen, som tidligere havde Navnet »Sankt Elisabeth-Vincentsforening«, blevet tilknyttet »Vincentsforeningen for katholske Damer«, der har Hovedsæde i Paris. — Alle, der har ydet Foreningens aktiv eller passiv Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak. — Pengegaver, brugte Klædningsstykker, Fodtøj og lign. modtages med Tak paa Systuen, Boyesgade 8¹ Torsdag 1¹/₂—4.

<u>Indtægter.</u>	Kr.	<u>Udgifter.</u>	Kr.
Kassebeholdn.		Indkøb til Systuen .	131,60
1. Jan. 1928	0,16	Kontant Hjælp	280,50
Aarlige Bidrag	401,00	Mælkebilletter	88,50
Gave efter en Koncert	200,00	Fødevarer	56,51
Andre Gaver	25,66	Kassebeholdn.	
		1. Jan. 1929	69,71
		<u>Kr. 626,82</u>	<u>Kr. 626,82</u>

Ordrup. Sct. Andreas Sogns Mødreforening med Sektion for Menighedspleje. Den har 50 Medlemmer. Der har været afholdt 11 Møder i Kirken (Fælleskommunion med Prædiken). Monicamødet afholdtes d. 4. Maj hos Sct. Josefssøstrene. Styrelsen bestaar af Formand: Fru West, Systuens Leder: Fru Holler, Sekre-

tær: Fru Tardini og Fru Hutters. 3 af Medlemmerne paa-tager sig Vask af Alterklæder. Der er i 1928 udsendt 8 Lykønskninger til Mødre i Anledning af Fødsler og læst 8 Messer for de nyfødte Børn. Fra Systuen er udgaaet ca. 200 Beklædningsgenstande foruden Fodtøj, Halte, Huer, Madrasser, Petroleumsovn, Dynebetræk, Lagner, Uldgarn og Stof i Metermaal. Tøjet er fordelt mellem Børnehjem-mene i Slagelse, Roskilde, Nakskov, Nykøbing-F. samt bl. Menighedens Trængende.

<u>Indtægter.</u>	Kr.	<u>Udgifter.</u>	Kr.
Kassebeholdn. $\frac{1}{1}$ 28	157,01	Systuen	142,55
Kollekt v. Møderne .	84,84	Fragt. Porto	14,91
Gaver	50,00	Messer	36,00
Monikafesten	28,50	Kontingent i D.K.K.F.	10,00
Andel i Vincents-		Kontant Hjælp	40,00
kollekten	49,01		<u>Kr. 243,46</u>
Bankrenter i 1927-28	8,22	Kassebeholdn. $\frac{1}{1}$ 29	134,12
	<u>Kr. 377,58</u>		<u>Kr. 377,58</u>

T.

Vejle. I Anledning af Menighedens Jubilæum den 3. Februar prædiker Pater Resch fra Odense i Kirken Torsdag, Fredag og Lørdag Aften. Paa selve Jubilæums-dagen kommer Biskoppen til Stede og holder Pontifikal-messe. Om Aftenen finder en Sammenkomst Sted for Menigheden.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp. Ske-maer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa af-hente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4) maa lige-ledes udfyldes og afleveres af dem inden Askeonsdag d. 13. Februar enten hos Fru *Mariboe* (Istedgade 3) eller hos under-tegnede. Ansøgninger, som indgaar senere, vil der ikke kunne tages Hensyn til.

Bredgade 64.
d. 27. Januar 1929.

v. *Kettenburg*,
Sognepræst.

S.M.D.M. Fastelavnsfest med Tøndeslagning og Tallotteri afholdes Onsdag den 6. Februar Kl. 8 pr. i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. — Store Overraskel-ser. Alle Medlemmer bedes give Møde og alle forhenværende Elever er hjertelig velkommen. Kaffe, Boller, Strutter. Medlem-mer: Kr. 0,75, Gæster: Kr. 1,00. — Præmie til »Kattekongen«. — Knipler (ikke Gasler) bedes medbragt. Styrelsen.

Meddelelse fra Rosenkranssognet, St. Ansgars Sogn og Sakramentsognet.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1928 (Kirke-skat, Præstepenge m. m.) bedes *snarest* indbetalt til Menig-hedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne.
Forvaltningsraadet.

Jubilæet i Vejle d. 3. Februar.

Kl. 9 holder Hs. Højerværdighed Biskoppen Pontifikalmesse. Prædiken af Pater Resch. Efter Højmesse Te Deum og sakramental Velsignelse.

Under den h. Messe Fælleskommunion for Menigheden.

Kl. 8 Aften Festmøde for Menigheden i Skolesalen.

Rosenkranskirken. Søndag d. 3. Febr. Kyndelmisse. Kl. 10 Lysvielse og Højmesse. Kl. 5 Completorium.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 5. Febr. Kl. 8¹/₄ læses den hellige Messe for Foreningens Anliggender.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 3. Februar Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Mandag d. 4. Februar Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag d. 10. Februar Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Sct. Michaels Klub.

Mandag d. 4. Februar Kl. 7¹/₂ Fastelavnsfest. Overraskelser, festligt Kaffebord med Dessert. 1 Kr. 50 bedes erlagt ved Indg.

Sankt Angars Sogn.

Onsdag d. 6. Februar Kl. 8 Aften i Salen, Bredgade 67² o. G. **Menighedsmøde**, Foredrag (m. Lysbilleder) ved Pastor De Vos. Derefter Kaffebord. Tvangfrit Samvær. Adgangskort faas gratis hos Præsterne.

A.C. Onsdag d. 6. Febr. Kl. 8 pr.: Hr. cand. phil. *Enoch Hjorth*: Almisser eller Rettigheder. Repræsentanter for Ministeriet og den kommunale Administration m. fl. indbudte. Administratores.

St. Knuds Skole. Paa Grund af Influenzaen opføres Skolekomedien ikke som averteret. Opførelsen vil finde Sted senere.

Unio Tirsdag d. 7. Februar Kl. 8 pr. afholdes den aarlige Generalforsamling i Hotel Phønix' Selskabslokaler, Dr. Tværgade 1, med følgende *Dagsorden*: 1. Valg af Dirigent, 2. Oplæsning af Foreningens Protokol. 3. Aflæggelse af Regnskabet. 4. Forslag om Foreningens Ophævelse. 5. Valg af Likvidatorer.

Samtidig indvarsles til en eventuel *extraordinær* Generalforsamling, der finder Sted umiddelbart efter den ordinære, hvortil alle, der interesserer sig for Foreningen, har Adgang.

Rosenkranssognet.

afholder Menighedsmøde i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74, torsdag d. 7. Febr. Kl. 8. — Indledning ved Sognepræsten. Foredrag af Pastor Schindler: Fangen i Vatikanet (m. Lysbilleder). Fælles Kaffebord.

Adgangskort faas gratis hos Kirkens Præster.

Jesu Barndoms Forening. Bidragene indsendes lettest og billigst ved Indbetaling paa **Postkonto 1087** (Pastor Cay Benson). Det kan ske paa ethvert Posthus.

Kirkelig Kalender.

3. Febr. Søndag Sexagesima. I stille Messer <i>Ansgar.</i> I Højmessen <i>Kyndelmisse.</i>	10. Febr. Sønd. Quinquagesima.
4. — M. Andreas Corsinus, Biskop o. Bekender.	11. — M. Vor Frue af Lourdes.
5. — Ti. Agathe, Jomfru og Martyr.	12. — Ti. Serviterordenens syv Grundlæggere, Bekendere.
6. — O. Titus, Biskop og Bekender.	13. — O. Askeonsdag.
7. — To. Romualdus, Abbed,	14. — To. Ferialdag.
8. — F. Johannes af Matha, Bekender.	15. — F. Ferialdag.
9. — L. Cyrillus af Alexan- dria, Biskop og Kirkelærer.	16. — L. Ferialdag.

Ugens Messebønner.

3. Feb. I stille Messer (N.-M. 821, G.-M. 653). Ihukommelse af Sexagesima (N.-M. 106, G.-M. 146). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 110, G.-M. 150). I Højmessen: Kyndelmisse (N.-M. 810, G.-M. 642). Ihukommelse af Sexagesima (N.-M. 106, G.-M. 146). 3. Ansgar (N.-M. 821, G.-M. 653). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 110, G.-M. 150).
4. Feb. Andreas Corsinus. Messe for en Bekender-Biskop (N.-M. [34], G.-M. [34]). Særlig Oration (N.-M. 826, G.-M. 657). Ihukommelse af Ansgars Oktav (N.-M. 821, G.-M. 653).
5. Feb. Agathe. (N.-M. 826, G.-M. 658). Ihukommelse af Oktaven som den foregaaende Dag.
6. Feb. Titus. Messe for en Bekender-Biskop (N.-M. [34], G.-M. [34]). Særlig Oration (N.-M. 828, G.-M. 660). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 821, G.-M. 653). 3. Dorothea (N.-M. [61], G.-M. [61]). 4. for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]). Særligt Evangelium (N.-M. 883, G.-M. 716).
7. Feb. Romualdus. Messe for en Abbed (N.-M. [53], G.-M. [53]). Ihukommelse af Oktaven som den foregaaende Dag.
8. Feb. Johannes af Matha. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 829, G.-M. 660). Ihukommelse af Oktaven som 6. Febr.
9. Feb. Cyrillus af Alexandria. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], G.-M. [42]). Særlige Bønner (N.-M. 829, G.-M. 669). Ihukommelse af Oktaven som 6. Feb. 3. Apollonia (N.-M. [56], G.-M. [56]).

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 5. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
Fru Rose Bruhn: Oplæsning.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

✠ At vor kære Datter og Søster
Sct. Josephsøster mère **Louise Françoise**
(født *Agathe Feuerlein*)
er afgaaet ved Døden paa Sct. Josephs Hospital Lørdag d.
26. Januar bekendtgøres herved.

Vilhelmine Feuerlein og Børn.
Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Amsgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Ebb. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 6.

Søndag den 10. Februar.

1929

INDHOLD: Fastemandat. — Fædrenes Vidnesbyrd. — Romerske Skitser. — Læserens Understregninger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Horsens. Frankrig. — Avertissementer.

FASTEMANDAT

FOR DANMARKS APOSTOLISKE VIKARIAT.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Marias Optagelse (∴ den Søndag, Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. For Vigilierne før Paaske og Jul (∴ Paaskelørdag og Juleaftensdag) gælder den Bestemmelse, at baade Faste og Abstinenspligt paa disse to Dage ophører fra Kl. 12 Middag. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som er fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød, men ikke Kød-

---

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

suppe, gælder for Askeonsdag, Onsdagene i Fastetiden, alle Tamperdage, alle Vigilie-Fastedage (jfr. dog Nr. I) og Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser, med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage er det kun tilladt at nyde Kød een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af Alder eller ved Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten, naar Fastedagen ikke ellers er Abstinensdag.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festedage.

IV. Spiser, der er tilberedt med Flæsk, Fedt eller Blod og enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag, med Undtagelse af den hellige Langfredag. Paa denne Dag forbydes ogsaa Kødsuppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinens: a) Militærpersoner i aktiv Tjeneste og, saafremt de fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt hvem der jævnlig faar Mad fra offentligt Spisested, Handelsbejente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som er i Kost hos Ikke-Katholikker. d) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. e) Familie-medlemmer og Tyende i Hjem, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. f) Fattige, rejsende og Kurgæster paa offentlige Bade- eller Kuranstalter.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde — naar det nemlig kræves af andet og mere end blot overdrevent Hensyn til legemligt Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræster eller Rektorer gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er mildnet, skal alle troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisser i de Bøsser, som dertil bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisser. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmsisser, som kommer Vikariatets kirkelige Anstalter til gode, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Ophør. Er nogen ikke i Stand til

at yde en saadan Almisse, skal han hver Søndag i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med Den kirkelige Lovbogs Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af Prædiken, Salmer og Bønner; den nærmere Udformning henstilles til Sognepræsterne. Disse Andagter skal slutte med sakramental Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed beslægtet Emne til Genstand. — Paa Søgnedagene i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil Første Paaskedag og fra første Adventssøndag til Første Juledag inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de troende endvidere afholde sig fra alle Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.

X. Fristen for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunion fastsættes i Medfør af pavelig Fuldmagt at vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart og for Katholikker, som har særlig langt til Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med Den kirkelige Lovbogs Canon 850 § 3 tilraades det de troende at opfylde deres nævnte Paaskepligt hver i sin Sognekirke, og hvem der har opfyldt den i et fremmed Sogn, har at underrette deres egen Sognepræst om, at de har opfyldt Kirkens Bud.

Dette Fastemandat saa vel som Hyrdebrevet oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Søndagen *Quinquagesima* og 1. Søndag i Fasten.

København, den 25. Januar 1929.

† JOSEPH,

Titular-Biskop af Roskilde,

Apostolisk Vikar for Danmark.

Fædrenes Vidnesbyrd.

5. Treenighed — Trinitas.

Treenigheden, Trefoldigheden, Trinitas har altid været den første Fundamentallære i Kristendommen. Naar vi begynder at undervise Børnene i Kristendommens vigtigste Læresætninger, saa nævner vi som den første: der er een Gud i tre Personer, Fader, Søn og Helligaand. Paa denne Lære er hele Kristendommen bygget op: Faderen er Skaberen, Sønnen er Forløseren, den Helligaand er Helliggøreren — og dog er der ikke tre Guder, men kun een Gud, skønt Faderen er Gud, og Sønnen er Gud, og den Helligaand er Gud. Her staar vi overfor en Sandhed, som vor svage, lille Forstand, som dog kun er liden Draabe af det uendelige Verdenshav — en liden Prik overfor Guds udtømmelige, uendelige Visdom — ikke kan forstaa. Her gælder Kristendommens Grundsætning: Du skal tro, du skal underkaste din Fornuft under Guds op-højede grænseløse uendelige Visdom, ligesom du i det daglige Liv paa mangfoldig Maade underkaster din Fornuft under Menneskers Paastande og Videnskab, som du selv ingensinde hverken har erfaret eller kan forstaa.

Om Treenighedens (Trinitatis) Lære flokkedes de hl. Fædre ligesom en Familie om sit Hjem Netop fordi denne Lære er den vigtigste Grundsten i Kristendommen og til-lige en dyb Hemmelighed, har Fædrene med særlig For-kærlighed dvælet ved den. Her nogle faa Uddrag af deres Skrifter og Bøger:

»I Gud er der een Natur, men tre Personer; i Christus derimod to Naturer, men een Person. I Treenigheden er Personerne forskellige, men ikke Naturen; i Christus er Naturerne forskellige, men ikke Personen. Hvorledes er i Trefoldigheden Personerne forskellige, men ikke Naturen (Væsenet)? Fordi Faderens Person ikke er Sønnens, og Sønnens Person ikke er den Helligaands; og dog er Faderens Natur den samme som Sønnens og den Helligaands.«
(*Vinceus af Lerin*, Common. 19.)

»Du maa ikke med altfor stor Dristighed stige ned til denne Hemmeligheds Dybde for ikke at miste det ringe

Indblik i det utilgængelige Lys, som Guds Naade har tilstaaet os. Men skulde nogen ved en saadan Granskning forsøge at ville naa frem til et afgørende Resultat, saa vilde jeg raade en saadan til først at begynde med det, som ligger os nærmest. Har han paa dette Omraade naaet, hvad han vilde naa til, ja, saa kan han derefter stige op fra det Jordiske til det Himmelske, fra det Synlige til det Usynlige. En saadan skal, hvis han kan, først forklare, hvorledes Forstanden, som er i ham, kan frembringe Ordet, og hvad Hukommelsens Væsen er, hvorledes disse Ting, forskellige i deres Fremtræden og Handlemaade, alligevel har en fælles Natur og, skønt de alle har deres Udspring i Sjælen, dog aldrig kan skilles fra den.« (*Ruffinus*, Forklaring af det apost. Symb. 4.)

»I Ilden iagttager vi 3 Ting: Lyset, Flammen og Varmen. Skønt det er tre Ting, saa er det alligevel kun een. Ilden er ikke før Glansen, og Glansen er ikke før Varmen; de er ikke eet uden Forskel, og heller ikke tre adskilte; skønt de kun er eet, er de alligevel tre; de arbejder samtidig, og til Trods for deres uadskillelige Samarbejde tillægges alligevel Lyset, Glansen og Varmen forskellige Virkninger. Naar du ved Ilden forstaar Lyset — saa virker Glansen og Varmen samtidig; naar du ved Ilden forstaar Glansen — saa kan du alligevel ikke skille Lyset og Varmen fra den; og naar du ved Ilden forstaar Varmen — saa er Lyset og Glansen ligesaa godt med i Handlingen. Paa lignende Maade forstaar vi, naar vi taler om Skabelsen, at Faderen med Sønnen og den Helligaand har virket det; og naar vi siger, at Sønnen har forløst os, saa ved vi at Faderen og Sønnen og den Helligaand har fuldført Sønnens Lidelse; og naar vi tillægger den Helligaand Syndernes Forladelse, saa forstaar vi det saaledes, at den hellige Treenhed har virket denne Naadegave. — — Iøvrigt kan det, der er udsigeligt og ubegribeligt, ikke forklares med Englenes Ord, endnu mindre med menneskelige.« (*Augustinus*, Om Trosbekendelsen III, 9.)

»Faderen er evig, Sønnen er evig, den Helligaand er evig; Faderen er ikke skabt, Sønnen er ikke skabt, den Helligaand er ikke skabt; Faderen er uendelig, Sønnen er uendelig, den Helligaand er uendelig; og dog har vi ikke

tre evige, men én evíg, ikke tre uendelige, men én uendelig, ikke tre, som ikke er skabt, men én, der ikke er skabt. Faderen er Gud, Sønnen er Gud, den Helligaand er Gud; og dog har vi ikke tre Guder, men én Gud. Faderen er Herre, Sønnen er Herre, den Helligaand er Herre; og dog har vi ikke tre Herrer, men én Herre.«
(Den *athanasianske Trosbekendelse*.)

Josef Resch.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

I

Quo vadis?

Et lille tarveligt Kapel paa venstre Haand, hvor Via Appia deler sig . . . En pjaltet og snavset Morlil lukker dig ind, hun tænker næppe paa andet, end om hun skal faa to eller fire Soldi i Drikkepenge . . . Rummet er halv-mørkt. Konen knikser og korsner sig . . . Midt i Kapellet opdager du en firkantet hvid Marmorsten omgivet af et Jerngitter og i Stenen to ovale Linier som Omridsene af et Par bare Fødders Hæle . . . I Baggrunden et tarveligt Alter . . . Det er det hele . . . Saadan er »Quo vadis«-Kapellet, som du fandt det første Gang en tidlig Foraarsmorgen derude paa Via Appia.

Du kendte i Forvejen Legenden, ikke blot som den er anvendt i den polske Roman og illustreret af den polske Kunstner, maaske endda moderniseret i Filmsfremstilling med nervespændende Optrin fra Neros Kristentfølgelse, men i sin oprindelige enkle rene Form: du havde i din Fantasi fulgt den aldrende Apostel Petrus paa hans Flugt fra Fængslet ud under Drususbuen frem ad Via Appia, denne Vej, der er alle Vejes Dronning, Sydvejen fra Rom, der ikke blot førte til Syditalien, men fortsatte sig mod Øst i alle Kejserrigets Orientveje. Du havde set ham standse her mellem romerske Gravmæler og knejsende Pinier, set ham skælvende bøje sig for Skikkelsen,

der aabenbarede sig for ham, og hørt ham hviske: »Domine, quo vadis?« Herre, hvor gaar du hen? og hørt Synets Svar: »Venio Romam iterum crucifigi«.

Just med Tanken om dette kristelig historiske Minde er du selv gaaet ud under Drususbuen og videre frem gennem Porta Sebastiana i den aureliske Mur ud ad Vejens haarde Stenbro mellem de høje Havemure, hvor grønne Slynplanter og røde Blomster vifter i Morgenbrisen, hvor Hyldebuskene blomstrer, og Smaafugle kvidrer. Du har set behændige Smaadrenge klatre op ad Murene for at plukke Blomster, har mødt de maleriske tohjulede Vinkærrer med de brogede Halvtelte og de kvastpyntede Heste, der skridter sindigt forbi moderne Lastautoer, du har lagt Mærke til de smaa Marmorplader, der fortæller, hvor Oldtidens Milepæle stod, har set Murrester af Kejsertidens Gravmæler og følt de eviggrønne Piniers stolte Majestæt, du er blevet grebet af den Stemning, der atter og atter kommer over en i Rom, Følelsen af at høre Aartusinders højtidelige Røst, der ikke overdøves af Nuets Larm og Dagens Lyde. Og saa føler du dig ærlig talt lidt skuffet inde i det lille Kapel ved at se disse Rids i den firkantede Marmorsten. Ligesom noget indeklemt i Halvmørket. Du synes, det historiske Aandedræt følte stærkere udenfor paa den sollyse Vej. Dette her er jo ligesom en Smule barnagtigt. Man kan ærbødigt bøje Hovedet for Sagens alvorlige Tale, men bøje Knæ for den lille Sten, som den gamle Mutter gør det . . . ?

Naturligvis: Herrens Fodspor kan ikke søges bogstaveligt i en Stenflise, end ikke i en af Marmor fra den apiske Vejs Brolægning. Den Sten kan meget let være lavet til senere for at tilfredsstille en barnagtig Lyst til at ville se Syn for Sagn . . . Selvfølgelig . . . men alligevel: Bag denne Lyst ligger noget, der er dybere. Forud for disse Streger i Stenen ligger Fortællingen, Sagnet, Legendene, hvad du vil, men bag den igen Begivenheder, som gør den apiske Vej til mere end Bæreren af det romerske Riges Magtudfoldelse, gør den til hellig Vej. Det, der kan faa et alvorligt Menneske til at knæle for Altret i Quo vadis-Kapellet, er en Følelse, der er i Slægt med den historiske Ærbødighed, er Troen paa, at disse Begivenheder er historisk Virkelig-

hed, ja, en Virkelighed, der har omskabt Historien, og som endnu den Dag i Dag øver deres omskabende Gerning.

Ogsaa for det moderne Menneske kan der blive Klang i Legendens: *Venio Romam*, Jeg kommer til Rom - *iterum crucifigi*, for atter at korsfæstes.

At Apostelen Petrus har levet og virket i Rom, er en historisk Kendsgerning, som intet kristent Parti vil benægte. Men det var jo ikke et Menneske, der kom alene. Kristus var med ham og kom med ham. Og Petrus blev korsfæstet, og Menigheden blev forfulgt. Men dermed forfulgtes Han selv, hvis mystiske Legeme, Menigheden er. Da Jerusalem og Palæstina havde fuldendt det, som dette hellige Land skulde fuldbyrde, flyttedes Guds Riges Telt-pæle til Italien, til Rom. »*Venio Romam*«, »Jeg gaar til Rom«, er det gudvillede Svar paa den ængstelige Spørgen: »Herre, hvor gaar du hen?« det er Evangeliets Fortsættelse. I denne Kristi fortsatte Historie er det, vi ser hans Fodspor i Rom fra Apostlenes Dage, og for dette Fodspor bøjer den troende sig.

Sporene er ikke hvide som Marmor, de er røde som Blod: »*iterum crucifigi*.« Ude i Neros Cirkus paa Vatikanerhøjen blev Petrus korsfæstet. Udenfor Murene, hvor nu Sankt Paulus-Basilika hæver sig med sin kongelige Rigdom — eller maaske ude ved »*Tre Fontane*« — faldt Paulus's Hoved for Bøddeløksen. I »*Det gyldne Hus*«s Haver lod Nero Menneskefaklerne flamme rødt. Disse Menneskelighedens Fjender (*nemici del genere umano*) skulde udryddes med Ild og med Sværd: de vilde Dyr skulde æde Kroppene, Floden skulde bortføre Asken for at tilintetgøre disse Taabers Fabeln om en legemlig Opstandelse. Disse afsindige Ateister (Fornægttere af Statssamfundets Guddomme) skulde sporløst forsvinde fra *Imperium Romanum*.

Men Sporene lod sig ikke udrydde: vi træffer dem atter og atter og ikke blot som historiske Erindringer ved Siden af saa mange andre, men som evige Spor. Neros Forgænger, Claudius, havde ment at kunne skaffe sig af med disse Jøder, der ophidsede af en vis Kristus vakte Uroligheder (*Judaeos impulsore Chresto assidue tumultantes Romae expulit*. smlgn. Apostelhistorien Kap. 18, 2), men

Claudius tog fejl, og Nero tog fejl, og de senere Forfølgere tog fejl: Denne Impulsore Kristus var altfor sejglivet. Jo mere man plagede ham, desto stærkere blev han. Han blev ved at leve i sine Efterfølgere. Martyrernes Blod blev Kirkens Udsæd. Kirkens, ja, ikke det jødiske Tempels, trods alle Ligheder, og ikke de orientalske Mysteriers, trods andre Ligheder, Religioner, som heller ikke var velsete af Imperiet. Dette mærkelige religiøse Rige tog mere og mere fast Form, netop under Forfølgelserne og netop i Rom. Historiens Bølger slog det stolte Imperium i Stykker og skyllede nye Folkeslag indover Grænserne, men dette aandelige Rige, som hin Petrus i sin ængstelige Spørgen havde været med til at grundlægge, blev ved med at have sit klippefaste Centrum i Rom.

Domine, quo vadis? Venio Romam. Saaledes bliver Svaret ved med at lyde fra ham, du møder paa den ap-piske Vej, den Evige, der i mystisk Samleven med sine troende korsfæstes med dem og lader dem opstaa med sig. Derved er Rom blevet den evige Stad, og derfor kan det siges, at naar Rom forgaar, forgaar Verden, og at alle Veje endnu fører til Rom, ogsaa andre end Via Appia.

Med saadanne Tanker gaar du videre. Bag dig ligger Rom. Du tænker paa *Mamertinum*, det mamertinske Fængsel lige overfor Septimius Severus-Buen paa Forum, denne kolde Kælder med de fugtige sivende Vægge under Kirken San Giuseppe, hvor saa mange oprørske Romere og berømte Romerfjender har siddet fængslede, men hvor dog alle andre Navne blegner for Petrus' og Paulus'. En Kilde risler henne i Hjørnet. Dér var Petrus lænket. Af den Kildes Vand døbte han sine Medfanger. Et smukt Sagn siger, at Kilden sprang frem paa hans Bøn, som Kilden i Ørkenen, da Moses slog Klippen med sin Stav. Men det er mere end et Sagn, at der endnu rinder en Livskilde, hvoraf Mennesker øser Fred, og at dens Strøm gaar tilbage til de apostoliske Tider, og at dens Fredsord endnu er de samme som dengang. Een Tro, een Daab . . unum baptisma in remissionem peccatorum.

Og du tænker paa San Pietro, der ikke blot er Domkirken i Rom, saadan som Milano og Firenze og alle andre store Byer har faaet deres. San Pietro in Vaticano

er Kristenrigets Højborg, hvor du fra Alter til Alter, fra Pavegrav til Pavegrav gennemvandrer dette Riges Historie gennem Aarhundreder, men hvor al Herligheden og Rigdommen og Glansen samler sig om den fattige Apostelfyrstes Grav, over hvilken Hovedaltret løfter sine mægtige Søjler: Petrus' Grav paa det Sted, hvor han blev henrettet, og hvor den ældste Menighed byggede et Bedested, som Konstantin den Store saa lod ombygge til den første Basilika.

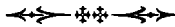
Men baade fra Mamertinum og fra San Pietro lyder det samme *Venio Romam* som herude paa den appiske Vej.

* * *

I sidste Kapitel af »Apostlenes Gerninger« fortæller Lukas Slutningen af sin Rejsehistorie: »Og saa drog vi til Rom, og Brødrene derfra, som havde hørt om os, kom os i Møde til Appius' Forum og Tres Tabernae.« Jeg vilde gerne kunne vise dig nøjagtigt, hvor Appius' Torv med de tre Osterier var, saa vi kunde gaa derhen og pege paa Stedet, hvor Paulus første Gang mødtes med den romerske Menigheds ledende Mænd. Men vi kan jo tænke os, det var her, hvor Vejen breder sig i Nærheden af San Sebastianos Kirke. Lige meget hvor det var, mærkeligt var Mødet. Selvom Petrus og Paulus ikke netop har rakt hinanden Haanden den Dag — i saa Fald havde Lukas nok fortalt det — har Petrus Venner rakt ham Haanden, ja, de har hilst hverandre med det kristelige Broderkys, og Paulus har for første Gang kunnet skifte Ord med den Menighed, han saa dybt og inderligt ærede og elskede, saaledes som det tydeligt fremgaar af hans mægtige Romerbrev, han havde sendt dem forinden. Der kan i Virkeligheden ikke tænkes nogen finere Hyldest af Romermenighedens Autoritet end den broderlige Tone af Taknemlighed og Længsel efter »alle Guds Elskede, som er i Rom,« der gennembæver dette klassiske Brevs første Kapitel. Og naar Paulus nu kom, var det jo ikke for at øve nogen apostolisk Myndighed over dem, men for at trøstes hos dem under sit Fangenskab. Men fra dette første Mødes Dag knyttedes de to Apostles Navne uløseligt

sammen i Roms Historie, ligesom Mindet om deres Martyrium blev knyttet til den samme Dag.

Her ude paa den appiske Vej i Torvets Nærhed har Menigheden formodentlig haft sit første Samlingssted. Her ude har maaske Priskas og Akvilas Hus ligget, maaske Aristobolus', maaske Narkissus', sikkert Hermas'. I Forsamlingerne herude kan vi tænke os alle deres Ansigter, hvis Navne Paulus nævner i Romerbrevets Slutning, og Pudens og Linus og Klaudia fra Timoteusbrevet og maaske ogsaa dem af Kejsereus Hus, han bringer Hilsen fra, i Brevet til Filippi, alle dem, der udmærkede sig ved deres trofaste Lydighed mod det, de havde lært, deres Sammenholdsfølelse og deres ydmyge Tjenen af den Herre, paa hvis Naade de troede, denne Kristus, der var kommen til Rom for at korsfæstes sammen med sine.

Læserens Understregninger.

Ved fr. D.

St. Thomas og Kreutzersonaten. — I St. Thomas's Aand maa der til Tolstoys Kreutzersonate gøres de Tilføjelser, at Fuldkommenhedens Stand (Jomfrueligheden) endnu ikke er Fuldkommenheden, men blot peger hen dertil, og at Forsynets Planer har bestemt en vis numerisk Udvikling af Slægten, for at dennes fulde Værdi maa vise sig. Hvis derfor alle Mennesker, eller de fleste, naaede en saadan Sjælsberedelse, som kræves af Jomfrueligheden for Guds Skyld, var der Grund til, ikke uden videre at lade Verden forgaa, men til at spørge: Er de udvalgte fulde Antal naaet? Har den jordiske Menneskehed naaet den Grad af Værdi, som Gud har villet? I sidste Fald kunde man lade Slægten uddø, men i modsat Fald maatte man atter tilraade Ægteskabet i det Omfang, der var nødvendigt for Slægtens Redning. *A. D. Sertillanges O P.*

Arbejdet imod Krigen. — (Nogle protestantiske Præster har herhjemme ved en samlet Udtalelse skabt Debat om Spørgsmaalet: Kristendommen og Krigen. Vi kan ikke gaa med til en generel Fordømmelse af al Krig, men vi kan gøre det bedre: at arbejde med sluttet Styrke for Fredstankens Vækst. Der er Grund til at præcisere vor

Stilling ved 1) St. Thomas's autoritative Mening om Kri- gen, 2) Henvisning til den internationale Rets Førstemand, en katholsk Præst, og 3) Udtalelser af en af vore Dages bedste katholske Fredsvenner.) — »For at en Krig er ret- færdig, kræves der tre Ting. For det første maa den be- sluttes af den politiske Autoritet og føres under dens Le- delse. Ligesom det med Rette tilkommer den at forsvare Staten ved Sværdet imod indre Uro, idet den straffer Mis- gerningsmænd, saaledes tilkommer det den ogsaa ved Kri- gens Sværd at forsvare Staten mod ydre Fjender. For det andet kræves der en retfærdig Aarsag, nemlig at de, som bekriges, fortjener det for en Urets Skyld. For det tredje kræves der, at de krigsførendes Maal er retfærdigt, nemlig at fremme det gode eller undgaa det onde. Det kan ske, at selv om Autoriteten er den rette og Aarsagen retfærdig, er Krigen dog ulovlig paa Grund af slet Formaal.« (St. Thomas, Summ. Theol. Ia, IIæ, q. 40, art. 1.)

I 1917 paabegyndtes i Washington en Udgivelse af »Den internationale Rets klassiske Værker«. Første Bind inde- holdt et Par Skrifter af den spanske Dominikaner Fran- cisco de Vitoria (1480—1545). Seriens Udgiver James Brown Scott, Professor i Princetown, skriver i et Forord: »Udgiveren vil ikke lade dette Bind gaa i Trykken uden at hylde den forstaelsesfulde og højsindede Dominikaner der med Rette anses for en af den internationale Rets Grundlæggere . . . Disse Skrifter vil vise, at den inter- nationale Ret ikke er noget fra vor Tid og af vor Slægt eller fra Haager-Konferencens Tid, men at den er næsten lige saa gammel som den ny Verden.« Den samme Ame- rikaner skriver i en Bog fra 1928: »Monroe Doktrinen (imod Europæernes Koloni-Bemægtigelse i Amerika) blev tre Aarhundreder før Monroe forsvaret af en Spanier, som proklamerede Princippet med bedre Begrundelse end Mon- roe selv.«

Der er Grund til at fortsætte en Vitorias Arbejde for Ret og Fred. Lederen af »De tyske Katholikkers For- bund for Freden«, P. Stratmann O. P. udtalte i Essen Sept. 1927: »Efterkrigstiden er endt, vi er nu i en ny Førkrigs- tid. Hvis Statsmændene ikke kan hindre den kommende Krig, saa vil det heller ikke blive Journalisterne, som gør det. De er tvertimod i alle Lande rede til Støtte og til at bevise, at det er deres Land, som fører den retfærdige Krig.« Og Dec. 1928 skriver den samme: »Vi er fast overbevist om, at den katholske Kristenhed, som er over 300 Millioner stor, kunde skænke Freden til vor Verden. Men den vil ikke gøre det, før den selv har givet sig Fre- den. Det er et stort og besværligt Arbejde, som kun vil lykkes, hvis man systematisk arbejder derpaa i alle Lande.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Danske Kvinders katolske Forbund afholdt Mandag d. 28. Januar sin første Sammenkomst i Aar i Borgernes Hus. Trods Influenta og Sne og Is var der dog mindst c. 80 Medlemmer, der med stor Interesse paahørte Forfatterinden Fru Gyrithe Lemches klare og interessante Foredrag om Kvindens Pligter i det borgerlige Liv. Fruen paaviste, hvorledes den økonomiske Udvikling og den industrielle Virksomhed havde tvunget Kvinderne ud af Hjemmet, og at dette igen havde ført mange andre Konsekvenser efter sig, men at de Rettigheder, der var vundet, ogsaa havde paaført Kvinden en Mængde Pligter som de hverken som Kvinder eller Samfundsborgere burde svinge. Efter Foredraget var der en kort Diskussion og derefter en Times festligt Samvær ved Kaffebordene, hvor Sang og Taler vekslede, og hvor man følte den samme hyggelige Stemning som altid ved Forbundets Sammenkomster. F.

— I Tirsdag fortsatte Højskolen sin Foredragssække om »Katholsk Moral« med et Foredrag af Pastor Wolfisberg om »Pligter mod sig selv«. Pligter, der opfyldes ved at pleje ikke blot Sjæl, men ogsaa Legeme paa en saadan Maade, at man højner sit eget Værd. — Det kan trygt siges, at disse Foredrag om Katholsk Moral er noget af det bedste, Højskolen længe har budt sine Tilhørere. Det er absolut ikke »Moralprædikener«, men oplysende og tankevækkende Sandheder, hvorpaa hele den katolske Morallære er opbygget.

Horsens. »Et smukt Resultat har den katolske Syforening, Birgittaforeningen, opnaaet af det Arbejde, dens Medlemmer har udført i det forløbne Aar. Den Udstilling, der i Gaar var arrangeret i Menighedens Forsamlingssal, var baade større og smukkere end noget tidligere Aar og var Medlemmerne med deres dygtige og energiske Formand, Fru Thora Wolff, i Spidsen til megen Ære. Den righoldige Samling af smukke og solidt forarbejdede Beklædningsgenstande af enhver Art til Dreng og Piger uddeles nu til Julen til trængende Børn indenfor Menigheden. Naar Resultatet er blevet saa godt, skyldes det ikke alene de flittige Hænder, der forarbejder Genstandene, men en stor Del af Æren tilkommer ogsaa Pastor Schreiber, der paa den ene og anden Maade har ydet Sagen sin værdifulde Støtte.« — Saaledes kunde man læse i Horsens Folkeblad for 17. December, og ligesom ovenstaaende Referent benyttede jeg mig ogsaa af Lejligheden til at tage Udstillingen i Øjesyn og blev ganske forbauset over at se denne

rige Produktion. Der var hele Drengedragter — Stortrøjer og Ulsters, ja selv Strømper og Underbeklædning til Drengene i alle Størrelser, og til Piger i alle Aldre var der et særdeles righoldigt Udvalg i Overtøj, ikke mindre end 43 Kjoler, Forklæder, Underbeklædning og m. m. Udstillingen omfattede i alt 288 Genstande. Naar man betænker, at hele Driftskapitalen til denne mægtige Produktion ene og alene ligger i det Kontingent, som Medlemmerne selv betaler, saa kan man ikke andet end udtale sin største Paa-skønnelse for Resultatet, og især maa de, der nyder godt af dette Kærlighedsarbejde, være taknemmelige. For mig, og sikkert for mange andre, blev det derfor en stor Over-raskelse at erfare, at Resultatet af Generalforsamlingen i sidste Uge blev, at hele Bestyrelsen, med den elskværdige og dygtige Formand, Fru Thora Wolff, i Spidsen, gik af, og en helt ny Bestyrelse valgtes. En Forespørgsel til den tidligere Formand om Grunden til dette besvarer Fru Wolff omtrent saaledes: Hele Bestyrelsen er jo valgt for to Aar, og denne Periode er nu forbi. Jeg har været glad for mit Arbejde i Birgitteforeningen, og baade Bestyrelsen og Medlemmerne har arbejdet godt sammen, fra Medlemmernes Side har der været arbejdet overordentlig flittigt; men det kan maaske være gavnligt, at andre kommer til at prøve deres Kræfter. I den sidste Del af Perioden har der fra en enkelt Side været rejst Kritik mod Foreningen, dette gjaldt vist særlig Administrationen; men denne Kritik blev slaet ned som aldeles uberettiget, og naar man tænker paa, med hvor smaa Midler vi arbejder, og saa ser Resultatet, ja saa maa jo enhver Kritik forstumme. — Saavidt Fru Wolff; men som man nok havde tænkt, var der alligevel en Aarsag til dette Systemskifte, og det var ønskeligt, om disse Linier maatte bidrage til, at Birgitteforeningen maa blomstre til Gavn for den katholske Sag og til Støtte og Glæde for dem, der trænger. *Christian Walther.*

Frankrig. Søndag den 13. Januar døde i Paris Msgr. P. Battifol. Han var født i Toulouse d. 27 Januar 1861, Dr. Philol. og Dr. honoris causa ved Universitetet i Oxford. Han efterlader meget dybsindige theologiske Studier, bl. a. en meget skattet Afhandling »De Eucharistia« og »Det romerske Breviars Historie«. For nogle Maaneder siden besøgte Msgr. Battifol København, paa Gennemrejse til den historiske Kongres i Oslo.

Til Fordel for den katholske Ungdoms Sag bortloddes

Et Portræt af Pater A. Sialm

malet af **A. Remy.**

Billedet er udstillet i St. Ansgars Boghandel H. C. Ørstedesvej 10. Lodsedler à 1 Kr. faas samme Sted.

Paa Sct. Joseph Søstrenes og egne Vegne takker vi alle hver især for den store Deltagelse, de har vist os i Anledning af vor kære Datter og Søster mere Louise Françoises Død og Begravelse.

Søster *Louise Agnes*,
f. Feuerlein.

Vilhelmine Feuerlein.
Johanne Poulsen,
f. Feuerlein.

Skolebørnenes Bespisning i St. Ansgars Kirkeskole trænger til Hjælp og Støtte for at kunne blive fortsat, og bringes derfor, ligesom i de foregaaende Aar, i velvillig Erindring. Bidrag hertil modtages med Taknemlighed baade af St. Josefs-Søstrene (Østerbrogade 7 D) og af Pastor v. Kettenburg, Bredgade 64.

Den 4. Febr. 1929.

Et stort **Billede (40×20)** af **Kristus-Spillets** Fremførelse paa Friluftsteatret kan faas à 1 Kr. hos Pastor De Vos, Bredgade 64² og paa Menighedskontoret.

Paa Grund af Influenzaen aflyser St. Vincentsforeningen for katholske Damer Fastelavnsmødet i St. Ansgar og Sakramentskirkens Sogn.

En Trosfælle søger en lille Lejlighed i Nørrevoldkvarteret eller paa Amager.

Billet. mrk. Nr. 29 modt. »N. U.« Bredgade 67 St.

Ligesom de foregaaende Aar vil der i Aar blive Lejlighed for unge Piger til at deltage i lukkede Exercitier i den stille Uge (26.—30. Marts). Oplysninger nærmere senere.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

Fastelavnsfest

med Dilleltantkomedie afholdes Søndag d. 10. Febr. Kl. 7¹/₂ i Charlottenlunds Palmehave. Billetter og udførligt Program faas hos Bestyrelsen.

Katholsk Radioklubs Stiftelsesfest

Søndag d. 10. Febr. Kl. 8 pr.

i Empire-Salen og tilstødende Lokaler, **Blegdamsvej 26.**

Stor Aftenunderholdning:

Korsang under Ledelse af Kantor *B. Husson.*

Optræden af cand. *Holger Hafstrøm*, Operasanger *Thorkild Noval*, Visesanger *Reinhardt Olsson.*

Orkester under Ledelse af Kapelmester *Anker Christensen.*

Ved Flyglet Organist *Carl Worm.*

Billetter à 1. Kr. faas hos Bestyrelsens Medlemmer

Hs. Højærværdighed Biskoppen vil bære Festen med sin Nærværelse.

Kirkelig Kalender.

10. Febr. Sønd. Quinquagesima.	17. Febr. 1. Søndag i Fasten.
11. — M. Vor Frue af Lourdes.	18. — M. Ferialdag.
12. — Ti. Serviterordenens syv Grundlæggere, Bekendere.	19. — Ti. Ferialdag.
13. — O. Askeonsdag.	20. — O. Tamperdag.
14. — To. Ferialdag.	21. — To. Ferialdag.
15. — F. Ferialdag.	22. — F. Peters Stol i Antiochia. — Tamperdag.
16. — L. Ferialdag.	23. — L. Petrus Damiana, Biskop og Kirkelærer. — Tamperdag

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 12. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
 Pastor A. Menzinger: Katholsk Moral VII.
 Privat Ejendom og Kommunismen.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4) maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem inden Askeonsdag d. 13. Februar enten hos Fru *Mariboe* (Istedgade 3) eller hos undertegnede. Ansøgninger, som indgaar senere, vil der ikke kunne tages Hensyn til.

Bredgade 64.
 d. 27. Januar 1929.

v. Kettenburg,
 Sognepræst.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 10. Februar i Messen Kl. 8.

St. Franciskus III. Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag den 15. Februar Kl. 7½ Aften.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 10. Februar Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

Tyske Fastepredikener i St. Knuds Kapel.

Hver Tirsdag Aften Kl. 8 holdes der tyske Fastepredikener med Korsvejsandagt af Pater G. Scherz.

Den første Andagt er Tirsdag d. 19. Februar.

Sct. Josephs Gilde.

Møde afholdes Mandag d. 11. Febr. i Bredgade 67.

Meddelelse fra Rosenkranssognet, St. Ansgars Sogn og Sakramentsognet.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1928 (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) bedes *snarest* indbetalt til Menighedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne.

Forvaltningsraadet.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8 B, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 7.

Søndag den 17. Februar.

1929

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Da Petri Lænker brast. — Jubilæet i Vejle. — Han, nede ved Døren. — Unio. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Belgien. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Joseph
ved Guds Barmhjertighed
og
den Apostoliske Stols Naade
Titular-Biskop af Roskilde,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Til det Apostoliske Vikariats Klerus og Troende.
Hilsen og Velsignelse i Vor Herre Jesus Christus.

Højtelskede i Herren!

UHYGGELIGT lyder baade fra Præsters og Forældres Mund disse fortvivlede Ord: Ungdommen glipper. Og dog, et Folk er i Morgen, hvad dets Ungdom er i Dag. Vi staar foran den Kendsgerning, at vore Ungdomslokaler staar tomme, at meget af det, der kom i Stand for de unge, dør hen af Mangel paa Interesse, at den moderne

Fornøjelse sluger Ungdomslivet, at tidligere Principer og Tanker bliver kuldkastede, og at mange, selv blandt de bedste af vor Ungdom, strejfer omkring, modløse og nedslaaede, fordi de ikke finder nogen Ledetraad for deres Sjæl. »Misereor super turbam«, »jeg ynkes over Folket«; dette Smertensskrig stiger op af enhver Præstesjæl, som higer efter at kunne mangfoldiggøre Brødet og række ogsaa Ungdommen det aandelige Livs Brød.

At Arbejdet blandt vor Ungdom giver saa smaa Resultater, synes jeg, maa tilskrives det Faktum, at dette Arbejde ikke noksom tager Hensyn til Ungdommens Livsvilkaar og Tankesæt. Thi det er hverken uforbederlig Ondskab eller tidlig moden Fordærvelse, heller ikke saa meget Letsindighed eller Forfængelighed, som er Skyld i, at Ungdommen hylder Frisindets Theorier og forfalder til den ene Udskejelse efter den anden. Thi var det saadan, da vilde man ikke kunne høste den Erfaring, at man stadig kan vente det bedste og det største af den unge Mands Sjæl, naar man tager den alene, taler til den alene, vækker dens naturlige Begejstring og forstaar at afsondre den fra det uheldige Vennelag med dets skæbnesvangre aandelige Atmosfære og i Stedet for indfører den i Idealismens Broderskab. Den dybeste Aarsag til de fleste Forsyndelser paa det religiøse og sædelige Omraade er derfor Omgangskredsen, den aandelige Atmosfære og den Masse af fraseagtige Slagord og falske Grundprinciper, som formørker Forstanden og besmitter Livsanskuelsen, som hidser og hilder den ungdommelige Indbildningskraft.

Desforuden staar en Frase sjældent alene, men er sammenfiltret med andre, thi Vildfarelsen er smitsom, den former sig, den spinder et uudredeligt Net af falske Grundprinciper.

Denne min Henvendelse til vor katolske mandlige Ungdom er et Forsøg paa at genopfriske og dybere at indprente i de unges Sjæle de store Livssandheder og derved at imødegaa de falske Grundsætninger, under hvis Dække som Undskyldning saa mange unge glider bort fra Sandhedens Vej for sammen med deres religiøse Sindelag, deres religiøse Følelser at tabe Ungdommens Friskhed og den sande Friheds kostbare Goder.

Unge katolske Mænd, vi, eders Præster og jeg, vi er stolte af eder, naar vi ser eder knæle i vore Kirker og med inderlig Fromhed følge Gudstjenestens ophøjede Cereemonier, naar vi ser eder bøje Hovedet under Præstens velsignende Haand, for efter angerfuld Bekendelse at faa frisk Mod og Styrke til at genoptage Kampen, naar vi ser eder knæle ved Kommunionbænken, naar vi ser eder med Mariakongregationens Medlemsbaand paa Brystet, naar vi

ser eder straalende af ungdommelig Begejstring vie eder selv til den gode Sags Tjeneste. Hvor bliver I derved store og skønne i vore Øjne, men — hvor er det sørgeligt, at al den Skønhed kan skæmmes og desværre altfor ofte bliver skæmmet.

Jeg ved godt, at jeg her ikke kan imødegaa alle disse falske Grundsætninger, men lad os tage nogle af de mest gængse, i Haab om siden at kunne drøfte de øvrige.

Man hører ofte sige: Hvad vil de andre tænke, hvad vil de andre sige?

Der sker en stor Forandring i den unge Mand, naar han, efter at have forladt Skolen, træder ud i den store Verden. Det er, som om der bliver rejst en høj Mur mellem hans Fortid og hans Fremtid. Naar han træder ud i den store Verden, da er det, som om Porten til en stor Festsal gaar op for ham, og der ser han pludselig alt det skønneste, det mest tillokkende, som Verden kan byde ham. Han gaar fra Forundring til Beundring over alt, hvad han faar at se. Det gærer og bobler i hans Sjæl, og han vilde bryde ud i begejstrede Glædesraab, dersom han ikke vidste, at han nu ikke længer er et Barn. Det er, som om han først nu, efter at have siddet bag Skolens og Forældrehusets Gitterværk, pludselig træder ud paa de bløde Græsgange i et genvundet jordisk Paradis. Først nu mærker han, at han er noget og bliver anerkendt for noget. Aabnes ikke alle Døre for ham, og lyder der ikke allevegne en glad Velkomsthilsen, og rækker man ham ikke fra alle Sider en aaben Vennehaand? Det er Frihedens Morgenrøde, den skønne Majmorgen i Ungdomsvaaren. Han er fri, fri.

Saa kommer den unge Mand paa Kontoret, paa Værkstedet. der møder han ældre Kammerater, der taler man et Sprog, som han før ikke har hørt, man taler om saa mærkelige Ting, der tales et saa tvetydigt Sprog, at vor sextenaarige rødmer. Ja, ja? — siger man — det skal du nok blive kureret for, unge Mand. Og se, nu sker Forandringen. Han, som dog fra Tid til anden gik til den hellige Kommunion, han gør det nu ikke mere, han undviger Moderens skarpe Blik, og paa Kontoret og paa Værkstedet rødmer han ikke mere, han er ikke længer bange for at tage Del i de tvetydige Samtaler, ja selv om han er den yngste i Flokken, saa vil han være den første, den ivrigste, og hvad der er værst, han mener, at han er aandrigh. Hvor er nu hans Frihed? Han er tværtimod bleven et Offer for Menneskefrygten. Om Søndagen kan han ikke mere blive hjemme og i gemytlig Samtale med sine Søskende faa Familieaanden genoplivet og glæde sig ved Ungdomsminderne. Næppe tyve Aar gammel, er han ikke længer ung, ikke længer fri.

Og Fa'r og Mo'r ser paa hinanden og spørger hinanden: Hvad fejler dog Drengen? Fader og Moder, jeg siger jer, jeres Dreng er syg, han er bleven smittet af Menneskefrygt, Frygten for sine Kammerater. Han er bleven et Offer for Menneskefrygten, han er bange.

Hvem er du bange for, unge Mand? For andre Mennesker, for andre unge Mænd? For saadanne, der i deres Indbildskhed tror at have Monopol paa al Viden, og som i Mangel paa Indsigt, med store Fagter og højtravende Talemaader giver deres Besyv med om alt og alle og docerende fremfører deres aandløse Randbemærkninger om Kirke, om Religion og religiøse Ting, ja om alt imellem Himmel og Jord. Du er bange for saadanne, der med deres urene Tunge taler om Menneskekundskab, og hvis eneste Maal er at ødelægge andre og faa dem til at blive deres Stalbrødre, deres Forbundsfæller paa Syndens skumle Veje. Du er bange for saadanne Krystere, som tidligere var fromme og gudfrygtige, for dem, der dog ogsaa har faaet Moders Korstegn paa Panden, men som en skønne Dag, jeg ved ikke hvorledes eller hvorfor, har begyndt at forsømme deres Søndagspligt og efterhaanden er indslumrede i religiøs Ligeegyldighed, og som, fordi deres Moders Korstegn brænder paa deres Pande, og deres Samvittighed nager dem, ogsaa vil drage andre med sig i deres dybe Fald, thi hvad der er daarligt, forbliver ikke afsondret, det breder sig, det drager andre med sig, det smitter, det forfører.

Men glem ikke, unge Mand, at jo mere du giver efter, jo mere du bliver Slave af Menneskefrygten, desto mere vil netop disse Kammerater haane og foragte dig, maaske ikke i din Nærværelse, men desto sikrere bag din Ryg. Men hvis du staar fast og urokkelig, da vil selv den ringeste af disse Krystere respektere og agte dig i sit stille Sind; og kommer disse Spottere en skønne Dag i Forlegenhed, eller synker de ned i Elendighed, da vil de komme og banke paa hos dig for at faa et Trøstens Ord eller et opmuntrende Raad. For Resten, unge Mand, du har maaske allerede indset og erfaret, at saadanne Kammerater, som rakte dig Haanden med det Blink i Øjet, der vilde sige: »du er en af vore«, egentlig ikke havde andet i Sinde end Tilfredsstillelsen af deres Egenkærlighed, og at de vilde lade dig ligge som en udtjent Klud, den Dag du ikke længere kan kæle for deres Luner og Griller. Saadanne Kammerater betragter dig for det meste som et Redskab til deres Fornøjelser, og kommer du i Betryk og Vanskeligheder, da vil disse Kammerater skamme sig ved dig, de vil ikke længere kendes ved dig men sige: det maa han selv om, det er hans egen Skyld. — Verden har ingen Med-

lidenhed med dem, der har lidt aandeligt Skibbrud. Der er ingen Plads til dem i Verdens Komedienspiel.

Mærk dig derfor: Menneskefrygt er Fejghed og Frihedens Fornægtelse.

Hvis jeg stiller dig, unge Mand, det Spørgsmaal: Tror du paa Gud, paa Sjælens Udødelighed, paa Christus, paa Evangeliet, paa Kirken, paa Guds Naade, paa Sakramenternes Virkekraft, saa vil du maaske svare: »Ja«. Gud ske Lov, Troen er altsaa dog endnu rodfæstet i dit Hjertes Dyb. Men sker det ikke alligevel, at du undertiden fornægter din Tro, ligesom Petrus, naar en Tjener eller en Tjenestepige haanler og siger: du er ogsaa en af dissell — Lad dig ikke saaledes kujonere af Menneskefrygt!

Du skulde tværtimod altid, ogsaa offentligt, bekende din Tro, i Ord og i Gerning, ikke alene naar Begejstringens Vind blæser, men altid, paa Kontoret, paa Værkstedet, hjemme, i Toget og paa Gaden. Ja, dig unge Mand haaber jeg at genfinde som ivrig Deltager i Arbejdet for Guds og Kirkens Sag. Men selv om du er meget virksom og følgelig fornægter dig selv meget, for at gøre meget godt, saa kan det jo dog hænde, at du kommer til at begaa nogle Fejltrin; men naar man engang har stødt sin Fod, saa vil man nødig støde den en Gang til. Men Lærepenge maa der vel betales.

Naar du vil udrette meget, ikke for din egen Person, men for den gode Sag, da maa du ogsaa kunne taale, ikke at opnaa nogen Succes hos Menneskene, ingen Tak at faa for dit Arbejde og for dine Velgerninger, maa kunne taale at blive miskendt af dine Venner og modarbejdet af dem. Maaske bliver du saaret i din Sjæl, og Verden aner ikke hvad du lider. Men det er nu en Gang saadan, at mange af vor Tids Mennesker nærmest kun interesserer sig for sportslige Forlystelser og sanselige Nydelser og derfor heller ikke har nogen Forstaaelse for højere Ting. De kan juble eller græde, naar de ser Blodet flyde ved en Boksekamp, men de har ingen Interesse af eller Forstaaelse for Sjælens aandelige Kampe, føler ikke noget for Sjælen, naar den lider for Pligtens Skyld, naar den kæmper og lider for de store og hellige Idealers Triumf.

Men glæd dig, unge Arbejder, midt i denne Sjælelidelse. Gud bor i den tørre og isolerede Sjæls Ørken. Gud kræver din Sjæls Tabernakel for sig alene, han kommer ikke i Støj og Larm og Festjubel. Han føjer dit Arbejde ind i sine Planer. Han trænger vel ikke til det for at naa sit Maal. Men han kræver hele din Sjæl, hele din Vilje, dig selv, og naar du er bleven et Redskab i hans Haand, da bruger han dig, og udretter paa en Gang ved et Pust

af Naadens Aand, hvad menneskelig Kraft og Snille ikke har kunnet udføre ved aarelange Anstrengelser.

Ungdomslivet er en dobbelt Kamp. Allerførst en hidsig Kamp for, at den sande og skønne Kærlighed kan sejre over den daarlige og falske Kærlighed, og derefter en ikke mindre hidsig Kamp for, at Frihedens Sandhed og Sandhedens Frihed kan sejre over Verdens Tyranni, over Indflydelsen fra vore Omgivelser, over slette Skikke og Sædvaner, over de i Omløb værende Slagord og Sophismer, kort sagt over den usle slaviske Menneskefrygt. Det er sørgeligt, og man kan blive modløs over at se, hvordan den unge Slægt kan staa og gabe paa et Par Nævebrydere, som mishandler hinanden, og den samme unge Slægt staa magtesløs og viljeløs, naar det gælder om som fribaarne Mænd at hæve sig over sine Omgivelser, naar det gælder om at slaa et Slag mod den taabelige og forkerte Verden. Denne unge Slægt aner ikke engang, at en Sjælekamp for aandelig Frihed er tusinde Gange større og heltemodigere end en Boksekamp. Nej, Legemet eller Kroppen synes nu engang at være alt. Visse Mennesker føler overhovedet ikke, at de har nogen Sjæl, og bekymrer sig ikke om Sjælens Liv. Jeg tror, at, hvis man fra et saadant Synspunkt skulde tælle Byernes Befolkning efter Sjælenes Antal, saa maatte man slette mange Millioner af Mandtalslisten.

Men nu hører jeg dig sige: Man er dog nødt til at følge Trop, man skal da ikke være nogen Særling.

Ja, det er rigtignok vore Dages Slagord: »Vi maa gøre som de andre«. Det er jo ogsaa det letteste. Spørg Folk om deres Bevæggrunde, og de fleste vil betragte dig med den største Forundring over dette mærkelige Spørgsmaal. De har aldrig tænkt over dette »hvorfor«. Det er saa underligt at tænke paa, hvor lidt Forstand og Tænkeevne Verden lægger for Dagen. Saa mange menneskelige Handlinger udføres ubevidst. Man efteraber, man følger Moden. Hundrede Gange vil Skriftefaderen af den angrende unge Mands Mund kunne høre: »Jeg har handlet forkert, men saadan gaar det, man driver desværre med Strømmen«.

At gøre som de andre, det er at være Modeslave, det er at fornægte sin Frihed, sin Personlighed, det er barnagtigt, det er karakterløst, det er netop at opfostre i sig selv en hel Række af Laster, som er Ungdomssjælens Natur imod. Den unge Mand bilder sig ind, at han er fri, at han er personlig, at han er sig selv, at han er mandig, han vil i alt Fald gerne være dette alt sammen. Men er han det?

At drive med Strømmen er farligt. At gaa mod Strømmen er ofte absolut nødvendigt. Netop fordi baade Tro

og Moral er saa ophøjede og hellige, kommer de i Mod-sætning til og støder an imod de lavere Tilbøjeligheder; de afslører vor Elendighed, de ydmyger og saarer vort Hovmod. Heraf kommer det ogsaa, at disse hellige Idealer til alle Tider vil kræve en Kamp paa Liv og Død. Og denne Kamp for at bevare Troen og Dyden kræver at kunne gaa imod Strømmen, ganske alene. Netop i Kampens Ildprøve er det, at den sande Tro og den sande Dyd bliver prøvet og lutret. Denne Kampens Ildprøve giver Frihed, Personlighed og Mandighed.

Ja, at følge TROP, at gaa med Strømmen, det kan være godt og gavnligt, naar man er sikker paa, at den store Flok stiler imod det nyttige, det ophøjede, det ædle, det ideale. I saa Tilfælde gaa bare i Flok! Følg Strømmen til vore Ungdomslokaler, til vore Ungdomsmøder. Og i saa Tilfælde maa jeg misbillige de unge Mænds Afsondret-hed, i hvilken de trækker sig tilbage som i deres lille Sneglehus, hvor de kæler for deres eget lille Jeg som det eneste store Livsgode. I Fællesskab med andre skal du gaa frem til Kamp, thi en fælles Stræben efter det gode er det bedste Forsvar imod det fælles onde.

Livet, som i Følge sin Natur er samfundsmæssigt indrettet, finder sit fuldkomneste Udtryk i det fælles Ridder-skab til Erobring af de hellige Idealer. Men det gode og det sande hører uadskilleligt sammen. Derfor maa al Fællesstræben efter det gode tillige være en Stræben hen imod Sandheden.

Sandheden, den ubeskaarne Sandhed maa derfor være Bannermærket i denne aandelige Kamp. Sandheden maa ikke — lemlæstet, formindsket, afstumpet, tilsløret — gaa under i Lidenskabernes Malstrøm. Vi har ikke Lov til at gaa paa Akkord med vor Samvittighed eller paa Akkord med Massernes falske Ideer eller lade os smitte af deres fordærvede Smag. Saa kommer vi ud paa gyngende Grund.

Og selv om vi gjorde det, selv om vi svigtede vor Fane, blev Overløbere, lod os indfange som Proselyter af vore Modstandere, vilde vi dog ingen Anerkendelse høste deraf, ikke en Gang hos vore tidligere Modstandere; naar vi nemlig ikke en Gang selv har Respekt for os selv, kan vi heller ikke vente at blive respekteret af andre. Selv om du maaske i den bedste Mening og Hensigt mængede dig med dem, i den Tro maaske, at du kunde udøve god Indflydelse paa dem og vinde dem for det gode og for Sandheden, saa vilde de næppe en Gang kunne forstaa et saadant højere ædlere Formaal; og enhver med en Smule bedre Forstaaelse vilde med Rette kun smile ad din Mangel paa en konsekvent og principfast Holdning.

Ganske vist vil man, naar man selv er befæstet i det gode, undertiden, selv i det daarligste Milieu, kunne udrette noget godt; men det vil kun kunne ske ved en konsekvent og ubøjelig Troskab imod Sandheden. Kun paa denne Maade vil man kunne vække andres indslumrede Samvittighed, kun paa denne Maade vil ogsaa den rene Ynglings egen Sjæl kunne gaa uskadt igennem alle de Farer og Fristelser, som denne aandelige Kamp fører med sig.

Nu siger du maaske: Man maa dog have Lov til at more sig, medens man er ung. Det er den moderne Grundsætning om de moderne Nydelser og tøjlesløse Forlystelser; man hører den udtalt selv af Folk, som dog skulde vise større Alvor. Der har aldrig været en saadan Jagen efter ydre Adspredelser som nu, efter støjende, døvende, berusende Glæder, som næppe fortjener den smukke Benævnelse »Glæde«: thi den sande og sunde, virkelige Glæde, den søges ikke saa meget udadtil, den er mere en indre, stille, mildt betagende Glæde. Men den kendes næppe mere af de store Masser, skønt ethvert Menneske trænger til den og har Krav paa den.

Men det er maaske netop Aarsagen til den ovennævnte sørgelige Foreteelse. Man véd ved sig selv, at man har denne medfødte Ret og dette medfødte Krav, men véd ikke og bryder sig ikke om at faa at vide, hvor og hvorledes man paa en god Maade kan faa dette Krav tilfredsstillet. Fordi man altsaa mangler og savner den sande og gode indre Glæde, maaske har kendt den, har været i Besiddelsen af den, men har vraget den, har kastet den over Bord, derfor søger man en ussel Erstatning udadtil i de overdaadig straalende og blændende Forlystelser, i de for et Øjeblik døvende og daarende, men i Virkeligheden kolde, golde, tomme Nydelser, som ofte kun lader Lede og Væmmelse efter sig, fordi denne Verdens Glæder nu en Gang ikke kan erstatte de sande Glæder, ikke er i Stand til at fylde Hjærtets Tomhed, at stille Sjælens evige Længsler.

Og alligevel, naar fra den ene Side Kirkeklokkerne maner og kalder, søger at drage vore Tanker og Hjærter opad, naar Vorherre og hans hellige Kirke indtrængende og kærligt tilbyder os de sande Goder og de sande Glæder: Hjærtets Fred og Glæde i Herren; — og der saa samtidig lyder løkkende Toner og larmende Indbydelser til tomme Forlystelser, ofte farlige eller tvivlsomme Varieté- og Theaterforestillinger, — saa lader du dig, unge Sjæl, i Reglen næsten uden Betænkning, straks drage til den forkerte Side; du opgiver det sande og det gode, det skønne og det ædle, det ene fornødne, for begærligt at gribe efter det

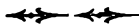
usle og lave; du opgiver ubetænksomt Førstefødselsretten for en Ret Linser, vælger Svinenes Føde i Stedet for at kunne sidde til Højborde i Faderhuset.

Og selv om du maaske inderst inde ved det og forstaar det, at du har truffet et forkert, et skæbnsvangert Valg; selv om du, naar du vil være rigtig ærlig overfor dig selv, i dit stille Sind indrømmer, at du ikke fandt, hvad du søgte derude i Verdens Larm, i Stedet for Glæde fandt Lede og Væmmelse, i Stedet for at øse Opmuntring og ny Arbejdsiver deraf, tværtimod blev overvældet af Træthed, Mathed, Sløvhed og Ulyst til dit Arbejde Dagen derpaa, saa vover du — af Menneskefrygt igen — ikke aahent at tilstaa det; overfor dine Kammerater praler du med, hvor storartet du har moret dig, og søger saaledes at be-
drage baade de andre og dig selv.

Ja, der er sandelig Grund til at ynkes over en saadan Sjæl og medlidende at sige: Stakkels unge Sjæl!

Den unge Mand derimod, som sætter sin Ære i Pligt-opfyldelse og søger sin Tilfredsstillelse ved ædle Glæder og ærbare Adspredelser, han er altid glad og frisk og veloplagt til sit Arbejde, han føler sig lykkelig og glad ved ogsaa at dele sin Glæde med andre. Derved vokser hans egen Glæde. — Unge katholske Mand, Glædens Kilde, det er din sunde Sjæl i dit sunde Legeme. Den Glæde, som udspringer af denne rene Kilde, den kan og skal du ogsaa dele med andre, med dine nærmeste, dine kære, dine Venner og Kammerater i din Ungdomsforening. Den, der jager efter moderne Glæder, har ingen Glæde at dele med andre, thi han har selv ingen, og selv om han besad noget, der har en svag Lighed dermed, vilde han beholde det for sig selv alene, fordi der er noget muggent derved, noget man skammer sig ved. Glem derfor ikke, at Sjælen i al Glæde, i al sand og ædel Glæde, det er Sjælens Glæde.

(Fortsættes.)

Da Petri Lænker brast —

Det er ikke en kuriøs Idé, det er et paaviseligt Faktum, at Petri Historie genspejler sig, ja gentager sig i Pavernes Historie.*)

Petri Trosbekendelse fra Matth. 16 — og hans Kærlighedserklæring fra Johs. 21 genlyder gennem Roms Historie

*) Se mit Skrift: Petrus, Paven og Rom.

i Pavernes urokkelige Hævdelse af Kristi Guddom, i deres utrættelige Arbejde for at udbrede og befæste Jesu Kristi Rige. Menneske-Fiskeren fra Markus det første har faaet et Følge af Menneskefiskere, og den forunderlige Fiskedræt gentager sig.

Ogsaa det mørke Træk — Fornægtelsen af Mesteren — har Kirkehistorien kendt, da slette Paver bar sig ad, som havde de aldrig mødt Galilæeren . . . kun Maalet forraadte dem — kun naar de *ex cathedra* talte Pavesprog, hørte man, at de var Apostle, skønt deres menneskelige Adfærd var Fornægterens.

Jesu dybe, talende Blik og Hanens trefoldige advarende Galen har Historien oplevet i Kontra-Reformationen, da Helgen-Paven Pius V og Tridentiner-Konciliet »gik udenfor og græd bitterligt«, til Kirken oplevede sin Tredjedag og atter stod med sit *Pax* iblandt Folkene, herliggjort, men stadig med Saarmærkerne.

Var Pius X, Nadverpaven, var han ikke Petri Beken-delse: Herre, Du kender alle Ting, Du véd ogsaa, at jeg har Dig kær! Var han ikke den genopstandne Kirke, der fandt tilbage til den første Kærlighed.

* * *

Og nu — det vi har oplevet i disse Dage, hvor har det sin Plads?

Læs om Petrus, og Du vil forstaa Pius — læs Apostelgæringernes Kapitel XII, og Du vil faa Lys over Dagspressens Telegrammer og Beretninger.

Petrus-Pius var lænket, og ingen kunde anc, naar Friheden vilde slaa for ham; vi har faaet Lov at opleve Timen. Vi har faaet Lov at høre, hvor det susede i Luf-ten, nu Guds Engel vendte et af de store Blade i Kirke-historiens Bog. Vi har faaet Lov at se Overskriften over et nyt Kapitel i Historien.

Da Pius IX i 1871 hin 21. September lukkede sig inde i Vatikanet, troede Verden, at nu havde de faaet Petrus i Fængsel, saa han end ikke kunde prædike for Fangevogterne.

Men Petrus sov ikke — han hvilede ud fra verdslige

Pope Pius XI.

Bekymringer, han sad gemt for Verdens Nid og Rænker og vendte Sindet indad og opad og — udad.

I Fangenskabet lærte han at lukke Fangen i Tabernaklet ud til Børn og Barnesjæle i den daglige Æltergang. I Fængslet lærte Pius og Leo og Pius og Benedikt at undvære Petri Sværd, saa Pius sejrede med Aand alene.

I Afsondretheden lærte Petrus at spejde helt over til hine Ætiopere, som Filipus havde døbt, og til sit gamle Antiokia, til Israel i Jerusalem . . . og fra det flade Tag saa han ud til Jordens Grænser og undte de fjærne Folkefærd at faa Præster af egen Rod og Race.

* * *

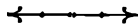
Og saa en Dag stod Herrens Engel der og sagde: Skynd Dig og stat op — »og Lænkerne faldt af hans Hænder«. Som »den Jærnport, der førte ud til Jerusalem,« af sig selv sprang op for Petrus, fløj Bronceporten i Vatikanet paa vid Gab — og Pius kan sige, som Petrus sagde: Nu ved jeg forvist, at Herren har udsendt sin Engel og friet mig . . .

I sin Mesters Fodspor søger han sit Herredom i Sjælens Verden, et Rige, der ikke er af denne Verden — et Rige saa lille, at han ikke kan hælde sit Hovede til det — kun netop stort nok til at være det faste Sted, han skal staa paa, naar han skal bevæge Verden.

En Baad var Herrens hele Rige, naar han talte til Skarerne — den ganske lille Vatikaner-Stat er alt det, Statholderen har af denne Jord — vundet ved Taalmod, vundet med Venten, vundet med Venlighed.

Men nu er han fri, og nu lytter de andre Apostle og Discipelskaren til Jordens Ender, hvad han har at forkynde — rede til at følge, hvorhen han vil føre os.

Peter Schindler.

Jubilæet i Vejle.

Vejle Amts Avis skriver d. 4. ds:

Udenfor den katolske Kirke paa Blegbanken vajede i Gaar en lang Række danske og belgiske Flag. Det var det ydre Tegn paa Menighedens 25 Aars Jubilæum.

Inden Døre havde man travlt med at modtage Gratulanter. Fra næsten hele Landet var der mødt Præster frem for at overbringe Lykønskninger fra deres Menigheder. Der kom ogsaa Telegrammer fra nær og fjern, bl. a. fra Digteren Johs. Jørgensen og fra Vejlersere i Amerika.

Menigheden fejrede iøvrigt Jubilæumsdagen ved en Morgenmesse, en Festgudstjeneste om Formiddagen og en Sammenkomst om Aftenen.

Ved Festgudstjenesten var hver Plads i den smukke lille Kirke besat.

Her prædikede Pastor Resch, Odense, der tog sit Udgangspunkt fra Befalingen til Disciplene: Gaa ud i den hele Verden og udbred Evangeliet. De gjorde det, og mange gjorde det efter dem. Til Danmark kom den hellige Ansgar. Det Sædekorn, han havde lagt, voksede til et stort Træ. Men Tiden gik, og Tiden forandredes, som Modgang altid følger Medgang. Ansgars Kirke, som havde hersket i Aarhundreder, blev underkuet. Først i de sidste Decennier er den atter begyndt at vokse.

I Dag fejrer Vejle-Menigheden sit 25 Aars Jubilæum. Tankerne gaar tilbage, dvæler ved det private Hjem, hvor Gudstjenesterne begyndte, og iler videre til den Dag, da vi ved fremmede Velynderes Hjælp kunde købe en Stald og omdanne den til et Kapel. Senere kom Skolen og Hospitalet til og for faa Aar siden denne Kirke. Alt, hvad Menigheden kunde ønske sig, har den faaet.

Men lad os ikke blot tænke paa, hvad Tiden gav, lad os takke derfor. Tak den mangeaarige Præst, vor nuværende Biskop, for hans Energi trods Sorger og Skuffelser. Tak ogsaa Velynderne dernede i Belgien.

Men tak mere end Mennesker Gud for al ufortjent Naade gennem de 25 Aar.

Efter Biskoppens Messe, hvori mange af Menighedens Medlemmer gik til Alters, udtalte Biskop Brems fra Alteret sin Lykønskning og mindedes dem, der i de 25 Aar er gaaet bort. Lad os samles i Fællesbøn for dem alle, enten de saa er begravet her i Byen eller i Udlandet.

Gudstjenesten sluttede med, at Biskoppen og de fremmede Præster med Kordrengene i Spidsen gik i Procession igennem Kirken.

Menighedsfesten i Aftes i Skolesalen overværedes af ca. 200 Mennesker. Der var mødt Deputationer fra flere Byer og Præster fra Aarhus, Kolding, Nyborg, Assens og Nykøbing F. samt Biskop Brems' Sekretær var til Stede.

Efter at den katolske Sognepræst her i Byen, Op de Coul, havde budt Velkommen, spillede et lille Orkester under Ledelse af Postassistent Jensen.

Pater Ballin viste nogle Lysbilleder fra Klosteret i Averbode, og derpaa drak man Kaffe.

Bogholder Melchiors, Vejle, talte for Biskop Brems.

En Film, der var oplaget i Dagens Anledning, blev forevist, der blev atter budt paa Musik, og man sang en Jubilæumssang.

Biskop Brems holdt en smuk Tale, hvori han fremdrog Minder fra den Tid, Menigheden begyndte sit Arbejde i Vejle, og Pater Olrik, Kolding, talte for Pater Op de Goul, der takkede for Aftenens Forløb.

Han, nede ved Døren —

En Prædiken, der ikke blev holdt.*)

*Text: Med det Maal, I maa-
ler med, skal der til-
maales Eder igen.*

(Matth. 7,2).

Han, nede ved Døren — det er ikke Tolderen, det er langt snarere en Farisæer; i hvert Fald har han nogle Idéer og nogle Argumenter fælles med Farisæerne; og han har næppe Vor Herres Sympathi i højere Grad end hine.

Han nede ved Døren . . . det er den Katholik, der altid staar op lige indenfor Døren — ikke fordi han er beskeden, eller fordi han har rejst sig for at give skrøbelige Personer sin Plads — Næ, simpelthen fordi han er kommet for sent og nu undser sig ved at gaa frem ad Midter eller Sidegang og bore sig ind i en Bænk.

Han er ikke alene, der er altid en lille Flok af hans Lige — og den, der staar paa Prædikestolen og forkynder Guds Ord, kan se dem komme ind, En for En, gøre et lille Kniks og Tilløbet til et beskedent Korstegn; saa stiller de sig tilrette, anlægger en skuffet Mine over, at Prædikenen endnu varer ved, sukker resigneret og giver sig til at tælle Lamperne i Lysekronerne. Først ved *Amen*

---

*) Man skal nemlig ikke skamme de Nærværende ud for de Fraværende — og den er netop for dem, der ikke vilde komme til at høre den.

glider der et Lettelsens Lys over deres Ansigt; de faar rodet Tiøren frem til Ofringen, trukket op i Folden paa Buksebenet, naar de under Forvandlingen støtter det ene Knæ mod Gulvet . . . og Præsten har ikke faaet lukket Tabernakeldøren efter Altergangen, før de (ikke altid diskret) lukker Kirkedøren bag sig.

Det er til disse Personer — næsten alle af det stærke Køn — denne Prædiken er rettet; de faar undskyldte, at den bringes dem med Posten, men det er den eneste Vej, Guds Ord kan naa dem.

*

Der er een Slags Mennesker, jeg ganske savner i den Gruppe: de Travle.

Mødrene med smaa Børn. Den trætte Forretningsmand. Studenten, der maa læse om Natten. Arbejderen med den krumme Ryg. Tjenestepigen, der først kom afsted i sidste Øjeblik. Den fjærntboende Katholik, der maa tage ind paa Cykle, med Tog eller Sporvogn . . . alle de kommer i rette Tid. Ligesom det altid er de Fattige, der har en Skærv tilovers for de endnu fattigere, saaledes kan de Travle altid naa i rette Tid.

Men jeg finder to andre Slags Kristne: de, der kommer for sent af et Uheld eller af Vane — og de, der kommer for sent med Vilje og af Princip.

*

De Sløse med andre Ord!

Det er ikke nogen Dødssynd . . .

Tak for Oplysningen — men det er heller ikke nogen Dyd!

Der er to, det gaar ud over — Næ, tre.

Menigheden, som faar et daarligt Eksempel, og som med rette ser paa de Forstyrrende med vrede Øjne . . . vilde de byde Værtsfolkene en saadan Optræden ved et Middagsselskab? Men deres Brødre og Søstre i Kirken? Skylder de ikke dem Hensyn; Dannelse bedes ogsaa vist i det Kirkelige — ogsaa dær er der noget, der hedder »Takt og Tone«. Operaen lukker Dørene, naar Ouverturen er begyndt — jeg vilde ønske, man ogsaa kunde lukke Kirkedøren, naar Asperges begyndte. —

Saa lider Gud Skade ved det.

Han berøves en Æresbevisning. — den: blot at blive saa anstændigt behandlet, som Du vil og maa behandle et Menneske. Den Skade: at se Dig byde hans Kirke, hvad Du ikke vilde byde et Selskab — behandle Guds-tjenesten ringere, end Du vilde behandle en Biografforestilling.

Den: at se Dig tage Dig Friheder, Du ikke vilde vove overfor Din Chef . . .

Og Du selv tager Skade af det, kære Sjæl — Skade paa Din Sjæl.

Din Forsømmelse præger Din Gudsyndyrkelse: Du springer midt ind i en Sammenhæng — ingen Forberedelse, ingen Samling, Sjælen stemmes ikke, Du falder ikke til Ro, Du kvæges ikke med den himmelske Dugg i Asperges, Du faar ikke Sjælens Instrument slaaet an i Dagens Toneart i Introitus, Du tilbeder ikke i Gloria, Profeter og Apostle taler ikke til Dig i Epistlen, Herren selv taler for Din tomme Plads i Evangeliet . . . og under Prædikenen (jeg ser bort fra, at det er Guds Ord!) viser Du Præsten en Uartighed, en Lægmand næppe taalte: at komme brasende eller snigende ind midt i det, han staar og umager sig for at sige Dig til Dit eget Bedste.

Hvor bliver Menigheds-Følelsen, Sogne-Bevidstheden af? Fællesskabet, Samfundet, Eenheden . . . hvis Sognene rev sig løs fra Bispedømmet og Stifterne fra hele Pavens Kirke, som Du river Dig løs fra Sognets officielle og højtidelige Gudstjeneste, saa brast hint Aandens Baand, der binder os alle sammen til eet Guds Rige!

•

Og saa dem, der først kommer, naar Prædikenen er forbi, fordi de ikke vil høre Prædiken.

(Jeg taler selvfølgelig ikke om dem, der ikke kan høre den, de Tunghøre — eller dem, der ikke kan forstaa den: Udlændinge.)

Fordi de har sat sig i Hovedet, at de ikke behøver at høre Prædiken.

Baade disse og hine forrige, til hvem jeg nys har fremsat Tanker, der gælder bægge Grupper, vil regelmæssig

svare mig: Jeg begaar ikke nogen Synd dermed — Kirken fordrer ikke, at jeg skal høre Prædiken — den har gennem Pastor X lært mig, at jeg har overværet en gyldig Messe, naar jeg er der fra Offertoriet til efter Åltergangen...

Naa saaledes!

Før vi gaar i Detaljer med din Farisæer-Theologi og alle dens Misforstaaelser, vil jeg pege paa det Uhyrlige i Din Tankegang — for selve Dit Sindelag i denne Sag er Din Synd, og er en *Synd til Døden!*

Har Du glemt hint Herrens Ord, der staar som Tekst over denne Prædiken? Kan Du bestaa, hvis Gud Herren, som er en nidkær Gud og idel Hellighed — hvis han vil hjem søge Dig efter Din egen Maalestok, tilmaale Dig efter Dit eget Maal? Er Du saa fuldkommen, at Du tør udsætte Dig for, at Herren Vor Gud paa Dommens Dag skal tilmaale Dig Barmhjærtighed og Forladelse med det samme Minimum og Mindstemaal, Du tilmaaler ham Ære og Dyrkelse med?

Og er Du saa rig paa Naade og aandelig Væxt, at Du har Raad til at tilkøbe Dig et Minimum af Naade for et Mindstemaal af Tjeneste?

Du Daarel!

Kender Du ikke det store Bud i Loven: Du skal *ELSKE* Herren Din Gud af hele Dit Hjærte, Sjæl og Sind og af al Din Styrke. Kan Du kalde dette Dit Minimum for en hel Sjæl, fuld Styrke — og en saadan Tjeneste for Kærlighed?

I jordisk Elskov blev det til Forholdets Opløsning, til Brud — og i den himmelske Kærlighed tror Du, man af Princip kan komme for sent, hvor Brudgommen venter sin Brud — kan blive borte, hvor han vil tale til hende!

Hvem har lært Dig, at det første og største Bud kan opfyldes, naar man *sjakrer* med Gud?

Din Tankegang bærer Dødens Kulde og Haardhed i sig — saa nytter det Dig ikke, om Du med Dine Aandsfrænder giver Tiende af Mynte, Dild og Kommen — saa frelser det Dig ikke, at Du afsier Myggene. Farisæerne var ogsaa »fuldkomne«, og dog hed det til dem... ja, læs det selv i det 15de Kapitel af Matthæus Evangelium. Særlig det 8de Vers er talt til Dig.

Det er over Dit Sind, Frelseren raaber: *Vé!*

Havde Du saa endda Ret i Dine Argumenter!

Jeg skal vise Dig, hvor falske de er, nu jeg har belyst Dit frejdige: Jeg begaar jo ikke nogen Synd med det!

Du siger: Kirken fordrer ikke, at jeg skal høre Prædiken.

Mon ikke? Har den suspenderet Guds Ord: Salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det? Mon den for-gæves har en Epistel og et Evangelium til hver Søndag? Mon den kun for en Forms Skyld prædiker? Mon Herrens Befaling: Gaar ud og lærer alle — er ophævet? Eller Kirken skulde have glemt hans Afskedstale med: Hvo, som hører Eder, hører mig — hvo, som foragter Eder, foragter mig og den, der har udsendt mig!

Du ved maaske, at Katekismen er Kirkens officielle Lære; Du har læst den og lært den, men har Du overset eller glemt dens § 177, Nr. 2: »Naar viser vi ikke Gud den Tilbedelse, der tilkommer ham?« — Svar: »Naar vi opfører os uærbødigt under Gudstjenesten.«

Eller dens § 199, Nr. 2: at høre Guds Ord — og hele Bemærkningen med Smaatryk nederst Side 62 — endende med Jesu alvorlige Udtalelse: Den, som er af Gud, hører Guds Ord; derfor hører I ikke Guds Ord, fordi I ikke er af Gud! (Johs. 8, 47.)

Du kan ogsaa slaa op paa § 229 om dem, der »til Dels forsømmer den hellige Messe«.

Kom saa og fortæl, at Kirken ikke fordrer, at Du skal høre Prædiken!

Næ, det eneste, der er Rigtigt i Dit Svar, er: at Kirken frikender Dig for Dødssynd til Sjælens Fortabelse, hvis Du af og til skulde forømme Prædiken — selv af et lavere Motiv . . . den siger selvfølgelig intet om Din regelmæssige og planlagte, vel overvejede Foragt for Guds Ord!

*

Du undskylder Dig yderligere med, at Pastor X har lært Dig, at Kirken regner det for en »gyldig Messe«, hvis Du overværer den fra Ofringen til Altergangen.

— Nu er der det rare, at Pastor X ikke kan lære noget andet paa Kirkens Vegne end nærværende Prædikant, og

jeg skal forklare Dig den nøje Mening med hans Belæring, som Dit vrage Sind har misforstaaet:

- 1) Kirken lærer, at Du skal overvære Messen med Andagt fra A til Ø, fra Asperges til Johannes-Evangeliet; dette er saa selvfølgelig og indlysende, at det ikke kan diskuteres og ikke behøver at bevises.
- 2) Den lærer endvidere, hvilke Grunde der helt undskylder dig fra dette Mindstemaal af paabudt Gudsdyrkelse, under hvilket Du overhovedet ikke kan blive i Guds Naade: Sygdom, Tjeneste, Afstand . . .
- 3) Yderligere lærer den, hvorledes det skal bedømmes, hvis Du — med eller uden egen Skyld — forhindres i at opfylde Din fulde Pligt, m. a. O.: hvis Du skulde komme for sent.

Den spørger: Hvor meget for sent kan En komme, naar det dog skal siges, at han lige akkurat skal kunne siges at være sluppet for at falde i en Dødssynd?

Eller med tydeligere Ord: Hvor megen Overtrædelse af Messebudet kan en Sjæl tillade sig uden: ved en Dødssynd at hjemfalde til den evige Pine i Helvede?

Og dær svarer Kirken: Fra Offergavernes Hidbringelse paa Altret — til Offermaaltidets Afslutning.

Under dette Minimum er det . . . Fortabelse, Helvede!

Har Du hidtil været uden Skyld, er Du nu uden Undskyldning!

Skulde Du stadig have Lyst at gaa Stregen op ad Fortabelsen saa nær som muligt, vil jeg forestille Dig to Tanker:

Tænk Dig, at Du Langfredag kunde have overværet Kristi blodige Korsoffer — men saa gad Du ikke overvære det, der skete ved de første 12 »Stationer« — Du kom først daskende til selve Dødsøjeblikket . . . Og havde Frelseren endnu ikke, da Du kom, faaet talt sit syvende og sidste Ord, vilde Du sikkert have sukket resigneret og set paa Uhret . . .

Eller tænk Dig, at Du paa Vej til Kirke havde travlt for ikke at komme efter Ofringen — altsaa for ikke at gaa fra Kirken i Helvede (hvis Din Sjæl blev krævet i den samme Stund) . . . Du kan naa det paa 9 Minutter — og saa sker der et Uheld, et Skobaand springer, en Bom er

nede, eller Vejen er glat — og denne Tilfældighed (som Du burde have regnet med) fører Dig ud, hvor Isen ikke kan bære.

Thi Du kender Læren om »Den nærmeste Lejlighed«; har Du med den for Øje Lov at løbe en saadan Risiko?

»Du skal ikke friste Herren Din Gud«.

Og vil Du endelig holde Dig til, at Du er paa den rette Side af det mindste Minimum — saa læs atter denne Prædikens Text og bered Dig til, at det ogsaa skal være Guds Barmhjertigheds Maalestok overfor Dit stivfrosne Hjærtel

*

Jeg kan ikke ende hær — jeg kan ikke slutte en Prædiken i Helvede, jeg plejer at lade det ende i Himlen.

Hvordan kan Du komme til Omvendelse? Skal Du begynde med at fatte Forsæt om at staa et Kvarter før op . . . Nej, Ven — ikke udefra — indvortes fra!

Begynd med at gaa paa Knæ for Din Gud, ydmyg Dig foran Krucifixet, lad Ham tale til Dig om sin Kærlighed og hør, hvor han beder Dig genelske ham.

Bed saa til den eneste, der kan tømme Dit frosne Farisæerhjärte op; tag Din forsømte Messebog, slaa op paa Pintsedag og læs Sekventsen — lad den smelte Dit Sind og give Dig Kraft . . . bed saa om, at Gud Helligaand vil give Dig det nye Sind, der giver sig Udslag i Omvendelsens Gærninger, i Dyrkelse »i Aand og Sandhed«.

Saa vil Du blive en levende Gren paa Vinstokken, et lydigt Faar i Hjorden, og Din Plads vil hærnede være i Menighedens Forsamling om Alter, Font og Stol — og hisset blive i det ny Jerusalem, hvor Retfærdigs Gud vil gengælde Din villige og rigelige Tjeneste med Naade over Naade, mer end Du aner eller tør haabe! Amen.

Præst.

Unio.

Den 5. Februar afholdt Unio sin aarlige Generalforsamling, paa hvilken det blev vedtaget at ophæve Foreningen.

Da kun et Faatal af Medlemmerne havde givet Møde, bedes de øvrige Medlemmer tage denne Meddelelse til Efterretning.

Det var kun med Beklagelse, man foretog dette Skridt, og af de faldne Udtalelser fra flere Sider fremgik det, hvor stor Betydning Unio, har haft i de 44 Aar, Foreningen har virket. Et langt og værdifuldt Afsnit af det katolske Menighedsliv i København er afsluttet. En hjertelig Tak blev rettet til en af dens Stiftere, Herr Pastor Ludv. Günther, der var tilstede, og der faldt smukke Mindeord om de afdøde Formænd, Grosserer Alb. Hitzinger og Fabrikant Herm. Hoffmann, der begge har lagt et stort Arbejde i Unio's Ledelse. Til at afvikle Foreningens Aktiver valgtes D'Herrer Muremester A. V. Günther og Fuldmægtig A. Husson.

Enkelte af Menighedens Medlemmer havde fulgt Herr cand. H. Hafstrøm's Opfordring til at give Møde for drøfte Mulighederne for Genoprettelsen af Unio under anden Form. Fra Forsamlingens Side blev der udtalt Ønsket om, at det snart maa lykkes friske Kræfter at finde en Udvej til at starte en Forening med Unio's gamle Formaal som Grundlag. H.—

Som det var at vente, blev »Unio« d. 5te ds. opløst — men samtidigt nedsatte interesserede mennesker et udvalg, hvis opgave det bliver at søge foreningen ført tilbage til dens oprindelige skikkelse ved en delvis ændring af lovene, samt samle så mange interesserede som muligt til et konstituerende møde og såvidt muligt fremskaffe en ny bestyrelse, der vil kunne føre foreningen frem til nyt liv.

Dette udvalg, som agter at supplere sig med et femte medlem, består af Frk. Anna Schnipp, Fælledejs passage 2⁴, hr. Otto Ramding, Skt. Knudsvej 25, hr. Ludv. Maribo, Grækenlandsvej 2, og som formand for udvalget hr. Holger K.-Hafstrøm, Vermundsgade 6¹, Tlf. Ryvang 2744 x.

På grund af forskellige uforudsete omstændigheder var der kun mødt ganske få af dem, der havde meldt sig som interesserede i planen om en genoprettelse af Unio — det vil derfor være nødvendigt, at de, som mener at ville deltage i foreningen i en ændret form, agiterer for tilslutning til et konstituerende møde.

Vi har efter samtale med forskellige fået det indtryk, at der er et udbredt ønske om en forening, hvor unge damer og herrer kan mødes i fornøjeligt samvær under den garanti, som kun en katolsk forening kan byde, men foreningens mål vil kun være halvt opfyldt, hvis ikke de ældre deltager i foreningen i samme omfang. Kun² derved

kan foreningen opnå det præg af hygge, og kun derved kan der skabes en katholsk atmosfære, såat samværet ikke blot bliver et par timers »slåen tiden ihjæl«, men bliver udtryk for samfølelse mellem troesfæller til fælles gavn og glæde.

Vi beder derfor alle unge og ældre tage stilling til sagen og vise deres interesse ved at komme, når der — antagelig i næste nr. — indkaldes til møde.

På udvalgets vegne
Holger K.-Hafstrøm.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Opmærksomheden henledes paa Vincentskonferensernes 1. Generalmøde, som afholdes Søndag d. 17. Februar i Bredgade 67 (Forsamlingsalen) efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Baade aktive og passive Medlemmer har Adgang.

— Det vil sikkert vække almindelig Glæde at erfare, at det pavelige Hæderstegn »Pro Ecclesia et Pontifice« er blevet tildelt Læge E. d'Auchamp. Dr. d'Auchamp tilhører jo en af vore kendteste katholske Familjer, der altid har indtaget en førende Stilling. Selv har han fra sin Ungdom af, da han hørte til A. C.s første Medlemmer, taget ivrigt Del i det katholske Liv i Hovedstaden.

Roskilde. Malerinden Frk. Sophie Holten har faaet tildelt den pavelige Dekoration »Pro Ecclesia et Pontifice«. Den kendte Kunstnerinde, der særlig har bidraget til Udsmykningen af St. Laurentii Kirke i Roskilde, fyldte for ikke længe siden 70 Aar, og denne Anledning har man benyttet for at hædre hende. Hæderstegnet blev forleden Dag ved en lille Højtidelighed overrakt den gamle Dame af Sognepræsten, Pastor Quaedvlieg.

Belgien. Den 31. Januar døde i Abbediet Averbode Pater Jan Feyn O. Præm. Han har været Præst i 36 Aar, og det var 39 Aar, siden han aflagde Ordensløfterne. Den afdøde var Doktor i Theologi og docerede i lang Tid Theologi i Abbediet. Men især virkede han i en lang Aarrække som Prædikant. Som saadan er han da ogsaa kendt her i Landet, idet han de to sidste Gange har prædiket Eksercitier for Vikariatets Præster. De mange Præster, der har deltaget i disse Eksercitier, bevarer Mindet om en dygtig Theolog og en saare tiltalende Personlighed, som det var en Glæde at komme i Berøring med. Han hvile i Fred!

Korsvejsandagt.**Torsdag Aften:** Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).**Fredag Aften:** St. Ansgars Kirke Kl. 8. Rosenkranskirken Kl. 7 $\frac{1}{2}$.
St. Annæ Kirke Kl. 8. St. Andreas Kirke Kl. 7 $\frac{1}{4}$.
Sakramentskirken Kl. 8. St. Josefs Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$.**St. Andreas Kirke.** I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken.**St. Annæ Kirke.** I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprædiken.**Sakramentskirken.** I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprædiken.**St. Ansgars Kirke.** I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 6.**Rosenkranskirken.** I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.**Jesu Hjerter Kirke.** Fasteprædikener, hver Søndag Aften Kl. 6. af Pastor Günther.**Exercitier for Herrer**

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 27. Marts Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen den 31. Marts. — Baade ældre og yngre kan deltage. Vederlaget er 10 Kr. (De Herrer, der er nødt til at møde paa deres Arbejdsplads Paaskelørdag Morgen, er ikke afskaarne fra at deltage.) Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i meget god Tid sendt til Pater L. Günther, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Det katolske Israels Gilde.

Onsdag den 20. Februar i St. Josefs Skole. Nørrebrogade 27 A' (sammen med Birgittaforeningen): Oplæsning af Hr. Lærer Kiærulff. Adgang gratis. Alle er velkomne.

Husk Exercitierne for unge Piger i Assumptionsklostret Tirsdag d. 26. Efterm. til Paaskelørdag d. 30. Marts Form.

Ligesom de foregaaende Aar vil der i Aar blive Lejlighed for unge Piger til at deltage i lukkede Exercitier i den stille Uge (26.—30. Marts). Oplysninger nærmere senere.

Roskilde.

Fasteprædikener holdes af Pastor Nösen hver Søndag Formiddag ved Højmessen Kl. 10.

Vincentskonferensernes 1. Generalforsamlingafholdes Søndag d. 17. Februar Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Forsamlingsalen i Bredgade 67. Baade aktive og passive Medlemmer bedes give Møde.**A.C.** Onsdag d. 20.—2.—1929 Kl. 8 pr. Pastor Schindler: Liturgi og Devotioner (D. U. S.) Administratores.**En nøjsom, omgængelig og praktisk Mand,** yngre eller ældre, kan faa nogle Timers Bibeskæftigelse.Henvendelse hos Diemar, Skindergade 32², K.En ældre paalidelig Pige kan faa Plads til 1ste Marts hos en enlig Dame. Man bedes henvende sig til Fru Fristrup, Gothersg. 150².Til Fordel for Hedningebørnene spiller **St. Knuds Skoles** yngre Elever Stykket**„Forældreløs“.****Søndag d. 24. Februar Kl. 3 Eftm. og****Mandag d. 25. Febr. Kl. 7 $\frac{1}{4}$ Aften.**

Handlingen har 4 Akter og et Forspil.

Billetter for Voksne à 75 Øre og for Børn à 25 Øre faas hos Portneren, Stenosgade 4.

Kirkelig Kalender.

17. Febr. 1. Søndag i Fasten.	24. Febr. 2. Søndag i Fasten.
18. — M. Ferialdag.	25. — M. Matthias, Apostel.
19. — Ti. Ferialdag.	26. — Ti. Ferialdag.
20. — O. Tamperdag.	27. — O. Ferialdag.
21. — To. Ferialdag.	28. — To. Ferialdag.
22. — F. Peters Stol i Antiochia. — Tamperdag.	1. Marts F. Ferialdag.
23. — L. Petrus Damiania, Biskop og Kirkelærer. — Tamperdag.	2. — L. Karl den Gode, Martyr.

Ugens Messebønner.

17. Febr. 1. Søndag i Fasten (N.-M. 140, G.-M. 174). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de levende og døde (N.-M. [125], G.-M. [110]).
18. Febr. Ferialdag (N.-M. 145, G.-M. 180). Ihukommelse af Simeon (N.-M. [5], G.-M. [5]). 3. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]).
19. Febr. Ferialdag (N.-M. 149, G.-M. 181). 2. og 3. som 17. Febr.
20. Febr. Tamperdag (N.-M. 153, G.-M. 181). 2. og 3. som 17. Febr.
21. Febr. Ferialdag (N.-M. 158, G.-M. 184). 2. og 3. som 17. Febr.
22. Febr. Petri Stol i Antiochia (N.-M. 738, G.-M. 621). Ihukommelse af Paulus (N.-M. 789, G.-M. 622). 3. Tamperdagen (N.-M. 162, G.-M. 186). Slutningsevangeliet er Tamperdagens (N.-M. 164, G.-M. 187). Der kan ogsaa læses Tamperdagens Messe med Ihukommelse af Festen.
23. Febr. Petrus Damiani. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], G.-M. [42]). Særlig Oration (N.-M. 839, G.-M. 675). Ihukommelse af Tamperdagen (N.-M. 167, G.-M. 188). 3. Vigilien til Matthias (N.-M. [1], G.-M. [1]). Slutningsevangeliet er Tamperdagens (N.-M. 175, G.-M. 194). Der kan ogsaa læses Tamperdagens Messe med Ihukommelse af Festen.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 19. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
 Pastor A. Menzinger: Katholsk Moral VIII.
 Socialisme.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Tyske Fasteprædikener i St. Knuds Kapel.

Hver Tirsdag Aften Kl. 8 holdes der tyske Fasteprædikener med Korsvejsandagt af Pater G. Scherz.
 Den første Andagt er Tirsdag d. 19. Februar.

Min kære Hustru, vor kære Moder
Sophie Christiansen
 f. Gad

døde Søndag d. 10. Februar efter længere Tids Sygdom.
 Georges Christiansen.
 Gunhild.
 Eva.

Begravelsen foregaar i Stilhed.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Rbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbhu. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 8.

Søndag den 24. Februar.

1929

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev (sluttet). — Fædrenes Vidnesbyrd. — Af en Korsrelikvies Historie. — Rosenkranssognets Menigheds-møde. — Tyburns Galge. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Afrika. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Sluttet.)

Men — siger du — man skal da leve Livet, mens man er ung.

Ja, vist skal man leve Livet, baade mens man er ung og naar man er gammel. Det kommer blot an paa, hvad man mener dermed. Du mener maaske dermed, at Livet især i Ungdomstiden skal leves frit og ubundet, i Lovløshed og Tøjlesløshed, at det gælder om at nyde Livet saa meget som muligt, at give sine Lyster og Lidenskaber frit Spil, uden at lægge noget som helst Baand paa sig, uden at tage hverken det ene eller det andet Slags Hensyn, at det gælder om uden Skrupler at afryste ethvertsomhelst Aag, baade Pligtens og Dydens heldbringende Aag. — Er dette Mening, naar du paastaar, at man skal leve Livet, mens man er ung, saa maa jeg rigtignok svare:

En saadan Livsopfattelse duer ikke. For det første, fordi den er ensidig, har kun Øje for og Interesse for den materielle Side af Livet og fuldstændig ser bort fra den anden, den vigtigere og mere væsentlige Side af Livet, det der bliver, det der er evigt, nemlig det overnaturlige Liv, Sjælens Liv. Tror vi paa det, og forstaar vi, at Aanden og Materien er inderlig forbundne i Mennesket og derfor udøver en gensidig Indflydelse paa hinanden, saa maa vi

ogsaa indse, at en saadan ensidig Livsopfattelse maa skade hele Mennesket. For det andet duer den omtalte Livsopfattelse ikke, fordi den ikke regner med det, som er Livets egentlige Maal; og saa vil man naturligvis heller ikke kunne finde, at der er nogensomhelst Mening med Livet.

Ungdomslivet har ikke sit eget Maal i sig selv. Det er kun en Forberedelse til det senere Liv, et første Skridt ind i Forhallen til det virkelige Livs majestætiske Tempel, til det Liv, som begynder efter Ungdommen. Ungdomslivet skal derfor, ligesom de unge Frugttræer, der i Begyndelsen beskæres og beklippes, spare paa den indre Saft og Kraft til den senere legemlige og aandelige Livsudfoldelse og Livsforplantning.

Men for mange Mennesker bliver Livet netop i denne Periode, hvor det rigtig skulde komme til Udfoldelse, desværre kun tørt og ufrugtbart, fordi man har levet for tidligt, for stærkt og for hensynsløst. Et Liv efter Naturen alene, efter den fordærvede Natur, er aandløst og et Menneskevæsen uværdigt. Thi om vi vil indrømme det eller ej, saa er vi nu en Gang ikke skabt for Jorden alene, ikke heller for blot at tilfredsstille vor egen forkerede Vilje; vi staar under Guds Vilje og Guds Lov, og vort Liv faar først Betydning, naar vi lever det med Christi Liv og Chrsti Personlighed som Forbillede.

Der gives kun ét Ungdomsliv, og netop derfor gælder det om at opfatte det efter dets sande Værd og Betydning. Da det kun leves én Gang, saa er det selvfølgelig Ungdommens Pligt at sørge for, at Ungdomslivet ikke ødes bort, men tværtimod bliver det stærke Fundameut, paa hvilket Manddomslivet kan opbygges og fortsættes, saaledes at det bliver et virksomt og frugtbart Liv.

En anden falsk Paastand, som Ungdommen gærne fremsætter som Undskyldning for en utilbørlig Levevis, er denne: »Vi har da Ret til at vide Besked om alt, til at kende Livet og Verden. Vi er da ikke Børn længere.«

Det kan gærne indrømmes, at den modnere Ungdom har Ret til og ikke nødvendigvis tager Skade af til en vis Grad at vide Besked om visse Ting, som de dog før eller senere, ad den ene eller den anden Vej vil faa Besked om.

Men naar det saa blot bliver ved det, ved den nødvendige Kundskab til de nødvendige Ting for paa rette Maade at opfylde sine Pligter i det ærlige og redelige ægteskabelige Samliv; men Videbegærligheden eller rettere sagt Nysgærligheden gaar ofte langt videre, eller hvad der er værre endnu, den indskrænker sig ofte systematisk til kun at kredse om det ulovlige, det syndige, det lave, det gemene, det moralsk usunde — og vil alligevel gerne give sig Skin af

Videnskabelighed og Livsvisdom. Der er endog dem, der mener, at man for at kende alt og kunne bedømme alt selv maa have prøvet alt, selv maa have smagt selv den giftigste forbudne Frugt. Og Verden er desværre ikke sen til at imødekomme denne perverse Trang og tilbyder paa alle optænkelige Maader Ungdommen Lejlighed dertil.

I Kammeraternes Kreds skammer den unge Mand sig ved at blive betragtet som et uskyldigt, naivt Barn, vil ikke staa tilbage for de andre, hvad tvetydige Vittigheder angaar; man vil gerne vise sig som en, der ogsaa kan og tør. — Hvad skal der nu siges hertil?

Den mere modne Ungdom har, som allerede antydet, selvfølgelig Ret til at faa Besked om og at blive indviet i Livets store og dybe Hemmeligheder, hvori netop ogsaa Guds egen Visdom og Almagt aabenbarer sig. Det er just det, den gode Opdragelse gaar ud paa. Og de unge bør ogsaa paa dette Omraade lade sig vejlede med barnlig Lydighed og Ansvarsbevidsthed. Men det er et vanskeligt Punkt, som ikke enhver har Mod og Evne til at gaa i Lag med. Thi denne Indvielse skal ikke blot være oplysende men ogsaa vejledende og afpasset efter de unges Bærekraft og Modtagelighed; den skal gives de unge af saadanne, som er mere erfarne og forstandige og har et særligt Kald dertil. Men faar de unge den ikke af rette Vedkommende, saa søger de den desværre andre Steder, ved plumrede Kilder, hos fordærvede Kammerater og i tarvelige Tryksager; skønt det at handle egenraadigt i dette Stykke er den lige Vej til Afgrunden.

Kære unge Mand, du vil vel indrømme mig, at der er en stor Modsigelse i om Morgenen i dit *Fader vor* at bede: »Led os ikke ud i Fristelse«, og saa om Dagen, særligt om Aftenen at udsætte sig for saadanne Ting, som man, mildest talt, kan kalde en nærmeste Lejlighed til Synd. En gammel Vismand har sagt: »Den, der elsker Faren, skal omkomme i den.« — Tænk derfor paa din Fremtid.

Vil du bevare dig ren, saa maa du aldrig vove det første skæbnesvangre Skridt ud paa de vilde Veje. Det er ikke saa vanskeligt slet ikke at gøre det første Skridt, men har du en Gang givet efter, da kan dette første Skridt blive Aarsag til, at du efterhaanden glider længere og længere ned ad Lastens Skraaplan. For den, som en Gang har smagt af den forbudne Frugt, er det meget vanskeligere at leve et rent Liv end for den, der aldrig har ført denne Frugt til sine Læber.

Kære katolske unge Mand, glem aldrig, at du i dine Forældre og i din Præst har dine bedste Venner, dine paalideligste Vejledere og Raadgivere. Ja, har du gode katolske eller kristelige Forældre, da husk Vorherres Ord:

»Bedrøv ikke din Fader, saalænge han lever« og »hold din Moder i Ære alle hendes Livs Dage«. Følg din Faders Advarsler og Formaninger, og tænk paa din Moders offervillige Kærlighed og paa alle de Bønner, under hvilke hun ligesom har baaret din Sjæl frem for den Allershøjstes Trone. Vær aldrig haard og afvisende over dine Forældres gode Raad og Anvisninger, hvis du ikke vil udsætte dig for Guds Straffedomme. Thi er det ikke sandt, at et voksent Barn næsten maa anses for redningsløst fortabt, naar dets forstenede Hjærte ikke en Gang lader sig røre ved sin Moders Taarer? Men paa den anden Side: hvor tit er det ikke sket, at netop Mindet om en god Moder har faaet mangan en ung Mand til, endnu før det var for sent, at tage sig sammen og vende tilbage til den huslige Arne, hvor der blev tilgivet ham meget, fordi han trods alt dog elskede sin Moder meget. Et Moderhjærte kender jo ogsaa allerbedst Barnets Vanskeligheder og Kampe, de Farer og Fristelser, som det er udsat for, og er derfor ogsaa altid rede til at tilgive og til at trøste, opmuntre og vejlede, naar Barnet blot selv vil være aabenhjærtigt imod hende og taknemmeligt tager imod hendes Alvorsord og hendes Velsignelse, idet hun efter god, gammel kristelig Skik og Brug signer dets Pande med Korsets Tegn. Hold derfor altid — hvorsomhelst du end kommer hen i Verden — hold altid din Moders Minde i Ære; ja ær og respekter i enhver Kvinde din Moders Billede, og i din Moder ogsaa Guds Moders Billede. Maria er Ungdommens Moder, thi hun er *Mater pulchræ dilectionis*: den skønne Kærligheds Moder.

Men ingen katholsk ung Mand burde heller nogensinde glemme, hvilken Trøst og Støtte han kan finde hos sin Kirke og sin Præst. Der vil komme en Dag for saa godt som eder alle (og for mange er den allerede kommen), hvor en helt ny Følelse vil opstaa i eders Hjærte, en Følelse, som I i første Øjeblik ikke vil kunne forklare, fordi den, uden I vidste af det, pludselig er dukket op. I vil elske, og I vil blive elsket. Søg da ogsaa med dette eders Hjærteanliggende til Gud og til Kirken. Der vil I da faa at høre, at Kærligheden i sig selv ikke er nogen Synd, ikke noget ondt; men at det kommer an paa eder selv, om denne Følelse skal forblive ren og hellig, om I vil bevare den ubesmittet, indtil Vorherre selv bekræfter Valget af den Person, som er eders Kærlighed værd. — Men det er besynderligt og bedrøveligt at se, hvorledes ofte de unge, naar de kommer i den Alder, da de skal til at vælge eller har valgt sig en Livsledsager eller -Ledsagerinde, hvorledes de da ofte i den Grad mener at være sig selv nok, at de simpelthen afbryder, haardt og koldt af-

bryder al Forbindelse, al inderlig, barnlig og fortrolig Forbindelse baade med deres Forældre og med Vorherre og med Kirken, som om det unge Menneskepar mente ikke hos nogensomhelst anden at kunne finde Forstaaelse for deres indbyrdes Forhold.

Hvor fuldstændig forkert er ikke en saadan Opfattelse! Hvem skulde vel bedre kunne forstaa en ung Mand og en ung Kvinde end Vorherre, som jo dog selv har skabt Mennesket, har skabt Mennesket netop som Mand og som Kvinde og har udrustet dem hver for sig med deres særlige Egenskaber. — Hvad ligger da nærmere, naar man staar i Begreb med at stifte egen Familie, hvad ligger da nærmere end at henvende sig netop til ham om hans Hjælp og Bistand i et saa vigtigt, et baade for den enkelte og for hele Samfundet saa vigtigt Anliggende, i et Vorherre selv saa velbehageligt Anliggende?

Og Kirken? Skulde den ikke have nogen Forstaaelse for det unge Menneskepar? Den, som jo har kendt og elsket hver af dem begge, længe førend de to kom til at lære hinanden at kende og elske hinanden; — Kirken, som har taget dem i Favn og velsignet dem straks efter deres Fødsel og fulgt dem med Interesse under hele deres Opvækst, og som ogsaa staar rede til med aabne Arme at tage imod deres Børn igen for at gøre ogsaa dem til Guds Børn — skulde den ikke have Forstaaelse for de unges Kærlighedsforhold?

Jo, den venter jo netop med Længsel paa dem for med Glæde at velsigne deres Kærlighedspagt.

Der gives derfor ikke noget urimeligere end ved et saa vigtigt Anliggende som Indtrædelsen i Ægtestanden ikke at ville have noget med Vorherre og hans hellige Kirke at gøre. Saaledes vil vor katholske Ungdom da formentlig heller ikke bære sig ad. Den vil forhaabentlig tværtimod vise, at den forstaar og bifalder Psalmistens Ord: »Dersom Herren ikke bygger Huset, da arbejder Bygningsmændene forgæves.«

Jeg skulde nu egentlig her imødegaa endnu mange andre falske Grundsætninger, som er i Omløb blandt Ungdommen; men det vilde føre mig for vidt. Jeg vil derfor kun tilføje nogle Ord endnu angaaende de Indvendinger mod vor hellige Religion, som du vist tit støder paa, ja, simpelthen ikke kan undgaa at møde ude i Livet. Du hører dem paa Kontoret eller paa Værkstedet af dine Kammerater, som jeg allerede før har beskrevet for dig, og der kan jo desværre, i det mindste undertiden, være alvorlig Fare for, at du derved lider Skade paa din Tro, din oprindelig barnlig tillidsfulde, urokkelig faste Tro.

For det husker du jo nok, hvorledes det var den

Gang, da du endnu var et lille Barn; du kunde ikke en Gang tale endnu, men din fromme Moder foldede dog allerede dine smaa Hænder til Takkebøn. En Taare blinkede i hendes Øjne af bare Glæde, da du første Gang kunde sige »Mo'r«. Før du begyndte at gaa i Skole, lærte hun dig at gøre det hellige Korstegn og fortalte dig om vor Frelser og hans Lidelse. Paa Skolen lærte du at bede endnu andre Bønner; og hjemme var de alle saa stolte af, at du kunde bede saa smukt og saa godt. Din Moder forberedte dig til det første Skriftemaal, og du fik det første Begreb om Synd og Skyld, om Anger og Bod. Ved din Moders Haand gik du til Kirke, til Messe, og med store Øjne fulgte du Præstens Handling ved Alteret; du lærte din Katekismus og Bibelhistorie, alle Troens vigtigste Sandheder, og glædesstraalende gik du fromt og andægtigt for første Gang til Herrens Bord. Troen var den Gang levende i dig, og du levede af Troen, uden mindste Tvivl eller Betænkning, fordi Gud, Sandheden selv, ved Præstens Mund og ved dine dybt troende Forældres Exempel bød dig at tro. Men Kirken forudsaa, at det maaske ikke altid vilde vedblive saaledes. Derfor kom Biskoppen, da du var blevet lidt ældre, og salvede din Pande med Frelsens Kriksam, idet han under Bøn og Haandspaalæggelse nedkaldte den Helligaand med hans syvfoldige Naadegaver over dig, for at du maatte blive en veludrustet og tapper Ridder i Christi Stridshær og kunne bestaa i Livets aandelige Kamp, som du snart kunde komme mere og mere ud i.

Men desværre er det jo ikke alle, der trofast og udholdende samvirker med den Helligaands Naade. Netop naar de mest har det behov, svigter ofte de unge, opgiver denne tro Samvirken med Guds Naade.

Hører du ogsaa til dem?

Nu, hvor du maaske er omkring en 17—18 Aar, begynder du muligvis ogsaa at føle en ubændig Frihedstrang i dig, ja næsten ligefrem Oprørstendenser, ligervis som Absolom imod sin Fader David. Du vil ikke længere gaa i Forældrenes og Præsternes, i Vedtægters og Sædvaners adstadige Ledebaand. Du vil kun stole paa dig selv, paa dine egne Sanser og din egen Indsigt og ikke paa andres Pegepind. — Dertil kommer saa, at du fra alle Sider er omgivet af en Verden, som synes ganske ligegyldig for alt Trosliv, en Verden, som kun higer efter Ære og Anseelse, efter Rigdom, Pragt og Fornøjelser. Og skønt denne Verdens Goder, efter hvad din kristne Religion har lært dig, ikke skulde være i Stand til at gøre Menneskene lykkelige, saa ser du — lidt forbauset vel i Begyndelsen — at denne Verdens Børn alligevel synes at være tilfredse og lykkelige. Deres Samvittighed synes i al Fald ikke at

forurolige dem eller bebrejde dem noget, trods det, at »de har forladt det levende Vands Kilde for at grave sig Brønde, der ikke kan holde Vand«.

Allerede dette bringer maaske nogen Forvirring og Usikkerhed ind i din hidtil ligevægtige, kristelige Livsanskuelse.

Endelig kommer ogsaa dette endnu til, at du efterhaanden faar mange Stikpiller og Indvendinger at høre imod Troen, imod Religionen, imod Kirken og det ofte fra saadanne Menneskers Side, som ellers synes at staa fuldstændig ligegyldige overfor Kirke, Tro og Religion, og som derfor i Reglen heller ikke har fjærneste Begreb om, hvad de taler om. Men snakke med skal de, og hakke løs paa og overdænge med Spottegloser den, som paa en eller anden Maade troskyldigt er kommet til at røbe, at han endnu sætter Pris paa Tro og Moral.

Hvad har vore unge Mennesker at gøre under saadanne Omstændigheder?

En Ting maa vi slaa fast først og fremmest, nemlig: vi maa aldrig fornægte vor katholske Tro eller give os til at hyle med Ulvene, med Religionens Fjender, ikke en Gang blot paa Skrømt, mens vi i vort Indre bevarer vor kristne katholske Overbevisning. *Credidi, propter quod locutus sum*, »jeg tror, og derfor taler jeg« — det burde være vort Valgsprog. At skamme sig over sin Tro, det er at skamme sig over den guddommelige Sandhed, det er at skamme sig over Gud selv. — Men betyder dette nu, at vi altid skal »snakke Religion« op ad Stolper og ned ad Vægge, at vi skal udbasunere vor religiøse Anskuelser paa alle Gadehjørner? Nej, absolut ikke! Vi skal ikke antaste enhver, vi møder, og spørge ham: er du frelst? er du hellig? Der er ogsaa noget, der hedder religiøs Blufærdighed, at bære sin Skat ømt skjult i sit Hjertes Lønkammer. Det kan ogsaa undertiden være godt og gavnligt. Det er nemlig ikke altid raadeligt at kaste Perler for Svin. At være tavs betyder ikke altid at fornægte sin Overbevisning. Men aldrig at tale og ligefrem frygtsomt at skjule sin religiøse Overbevisning, det kan ikke fritages for at stemples som Synd. Ligesaa naar man undlader at tale af ren Ugidelighed, af Ladhed, Dovenskab, Lunkenhed. Lunkenhed er Vorherre ganske særlig mishagelig. »Fordi du er lunken, hverken kold eller varm, derfor vil jeg udspy dig af min Mund.« Og Dovenskab er en af Hovedsynderne og som saadan en Kilde til mange andre Synder. Den maa vi derfor vogte os for, særlig i vor Tid, hvor det naturlige og overnaturlige staa saa skarpt overfor hinanden, at Kampen for eller imod Christus er bleven usædvanlig hæftig, og hvor der derfor nok kan trænges til frej-

dige og frimodige Kæmpere i Christi Stridshær. Enhver overbevisningstro Katholik maa derfor ogsaa aflægge sin Ladhed og Lunkenhed og efter Evne være med til at øve Apostelgerning, hver blandt sine Omgivelser, ihukommende vor Frelasers Ord: »Hvo som ikke er med mig, er imod mig; hvo som ikke samler med mig, han adspredes.«

Dette som en ganske almindelig Bemærkning.

Men hvad skal du nu gøre i de enkelte Tilfælde, naar du hører disse Indvendinger imod eller Angreb paa Religionen? — Der er to Slags Indvendinger.

Først: de nærmest latterlige, ganske dagligdags, godtkøbs Indvendinger. Du kender dem alle; det er den gængse uforstandige og uoverlagte Snak om Religion og religiøse Ting. Hvis det overhovedet er Umagen værd at svare paa den Slags, saa maa det i al Fald ske paa en rolig og behersket Maade. Det vil næppe nytte noget at blive vred. Det vil de andre blot more sig over og benytte som Anledning til at diske op med endnu mere af samme Skuffe. Nej, den Slags Angreb og Indvendinger, som i Reglen kun fremkommer som mislykkede Forsøg paa at være vittig eller interessant, besvares allerbedst i samme Toneart, paa en gemytlig og fornøjelig Maade; om muligt (dersom man har Evner dertil) ved en lille slagfærdig Replik, som rammer. Derved kommer man i Reglen længst — overfor den Slags.

Men der gives ogsaa andre Indvendinger, mere alvorlige Indvendinger, som stemmer til Eftertanke, og hvorpaa du maaske ikke straks har Svaret parat eller ikke en Gang aner, hvad der kan svares. Hvad skal du saa gøre?

Drejer det sig om et alvorligt Menneske, som ønsker ærligt at drøfte et alvorligt Spørgsmaal, saa forhør dig først hos en, der ved Besked. Det er der ikke noget ydmygende i. Thi ingen kan jo vente og forlange, at du skal være inde i alle polemiske Spørgsmaal, som selv en Dr. phil. eller theol. maa undersøge nærmere, inden han kan svare derpaa. Det er derfor bedre at vente med at svare, end at svare forkert. Men et alvorligt Spørgsmaal maa man aldrig uden videre afvise, allermindst paa en affejende Maade. Maaske er den, der spørger, en virkelig ærligt søgende Sjæl, som ikke har syndet imod Lyset, men oprigtigt ønsker at komme ud af sin Usikkerhed og sine Tvivl, og som derfor har Krav paa at faa Oplysning, netop den Oplysning og Vejledning, som du kan give efter dine Evner og dine Gaver, siden Vorherre nu netop har sendt ham til dig. — For Resten kan man i vor Tid konstatere en ny Opblomstring af religiøs Interesse, en mere oprigtig Søgen efter og Modtagelighed for Sandheden. Det maa vi tage Hensyn til. Naar det modsatte ikke er bevist eller umid-

delbart indlysende, saa maa vi altid gaa ud fra denne Mulighed, at den, der henvender sig til os, er en ærligt søgende Sjæl, som trænger til vor Hjælp, og vi har da den Pligt at hjælpe efter Evne. Naar vi selv er født af kristelige, maaske endog af katholske Forældre og opvokset i tilsvarende Omgivelser, kan vi aldrig takke Gud nok for, at han har udvalgt os, og vi kan ikke være for ydmyge og hensynsfulde, for kærlige og overbærende overfor andre, som er bleven mindre begunstigede.

Men en saadan Opgave, et saadant næsten apostolisk Hverv og Virke, kræver ogsaa, at man forbereder sig dertil, ruster sig dertil, først og sidst ved Bøn. Bønnen er vort bedste Rustkammer og den bedste Træning, naar vi skal tage den nævnte Gerning op at hjælpe andre til Sandhedens fulde Erkendelse.

Men her findes vistnok den egentlige Grund til vor Ungdoms Trossvaghed, dens Veghed og Forsagthed: man beder ikke nok. Ja, man vover maaske ikke en Gang at bede om de til denne Gerning fornødne Naadegaver; maaske af Undseelse; man tror, det er anmassende ogsaa at ville være med i saa stor en Gerning.

Men det er falsk Undseelse, ilde anbragt Ydmyghed. Vorherre har Brug ogsaa for dig. Ogsaa dig gælder hans førnævnte Ord: »Hvo som ikke er med mig, er imod mig.« — Gaa derfor ogsaa du kun trygt til din Frelser, bed og bønfold og anraab ham ihærdigt og udholdende ligesom den blinde udenfor Jerichos Mure: »Herre, hjælp mig, at jeg maa blive seende, at jeg maa se og forstaa, hvad der er at gøre, hvad der ventes af mig, hvad der er min Opgave!« — Saa vil du sikkert ogsaa faa Naade til midt i en vantro og lastefuld Verden at vandre som et Lysets Barn, at leve dit Liv som et dragende Eksempel paa et ærligt, overbevisningstro kristelig-katholsk Liv og Levned. Og det er netop den allerbedste Maade at forsvare sin Tro paa, den allervirksomste Form for Propaganda. Husk det vel og vogt dig fremfor alt for nogensinde at give andre Forargelse ved en Optræden, som er i Modstrid med din hellige katholske Tro.

Men dette sidste er dog en altfor ringe, blot negativ Opgave. Den kan et ædelt anlagt, højere stræbende Menneske ikke nøjes med. Dersom du er virkelig taknemlig imod Gud for din katholske Tro og værdsætter den paa rette Maade, anser den for din allerkostbareste Skat — og samtidig er besjælet af den rette Kærlighed til Gud og til Næsten, saa er det jo umuligt ikke ogsaa at unde din Næste samme Lykke, ja, ønske ham den og gøre dit til, at han ogsaa maa komme i Besiddelse af den. — Og du maa ikke tro, at du selv bliver fattigere ved at give og med-

dele andre af denne din Skat. Tværtimod, du vil selv vinde derved, selv beriges derved. Der er et Ord, som lyder: *docendo discitur*, d. v. s. man lærer selv, ved at belære andre; man bliver selv bestyrket i sin Tro og Overbevisning ved at arbejde paa ogsaa at bibringe andre den.

Det vil maaske nok være et sjældent Syn at se en cirka 18aarig ung Mand besjælet af en saa dyb og alvorlig Religiositet, at han ønsker at vinde andre for Gud og for Himmelen; men netop det sjældne ved dette Syn, det vil gøre Indtryk. Thi det er baade smukt og opbyggeligt og dragende at se en gudfrygtig ung Mand tage en stor og alvorlig Gerning op med Iver og Interesse.

Og alligevel — selv om du gør det, kan det maaske dog hænde dig (som en Prøvelse), at du bliver overfaldet af Tvivl og Modløshed og fristes til at spørge dig selv, om du egentlig har videre Grund til at være saa begejstret for din katholske Religion, for den Kirke, som jo dog ofte af andre — i deres Uvidenhed og Indskrænkethed — anses for en lille obskur udenlandsk Sekt, hvis smaa Menigheder og usle Kapeller man trækker paa Smilebaandet af; de ved jo ikke, hvem der har til Huse i Tabernaklet, paa Alteret, selv i vore fattigste Kirker og Kapeller. — Skulde du hemsøges af saadanne Tanker, saa glem ikke, men hold dig det ret for Øje, at Kirken er en Fortsættelse af Christi selv, at den er Christi mystiske Legeme, som stadig paany lever Christi Liv og gennemgaar alt, hvad Christus har gennemgaaet i sit Liv, nemlig Lidelse, Forfølgelse og Død, men ogsaa Opstandelse og Forherligelse. Sejr og Nederlag, Nederlag og Sejr afveksler i Christi Liv, men hans største Nederlag, hans Død paa Korset var dog den største Sejr og er tillige det sikre Underpant paa den definitive Sejr ogsaa for hans mystiske Legeme, hans Kirke, den stadig stridende, lidende, døende og overvundne og dog sejrende Kirke. »Har de forfulgt mig, skal de ogsaa forfølge eder.« Opfyldelsen af disse Ord paa vor hellige Kirke er netop et yderligere Sandhedens Kendemærke for den. Læs herom i Johannes Jørgensens lille Skrift: »Min Livsanskuelse«. Endnu udførligere finder du dette samme interessante Emne behandlet i R. H. Bensons: »Christus i Kirken« (oversat af Sigrid Undset), det er noget af det bedst egnede til at bibringe baade unge og gamle Forstaaelsen af, Beundring for og Kærlighed til vor hellige katholske Kirke.

— Vi maa benytte ogsaa saadanne Midler (god Læsning) til Befæstelse i Troen og til Udvidelse af vore religiøse Kundskaber. Men først og sidst Bønnens store Middel.

Et af de Billeder, som Evanglierne har tegnet for os, og som vi vistnok vanskeligst glemmer, er det, hvor Apostlene ombord paa deres Skib overfaldes af et vældigt Uvejr paa Genesareths Sø og derfor skrækslagne tyer til deres Herre og Mester, som hviler i Agterstavnen, og raaber til ham: »Frels os, Herre, vi gaar til Grunde.« »Hvorfor er I bange, I lidettroende?« svarer Mesteren, og saa rejser han sig med rolig, men værdig Majestæt og byder Storm og Bølger, og det blev ganske blikstille.

Følg dette Apostlenes Eksempel!

Naar Kampe og Vanskeligheder taarner sig op om dig, naar Tvivlens og Mismodets mørke Bølger truer med at sluge dig, saa ty med Tillid til din Herre og Mester og bed ham med Inderlighed: »Herre frels mig, jeg gaar til Grunde!« Og han, som ene har Magt til at byde Storm og Bølger, han vil ogsaa række dig sin almægtige Haand, drage dig op af Tvivlens Afgrund og føre dig frelst i Land paa Sandhedens urokkelige Klippegrund.

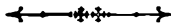
Unge danske katolske Mænd! I Pintsedagene skal vi samles til et Møde for hele Vikariatets Ungdom. Jeg indbyder eder alle til der i Endrægtighed at overveje og drøfte vor Ungdoms fælles Anliggender og Interesser, i Haab om, at dette Møde maa blive Udgangspunktet for et fornyet aandeligt Liv, saa at I derefter med frisk Mod og nye Kræfter vender tilbage til fortsat og udholdende Arbejde i den fælles gode Sags Tjeneste.

Kære unge katolske Mænd! Jeg anbefaler dette Hyrdebrev til Gud, for at Han maa lægge befrugtende Kraft i mine Ord, og jeg beder Ham samtidigt om at skænke eder alle sin beskærmende Velsignelse.

København d. 25. Januar 1929.

† JOSEPH

Biskop, Apostolisk Vikar.

Fædrenes Vidnesbyrd.

6. Sjælen.

Vi kender fra vor Barndom af Fortællingen fra Bibelhistorien om Menneskets Skabelse. Denne Beretning: Gud skabte det første Menneske i sit Billede og sin Lignelse — var et af de første Indtryk fra vor Børnelærdom; men den er ogsaa en Grundsandhed i Kristendommen: den men-

neskelige Sjæl er udødelig. Disse Sandheder: vor Sjæl er et Guds Billede, noget fra Gud, den er udødelig, den er evig, den skal vi derfor agte paa — disse Sandheder findes som en Yndlingstanke hos de gamle Fædre, som nogle af de følgende Citater lærer:

»Betragt Guds Billede; du finder dèr Mennesket; betragt Menneskets Billede; du finder dèr Gud. Inden i os bor Sjælen, den er udødelig som Gud; thi den bliver i Live i Evighed, hvad enten det er i Lyset eller i Mørket.« (*Isaak af Antioch.* Belærelse om Djævelen.)

»Gud har skabt Mennesket i sit Billede, for at han, ligesom Gud ved sin Almagt hersker over hele Skabningen, ved sin Fornuft, hvorved han tillige erkender og ærer sin Skaber, skal herske over alle jordiske Væsener.« (*Augustinus*, om den første Underv. i Relig.)

»Sjælen stræber efter det Udødelige, og derfor er den selv udødelig. . . Hvorledes kunde Sjælen gaa til Grunde, da det er Sjælen, fra hvilken Livet stammer? Tillige med Sjælen kommer Livet; gaar Sjælen bort, saa gaar og Livet bort; Sjælen er altsaa Livet. Hvorledes skulde den være udsat for Døden, eftersom den ophæver Døden? Sne og Ildens Varme kan ikke forliges, Sneen forsvinder for Ildens Varme; Lys og Mørke kan ikke enes med hverandre, thi Mørket jages paa Flugt af Lyset. Paa samme Maade har Sjælen, fra hvilken Livet stammer, ikke noget Fællesskab med Døden, og derfor dør den da heller aldrig.« (*Ambrosius*, Døden 9.)

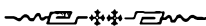
»Ransag dig selv, hvo du er; lær at kende din egen Natur; du skal vide, at dit Legeme skal dø, men at Sjælen er udødelig, og at vi ejer et dobbelt Liv: det ene tilhører Legemet og er hurtigt forbi, det andet er beslægtet med Sjælen og er uden Grænser. . . Vær ligegyldig overfor dit Kød, thi det er forgængeligt; men bær Omsorg for Sjælen, thi den er et udødeligt Væsen. Agt paa dig selv for at give enhver det, der tilkommer den: Legemet Føde og Klædning, Sjælen Guds frygtens Lærdom, Dannelse, Dyd, det ondes Bekæmpelse. . .« (*Basilius* »Agt paa dig selv« 3.)

»Med Rette er Mennesket en Guds Ven, eftersom han er hans Hænders Værk. De andre Ting er bleven frem-

bragt ved Guds almægtige Ord, men Mennesket er blevet til ved Guds Haand, og Gud har indaandet ham noget fra sig selv.« (*Klemens Alex. Pædagog. I. 3.*)

»Du er et Menneske, det vil sige et Væsen, som Gud selv har dannet. Bliver du ikke, naar du overvejer det i dine Tanker, opfyldt af Glæde over, at du er fremgaaet af Guds Hænder, der er din Skaber, at du er skabt i din Guds Billede, og at du ved en god Vandel kan løfte dig til Værdighed med Englene? Du har faaet en fornuftig Sjæl, og ved den kan du erkende Gud. Dig er underkastet alle Dyr; din Fornuft har bygget Byerne, aabnet Havene og stillet Land og Hav i din Tjeneste.« (*Basilius smstds. 6. 7.*)

Josef Resch.

Af en Korsrelikvies Historie.

Af *Holger Baadslund.*

Det var ind under Jul for en Del Aar siden — længe før jeg blev Katholik — at jeg »ved at Tilfælde« kom i Besiddelse af det lille, gamle Jerngemme med de ejendommelige gamle, gullige og blærede Glas, der nu har fundet sin Plads i Sokkelen paa et gammelt Standkrucifix af Sølv og Ibenholt.

Det blev falbudt af en berejst Mand sammen med nogle smaa, gamle, italienske Mosaiker og ældre, men værdiløse, Porcelæner med Billeder af Petrus og Paulus, fattede i Sølv. Det gamle Gemme fangede min Interesse, og der paakom mig, mens jeg stod med det i Haanden, en ejendommelig Følelse, som jeg ikke formaar at beskrive. Jeg ønskede at eje det — og erhvervede det; først mange Aar senere skulde jeg faa at vide, hvad det var, jeg ejede.

Gemmet rummer et purpurfarvet Stykke Pergament, hvori der er skaaret ni rhombeformede Huller — ét stort i Midten og otte mindre i en Kreds udenom. Hullernes Bund dannes af et ejendommeligt vævet, blaat Stykke Stof, der er limet paa Pergamentets Bagside. (Stoffet har jeg fundet Mage til i en af St. Andreaskirkens Relikviekapsler.) I den midterste Celle ligger tre, en halv Centimeter store,

brunlig-sorter Træsplinter og i de otte andre relativt store Knoglestykker. Gemmet har to Glas; bag Bagsiden ses et andet Stykke Pergament med et sepiategnet og farvelagt Billede af en Helgen. Han holder Hænderne foldet foran Brystet, med Fingerspidserne mod hinanden, og ser op mod et flammende *IHS*, der tegner sig mod Himlen. I Billedets Underkant læses med Lupe: Sct. Ber; de sidste Bogstaver er gaaet tabt ved Beskæring. Jerngemmet har aldrig været forsynet med Segl, da Huller til Silketraad mangler.

Den første, der saa Kapslen herhjemme, var en katolsk Præst. Selv har han maaske forlængst glemt det; men jeg har ikke glemt, at han efter en Stunds Forløb bøjede sig dybt og kyssede det gamle Gemme — han tænkte og følte maaske det samme som jeg.

Paa Grund af dets hele ejendommelige Karakter og paa Grund af Præstens — senere en lille St. Josephssøsters — og min egen Følelse overfor det kom jeg aldrig bort fra, at jeg stod overfor en virkelig Relikvie af Vorherres Kors. Af Bogstaverne og Billedet sluttede jeg mig til, at Gemmet desuden sikkert rummede en Relikvie af Bernardino af Siena. Bogstaverne Ber passede, og Helgenen er netop berømt for sin Andagt til Jesu hellige Navn (*IHS*). Men, det var jo altsammen Gisninger; Authentiken manglede.

En præstelig Ven foreslog mig nu at sende Gemmet til en Præst, der dengang opholdt sig i Rom, for om muligt at faa at vide, om den middelalderlige Indfatning var kendt i Rom som Korsrelikviefatning, f. Eks. fra Korstogstiden, hvilket efter vor Mening var sandsynligt. Jeg afsendte det og fik det tilbage, uden at nogen var adspurgt. Og jeg var lige vidt.

Jeg tænkte saa paa at undersøge en af Splinterne ad mikroskopisk Vej, men opgav det, da jeg derved højst kunde faa at vide, om den var af samme Træsart som Kristi Kors — og dermed atter var lige vidt, og en Partikel fattigere.

Paa den Tid læste jeg sjette Bog af Johannes Jørgensens »Mit Livs Legende« og fandt en Aften følgende Linjer i Digterens Beskrivelse af hans Besøg hos den belgiske Stigmatiserede, Rosalie Put:

»Med andre og finere Sanser end dem, Mennesker ellers er i Besiddelse af, skelner hun (Rosalie Put) tydeligt beligt fra profant, Genstande, som har modtaget præstelig Velsignelse, fra Ting, som er uviede. Præsten prøver nu dette ved at holde Relikvier, Medailler, Krucifixe, Rosenkranse, Andagtsbilleder hen til Rosalie — ganske rigtigt hilser hun dem med en Hovedbøjning, hvis de er velsignede, men forbliver i modsat Fald ubevægelig . . . Ved en enkelt Relikvie synes hun at komme i stærk Sindsbevægelse, rejser sig halvt op i Puderne og søger med Læberne ivrigt at naa det Hellige, der vises hende — »det var en Relikvie af Vor Herres Kors,« hvisker Præsten til mig. En uindviet Medaille, som jeg derpaa rækker frem mod den Stigmatiserede, lader hende derimod ganske kold, et Pengestykke faar hende til at trække sig tilbage som i Lidelse . . . Men min Rosenkrans bøjer hun sig for og kysser Krucifikset paa den — og da Præsten holder sin højre Haand hen mod hende, bøjer hun sig ogsaa for den og kysser de to viede Fingre. Jeg vil opnaa det samme Resultat, men ingen af mine Fingre vækker den Ekstatiske Sympathi. (Og jeg bemærker, at den westfalske Præst for Tilfældet ikke bar gejstlig Dragt.) . . .«

Jeg husker endnu, at jeg lagde Bogen bort, da jeg havde læst Kapitlet ud — slukkede min Lampe og satte mig hen ved Vinduet. Jeg sad længe og saa paa de høje, svajende Popler ovre paa den gamle Kirkegaard udenfor mit Vindue. Maanen gød sit hvide Sølvlys over den natte-stille Haves Sten og Kors, der snart kom tilsyne, snart forsvandt under den urolige Vinternats jagende Skyer. Jeg sad med det gamle Gemme i min Haand og tænkte paa, hvad vore moderne Videnskabsmænd mon vilde tænke, hvis de læste den »naive« Digers Beretning om Besøget hos den lille flamske Bondepige! Vilde de ikke hellere antage den mest absurde Forklaring fremfor at give Gud Æren? Vilde de forstaa, at hun skulde lide, for at vi skal tro? Vilde de forstaa, at vi skal beskæmmes ved at se, hvilket Indtryk Kristi Lidelse gjorde paa den lille Fattige i Aanden — Lidelsen, der oftest lader os saa kold? Vilde de tro, at hun havde sin oversanselige Viden fra »en Anden, en Skønnere og Større«?

Saaledes tænkte jeg, og den Nat besluttede jeg at sende Gemmet til hende, den lille Guds Fattige i Aanden, den eneste — saaledes tænkte jeg dengang — der kunde give mig Svar paa mit Spørgsmaal: er dette, eller er det ikke?

Men ak! jeg fik det ikke gjort; jeg husker ikke mere hvorfor. Og da jeg senere vilde realisere Tanken, var den lille Rosalie Put død og — som det dengang syntes mig — den sidste Mulighed for at faa Spørgsmaalet løst bortvejret. Atter laa det gamle Gemme i Aar og Dag, og jeg tror næsten, jeg glemte Rosalie, indtil Posten bragte de første bayerske Aviser, der fortalte om den lille, nye Stigmatise-rede: Therese Neumann i Konnersreuth.

Da blev det, Digteren oplevede ved Rosalies Leje, atter levende for mig, og jeg længtes efter Beretningerne der-nede fra og ærgrede mig over, at jeg intet vidste om The-rese, da jeg var i Bayern. (Det var kun en Maanedes Tid siden, jeg var kommet hjem fra en Tur til Ettal, Ober-ammerngau og det berømte Valfartssted Altötting, »det tyske Loreto«). Men jeg skulde altsaa ikke se og maatte være glad for at faa Lov til at lytte. Længe skulde jeg ikke vente; Sognepræstens Redegørelse kom hurtigt, Be-retningerne strømmede ind, og snart fortalte alle de bay-erske Blade om den lille, taalmodigt lidende Bondepiges uforklarlige Hemmelighed. Atter stod navnkundige Lærde foran den store Gaade — hør som ude hos Rosalie paa Gaarden midt i den limburgske Hede, uden at finde en Løsning.

Denne Gang maatte jeg ikke glemme. Umiddelbart efter Offentliggørelsen af de to Artikler her i »Ugebladet«, hvori jeg bragte Resultatet af den lægevidenskabelige Un-dersøgelse, blev Gemmet ved Pater Menzingers elskvær-dige Hjælp sendt til Therese Neumanns Sognepræst, Pa-stor Naber, med Anmodning om at forelægge Therese Relikvierne under en af hendes Ekstaser.

Onsdag d. 19. September i Aar modtog jeg Gemmet og Pastor Nabers Svar. Det lyder i al sin Korthed i Oversættelse:

Konnersreuth, 5. Juli 1928.

Therese Neumann erklærer i ekstatisk Tilstand an-gaaende medfølgende Relikvier:

Korspartiklerne er ægte; de er lagt i dette Gemme i det 15. Aarhundrede.

Af de andre Relikvier er 3 uægte. De 5 ægte er af d. h. Bernardino af Siena, d. h. Agathe, d. h. Ursula, d. h. Stephanus og d. h. Apostel Andreas.

Naber,
Sognepræst.

Ved Siden af Sølvkapslen med det gamle Jerngemme laa et lille Billede af Thérèse af Jesusbarnet. Bagpaa Billedet har Therese Neumann skrevet: »Beten wir für einander. Therese Neumann.«

Jeg modtog Pakken i den samme Stue, hvor jeg hin Vinternat læste om Digterens Besøg hos den flamske Stigmatiserede. Der er gaaet Aar siden da. Septembers lette, friske Luft strøg ind ad mit Vindue, og Solen laa over de Dødes gamle Have, spillede i det let falmede Løv og tillod endnu engang Havens gamle Blodbøg at bryste sig i sin rødbrune Pragt — inden Efteraarstormene ribber den nøgen.

Jeg stod — nu som dengang — med det gamle Gemme i min Haand. Jeg tænkte ikke paa Rosalie, ikke paa Digteren, ikke paa Therese — og slet ikke paa, hvad Videnskaben vilde tænke.

Jeg gentog atter og atter for mig selv de samme tre Ord: Korspartiklerne er ægte, Korspartiklerne er ægte ...

Og jeg forstod ikke — kunde ikke forstaa, at jeg i min Haand holdt en Del af det Kors, hvorunder Vorherre segned, dèt Kors, som Simon maatte hjælpe den Almægtige at bære, dèt Kors, der bar det Guds Lam, som borttager Verdens Synder, dèt Kors, ved hvilket der ene er Frelse.

Jeg forstod ikke, kunde ikke forstaa — og vidste tilsidst intet bedre end at tænde to viede Kærter i et Par store gyldne Stager. Jeg stod længe og stirrede paa Kærternes røde Flamme, der brødes med Efteraarssolens milde, gyldne Lys, der faldt ind over det lille Alter — lagde saa Gemmet ind bag Sølvdøren i Sökkelen paa det gamle belgiske Krucifix — og har ingensinde følt min egen Uværdighed dybere.

Rosenkranssognets Menighedsmøde.

Torsdag den 7. Februar afholdtes Menighedsmøde for Rosenkranskirkens Sognemedlemmer i Institut Jeanne d'Arc's Festsal, Frederiksberg Allé. Besøget var ret godt i Betragtning af, at en Del vel nok har haft Betæneligheder paa Grund af Epidemier og det kolde Vejrlig. Der var mødt ca. 150 med Sognets tre Præster d'Hrr. Bernh. Jensen, Messerschmidt og Peter Schindler i Spidsen. Mødet indledes med en Sang, hvorefter Sognepræsten holdt en lille Indledningstale, i hvilken Pastoren redegjorde for, hvad Meningen i Grunden var med Afholdelse af saadanne Møder. »Det er navnlig for at lære hinanden at kende og for at tale sammen om, hvad der foregaar her i vort Sogn,« udtalte Pastoren blandt andet og talte derefter om de uheldige Mangler ved vort Sogn: ingen Mødesal, alt for lille Kirkerum o. s. v., sluttede med en Tak til Sct. Josefs-Søstrene for deres Imødekommenhed med Hensyn til at huse os og have Ulejligheden med Arrangementet, ønskede alle de Tilstedeværende »Velkommen« og overgav derefter Ordet til Hr. Pastor Peter Schindler, der talte om »Fangen i Vatikanet,« Øjeblikkets mest aktuelle Emne og Tidens mest brændende Spørgsmaal.

Pastor Schindlers Foredrag var ledsaget af herlige Lysbilleder, der viste os Peterskirken, Vatikanet, saavel udvendig som indvendig, man saa Billeder af de sidste Paver, af højere og lavere Embedsmænd, ansatte ved Pavehoffet, alt imedens Pastoren gav Billederne Liv ved nøje at give Tilhørerne Forklaring paa, hvad de forestillede. Efter Foredraget sang man »Paa Sandheds Fjeld —«, saa blev Salen ryddet og Kaffebordene dækket. Under Ledelse af Hr. Organist Fr. Siegler sang Rosenkranskirkens Kor forskellige Sange, og man tilbragte et Par behagelige Timer sammen.

Rosenkranskirkens Præster og ganske specielt Sognepræsten fortjener en Tak for, hvad der her er paabegyndt. Vanskelige har Forholdene altid været i vort Sogn af mange forskellige Grunde, som det ikke er ligetil at gøre Rede for, men nu da en Begyndelse til en Samling er gjort, vilde det sikkert glæde de Præster, der er beskikket Sognets Medlemmer som Sjælesørgere, om de ogsaa kunde spore Resultater af deres Arbejde. Og hvad enten det nu bliver til et, to eller flere Menighedsmøder i Løbet af Vinteren, lad os saa alle, der tilhører Rosenkranssognet, møde frem og vise os som trofaste og gode Medlemmer — til Gavn for os selv og til Glæde for vore Præster.

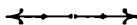
L. A.

Tyburns Galge.

Ikke noget hyggeligt Emne for en Aften i Højskolen — en Galge. Naar det er Martyrers Blod, som farver den, fristes man endda til at svælge i Had mod dem, der rejste den. Men man kan dog ogsaa se Galgen i renere Lys. Da Vorherre fra sit Kors drog alle til sig, drog han ogsaa deres Blik mod det »ædle Kors, som aldrig svigter«, det »gode Træ«. Martyrerne gør paa deres Vis det samme for deres Galgetræ. Nu staar en nøjagtig Kopi af Tyburns Galge som Triumfbue over et katholsk Aller. Det kan derfor ikke være urigtigt — i den rette Aand — at mindes denne Galge og dens Ofre, som alle blev iklædt Værdighed ved at ophøjes paa Martyriets smertende Trone.

fr. *Dominicus*.

Nye Bøger.

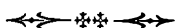

Universal Knowledge. (Volume II. 1778 columns. Cloth. 27 sh. The Universal Knowledge Foundation. New York. 1928.)

Det er snart halvandet år siden, der her i Ugebladet fremkom en anmeldelse af 1ste bind af denne almenhåndbog (konversations-leksikon). Grundet på sygdom blandt hovedudgiverne af det store til tolv bind beregnede værk har det været så længe, før andet bind, der omfatter hele bogstavet B, har kunnet udkomme. Hvad godt, der blev sagt om det nye arbejde, da dets 1ste bind blev anmeldt, kunde gentages her: det er et arbejde, som katholsk intelligens og katholsk energi kan være stolt af. Artiklerne, der jo omfatter alt, hvad man plejer at finde i sådanne håndbøger — lige fra Bibelen, Brasilien o. s. v. til den sidste nye art af bridge af 15. Septbr. 1927 — er præget af nøjagtighed, præcision og umådelig nøgternhed. Lad mig blot fremdrage artikelen om Baptisterne — — jeg tænker ikke, en eneste af disse vilde have det mindste at indvende mod nogetsombelst, af hvad der fortælles om deres oprindelse, tro, udbredelse, organisation o. s. v. Dette præg af upartiskhed og den fuldstændige mangel på selv den mindste fanatisme er særlig iøjnefaldende og tjener i høj grad både udgivere og medarbejdere til ære; men det bør også være således; thi er der nogen, der bør være tolerant og har råd til at være tolerant i sin fremstilling af andres anskuelser og tanker, så er det den, som har fået den nåde selv at besidde den sande tro.

Af artikler af speciel interesse for Danske findes ikke mange. Der findes dog fire biografier af fire af vore store Bartholiner i det syttende århundrede. Ligeledes to af de to brødre Brandes, uden nogen nedsættende domme, upartisk refererende. En lille beskrivelse af Bornholm vil Danskere også kige i med interesse; den er ikke lang, men giver dog ikke så lidt oplysning og kunde efter hele værkets anlæg på ingen måde være større. Ni udmærkede landkort og en mængde billeder, hvoraf ikke så få kolorerede (f. ex. om fugle, om botanik), gør det fortrinlige værk end mere anvendeligt og belærende.

Skulde nogen have lyst til at få noget at vide om vilkår for anskaffelsen, kan sådanne skrive og bede om et prospekt over håndbogen til *The Universal Knowledge. 119 High Holborn, London. W. C.* Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. S. M. D. M.s Fastelavnsfest Onsdag den 6. Februar forløb paa særdeles fornøjelig Vis med Tøndeslagning, Hyldest af Kattekonge og senere med Talloteri, hvor man kunde hente sig flere gode Gevinster. Hr. Barfred fortalte Historier, og Aftenen sluttede med fælles Kaffe bord. Skr.

S. M. D. M.s Styrelse anmoder indtrængende (af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning) de Medlemmer, der eventuelt staar i Restance med Kontingent, om snarest at indbetale dette. Indbetaling kan som sædvanlig finde Sted paa Skolen.

— Vincentskonferensernes 1. Generalmøde fandt Sted Søndag d. 17. Februar i St. Ansgars Sogn. Hans Højærværdighed Biskoppen deltog i Mødet, som kun var faatalligt besøgt. Mødet lededes af Formanden A. V. Günther. Beretning og Regnskab fra de 5 Konferenser og Lokalraadet blev forelagt samt Ekstrakt af Foreningens Virksomhed i 1928. Et Andragende fra Generalraadet i Paris om Bidrag til et Køb af en ny Administrations-Bygning maatte man vente med at bevillige, da den haarde Vinter lagde for stærkt Beslag paa de desværre smaa forhaandenværende Pengemidler. Iøvrigt opfordrede Biskoppen Vincentsbrødrene til energisk at hverve nye Medlemmer og særligt blandt Ungdommen, en Opfordring, som havde Bud til langt flere end de faa Medlemmer, der havde givet Møde.

— Fredag den 15. ds. afholdtes i St. Ansgars Kirke en højtidelig Requiemsmesse for afdøde Enkedronning Mária Christina af Spanien, hvis pludselige Dødsfald saa mærkeligt indtraf, netop som vor egen Konge og Dronning skulde aflægge officielt Besøg hos det spanske Kongepar i Madrid. Requiemsmessen, der blev sunget af Hs. Højærværdighed Biskoppen, overværedes af Hs. kgl. Højhed Kronprinsregenten, Prinserne Valdemar, Harald, Gustav, Axel og Erik samt Prinsesserne Helena, Thyra, og Erik, hele det herværende Corps diplomatique, de højeste civile og militære Myndigheder og en Del særlig indbudte Venner af Spanien. Den spanske Gesandt, Minister de Agüera, tog ved Kirkedøren personlig mod de indbudte og ledsagede sammen med Biskoppen og Kirkens Præster Kronprinsregenten til Plads. Efter Messen foretog Biskoppen Absolutionen ved den med det spanske Kongeflag dækkede Katafalk.

— Forrige Tirsdag udfyldtes Højskolens Aften af en Oplæsning af Forfatterinden Fru Rose Brun. Fruen, der er en fortrinlig Oplæser, begyndte med en interessant og meget smukt fortalt personlig Rejseoplevelse fra Sydtyrol, læste dernæst en egen Novelle »Hjemad« og sluttede med i norsk Tungemaal at læse Indledningen til Bjørnsons Fortælling »En glad Gut«. Sidste Tirsdag holdt Pastor Menzinger et meget tankerigt Foredrag om Privat-ejendom og Kommunisme.

Afrika. En Karavane er paa Vej til Le Hoggar midt i Sahara for at hente Eremiten Pater Foucaulds Lig. Pater Foucauld blev myrdet i 1916. Hans Liv har i de senere Aar ofte været omtalt. Først var han fransk Officer, foretog derefter store Opdagelsesrejser i Nordafrika, for hvilke han modtog de højeste videnskabelige Udmærkelser. Saa blev han Præst og levede en Række Aar i Sahara blandt Beduinerne. Der arbejdes nu paa hans Beatifikation.

Meddelelse fra Rosenkranssognet, St. Ansgars Sogn og Sakramentsognet.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1928 (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) bedes *snarest* indbetalt til Menighedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne.

Forvaltningsraadet.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottenlund.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 1. Marts.)

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse.
Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse.
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse.
Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- St. Josefs Kirke:** Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet
som er udstillet hele Dagen; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprædiken.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprædiken.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5 af Pater Franz Jaworski C. SS. R.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Jesu Hjerter Kirke. Fasteprædikener, hver Søndag Aften Kl. 6. af Pastor Günther.

Roskilde.

Fasteprædikener holdes af Pastor Nösen hver Søndag Formiddag ved Højmessen Kl. 10.

Tysk Fastelavnstest.

Lampen kom ud paa I 15 og kan afhentes Hans Bogbinders Allé 2 inden den ¹/₈.

Til Fordel for Hedningebørnene spiller **St. Knuds Skoles** yngre Elever Stykket

„Forældreløs“.

Søndag d. 24. Februar Kl. 3 Eftm. og

Mandag d. 25. Febr. Kl. 7¹/₄ Aften.

Handlingen har 4 Akter og et Forpil.

Billetter for Voksne à 75 Øre og for Børn à 25 Øre faas hos Portneren, Stenosgade 4.

Skolebørnenes Bispising i St. Ansgars Kirkeskole trænger til Hjælp og Støtte for at kunne blive fortsat, og bringes derfor, ligesom i de foregaaende Aar, i velvillig Erindring. Bidrag hertil modtages med Taknemlighed baade af St. Josefs-Søstrene (Østerbrogade 7 D) og af Pastor v. Kettenburg, Bredgade 64.

Den 4. Febr. 1929.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Hr. Sognepræster, i de katholske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

St. Vincentsforeningens Regnskab for Systuen i Sakraments-Sogn fra 1. Januar 1928—1. Januar 1929.

Uddelt til Piger og Dreng: 32 Chemiser — 34 Par Benkl. — 15 Undevkjoler. — 14 Par Strømper. — 7 Huer — 5 Forklæder. 36 Kjoler. — 7 Par Muffediser. — 13 Uldtrøjer. — 5 Overstykker. — 25 Skjorter. — 40 Dreng-Bluser. — 42 Par Benkl. — 3 Trøjer. 6 Natkjoler. — 1 Liv. — 25 Par Sko og Støvler.

Til Voksne: 35 Stk. brugt Tøj. — 1 Lagen. — 1 Pudevaar. — 4 Par Galoscher.

Ialt uddelt 322 Stk. Tøj. — 25. Par Sko og Støvler. — 4 Par Galoscher. — 1 Pudevaar.

Af Gaver har Foreningen modtaget: 102 Stk. forskellige Beklædningsgenstande. — 23 Par Sko og Støvler. — 4 Par Galoscher. — 1 Pakke Klædesrester. — 1 Pakke hvidt Tøj. — 2 Pakker Prøver. — 1 Stk. Bomuldstøj.

Tillige modtaget fra »Apostlenes Dronning« 33 forskellige Beklædningsgenstande.

Alle, som har ydet Foreningen Støtte, bringes herved en hjertelig Tak.

Exercitier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 27. Marts Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen den 31. Marts. — Baade ældre og yngre kan deltage. Vederlaget er 10 Kr. (De Herrer, der er nødte til at møde paa deres Arbejdsplads Paaskelørdag Morgen, er ikke afskaarne fra at deltage.) Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i meget god Tid sendt til Pater L. Günther, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Exercitier for unge Piger

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Piger til **Exercitier i Assumptionsklostret**, Mosehøjvej, Charlottenlund fra **Tirsdag d. 26. Marts** Kl. 6³/₄ Efterm. til **Paaskelørdag d. 30.** Kl. 11 Form.

Dagsordenen for lukkede Exercitier følges.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wisum, Strandboulevard 33³, Kbhvn. Ø., senest den 23. Marts 1929.

»Apostlenes Dronning«

»Fredens Dronning«.

»Maria Rosenkranskrøning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 24. Februar i Jesu Hjerte Kirke Kl. 8¹/₂.

Katholsk Radioklubs

aarlige Generalforsamling finder Sted Tirsdag den 26. Februar Kl. 8 pr. i Empiresalen, Blegdamsvej 26. Medlemskort for 1929 giver Adgang. Mød talrigt, da der skal foretages en Del Nyvalg til Bestyrelsen. Bestyrelsen.

Ved Bortlodning blev følgende Numre udtrukne i Horsens:

No. 1 paa 145	—	No. 2 paa 502
No. 3 » 173	—	No. 4 » 325
No. 5 » 409	—	No. 6 » 705
No. 7 » 985	—	No. 8 » 648
No. 9 » 89	—	No. 10 » 721
No. 11 » 222	—	No. 12 » 774

Gevinsterne kan afhentes hos

Bogbinder C. Mortensen, Ole Wormsgade 10, Horsens.

Meget smukt fuldt møbleret Gadeværelse tilleje paa Valbygaardsvej. Billet nrk. »Værelse« modtager Expeditionen.

Kirkelig Kalender.

24. Febr. 2. Søndag i Fasten.	3. Marts 3. Søndag i Fasten.
25. — M. Matthias, Apostel.	4. — M. Casimir, Bekender
26. — Ti. Ferialdag.	5. — Ti. Ferialdag.
27. — O. Ferialdag.	6. — O. Perpetua og Felicitas, Martyrer.
28. — To. Ferialdag.	7. — To. Thomas af Aquino, Bekender og Kirkelærer.
1. Marts F. Ferialdag.	8. — F. Johannes af Gud, Bekender.
2. — L. Karl den Gode, Martyr.	9. — L. Franciska af Rom, Enke.

Ugens Messebønner.

24. Febr. 2. Søndag i Fasten (N.-M. 173, G.-M. 192). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de levende og døde (N.-M. [125], G.-M. [110]).
25. Febr. Matthias (N.-M. 839, G.-M. 675); Ihukommelse af Fasten (N.-M. 177). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 179, G.-M. 195).
26. Febr. Ferialdag (N.-M. 181, G.-M. 196). 2. og 3. som 24. Febr.
27. Febr. Ferialdag (N.-M. 185, G.-M. 197). 2. og 3. som 24. Febr.
28. Febr. Ferialdag (N.-M. 189, G.-M. 198). 2. og 3. som 24. Febr.
1. Marts Ferialdag (N.-M. 194, G.-M. 199). 2. og 3. som 24. Febr.
2. Marts Karl den Gode (N.-M. 842, G.-M. 680). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 200). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 204, G.-M. 204). Der kan ogsaa læses Fastens Messe med Ihukommelse af Festdagen.

Anm. N.-M. betyder *Nye Messebog*, G.-M. betyder *Gamle Messebog*. Tallet betegner *Siden* i den ene og den anden Bog. Angivelsen: »2. Gudsmoder . . . 3. for Kirken . . .« betyder, at anden Kirkebøn, anden stille Bøn og anden Slutningsbøn tages af Messen for Gudsmoder, medens tredje Kirkebøn, tredje stille Bøn og tredje Slutningsbøn tages af Messen for Kirken eller for Paven. Der er ikke et andet og tredje Sæt Bønner, medmindre det er angivet. Naar en Fest ikukommers, tages Bønnerne af Messen paa selve Festen, saafremt der ikke siges noget andet.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 26. Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B
Lærer H. T. D. Kiærulff: Tyburns Galge.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Korsvejsandagt.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).

Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8. Rosenkranskirken Kl. 7 $\frac{1}{2}$.
St. Annæ Kirke Kl. 8. St. Andreas Kirke Kl. 7 $\frac{1}{4}$.
Sakramentskirken Kl. 8. St. Josefs Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Tyske Fastepredikener i St. Knuds Kapel.

Hver Tirsdag Aften Kl. 8 holdes der tyske Fastepredikener med Korsvejsandagt af Pater G. Scherz.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Bbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 9.

Søndag den 3. Marts.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Sociale Dybdemaalinger. — Pater Paul M. Werhahn †. — Jesu Barndoms Forening. — Unio. — Nye Bøger. — Elisabethforeningen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

7. Syndefaldet og dets Følger.

Gud har ophøjet Mennesket langt over alle skabte Væsener her paa Jorden; Gud har skabt Mennesket i sit Billede, han har gjort det til sit Barn og er blevet dets Ven; han har desuden skænket Mennesket mange andre herlige Egenskaber: »de havde en saare klar Forstand og var fri for hver ond Tilbøjelighed; de levede lykkeligt i Paradis, kendte ingen Smerte og skulde aldrig dø.« (Katekismus.) Men Mennesket skulde prøves; Mennesket bestod ikke Prøven; og meget af det, Gud havde givet Mennesket, gik tabt baade for ham og hans Efterkommere; thi ifølge Guds Planer skulde alle disse Gaver som en hel lig Arv gaa fra Adam over til hans Børn. Om denne Sandhed vidner Fædrene paa mangfoldig Vis — her nogle Vidnesbyrd:

»Mennesket skulde fra Begyndelsen af skabes saaledes, at han kunde vælge mellem det Gode og det Onde, ikke uden Løn, hvis han valgte det Gode, ikke uden Straf, hvis han valgte det Onde.« (Augustinus, lille Haandbog XXV.)

»Mennesket skulde først prøves, — thi en uprøvet og uskikket Mand er ikke Omtalen værd — og saaledes, fuldendt i Trofasthed i Opfyldelse at Guds Anordning vinde Udødelighed som Dydens Kamppris. Mennesket er sat imellem det lave (forgængelige) og Gud; slutter han sig til det lave, saa er det usle og Lidelser hans Andel i Stedet for den lykkelige og udødelige Lod.« (*Joh. Damasc.*, Troselære II. 30.)

»Det høje er blevet fornedret; det himmelske Billede er forvandlet til Jord; han, hvem Herredømmet er blevet overgivet, er bleven en Slave, og det, som er skabt til Udødelighed, er dømt til Døden, han, som skulde leve i Paradisets Glæde, er bleven banlyst til et øde og møjsommeligt Land; det Liv, som ikke kendte nogen Lidelse, er forvandlet til et byrdefuldt og forgængeligt Liv. Det, som har været uafhængigt og frit, er underkastet saa mange Tyranner, at det bliver vanskeligt at tælle deres Tal.« (*Gregor af Nyssa*, 3. Tale over Salighederne.)

»Ligesom Abrahams Lydighed prises som noget stort, fordi han har fuldbragt det tunge, Herren har befalet ham, saaledes var Ulydigheden i Paradiset ikke mindre stor, eftersom det, der blev befalet, ikke frembød nogen Vanskelighed.« (*Augustinus*, *Civitas Dei* XIV. 15.)

»Det er den menneskelige Naturs Fejl — ikke indpodet af Skaberen, men overtaget fra Forføreren og ved Forplantningens Lov overført til alle Slægter —, at det, som stammer fra det fordærvede Kød, ogsaa ødelægger Sjælen. Derfor ligger det indvortes Menneske, skønt det er gentødt ved Christus og fra Fangenskabets Lænker, dog i stadig Kamp med Kødet.« (*Leo d. Store*, 89. Tale.)

»Formen til enhver af os var endnu ikke skabt, men Stammen var alt til Stede, den Stamme, af hvilken vi alle skulde gaa frem; og da den var ødelagt ved Synden og omgivet af Dødens Lænker, kunde der ikke fremspire Mennesker af anden Art, end vi er. Eftersom Stammen og Rødderne var ødelagt, begyndte den store Elendighed, som vil ledsage os, indtil den anden Død indhenter os.« (*Augustinus*, *Civitas Dei* XIII. 14.)

»Med hvilken Strøm af Taarer kan vi begræde vor Faders Ulykke, som han har efterladt os som Arvegods,

han, som ikke blot bortødslede de herlige Gaver, men ogsaa førte alle sine Efterkommere i Gældsfængsel! O, du haarde og grusomme Arv! O, vi ulyksalige Arvinger, som ikke vil modtage, men dog ikke kan undgaa denne Arv.«
(Chrysologus, om Arvesynden.) *Josef Resch.*

Sociale Dybdemaalinger.

Af

Vincent Mc. Nabb O. P.

Naar en Søkaptajn finder, at hans Skib i Taage har forvildet sig til ukendte Egne af Havet, kaster han atter og atter sin Lodline for at gøre Maalinger. Med noget, der ligner Søkaptajnsens Iver for at skaffe sig nøjagtige Oplysninger om, hvor vi er, og hvad vi styrer imøde, vover jeg at notere nogle Dybdemaalinger fra det sociale Livs Farvande.

*

M. N. var blevet udnævnt til Leder af Artikelordningen ved et nyt Konversationsleksikon, der blev udgivet i De forenede Stater. Under hende var der en Stab af kvindelige Akademikere fra amerikanske Universiteter. En af de vigtigste Opgaver for disse kvindelige Akademikere var at klassificere Indholdet af dette Leksikon i Hovedgrupper, f. Eks. »Hvede« under Landbrug. En af den ledende Artikelordners vigtigste og nødvendigste Pligter var at rette sine Assistenters Klassificationer. En Dag gav Lederen en Assistent en Gruppe Ord at ordne, blandt hvilke Ordet »Ægteskab« fandtes. Senere paa Dagen, da hun fik Ordene leveret tilbage, opdagede hun, at hendes Assistent havde klassificeret Ægteskab under »Sport og Tidssfordriv«!

Denne sandfærdige Beretning blev mig fortalt for atten Maaneder siden. Det Indtryk, som den har gjort paa mig, har været saa stærkt, at jeg endnu ikke har gjort mig

helt klart, hvad egentlig denne Tildragelse betyder. Men den betyder noget forfærdeligt.

Næsten alle ler, naar de første Gang hører denne forfærdelige Begivenhed fortalt. Men saa dør Latteren bort i noget ligesom en Klump i Halsen eller en Isnen omkring Hjertet. Det synes at være den rettelige og normale Virkning.

*

Som Specialist i St. Thomas Aqvin har jeg ikke undladt at bemærke hans Geni — ikke blot til at nægte at skabe nye Ord, men ogsaa til at bruge de gamle Ord i deres traditionelle Betydning. Jeg havde længe været forvirret over de hurtige Forandringer, som moderne sociale Virksomheder har bevirket med gamle Ord, saasom Fornuft, Føde, Tro, Retfærdighed, Kærlighed osv. Ordet *Ægteskab* forvirrede mig særligt.

Da jeg nylig var sammen med to af de ledende Junior-Jurister ved Skilsmisseretten, spurgte jeg ligefrem: »Kan De give mig den nugældende Definition paa *Ægteskab* efter engelsk Ret?«

Jeg var ikke forberedt paa deres Tøven med at besvare et saadant simpelt, direkte, officielt Spørgsmaal. Hvis jeg havde stillet Spørgsmaalet til en normal *Ægtemand* eller *Hustru*, vilde deres Tøven ikke have betydet, at de ikke forstod *Ægteskabets* Væsen, men blot, at det ikke var deres Sag at give videnskabelige Definitioner af deres Stand og Kald. Men man formoder, at en Ekspert kender sit Fags Videnskab, og Videnskaben opsummeres i Definitioner.

Den yngste og dygtigste af de to Jurister sagde spørgende til den anden: »Jeg formoder, at vi kan kalde det en Kontrakt?« Jeg sagde: »Nej. Men det indgaas ved en Kontrakt«.

Han fortsatte med en Tøven, som det trykte Ord næppe kan gengive for Læseren. Paa hvert Stadium af hans Definieren var der Sideblik til hans Kollega, der tilnikkede Bifald.

»*Ægteskab* er — en — Forbindelse mellem Mand og Kvinde — for Livet —«

Lang Pause! Min Forventning stod paa Taaspidserne

for at se, hvorledes en Skilsmisserets Jurist vilde slutte denne Definition, som indtil nu var den traditionelle katolske Definition af Ægteskabet. Men min Forventning havde aldrig forudset saa dramatisk en Slutning. Han fortsatte:

»Ægteskabet er en Forbindelse mellem Mand og Kvinde — for Livet — og som kun — kan bringes til Ophør — ved en Domstol — for Ægteskabsbrud.«

Jeg føler, at jeg stiller svære Krav til mine Læsere Tiltro, naar jeg beder dem tro, at jeg har givet en ordret Rapport af denne korte Samtale med Skilsmisserettens Jurist. Efter endnu et Par Ord bad han mig undskylde sig, da Retten ventede ham. Dog var jeg straks vakt til Eftertanke ved disse faa Definitions-Ord, der næppe vilde være blevet formuleret i England før det nittende, maaske ikke før det tyvende Aarhundrede, og som var lige saa karakteristiske for England i det 20. Aarh., som Salisbury Domkirken var karakterisk for England i det 13. Aarhundrede. Jeg fandt en Klasse Mænd, der fagligt beskæftigede sig med Retfærdighedens Statskunst, og som var bedre egnet til at definere, hvorledes Ægteskabets fundamentale sociale Tilstand kunde ødelægges, end til at definere, hvorledes den kunde skabes. Dette var i Slægt med hin anden uhyggelige Kendsgerning, at det er i en Tid, som har overgaaet enhver tidligere Tid i Fattigdom paa Boliger, at der er opstaaet en hidtil uhørt Beskæftigelse, Beskæftigelsen at ødelægge Huse. Paa samme Maade er der i denne Raceselv mordets Tidsalder indenfor Lovens Helligdomme opstaaet den Beskæftigelse at ødelægge Ægteskaber.

Man forestille sig den Fornedrelse, der er hændet Boethius og Mores ædle Profession, naar endogsaa Logiken forhaanes. Man forestille sig en Logiker, som besvarer Spørgsmaalet om en Definition af et Hus ved at sige: »Et Hus er en Bygning for Mænd og Kvinder — der kan ødelægges ved en Ordre fra Sundhedsministeriet.«

Hvis mine Læsere ikke vil tro, at jeg appellerer til Læteren, naar jeg i Virkeligheden blot ønsker at kvæle en Haan eller en Hulken, saa vilde jeg sammenligne dette med det Svar, som et Barn gav til Spørgsmaalet: »Hvad

er Hukommelsen?« »Jo, Frøken, det er den, vi glemmer med.«

*

I denne Tid, hvor der ogsaa er hurtige Forandringer og Masseproduktion i Sensationerne, er jeg bange for, at min næste sociale Dybdemaaling vil virke forældet.

Dommer Hill sagde i Skilsmisseretten d. 31. Okt. 1927: »Maaske vil Loven en Dag blive saaledes ændret, at der gives Retten Beføjelse til at beordre Skilsmisse, selv hvor denne ikke ansøges,«

Han tilføjede: »Hustruen her har tilsyneladende ingen virkelige religiøse Skrupler mod Skilsmisse, men hun søger den heller ikke, og Følgen vil være, at Ægtemanden og Hustruen stadig vil leve sammen, og der vil blive født flere illegitime Børn.«

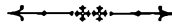
Denne sociale Dybdemaaling er saa uhyggelig, at der burde gøres noget, om muligt paa Stedet. Hvis saadan en Opdagelse blev gjort ved Lodkastet, vilde en Søkkaptajn øjeblikkelig kommandere »Fuld Kraft Bak«. Men det eneste Svar til Dommerens Ord synes at lyde »Fuld Kraft Frem«.

Dommerens Lyst til at »frigøre« Slynglen er saa meget mere uhyggelig, som en Dommer i de Lovens og Fornuftens Tider, der almindeligvis kaldes Troens Tider, blev betragtet som *Justitia Animata*, den menneskevordne Retfærdighed. Men ingen Del af Retfærdigheden blev saa meget ophøjet ved Lovens Hellighed som Kontraktens Retfærdighed, der hvilede paa Parternes frit villede Indgaaelse. Hvis en Kontrakt blev brudt af den ene af Parterne, kunde den juridisk opløses til Fordel for den anden uskyldige Part. Men nutildags har den Atmosfære, som Skilsmisse-Lovgivningens har skabt, i den Grad omtaaget selv de højeste juridiske Ekspertes, Dommerne, at de nu kræver juridisk Ret til at opløse Kontrakter til Fordel for de skyldige Parter. Hvis saadan Myndighed nogensinde skænkes, kan vi ganske logisk forvente, hvorledes Dommere vil foreslaa, at der i Medlidenhed med Røveren, som truer med at myrde, skal overdrages denne de truedes Gods, ja endog at disse skal begaa Selvmord!

Efter et saadant Princip for Kontrakter kan ingen Kon-

trakt være et gyldigt eller socialt værdifuldt Redskab mellem Mænd og Kvinde. Den moderne Skilsmisse-Lovgivning og -Praksis vil dræbe Kontraktens Retfærdighed. Og da Kontraktens Retfærdighed er selve Sjælen i alle frie sociale Institutioner, vil Skilsmisse-Lovgivningen, hvis den da ikke omstødes, ende med at dræbe disse sociale Institutioner.

(Ved fr. D.)

Pater Paul M. Werhahn †.

Atter er en af St. Andreas Kollegiets gamle Lærere gaaet bort, og atter dukker Minderne frem fra den Tid, da Kollegiet og dets lærde Patres indtog en saa fremragende Plads i den danske katholske Menighed. Pater Werhahn var en af de Præster, der paa Grund af Begivenheder andetsteds, blev sendt til Danmark. Da jeg omkring Aarhundredskiftet kom paa Kollegiet, havde disse dygtige og fromme Patres allerede en lang Arbejdsdag bag sig, men endnu stod de i fuld Arbejdskraft, og jeg fik dem alle til Lærere i mange Aar. Nu er de snart alle gaaet bort, efter at de maatte se deres Skole synke i Grus.

Med Pater Werhahn er en af de Præster gaaet bort, der har været med til at skrive et af de vigtigste Kapitler i Andreas Kollegiets Historie. I 45 Aar (1874—1919) virkede han paa Ordrupshøj. I kort Tid var han Rektor, men i over 40 Aar Bestyrer for Skolen deroppe, først alene, siden sammen med P. Günther.

Pater Werhahn var en af de Lærere og Præster, som sent vil glemmes, Han vil mindes i Kærlighed af Kollegiets mange Elever — og andre, der kom i Berøring med ham.

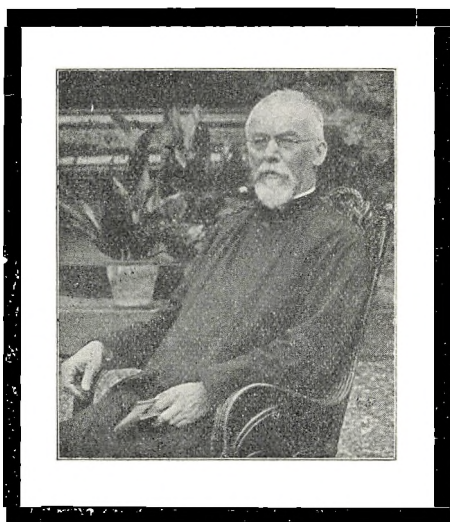
Vi, hans gamle Elever, ser ham nu atter tydelig for os: Vi ser ham igen stor og mægtig med Bøn paa Læben. Vi ser ham i den stille Morgen oppe i den hyggelige St. Andreas Kirke gaa for Alteret med tunge Skridt — med Kalcken højt hævet. Vi hører ham i Højmessens synges: *Itē missa est* saa højt, som ingen anden har sunget det i Andreas Kirken. Og vi ser ham staa paa Prædikestolen

for at holde Festprædiken ved en Christi Legemsfest Procession, saaledes at alle kunde høre det i Solskinnet udenfor Kirken!

Man kunde se paa hans Ansigt, at det kun var Kærlighed og Godhed, der var Drivfjederen i alt hans Arbejde. Han havde et Hjærte af Guld, et Hjærte, hvor Fromhed, Ydmyghed og Kærlighed havde første Plads!

Hans Interesse for Ungdommen var dyb og stor. Enhver god Præstation i Skolen blev omtalt med Begejstring. Og han havde Interesse for alt; vi glemmer ikke Faste-lavnskomedierne deroppe, naar P. Werhahn kom ned i

Salen med sin store kendte Theaterkikkert. Det var altid hans store Ønske, at hans Elever kunde blive rigtige Mænd, stærke og gode Mænd, — som de gamle Vikinger. Han viste altid med Begejstring hen paa de gamle Kæmper og Vikinger. Han var i Sandhed selv en Kæmpe, ikke alene naar han stod paa Prædikestolen og i sin Iver løftede sig op i sin fulde Højde og slog den ene Haand ned i Stolen, saa det gav Genlyd i Kirken, men han var især en Sindets og Hjærtets Kæmpe og Stridsmand for alt, hvad der var skønt og op højet!

Ved Budskabet om P. Werhahns Død kommer der saa mange smukke Minder frem fra hans lange Arbejdsdag i

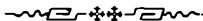
vort Fædreland. Han var altid en ydmyg og from Herrens Tjener. Det var ikke tilfældigt, at man saa ham paa allersidste Bænk i Kollegiets Kirke! Vi maa være taknemmelige for, at denne fromme og gode Præst kom til at virke i vort Fædreland, — for dansk Ungdom.

For P. Werhahn, der i over 45 Aar var Lærer paa Kollegiet, for ham var det en knusende Sorg, at den gamle Skole maatte lukke. I hans varmtfølende Hjærte stod Kollegiet og Danmark skrevet dybt, dybt inde. I de sidste Aar var hans Tale altid, om nu Vorherre ikke havde glemt ham, han vilde saa gerne paa den sidste lange Rejse. Vorherre havde sikkert ikke glemt en saa god og trofast Herrens Tjener; han vil nu give ham den Løn, han ikke fik her paa Jorden.

P. Werhahns Navn og Arbejde her i Danmark vil aldrig glemmes. Han hører til dem, der har givet os saa meget smukt. Og dette vil vi nu sige ham en inderlig Tak for. Vi vil sænke St. Andreas Kollegiets Dannebrogsfane for ham, den Fane, der altid kalder herlige og skønne Minder frem.

Alf. Silcowitz.

Pater Werhahn var født i Neuss i Rhinlandet den 17. August 1844 og blev saaledes omtrent 85 Aar gammel. I 1862 blev han Student, og efter et Aars Ophold i Münster studerede han Theologi i Innsbruck. Studiet varede i fire Aar, og derefter fulgte et Aar i Præsteseminariet i Köln, hvor han 24. August 1868 blev viet til Præst. Straks efter sin Præstevielse traadte han ind i Jesuiterordenen, og seks Aar efter blev han sendt til Danmark, hvor han virkede i Ordrup indtil 1919. Da han paa Grund af svækket Syn og Hørelse ikke mere kunde holde Skole, bad han i 1919 om at faa en lettere Post i Tyskland, thi helt uvirksom kunde han ikke være. De sidste ti Aar tilbragte han forskellige Steder i Rhinlandet, og tilsidst opholdt han sig i Ignatius-Kollegiet i Valkenburg, hvor han den 22. Februar afgik ved Døden. R. I. P.

Jesu Barndoms Forening.

Den lille Aarvog for 1929 er udkommet, redigeret af Pastor Benzon. Den indeholder som sædvanlig en Del fornøjelige Fortællinger om Børn derude i de hedenske

Lande, i Kina og Afrika. Og der er mange Billeder til. Regnskabet viser god Fremgang, og Redaktøren meddeler, at der nu ogsaa til Efteraaret vil komme et lille Hefte. Regnskabet ser i Aar saaledes ud.

Medlemsbidrag i Aaret 1928.

Aalborg	50,00	
Aarhus	181,29	
Assens	9,00	
Esbjerg	177,00	
Fredericia	95,00	
Helsingør og Nivaa	85,00	
Horsens	127,00	
Kolding	50,00	
København		
<i>St. Ansgars Sogn</i>		
Drengeskolen	18,00	
Pigeskolen	44,20	
Kollekt	16,61	
Den franske Skole	130,00	
St. Knuds Skole	600,00	
<i>Rosenkranssognet</i>		808,81
St. Mariæ Drengeskole	80,73	
St. Mariæ Pigeskole	35,00	
Kollekt	13,67	
Den franske Skole	150,00	
<i>Sakramentsognet</i>		279,40
St. Josefs Skole	100,00	
Kollekt	23,35	
Gaver	114,70	
Birgittaforeningen	28,00	
Unge Piger paa St. Josefs Hospital	18,00	
		284,05
<i>St. Annæ Sogn</i>		200,00
<i>St. Andreas Sogn</i>		124,72
Køge	30,00	
Maribo	21,46	
Nakskov	25,00	
Næstved	30,00	
Nyborg	34,00	
Nykøbing F. Skolen	25,00	
Testamentarisk Gave	359,06	
		384,06
Odense	187,12	
Randers	60,00	
Ringsted	48,70	
Roskilde	180,53	
Rudkøbing	22,23	
Silkeborg	20,00	
Slagelse	45,00	
Svendborg	127,17	
Vejle	55,00	
		Ialt 3749,54

Regnskab.

Indtægt:

Kassebeholdning	312,53
Medlemsbidrag	3749,54
Renter	4,99
	<u>Ialt 4067,06</u>

Udgift:

Aarbogen for 1927	290,00
22500 Francs til Paris	3308,00
Porto	16,55
Kassebeholdning	452,51
	<u>Ialt 4067,06</u>

Til Regnskabet knytter Pastor Benzon følgende Bemærkninger.

Bidragene for 1928 udgør et overordentlig smukt Tal: 3749 Kr., medens det tilsvarende Beløb for 1927 var paa 3288 Kr. Det vil sige en Fremgang paa 460 Kr. Det maa imidlertid straks tilføjes, at det er en ganske ekstraordinær Gave, som er afgørende for dette Resultat. En polsk Pige paa Nykøbing F. Egnen døde den 26. Februar 1928. I sit Testamente havde hun bestemt, at 359.06 Kr. skulde tilfalde »den katholske Kirkes fattige Negerbørn i Afrika«. (Et meget smukt Eksempel til Efterfølgelse.) Men naar vi tager dette i Betragtning og ikke regner disse Penge med i det Beløb, der viser Fremskridtet fra det forrige Aar, saa kommer vi til det Resultat, at der i 1928 er sket et Fremskridt paa 100 Kr., medens det i 1927 gik fremad med med 240 Kr.

Glædeligt er det jo i hvert Fald, at det stadigt gaar fremad. Det er ganske sikkert, at dette ikke vilde ske, hvis ikke der mange Steder blev arbejdet ihærdigt for det gode Formaal.

Naar vi skal undersøge, hvor der er blevet udvist størst Iver, maa vi gøre det paa den Maade, at vi beregner hvilket Sted Fremskridtet har været størst. I denne Kappelstrid kommer Sct. Mariæ Drengeskole (Rosenkranssognet) ind som et fint Nr. 1. (Fra 27—80). Men lige i Hælene paa disse frederiksbergske Drengeskole kommer Fredericia (Fra 45—95).

Smukke Fremskridt er sket i Helsingør (Fra 60—85) og i Esbjerg (Fra 152—177). Ogsaa andre Steder er det gaaet fremad.

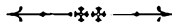
Vi indrømmer, at denne Fremgangsmaade i Bedømmelsen nok er lidt ensidig, og at der ogsaa kunde være Grund til i det hele taget at fremdrage dem, der har de største Tal. Men dette fremgaar jo iøvrigt af vor Bidragsliste. Hvad Tallene ikke kan sige, det er: de Vanskelig-

heder, der kan møde Arbejdet, og som nogle Steder kan være betydelig større end andre Steder. Men Gud ser det, og han vil lønne det altsammen.

Saa kommer en lille Nyhed, som vi nok tør kalde glædelig. Der vil til Efteraaret udkomme et lille ekstra Jesu Barndomshæfte. Det bliver en Del mere beskedent end Aarbogen, men vil forhaabentlig dog interessere. Man har sagt os, at det er for længe at gaa et helt Aar og vente paa den næste Aarvog, og derfor kommer Efteraarshæftet for at holde Iveren ved Live og om muligt forøge den.

Alle, der har Andel i det smukke Resultat, bringes paa Vorherres og Hedningebørnenes Vegne en hjertelig Tak.

Cay Benzon.

Unio.

Det har her i Bladet fra forskellig Side være fremhævet, hvor megen Betydning det havde, at der eksisterede en selskabelig katholsk Forening, hvor de unge kunde mødes med Trosfæller under fornøjelige Former. Det gælder imidlertid ikke blot de unge, men i lige saa høj Grad de ældre.

De Damer og Herrer, der var Medlemmer af »Unio« i den gamle Tid, vil sikkert mindes mangen fornøjelig Aften ved et muntert Spillebord, en hyggelig Passiar, af og til en lille Underholdning, ja saagar en lystig Svingom, hvori ikke alene de unge, men sandelig ogsaa mange af os ældre deltog med Flid og godt Humør. Det Udvalg, der nu er nedsat, vil netop gøre sit Yderste for at faa »Unio« frem i den gode gamle Aand, og gøre Foreningen til et Mødested for Hovedstadens Katholikker — og derved ogsaa have sin store Betydning for Konvertiter. Vi mener, at der virkelig er Jordbund for en saadan Forening, naar den anlægges paa et jævnt Grundlag, og alle, baade yngre og ældre, der er interesserede heri, bør derfor ogsaa komme til Stede, naar der nu indvarsles til et nyt grundlæggende Møde.

Der bør absolut være en selskabelig katholsk Forening i København, og da nu de Krigens Omskiftelser, der vel nok var Hovedsagen til, at »Unio«s Skude strandede, til dels er overvundne, har »Unio«, naar den genoprettes paa sit gamle Grundlag og med tilbørlig Hensyntagen til Nutiden, uden Tvivl de bedste Betingelser for at kunne blive den Forening, der kan samle Hovedstadens Katholikker,

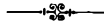
baade unge og gamle. Derfor bør alle, som har Interesse herfor, absolut møde frem, og har man noget specielt paa Hjertet med Hensyn til den Vej, man mener, at Foreningen bør slaa ind paa, da ikke nøle med at fremsætte Forslag herom, enten paa selve Mødet eller forinden ved Henvendelse til en af det nu nedsatte Udvalgs Medlemmer, saaledes at de forskellige Synspunkter kan blive taget op til Drøftelse.

Men kom i hvert Fald til Stede paa Mødet! husk, at jo flere vi er med fra Begyndelsen, desto mere kan der udrettes.

Med Højagtelse

Otto Ramding

Set. Knudsvej 25. Tlf. Vester 430.

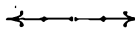
Nye Bøger.

Peter Schindler: To liturgiske Messeandagter. Kirkelige Smaaskrifter No. 7. St. Ansgars Forlag 1929. 16. Sider.

Disse Messeandagter er udarbejdet i Overensstemmelse med Pius X's Ord: »I skal ikke bede under Messen, I skal bede selve Messen.« De bestaar derfor af et Udvalg af de Bønner, Præsten beder, ordnet som Vekslebønner, idet de er beregnet til Skolemesse og til Fælles-Altergang; til privat Brug har vi jo Messebogen. Den første Messeandagt har kun faa korte Bønner, saa at der bliver Tid til at synge Salmer imellem; den anden Andagt skal bruges i Forbindelse med Messebogen. Det lille Hefte kan meget anbefales, det er en god Hjælp til at lære særlig Børnene at forstaa og følge Messens Gang rigtigt.

Lille Mindehæfte ved Vejle Katholske Menigheds 25-Aars Jubilæum.
Ved O. B.

Et smukt Billedalbum er dette Mindehefte blevet. Teksten er kun »En Smule Historie« paa godt 4 Sider, men der staar meget paa de Sider. Iøvrigt indeholder Heftet Billeder fra Menighedens Liv i de 25 Aar. Det vil være til Glæde for dem, der har været med i dette Liv, og i Fremtiden vil man være glad for, at alle disse Billeder er blevet samlet, saa at de ikke gaar tabt for Efterverdenen.

Elisabethforeningen.

Elisabethforeningen for forældreløse Børn er i stadig Vækst, men Væksten falder paa Børnenes Antal og ikke paa Midlerne, derfor kan jeg ikke undlade at opfordre alle

Katholikker til at tænke paa den forestaaende Bazar, der holdes Palmesøndag. Det bliver svært i Aar at skaffe Bordene fyldte med Salgsvarer, men hvis alle hjalp til med at sende Gaver til Bazaren, med Tanken paa, at det gælder de Børn, vi alle føler Pligt til at forsørge, da var Hjælpen kommen. Og Takken kommer i Børnenes Forbønner.

C. T.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Tirsdags talte Pater A. Menzinger paa Højskolen om Socialismen, der fremstilledes som en Konflikt med Kapitalismen. Det var ikke et politisk Foredrag, men en Paavisning af Socialismens atheisiske Væsen, som den har tilfælles med Kapitalismen, saaledes at disse to dybest set er udsprunget af en fælles Tankegang. Det udmærkede Foredrag gav mange gode Tanker til Klaring af de Problemer, vi jo alle møder og nødvendigvis maa tage Stilling til.

England. Der er i Aar forløbet 100 Aar, siden de engelske Katholikkers Emancipation, d. v. s. deres Frigørelse for alle de Love, der gjorde dem til Borgere af anden Klasse. I den Anledning har de engelske Biskopper udsendt et Fælleshyrdebrev, hvori de opfordrer Katholikkerne til Taksigelse for de forløbne hundrede Aar. Der vil i Aarets Løb finde store Festligheder Sted for at mindes den betydningfulde Begivenhed.

St. Andreas Kollegianersamfundets Medlemmer opfordres til at overvære Sjølemessen for Pater Werhahn i St. Andreas Kirke Tirsdag den 5. Marts Kl. 10.

Sct. Josephs Gilde

afholder ekstr. Generalmøde Mandag d. 11. Marts Aften Kl. 8 i Bredgade 67.

A.C. Onsdag d. 6. Marts 1929 Kl. 8 pr. Pastor Robert Adamsen: Barthianisme og Catholicisme.

NB: Hjemlaante Bøger bedes snarest alleveret, da Bibliotheket reorganiseres.

Administratores.

Katholsk Klub afholder Møde Tirsdag d. 5. Marts i Domus Medica Kl. 19³/₄. Medlemsoptagelse og Foredrag af Herr Lærer H. T. D. Kiræullf: En Aften blandt verdslige Profeter. Indbudte er Herr Pater Rektor J. Wolfisberg S. J. og Herr Pater Fr. Kùpferle S. J.

Bestyrelsen.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Mandag d. 4. Marts Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag d. 10. Februar Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

3 à 4 Værelsens Lejlighed søges til April Flyttedag. Billet, mrk. »Lejlighed« til Menighedskontoret, Bredgade 64.

Kirkelig Kalender.

3. Marts	3. Søndag i Fasten.	10. Marts	4. Søndag i Fasten.
4. —	M. Casimir, Bekender	11. —	M. Ferialdag.
5. —	Ti. Ferialdag.	12. —	Ti. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.
6. —	O. Perpetua og Felicitas, Martyrer.	13. —	O. Ferialdag.
7. —	To. Thomas af Aquino, Bekender og Kirkelærer.	14. —	To. Ferialdag.
8. —	F. Johannes af Gud, Bekender.	15. —	F. Ferialdag.
9. —	L. Franciska af Rom, Enke.	16. —	L. Ferialdag.

Ugens Messebønner.

3. Marts 3. Søndag i Fasten (N.-M. 208, G.-M. 205). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de levende og døde (N.-M. [125], G.-M. [110]).
4. Marts Casimir. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 845, G.-M., 684). Ihukommelse af Fastetiden (N.-M. 213). 3. Lucius (N.-M. [9] og [8], G.-M. [9] og [8]). Slutningsevangeliet er Fastetidens (N.-M. 216, G.-M. 210).
5. Marts Ferialdag (N.-M. 218, G.-M. 211). 2. og 3. som 3. Marts.
6. Marts Perpetua og Felicitas (N.-M. 846, G.-M. [61] og [66]). Ihukommelse af Fastetiden (N.-M. 222) Slutningsevangeliet er Fastedagens (N.-M. 224, G.-M. 211).
7. Marts Thomas af Aquino (N.-M. 846, G.-M. 684). Ihukommelse af Fastetiden (N.-M. 227). Slutningsevangeliet er Fastedagens (N.-M. 229, G.-M. 213).
8. Marts Johannes af Gud. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration og Evangelium (N.-M. 848 og 715, G.-M. 686 og 551). Ihukommelse af Fastetiden (N.-M. 231). Slutningsevangeliet er Fastedagens (N.-M. 233, G.-M. 215).
9. Marts Franciska af Rom. Messe for en Enke (N.-M. [73], G.-M. [73]). Særlig Oration (N.-M. 849, G.-M. 686). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 238). Slutningsevangeliet er Fastedagens (N.-M. 245, G.-M. 217).

Der kan paa alle Dage ogsaa læses Fastens Messe med Ihukommelse af Fstedagen.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 5. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.
Pater Peter Nösen: Katholsk Moral IX. Familiemoral.
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Korsvejsandagt.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).
Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8. Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂.
St. Annæ Kirke Kl. 8. St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄.
Sakramentskirken Kl. 8. St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Tyske Fasteprædikener i St. Knuds Kapel.

Hver Tirsdag Aften Kl. 8 holdes der tyske Fasteprædikener med Korsvejsandagt af Pater G. Scherz.

FREMMEDEPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

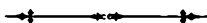
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aungariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 10.

Søndag den 10. Marts.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Romerske Skitser. — Pastor P. L. van Thiel †. — St. Paulus's Lovprisning af Jøderne. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Holbæk. Nykøbing F. Lange-land. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

8. Englene — Værneengle.

Paa utallige Sider af den hl. Skrift er der Tale om Engle — disse usynlige Aander, som Gud har skabt ved Verdens Begyndelse; de er Væsener med Forstand og fri Vilje, men uden fysisk Legeme. Herren har udstyret dem med rige Gaver: høj Kundskab, stor Magt, med en Overflod af Naade og Hellighed — langt ophøjet over den menneskelige Natur. De blev skabt til at tjene og lovprise Gud og til at være til Beskyttelse og Værn for Menneskene. Ogsaa om denne Del af vor kristne Tro finder vi hos Fædrene et Utal af Vidnesbyrd.

»Om de i deres Væsen og Natur er hinanden lig eller forskellige, det ved vi ikke; Gud alene, som har skabt dem, og som ved alting, ved det. Men forskellige er de indbyrdes m. H. t. deres Stand og det Lys, som gennemstraa-ler dem, om nu Standen stammer fra Lyset, eller de ifølge deres Stand tager Del i Lyset. — Som den hellige og ærværdige Fader Dionysius, Areopagiten, lærer, kender Skriften ni himmelske Englestænder. Dem inddeler den

hellige Lærer i tre tredobbelte Rangklasser. Den første, siger han, er den, som altid er omkring Gud og er inderligst forenet med ham: Seraphim, Cherubim og Throner; den anden omfatter Herredømmer, Fyrstendømmer og Magter; den tredje endelig Kræfter, Ærkeengle og Engle.« *Joh. af Damask.* (Troslæren II. 3.)

»Rede er de til at opfylde Herrens Vilje, og hurtigt er de ifølge deres Natur dør tilstede, hvor Herrens Vink ønsker det; de vaager over Jordens enkelte Dele; de forestaar Nationer og Lande, som det er dem befalet af Herren; de bærer Omsorg for vore Anliggender og hjælper os. — De omdanner sig til alt det, hvad Herren byder, og saaledes viser de sig for Mennesker og aabenbarer dem Guds Hemmeligheder.« *Joh. af Damask.* (smstds.)

»Det er Englenes Hverv at tjene Gud til vor Frelse; derfor er det deres Virksomhed at fuldføre alt, hvad der kan bidrage til Brødrenes Redning — — De er Guds Søns Tjenere og blev ofte udsendt for vor Skyld og er virksomme i at frelse vore Sjæle. Eksempler herpaa finder vi i Mængde i det gamle og det nye Testamente — — Hvorfor skulde de da ikke ogsaa tjene os? Betænk derfor, hvor stor en Ære Herren har gjort dig delagtig i, at han har sendt sine Venner, sine Engle som Tjenere.« *Chrysostomus* (3. Hom. over Hebr.brev I)

»Dersom jeg skulde stige endnu højere med min Lovprisning, saa burde mit Ord gælde hin rene Aand, som paa Guds Befaling fra min Barndom af har haft det Hverv at lede og pleje mig og at bære Omsorg for mig.« *Gregor Thaum.* (Lovtale over Origenes 4.)

»Dersom Gud alt har beskikket det Menneske, som ene sørger for sig selv, men ikke for andre, en Engel som Værner, hvor meget mere maa vi være overbevist om, at de hellige Engle hjælper dem, til hvem Jorden er betroet.« *Chrysostomus* (7. Tale over Paulus.)

»Allevegne bringer vi i Erfaring, at Herren ved sine Engle værner dem, som stoler paa ham.« *Athanasius* (Homili over den 90. Salme.)

»Enhver troende Kristen har sin Værneengel, ligesom og fra Begyndelsen af enhver Gud velbehagelig Mand havde sin Engel, thi Jakob siger: Den Engel, som har plejet mig

og frelst mig fra min Barndom af — — —« *Chrysostomus* (3. Hom. over Koll.brev.)

Makarius (Bøn til vor hl. Engel) har efterladt os en vidunderlig Bøn til den hl. Værneengel: »*Hellige Engel, du min Sjæls og mit Livs Vogter, vig ikke bort fra mig syndige Menneske, og forlad mig ikke for min Urenheds Skyld. Giv ikke Plads for den urene Aand, led du mig ved den Magt, du har over mit dødelige Legeme. — Grib du min lidende og svage Haand og før mig ad Frelsens Vej! Du min Guds Engel, min stakkels Sjæls og mit Legemes Vogter, tilgiv mig dog alt, hvorved jeg har krænket dig alle mit Livs Dage, og hvorved jeg har syndet ogsaa i Dag. Beskyt mig i den kommende Nat og bevar mig for den onde Fjendes Efterstræbelser og Fristelser, for at jeg ikke ved Synd maa paaføre mig Guds Vrede. Bed for mig til Herren, for at han maa bestyrke mig i hellig Frygt og gøre mig værdig til at være hans Helligheds trofaste Tjener.*« — Den herlige, gamle Bøn stammer fra den hellige Makarius den Store, der døde 390 efter et strengt Liv i Ægyptens Ørkener, efter at have levet der i 60 Aar.

Josef Resch.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

II.

Basilica Apostolorum.

Vi gaar en tyve Minutter længere frem ad Vejen. Oppe over Bakken ser man *Caecilia Metellas* taarnrunde Gravmæle, men før Bakken stiger, gaar vi ned i en Fordybning i Terrænet til Kirken *San Sebastiano*.

Sebastiano, det er ham med *Pilene* i Kroppen, ved du nok, den saa ofte fremstillede Martyr. Oppe ved *Palatinerhøjen* saa vi det store Stadion, *Hippdromet*, mellem *Domitians* og *Septimius Severus'* Paladsruiner. Her var det, Kejser *Diokletian* lod ham skyde ned. Det var i Aaret 286. Angrebet paa de Kristne begyndte med en Udrensning af Hæren. Soldaten maa kun lystre een Kommando, og

den kristne unge Officer maatte vælge enten at frasige sig sin Kristentro eller at falde for Disciplinens Lov. Han kunde ikke begraves det Sted, hvor han segnede for Pilene. Det hedder sig, at Soldaterne smed ham i Kloaken, men en Kvinde fiskede ham op i Nattens Løb, fik Liget bragt herud til »det dybe Sted«, hvor saa først et Alter og senere en Kirke blev bygget. Vi ser da ogsaa i Kirken et San-Sebastiano-Kunstværk, denne Gang ikke et Maleri — som Benozzo Gozzolis eller Guido Renis — men en Marmorstatue af en af Bellinis Disciple: en liggende pilegennemboret Yngling.

Ære være denne trofaste Kristensoldat. Hans Basilika fortæller dog noget mere end hans egen Historie. Som saa ofte ved Kirkevandringer i Rom maa vi ogsaa her gaa ned i Krypten, ned i Udgravningerne under Kirken for at finde Skatkammeret.

Man spørger jo straks: »Hvorfor bragte den Kvinde Liget netop herhen? Havde dette Sted ved den appiske Vej — maaske Forum Appii et Tres Tabernae — da en særlig Betydning for de første Aarhundreders Menighed?« Ja, det synes saa. Der er gamle Skrifter, i hvilke Tankerne kredser om Stedet som Svaler omkring de gamle Reder. Apokryfer kalder man disse gamle Bøger og regner dem for værdiløse Krøniker. Men: der gaar dog sjælden Røg af en Brand, uden at der er Ild i den. Og naar saa foruden det apokryfe Skrift Dokumenter som Liber pontificalis (Pavebogen) og Martyrielister og de ældste Pilgrimsbøger (fjerne Aarhundreders Baedecker) nævner det samme, maa der dog vist være noget om det. Saa meget, at den gamle Pave Damasus, der døde i Slutningen af det fjerde Aarhundrede, havde andet end sin noget skrøbelige Digterfantasi at gaa efter, naar han i maadelige latinske Heksametre pristede Martyrernes Grave og i den Sammenhæng ogsaa Gravpladsen ved San Sebastino:

Hic habitasse prius sanctós conóscere débés
nómina quisque Petrí paritér Paulique requiris.

(Hellige Navne enhver maa kende knyttet til Stedet,
Petrus og Paulus har her først fundet Hvile og Bo.)

Dette »prius habitasse« — boede først — betyder næppe, at de havde deres Bolig her i levende Live, men efter

kirkelig Sprogbrug, at de havde deres Gravhvile her. I Ordet først ligger saa, at deres Lig senere er flyttede andetsteds hen. De allersidste Udgravninger synes dog at have bragt et Vidnesbyrd for Dagen, der skulde vise, at de to Apostle virkelig en kort Tid har haft deres Bolig her. Den engelske Padre, der foreviser Stedet, og som selv med Liv og Sjæl følger Udgravningen, fortæller, at en Indskrift i Husets Forhal (Atrium) siger det. Dog har Videnskaben endnu ikke sagt sit sidste Ord herom.

I Virkeligheden var San Sebastino-Kirkens oprindelige Navn Basilica Apostolorum, og saa forstaar man, at Martyrens Lig blev braft til et Sted, der var helliget forinden. Men det er først de seneste Aars Udgravninger, begyndte 1915, der har bragt Lys over disse dunkle Minder fra Oldkirkens tidligste Dage.

Gennem flere Katakombegange kommer vi ned til en dybtliggende aaben Plads. Netop dette Sted har faaet Navnet »Katakombe«, et græsk Ord, der betyder »Dybet«. Enhver Gravplads hed oprindelig »coemeterium«, italiensk cimetero, Hvilested. Det var kun denne, der blev kaldt Katakombe, men efterhaanden er Navnet fra denne, den berømteste, gaaet over til de andre, saa man nu ved Ordet Katakombe tænker paa alle de underjordiske kristne Gravpladser baade i Roms Omegn og andetsteds.

Her i Dybet ser vi nu til vor store Forundring en aflang, loggialignende Sal, hvorfra der fører en Trappe dybere ned til en Slags Gaard, ved hvilken der er tre store Stendøre, der fører ind til Gravkamre. Af Murværkets Art, Indskrifternes Form, Væggenes Dekoration og meget andet, som Arkæologerne forstaar sig paa, kan man aldeles nøjagtigt slutte sig til, hvor langt tilbage i Tiden vi skal tænke os disse Gravpladser indrettede og anvendte. 17—18 Aarhundreder: i Slutningen af det første Aarhundrede, i Aposteltiden altsaa, kan her have været en Begravelsesplads og tydeligt nok for Kristne. Gravkamrenes nydelige Freskoer minder om pompejanske Vægmalier og Hvælvingerne i Neros »Gyldne Hus«, men Motiver som Vinranken og Fisken viser, at de har været bestemte for Kristne.

Den ene af Gravkammerdørene er særlig imponerende: over en lav massiv Stenport en firkantet Marmorplade med

tydelig latinsk Indskrift og over den igen en bredbygget trekantet Afslutning, det virker saa kraftigt, saa stolt, saa sikkert, som var det bygget for Evigheden. Indskriften fortæller os, at M. Clodius Hermes, der levede 75 Aar, har bygget dette »Forum«, denne Samlingsplads, for sig og sine Efterkommere. Han er ikke blot som en gammel Patriark gaaet til sine Fædre, men som en kristen Herre har han samlet sine om sig, selv en friggjort, for som en Guds Tjener at gaa ind til det evige Liv »i Christus Jesus, vor Herre«. Man kan ikke lade være at tænke paa Romerbrevets Udtryk om Frigørelse, Død og Liv.

Og vi ser ind i de to Gravkamre ved Siden af det første, og saa spørger man: Var det herhen, Peters Lig blev bragt fra Neros Cirkus paa Vatikanerhøjen og Paulus's ude fra Vejen til Ostia? Har de to store Apostle hvilet her efter Martyriet, indtil de i en fredeligere Periode blev bragt til deres nuværende Grave i Peterskirken og i Apostelen Paulus's Kirke udenfor Roms gamle Mure?

Der er en vis Sandsynlighed for, at det, som de dunkle Skrifter antydede, her er bekræftet af Stenene, der taler.

Vi kan tænke os, at Hermes eller Hermas er den samme, der nævnes i Romerbrevet som en af Menighedens fremragende Medlemmer. Som saa mange velstaaende Romere har han haft en Jordejendom, mulig ogsaa et Hus ude ved den appiske Vej, hvor han da efter de romerske Stormænds Skik har indrettet sit Familiegravsted. Det skulde ikke som Hedningernes være et straalende Marmorminde til at bevare hans Navns Glans til Udødeligheden, men et Hvilested for ham og hans kristne Brødre. Hvor de Kristne havde en Gravplads, havde de ogsaa en Samlingsplads. Vi føler det som noget ganske naturligt, at de, som oplevede deres Martyrium, som Udtryk for en grænseløs Trang til at ære de store aandelige Vejledere har gjort alt for at redde deres Lig og at gemme dem her, hvor Gravkamre stod rede, og hvor Menigheden havde sin Samlingsplads.

Og saa gaar vi op ad Trappen til Pergolaen. Hvad er dette Rum for noget? De lærde svarer os: et Sted, hvor der holdtes Minde-Maaltider for de afdøde, de saakaldte »refrigerier«. Jo, ogsaa den kristne Oldtid havde sine Gravøl, nærmest en Slags »Agaper«, Fællesmaaltider, ikke

blot selve Ligfærdsdagen, men paa Dødsdagene, særlig Martyrernes. Af Brønden lige ved har man kunnet øse baade til at drikke og til Opvasken. Hvad Stedet her er blevet brugt til, viser Væggens mærkelige Indskrifter os. Ikke smukt stiliserede indhuggede Bogstaver, men Navne, ridsede op med det første det bedste spidse Instrument. Meget er ulæseligt, store Stykker er faldne bort, men der er nok tilbage til at minde os om dem, der her formodentlig har holdt Refrigerier til de to store Apostles Minde. Vi læser f. Eks.:

Tormius Coelius foranstaltede et refrigerium til Petrus's og Paulus's Ære.

Parthenius i Gud og alle vi i Gud holdt refrigerium.

Petrus og Paulus, tænk paa os (in mente nos habetis).

Petrus og Paulus, bed for os (petite pro nobis omnibus).

Petrus og Paulus, kom mig store Synder til Hjælp (subvenite primo peccatori).

Der er Hundredvis af disse Paakaldelser. Væggens sære Snørkler giver et uomstødeligt Bevis for, at vi befinder os paa et Sted, der var helligt for den første Menighed. Disse ukunstlede Hjerteudtryk lader os føle dem nær ved os, disse jævne Mennesker, der her ikke blot har opfrisket Erindringer om deres kære Apostle, men som noget aldeles selvfølgeligt har henvendt sig til dem med Bønner om deres Forbøn. Netop her. Hvad er rimeligere end at tænke sig, at Grunden var, at Gravene dernede havde rummet deres Lig? Men er dette en fejl Gætning, saa har Stedet paa en anden Maade været et apostolsk Mindested, et »memoria apostolica«.

Det er med forunderlige Følelser, vi gaar tilbage gennem Katakombernes Gange og op til Via Appia's Solskin. Vi kommer til at tænke paa, at vi har kendt Egne af Kristenheden, hvor man kradsede de to store Navne ikke op paa Væggene men i Studenternes Kollegiehefter som Navne paa to litterære Personligheder, der for en atten Hundrede Aar siden repræsenterede to brydende Aandsretninger indenfor en vis fra Jødeland udgaet moralsk-filosofisk Bevægelse. Man kritiserede deres Skrifter, man tumlede med dem saa længe, huggede en Hæl her og klip-

pede en Taa hist, man fortolkede og forklarede, ridsede og skrev, saa der tilsidst hverken blev Kød eller Aand tilbage . . . de to store Navne blev Rubrikker i Videnskabens historiske Konversationsleksikon.

Og vi har kendt andre Egne i den samme Kristenhed, hvor man vel bekendte den »apostolske« Tro, men hvor man var hundeangst for at bede for de afdøde, endsige da antage, at de store henfarne skulde kunne tænke paa os . . . saadan fantastisk Overtro skulde man nok have sig frabedt i sin afklarede frisindede Rettroenhed.

Det er underligt, hvor de jævne Kristne fra Martyrietiden, der samledes henede i Memoria Apostolorum og ridsede deres tarvelige Udbrud paa Væggene, forekommer en meget større, — mere vise og dybe, mere ægte og modige, — end Theologerne og Prædikanterne. De bekymrede sig ikke om Aandsretninger, men de forstod at rette sig efter Aanden. De var hverken afklarede eller frisindede, men de virkeliggjorde ganske eenfoldigt Troen paa Kirkens hellige Samfund.

. . . Solen brænder over den appiske Vej. Turistautoen ryster os afsted ind ad Rom til, forbi Caracallas Thermer og Pantheon og op til Trajans Torv. De fleste Passagerer smaanikker i halv Døs, Angelus-Middagsklokkerne ringer . . .

Det er, som om Tankerne i Takt med Vognens Støden bliver ved med at gentage: Et in spiritum sanctum, unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam. Men det er vist blot hypnotiseret af Middagsheden, at Mindet om Basilica Apostolorum giver saadan en Efterklang.

Pastor P. L. van Thiel †.

Paa St. Josefs Hospital i København døde den 1. Marts Pastor P. L. van Thiel, Præst for den katolske Menighed i Rønne paa Bornholm. Pastor van Thiel var født i Beuningen (Holland) den 21. December 1869. Han besøgte Nijmegen Gymnasium 1882—88, tog Studentereksamen og blev saa Medlem af Dominikaner-Ordenen (Sortebrødre).

Efter 6 Aars Forberedelse modtog han Præstevielsens Sakramente i Utrechts Domkirke den 15. August 1894. Paa Grund af et svagt Helbred tilbragte han de to følgende Aar dels i Kloret, dels paa et Rekreationshjem, men blev saa udnævnt til Kapellan i Utrecht, hvor han arbejdede i 18 Aar. Derfra forflyttedes han til Amsterdam og Tiel, og i Aaret 1917 kom han til Danmark. Først var han Hjælpepræst i Rønne; senere virkede han som Præst ved Klosteret paa Jagtvejen i København, hvor han samlede sig mange Venner. I 1921 blev han ansat i Rønne som Efterfølger af Pastor Nielen, der nu er Prior for Dominikanernes Hovedkloster i den hollandske Ordensprovins.

Pastor van Thiel var en meget kundskabsrig Mand, elsket og respekteret, ikke alene af sin Menighed, men af alle, som kendte ham. Døden kom til ham som en Engel fra Gud. De to sidste Aar var, som Følge af en Kræftlidelse, fulde af Smerte og Elendighed. Men han satte sin Lid til Gud og talte med Kong David: »Jeg er elendig og har Smerte. Gud, lad din Frelse ophøje mig. Jeg vil love Guds Navn med Sang, og jeg vil storlig ære ham med Taksigelse.«

Pastor van Thiel var en trofast Tjener; maatte han da nu af Mesteren have faaet den himmelske Løn. Han hvile i Fred.

Confrater.

St. Paulus's Lovprisning af Jøderne.

Af *Vincens Mc Nabb* O. P.

(Læs først det 11te Kapitel i Hebræerbrevet.)

Baade Brevet til Korintherne og Brevet til Hebræerne betragtes som St. Paulus's *a m e n d e h o n o r a b l e* overfor Jøderne. I Brevet til Korintherne fremlægges denne *a m e n d e h o n o r a b l e* for Grækerne, i Brevet til Hebræerne for Jøderne.

Grunden til at komme med saadan en ydmyg Undskyldning kan findes i St. Paulus's tidligere Brev til Galaterne. I dette flammende Brev var den omvendte Apostel saa opfyldt af den absolute Modsætning mellem »Gernin-

ger« og »Tro«, at han havde gjort sit eget Folk, Jøderne, til eet med Gerningerne, men sine nyfundne Brødre, Hedningerne, til eet med Troen. I det Øjeblik, og det var et Øjeblik, som blev gjort stort ved en skøn Begejstring for Friheden, havde Modstillingen syntes ham berettiget og tilfredsstillende. Og dog var loyale Kristne, endogsaa Apostle som Jacob, langt fra at være tilfredse med en Modsætning, der forekom dem at skænke Sjælen Tryghed ved en indre Følelse, som ikke berettigedes af ydre Handlinger. Den gamle hebraiske Sans for Realiteten af de personlige Ofre for Sandhedens Skyld kunde ikke blive bevaret under noget, som maaske forekom dem at være en subjektiv Idealisme, der var født seksten Aarhundreder før Luther og atten Aarhundreder før Kant. St. Paulus var da ogsaa alt for ydmyg en Kristen og altfor oprigtig en Jøde til, at han ikke sluttelig skulde se, at hin Modsætning, som han før havde regnet for retfærdig og betimelig, kunde forekomme i høj Grad uretfærdig mod hans Folk. Fra dette lille Folk, som var omgivet af bedenske Stormagter, var der udgaaet de talløse Helte og Helgener, hvis Tro paa den kommende Christus havde beredt Vejen for Christus, den Gang han kom.

Da Konvertiten fra Damaskus-Vejen først engang havde set, at hans Omvendelses Ivers nye Vin var strømmet over med tilsyneladende uretfærdige Ord mod hans Folk, nøjedes han ikke med at betragte sin tilsyneladende Overdrivelse. Hos ham var en Revision saa godt som en Revolution. En Forfølger, som havde omvendt sig og var blevet Apostel, kunde ikke gøre noget halvt. Han kunde omvende sig. Derfor var det, at før han døde, havde hans Haand (eller i hvert Fald hans Hoved og Hjerte) i Brevet til hans hebraiske Folk udkastet hint udødelige ellefte Kapitel, hvor han forherligede sit Folks mægtige Gerninger og endnu mægtigere Tro.

I sit første Brev til Korintherne — d. v. s. det første Brev til Vesterlandets Verden af Digtere, Filosofer og Statsmænd — havde St. Paulus givet dem een sublim Lovprisning af Kærligheden. Den mystiske Veltalenhed, som denne »Ordets Sædemand« raadede over, har vel været i Stand til at faa Grækerne til at udbryde: »Se! en større end

Aischylos, Plato og Alexander.« Og dog kan man tvivle, om St. Paulus, selv i sin høje Prisen af Kærligheden, »som aldrig vil ophøre, om end Profetierne forstummer, Tunge-maalene tier og Videnskaben forgaar«, har hævet sig saa højt over sin Tales vante Leje, som da han priste sine kødelige Brødres usvigelige Tro.

Brevet til Hebræerne, som er skrevet eller udkastet til Nedskrivning, da St. Paulus befandt sig i et romersk Fængsel, er saaledes den dramatiske Slutning paa hans dramatiske Liv. Han havde begyndt dette Liv med en fanatisk Forfølgelse af de Kristne. Hurtigt havde han ændret det til noget, som syntes at være en næsten fanatisk Ringeagt for Jøderne. Men i sin Alderdom, da Minder og Skuffelser og Fængsel havde brudt Vredens Brod og kastet et Æmhedens Skær over Fortiden, saa han tilbage — fra Rom! — med Stolthed over sit Folk.

Disse Hædninger, for hvis Skyld han var blevet Anathema for sit Folk og hans Folk for ham, de havde gjort ham og alt, hvad han elskede, Anathema. De havde ikke lyttet til ham. De havde ikke lyttet til hans Landsmand, Peter fra Bethsaida. De havde barbarisk korsfæstet Peter med Hovedet nedad. Deres Sværd var rede til at hals-hugge ham selv, Hædningernes Apostel. I sit romerske Fængsels Ensomhed og Mørke bereder denne Jøde blandt Jøder og Farisæer blandt Farisæere sig til at følge Jesus indtil Døden, idet han genkalder sig den lange Række af sine jødiske Landsmænd, fra Abel til Macchabæerne, som havde bragt Vidnesbyrd om Jesus ved en levende profetisk Tro, der var stærkere end Døden.

Hvor meget tilbagekaldte denne Mester-Konvertit, da han beskrev de store Gerninger, som kun var Frugten af hans Folks Tro. Hvor uskrømtet bød denne Fredsstifter sine Gaver til sit saarede Folk, da han afmaled sine jødiske Fædres levende Tro — en Tro saa levende, at den kunde taale Landflygtighed, Fængsel og Døden, hellere end nægte det Syn og det Haab, som Gud havde betroet i dets Værge.

Faa Aar forinden, da han og Silas, efter at være slaæet og misbandlet, var i Fængsel i Philippi, hørte deres Medfanger dem synge deres jødiske Folks Sange. Fængslingen

i Rom og Dødens Komme ved Sværdet stemte atter St. Paulus's store Sjæl til Sang. I Brevet til de korinthiske Grækere havde han benyttet Homers og Platos Sprog for at besynge Kærligheden, saaledes som hverken Homer eller Plato kunde synge. Nu i et romersk Fængsels Mørke og paa Dødens Tærskel ifører han sig sin hebraiske Sangerdragt for at synge sin største Sang om Troen.

Ingen hebraisk Sanger, end ikke Hyrdesangeren fra Bethlehem, havde nogen Sinde sagt eller sunget saa herlige Ting om Zions jomfruelige Datter. Og skønt Israels Mænd havde udstødt denne Efterfølger af Davids Søn fra deres Synagoge, saa var det beskaaret denne udstødte Kristne at være Jødernes Lovpriser med gylden Røst.

(Ved fr. D.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Katholsk Pressebureau har udsendt sin Aarsberetning for 1928, hvoraf det fremgaar, at Bureauet i det forløbne Aar har modtaget 8210 Avisudklip om katholske Anliggender. Der er til Bladene udsendt 26 Berigtigelser af fejlagtige Fremstillinger af katholske Forhold; i enkelte Tilfælde har Konsulenten, Pater Menzinger, i Stedet skrevet til Artiklens Forfatter. 4 Gange har Bureauet indhentet Oplysninger fra Udlandet, og desuden har det udlaant Artikler og besvaret telefoniske Forespørgsler. — Til Bureauets Drift er i det Aar kun brugt 233 Kr., hvilket vel ikke kan siges at være store Sager (til Sammenligning kan tjene, at »Kristeligt Pressebureau« behøver 14.000 Kr. aarl.). Disse Midler skaffes tilveje ved frivillige Bidrag og Gaver, og hvis nogen ønsker at støtte Bureauet, gør man det bedst ved at melde sig ind i »Katholsk Pressebureaus Venner« — det sker ved at sende Aarskontingentet til Postgiro No. 20985 — og Pressebureauet trænger meget til nogen mere økonomisk Støtte. K.

Holbæk. Den lille Afdeling i Holbæk af Danske katholske Kvinders Forbund havde indbudt til offentligt Møde Lørdag d. 23. ds. i Hotel Postgaardens lille Sal. For en velfyldt Sal gav Landsforbundets Formand Hofdame Utke Ramsing en interessant Udvikling af *Kvinden gennem Tiderne* lige fra Oldtiden op til vore Dage, hvor de forskellige Kvindebevægelser Arbejde for Kvin-

dens Ligestilling med Manden i borgerlig og politisk Henseende var kronet med Held. Naar de katholske Kvinders Forbund, udtalte Foredragsholderen, alligevel ikke er tilknyttet de andre Kvindeforeninger, er det, fordi vi sætter Kirken og den kristne Moral som Nr. 1 paa Programmet og alle andre Formaaler derefter. Ved vor Deltagelse i det offentlige Liv skal vi bidrage til at støtte Familienmoralen og den offentlige Moral. Under stærkt Bifald sluttede Frk. Ramsing, og ved Opfordring til Diskussion var der flere, der gav deres Mening til kende, bl. a. Sagf. Chistiansen der protesterede mod, at det var Mændenes Skyld, at Kvinden var blevet berøvet sine Rettigheder; nu var Tiden til at vise, at Kvinderne vilde beholde dem ved at benytte dem. Fru Hjort beklagede, at de forskellige Kvindeforeninger ikke satte alt ind paa at højne den kristne Moral; af de katholske Kvinder kunde læres meget paa dette Omraade. Fru Kuhlmann mente, at naar f. Eks. Dansk Kvindesamfund ikke satte den kristne Moral først paa Programmet, var det for at kunne samle alle Kredse af Kvinder. Efter at Frk. Ramsing havde repliceret til de forskellige Udtalelser sluttede Diskussionen, og man samledes om Kaffebordet, hvor hyggeligt Samvær med musikalsk Underholdning, Samtale og Sang sluttede Aftenen.

M. C.

Nykøbing F. Sønd. d. 17. Febr. holdt Fru Tardini, Næstformanden for »Danske Kvinders katholske Forbund«, et Foredrag for de unge Piger i Nykøbing F. og et for Birgittakredsen i Nakskov. Begge Foredrag var om Sct. Birgitta. Fru T. fremhævede, at St. B. havde været et af Gud særlig benaadet Menneske, dels ved de Aabenbaringer, der blev givet hende, og dels ved de rige Aands-evner, den adelige Byrd og det gode Helbred, hun havde faaet. Helgenens hele Liv havde været bestemt af dette ene, altid fuldtud at handle efter Guds Vilje, hvor megen Selvovervindelse den end krævede. I Tilslutning til Livskildringen gjorde Fru T. Opmærksom paa den Frihed og Agtelse, Kvinden havde nydt i den katholske Middelalder, og at hendes Arbejde ofte havde været aktivt politisk. Det burde Nutidens katholske Kvinder huske, de har ikke Lov til i aandelig Mågelighed at bygge sig hjemme og lade det politiske Liv gaa sin skæve Gang uden at forsøge at hjælpe til, at kristen Moral bliver bestemmende for vor Lovgivning.

Langeland. St. Bendts Kapel i Rudkøbing, hvor der det sidste Aar gennemsnitlig kun hver anden Maaned er bleven læst Messe af vekslende tilrejsende Præster, er nu atter blevet aabnet for regelmæssige Guds tjenester foreløbig hver Søn- og Helligdag, idet den katholske Menighed

paa Langeland igen har faaet en fast Præst, nemlig Hr. Pater Fr. Vervoort O. P. fra Nyborg. Den første Tid vil Hr. Pater Vervoort dele sit Arbejde mellem Nyborg og Langeland, indtil han kan flytte ind i St. Bendts Præstegaard i Rudkøbing. Anden Søndag i Fasten læste Hr. Pater Vervoort første Gang Messe i det lille skønne St. Bendts Kapel og stiftede der det første Bekendtskab med sin nye Menighed. Denne tæller 109 Sjæle, 42 Voksne og 47 Børn, der bor spredt over den c. 60 Km lange Ø, hvilket i høj Grad vanskeliggør Sjælesorgen for Præsten. Den lille langelandske Menighed glæder sig meget over at Kapellet atter er aabnet, og over igen at have faaet en Sjælesorger, og den byder sin nye Præst et hjærteligt Velkommen.

S. Aa. R.

NADVERSALEN.

Et Passionsspil af *Robert Hugh Benson*.

Sankt Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

**Passionssøndag den 17. Marts og
Palmesøndag den 24. Marts Kl. 8 Aften.**

Adgang Kr. 1,25 (Program og Garderobe iberegnet).

Børneforestilling begge Dage Kl. 3.

Børnebilletter à **25 Øre.**

Billetter faas hos Portneren Stenosg. 4, og i de katolske Bogsalg.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag den 10. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

S.M.D.M. Ordinær aarlig Generalforsamling afholdes Onsdag d. 13. Marts 1929 Kl. 8 pr. i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A, med følgende Dagsorden: 1) Beretning 2) Møde- og Forhandlingsprotokol, 3) Regnskab, 4) Valg af 4 Styrelsesmedlemmer, 5) Indsendte Forslag, 6) Eventuelt. —

Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa være indsendt til Skolen senest 7. Marts. — Alle Medlemmer bør møde frem paa Generalforsamlingen. — Efter Generalforsamlingen fælles gratis Kaffebrød. Styrelsen.

St. Knuds Skole.

(Stenosgade 4)

Eksamensberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole.

Katolske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos

Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Hjertelig Tak for Bidragene 5 + 5 + 10 + 50 + 5 + 20 Kr. til Skolebørns Bispising.

4. Marts 1929.

Pastor v. *Kettenburg*.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fastepredikenen.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fastepredikenen.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fastepredikenen.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fastepredikenen hver Søndag Kl. 5 af Pater Franz Jaworski C. SS. R.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fastepredikenen hver Søndag Kl. 5.

Jesu Hjerter Kirke. Fastepredikener, hver Søndag Aften Kl. 6. af Pastor Günther.

Roskilde.

Fastepredikener holdes af Pastor Nösen hver Søndag Formiddag ved Højmassen Kl. 10.

Tyske Fastepredikener i St. Knuds Kapel.

Hver Tirsdag Aften Kl. 8 holdes der tyske Fastepredikener med Korsvejsandagt af Pater G. Scherz.

St. Ansgars Kirke. I Anledning af Aarsdagen for Biskop Johannes v. Euchts Død (17. Marts) holdes Pontifikal-Requiem *Lørdag den 16. Marts Kl. 8¹/₄* hvortil alle Trosfæller venligst indbydes.

Exercitier for unge Piger.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Piger til **Exercitier** i **Assumptionsklostret**, Mosehøjvej, Charlottenlund fra **Tirsdag d. 26. Marts Kl. 6³/₄** Efterm. til **Paaskelørdag d. 30. Kl. 11** Form.

Dagsordenen for lukkede Exercitier følges.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33³, Kbhvn. Ø., senest den 23. Marts 1929.

»Apostlenes Dronning«

»Fredens Dronning«.

»Maria Rosenkranskrøning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 10. Marts i Messen Kl. 8.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag d. 15. Marts Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 11. mensis Martii loco ac tempore assuetis.

Den **Løsekrede D. K. K. F.** har oprettet har vundet god Tilslutning. Der kan optages flere Medlemmer i Aar. Medlemsbidraget Kr. 2,00 bedes inden 1. Maj indbetalt pr. Postgiro paa Postkonto Nr. 16200. Biblioteksassistent Frk. G. Strøm. Aarhus.

Sct. Josephs Gilde

afholder ekstr. Generalmøde Mandag d. 11. Marts Aften Kl. 8 i i Bredgade 67.

3 à 4 Værelsens Lejlighed søges til April Flyttedag. Billet, mrk. »Lejlighed« til Menighedskontoret, Bredgade 64.

Husk Elisabethforeningens Basar!

Gaver modtages af:

Pastor von Kellenburg,

Bredgade 64^a

Tlf. Palæ 58.

Frk. C. Tetzlaff,

Paludan Müllersvej 5.

Tlf. Vester 1190 v.

Fru A. Osterhammel,

Frederiksborggade 54

Tlf. Byen 720 y.

Frk. F. Stratböcker,

Jægersborgallé 19

Tlf. Ordrup 386.

Kirkelig Kalender.

10. Marts 4. Søndag i Fasten.	17. Marts Passionssøndag.
11. — M. Ferialdag.	18. — M. Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer.
12. — Ti. Gregor den Store, Pave og Kirkelærer.	19. — Ti. Josef, Jesu Plejefader.
13. — O. Ferialdag.	20. — O. Ferialdag.
14. — To. Ferialdag.	21. — To. Benedikt, Abbed.
15. — F. Ferialdag.	22. — F. Mariassyv Smerter.
16. — L. Ferialdag.	23. — L. Ferialdag.

Ugens Messebønner.

10. Marts 4. Søndag i Fasten (N.-M. 247, G.-M. 218). Ihukommelse af de 40 Martyrer i Sebaste (N.-M. 849, G.-M. 687).
11. Marts Ferialdag (N.-M. 252, G.-M. 223). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de levende og døde (N.-M. [125], G.-M. [110]).
12. Marts. Gregor den Store (N.-M. 850, G.-M. 688). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 257). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 259, G.-M. 224). Der kan ogsaa læses Fastens Messe med Ihukommelse af Festdagen.
13. Marts Ferialdag (N.-M. 262, G.-M. 225). 2. og 3. som 11. Marts.
14. Marts Ferialdag (N.-M. 270, G.-M. 227). 2. og 3. som 11. Marts.
15. Marts Ferialdag (N.-M. 274, G.-M. 228). 2. og 3. som 11. Marts.
16. Marts Ferialdag (N.-M. 281, G.-M. 234). 2. og 3. som 11. Marts.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 12. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.
 Johannes Hansen: Det romantiske Tyskland (med Lysbilleder).
 Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Korsvejsandagt.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).
 Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8. Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂.
 St. Annæ Kirke Kl. 8. St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄.
 Sakramentskirken Kl. 8. St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

At vor kære

Minna

er afgaaet ved Døden d. 27. Februar 1929, bekendtgøres herved.

Frederiksberg, d. 28. Febr. 1929.

Familierne *May & Nielsen.*

Vor kære Confrater

Pater P. L. van Thiel

Præst ved den katholske Kirke i Rønne, afgik ved Døden i København d. 1. Marts, styrket ved vor h. Kirkes Naademidler. Hans Sjæl anbefales til de troendes Forbøn.

Pater A. Zoetmulder O. P. Pater C. Bartel O. P.

Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (1 Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 11.

Søndag den 17. Marts.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Den hellige Benedikt og Benediktinerne. — Benediktiner-Oblaterne. — De Danske Benedictusfestligheder. — Romerske Skitser. — Nyt om Stenobogen. — Pater van Thiel. — Katholsk Moral . . . Folkeforbundet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

9. Om Jesu Guddom.

Jesu Guddom er Midtpunktet i den kristne Lære og Tro. Har Christus ikke været Gud, saa kunde han ikke forløse os, da han ikke kunde yde den Fyldest, som var nødvendig for at forsone os med Gud. Har Christus ikke været Gud, saa er vor Tro forgæves; har Christus ikke været Gud, saa er vi blevet skuffet, og saa sidder vi stadig i Syndens Mørke; har Christus ikke været Gud, saa er Himlen stadig lukket, — ja, saa er hele vor Tro forgæves. Det er det Fundament, paa hvilket hele vor Tro og hele vor Forløsning og hele vor Lykke hviler. Om denne Lære vidner Evangeliet, især Johannes; om denne Lære vidner derfor ogsaa de gamle Fædres uendelige Række af Vidnesbyrd. Her finder du nogle af disse Vidnesbyrd:

»Gud alene er uden Fejl, og det eneste Menneske uden Fejl er Christus, fordi Christus ogsaa er Gud.« (*Tertullian Om Sjælen* 41.)

»Han er bleven korsfæstet, fordi han som den menneske-

vordne har været alle andre Mennesker lig, dog ikke m. H. t. Synden. Thi ikke for Pengebegærlighed er han bleven dømt til Døden, da han dog havde lært os Fattigdom i Ord og Gerning. Ikke for den urene Begærlighed er han bleven dømt, thi han har sagt til os: »Hvo som med Begærlighed ser efter en Kvinde, har alt brudt Ægteskab.« Ikke fordi han af Ondskab har saaret eller slaaet nogen, thi han bød sit Ansigt frem for dem, som slog ham. Ikke fordi han har ringeagtet Loven, da det var ham, som opfyldte den. Ikke fordi han har unddraget nogen Lønneu, da han dog har hjulpet og helbredet uden Løn. Han har hverken i Ord eller Gerning eller Begærlighed syndet, han, som »ikke gjorde Synd, og i hvis Mund der ikke blev fundet Svig, som ikke skjældte igen, da han blev skjældt, ikke truede, da han led, men overgav sig til ham, som dømte ham uretfærdigt.« (*Kyriellus af Jerus.* 13. Katek.)

»For ham alene var det muligt at besidde Menneskets Kød og dog ikke at kende noget til Synd.« (*Augustinus.* Joh. Evang. 84. 2).

»Vi kan ikke nægte det, at mange er hellige og retfærdige; men der er en stor Forskel mellem en hellig og en pletfri Mand. Thi det er noget andet at være hellig, d. v. s. indviet til Guds Tjeneste. — Saaledes kalder vi baade Mennesker og Steder og Tempelkar efter Skriftens Vidnesbyrd for hellige —, og at være uden Synd, hvilket alene og i Særdeleshed tilkommer vor Herre Jesu Christi Majestæt.« (*Kassian.* 22. Undervisning.)

»Vor Pædagog (Christus), mine Børn, er uden Synd, uden Plet, uden Lidenskab — — Han er vort pletfrie Ideal; blive ham lig i Aanden, det skal vi tilstræbe af al vor Kraft.« (*Klemens af Alex.* Pædagog. I. 2.)

»I det sande Menneskes rene og fuldkomne Natur er den sande Gud bleven født, helt i sin Natur og helt i vor Natur. — — I det, som den onde Fjende har lagt ind i vor Natur, og som det vildledte Menneske har taget op i sig, har Frelseren ikke nogen Del. Og selv om han er gaaet ind i vor Svaghed, saa har han dog ikke taget Del i vore Synder. Han antog Menneskeskikkelsen, men ikke Syndens Snavs; han løftede det menneskelige højt, men formindskede ikke det guddommelige. Thi hin Selvfor-

nægtelse, i hvilken den Usynlige viste sig synlig, var en Forbarmelsens Nedladen, men ikke nogen Opgiven af den guddommelige Magt.« (*Leo den St. 22. Tale.*)

»Da hele de første Menneskers Afkom, saaret af det ene Menneskes Synd, var slaaet ned til evig Fordærvelse, og da selv Helgeners Fortjenester ikke kunde overvinde Dødens Tilstand, som og de var underkastede, kom fra Himlen hin underfulde Læge, forkyndt ved Billeder og Forudsigelser. Han vedblev at være i Guds Væsen, han opgav intet af det, som tilhørte hans Majestæt, og uberørt af den gamle Overtrædelse blev han født i vort Legems og vor Sjæls Natur. Thi den salige Jomfrus Søn alene blev født uden Plet; han tilhørte vel vor Slægt, men Synden havde ikke Del-i ham. Han var den eneste af Adams Slægt, i hvilken Djævelen ikke skulde have noget, han kunde kalde for sit eget.« (*Leo d. St. 63. Tale.*)

Josef Resch.

Den hellige Benedikt og Benediktinerne.

I Anledning af Monte Cassinos 1400 Aars Fest

af *Peter Schindler.*

1. St. Benedikts Levned.

Vesterlandenes Munkefader blev St. Benedictus af Nursia (St. Bendt). Han er født ca. 480 i Nursia (Appenninerne). Hans Opdragelse blev Tidens unge kristne Adelsmænds, som besøgte de højere Skoler i Rom. Som Yngling føler han Afsky og Rædsel for Tidens og Stadens Slaphed og Umoralitet; han har sikkert ogsaa mødt sin Samtids Munkeideal — de to Følelser driver ham bort fra Rom, ud i Bjærgene ved Subiaco (ca. Aar 500). —

Hans anden Livsperiode henrinder herude i Ensomhed i en Bjærghule — klædt i Skind, ernærende sig af de tarveligste Spiser; hans Dage og Aar hengaar med Bøn, Bodsøvelse og Karakterdannelse. Medens Romerrigets Undergang og Folkevandringens Ødelæggelse foregaar i den Verden, han har forladt, danner han sig til at blive Bygmester for en ny Tid.

Den aandelige Nød var stor omkring 500. Kristendommens katholske Ortodoxi anfægledes haardt af Arianerne og af Folkets kun halvt udryddede Overtro — Verden havde behov paany at blive kristnet og at blive ny-civiliseret.

St. Bendts eneste Formaal med det strenge Liv i Grotten var: »at tækkes Gud alene«.

Denne Tilværelsesform varer 3 Aar; saa opdages han af Egnens Hyrder og de omboende Folk, som begærede ham til aandelig Fører. Endog fra Rom sender man adelige Børn ud til Opdragelse hos ham. Efterhaanden samler der sig en saadan Skare om ham, at han grundlægger 12 Klostersamfund, hver paa 12 Munke med en Abbed i Spidsen — alt under hans egen Overledelse. Hans Indflydelse vækker imidlertid en nærboende Præsts Nid — og for at undgaa Strid, beslutter St. Bendt at drage sydpaa med sine Folk. Omkring 525 ender hans Subiaco-Periode. —

Monte Cassino bliver Skuepladsen for de sidste 25 Aar af hans Liv — de Aar, der gør ham til en af Historiens Kolossal-Figurer, af Format som Karl d. Store og Napoleon. Paa Cassino-Bjærgets Tinde udrydder han de sidste Rester af Hedenskab, kristner Folket helt, opdyrker Egnen og lader sin udvalgte Flok dyrke alle Haandens og Aandens Sysler i en Tid, der ellers kun saa Kulturens Sammenbrud og Undergang. St. Bendt naar en saadan Berømmelse, at selve Østgoterkongen Totila besøger ham (542) og tager imod hans Irettesættelser for Grusomhed.

Samtidig grundlægger hans Søster, Sancta Scolastica, et tilsvarende Kloster for Kvinder (nær Subiaco).

Højt bedaget dør han i sine Munkes Arme i Klostrets Kirke under Lovsangen. —

---

2. St. Benedikt og Historien.

Der har været Munke før St. Bendt. Hundredtusinder af Eneboere i Ægypten og utalte Skarer i store Klostre i Syrien — under Pachomius' og Basilius' Regler.

Der var ogsaa Munke i Vesterland før Benedikt, saa det er en Fejl at anse ham for Ordensvæsnets »Opfinder«.

Han er dets Genskaber og Reformator.

Munkevæsenet før ham havde Askesen til Maa!; man søgte at overgaa hinanden i Bodsøvelser og Spægelse; »den store Atlet« i Ægyptens Ørken drog rundt og studerede, hvor liden Nattesøvn og Føde andre Eremiter kunde nøjes med — og saa trak han en Kvint fra sit eget Brød og

Skikkild: St. Benedikt.

nogle Minutter fra sin Nattesøvn — for at slaa Rekord i Hellighed . . .

Eller Simon Stylita (Søjlehelgen), der tilbragte 30 Aar i Ensomhed paa Toppen af en Søjle for ene at leve for Gud . . . alt dette var i Slægt med Indiens og Mongolernes Askese og var ikke præget af Evangeliets Aand.

Benedikt sætter ikke Askesen, men *Pax* som Maal — og for at naa denne Fred, maa der Spægelse til, som han selv havde erfaret det i Sacro Speco's Hule — men Aske-

sen, som forhen dominerede, blev nu en Biting i Klosterlivet; og det svækkede ikke Helligheds-Standarten, eftersom Benedikt indførte en anden aandelig Øvelse som Ordtagelsesmiddel: Arbejdet.

Før hed det kun *Ora*, nu føjede han til: *et labora*: Bed og arbejd. Og han gjorde det: at leve af sine Hænders Gærning til Betingelse for at være en sand Munk.

Der er samme Forskel paa Munkeliv før og efter ham, som paa Østerland og Vesterlede.

Den ene er tilbøjelig til at sætte sig drømmende, lænkende og bedende i Skyggen af en Palmé — den anden er energisk og maa prøve sine Kræfter.

Havde Munkelivet skullet udvikle sig alene efter Østens Linjer, var det endt i Tibetansk Selvbeskuelse eller i indisk Fakirvæsen. Benedikt gjorde det til en skabende Faktor i Historien.

Ogsaa i Vesterland var der Munke før Benedikt, baade i Syden og i Norden — men deres Organisation led af den Fejl: at mangle System; man sluttede sig sammen i et Hus, optog saa meget eller lidt, man vilde, af andres Regel i Ægypten, Syrien eller Irland — og kunde eller vilde man saa ikke længere, gik man sin Vej . . . maaske paa Turné til andre Klostre, maaske tilbage til Verden.

Derfor indførte Benedikt sine Løfter, der ikke ligner senere Ordners.

Det første var *Stabilitas*, Stavnbaand, at man til sin Død vil blive i det Kloster, man har valgt. En Benediktiner kan altsaa ikke flytte eller flyttes fra Kloster til Kloster; han har forladt Sit og Sine og valgt Abbeden til Fader og Munkene i Klostret til Brødre, og det varer Livet ud med denne Valgfamilie. Til Gengæld er han selv med til at vælge en ny Abbed, naar den gamle dør — hverken ældre Patres eller Rom kan paatvinge ham en Abbed, han ikke ønsker.

Det andet Løfte er *Conversio morum*, en ny og uverdslig Vandel, Munkeliv indenfor Reglens Grænser, det, der af Benedikt selv i »Reglen« er tegnet som den sande Munk.

Endelig lover han *Paupertas*, Ejendomsløshed, idet han ikke erklærer at ville leve fattig, men blot uden personlig

Dispositionsret over Klosters Ejendom eller noget andet i Verden. —

Benedikt giver Abbeden absolut monarkisk Myndighed i Klosteret — men til Gengæld fordrer han, at han skal høre alles Raad, selv de Yngstes — og at han skal være ansvarlig for hver enkelt Munks, ikke blot evige Frelse, men ogsaa hans jordiske Lykke.

Intet maa være haardt eller trykkende, det skal ske med Glæde og af god Vilje, thi alle i Klosteret er Guds Børn i Guds Hus. —

Benedikts Regel er saa vid, at den kan passe for alle Tider og alle Steder. Den er yderst evangelisk, idet den ustandselig henviser til Skriftens Ord. Den indeholder intet ekstraordinært i Ret af mystiske og asketiske Øvelser, blot tegner den en god Kristens Strid for at vinde Kranzen og anviser en Vej, hvor dette ikke sker enkeltvis men systematisk og i Fællig.

Dærfør har den ogsaa draget som intet andet jordisk Dokument har draget til Efterfølgelse.

24 Paver, 200 Kardinaler, Titusinder af Bisper og nær en Snes Tusinde kirkelige Forfattere er udgaaet af hans Orden.

Fra den kom Folkeapostlene og Folkeopdragerne til England, Norden, Tyskland og Slaverne.

Den opholdt Kulturen i Folkevandringens Syndflod. Den satte ind mod Arianismen. Den blev det missionerende Element fra 500 til 1000 og det civiliserende Element i Middelalderen.

Den er endnu den stærkeste Kulturfaktor i Tidens Katholicisme — thi den virker usvækket levende for Videnskab og Kunst, for Liturgi og Mission, for høje og lave Skoler og for i sine Abbedier at give det troende Folk et Sted, hvor de kan finde Næring for deres Sjæle og Oplysning for deres Tanker.

Faa Mænd kan, 1400 Aar efter at de skrev deres Livsværk, se tilbage paa saa store Resultater.

Monte Cassino er 4 à 500 Aar ældre end selve Mont Athos, og endnu gør det og dets Sønner en lige frisk Indsats i Kirken og Kulturen.

Benediktiner-Oblaterne.

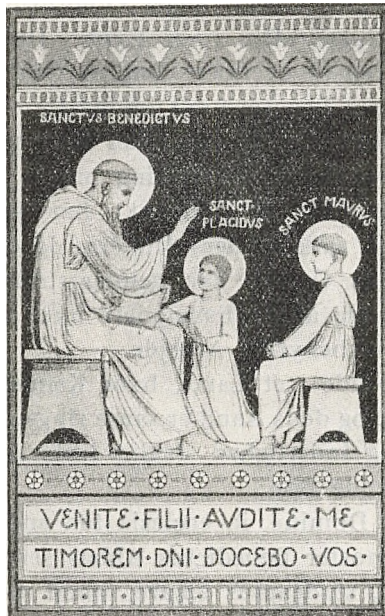
Omkring den hellige Frans af Assisi staar i vort Land en Skare Lægfolk i sluttet Orden — Tertiarerne. Disse St. Franciskus's ikke klosterbundne, danske Børn har den Lykke at være flere fælles om en hellig Sag. Den lille Fattige fra Assisi er jo efterhaanden bleven en meget elsket Helgen herhjemme, medens St. Benedikt, hvis Munkeorden vi skylder Kristendommens Indførelse i Danmark, gennem mange Aar har staaet i Skygge, ja tildels som glemt. Derfor er det vel heller intet Under, naar kun de færreste danske Katholikker ved noget om den Skare Lægfolk, der rundt om i Verden er lykkelige ved at være knyttet til deres hellige Fader Benedikt. Disse »Benediktiner-Oblater« danner ikke som Tertiarerne en 3dje Orden, da St. Benedikt kun har skrevet een Ordensregel. — I videre Forstand er de vedhængt selve den store hellige Benediktinerorden, skal staa under et bestemt Kloster, hvis Abbed tager dem under sin Beskyttelse, medens en dertil beskikket Munk varetager deres Interesser.

Allerede i St. Benedikts Tid sluttede Mennesker, boende i Verden, sig til Klostrene. I Abbediet Corvey fik de Navn af »Indskrevne«, »Matrikulerede«. Ofte søgte de deres Bøllig i Nærheden af Klostrene, som i St. Gallen, hvor »gudindviede Fruer og Jomfruer« for Klosteret beskæftigede sig med bl. a. Afskrivning, Syning, Vask og Bagning af Hostiebrødene. Historien fortæller om mange berømte Mænd, der som »fratres conscripti« bad om at maatte faa deres Grav indenfor Klostrene. Denne Hær af fromme troende, kæmpende for Kirkens Sag under St. Benedikts Fane, levende under hans Valgsprog »Ut in omnibus glorificetur Deus«, lagde Grunden til alle senere Ordener vedhængende de store Klostersamfund.

Af de 73 Kapitler, hvormed St. Benedikt har sammensat sin vise Ordensregel, handler Kapitlerne 4—7 om det indre aandelige Liv. Det er disse Dele, der særlig lægges den indtrædende Oblat paa Sinde. I Kap. 4 giver den hellige Ordensfader en Anvisning paa de til »gode Gerninger førende Hjælpemidler (instrumenta)«. Øverst det store

Kærlighedsbud: »At elske Gud af sit ganske Hjerter og Næsten som sig selv.« Med Ord og Formaninger, taget fra den hellige Skrift, viser her St. Benedikt sine Børn Vejen til Fuldkommenhed, standser i Kap. 5 ved Lydigheden og vier »Kærligheden til Tavshed« det 6te Kapitel, hvor han bruger Salmistens Ord »Jeg vil vare paa mine Veje, at jeg ikke skal synde med min Tunge.«

Om Ydmygheden, denne for en Kristen saa kostelige Dyd, er der skrevet mangt og meget, men næppe

Beuroner-Skolen: St. Benedikt underviser
St. Placidus og St. Maurus.

noget dybere end i Benediktinerreglens 7de Kapitel. Menneskets Liv sammenlignes med en Jakobsstige, hvilken Gud lader naa Himlen, naar Hjertet er bleven ydmygt. Som Englene steg op og ned, gaar vi ned ved Stolthed og Selvforherligelse, ved Ydmyghed føres vi op. Til hver af denne Stiges 12 Trin følger St. Benedikt en Øvelse og viser, hvordan Ydmygheden spirer i Hjertets Inderste, først lidt efter lidt udstrækker sig til de ydre Handlinger, til den endelig ganske omfatter det hele Menneske. Saa først læres »den fuldkomne Kærlighed, der driver Frygten ud«.

I de 8 følgende Kapitler ordnes Korbønnen, Benediktinerernes Hovedopgave. Ogsaa Oblaterne paalægges en dyb Højagtelse for Kirkens Liturgi. »Hvor langt mere er ikke Kirkens Bønner, Salmerne, Hymner og Læsestykker af Betydning end mangan Andagtsbog« — staar der i den lille Oblatbog, i hvilken der gives Oblaterne en Rettesnor til at leve et Liv i St. Benedikts Aand.

Hvor er det muligt andet, end at Højagtelsen for Kirkens Liturgi hos Oblaten efterhaanden stiger til uskrømtet Kærlighed, og med Glæde følges Opfordringen til at lære Kirkens eget Sprog efter ringe Evne. Dobbelt rig bliver saa Andagten ved at overvære Dagens Officium under det forpligtede — saa længselsfuldt imødesete — aarlige Besøg i den Klosterkirke, hvortil han eller hun hører.

Naturligvis er denne Henstilling om at bede i Kirkens Sprog intet Paabud. St. Benedikt har kaldt »det vise Maadehold« for »alle Dyders Moder«, og den Mildhed og Overbærenhedens Aand, der gennemstrømmer Benediktinerordenen, vilde aldrig harmonere med overdrevne Fordringer eller overbebyrdet Arbejde. —

Oblaten, boende i et Land, hvor Kendskabet til Benediktinerordenen og dens Aand er saare ringe, kan ikke andet end med særlig Inderlighed daglig bede den lille Oblat-Officiet afsluttende Bøn:

Excita, Domine, in ecclesia tua spiritum, cui beatus Pater noster Benedictus Abbas servivit: ut eodem nos repleti, studeamus amare, quod amavit, et opere exercere, quod docuit. A. E.

De Danske Benedictusfestligheder.

Som bekendt fejres d. 21de i denne Maaned en stor Fest paa Monte Cassino i Anledning af Klosters 1400 Aars Jubilæum.

Hvad agter A. C. at foretage sig i Anledning af Benediktinerjubilæet, spørger vi Hr. Hjorth.

Ja, vi har travlt med Festforberedelser, — siger Hr. Hjorth. Men lad mig først sige dette: Til selve Dagen udsender *Gyldendal* en Festudgave af Paludan-Müllers

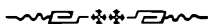
herlige Digt: *Benedict fra Nursia og hans Amme* — med Indledning af Forfatteren, Pastor *Peter Schindler*. For det kunstneriske Udstyr søger Malerinden, Frk. *Birgitte West*.

Endvidere paatænkes udsendt en Fordanskning af St. Benedicts »Munkeregul« — med oplysende Anmærkninger.

Naa. Og hvad *A. C. selv* foretager sig? Vi har indbudt den kendte benediktinske Skribent og Taler, *Dr. phil. & theol. Dom. Alois Mager*, Professor i Religionsvidenskab i Salzburg, til at holde Festtalen ved et større, offentligt Festmøde, hvor der ogsaa vil blive kunstnerisk Bistand af høj Rang. Det er ogsaa Meningen, at *Dom. Alois Mager* skal holde tre videnskabelige Forelæsninger — ligesom han vil aflægge St. Bendts Kirke i Ringsted et Besøg.

Disse Festligheder kan dog først finde Sted engang i Løbet af Foraaret og falder udenfor *A. C.*'s faste Program — men til selve den store Fest paa Monte Cassino har *A. C.* sendt sin Repræsentant, der vil overrække Ærkeabbeden et særligt smukt udstyret Exemplar af *Paludan-Müllers Digt*.

Saavidt Hr. Hjorth. Det ser saaledes ud til, at de danske Katholikker kan glæde sig til at se en rigtig »levende Benediktiner« i København. Som Programmet lyder, bliver Festen sikkert baade smuk og værdig.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann*.

III.

Titus-Buen.

Mellem Ruiner af Templer og romerske Basilikaer, mellem Søjlerester og Marmorbrokker ser du paa og ved *Forum Romanum* de tre stærke Triumfbuer hæve sig over »*via sacra*«, den hellige Vej. De minder om tre Aarhundreders forskellige Kejserdynastier, der er skredet frem over Forum med Sejren og med Magten — *Flavierne*, *Severerne* og *Konstantinerne* — men de minder ogsaa om tre forskellige Stadier i Kristendommens tidligste Udviklingshistorie: *Grotiden*, *Kamptiden* og *Sejren*.

Ogsaa du synes, at *Titusbuen* er den kønneste.

Den knejser saa myndigt og stolt midt for Forum som en Indgangsport mod Øst: vi har let ved at tænke os

Triumftoget, der er draget frem fra Via Appia og videre ad den nuværende Via di San Gregorio mellem Palatinerhøjen og Coelius og saa er svunget til venstre frem mellem Jupitertemplet paa den ene Side og Venus og Romas paa den anden. Neros Kolossalstatue har det bag sig, nu skrider Toget frem ad Via sacra forbi Vestalindernes Hus frem mod Forum. Kejsersønnen Titus staar laurbærkronet paa Firspandet, fulgt af harniskklædte spydbærende Krigere, af Tusinder af jødiske Fanger og af et overvældende guldrigt Krigsbytte fra Jerusalems Tempel. Det var i Aaret 70.

Vespasian lod alle Tempelrigdomme opbevare i det »Templum pacis«, Fredstempel, han lod bygge. Da han var død, lod Kejser Titus det Tempel opføre, der bærer hans Faders Navn. Selve Triumfbuen blev først færdig i Aaret 82, Aaret efter Titus' Død. Kejsertemplerne er Ruiner, men Titusbuens indvendige Basrelieffer giver os endnu den Dag i Dag et tydeligt Billede af Triumftoget og af Tempelbyttet og dermed Gengivelsen af den syvarmede Lysestage. Saaledes saa den altsaa ud i sit massive Guld med sine Grene og Mandelblomster, ganske som den er beskrevet i Mosebogen (II, 25):

»En Lysestage af purt Guld. Af drevet Arbejde skal Lysestagen gøres, dens Fod og dens Stang, dens Bæger, dens Knopper og dens Blomster skal være ud i eet . . .«

Hvad mon den unge Kristenmenighed i Rom har tænkt ved Jøderigets Undergang, Titus' Triumf og den flaviske Fred?

Mon det har været en tilfredsstillet Hævnfølelse, der har opfyldt deres Sind ved at opleve Straffen over det Folk, der havde ladet Frelseren korsfæste? Umuligt. Dertil var Jerusalems Tragedie for gribende. Og de selv med alt for mange stærke Baand knyttet til Jøderne. De allerfleste af dem var selv af jødisk Slægt. Nej, sikkert har det været dem en Smerte at se de mange tusinde Slaver af det udvalgte Folk, der nu som Trælle sled og slæbte i Neros tidligere Haver ved Opførelsen af det uhyre vældige Flaviske Amfiteater. Men med Smerten har været forenet en altovervældende Erkendelse af Guds Nærværen i Historiens Gang, de har næsten fysisk kunnet føle Ham, »der har øvet Vælde med sin Arm, . . . har nedstødt mægtige fra Troner og ophøjet ringe,« har næsten haandgribeligt

set Opfyldelsen af Herrens personlige Forudsigelser: »Se, eders Hus lades eder øde . . . Her skal ikke lades Sten paa Sten, som jo skal nedbrydes.« Og samtidig har de haft den levende Forstaaelse af deres eget Kald. Lysetagen var flyttet, nu var det Menigheden, der maatte lade Lyset skinne i Mørket, forberedt paa alle Mørkets Angreb.

Og den efterapostolske Menighed i de Dages Rom har samlet sig i Husene og ude ved Gravene og styrket sig med hele den aandelige Hjælp, de havde i den apostolske Arv: Apostelskrifterne gav deres Kærlighed og deres Tro og deres Haab den Næring, der var nødvendig, for at Alterstagens Lys kunde flamme rent og klart. Formodentlig har særlig to Skrifter, der nu indgik i deres hellige Kanon, været dem vejledende: Johannes' Aabenbarings mægtige Syner. »Jeg saa . . . midt imellem de syv Lysestager en, lig en Menneskesøn . . . Og de syv Lysestager er syv Menigheder.« Og Hebræerbrevet med dets herlige Anvisning til den nye Alertjeneste, den nye Pagts Melkisedek-Ofte. ¶

Men de har kunnet glæde sig over det fredelige Pusterum, de fik en Snes Aar efter den neroniske Forfølgelse: Vespasian, som lod Neros Kolossalstatue fjerne, gjorde alt for at udslette Tyrannens blodige Spor. Han var ogsaa alt for klog til at mene, at han kunde udrydde det jødiske Folk. Tværtimod: man saa nu ogsaa andre end de jødiske Trælle i Rom. Mange ansete og rige fik frit Lov at færdes her, den romerske Stat kunde godt gøre Brug af deres fortræffelige Evner. Josefus lever i de Dage i Rom og skriver sin »Jødernes Historie«. En Kvinde som Berenike af Herodes' Slægt var en af Titus-Hoffets mest straalende Skikkelser. Og fra denne Kreds har Menigheden ogsaa snart faaet ny Tilgang. En anden mærkelig Kvinde i Titusbuens Skygge var den fornemme Pomponia Greina. Allerede paa Neros Tid var hun mistænkt for »Ateisme«, fordi hun unddrog sig Hoffets Velleved og foretrak et tilbagetrukket stille Liv. Ja, hun blev anklaget, men hendes Mand hævdede sin Ret til som Familiens Overhoved at være hendes Dommer og frikendte hende. Hun har formodentlig sluttet sig til den jødisk prægede Kreds ved Flaviernes Hof og har maaske tilsidst bøjet Knæ for det kristne Alter. Men der var ogsaa mange andre af de frem-

ragende romerske Slægter, i hvilke der i de Dage skete Overgange til Kristendommen. De forstod, at saa meget af det ægte gamle romerske, de rene, strenge Sæder, Respekten for Ægteskabet, Ordenssansen, den lydige Disciplin og den stærke Samfundsfølelse groede friskere og sundere dér end i det slappe hedenske Frafald. Vi kender nogle Navne.

Maaske den tidligere nævnte Klaudia var identisk med en af »dem af Kejserens Hus«, som Paulus omtaler. Den Pudens, der omtales paa samme Linie, var i hvert Fald en kendt Mand. Han var Senator og havde sit Hus paa Esquilinerhøjen. Du kan faa det at se. I Gaden »Via Urbana« nede i en Sænkning ligger Kirken Santa Pudenziana, hvor der i denne Tid foretages Udgravninger, der bringer Rester af dette romerske Hus for Dagen. Pudenziana var en af hans Døtre, en anden hed Prassedo. Og saa hendes Navn er knyttet til en ældgammel Kirke paa Esquilin. De fortræffelige gamle Mosaiker i Santa Pudenzianas Kor fremstiller hele Senatorfamilien, som Traditionen har tænkt sig den, samlet om Frelserkikkelsen, og en gammel Indskrift i et Sideskib fortæller, at Petrus har holdt Nadver i Pudens' Hus. Disse Børn af den romerske Senator har da i Flaviernes Tid kunnet leve deres Kristentliv — væsentlig optaget af at pleje de syge og at besøge Fanger.

I Aaret 91 hed den ene af Konsulerne Acilio Glabrione. Det vides, at han og hans hørte til Menigheden. Han havde en Ejendom paa Via Salaria, og dér findes en af de ældste Katakomber, den saakaldte »Priscilla«'s.

I en anden af Katakomberne, som vi om lidt skal se lidt nærmere, findes en stor Krypt, der er smukt dekoreret med pompejanske Fresker, og hvor der paa en stor Gravsten med smukke, tydelige Bogstaver staar at læse Ampliati. Det er ganske vist ikke et fornemt Navn, men et Navn, der havde god Klang i Menigheden. Ampliatierne var formodentlig frigivne, men hele Gravkamret vidner om, at de har været velstaaende. Det har været den Slægt, hvis Overhoved Paulus nævner i Romerbrevet: »Hils Ampliatus, min højt elskede Ven i Herren.«

Det fornemste er dog Flaviernes Navn, selve Kejserslægstens.

I Aaret 95 var Flavio Clemente Konsul. Hans Hustru hed Domitilla. Deres Ejendom laa paa Via Ardeantina mellem Via Appia og Ostiavejen, den Vej, der nu hedder de syv Kirkers Vej. Konsulen var Kejsereus Fætter. I et Udslag af tyrannisk Grusomhed lod Domitian ham anklage for at dyrke fremmede Skikke og for Ateisme, og Konsulen blev dræbt, før Konsulatsaaret var omme. Domitilla blev landsforvist, deres Godser konfiskerede. Senere blev en yngre Kvinde af den samme Slægt, en anden Flavia Domitilla, landsforvist. Hun blev ledsaget af to Soldater, Nereo og Achilleo, der siges at være døbt som Dreng af Petrus. Da deres Kristendom kom for Dagen, blev de henrettede. Deres Lig blev ført til Rom, og de blev begravede — i Katakomben ved Via Ardeantina, der har Navn efter Flavia Domitilla. Denne Katakombe er blevet udgravet i 1875 af den store Katakombeforsker De Rossi.

Denne berømte Katakombe er da et storslaaet Minde om den Flaviske Tid. Den er aabenbart begyndt at blive gravet og bygget i en for Menigheden rolig Periode. Indgangen til denne store Gravplads, dens »Atrium«, laa op til Alfarvej. Man ser endnu den statelige Port, Opsynsmandens Stue ved Siden af og Buehvælvinger og Væg-bænke i den Hal, der har været brugt til Erindringsmaaltiderne. Ogsaa her er der en Brønd at se. Man finder mange Navne paa Medlemmer af den flaviske Slægt, om det saa er en lille Pige, Flavilla, paa hvis Sten, der er tegnet en Due med en Oliegren. Gravpladsen, der vel oprindelig kun tilhørte Familien, er senere udvidet, saa at mange andre Kristne har kunnet finde Hvile dér, mulig med Benyttelse af en Ret, Begravelsesselskaber kunde faa uanset religiøse Anskuelse, fordi Gravfreden var respekteret af Romerne. Det er ogsaa her, den omtalte Ampliatikrypt findes.

Da det nye Uvejr brød løs med Kejsers Domitians Forfølgelse af de Kristne, blev der Martyrgrave hernede.

Lad os prøve ved at læse de ældste Indskrifter og ved at se de tidligste Gravdekorationer at slutte os til, med hvilken Tro de levede, og med hvilket Haab de døde.

Det, der skrives paa en Grav, et Navn, en Erindring, en Bøn, skrives til de efterlevendes egen Trøst og giver

Udtryk for deres Livsopfattelse, men er jo da ogsaa præget af det, der var karakteristisk for den afdødes Liv. Her i Katakomberne føles det undertiden, som var det et Brev, den døde har faaet med paa Rejsen.

At Døden ikke var dem en Afslutning, men en Fortsættelse af et mystisk Samliv med den Herre, der ogsaa lever med de efterlevende, ses af de stadige Udtryk: Fred med dig, Sov i Fred, Hvil i Fred, Hvil i Herren, Lev i Gud, I Fred, Lev i Fred og bed for os.

Hvilken Gud det var? Kristus være med dig, Lev i vor Herre Jesus Kristus, Han troede paa den ene Gud, Hun troede paa Jesus, Lev i Helligaanden, Jucundianus, som troede paa Kristus Jesus, levede i Faderen og i Sønnen og i Helligaanden.

Og man maa ikke glemme, at alt dette er skrevet i al Enfoldighed og ikke er Katekismusundervisning.

Endnu mere siger Billederne. De er ikke tegnede og malede for at beundres som Kunst. Mange af dem er som et Barns Rids, og dog har de deres egen sarte Linieskønhed. I Gravgangenes Halvmørke, ofte kun sparsomt oplyst af Olielampens eller Vokskertens Flamme, var da heller ikke Stedet egnet til at frembringe et Kunstværk. De er mere Tegn paa, at man har villet overvinde Stedets Uhygge, de er som Blomsterne paa Kirkegaardens Grave, en kærlig Hilsen, et Kys, et Haandtryk.

Der er nu først det bekendte Fiskebillede. Det var som et aftalt hemmeligt Tegn. Selve Korsfæstelsen blev aldrig direkte fremstillet, for ikke at ægge Forargelsen. Men de fem Bogstaver i det græske Ord I X T Y S, der betyder en Fisk, var Forbogstaverne i den Korsfæstedes Navne: Jesus, Christus, Guds Søn, Frelser. Og Billedet betyder desuden noget andet. I Herrens Bispisningsunder cf. Mtt. 14 og Mtt. 15 tales der ikke blot om Brød, men ogsaa om Fisk. Da disse Undere saas som Forbilleder for Eukaristien, Nadveren, bliver Fiskebilledet et Udtryk for Troen paa Ham, der giver sit Legeme til Næring for det evige Liv. Dertil kommer saa Billedtalen i Mtt. 13 om Himmeriget, der er som et Vod, der blev kastet i Havet og samlede mange Fisk. Ogsaa de Kristnes Samfund kan betegnes med Fisk. Saa betyder da disse Fiskelinier ved saa mange Kata-

kombegrave ikke blot som Skilte: her hviler en Kristen men som Bønner baade en Bekendelse og en Anraabelse: Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam ætærnæm (Vor Herre Jesu Kristi Legeme bevare din Sjæl til det evige Liv.)

Paa samme Maade er de smaa tegnede Brød eller Kurve med Brød æmiskendelige Hentydninger til Nadverbrødet — Hostia sancta.

Den skønneste Eukaristi-Fremstilling er dog Vinranke-motivet, der undertiden er fremstillet i yndige pompejanske Friseslyngninger, der alle vil sige: Jeg er Vintræet, I er Grenene.

Den ældste Fremstilling af Frelser-Skikkelsen er Katakombernes gode Hyrde, der bærer Lammet paa sine Skuldre, en Sæmmensætning af to af Herrens mest klassiske Ytringer: Jeg er den gode Hyrde (Joh. 10) og Lignelsen i Luk. 15 om Manden, der genfandt det bortløbne Faar og lagde det paa sine Skuldre med Glæde. En meget fin Udtryksform for en Livsanskuelse, der regner med Synden som Realitet: ikke at Døden af sig selv bringer Mennesket til en højere Udviklingstilstand, men at der er baade Ansvar og Dom, men altsaa ogsaa hellig Vej frem for den, der vil lade sig bære . . . Billedet er da en Form for en Bekendelse og en Bøn: Forlad os vor Skyld . . . Frels os fra det onde.

Og saa gaar vi efter dette lille Besøg i Domitillas Katakombe tilbage til Titusbuen. Nu synes vi, vi har set nogle af dem, der levede, da den blev rejst. Før saa vi et stolt Triumftog, der bevægede sig hen ad »via sacra« til »templum pacis«, nu har vi begyndt at øjne et andet Triumftog skride stille frem ad en hellig Vej mod et andet Fredstempel, saadan er Rom, Staden, hvor de evige Livsbevægelser mødes.

Det var stærke Kræfter, der mødtes . . . saa at sige under Titusbuen: naar de Kristne derfra saa mod Øst, var det Kolosseum, de havde Udsigt til. Da det vældige Amfiteater med sine 50,000 Pladser i Aaret 80 blev indviet, gav Titus Folket 100 Festdage, hvor de kunde svælge i Nydelsen af at se mange tusinde vilde Dyr blive dræbt. Nu var Domitian blevet Kejser. Han nøjedes ikke med Dyrerblod. For første Gang lød Raabet: De Kristne for Løværne.

Det var i de Dage, Ignatius fra Antiokia kom til Rom, den mærkelige Biskop Ignatius. Han kom for at blive kastet for Løverne, men uden Angst og Bæven, tværtimod med et brændende Ønske om netop dér at finde Triumfen, gennem Dødens Ildprøve at finde hjem til Freden. Det var ham, der havde skrevet til de Kristne i Rom:

I er Kirken, der har Forsædet ved Kærlighedsmaaltidet, I er Kirken, der er Centrum, I, som lever i den romerske Egn. Jeg kommer til eder, ikke som Petrus og Paulus kom. De var Apostle, de var frie, Jeg er en dødsdømt Slave. Men snart skal jeg blive frigjort. Jeg skal rejse mig fri i Kristus.

Jo, Lysestagen flammede med straalende Blus, ogsaa fra Kolosseum, og Triumfbuer begyndte at rejse sig — af en anden Art — paa romersk Grund.

Men af de tre paa Forum synes ogsaa jeg, at Titusbuen — med Lysestagen — er den kønneste.

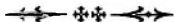

Nyt om Stenobogen.

Vi har tidligere udførligt omtalt Pater Metzlers smukke Bog om Niels Stensen og skal her anføre en interessant Udtalelse om den.

En Fagmand, den nylig afdøde Medicinalhistoriker Dr. med. J. W. S. Johnsson, skriver i »UGESKRIFT FOR LÆGER« 13. Sept. 1928 saaledes: »Allerede medens Pastor Metzler var ansat her i Byen, interesserede han sig for Steno og skrev nogle mindre Afhandlinger om ham, og efter at være blevet forflyttet til Udlandet har han fortsat disse Studier. Resultatet er blevet et lille Skrift, der har den Fordel, at al den nyeste Litteratur er bragt i Marken, baade den danske og den udenlandske. Selvfølgelig vil et Skrift som dette i særlig Grad henvende sig til en katolsk Kreds af Læsere, men for en saadan er det næppe udelukkende bestemt, idet det især under Afsnittene om Stenos Omvendelse og Liv som Præst bringer ikke helt lidt nyt, da Forfatteren har haft rig Adgang til katolske Arkiver. Afsnittene om Steno som Videnskabsmand bringer derimod ikke noget væsentligere ukendt, i det mindste ikke for Læger. Omend Forfatterens Sympati for den lærde Konvertit og navnlig for hans Omvendelse nok mærkes hist og her, maa han dog roses for at have

benyttet sine protestantiske Kilder loyalt, og man er fuld-
stændig fri for Polemik mod anderledes troende. Bogen
vil derfor for visse Afsnit blive noget af et Kildeskrift, og
den vil for mange give dem Lejlighed til at lære lidt om
en af de mærkeligste Skikkelser, dansk Videnskab overho-
vedet har at opvise. Med Rette gør Forfatteren M. K.
Zahrtmanns Ord til sine, at Danmark endnu skylder
Steno et ordentligt Monument. Hverken som Anatom
eller som Geolog er han gaaet ind i det danske Folks Be-
vidsthed.«

Pater van Thiel.

Med Vemod vil den
afdøde Pater van Thiels
Venner og Sognebørn
betragte dette muntre
Billede, som en god
Ven har taget i den
hyggelige Præstegaard i
Rønne.

Katholsk Moral . . . Folkeforbundet.

Hvad har de to Ting med hinanden at gøre? — Er
det nu ikke en uberettiget Sammenblanding af Politik og
Religion? — Er katholsk Moral kompetet i dette Spørgs-
maal? — Har da Kristus lært noget om Folkeforbundet?
— Giver Kirken os maaske en bestemt Vejledning angaa-
ende politiske Forhold? — Vil Paven nu ogsaa blande
sig i Folkenes rent verdslige Anliggender? — Hvem skal
raade for Verden, Rom eller Genève?

Er det nu ogsaa ganske sikkert, at Religion og Politik

ikke har noget med hinanden at skaffe? Religion for sig, Politik for sig! Dette Løsen blev udgivet af forrige Aarhundredes Rationalisme, Liberalisme, Marxisme og Laicisme, der gik ud paa at indskrænke Kirkens Virksomhed saa meget som muligt. Derimod har den katholske Kirke altid hævdet sin Ret og sin Pligt til at vejlede Katholikernes hele Livsførelse, ikke blot hjemme, men ogsaa ude, ikke blot det private men ogsaa det offentlige Liv, Politikken ikke undtaget, saa snart den rører ved Kirkens Livsinteresser, Troen og Sæderne. Kirkens Ideal og Maal er Kristi Rige, virkeliggjort i denne Verden; Kristi Kongerettigheder knæsat og garanteret af alle Regeringer og politiske Partier; Kristi Kirke ikke blot taalt, men ogsaa respekteret og støttet af Staternes Autoritet og Lovgivning. Den absolute Adskillelse mellem Kirke og Stat har den kirkelige Læremyndighed udtalt sig imod. Alle de politiske Partier, der gør denne Adskillelse til et Program-punkt, er derfor allerede af denne Grund stemplede som ukatholske.

Men nu Folkeforbundet? . . . Hvad siger den katholske Moral derom? . . . Hvad siger den katholske Kirke til Idéen om et internationalt Samarbejde mellem Staterne? Om Nationernes Samfund som Ideal? . . . Hvad siger den om det i 1920 virkeliggjorte Forbund mellem en 50-60 Stater? Har Kirken udtalt sig derom?

Det er et Spørgsmaal, enhver dannet Katholik maa stille sig; Spørgsmaal, mange anderledes troende stiller til os. Hvad siger Rom om Genève?

I Katholsk Højskoles Møde, den 19. Marts, vil nogle af de nævnte Spørgsmaal søges belyst og besvaret.

J. Wolfsberg S. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag den 6. Marts maatte A. C. aflyse Foredraget om Barthianisme og Catholicisme, da Foredragsholderen var blevet syg. Med kort Varsel holdt stud. jur. Christen Lauritzen et indholdsrigt og livligt Foredrag om: Forholdet mellem dansk og kanonisk Ægteskabslovgivning. Emnet havde samlet en talrig Skare Tilhørere, og efter Pavsens fulgte en interessant Diskussion. N.

— Det var at vente, at der vilde samles mange til Pater van Thiels Jordefærd. Skønt det hverken fandt Sted i hans Fædreland eller paa hans kære Bornholm, og ikke ret mange i København kendte Pateren, var

til Gengæld den lille Kreds af Bekendte tillige en Kreds af Venner, som alle vilde vise ham den sidste Ære. Under Overværelse af Biskoppen læste Provikaren, Pastor Helmke den højtidelige Sjælemesse i St. Josephs Kirke assisteret af tre andre Præster. En Snes Gejstlige fra de forskellige københavnske og sjællandske Sogne og en Mængde Lægfolk overværede den kirkelige Handling. Efter Messen holdt den afdødes Skriftefader, Pater Sialm, en paa een Gang stilfærdig og indtrængende Tale, hvori han fremhævede den Hengivelse i Guds Vilje, som atter og atter havde opbygget dem, der besøgte den dødssyge Præst under hans sidste Sygeleje. Absolutionen ved Baaren blev foretaget af Biskoppen, som fra Koret holdt en kort Tale om den Sjæleiver, der havde været Pater van Thiels præstelige Adelsmærke. Paa Kirkegaarden læste Pastor Ronge Begravelsesritualet, og den afdødes Ordensbroder, Pater Zoetmulder fra Aakirkeby, takkede paa Ordensprovinsens Vegne Præster, Søstre, Læger og alle andre, hvis Godhed var blevet modtaget af Pater van Thiel med saa rørende en Taknemlighed. Pater Zoetmulder mindedes ogsaa sin Confraters Kærlighed til Danmark og fuldstændige Opofrelse for den Mission, han havde skænket sit Hjerte. *fr. D.*

— Forrige Tirsdag talte Lærer H. Kiærulff paa Højskolen om den engelske Reformation. *Tyburns Galge*, som Emnet lød, var det samlende Midtpunkt for en Række livfuldt fortalte Skildringer fra Englands meget bevægede Kirkeomvæltning. Sidste Tirsdag talte Pastor Nösen om Familiemoral. Det var en Velgerning efter den lumre Luft, der staar om Thit Jensen og »Stor-ken«, at faa Bud fra Egne, hvor Tanke og Følelse er høj og ren.

Ringsted. St. Knuds Kirke i Ringsted har modtaget en meget smuk og værdifuld Gave bestaaende af en Døbefont af belgisk Granit i romansk Stil og et Vievandskar ligeledes af belgisk Granit. Gaverne er afsendt fra Antwerpen, og Giveren er anonym. Den ædle Giver har ved sin storstilede Gave afhjulpet et stort Savn. Saa-vel Vievandskar som Døbefont tager sig smukt ud i den lille hyggelige Kirke og er stadig Genstand for den største Beundring. *En af Menigheden.*

Rom. Det italienske Parlament skal træde sammen den 22. April, og det menes, at den første Sag, der vil komme for, er Overenskomsten med Den hellige Stol. Naar Ratifikationen har fundet Sted, vil der blive sunget et højtideligt Te Deum enten i St. Peter eller i Laterankirken. Derefter vil det italienske Kongepar aflægge et officielt Besøg hos Den hellige Fader. Det betragtes som givet, at Mgr. Borgoncini Duca, der har spillet en stor

Rolle ved Forhandlingerne, vil blive Pavestolens første Nuntius ved det italienske Hof, og at den tidligere Undervisningsminister Fedele bliver Italiens Ambassadør ved Pavestolen. Der er mange Rygter om Pavens forestaaende Rejser. Sandsynligt er det, at Den hellige Fader vil besøge Monte Cassino og Milano, og det fortælles, at han derefter vil gøre en Valfart til Lourdes.

NADVERSALEN.

Et Passionsspil af *Robert Hugh Benson*.

Sankt Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

**Passionssøndag den 17. Marts og
Palmesøndag den 24. Marts Kl. 8 Aften.**

Adgang Kr. 1,25 (Program og Garderobe iberegnet).

Børneforestilling begge Dage Kl. 3.

Børnebilletter à 25 Øre.

Billetter faas hos Portneren Stenosg. 4, og i de katholske Bogsalg.

St. Knuds Skole.

(Stenosgade 4)

Eksamensberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole.

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos

Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Husk Elisabethforeningens Basar!

Gaver modtages af:

Pastor von Kettenburg,

Bredgade 64^a

Tlf. Palæ 58.

Frk. C. Tetzlaff,

Paludan Müllersvej 5.

Tlf. Vester 1190 v.

Fru A. Osterhammel,

Frederiksborggade 54

Tlf. Byen 720 y.

Frk. F. Stratböcker,

Jægersborgallé 19

Tlf. Ordrup 386.

---

1 Alterkalk, 1 Messehagel og Dug, 12 Apostle antikke Metal, sælges fra Katholsk Boghandel, Stenosg. 3, Telf. Vester 3930.

---

3 møbl. Værelser med lidt Adgang til Køkken søges. Billet mrk. »Værelser« til Menighedskontoret Bredgade 64.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867

afholder sin aarlige Generalforsamling Mandag den 25. Marts Aften Kl. 7^{1/2} i Forsamlingssalen i Bredgade 67. Forslag, som ønskes behandlet her, bedes indsendt til Sygekassens Kontor Sct. Jørgens Allé 11. Bestyrelsen.

Reverendi Domini Missionarii velint mittere vascula, Sacris Oleis destinata, bene purificata, ad Reverendum Dominum Ph. von der Kettenburg (Bredgade 64 Havniae, K.) ante hebdomadam Sanctam.

¶ In ipsa Coena Dni Sacra Olea quam primum expedientur, ita ut possint adhiberi in Sabbato Sancto.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprædiken.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprædiken.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5 af Pater Franz Jaworski C.S.S.R.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Jesu Hjerter Kirke. Fasteprædikener, hver Søndag Aften Kl. 6. af Pastor Günther.

Exercitier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 27. Marts Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen den 31. Marts. — Baade ældre og yngre kan deltage. Vederlaget er 10 Kr. (De Herrer, der er nødte til at møde paa deres Arbejdsplads Paaskelørdag Morgen, er ikke afskaarne fra at deltage.) Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i meget god Tid sendt til Pater L. Günther, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Elisabethforeningens Basar

til Fordel for forældreløse Børn.

Under Protektion af Hs. Højærværdighed Biskoppen afholdes Basar **Palmesøndag den 24. Marts fra 9—8 og Mandag den 25. fra 10—3** i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration.** Lotterierne trækkes paa Basaren Mandag Kl. 3. Hertil indbydes alle, der har taget Lodsedler.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

minder herved Medlemmerne om den højtidelige Fælleskommunion, der **Mandag d. 25. Marts** afholdes hele Verden over for Ligaens Anliggender.

I København finder den Sted i Jesu Hjerter Kirke Kl. 8^{1/4}, og Medlemmerne opfordres til at give talrigt Møde.

Husk Exercitierne for unge Piger i Assumptionsklostret Tirsdag d. 26. Efterm. til Paaskelørdag d. 30. Marts Form.

Den katholske Familiebog

hedder »Vejledning i Katholsk Trosliv« og bør ikke savnes i et eneste Katholsk Hjem. Giv den som Gave til **Første Kommunion og Firmelse.** Faas altid i vore Boglader, Stenosg. 3 og H. C. Ørstedesvej 10 og kan bestilles hos enhver Boghandler.

Katholsk Radioklub.

Lodtrækningen paa Klubbens Stiftelsesfest gav følgende Resultat:

- 1) 2330, 2) 2565, 3) 2482, 4) 3129, 5) 358, 6) 1164, 7) 2411,
8) 743, 9) 1619, 10) 3701, 11) 2410, 12) 2012 13) 1981.

Gevinsterne kan afhentes hos Kassereren, Hr. Toldassistent G. Egede-Andersen, Under Elmene 18, St. og maa være afhentet senest 31. Marts. Bestyrelsen.

Til Skolebørnenes Bospisning har jeg yderligere med Tak modtaget 5 + 5 + 25.

11. Marts 1929.

Pastor v. Kellenburg.

A.C. Onsdag d. 20. Marts Kl. 8 pr. Pater Fr. Kùpferle S. J.: Problemer i katholsk Skole- og Ungdomsarbejde.
Administratores.

Kirkelig Kalender.

17. Marts	Passionssøndag.	24. Marts	Palmesøndag.
18. —	M. Cyrillus af Jerusalem, Biskop og Kirkelærer.	25. —	M. Ferialdag.
19. —	Ti. Josef, Jesu Plejefader.	26. —	Ti. Ferialdag.
20. —	O. Ferialdag.	27. —	O. Ferialdag.
21. —	To. Benedikt, Abbed.	28. —	To. Skærtorsdag.
22. —	F. Mariassyv Smerter.	29. —	F. Langfredag.
23. —	L. Ferialdag	30. —	L. Paaskelørdag.

Ugens Messebønner.

17. Marts Passionssøndag (N.-M. 286, G.-M. 237) Ihukommelse af Patrick (N.-M. 852 og [37], G.-M. 689 og [38]).
18. Marts Cyrillus af Jerusalem (N.-M. 852, G.-M. 695). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 291). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 293, G.-M. 241). — Der kan ogsaa læses Fastens Messe med Ihukommelse af Fstedagen.
19. Marts Josef (N.-M. 853, G.-M. 693). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 295). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 298, G.-M. 241).
20. Marts Ferialdag (N.-M. 300, G.-M. 242). 2. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
21. Marts Benedikt. Messe for en Abbed (N.-M. [53], G.-M. [53]). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 305). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 307, G.-M. 832). — Der kan ogsaa læses Fastens Messe med Ihukommelse af Fstedagen.
22. Marts Marias syv Smerter (N.-M. 866, G.-M. 243). Ihukommelse af Fasten (N.-M. 311, G.-M. 244). Slutningsevangeliet er Fastens (N.-M. 312, G.-M. 249). — Der kan ogsaa læses Fastens Messe med Ihukommelse af Fstedagen.
23. Marts Ferialdag (N.-M. 314, G.-M. 250). 2. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 19. Marts Kl. 8 Aften i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.
 Pater J. Wolfisberg: Katholsk Moral X. Folkeforbundet.
 Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medtaget.

Korsvejsandagt.

Torsdag Aften: Jesu Hjertes Kirke Kl. 8 (med Prædiken).
 Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8. Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂.
 St. Annæ Kirke Kl. 8. St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₂.
 Sakramentskirken Kl. 8. St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Roskilde.

Fastepredikener holdes af Pastor Nösen hver Søndag Formiddag ved Højmessén Kl. 10.

Tyske Fastepredikener i St. Knuds Kapel.

Hver Tirsdag Aften Kl. 8 holdes der tyske Fastepredikener med Korsvejsandagt af Pater G. Scherz.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aengariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbånd (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 12.

Søndag den 24. Marts.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Korsets Konge. — Kirkestaten. — Romerske Skitser. — Nye Bøger. — En Paamindelse. — Unio. — Holland—Danmark. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Rom. England. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

10. Om Jesu Guddom.

At »Jesus er Guds enbaarne Søn, som fra Evighed er født af Faderen; Gud af Gud, Lys af Lys, sand Gud af den sande Gud; født, ikke skabt, af samme Væsen som Faderen; ved hvem alt er skabt; som for os Mennesker og for vor Frelses Skyld er nedstegen fra Himmelen og har paataget sig Kød ved den Helligaand af Jomfru Maria og er bleven Menneske. Han er ogsaa bleven korsfæstet for os, under Pontius Pilatus pint og begravet« (*Athanasius*, Trosbekendelse) — det har Christus bevist og bekræftet ved utallige Undergerninger, d. v. s. saadanne Gerninger, som kun kan ske ved guddommelig Kraft. Ogsaa derom taler Fædrenes Vidnesbyrd.

»Aldrig vilde Disciplene have troet Jesu Ord, dersom ikke hans Gerninger havde aflagt Vidnesbyrd om hans Læres Sandhed.« (*Eusebius*, *Evang. Undervisning III, 6.*)

»Naar vi forkynder Jesu Undergerninger, saa er det vor Mening herfor at fremføre en vægtig Grund, den nem-

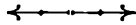
lig, at Gud ved disse Gerninger vilde stadfæste den saliggørende Lære, som er forkyndt af Jesus, hin Lære, for hvilken Apostlene er det faste Fundament, paa hvilket Kristendommens Bygning er opført, og som i de kommende Tider, hvor ikke saa faa nye Helbredelser og Underer i Jesu Navn fandt Sted, skulde finde en endnu større Udbredelse.« (*Origenes, mod Celsus III, 28.*)

»Naar de hellige Fædre siger, at Christus er bleven født og har spist, saa maa du vide, at Legemet er blevet født som Legeme og skulde næres med de tilsvarende Næringsmidler. — Men ligesom hans legemlige Tilværelse derved er bleven bekræftet, saaledes gav han sig ved de Gerninger, som han virkede i sit Legeme, til Kende som Guds Søn. Derfor sagde han til de vantro Jøder: »Hvorledes siger I da til den, hvem Faderen har helliget og sendt til Verden: Du bespotter Gud, fordi jeg har sagt: jeg er Guds Søn? Gør jeg ikke min Faders Gerninger, da tror mig ikke. Men gør jeg dem, da tror Gerningerne, om I end ikke vil tro mig, for at I maa erkende og tro, at Faderen er i mig og jeg i Faderen.« (*Joh. 10.*) Thi ligesom han, som er usynlig, kan kendes af Skabelsens Værker, saaledes kan han ogsaa, efterat han er bleven Menneske, erkendes af de Gerninger, han har virket, og som ikke kan være et Menneskes Værk. At han bød Dæmønerne, og at de lystrede ham, det er ikke noget menneskeligt, men et guddommeligt Værk. Og naar han helbreder de Sygdomme, Menneskeslægten var underkastet, vil du da anse ham for et Menneske eller for Gud? Thi han rensede de Spedalske, gav de Lamme deres Førlighed, de Døve deres Hørelse, de Blinde deres Syn og jog Menneskenes Sygdomme og Svagheder paa Flugt; tror du da, at det var et Menneske, som virkede alt dette? Og hvem forstaar ikke, naar Vandets Natur bliver forvandlet til Vin, at han, som virker saadant, var selve Vandets Herre og Skaber? Derfor vandrede han ogsaa over Vandene som paa den tørre Jord, derfor mættede han med nogle faa Brød flere tusinde Mennesker — for at give dem, som saa det, og alle kommende Slægter et Vidnesbyrd om sin Magt over Elementerne og vise sig som deres Herre og Skaber. Ikke engang Skabningen (den livløse) tillod han at tie

stille, men paa underfuld Maade bekendte hele Skabningen ved hans Død, at han, som kom til Syne i Legemet, og som led som Menneske, ikke alene var Menneske, men Guds Søn og Alles Frelser. Thi da Solens Lys blev formørket, og Jorden skælvede, og Bjergene revnede, saa at alle blev opfyldt af Rædsel og Angst, blev det klart for hele Verden, at den korsfæstede Christus var Gud, og at hele Skabningen var ham underskastet og vidnede om Guds Nærværelse. Saaledes har altsaa Guds Ord (Guds Søn) kundgjort sig for Menneskene ved sine Gerninger.« (Athanasius, Om Guds Ords Menneskevordelse 18.)

»Hvo som søger Beviser for, at Gud har aabenbaret sig i Kødet, han maa se hen til hans Gerninger — — Det tilkommer alene Gud at levendegøre Mennesker, at give Mad og Drikke, at gøre vel mod dem, som er i Nød, at give Sundhed, at herske og regere over Vand og Jord, Luft og Himmelleger, og at være mægtigere end Død og Forraadelse. Men, naar alt dette, hvorpaa Gud kan erkendes, ligger klart for vore Øjne, hvad er da til Hinder for, at vi tror paa ham som Guds Søn?« (Gregor af Nyssa, Store Katekeser 12.)

Josef Resch.

Korsets Konge.

Af Heinrich Mohr.

Paa Dansk ved Sv. Aa. R.

Hvem kender ikke Sagnet om den evige Jøde? Da Herren bar sit tunge Kors gennem Jerusalems Gader ud til Golgata, sank han overvældet under den tunge Byrde ned paa en Bænk uden for Jøden Ahasverus' Hus. Men denne jog ham bort med Haansord; en Gudsbespotter, en Sabatbryder, en Folkeforfører skulde holde sig borte fra ham og alt hans. Da traf Jesu vrede Domsblik ham: »Ahasverus, da Du ikke under Menneskesønnen Hvile, skal heller ikke Du mere finde Hvile fra denne Stund, men rastløs skal Du flakke om til den Dag, jeg kommer igen.« Og Forhandelsen gik straks i Opfyldelse. Ahasverus blegnede og overfaldtes af en Skælven, han rystede over hele Krop-

pen, og fortvivlet, uden Haab om Naade, styrtede han afsted, og siden vandrer han hjemløs fra Sted til Sted uden at hvile sin Fod og uden at finde Hvile i Døden, og saaledes skal han flakke om til Dagenes Ende. —

I forstaar, hvad Meningen er med dette Sagn. Ahasverus er Jødefolket, der Langfredag selv kaldte Dommen ned over sig. Næppe viste Jesus sig tornekrønet foran Pilati Palads, før Had og Raseri slog op mod ham. »Se, Eders Konge,« lød Pilati Ord. »Bort, bort med ham! Korsfæst ham!« hyler Mængden til Svar (Joh. 19, 14. 15). Det forblindede Folk vil ikke vide af nogen Sjælfrelser, nogen Korsets Konge, der kræver Selvfornægtelse og Offer for at indgaa i Guds Rige. De vilde have en jordisk Messias, en Pengemessias, en Magtens, Sansernes og Lysternes Messias. Derfor kom Kristi Blod over deres Hoved som en Forbandelse. Uden Tempel, uden nogen hellig Stad, uden Fædreland er Jøderne spredt over hele Jorden, udelukkede fra Frelsen, og — som Apostlen Paulus forudsiger — først paa den yderste Dag skal Jødefolket naa til Kristentro og indgaa til Guds Børns Hvile.

Den Korsfæstede er vor Konge! En ny Bevægelse gaar for Tiden gennem Landene. Det er deres larmende Opmarsch, som efter Fortidens fromme Troende har arvet Kristendommens velsignede Frugter, men som nu pludselig tror at kunne klare sig uden Korset og derfor udelukker dets Realisme og Styrke af deres og Statens Liv. Socialisme og Bolschevisme bygger begge Slægtens Lykke udelukkende paa dette Liv. I Wien har 120,000 Mennesker i Løbet af kort Tid udmeldt sig af Kirken, og ogsaa andet Steds er det galt. Det er en sort Utaknemmelighed; glemt er alle Frelserens rige Naadegaver — han, som i sit Jordeliv elskede Menneskenes Børn, aabnede de Blindes Øjne for Solens Lys og bragte alle Syge Helse og Frelse. Og samtidig er det Daarskab! Hvor skal det ende, naar et Folk afkaster Kristi Herredømme, naar det i sit private og offentlige Liv sætter sig ud over Evangeliets Forskrifter! Det ender i Forvirring og Opløsning, ja i Undergang. Herom vidner baade Fortid og Nutid. Hele Folkeslag, der prisdav deres Tro og Guds frygt, er forsvundet fra Historiens Skueplads. Og det nuværende

Rusland? Mon nogen af Jer gjerne vilde bo og bygge der? Ak, Menneske, ak, Folk, selv ombringer. I Jeres Lykke og styrter Jer i Ulykke, hvis I gør Jorden i Stedet for Himlen til Jeres endelige Maal, hvis I forkaster Jesus, Jeres salvede Konge. Jødefolket, med dets jammerfulde Skæbne — lad end dets Sønner samle Rigdomme til Hobe i Evropa og Amerika, det er dog sat som et Varsel tegn for Verden, hvad Straf og Ulykke der rammer dem, der forkaster Kristus.

Den Korsfæstede er vor Konge! Da Aleksander den Store drog mod Østen for at erobre Verden, skildrede han Morgenlandets Rigdomme og Tillokkelser i glødende Farver for Soldaterne; hver eneste en skulde vende hjem rig som en Fyrste. Og dette Gøglebillede lokkede Mændene frem over snedækkede Bjerge, gennem Ørkeners Brand, til de stod foran Indiens Porte. Helt anderledes tiltraadte Kristus sin Hærfærd. Barfodet, tornekronet, stønnende under Korsets Tynge slæber han sig ud af Porten, og paa Toppen af Golgata venter Nagler, Hammer, Død ham. Paa Vejen vender han sig om og hverver Følgeskab: »Vil nogen følge efter mig, han fornægte sig selv og tage sit Kors op og følge mig« (Mat. 16, 24). Det er ikke blot mig, der skal lide, men alle mine; det er hans Mening. Den, som har en Smule Kendskab til Verden, vil være mest tilbøjelig til at mene, at slig en Konge næppe faar ret stort Følgeskab paa en saadan Lidelsens Vej. Og dog er det modsatte sket. Store Skarer af de allerbedste lod sig til alle Tider rive hen til Kamp og Offer for denne Konge, ja, naar det gjaldt, til at gaa i Døden for ham. En Vandring gennem Roms underjordiske Katakomber, de første Kristnes Gravsteder, hyppig ogsaa deres Gudshuse, er af en sær betagende, højtidsfuld Stemning. Det var Folk af den rette Slags, Katakombetidens Kristne, altid i Livsfare og altid fast bestemt paa at ofre Livet for deres Herre og Konge, Kristus! Nu til Dags er det ikke mere livsfarligt at gaa i Kirke. Men alligevel — er det dog ikke noget af det samme Mod, der besjælede den unge Tarcisius, Nadvermartyren, som faar vore Drengene til uanfægtet af raa Kammeraters Stiklerier og Haan dagligt at søge Herrens Bord? Og lever Agnes' englerene Kærlighed

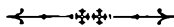
til Jesus ikke videre i de unge Piger, der varer deres Uskyld mod det moderne Livs tusind Farer — ja, kan hænde, mod Efterstræbelser endog under egne Forældres Tag? Hvor søler vor Tid sig i Raahed og Gemenhed! Og Modsætningen hertil: den majestætiske Renhed og overjordiske Højhed, der spirer frem i Kristi Fodspor! Ingen kan som Kristus rose sig af en saa herlig Skare Efterfølgere, hvis Lige Verden ingen Sinde saa, og det til Trods for, at deres Sti er vædet i Taarer og Blod.

Den Korsfæstede er vor Konge! Nu til Dags er Forsagtheden stor blandt de Kristne. Vort Slægtled besjæles ikke af Martyrsind. Mit Lands store Gros af saakaldte Katoliker vilde være mindre glade ved for deres Tro at lade et Haar rykke af deres Hoved, end man tidligere var for at miste hele Hovedet. Men ingen maa trykke sig ved at følge den Korsfæstede efter. Den, der nu synes, at Talem om Korset er en haard Tale, vil engang finde en anden Tale langt haardere: »Gaa bort fra mig, I Forbandede, til den evige Ild« (Mat. 25, 41). Bod maa vi alle gøre, alle uden Undtagelse. Kan Du nægte, at Du har syndet tit og meget? Kristus har bødet for vor Synd paa Golgata, men hvor trøsterig denne Sandhed end er, kan den dog aldrig fritage os for at gøre Bod og lade vor Bod gaa op i Kristi sonende Offerdød. Himmeriges Port aabnes kun for den Bodfærdige. Lær at bære Livets Kors, som den Bod, Gud selv har lagt paa Dig! Enten det er ulykkeligt Ægteskab, ufrivillig enlig Stand, Sygdom, Fattigdom, Arbejdsløshed, Bagvaskelser eller kødelige Lyster, der frister Dig Dag og Nat: den mindste som den største Pine skal Du udnytte til Bod for Dig selv eller andre, nemlig dem, hvis Sjæl Du har skadet. Tab blot ikke Hovedet! Prøv endelig ikke paa at smyge det af Dig! Men grib Dit Kors med fast Haand og løft det op paa Skulderen! Der sker Dig ingen Uret, men Gud forunder Dig at betale af paa Din Gæld.

Den Korsfæstede er vor Konge! Trods alt vilde vor Sjæl stritte imod, hvis der ikke var noget, der hed Kærlighed. Jesus planter sit Kors for Øjnene af saavel den Unge, der higer mod Lykken, som den Gamle, der er bleven stille i Livets Larm, og siger: Dette har jeg gjort for

Dig! Hvad har Du gjort for mig? Fra Angelico har malet et stort Billede af Korsfæstelsen. Da Frans af Assisi stod foran det, greb han ved Synet af Herrens Vunder sin Svøbe og lod den suse mod sin Ryg. Han maatte lide sammen med den Korsfæstede, der havde givet ham et saa mægtigt Bevis paa sin overvættes store Kærlighed. Frelserens blodsprængte Øjne vilde have brændt som en Anklage i hans Sjæl, om han ikke havde vist ham sin Genkærlighed. Og hvorledes kan vi bedre gengælde Frelseren end ved med ham at dele hans Dødsangst, den raa Soldaterhaan, Hudfletningen, Tornekroningen og Korsfæstelsen — alt sammen noget, der mer eller mindre tilsvarende gentager sig i vort eget Liv!

Herre, ofte har jeg klaget i tunge Timer og knurret. Det var, fordi jeg ikke kendte Dit Hjærte, det Hjærte, der i Døden brast af Kærlighed til mig. I denne Fastetid har Du aabnet Dit Hjærte for mig og ladet mig se ind i Din store, hellige Kærlighed. Aldrig mere skal Du kunne sige mig paa, at jeg gik Dit Kors koldt forbi. Dit Kors skal være mit Kors! Jeg skal villig og glad bære alle Livets tunge Tilskikkelser og derved vise Dig, at der bor Tak og Genkærlighed til Dig, min Sjæls Ven og Frelser, i mit Bryst. Hjælp mig med Din stærke Naade at holde mit Ord!

Kirkestaten.

»Evviva il Papa Re. Leve Pave-Kongen« er det Raab, hvormed Romerne nu atter hilser St. Peters Efterfølger. Kirkestatens Genoprettelse er blevet hilst med den største Glæde i hele den katholske Verden, vel allermest i Italien selv. Og i den ikke-katholske Verden er det mest Forbavselse, der kommer til Udtryk; det er, som var det noget, men aldrig havde tænkt sig Muligheden af, noget, der forlængst var begravet. Man har udtalt, at Historien er blevet skruet tilbage, og man har givet Udtryk for Angst for Pavens stigende Magt.

Det, der er sket, er dog ikke nogen saadan Venden til-

bage til den gamle Kirkestat, det er langt snarere den gamle Stats fuldstændige Ophør, nu ikke blot i Virkeligheden, men ogsaa de hidtil hævdede Krav. En Levning af den er ganske vist den nye Stat, men man har derved fra kirkelig Side indrettet sig paa helt andre Forhold for al Fremtid, paa Forhold, der bedre svarer til Nutiden, og som sikrer Pavens Stilling saa meget, som det under disse Forhold er muligt.

Paven er siden 1870 af den største Del af Verden blevet betragtet som Suveræn, skønt han ikke havde noget Territorium at regere over, og i Fremtiden er hans Territorium jo ogsaa kun ganske ubetydeligt. Kirkestatens Tilblivelse er foregaaet paa den omvendte Maade, idet Paven i lang Tid havde det faktiske Styre over store Territorier, før han i Virkeligheden var deres egentlige Hersker. Kirkestatens Oprindelse skyldtes en Udvikling, der varede Hundreder af Aar. Efter at Rom med Kejser Konstantin var ophørt at være Kejserens Residens, fik Paverne større Anseelse ogsaa i politiske Ting baade for Rom selv og hele Italien. Det skyldtes naturligvis deres høje kirkelige Stilling, men tillige de store Ejendomme, der tilhørte den romerske Kirke, og som var skænket af Kristne allerede fra de første Aarhundreder af. Disse Gaver af Jordejendom fortsattes, de bredte sig snart over hele Vesterland. De kaldtes med Fællesnavnet *Patrimonium Petri*, »St. Peters Arv», og forvaltedes naturligvis af den romerske Biskop, selv om denne endnu ikke havde fyrstelige Rettigheder over dem.

Det blev Billedstriden i Begyndelsen af det ottende Aarhundrede, der bevirkede, at Kejserens Anseelse i Italien næsten ganske svandt. I denne kirkelige Strid stod de jo imod Paven, der havde hele den vesterlandske Kirke, hele det italienske Folk paa sin Side. Kort efter begyndte Longobardernes Erobringskrige i Italien. Da Kejseren her viste sig ganske ude af Stand til at værne sit Folk, blev det Paven, der førte an. Kejseren i Byzanz betød da intet mere for Italien, Pave Stephan III. (752—757) søgte for-gæves Hjælp hos Kejseren, derefter vendte han sig til Frankeren Pipin den Lille, og denne bragte Hjælp. Efter at han havde sejret over Longobarderkongen, skænkede

han »St. Peter og den romerske Kirke« store Landstrækninger som en Tilbagegivelse af St. Peters retmæssige Ejendom. Fra det Øjeblik af var Paven den anerkendte Herre i Kirkestaten.

Middelalderen bragte store Udvidelser af Kirkestaten, men i anden Halvdel af det attende Aarhundreder begynder Tilbagegangen. Det var Bourbonerne i Neapel og i Frankrig, der gjorde Begyndelsen med at erobre Dele af Pavens Stat. Napoleon ophævede den helt, men ved hans Fald blev den gennoprettet. Men man kan ikke undre sig over, at det nittende Aarhundrede med dets stærke Nationalitetsfølelse maatte føre til Kirkestatens Fald, det var den eneste Mulighed for at naa de italienske Nationalisters store Maal: Italiens Enhed.

Nu er Kirkestaten blevet genoprettet paa en ny Maade. Den omfatter kun et i Udstrækning ubetydeligt Omraade, men Paven er anerkendt som uindskrænket Hersker over det. Det kan ikke nægtes, at det er saare meget, Pavestolen har givet Afkald paa. Paven har selv i en Tale begrundet det med, at han ikke vilde krænke Italiens Enhed: »Vi vilde berolige og tilintetgøre alle Alarmraab, uopholdeligt tilbagevise og paa Forhaand vise Grundløsheden i alle absolut meningsløse Bebrejdelser, som blev rejst eller kunde blive rejst af overdreven Ængstelse for Landets integrale Ukrænkelighed. . . Vi vilde vise engang for alle, at ingensomhelst jordisk Begærlighed, men ene og alene Samvittigheden bevægede Christi Statholder til at nøjes med, hvad det var umuligt ikke at forlange.«

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

IV.

San Clemente.

Vore Udflugter til den appiske Vej og vort Hvil under Titusbuen har for vor Fantasi fremkaldt Billeder af den romerske Menigheds første Historie, de første Rids af Kir-

kens Grundvold. Vi fik et Indtryk — ikke af en filosofisk Skole, der samlede Tilhængere om Forkyndelsen af en ny Livsanskuelse, ikke af et litterært Akademi, som vilde skabe en ny Smag, ikke af et politisk Oppositionsparti, der vilde omstyrte det bestaaende Samfund — skønt den i sig havde den Ild, der maatte fortære det gamle, den Tone, der maatte synge Gud en ny Sang, den Visdom, der maatte forandre Verdens Livsopfattelse. Men vi saa et Samfund af Mennesker, af romersk eller af jødisk Rod, der grundede en ny Livsførelse paa Apostlenes Autoritet. Fattige og rige, uansele og fornemme, der dannede et Fællesskab, der til Kerne havde Tilbedelsen af denne Kristus, hvis Navn gav de troende Mod til at gaa i Døden med et mandigt Haab, der lystede over deres Grave.

Blandt alt det meget, der er at se i Rom, vil vi nu udvælge nogle faa Steder, der viser os disse Linier trukne stærkere op, Steder, der kan fortælle os lidt om dette Samfunds Vækst og om, hvilke Toner der klang indenfor denne Kirkes — Moderkirkens — første lave Mure.

Vi gaar fra Colosseum op ad Gaden San Giovanni ad Laterankirken til, men standser efter et Par Minutters Gang: dér ligger i en Lavning til venstre for Gaden en gammel Basilika, San Clemente. Den knejser ikke med store Trapper og stærke Søjler og høje Porte, den ligger saa beskeden og gemmer sig dernede i Dybet. Indgangsporten er enkel, tung og gammeldags, men derinde er der lyst og rigt, ja — blandt Hundreder af Kirker i Rom er denne maaske en af de kønneste, og med de Skatte, den rummer i sit Dyb, den mærkværdigste.

Stilfærdige, kloge irske Dominikanere bor i Kirkens Kloster og gør Præstetjeneste herinde. En af dem bliver vor venlige Fører.

Skønt det, vi i Dag særlig har Lyst til at se, ligger under Kirkegulvet, maa vi dog opholde os lidt i selve Hovedskibet. Det er saa ejendommeligt i sin ældgamle, rene, romerske Stil: her er hele det oldkirkelige Kor bevaret: Alterbordet som et fritstaaende Marmorbord, bag hvilket Bispestolen staar, saa Biskoppen har vendt Ansigtet mod Menigheden, naar han forrettede Messen. Her er de to værdige gamle »Amboner«, Læsepultene til Epistel og

Evangelium, hver paa sin Side af Alteret, og den høje Paaskestage, det hele omgivet af et kønt Marmorgitterværk. Bag Koret: Apsis med den dejligste Mosaikdekoration, tegnet af Giotto fuldstændig i den ældste byzantiske Stil som i Ravenna eller i Palermo: dette store Krucifiks med Duer paa Korsarmene, med Maria og Johannes ved Korsets Side, og omgivet af de fineste Vinrankeslyngninger, med Hjortene, der drikker af Kilden ved Korsets Fod, med Lammene paa Paradisengen omkring Gudslammet selv, Agnus Dei, qui tollis peccata mundi... og med mange andre fine oldkristelige Symboler, alt synger med rene Toner, her er hellig Tradition.

Men saa gaar vi da ned ad Trappen til — Kirken under Kirken. Den nuværende Kirke, der blev indviet i Begyndelsen af det 12. Aarhundrede, er nemlig bygget nøjagtig over den første Kirke, hvis Ruiner man fyldte med Jord efter først at have hævet Korets Rester. I Midten af det forrige Aarhundrede er det lykkedes helt at udgrave denne oprindelige Basilika, en af Kristenhedens ældste, fra Constantin den Stores Tid, men ødelagt af Robert Guiscard's Normanner. Vi ser Forhallen og de tre Indgangsdøre, den midterste brede foran Hovedskibet til Præster og til Processioner, og de to til Sideskibene, Mændenes til højre og Kvindernes til venstre. Søjlerne, som delte Skibene og bar det flade Loft, er tildels bevarede, og paa Væggene har man fremkaldt en Mængde ganske overordentlig interessante Freskomalerier, der altsaa stammer fra en Periode mellem det 4. og det 10. Aarhundrede. Men vi gaar foreløbig endnu dybere ned ad endnu en lille Trappe og staar da i det Rum, der i Dag har draget os, det, som forklarer Kirkens Navn.

Udgravningen har nemlig bragt for Dagen et Værelse af et gammelt romersk Hus fra det første Aarhundrede efter Kristus. Man ser Stukloftet med de fine Kvadrater og Dekorationer i samme Stil som de berømte fra Neros gyldne Hus. Denne Stue er det, der kaldes »Memoria« eller »Dominicum« Clementis, Clemens' Mindested eller Bolig. Det vil altsaa sige, at Traditionen fortæller os, at her har San Clemente boet, og at hans Venner her efter

hans Martyrdød har indrettet et Oratorium, et Bedekammer til hans Minde.

Hvad veed man om denne Clemens?

I sit Brev til Menigheden i Filippi omtaler S. Paulus en Clemens som sin Medarbejder. Dette Brev er skrevet i Aaret 62 eller 63 i Rom. Da har Clemens antagelig været omkring de 30 Aar. Hans Navn er Flavius Clemens, saa han hørte formodentlig til den flaviske Kejserfamilie, vi omtalte i Domitillas Katakombe. Denne Patricierslægt havde sin Bolig netop paa den coeliske Høj, hvor ogsaa Kirken er bygget. Den ældste Fortegnelse over Roms Biskopper stammer fra Kejser Commodus' Tid (omkr. 190), og i den nævnes efter S. Pietro først Linus, saa Anakletos og som den fjerde i Rækken denne Clemens. Medens Linus menes at stamme fra det gamle etruskiske Volterra, og Anakletos var en Athenienser, er Clemens den første Romer blandt S. Peters Efterfølgere . . . men ikke den sidste, heller ikke den sidste af fyrstelig Slægt, der har faaet Førstepladsen i dette internationale Rige, der ikke er af denne Verden, men som trods alle Revolutioners Storme har staaet i 1900 Aar. Clemens skal baade være døbt og viet til Diakon og til Præst af S. Peter, før han blev Biskop paa den apostoliske Trone. Han er Forfatter af et berømt Brev til Menigheden i Korinth, og han staaer saaledes værdig ved Apostlenes Side. Han, der har oplevet Domitians Forfølgelse af Slægten, og som har set Ignatius blive kastet for Løverne, skulde ogsaa selv dø Martyrdøden. Det var Kejser Trajan (98—117), der forviste ham til Krim, og her blev han kastet i Havet med et Anker om Livet. Trods Ankeret blev hans Lig dog fundet og bragt til Rom.

I Bedekammeret er endnu bevaret en mærkelig Erintring: en lille noget ituslaaet Marmorstatue af den gode Hyrde med et Lam over Skuldrene. Men denne Hyrdes Hoved er ikke et Kristushoved, ligner f. Eks. ikke den berømte smukke Statue fra Katakomberne, der nu findes i Lateranmuseet. Her er det en ældre skægget Mand, saaledes som S. Peter fremstilles. Den skal aabenbart fremstille Apostlen som Hyrden i Overhyrdens Sted, og anbragt her i Sankt Klemens Kapel giver den os et oldkirkeligt Vid-

nesbyrd om Rækkevidden af Ordene i Joh. Ev. 21: »Vogt mine Lam.«

At dette Bedested saa blev forandret til en Kirke, da Fredstiden kom, og at denne Kirkebygning fik Martyrpaven Clemens Navn, er ganske naturligt. Den katholske Kirke har altid haft Pietet og Stedsans, et af de mange Midler til at udtrykke Troen paa den indre Sammenhæng med de svundne Tider, Samfundet mellem dem, der er gaaet forud, og os, der lever efter. Et Sted, hvor Herren tilbedes, er helliget ved Mindet om dem, der har tjent denne Herre trofast til Døden ved den Magt, hvorved han gør de svage stærke. Den samme naturlige fromme Tankegang ligger til Grund for Trangen til at bevare de Hellices Relikvier Her i San Clemente opbevares baade hans og Sankt Ignatius's Ben. Sankt Ignatius er fra Antiokia bragt hertil, nærved det Colosseum, hvor hans Blod flød.

Men denne mærkelige Kirke bereder os flere Overraskelser. Føreren viser os, at man endnu lidt dybere nede har fundet noget af Bygningskomplekssets oprindelige ældgamle solide Grundmur, som Historikerne henfører til — — selve den romerske Kongetid. Paa Coelius har Tarcinius Superbus haft sin Kongeborg. . . Paa saa gammel Grund er altsaa en af Borgene i Guds Rige bygget, og den staar trods alle Angreb. Men at der har været saa at sige Svamp i Grunden, viser sig af en ny overraskende Mærkværdighed. Lidt ved Siden af Sankt Clemens-Oratoriet, aabenbart i en Sal af det samme Hus, er der bragt for Dagen — — et fuldkommen velbevaret Mitratempel.

Et Aarhundrede efter Clemens' Tid fik denne persiske Soltilbedelse Indpas i Rom. At den har kunnet indrette sig klods op ad et af de Kristnes hellige Rum, maa vel komme af Menighedens Svaghed, af Datidens Trang til Religionsblanding, af Kejserdømmets Tolerance eller maa ske af en satanisk Lyst til at underminere Kirken med dens Karikatur. Midt i Salen er rejst et Stenalter med Billedet af Offerpræsten, der stikker Kniven i Tyrens Hals. Sol og Maane, Hunden, Skorpionen og Slangen omgiver Bille-

det, hvad enten det nu er astronomiske Tegn eller Offer-symbolet. Bag Alteret staar en Døbefont foran Gudens Billede med den frygiske Hue. Her blev Bloddaaben foretaget, og paa Stenbænkene ved Salens Side har Deltagerne i Offermaaltidet, deres »Agape«, haft deres Pladser. I et Hjørne staar en Apollo med Solstraaleglorie om Hovedet. . . Denne Religion har med sin Offermystik kunnet drage religiøst anlagte Mennesker og med sin blodige Sanselighed kunnet fortrylle dem. Maaske har den virket som en Lutningsproces for Menigheden, men Kirken holdt Stand: det blev ikke Mitra-Apollo's Lys, men det, som Joh. Ev. I taler om, der blev ved at skinne i Verden. . . »Og Lyset skinner i Mørket, men Mørket begreb det ikke.«

Og saa stiger vi atter op fra Tarquinius's Grundmur, fra San Clementes Bedekammer, fra Mitras Tempelhal til den udgravede Oldkirke og giver os nu Tid til at se lidt paa de mærkelige gamle Freskobilleder paa de fugtige Mure. De minder os om Katakombernes barnlige Linier og om Byzantinernes Mosaiker og er som Forberedere for den første Renæssances enfoldige Udtryk. Et enkelt Mandshoved, klogt og karakterfast, med store, dybe Øjne, med sort Haar og skægløs. Resten af Billedet er forsvundet. Hvem er det? Man har Lov at gætte paa Clemente selv. Bedre bevaret en Christusskikkelse mellem to Engle og to Helgener, det samme af Renæssancen saa ofte gentagne Emue her i sin første Oprindelighed. Brudstykker af Dommedagsscener, de første Streger, der engang skulde blive til Michelangelos gigantiske Apotheose i det sixtinske Kapel. Her er Korsfæstelsen og Opstandelsen, men ogsaa Nedfarten til Dødsriget (Limbo); de første Toner til Dantes og til Kædmons Orgelspil, her er Maria med Barnet, Madonna allerede her, Ave Marias Klokketklang, — ja vi finder ogsaa et Billede af Marias Himmelfart, Maria assumpta, der altsaa ikke er en helt moderne Opfindelse, i sin Jævnhed gribende som Rafaellos i Vatikanet. Vi ser et mærkeligt Daabsbillede: en gloriesmykket Præst med det hvide

Palliobaand*) med de sorte Kors over Skuldrene og med Armklædet over højre Arm, han er ved at korstegne Panden paa den unge Skikkelse, der døbes, og som staar i Vand til Albuerne, et Billede, der fortæller om Daab ikke ved Overøsning, men i Baptisteriets Kumme, og et Billede, der ogsaa har sin store Interesse ved Fremstillingen af Præstedragten. Forskellige Illustrationer til Helgenlegender viser, at Væggene har været Menighedens Billedbog: om San Clemente faar vi at se, hvorledes nogle Kvinder bringer et sygt Barn til hans Grav i Havet, der aabner sig, — vi ser baade Ankeret og Fisk, der tumler sig i Bølgerne. Og her bringes hans Lig til Rom i et prægtigt Optog af Præster helt hen til en Pave, der troner paa Sankt Peters Stol.

Og vi vender tilbage til Hovedkirken — med den gamle Kirkes Kor og med de mange smukke Sidekapeller, der rummer senere Tiders dejlige Billeder. Her er navnlig saa megen fin florentinsk Kunst, som man sjældent finder i Rom samlet paa eet Sted (Masaccio — Donatello — Filippo Lippi), og hvor da ogsaa helt moderne Malere har fremstillet baade St. Ignatius's og St. Clementes Martyrier.

Med Tankerne paa dette oldkirkelige Paveminde fra det 2det Aarhundredes Begyndelse, denne Sammenhæng mellem de allerældste Tider og vore, disse Bygningslag, der kan studeres som et Stykke aandshistorisk Geologi, faar vi en levende Illustration til Ordene om Huset, der er bygget paa Apostles og Profeters Grundvold, eller Huset, der er bygget paa Klippen. Vi kommer uvilkaarlig til at nynne »Hus af Syld som Træ af Rod,« og vi behøver slet ingen aandfulde Omfortolkninger for helt praktisk at forstaa Realiteten af Herrens Svar paa Peters gode Bekendelse (Matth. 16):

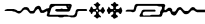
Salig er du, Simon Jonas's Søn. Thi dette har du ikke af Kød og Blod, men min Fader, som er i Him-

---

*) Det Skulderbaand, »stola«, som Paven giver Ærkebiskopperne, er hvidt med sorte Kors. Det væves af Ulden af Sankt Agnes's Lam. Hver 21. Januar velsignes to Lam ved Altret i Sankta Agnes Kirke.

løne, har aabenbaret dig det. Og jeg siger dig, at du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke faa Magt over den. Dig giver jeg Nøglerne til det himmelske Kongerige.

Nye Bøger.

Kirken. Tidsskrift for kirkelig Orientering. Red. af Bibliothekar Holger Larsen og Sognepræst, Dr. phil. C. J. Scharling. I. Bd. 1. Hft.

Det er et Bevis paa, at Kirketanker er aktuelle, naar et saa specielt Tidsskrift kan se Lyset. Red. tager intet Standpunkt men vil bringe orienterende Stof fra alle kristne Samfund, der har Kirke-Form.

Det første Hæfte ridser Karl Barths Kirketanker op i en Art. af Pastor Scharling.

Den anden Red. bringer en lang Art. som første Del af en Gennemgang af den latinske Messe — loyalt, men meget populært fremstillet.

En Russer redegør for den russisk-byzantinske Kirkes frygtelige Skæbne under Sovjet — indgaaende og interessant.

Hæftet slutter med en Redegørelse for Klosterbevægelsen i det ikke-katholske England. Hele Skriftets Aand, Tone og Indhold bevirker, at det maa blive et af de Tegn, vi med størst Opmærksomhed bør betragte og søge at tyde. Sch.

Peter Schindler: Liturgi. 2. Hefte.

Af Pastor Schindlers Værk om Liturgien, der i syv store Hefter udkommer paa Schultz Forlag, har nu andet Hefte set Dagens Lys. En egentlig Anmeldelse af dette Værk maa naturligvis vente, indtil det foreligger afsluttet, men vi vil gerne atter henlede vore Læseres Opmærksomhed paa det. De to første Hefter omfatter Kapitlerne: Hellig og Søgn; Hellige Steder; Hellige Personer og en Del af det fjerde Kapitel: Hellige Handlinger med Gennemgangen af Østerlands Riter. Det forekommer os, at enhver Katholik med største Interesse vil læse denne Bog, der kan yde vægtige Bidrag til Fremme af religiøst Liv. Dette gælder i særlig Grad det, der kommer i de følgende Hefter, nemlig den nøjagtige Gennemgang af Messen og af Kirkeaaet.

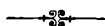

En Paamindelse!

Fastemandatets VII. Punkt lyder:

Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er bleven mildnet, skal alle troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i denne Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og synligt Sted. Disse Fastealmisses, som anvendes til Bedste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Den, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

Ja, saadan er Ordlyden, og Fastetiden er jo nu snart forbi, og Fastealmisserne skal være nedlagt inden 2. Paa-skedag. Denne Almisse burde ikke være for karrigt til-maalt, og det var at ønske, at alle havde Forstaaelse af, hvilken Betydning det vilde have for Vikariatets Økonomi, naar alle gav, og naar Almissen blev saa stor, som ens gode og forstaaende Samvittighed bestemte. Husk 10—15000 Gange 1 Kr. bliver 10—15000 Kr. Det er et lære-rigt Regnstykke, som man skulde huske. For mange er 1 Kr. et ringe — skal vi ikke sige for ringe Beløb, og kun faa kan sige, at de ikke kan overkomme at yde 1 Kr.

Unio.

Ved et uheld blev det konstituerende møde ikke ind-varslat i »Ugebladet«, men indbydelsen i »K. U.« samt 1000 indbydelser, uddelte om søndagen udenfor de fire hovedkirker i København, resulterede dog i, at ca. 85 unge og ældre hade givet møde i St. Knuds sal den 11. ds.

Direktør Henriksen blev valgt til dirigent og røgtede sit hverv med en så prisværdig sikkerhed og hurtighed, at mødet kunde afsluttes kl. ca. 10¹/₄.

Udvalgets lovforslag, der i hovedtrækkene kun var en simplificering af de gamle love, blev gennemgåede punkt for punkt, og i det store og hele bifaldt forsamlingen ud-valgets forslag. Det springende punkt var kontingent-spørgsmålet. Man enedes om to kontingenter, kr. 6,00 årlig for medlemmer under 25 år og kr. 10 for de øvrige. Et betalende medlems ægtefælle er kontingentfrit medlem.

Dermed er vejen åben for den ungdom, der endnu ikke er selverhvervende, som f. eks. den akademiske. Pastor Günther gjorde i en meget smuk tale rede for det gamle Unios mål, der bar ud over det rent fornøjelsesmæssige i sin egenskab af katolsk forening, hvilket forsamlingen tiltrådte med livligt bifald.

Med vedtagelsen af lovene under eet konstituerede forsamlingen sig som forening.

Resultatet af det påfølgende bestyrelsesvalg blev, at hr. tømrermester Mariboe valgtes til formand og hr. skatteinspektør Olsen til kasserer; de øvrige tre bestyrelsesmedlemmer blev hr. grosserer Ramding, frk. Schnipp og hr. bogholder Olsen. — — —

Dermed er foreningen Unio alter en kendsgerning, og meget tyder på, at den opfylder et længe næret savn i adskillige kredse. Foreningen kan endvidere glæde sig ved hans højærværdighed biskoppens sympati, idet biskoppen har udtalt ønsket om, at det gamle Unios protokol og den biskoppelige anbefaling deri går i arv til det nye Unio.

Udvalget har dermed endt sit hverv og udtaler til slut håbet om, at de gamle medlemmer af Unio også vil slutte sig til det nye, så foreningen må gå en lys og smuk fremtid imøde. I øvrigt modtager den nye bestyrelse med glæde alle indmeldelser.

På udvalgets vegne

Holger K.-Hafstrøm.

Holland—Danmark.

Danske Børn i Sommerferien til Holland.

I Lighed med i Fjor har katolske hollandske Familjer indbudt danske Børn som Gæster i Sommerferien.

Jeg lader herved Indbydelsen gaa videre.

I Betragtning kommer

katolske danske Børn, Drengene og Piger, og undtagelsesvis andre danske Børn, som anbefales af en katolsk Præst — nærmest saadanne, som besøger en katolsk Skole eller paa en anden Maade har Tilknytning til den katolske Kirke. Det er en Forudsætning, at Børnene er fuldstændig raske og velopdragne.

Børnene kommer til at tilbringe Sommerferien under ganske betryggende Forhold i pæne katolske Hjem.

Forældrene afholder selv Rejseudgifterne med 60 Kr. for Rejsen fra Gjedser til Bestemmelsesstedet i Holland og tilbage til Gjedser.

Da Forberedelserne kræver megen Tid, bedes Forældrene anmelde Børnene hurtigst muligt med Opgivelse af:

1. Forældrenes Stilling og Adresse.
2. Barnets Navn.
3. » Fødselsdag, -Aar og Sted.
4. Hvilken Skole Barnet besøger.
5. Til hvilket Sogn Barnet hører.

Nakskov 8.-3.-29.

Pastor A. Smitz.

Eventuelle senere Meddelelser vil fremkomme i Ugebladet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa S. M. D. M.s Generalforsamling forleden fremgik det af Formandens Beretning, at Foreningen var i stadig Fremgang. Regnskabet, der af lagdes af Kassereren, balancerede med ca. 1300 Kr. og udviste et pænt Overskud samt en Formueforøgelse paa 300 Kr. Ved Styrelsesvalget genvalgtes Rob. Nielsen og Rich. de Blanch, medens Sekretæren, Herm. Hoffmann, der efter en 3-aarig Virksomhed trak sig tilbage, erstattedes af Carl Ham. Til Revisorer genvalgtes Norbert Petersen og Ansgar Gros.

— Atter i Aar opføres i St. Knuds Salen i Stenogade Hugh Bensons skønne Passionsspil »Nadversalen« som en smuk og værdig Forberedelse til den stille Uge. Første Opførelse fandt Sted i Søndags, og som de foregaaende Aar glædede man sig ogsaa nu over det smukke Scenebillede, det er lykkedes at fremskaffe. I sin Helhed stod Udførelsen ikke ganske paa Højde med den tidligere, men den dybe Alvor, hvormed hver især omfatter sin Rolle, kan ikke noksom anerkendes. Uden iøvrigt at forbigaa nogen maa det nok siges, at Jomfru Marias Fremstilling stadig er den, der gør det smukkeste og dybeste Indtryk. — Spillet gentages Palmesøndag, og forhaabentlig vil flere finde Vej til St. Knuds Salen end i Søndags, hvor der kun var halvfuldt. Selv om det gribende Passionsspil er set baade en og to Gange, kan det med udmærket Udbytte ses en Gang til. Ogsaa det store Arbejde, der fra saavel Instruktionsens som de optrædendes Side er lagt i den ingenlunde lette Opgave, fortjener at paaskønnes med fuldt Hus. »Nadversalen« er noget andet og mere end en almindelig Dilettantforestilling, og til Ære for alle medvirkende kan det siges, at Spillet ogsaa giver noget andet og mere.

Fredericia. Lørdag den 16. ds. var der Fest i den katolske Kirke i Fredericia. Pastor Johannes Frederiksen fejrede 40 Aars Præstjubilæum, og Menigheden benyttede Lejligheden til at hylde sin afholdte Sognepræst. Pastor Frederiksen har i de 40 Aar virket paa Island og Silkeborg og i de sidste Aar i Fredericia; baade i Reykjavik og i Silkeborg har han bygget Kirke. Overalt, hvor han har øvet sin Præstegering, er han bleven afholdt af sin Menighed og mange andre. Han er bleven skattet som Taler og Foredragsholder, som Digter og Kunstner, men mest som Sjælesørger, der altid var rede til at hjælpe dem, der var ham betroet. Det viste sig ogsaa i Lørdags, da Jubilaren blev hyldet af sin Menighed og af Venner fra Fjern og Nær. Ogsaa her vil vi sige Tak og Til Lykke.

Rom. Lørdag den 9. Marts mødte hele Corps diplomatique i Audiens hos Den hellige Fader for at overbringe ham deres Staters Lykønskninger i Anledning af Overenskomsten med Italien. Over 70 Diplomater, der repræsenterede 35 Regeringer, var til Stede og blev i Tronsalen modtaget af Paven, der var ledsaget af Kardinal Gasparri, samt de to Monsignori Borgongini-Duca og Pizzardo. Den brasilianske Ambassadør, Dr. Magalhaes Azeredo, tog Ordet som Doyen. Han fremhævede Begivenhedens store Betydning og pointerede, at Diplomaternes Nærværelse i Vatikanet efter 1870 var deres Nationers stadige Anerkendelse af Pavens baade aandelige og verdslige Suverænitæt. — Paven takkede for Diplomaternes Besøg. »Bag eder,« udtalte han, ser vi eders respektive Staters Ledere, Konger, Præsidenter, Regenter eller hvad Navn de nu har; og med dem er deres Folk og deres Lande. Den Sympati, som eders Lande og Folk viser i et for den hellige Stol og hele Kirken saa betydningsfuldt Øjeblik, er den største Garanti, vi kan opnaa.«

England. Den engelske Udenrigsminister Sir Austen Chamberlain har i en Tale den 11. Februar givet Udtryk for den engelske Regerings Følelser i Anledning af Overenskomsten mellem Pavestolen og Italien. Han udtalte bl. a.: »Jeg kan ikke undlade at omtale den Begivenhed, der i Dag har fundet Sted i Rom . . . Vi er en protestantisk Nation, men maa dog huske paa, at der blandt Hs. Majestæts Undersaatter findes mange Millioner Katholikker, for hvem denne Begivenhed er Grund til stor Glæde. Jeg bringer min ærbødigste Lykønskning baade til Hs. Hellighed Paven og til Signor Mussolini i Anledning af denne lykkelige Afslutning paa en lang Strid. Gid andre Stridigheder, der i vore Dage synes lige saa uløselige, som det romerske Spørgsmaal syntes at være i 1870, i Aarenes Løb maa finde en lige saa lykkelig Løsning.«

Danske Kvinders Katholske Forbund.

minder herved Medlemmerne om den højtidelige Fælleskommunion, der **Mandag d. 25. Marts** afholdes hele Verden over for Ligaens Anliggender.

I København finder den Sted i Jesu Hjerter Kirke Kl. 8 $\frac{1}{4}$, og Medlemmerne opfordres til at give talrigt Møde.

Elisabethforeningens Basar

til Fordel for forældreløse Børn.

Under Protektion af Hs. Højærværdighed Biskoppen afholdes Basar **Palmesøndag den 24. Marts fra 9—8 og Mandag den 25. fra 10—3** i Bredgade 69 o. G. **Salg af de indkomne Gaver, Tombola, Restauration.** Lotteriene trækkes paa Basaren Mandag Kl. 3. Hertil indbydes alle, der har taget Lodsedler.

Den katholske Familiebog

hedder »Vejledning i Katholsk Trosliv« og bør ikke savnes i et eneste Katholsk Hjem. Giv den som Gave til **Første Kommunion og Firmelse.** Faas altid i vore Boglader, Stenosg. 3 og H. C. Ørstedesvej 10 og kan bestilles hos enhver Boghandler.

Husk Exerцитierne for unge Piger i Assumptionsklostret Tirsdag d. 26. Efterm. til Paaskelørdag d. 30. Marts Form.

Til Langfredag.

Den katholske Kirkes liturgiske Gudstjeneste paa Langfredag. Hefter enk. Salg 35 Øre, pr. 100 Stk. 30 Kr.

Til Fordel for Kapellet i Nøddebo

bortloddes et Teaterschawl og Taske, Lodsedler à 25 Øre faas: St. Ansgars Boghandel, H. C. Ørstedesvej 10. Lodtrækningen finder Sted 15. April.

Til Børnenes Bispising har jeg yderligere med Tak modtaget 10 + 30 Kr.

18. Marts 1929.

Pastor v. Kettenburg.

Sct. Josephs Gilde

Ordinær Generalforsamling Mandag d. 8. April Kl. 8 præ. Bredgade 67².

Event. Forslag bedes senest den 1. April sendt til Formanden, Gust. Weisenfeld, Hellerupvej 2. Bestyrelsen.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse af 1867

afholder sin aarlige Generalforsamling Mandag den 25. Marts Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Forsamlingsalen i Bredgade 67.

Bestyrelsen.

St. Knuds Skole.

(Stenosgade 4)

Eksamensberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole.

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos

Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Folkestuepige.

Folkestuepigepladsen paa Ledreborg bliver ledig den 1. Maj. Henvendelse med Afskrift af Anbefalinger til Grevinde Holstein Ledreborg, Ledreborg, Lejre, Sjælland.

NB. Da Nummeret for den 31. Marts ønskes udsendt en Dag tidligere en sædvanlig, bedes alt St of til Bladet ogsaa indsendt en Dag tidligere end Tellers, senest Søndag den 24. Marts.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9¹/₂ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession, derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. Kl. 5 Fasteprædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikalmesse, de hl. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 5 Eftm. Andagt til det allerh. Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes, Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsantificatmesse. Kl. 5 Andagt m. Prædiken. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiets Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henved 8¹/₂ Højmesse med Vesper.

Jesu Hjertes Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9¹/₂ Palmevielse og Procession; Kl. 10 Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteprædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Levitmesse og Procession. Tilbedelse hele Dagen. Kl. 6 Aften Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitmesse henved Kl. 8.

St. Knuds Kapel. *Palmesøndag* Kl. 8¹/₂ Højmesse. — *Skærtorsdag, Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). *Palmesøndag* Kl. 8 Palmevielse, Sangmesse med Prædiken. Kl. 6 Andagt. — *Skærtorsdag* Højmesse Kl. 7¹/₂. — *Langfredag* Kl. 7¹/₂ Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvejsandagt. — *Paaskelørdag* Kl. 6¹/₂ begynder Ceremonierne, Kl. 7¹/₂ Højmesse. Kl. 6 Aften Festandagt med sakr. Velsignelse.

Immaculatakirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe, Kl. 9¹/₂ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2¹/₂ Vesperandagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2¹/₂ Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste.

Sakramentskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9¹/₂ Palmevielse og Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteandagt m. Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Højmesse. Kl. 6 Aften Sakraments- og Gethsemane-Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 6 Aften Andagt med Præd. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse og henved Kl. 8¹/₂ Højmesse med Vesper.

St. Josefs Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9 Palmevielse og Højmesse, Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6¹/₂ Højmesse og Tilbedelse af det Allerhelligste hele Dagen. Kl. 7¹/₂ Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og henved Kl. 7¹/₂ Højmesse.

Rosenkranskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Palmeindvielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Prædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 5 Prædiken og Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 5 Fasteprædiken. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmassen ca. Kl. 8¹/₂.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj) *Onsdag* Kl. 4¹/₂ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). — *Skærtorsdag* Kl. 6¹/₂ stille Messe, Kl.

4 $\frac{1}{2}$ Matutin. — *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 2 fransk Prædiken. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{2}$, derefter Messe.

St. Annæ Kirke. *Palmesøndag* Kl. 6 og 8 og 11 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse m. Lidelseshistorien. Kl. 6 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Aft. Andagt til det allerh. Sakramente m. Præd. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aft. Korsvej m. Præd. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og Højmesse ca. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Andreas Kirke (Ordrup). *Palmesøndag* Kl. 9 $\frac{3}{4}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Fasteprediken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Højmesse. Kl. 7 Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste med Korsets Hylding og Præsantificatmesse. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

St Hans Kapel (Hørsholm). *Skærtorsdag* Kl. 9.

Palæstina-Kollekt. Den aarlige Kollekt for de hellige Steder i Palæstina finder Sted *Langfredag* i samtlige Sognekirker.

Paaskekommunionen. Med *Palmesøndag* begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Den stille Uge. Vor Herres og Frelseres *Lidelseshistorie* oplæses i denne Uge ved Morgengudstjenesterne i Kirkerne *Palmesøndag*, *Tirsdag*, *Onsdag* og *Langfredag* henholdsvis efter Evangelisterne *Matthæus*, *Markus*, *Lukas* og *Johannes*.

NADVERSALEN.

Et Passionsspil af *Robert Hugh Benson*.

Sankt Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

Passionssøndag den 17. Marts og

Palmesøndag den 24. Marts Kl. 8 Aften.

Adgang Kr. 1,25 (Program og Garderobe iberegnet).

Børneforestilling begge Dage Kl. 8.

Børnebilletter à 25 Øre.

Billetter faas hos Portneren Stenosg. 4, og i de katolske Bogsalg.

Husk Elisabethforeningens Basar!

Gaver modtages af:

Pastor von Kellenburg,

Bredgade 64^b

Tlf. Palæ 58.

Frk. C. Tetzlaff,

Paludan Müllersvej 5.

Tlf. Vester 1190 v.

Fru A. Osterhammel,

Frederiksborggade 54

Tlf. Byen 720 y.

Frk. F. Stratböcker,

Jægersborgallé 19

Tlf. Ordrup 386.

Aftenunderholdning

Medlemmer af Sakramentskirkens Kor opfører *Måndag* d. 1., *Tirsdag* d. 2., *Torsdag* d. 4., og *Søndag* d. 7. April 1929 Kl. 8 i St. Josefs Festsal, Nørrebrogade 27:

En Spurv i Tranedans

Sangspil i 4 Akter af C. Hostrup.

Billetter af 1 Kr. faas hos Præsterne ved Sakramentskirken samt hos Korets Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

24. Marts Palmesøndag.	31. Marts Paaskesøndag.
25. — M. Ferialdag.	1. April M. 2. Paaskedag.
26. — Ti. Ferialdag.	2. — Ti. 3. Paaskedag.
27. — O. Ferialdag.	3. — O. Oktavdag.
28. — To. Skærtorsdag.	4. — To. Oktavdag.
29. — F. Langfredag.	5. — F. Oktavdag.
30. — L. Paaskelørdag.	6. — L. Oktavdag.

Ugens Messebønner.

24. Marts Palmesøndag (N.-M. 320, G.-M. 252).
 25. Marts Ferialdag (N.-M. 354, G.-M. 287). 2. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
 26. Marts Ferialdag (N.-M. 358, G.-M. 289). 2. som den foregaaende Dag.
 27. Marts Ferialdag (N.-M. 373, G.-M. 297). Ihukommelse af Johannes af Damaskus (N.-M. 860, G.-M. 699).
 28. Marts Skærtorsdag (N.-M. 393, G.-M. 307).
 29. Marts Langfredag (N.-M. 404, G.-M. 319).
 30. Marts Paaskelørdag (N.-M. 433, G.-M. 349).

Exercitier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 27. Marts Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen den 31. Marts. — Baade ældre og yngre kan deltage. Vederlaget er 10 Kr. (De Herrer, der er nødte til at møde paa deres Arbejdsplads Paaskelørdag Morgen, er ikke afskaarne fra at deltage.) Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i meget god Tid sendt til Pater L. Günther, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag (Palmesøndag) den 24. Marts Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Det har behaget Gud i hans alvise, tilbedelsesværdige Raadslutning at kalde til sig

Frk. Victoria Dorothea Geyerhos,

Husassistent i St. Ansgars Præstebolig.

Hun døde fjernt fra sit Hjem og sin Familie efter kort Sygeleje, men velforberedt og styrket ved alle vor hellige Kirkes Naademidler i sit 25. Aar, Onsdag d. 13. Marts paa St. Josefs Hospital. Begravelsen fandt Sted Søndag d. 17. Marts paa Katholsk Vestre Kirkegaard.

R. I. P.

Den dybtsørgende Fader kom hertil fra Augsburg, tidsnok for at kunne overvære Begravelsen. Han var meget rørt og trøstet ved den store Deltagelse og ytrede, at en smukkere og værdigere Ligfærd vilde Datteren ikke have faaet i sin Hjemstavn. Han beder alle, som har vist hans Datter Venlighed og Kærlighed, modtage hans og hele Familiens hjerteligste og varmeste Tak.

Den afdødes Sjæl anbefales til vore Trosfællers Forbøn.
 København d. 18. Marts 1929.

Pastor v. Kettenburg.

Sognepræst ved St. Ansgar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8 9, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 13.

Søndag den 31. Marts.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — En Paaskesalme. — Skærtorsdagsbetragtning. — Romerske Skitser. — Om forbud. — Lateranet. — Nye Bøger. — Et Nødraab fra Lolland. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

11. Jesu Guddom. (Hans Opstandelse.)

Christi Opstandelse er Christi Sejr! Christi Opstandelse er Bekræftelsen af hans Lære. Christi Opstandelse er det endelige Bevis for hans Paastand om, at han var Gud. »Er Christus ikke opstanden, saa er vor Tro forgæves,« siger Apostelen. Christi Opstandelse har altid været Grundlaget for den kristne Tro, og den er det endnu den Dag i Dag for os alle. Ved sin Opstandelse satte han Segl paa og Underskrift under sit Liv og sin Prædiken. Derfor er Christi Opstandelse Hovedfesten i den kristne Kirke, Christi Opstandelse er Festernes Fest! Derom vidner ogsaa Fædrenes Vidnesbyrd i deres Bekendelse og Skrifter.

»Apostlenes faste Bekendelse af Jesu Lære — hvilken Bekendelse dengang var forbunden med de største Farer — er efter min Mening et klart og slaaende Vidnesbyrd om Jesu sande Opstandelse. Dersom Apostlene kun havde fundet paa Jesu Opstandelse, vilde de aldrig have prædiket

den med saadan Standhaftighed. De havde aldrig lært andre at ringeagte Døden og var aldrig selv gaaet foran med deres Eksempel.« (*Origenes*, Mod Celsus II, 56.)

»Vidner om hans Opstandelse er de tolv Apostle, som ikke blot aflægger Vidnesbyrd derom med skønne Ord, men ogsaa strider for den indtil Døden.« (*Cyrrillus af Jerus.* 4. Katech. 12.)

»Hvad vilde have bevæget Apostlene til en saa voldsom Kamp, dersom de ikke havde set den opstandne Frelser? Han havde sagt til dem: Efter tre Dage vil jeg opstaa — og han talte med dem om Himmelen. Han havde sagt til dem, at de efter den Helligaands Udgydelse vilde overvinde Verden, og mange andre Ting, som overgaar alle naturlige Kræfter. Dersom alt dette ikke var sket, vilde de, selv om de havde troet paa ham, medens han var hos dem, have opgivet denne Tro efter hans Død, saafremt de ikke havde set ham opstanden.« (*Chrysostomus*, 5. Hom.)

»Aldrig er Djævelen bleven saa dybt ydmyget som ved Jesu Død. Imedens han alt hengav sig til det salige Haab om at faa Christus selv underlagt sin Magt, tabte han endog alle dem, som han indtil den Tid havde vundet for sig. Da Christus blev naglet til Korset, led Djævelen et fuldstændigt Nederlag, idet han af den tilsyneladende døde Christus fik Dødsstødet. Ligesom en Bryder, der synes at have ramt sin Modstander til Døden, pludselig selv faar det dræbende Slag af ham, saaledes viser det sig her, at den Tillid, hvorved Christus gik i Døden, har overvældet Djævelen med Skam og Tilintetgørelse. Fjenden havde nemlig opbudt alt for at overbevise Menneskene om, at Christus ikke var død. Thi om hans Opstandelse kunde Fremtiden aflægge Vidnesbyrd, men om hans Død vidnede kun det Øjeblik, da han døde. Derfor døde han offentligt for alles Øjne, men opstod ikke offentligt, idet han vidste, at Fremtiden vilde aflægge Vidnesbyrd om denne Sandhed. Netop det, at han, ophøjet som Slangen paa Korset, døde for hele Verdens Aasyn, er det mest underfulde. Thi hvad havde Djævelen ikke givet for, at Kristus var død hemmeligt? Hør, hvad Pilatus siger: Tager I selv ham og korsfæster ham, jeg finder ikke nogen Skyld hos ham! Og Jøderne raaber: Naar du er Guds

Søn, saa stig ned fra Korset! Efterat Jesus nu havde ladet sig dræbe paa Korset uden at stige ned, lod han sig af samme Grund ogsaa lægge i Graven. Thi det var hans Hensigt at bekræfte sin Døds Kendsgerning for ælt Folk. Han steg ikke ned fra Korset, men han kom frem af Graven i udødelig Tilstand, og hans Apostle troede paa ham og lod denne Tro gaa videre til alle Folk og døde selv for denne Tro.« (*Chrysost. 6. Hom.*)

»I et hvidt Klædebon viste Engelen sig. Thi den hvide Farve antyder vor Højtids Glans. Vor eller Hans Højtids? Hvad skal vi sige? Bedst kan vi sige: Hans og vor Højtid. Thi vor Herres Opstandelse er ogsaa vor Højtid, fordi den har bragt os Udødeligheden igen; den er Englenes Højtid, da den forøgede deres Tal, idet den har ført ogsaa os ind i Himmelen.« (*Gregorius, Paaskens Homili.*)

Lad os her tilføje Paaskemessens ældgamle *Sekvents*, som udtrykker Paaskedagens Glæde og Paaskens Haab:

»Paaskelammet vi vor Lov frembære,
 Lammet, der vor Frelse vilde være.
 Han, som Faarene med Faderen forsoned,
 Da han for vor Synd blev tornekronet.
 Underlige Livets, Dødens Møde!
 Livets Konge lever, dog han døde.
 Sig os, Magdalene, hvad du saa alene?
 Svedelin og Lagen!
 Englen, lys som Dagen!
 Graven, ikke Manden,
 Thi han er opstanden.
 Christ, mit Haab, er standen op af Døde,
 Og i Galilæa vil han eder møde.
 At han er opstanden, sandelig vi vide.
 Vær os naadig, stærke Christ og blidel!
 Amen. Alleluja.«

Josef Resch.

EN PAASKESALME

fra det 12. Aarhundrede

af

Petrus Venerabilis

Abbed i Clugny, † 1156.

Mortis portis
fractis fortis
fortior vim sustulit,
et per crucem
regem truce[m]
infernorum perculit.

Lumen clarum
tenebrarum
sedibus resplenduit;
dum salvare
recreare,
quod creavit, voluit.

Hinc Creator,
ne peccator
moretur, moritur;
cujus morte
nova sorte
vita nobis oritur.

Dødens sorte
Porte gjorde
Plads for Dødens Overmand.
Korset lued,
og det kued
Helvedherskeren paa Stand.

Lys fremfunkled,
som fordunkled
Mørket, der gav helt fortabt.
Bringe Frelse,
give Helse
vilde HAN hver, som var
skabt.

Synderskaren
fra Døds-Faren
fried HAN, bød Døden Trods.
At HAN døde,
det gav Grøde
til et Liv paany for os.

Oversat af

Viggo J. von Holstein Rathlou,
Dr. phil.

Skærtorsdagsbetragtning.

Herre, Dagen har været høj og skøn.

Solen har skinnet.

Og nu lider det mod Aften.

— Din sidste Aften.

— — Herre, du har levet din sidste Dag.

*Alt har du gæstet os længe;
saa god en Tid. —
Vi troede, den skulde vare for evigt.
Min Gud, hvorfor vil du forlade os!*

*Herre, er det sandt, det er os,
der har bedt dig om at gaa?*

*En af os skal forraade dig.
Herre, er det mig?
Jeg, som elsker dig?
Vil jeg i Mørkets Time
falde?
Svigte dig! — Forraade dig!
Sig, er det mig, der er Skyld i din Død?*

*Hver Gang, jeg saa paa Solen
og maalte Dagens Time,
— saa du paa mig.*

*Herre, læser du min lønligste Tanke!
den, jeg ikke har turdet sige højt for mig selv.*

*Tilgiv mig.
Naade Herre! — For din Kærligheds Skyld!
— Jeg kan ikke sige mig fri;
— — jeg var med, da de holdt Raad.
Men jeg vil ikke, Herre! —
Jeg vil ikke forraade dig.*

---

*Herre, vi har spist og er blevet mætte.
Lovsangen er sunget;
— og du rejser dig for at gaa.
— — Herre, du ved, det bliver din sidste Gang.*

*Hvorfor gaar du den imøde?
Hvorfor bliver du ikke her!*

*Det har anet mig længe,
at du har en skjult Hensigt.
Kun forstaar jeg den ikke.*

*Her er din Kappe.
Men jeg vil gaa med.*

*Hvad var det, som skete før?
Sig mig det, Herre.*

*Vil du drage bort fra os
— og alligevel blive?*

*Besunderlige var dine Veje,
— og før bagefter, forstod jeg dem aldrig.*

*Vil du drage bort?
og alligevel komme til os?
— gennem lukkede Døre
— og bo iblandt os
nu? — og i al Evighed!*

*Aldrig kommer Mørket dog nogen Vej med dig.
Altid ved du Raad. —
I Dødens bitre Time
skænker du os Livets Sødme.*

Skærtorsdagaften 1928.
Sct. Andreas Præstegaard.
Enoch Hjorth.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

V.

I San Callisto's Katakombe.

I.

I Dag begynder vi vor Vandring i det tidlige Morgengry: vi skal med den første Rutebil fra Foro Trajano ud til Via Appia, men først vil vi se paa et Par Mindesmærker herinde i Rom for at opfriske det 2det Aarhundredes Historie . . . Rom er dejlig i den tidlige Foraarsmorgen, før Biler og Sporvogne faar begyndt deres Helvedeslarm. Kun faa Mennesker paa Gaden. En lille Flok Fabrikspiger med hinanden under Armen. Gadefejeren ler til dem. En

enkelt Bar lukker op. Et Par Arbejdere faar sig deres »Espresso«. Hist og her en Morlil, der skubber sig ind bag en Kirkedørs tunge Forhæng, hvor Klokken ringer som en Sølvbjælde til den aarle Messe.

Egentlig skulde vi begynde med Trajan-Søjlen, der fortæller om den fortræffelige Kejsers (98—117) og om hans Sejr over Dacierne. »Lykkelig som Augustus, god som Trajan,« siger Ordsproget, og han var en udmærket god Mand, som de Kristne sikkert har respekteret. Ikke paa nogen Maade en Tyrannatur. Og saa var dog ogsaa han Kristenforfølger, ikke af Sindelag, men af Politik. Skal man danne sig et sandt Begreb om disse to Aarhundreder mellem Domitian og Konstantin, i hvilke den romerske Jord blev gennemsvivet af Martyrernes røde Blod, maa man prøve at forstaa Forfølgelsernes politiske Aarsager. De Kristne var aldrig sikre, de levede stadig — ogsaa under veltænkende Kejsere — under Martyriets Mulighed. Selv naar Himmelen var klar, kunde Uvejret pludselig bryde løs. Der var to Kejsertyper: Senatskejserne, valgte af Senatet, følte sig som en Slags Enekonstuler med stolte Forpligtelser til at hævde gamle romerske Traditioner. Men disse Traditioners dybeste Grund var Troen paa de kapitalinske Guder, og derfor maatte selv den ædleste stoiske Filosof, om han vilde bevare Senatets Støtte, angribe »den fremmede Overtro«, »Dyrkerne af nye Skikke«. Og Soldaterkejserne: militaristiske Monarkister, der støttede sig til Hæren og modarbejdede Senatet, Eneherskere, der stiledede frem mod en Koncentration af hele det mægtige Rige, og som ofte foretrak Provinserne for Rom og havde deres Idealer i orientalske Dynastier og orientalske Religioner. Saadanne Kejsere havde ikke principielt Grund til at modarbejde de Kristne, til hvilke mange af Rigets og Hoffets Ypperste sluttede sig, . . . men netop disse var ofte Tyranner, der fordrede guddommelig Hyldest. Vilde de først se Blod, var ingen sikker.

Trajan-søjlen altsaa. Ja, nu staar San Pietro's Statue deroppe i Kejsersens Sted. Men det var Trajan, der forviste Sankt Clemens, og det er paa hans Tid, vi hører om de første statsorganiserede Forfølgelser ovre i Lilleasien, og vi kan tænke os, at lignende har fundet Sted i Rom. Det

er Plinius, Kejserens Ven, der i sit berømte Brev spørger: Hvad skal jeg egentlig stille op med disse Kristne? Der er saa mange af dem, at Slagterne, der forhandler Offerkød, er ved at gaa fallit. Næsten alle er Kristne, i hvert Fald alle de bedste. De er hverken Tyve eller Mordere eller Løgnere . . . Og Trajan svarer: De skal ikke op-søges. Alt hemmeligt Angiveri er os Romere uværdigt. Nægter en anklaget at være Kristen, idet han foretager Offeret, skal han frigives, . . . ellers ikke. Her ser vi hele Situationens Usikkerhed og tillige Anklagens Væsen: det var ikke Forbrydere, der skulde straffes, det var Beken-dere, der skulde dræbes.

Vi lægger Vejen om ad Forum Romanum og staar stille foran den store Marmorportal, de otte himmelhøje Søjler foran Antoninus Pius og Faustina's Tempel (138—161). Selvom det var smaat nok med Kejserindens Hellighed, har Historien med Rette givet Antoninus From-hedens Tillægsnavn, ja, kaldet ham »Menneskehedens Fa-der«. Hans humane Sindelag viste sig ogsaa deri, at han ligefrem udstedte Forbud mod at straffe de Kristne, fordi de var Kristne. Og dog er det sikkert, hvad en berømt Historiker skriver, »at forbi hans Tempel ad den hellige Vej gik de Kristne ofte fra Tribunalet til Retterstedet«. Senatet vilde det. Det er netop i hans Dage, den kristne Apologet Justinus skriver i sit Forsvarsskrift: De Kristne halshugges med Sværdet, nagles til Korset, brændes paa Baalet, pines med al Slags Tortur. Ejendomme tages fra dem. Man under dem overhovedet ikke at leve.

Men Marcus Aurelius da (161—180), den store Kejserfilosof, hvis Rytterstatue knejser paa Kapitol, og hvis Triumfsøjle — nu med Sankt Paulus's Statue — knejser paa Piazza Colonna, var han da ikke de Kristnes sande Ven? Han, der i sine Erindringer har skrevet de smukke Frihedsord: »Den sande Stat er den, i hvilken der raader en naturlig Lighed mellem alle Borgerne, og hvor alle har de samme Rettigheder overfor Lovene.« Man fortæller, at under Krigen med Germanerne, af hvilken Spiral-Basre-liefferne rundt om Marmorsøjlen gengiver Scener, var hans Liv i Fare, men at han blev frelst ved et Mirakel. Det var de mange kristne Soldater i Hæren, der bad for ham.

Ikke blot fordi de Kristne fra de første Tider og altid har bedt for deres Øvrighed, men som særligt Udtryk for disse Soldaters Hengivenhed: Marcus Aurelius var for dem det samme, som Konstantin blev for sine. Men . . . Senatet erklærede, at Kejserens Liv var reddet af Jupiter Pluvius, Regnguden. Det er i hans Regeringstid, de store Forfølgelser i Gallien finder Sted. Og ovre i Smyrna føres Oldingen Polykarp paa Baalet, han, der svarer sine Dommere: »Jeg har tjent Kristus i 86 Aar, og han har aldrig gjort mig ondt. Hvorledes skulde jeg kunne tale ondt om ham? Min Frelser er min Konge.« Og det er Filosofkejseren, der i Rom lader den kristne Filosof Justinus blive Martyr, fordi en hedensk Filosof havde angivet ham.

Filosofiske humanistiske Teorier er eet, politisk Praxis noget andet.

Det er først, da Aarhundredet er ved at ebbe ud, at de Kristne faar lidt Ro. Under hvem? Ja, det kan vi tænke paa, nu vi kører forbi Kolosseum. Under Marcus Aurelius's bestialske Søn, Gladiatoren *Commodus* (180—192), et af de allerværste Menneskedyr i Kejserrækken, der daglig optraadte her paa Arenaen, og for hvis Vaaben de andre Atleter i Hundredvis skulde falde. Naar han skaanede de Kristne, var det sikkert ikke af Mangel paa Blodtørst, men fordi hans Politik var imod Senatets og fordi . . . hans Favorit Marcia var Kristen. Ved hendes Hjælp blev en Mængde kristne Fanger befriede fra det frygtelige Tvangsarbejde paa Sardinien. Men da Kejserens Raseri en skønne Dag ogsaa truede hende, fik hun Soldaterne til at rydde ham af Vejen paa Arenaen.

— — I hele dette Aarhundrede — fra Trajan til Commodus — i Antoninernes Tidsalder — har den romerske Kristenmenighed kæmpet sig frem til større og større Magt over Sindene, har indarbejdet en fastere og fastere kirkelig Organisation og er lutret og prøvet gennem Bloddaaben. Vil vi føle, hvor Troslivet groede, vil vi se dets Blomster og Frugter, vil vi lytte til de troendes Suk og til deres Bønner og til deres Taksigelser, maa vi ned i Katakomberne.

Bilen kører forbi Quo vadis-Kapellet og forbi Porten til Trappistklosteret, men holder nogle Skridt længere

fremme, hvor Indgangen er til hele det vældige underjordiske Kirkegaardsterræn, der kaldes *San Callisto's Katakomber* eller *Pavekatakomberne*. Her er Trappistklosteret bygget, fordi Pave Pius IX, der var saa overordentlig interesseret i Katakombeforskningen og i deres Vedligeholdelse, ønskede, at disse »reformerede« Cisterciensere skulde overvaage dem. Her har den folkekære Pave vandret ved Forskeren *De Rossi's Arm*, hvor nu den dejlige *Cypres-Allé — Viale Pio Nono* — fører fra Klosteret til Katakombenedgangen, til den ene Side har man Udsigt til *San Pietros Kuppel*, til den anden til *Cæcilia Metellas Mausoleum* . . . Oldtid og Nutid forenede i een Linie. Dér kommer *Padre Eusebio* i sin hvide Kutte og byder os velkommen. Venligere og mildere Mand skal du lede længe efter. Trods sit asketiske Liv ser han sund og rødmutset ud, en fornøjelig og interesseret Fører. Skønt hans »Dag« begynder Kl. 2 om Natten med at læse Tidebønnerne i Klosterkirken, mærker man ingen Træthed. Nej, han er lykkelig over at kunne beskrive os disse for ham saa hellige Steder. Af og til læser han sin Messe hernede, og sikkert er Katakombekryptens kælderagtige brungraa Vægge for ham lige saa skønne som en Domkirkes: her har Martyrerne bedt og lidt, her er de blevet dræbt, her har de haft deres Grave.

Hver faar en lille Vokskerte tændt, og saa gaar det ned ad den ret stejle snævre Trappe og videre nedad i disse Korridorer, der er saa smalle, at man ikke kan gaa to og to Side om Side. Man føler sig frem langs Væggen, og man gaar forsigtigt, det er jo ikke et Stuegulv. Gangene bliver lidt bredere, og vi ser Gravpladerne paa Væggen i Rækker som store Skuffer med Indskrifter hist og her. Nu og da en itubrækket Lerlampe og en »ampolla« (Krukke), hvor der har været vellugtende Vand, eller en »fiala«, som engang var rød af Martyrblod. Gangene munder ud i større Rum, hvor der foruden Skuffegravene findes de saakaldte »arcosolia«, større Grave, dækkede med en vandret Plade — som et Bord, ofte af Marmor — og smykkede med en Buehvælving over. De kan udmærket godt have gjort Tjeneste som Alterborde. Disse Rum faar da ogsaa Ovenlys fra »lucernario«, Lysaabningen i Loftet

gennem alle Katakombens Etager. Her er Stenbænke, ja enkelte bredere Sæder, og her findes de fleste Fresker, over Altrene, i Loftshvælvingerne, over Gangdørene, vi er aabenbart her i Katakombens Kirkerum.

. . . Enhver Kirkegaard taler om Døden. Men den sædvanlige Kirkegaard hjælper os med sine Haveanlæg, sine Træer og sine Blomster, sine Statuer og Kapeller, sine Kors og Monumenter til at føle os som i en smuk Park med ophøjede Skønhedsindtryk. Her gaar vi under Jorden mellem selve Gravene — af og til ser vi endnu Skeletstumper — her er ingen Blomster og ingen Monumenter. Hvad har det dog ikke været for en stinkende, hjerteknugende Uhygge, dengang Katakomben var i Brug, og Graveren kom slæbende, ikke med en blomstersmykket Kiste, men med Liget, blot svøbt i et Klæde, paa sin Ryg og puttede det ind i Skuffen og kalkede Stenpladen til? Det er, som Forraadnelsen, Opløsningen, Tilintetgørelsen er en meget mere tæt ind paa Livet her. Her blomstrer ingen Roser, her synger ingen Fugle, her bøjer sig ingen Grædepil trøstende over Graven.

Det kan være lærerigt at vandre paa en Kirkegaard og studere de forskellige Menneskeskæbners Historie af Gravstenene, dér ruller endnu Efterdønningerne af Livets Bølgegang, dets højt oppe og dybt nede. Her i Katakomben er det en anden Følelse, der raader. Ingen Bølgegang mere. Det store Blikstille — efter Orkanen. Den store Fred. PAX. Her er een og samme store Skæbne. Her er alle een Familie. Alle Soldater i den samme Hær, faldne i den samme Kamp, Forsvarskampen for Riget. Man gribes af een stor Ærbødighedsfølelse, i Slægt med den, der tager en om Hjertet i Mindeparkerne efter Verdenskrigen, hvor Cypres staar ved Cypres, hver med sin faldne Soldats Navn. Her er den romerske Menigheds Heltegrav. Tag dine Sko af. Du staar paa hellig Grund.

. . . Naturligvis tænker vi os ikke, at alle de Kristne i disse to Aarhundreder blev slagtede som Offerlam. Mange døde en naturlig Død. Der var, som vi har set, lange Fredsperioder, og under Forfølgelserne var det jo ofte kun et Mindretal, der blev ramt. Men alligevel: alle Livets

Tonestrengene var stemte af disse haarde Greb. Og hernede, hvor de havde baade deres Kirkerum og deres Kirkegaard, mærkede man Livets Hjerteslag.

. . . I det lille Kapel, Krypten under Lucinariet.

Ved Altret staar Præsten med sin Hjælper og læser Messen. Hele Rummet og alle de tilstødende Gange er fyldt af en stille lyttende, bedende Skare. Hoved ved Hoved. Smaa Børn med store undrende Øjne, der putter sig ind til deres Mor. Unge, der holder hinanden i Haanden, rede til det store Farvel. Ængstelige og modige, fanatiske og resignerede, alle søgende Styrke for deres Tro og deres Haab i det samme *Kyrie eleison*. Herre, forbarm dig. Skønt Uvejret hænger over deres Hoveder, Bypræfektens truende Edikt, forener de skingre og de dybe Stemmer sig i et *Gloria in excelsis Deo, Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis*. Ære være Gud i det høje, og Fred paa Jorden for Mennesker med god Vilje. Og de lytter til Evangeliet og bekender *Credo*. Kerteflammerne flakker. Røgelsesduften gør Luften lummer. Der er Vagtposter ved alle Trappenedgange. Spændingen er paa Højdepunktet. Men en lille Klokke ringer, og alle knæler: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Hosanna in excelsis*. Og Præsten beder, og han løfter Hostien og han løfter Bægeret, og alle rejser sig, de beder Pater noster og istemmer *Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis*. O, du Guds Lam, forbarm dig over os. Spændingen er udløst, de veed, at Han, der er stærkere end Kejseren, er med dem og aabner sin Himmel for dem. Og knælende Side om Side modtager de alle det hvide Brød af Præstens Haand.

Det er denne Tone fra Messen, der uherligt lyder gennem alle Katakombernes Gange: alle Indskrifter og Dekorationer er som Genklange af dette Gloria, dette Credo, dette Miserere. Ikke Blomster, Monumenter, men jævne Indskrifter og barnlige Tegninger, ikke for at dække over Dødens Uhygge, men for at forkynde Livets Sejrr: Troen paa Kristus, baade som Gudslammet og som Hyrden, han, der bærer den enkelte paa sine Skuldre, og som samler den hele Hjord, den ene Hjord, paa Paradisets Enge. Livets Brød, Opstandelsen, Dommeren. Og Haabet om Gæstebudet i Guds Rige. Det er disse Hovedmotiver, der

overalt varieres, — de samme Motiver, der endnu klinger gennem de gamle Sjælemesser, dertil kommer saa et Væld af Enkeltheder, der gør Katakombeforskningen til en kirkehistorisk Guldgrube: alle disse ufrivillige Vidnesbyrd om oprindelig kristen Tro og Tænkemaade. Her blot faa Eksempler:

Paa en Barnegrav: »Til Severus, den sødste Dreng... Han levede 4 Aar, 8 Maaneder, 5 Dage. Englene kom og hentede ham...« Her er Troen paa Guds barnets Engel, som Herren har talt om, ganske ligefrem: Angelus Dei, qui custos es mei... Om Skærsilden tales der ofte indirekte i Bønnerne om, at den afdødes Sjæl maa komme til »Refrigerium«, Forfriskelsesstedet, Vederkvælgelsen, Mod-sætningen til »Purgatorium«... F. Eks.: »Auguste, in bono refrigerio dulcis...« Du kære Augustus, gid din Sjæl maa blive godt og vel forfrisket. Det samme Udtryk, der bruges endnu i Messens Bøn for dem, »som hviler i Kristus«: locum refrigerii, lucis, et pacis ut indulgeas... skænke dem Vederkvælgelsen, Lysets og Fredens Bolig. Selv om de allerfleste Hentydninger naturligvis gælder Nadvermysteriet, findes der ogsaa Træk, der antyder andre Sakramenter, f. Eks. Daaben — Billeder, af Jesu Daab, af Petrus, der som en anden Moses slaar Vand af Klippen, og Udtryk i Indskrifterne... Han døde fire Dage efter at have modtaget Guds Naade... Firmelsen (consignatus eller confirmatus... Picensa, confirmata de Liberio Papa.), Boden: Post acceptam poenitentiam mi-gravit ad Dominum, efter at have modtaget Boden vandrede han til Herren. Men det, som den hvide Padre allerhelst vil vise os, er... et Madonnabillede. En Freske, der fremstiller de viise Mænds Tilbedelse. Moderen sidder med Barnet paa sit Skød, men hun sidder som paa en Trone. De viise bøjer sig ikke alene for Barnet, men ogsaa for hende, dør viser dem Barnet. Og naar man har malet dette Billede paa Gravstenen, betyder det, at den afdøde og de efterlevende ogsaa har bøjet sig for denne Moder, der altid viser os Kristus — og i sin himmelske Højhed kan bede for os »nu og i vor Dødstime«... Der lyder saaledes i Katakomben ogsaa et Ave Maria, et Salve Regina.

Ja, Skridt for Skridt hernede i denne Gravverden maa den troende Katholik gribes af Beundring for det, som en from fransk Præst kaldte »la foi intégrale«, denne i sig selv logisk sammenhængende Eenhed, der ogsaa viser sin ubrudte Sammenhæng med de første Tider, da Kirkens Grundvold blev lagt. Men den ærlige Protestant kommer uvilkaarlig til at spørge: »Har de gode Reformatorer ikke gjort os fattige? Har de ikke i deres Utaalmodighed og vildførte af et ureligiøst Frihedsbegreb kastet Barnet ud med Badevandet eller afsavet den Gren, paa hvilken de selv sad? Disse første tre Aarhundreders Kristne, hvis Liv dog har givet den hele Kristendom sin Retning, har umuligt kunnet nøjes med en Erindringsnærværelse af deres Frelser ved en Præken og Sangtjeneste om Søndagene: derudaf uddannes maaske intelligente religiøse Debatører, men det giver ikke Marv til Martyriet. Nej, de var . . Romere: de levede og aandede i Lydighed, de var Realister: Religionen var ikke aandelig Lyst, men Livets Kød og Blod. Hver Dag: Legeme og Blod, Frelserens Legeme og Blod, Kirkens Legeme og Blod, Martyrernes Legeme og Blod. . . .

Hosanna in excelsis, det er Katakombernes uimodsagte og uimodsigelige Hymne. . . .

Om Forbud.

Næstefter diskussion om religion, politik og »storkebevægelsen« er forbudsspørgsmålet vel nok det aktuelleste i Danmark i vore dage. Det vil derfor sikkert interessere læserne at se flg. artikel fra »Stella Maris« af F. M. Zulueta, S. J., selvom den er skreven med henblik på eangelske forhold.

H. K-H.

Forbudsbevægelsen er af universel karakter. Imidlertid kan man ikke over en bank nedlægge forbud mod andet end det, der er et moralsk onde i sig selv. Nydelsen af alkoholiske drikke kan ikke være ond »in se«, eftersom

bibelen nævner vinen som en af Guds gaver, ved hvilken mennesket opfordres til at »prise Gud — — — at du må avle brød af jorden, og at vin må glæde Menneskets hjærte«. Den hellige Paulus anbefaler også Timotheus at gøre mådeholdent brug af vin af sundhedshensyn. Hvis det hade været absolut forkert at drikke vin, vilde apostelen ikke ha tilrådet det, og Timotheus vilde selv ha foretrukket døden fremfor at redde livet på denne vis. Det er aldrig tilladt at anvende ulovlige midler, hvor godt end målet monne være.

Altså hører alkohol sammen med alle andre ting, som er os givet af Gud til fornuftigt brug. Hvad siger ikke den hellige Ignatius efter at ha omtalt det mål, hvortil mennesket skabtes, i »Aandelige øvelser«: Alle andre ting her på jorden er skabt for mennesket for at hjælpe ham til at forfølge det mål, for hvilket han er skabt, hvoraf følger, at mennesket må gøre brug af dem, for så vidt som de bistår ham i at nå dette mål, og må frigøre sig for dem, for så vidt de er ham en hindring deri«.

Et træk af den manichæiske hæresi, som Skt. Augustin bekæmpede, var fordømmelsen af vin som noget heltigennem ondt. Dette er stik imod Skt. Ignatius, idet man forbyder vin uden hensyn til, om den kan være mennesket en hjælp til at opfylde skaberens hensigt eller ej; som om den uendelige godheds Gud kunde skabe noget somhelst, der i sin inderste natur var ondt og derfor unyttigt for menneskeheden. Gud skabte alle ting til menneskets brug — men selvfølgelig ikke til dets misbrug som hos drankeren og den kroniske nippedrikker. Han sørgede også for menneskets mere solide føde. Hvis vin var absolut tabu, fordi der er umådeholdne drankere, skulde mad også »forbydes«, fordi der er umættelige frådser og grovædere til. Skulde penge afskaffes, fordi der er gniere, der skraber penge sammen — skulde vi ha forbud mod klæder, fordi der kreeres skamløse moder fra Paris? Forbudsprincippet gennemførelse vilde få ganske overraskende konsekvenser!

Hele spørgsmålet kan iøvrigt hurtigt gøres op. Hvis et menneske ikke kan røre alkohol uden at henfalde til misbrug deraf er selvforbud på sin plads. For svage

karakterer kan selv mådehold være utilstrækkeligt — dermed være ikke sagt, at ikke totalafholdenhed under visse omstændigheder kan være på sin plads, f. eks. for at foregå drankere med et godt eksempel eller for at gøre bod for tidligere udskejelser. Men hvor det gælder s a m m e n s l u t n i n g e r, er der altid fare for selvretfærdighed og foragt for svigtende medbrødre og fristelse til at søge erstatning på andre forbudte veje. Men vælger man frivilligt afhold af ideelle motiver, er dette noget ganske andet end det gennem lov påtvungne.

Imidlertid vil enhver katolik se hen til, hvad kirken afgør i enhver vigtig sag, og den katolske kirke har ikke givet forbudsbevægelsen sit bifald.*)

Man vil se efter anvisninger fra autoritativ katolsk side, men den katolske kirke har ikke sagt god for forbudsbevægelsen. Selv i det land, hvor forbudets vugge står, har de høje katolske autoriteter vist alt andet end iver (for at bruge et mildt udtryk) for at støtte det, og det kan ikke undre. Den stærke puritanske methodistisk-baptistiske støtte af denne amerikanske bevægelse gør uvilkårlig sagen tvivlsom i katolikkens øjne, og de civile myndigheder har endnu ikke haft grund til at juble over resultaterne. At umådeholdent drikkeri er en væsentlig kilde til mange sociale onder, kan alle være enige om, det er kun i spørgsmålet om midlerne, at man står hinanden imod. Det er en gammelkendt ting, at moralske reformer må begyndes i overtræderens bevidsthed og næres af hans samvittighed. Statens love vil aldrig ædrue liggøre et folk. De kan højest hindre, at drikkeriet foregår offentligt og indskrænke det til at foretages i smug, hvad der let kan blive meget værre, på samme måde som en hemmeligholdt sygdom kan gøre mere fortræd, end hvis den blev almindelig kendt. I hvert tilfælde kan midlet ikke være at øve vold mod den guddommelig stiftede tingenes orden ved at forbyde det skabtes brug, når det sker i overensstemmelse med Guds vilie.

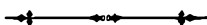
Kun den hellige kirke formår at styrke den enkeltes

---

*) I denne forbindelse kan det oplyses, at de australske biskopper fornylig officielt har udtalt sig imod forbud. O. Aum.

vilie til den rette brug ved at tale til samvittigheden — vel at mærke, hvor der er god vilie tilstede. Svinger den gode vilie, vil ingen lov kunne udrette noget, hvor kirken må give fortabt.

Naturligvis er det ikke noget bevis for urigtigheden af forbudsreformen, at den muligvis ikke vil kunne gennemføres, men vi råder forbudspropagandisterne i vort land til at spare sig ulejligheden al den stund vi har et godt gammelt katholsk ord, der siger »Ingen er forpligtet til det, som er unyttigt«, og de fleste af os vil sandsynligvis mene, at den brittiske arbejder er ikke født endnu, der vil slå sit krus øl ud i vadsken.

Lateranet.

Indtryk fra Festdagene 11. og 12. Februar 1929.

»Mandag d. 11. var en Graavejrsdag, og da vi kom ud til Piazza San Giovanni, var der kun nogle faa Munke og Præster, en Del af den romerske Adel og nogle Udlændinge samlede, tillige nogle Pressefotografer, en Politiofficer og civilklædte Fascister, saa det hele saa ganske ordinært ud. Men Flokken voksede snart, saa man maatte kalde flere Fascister til Vagt, og vi blev holdt i ærbødig Afstand fra Palazzo Laterano. Kl. blev 10—11, da begyndte Bilerne først at komme, og samtidig begyndte det at regne. Lidt over 11 kom Kardinal Pietro Gasparri, Statssekretæren, og Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Mussolini. — Spredt Klappen.

Tiden gik i Spænding.

Der blev ringet Angelus, og 10 Minutter senere kom den første Melding.

Journalister fløj af Sted i alle Retninger. Den første var »Osservatore Romano«, som faa Minutter senere var ude til Salg.

Endelig blev Meldingen læst op. Kort og klart, som Vatikanets Vis er. Da Oplæsningen var færdig, brød Jubelen løs. E v v i v a il P a p a! Der svaredes med, E v v i v a Mussolini! men det overdøvedes snart af: E v v i v a il P a p a, R e l

Den første Begejstring var udløst. Hovederne blottedes, og »Te Deum Laudamus« tonede ud i Regnvejret. Lige ved mig var der en Del ældre, italienske Mænd, grebne, taknemmelige, sang de af fuldt Hjerte med en Inderlighed, som viste, at det var en Hjertens Tak for Opnaaelsen af mange Aars Haab og Bøn.

Særlig var det Meldingen om Konkordatet, som skulde ordne de religiøse Forhold, der vakte Begejstring.

Paa Hjemvejen viste Rom os et nyt Ansigt. Flere Steder var man allerede i Færd med at hænge Flagene ud: Pavens gul-hvide og Italiens Trikolore. Det var første Gang de blev hejst sammen, og første Gang siden 1870 et Paveflag vajede i Rom.

Tirsdag d. 12. vajede de fra alle offentlige Bygninger, og Byen var ellers et Hav af Paveflag og Trikolorer.

Alt tidligt om Morgenen strømmede Mængden mod St. Peter, hvor 7000 Soldater var opmarcheret for at vise Paven den første Hyldest fra den italienske Konge. Gaderne omkring var smykkede til Fest og omtrent ufremkommelige. Baade Kirken og Pladserne fyldtes snart. Da vi gik over Peterspladsen, fik jeg Øje paa Pavens hvide Skikkelse oppe i Vatikanet; han saa ud af Vinduet i sit Studereværelse. Der gaar en Følelse igennem en, naar man ser Paven, som ikke kan beskrives. Det er Kærlighed, Ærefrygt, Glæde, samtidig med at det er, som man møder det overnaturlige personificeret. Og naar han saa bæres ind i Kirken til Pavemarchens Toner, naar Jublen bruser imod ham, og vi ser ham bevæge Haanden velsignende, da forstaar vi ogsaa Vægten af Tiaraen, forstaar, hvorfor hele Verdens Kærlighed er rettet mod den hvide Skikkelse; ja, vi forstaar ogsaa, hvorfor alle Mørkets Magter raser imod ham, aabent og i det skjulte.

Pladsen og alle tilstødende Gader var sorte, aldeles tætpakkede af ventende, som vilde modtage den hl. Faders Velsignelse. Mængden holdt ud, selv da det begyndte at regne; en og anden tabte Taalmodigheden, da Højmesse trak længe ud. Kl. blev 12^{1/2}. Da faar man Øje paa en Del Kammerherrer i »Benediktionssalen«, altsaa kan vi vente og haabe endnu lidt; vaade er vi alligevel.

Endelig aabnes Glasdørene til Balkonen, og lidt efter

kommer Pius XI til Syne. Regn og Ventetid er glemt. Der klappes, jubles, vinkes med Paveflag, Lommelørklæder, med vaade Paraplyer og Hatte, Evviva il Papa! Evviva il Papa, Rel — Og saa Stilhed, medens den hellige Fader tre Gange velsigner Mængden. Mens Jublen atter bryder løs, vinker den hl. Fader venligt og forsvinder, tilbage til Arbejdet, tilbage til Ansvarret, vel vidende, at Kritikken og Vanskelighederne vil bryde ind over ham. Men som en af Forhandlerne, Advokat Pacelli, har sagt: »Den hl. Fader har bedt, bedt, bedt uafslædig for denne Sag, og derfor er vel Løsningen baade den opportune og den rette«.

Om Aftenen var alle offentlige Bygninger, de større Kirker og alle større Fontæner illuminerede. Bag St. Peter var der kørt fem svære Lyskastere op, som sendte deres Straaler ud som en Krone omkring Kuplen. Mystisk, symbolsk, gribende var det. Og saa sandt! Thi netop fra Fiskerens Grav straalte det sande Lys ud over Verden, her forbindes Himmel og Jord i den evige, aabenbarede Sandhed, som aldrig svigter.

Alle Basilikaerne var et Flammehav af Fakler, og selv Castel Sant' Angelo var illumineret. En stærk Lyskaster viste tydelig Engelen paa Toppen, som den stikker Vredens Sværd i Balgen. Saadan saa Gregor den store Engelen i et Syn. Maatte det ogsaa denne Gang være Sandhed for Italien og det italienske Folk, som først nu i Sandhed er samlet, som efter saa mange Aar atter som Nation er forenet med Kirken, og som derfor nu jubler i Taksigelse. Over hele Italien har Klokkernes festlige Klang lydt, og »Te Deum« har brust med ny og inderlig Glæde. Lad os haabe, at Takkesangen aldrig ophører.

(Af et Brev fra Rom.)

Nye Bøger.

Fr. Paludan-Müller: *Benedict fra Nursia og hans Amme*. Med en Indledning ved Peter Schindler. Festudgave 1929. (Gyldendal.)

Naar man i vort Land vil fejre Sct. Bendt, er det ganske naturligt, at ens Øjne falder paa ovennævnte Digt af Paludan-Müller — og man er Gyldendals Forlag Tak

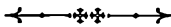
skyldig, at det har besørget en Udgave deraf, der præsenterer sig saa smukt, som Tilfældet er.

Den, som kun kender Paludan-Müller fra »Adam Homo« og maaske synes, han virker lidt tung og omstændelig, hvad det formelle angaar, kan trygt give sig til at læse hans Digt om Sct. Benedict og hans Amme.

Formen er klassisk ren og storladet som i den græske Tragedie; uden at formilde det tunge i Situationen skildrer Digteren Konflikten mellem den tilbageblivende Amme og den bortdragende Benedict; — men den strenge Ro i Skildringen udelukker dog ikke en Understrøm af et næsten sprudlende Humør, som ikke er den fremmed, der har fattet Kærlighed til Øhlenschlägers snusfornuftige Morgiane.

Ser man paa det indholdsmæssige, faar man atter et Begreb om Digterens Format, naar man ser, hvorledes han hæver sig over det konfessionelle og ikke falder for Fristelsen som hine hans Trosfæller, der gør de katholske Helgener »bedre«, end de var, ved at omplante dem i en Jordbund, hvor de ikke hører hjemme. Paludan-Müller har fattet Kærlighed til St. Bendt, som han var, og har ristet ham en Minderune ved i klare Billeder at tegne ham som Ynglingen i Kaldets første Morgen; Ynglingen, der har lært Verden og dens tomme Glæder at kende, — og som vender den Ryggen uden Trang til at se sig tilbage: thi han har set Livets Krone lyse ved nye Vejes Ende. — En Konflikt og en Oplevelse, som kan have Digterens Interesse, fordi den ikke var ham selv fremmed.

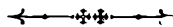
Bogen er vel værd at læse. Og udmærket som Gavebog. Pastor Peter Schindler giver i Indledningen en Redegørelse for dens Tilblivelseshistorie — og i et Efterskrift en kort Oversigt over St. Benedikts Liv. Frk. Birgitte West har udstyret Bogen med Billeder og Vignetter, som nøje svarer til Digtets Karakter. *Enoch Hjorth.*

Et Nødraab fra Lolland.

Flere Gange har det lydt, dette Nødraab, men tilsyneladende er der ingen, der har hørt det, ellers behøvede Hr. Pater Smitz vel ikke at raabe saa ofte. Dog er der en, der ikke er bange for at lægge sig i Selen for at bringe Hjælp; det er den varmhjertede Hr. Stabehl. Han har arrangeret en Koncert til Fordel for de katholske Børn fra Landet paa Lolland-Falster. Nu kan man altsaa ikke

længere holde sig passiv til denne Sag, men maa blive aktiv, hver efter sine Evner. Koncerten finder Sted den 14. April. Festsalen i Stenosgade, som bliver velvilligst stillet til Disposition, skal denne Gang blive stuvende fuld, og en lang Liste af store og smaa Bidrag, som sendes til Hr. Diemar, Skindergade 32², skal være Resultatet. Vi Katholikker kan ikke være den Ligegyldighed og Smaalighed bekendt, der altid vises, naar der bliver kaldt paa os. Her drejer det sig om at frelse unge Sjæle, som er saare kostbare i Herrens Øjne. Tænk, hvis vi engang hører af hans Mund: »Denne Sjæl har du været med til at frelse.« Saa siger nogle: »Men det er for ofte, vi skal hjælpe.« Hvis nu Vorherre siger det samme til os! Vi skal altsaa denne Gang naa de første 1000 Kr., som vi saa hvert Aar sender til Lolland. Det er stor Synd, at Pastoren til Stadighed skal gaa med saa store Næringssorger i Sindet og Frygten for at støde unge Sjæle ud i Elendigheden. Her drejer det sig ikke blot om Børn, der er sultne og fryser, men om Sjæle, der vil komme til at lide Nød. Det er Børn, der rives fra deres Moder og gives til en fremmed, som, hvor gerne hun end vil erstatte Moderen, ikke kan det. Der er netop nu i vor Tid stærke, løsslupne Helvedeskræfter ude efter de unge Sjæle. Lad os saa gøre vort til at gøre disse Kræfter afmægtige overfor vore egne Børn. T.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ved Mødet i A. C. d. 20. ds. indledede Pater Fr. Kùpferle S. J. en Diskussion om: Problemer i katolsk Skole- og Ungdomsarbejde. Pater Kùpferle dvælede i sit Foredrag i særlig Grad ved Spørgsmaalet om »Flugten« fra de katolske Skoler, — og hvad der kan gøres for Ungdommen, efter at den har forladt Skolen, — og imødegik herunder skarpt den ogsaa herhjemme opdukkende »Amerikanske Bevægelse«. — I Diskussionen, som trak ud til henad Midnat, deltog bl. a. Pastor Messerschmidt, Lærer Hafstrøm og stud. mag. Heding. N.

Tak.

For den mig fra saa mange Sider og paa saa mangfoldig, altfor overstrømmende Maade viste Opmærksomhed i Anledning af min 60 Aars Fødselsdag i Gaar være det mig tilladt foreløbig ad denne Vej at sende min hjerteligste Tak.

Kbhvn. 23. Marts 1929.

F. Ronge.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 5. April.)

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse.
Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse.
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse.
Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- St. Josefs Kirke:** Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet
som er udstillet hele Dagen; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Under Protektion af Hans Højværdighed Biskoppen.

Velgørenheds-Koncert

til Fordel for de katholske Børn fra Landet paa Lolland-Falster.

Søndag d. 14. April 1929 Kl 8 præ.

St. Knuds Sal. Stenogade 4 B.

Velvillig Assistance:

Musikforeningen »Stringendo«.

Operasanger **Thorkild Noval**, accompagneret af Pianist Carl Worm.
Fru Th. M. Seitzbergs Trio. — Tale af Lærer H. D. T. Kiærulff.

Billetter à Kr. 1,00, reserveret Plads à Kr. 1,50 faas hos: Portneren,
Stenogade 4 A, Katholsk Boghandel, Stenogade 3, Telf. V. 3930. St.
Ansgars Boghandel, H. C. Ørstedesvej 10, Telf. Vester 9773.

Aftenunderholdning

Medlemmer af Sakramentskirkens Kor opfører Mandag
d. 1., Tirsdag d. 2., Torsdag d. 4., og Søndag d. 7. April
1929 Kl. 8 i St. Josefs Festsal, Nørrebrogade 27:

En Spurv i Tranedans

Sangspil i 4 Akter af C. Hostrup.

Billetter af 1 Kr. faas hos Præsterne ved Sakramentskirken
samt hos Korets Medlemmer.

Folkestuepige.

Folkestuepigepladsen paa Ledreborg bliver ledig den 1. Maj.
Henvendelse med Afskrift af Anbefalinger til Grevinde Holstein
Ledreborg, Ledreborg, Lejre, Sjælland.

Den katholske Familiebog

hedder »Vejledning i Katholsk Trøsliv« og bør ikke
savnes i et eneste Katholsk Hjem. Giv den som Gave til **Første
Kommunion** og **Firmelse**. Faas altid i vore Boglader, Stenosg. 3
og H. C. Ørstedesvej 10 og kan bestilles hos enhver Boghandler.

Sct. Michaels Klub.

Klubaften, **Torsdag** den 4. April (**istedet for** Mandag
2den Paaskedag).

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 5 Efterm. Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

Jesu Hjerter Kirke. Paaskesøndag Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med tysk Prædiken. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). Paaskesøndag Kl. 8 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 Sangmesse. Kl. 6 Aften Festandagt.

Immaculatakirken. Paaskesøndag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse.

Sakramentskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højmesse. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. — Kl. 10 Højmesse og sakramental Velsignelse. Aftenandagten bortfalder.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse og Messe. Kl. 9 Højmesse og Prædiken. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ Andagt.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Prædiken og Sangmesse. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 stille Messer. Kl. 10 Højmesse.

Assumptionskapellet (Ordrupshøj). Paaskesøndag Kl. 8 Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7). Kl. 2 Efterm. sakramental Velsignelse. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Andagt.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 Korsets Optagelse, Sangmesse og Fælleskommunion. Kl. 9 Børnegudstjeneste. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Prædiken. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 og 9 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paaskesøndag Kl. 6 Morgen Korsets højtidelige Optagelse og Højmesse med Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

St. Hans Kapel (Hørsholm). Paaskesøndag og 2. *Paaskedag* Kl. 9.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Kirkelig Kalender.

31. Marts Paaskesøndag.	7. April Hvide Søndag.
1. April M. 2. Paaskedag.	8. — M. Marias Bebudelse.
2. — Ti. 3. Paaskedag.	9. — Ti. Ferialdag.
3. — O. Oktavdag.	10. — O. Ferialdag.
4. — To. Oktavdag.	11. — To. Leo I. Pave og Kirkelærer.
5. — F. Oktavdag.	12. — F. Ferialdag.
6. — L. Oktavdag.	13. — L. Hermenegild, Martyr.

Ugens Messebønner.

31. Marts Paaskedag (N.-M. 547, G.-M. 392).
1. April 2. Paaskedag (N.-M. 550, G.-M. 396).
2. April 3. Paaskedag (N.-M. 555, G.-M. 401).
3. April Onsdag efter Paaske (N.-M. 558, G.-M. 405). 2. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
4. April Torsdag efter Paaske (N.-M. 563, G.-M. 408). Ihukommelse af Isidor (N.-M. [42], G.-M. [42]).
5. April Fredag efter Paaske (N.-M. 568, G.-M. 410). Ihukommelse af Vincents Ferrerius (N.-M. 873 og [49], G.-M. 705 og [49]).
6. April Lørdag efter Paaske (N.-M. 572, G.-M. 412). 2. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).

St Annæ Kirke.

Søndag d. 7. April — Hvide Søndag — meddeles Firmelsens Sakramente i St. Annæ Kirke.

Kl. 6, 7 og 11¹/₂ stille Messe. — Kl. 9 Prælatmesse, Prædiken og Meddelelse af Firmelsen. — Kl. 4 Festandagt med Te Deum og Velsignelse.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Paaskemorgen Kl. 8 i Sakramentskirken.

»Pater dimitte illis« og »Parce Domine« synges.

A.C. Onsdag d. 3. April 1929 Kl. 8 pr. Prövst *Leonid Koltcheff* og *Fyrst Daniel Myschetzky*: *Den ortodoxe Kirke*. Gæstekort à 1 Kr. ved Henvendelse til Administratores. (Foredraget holdes paa Dansk.) *Administratores.*

Immaculatakongregationen har Møde Tirsdag den 2. April Kl. 4¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

At min kære Søster

Sproglærerinde, kgl. Klasselotterikollektrice

Frk. **Louise Margrethe Winther**

den 23. Marts sov stille hen, bekendtgøres herved.

Paa Søstres og egne Vegne.

Beate Winther.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions-kontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8°, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 14.

Søndag den 7. April.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Romerske Skitser. — Nye Bøger. — Brev fra Fredericia. — Holland—Danmark. — Katholsk Ungdoms Landsmøde. — Den 14. April. — Tak. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Frankrig. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

12. Jesu Guddom. (*Hans Læres sejrriige Kraft.*)

Paa Hvide Søndag læser vi som Epistel Apostelen Johannes's Brev (I. 5.): »Hvo er den, som overvinder Verden, uden den, som tror, at Christus er Guds Søn? — Den, som tror paa Guds Søn, han har Guds Vidnesbyrd i sig. Den, som ikke tror paa Sønnen, gør ham til en Løgner, fordi han ikke tror paa det Vidnesbyrd, som Gud har vidnet om sin Søn. Og dette er Vidnesbyrdet, at Gud har givet os evigt Liv; og dette Liv er i hans Søn. Den, som har Sønnen, har Livet; den, som ikke har Sønnen, har ikke Livet. Dette skriver jeg til eder, for at I skal vide, at I har evigt Liv, I, som tror paa Guds Søns Navn.«

Det var den Sandhed, som begyndte med Jesu Opstandelse, og som gik sejrriigt gennem alle Aarhundreder. *Chrysostomus* siger, at om hans Opstandelse skulde Fremtiden nok aflægge Vidnesbyrd.

»Der var mange Konger og Herskere før Christus, og

mange Vismænd var kendte hos Chaldæerne, Ægypterne og Indierne. Hvo af dem formaaede — jeg siger ikke efter deres Død — i sin Levetid at vise saadan en Magt og Indflydelse, at han med sin Lære opfyldte hele Verden og førte en saa stor Mængde Mennesker tilbage fra Overtroens Afguder, som vor Forløser har omvendt? De hedske Filosofer har skrevet meget med stor Overtalelseskunst, men har de udrettet et Storværk som Christus med sit Kors? Indtil deres Livs Afslutning har deres Visdom faaet Anerkendelse. — Men Frelserens Ord, forkyndt i fattig Tale, har formørket de største Sofisters Visdom og trængt deres Lære tilbage, idet det som en Magnet tiltrak alle Mennesker og fyldte Kirkerne med Tilhørere. — Hvis Død var Dæmonerne saa bange for som Christi Død? Thi alle vegne, hvor Frelserens Navn bliver nævnt, viger enhver Dæmon tilbage. Hvo har paa saadan Maade fjernet Menneskenes Sjælesygdomme, at de vellystige blev kyske, at Morderne kastede deres Sværd fra sig, og at de fejge blev stærke som Løver? Hvo har efter sin Død eller endog i sin Levetid prædiket Jomfruelighedens Dyd og lært, at den ikke var umulig for svage Menneskebørn? Christus alene, vor Frelser og Konge havde en saadan Magt, at endog Børn, inden de havde naaet Fuldmyndighedens Alder, har lovet denne Dyd, som paa ingen Maade var Pligt for nogen?« (*Athanasius*. Om Menneskevordelsen 50—54).

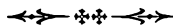
»Lige havde Romerne tilegnet sig Herredømmet over hele Verden, og de herskede med Stolthed over Folkene; et rigt, yppigt, overdaadigt og nydelsessygt Liv havde faaet Indgang hos dem, — da bragte nogle Fiskere Evangeliet, det var Jøder, Tilhængere af det forhadte og ringeagtede Jødefolk. De opfordrede til Tilbedelse af den Korsfæstede, af en Mand, der havde levet i Jødelandet. Og foruden Troslæren forkyndte de en Livsvandel fuld af Strengthed og Selvfornægtelse, og de forkyndte den overfor en blødagtig, jordisksindet og sanselig Slægt. De var selv fattige, ulærde Mennesker, af lav og ringe Herkomst. Men intet af det forhindrede deres Ords Sejrgang. Saa stor var den Korsfæstedes Kraft, at det evangeliske Ord alle vegne blev hørt.« (*Chrysostomus*. 2. Hom. over Romerbrevet I. 8.)

»Jesu Lære blev ikke blot ved Apostlene, som har hørt og set ham baade før hans Lidelse og efter hans Opstandelse, men ogsaa efter deres Død af deres Efterfølgere under forfærdelige Forfølgelser og mangfoldige Kvaler forkyndt paa hele Jorden, idet Gud ved Tegn og Undergøinger og den Helligaands Naadekraft aflagde Vidnesbyrd, saa at Hedningerne troede paa ham, som for deres Frelse er bleven korsfæstet, og med kristelig Kærlighed ærede Martyrernes Blod, og selve Kongerne, som ved deres Love søgte at underkue Jesu Lære, underkastede sig hans hl. Navn og begyndte at forfølge de falske Afguder, for hvis Skyld de før forfulgte den sande Gud.« (*Augustinus*, Guds Stat 18. 50.)

»Hvor mange Tyranner har alt ved Hjælp af Marterredskaber og Ild og vilde Dyrs Tænder og Sværdets Grusomhed forsøgt at betvinge Christi Lære og Kirke — og har ikke formaaet det! Hvor er hine, der har ført Krig imod Frelseren og hans Kirke? Man taler ikke mere om dem, de er glemt! Hvor er Jesus og hans Kirke? De staar i lysere Glans end Solens! De er døde samt deres Magt; men han er udødelig, og udødelig er hans Kirke.« (*Chrysostomus*, Tale om Banlysningen 2.)

»Det er et Særpræg for Kirken, at den sejrer i det Øjeblik, naar de andre er saarede, at den bliver erkendt, naar den bliver forfulgt, at den staar ved Magt, naar den er forladt.« (*Hilarius*, Om Treenigheden 7. 4.)

Josef Resch.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

V.

I San Callisto's Katakombe.

II.

Det har været i første Tredjedel af det 2det Aarhundrede, at den ansete romerske Adelslægt Cæcilierne har indrettet sin Familjegravplads paa dette Sted ved den appiske Vej. Som Muldvarpens Gange er Katakomben lidt efter lidt udvidet. Det, som først blot var Familiens, bliver

snart ogsaa Vennernes, — bliver efterhaanden de Kristnes Fælleseje, indtil det ved Aarhundredets Slutning ogsaa juridisk helt og holdent gaar over til kirkelig Ejendom.

Den Krypt, som de fromme Pilegrimme i d. 7de og 8de Aarh. først søgte hen til, den Grav, som ogsaa Nutidens Turister først lægger Mærke til og sidst glemmer, er Santa Cæcilia's. Skønt hendes Lig i Beg. af det 9de Aarh. er overflyttet til den prægtige Basilika S. Cæcilia in Trastevere, og den her paa Katakombegulvet hvilende Marmorfigur kun er en Kopi af Carlo Maderno's dejlige Statue over hendes Grav, føles denne hendes første Gravplads dog som et helligt Sted. Lampen brænder i Nichen over Altret og kaster et flakkende Skær over Væggens ældgamle Fresker: Kristushovedet med den store Glorie, Paveskikkelsen Urban I ved hans Side, og Helgeninden selv, fremstillet som en gloriekronet »Orante« med de oprakt bedende Hænder, omgivet af Paradisets Blomster.

Naar vi nu læser hendes Historie, bevaret i en Slags Novelle, der har været Pilegrimmenes yndede Læsning, føler vi, hvorledes Poesien tidligt har vævet sit kostelige Klædebon om hendes dramatiske Liv: Hun var en Romerinde af Cæciliernes Slægt, der formodentlig levede paa Marcus Aurelius's Tid. Oplært i alt, hvad den romerske Kultur da kunde give en ung Kvinde. Tidligt havde hun givet Kristus sit Hjerte. Har Familien endnu ikke været kristen, har den dog tilladt, at hun blev oplært af kristne frigivne. Saa kommer den Dag, da Slægten vil give hende i Ægteskab til den unge fornemme Romer Valerianus. At han har elsket hende baade for hendes Ungdoms og Skønheds og for hendes smukke Stemmes og dejlige Spils Skyld, er jo blot naturligt. Ogsaa, at hun har elsket ham igen. Men som Tiden var, maatte denne Kærlighed til Hedningen føre til den store Brydning i hendes Liv. Hedning stod jo mod Kristen, og det gjaldt Liv og Blod. Paa hans Side er alle Menighedens Fjender, paa hendes alle de fattige og forfulgte. Kristus alene kan være Herre over hendes Hjerte, men hun har ingen Ret til at modsætte sig Slægtens Ønske. Derfor maatte Bryllupsfesten fejres med Optog, Fest og Pragt, og først da hun blev ene med sin Brudgom, kunde hun sige ham, at hun tilhørte en anden.

Først raser han imod hende i uforstaaende Skinsyge, saa føres han lidt efter lidt over paa hendes Side, lærer Livet at kende med de fattige paa den appiske Vej, samles med de troende i Katakomberne, taler med Biskoppen og lader sig tilsidst døbe, ja overtaler ogsaa sin Broder Tiburtius til at blive en Kristen. Men snart derefter blev de to Brødre slæbt for Præfektens Domstol. Det sædvanlige Forhør. De nægter at ville ofre Røgelse for Afgudsbilledet — og halshugges. Endnu et halvt Aars Tid lever saa hun i sit nye Hjem, Valerianus's store Hus ovre i Trastevere, det, som nu helt er udgravet under Basilikaen. Saa bliver ogsaa hun anklaget og dømt til at kvæles i Badet. Da det ikke lykkes at dræbe hende saaledes, skal Bøddelen halshugge hende. Endnu efter det tredje Hug aander hun og bekender sin Tro paa den treenige Gud ved at fremstrække Højrehaandens tre Fingre i Sværgestilling: det er saaledes, Maderno har gengivet hende i sit Marmor . . . . Saaledes som hendes Lig blev fundet.

Saa er denne Santa Cæcilia da ikke et orgelspillende Glansbillede, men en storstilet Personlighed, en romersk Kvindetype, ren og rank, netop egnet til at mejsles i det hvide Marmor: det hellige Roms typiske Helgeninde. Det gamle Rom havde to Kvindeidealer: den junoniske Moder og den hvidklædte Vestalinde. Det kristne Rom, den katolske Kirke, er selv den store Moder, men hendes højt elskede Barn er den verdensforsagende Vestalinde, Cæcilia, i hvis Haand Kyskhedens Lampe aldrig udslukkes.

Hvad er renere paa denne syndige Jord end Sangens Toner, og hvad er bedre egnet til at stemme Sjælen til at lytte til de evige Harmonier end Fløjters og Violiners Spil? Fra David slog sin Harpes Strenge til de første Lovsange, og indtil de sidste Orgeltoner dør hen i Verdens sidste Messe, vil al Tilbedelse bæres af Musik . . . Derfor er Santa Cæcilia Musikens Helgeninde, fordi hele hendes Væsen er en Sang, der beder:

*Fiat cor et corpus meum immaculatum,
Domine, ut non confundar,*

»Herre, lad mit Hjerte og mit Legeme blive ubesmittede, at jeg ikke skal fare vild.«

Kejser Marcus Aurelius havde i sin Tjeneste en vis Carporos, en Slags Bankier. Og han havde igen en »Slave«, det vil sige en Lønarbejder, mulig en Slags Sekretær, der hed Callistos, formodentlig af græsk Afstamning ligesom sin Herre. Denne Callistos har været et godt Hoved, navnlig en god Regnemester. Derfor blev han ofte sendt til »Piccina publica«, Datidens Børslokaler og Byttekontorer (maaske ogsaa Spillebuler?) — dér, hvor Caracalla senere byggede sine Termer. Ofte havde Callistos Held til at øge sin Herres Formue, men engang gik det meget galt: hans Herres Penge var gaaet tabt.

Saa tør han ikke vende tilbage, men flygter. Han bliver opdaget, springer i Tiberen for at drukne sig, men fiskes op og anbringes til Straf som Tvangsarbejder i en Mølle. Det gaar imidlertid mere og mere galt med Carporos's Forretninger, saa han bliver nødt til at hjælpe sin Mand ud af Jernet og atter gøre ham til sin »homme d'affaires«. For nu at bringe Status paa Fode igen giver Callistos sig til at forhandle med Jøderne, der i Virkeligheden skyldte hans Herre Penge og var dem, der var Skyld i alle Ulykkerne. For at træffe sine Folk opsøger han dem en Sabbat i Synagogen. Men nu gik det først rigtig galt: Jøderne hadede den snu Græker, den kloge Kristne, og saa anklagede de ham for Bypræfekten haade for at have vanhelliget deres Ceremonier og for at være en Kristen, — og han bliver dømt til Tvangsarbejde paa Sardinien.

Fra Sardiniens Rædsler bliver han befriet ved Marcia's Hjælp, men da det var farligt for ham at leve i Rom, bliver han sendt til Grækenland, hvor han i en halv Snes Aar faar Understøttelse (en Slags Pension for Bekendere) for at kunne uddanne sig til Præst. Ved Aarhundredskiftet kalder Pave Zeffirinos ham til Rom og gør ham til sin Førstediakon: han faar Ledelsen af hele Romermenighedens Økonomi og Tilsynet med dens Ejendomme, først og fremmest af disse Pavekatakomber, som derfor bærer hans Navn.

Han afløste Zeffirinos paa Bispestolen og var Pave i fem Aar. Ogsaa han led Martyrdøden, men hans Lig kom aldrig til at hvile i Katakomben; det var hans Dødsfjender Jøderne, der overfaldt ham og druknede ham i en Brønd.

Helgenglorien om denne Mands Hoved synes saa at sige at være gjort af grovere Stof end den, der straalere over Santa Cæcilias Pande. Som hendes Historie er romantisk, er hans realistisk. Medens hendes bevæger sig i rige og fornemme Kredse, er han en jævn Mand, der kæmper sig frem ad brogede Stier til Kirkens højeste Post. Denne Styrmand paa Sankt Peters Snække har haft barokede Næver og grove Træk, men ogsaa den Slags Personligheder var der Brug for: hans Liv med en Galejslaves Oplevelser, med Brydninger med jødiske Veksellerere, med Optagethed af verdslige Regnestykker er typisk for disse Kampaar, da Kirkeskibet krydser op mod mangehaande Storme. Der var Brug ogsaa for haardhændede og praktiske Mænd, der kunde konsolidere Kirkens praktiske Økonomi.

Efter at have fortalt os de to Helgeners Historier fører Pater Eusebio os ind i det største og smukkeste af alle Katakomberummene: Pavernes Kapel.

Her findes ikke mindre end 11 Pavegrave, omtrent alle det 3die Aarhundredes. En hel lille Kirke med hvælvet Loft. Den har kønne Marmorornamenter. Endnu ses Resterne af to høje Søjler foran Alterpladsen, hvor Bispestolen stod, og som var indhegnet af et Marmorgitter. Den versificerede latinske Indskrift er fra det 4de Aarh. Det er Pave Damasus, der har hædret sine Forgængeres Minde. Saa godt som alle disse Paver har lidt Martyrdøden. Det 3dje Aarh.s Forfølgelser har mejet den kristne Åger, og her er Aksene segnede.

Dette Aarh.s Kejsere, der svingede Dødens Le, var af en anden Støbning end Antoninerne. Det var især Severerne. Indtil Decius og Valerian tændte de store Brandfakler.

Oppe ved Indgangen til Forum Romanum knejser den store stolte Septimius Severus's Bue, og nede paa det gamle Kvægtorv bag S. Maria in Cosmedin den lille med Basrelieffer af ham og hans Søn. Triumfbuer passede til ham, der holdt sit Indtog i Rom i Spidsen for en Hær, og hvis hele Regering er ligesom en Fremadskriden mod den fuldkomne Absolutisme: ikke ved Hjælp af Se-

natet eller ved Hjælp af Hæren, men over Senatet og over Hæren. Denne stærke Afrikaner havde en udmærket klar lovlydig Forstand og en meget kraftig Arm til at svinge Sværdet efter denne Forstands Love. Han var ingen Filosof, havde ingen Sentimentalitet, men var retlinet fra Top til Taa . . . Der stod Kvinder bag ham, og Severernes Kvinder fik mere Indflydelse end Mændene. Hans Hustru var Julia Domna, Datter af en syrisk Ypperstepræst. Kejserens Hus blev Samlingsstedet for de religiøst anlagte Mystikere, der prøver — med tilsyneladende Venlighed overfor Kristendommen — at konstruere en kristendomlignende mystisk Religion. Kejseren selv dyrkede den ægyptiske Serapis. Naar Forfølgelserne blev saa voldsomme i hans sidste Aar (—211), skyldtes det denne nye Fare, der laa i Tidsretningen, at de andre østerlandske Religioner og deres mægtige Præsteskab nærrede Skinsyge mod Kirken.

Den stolte Enke Julia Domna tog Livet af sig, da hendes Søn Caracalla blev myrdet. Men hendes Søster Julia Meta, der var Mitrapræstinde, drog til Syrien, hvor hun lod sin Dattersøn Solpræsten Eliogabal gøre til Kejser. Med ham blev Mitradyrkelsen sat i de romerske Guders Plads. Kejseren selv kaldte Kristus en anden Mitra, men hans afsindige Orgier viste, at han var en Djævel mere end en Engel. Heldigvis druknede Romerne denne Præstekejser i Tiberen, før han havde gjort mere Fortræd. Og saa kom hans Fætter, Mammæas Søn Alexander Severus (222—235).

Han var hverken Senator eller Prætorian, hverken Filosof eller Præst, men en udmærket god Mand, der vilde fortsætte Septimius's retfærdige og ordentlige Styre. Han var tilmed en virkelig from Mand. Men hans Fromhed var en konfessionsløs S sammensætning af alle Religioner. I sit private Bedekammer havde han stillet Orfeus og Abraham og Kristus Side om Side, og det var hans Hensigt at bygge et Tempel for Kristus paa Kapitol og at optage Kristus i de olympiske Guders Tal. Saa mægtig var Kristendommens Indflydelse altsaa blevet over Sindene. Saa nær var Troen ved at blive kvalt af Venlighed. Næsten overmægtig var Fristelsen blevet til at lade den udsmelte i en religiøsfarvet, men religionsløs humanistisk Tolerance.

Men selv paa denne Kejsers Tid glødede Hadet under Asken, og det var vel godt for Kristendommens fuldkomne Lutring før Sejren, at de store Flammer endelig brød ud — under Decius (250) og Valerian (257) og Diokletian (303) . . .

Vi læser f. Eks. Indskriften »Pontianus episcopus mrt (martirus)«. Det er en af de mangfoldige Tragedier: I Aaret 235 blev Roms Biskop Pontianus sendt til Sardinien, hvor han kort efter blev slaaet til Døde med Knipler. Hans efterfølger Fabianus fik dog Lov at lade Liget sejle til Rom, hvor det blev stedt til Hvile her i Katakomben. Paa en anden Sten: »At du, o Pontianus, maa leve i Gud med mange andre Biskopper«. Ogsaa Fabianus' Sten er fundet med den beskedne Tilføjelse MRT. — Det var under den Deciske Forfølgelse, han mellem mangfoldige andre blev myrdet. Decius vilde udrydde Kristendommen helt af Jorden og blev betragtet som Antikrist. Med Valerian mistedes ogsaa Forsamlingsfriheden, og Katakombefreden var forbi. Det var i Aaret 257. Paven, Sikstus II, holdt Messe hernede i Kapellet, omgivet af sine Diakoner og Menigheden. Da stormer romerske Soldater ned i Katakomben, griber Paven foran Alteret, myrder ham og fire Diakoner og fængsler en Mængde af de andre . . . Længe saa man den blodbesudlede Bispestol. . . Man forstaar, at mangfoldige Pilegrimme har valfartet til dette Sted, og at Pave Damasus' fineste Vers gælder Pave Sikstus og hans Fæller.

Men hans Førstediakon var Lorenzo. — Hin berømte San Laurentius, der af Kejseren fik Befaling til at bringe Kirkens Skatte, og som saa tre Dage efter fremstillede alle Menighedens fattige, en Dristighed, der lønnedes med Martyriet paa den glødende Rist.

Men San Laurentius er ikke San Callistos. Med Mindet om denne anden Diakonhelgen kommer vi fra det underjordiske til det overjordiske Rom, og saa er det paa Tiden at forlade San Callistos. . . og at sige Farvel til Padre Eusebio.

Vi maa tilmed skynde os, om vi skal naa tilbage til Forum Romanum med den sidste Rutebil.

Nye Bøger.

H. Martensen-Larsen: De Dødes Plads i vor Bøn. Frimodt, 1928. (186 S.).

Den, der har fulgt Forf. gennem hans flere Bind store Arbejde om Døden og de Døde, vil med Spænding gribe dette sidste Led i Rækken og spørge: Drager han den nødvendige Konsekvens af sine Undersøgelser og promulgerer Læren om Forbøn for de Afdøde — eller er det Konfessionelle i Lutherdommen ham for stærkt, hindrer det Katholske i Forbøn for Afdøde ham i at gøre Skridtet fuldtud? —

Det kan ikke undre, at M.-L. kommer til det Resultat, at denne Bøn bør fremmes. Han anfører først en hel Række Begrundelser fra den naturlige Theologi — fra Menneskenaturen og vort eget Hjærte, der taler for det; og naar Forf. er inde paa dette Felt, er han grebet og gribende, hær kan vi ganske mødes med ham.

Hans næste Række Begrundelser hentes fra Skriften; Beviset er ikke stærkt, nærmest det negative: at hverken G. T. eller N. T. direkte eller indirekte forbyder det.

Forf. gaar saa over til det interessanteste Kapitel: Forbøn for de Døde i Kirken. Trods en ubegrundet og altmodisk Kritik af den ældste Epigrafi, erkender Forf. Vidnesbyrd om Forbøn for Døde i Katakomberne fra 2den Halvdel af II. Aarh. Han fremdrager Augustins Bøn for Monica og paaviser, hvor Oldkirken fik rensset halvhedensk Dødekultus ud og beholdt Forbøn og Messeoffer for de Døde — og dog viger han tilbage for helt at følge Martyrbisper og Kirkefædre . . . den protestantiske Theolog lader sig af Fordom skræmme til Halvhed; længe gaar han udenom, rundt omkring Messeofret for de Døde, prøver at beskue det fra alle Sider, prøver at gøre det rimeligt for Nutidsprotestanter (og for sig selv) . . . og saa falder han i Armene paa Forargelsen over Misbrugene i Middelalderen, og »saa er den klart« — men hverken saa det tilfredsstillende Personligheden eller Theologien. Luthers Stilling til Sagen anføres — og den er saa væg, at Forf.s personlige Opfattelse kan skydes Luther i Skoene.

Ortodoxiens og Pietismens Opfattelser anføres og kritiseres, og saa gør Forf. op med denne Bøns Bekæmpere: den antikatholske Fanatisme, Indflydelsen fra de Reformerte og Nypietismen. Forf. paaviser videre, at Forbønnen for de Døde atter er ved at bane sig Vej frem i Protestantismen, fordi den er ægte menneskelig og ægte kristelig, og fordi dens Fraværelse kan faa de frygteligste

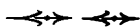
religiøse Konsekvenser. Imidlertid forlades denne rene Linje, og Forf. slaar over i noget saa trivielt som at anbefale sin Idé som Værn mod, at Folk for dens Skyld skulde søge Katholicismen. Og naar der til Støtte for Sagen samles en Række Citater af moderne Kirkemænd fra Norden og Udlandet, og deres Vidnesbyrd skal veje tungere end Oldkirkens og de gamle Liturgiernes, da er vi ude i theologisk Principløshed.

Bogen munder ud i en Opfordring til privat Bøn for Afdøde, til fælles Bøn ved Husandagt — og i et Ønske om, at »Kirken« som saadan skal optage Bønnen i sin Liturgi.

Det hele er saa subjektivt, saa usikkert, saa famlende og halvt; hvert Øjeblik falder Forf. fra Theologien over i Prædiken — mest hvor det gælder Katholicismen, er han i Trængsel: den er paa een Gang Forbundsføllen og Fjenden, og den maa for enhver Pris undgaas.

Han anser vort Standpunkt for Scylla og den gængse Protestantisme for Carybdis, og navigerende for en halv theologisk Vind mellem disse to, havner han i et bredt, koldt »Midt imellem«, som ikke fører til nogen Afgørelse.

Peter Schindler.

Brev fra Fredericia.

Vi har modtaget følgende:

Fredericia, d. 23. Marts 1929.

Herr redaktør.

Jeg ser, de har skænket mit 40 års jubilæum — der kom ganske bag paa mig — omtale i ugebladet, og jeg beder om lov til en tilføjelse til ære for min menighed. Den blev ikke overrasket af dagen; des mere overraskede den mig. Men mest af alt glædede den mig med en indsamling til en ny klokke, der kunde synge rigtig lostemigt sammen med den ny store, en god ven nylig skænkede. Indsamlingen indbragte 519 kr., deriblandt 2 kr. fra en hest. Rigtignok mangler der endnu nogle få hundrede kroner, men da kobberet for tiden og for den foreløbige fremtid viser rask stigende lyster, har jeg på tilskyndelse fra menighedens side ladet mig forlede til straks at bestille den. »Kommer tid, kommer råd«, blev der sagt. Jeg gad vide, om det er mit 50 års jubilæum som kriger, der foresvævede de dristige.

Johs. Frederiksen.

Holland—Danmark.

Danske katholske Børn til Holland i Sommerferien.

Jeg havde aldrig kunnet tænke mig, at det vilde være nødvendigt at opmuntre Forældrene til at modtage en Indbydelse fra Holland, hvor gode katholske Familjer tilbyder danske Børn en behagelig Sommerferie under ganske betryggende Forhold.

Man kunde vente sig, at de Forældre, som har Raad til at betale 60 Kroner i Rejseudgifter, og som vil skaffe deres Børn en Oplevelse for Livet og tillige fremme deres aandelige Vel, ikke længe vilde betænke sig.

De bedre stillede maa ikke betragte denne Indbydelse som en Almisse — nej, aandeligt beslægtede Familjer indbyder eders Børn som Gæster i et dannet Hjem under Forhold, hvor man kan byde Børnene aandelige Goder, som man ikke kan købe for Penge.

Naar jeg endnu engang henvender mig til Forældrene, gør jeg det, fordi jeg anser det for min Pligt frem for alt at lade Indbydelsen gaa ud til vore katholske danske Børn, før jeg gaar ud paa Gader og Stræder og alfare Veje.

Skriv derfor straks, før det er for sent.

Nakskov, 1. 4. 29.

Pater A. Smitz.

Nærmere Oplysninger findes i Ugebladets Nr. 12 fra den 24. Marts.

Katholsk Ungdoms Landsmøde.

Indkvartering.

I 1925 holdtes Danmarks Katholske Ungdoms Forbunds første Landsmøde som bekendt i Odense og fik en efter Forholdene meget stor Tilslutning. I Aar vil det andet Ungdoms-Landsmøde finde Sted. Det bliver paa 1. Pinsedag i København. Om Morgenen: fælles Gudstjeneste, om Eftermiddagen: et stort Friluftsmøde og om Aftenen: Fest i en stor Sal i København. Nærmere Program skal senere blive meddelt.

Det er vort store Ønske, at saa mange unge Katholiker fra Provinsen som muligt vil tage Del i Landsmødet. Det er ofte blevet udtalt, hvor gærne man vilde opnaa en livligere Forbindelse mellem Hovedstad og Provins for Katholikkernes Vedkommende. Her bliver der en særlig god Lejlighed i den Henseende.

Nu kan man jo imidlertid ikke gaa ud fra, at de unge, der kommer fra Provinsen, i Almindelighed vil have Raad til at tage ind paa Hotel. Derfor vil det være af den allerstørste Betydning, om en Række af vore katholske Hjem »for to Nætter« aabner sig for en eller flere af disse unge. Vi beder derfor dem, der mener at være i Stand hertil, at sende en Meddelelse til Hr. Pater Nøsen, Stenosgade 4, med Opgivelse af:

- 1) hvor mange, man har Plads til,
- 2) om man ønsker, at det skal være unge Piger eller unge Mænd, eller om dette er ligegyldigt,
- 3) tydeligt Navn og Adresse. D K. U. F.

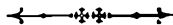
—♦♦♦—

Den 14. April.

»T« slaar til Lyd for de lollandske Børn, og Annoncen fortæller Dem, hvem Koncerten byder paa — det burde i Grunden være nok, men vi maa dog have Lov at minde Dem baade om Koncerten som saadan og Formaalet. Tænk paa de mange Mennesker, der den Aften ganske gratis vil underholde et Publikum! Fortjener de ikke at se en fyldt Sal? Der er noget for enhver Smag: Orkester, Trio, Solosang og en Tale, De sikkert vil huske. Og Sagen — vore Børn paa Landet! Er den ikke en Krone værd, naar De oven i Købet faar Valuta for Pengene? Fortjener Sagen ikke, at Salen, Balkonen og Gangene skal være pakfyldte? Og jeg kan fortælle, at vor højærværdige Biskop, som har tilbudt mig at stille Sagen under sin Protektion, selv vil komme til Stede. Er saa ikke Højdepunktet naet? Jo, nu ved jeg, De kommer, for nu forstaar De, der er Fest i St. Knuds Sal.

Verner Stabehl.

Tak.

Efter Eksercitierne i Assumptionsklosteret i den stille Uge er vi nu begyndt vort daglige Arbejde igen — under samme ydre Forhold, som vi forlod det — men med fornyet Glæde.

Vi føler Trang til at udtrykke vor Taknemmelighed — dels mod de omsorgsfulde Søstre og dels inod vor gode Eksercitiemester, Pater Wolfisberg S. J.

De Sandheder, som Patren klart har fremstillet for os, og de praktiske Baad vil være os til Støtte i Fremtiden!

Blot Deltagernes Antal vilde forøges i de kommende Aar i samme Grad som denne Gang, saa vilde betydeligt

flere unge Piger faa den Glæde og det Udbytte, som vi under dem af ganske Hjerte.

1. Paaskedag 1929.

»Glade Eksercitanter«.

Vor hjerteligste Tak til Patres og Lægbrødre i St. Andreas Præstegaard, der gav os de ydre Betingelser for at holde Eksercitier og Paaske, og vor største Tak til Pater Küpferle, vor kloge og begejstrede aandelige Vejleder i de 3 Dage, der førte os fra Mørke til Lys.

Vi kom, da Mørket var faldet paa, kun en Stjerne lyste klart og hvidt, medens vi gik op mod Højen til Kirken.

Da vi drog derfra, sang vi med Oldtidens Katekumener: »Exsultet jam angelica turba cœlorum«.

»Nu juble Himlenes Englehær, Guds Hemmeligheder juble, og Frelsens Basun forkynde den store Konges Sejr«.

M—Y.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Frankrig. Det er nu lykkedes den franske Regering at gennemføre sit Forslag om Anerkendelse af Missionskongregationerne. Fra anti-kirkelig Side har Modstanden været meget voldsom, men Poincaré havde jo gjort hele denne Sag til et Kabinetsspørgsmaal. Han udtaler bl a.: »Hele Verden anerkender Missionærerernes Opofrelse. Hvert Aar vedtager vi Tilskud til dem, og dog lader vi dem dø ud af Mangel paa Tilgang.« Udenrigsminister Briand erklærede, at Kammeret nu aabent maatte sige, om de vilde støtte Missionerne eller ikke. »Nej,« blev der raabt. »Godt,« svarede Briand, »saa maa jeg som Udenrigsminister sige Dem, at et saadant nej vil betyde Landets Ruin.« Da M. Jacquier anklagede Regeringen, fordi den imod Lovene tillod Kongregationerne at nedsætte sig i Frankrig, svarede Indenrigsministeren ham, at Herriots Regering jo havde gjort ganske det samme, og at der i Jacquiers eget Departement fandtes 49 ikke-autoriserede Klostre. Hvorfor søgte han ikke at faa dem undertrykt. Svaret var, at ingen vovede det.

Rom. Det forlyder, at Markis Sacchetti skal være Guvernør for Vatikanstaten. Man er nu i fuld Gang med Opførelsen af den nye Jernbanestation, der skal sætte Vatikanet i Forbindelse med Verden.

Under Protektion af Hans Højværdighed Biskoppen.

Velgørenheds-Koncert

til Fordel for de katholske Børn fra Landet paa Lolland-Falster.

Søndag d. 14. April 1929 Kl 8 præ.

St. Knuds Sal. Stenogade 4 B.

Velvillig Assistance:

Musikforeningen »Stringendo«.

Operasanger **Thorkild Noval**, accompagneret af Pianist Carl Worm.
Fru Th. M. Seitzbergs Trio. — Tale af Lærer H. D. T. Kiærullf.

Billetter à Kr. 1,00, reserveret Plads à Kr. 1,50 faas hos: Portneren.
Stenogade 4 A, Katholsk Boghandel, Stenogade 3, Telf. V. 3930. St.
Ansgars Boghandel, H. C. Ørstedesvej 10, Telf. Vester 9773.

Fredeg d. 5. og Søndag d. 7. April Kl. 8 opfører
H. Absalon Trop's Spejdere med velvillig Assistance den kendte
Farce »**Charleys Tante**«. Kommedien opføres paa Sct.
Knuds Skole til Fordel for Spejderarbejdet. —

Billetter à 1 Kr. — og Kr. 1.50 faas hos alle Troppens Spejdere,
hos Portneren Stenogade 4, i de Katholske Bogsalg Stenogade 3
og H. C. Ørstedesvej 10 samt hos Tropsfører H. Valeur Fausbøll,
Sct. Jørgens Allé 4 — Telf. Vester 5967 x.

Elisabethforeningens Basar indbragte 2,390 Kr.
40 Ørc.

Gevinsterne faldt paa følgende Numre: Uhret 113. Thebordet
145. Slumretæppet 91. Tasken 44. Lampen 50. Dukken 49. Fi-
guren Ping 3. Mascotten 31.

En hjertelig Tak bringes alle Elisabethforeningens Venner,
som Aar efter Aar mindes Basaren. En hjertelig Tak til enhver,
som ved Gaver eller Besøg har støttet Basaren og derved hjulpet
til at sprede Sol paa de smaa forældreløses Vej.

Bestyrelsen.

Katholsk Klub afholder Møde 9. April 1929 i Domus
Medica Kl. 19³/₄, hvor Forfatteren Harald Tandrup vil holde et
Foredrag: Einstein og Religion. Monseigneur J. Brems og flere
Gejstlige vil komme til Stede. Medlemmerne erindres om, at
Gæster kan medtages.

Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion
Søndag den 7. April Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Vincentskonferensernes 2. Generalforsamling

afholdes Søndag d. 14. April Kl. 11¹/₂ i Forsamlingssalen Nør-
rebrogade 27. Baade aktive og passive Medlemmer bedes give
Møde.

Den katholske Familiebog

hedder »Vejledning i Katholsk Trosliv« og bør ikke
savnes i et eneste Katholsk Hjem. Giv den som Gave til **Første
Kommunion** og **Firmelse**. Faas altid i vore Boglader, Stenosg. 3
og H. C. Ørstedesvej 10 og kan bestilles hos enhver Boghandler.

Folkestuepige.

Folkestuepigepladsen paa Ledreborg bliver ledig den 1. Maj.
Henvendelse med Afskrift af Anbefalinger til Grevinde Holstein
Ledreborg, Ledreborg, Lejre, Sjælland.

Kirkelig Kalender.

7. April Hvide Søndag.	14. April 2. Søndag eft. Paaske.
8. — M. Marias Bebudelse.	15. — M. Ferialdag.
9. — Ti. Ferialdag.	16. — Ti. Ferialdag.
10. — O. Ferialdag.	17. — O. Josef, Jesu Pleje- fader.
11. — To. Leo I. Pave og Kirkelærer.	18. — To. Oktavdag.
12. — F. Ferialdag.	19. — F. Oktavdag.
13. — L. Hermenegild, Martyr.	20. — L. Oktavdag.

Ugens Messebønner.

7. April. Hvide Søndag (N.-M. 576, G.-M. 414).
 8. April. Marias Bebudelse (N.-M. 858, G.-M. 697).
 9. April. Ferialdag. Samme Messe som 7. April. 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
 10. April. Alt som den foregaaende Dag.
 11. April. Leo I (N.-M. 873, G.-M. 706).
 12. April. Ferialdag. Alt som 9. April.
 13. April. Hermenegild (N.-M. 874, G.-M. 706). 2. og 3. som 9. April.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5. Efterm. Festandagt med Prædiken.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5. Efterm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 6½ stille Messe. Kl. 8½ højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 10 stille Messe. Kl. 5. Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 6, 7 og 11½ stille Messe. — Kl. 9 Prælatmesse, Prædiken og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 4 Festandagt med Te Deum og Velsignelse.

St. Knuds Kapel. Kl. 8 Sangmesse.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Møde Mandag d. 8. April Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag d. 14. April Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Vor kære og gode Moder, Svigermoder, Mormoder og Farmoder

Therese Hansen, f. Diderich
døde stille og fredeligt Tirsdag d. 2. April.

Børn, Svigerbørn og Børnebørn.

Begravelsen finder Sted fra Kapellet paa Katholsk Vester Kirkegaard Søndag d. 7. April Kl. 12½.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbånd (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 15.

Søndag den 14. April.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Konfirmation. — Apostolisk Kundgørelse om Kirkemusikken. — Den første Messe i en tyrolsk Landsby. — Den nye St. Ignatiusstatue i Jesu Hjertekirken. — Holland—Danmark. — Endnu et par ord om Fredericia. — Børnene igen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Odense. Tyskland. Frankrig. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

13. Jesu Guddom. (Sluttet.)

Da Jesu Guddom er Grundlaget for hele den kristne Religion, kan vi godt forstaa, at Oldkirken ganske særligt var optaget af den Sandhed. Ligesom det for Apostlene var det første i deres Breve at vidne om, at Christus var Guds Søn — »er Christus ikke Gud, er han ikke opstanden, saa er hele vor Tro forgæves« —, saaledes ogsaa hos Oldkirkens Fædre. Derfor de utallige Vidnesbyrd i deres Skrifter om Jesus som sand Gud. I Dag skal der følge endnu to af disse Vidnesbyrd.

»Tænk nu lidt over denne Sandhed: Fiskeren, Tolde-
ren, den ulærde — de kom fra det fjerne Galilæa og over-
vandt Filosoferne og de dygtigste Talere, uagtet Folkenes
og Kongernes Modstræben, skønt de skulde kæmpe imod
den indgroede Natur og Hedenskabets gamle Laster, skønt
Dæmonerne var rustet til Modstand og Kamp og havde
opbudt alt det, der ejede denne Verdens Magt: Konger,

Fyrster, Folk, Nationer, Byer, Barbarer, Filosofer, Rhetorer, Sofister, Historieskrivere, Love, Domstole, alle Slags Straffe, utallige og mangehaande Dødsarter og Rædsler. — Og dog blev alt dette besejret ved hine Fiskeres Prædiken og blev spredt som let Støv, som ikke formaaede at gøre Modstand mod det frembrusende Uvejr.« (*Chrysostomus*. 3. Hom. over 1. Kor.brev.)

»Kære! Om Christus som Guds sande Søn eksisterer der mange og saare tilforladelige Vidnesbyrd. Om ham vidner selve Faderen, som fra Himmelen taler om sin eenbaarne Søn. Om ham vidner den Helligaand, som i en Dues Skikkelse synlig stiger ned over ham og svæver over ham. Om ham vidner Ærkeengelen Gabriel, der bragte Maria det store Glædesbudskab. Om ham vidner Jomfruen og Gudsmoderen. Om ham vidner Krybben i Bethlehems Stald. Om ham vidner Ægypten, der tog imod ham, da han som Menneske endnu var et Barn. Om ham vidner Simeon, som tog ham i sine Arme og udraabte: »Nu lader du din Tjener fare i Fred, o Herre, thi mine Øjne har set din Frelse, som du har beredt for alle Folks Aasyn.« Om ham vidner Profetinden Anna, den fromme Enke, der forkyndte ham blandt det jødiske Folk. Om ham vidner Johannes Døberen, som paa den ene Side var den største blandt alle Profeter, men paa den anden Side stod i Spidsen for det nye Testamente og saaledes knytter det gamle og det nye Testamente sammen til en underfuld Enhed. Om ham vidner Jordanfloden som Repræsentant for Floderne og Galilæas Hav som Repræsentant for alle Have. Om ham vidner de blinde, de lamme, de stumme, de, han har opvakt til Live, Dæmonerne, som raabte: »Hvad har vi med dig at gøre, Jesus af Nazareth!« Om ham vidner Stormene, som han bød Tavshed. Om ham vidner de fem Brød, som han har mangfoldiggjort for fem tusind Mennesker. Om ham vidner de Palmegrene, som Israels syngende Børn bær i deres Hænder. Om ham vidner Gethsemanehaven, som saa ham i Bøn og Blodsved. Om ham vidner Golgatha, hint helligste og dyrebare Sted, hvor Jesus har hengivet sig for os og vore Synder. Om ham vidner den højhellige Grav og Stenen, som endnu er gemt til vor fromme Andagt. Om ham vidner Solen, som

blev formørket, om ham vidner Mørket, som faldt paa, da han hang paa Korset. Om ham vidner det Lys, som udstraalede fra ham, da han levende gik frem af Graven. Om ham vidner Oliebjerget, hvorfra han for op til Himlen. Om ham vidner hans tidligere Fjender, af hvilke den ene, Paulus, havde forfulgt ham og hans Disciple, men blev den trofasteste af alle Apostle. Om ham vidner alle hans Apostle, som ikke alene med Ord, men ogsaa med deres Liv og Død aflagde Vidnesbyrd om, at han var Guds Søn. Om ham vidner Petrus's Skygge og Apostlenes Bælter og Svededuge, som helbredte de syge.« (*Cyrrillus af Jerusalem.* 10. Kat.).

Maatte vi alle ved Ord og Gerning, i Liv og Død tro og vidne om vor Frelser som Guds enbaarne Søn! —

Josef Resch.

Konfirmation.

Blandt alle syv Sakramenter er dette det mindst kendte, det mindst højagtede — og dog fortjener det at staa os saare nær og at regnes for en af vort Livs største Realiteter.

Naar de fleste Katholikker har saa lidet Lys over dette Sakramente, skyldes det to Omstændigheder: en i Sakramentet selv — og en i den Verden, der omgives os.

*

Konfirmationen er Helligaandens Sakramente; i den kommer den tredje Person i den højhellige Treenighed til os for af døbte Guds Børn at skabe Kristi Stridsmænd; han kommer til os lyslevende og meddeles os saa reelt og virkeligt, som den Herre Kristus kommer til os i Nadveren og meddeles os dær — den ene ved Forvandlingen og Kommunionen, den anden ved Biskoppens Paakaldelse og apostolisk Haandspaalægelse.

Men Helligaanden har altid for os kødeligt sindede Mennesker været sværere at forestille os, sværere at gribe og begribe end Fader og Søn; en »Fader« ved vi alle,

hvad er — og »Menneskesønnen« er helt og fuldt blevet en af vore Egne — medens Helligaanden kun har vist sig i ydre Skikkelse af Due og Ild . . .

Den anden Vanskelighed kommer fra Verden — specielt fra den danske Verden, hvor alt det Verdslige, der knytter sig til »Konfirmation«, har bidraget til at drage dette Begreb nedad og betage det det oprindelige Skær af Højhed og Hellighed.

Jeg tænker ikke blot paa hin frække Attrap, der kaldes »borgerlig Konfirmation«, men ogsaa paa, at den lutherske Konfirmation altfor ofte drukner i Gaver, Mad og hjemlig Fest.

Dette har ogsaa smittet hos os, saa mange umager sig for af Konfirmationens Sakramente at gøre den nøjagtigst mulige Kopi af protestantiske Bekendtes pompøse Festlighed med Bil og Gaver og Gilde. . .

Skal Konfirmationen atter komme til Hæder og Værdighed i vor Bevidsthed og blive til fuld Gavn for Konfirmanden og Velsignelse for hans Nærmeste, maa vi forsøge at frigøre os for det Verdslige, der vil klæbe ved den, og ret trænge ind i dens indvortes Væsen.

*

Den bedste Forklaring paa, hvad hvert af Sakramenterne er, og hvad de virker i os, faar vi ved at betragte Sakramentets ydre Skikkelse og Form.

Daabens Sjælevæt, Nadverens Sjæleføde og Salvellsens Helbredelse er klare Billeder, der fortæller, hvad Sakramentet skænker. Konfirmationens Væsen aabenbarer sig ogsaa gennem dens udvortes Form.

Paa kaldelsen er det første.

Biskoppen beder Helligaanden dale ned over døbte Sjæle, som »Du har genfødt af Vand og Aand« — dale ned som »Talsmanden« fra Jesu Forjættelse, som den syvfoldige Giver af alle Naadegaver.

Han beder Helligaanden »besegle«, konfirmere dem med Korsets Tegn til evigt Liv — hint samme Korsets Tegn, som tegnedes paa deres Pande og Bryst i Daaben.

Saa følger H a a n d s p a a l æ g g e l s e n, den apostoliske Skik, der ogsaa bruges, naar Præster vies. Ved at den

højere staaende Person rører den Ringere betyder det, at han lader noget gaa over fra sig selv til den anden, at han meddeler ham noget, han selv besidder.

Ved denne Skik meddelte Apostlene og meddeler Kirken stadig Helligaandens Gave.

Samtidig sker Korstegnelsen paa Panden, der ligesom trækker det Kors op, der blev tegnet paa Katekumenens Pande i den hellige Daab, og om hvilket det hed: Dette hellige Kors vove Du, Djævel, aldrig at skade!

Nu er Tiden inde, da Djævelen netop skal til at begynde dette sit Vovestykke — dærfør maa Korset trækkes op paany.

Det sker samtidig med Salvelsen . . . Salvelse gives til Konger og Præster, og nu gøres den Døbte til Borger i hint »kongelige Folk af Præster«, Apostlen Petrus taler om.

Salvelsen gaves til Gladiatorer og Nævefægttere, og nu salves Kristi Stridsmand til Nærkamp med Sjælefjenden.

Slaget paa Kinden, som slutter den hellige Handling, er Ridderslaget. Barnet, der i Daaben blev Arving til den store Konges Rige, var i Hjem og Skole Væbner og gik i Vaabenlære og lærte gode Noder, saa det baade forstaar at kæmpe for Riget og tjene i Kongens Gaard.

Nu faar det Ridderslaget, da det skal ud paa egen Haand og stride for sin Ret til Arnen og for Kongens Ære.

*

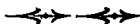
For at alt dette kan blive levende for Konfirmanden, er det nødvendigt, at det bliver levende først for Forældrene, at de ret kan indpræge slige Tanker i de unge Sjæle før den glade Højtidsdag.

Desuden at det bliver levende for Menigheden, i hvis Midte Sakramentet forvaltes, saa den forstaar, at som den er skyldig: med Bøn og Bekendelse at modtage Barnet ved Daaben og stadig at bære det frem i Bøn, saaledes er den ogsaa skyldig: ved Bøn og fromt Eksempel at være de unge Kristi Stridsmænd et Værn og Væрге mod Fjendens Argelist. —

Naar Apostlen siger (om Daaben), at »Han, som har begyndt den gode Gærning i Eder, vil ogsaa fortsætte den

indtil Jesu Kristi Dag«, saa sker hær, synligen for vore Øjne, et Stykke af denne Helligaandens fortsatte Gærning i Sjælene, at de maa være »ulastelige ved Vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse«.

Præst.

Apostolisk Kundgørelse om Kirkemusikken.

25 Aar efter Pius X's berømte Motu proprio om Kirke-
musikken har Pave Pius XI udsendt en Kundgørelse om
det samme Emne. Meningen med den er at forny Pius
X's Bestemmelser, som den ganske slutter sig til.

Det var Pius X's Hensigt, siges der, at vække og forny
den kristelige Aand i Folket ved at fjerne alt, hvad der
var imod Kirkens Hellighed og høje Værdighed. »Thi de
troende kommer til Kirken for at øse Andagt af den vig-
tigste Kilde ved aktivt at tage Del i Kirkens ærværdige
Hemmeligheder og i de offentlige og højtidelige Bønner.«
Hvor Pius X's Principper agtes, opnaas dette, thi der har
det kristne Folk en større liturgisk Forstaaelse og tager
Del i Eukaristiens Ritus, i de hellige Sange og i de offent-
lige Bønner.

Der udtales en stærk Beklagelse af, at de vise Love
paa nogle Steder ikke er blevet overholdt, og derfor sav-
nes ogsaa det ønskede Resultat. Nogle har til at begynde
med overholdt dem, men efterhaanden er de blevet min-
dre paapasselige og har tilladt Musik, der slet ikke hør
høres i Kirken. Derfor paalægges det nu Biskopperne,
»som er Liturgiens Vogtere«, nøje at paase, at Lovene
overholdes. Disse Love opstilles derefter i 11 Paragrafer.

Først tales der om den gregorianske Koral, som skal
dyrkes i alle Skoler og Seminarier, i Domkirker og i Klo-
stre. Derefter anbefales, ligesom hos Pius X, den flerstem-
mige Sang, og særlig det 16. Aarhundredes. Der skal være
Drengekor ikke blot ved Domkirkerne, men ogsaa ved
Sognekirkerne. Der advares stærkt imod Instrumentalmu-
sik i Kirkerne, thi det er den menneskelige Stemme og
ikke Instrumenterne, der skal have Førstepladsen i Kir-

ken. Kun Orgelet er Kirkens Instrument, men ogsaa i dets Brug skal man undgaa alt profant.

Af særlig Interesse er Punkt IX: »For at de troende kan tage mere aktiv Del i Gudstjenesten, skal den gregorianske Koral i de Dele, der vedrører Folket, gængives Folket. Det er absolut nødvendigt, at de troende ikke er som fremmede og stumme Tilskuere, men grebne af Liturgiens Skønhed tager Del i de hellige Ceremonier, ligesom ogsaa i Processioner — og at de synger skiftevis med Præsten og Koret efter Reglerne. Saa vil det ikke ske, at Folket enten slet ikke eller kun med en lav Mumlen svarer paa de fælles Bønner i det liturgiske Sprog eller i Folkesproget.« Derfor skal Gejstligheden sørge for Folkets liturgiske og musikalske Undervisning i Skoler og i Foreninger. Særlig paalægges det alle Ordensfolk i deres Skoler at tage sig af denne Sag.

Den første Messe i en tyrolsk Landsby.

Jeg havde vel opholdt mig en Maanedes Tid i den lille fredfyldte og idylliske tyrolske Landsby H..., da jeg en Aften paa min sædvanlige God-Nat-Tur — som jeg plejede at kalde min Aftenpromenade, — overraskedes ved at se en lys flamme rundt om paa Bjergene. I Begyndelsen undrede det mig nu i Grunden ikke, for alt her var saa skønt, og jeg havde gaaet og ladet min Fantasi have frit Spillerum, og alle disse besynderlige urolige Lys, der fandtes overalt paa Fjeldene, passede saa naturligt baade til mine egne Drømmerier og til hele det æventyrlige Sceneri, at det varede noget, før det gik op for mig, at her var ved at foregaa noget usædvanligt. Men saa slog det ned i mig som en pludselig Opdagelse, og med nogen Modvilje trængte jeg mine Fantasier i Baggrunden og vendte tilbage til Virkelighedens Verden.

Jeg spurgte min Vært, hvad disse Lys skulde betyde, og han forklarede mig, at det var Baal, der blev tændt til Ære for en ung Mand, der næste Dag skulde holde sin første Messe.

Allerede Kl. 5 næste Morgen blev jeg vækket af dundrende Kanonsalut, der slog mod Fjeldene og kastedes buldrende tilbage. Men næppe var et Skud døet hen, før det efter-

fulgtes af høje, gjaldende Raab. Søvntrukken og forvirret skyndte jeg mig ud af Sengen og hen til Vinduet. Mit Værelse vendte lige ud mod Pladsen foran Kirken, men her var intet at se, og jeg kravlede derfor atter i Seng og sov snart sødeligt videre. Henimod Kl. 8 vaagnede jeg igen, og hvordan det i det hele taget har været mig muligt at sove, kan jeg ikke begribe, for der var et ligefrem infernalsk Spektakel lige neden for mine Vinduer, men det slog mig, at der til trods for de høje, jodlende Raab altid blev bevaret en vis højtidelig Undertone i Klangen.

Jeg skyndte mig at komme i Tøjet og ned paa Kirkepladsen. Bønderne var kommet strømrende til. Nogle af dem maa være kommet langvejs fra, for der var en saadan Vrimmel af Mennesker, at de umuligt alle kan have været fra den nærmeste Omegn. De var iklædt Tyrolernes skønne, farverige Festdragt. Alle omkring mig var opfyldt af den samme Stemning. Her var Glæde og Alvor i Forening. Menneskene gjorde Indtryk af noget helstøbt og særpræget. Storbyen med dens ustandselige, nervøse Febrilskhed og jagende Uro og dens Tendens til Udjævning og Nivellering dukkede op i min Bevidsthed, men kun som Erindringen om en styg Drøm — eller maaske Anel-sen om et Slags Helvede.

Men over alle disse Mennesker og over mig skinnede Guds vidunderlige Sol, og rundt om os knejsede de stolte Fjelde, der blinkede og glitrede, som var de klædt til Fest, de ogsaa. Og lod man Blikket glide opad, skinnede det grønt og brunt, og det brune gled over i lilla, der tilsidst forsvandt i et Hav af Sne saa blændende hvid, at det gjorde ondt i Øjnene at se derpaa.

Paa een Gang standsede Larmen og Raabene. Alle veg til Side, og hen foran Kirken kom dragende en Procession af Bønder, anført af Børnene med store, store Øjne og kejtede Bevægelser, betagne og opfyldte af Øjeblikkets Betydning. Efter dem fulgte en Skare unge Piger med Blomsterkranse om Haaret, alvorlige og højtidelige. Derefter kom de gifte Koner og de gifte Mænd, alle i Nationaldragter — og saa endelig han, den unge, nyviede Præst. Han var ledsaget af to andre Præster og var meget bleg, men han gik smukt og frit med løftet Hoved, som en Mand, der er sikker i sin Sag. Sikker, fordi han har fristet og gennemprøvet sig selv. Hans Blik var stærkt og gennemtrængt af en besynderlig Glød, der rimeligvis var tændt af overstaaede Sjælskampe og Anspændelser og maaske ogsaa af Døgnets Prøvelser og Faste.

Lige bag Præsterne fulgte en Skare Børn — alle hvidklædte, og midt imellem dem gik en lille Pige, der var klædt og smykket som Brud. Hun kunde vel være hen-

ved en 10-11 Aar gammel. Processionen sluttedes af smaa Brudepiger, der bar Bibel, Krans o. s. v. paa røde Puder.

Da de alle var forsvundet ind i Kirken, sluttede Menneskemassen, der under hele Optøget havde staaet stille og andagtsfuld, sig til dem, og saa mange, der kunde, fulgte ind i Kirken.

De fleste af de kirkelige Ceremonier var ret uforstaaelige for uindviede. Men saa stærk var den højtidsfulde Stemning, at jeg saa mange store og stolte Tyrolere staa og græde uden i mindste Maade at tænke paa at genere sig. Tilsidst gav Præsten Velsignelsen, medens hele Forsamlingen knælede i stille, andagtsfuld Bøn.

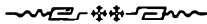
Efter Indvielsen i Kirken er det Skik, at »Brudens« Forældre arrangerer et stort Festmaal, hvortil der skal indbydes saa mange som muligt. Ved dette Maaltid bliver det baade første og sidste Gang, den unge Mand, der har frasagt sig det jordiske Livs Goder, og som fra nu af skal begynde sin Gerning som Præst, kommer til at sidde til Bords med sin Brud.

Bruden kan Præsten selv vælge, men han er nødt til at træffe sit Valg blandt de rige Bønder, thi Brudens Forældre skal betale hele hans Udstyr lige fra Skjorten til den ofte meget kostbare og pragtfulde Messedragt. Men det regnes blandt Bønderne for en stor Ære, naar Valget falder paa deres Datter — en Ære, som de længe i Forvejen konkurrerer og kappes om.

Et Par Dage efter Indvielsen mødte jeg en lille, uanseelig Mand i en sort Dragt. Han gik langsomt med bøjet Hoved. Ingen vendte sig for at se efter ham.

Det var Præsten. For een Dag Midtpunktet for alles Interesse, Genstand for alles Blikke, og saa — glemt, sunket tilbage til Ensomheden, gledet ind i Hverdagen.

Inger Baumgarten.

Den nye St. Ignatiusstatue i Jesu Hjærtetekirken.

Jesu Hjärte-kirke har i disse dage modtaget en smuk gave, nemlig en legemsstor statue af den hellige Ignatius, udført af hr. Windfeld-Schmidt. Den står til højre for koret på den ledige konsol, der — sammen med baldachinen — er et fint stykke kunstarbejde.

Desværre står statuen så højt, at det for mange vil være vanskeligt at få det samme indtryk af den, som man får ved at se den nær på, idet ansigtstrækkene i den stærke forgyldning med ensidig belysning let ligesom forskydes, hvad der giver et barskere udtryk, end man ellers vil se.

Den, der tager statuen i nærmere øjesyn, vil glæde sig over den omhu i de mindste detaljer, hvormed statuen er udført, og virkningen af det i træ skårne guldbelagte er ejendommelig, idet træet ligesom giver mere liv end det døde metal.

Efter billeder at dømme er ligheden fortræffelig, og man kan roligt sige, at dette arbejde, der vidner om flid og kær-

lighed til opgaven, er hr. Windfeld-Schmidts hidtil bedste.

Der er over ansigtet dette fællestræk, som kendetegner ordenens præster: et udtryk af klogskab, ro, askese og myndighed. Når »tidens tand« får dæmpet lidt på den stærke guldgans, vil statuen sikkert falde smukt i tråd med kirkens øvrige kunstneriske udsmykning, og enhver må glæde sig over, at ordenens stifter her har fået sin hædersplads i kirken.

Holger K.-Hafstrøm.

Holland—Danmark.

Hvor mange Glæder bringer Kirken os ikke!

Den katholske Enhedsfølelse, der faar os til at fryde os over bl. a. Kirkestatens Genoprettelse. Ogsaa vi

er Borgere i Pavens Rige: dets Farver: Guld og hvidt, er ogsaa vore Farver.

Enhedsfølelsen og dernæst Broderskabsfølelsen.

Af denne fremgik den gæstfri Indbydelse, som Pater A. Smitz af den hellige Franz' Orden i Fjor skaffede vor Ungdom fra Trosfæller i Holland.

Det er i Almindelighed ikke let at faa Adgang til gode Hjem i Udlandet; men for Pater Smitz staar mange gode hollandske Hjem aabne.

Forgæves bør de ikke lukke Dørene op for dansk katolsk Ungdom.

I Fjor var mine to Sønner med, som derved fik en uforglemmelig Oplevelse. De var Gæster i ypperlige Hjem, var Genstand for en Gæstfrihed, som ikke overgaas nogetsteds, og fik gode, jævndrende Venner, med hvilke de stadig holder Forbindelse, forhaabentlig Venskab for Livet, som vil blive dyrket videre ogsaa i Danmark.

Allermest i et protestantisk Land som vort trænger den katholske Ungdom til af og til at leve i høj katolsk Luft, til at øjne Verdenskirkens Spir og Hvælvinger, mærke dens faste Enhed og stærke Broderskabsfølelse, ret for Alvor føle sig som Katholikker.

Jeg kan ikke varmt nok anbefale at modtage den hollandsk-katholske Indbydelse under Pater Smitz' omhyggelige Ledelse.

A. F. Beyer,
Artillerikaptain.

Endnu et par ord fra Fredericia.

Fra forskellige sider er jeg bleven spurgt om, hvad det var for nogle narrestreger med hesten som bidragyder. Det er nu ikke narrestreger. Men en mand, der hverken er millionær eller katolik, havde bragt mig 5 kr. som sit bidrag til klokken, og da hans hest just i det samme uventet gik hen og indtjente 2 kr., bragte han dem med hilsen fra hesten, at det var dens bidrag. Og nu må jeg indrømme, at jeg længe har været forvænt med opmærksomhed også fra udenforstående, men at også umælende fik spenderebukser på, har jeg ikke oplevet før.

»Jeg ikke heller,« sagde min gamle sognepræst, pastor Ortved, »men eksemplet smitter,« satte sig ned og skrev et større antal kroner og min adresse på en postanvisning, som postbudet til morgen har bragt mig.

Og jeg gamle sludrechatol røber det, kære pastor Ortved,

ikke for at såre deres beskedenhed, men fordi jeg blev så glad over, at alt det vand, der er løbet i stranden, siden vi to trak ved samme hammel, ikke har kølnet deres venlige sind mod deres gamle kapellan. Gud velsigne dem for det.

Johs. Frederiksen.

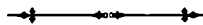

Børnene igen.

Saa staar vi da lige foran den Koncert, som gerne skulde skaffe et klækkeligt Beløb til Ungdommen paa Landet. Endnu er der dog Tid til at købe Billet. Vis nu — ikke os, men Vor Herre — at De ikke er bange for at ofre en Smule for en vigtig Sag.

Jeg har i den senere Tid hørt fra mangé Røster: Hvorfor altid Nakskov? Hvorfor ikke andre Landdistrikter? Vær bare ganske rolig! Der skal ogsaa nok blive gjort noget for andre Børn. Bare en ad Gangen! Eller kan vi til Efteraaret for at hjælpe alle arrangere en Bazar, som naturligvis vil give et mægtigt Overskud? Vi kan saamænd saa meget, naar blot vore Hjerter er store nok, men er de det? Ja, det skal vise sig!

Verner Stabehl.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Mødet i A. C. den 3. April talte Fyrst Daniel Myschetzky om den ortodoxe Kirke. Provst Leonid Koltcheff og flere af den russiske Menigheds fremtrædende Medlemmer overværede Mødet. Foredragsholderen gav et Overblik over den græske Kirkes Udvikling indtil den russiske Statskirkes Opstaaen og dvælede saa særlig ved Vendepunkterne i denne Kirkeafdelings mærkelige Tilskikkelser. Ved sin Fremstilling af den russiske Kirkes historiske og psykologiske Forudsætninger gav Fyrst Myschetzky sine Tilhørere Momenterne til en Forstaaelse af denne Kirkes Ejendommeligheder, — saaledes som kun en Russer i intimt Samliv med sin Kirke kan gøre det. Opregningen af Navnene paa de Ærkebisper og Bisper, som under den store russiske Revolution har maattet lade Livet for deres kristne Tro, med en kort Beskrivelse af deres Dødsmaade virkede gribende. Pastor Schindler gav umiddelbart efter Foredraget i varme Ord Udtryk for For-

samlingens broderlige Medfølelse med de russiske Martyrer, idet han sammenstillede dem med Ofrene for den mexikanske Religionsforfølgelse. Efter en Pavse stillede Pastor Messerschmidt nogle Spørgsmaal til Foredragsholderen om Tsarens Stilling i den russiske Kirke før Revolutionen. Fyrst Myschetzky, der raadførte sig med Provst Kolttscheff, berigtigede ved sine korte og klare Svar de gængse Misforstaaelser af dette Forhold. Aftenens Foredrag og Samtale blev en Berigelse og en Oplevelse for Tilhørerne. Det var ønskeligt, om den indledede Forbindelse maatte blive fortsat, for at vi bedre kan komme til at forstaa vore fraskilte Brødre, hvad den hellige Fader levende ønsker, at vi skal gøre.

F. J. West.

Odense. Under Overskriften »St. Klara-Søstrenes Ben« skriver »Midtfyns Dagblad« 6. Apr. Under Udgravningerne ved Hjørnet af Klaregade og Filosofgangen i Odense, hvor der skal opføres nogle store Bygninger, fandt man i Gaar en Døraabning, bag hvilke der laa 5 Skeletter. Museumsinspektør Petersen udtaler, at Skeletterne antagelig stammer fra Tiden kort før Reformationen. Dronning Kristines Kongsgaard laa paa dette Sted, og hun indrettede kort før sin Død 1521 Gaarden til et Kloster. De Nonner, der fik Ophold i Klostret, tilhørte St. Klara Ordenen. Ved tidligere Udgravninger er der i Haven til den gamle Bispegaard fundet Rester af nogle gamle Hvælvinger, der ligeledes stammer fra Dronning Kristines Gaard og Kloster. Hidtil har man ikke kunnet finde den Begravelsesplads, der laa indenfor Gaardens Omraade. Men Fundet af Murerterne og Skeletterne synes at tyde paa, at Udgravningerne ved Klaregade nu har afsløret Stedet.

Tyskland. I Berlin blev for nylig en Mand paa 75 Aar viet til Præst. Det var Lægen Dr. August Kleinedam. To af hans Sønner er Præster, og selv er han Enkemand. I 1923 opgav han sin Lægegerning og begyndte at studere Theologi ved Universitetet i Breslau, og det er nu lykkedes ham at naa til Maalet.

Frankrig. Den Ildebrand, der for nylig har hærget Sacré-Coeur Kirken paa Montmartre, har anrettet store Ødelæggelser, ikke paa selve Kirken, men Sakristiet nedbrændte. Relikvier og kostbare Skatte, Elfenbenskrucifikser, Kalke, Paramenter blev Luernes Bytte. Bortset fra de ganske uerstattelige Ting anslaa Skaden til over 50,000 Kroner. Sakristiet var bygget af Træ for 40 Aar siden som en provisorisk Bygning, men endnu ikke erstattet af noget mere sikkert. Ilden udbrød ved 3-Tiden om Morgen og blev straks opdaget af de mange Mennesker, der holdt Tilbedelse i Kirken. Saaledes kom Brandvæsenet i Tide til at hindre Ilden i at naa selve Kirken.

Rom. Naar det italienske Parlament den 21. April træder sammen, vil det faa forelagt Traktaten med Den hellige Stol til Ratificering. Derefter vil den blive underskrevet af Pave og Konge. Det menes, at Paven paa Christi Himmelfartsdag den 9. Maj vil give Velsignelsen »Urbi et Orbi«. Man er i Færd med at bygge en Platform paa Midterloggiaen paa Peterskirken's Façade, saa at Paven kan bæres derud paa Sedia gestatoria og i fuldt Skrud meddele Velsignelsen.

— For første Gang siden 1870 har Kardinalstatssekretæren i Pavens Navn givet en Lunch for det samlede diplomatiske Korps. Ved denne Lejlighed var atter nogle af Vatikanets Skatte i Brug, der ellers har været gemt i lang Tid. Bordet var smykket med en stor Bronceopsats, en Gave fra Napoleon til Pius VII, og der blev brugt gammelt engelsk og fransk Sølvservice. Kardinal Gasparri udtalte, at Paven havde paalagt at indbyde Diplomaterne til denne Fest for at takke dem for de Lykønskninger, de havde overbragt ham. Brasiliens Ambassadør, der er Doyen, udbragte Pavens Skaal, som Kardinalen besvarede med en Skaal for alle de Nationer, der var repræsenterede.

— Den 26 Marts afgik Kardinal Galli ved Døden. Hele hans Virksomhed knytter sig til den romerske Kurie, hvor han har været Sekretær for de latinske Breve og Sekretær for Breve til Fyrster. Den afdøde var meget anset for sin Dygtighed i Latin og har i sin Tid oversat de fleste af Leo XIII's Encyklikaer og Taler paa Latin. Som hans skønneste latinske Værk gælder Benedikt XV's Encyklika om Dante i 1921. — I de sidste Par Aar er mange italienske Kardinaler afgaaet ved Døden, saa at Det hellige Kollegium nu bestaar af 27 italienske og 33 ikke-italienske Kardinaler, medens ti Pladser er vakante.

Vincentskonferensernes 2 Generalforsamling

afholdes Søndag d. 14. April Kl. 11¹/₂ i Forsamlingsalen Nørrebrogade 27. Baade aktive og passive Medlemmer bedes give Møde.

Mariakongregationen for unge Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 14. April Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerter Kirke.

Den katholske Familiebog

hedder »Vejledning i Katholsk Trosliv« og bør ikke savnes i et eneste Katholsk Hjem. Giv den som Gave til Første Kommunion og Firmelse. Faas altid i vore Boglader, Stenosg. 3 og H. C. Ørstedesvej 10.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottenlund.

Under Protektion af Hans Højværdighed Biskoppen.

Velgørenheds-Koncert

til Fordel for de katholske Børn fra Landet paa Lolland-Falster.

Søndag d. 14. April 1929 Kl 8 præ.

St. Knuds Sal. Stenosgade 4 B.

Velvillig Assistance:

Musikforeningen »Stringendo«.

Operasanger **Thorkild Noval**, accompaneret af Pianist Carl Worm.
Fru Th. M. Seitzbergs Trio. — Tale af Lærer H. D. T. Kiærulff.

Billetter à Kr. 1,00, reserveret Plads à Kr. 1,50 faas hos: Portneren,
Stenosgade 4 A, Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Telf. V. 3930. St.
Augsars Boghandel, H. C. Ørstedesvej 10, Telf. Vester 9773.

Sanct. Andreas Kirke — Ordrup.

Tirsdag den 23. April 1929 Kl. 8

PALESTRINA - KORET.

Dirigent: Mogens Wöldike.

Tekstprogram, gældende som Adgangskort, 2 Kr.

Faas i St. Andreas Præstebolig, Ordruphøjvej, Ordrup, hos
Urmager Hylleholt, Jægersborgallé 20, i St. Ansgars Boghandel,
Ørstedesvej 10, og i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3.

S.M.D.M. Foraarsfesten afholdes St. Bededags-
Aften, Torsdag den 25. April Kl. 8 i Skolens
Lokaler, Boyesgade 8 A. — Smørrebrød, Øl, Kaffe Kr. 1,50 for
Medlemmer, Kr. 2,00 for Gæster. Optræden af den kinesiske Illu-
sionist **Lai-Fun**. — Alle Medlemmer bedes møde. Tidligere Elever
er hjertelig velkomne. Styrelsen.

„**Unio**“ afholder Stiftelsesfest med Aftenunderholdning Tirsdag
den 16. April Kl. 8 præcis i Sct. Andreas Orde-
nens Lokaler, Frederiksberg Allé 11. Gratis Adgang for Medlem-
mer mod Forevisning af Medlemskort.

Besøgende, indførte ved et Medlem, 1 Kr. pro persona. Billetter
erholdes hos Portneren i Stenosgade 4 samt hos Formanden.

Intet Billetsalg ved Indgangen.

P. B. V.

Ludv. Mariboc, Formand.
Grækenlandsvej 2. Tlf. Am. 3710
(mellem 6—7 Aften).

Katholsk Ungdomsværn

afholder Ordinær Generalforsamling Tirsdag den 30. April Kl. 8
Eftermd. i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115⁶.

Adgangs- og stemmeberettigede er kun katholske Medlemmer,
der er fyldt 21 Aar.

N. B. Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen,
bedes indsendt til Formanden, Direktør Chr. Henriksen, Kir-
steinsgade 9, og maa være denne i Hænde senest den 20. April.

Efter Generalforsamlingen Kaffeboard.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag d. 19. April
Kl. 7¹/₂ Aften i St. Knuds Kapel.

Mrkt. T. S.

Modtaget 22/2 1929 ved T. S., 200 Kr.

A. Smiltz,

Kirkelig Kalender.

14. April 2. Søndag eft. Paaske.	21. April 3. Søndag eft Paaske. Josefs Værnefest.
15. — M. Ferialdag.	22. — M. Soter og Cajus, Paver og Martyrer.
16. — Ti. Ferialdag.	23. — Ti. Georg, Martyr.
17. — O. Josef, Jesu Plejefader.	24. — O. Oktav af Josef.
18. — To. Oktavdag.	25. — To. Markus, Evangelist. Bededag.
19. — F. Oktavdag.	26. — F. Cletus og Marcellinus, Paver og Martyrer.
20. — L. Oktavdag.	27. — L. Peter Canisius, Bekender og Kirkelærer.

Ugens Messebønner.

14. April. 2. Søndag efter Paaske (N.-M. 850, G.-M. 419). Ihukommelse af Justinus (N.-M. 874, G.-M. 707). 3. Tiburtius og Lidelsesfæller (N.-M. 875, G.-M. 708).
15. April. Ferialdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
16. April. Ferialdag. Alt som den foregaaende Dag.
17. April. Josefs Værnefest (N.-M. 891, G.-M. 422).
18. April. Oktavdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. 2. og 3. som 15. April.
19. April. Oktavdag. Alt som den foregaaende Dag.
20. April. Oktavdag. Alt som 18. April.

St. Ansgars Kirke.

2. Søndag efter Paaske. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 4 Festandagt med Prædiken.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 14. April i Messen Kl. 8.

A.C. Onsdag d. 17. April 1929 Kl. 8 pr. Fuldmægtig St. Fink-Jensen: Hvorledes fremmes Præste- og Ordenskald? (D. U. S.). *Administratores.*

St. Josefs Gilde

afholdt Generalforsamling den 11./3.

Valg af Bestyrelse:

Formand: Gustav Weissenfeld, Hellerupvej 2.

Kasserer: Ejnar Nielsen, Meklenborggade 7.

Næstformand: Hugo Rasmussen.

Sekretær: R. Kragh.

P. B. V.

Sekretæren.

Vor kære Medbroder

Jakob Degen,

Lægbroder af Jesu Selskab,

døde stille og roligt Fredag den 5. April.

Begravelsen har fundet Sted.

Den kære afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

Hans Medbrødre, Stenogade 4.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aungariussforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvarlalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. nærligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 16.

Søndag den 21. April.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Apostolisk Kundgørelse. — Kirkens Værnehelgen. — Lateran-Pagtens Realitet. — Romerske Skitser. — Vor Ungdoms Pinsemøde. — Velgørenhedskoncerten. — Bazar for den nye St. Annæ Kirke. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København, Randers, Norge, Rom, Frankrig, Nordamerika. — Ugens Messebøner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

14. Om Kirken. (Navne og Benævnelser.)

Jesus er Guds Søn. Han er bleven Menneske, har levet og er død for os for at forløse os fra Synd og evig Død. Da han hang paa Korset, udraabte han: »Det er fuldbragt«; Forløsningen af Menneskeheden var fuldbragt i det Øjeblik, da han døde paa Korset. Men selv om han har forløst hele Menneskeslægten, er de enkelte dog endnu ikke frelst; de enkelte skal tilvende sig Frelsen i de Aar, de lever her paa Jorden; da skal de tage af Forløsningen, som Christus har erhvervet alle Mennesker, og gøre den frugtbringende hver paa sig selv. For at opnaa det har Christus grundlagt en Institution, der skulde meddele de enkelte Forløsningens Goder; *den Institution kalder vi Kirke*. Til den har Christus overdraget Forløsningens Forvaltning og Fuldmagten til at kunne tilvende de enkelte Mennesker den. Derfor staar *Kirken* som noget overordentlig stort for vore Øjne og vor Sjæl.

Om *Kirken* skal altsaa en lang Række af disse smaa Indlæg her i Ugebladet handle, om Kirken, saaledes som Fædrene har opfattet og skildret os den. Det er vi alle enige om: Fædrenes Kirke, Oldkirken, er Jesu Kirke, den ægte, uforfalskede Kirke. Lad os da høre, hvad Fædrene siger om den.

Jeg kendte engang en Katholik — men han er det ikke mere —, som blev saare stødt over, at man i den katolske Kirke saa ofte talte om »*Kirken*«. Ja, hvis man forstaar, hvad Kirken er, og hvilken Stilling den indtager i hele Forløsningsværket, saa bliver man vel ikke overrasket af denne stadige Tilbagevenden til Kirken. Se nu, hvad Fædrene siger om den! Maaske kan disse Vidnesbyrd af Fædrenes Mund bringe Klarhed og Lys ind i mange Hjerter, som søger Sandheden,

I Dag dvæler vi ved *Navnene og Benævnelserne*, som Christus selv og Fædrene tillægger den af Frelseren grundlagte Institution.

- 1) *Christus*: »Mit Rige er ikke af denne Verden.« (Joh. 18.) »Paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.« (Matth. 16.) »Men jeg har andre Faar, som ikke er af denne Sti; ogsaa dem bør det mig at føre hid; og der skal blive een *Hjord* og een *Hyrde*.« (Joh. 10.) —
- 2) *Fædrene*: »*Christi Legeme*«. (Irenæus; Klemens af Alex.; Origenes, Athanasius, Augustinus m. fl.)
 »*Christi Brud*«. (Eusebius, Cyprian, Efrems Syrerer, Chrysostomus, Epiphanius m. fl.)
 »*Christi Ager*«. (Efrems Syrerer, om Lazarus Opvæk. 11.)
 »*Christi Vinstok*«. (Augustinus, om den første Underd. 24.)
 »*Christi Skib*«. (Chrysologus, om Stormen paa Havet.)
 »*Guds Plantning*«. (Apostoliske Constit. I.)
 »*Guds Hus og Tempel*«. (Zeno: om Guds Husets Bygning.)
 »*De troendes Moder*«. (Klemens af Alex., Epiphanius, Augustinus.)
 »*Det aandelige Paradis*«. (Kyrillus af Jerus. 1. Kat.)
 »*Livets Vej*«. (Efrems Syrerer, om den sande Relig. 1.)

»Petri Skib«. (Ambrosius, om Jomfrueligheden. 18.)

»Frelsens Herberge«. (Augustinus, over Joh. Evang. 41.)

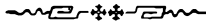
»Dydens hellige Tempel«. (Eusebius, Konstantin 1.)

»Den rene Brud uden Plet og Rynke«. (Chrysostomus 6. Hom.)

»Vor fælles Moder«. (Kyrillus af Jerus. 18. Katech.)

Allerede de forskellige Benævnelser, som her er anført, lader forstaa, hvad Kirken var i Fædrenes Øjne. —

Josef Resch.

APOSTOLISK KUNDGØRELSE,

HVORVED ET EKSTRAORDINÆRT ALMINDELIGT

JUBELAAR FORKYNDES FOR HELE AARET 1929.

PIUS, BISKOP AF ROM,

GUDS TJENERES TJENER.

TIL EVIG ERINDRING.

Naar Vi ved Guds særlige Godhed i Aar kan fejre Vort 50-aarige Præstejubilæum, saa kan der for Os, i Egenskab af alles fælles Fader, ikke være noget ønskeligere end, at alle Vore Børn i Aanden maa forene sig med Os i Bøn og Taksigelse til Gud, for fra Ham at nedbede den Hjælp, som Vi selv og hele Kirken, stødte i saa mange Vanskeligheder og Farer, har behov; saa at alle og særligt Præsteselskabet derved maatte faa nyt Mod til Udbredelsen og Befæstelsen af den kristne Tro og til at føre et stadigt helligere Liv og Levned.

Det har været Os en Glæde at se den Enhed, med hvilken alle gode Katholikker allerede fra Aarets Begyndelse har lykønsket Os i denne Anledning og saa beredvilligt er skredet til at fejre denne Begivenhed, baade ved privat og offentlig Bøn til Gud, som det fremgaar af de Lykønskningskrivelser, der stadigt strømmer ind til Os overalt fra. Denne Hjerternes Overensstemmelse viser jo tydeligt, at det er Kirkens fromme Børn magtpaaliggende at dele deres fælles Faders Glæder, saavel som Sorger, i Kraft af den Naturnødvendighed, der ogsaa holder sammen om og raader i det Kirkesamfund, der danner ligesom een stor Familie. Det er nemlig den vigtigste Lov for Kærligheden, at den maa vise sig, ikke saa meget i

Ord som i Gerning, og at Kærlighedgerningerne forudsætter et vist Fællesskab med Hensyn til Livets Goder.

Den samme Lov forpligter ogsaa Os til efter Evne at gøre Vore kære Børn delagtige i Vore Goder og indbyde dem til at dele Vore Glæder, og saaledes til Vor egen personlige Glæde ogsaa føje Vore Børns Glæde og Gavn, idet Vi tilbyder dem de himmelske Gavers Skat, som Vi har Raadighed over.

Idet Vi derfor følger Vore Forgængeres, særlig Leo den Trettendes, Eksempel, har Vi besluttet at forkynde for hele den kristne Verden et ekstraordinært Jubilæumsaar, som omfatter indeværende Aar og slutter med Udgangen af December Maaned. Naar Vi da saaledes i Løbet af hele dette Aar med faderlig Gavmildhed aabner Kirkens Naadekilder, saa har Vi det inderligste Haab om, at alle Troende nu med større Glæde og Beredvillighed vil benytte disse Frelsesmidler, saa at Virkningen heraf maa blive mærkbar, baade i det private og offentlige Liv, idet Troen styrkes, og den religiøse Nidkærlighed opflammes. Thi dersom det kristne Folk med større Iver hengav sig til Bøn — hvilket Vi allerede ofte og fornylig igen har anbefalet — saa vilde dette være den virksomste Støtte for Os og for Kirken i disse for det kristne Samfund saa vanskelige Tider. Af samme Bevæggrund og i samme Haab som Vor Forgænger Leo den Trettende, salig Ihu-kommelse, forkynder derfor ogsaa Vi et naaderigt Jubilæumsaar »for alle, hvem deres evige Frelse ligger paa Hjerte, og som vil lade sig formane og opfordre til aandelig Samling og til at hæve og drage deres jordbundne Sind opad til noget højere og bedre, hvilket vil gavne ikke blot de enkelte, men ogsaa hele Samfundet, thi naar de enkelte vinder fremad med Hensyn til deres aandelige Fuldkommengørelse, saa vil i samme Grad ogsaa det offentlige Liv og Levesæt præges af forøget Sædelighed og Dyd«. Men da Jubelaaret frem for alt gaar ud paa at bevirke Styrkelse af Troen og Livets og Sædernes nøjere Overensstemmelse med Evangeliets Lov, saa synes desuden Mindet om Vor Præstevielsesdag ogsaa at være en indtrængende Opfordring til alle dem, som er udrustede med samme ærefulde Magt, om at bringe hele deres Liv i Overensstemmelse med saa høj en Værdighed, idet de Dag for Dag søger at skride frem i Fromhed og Hellighed. Endelig haaber Vi ogsaa, at der blandt Jubelaarets mangefold Frugt, som vil komme baade de enkelte og hele Samfundet til Gode, ogsaa vil vise sig den, som Vi stadig ønsker og længes efter, nemlig den hele og fulde Genoprettelse af Kristi Fred i Kristi Rige. Derfor stolende paa den almægtige Guds Barmhertighed, og i Kraft af de hellige

Apostle Petri og Pauli Myndighed og den Magt til at binde og løse, som Vor Herre har overdraget Os, omend uværdige, tilstaar Vi — for at fremme Troens Vækst, Sædernes Forbedring og frem for alt Præsteskabets Helliggørelse — paa et almindeligt Jubelaars Vis alle og enhver af de Troende af begge Køn Lejlighed til fra Dags Dato til Udgangen af December Maaned i Aar at vinde en fuldkommen Aflad paa følgende Betingelser:

I. Indbyggere og Fremmede, der lever indenfor Bispedømmet Roms Grænser, skal:

1. enten en og samme Dag eller paa forskellige Dage besøge Laterankirken, Peterskirken og Maria Maggiore og der opsende andægtige Bønner i den Hellige Faders Hensigt, som ovenfor er fremsat, og i Almindelighed for Syndernes Omvendelse, Udryddelsen af Vranglære og Skismer og for Fred og Enighed mellem alle Fyrster, saaledes at den katholske Kirkes og dens Overhoved Jesu Kristi Stedfortræders Ophøjelse, Velfærd og Frihed lettere opnaaes.

Men dersom det ved for stor Afstand eller en anden gyldig Hindring er for svært, især for dem fra Roms Omegn, at komme til omtalte Basilikaer, saa kan Skriftefædre tillade enkelte Personer at gaa til en anden Sognekirke eller offentligt Gudshus, hvor Messeofferet frembæres, og der forrette de pligtmæssige Besøg.

2. Paa to Dage, foruden dem, paa hvilke Faste og Abstinens er Pligt, skal de faste og holde Abstinens i Overensstemmelse med Kirkelovens Forskrift.

3. De skal aflægge et værdigt Skriftemaal med paafølgende Absolution, foruden det aarlige foreskrevne, og andægtigt modtage den hellige Kommunion, foruden den pligtmæssige Paaskekommunion.

4. endelig skal, enhver efter Evne, efter at have hørt sin Skriftefaders Raad, give en Almisse til et eller andet religiøst Foretagende, Vi anbefaler fornemmelig Foreningen til Troens Udbredelse og Bevarelse.

II. Udenfor Roms Bispedømme foreskriver Vi alle Vegne to Besøg, som skal foretages enten samme Dag eller paa forskellige Dage i tre Kirker eller Gudshuse, hvor i det mindste Messeofferet plejer at blive frembaaret, og som skal betegnes af Biskoppen eller ved Fuldmagt fra ham, men dersom der nogle Steder ikke findes saa mange Kirker, saa skal der forrettes tre Bøsøg i to eller seks i een Kirke. Desforuden maa de øvrige ovenfor nævnte Gerninger udføres af hver enkelt Person.

III. For den, der boer i Rom eller andetsteds, og som vil i Fællig eller i Procession aflægge Besøgene med Sogne-

præsten eller en anden beskikket Præst som Fører, kan Biskoppen efter sit indsigtsmæssige Skøn nedsætte Besøgenes Antal.

IV. Besøgene kan udføres dels i eet Stift dels i et andet, i det samme Stift dels paa eet Sted, dels paa et andet, men kun i de Kirker, som er retmæssigt angivne paa ethvert Sted.

V. De Troende, som af en hvilkensomhelst rimelig og fornuftig Grund er hindrede, saa at de ikke retteligt kan udføre een af de ovennævnte fromme Gerninger eller endog alle, kan Skriftefædrene dispensere ved at forandre de foreskrevne Forpligtelser til en anden from Handling.

VI. Alle Ordensfolk og alle, som i anden Del af Kirkeovens anden Bog regnes hertil, kan dispenseres baade enkeltvis og samlet af deres umiddelbare Foresatte, idet de foreskrevne Gerninger da ændres til andre, som dog ikke i Forvejen er Pligt. Læge, religiøse S sammenslutninger dispenseres af den Præst, som har Ledelsen deraf in foro externo, og dersom Nødvendigheden kræver det, kan de enkelte Medlemmer dispenseres af deres Skriftefader.

Skriftefædre skal under hele Jubelaaret med Hensyn til at absolvere og dispensere i Almindelighed følge den nye Kirkelovs Forskrifter. Vi ophæver ingenlunde de overordentlige, delegerede Fuldmagter, som disse muligvis besidder. Men Vi forunder dem desuden i dette Aar at udøve følgende Fuldmagter indenfor Grænserne af den delegerede eller ordinære Jurisdiktion, som de har faaet fra deres Ordinarius: nemlig, de kan saavel i Rom som andetsteds give alle værdigt forberedte Skriftebørn Syndstilgivelse i alle Tilfælde, der er forbeholdne ab homine eller a jure, med Kirkestraf eller uden denne, undtagen i disse Tilfælde: Krænkelser af det H. Officiums Hemmelighed og dem, der er specialissimo modo forbeholdne den Øverste Hyrde (cann. 2320, 2343, 2367 og 2369 Cod. I. C.) og endelig dem, for hvilke der efter den if. can. 900 opnaaede Tilgivelse endnu er Pligt at forespørge S. Pœnitentiaria og adlyde dets Ordre (cfr. Decretum Sacrae Pœnitentiariae 16 Nov. 1928). Vi giver ligeledes de enkelte, ovenfor approberede Skriftefædre Magt til at dispensere, naar en rimelig Grund foreligger, fra alle private Løfter, ogsaa med Ed bekræftede, dog er de undtagne, som ifølge can. 1309 forbeholdes den Hellige Stol, og ligesaa et Løfte til Tredjemand, for hvem Dispensationen vilde være til Skade: medmindre han selv afstaar fra sin Ret. Pœnale Løfter kan ogsaa forandres, men kun til en Handling, som ligesaa virkningsfuldt forebygger Synd.

Slige Fuldmagter til at eftergive og dispensere kan kun komme dem til Gode, der oprigtigt ønsker at vinde Jubilæumsafladen og forretter de foreskrevne gode Gerninger. Dog, dersom disse samme Troende allerede har nydt godt heraf, og da af en virkelig Vanskelighed hindres i at fuldføre de øvrige gode Gerninger, saa bestemmer Vi, at den modtagne Tilvendelse lige fuldt skal være gyldig.

Endvidere maa Skriftefædre alene gøre Brug af disse Fuldmagter in foro conscientiae og extra sacramentali, naturligtvis hvis det ikke drejer sig om Synder, der skal eftergives ved Bodens Sakramente.

De, der har paadraget sig en Kirkestraf, eller offentlig er idømte en saadan kan ikke nyde Jubelaarets Goder, saalænge som de ikke in foro externo har opfyldt, hvad Loven forlanger. Men dersom de oprigtigt har aflagt deres Trods in foro interno og vist sig værdigt forberedte, saa kan de, naar der ingen Forargelse er mere, frikendes in foro sacramentali, men kun med det Førmaal, at de vil vinde Jubilæumsafladen og forpligte sig til saa snart som muligt at underkaste sig Lovens Kendelse in foro externo.

Hvad det angaar at tilvende sig selv eller Sjælene i Skærsilden den fuldkomne Aflad, saa kan Jubilæumsafladen vindes to eller flere Gange, naar de paalagte fromme Handlinger gentages to eller flere Gange, men kun naar den vindes første Gang, kan Skriftefædre — ogsaa gentagne Gange — gøre Brug af deres Fuldmagt til at frikende fra Kirkestraffe og forbeholdne Synder og til at ændre Betingelserne og dispensere det samme Skriftebarn, som endnu ikke har opfyldt alle paalagte gode Gerninger.

Under Jubelaaret hører ingenlunde den Aflad op at gælde, som ellers er tilstaaet for de fromme Øvelser, der er forskellige fra dem, der er foreskrevne for at vinde Jubilæumsafladen. Ja, Vi forunder endog velvilligt, at alle Troende, i hele dette Aar, for dagligt at øge Bønnens Aand, kan vinde en Aflad paa syv Aar og ligesaa mange Kvadrager, saa ofte de foran det udstillede Allerhelligste eller det lukkede Tabernakel beder andægtigt i den romerske Paves Mening. Alligevel staar den Aflad ved Magt, som ellers tilstaaes for den samme Andagtsøvelse. Men de, der hver Dag en Uge igennem aflægger disse fromme Besøg, kan vinde en fuldkommen Aflad paa de sædvanlige Betingelser.

Desuden forunder Vi for at øge Præsteskabets Fromhed ved Frembærelsen af det hellige Messeoffer, de enkelte Præster et personligt Privileg, som kan benyttes indtil 31. December dette Aar, og i Kraft af hvilket de dagligt kan vinde en fuldkommen Aflad til Fordel for een Sjæl i Skærsilden, naar de frembærer Messeofferet.

Men for at denne Vor Skrivelse lettere kan komme til alle Troendes Kundskab, er det Vor Vilje, at Gengivelse deraf ogsaa paa Tryk, men bevidnede af en offentlig Notar og forsynede med en gejstlig Myndigheds Segl, skal møde samme Tiltro, som vilde blive vist nærværende, i Fald det blev fremlagt og forelagt.

Det staar altsaa ingen frit for at bryde denne Kundgørelse om, hvad Vi foreskriver, offentliggør, tilstaar og vil, eller i formastelig Selvraadighed at gaa derimod. Skulde nogen vove noget saadant, da skal han vide, at han har paadraget sig den almægtige Guds og hans Apostle, den hellige Petri og Pauli Unaade.

Givet i Rom ved St. Peter, sjette Januar, paa Helligtrekongers Fest, i Aaret 1929, Vort Pontifikats det syvende.

FR. ANDREAS Card. FRÜHWIRTH,   LAURENTIUS Card. LAURI,
den rom. Kirkes Kansler.   *Storpænitentiar.*

BEMÆRKNINGER.

Nærværende Apostoliske Konstitution skal oplæses fra Prædikestolen i alle Vikariatets Kirker og Kapeller, den anden Søndag efter Paaske (i St. Ansgars Kirke den tredie Søndag efter Paaske).

De foreskrevne Kirkebesøg kan i København aflægges i tre af følgende Sognekirker, nemlig: St. Ansgars Kirke, Sakraments Kirke, Rosenkrans Kirke og St. Anna Kirke.

For Provinsens Vedkommende kan de foreskrevne Besøg aflægges i samme Kirke.

København, d. 5. April 1929.

JOS. BREMS,
Apost. Vikar.

Kirkens Værnehelgen.

Vor Tid blev det forbeholdt at se den hellige Josef kaaret til Kirkens Protektor, et Valg, der efter Forsynets uransalige Visdom er nødvendigt for vor Tid, der har Bud til os paa en særlig Maade.

Ikke blot det, at vor Kirke er i Nød og trænger til en særlig Beskyttelse. . . Sankt Josef skal ogsaa staa som et Ideal for alle Katholikkers Øjne og ved sit Forbillede vise Vejen. Hjerterne skal omdannes og helliggøres, saa vil Kirken trodse alle Farer og vinde Sejren.

Sankt Josef viser, hvad vor Tids Mennesker særlig trænger til. Hans Liv var præget af klog Besindighed, af flittigt Arbejde, af hellig Familieaand.

Han er den kloge, besindige Fører for det lille Samfund, i hvis Skød Guds Søn havde hjemme. Tavs, men klog, værner han om den kostbare Skat, der er betroet ham; alle hans Skridt er vel overvejede og derfor i

Samklang med Gud Vilje. Er her ikke et Fingerpeg for saa mange af vor Tids Katholikker! Trænger ikke utallige af os til Besindighed, til Overvejelse, midt i Idéernes Kamp og i det almindelige Frafald fra den kristne Morals rene Tinder? Er det ikke, som om Gud rensede sin Tærskelo og skilte Hveden fra Avnerne i sin Lade? Hvem vil da regnes til Hveden? Hvem til Avnerne? De, der fløtsindigt lader sig feje bort af Tidens urolige Blæst, bort fra Guds Bud og Kirkens Vejledning: de hører ikke til Hveden, dan-

ner ikke de gode fuldvægtige Korn, Gud vejer. Lad da den rolige Overvejelse faa Overhaand over Tidens hæse Røst og Sansernes og Nervernes uoverlagte Higen.

Følg Jesu Plejefader, den kloge Fader og flittige Haandværker. Med Klogskab forenede han Arbejdsomhed. Ophøjet til Overhoved over den hellige Familie, til Guds Søns Plejefader, unddrager han sig ikke det strenge, legemlige Arbejde, som Tømmerhaandværket forlanger. Flid lærer han os, Arbejde paa det Sted, Gud har sat os, at tjene vort Livs Ophold ved vore Hænders eller vor Hjernes Arbejde, om det saa er herhjemme eller i et fremmed Land! Arbejde som en hellig Pligt, som Opfyldelse af Guds Vilje.

Ved sit Arbejde lagde han Grunden til sit Hjem, et Hjem, der ganske vist skaffede ham den største og helligste Lykke, et Paradis paa Jorden: Hjemmet i Nazareth! Hvor trænger vi alle til at lære det at kende og lære af det! Alle Tidens Onder vilde forsvinde, hvis Aanden fra Nazareth herskede i vore Hjem. Levende Tro, gensidig Kærlighed, Flid, Nøjsomhed, Taalmodighed: om alt dette minder Sankt Josefs Billede os, naar vi ser det hjemme eller i Kirken, og mens vi mindes hans Liv og hans Væsen, vækkes Længslen i os efter at ligne ham, i det mindste at faa noget af den Fred og Flid og Kærlighed, der prægede hans Liv, og en inderlig Bøn stiger til Himlen om disse Naadegaver; de vil give os renere og stærkere Hjerter og derved danne et sikkert Værn for vor hellige Kirke.

Katholikker, der gaar i Sankt Josefs Fodspor, mange, hele Hærskarere af dem — mere behøver vor Kirke ikke for at klare alle Skær og vinde Fremgang i alle Lande.

J. K.

Lateran-Pagtens Realitet.

Den Pagt, der blev foreløbig signeret af Kardinal Gasparri og Mussolini i Lateranpaladset, har som bekendt tre Dele: En territorial-politisk Traktat, et Konkordat og en finansiel Overenskomst.

Finansiell Overenskomst.

Til fuld og hel Afgørelse af den Skade, Kirken har lidt ved Tabet af Kirkestaten i 1871 — til Opretholdelse af Den hellige Stols Arbejde, der vokser fra Dag til Dag — og med Statens øjeblikkelige finansielle Situation for Øje — nedsættes den ved Garantiloven stipulerede, af Kirken aldrig hævede Erstatning til 759 Mill. Lire kontant til Ratificeringsdagens Kurs + 1 Milliard Lire i rentebærende Statspapirer — alt skattefrit og frit for Stempelafgift.

*

Pagten træder i Kraft, saasnt den er signeret af Kongen og Paven. Og det betones stærkt i Texten, at det er en venlig Overenskomst, der hviler paa begge Parters gensidige Tillid.

Peter Schindler.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

VI.

Konstantinsbuen.

Konstantin den Stores Triumfbue staar udenfor Forum paa den anden Side af Colosseum, tung og solid og værdig. Den har morsomme Basrelieffer, men de stammer nok fra en nedrevet Trajansbue og fortæller os altsaa ikke noget om den store Konstantin. Men oppe paa Buens »Attika« staar den meget talende Indskrift, Senatet lod sætte dør for 1600 Aar siden, og den maa vi læse:

IMP. CAES. FL. COSTANTINO MAXIMO —
S. P. Q. R. — QUOD INSTINCTU DIVINITATIS
MENTIS — MAGNITUDE. CUM EXERCITU
SUO — TAM DE TYRANNO QUAM DE OMNI
EIUS FACTIONE UNO TEMPORE JUSTIS —
REPUBLICAM ULTUS EST ARMIS—ARCUM
TRIUMPHIS INSIGNEM INDICAVIT.

Saaledes de latinske Bogstaver i al deres højtidelige Værdighed. S. P. Q. R., Senatets berømte Myndighedstegn: Senatus Populus-Que Romanus, »Senatet og det romerske Folk.« Dette værdige Senat altsaa, Republikens og Oldtidens Magthavere, kundgør her for alle Tider, at Hærføren Cæsaren Flavius Konstantin, den meget store, har gjort sig fortjent til denne Triumfbue, fordi han med sin store Hær og med sine retfærdige Vaaben har skaffet Staten (Republiken) Hævn ikke blot over Tyrannen, men over hele hans Parti, og det — det er det allerinteressanteste — »INSTINCTU DIVINITATIS«: ved Indskydelse af Guddommen.

Tyrannens Navn var Maksentius, den næstsidste af Konstantins Rivaler til Eneherredømmet. Sejren var Slaget ved Ponte Molle — Den Milviske Bro — 312. Men om hvilken Guddom tales der? Det diplomatiske Senat bruger ikke Ordet »Gud« men »Guddom«. Saa maa enhver selv om at tænke sig hvilken, hvad enten det nu var den kapitolske Jupiter eller Konstantins Apollo eller Mitra eller.....

Følgen af denne Sejr var meget mere end en Triumfbue: den var det berømte Tolerance-Edikt, som han og Licinius i Fællesskab udstedte Aaret efter (313) i Milano, det, der betyder Ophævelsen af Forfølgelserne og Kristendommens Anerkendelse først ved Siden af, senere over Hedenskabet, og dens næste Følge var Konstantins mest geniale Bedrift, at han ikke blot vælger en anden Hovedstad end Rom, men lader bygge et Ny-Rom, der bliver Konstantins By.

Med Indskriften paa Konstantinsbuen har det værdige Senat skrevet sin og Republikens Dødsdom eller, om man vil, sat Gravskriften over Oldtiden og rejst en Portbue, der fører lige ind til Middelalderen.

INSTINCTU DIVINITATIS.

Hvor altovervældende den guddommelige Medvirken til Konstantins Sejr har præget Sindene gennem 1200 Aar, har vi et vidunderligt Vidnesbyrd om et andet Sted i Rom: oppe i Vatikanet, i den 4de af Raphaels »Stanzer«, den sidste af de Sale, den unge Mester smykkede for Pave Julius II og Leo X før sin Død (1520). Selvom det er Raphaels

Disciple, der har udført det storslaaede Vægmaleri af Konstantins Sejr over Maxentius ved den milviske Bro, er det Mesterhaanden, der har anlagt den dramatiske Fremstilling, det er Middelalderens Opfattelse af Begivenheden, der her har faaet Renaissancens kunstneriske Dragt. Saa imponerende virker dette Historiemaleri, at man uvilkaarlig kommer til at sammenligne det med den pompejanske Mosaik af Alexanderslaget i Napolis Museum og sætter Konstantin ved Siden af Alexander den Store som Historiens andet Overmenneske.

Hele Kompositionen fortæller, hvorledes Kristus selv griber ind og lader Konstantin som en første Korsfarerhelt vinde Sejr over Hedningen Maxentius, der styrtes i Tiberen. Det er det himmelske Syn af Korset med Overskriften »Ved dette skal du sejre«, der driver Konstantin frem. Derfor giver han Soldaterne Kristi Monogram —XR— til Bannermærke. Der er himmelske Hærskarer, der strider med og for ham og nedstyrter hans og Kristi Fjender. Endvidere faar vi at se, at Pave Sylvester døber Konstantin, og at Kejseren til Gengæld skænker Byen Rom til Paven.

Saaledes var Middelalderens Opfattelse af Konstantin og hans Sejr og kunde slet ikke være en anden. Naar man betænker den kolossale Forandring fra at være forfulgt til at blive anerkendt, fra at have levet Livet uden Rettigheder i stadig Kamp og Angst og med Døden for Øje til at faa den fuldkomne Levefrihed, fra at have maattet skjule sine Gudstjenester i Katakombernes Halvmørke til at faa Lov at rejse store pragtfulde Kirker, fra at have været fattig og hjemløs til at blive rig og mægtig, saa man kunde synge Herrens Pris af hele sit Hjerte og lade alt Guld og Sølv tilhøre Ham, der er Herren over alle Jordens Konger og Fyrster, — — ja, saa forstaar man, at det hele maatte se ud som et Mirakel, fuldbyrdet ved Guds umiddelbare Indgriben, og at Hovedpersonen i dette vidunderlige Drama, Kejseren selv, maatte komme til at straa i næsten overjordisk Glans.

Han var lige ved at blive kaldt Helgen. I hvert Fald smeltede han snart i Fantasiens sammen med Karl den Store eller andre kristelige Fyrster. I hans egen Tid bliver de første gyldne Cirkler tegnede til en saadan Helgen-

glorie. Det er Eusebius af Cæsarea, der er Mester derfor, denne Hofbiskop, der var blændet af Tronens Glans, denne arge Arianerkætter, der forøvrigt var en udmærket Fortæller.

Det er ham, der skildrer Konstantins Forberedelse til Slaget: Han var overbevist om, at uden guddommelig Hjælp kunde han ikke sejre, derfor overvejede han, hvilken Gud han skulde vælge, og ved at sammenligne blev det ham klart, at Kristus var at foretrække, derfor gav han sig til at bede til ham. Da lod Kristus ham en Eftermiddag se et Syn, som ogsaa alle Soldaterne i hans Hær iagttog: midt paa Himlen et lysende Kors, over hvilket der var skrevet med græske Ord: »Ved dette skal du sejre.« Samme Nat lod Kristus ham vide i en Drøm, at han skulde lade Soldaterne indridse Kristi Tegn i deres Skjolde. Dette lod han straks ske, og han satte ogsaa Kristi Monogram i Hærens »Labaro«er. Saaledes lod Kristus ham sejre, og taknemlig herover lod han sig undervise i Kristendommen. Legenden om hans Daab af Pave Sylvester er Eusebius uskyldig i. Han fortæller, at Kejseren lod sig døbe paa det sidste, men giver den mærkelige Undskyldning, at han havde opsat det for at kunne døbes i Jordan, hvad ikke lykkedes ham.

Den virkelige Konstantin var imidlertid ikke nogen Helgen. Han var og blev Hedning omtrent lige til det sidste. Som Kejser var han romersk hedensk Ypperstepræst, selvom han samtidig optraadte som en Slags Overbiskop over Kirken. Ogsaa hedenske Forfattere har skildret Toget mod Rom: de fortæller, at det var Apollo, der viste sig for ham, og at Soldaterne saa hans Fader, den forgudede Konstantius Klorus, ride foran dem i Skyerne og vinde Sejren for dem. Instinctu divinitatis kan forklæres paa forskellige Maader.

Men der er noget, der er et meget større Under end det øjeblikkelige Mirakel. Det er den mærkelige Samarbejden af Begivenhedernes Udvikling og et stort anlagt Menneskes Livsførelse. Historiens største Vidunder er udtrykt med Skriftens »Da Tidens Fylde kom« . . . Det, der gør Konstantin enestaaende i Verdens Historie og i Kirkens Sejrsang, er dette iøjnefaldende »Tidens Fylde«.

Han levede som ung Prins ved Kejser Diokletians Hof i Nikomedia. Kejser Diokletian er hans store Læremester, og Konstantin bliver hans Riges Arving.

Diokletian var Soldat fra Isse til Fodsaal. Garderkaptejn, da hans Folk 284 gjorde ham til Kejser. Han er den kraftige Organisator, der med diktatorisk Myndighed skaffer Orden i det vældige Rige. Hans Idé er Organisation: eet fast Imperium — som en Pyramide — hvilende paa en bred Basis, stadig opadstigende mod det ene Toppunkt. En Hærskare af smukt betitlede og rigt dekorerede Funktionærer, den ene over den anden, en veldisciplineret Hær med en Masse Officerer, men een Overgeneral. Han selv, Føreren, Monarken, straalende som en Despot i østerlandsk Pragt. Og Maskineriet virkede en Tid lang udmærket. Der kom Orden i Tingene, Disciplin i Rækkerne, Respekt for Manden. Men som det gaar med den Slags Tvangssystemer: paa Livets Bekostning. Uhyre Skatter. Ingen personlig Frihed. Ingen selvstændig Energi. Og saa snart de højlbetroede Underregenter kom i Strid med hverandre, vaklede Pyramiden. (Sluttes.)

Vor Ungdoms Pinsemøde.

Hvordan gaar det med Pinsemødet? er et Spørgsmaal, som i denne Tid ofte rettes til os, og som der er mange, der venter Svar paa. Hvad vi kan sige, er, at Forberedelserne er i fuld Gang: Nogle af vore bedste Talere har givet Tilsagn om at tale ved Mødet; Programmets Enkeltheder tager efterhaanden fast Form; Festdagens Emblem, tegnet af vor bekendte Medarbejder i Paris, A. Kiærulff, er trykt og kan faas ved alle Kirker. Det koster 1,50 Kr. og giver Adgang til Mødets samtlige Foranstaltninger inkl. Dagens festlige Afslutning i en af Københavns største Sale. Og saa har Biskoppen stillet sin Have i Valby til vor Raadighed; her kan vi holde Friluftsmøde under de mest ideelle Forhold; vi føler os hjemme og er i de smukkeste Naturomgivelser, uden dog at blive forstyrret af fremmede;

der er en naturlig Talerstol og Mulighed for at høre alle Talerens Ord i Havens sidste Krog. Vi har al Grund til at være glade og taknemmelige for Biskoppens saa elskværdige Tilbud.

Da der jo knap er en Maaned tilbage, beder vi *de katolske Hjem i København, der gerne vil have en eller flere Gæster fra Provinsen, snarest muligt at sende Meddelelse herom til Hr. Pater Nøsen, Stenosgade 4, med Opgivelse af:*

- 1) hvor mange man har Plads til,
- 2) om man ønsker, at det skal være unge Piger eller unge Mænd, eller om dette er ligegyldigt,
- 3) tydeligt Navn og Adresse.

D. K. U. F.

Velgørenhedskoncerten.

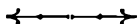
»Ved du en, hvis Hoved kan syv Slags Vrøvl paa een Gang rumme?« Med disse Bøghske Ord i Ørene gik jeg uden Feststemning til Koncerten den 14. April. Billetsalget syntes ikke at være gaaet godt. Men Stemningen blev hurtigt forandret: Folk strømmede til og fyldte Salen, saa der hurtigt ikke var en Plads at opdrive, Siddepladser maatte skaffes og Vinduerne til Gangen aabnes. Det skabte en Del Uro i Begyndelsen, men ellers gik alt programmæssigt. De assisterende var alle i »god Form«. »Stringendo« var vist det flinkeste, den nogen Sinde har været, Seitzberg-Trioen, vel sammenspillet, en god Støtte i den Tonernes Verden, der her fremtrylledes for Tilhørerne. Noval — trods en Forkølelse, der havde truet med at ødelægge Aftenen, som sædvanlig pragtfuld og herligt accompagneret af Carl Vorm. Og sidst, men ikke mindst Kiærulffs varmtføjte og rammende Ord. — Den store Tilstrømning skyldtes til Dels det, at det samtidig var »Stringendo«s Foraarskoncert. De passive Medlemmer skulde have Billetter gratis (ca. 50), men samtidig har »Stringendo«s Salg skaffet mange Tilhørere. Det er umuligt endnu at oplyse om Overskudet, men der er da Haab om 150 Kr. — slet ikke saa lidt i vore Dage. Og saa — Spejderne har tilbudt at spille Charleys Tante et Par Gange til Fordel for samme Sag! Blot vi nu kan skaffe Lokaler! En nærmere Redegørelse af Udbyttet skal af Hensyn til mit tunge Ansvar overfor Publikum senere fremkomme. *Verner Stabehl.*

Bazar

for den nye St. Annæ Kirke.

Vil vi engang naa vort Maal: en Kirke, der svarer til Menighedens stærke Udvikling, maa vi vove et nyt Fremstød igen. Dette skal ske ved en Bazar i Begyndelsen af Oktober Maaned. Vor højærværdige Biskop, der er stærkt interesseret i, at Menigheden paa Amager faar en større Kirke, har beredvilligt overtaget Protektoratet over Bazaren og allerede skænket en Del meget smukke og værdifulde Gaver til Bortlodning ved Lykkesedlerne. Det er særlig den Slags værdifulde Gevinster, vi allerede nu trænger til, for at Lykkesedlerne kan sendes ud snarest muligt. Ellers vil ogsaa den mindste Gave være os kjærkommen. Det er vort Haab, at der igen vil findes Venner, der vil hjælpe os til at komme vort store Maal et Skridt nærmere.

Præsterne ved St. Annæ Kirke.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Malines, Belgiens Ærkebispesæde, har man en meget berømt Organist, Flor Peeters. Det hørte til Kardinal Merciers sidste Embedshandlinger at ansætte ham ved sin Domkirke. Han er endnu en ganske ung Mand, men skal være et Fænomen som Orgelspiller, og han har givet Koncerter i snart alle Europas Lande. Ved et Besøg i Averbode har vor Biskop hørt Peeters spille der paa Abbediets berømte Orgel. En Følge af dette Møde er blevet, at denne Orgelvirtuos nu gæster København. Fredag den 19. ds. spiller han i Frue Kirke, og i den kommende Uge giver han Koncerter i St. Ansgars Kirke og i Sakramentskirken, hvorom der paa andet Sted i Bladet meddeles nærmere.

Randers. Menigheden i Randers har mistet en af sine førende Personligheder gennem mange Aar, Fabrikant Carl Melchior, der den 11. April afgik ved Døden 74 Aar gammel. Den afdøde var født i Nærheden af Trier og kom 18 Aar gammel til Danmark. I Randers har han boet i 47 Aar, hvor han drev en stor Forretning og var en meget anset Mand, en Tid ogsaa Medlem af Byraadet. Han var Medlem af Forvaltningsraadet for den katholske Menighed og har igennem de mange Aar ydet Menigheden i Randers virksom Støtte. Hans Kærlighed til Kirken var stor. Ved hans Begravelse, der fandt Sted under stor Deltagelse, udtalte Pastor Osterhammel iflg. Randers Amtsavis: »Hver By forandrer sig i Løbet af mange Aar, og saaledes gaar det ogsaa med Menneskene.

Der er nogen, der lever Livet i Stilhed, medens andre er mere fremtrædende Personligheder. En saadan fremtrædende Personlighed var den afdøde. Han var dygtig og energisk, og han elskede denne By, som han kom til at leve Størstedelen af sit Liv i, højt, og her kom han til at udrette sin Manddomsgerning. Ikke alene i det Ydre, men ogsaa i sit Indre var Melchiors en Personlighed. Han elskede sin Kirke, hvor han hver Søndag deltog i Gudstjenesten, og han elskede sit Hjem med alle sine Kære.« Den afdøde efterlader sig Enke og ti Børn. *R. I. P.*

Norge. I sidste Nummer af »St. Olav« har den apostoliske Administrator Mgr. Offerdahl offentliggjort en Meddelelse om, at der er stiftet en egen Menighed paa Stabekk. Menigheden, der bærer Navnet »Jesu Hjertemenigheden«, omfatter Herrederne Bærum og Asker. Til Sognepræst er udnævnt Pastor Bernard Dülmer af Jesu Hjertepatrenes Kongregation. — Desuden meddeler Administratoren, at han sammen med Vikariatssekretæren Dr. Sund har været i Audiens hos Kronprins Olav Dagen før dennes Bryllup og har overrakt ham et Billede af Hellig Olav, skænket af Norges Katholikker. »De kongelige høiheter takket hjertelig for gaven, en takk som her ved sendes alle bidragydere. Billedet var utstillet et par dager i forveien i St. Olavs prestegård, og alle som så det, var vel fornøiet med hr. maler Gösta af Geijerstams arbeide. Omkostningene er dækket.«

Rom. Direktøren for Vatikanets Mønt- og Medaljesamling er nu i Færd med Arbejdet paa Vatikanets Frimærker og Mønter. Saa snart Laterantraktaten er ratificeret, vil der blive udsendt Frimærker med Pavens Billede. Senere vil der komme Frimærker med Gengivelse af de berømteste Kunstværker i Vatikanets Samlinger. Ogsaa særlige Penge vil blive præget, dog ikke i nogen stor Mængde.

Frankrig. Resultatet af de lange Forhandlinger om Anerkendelse af Missionskongregationerne blev, at Deputeretkammeret vedtog Anerkendelsen af ni Kongregationer: Søstre af Jesubarnet (fra Puy), De hvide Fædre, Maristerner, Picpus-Fædrene, de kristelige Skolebrødre, Søstre af Vor Frue af Apostlene, Afrikamissionen i Lyon, Orientionmissionærerne (Kapucinere) og Franciskanerne. Der var ved Afstemningen 70—100 Stemmers Flertal.

Nordamerika. De fornedede Staters Handelskammer har udsendt en Statistik, der slutter med 1926. Den viser, at der i Aarene 1916—26 blev bygget 1856 nye katholske Kirker i Staterne. samtidig voksede Katholikkernes Tal med 2,883,188. Alene i Staten Pennsylvania blev der i de ti Aar bygget 319 nye Kirker og i New York 267.

Sanct. Andreas Kirke — Ordrup.

Tirsdag den 23. April 1929 Kl. 8

PALESTRINA - KORET.

Dirigent: Mogens Wöldike.

Tekstprogram, gældende som Adgangskort, 2 Kr.

Faas i St. Andreas Præstebolig, Ordruphøjvej, Ordrup, hos Urmager Hylleholt, Jægersborgallé 20, i St. Ansgars Boghandel, Ørstedesvej 10, og i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3.

S.M.D.M. Foraarsfesten afholdes St. Bededags-Aften, Torsdag den 25. April Kl. 8 i Skolens Lokaler, Boycesgade 8 A. — Smørrebrød, Øl, Kaffe Kr. 1,50 for Medlemmer, Kr. 2,00 for Gæster. Optræden af den kinesiske Illusionist **Lai-Fun**. — Alle Medlemmer bedes møde. Tidligere Elever er hjertelig velkomne. Styrelsen.

St. Josefs Gilde.

Brdr. bedes erindre Fælleskommunionen Søndag den 21. — 4. Kl. 8 Morgen i Sankt Ansgars Kirke.

P. B. V.
Rud. W. Kragh,
Sekretær.

Det katholske Israels Gilde.

Tirsdag den 23. April Kl. 8 i St. Josefs Skole, Nørrebrog. 27A¹. Oplæsning m. m. Da det er sidste Møde i denne Sæson, og der er en Del at tale om, bedes Medlemmerne møde fuldtalligt.

St. Ansgars Kirke, Mandag d. 22. April Kl. 8.

Sakramentskirken, Onsdag d. 24. April Kl. 8.

DEN BELGISKE DOMORGANIST FLOR PEETERS.

Orgelkoncert. — Paa Programmet: *Bach, Pescetti, Dacquin, Franck, Vierne, Widor, Dupré, Peeters.*

Program, gældende som Adgangskort, 2 Kr.

faas hos Kirkernes Præster, paa Menighedskontoret Bredgade 64 (1—4) Palæ 3762 — i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3 (V. 3930) og i Sct. Ansgars Boghandel, Ørstedesvej 10 (V. 3773).

NB. Vi gør opmærksom paa, at de to Programmer er helt forskellige.

En Portion af Kozlowskis Familielegat

for ubemidlede ugifte Kvinder eller Enker af de katholske Menigheder i København og Frederiksberg er blevet ledig. Ansøgninger maa indsendes inden 15. Maj d. A. Skemaer udleveres og afleveres i lukket Konvolut paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (1—4, Lørdag 1—2, Mandag lukket).

Det katholske Børnehjem i Nakskov.

Postgiro No. **20613**. Porto kun 5 Øre. Vær venlig at indsende haardt tiltrængte Bidrag, de være sig nok saa smaa. Blanketter faas paa ethvert Postkontor.

Kirkelig Kalender.

21. April 3. Søndag eft. Paaske. Josefs Værnefest.	28. April 4. Søndag eft. Paaske.
22. — M. Soter og Cajus, Pa- ver og Martyrer.	29. — M. Petrus Martyr.
23. — Ti. Georg, Martyr.	30. — Ti. Katharina af Siena, Jomfru.
24. — O. Oktav af Josef.	1. Maj O. Filip og Jakob, Apostle.
25. — To. Markus, Evange- list. Bededag.	2. — To. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.
26. — F. Marias Bebu- delse.	3. — F. Korsets Genfin- delse.
27. — L. Peter Canisius, Be- kender og Kirkelærer.	4. — L. Monica, Enke.

Ugens Messebønner.

21. April. Josefs Værnefest (N.-M. 891, G.-M. 422). Ihukommelse af 3. Søndag efter Paaske (N.-M. 583, G.-M. 422). 3. Anselm (N.-M. [42], G.-M. [42]; kun i stille Messer). Slutnings-evangeliet er Søndagens (N.-M. 885, G.-M. 426).
22. April. Soter og Cajus (N.-M. 879, G.-M. 713). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 891, G.-M. 422). 3. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
3. April. Georg (N.-M. 880, G.-M. 714). 2. og 3. som den foregaaende Dag.
24. April. Oktav af Josef. Samme Messe som 21 April. Ihukommelse af Fidelis (N.-M. 881 og [15], G.-M. 714 og [15]).
25. April. Markus (N.-M. 882, G.-M. 715). Hvor der holdes Procession, læses Bededagens Messe N.-M. 594, G.-M. 434).
26. April. Marias Bebudelse (N.-M. 858, G.-M. 697). I stille Messer: Ihukommelse af Cletus og Marcellinus (N.-M. 885 og [27], G.-M. 718 og [27]).
27. April. Petrus Canisius. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], Oration [158]; G.-M. [42], Oration 718).

3. Søndag efter Paaske.

Rosenkranskirken. Kl. 6¹/₂, 8¹/₂ og 11¹/₂ stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe og Meddelelse af Firmelsens h. Sakramente. Kl. 5 Prædiken, Te Deum og sakramental Velsignelse.

Sakramentskirken Mariæ Bebudelse: Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse.

Aftenandagten bortfalder.

St. Antoni Kapel: Mariæ Bebudelse: Messe Kl. 9.

St. Knuds Skole, Stenosgade 4.

Torsdag d. 25. April Kl. 7¹/₂ Aften holder Forfatteren Kommune­lærer Emil Nielsen et Foredrag i St. Knuds Sal om »Dansk Fauna og Flora i Lysbilleder«. Alle Elevernes Forældre og for­henværende Elever indbydes venligst. Adgang gratis.

Vor kære Mand og Fader,

Fabrikant **Carl Melchior**,

døde stille i Dag.

Randers den 11. April 1929.

Paa Børns og egne Vegne,
Christine Melchior.

PREMÆDSPROGFRYKKERIET »ATHÈNE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Amsgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Kouvolut) til Udlandet 20 Kr. narligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 17.

Søndag den 28. April.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne. — Romerske Skitser. — † Kardinal Francis Aidan Gasquet, O. S. B. — Sekularfesten. — Benediktus-Festerne. — Katholsk Ungdoms Landsmøde. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

15. Om Kirken.

Den hellige *Cyprian* giver os i nogle af sine Breve en Skildring af Kirken, idet han fremhæver, hvad Kirken er, og hvem der hører til Kirken.

»Vor Herre, hvis Bud og Forskrifter vi maa rette os efter, siger i Evangeliet, idet han bestemmer Biskoppens Værdighed og Ordningen (Forfatningen) i sin Kirke: »Jeg siger dig, du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal aldrig overvælde den; og dig vil jeg give Himmerigets Nøgler, og hvad du binder paa Jorden, skal ogsaa være bundet i Himmelen; og hvad du løser paa Jorden, skal ogsaa være løst i Himmelen.« Fra dette Bud og denne Anordning stammer i Tidernes Skiften og Rækkefølge Biskoppernes Embedsstilling og Kirkens Indretning, saaledes at Kirken er grundlagt paa Biskopperne, og enhver kirkelig Handling ledes og dirigeres af disse Forstandere. Da dette er anordnet ved gud-

dommelig Lov, saa undrer det mig, at nogle har dristet og formastet sig til at skrive til mig i Kirkens Navn, eftersom Kirken dog bestaar af Biskoppen, Presbyterne (Præsterne) og af alle dem, som er forbleven trofaste. Thi det skal ligge fjernt fra mig, og Guds Barmhertighed og uovervindelige Magt maatte aldrig tillade det, at man kalder de frafaldnes Tal for Kirke, idet der jo er skrevet: Han er ikke de dødes, men de levendes Gud (Luk. 17, 10). Vel ønsker vi, at alle skal naa Livet, og vi raaber i vore Bønner og Sukke, at de maa vende tilbage til deres forrige Tilstand. Men hvis nogle af de frafaldne vil udgive sig for at være Kirken, og hvis Kirken i Virkelighed bestod hos dem og i dem, hvad skulde vi da gøre andet end bede dem om, at de godhedsfuldt vil optage os i Kirken? Det er altsaa nødvendigt, at de, som er kommen til Erkendelse af deres Fejltrin, beder Vor Herre om Tilgivelse og i Ydmyghed og Beskedenhed kaster sig ned for den Almægtige, men ikke skriver Breve i Kirkens Navn, men at de tværtimod maa vide, at de skriver til Kirken.« (*Cyprian* 33. Brev.)

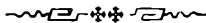
Herren siger i Evangeliet, da flere af hans Disciple paa Grund af hans Tale havde forladt ham, henvendt til Apostlene: »Vil maaske ogsaa I forlade mig?« Men Petrus svarede og sagde: »Herre, til hvem skulle vi gaa? Du alene har det evige Livs Ord, og vi tror og véd, at du er den levende Guds Søn« (Joh. 6, 67—69). — Her taler Petrus, paa hvem Kirken er bygget, og han lærer og viser i Kirkens Navn, at, selv om en Skare af trodsige og hovmodige Mennesker skiller sig fra Christus og forlader ham, viger Kirken alligevel ikke fra ham, og at Kirken er de Mennesker, som flokkes om Præsterne, og den Hjord, som er tro mod deres Hyrde. Du maa altsaa vide, at Biskoppen er i Kirken og Kirken i Biskoppen, og at den, som ikke er med Biskoppen, heller ikke er i Kirken, og at de forgæves holder sig for at være i Kirken, som, uden at være i Fred med Guds Præster, hemmeligt søger at staa i Samfund med nogle af Kirken; thi Kirken, som ene er den katholske Kirke, er ikke delt og splittet, men derimod forenet og bundet sammen ved

Præsternes Kit, som staar i Samfund med hinanden.«
(*Cyprian* 66. Brev. 8.)

Jeg kommer da i Tanker om en Gudstjeneste i St. Knuds Kirke i Odense (December 1924), hvor en af Folkekirkens mest fremtrædende Theologer talte om de forskellige »Kirkeafdelingers« Forening i Troen. (Jeg var personlig tilstede med en af vore Kirkeforstandere.) Taleren omtalte de forskellige Bestræbelser for at opnaa denne Enighed. Den første Bestræbelse udgik fra den store anglikanske Kirke, som betragtede sig som Kirkens Midtpunkt, med den katholske Kirke ved sin højre Side og de lutherske Kirkesamfund ved sin venstre Side. Dens Bestræbelse var at give alle Kirker sande Biskopper (ud fra dens Forudsætning, at de havde sande Biskopper —). Theologen tilføjede: thi det er jo sandt: har man Biskoppen, saa har man ogsaa Menigheden. Da Taleren senere hen omtalte de Bestræbelser, som man gjorde sig fra anglikansk Side i Aaret 1923 for at sende en Biskop for at vie de fem nye Biskopper og derved give den danske Folkekirke rigtige Biskopper, udraable han, — der i Talens Løb havde erklæret, at den danske Bispekæde var brudt, og at man ikke havde Stamtavlen men Apostlene i Orden —, »men Gud ske Lov, at vor Øvrighed ikke gik ind paa dette Tilbud«!

Hvor godt er det at vide St. Cyprians Ord, at »Biskoppen — Petrus, paa hvem Kirken er bygget — er Kirken, og at Kirken er Biskoppen«!

Josef Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

af *Johan Johnsen.*

Søndagen *Misericordia Domini*, 11. april, 1529 sad Lage Urne til bords i bispegaarden med sin lensmand paa Selsø, Niels Lunge, der kunde bekræfte sandheden i ordsproget:

»Det er godt at have bispens til morbror«; thi sit ægteskab med Roskildebispens søsterdatter, Karen Rosengaard skyldte han nok sit rige len som sin plads i rigsrådet. — Rimeligvis spiste bispens kansler ogsaa med, da han skildrer os denne middagsstund, hvor en mild forårsregn pludselig strømmede ned, som de sad ved maaltidet.

Maaske har bispens blik hvilet paa den smalle strimmel kirkegaard foran domkirkens høje sydmur, eller det vandrede ud over den store gaardsplads mod syd med det kamtakkede porttaarn; i alle tilfælde udløstes hans gode humør i improvisation:

Tørstende agre beruser Vor Herre med strømmende byger,
Skoven han pryder med løv, engen med duftende græs!

Det er, som skuede han gennem de røde mure ud over:

.... Sjælland, den blomstrende ø,

den, Roma havde skænket ham:

som min herlige lod!

Hvor elskede han ikke denne ø, i fredens stille dage:

Smykt med byer og borge den er, og den flyder med rigdom,
bugner af frugt og af kvæg, vilddyr og fisk uden tal.

Og dobbelt inderligt elskede han den i ødelæggelsens tider:

Men ak, hvor skælver den nu under krigens den blodige
svøbe!

Ræk dog fra himlen herved, o Kriste, din hjælpende
haand!

Mangen lønlig krog kendte den flittige tilsynsmand i sit kære bispedømme — hengemte idyller som Tollerup ved Liseleje ude paa Halsnæs mellem Roskildefjord og Kattegat, hvor Æbelholt kloster alt i hellig Vilhelms dage ejede jordegods og skov. — Bag Hyllingebjergerne med den vide udsigt ligger den lille landsby, og kan hændes, han kom derud fra sin store hovedgaard i Ramløse ved Arresø eller under vejs paa visitats fra »St. Margrethe« i Melby til Toverup yderst paa Halsnæs. Medens lungerne da fyldtes af havets salte aande, har skærsommerdagens liv i landsby og paa gyldne agre, i grønne enge og lyse egeskove frydet hans blik, og han kom de mørke vinterdage i hu derhjemme i bispegaarden eller i vinterstuerne ude

paa Bistrup; med sin fine, aabne sans for naturen nød han rejselivets glæde og fæstnede den i ord:

Hjemme jeg tænker paa Gud, som kiddet jeg tumler paa
landet,
glad ved den rislende bæk eller den blomstrende eng.

Og aandfuldt har professor Daa kaldt herregaarden Bolderup i Ottestrup sogn, Slagelse herred, for Lage Urnes »Tusculanum«. Her sad bispen en sommerdag bøjet over »Wandalia«, et historieværk af hans ungdoms beundrede lærer, Albert Krantz, og et sted i 12. bogs 52. kapitel førte ham disse linier i pennen:

Byerne drøner af vaabnernes gny, men paa markernes grønsvær
vinker en fredelig fryd, kvæger en glædelig ro.

Under læsningen er minderne om timerne foran lærerens kateder i Rostock strømmet ind over ham, minder om de varme, indtrængende ord, hvormed Albert Krantz lagde sine disciple de guddommelige sandheder paa hjerte, saa de havde set kirkens herlighed. — Og den smilende sjællandske natur omkring ham stemte hans sind, saa han oplevede et af disse sjældne øjeblikke, hvor fortids minder smelter sammen med den nærværende idyl og udløser en smuk og frugtbar tanke, der glæder hjertet. —

Og ved bispegaardens middagsbord er det, som vi i en lysning skimter det elskværdige hjemmemenneske, der ejede det opladte sind for naturlivet derude, og som nu sad og hyggede sig med sin kære søsterdatter Karens mand. Stærkt slægtsbunden var han alle dage; det laa de Urner i blodet.

Denne middagsscene i Roskilde bispegaard er vist den sidste idyl før omvæltningen, vore kilder har bevaret.

18 dage efter, torsdagen 29. april, døde Lage Urne paa Bistrup, efter at han om mandagen havde gjort sit smukke testamente, der begynder: For den skrøbeligheds skyld, som vi, Lage Urne, med Guds naade biskop udi Roskild, fornemmer udi denne verden, skikker vi udi Jhesu navn vort testamentum af det, som Gud den Almægtigste i sin store naade har forlenet os med. Først befale vi vor usle, syndige sjæl til den himmelske kejserinde Jomfru Maria, hendes benedide moder Sancte Anne, Sanctis Lucio, Martyri, Andreæ Apostolo et Michaeli Archangelo.

Biskoppen blev kun c. 63 aar gammel. Povel Helgesen

fortæller, at han døde i sin kraftigste alder af en betændelse i luftrøret eller struben efter fem dages sygeleje. Povl Helgesen kalder ham en herlig mand, der ved sin lærdom, veltalenhed og sædelige alvor overgik alle rigets bisper. Ganske vist anker han over biskoppens stolthed over sit adelskab, men slutter han: »Efterdi dette er en menneskelig svaghed, tror vi med skyldig fromhed, at den er blevet ham tilgivet af ham, til hvis væsen det hører at vise barmhertighed og skaansel.«

Det er samtidens vidnesbyrd, at Lage Urnes hele fremtræden indgød en overordentlig ærefrygt. Han tilhørte landets ældste adelsslægt, de stolte, de stille Urner — et fornemt væsen var ham i kødet baaret, og saa havde han vel ikke for intet færdedes ved pavens og kejserens hof og livet langt paa kongeborgen. Da han i sin ungdom laa ved selve kuriens højskole i Roma, havde han haft rig lejlighed til paa nært hold at studere den ypperste mester i ceremoniellets kunst, som vel nogen tid har sidet paa St. Peters stol, den desværre i saa mange andre henseender sørgeligt navnkundige Alexander VI; thi hvad man end kunde sige denne simonist paa: hans fremtræden i tronsal som ved alter indgød ærefrygt og beundring.

Povl Helgesen har muligt som mange andre — maa- ske til hans ubevidste ærgrelse — uvilkaarligt følt sig imponeret, naar han stedtes til audiens hos den sidste Roskildebisp, hvis fornemme tilbageholdenhed udadtil godt kan finde sin naturlige forklaring som resultatet af slægts- arv og omgivelser. Om biskoppens væremaade skæmmedes af selvbevidst stolthed, maa staa for den djærve karmelitermunks egen regning. Hans skarpe tunge og hvasse pen var ikke kirkens stormænd gode. Vel ramte hans skaanselsløse kritik ofte det rette, men man kan tvivle om nogle af hans dommes gyldighed. —

I domkirken St. Laurentii kapel stedtes Lage Urne til hvile, vist ved sin moders side; hun døde 1518 i Roskilde, hvor hun maaske har tilbragt sin livsaften hos sønnen i bispegaarden. I testamentet skænkede han kapellet »vor Dammask Kiortell thill enn Hagell oc alt andet thill et helt meszerede.«

Paa hans gravsten, hvor der var indhugget en bispe-

hue og krumstav samt ørnkloen fra Urnernes vaaben-skjold, stod opfordringen: »Beder for ham« og ordene af 56. (57.) salme 2. vers: »Forbarm Dig over mig, Gud; thi paa Dig haaber min sjæl!« og tolderens ord ved templets indgang i Luc. 18, 13: »Gud vær mig arme synder naadig!«

Senere flyttedes stenen til højkoret og havnede i Vor Frue kapel for fuldstændig at forsvinde, da dette nedbrødes 1772.

Fyn er det land, hvor min vugge stod —

Lage Urne var Fynbo. Hans fader, »Store Hr. Jørgen« til Brolykke og andre herregaarde, var hovedrig, og samtiden holdt ham for en lærd mand. Noget i retning af, hvad Asser Rig og Fjenneslevlille var for det 12. aarhundredes Sjælland, var hr. Jørgen og Brolykke for det 15. aarhundredes Fyn.

I tre ægteskaber havde han sytten børn. Med sin tredie hustru, Kirstine Krumstrup, havde han ni børn, og Roskildebispen var hendes tredie barn, født senest 1468 paa Brolykke. Maaske det var domprovsten i Odense, hans egen broder, mester Hans, der døbte ham i Viby, hvis kirke bispen i sit testamente efter tidens fromme sæd skænkede en sølvkalk som sjælegave.

Kirkens rigdomme og det højere præsteskabs store indflydelse paa statsstyrelsen fristede i de tider ofte de adelige fædre, saa de valgte præstestanden for deres yngre sønner. Vi har dog ingen grund til at skyde hr. Jørgen en saadan beskyldning i skoene. Har han bestemt sin søns fremtid, faldt det da heldigt ud; thi Lage Urne blev ikke nogen lejesvend. Hr. Jørgen døde forøvrigt 1480, og om et saadant dødsfalds betydning for en søns valg af livsbane har vi eksempler nok i kirkens historie.

Mere lige til er det dog at slutte fra aanden i barn-domshjemmet derude paa Hindsholm. Hans moder var sikkert en from kvinde, og hun maa ogsaa have været en god moder for den store flok af stifbørn og egne børn, der færdedes i dette hjem, som prægedes af Urnernes stærke sammenhold. Det tjener hende og stiftsønnen dom-

provst Hans til lige megen ære, naar han testamenterede »min kære moder, fru Kirstine Urne, en lybsk gylden oc en bønnebog oc en krønike«. — Hjemmet paa Brolykke skænkede Danmark tre af tidens bedste kirke-mænd, en af de yngste døtre var nonne i Maribo, og flere af de øvrige børn fandtes tro under omvæltningens svære trængsler, hvor de ikke fornægtede kirkens gamle bekendelse.

Tidlig i 1496 var mester Lage Urne atter i fædrelandet efter udenlandsfærden og søgte vel først hjemmets arne, moder og søskende, og Odenseprælaten har uden tvivl været tilfreds, da han i sin yngre broders statelige skikkelse saa den formfuldendte verdensmand.

Han var Fynbo — næsten Odensianer, og det er folk med foretagsomheds aand. Ikke for intet blev den første bog i Danmark trykt i Odense, og aarhundreder efter tændtes her landets første gasblus og elektriske lampe. I visse henseender kan man spore Fynboen i Lage Urne, forsaavidt som adelskulturen, høynet ved paavirkningen fra den store verden, hos ham smeltede sammen en udpræget sans for hygge og skønhed. Ogsaa lune ejede han. Bispedømmernes synodalstatutter ligner efter sagens natur hinanden; men der kan i Lage Urnes af 1517 glimte et vist lune frem. som naar han fordrer, at præsterne skal bruge missalet under messen og ikke maa staa, som om de læste ordene ud af luften! — Fynboen siges at sky udprægede standpunkter; det er træffende bemærket, at i vore dage er hans politik helst moderat, og at han befinder sig kirkeligt bedst hjemme blandt Grundtvigianerne. I sin politik som statsmand og kirkehøvding evnede Lage Urne at gaa endog meget langt ad forhandlingernes vej, hvad der ingenlunde vil sige, at hans kirkestyre manglede fasthed. —

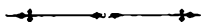
Efter sin hjemkomst forlod Lage Urne sit fødestift og knyttedes til Roskildekirken. Vi træffer ham paa Ringsted landsting 16. marts 1496, hvor han som offentlig notar udfærdigede et vidne om en retshandling, hvorved Roskildebispen gjorde sin fordring gældende vedrørende bispestolens rettigheder til Københavns slot og by. Det var en

slags »romersk spørgsmaal« i sjællandsk format. Bispestolen havde vel »laant« kronen København i fædrelandets onde dage, men gav aldrig afkald paa sin lovlige ejendomsret.

1497 blev Lage Urne kannik i Roskildekapitlet og biskop Niels Skaves official, hvorved ægteskabssagerne lagdes under hans jurisdiktion. Omkring aarhundredeskiftet tog han doktorgraden i kirkeret, og 1503 kaldtes han til kantorembedet, det laveste af kapitlets fire prælaturer, der gav ham ret til at bære cappa magna. Som kantor var han tillige provst i et af Sjællands fire provstier og havde visitatspligt overfor kirkegods og regnskaber i sit provstis sogne.

Som kantor havde han ansvar for domkirkens gudstjenester. Han skulde vaage over paasketavlens udregning; paa denne tavle var alle kirkeaarets fester opført. Paa en tavle i koret skulde uge for uge meddeles, hvad hver prælat og kannik havde at udføre. Kantor maatte sikre sig, at nekrologiets talrige sjælemesser blev læst til de fastsatte tider ved det dertil bestemte af domkirkens halvhundrede altre. Og erindrer vi, at der foruden biskoppen var fire prælater, 36 kanniker og 45 vikarer, saa forstaar man, hvor indviklet det alene kunde være at udregne tavlen for den daglige messelæsning. Thi selv om præster dengang langt fra daglig læste messe, saa skulde dog de talrige stiftede og bestilte messer holdes. Dertil kom de andre tjenester og processionerne. Kantor skulde saaledes personlig lede korbønnen, naar han var i residensen; det var ham, der skulde istemme salmerne, hymnerne og antifonerne, ligesom han skulde paase, at kordrengene og, hvad vi vil kalde præsteseminariets elever, de unge theologer blev rettelig underviste i den liturgiske sang. — Ganske vist ydedes der kantoren en væsentlig hjælp af forstanderen for vikarernes kapitel; men kantoren havde dog hovedansvaret for, at alt skete sømmeligen og med orden. (1. Kor. 14,40). —

(Fortsættes).

Romerske Skitser.

Af cand. mag. *Paul v. Hedemann.*

VI. Konstantinsbuen.

(Sluttet.)

Diokletian blev først paa sine gamle Dage Kristenforfølger. Da Magtsygen slog sig paa Hjernen. Da han blev angst for, at der skulde være en Magt i Riget, større end hans. Og da han, den stærke, lod sig ophidse af ærgerrige Raadgivere, særlig af den blodtørstige Galerius. Betegnende nok var det i Hæren, den store Brand brød ud. Man fortæller, at under en Oftring havde en Soldat gjort Korsets Tegn. Oftringen mislykkedes, Soldaten fik Skylden, og den Gnist var nok til at lade Flammerne bryde ud. Det blev den mest vanvittige af alle Forfølgelserne; ikke blot Biskopperne, men alle Præster, ja alle Menighedsmedlemmer, Mænd, Kvinder og Børn blev slæbte til Retterstederne. Kirker og deres Inventar brændtes, Ejendomme konfiskeredes. Det var i Aarene 302—305.

Dette oplevede Prins Konstantin. Ogsaa hans Navn maatte skrives under Edikterne. Han selv saa til — og ventede.

Han lærte meget i Nikomedia. Disciplinens Nødvendighed. Og at det var til Gavn for Rigets Fasthed, at Hovedstaden ikke var Rom. Som Diokletian foragtede han Senatet. Han havde ogsaa lært at se Diokletians og hans Systems Mangler. Konstantin var en langt klogere Menneskekender. Han forstod at skjule sine Tanker under en Maske af Venlighed mod alle. Men han stolede kun paa sig selv.

Konstantin sad inde med, hvad de fleste af hans Auguster og Cæsarer savnede: en fin gammel romersk Kultur. De andre var Soldater fra Provinserne, stærke og sunde, men brutale og ubeherskede. Konstantin var altid den kloge, fine og beherskede Romer. Den store Politiker. En af Verdens største.

Og saa var han med de dybeste Hjerterødder sine Forældres Søn. Hans Moder var den fromme kristne Helena. Med hende var han i det hellige Land, hvor hun fandt Frelserens Kors. Hans store Forkærlighed for de Kristnes

Tro bundede i hans Kærlighed til Moderen. Hans Fader var den ædle Konstantius Klorus, Galliens dygtige Regent. Konstantin elskede og ærede denne retfærdige Fader, hvis Styre var en Cæsar værdig, denne udmærkede General, der forenede den romerske Disciplin med den højeste Dannelse, og som var afholdt af alle sine undergivne. Selv havde han den samme Lykke: det fine Menneskes Evne til lige saa lidt at undervurdere andre som at overvurdere sig selv. Alle kunde lide ham, fra den ringeste Soldat til Kejseren selv, ved hvis Side man altid saa Konstantin.

Een Fjende havde han. Det gjorde ham klar og stærk. For Konstantin var den klogeste. Det var Galerius, Kristenhaderen. Og af det Fjendskab lærte han at beundre de Kristnes moralske Kraft og Sammenhold, og at se, hvor hadede de hedenske Førere var af deres Soldater, der i stort Tal flygtede til Gallien. Han saa tydeligt, at Galerius's grusomme Uretfærdighed udsugede Rigets bedste Kræfter, og at Fremtiden var de Kristnes.

Da Diokletian var død, havde Galerius naturligvis den største Lyst til at rydde Konstantin af Vejen, men han turde ikke lægge Haand paa ham. Saa kom Lejligheden. Konstantin Klorus blev syg og sendte Bud efter sin Søn. Hvad om Galerius nu kunde lade ham ombringe under Vejs. Der kan jo hænde saa meget. Han giver ham alt-saa med Glæde den ønskede Rejsetilladelse og forbereder hemmeligt hans Forfølgelse. Men Konstantin afventer ikke den næste Dag. Bryder op om Natten og faar Forspring. Det første Hvilested, hvor han opdager Galerius's Stafetter, lader han disses Hestehaser overskære, — og saaledes naar han fri og frank til Gallien, hvor Tropperne udraaber ham til som deres Imperator at føre dem mod Rom.

Men — siger en af hans Levnedstegnere — det blev ikke sidste Gang, Konstantin overskar Akillessenerne paa sine Modstandere. Det var altid hans kloge Politik at komme Medbejlerne i Forkøbet. Og saa betænkte han sig ikke paa Midlerne. Mere Helgen var han ikke. I det allersidste Opløb — efter 312 — lod han baade en Svigerfader, en Svoger, en Søn og en Hustru rydde af Vejen for sin Politik's Skyld.

Det er mellem Galliens Tropper, han bereder sin og Rigets Fremtid. Officerer og Soldater var næsten alle Kristne, og Hedningerne iblandt dem havde intet imod, om deres Kejser var Kristen. Havde ikke Septimius Severus dyrket Serapis, Eliogabal Mitra, og Alexander Severus Kristus selv? Det var ikke mere nu som tidligere, at en Romer kun kunde dyrke de kapitolske Guder. Tværtimod. Og dertil kom jo, at hans Medbejlere optraadte som Kristendomsfjender. Først Galerius. Og efter hans Død 311 Maxentius.

Det var altsaa en Følge af den naturlige Udvikling af Begivenhedernes Gaug, at den kloge og i sit Sind kristenvenlige Konstantin, der ikke kunde andet end se, at Fremtiden var paa de Kristnes Side, at han for at opmuntre sine Soldater til at gaa mod Rom lod dem forstaa, at det, de skulde kæmpe for, var deres egen Tros Sejr.

Det var derfor, han lod dem kæmpe under Kristi Navnemærke.

Af personlig Overbevisning, forenet med en rigtig Politik.

Meget muligt, at han ogsaa i Drømme har set det, han vaagen higede imod.

Og under det Mærke sejrede han.

INSTINCTU DIVINITATIS.

Forsynet brugte ham. Han kunde bruges. Han og ingen Anden.

Og han lod sig bruge. I Tidens Fylde.

Derfor er 312 og 313 de store lyse Aar i Oldkirkens Historie. I de Aar fuldbyrdede Konstantin sit verdenshistoriske Kald.

.....

Jesu Kristi Legeme laa i Jerulemsgraven i tre Dage. Men opstod paa den tredje Dag.

Jesus Kristus kom til Rom — for atter at korsfæstes. Han gjorde sig til eet med Menigheden i Rom. Dette Kristi Legeme laa tre Aarhundreder i Graven, i Lidelsens og Kampens Gravmørke. I Martyriegraven. I Katakombegraven.

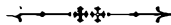
Men opstod i Gryet, da de tre Aarhundreder var omme. Dette er Miraklet. INSTINCTU DIVINITATIS.

Konstantin den Store er ikke en Engel, der stiger ned

fra Himlen for at skabe en Kirkestat. Han er heller ikke en Østerlandsk Despot, der fabrikere en Statskirke for at gavne sig selv og andre mægtige. Men hans Sejr ved den milviske Bro og hans Friheds Edikt fra Milano bringer det Liv frem for Dagens Lys, der efter Guds Villie og med hans Naade havde vokset sig stærkt i den romerske Jord i de Aar, der var forløbne siden Apostlenes Dage.

Vaaren er kommet til Landet. Blomsterne er komne til Syne, og Turtelduens Røst er hørt.

Og saa behøver Rom ikke mere hverken et Senat eller en Kejser: det Dynasti, der skal raade fra den evige Stad i den næste Tidsperiode, staar rede.

† Kardinal Francis Aidan Gasquet, O. S. B.

I en Alder af 82 Aar har en af det hellige Kollegiums mest særprægede Skikkelser lukket sine Øjne i Rom, omgivet af sine Ordensbrødre og styrket med en særlig Velsignelse fra Den hellige Fader, hvis intime Ven han gennem mange Aar har været, idet Kard. Gasquet som Den hellige romerske Kirkes Arkivar og Bibliothekar allerede tidligt kom i nært Samarbejde med den daværende Chef for Vatikanerbibliotheket, Mgr. Ratti.

Kardinalens Død vækker Sorg viden om.

I St. Peter i Rom, paa Monte Cassino og i Downside Abbey, i San Callisto og i Westminster holdes Sjælemesser for en Mand af en usædvanlig sund Karakter og af et sjældent Format. Om det saa er det engelske Kongepar, har de sendt Kondolencebudskab. Historien vil sikkert anbringe hans Navn i Nærheden af Englands største Søner, der har naaet Purpurets Hæder: Manning og Newman.

*

Familien Gasquet kom paa Revolutionstiden fra Provence til England, og saa ægte engelsk Kardinalen var, bevarede han en stor Kærlighed til Provence, hvis Sol han optog i sit Vaaben.

Han fødtes i London 1846 som Søn af en Læge. Ved en Broders Giftermaal kom han ind i Mannings Familie. Han fuldendte sin Skolegang hos Benediktinerne i Downside, og dær vaagnede hans Munkekald. Kun 32 Aar gammel skaffede hans sjældne Egenskaber ham Valg til Prior i Klostret.

Som Munk begyndte han hine Arbejder i Musæer, Bibliotheker og Arkiver, der skulde gøre ham saa berømt. Hans mægtige Kundskaber i Reformationstidens Historie fik Indflydelse paa Roms Afgørelse angaaende den anglikanske Præstevielses Ugyldighed.

Under hans Priorat voksede Klostret i Antal og Bygninger, og nye Metoder indførtes i Skole og Studier, og et Tidsskrift paabegyndtes.

Helbredshensyn tvang ham til at opgive sit Embede, og som almindelig Munk kastede han sig nu ind i et mægtigt historisk Forfatterskab. Berømtest er hans store Værk om »Henrik VIII og de engelske Klostre«, der har frembragt en hel Kovending af den lærde og dannede Verdens Bedømmelse af baade Kongen og Klostrene. Bogen fulgtes af en Række historiske Værker, ofte i Samarbejde med den lærde Eden. Bishop — alle behandlede de Klostervæsnet og Englands Liv paa Grænsen af Middelalderen og Reformationen.

I 1907 tog Rom hans utrolige Arbejdsævne i sin Tjeneste ved at gøre ham til Præsident for den Kommission, der skulde fremskaffe en reformeret Text til Vulgata, den latinske Bibel.

Under dette lange Arbejde valgtes han til Abbed og Præsident for de engelske Benediktinere, der gjorde store Fremskridt under hans Styrelse.

I 1914 kreerede Pius X ham til Kardinal, en Ære og en Løn, som ikke alene Katholikker, men ogsaa Englands Protestanter lykønskede ham til. I 1918 udnævntes han til Kirkens Arkivar og i 1919 til dens Bibliothekar og fik saaledes Styrelsen over Vatikanets uoverskuelige Skatte af Manuskripter og Dokumenter.

Hans uhyre Arbejdsomhed afbrødes kun af en aarlig Ferie i Fædrelandet, som han elskede, som kun en Engländer kan det.

Han lignede ingen af de traditionelle Prælattyper; det interessante ved ham var, at han var fuldstændig Engländer bag det romerske Purpur: jævn og uhøjtidelig, fuld af Humor og saa typisk gentleman. Et betegnende Træk om ham er, at da man ved en Julefest i Beda College, som han var Præsident for, besluttede, at enhver af Festsdeltagerne skulde give et »Nummer« tilbedste, stod Hans Eminence op og sang: Yes, we have no bananas to-day!

Og da en engelsk Prælat skulde holde en Festtale for ham, sammenlignede han Kardinalen med Beda den Ærverdige: bægge havde de gjort en enorm Indsats i Fædrelandets Kirkehistorie, og bægge gik de paa deres ældre Dage over til Bibelforskningen, »som ingen af dem egentlig havde Forstand paa«, føjede Prælaten til. Kardinalens olympiske Morskab over Bemærkningen vandt alles Hjærter — Kard. Gasquet blev ikke mindre ved sit Humør, der var saa ægte og ukunstlet og kom saa frisk fra Hjærtet, og som var et naturligt Udslag af en Karakter, hvis andet Yderpunkt var Munkens Alvor og Strængthed.

Kardinal Gasquet var en stor, en vidtspændende og vidt favnende Mand, en sjælden lærd Mand og en utrolig flittig Skribent; en redelig og usnobbet Prælat, der helt bevarede sin Engelskhed og helt fyldte Mitra og Purpur. Hans Livsværk vil sætte Frugt gennem mange Aar — baade indenfor og udenfor Kirken. P. S.

Sekularfesten

for den katolske Frihedslov i Westminster Domkirke.

Den 13. april 1829 forelagde Hertugen af Wellington paa Windsor slot »The Catholic Relief Bill« til Georg IV's underskrift. Kongen havde længet strittet imod, men nu var der ingen vej udenom, og medens taarerne pibler ned ad hans kinder, kradser han hurtigt og sjusket sit navn henover dokumentet, hvorpaa han i afmægtigt raseri kyler pennen hen ad gulvet, som et uartigt barn, der ikke maa faa sin villie.

Sir Reginald Mitchell Banks har for nyligt i »Times«

skildret stemningen blandt de engelske katolikker for 100 aar siden med følgende ord: »Katolikkerne i hine dage var som blændede, da de kom krybende ud i solskinnet, og endnu i lange tider vedblev de at være bange for, at den nye berøring med omverdenen skulde virke nedbrydende paa deres gamle idealer. Fordi de aldrig før havde kunnet leve livet fuldt og frit i katolsk aand, var de bleven til menneskesky, ængstelige og hemmelighedsfulde væsener.«

Men det var ikke blot katolikkerne, der saaledes ventede sig mere ondt end godt af frihedsloven for den katolske sag. Der fandtes ogsaa protestanter, der mente og offentlig udtalte, at loven i sine virkninger vilde vise sig at være det bedste middel til at udrydde de sidste rester af katolicisme i England, vel nok ifølge princippet, at uartige børn ikke finder paa at gøre, hvad der ikke er forbudt.

Nu er alle de fra hine fjærne tider forlængst gaaet over i Evigheden, men jeg haaber, at deres aander, baade de frygtsomme katolikkers og de overlegne protesanters, den 13. april 1929, har kunnet være tilstede i Westminster domkirke, da ærkebisper, Cardinal Bourne, omgivet af en hundredtallig skare af ærkebisper og biskopper, abbeder og prælater, munke og præster fra hele England og Wales læste taksigelsesmessen til minde om »The Royal Assent«.

Messen skulde begynde klokken halvelve, men jeg havde faaet det raad, at saafremt jeg vilde have en nogenlunde ordentlig siddeplads, vilde det ikke være for tidligt at komme allerede Kl. 9. Jeg kom nogle faa minutter i ni og naede lige at nappe en plads paa 11. eller 12. række. Klokken halvti var saa godt som alle siddepladser optagne, og Kl. 10 var der kun plads i sideskibe og kapeller, hvorfra man intet kunde se. Aviserne opgiver tallet paa de tilstedeværende til 4000.

Westminster domkirke er i mine øjne det mest fuldkomne bygningsværk af større dimensioner, vor tid har været istand til at frembringe. Opført i en af de ældste af alle christne stilarter, den byzantinske, virker den dog samtidig saa paafaldende moderne i god forstand, baade i anlæg og lysforhold. De gode proportioner, den klare, let overskuelige plan i forbindelse med en ornamentik, der mere lægger an paa farvevirkninger end paa plastik, til-

sammen danner det en ramme, der slutter sig harmonisk om saa tilsyneladende modsætninger som liturgiens farvemættede skrud og det moderne menneskes prosaiske klæde-
dragt. Endvidere bør det nævnes, at akustiken i betragtning af kirkens størrelse er paafaldende god, hvad man som regel ikke kan sige om gotiske katedraler. Det maa uden tvivl ligge i konstruktionsprincippet: Runde buer forbundne ved flade kupler, der samler lyden i modsætning til gotikens spidse buer forbundne ved knivskarpe krydshvælvinger, der er tilbøjelig til at splitte lyden og til at fremkalde ekko.

Naar Westminster domkirke en gang staar fuldt færdig i det indre med sin beklædning af marmor og mosaik, vil den staa som en synlig protest mod de filistrøse modernister, vi kender saa godt fra den hjemlige andegaard, og som paastaar, at vor tid ikke magter de store opgaver, men maa nøjes med at bygge praktisk og økonomisk, hvilket er udlagt: Saa billigt og saa grimt som muligt.

Under saadanne eller lignende gudelige betragtninger gik ventetiden hurtigt. (Skønhedsglæde kan ogsaa være en form for gudsdyrkelse.) Et sangerkor havde imidlertid taget plads i koret for at synge prim og terts og var atter forsvundet. Der blev et øjeblik Stilhed, og pludselig hører man litaniet til allehelgen blive sunget langt borte i det fjærne udenfor domkirken. Stemmerne kommer nærmere og nærmere, det er processionen af præster og biskopper, der kommer vandrende ovre fra kapitelhuset under hine ældgamle invokationer, som allerede Augustin og hans fæller har sunget, da de gik i land i England for 1400 aar siden. Processionen naar nu ind i Kirken: I spidsen korsbæreren med et svært kors af drevet sølv, derefter sangkoret: smaa bitte purke, saa store som tobak for en skilling, drenge og unge mennesker, hvidhaarede gubber, alle iførte violette kjoler med hvide rochetter. En køllebærer med et ægte bulldoggefjæs i flagrende gevandt og en tung sølvbeslaet kølle over skulderen, derefter almindelige præster og munke i en uendelighed: Benediktinere i omfangsrige kutter, kapucinere og franciskanere, dominikanere og carmelitter — graabrødre, sortebrødre og hvidebrødre, for i »merry old England« hed de ligesom i det katholske Danmark: Grey

Friars, Black Friars og White Friars — mange, mange flere, som jeg slet ikke kan hitte rede paa. Saa kannikerne fra Westminster i graat pelsværk, kannikerne fra landets øvrige domkirker i noget tarveligere udstyr — alle kapitler er jo ikke lige velhavende — endvidere nogle monsignori i violet. Dernæst 4 abbeder fra de store herreklostre, iført hvide bispehuer og korkaaber, og endelig den lange række af biskopper, 20 i tallet, alle iførte gyldne bispehuer og guldbroderede korkaaber. Og tilslut, anført af diakoner og subdiakoner, Cardinalen med bispestav, mitra og pallium, iført et gotisk messehagel af svær hvid brokade med broderier og frynser i sort og rødt.

Stadig syngende skrider processionen op i koret, hvor biskopper og abbeder tager plads i kannikestolene. Cardinalen træder imidlertid strax frem for alteret og begynder Trinbønnen, og i samme øjeblik tager alle bisperne bispehuerne af og holder dem i haanden. Koret, der er anbragt i apsis bagved alteret synger »Missa Papæ Marcelli« af Palestrina, og selv en haardkogt gregorianer nikker anerkendende. Stemmerne, der alternerer mellem klokkebløde drengestemmer og dybe mandsstemmer, faar en ejendommelig sprød og næsten overjordisk klang i det store rum.

Men det mest gribende øjeblik indtræffer, da Ærkebispens intonerer »Credo«. Da tier sangkoret og staaende synger hele menigheden — nej, hele folket — den nikænske trosbekendelse i vexelsang med biskopperne forsamlede omkring alteret, paa den gamle, enkle og saa uendelig pompøse melodi.

Jeg opgiver ethvert forsøg paa en litterær omskrivelse af denne scene og vil nøjes med — lidt skamfuld — at bekende, at jeg forsøgte at synge med, men maatte opgive det, fordi stemmen blev stikkende i halsen.

Men jeg kunde ikke lade være at tænke paa Georg IV og hans penneskaft!

Messen fulgtes af Te Deum, der dog syntes mig at falde lidt mat ud, maaske som følge af det overvældende indtryk afsyngelsen af trosbekendelsen havde efterladt. Og da jeg gik bort, faldt det mig ind, at om 20 aar fejrer de danske katolikker deres 100-aars jubillæum. Hvordan

vil forholdene ligge til den tid? Ingen kan sige det, men gamle Biskop v. Euch har lært mig, at man altid bør være optimist. Og naar jeg anstiller sammenligninger, falder de ikke alle ud til skade for Danmark. For 100 aar siden var der dog en halv million katolikker i England og Wales, en indfødt præstestand og mange hundrede kirker og kapeller spredt ud over hele landet. Nu er katolikkernes antal maaske $2\frac{1}{2}$ million, indbefattet de indvandrede irlændere. Men i 1849 var der, siger og skriver, to katholske kirker i kongeriget Danmark, og katolikkernes antal var nogle faa hundrede Udlændinge. I de sidste tredive aar er vi gaaet frem fra 6000 til op imod 30.000, d. v. s. en fremgang der procentvis er omtrent lige saa stor som den engelske i et helt aarhundrede. Nu ved jeg nok, at procentvise sammenligninger er noget, man skal være forsigtig med, men . . . jeg er nu alligevel optimist med hensyn til jubilæet i 1949. C. H. L.

Benediktus-Festerne

Maj 1929.

Som Bladets Læsere allerede ved, er der indtil nu sket forskelligt i Retning af at fejre St. Bendt.

Til Festen paa Monte Cassino, den 29. Marts, havde et stort københavnsk Dagblad sendt en katholsk Præst som Korrespondent.

Ligesaa bragte det paa Festdagen en meget sympathisk Kronik om Klostret dernede af Udenrigsminister, Dr. Moltesen.

Gyldendal udsendte til Festdagen en Fest-Udgave af Paludan-Müllers prægtige Digt om den unge Benedikts Afsked med Verden. Pastor Schindler har forsynet Udgaven med Indledning og biografisk Efterskrift, og Frk. Birgitte West har billedprydet den.

Det kan yderligere forventes, at St. Bendt selv vil faa Ordet, idet der er Haab om, at hans »Munkeregel« vil se Lyset paa Dansk i Jubelaaret. —

Men alt dette er kun Forberedelser.

Den egentlige Fest, som A. C. har taget Initiativet til, vil finde Sted først i Maj.

Paa Grund af Benedikts Karakter som Helgen i Kirken og Heros i Kulturen, som den, om hvem det kan siges, at han var

... Europas Lærer,
 Videnskabens første Grunder,
 Folkeaandens vise Leder,
 Munkelivets faste Styrer,
 stærk i Daad og ren i Levnet —
 han, hvem Kirken og Historien
 stor og hellig har benævnet.

(Paludan-Müller.) —

vil Festlighederne faa en tredobbelt Karakter.

Der vil blive afholdt rent kirkelige Fester — en Levitmesse med Prædiken, en Aftengudstjeneste med Prædiken af en Benediktiner, samt Højmesser i to af Byens Sognekirker. Der vil blive afholdt tre Videnskabelige Forelæsninger af en tysk Universitetsprofessor af Benediktinerordenen.

Og der vil blive holdt en Mindefest med religiøst-kulturelt Program; ogsaa her taler en Benediktiner. —

Det er lykkedes Festudvalget at formaa en af Abbediet Beuron's kendteste Munke til at gæste Danmark de første 14 Dage af Maj for at tage Del i og tale ved vore Fester.

Som man vil se af nedenstaaende Program, koncentrerer Begivenhederne sig om Kristi Himmelfarts Dag, der begynder med Levitmesse og ender med den store Fest, hvortil en Række fremragende Personligheder er indbudt.

Udvalget har tilsigtet, ikke blot at vise Benedikt den skyldige Hæder, men ogsaa at give danske Katholikker Lejlighed til at øse af benediktinske Kilder — Kilder, der en Gang flød saa rigt over Danmark og gjorde vor Kirkeager saa grødefuld.

Festprogram.

TORS DAG den 2den Maj, Kl. 8 Aften i Studenterforeningens mindre Sal: Dom Alois Magers første Forelæsning: Psychologie der Askese, I.

LØRDAG den 4de Maj, Kl. 8 Aften, samme Sted: Dom Alois Magers anden Forelæsning: Psychologie der Askese, II.

SØNDAG den 5te Maj.

Kl. 10 Form.: synger Dom Alois Mager, O. S. B., Højmesse i Sakramentskirken.

Kl. 5 Aften: prædiker samme ved Andagten i Rosenkranskirken (paa Tysk).

MANDAG den 6te Maj, Kl. 8 Aften i Studenterforeningens mindre Sal: Dom Alois Magers tredje Forelæsning: Psychologie der Askese, III.

TORS DAG den 9de Maj, Kristi Himmelfarts Dag:

Kl. 10 Form: Dom Alois Mager O. S. B. holder Levitmesse i Rosenkranskirken; Festprædiken af Pastor Schindler.

Kl. 8 Aften: *MINDEFESTEN for BENEDIKT af NURCIA* i Studenterforeningens Festsal.

1) Prof., Dr. Dom Alois Mager, O. S. B.: Der benediktinische Gedanke in Vergangenheit und Gegenwart.

2) Kgl. Skuespiller, Undervisningsassistent ved Universitetet, Hr. Thorkild Roose reciterer Paludan-Müllers: Benedikt fra Nurcia og hans Amme.

3) *Palestrina-Koret* synger, under Ledelse af *Magister Mogens Wöldike*:

Palestrina: Kyrie og Credo af Pave Marcellus-Messen.

Lotti: Sanctus & Crucifixus.

Pretorius: En Rose saa jeg skyde.

Laub: Dronning Dagmar.

Laub: Den lyse Dag forgangen er.

SØNDAG den 12te Maj, Kl. 10: Dom Mager synger Højmesse i St. Andreas Kirke i Ordrup.

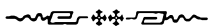

O P L Y S N I N G E R.

Forelæsningerne finder Sted Kl. 8 Aften i den mindre Sal i Studenterforeningen (Indgang fra Vestre Boulevard 6). Adgangen er gratis for alle. Adgangskort kan afhentes af Studerende i Studenterraadets Expeditionskontor i Studiegården — af andre Interesserede i Wilhelm Hansens Musikforlag.

MINDEFESTEN finder Sted i Studenterforeningens Festsal med Indgang fra Vestre Boulevard 6. Præcis ved Festens Begyndelse lukkes Dørene. Paaklædningen er Festdragt. Festprogram faas i Garderoben.

Adgangskortene koster Kr. 5,00 — 3,50 — 2,50 — Balkon 2,00 — Staaplads 1,25 og sælges kun gennem Wilhelm Hansens Musikforlag.

Katholsk Ungdoms Landsmøde

den 19. Maj 1929.

PROGRAM:

- Kl. 8 *Pontifikalmesse* i St. Ansgars Kirke.
Efter Messen Kaffe for dem, der har kommuniceret
ceret i Messen (Skt. Josef-Søstrenes Skole, Øster-
brogade 7 D).
- Kl. 11 *Møde i Grundtvig's Hus*, Studiestræde 38.
Taler af Artillerikaptajn A. F. Beyer, Aarhus, og
Fru H. Skrumsager Petersen, Stubbekøbing.
- Kl. 4 *Friluftsmøde i Biskoppens Have*, Bjerregaards Sidevej 1,
Valby.
Taler af Pastor C. Benzon og Lærer H. D. T. Kiærulff.
- Kl. 8 *Afslutnings-Møde i Grundtvig's Hus*, Studiestræde 38.
Absalon-Kantate af Organist J. Hammermüller, syn-
ges af de forenede Kirkekor.

Adgangstegn à 1,50 til alle Møder faas ved alle Kirker.
Der er Adgang baade for de unge og alle dem, Ungdoms-
sagen ligger paa Hjerte.

De katholske Hjem, der gerne vil have *en eller flere Gæster fra Provinsen*, bedes *snarest muligt* sende Meddelelse til Hr. *Pater Nøsen*, Stenosgade 4, med Opgivelse af:

- 1) hvor mange de har Plads til,
- 2) om man ønsker, at det skal være unge Piger eller unge Mænd, eller om dette er ligegyldigt,
- 3) tydeligt Navn og Adresse.

Er der Hjem, som *kun kan have Gæster om Dagen*, ventes der ogsaa Tilbud fra dem.

D. K. U. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 16. April holdt det nye »Unio« sit første Møde i Andreasordenens Lokaler i Frederiksberg Alle. Der var mødt mange Medlemmer med deres Paarørende, saa Foreningen fik en god Start. En baade smuk og fornøjelig Underholdning ledede Aftenen. Rosenkranskirkens Kor sang, og Pastor Günter holdt Festtalen, hvori han særlig fremhævede den danske Humor som en god Betingelse for en saadan Forenings Trivsel. Den gjorde det muligt at have Glæde ved at være sammen og at forene religiøs Alvor med Munterhed. Han udtalte Ønsket om, at Unio maatte blive et Hjemsted for god dansk borgerlig Kultur og katholsk Kultur. Lærer Hafstrøm vakte Jubel ved en Fortælling, Fru Seitzberg og Datter spillede, og et Par Koncertnavirtuoser lod deres mærkelige Instrumenter lyde. Derefter gik Aftenen i hyggeligt Samvær, mens Ungdommen dansede. Forhaabentlig bliver denne Start virkelig Indledningen til et nyt rigt Liv i Unio.

En Portion af Kozlowskis Familielegat

for ubemidlede ugifte Kvinder eller Enker af de katholske Menigheder i København og Frederiksberg er blevet ledig. Ansøgninger maa indsendes inden 15. Maj d. A. Skemaer udleveres og afleveres i lukket Konvolut paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (1—4, Lørdag 1—2, Mandag lukket).

Det katholske Børnehjem i Nakskov.

Postgiro No. 20613. Porto kun 5 Øre. Vær venlig at indsende haardt tiltrængte Bidrag, de være sig nok saa smaa. Blanketter faas paa ethvert Postkontor.

St. Josefs Gilde.

Grundet paa Fejlannoncering af Generalforsamlingen d. 8.-4. afholdes samme Mandag d. 13. Maj Kl. 20 pr. Bredgade 67.

P. B. V.

Mød talrigt.

Rud. W. Kragh, Sekretær.

A.C. Under Hensyn til Benedictusfesten og Dom. Alois Mager's Forelæsninger aflyses Mødet Onsdag den 1. Maj 1929. Administratores.

Katholsk Ungdomsværn.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 30. April Kl. 8 Eftermd. i »Vesterhus« Vestervoldgade 115°.

Adgangs- og stemmeberettigede er kun katholske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar.

Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren aflægger Regnskab. 3. Valg af Medlemmer til Bestyrelsen samt Suppleanter og Revisorer. 4. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen indbydes til Kaffebord.

„Unio“ afholder Medlemsmøde Onsdag d. 1. Maj Kl. ca. 8¹/₂ (efter Majandagterne) i Foreningslokalerne, Frederiksberg Allé 11¹. Bestyrelsen.

Kirkelig Kalender.

28. April 4. Søndag eft. Paaske.	5. Maj 5. Søndag eft. Paaske.
29. — M. Petrus Martyr.	6. — M. Johannes Evangelists Martyrium. Bededag.
30. — Ti. Katharina af Siena, Jomfru.	7. — Ti. Stanislaus, Biskop og Martyr. Bededag.
1. Maj O. Filip og Jakob, Apostle.	8. — O. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse. Bededag.
2. — To. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.	9. — To. Christi Himmelfartsfest.
3. — F. Korsets Genfindelse.	10. — F. Antoninus, Biskop og Bekender.
4. — L. Monica, Enke.	11. — L. Oktavdag.

Ugens Messebønner.

28. April. 4 Søndag efter Paaske (N.-M. 587, G.-M. 427). Ihukommelse af Paulus af Korset (N.-M. 886, G.-M. 720). 3. Vitalis (N.-M. [12], G.-M. [12]).
29. April. Petrus Martyr (N.-M. 889, G.-M. 723).
30. April. Katharina af Siena. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). Særlige Bønner (N.-M. 890, G.-M. 724).
1. Maj. Filip og Jakob (N.-M. 894, G.-M. 725).
2. Maj. Athanasius (N.-M. 897, G.-M. 728).
3. Maj. Korsets Genfindelse (N.-M. 900, G.-M. 731). Ihukommelse af Alexander og Lidelsesfæller (N.-M. 900, G.-M. 731).
4. Maj. Monika (N.-M. 904, G.-M. 734).

4. Søndag efter Paaske.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Prælatmesse og Meddelelse af Konfirmationens hellige Sakramente. Kl. 5. Festandagt med Prædiken.

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Festedage	Hverdage
St. Ansgars Kirke	Kl. 5	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 $\frac{1}{2}$	- 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 $\frac{1}{2}$
Immaculatakirken	- 2 $\frac{1}{2}$	- 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken	- 5	- 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet	- 4 $\frac{1}{2}$	- 4 $\frac{1}{2}$
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 8
Sakramentskirken	- 6 Mandag, Onsdag, Fredag efter Messen Kl. 8 om Morgenen.	
	Tirsdag, Torsdag, Lørdag Kl. 8 Aften.	

St. Ansgars Kirke. Onsdag d. 1. Maj aabnes Majandagten Kl. 8 Aften med Prædiken og Procession, i hvilken de unge Pigers Foreninger deltager.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 28. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Paa **Lodsedlerne** der er solgt til Fordel for Kapellet i Nøddebo er Shawlet vundet paa Nr. 164. Tasken paa Nr. 300.

Gevinsterne kan afhentes i St. Ansgars Boghandel.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvarlæst (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglænder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. nærligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 18.

Søndag den 5. Maj.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Vor Benediktiner-Gæst. — »Ægteskab og Børnegrænsning«. — Ansgars-jubileeet i Sverige. — Under Verdenskirkens Tag. — Domorganist Flor Peeters Orgelkoncerter. — Katholsk Arbejdsanvisningsbureau. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

16. Om Kirken. (Kirkens Forfatning.)

Ethvert Rige har sin Forfatning. Det ene er Republik, det andet Kongerige, det tredje Kejserrige; ethvert af dem har igen sin egen indre Indretning, Forfatning, som frem for alt er udtrykt i Grundloven. Jesus Christus har ligeledes givet sit Rige en Forfatning — en Grundlov, idet han har udnævnt nogle til at forestaa de andre. Dem har han givet Magten, den Magt, som han selv var udrustet med: »ligesom Faderen har sendt mig, saaledes sender jeg eder« (Joh. 20, 21); »Gaa hen, og lær alle Folk« (Matth. 28, 19); »Modtag den Helligaand, hvem I forlader Synderne, dem er de forladte — —.« (Joh. 20, 22); »Hvo, som hører eder, hører mig; og hvo, som foragter eder, foragter mig.« (Luk. 10, 16.) Men frem for alt den Anordning, at én skulde være deres Formand, deres Overhoved, deres Præsident — om man vil bruge den mere moderne Benævnelse. Det var Grundloven. — Hvad er det, Fædrene siger om denne Sag?

»Brødre! Lad os med Opbydelse af alle vore Kræfter være Krigsmænd under Christi ulastelige Overbefaling! Sé hen til vore Hærføreres Soldater, med hvilken Orden, med hvilken Lydighed de adlyder deres Befaling. Ikke alle er Generaler, Oberster, Regimentsførere, men enhver opfylder paa sin Plads Kongens og Hærførerens Anordning. De store kan ikke bestaa uden de smaa, men heller ikke de smaa uden de store. Betragt vort Legeme! Hovedet formaar intet uden Fødderne, men heller ikke Fødderne uden Hovedet. De mindste Lemmer og Organer paa vort Legeme har deres Arbejde og deres Bestilling, eller: alle virker sammen under én Ledelse, for at hele Legemet kan være sundt og rask.« (*Klemens af Rom, Brev til Korinth. 37.*)

»Vi forbyder, at Lægmænd skal udøve præstelige Funktioner, thi ingen tør tilegne sig selv denne Værdighed, dersom han ikke er kaldet af Gud selv som Aaron. Kun ved Biskoppens Haandspaalæggelse bliver Præsteembedet meddelt. Hvo, som ikke har modtaget, men selv tiltaget sig det, bliver straffet af Herren ligesom Ozias.« (*Apostoliske Constitutioner. III. 10.*)

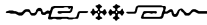
»Vi er alle ét Legeme i Kristus, men hver enkelt hverandres Lemmer. Den ene befaler og leder, de andre lader sig lede og adlyder. Og selv om begge Dele ikke udøver den samme Gerning, saa bliver de alligevel ét under den ene Kristus, ved hvis Aand de bliver sammenføjet til ét Legeme. Hvorfor gør du dig selv til Hyrde, naar du hører til Hjorden? Hvorfor vil du være Hovedet, naar du er bestemt til at være Fod? Hvorfor begærer du at være Hærfører, naar du er sat ind i Soldaternes Rækker?« (*Gregor af Nazianz. Om Disputationen 11. 13.*)

»Ordets Kraft (ved Meddelelsen af Præstevielsen) meddeler Præsten Magt og Værdighed, idet den nye Velsignelse skiller ham fra de øvriges Stilling. Thi i Gaar og i Forgaars var han endnu en af Folket, men i Dag er han bleven Vejviser, Forstander, Lærer i Guds frygt, som fra nu af skal undervise andre i de skjulte Hemmeligheder. Og det gør han, uden at hans legemlige Skikkelse er undergaaet en Forandring. Og idet han udvortes er den samme, som han har været før, er hans usynlige Sjæl ved en usyn-

lig Magt og Naade bleven ophøjet til en bedre Tilstand.«
(*Gregor af Nyssa. Tale om Epifanien.*)

»Allevegne er Mangelen paa en Forstander Kilden til mange Misforstaaelser og til alt ondt og al Forvirring. Ganske særligt er denne Tilstand i Kirken farlig, da den har en større og mere ophøjet Betydning og Stilling. Thi ligesom et Sangkor, dersom du berøver det dets Fører og Dirigent, intel formaar og gaar sin Opløsning imøde, og ligesom en Hær uden Fører ikke kan møde paa Slagmarken, og ligesom et Skib uden Styrmand ganske sikkert vil strande, saaledes overleverer du ogsaa en Hjord til Adspjaltelse uden Hyrde. — Paulus siger derfor: Adlyder eders Forstandere og vær dem underdanig; thi de vaager over eders Sjæle som de, der skal aflægge Regnskab over eder.«
(*Chrysostomus. 34. Hom. XIII. 17.*)

Josef Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

af *Johan Johnsen.*

(Fortsat.)

Af et pavebrev af 13. december, samme aar han blev kantor, synes det at fremgaa, at han har været i Roma i 1503, idet han — i anledning af, at han er blevet udnævnt til sognepræst i Herslev — faar tilladelse til at lade sig vie til diakon og præst af en af kuriens residerende biskopper, paa hvilken søn- eller festdag han selv vil vælge.

Her møder vi et af tidens værste misbrug: denne ulyksalige ophobning af kirkelige embeder, vel oprindeligt en bestræbelse for at skaffe særlig fortjenstfulde kirkemænd bedre livsvilkaar. Selv om man ikke efter datidens opfattelse kan kalde Lage Urne nogen embedsjæger, var han dog saa meget barn af sin tid, at han tillige var kannik i Roskilde, Lund og Aarhus og nær var blevet ærkedegn i Roskilde tillige!

Naturligvis kunde han umulig bestride alle sine embe-

der personlig, men maatte holde vikarer. — Til Herslev, hvis kirke ligger c. 7 km nv. for Roskilde, kan han vel have staaet i et løsere personligt forhold, saa menigheden i ny og næ har kunnet glæde sig ved hans store prædikekunst.

Domkirkens præsteskab havde efter kirkeloven streng residenspligt — ja, visse indtægter kunde overhovedet bortfalde, hvis man ikke mødte til de enkelte kortjenester. Men ofte maatte de betydeligste begavelser færdes ude, snart i bispens, snart i kapitlets ærinder. Rent galt blev det dog, efterhaanden som kronen lagde vidtstrakt beslag paa mange domherrers tid og arbejdskraft i statens cancelli og som sendemænd til fremmede hoffer. Og her maatte naturligvis en første rangs kraft som Lage Urne holde for i tide og utide. — Vi ser ham da ogsaa benyttet ved repræsentative lejligheder; saaledes glimrede han ved sin veltalenhed, da han i 1506 »med største berømmelse i de skotske gesandters nærværelse holdt en tale paa universitetet om kirkernes immunitet«. — I lys af kirkerettens immunitetsgrundsætninger, som disse bl. a. var formuleret af Lateranerkonciliernes fædre i 1179 og 1215, har Roskildeprælaten da paa et elegant latin søgt at skildre de udviklede og mangeartede spørgsmaal, som den historiske udvikling havde ført med sig. Og han har vel ogsaa gjort rede for den danske kirkes særrettigheder for sine ejendomme og personer, de rettigheder, han faa aar efter som kirkefyrste skulde faa den rigeste lejlighed til at væрге overfor kronens kirkerøveriske færd. —

I 1511 sendtes han som kongens gesandt til kejseren, og kort efter afløste han sin frænde og kære ven, domprovst i Roskilde, Erik Valkendorf som kansler hos den udvalgte prins (Kristiern II), da Valkendorf besteg ærkesædet i Nidaros.

Inden et egentligt samarbejde var kommet i gang, mistede prinsen sin nye kansler. — I begyndelsen af 1512 laa biskop Jens Ravensberg alvorlig syg paa Hjortholm. 7. februar bad han i et brev kong Hans om at maatte »oplade« bispedømmet til dr. Lage Urne, hvad kongen tillod, hvorefter domkapitlet valgte ham til biskop. 20. august udstedtes derpaa kaldsbrevet i Roma. Af os ukendte grunde kunde

Lage Urne ikke opfylde Nicæerkonciliets fjerde kanon, efter hvilken enhver udvalgt er forpligtet til at søge ordination inden tre maaneder; derfor forlængede Julius II fristen til et halvt aar. Fire dage sen ere lod Lage Urne indbetale 220 guldfloriner til den pavelige kasse som et foreløbigt afdrag, og af sær pavelig naade slap den nye Roskildebisp med at betale halvdelen af de sædvanlige servispenge. — I Roma var nu alle formaliteter i orden, saa Lage Urne kunde udbryde:

..... af Rom blev mig givet
Sjælland, den blomstrende ø, som min herlige lod!

Og i Januar 1513 drog han til Ribe for at modtage Ivar Munks haandspaalæggelse. —

Under storstilede ydre former steg Ivar Munk hin januar-dag for første gang op til højalteret som sin domkirkes nyviiede biskop for at pontificere. Under ordinationen assisteredes han af bisperne Niels Clausen til Aarhus og Erik Kaas til Viborg; ved alterfoden knælede Roskildes udvalgte, og forrest blandt prælaterne i koret Oslobispen, medens kirken var fyldt af rigets stormænd med kong Hans, dronning Christine og den udvalgte prins Kristiern i spidsen.

Af Urneslægten har sikkert flere medlemmer været til stede i det skønne Gudshus; vel ogsaa fru Kirstine Krumstrup, hr. Jørgen Urnes efterleverske; thi stor er den dag i en moders liv, da hendes Søn iføres bispeskrud og for første gang vandrer gennem menigheden for at meddele den apostoliske velsignelse.

Skønt banstraalen svævede over den sakrilegiske prins Kristierns hoved for hans voldsdaad mod Hamarbispen, og skønt Kristiern i de samme dage fulgte faderen paa tronen, har den dag dog hørt til de fejreste i Lage Urnes liv, da alle kirkeklokker med deres jublende malmtunger hilste den nyviiede bisp velkommen under hans højtidelige indtog i Roskilde. Træffende siger pastor Bernh. Jensen i sin afhandling om ham i »Varden«, at han næppe har anet, at mitraen skulde blive tungere for ham end for dens tidligere bærere paa Roskildestolen.

I et brev til Lage Urne af 18. januar 1513 udtrykte Leo X sin glæde over, at kong Hans vilde slutte endelig

fred med Svenskerne, hvorom der skulde finde et forhandlingsmøde sted i København 24. juni. Leo X udnævnte derfor Lage Urne til pavelig nuntius og den apostoliske stols kommissionær, saa han i denne egenskab kunde føre forsædet paa dette St. Hansdags møde, og den hellige fader lagde sin nuntius paa sinde at anstrenge sig af yderste evne, saa der virkelig kunde blive fred. Og sluttelig gav Leo ham fuldmagt til at meddele alle mødets deltagere den pavelige velsignelse.

Mellem pavebrevet og mødet havde jo imidlertid et tronskifte fundet sted, saa rigsraadet foruden forhandlingerne med Sveriges og Hansestædernes sendemænd skulde fastlægge den nye konges statsretslige stilling. Paa dette sidste punkt kan Lage Urne ikke have været tilfreds med forhandlingernes resultat, som dette nedfældedes i haandfæstningen; den nye tids strømning, der i norden søgte at frigøre kronen fra rigsraadets magt, var i det hele Lage Urne og hans fæller for stærk.

Selv om han ikke kunde forudse det uvejr, der eet aarti senere skulde nærme sig den danske kirke, maatte han se faren, der truede gennem vagheden i denne haandfæstnings kirkepolitiske del, der ikke engang bød, hvad den foregaaende havde indeholdt; saa megen større bekymring maatte det vække, som den nye konge allerede fra Norge havde et daarligt rygte paa sig som upaalidelig og hensynsløs.

Inden det store møde sluttede, skænkede Lage Urne tilligemed de to ærkebisper og 11 andre bisper kirkefolket 40 dages aflad, som kunde vindes af alle, der efter kirkens sædvanlige forskrifter besøgte eller var de troende behjælpelige med at besøge Københavns sognekirker. —

Den nye konges grove voldshandling mod bispem af Hamar, der tilsidst havde ført til bispens død, var blevet til en retssag for kuriens domstol i Roma under Julius II, og ingen bisp vilde vove at salve og krone Kristiern, før han havde udsonet sig med kirken. Leo X overdrog sagen til Erik Valkendorf og Lage Urne, og de to kirkefyrster fik bemyndigelse til mod behørig afbigt at absolvere kongen. 12. august 1513 maatte Kristiern da i Graabrødrekirken i København ydmygt knæle for ærkebiskop Erik

og biskop Lage og bede om tilgivelse, hvorefter Roskildebispens meddelte ham den højtidelige absolution. —

Endnu een begivenhed skal nævnes, hvor Lage Urne var fædrelandets mund og mæle.

Det var hin 9. august 1515, da han paa Hvidøre strand bød den ulykkelige prinsesse Elisabeth velkommen paa hans kære Sjælland som kongens brud. Hans latinske velkomsttale er ganske vist i hele tidens svulstige stil, men præges dog smukt af hans varme hjertelag. Det har været hans inderlige haab, at hun maatte faa lykke til at vende kongen fra hans aabenlyse og skammelige frillelevned med Dyveke. Og naturelsker som bispen var, fik han selv øjeblikkets strømmende regn med i sin tale, idet han sammenlignede prinsessens komme med regnens vel-signelser for Danmarks marker og enge. Og han sluttede med følgende alvorsord: »Højbaarne og stormægtige fyrstinde, udvalgte dronning til Danmark, næst Gud den Almægtige, som raader over himmel og jord, skal I elske inderligen og af hele Eders hjerte vor naadigste herre og konge, Kristiern, og Han Eder igen. Hold fast ved retfærdighed og modtag alle Danske som Eders tro undersaatler under Eders hyldest og forsvar; thi af disse to bud afhænger al landets lov og samdrægtighed.« — —

Roskildebispen var i de tider blevet den fødte indehaver af embedet som »Rigets øverste Kansler«, og det store rigssegl var i Roskildekirkens væрге, ligesom vist nok rigets arkiv opbevaredes her.

Det var rimeligvis Lage Urnes embedspligt at føre overtilsynet med statens to kanslere: »justitiarius«, der stod i spidsen for retsplejen, og »kongens kansler«, der ledede det egentlige kancelli, medens »Rigets øverste Kansler« synes at have ekspederet kongebrevene. — Det var særlig hensynet til dette embede, der nok fik kong Hans til at anbefale Lage Urnes valg til Roskildestolen. Han mødte da ogsaa ypperligt forberedt til kanslergerningen.

Som »Rigens øverste Kansler« staar Lage Urne for os som en klog og besindig statsmand, der med levende interesse gik op i sin embedsgerning. Hans store lærdom, hans flittige syslen i kancelliet som ogsaa hans udstrakte

forbindelser fra rejserne ude i Europa forlenede ham med det storsyn paa personer og forhold, der gav hans ord vægt ogsaa udenfor det kirkelige omraade.

Hans embedstid manglede ingenlunde dramatiske situationer, hvor han ret kunde udfolde sine evner. Saaledes viste han stor forhandlingsdygtighed og fasthed under det lutherske røre. — Paa herredagene var han den fødte diplomat, der forstod at holde sit hoved klart, selv om hans hjerte brændte. Paa herredagene i Odense er det ham, der er rigsraadets og særlig naturligvis bispens talsmand overfor den underfundige Frederik I. Roskildebispens er rede til at ofre kirkens gods eller guld, blot han opnaar, at kirken bliver herre i sit eget hus. Pius VII's holdning under konkondatsforhandlingerne med Førstekonsulen minder om Lage Urne paa Odensemøderne. Lage Urne handlede som Pius og kunde som den hellige fader have sagt: »Vi vil gaa lige til helvedes portel men dér — dér standser vi!«

Lage Urnes statsmandsevner var næppe saa rige som Absalons; men han havde nu rigtignok heller ikke en Saxe til at male sit billede for efterslægten. En sammenligning mellem disse to kirkefyrster paa dette omraade er dog yderst vanskelig at gennemføre, dels var tidsforholdene saare forskellige, og dels var modsætningen mellem Valdemar den Store og Knud VI paa den ene side og en Kristiern II og Frederik I paa den anden saa afgjort og og væsentlig, at det paa forhaand er givet, at Lage Urne stod overfor langt alvorligere vanskeligheder end Absalon. Manglen paa klare, plastiske linier i Lage Urnes statsmandsgerning skyldes ganske afgjort i væsentlig grad, at Roskildebispens karakter, livssyn og planer var diametralt modsatte hans to kongelige herrer. Derfor kom kronen gang paa gang med fuld vidende og villie til at berøve hans gerning dens frugt.

Naar en af vore sindssygelæger til sin tid beriger historieforskningen med en lignende redegørelse for Kristiern II's sjæleliv, som overlæge Helweg har skænket litteraturhistorikerne i sin i sandhed klassiske psykiatriske studie over H. C. Andersen, da vil Lage Urnes forhold til denne konge vise biskoppens taalmodighed, der fik ham til atter

og atter at tage sønderrevne traade op for at knytte dem sammen paany.

Samarbejdet med Kristiern maa have været en rig kilde til idelige ærgrelser, skuffelser og lidelser for en velafvejet personlighed som Lage Urne, da kongens uligevægtige og voldsomme sind kunde kuldkaste alle beregninger. Men Roskildebispen maa have følt det, som kom han fra asken i ilden, da farbroderen besteg sin fordrevne nevøs trone; thi den snedige, uordholdne Frederik I fulgte ad rænkernes lønlige stier et forud nøje bestemt maal — og maalet var at berøve den danske kirkeprovins dens sidste rester af frihed.

(Fortsættes.)

Vor Benediktiner-Gæst.

Det er altid en Glæde og en Oplevelse for Danmarks Katholikker, naar vi faar Besøg af en Kirkemand fra et af de store Steder derude. Det udvider vor Horisont, det giver friske Pust fra større Egne — og taler han til os, faar vi Lov at øse af Kilder, som randt over vort Land i gamle Dage, men som i vor Tid kun sjældent ledes ind over vor lille og unge Menighed.

Det vil blive noget af en Begivenhed, at en fremragende tysk Benediktiner gæster os de første Uger i Maj — og ikke for blot at være blandt os, men for at holde Guds-tjeneste med os, for at holde Fest med os for St. Bendt, for at tale til os af sin Videns rige Forraad og for at vise sin Ordens Klædebon i vore Kredse.

Vor Gæst, Dom Alois Mager, O. S. B.*), er født i Rottweil i Würtemberg. Straks efter sin Studentereksamen indtraadte han hos Benediktinerne i det berømte Abbedi Beuron i Hohenzollern Sigmaringen, hvor mangan en Dansker har været Gæst.

*) *Dom* = *Dominus*, Benediktinerpatrenes Titel. O. S. B. = St. Benedikts Orden.

Da han havde fuldendt sine ordinære Studier i Filosofi og Theologi og var bleven præsteviet, begyndte han den

Professor, Dr. phil. & theol., Dom Alois Mager, O. S. B.

videnskabelige Løbebane, der skulde skaffe ham et stort og respekteret Navn i den lærde Verden.

Først studerede han Filosofi i Louvain og Psykologi i München, under den berømte Oswald Külpe.

Saa afbrød Krigen Studierne, og Dom Mager maatte ud i aktiv Sjælesorg. Som Divisionspræst vandt han sig Jærnkorsket af I og II Klasse for sin Opofrelse og Tapperhed.

Da Freden kom, genoptog han sine Studier, denne Gang paa det psykologiske Institut i München.

I 1924 blev han kaldet til Professor i Filosofi under det theologiske Fakultet ved Universitetet i Salzburg — et Embede, han stadig bestrider, ofte afbrudt ved Foredragsrejser i Tyskland og Holland. Dom Mager har skrevet en Række Værker, der har godt Lov blandt de Lærde. Hans Undersøgelser over Mystik er banebrydende, de har dannet Skole, og der staar stadig Gny af den videnskabelige Strid mellem ham og hans Skole og Poulain og den ældre Skole. Han har skrevet et Arbejde om »Augustins Statsidé«, et om »Bevidsthedens Grænser«, et om »Vandren med Gud«, et Par andre om Theosofi og et om »Undersøgelser over Opmærksomheds-Indstilling«. Dom Mager er en ægte Munk af Beuronertypen; han elsker det stille, arbejdsfortættede og fromme Liv i Klostret og beklager blot, at hans Beskæftigelse saa ofte og saa længe ad Gangen holder ham borte fra Kor og Celle.

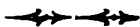
Han er et ganske moderne Menneske, lige vel bevidret i Fransk, Engelsk og Italiensk, interesseret i Natur og Kunst og besjælet af dette stille, glade Lune, der saa ofte præger Munke.

Trods sin Lærdom er han i Kontakt med Livet, som det leves i vore Dage; ofte har han været Troens Fjender en haard Modstander paa sine talrige Rundrejser, hvor han snart talte til de Studerende, snart til det store Folk.

Hans Form er stærk og rolig, men levende og fængslende, og hans Forelæsninger vil ogsaa være forstaaelige for andre end Fagfolk og Studerede.

Det vil sikkert blive en Oplevelse baade at tage Del i hans strængt liturgiske Højmesse, at faa Indblik i hans Videnskab, at høre ham som Prædikant og at følge ham, naar han ved Festen, selv Benediktiner, i Benedikts Kutte, vil føre os ind i, hvad Benedikt var og vilde og endnu er og vil.

Vi byder Dom Alois Velkommen blandt Danmarks Katholikker.

„Ægteskab og Børnebegrænsning“.

Domprovst Martensen-Larsens nyeste Bog er ligesom et Stykke Rationalisme paa Moralens Omraade. Forfatteren selv fremhæver stærkt, at Forstanden maa være medbestemmende i »Ægteskab og Børnebegrænsning«. Og det kan man ikke sige noget imod. Blot saa Forstanden ikke misbruges til at forsvare Misbrugen af Ægteskabet. Man kan ikke bebrejde Rationalisterne, at de gør Krav paa at bruge Forstanden ved deres Religionsstudium. Det gør jo ogsaa i høj Grad den katholske Theologi, og dens Religionssystem overgaar alene med Henblik paa Fornuft og Logik alle andre Religionssystemer. Men Rationalisterne gør ikke den rette Brug af deres Forstand, idet de udelukkende anvender denne og afviser alt, hvad den ikke kan finde og fatte. De gaar ud fra og bygger op paa ubeviste og ubeviselige Paastande for tilsidst at gøre det af med al Overnatur i Kristendommen.

Noget lignende vil der ske, naar Rationalismens Metode indføres i Moralens Omraade. Forfatteren af »Ægteskab og Børnebegrænsning« har ganske vist ikke til Hensigt at anrette Ødelæggelser i Moralens Helligdom. Men saa burde han ogsaa som fornuftig og logisk tænkende Mand have overvejet de mulige, ja nødvendige Konsekvenser af det Skridt, han gør. Naar der engang er skudt en Breche i Moralens stærke Skanse, saa hjælper det ikke bagefter at rejse Skranke, et Vindpust kan blæse bort. De Grænsetilfælde, Forfatteren opstiller, kan mangfoldiggøres alt efter Individernes subjektive Skøn. Enhver anser jo gerne sine personlige Vanskeligheder for at være de største. Det er med Sædelæren akkurat som med Troslæren. Rokker man ved en eneste af de kristne Trossætninger, saa er de andre stedt i Fare, og falder en eneste af Moralens Grundlove, saa vil den uvægerligt drage andre med i sit Fald. Det er Dogmernes og Morallovenes kongelige Privilegium, at de er uantastelige.

Vi giver Forfatteren Ret i, at der med Hensyn til Børn kan opstaa tilsyneladende uoverkommelige Vanskeligheder i Ægteskabet. Men véd Domprovsten ikke, at Kristendom-

men er en Religion, der kan og tit vil stille Krav til sine Bekendere, som kun kan stilles til Helte? Kender Forfatteren ikke til Kristendommens egentlige Kærne, der er Ofret, Ofret indtil Selvhengivelse? Naar Kristenhedens Herre ikke blot i Oldkirken, men ogsaa i Nutiden af nogle af sine Disciple kræver et blodigt Martyrium, kan han saa ikke af andre kræve et ublodigt? Og en ægte Kristen vil ikke finde det urimeligt, at Christus, der døde for ham, ogsaa af ham forlanger et Offer, der endda kan være Livets.

Vanskeligheder er der mange af i Ægteskabet og endnu flere og større end dem, Forfatteren skildrer saa udførligt, men de maa ikke — navnlig da af en Kristen — fremstilles ensidigt, uden at der tillige henvises til hans Naadehjælp, der er Ægteskabets Ophavsmand, og til Guds Forsyn, der sørger for de mange Munde. En Del af de Vanskeligheder, som anføres i Bogen, er ligesom mange andre ofte forskyldt af selve Ægtefællerne, og saa er der i hvert Fald for kristne Mennesker ikke andet at gøre end at bære Syndens Straf. De burde have brugt deres Forstand før eller i det mindste nu, men ikke mod Herrens hellige Lov.

Det, der gaar som en rød Traad gennem Sigrid Undsets store Romaner, og som gør dem saa ægte menneskelige, er det, som en af Digterindens Helte engang udtrykker i disse jævne Ord: »Menneskene skal holde ud, hvad de har bragt over sig.« Dette synes ganske naturligt, men er ogsaa ægte kristent. Men at unddrage sig den fortjente Straf eller sine Handlingers nødvendige Følger er hverken den vantro eller den troende værdigt.

Roskildeprovsten optræder heldigvis ikke paa sit Kirkesamfunds Vegne. »Kristeligt Dagblad« siger, »at store Dele af Menigheden er aldeles uenige med dem, der fra kristelig Side begynder at vakle i denne Sag«. Selve »Kristeligt Dagblad«s Standpunkt i det omtalte Spørgsmaal er klart og bestemt. Respekt for denne Avis! hørte jeg flere alvorlige kristne Mænd og Kvinder udtale; den har da et kristent Standpunkt. Men desværre venter de troende Protestanter forgæves paa en officiel Afgørelse i den standende Strid; desværre er nogle af Folkekirkens mest frem-

ragende Mænd gaaet over til Fjenderne. Ganske vist er det mod deres Vilje, men i Virkeligheden kæmper de i den antikristne Hærs Rækker. Akkurat som Rationalisterne paa Dogmernes Omraade; de vantro er altid glade for disse Medhjælpere, der kommer fra det kristne Hold.

Saaledes tager ogsaa den kristne Morals Fjender Mænd som Domprovst Martensen-Larsen, Provst Nordentoft og Professor Geismar til Indtægt i deres antikristelige og samfundsfordærvende Propaganda. Og Folket, der i den Slags Ting trods alt bevarer sit sunde Instinkt, vil nævne de anførte Navne sammen med Fru Thit Jensens og Jo Jacobsens! —

»Hvilken Ironi!« udraaber »Kristeligt Dagblad«, og vi tilføjer: Hvilken Skam og Ulykke! Domprovsten mente at være en Raadgiver og Fører for Nutidskristne i et Samvittighedsspørgsmaal. Han gør sig ærlig Umage for at finde en Udvej ud af Sjælekonflikterne, der sikkert opstaar hos mange af vor Tids Ægtefolk. Side op og Side ned, frem og tilbage drøfter han »for og imod Fødselsreguleringen«; han taler om det smukke og ophøjede ved en stor Børneflokk; han skriver Ord som, at »Ægtefolk er Guds Medarbejdere i at skabe og opdrage og udruste den Slægt, der skal tage Arven op efter os«, og at »man ikke bliver Guds Medarbejder i egentlig Forstand derved, at Dækket lægges over Livets Brønd« — men saa ogsaa Ord som, at fuldstændig Afholdenhed er en af Farerne, der truer Ægteskabet, og at Ægtefællerne i de virkelig vanskelige Tilfælde jo »kan vælge under Ansvar for ham, der ser alle Ting og forstaar alle Ting«.

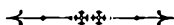
Men det er ikke den kristne Morals og heller ikke den kristne Samvittigheds Standpunkt. Og af Bogens mærkelige og i Sammenhængen lidt gaadefulde Slutning faar man ligesom et Indtryk af, at Forfatterens Samvittighed maaske heller ikke er helt rolig. Bogen klinger ud i dette Hjertens Suk:

»Herre, forbarm dig over Støvets Børn! Miserere! Miserere! Vi er kun Støv og Aske, og vi er syndige Menneskebørn! Vi tyer ind under din Naade. Den trænger vi til udenfor Ægteskabet, og den trænger vi til i Ægteskabet — fra først og til sidst. Det er Alpha og Omega.«

Denne Sætning berørte mig næsten pinligt straks ved første Læsning. Den er smuk og kan ogsaa godt staa i en Bog, der handler om vort Emne, kun ikke i denne Sammenhæng, og ikke dèr, hvor der skal tages et bestemt Standpunkt, og hvor et saa vigtigt Moralspørgsmaal skal afgøres principielt. Dagen efter, at jeg havde læst disse Ord, bragte Aviserne Efterretningen om et Selvmord, der i Sverige var begaaet af en kendt Rektor. I den dødes Lomme fandt man en Seddel, hvorpaa der stod skrevet: »Tilgiv mig, Gud. Tilgiv mig, elskede Hustru og Børn! Tilgiv mig, gode Mennesker!« Tanken slog med det samme ned i mig: Det er jo noget lignende som i Domprovst Martensen-Larsens Bog. Jeg læste og sammenlignede og kom ikke bort fra den Tanke, at Ligheden er stor ikke blot i Ordene, men ogsaa i Sagen. Men ligesaa lidt som den troende Kristen i Selvmorderens Ord kan se en Undskyldning for Selvmordet eller en Grund til Selvmordets Tilladelighed, ligesaa lidt kan de kønne Ord i Slutningen af »Ægteskab og Børnebegrænsning« være et Argument til Støtte for den af Forfatteren forsvarede These. Den kristne Samvittighed bliver ikke beroliget hverken ved Slutningsordene eller ved hele Behandlingen af »Et Samvittighedsspørgsmaal for Nutidskristne«.

Og vor afsluttende Dom kan ikke være nogen anden end denne: »Ægteskab og Børnebegrænsning« er en daarlig Bog, og det var bedre, om den aldrig havde set Dagens Lys.

P. Nösen.

Ansgarsjubileet i Sverige

i augusti 1929.

829—1929.

Elvahundra år hava förflutit, sedan Nordens store apostel, den helige Ansgar, kom till Sverige för att här — liksom tre år tidigare i Danmark — förkunna Kristi evangelium.

Handelsstaden Birka på Björkö i Mälaren, en internationell samlingspunkt, var målet för Ansgars svenska missionsresa. På vägen dit råkade det svenska handels-

fartyg, som från Danmark skulle föra Ansgar till hans längtans land, i het strid med vikingar. Efter en grundlig utplundring, varvid även kejsar Ludvig den frommes gåvor till den svenske konungen Björn gingo förlorade, kom Ansgar med sin ledsagare Withmar slutligen efter obeskrivliga mödor och besvärligheter till Birka. Det var på senhösten 829. En liten kristen menighet samlade sig kring Ansgar, Nordens första katolska kyrka blev byggd och Kristi kors planterades i ett land, där tron på Oden och Tor, Freja och öfriga asar ännu oförsvagad var rådande, där det av guld strålande gudatemplet vid Uppsala var vittne til människooffer och övade det största inflytande på folksjälén. Knappast har en banbrytare på Kyrkans stora missionsfält arbetat med sådan orubblig trohet och uthållighet, med sådan hängivenhet för sin apostoliska kallelse som S:t Ansgar, trots att missionsarbetet genom de svåraste hemsökelse mer än en gång syntes äventyras. I Ansgars eget liv betydde planterandet av Kristi kors på Björkö helt enkelt gärningen, rekordet, för Sverige betyder det kristendomens grundläggning överhuvudtaget. Däri ligger S:t Ansgars stora betydelse för oss, att han i en tid, då kristendomen i hans hemland knappt slagit rot, i en tid, då vikingarna stodo på höjden av sin makt och genom sina djärva färder voro en fara för hela Europa, bar Kristi kors till den nordiska hedendomens hjärta. En framstöt som under 200 år icke blev överträffad och som är enastående i Nordeuropas missionshistoria.

Därför bereda sig Sveriges katoliker nu att med en jubileumsfest högtidlighålla minnet av den helige Ansgars ankomst till Sverige för 1100 år sedan. Men vi äro allt för få (knappt fyra tusen bland sex millioner invånare) för att kunna göra denna fest till en verkningsfull manifestation av katolskt trosliv. Därför vilja vi vädja till våra nordiska trosfränder om personligt bistånd och bedja Eder komma till oss för att med oss fira detta jubileum. En missionsgärning blir det för den enskilde att genom sin närvaro hjälpa oss att öka vår lilla skara och giva den svenska offentligheten ett bevis på katolsk samhörighet, som är oberoende av alla nationella gränser. En missionsgärning för den enskilde! Ty vi måste bekänna,

att vi icke kunna mottaga Eder så, som man vid liknande tillfällen mottager gäster i katolska trakter. Därtill sakna vi resurser.

Vår jubileumsfest är tänkt som ett triduum den 17, 18 och 19 augusti. Festens medelpunkt blir båtvallfärden till Birka på Björkö i Mälaren (2 timmars resa). Sedan 1921 hava Sveriges katoliker varje år företagit en sådan vallfärd. På den plats, där den helige Ansgar 829 landade, där det gamla Birka nu ligger begravet under mullen och drömmer om sin storhetstid, läto troende protestanter år 1834 uppresa ett monumentalt stenkors på den gamla handelsstadens borgklippa. På detta historiska ställe fira vi under bar himmel vår gudstjänst, varunder de flesta troende mottaga den heliga kommunionen. Färden avslutas med sakramental välsignelse i S:ta Eugenia kyrka i Stockholm, den första kyrka, som katolikerna fingo bygga (år 1835—1837) efter förstörelseverket på 1500-talet.

Aftonen förut — lördagen den 17 augusti — anordnas en fest i stadshuset, varvid de utländska gästerna hälsas välkomna. Måndagen den 19 augusti blir det pontifikalhögmässa i S:ta Eugenia Kyrka och på aftonen avskeds-samkväm vid en trädgårdsfest under gemytlig, otvungen samvaro.

Nordiska trosfränder! Kommen till vårt vackra land under några sommandagar och hjälpen oss att i den helige Ansgars anda tjäna vår Kyrkas sak i Norden!

För att förbereda jubileumsfesten har Hans Högvördighet Biskop Johannes Erik Müller tillsatt en särskild kommitté, som besvarar alla förfrågningar angående festen.

Stockholm i april 1929.

S:T ANSGARIUS-KOMMITTÉN.

Adress: *S:ta Eugenia kyrka,*
Norra Smedjegatan 24. Stockholm.

Under Verdenskirkens Tag.

Angaaende Ungdommens store Landsmøde i Pinsedagene skriver en ung Mand til os:

»Enhver katholsk ung Mand eller Kvinde maa da omfatte Kirkens Foretagender, i Særdeleshed paa Ungdoms-

arbejdets Omraade, med den mest levende Interesse, og denne Interesse bør give sig Udslag i, at alle unge Katholikker sætter Himmel og Jord i Bevægelse for at kunne komme til at deltage i Mødet. Et stort Antal Deltagere, i hundredevis af unge, er en af Betingelserne for, at Mødet kan blive vellykket. Faar vi saa mange Deltagere, maa-ske femten hundrede eller mere, saa vil der let af sig selv fremstaa en Følelse, der ligeledes er af stor Betydning for Landsmødets Udfald, en Følelse, som vi danske Katholikker ganske særlig trænger til, fordi vi i Forhold til Protestanterne er saa faa, nemlig Følelsen af Samhørighed med hele den øvrige Del af den katholske Kirke.

Vi trænger til at mærke, at vi er i Samfund ikke blot med alle de 300 Millioner nulevende Katholikker, men ogsaa med alle de Milliarder af Trosfæller, der er gaaet forud for os og nu udgør de helliges Samfund.

Jeg husker en lille Begivenhed i Italien, der saa levende klargør Kirkens Enhed gennem Tiderne.

Vi var tre Danskere, som skulde se Katakomberne. Vi gik hver med sit Vokslys gennem de lange uendelige Gange, og foran os gik en ung Præsteelev fra Collegium Germanicum og forklarede os det hele med Tyskeres sædvanlige Grundighed. Vi gik fra det ene Kammer til det andet, og ustandselig skyllede hans Tales ensformige Strøm henover vore Hoveder, gav Genlyd og tabte sig saa i Labyrinten. Saa tav han, og man hørte en sagte Stemme: »Stille, den hellige Messe læses.« I det samme passerede vi en Aabning, der førte ind til et lille Rum. Loft og Vægge var raat tilhuggede, og i Baggrunden stod et simpelt Træbord, dækket af en snehvid Alterdug og uden anden Prydelse end et Krucifiks og to Lys. Præsten for Alteret hævede den gyldne Kalk i sine viede Hænder, og den lille romerske Ministrant i sin rød-hvide Kordragt lod Klokkerne lyde. Paa Gulvet knælede nogle Skikkelser fordybet i Bøn. —

Hele Billedet saas kun det Par Sekunder, man passerede Indgangen; men man fik et uforglemmeligt Indtryk deraf. Det var, som om Oldkirken sendte os, sine Efterkommere, en Hilsen tværs over to Tusinde Aar.

Næste Dag var vi blandt de Tusinder, der fyldte Peterskirken under den Pontifikalmesse, som Paven læste til Ære for den hellige Aloysius. Da det Øjeblik kom, hvor Pius den 11. løftede den gyldne Kalk under Kirkens umaadelige Kuppel, sank Tusinder af Mennesker ned i Bøn, og Sølvtrumpeternes Klang fyldte Rummet. —

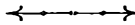
Saa beder Paven, at Gud maa værdiges at skænke os Syndere Lod og Del i de helliges Samfund, hvortil Apost-

lene og Martyrerne hører. — Det er Kirken i det 20. Aarhundrede, der sender Oldkirken sin sønlige Hilsen.

Noget af denne Stemning, som saa let vækkes i Rom, hvor Stenene taler om Kirkens Magt og Skønhed, skal ogsaa præge Landsmødet; vi skal føle, at vi ikke er en lille Sekt, men Jordens mægtigste og eneste sande Kirke.

Lykkes det at skabe denne Stemning, saa vil det maa-ske ogsaa lykkes denne Gang at undgaa den tvære Kritik, som velvillige Sjæle altid kommer med ved slige Lejligheder. Det er jo som bekendt umuligt at stille alle tilfreds, men vi kan trygt stole paa, at de ledende har gjort deres yderste, for at det skal gaa saa godt som muligt. Intet kan i den Grad ødelægge Stemningen som negativ Kritik. Møder vi unge med en ærlig Vilje til at faa noget ud af Landsmødet, saa vil af sig selv den Aand komme, der i Forening med den danske Humor vil gøre det til den Oplevelse, som det fortjener og har Chancer for at blive.«

D. K. U. F.

Domorganist Flor Peeters Orgelkoncerter.

Havde Domorganisten fra Malines kendt de danske Orgelforhold vilde han næppe have valgt Frue Kirke til sin Introduktionskoncert. Interessen for Orgelkunst er desværre ikke overvældende herhjemme, og et tildels tomt Rum lader ikke selv det mest virtuose Orgelspil rigtig komme til sin ret.

Hr. Flor Peeters er fuldt og helt Virtuos paa sit Instrument. Hans Teknik er præget af den for fransk Orgelkunst egne Præcision, Klarhed og Elegance. I de moderne franske Orgelværker, — til hvilke hans egne staar i nær Kontakt — hvor Hovedvægten er lagt paa orkestrale Klangvirkninger, selv om et simpelt gregoriansk Motiv ligger til Grund, naar han det mest mulige ved en udpræget Registreringsevne, og i smaa Orgelstykker fra den franske Rococo Periode »leger« han, som det gamle Ord siger, yndefuldt paa Orglet.

Efter Concerten i St. Ansgars Kirke, med et meget fornemt Program, hvor Orgelmusikens to største Navne, Joh. Seb. Bach og César Franck, indtog Hæderspladsen, havde den belgiske Orgelkunstner den Tilfredsstillelse at spille for et fuldtalligt Auditorium i Sakramentskirken. Paa Kirkens ikke store, men ærligt og godt klingende Orgel lød Bachs D- Dur Præludium og Fuga saare smukt. Beundringsværdig var Roen og Klarheden over den i et

brillant Tempo spillede Fuga. Musikalsk og klogt forstaar den unge talentfulde Orgelmester desuden at benytte Orglets beskedne Virkemidler i større og mindre Kompositioner. Særlig vil mange af os mindes Bach Koralforspil »Wachet auf, ruft uns die Stimme«. Det var, som hørtes en kaldende Stemme gennem denne inspirerede, fint rytmiske og inderlige Orgelfortolkning.

A. E.

Katholsk Arbejdsanvisningsbureau.

Ugebladets Læsere mindes sikkert, at der for et Par Aar siden blev gjort Forsøg med et katholsk Arbejdsanvisningsbureau. Meget kom der dengang ikke ud af det, og det ophørte snart med sin Virksomhed. Katholsk Klub, der havde startet det, har imidlertid ikke opgivet denne Sag, men forsøger nu igen.

Bureauets Leder bliver Ciselør B. Jetmar, Nørresøgade 13, Kbh. K., og det er Mening, at en staaende Rubrik her i Bladet skulde hjælpe til et godt Resultat denne Gang. I Virkeligheden er det jo et socialt Arbejde af Betydning, den bedste Maade, man kan hjælpe mange af vore Trosfæller paa. Vi vil da ønske, at man baade fra Arbejdsgiveres og fra Arbejdssøgendes Side vil modtage Genoprettelsen af Bureauet med Tilfredshed og gøre Brug af det. Det vil sikkert blive til Gavn for begge Parter.

Nye Bøger.

Peter Schindler: Liturgi. 4. og 5. Hefte.

Det store Værk om Liturgien nærmer sig nu sin Fuldendelse. Der mangler kun to Hefter. I det fjerde Hefte giver Forfatteren en nøjagtig Gennemgang af hele Messens Ord og Handlinger; det er en baade historisk og forklarende Gennemgang, som vil være af stor Nytte for alle, der følger Messen med deres Messebog i Haanden. Det sidst udkomne Hefte behandler Kirkeaaaret og alle dets Fester og slutter med de Dødes Liturgi. Hver Side i denne Bog viser os Liturgiens Skønhed og giver derved Læseren den store Glæde, som den rette Forstaaelse bringer med sig.

I Anledning af Benediktusfesterne er der udsendt et lille Andagtsbillede i smukt Farvetryk. Det er Chresten Skikkilds Billede af St. Benedikt, det samme, der fandtes her i Bladet i Nr. 11. Det er forsynet Antifon og Bøn, og det lille Billede vil være en Pryd i enhver Bønebog.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Dom Alois Mager ankom i Onsdags her til Byen. Vi gør opmærksom paa, at det er i disse Dage han holder sine Forelæsninger om »Psychologie der Askese«. De holdes Torsdag den 2., Lørdag den 4. og Mandag den 6. Maj, hver Aften Kl. 8. i Studenterforeningens mindre Sal. Adgangskort faas gratis i Wilhelm Hansens Musikforlag. Paa Christi Himmelfartsdag den store Fest i Studenterforeningens Festsal. Hans Højjærværdighed Biskoppen har givet Tilsagn om at ville overvære Mindefesten for Benedikt af Nurcia samt at ville være tilstede ved Levitmessen i Rosenkranskirken, Christi Himmelfartsdag.

— Onsdag d. 17. ds. holdt Hr. Fuldmægtig St. Fink Jensen Foredrag i A. C. om: Hvorledes fremmes Præste- og Ordenskald. Hr. Fink Jensen, hvis Foredrag paa en Gang var præget af Alvor og forfriskende Humor, gav en nøgtern Skildring af det katholske Hjem, hvoraf man kunde tænke sig Præster eller Ordensfolk udgaa. — Som første Deltager i Diskussionen skildrede Hr. Pastor Schindler den katholske Præsts baade aandelige og praktiske Livsvilkaar. Diskussionen varede til henad Midnat.

N.

Ordrup. Da Palestrinakoret for to Aar siden gav Koncert i St. Andreas Kirke i Ordrup, følte baade Sangerne og Dirigent sig saa grebne ved i et katholsk Kirkerum at synge den Kirken tilhørende Sang, saa en fornyet Anmodning blev modtaget med største Velvilje. Og saa beredte det berømte Kor atter de Tilhørere, der den 23. April fyldte den smukke Kirke til allersidste Plads, en festlig Stund. Som dette Kor har tilegnet sig den katholske Sangs Mystik, dens Hengivelse, blottet for Sentimentalitet, dens Inderlighed og Ydmyghed kommer ingen Steder stærkere frem end i disse Omgivelser. Ikke kunde en Hyldest til Gudsmoder tone mere højbaarent end i Jaquein de Prés' skønne »Ave Maria«. Hvor jublede alle disse klangsmukke, fint skolede Stemmer i Palestrinas »Vox dilecti«, og hvor verdensfjærnt stille klang »Benedictus« af »Marcellus Messen«. Af de danske Sange har uden Tvivl Laubs ganske piano sungne »Sov sødt Barnlille« rørt mangt et Sind. Mere blidt og fromt kan et Barn vel ikke nynnes til Ro. Det blev en af de Aftener, der ikke glemmes, en Aften, for hvilken der herved bringes Palestrinakoret og dets geniale Dirigent Magister Mogens Wøldike en hjærtelig Tak.

A. E

Kirkelig Kundgørelse.

Paa 2. Pinsedag Kl. 8 Morgen agter Hs. Højærværdighed Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag den 12. Maj. Kl 4 Eftm.**

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V.* og *Oration*, Salmebog Side 187.

2. Bønnen om *den Helligaands syv Gaver*, Salmebog Side 505.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten. København, den 28. April 1929.

Josef Brems,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark.

Katholsk Ungdoms Landsmøde

den 19. Maj 1929.

PROGRAM:

- Kl. 8 *Pontifikalmesse* i St. Ansgars Kirke.
Efter Messen Kaffe for dem, der har kommunikeret ceret i Messen (Skt. Josef-Søstrenes Skole, Østerbrogade 7 D).
- Kl. 11 *Møde i Grundtvig's Hus*, Studiestræde 38.
Taler af Artillerikaptajn A. F. Beyer, Aarhus, og Fru H. Skrumsager Petersen, Stubbekøbing.
- Kl. 4 *Friluftsmøde i Biskoppens Have*, Bjerregaards Sidevej 1, Valby.
Taler af Pastor C. Benzon og Lærer H. D. T. Kiærulff.
- Kl. 8 *Afslutnings-Møde i Grundtvig's Hus*, Studiestræde 38.
Absalon-Kantate af Organist J. Hammermüller, syn- ges af de forenede Kirkekor.

Adgangstegn à 1,50 til alle Møder faas ved alle Kirker. Der er Adgang baade for de unge og alle dem, Ungdoms- sagen ligger paa Hjerte.

De katholske Hjem, der gerne vil have en eller flere *Gæster fra Provinsen*, bedes snarest muligt sende Meddelelse til Hr. *Pater Nøsen*, Stenosgade 4, med Opgivelse af:

- 1) hvor mange de har Plads til,
- 2) om man ønsker, at det skal være unge Piger eller unge Mænd, eller om dette er ligegyldigt,
- 3) tydeligt Navn og Adresse.

Er der Hjem, som *kun kan have Gæster om Dagen*, ventes der ogsaa Tilbud fra dem. D. K. U. F.

Søndag 5te Maj Kl. 10 holder Dom Alois Mager O. S. B. Højmesse i Sakramentskirken.

Kl. 5 prædiken samme ved Aftenandagten i Rosenkranskirken.

Torsdag 9de Maj (Kristi Himmelfartsdag).

Kl. 10 holder Dom Alois Mager. O. S. B. Levitmesse i Rosenkranskirken. Festprædiken ved Pastor Peter Schindler.

Kl. 8 Mindefesten i Studenterforeningens Festsal.

St. Andreas Kirken, Ordrup. Søndagen den 5. Maj Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe, Kl. 9 Messe og *Firmelse*, Kl. 11 stille Messe. Kl. 7 Aftenandagt.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af **den hellige Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes en katolsk Kirke.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 5. Maj i Jesu Hjerer Kirke.

Torsdag (Kristi Himmelfart) Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ slutter Kongregationen de ugentlige Møder med Festprædiken og Andagt.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa *Christi Himmelfarts Dag* i alle Vikariatets Kirker.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Møde i Forbindelse med Majandagten Mandag d. 6. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften. Søndag d. 12. Maj Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

St. Annæ Kirke.

Gudstjeneste Søndag den 5. Maj: Kl. 6 og 8 stille Messe Kl. 9 Børnenes højtidelige Førstekommunion med Daabspagtens Fornyelse, Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Sangmesse med kort Prædiken, Kl. 5 Eftm. Takkegudstjeneste.

Mødreforeningens Møde holdes paa Grund af Bønprocessionen i næste Uge — undtagelsesvis **Søndag d. 5. Maj Kl. 3 Eftm.** i St. Josefs Søstrenes Huskapel paa Østerbrogade 7 D.

Det katolske Børnehjem i Nakskov.

Postgiro No. 20613. Porto kun 5 Øre. Vær venlig at indsende haardt tiltrængte Bidrag, de være sig nok saa smaa. Blanketter faas paa ethvert Postkontor.

Katolsk Klub afholder Plenarmøde i Domus Medica, Amaliegade 5, Tirsdag d. 7. Maj 1929 Kl. 19 $\frac{3}{4}$ med følgende Dagsorden: 1) Medlemsoptagelse. 2) Formanden aflægger Beretning om Saisonen 1928/29. 3) Regnskab for 1928/29 forelægges til Godkendelse. 4) Beretning fra Bureauerne. 5) Valg af Bestyrelse. 6) Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlet ved Mødet, sendes til Formanden senest d. 6. Maj 1929. Da der under Punkt 6 er Sager af Betydning, der skal drøftes, opfordres Medlemmerne til at møde talrigt. Bestyrelsen.

Sct. Michaels Klub.

Klubaften Mandag d. 6. Maj aflyses paa Grund af Medlemmernes Deltagelse i Benediktiner-Forelæsnngen.

En Portion af Kozlowskis Familielegat

for ubemidlede ugifte Kvinder eller Enker af de katolske Menigheder i København og Frederiksberg er blevet ledig. Ansøgninger maa indsendes inden 15. Maj d. A. Skemaer udleveres og afleveres i lukket Konvolut paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (1—4, Lørdag 1—2, Mandag lukket).

N. B. Paa Grund af Christi Himmelfartsdag udgaar næste Nummer en Dag tidligere end sædvanlig.

Kirkelig Kalender.

5. Maj 5. Søndag eft. Paaske.	12. Maj 6. Søndag eft. Paaske.
6. — M. Johannes Evangelists Martyrium. Bededag.	13. — M. Oktavdag.
7. — Ti. Stanislaus, Biskop og Martyr. Bededag.	14. — Ti. Oktavdag.
8. — O. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse. Bededag.	15. — O. Johannes Baptist de la Salle, Bekender.
9. — To. Christi Himmelfartsfest.	16. — To. Oktav af Christi Himmelfart.
10. — F. Antoninus, Biskop og Bekender.	17. — F. Kong Erik, Martyr.
11. — L. Oktavdag.	18. — L. Vigilie.

Ugens Messebønner.

5. Maj 5. Søndag efter Paaske (N.-M. 590, G.-M. 430). Ihukommelse af Pius V (N.-M. 905 og [37], G.-M. 735 og [38]).
6. Maj Johannes Evangelists Martyrium (N.-M. 905, G.-M. 736). Ihukommelse af Bededagen (N.-M. 595, G.-M. 435). Slutningsevangeliet er Bededagens (N.-M. 596, G.-M. 436). — Der kan ogsaa læses Bededagens Messe med Ihukommelse af Festdagen.
7. Maj Stanislaus (N.-M. 907, G.-M. 737). Ihukommelse af Bededagen (N.-M. 595, G.-M. 435). — Der kan ogsaa læses Bededagens Messe med Ihukommelse af Festdagen.
8. Maj Ærkeenglen Michaels Aabenbarelse (N.-M. 1039 med Ændringen 907, G.-M. 931 med Ændringen 738). Ihukommelse af Vigilien (N.-M. 591, G.-M. 431). 3. Bededagen (N.-M. 594, G.-M. 435). Slutningsevangeliet er Vigiliens (N.-M. 598, G.-M. 438). Der kan ogsaa læses Bededagens eller Vigiliens Messe.
9. Maj. Christi Himmelfart (N.-M. 600, G.-M. 439).
10. Maj. Antoninus. Messe for en Bekender-Biskop (N.-M. [34], G.-M. [34]). Særlig Oration (N.-M. 908, G.-M. 739). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 600, G.-M. 439). 3. Gordian og Epimachus (N.-M. 908, G.-M. 739).
11. Maj. Oktavdag (N.-M. 600, G.-M. 439). 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Feste- dage	Hverdage
St. Ansgars Kirke	Kl. 5	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6	Mandag, Onsdag, Fredag efter Messen Kl. 8 om Morgen.
		Tirsdag, Torsdag, Lørdag Kl. 8 Aften.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Ekh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 89, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 19.

Søndag den 12. Maj.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Katholikkerne i England og de kommende Valg. — Bror Degen. — Benediktus-Dage. — Før Pinsestævnet. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

17. Om Kirken. (Hierarkiet.)

Ved Hierarkiet forstaaer man den Rangorden, som findes i Jesu Kirke; her er altsaa Tale om den Organisation, som Christus har givet sin Kirke. Lad os da se, hvad Oldkirken siger om den.

»Apostlene har faaet deres Evangelium til os af Jesus Christus, Jesus Christus af Gud. Derfor har Christus sin Sendelse fra Gud, Apostlene fra Christus, begge i Overensstemmelse med Guds Vilje. Efter at de havde faaet deres Undervisning, og den ved Jesu Opstandelse var bleven til fuld Overbevisning i dem, og efterat de var bleven udrustet med den Helligaands Fylde, drog de ud for at forkynde Evangeliet om Guds Rige. Medens de lærte i By og paa Land, indsatte de Førstegrøden af de omvendte efter forudgaaende Prøvelse og under den Helligaands Kraft til Biskopper og Diakoner for de kommende Troende. Men det er ingen ny Anordning; thi allerede i flere Aarhundreder stod der skrevet angaaende Biskopper

og Diakoner: Jeg vil indsætte deres Biskopper i Retfærdighed og deres Diakoner i Trofasthed (Is. 60, 17). — Og Apostlene vidste ved vor Herre Jesus Christus, at der vilde komme Strid om den biskoppelige Værdighed. Af denne Grund opstillede de i deres klare Erkendelse de ovennævnte som deres Efterfølgere og fastsatte Reglerne for deres Efterfølgelse i Fremtiden, for at, naar ogsaa disse var døde, andre prøvede Mænd kunde overtage Kirkeembedet i deres Sted.« (*Klemens af Rom, Brev til Korinth. 42, 44.*)

»Ypperstepræsten har faaet overdraget den ham særlige liturgiske Tjeneste, Præsterne fik tilvist deres særlige Virkekreds, og ligeledes har Leviterne faaet anvist deres Tjenester; Lægmanden er bunden ved de for ham bestemte Love. — Enhver af eder, Brødre, skal takke Gud for den Stilling, i hvilken han lever, bevare en ren Samvittighed og ikke overskride den hans Kirkeembede omgivende Rettesnor.« (smstds. 40. 41.)

»Naar I underordner eder Biskoppen som Jesus Christus, saa lever I ikke under et Menneskes Autoritet, men under Jesus Christus, som for eders Skyld er gaaet i Døden, for at I i Troen paa ham kan undfly Døden. Det er altsaa nødvendigt — som I i Virkeligheden ogsaa gør — at I ikke foretager noget uden Biskoppen. Men ogsaa Præsterne maa I være underdanige som Jesu Christi Apostle, i hvem vi maa føre en ulastelig Vandel. Ligeledes maa I ære Diakonerne, som er efter Jesu Anordning, thi de er ikke Tjenere m. H. t. Spise og Drik, men Medhjælpere i Guds Kirke. — Ligeledes maa alle ære Diakonerne som et Bud fra Christus, Biskoppen som Jesus Christus selv, Guds sande Søn, Præsterne som et Senat af Gud og som Apostlenes Forsamling. Skilt fra dem gives der ingen Kirke.« (*Ignatius af Antioch. Brev til Trall. 2, 3.*)

»I alle véd, at Biskopperne, Præsterne og Diakonerne er bleven udnævnt ved Bøn og Haandspaalæggelse, og at deres Navneforskell ogsaa betegner deres Rangforskell. Thi ikke enhver, som ønskede det, fik hos os Haandspaalæggelse, som i det falske og ægteskabsbryderske Præstedømme paa Kong Jeroboams Tid, men

kun den, som er kaldet af Gud. Belært af Herren om de liturgiske Handlingers Rækkefølge har vi bestemt, hvad der tilkommer Biskopperne ifølge deres ypperstepræstelige Embede, Præsterne, hvad der tilkommer Præstedømmet, Diakonerne, hvad der hører til deres Tjeneste, som de skal yde Biskopperne og Præsterne, for at de, der staar i Forbindelse med Gudstjenesten, kan forrette det ulasteligt.« (*Apostoliske Constitutioner VIII.*)

»Hin ivrige Forsvarer af Evangeliet (Skismatikeren Novatian) vidste altsaa ikke, at der kun maa være een Biskop i den katholske Kirke, i hvilken (som han heller ikke véd) der findes 46 Præster, 7 Diakoner, 7 Subdiakoner, 42 Akolyther, 52 Eksorsister, Lektorer og Ostiarier og over 1500 Enker og andre, som trænger til Hjælp.« *Pave Cornelius.* (251—253, til Biskop Fabian i Antiochia.) *Jos. Resch.*

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

af *Johan Johnsen.*

(Fortsat.)

I Sixtus IV's stiftelseshulle af 19. juni 1475 bestemtes, at biskoppen i det stift, hvor universitetet i Danmark oprettedes, skulde være denne højskoles kansler med ret til at meddele bakkalavr-, licentiat-, magister- og doktorgraden i theologi, civil- og kirkeret, filosofi og medicin med samme virkning som ærkedegnen i Bologna ved den derværende berømte højskole.

København blev fra første færd Danmarks universitetsstad, og biskoppen over Roskilde stift blev saaledes højskolens fødte kansler. De fleste embedsforretninger udførtes dog af en vicekansler eller af rektoren i spidsen for højskolens lærerstand, der ledede og vaagede over de videnskabelige prøver, medens kansleren tilsidst blot meddelte licentia efter behørig indstilling. Men skønt der saaledes stod en vicekansler mellem Roskildebispen og universitetet,

spores dog Lage Urnes indgriben. Dette er forøvrigt meget naturligt, da han tillige var universitetets konservator, og som saadan skulde han særlig vaage over dets privilegier.

Ved universitetets grundlæggelse kaldte biskop Oluf Mortensen i 1479 Peter Albertsen til vicekansler, og han synes at have styret dette embede til sin død i 1517, hvorefter Mathias Pedersen blev hans eftermand, og han overlevede højskolens genoprettelse efter omvæltningen i 1536. Disse to mænd har da været Lage Urnes nærmeste medarbejdere i universitetsstyrelsen:

Om universitetets rektor har haft en højere værdighed end vicekansleren, ved vi ikke; men rektoratet skiftede jo stadigt mellem lærerne, medens vicekansleren blev, hvilket kunde føre til en nøjere forbindelse mellem bispnen og hans medhjælper. Baade Peder Albertsen og Mathias Pedersen var betydelige og særprægede mænd, som efter alt at dømme har staaet trofast ved bispens side.

Gennemgaar man rektorlisten i Lage Urnes bispetid, træffes mænd, som nok kan tænkes at have staaet i noget nærmere personligt forhold til ham. Ved hans tiltrædelse var den højt ansete mester Anders Friis for fjerde gang rektor. I 1516 overtog ærkebiskop Valkendorfs broder mester Knud rektoratet. I 1500 havde han været skriver hos biskop Niels Skave, og 1503 blev han medlem af kapitlet og havde saaledes i en aarrække været Lage Urnes embedsbroder, hvortil kom, at mester Knuds søster var gift med en af Lage Urnes brødre. — 1518 og 1525 sad biskop Ravensbergs brodersøn, mester Kristoffer, inde med rektoratet. Biskop Ravensbergs broder var gift med Lage Urnes moster. — 1526—28 var Lage Urnes søstersøn, mester Klaus Rosengaard, og i bispens dødsaar hans brodersøn, mester Klaus Urne, rektor.

Det har sikkert været en glæde for den stærkt slægtsbundne Roskildebisp at se nære frænder i spidsen for universitetet.

I Lage Urnes første bispeaar indrettedes de nye auditorier i byens gamle raadhus, der saaledes blev universitetsbygning. Den laa paa samme grund, hvor nu »Sjællands Bispegaard« ligger paa hjørnet af Nørregade og Studiestræde, hvis navn endnu bærer vidne om, at studiegaarden op-

rindelig har ligget ved dette stræde. I indskriften, som fandtes paa denne bygning, kaldes Lage Urne »fromhedens mønster« (eller hvilken mere rammende oversættelse man kan give indskriften: »pietatis imago«). Maaske en officiel from smiger i tidens stil; kan ogsaa hænde et udtryk for lærerstandens forventninger under den nye kanslers styrelse. Forventninger, han sikkert havde evnet at opfylde, om tiderne ikke havde været saa onde.

Allerede paa herredagen i København i juni 1514 træffer vi Lage Urne i virksomhed. Med ærkebiskop Byrge til Lund i spidsen vedtog alle rigets bisper en eenstemmig beslutning om, at enhver sognekirke i Lunds kirkeprovins hvert aar skulde give universitetet en skilling kurant mønt, som skulde udredes paa den tid og maade, som bisperne hver i sit stift kom overens med deres kapitel og præsteskab om. — 16. august knyttedes dog en betingelse til dette tilskud. Lærerne skulde herefter vise større flid og overholde deres forelæsningspligter, ligesom der afskaffedes en del overflødige akademiske ferier, som var indført efter universitetets stiftelse. Kansleren fik her indskærpet en større arbejdsomhed.

Fra hans første bispetid har vi et vidnesbyrd om hans iver for at beskytte og fremme videnskabelig syssel, idet han opfordrede Christiern Pedersen, som opholdt sig i Paris, til endelig at sørge for, at hans udgave af Saxe, som bispen delvis bekostede, blev trykt hos en dygtig bogtrykker, saa værket kunde blive udgiveren til hæder og fædrelandet til uforglemmelig ære.

Mon Lage Urne ikke ogsaa stod bag ved kongens store gave til Karmeliterne i 1517? — Det var 8. december, at kongen »den almægtigste Gud, Jomfru Maria og Ridder Sankte Jørgen til lov, hæder og ære« overlod Karmeliterne i Helsingør St. Jørgens Gaard, som laa udenfor volden mellem Vester- og Nørreport i København, og hvis minde endnu er bevaret i navnet St. Jørgens Sø. Foruden en del kirkelige forpligtelser, munkene paatog sig, maatte de ogsaa love at holde en lærer ved universitetet, som skulde læse over theologien.

Vi ved ikke, om Lage Urne direkte har haft nogen indflydelse paa ordenens valg, men sikkert har han fulgt

Poul Helgesens universitetsvirksomhed med megen opmærksomhed. Lektor Pouls frygtløse optræden over for kongen i hans Johannes Døber-prædiken gjorde imidlertid brat ende paa hans lærergerning, og Kristiern II udstrakte sin vanlige tøjlesløse harme til selve ordenen, som han fratog sin store gave, hvorved universitetet samtidig mistede lektoratet.

Dette skete 5. september 1522. Og allerede 2. december samme aar søgte Lage Urne at raade bod paa den skade, universitetet havde lidt ved kongens unaåde, idet biskoppen rejste en ny lærestol i det theologiske fakultet. Han oprettede nemlig et nyt kanonikat ved Vor Frue kirke i København, og til dette præbende henlagde han kirkerne i Smørum og Ledøje med alt tilliggende, mod at besidderen — der skulde være »magister et sacerdos theologiæ« eller i det mindste have en grad i kirkeretten — skulde forpligte sig til at holde forelæsninger ved universitetet; undertiden skulde han ogsaa prædike for folket. — Baade Werlauf og Rørdam har ganske sikkert ret, naar de formoder, at Lage Urne ved dette kanonikats oprettelse vilde skabe en modvægt mod Poul Helgesens fjernelse fra universitetet.

Det var baade til stor skade for universitetet og for selve det kirkelige arbejde i København, som skulde udgaa fra Vor Frue kapitel, at kronen besatte dekanatet og flere af kanonikaterne med sine veltjente sekretærer, kanslere og rentemestre, som trængtes ind i embederne »paa kongens bøn«, og som tilmed var fraværende i lange tider i kronens tjeneste og derfor maatte lade deres kirkelige embede bestride af vikarer. Med dette uvæsen i minde faar Lage Urnes gave en dybere baggrund. Det var biskoppen om at gøre, at universitetet fik en lærestol til erstatning for den røvede, og at denne blev givet til en præst, der havde ordet i sin magt, saa han tillige kunde betjene Københavns prædikestole.

Men Lage Urnes gave viser ogsaa, at biskoppen maa have fulgt Poul Helgesens gerning med aarvaagen opmærksomhed og har forstaaet, hvor betydningsfuld den havde været for den gamle kirketros stilling, og han har, saa

vidt det stod til ham, villet muliggøre, at en ny mand kunde tage arbejdet op. At faa en jævnbyrdig arvtager var ønsket; men Poul Helgesens lige var nok ikke til at finde. Hans fireaarige virksomhed var højskolens glanstid under catholicismen. —

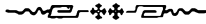
Skønt der kun findes et meget sparsomt materiale til universitetets historie i tyverne, faar man dog det indtryk, at kansleren viste fasthed og bestemthed overfor dønningerne fra den lutherske bevægelse, der naaede universitetet. Hverken Reinhards eller dr. Karlstadts ophold i København fik tilsyneladende nogen væsentlig indflydelse i vor hjemlige lærde verden. I 1520 maatte Lage Urne ganske vist finde sig i, at kongen gjorde Mathias Gabler til professor i Græsk; men æredigtet til Kristiern II er det eneste spor, der vidner om denne forsigtige Wittenbergers toaarige ophold her.

Det er ukendt, om Lage Urne har vidst noget om kongens planer om at indkalde selve Luther eller Melanchton, ja helst flere Wittenbergere. Har Roskildebispens ad en eller anden vej faaet nys om, hvad der var i gære, har han med sit kendskab til kongens hensynsløshed ventet sig alt.

Luthers personlige optræden maa have været en natur som Lage Urnes inderlig imod; men vi ved ikke bestemt, hvorledes han endnu i første halvdel af 1520 har set paa selve Wittenbergbevægelsens muligheder. I Danmark kendte man næppe ved den tid noget til bandet, der truede Luther, og som blev til alvor i bullen af 14. juni, der fordømte 41 sætninger i hans værker og gav ham 60 dage til at betænke sig paa en tilbagekaldelse.

I juli immatrikuleredes den senere universitetsrektor Klaus Urne i Wittenberg. — Det er næppe tænkeligt, at man i en slægt med saa stærkt sammenhold som Urnerne har sendt en af de unge paa studiefærd uden at slægtens aandelige hoved i Roskilde blev taget med paa raad, da studieplanen lagdes; men kan det tænkes, at bispen har godkendt et ophold i Wittenberg? — Som Hans Tausen kan Klaus Urne være gaaet sine egne veje, og Wittenberg trak, som det nye og spændende altid drager ung-

dommen. Vore ufuldstændige og faamælte kilder fortæller intet om noget senere forhold mellem Roskildebispen og hans brodersøn; men Klaus Urne blev dog senere Lutheraner. (Fortsættes.)

Katholikerne i England og de kommende Valg.

De engelske Biskopper har opfordret Katholikerne til at interpellere alle Kandidater ved de forestaaende Valg om deres Stilling til Skolespørgsmaalet. Paa et Møde i London fremsatte Kardinal Bourne de katholske Principper, idet han bl. a. udtalte: »Naar vi nu staar foran Valgene, kan vi takke Gud for, at der kun er eet Spørgsmaal, der angaar os som Katholikker, nemlig Skolespørgsmaalet. Der er deri en uhyre Forskel mellem den katholske Kirkes Stilling i dette Land for 100 Aar siden og nu. For hundrede Aar siden vilde Katholikerne være blevet meget forbavsede, om man havde fortalt dem, at der vilde komme en Dag, da man vilde sige til Katholikerne, at der kun er een Ting af politisk Interesse, der har Interesse for dem som Katholikker. Det er et meget stort Fremskridt.

Biskopperne lægger megen Vægt paa, at dette Skolespørgsmaal ikke paa nogen Maade maa blive betragtet eller behandlet som en partipolitisk Sag. Vi ønsker, at man skal gaa til alle Partier paa samme Maade, og vi ønsker, at det klart og tydeligt skal siges alle Partier, hvilke Principper for Opdragelsen den katholske Kirke har, og hvad den kræver for Øjeblikket. Vi lægger Vægt paa, at ikke en eneste Kandidat om et halvt Aar skal kunne sige, at han ikke vidste, hvad Katholikerne vilde.«

Kardinalen oplæste derefter følgende Meddelelse: »I Anledning af de forestaaende Valg anser Ærkebiskopperne og Biskopperne i England og Wales det for rigtigt at minde alle katholske Vælgere om de Principper, der ligger til Grund for den katholske Holdning i Skolesagen, saa at disse Vælgere, naar de afgiver deres Stemme, kan handle

i Overensstemmelse med katholsk Lære og Tradition i denne Sag, der er af vital Interesse.

1. Det hører ikke til Statens normale Opgaver at undervise.

2. Staten har Ret til at overvaage, at Borgerne faar den Undervisning, der er nødvendig, for at de kan opfylde Borgerskabets Pligter paa dets forskellige Trin.

3. Staten bør derfor opmuntre enhver Form for sund Undervisning og tage de nødvendige Forholdsregler for at sikre sig, at Undervisningen er effektiv.

4. For Forældre, der ikke er i Stand til at betale for deres Børns Undervisning, er det Statens Pligt at stille de nødvendige Midler til Raadighed, som den maa skaffe ved Skat paa hele Samfundet. Men Staten maa ikke, naar den gør dette, blande sig i Forældrenes Ansvarlighed eller mindske Forældrenes Frihed i Valg af Skole for deres Børn.

5. Hvor der trænges til flere Skoler, kan Staten, naar det private Initiativ svigter, tage Opgaven op, men den maa kun gøre det, naar Forældrene ikke viser sig deres Ansvar tilstrækkelig bevidst, og kun saa vidt dette gaar.

6. Læreren handler altid in loco parentis, aldrig in loco civitatis, omend Staten for at sikre sine Borgere bør drage fornuftig Omsorg for et Tilsyn med Lærernes Arbejde.

7. En Lærer er aldrig og maa aldrig betragtes som sendt af Staten. Al den Autoritet, han har til at undervise og lede Børn og kræve Lydighed af dem, har han fra Gud gennem Forældrene og ikke gennem Staten, undtagen saa vidt Staten handler i Forældrenes Sted.

Det er Biskoppernes Ønske, at alle Kandidater, der søger Katholikkernes Stemmer, skal interPELLERES, ikke ved Brev, men mundtligt, saa at Kandidaternes Stilling kan blive undersøgt i Lys af disse Principer.«

Bror Degen.

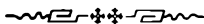
*Hvormange af os kan vidne trygt,
at vi går i døden uden frygt,
at livets sidste grænseskel
er livets velkommen og dødens farvel.*

*Kun den, der har levet i stille kår
og føjet i fromhed år til år
som fremmed gæst i et venligt hjem,
ved trygt, at han vinder til himlen frem.*

*Det mindste arbejde er aldrig småt,
det bedste arbejde er aldrig for godt
for den, der i hjærtets eenfold ved,
at Gud vil tjenes i ydmyghed.*

*Stilfærdig og trofast i liv og bøn
han tjente sin Herre for ringe løn.
Men finder vi vej til Guds trone hen,
så mødes vi der med bror Degen igen.*

Holger K. Hafstrøm.

Benediktus-Dage.

Kan man, helt uden at føle sit Hjærte banke, se en Benediktiner i Skapular og Kutte paa Talerstolen i Studenterforeningen og paa Prædikestolen i Rosenkranskirken?

Og kan man lade være at undre sig over, hvor godt han passer ind begge Steder — baade, hvor han taler Videnskab, og hvor han forkynder Ordet?

Lyslevende vandrer altsaa en Munk rundt paa Københavns Gader og viser Benedikts Dragt. Daglig færdes han mellem os, besøger vore Seværdigheder, gør Udflugter med os til Esrom, Helsingør, Frederiksborg . . . besigtiger vore Landsbykirker, beundrer vort Landskab; daglig læser han sin Messe blandt danske Kristne — og nu har den dannede Offentlighed tre Gange haft Lejlighed til at høre en lærd Munk klart, henrivende veltalende og paa et blødt, poetisk Sydtysk udrede Sjælelivets dybeste Problemer.

En Time før Tiden sad de første i Salen; en halv Time før Tiden var sidste Siddeplads optaget; til Tiden stod der sort af Tilhørere udenfor.

Rolig, smilende og sikker betræder Munken Talerstolen, efter at Pastor Messerschmidt har indledet, og med eet er han inde i sit Emne.

Rent oratorisk er hans Forelæsninger et Mesterværk: en stiv Klokke-time taler han om de mest indviklede Problemer uden Manuskript og uden Pusterum.

Atmosfæren i Salen er spændt af Opmærksomhed, ikke en Lyd høres; han formaar at fængsle Auditoriet til sidste Minut.

Flydende, hurtigt — men ikke hastigt — strømmer hans bløde, formfuldendte Tale, illustreret af naturlige, plastiske Gestus . . . klart og anskueligt stilles Tankerne op, Lys kastes ind i Dunkelheder, Misforstaaelser rettes, Idéer opbygges — og intet Øjeblik strejfses det Polemiske eller det Apologetiske — alt er nøgtern, klar Fremstilling, ren Idé.

Og bag Talen, hvis Form behager i en Grad, saa man fristes til at dvæle ved den paa Indholdets Bekostning, luer Begejstringen, Aandens Glød — og hin Myndighed, hvis Rod er den fuldkomne Beherskelse af Æmnet og af Talekunsten.

Vi kan ikke i Detaljer referere Forelæsningerne, før alle tre er endt, men vi haaber til den Tid at se dem oversat og trykt.

Paterens Prædiken i Søndags havde samlet ca. 300 Mennesker (og saa mange kan rummes i Rosenkranskirken!).

Efter Salmesang og Bøn (paa Dansk ved Pastor Jensen) besteg Munken Prædikestolen og, gaaende ud fra Dagens Evangelium om Bøn i Jesu Navn, forkyndte han glødende og indtrængende Pius X's Budskab om liturgisk Bøn.

Først skildrede han den Opstandne og Himmelfarne ved Faderens Højre som den evige Ypperstepræst, i hvis Bøn og Tilbedelse al vor Tjeneste maa gaa op — saa Kirken som Kristi mystiske Legeme paa Jord — dens Bøn er for-

enet med Kristi Bøn i det Høje — og endelig den enkelte Kristne som Lem paa dette Legeme.

Han advarede mod »at bygge sig et Privatkapel midt i Guds Kirke«, mod at skille sig fra Kirkens Fællesbøn for at gaa egne Veje — viste hen til Liturgien som Kirkens egen Bøn, som »Bøn i Jesu Navn«, og paaviste, at den, der ikke tager Del i den, er »som Haand eller Fod, der skiller sig fra Legemet«.

Han understregede Messen som Kirkens officielle Dyrkelse og som Kristi fortsatte Ypperstepræste-Tjeneste, hvilken vi faar Lov at medvirke i — hvorfra Forpligtelsen til at blive eet med Præsten i Tanke og Bøn gennem Brugen af Messens egne Ord.

Endnu har Pateren en Del at gøre blandt os. Om faa Timer skal han holde sin sidste Forelæsning. Paa Torsdag holder han Festtalen ved den store Mindefest for St. Benedikt. Han besøger en af Dagene Nakskov for at studere moderne dansk katholsk Kirkekunst, ligesom han føres til Lund for at se Domkirken og Mosaikkerne. Inden han rejser, nedlægger han en Krans i St. Bendts Kirke i Ringsted og besigtiger Roskilde Domkirke, Fjenneslev, Bjernede Rundkirke og Merløse Tveje for at faa et Indtryk af vor Middelalder.

Aarhus nye Universitet har indbudt ham til at holde en Forelæsning i Jyllands Hovedstad — ogsaa dette naar vor utrættelige Gæst.

Før Pinsestævnet.

Ungdomsstævnet optager manges Sind. By og Land ruster til det festlige Møde og kappes om at blive Nummer ét. Fra Provinsen indløber det ene Budskab efter det andet om, hvor meget der sættes ind paa at kunne komme til København i Pinsen, og navnlig hvilken glad Forventning, der er i de unges smaa Grupper om engang at kunne se en hel Skare af Trosfæller samlet og at føle sig hjemme i det fremmede. De glæder sig til at faa de skønne katholske Kirker og store Skoler i København at se, at være Biskoppens Gæster ude i Valby, ved Kontakt med det ri-

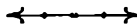
gere katholske Liv i Hovedstaden selv at blive beriget og som nye Mennesker at vende tilbage til deres daglige Dont midt i en religiøs Udørken.

Vil vore Gæsters store Forventninger opfyldes? Ungdomsbladet henviser i sit sidste Nummer til Odense-mødet i 1925, som jo overgik de dristigste Forventninger. Den, der skriver dette, følte i Odense maaske første Gang i de 15 Aar, han havde tilbragt i Danmark, et Pust af ægte Katholicitet strømme ham imøde. Fra Prælatmessen om Morgenens og indtil Slutningsmødet om Aftenen var Dagen præget af den typisk katholske Feststemning, der kun vanskeligt kan beskrives for en, som aldrig har oplevet den. Denne dybe, rene Feststemning opstaar i en af samme Tro besjælet Menneskeskare, hvis enkelte Individuer har aflagt Særmeneringer og Særstandpunkter, og i Forstand og Hjerte er enige angaaende det højeste, der er til for Mennesket.

Hvis vi paa Pinsedagen i København bliver gennemtrængt af »Aanden fra Odense«, og ved vort Møde i Hovedstaden udretter det samme som dengang i Fyens Hovedstad — blot i endnu større Omfang — saa vil vi kunne sige: Vort Ungdomsstævne i Aaret 1929 var vellykket!

Saa udgaar da endnu en Gang vor Indbydelse til alle i By og paa Land, til de unge og de andre, vor Kirkes hellige Sag ligger paa Hjerte: *Kom og vær med til Katholsk Ungdoms Landsmøde den 19. Maj.*

D. K. U. F.

Nye Bøger.

Min Sjæl højlover Herren. Oslo 1929. (2 Kr.) Faas i St. Ansgars Boghandel, København.

Atter en lille Bog fra en flittig Søsters Haand: en Betragtning- og Bønebog for Maj Maaned og Mariafester, som giver noget nyt, og som giver dette nye paa en særegen Maade. Der ligger en fin Duft, en lys og mild Varme over de 31 Betragtninger. Det er katholsk Fromhed, de vil vejlede os til. Bogen er kemisk ren for Polemik. Den tænker og taler i Bibelens og Kirkefædrenes Sprog; den beder med Kirkens ældgamle og evigfriske Bønner; dens Sprog er ikke blot ogsaa for Danske let læseligt, men theologisk klart, sikkert og korrekt og frit for alle Overdriivelser.

Da Bogen netop kommer til Begyndelsen af Majandagterne, egner den sig saa udmærket til at puttes i Veste-

lommen og bruges især af alle de Mænd og unge, som af en eller anden Grund ikke kan deltage i Majandagten. Læs og overvej en lille Betragtning hver Dag i en stille Stund; lær din Moder at kende; lær at bede til Guds Moder: dertil egner denne solide og mandige lille Bog sig som faa andre.

J. Wolfsberg, S. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentsforeningen afholdt Søndag d. 15. April sit 2. Generalmøde i Skolelokalerne ved Sakramentskirken. Hs. Højærv. Biskoppen var forhindret i at give Møde. Mødet lededes af Formanden Hr. A. V. Günther. Pastor N. Hansen og senere Sognepræsten Pastor Fr. Ronge havde givet Møde. Beretning og Regnskab fra Lokalraadet og de 5 Konferenser blev forelagt. Som Svar paa Lokalraadets aarlige Indberetning til Paris var der indløbet et Brev, som blev oplæst. Da en Del af Brevets Indhold har Bud til langt flere end Generalmødets Deltagere, gengives her en Del af Brevets Indhold: »De bemærker blandt andet, at de aktive Medlemmers Antal formindskes, og De har fuldt ud Grund til at anbefale Konferenserne dette vigtige Spørgsmaal om at sørge for forøget Tilgang til Vincentsforeningen. De maa ikke undlade at gøre Vincentsforeningerne opmærksomme paa, at bestræber vi os ikke for at faa nye Medlemmer, vil vor Virksomhed ikke undgaa at dø heu, og den maa ikke opføre, efter at den i et Aarhundrede har vist sin Livskraft. Jeg paalægger Dem særligt at søge at hverve Ungdommen; det var for den, Ozanam i en Alder af 20 Aar grundlagde vor Forening. Man bør søge at formaa unge Mennesker, som træder ud i Livet, til at slutte sig til Konferenserne og interessere dem i Velgørenhedens Sag ved at betro dem et eller andet Hverv eller overdrage dem at tilse en eller anden af de Virksomheder, som er underlagt Konferenserne. Det er Ungdommen, der er bestemt til efter os at fortsætte den Gerning, som vi nu selv udfører, og det er nødvendigt at forberede Ungdommen i god Tid til den praktiske Kærlighedsgerning. De unge vil let forstaa, at de ved at følge os opfylder en Kristens Pligt, og at de derved ydermere arbejder paa deres egen Saliggørelse.

Aarhus. Regnskabet fra Menigheden i Aarhus er blevet os tilsendt. Man forbavses over de mange store Bidrag i Kirkeskat, der i alt har givet 3469 Kr., og samtidig har Kollekten i Kirken indbragt den betydelige Sum af 2354 Kr. Der synes saaledes at være megen Offervilje i Aarhus.

Kirkelig Kundgørelse.

Paa 2. Pinsedag Kl 8 Morgen agter Hs. Højærværdighed Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag den 12. Maj. Kl 4 Eftm.**

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V. og Oration*, Salmebog Side 187.

2. Bønnen om *den Helligaands syv Gaver*, Salmebog Side 505.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten. København, den 28. April 1929.

Josef Brems,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark.

Søndag 12te Maj Kl. 10 holder Dom Alois Mager O S. B. Højmesse i St. Andreas Kirke i Ordrup.

Katholsk Ungdoms Landsmøde

i København den 19. Maj 1929.

PROGRAM:

Kl. 8: Pontifikalmesse i St. Ansgars Kirke.

Biskoppen prædiker. Efter Messen serveres Kaffe for dem, der har kommuniceret i Messen (Denfranske Skole, Østerbrogade 7 D).

Kl. 11: Møde i Grundtvigs Hus, Studiestræde 38.

Taler af Artillerikaptajn *A. F. Beyer*, Aarhus, og Fru *H. Skrumsager-Petersen*, Stubbekøbing.

Kl. 4: Friluftsmøde i Biskoppens Have, Bjerregaards Sidevej 1, Valby.

Taler af Lærer *H. D. T. Kiærulff* og Pastor *C. Benzon*.

Kl. 8: Afslutningsmøde i Grundtvigs Hus, Studiestræde 38.

Fælles Kaffebord. Absalon-Kantaten (Tekst: Johannes Jørgensen. Musik: J. Hammermüller) synges af de fornede Kirkekor under Hr. Hammermüllers Direktion og med Assistance af Hr. Koncertsanger Poul Knudsen og Hr. Pianist Carl Vorm. — Flygel fra Hornung & Møller.

Taler og Sange.

Adgangstegn à 1,50 til alle Møder faas ved alle Kirker. Adgangstegnet giver ogsaa Ret til Kaffe ved Afslutningsmødet samt til et Hæfte med Teksterne til de Sange, som bliver sunget ved Møderne.

Der er *Adgang baade for de unge og for alle*, som interesserer sig for Ungdomssagen.

Ungdomsforeningerne opfordres til, saavidt muligt, at medbringe deres Faner.

NB! Efter Torsdag den 16. Maj sælges ingen Adgangstegn mere.

Kirkelig Kalender.

12. Maj 6. Søndag eft. Paaske.	19. Maj Pintsesøndag.
13. — M. Oktavdag.	20. — M. 2. Pintsedag.
14. — Ti. Oktavdag.	21. — Ti. 3. Pintsedag.
15. — O. Johannes Baptist de la Salle, Bekender.	22. — O. Tamperdag.
16. — To. Oktav af Christi Himmelfart.	23. — To. Oktavdag.
17. — F. Kong Erik, Martyr.	24. — F. Tamperdag.
18. — L. Vigilie.	25. — L. Tamperdag.

Ugens Messebønner.

12. Maj. 6. Søndag efter Paaske (N.-M. 604, G.-M. 444). Ihukommelse af Nereus og Lidelsesfæller (N.-M. 910, G.-M. 741). 3. Oktaven (N.-M. 600, G.-M. 439).
13. Maj. Oktavdag (N.-M. 600, G.-M. 439). 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
14. Maj. Oktavdag. Alt som den foregaaende Dag.
15. Maj. Johannes Baptist de la Salle. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 911, G.-M. 742). Særligt Evangelium (N.-M. 1094, G.-M. 900). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 600, G.-M. 439).
16. Maj. Oktav af Christi Himmelfart. Samme Messe som 13. Maj. Ihukommelse af Ubald (N.-M. 912 og [34], G.-M. 755 og [34]).
17. Maj. Erik (N.-M. 912, G.-M. 745). Ihukommelse af Paschalis Baylon (N.-M. 913 og [49], G.-M. 744 og [49]). 2. den foregaaende Søndag (N.-M. 604, G.-M. 444).
18. Maj. Pintsældordag (N.-M. 607, G.-M. 447).

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Festdage	Hverdage
St. Ansgars Kirke	Kl. 5	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6 Mandag, Onsdag, Fredag efter Messen Kl. 8 om Morgenen.	
	Tirsdag, Torsdag, Lørdag Kl. 8 Aften.	

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælleskommunion i Rosenkranskirken Søndag d. 12. Maj i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 12. Maj Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 13. mensis Maji loco ac tempore assuetis.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag d. 17. Maj Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanegårdsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Bbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 20.

Søndag den 19. Maj.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Benediktus-Festen. — Et Testamente. — Universitetets 450-Aars Jubilæum. — Koncerten den 14. April 1929. — To Bryllupssange. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Fredericia. Czecho-Slovakiet. Italien. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

18. Om Kirken. (Kirkens Overhoved.)

Christus har stiftet en Kirke for os Mennesker her paa Jorden. Han har stiftet den som synligt Samfund iblandt synlige Mennesker. At Christus har givet sin Kirke en vis Organisation, det har vi alt set af Oldkirkens Vidnesbyrd: saaledes har den gamle Kirke set og opfattet det. Naar man mange Aarhundreder senere kom til en anden Opfattelse, maa det være i Modstrid med de faktiske Forhold i Oldkirkens Tid. Ethvert Barn kan da bedømme, hvor Sandheden findes.

Til denne Organisation hører frem for alt, at dette synlige Samfund ejer et synligt Overhoved, en Formand, thi uden det kan et saadant Samfund ikke bestaa: det siger den sunde Fornuft og den daglige Erfaring os klart og tydeligt. Den Indvending, at Christus selv var Kirkens Overhoved, kan ikke holde Stand, thi, hvor der er synlige Mennesker, der skal ogsaa være et synligt Overhoved. Det kan vi alt se i det mindste Samfund, i Familjen. Ja, Chri-

stus er vort Overhoved, vort usynlige Overhoved, fra hvem Livet kommer; men dèr skal ogsaa være et synligt Væsen, som styrer det synlige Samfund (Rige). Alle andre Riger i Verden har jo ogsaa hvert deres synlige Formand, omend Gud er hele Verdens usynlige Herre og Konge. —

Hvad siger da Christus, og hvad siger Oldkirken om denne Sag?

1) *Christus*. »Du er Petrus (Klippen), og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke overvælde den. Og dig vil jeg give Himmeriges Nøgler. Og alt, hvad du binder paa Jorden, det skal ogsaa være bundet i Himmelen; og alt, hvad du løser paa Jorden, det skal ogsaa være løst i Himmelen« (Matth. 16, 18). »Vogt mine Lam, vogt mine Faar!« (Joh. 21, 15.)

2) *Oldkirken*. »Der er én Gud og én Christus og en Kirke og én Lærestol, som ved Herrens Ord er grundlagt paa Petrus.« (*Cyprian*, 43. Brev.)

»Endnu under Claudius's Regering førte det algode og guddommelige Forsyn den mægtigste og største af alle Apostle, den, som var Anføreren for alle øvrige, Petrus, til Rom. Denne bragte som en tapper Guds Feltherre, udrustet med guddommelige Vaaben, den kostbare Vare, Forstandens Lys, fra Morgenlandet til Vestens Folk, idet han forkyndte selve Lyset og det for Sjælene heldbringende Ord, Himmeriges glade Budskab.« (*Eusebius*, Kirkehistorie II, 14.)

»Vi tolv Herrens Apostle, som i Fællesskab er samlet, udgiver herved disse vore guddommelige Anordninger angaaende den hele kirkelige Vielse, i Overværelse af Ud-vælgelsens Kar, vor Medapostel Paulus, Biskop Jakob, de øvrige Presbytere og de syv Diakoner. Derfor siger jeg Petrus som den første: Til Biskop skal den indvies, ligesom vi før paa samme Maade har anordnet, som i enhver Henseende er ulastelig og udvalgt af hele Menigheden som den mest egnede. — —« (*Apostoliske Constitut.* VIII.)

»Petrus har overtaget Moses's Stilling, eftersom Christi nye Kirke og det sande Præstedømme er ham betrøet.« (*Makarius*, 26. Homil.)

»Petrus blev ikke bange for at sige: Vig bort fra mig, Herre, thi jeg er et syndefuldt Menneske! — Den vise,

øphøjede Mand, i hvem Kirkens Kraft og Lædelsens højeste Embede er forenet, har erkendt, at der ikke var noget mere gavnligt og nyttigt for ham end ikke at ophøje sig over det ham betroede Embede.« (*Ambrosius, Om Jomfrueligheden 16.*)

»Christus forsamler sine Disciple og spørger dem: Hvem synes Folket Menneskets Søn at være? — Da alle tav, siger Petrus, Apostlenes Fyrste og Kirkens øverste Lærer: Du er Christus, den levende Guds Søn.« (*Kyrillus af Jerusalem, 11. Katechese.*)

»I Kraft af den samme Helligaand har og Petrus, Apostlenes Fyrste og Himmeriges Nøglebærer, i Lydda i Christi Navn helbredet den værkbrudne Æneas.« (*Kyrillus af Jerusalem, 17. Katechese.*)

»Der gives næppe en Synd, som kan sammenlignes med Christi Fornægtelse; og dog har hans (Petrus's) Taa- rer efter det dybe Fald ført ham tilbage til den ophøjede Stilling og skaffet ham Embedet som hele Kirkens Overhoved over hele Jorden.« (*Chrysostomus, Om Boden 2.*)

»Skønt alle Apostle har modtaget Himmeriges Nøgler, og Kirkens Fasthed ligelig er grundlagt paa dem alle, saa bliver dog en af de tolv udvalgt, for at efter et Overhovedes Indsættelse enhver Mulighed for et Skisma skulde fjernes.« (*Hieronymus, imod Jovinian I, 26.*)

Jos. Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

af Johan Johnsen.

(Fortsat.)

Hvorledes Klaus Urnes Wittenbergophold end skal forklares, kan Lage Urne endnu i 1520 have haabet, at Wittenbergbevægelsen kunde ledes ind i det rette Spor, saa dens kræfter kom til at tjene den reformation paa hoved og lemmer, tidens bedste kirkemænd arbejdede paa.

Men selv det svageste haab brast, da skæret fra det flammende baal uden for Wittenbergs port hin 10. december 1520 lyste ud over Europa — det baal, hvorpaa Luther højtideligt brændte Romas lovbøger: corpus juris canonici. Et trykt eksemplar af bandbullen fulgte med; men lovbøgenes tilintetgørelse var den egentlige sindbilledlige handling, hvorved Luther afgjort brød med kirkens højeste myndighed og kastede alle broer af bag sig. Og smukt bemærker professor I. Oskar Andersen, at denne Luthers handling »var afgørende for alle gode katolikker, selv om de var ivrige reformmænd og havde haft sympati for Luthers forfatterskab« — hvilket sidste Lage Urne aldeles afgjort ikke har haft.

Roskildebispens grundigt skolede lærdom maatte rejse sig ogsaa i en ren videnskabelig forargelse over hele Wittenberglitteraturens letbenede dogmatik, der selv hos dens hoved, den ellers saa varsomme Melanchton, aabenbarede en sand karlstadtsk eensidig ringeagt for al virkelig metodisk tænkning i theologien. En ringeagt, der betragtede sig selv som bestræbelsen for at frigøre menneskeheden for skolastikken ved at behandle tros læren praktisk, og der satte de frodigste vildskud i de folkelige kampskrifter.

Lage Urnes harmfulde spottedigt over humanismens bedske frugter vidner tydeligt om hans syn paa hele det moderne væsen.

Naar blot skøge og gøgler forstaar at snakke det Græske, straks griber bager og kok efter poeternes krans!

Og naar bonden forstaar at perse den dejlige rødvin, straks faar han tungen paa gled, ret som en lærd theolog.

For at vor tid ej i fred og ro skulde leve, gav Lutheranerne liv djævlens den hæsleige viv.

Da biskopperne paa den store herredag i Roskilde skulde gøre deres indflydelse gældende under fastsættelsen af Frederik I's haandfæstning, skete dette utvivlsomt under Lage Urnes og Ove Billes førerskab, og kanslerens indflydelse spores i de artikler, der kunde faa betydning for universitetets forhold. Saaledes naar artikkel 2 lyder: »Item ville eller skulle Vi aldrig tilstede nogen kætter, Luthers disciple eller andre at lære lønlig eller aabenbarlig imod den himmelske Gud, den hellige kirkes tro, helligste fader paven

eller Romerkirke; men hvor de findes i vort rige ville Vi og skulle lade straffe dem ved deres liv og gods.« Og naar kongen i artikkel 4 maatte love, at der kun maatte ansættes indfødte som doktorer i den hellige skrift og i kirkeretten, kan dette baade tydes som national selvhævdelse og forsøg paa at sikre sig mod tyske Wittenbergere.

Sammen med sine embedsbrødre har Lage Urne villet rejse et bolværk mod fremmedindflydelsen syd fra. At de har haft et vaagent øje her, undrer ikke; thi det var netop en af klagerne mod Kristiern II i det jyske opsigelsesbrev, at han havde forsøgt ved »kælttere, som gangne er fra den hellige kristne tro med sine lutheranske stykker og skalkhed, fortalende alt det, den evige Gud tilhører.«

Frederik I brød ganske vist sit ord, idet han baade skjult og aabenbart støttede den nye læres mænd. Dog mærker vi det ikke straks ved universitetet; thi her var Lage Urne en aarvaagen vægter — ja, i tiden umiddelbart efter Kristiern II's flugt er det, som der spores en katolsk reaktion. Men hvad hjalp det, at biskoppen søgte at værne lærens renhed; i det skjulte arbejdede det nye sig dog frem. Rørdam bemærker i denne sammenhæng, at skønt Lage Urne visselig ikke med sin gode villie havde ansat nogen ved universitetet, som var den lutherske lære hengiven, saa havde han dog ikke kunnet hindre, at mænd, der var ansete for gode katolikker og som saadanne havde faaet ansættelse, senere forandrede deres anskuelse. Dette var navnlig tilfældet med lektor Frans Vormordsen og mester Oluf Chrysostomus, der begge ansættes i 1527. Lage Urne skaanedes vel for at opleve det store frafald, der derimod ramte Povl Helgesen saa meget mere tragisk, som disse to mænd havde hørt til hans kæreste disciple.

I det protestantiske eftermæle er Lage Urne ofte kaldet snæversynet og er fradømt aandsmagt, fordi han gjorde, hvad han kunde, for at holde kætteriet ude; men dette skyldte han jo sit embede baade som det katolske universitets kansler og som stiftets biskop. Og det var for at hindre smitten i at brede sig, at han fra Hjortholm udstedte sin bekendte forordning af 25. juni 1527, hvori han bestemte, at ingen maatte høre theologiske forelæsninger, med mindre han var bakkalavr eller præst eller paa anden

maade godtgjorde, at han havde tilstrækkelig dømmekraft. Man forstaar dette forbud, da endogsaa rene drenge fik lov til at overvære disse forelæsninger. Ogsaa Lage Urnes bestemmelse, at universitetet maatte sikre sig, at de unge, der optoges i studenterskaren, førte en sædelig vandel, var fuldt ud berettiget. Derimod falder det jo et nutidsmenneske for brystet, at de unge, der valgte at studere ved de andre fakulteter, ikke selv maatte bestemme, hvilke fag de skulde hellige sig. Det skulde overlades til lærerens skøn med hensyn til tid og personer at henvise hver enkelt til saadanne studier, som maatte gavne mest og skade mindst, og hvortil de syntes bedst egnede.

Denne sidste rigoristiske bestemmelse, der vidner klart om biskoppens alvorlige bekymring, kunde jo nok arbejde Malmøs humanistisk-theologiske gymnasium i hænderne, saa den frisindede ungdom søgte til Malmø. Men rent bortset herfra er det dog en kendsgerning, at saa længe Lage Urne stod for styret, nød den nye lære kun ringe fremgang i København.

Sammenlignet med den salige Johannes kardinal Fischer, martyrbiskoppen af Rochester, der var universitetskansler i Cambridge, blegner Lage Urnes virksomhed i København ved første øjekast.

Kardinal Fischers navn er knyttet til grundlæggelsen af Christ College i 1505 og St. Johns College i 1511. Slige monumentale minder efterlod Lage Urnes kanslerstyre ikke. Men dette var ingenlunde hans egen skyld. Havde Kristiern II ikke været saa hensynsløs, havde Københavns universitet vel endnu besiddet Karmeliternes kollegium i København paa en saadan maade, at Lage Urnes navn havde været knyttet dertil, som kardinalens er det til hine kollegier i Cambridge; nu er det rigshofmesteren, Christoffer Walkendorfs kollegium, stiftet 1582, der har til huse i karmeliternes gamle kollegium i St. Pedersstræde. — Og havde omvæltningen ikke været, havde Smørum-Ledøjekanniken i Vor Frue kapitel maaske i vore dage været »Professor Urneianus« i det theologiske fakultet. —

Personlig har Lage Urne vel ikke kendt kardinal Fischer, men gennem sine diplomatiske forbindelser i Eng-

land har Rigens øverste kansler sikkert kunnet følge hans glimrende styre i Cambridge.

Selve forudsætningerne for dette styre var dog yderst forskellige fra de forhold, hvorunder Lage Urne arbejdede. Medens forholdene under Kistiern II og Frederik I stillede næsten uovervindelige hindringer for et frugtbart styre, havde kardinal Fischer en saa fyrstelig og rundhaandet velgørerinde i Cambridge som Henrik VII's moder, lady Margaret Beaufort, en af tidens ædleste kristne personligheder, hvem Fischer i sin ligtale over hende kaldte de engelske Studenters moder. Og dertil kommer, at den nye læres mænd gjorde ganske anderledes rent bord i enhver henseende her i Danmark end i England.

Kardinal Fischer maatte som Lage Urne opleve den sorg, at den nye lære sneg sig ind ved hans universitet; men begge træder de os i møde som lige besindige kirke-mænd, der indtog samme afventende holdning over for den nye læres mænd, en sagtmødighed, der har sin dybeste forklaring i den fasthed, hvormed de selv stod paa den gamle kirketros grund.

Og hvad Lage Urne her i virkeligheden betød for det katholske universitet, ser vi bedst ved hans død; thi straks efter var det ikke alene forbi med kirkefreden i København og hele stiftet, men universitetet opløstes straks i et fuldstændigt Kaos.

(Fortsættes.)

Benediktus-Festen.

Smukke Dage har de oplevet, der har taget Del i Benediktusfesten. Vi fortalte i sidste Nummer om Professor Magers første Forelæsninger, den tredje og sidste holdt Pateren Mandag den 8., og Tilhørerskaren var endnu større end de foregaaende Gange, og med største Opmærksomhed fulgtes Foredraget, der varede halvanden Time.

Samme Aften rejste Dom Mager med Damperen til Aarhus, hvor han efter Indbydelse fra det nye Universitet den følgende Aften talte om Benedikt af Nursia for 200 Tilhørere.

Paa Christi Himmelfartsdag fejredes Hovedfesten. Rosenkranskirken var naturligvis fyldt til Trængsel til Højmes- sen Kl. 10. Hs. Højærværdighed Biskoppen havde Plads ved Siden af Alteret, medens Dom Mager sang Messen, assisteret af Præsterne Bernh. Jensen og Messerschmidt. Pastor Peter Schindler holdt Festprædikenen, hvori han fra Dagens Fest gik over til at tale om St. Benedikt i Til- knytning til Ordet: »Disse Tegn skal følge dem, som tror.« Han viste, hvorledes hele St. Benedikts Liv viste os Op- fyldelsen af dette Herrens Ord.

Den store Fest i Studenterforeningens Festsal samme

Dom Mager med Rosenkranskirkenes Præster.

Dags Aften fik et smukt Forløb. Der var mødt ca. 500 Mennesker. Paa første Række saas en Del indbudte, bl. a. den italienske, den tyske og den finske Gesandt, den czeko- slovakiske Legationssekretær, Biskopperne Ostenfeld og Fønnesbech-Wulff, Professor Kuhr, fhv. Udenrigsminister Dr. phil. Moltesen, Dr. phil. Vilh. Lorentzen og den rus- siske Provst Koltcheff. Kl. 8 blev Hs. Højærværdighed Biskoppen og Dom Mager ført ind i Salen af unge Med- lemmer af A. C. Efter at Foreningens Formand cand. Enoch Hjorth havde budt Forsamlingen og den fremmede Gæst Velkommen, besteg Benediktineren Talerstolen og

holdt et aandfuldt Foredrag om »Der benediktinische Gedanke in Vergangenheit und Gegenwart«.

Dom Mager skildrede, hvorledes med det romerske Riges Fald hele Vestens Kultur syntes viet til Undergang. Der var tre stærke Faktorer, som det gjaldt om at smede sammen, Kraften i det romerske Rige, Kristendommen og de germanske Stammer. Men de var vidt forskellige. Det blev Kirkens Opgave at smelte disse tre Faktorer sammen, og Organet i denne Virksomhed blev Benediktinerordenen. Den virkede alene ved sin Tilværelse, ved at vise Verden ordnede Samfund. Den virkede baade ved sit Autoritetsprincip og ved sin Respekt for den enkeltes Egenart. Den var besjælet af Bevidstheden om Guds Herredømme, som alle maa bøje sig for. Den vilde kun være fuldendt, virkelig Kristendom. Derved blev den ogsaa kulturskabende, fordi Kristendommen er fuldendt Menneskelighed. Der kom Tider i Ordenens Liv, hvor den forsvandt som kulturskabende Faktor, og andre Organisationer og andre Ordener spillede en større Rolle. Men det ser ud til, at vi atter staar ved et Vendepunkt for Ordenen. I vor Tid behersker Individualismen alt, og den føres saa vidt ud i sine Konsekvenser, at der atter er Fare for Kulturen, der er Fare for, at det ender i Bolshevisme, hvor al Samfundsfølelse er gaaet tabt. Da er Benediktinerordenen kaldet til atter at give Verden noget, vise hen til Fællesskabets Værdi. Derfor er det ogsaa, som om man nu mere igen ser hen til den gamle Orden og søger at hente Værdier hos den.

Kgl. Skuespiller Thorkild Roose læste derefter Paludan-Müllers Digt om »Benedict fra Nursia og hans Amme«, en skøn og fængslende Oplæsning. Festen sluttede med, at Palestrinakoret under Mogens Wøldikes Direktion sang latinske og danske Sange.

En stor Oplevelse har hele denne Benediktus-Fest været. Vi har modtaget Indtryk fra det rige aandelige katolske Liv i Udlandet. A. C. og Festkomitéen fortjener Tak for det, de har givet os. Og Tak fortjener Dom Mager, der kom hertil; mange taknemmelige Tanker ledsager ham nu ved hans Afrejse.

Et Testamente.

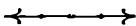
Det hænder ofte, at Katholikker i deres Testamente fastsætter, at der skal udbetales en Del Penge til Læsning af Sjælemesser, eller at Kirken skal arve noget efter dem. Vil man være sikker paa, at dette ogsaa virkelig sker, maa man nødvendigvis oprette sit Testamente for Notarius publicus. En Oplevelse, jeg netop har haft, viser dette tydeligt, og for at det samme ikke skal gentage sig, meddeler jeg den her.

For kort Tid siden modtog jeg fra en Overretssagfører følgende Skrivelse:

»Som Skifterettens Medhjælper i Boet efter N. N. til-
lader jeg mig hoslagt at fremsende en Afskrift af et i Af-
dødes Gemmer forefundet Testamente. I Følge Testamen-
tet skal hele Afdødes Efterladenskab anvendes til Læsning
af Sjælemesser for hende, og Beløbet skal indbetales til
Sognepræsten ved x Kirke. Da Testamentet imidlertid ikke
er oprettet for Notarius publicus, men for 2 særlig tilkaldte
Vidner, hvoraf det ene er afgaaet ved Døden, og da Af-
dødes Arvinger ifølge Loven ikke vil anerkende Testamen-
tet, idet de hævder, at Afdøde ikke var ved sin Fornufts
fulde Brug, kan jeg ikke se, at Testamentet kan oprethol-
des; men jeg vil dog gerne have en Udtalelse fra Sogne-
præsten om, at der ikke fra Deres Side vil blive rejst noget
Krav i Henhold til Testamentet.«

Dagen efter, at jeg havde modtaget denne Skrivelse,
døde det andet Vidne, og det var derefter umuligt for Ret-
ten at paavise, at den Afdøde havde været ved sin For-
nufts fulde Brug, hvorfor Testamentet ikke lod sig opret-
holde. Vil man altsaa være sikker paa, at ens sidste Vilje
bliver opfyldt, saa gaa til Notarius publicus.

Sognepræst.

Universitetets 450 Aars-Jubilæum.

Den 1. Juni i Aar fejres 450-Aarsdagen for Københavns
Universitets Grundlæggelse. — Danmarks Akademikere har,
gennem en af Repræsentanter for de betydeligste akade-
miske Organisationer i denne Anledning nedsat Komité,
besluttet at bringe Universitetet en fælles Hyldest, som kan
være Anledningen værdig.

Man har fundet det ønskeligt at søge at tilvejebringe
en Mindegave, som overfor Universitetet kunde give fuld-
gyldigt Udtryk, ikke blot for Akademikernes, men for hele
den danske Befolknings Taknemmelighed og Stolthed over
den Rigdom af aandeligt Liv og videnskabelige Resultater,

som er udgaaet fra Universitetet, og som paa værdig Maade har hævdet dansk Videnskabs og Forsknings Ry.

Komitéen er kommet til det Resultat, at den smukkeste Form for en saadan Mindegave vil være Oprettelsen af et Jubilæumslegat, der tænkes overdraget Universitetet til Administration, saaledes at Legatets Renter anvendes til Understøttelse for Studenter, som har vist sig i Besiddelse af videnskabelige Anlæg, og som fortjener og trænger til saadan Støtte. De Legatmidler, der for Tiden staar til Universitetets Raadighed, er langtfra tilstrækkelige til paa fyldestgørende Maade at lindre endog de — videnskabeligt set — bedst kvalificerede Studenters vanskelige økonomiske Kaar, og det er Komitéen bekendt, at en Forøgelse af disse Midler under denne Form vil være Universitetets Styrelse særlig velkommen.

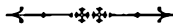
Vi opfordrer derfor **alle**, baade Akademikere og Ikke-Akademikere, der har Forstaaelse af Universitetets Betydning for Land og Folk, til saa effektivt som muligt at støtte Indsamlingen til et saadant Jubilæumslegat.

Indbetaling af Bidrag kan ske paa Postgiro-Konto Nr. 22992.

Birgitte West,

Peter Schindler,
Præst.

Enoch Hjorth,
Formand for A. C.

Koncerten den 14. April 1929.

Indtægt:		Udgift:	
Billetsalg	Kr. 323,25	Tryksager	Kr. 32,50
Programsalg	» 16,70	Stringendo	
Garderoben	» 24,41	Musikerassistance.	» 105,—
Gave	» 5,—	Salen	» 20,—
Indsamling v/ Hr.		Annoncer i Nord.	
Diemar »	7,—	Ugebl.	» 15,—
		Diverse mindre Ud-	
		gifter	» 18,86
		Nettooverskud	» 185,—
	<hr/>		<hr/>
	Kr. 376,36		Kr. 376,36

Hermed den lovede Redegørelse med min hjerteligste Tak til alle, der paa den ene og den anden Maade har hjulpet og bidraget. For Fuldstændighedens Skyld bør bemærkes, at det var Fru Seitzberg, der henledte min Opmærksomhed paa, at der burde gøres noget for de lollandske Børn. Naar »Stringendo«s Udgifter ser saa drabelige ud, skyldes det, at ikke blot de Musikere, man kan være nødt til at engagere, skal betales, men ogsaa de Medlemmer af »Stringendo«, der tillige er Medlemmer af Orkesterforeningen skal have Honorar, det forlanger denne Forenings Love. De 185 Kr. er indbetalt til Pater Smitz, og vi haaber, det maa have afhjulpet et Savn. Resultatet skulde nu gerne være, at Interessen for Børnene paa Lan-

det er bleven større, og at Bidrag indbetales paa Postkonto 20613. Desværre kunde de ønskede Lokaler til Opførelse af »Charleys Tante« ikke skaffes i denne Sæson, saa vi maa se Tiden an til Efteraaret.

Man har foreslaaet mig at starte en Bønforening for de katholske Børn paa Landet og sandelig, det kunde behøves, at Mennesker bandt sig til en daglig Bøn for disse unge Sjæle, der er i stor Fare for at miste det dyreste af alt, deres katholske Tro. Jeg lader derfor Tanken gaa videre i Haab om, at den vil møde Forstaaelse hos rette vedkommende — jeg kan jo ikke stifte en Forening af den Art.

Glem aldrig Børnene, glem aldrig, hvor højt Vor Herre elsker dem, og at han vil belønne os for alt, hvad vi gør for hans smaa.

Verner Stabehl.

To Bryllupssange.

I Ugebladets Nr. 5 bragte vi to Bryllupssange. Hertil har nu Organist Kerckhoffs i Roskilde sat Melodier.

Trød for Guds Al-ter frem, I to, vor Frel-ser e-der

ven-ter; der rin-der Naa-de, ved vi jo, af Kirkens Sa-kra-

men-ter; trød frem i Tro, thi den er kun det Kar, som dybt fra

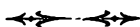
Brøn-dens Bund de kla-re Van-de hen-ter.

Fra A - dam og hans Kvin - de til al - ler - fjer - nest

Old skal Slægten tro - fast spin - de en Traad til Sam - men -

hold, en Blo - dets Kæ - de vir - ke i Tro og Kær - lig -

hed; I to blev i Guds Kir - ke af Kæ - den nu et Led.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Selv om man i Aar ved Foraarsfesten i S. M. D. M. savnede ikke saa faa »kendte Ansigter«, var den dog nogenlunde godt besøgt. Festens Centrum var de unge Mennesker, ialt 10, der med Ugangen af indeværende Skoleaar forlader Skolen. I de festligt smykkede Skolelokaler samledes man ved 9-Tiden om det traditionelle Smørrebrød, der denne Gang var fremstillet paa Stedet og forøvrigt var ikke saa lidt bedre end det sædvanlige »fabriksskaarne«. — Festtalen holdtes af Hr. Pastor Bernh. Jensen, der endnu en Gang de unge Mennesker et Par gav gode og hjertelige Ord med paa Vejen ind i Livet. Desuden var der flere »gamle Dreng«, der ogsaa »viste Vej«, og Sekretæren bragte en Hilsen fra Biskoppen, der

lod overbringe sit Hyrdebrev »Fat Mod«! til de Ungé. Senere optraadte den kinesiske Tryllekunstner Lai-Fun, og efter det fælles Kaffeboard sluttede Festen.

Sekr.

Fredericia. Søndag den 12. ds. firmede Hs. Højærværdighed Biskoppen 27 Børn i St. Knuds Kirke i Fredericia. Fredericia Dagblad fortæller derom: »Firmanterne samledes før Prælatmessen i Præsteboligen, hvorpaa de i Procession med flere Messedrenge i Spidsen gik ad en Flagallé til Kirken. Processionen ledsagedes af Forstanderskabet, Biskoppen, Pastor Frederiksen og den katolske Sognepræst i Vejle, som assisterede Biskoppen. Allerede længe før Processionen kom, var den lille, hyggelige Kirke fyldt til sidste Plads. Højtideligheden indlededes med Prælatmesse, hvorefter Biskoppen foretog Firmelsen. Før Firmelsen talte Biskoppen til de unge, idet han mindede om den gode Hyrde og om at følge i Jesu Fodspor.« »Efter Gudstjenesten samledes Firmanterne med Biskoppen, Præsterne og Menighedens Medlemmer i Skolens Gymnastiksal, hvor der var fælles Kaffeboard.«

Czecho-Slovakiet. Medens der fortælles om stort frafald fra den katolske kirke i Czecho-Slovakiet og svigtende tilgang til den katolske præstestand, bringer Cistercienser-Chronik i sit sidste nummer som et solglimt meddelelse fra Sticna dernede. Fra dette indberettes, at i sidste halvdel af 1928 blev 15 unge studerende optagne som konovicer, 4 andre novicer aflagde klosterløfterne, og foruden tre af disse studerer 4 af samme kloster teologi ved universitetet. Yderligere optoges 5 som lægbrødre novicer, 4 andre novicer aflagde løfterne første og 1 de treårige løfter for anden gang.

E. O.

Italien. Der har været planlagt et Ægteskab mellem Kong Boris af Bulgarien og Prinsesse Giovanna af Italien, og ogsaa danske Blade har skrevet om det. Naturligvis maatte man fra kirkelig Side forlange Løfte om, at alle Børn i et saadant Ægteskab blev opdraget i den katolske Tro. Da Kong Boris ikke vilde give et saadant Løfte, nægtede Paven Dispensen, og Ægteskabsplanen er opgivet.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottenlund.

Katholsk Ungdoms Landsmøde

i København den 19. Maj 1929.

PROGRAM:

- Kl. 8:** **Pontifikalmesse i St. Ansgars Kirke.**
Biskoppen prædiker. Efter Messen serveres Kaffe for dem, der har kommunikeret i Messen (Denfranske Skole, Østerbrogade 7 D).
- Kl. 11:** **Møde i Grundtvigs Hus, Studiestræde 38.**
 Taler af Artillerikaptajn *A. F. Beyer*, Aarhus, og Fru *H. Skrumsager-Petersen*, Stubbekøbing.
- Kl. 4:** **Friluftsmøde i Biskoppens Have, Bjerregaards Sidevej 1, Valby.**
 Taler af Lærer *H. D. T. Kiærulff* og Pastor *C. Benzon*.
- Kl. 8:** **Afslutningsmøde i Grundtvigs Hus, Studiestræde 38.**
 Fælles Kaffebord. Absalon-Kantaten (Tekst: Johannes Jørgensen. Musik: J. Hammermüller) synges af de forenede Kirkekor under Hr. Hammermüllers Direktion og med Assistance af Hr. Koncertsanger Poul Knudsen og Hr. Pianist Carl Vorm. — Flygel fra Hornung & Møller.

Taler og Sange.

Adgangstegn à 1,50 til alle Møder faas ved alle Kirker. Adgangstegnet giver ogsaa Ret til Kaffe ved Afslutningsmødet samt til et Hæfte med Teksterne til de Sange, som bliver sunget ved Møderne.

Der er *Adgang baade for de unge og for alle*, som interesserer sig for Ungdomssagen.

Ungdomsforeningerne opfordres til, saavidt muligt, at medbringe deres Faner.

Gudstjeneste i Dragør

holdes 2. Pintsedag Kl. 9¹/₄ i Villa »Vesterled«, Kirkevej. I Juni Maaned holdes Gudstjenesten 2. og 4. Søndag paa samme Tid og samme Sted.

St. Michaels Klub. Klubaften Onsdag den 22. Maj i Stedet for 2. Pintsedag.

Plads søges.

Mejerist. Lagerist paa en Fabrik.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau
 B. Jetmar, Nørresøgade 13, Kbhvn K.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Her. Sognepræster, i de katholske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

Kirkelig Kalender.

19. Maj Pintsesøndag.	26. Maj Hl. Trefoldigheds Fest.
20. — M. 2. Pintsedag.	27. — M. Beda den Ærværdige, Bekender og Kirkelærer.
21. — Ti. 3. Pintsedag.	28. — Ti. Augustin, Biskop og Bekender.
22. — O. Tamperdag.	29. — O. Maria Magdalene af Pazzi. Jomfru.
23. — To. Oktavdag.	30. — To. Christi Legems Fest.
24. — F. Tamperdag.	31. — F. Oktavdag.
25. — L. Tamperdag.	1. Juni L. Oktavdag.

Ugens Messebønner.

19. Maj. Første Pintsedag (N.-M. 616, G.-M. 456).
 20. Maj. Anden Pintsedag (N.-M. 621, G.-M. 461).
 21. Maj. Tredie Pintsedag (N.-M. 624, G.-M. 465).
 22. Maj. Tamperonsdag i Pintsen (N.-M. 627, G.-M. 468). 2. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
 23. Maj. Torsdag i Pintsugen (N.-M. 632, G.-M. 470). 2. som den foregaaende Dag.
 24. Maj. Tamperfredag i Pintsen (N.-M. 633, G.-M. 471). 2. som 22. Maj.
 25. Maj. Tamperlørdag i Pintsen (N.-M. 637, G.-M. 473). Ihukommelse af Gregor VII (N.-M. 917 og [37], G.-M. 751 og [38]). 3. Urban I (N.-M. 917, G.-M. 752).

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesdage	Hverdage
St. Ansgars Kirke	Kl. 5	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
Immaculatakirken	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
St. Annæ Kirke	- 8	- 8
St. Andreas Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
Sakramentskirken	- 6 Mandag, Onsdag, Fredag efter Messen Kl. 8 om Morgen.	
	Tirsdag, Torsdag, Lørdag Kl. 8 Aften.	

St. Ansgars Kirke.

Pintsesøndag holdes Pontifikalmessen **Kl. 8** af Hensyn til Deltagerne i Ungdomsmødet. —

De stille Messer læses Kl. 7 og Kl. 10¹/₂.

Majandagten holdes undtagelsesvis Efterm. Kl. 3.

Anden Pintsedag Prælatmesse Kl. 8 med Firmelse. — Kl. 10 Højmesse. Majandagt Kl. 5.

Første Pintsedag.

holdes Eftermiddagsandagterne i

St. Ansgars Kirke Kl. 3.	St. Annæ Kirke Kl. 6.
Rosenkranskirken Kl. 3.	Jesu Hjertes Kirke Kl. 6.
Sakramentskirken Kl. 6.	St. Andreas Kirke Kl. 7.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

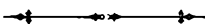
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Rbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. nærligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8 Ø, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 21.

Søndag den 26. Maj.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Katholsk Ungdoms Landsmøde. — Lage Urne (fortsat). — Pax benedictina. — Benediktinerens Besøg. — Taksigelse. — Afsadtbøn. — Katholsk Ungdomsværn. — Nye Bøger. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

19. Om Kirken. (Kirkens Overhoved.)

Jesu Christi Kirke har af selve sin Stifter faaet udnævnt en Formand, en Vogter, en Overhyrde, som Christus betegner med det betydningsfulde Ord: petra — Klippen, saa at selve Navnet — Petrus — skulde udtrykke den Fuldmagt og Stilling, som denne Formand skulde indtage i Kirken. Denne vor Frelasers Anordning stod fuldstændig klar for Oldkirkens Bevidsthed; og at Oldkirken har erkendt denne Sandheds store Betydning, derom vidner de talrige Vidnesbyrd, vi finder netop angaaende denne Sandhed hos Fædrene. Følgende Citater er en Fortsættelse af dem i sidste Ugeblad.

»Vi vil ikke spørge en ung Begynder, hvis Undervisning endnu ikke har gjort Fremskridt . . . , men hin Mand, der som Discipel blandt Herrens Disciple og som Lærer blandt Lærerne er den første, som har den romerske Kirkes Styre i sine Hænder, og som baade i Troen og i Præstedømmet indtager den første Plads. Sig os da, vi beder dig derom, sig os Petrus, Apostlenes Fyrste, hvorledes

Kirkerne skal tro paa Gud; thi det er ret og billigt, at du lærer os det, du, som er bleven undervist af Herren, og at du aabner os Døren, som du af Herren har faaet Nøglerne til.« (*Kassian*, om Christi Menneskevordelse. III. 12.)

»Vor Herre Jesus Christus, Gud Faders enbaarne Søn, har — for at kundgøre os sin Forløsnings Hemmeligheder og sin egen Guddom — værdigedes at indsætte den hellige Petrus som Primas over Præstedømmet og til Præses for denne By. — Vel er denne Fuldmagts Ret (at binde og at løse) ogsaa gaaet over til de øvrige Apostle; til alle Kirkens Fyrster er denne Fuldmagt gaaet over, men ikke forgæves er betroet til én, hvad der skal meddeles alle andre. Thi netop derfor er denne Magt ganske særligt overdraget til Petrus, fordi Petrus er indsat til Formand for alle Kirkens Ledere. — — Da vi nu erkender, at Gud har overgivet Magten til en saa mægtig Forstander, saa glæder vi os, som det er billigt og ret, over vor Førers Værdighed og Ophøjethed, idet vi siger den evige Konge, vor Frelser Jesus Christus, vor Herre, inderlig Tak, fordi han har betroet ham, som han har gjort til hele Kirkens Fyrste, en saa vidunderlig Magt.« (*Leo d. Store*, 82. Tale.)

Saaledes taler Oldkirken, som ogsaa vore i Troen adskilte Brødre siger om, at den Kirke var den uforfalskede, oprindelige, af Christus stiftede Kirke. Og naar vi i vore Dage hævder det samme, som Fædrene har gjort, saa kan man ikke finde Ord nok for at bebrejde os det usømmelige i vor Handlemaade. Man spørger da uvilkaarligt: hvor er Sandheden? Er vor Kirke i denne Retning kommen paa Afveje eller de andre Kirker? Er vor Kirke, ved at hævde vor Lære om Petrus og hans Efterfølgere, først i Tiden efter Ansgar kommen paa vilde Veje, eller er den Sandhed saa gammel som Oldkirken? Maa vi da ikke sige med *Leo d. Store*: vi glæder os over vor Førers Værdighed og Ophøjethed, idet vi siger den evige Konge, vor Frelser Jesus Christus, vor Herre, inderlig Tak, fordi han har betroet ham, som han har gjort til hele Kirkens Fyrste, en saa vidunderlig Magt?

Men denne Magt er ikke død med Petrus. Christus er ikke blot bleven Forløser for de Mennesker, som levede

paa hans og Apostlenes Tid, men for alle kommende Tider. Det Ord, som Christus sagde før sin Himmelfart: »Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende« og »gaa ud og lær alle Folk og døb dem . . .« indeholder Fuldmagten for alle kommende Slægter. Ikke blot paa Apostlenes Tid, men ogsaa senere — indtil Verdens Ende — trængte hans Kirke til de af ham indsatte Apostle og til den af ham indsatte Petrus. Hvordan Kirken, Oldkirken, Fædrenes Kirke, har opfattet det og forstaaet denne Sandhed, derom i Dag kun et Vidnesbyrd, et mægtigt Vidnesbyrd, et af de gamle Kirkemødets Vidnesbyrd. Paa Kirkemødet i Efesus (Aar 431), altsaa 400 Aar efter Kristus, ansaa man det for »en Kendsgerning, som ingen tvivlede paa, og som alle Aarhundreder havde kendt, at den hellige Petrus var Apostlenes Formand og Overhoved, den katholske Kirkes Grundsten.«

Jos. Resch.

Katholsk Ungdoms Landsmøde.

Formiddagen.

Det var midt i Vinterens Hjerte, medens taarnhøje Is-skruninger helt ændrede vore ellers saa smilende Kysters Udseende, da der langt ude i Horisonten viste sig en lille Sky. Men Skyen kom nærmere og nærmere og blev stadig større, indtil den paa Pintsedagen som et brusende Vejr gød Ildtunger af Tro og Begejstring ned over Danmarks katholske Ungdom. Det var som en Gentagelse af Pintseunderet, da de unge istemte Credo i St. Ansgars Kirke 1. Pintsedag. Sjældent, maaske aldrig før, har Trosbekendelsen lydt med en saa stor Begejstring i St. Ansgars smukke Kirkerum. Pontifikalmessen var pragtfuld, stor-slaet, men af alle de rige Indtryk, man fik under Messen, var Credo Højdepunktet.

Kirken var fyldt af Ungdom til sidste Plads, og overalt i Rummet vajede de forskellige Ungdomsforeningers Faner som Vidnesbyrd om, at Provinsen var rigt repræsenteret. Man havde aabenbart sat alt ind paa at komme med

til Landsmødet, idet man følte, at det vilde blive en stor Oplevelse. Det blev en stor Oplevelse, og Hovedgrunden er den Følelse af Enhed og Begejstring, der prægede Mødet fra først til sidst. Biskoppen talte til os om Morgenens, og den røde Traad, der gik gennem hans Tale, var Kærlighed til Ungdommen, Glæden over at se os samlet i saa stort Antal og Tro paa os som Danmarks katholske Fremtid. Da man senere saa de mange unge, der modtog Gud selv af Biskoppens Haand, maatte man dele denne Tro. Det var umuligt andet, Danmarks katholske Ungdom maa have en Fremtid.

Pontifikalmessen trak længe ud grundet paa Kommunionuddelingen, men det gjorde ikke noget, naar det var af den Grund. Omsider begyndte da Strømmen af Mennesker at vandre ud mod Østerbro, hvor venlige St. Josef-søstre havde dækket Kaffebord til de mange sultne, men glade Gæster. Ret længe gik det imidlertid ikke an at dvæle ved Morgenkaffen; det er ikke Landsmøde hvert Aar, og med det indholdsrige Program havde man en travl Dag.

Klokken 11 skulde man være i Grundtvigs Hus, hvor Mødet aabnedes med den Sang, der var Mottoet for Dagen: »Nu samles vi om Korsets Flag«. Fru Skrum sager Petersen talte om Lykken og om Menneskets Forestillinger om, hvad Lykken er. Artillerikaptaju Beyer om den kristne Ungdom som Troens og Idealernes Stridsmænd. Det er ikke vor Opgave at referere Talerne, men at skrive om det Indtryk, man fik af Møderne og af den Stemning, der herskede, og vi kan kun sige, at hele Dagen igennem var denne Glædens, Enhedens og Begejstringens Aand til Stede.

Eftermiddagsmødet.

Kl. 4 samledes Deltagerne i Biskoppens Have i Valby. Desværre var det nu blevet Graavejr, og lidt Regn slap man heller ikke for, men Kulden generede vistnok mest, men alle holdt ud uden at trættes de to Timer, Mødet varede.

Mødet aabnedes af Pastor Nōsen, der rettede en Tak til Biskoppen, fordi han havde villet samle Ungdommen her hos sig selv, paa det Sted, hvor han arbejdede og bad, hvorfra han for nylig havde udsendt sit Hyrdebrev til Ungdommen.

Efter Sangen »Tro mod Gud og tro mod Kirken« besteg Lærer Kiærulff Talerstolen eller rettere sagt Verandaen, hvorfra Talerne holdtes. Naar Lærer Kiærulff skal tale, er man altid forberedt paa, at man faar noget værdifuldt at høre, og heller ikke denne Gang blev man skuffet. Talerens Emne var »Hvad vi skal, fordi vi er unge«. Han fremhævede, at han var den yngste af de officielle Talere, og derfor havde han vel den største Chance for at kunne forstaas af de unge. Vi ser, hvor skammelig slet de gamle har ordnet alt. Vi ser, hvorledes de har kastet Idealer og Heltmod overbord. De ældre er jordbundne, eller de har kun halve Idealer. De tror, at unge Øjne intet kan se, men vi ser det godt. Vi har Respektløshed for Mennesker, og efterhaanden bliver det til Medlidenhed. Lydighed og Blufærdighed kræver man af de unge, men mange ældre glemmer selv Lydigheden overfor Gud, og Blufærdighed trænger ogsaa mange af dem til. Der er en eneste Opgave, der tilkommer de unge, fordi de er unge, og det er at bevare deres Ungdom. Alderdom er fastrustedes Tanker og Viljer, der er gaaet i Baglaas bag halvsløje Vaner. Der er Fare for de Mennesker, der i Dag er de samme som i Fjor. Jeg har en Hemmelighed, som bevarer Sjælen ung, en Ungdomsdrik. De gamle har den Skik altid at sige det samme: »Forretning er Forretning« eller »Vi er jo da Mennesker«. Der skal Fornyseelse til. Man anbefaler Rejser eller Møder, men det hjælper kun for dem, der i Forvejen har bevaret Ungdommen. Vi kan være saa selvisk-hovmodige i alt det, men Selviskhedens Skal maa sønderlaas. Tryllenøglen er en Ven. Der er Kammerater nok, der er nydende Kærlighed nok, men en Ven er saare sjælden, en, der aabner vor Sjæls Dør. Vi kan skuffes af Venner, men alligevel! Og tør jeg nu sige det: Gud har været og er vor Ven. Mange slider i det, ogsaa i Arbejdet for Kirken, de glemmer Træthed og Sult for det. Glemmer de ogsaa Træthed og Sult for at tale med Vennen, med Gud? Vi kan maaske læse mange Bønner, men hvorledes er det med den personlige Bøn, med Samkvemmet med Gud? Hvis vi lærte vor Religion, gik det stadig bedre. Hvis man vil glemme Vennen, saa læser

man alt muligt andet, kun ikke om Gud. Et Sind med Guds Sind, det er evig Ungdom. Det eneste Haab for Fremtiden er en bedende Ungdom. Den katholske Ungdom skal være en Bønnens Kraft. Den skal have til Valgsprog: »Der er kun Gud, der er kun ham.«

Med Rette kunde Pastor Nösen i sin Tale sige, at Læreren Kiærulff havde rørt ved det dybeste i os. Efter Sangen »Vi har Ungdommens Mod« fik Redaktøren af »Katholsk Ungdom«, »det bedste Blad i Danmark«, som Pastor Nösen sagde, Ordet.

Pastor Benzon fortalte om Marc Sangnier, der samlede Ungdom om sig og om sit Blad, »Le sillon«. Det var en Ungdom, som ofrede sig. Han saa, at der trængtes til en Aktion, og at al Nød maatte afhjælpes ved Kirken. »Den unge Garde« flokkedes om ham i Arbejdet. Ungdomsarbejdet vil netop sige Ungdommens Arbejde for Kirken og ikke omvendt. Der er nok at gøre ogsaa for os. I hvert Sogn kan der arbejdes: For de fattige, i Vincentsforeningerne, for de gamle, for de yngste, med Paramenterne, med at bygge Kirker, med Bladet, Christi Legems Korstog, Hjem for Smaabørn, Menighedspleje. Med en Appel om at støtte »Katholsk Ungdom« sluttede Taleren.

Til sidst talte Hs. Højærværdighed Biskoppen, der mindedes Mødet i Odense i 1924, hvor der var mødt 250, i Dag langt over det dobbelte. Han betragtede det som en stor og lykkelig Dag. Nu gjaldt det om, at de unge holdt ud i Arbejdet og ikke blev modløse ved de Skuffelser, der kunde møde dem. Biskoppen takkede Talerne, Arrangørerne og alle de unge, der var kommet, og meddelte derefter sin Velsignelse.

Pastor Nösen udbragte til sidst et Leve for Biskoppen, og med »O sanctissima« sluttede Mødet.

A f t e n m ø d e t .

I Grundtvigs Hus samledes man atter Kl. 8. Det blev vel det største katholske Møde, der endnu er holdt inden Døre. I den store Hal og de tilstødende Rum var Kaffe-bordene dækket, og der var fyldt til sidste Plads, henved 800 Mennesker var kommet til Stede. Der herskede en fortrinlig Stemning fra først til sidst, ja Begejstringen slog

Talerne imøde. Hs. Højærværdighed Biskoppen og mange Præster baade fra København og fra Provinsen var til Stede.

Efter en Sang, »I Ungdoms lyse Dage«, talte Ingeniør G. Wissum for Paven. Vi bøjer os for hans høje Embede, men ogsaa for Pius XIs Person. Han har frygtløst kæmpende gennemført det, han havde foresat sig, men tillige vist sig som en Fredens Mand og derved sejret mest. Talen sluttede med Leveraab og fulgtes af en Pavehymne. »Romas Bisp, Kirkens Drot«, som vi ikke mindes at have set før. Derefter talte Hr. Henning Fausbøll for Danmark og dets Konge og Frk. Marie Wissum for Biskoppen. Saa fulgte Absalonskantaten, som vi jo hørte i Efteraaret ved Absalonsfesten, og som det var en Glæde atter at høre. Det var de samlede Kirkekor, der sang med Organist Vorm ved Flygelet og Koncertsanger Povl Knudsen som Solist.

Efter Kantaten serveredes Kaffen, og saa var Ordet frit, og der blev talt meget i de kommende Timer. Den første paa Talerstolen var Mgr. Olrik, der, som han sagde, vilde lade en Bombe springe, sætte Ungdommen paa Prøve og give den Lejlighed til at øve et Størværk. Han vilde foreslaa Ungdommen at bygge en stor Kirke i Viborg. Det skal kun være Ungdommen mellem 14 og 30. Naar Børnene kan give 3000 Kr. om Aaret til Jesu Barndomsforening, kan Ungdommen sagtens give 10 000 om Aaret. I Løbet af syv Aar har vi da Kirken, »Ungdommens Kirke i Viborg«. Det skal være vort Bidrag til Reformationsjubilæet i 1936. Mgr. Olrik, hvis Idé hilstes med stormende Bifald, viste tilsidst et Billede af den paatænkte Kirke.

Pastor Ronge talte om Grundloven, der nu har bestaaet i 80 Aar og gjort det muligt for os at leve i Danmark. Han udbragte et Leve for Grundlovens humane, frie og tolerante Aand.

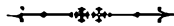
Pastor Nösen oplæste derefter Telegrammer, der afsendtes til Paven, til Kongen og til Kardinal van Rossum Pastor De Vos advarede, til Dels paa en spøgefuld Maade, Ungdommen mod de altfor tidlige Sværmerier, som mange unge spilder deres bedste Kraft paa. Hr. Sandquist

fra Stockholm bragte en Hilsen fra det lille katholske Sverige til det store katholske Danmark og bad Danskerne komme til Stockholm i August for med de svenske Trosfæller at fejre St. Angars Jubilæum. Han fortalte, at hele Rejsen og tre Dages Ophold vil kunne gøres for 65 Kr. Af den store Tilslutning, Hr. Sandquist fik ved sine Ord, tør man vel slutte, at mange vil følge Indbydelsen og drage til Stockholm i August. Billedhugger Windfeld-Schmidt anbefalede Valfarten til Haraldsted, som i Aar foregaar for tiende Gang, og som Biskoppen denne Gang har lovet at deltage i. Endelig rettede Pastor Jan Ballin paa de unges Vegne en varm Tak til dem, der havde arrangeret Mødet, og til Værterne.

Saa sang man Aftensangen »Nu tændes de Stjerner i Aftenblaa«, og Pastor Nösen sluttede med en Tak til Gud for Dagen og en Tak til alle de Mennesker, der havde hjulpet med. Han haabede, at Mødet maatte give et Resultat, at der som paa Pintsedag maatte staa en Flamme mod Himmelen.

I faa Ord vendte Biskoppen sig endnu en Gang til de unge og udtalte Haabet om dette Mødes gode Frugter, og han opfordrede alle til Bøn for Ungdommen. Saa fulgte Velsignelsen og den sidste Sang, »Kongernes Konge«.

Katholsk Ungdoms Landsmøde 1929 var til Ende. Men der er ikke Tvivl om, at det lever endnu i mange Hjerter, og at det vil bære Frugt. En saadan Dag er ikke forgæves. Enhver Deltager er draget rigere hjem.

Lage Urne.
Roskildestiftets sidste Biskop.*)
1529—29. April — 1929
af Johan Johnsen.

(Fortsat.)

Lage Urne er sandsynligvis konsekreret paa Pauli omvendelsesdag, den 25. januar, der i 1513 var en onsdag; den samme festdag i 1923 konsekreredes den nuværende titularbiskop af Roskilde, mgr. Joseph Brems.

*) Trykfejl S. 376, Lin. 2. læs: senere spændt forhold.

Om Lage Urne ligesom kongefamilien blev spærret inde nogle dage i Ribe af en stormflod, eller han straks rejste øst paa for at holde indtog i sin bispestad, ved vi ikke; men den 4. februar var han i Roskilde; thi den lørdag var kannikerne samlede i domkirkens sakristi til kapitel-møde, under hvilket den nyviede biskop underskrev haand-fæstningen, kapitlet bandt ham til, og hvis bestemmelser han højtideligt lovede at overholde, hver og een. Og under en festlig højmesse besteg han derefter de Roskilddebispers sæde, hvor han paa vanlig vis modtog sit præsteskabs hyldning.

Den skjulte og aabne modstand, han mødte i sin hyrdegerning fra denne verdens store, kunde vel nok tid efter anden faa ham til i rige maal at mærke det hellige bispeembedes store tyngde; men her paa ypperstepræstens eensomme sæde, skilt fra folket som fra sit præsteskab har han kunnet hvile ud i bøn.

I middelalderens løb havde kronen belønnet biskoppernes arbejde i statens tjeneste med udstrakte forlener, og dette jordegods fæstnede prælaternes politiske indflydelse; men det gjorde dem rigtignok samtidig afhængige til højre og venstre af denne verdens store. Der er til alle tider en væsentlig modsætning mellem kirken og denne verden, hvorfor bisperne dengang ofte bittert maatte sande, at man ikke kan tjene to herrer; thi kirkens overleverede grundsætninger er uforanderlige, medens denne verden er under bestandig omdannelse; det er denne dybe modsætning, kardinal Manning betragter som en af aarsagerne til de brydninger, hvormed kirken prøves gennem tiderne. — Lage Urne stod midt i en tid, hvor gamle tilvante former opløstes for at give plads for nye samfundsforhold. Og her skulde bisperne have været de naturlige førere, som de havde været det for de henfarne slægter; men ulykken vilde, at alt som biskoppernes verdslige væld steg, aftog deres aandelige magt over folket. Det er nær dybden af denne kurve, Lage Urne øvede sin bispegerning, der naturligt maatte knuges af nedgangens uafvendelige bevægelse, der minder om den fysiske faldhastigheds lov.

Men det kirkelige arbejde i folket blev end vanske-

ligere for stiftsbiskopperne og domkapitlerne ved den romerske kuries alvorlige misgreb, idet kurien i udstrakt grad var kommet ind paa at forbeholde Roma embedsbesættelser; thi ganske vist har det romerske primat kun overladt de enkelte kirkeprovinciers myndigheder valgetten, hvorfor den hellige stol kan forbeholde sig kirkelige embeders besættelse; men det viste sig uklogt at praktisere denne ret paa den maade og i den udstrækning, det skete. Hin tids talrige »reservationer« førte til et uværdigt embedsjageri ved kurien, der rejste en forargelsens flodbølge ud over hele kristenheden mod disse »kurtisanere« og fødte og nærede en stedse stigende misstemning hos det præsteskab, der bar dagens byrde og hede hjemme i sognene og kapitlerne, en misstemning, der hos mange svækkede den sønlige følelse over for den hellige fader.

Det er i denne belysning, man maa se Lage Urnes udvendte bispe styre; saaledes hans indgriben paa herremødet i Roskilde i august 1523, hvor Frederik I underskrev den haandfæstning, der gav rigsraadet en formel magt, som det aldrig før havde ejet.

Lundestolen stod jo tom i aarevis, og Roskildebispen blev derfor ganske naturligt det danske episkopats som hele rigsraadets mund og mæle, hvad der gav Lage Urne forøget storpolitisk betydning. Haandfæstningens kirkepolitiske del præges af hans retsvidenskabelige kultur, som har formet disse fordringer om kirkens uafhængighed af statsmagten saavel som af alle kuriale misbrug.

Allerede de to første artikler minder om Lage Urnes pen: »Først skulde vi elske overalt den himmelske Gud og den hellige kirke og hendes tjenere ret styrke, forsvare og beskærme og alle deres privilegier, friheder og statutter og gode gamle sædvaner, som er givet dem af den hellige romerske kirke og hellige fremfarne fædre, kristne konger, fyrster, fyrstinder og forstandere. — Ligeledes vil vi aldrig tilstede nogen kætter, Luthers disciple eller andre at prædike eller lære lønlig eller aabenbarlig mod den himmelske Gud, den hellige kirkes tro, helligste fader paven eller Romerkirken; men hvor de findes i vort rige, vil vi lade dem straffe ved deres liv eller gods«.

Et vigtigt punkt i denne sammenhæng er artikkel 5,

hvor kongen forpligter sig til ikke at præsentere nogen udlænding til noget »prælatedom, kirke eller kirkens len i Danmark«, ligesom kongen ikke maa tilstede »nogen kurtisaner eller andre« at forulempe danske mænd ved at trænge sig ind i den danske kirkes embeder, »som hidtil ofte sket er.«

Og den nationale som standsmæssige selvbevidsthed er lysvaagen til stede, naar haandfæstningens artikkel 4 kræver, at alle prælaturer skal besættes med »rigets indfødte mænd af riddere og svende eller af doktores i den hellige skrift eller kirkeloven eller værdige mænd, som dertil duelige er, som dog danskfødte er.«

Mest bemærkelsesværdig er dog denne artikkels første del, hvori det bestemtes, at efter denne dag maa kongen aldrig tilstede, »at nogen skal eligeres eller udvælges til noget bispedømme her i riget uden den, som indfødt er i Danmark af riddere og svende«. Thi her krævedes ikke alene, at fremtidens biskopper skulde være danske, nej, de skulde være danske adelsmænd? Præstemænd af de ufrelse stænder kunde til nød gøre sig haab om at opnaa de lavere prælaturer; men paa Danmarks otte bispestole kunde kun adelige danske præster tage sæde.

Baade Lage Urne og Ove Bille viste sig her som mænd af deres tid; men det blev en del af deres tragedie, at et kirkestyre i denne aand kom til at fremskynde nedgangens fart; thi overdreven national og standsmæssig selvhævdelse har alle dage staaet i omvendt forhold til kirkens aandelige spændkraft i et folk. I de kamptider, da en Bonifacius VIII kunde sætte franskmanden Isarnus paa Lundestolen, var den danske kirke uovervindelig; men aanden i den omhandlede del af rigsraadets kirkepolitik i 1523 hjalp med til at lægge den danske kirke i grus et godt tjaar senere.

Ledet af strømninger i tiden og vel tildels af sine egne adelige forudsætninger var Lage Urne med til at hindre, at mænd af de ufrelse stænder — de være nok saa ypperligt egnede dertil — kunde komme til at føre krumstaven i den danske kirke. Ellers var han udadtil mod verden en aarvaagen vægter for den samme kirke, og i det egentlige bispestyres rige var han en sand aandelig fader i Kristus.

(Fortsættes.)

Pax benedictina.

Af Professor, Dr. phil. & theol. Dom *Alois Mager*, O. S. B.

Naar Herren kom til sine Disciple, hilste han dem stedse med de Ord: *Pax vobis*, Fred være med Eder! I denne Hilsen maa der ligge alt det bedste, Herren kunde ønske Sine.

Det samme, hver Gang Præsten ved Fejrelsen af den hellige Messe paa Kristi Vegne vender sig til Folket — han har den samme Hilsen, det samme Ønske paa sine Læber.

Ja, Herren selv er vor Fred! Thi som »Fred paa Jorden for Mennesker, som er af god Vilje« forkyndte Engleskarerne ham paa Bethlehems Marker. Og Paulus siger rent ud: *Ipse est pax nostra*, Han er vor Fred!

Pax, Fred, er det Maal, den hellige Benedikt vil virkeliggøre i sin Orden.

Fra dens Klostre lyser det, som prentet med gylden Skrift: *Pax*, Fred — midt i al Verdens og al Hjørternes Uro.

Det paalægges Abbeden som hans vigtigste og egentlig højeste Opgave, at anordne alt saaledes i Guds Hus *ita ut omnia membra sunt in pace*, saa at alle Brødrene kan have Fred.

Jorden er visselig Ufred, og Himlen er Fred.

Og ligesom man ikke kan plukke Druer af Torne og høste Figen af Tidsler, saaledes kan det, der kommer fra Himlen, aldrig stifte Ufred, og det, der er af Jorden, aldrig volde Fred. Fredens Kys kan kun Gud og den, der er af Gud, trykke paa en Sjæl. —

Hvad er da Fred?

St. Augustin giver os Svaret, naar han et Sted siger: *Pax est tranquillitas ordinis*, Fred er rolig Orden. Og hvad er vel Orden andet end dette: at ethvert Væsen er paa den Plads, og alt i et Væsen er paa den Plads, hvor Guds hellige Vilje har sat hver Ting; thi Gud alene anordner alt paa forunderlig Vis.

Han har skabt alt i Visdom; og da han havde skabt

Himmel og Jord og Menneskens Børn, saa han (siger Den hellige Skrift), at alt var saare godt.

Alt var i forunderlig Harmoni. Alt laa i den dybeste, salige Fred. Alt og alle fuldbyrdede Guds Vilje.

Mennesket selv var fuldendt Harmoni til Legeme og Sjæl. Hans Sjæl skinnede i den helliggørende Naades Lys; hans Legeme var udødeligt, frit for Sygdom og bar ikke i sig nogen Kim til Opløsning eller Forstyrrelse.

Der herskede uantastet *tranquillitas ordinis*, alt hvilede i fuldkommen Orden.

De livløse og fornuftløse Skabninger fuldbyrdede ogsaa — ud fra deres Væsens Natur og Bestemmelse — Guds Anordninger. De blev paa den Plads, Guds Visdom havde foreskrevet dem.

Men de fornuftige Væsner ejer en Magt, som gør det muligt for dem at fjærne sig fra den Plads, Gud har anvist dem. De kan forstyrre Ordnen og saaledes bryde Freden. Denne Magt er hin frie Vilje, de fornuftige Væsner er begavet med.

Ved Hjælp af sin Vilje kan Mennesket i den Grad forstyrre den Orden, Gud har indstiftet, at han ikke blot forlader den Plads, Gud har anvist ham, men at han ligefrem sætter sig selv i Guds Sted.

Det var dette, vore første Forældre gjorde gennem Ulydighedens Synd, som bestod dæri: at de vilde være som Gud. —

I samme Nu, denne Synd var sket, var ogsaa Ordnen forstyrret. Det lavere Menneske hævede sig mod det højere, og dette stod op mod Gud.

Siden den Time hersker Uorden og Ufred i Verden.

Hærfra stammer al Lidelse, Elendighed, Nød og Døden selv — hærfra stammer hin Sjælekval, der piner saa mange Mennesker.

Og fra Mennesket gik Fredløsheden endda over paa den ydre Natur, over paa de livløse og fornuftløse Væsner; thi Paulus skriver i Romerbrevet, at »den ganske Skabning sukker og er som i Fødselsvéer og higer mod Guds Børns herlige Aabenbarelse«.

Arvesynden og dens Følger er det nøjagtige Modstykke til *tranquillitas ordinis*, Ro og Orden.

Og dette Kaos havde været ved, om Gud ikke havde oprettet en ny Orden, der ikke mere kunde forstyrres. —

I den Stund, da den anden Person i Guddommen uopløseligen forbandt den menneskelige Natur med den guddommelige i Menneskevordelsens Mysterium, blev der skabt et nyt og urokkeligt Midtpunkt for Menneskets og Verdens Skæbnespil, i ham, den menneskevordne Guds Søn.

Siden da er Ordenen genoprettet, og endda paa langt mere ophøjet Vis, end den en Gang bestod i Paradiset.

Dærfør synger Kirken Paaskelørdag: *O felix culpa*, O, lykkelige Synd, som skaffede os en saa uforlignelig Frelser!

Alle Mennesker skal nu vende sig til Kristus og vokse ind i ham. Det sker i Genfødelsens Bad i den hellige Daab, der skænker os den helliggørende Naade og trykker et uaftvætteligt Kendetegn paa vor Sjæl.

Dærigennem skænkes Freden vor Sjæl, dærfved genoprettes Freden i alle Stykker.

Og saaledes bliver det hogstavelig sandt: *Ipse est pax nostra*, Han er vor Fred!

Og naar han ønsker os »Fred«, og vi selv ved Fejrelsen af det hellige Messeoffer byder hinanden »Fred«, da udtrykker dette »Fred« det højeste Gode, der kan blive os tildel — nemlig Kristus selv! —

Den hellige Benedikts Mening med sine Klostre var, at de skulde være Skoler for Fred; i dem vilde han omdanne alle hine, som »i Sandhed søger Gud«, i Krisi Lignelse. Alt skulde udadtil og indadtil være hyllet i dyb Fred. Klosterordenen er et Billede paa hin *tranquillitas ordinis*, der efter St. Augustin er Freden selv.

Munkene skal eje Fred i deres Sjæle. Fred skal være selve Klosters Atmosfære. Kloster og Munke skal formaa at skænke Verden Fred ved deres blotte Existens — det er vel ogsaa Grunden til, at det ene Ord *Pax* er blevet Benediktinerordenens Valgsprog.

Fred er det, Menneskene i vore Dage mer end nogensinde efterhiger; dærfør skuer de med Forventning mod Indskriften *Pax* paa St. Bendts Klostre. Og fordi Benediktiner-Aanden i enestaaende Grad er Jesu Kristi Aand, kan den visselig ogsaa paaany bringe Menneskene og Verden Helse. *Pax!* Paa Dansk ved *Peter Schindler*.

Benediktinerens Besøg.

Dom Alois Mager har under sit Ophold i Danmark ikke haft mange frie Stunder, thi Maalet med hans Besøg var ikke alene, at vi skulde lære Benediktinerne at kende, men ogsaa, at Benediktinerne skulde faa et Indtryk af vor lille Verden.

Det siger sig selv, at der var Høflighedsbesøg at gøre i baade den kirkelige og den verdslige Verden, og at de sædvanlige Seværdigheder maatte tages i Øjesyn.

Men det bedste Indtryk af vort Land, særlig dets Natur og dets Historie, fik Munken vel nok under en Udflugt i Nordsjælland, til Frederiksborg, Fredensborg, Helsingør, Esrom, Esbønderup og langs Kysten og gennem Skovene — en Udflugt, der blev begunstiget af den skønneste Majsøl.

Et Indtryk af vore Bestræbelser i Retning af selvstændig, dansk Kirkekunst gav vi ham ved at føre ham til Kalkmalerierne i Franciskanerkirken i Nakskov — en Tur, der samtidig viste ham det smilende Sydsjælland og Maribo Domkirke.

Det siger sig selv, at den Lærde med Interesse besøgte vort kgl. Bibliothek og Universitetet. Metropolitanskolens Rektor havde en Dag arrangeret en særlig Time i Tysk for at vise, hvad vor Undervisning formaar, og Professoren udtalte sin uforstille Beundring, ligesom han takkede ved at holde et lille Foredrag for Eleverne om Munkevæsnet og om Munkedragtens Betydning.

Der blev — trods det ret pakkede Program — ogsaa Tid til at besøge Institut Jeanne d'Arc, hvor Munken holdt Skolemesse og talte kort til Eleverne — og til at holde et Par aandelige Foredrag for Søstrene i forskellige Klostre, hvor mange af dem frydede sig over atter at høre Guds Ord paa Modersmaalet.

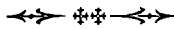
En af Dagene var helliget en Udflugt til Lund, hvor vi viste ham Domkirken — og en anden Dag gik Færden til Roskilde, hvor der aflagdes Visit hos Biskop Fønnebeck-Wulff, og hvor Domkirken besøgte; videre gik Vejen til Ringsted, hvor Benediktineren nedlagde en Krans paa det Sted i St. Bendts Kirke, hvor i gamle Dage den hellige Benedikts Alter stod. Haraldsted besøgte, og de gamle Kirker i Fjenneslev, Bjernede, Sorø, Kallundborg og Tveje Merløse.

Endelig havde vi den Glæde at være sammen adskillige hyggelige Stunder i private Hjem, hvor Tanker udveksledes og Raad plejedes sammen.

Komitéen skylder ogsaa en varm Tak til de Mennesker, der stillede deres Automobiler til Raadighed ved Udflugter, eller som indbød en videre Kreds til festligt Samvær i deres Hjem.

Hele Benediktusfesten forløb uden Mislyd og uden Uheld; Vejr og Menneskers Venlighed lyste over de rige Dage.

Vi tror at turde sige, at det lykkedes os paa værdig Vis at fejre St. Bendt og Monte Cassino, og vi retter en varm Tak til alle, som paa nogen Vis har hjulpet os med vor Opgave. Vi selv har en Følelse af at have modtaget saa meget, at kun Fremtiden kan hjælpe os at realisere det — og det skyldes ikke mindst den Repræsentant for Benediktinerordenen, der kom og bistod os. Til ham gaar vor varmeste Tak. Komitéen.

Taksigelse

efter

Det hellige Messeoffer

forkortet og fordansket efter Det romerske Missale
af *Peter Schindler*, Præst.

NB! Disse Bønner er beregnet til Fællesbrug, men kan ogsaa bedes af Enkeltmand. Bladet bør lægges ind i »To liturgiske Messeandagter« og bruges sammen med den.

Psalme 150.

- F:* Lover Herren i hans Helligdom,
lov ham i hans Vældes Vaaning!
- L:* Lover Herren for hans Storværk,
lov ham for hans grænseløse Storhed!
- F:* Lover ham til Lurers Lyd,
lov ham paa Harpe og Cither!
- L:* Lover ham paa Tamburin i Frydedans,
lov ham paa Strængeleg og Fløjte!
- F:* Lover ham til Cymblers Klang,
lov ham med klingende Cymbler —
alt, hvad som Aande drager, lover Herren;
- F:* Herre, miskunde Dig!
- K:* Christe, miskunde Dig!
- F:* Herre, miskunde Dig!

- F: Fader vor . . . ikke i Fristelse —
 K: Men fri os fra det Onde.
 F: Alle Dine Værker love Dig, Herre —
 K: og Dine, Hellige velsigne Dig!
 F: De Hellige juble i Herlighed —
 K: de fryde sig i deres Vaaninger!
 F: Ej os, Herre, ej os —
 K: men Dit Navn give Du Herlighed!
 F: Herre, hør min Bøn —
 K: og lad mit Raab naa til Dig!
 Pr: [Herren være med Eder —
 K: Og med Din Aand!]
 F: Lad os bede:
 Herre, forekom alle vore Gærninger med Din Aands
 Tilskyndelse og ledsag dem med Din Bistand, saa
 al vor Bøn og Vandel stedse maa fuldkommes i
 Dig, sit Ophav!
 K: Amen.
-

St. Thomas af Aquino's Bøn.

Saa takker jeg Dig da, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud, som har nedladt dig til at mætte mig Synder, Din uværdige Tjener, med Din Søns, Vor Herres Jesu Kristi dyrebare Legeme og Blod — uden nogen min Fortjeneste, men ene ud fra Din Miskundheds Nedladenhed. Og jeg beder Dig, at denne hellige Altergang ikke være en Skyld til Dom, men en Aarsag til alle min Synders Forladelse.

Lad den vorde mig en Troens Rustning og et Skjold for min redelige Vilje.

Lad den vorde Syndens Udrenselse, Begærets og Lysternes Udslukkelse og tjene mig til Vækst i Kærlighed og Taalmod, i Ydmyghed, Lydighed og al Dyd.

Lad den vorde mig et sikkert Værge mod baade synlige og usynlige Fjenders Anslag. Lad den bringe til fuldkommen Ro, hvad der forstyrrer mig i mit Kød og i min Sjæl. Lad den virke i mig en fast Vedhængen ved Dig, den ene og sande Gud, og skænke mig en salig Udgang tilsidst.

Ja, jeg beder Dig, at Du i Din Godhed vil føre mig Synder hjem til hin usigelig salige Nadver, hvor Du selv

med Din Søn og Helligaanden er alle Dine Hellige det sande Lys, den fuldstændige Mættelse, den evige Glæde, den fuldbyrdede Lykke og den fuldkomne Salighed.

Ved samme Christum, Vor Herre!

Amen!

Hvis nogen privat ønsker at fortsætte sin Taksigelse, kan nedestaaende Bøn bruges.

St. Bonaventura's Bøn.

Gennemsting nu, kære Herre Jesus, min inderste Sjæl og Sind med en Vunde af Din blide og salige Kærlighed — til en sand og ærlig, apostolisk og hellig Kærlighed — saa min Sjæl ene sukker og hensmelter i Kærlighed og Attraa til Dig — saa den begærer Dig og i Dine Forgaarde vansomægter af Længsel efter at løses og komme til Dig.

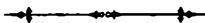
Giv, at min Sjæl maa hungre efter Dig, Du Englenes Brød, hellige Sjæles Føde og vort overnaturlige daglige Brød, som i sig rummer al Sødme og Smag og al blid og lystelig Vederkvægelse.

Altid hungre mit Hjærte efter Dig, altid nyde det Dig, hvem Englene begærer at skue, og mit Indre opfyldes ganske af himmelsk Velsmag.

Altid tørste mit Hjærte efter Dig, Du Livsens Kilde, Du Videns og Vidsoms Væld, Du Kildespring til det evige Lys, al Lystes Flod og Guds Huses Frugtbarhed.

Dig attraa og begære idelig mit Hjærte — Dig finde det, Dig hige det imod, Dig komme det til, Dig sænke det sin Tanke i, Dig tale det med — og alt sit Virke øve det til Dit Navns Lov og Hæder, med Ydmyghed og Skønsomhed, i Kærlighed og Hjærtensfryd, med Lethed og Grebthed og med Udholdenhed indtil Enden.

Ene Du være stedse mit Haab og min Fortrøstning, min Rigdom og Husvalelse, min Lyst og min Glæde, min Stilhed og Hvile, min Fred, min Mildhed, min Duft, min Sødme, min Føde, min Friskhed, min Tilflugt, min Hjælp, min Viisdom, min Arvelod, min Ejendom, mit Klenod — i hvem mit Sind og mit Hjærte fast og sikkert og urokkeligt for evigt er rodfæstet! Amen.

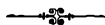

Afladsbøn.

For at vinde Jubilæumsafladen skal man ved seks Kirkebesøg »opsende andægtige Bønner i den Hellige Faders Hensigt . . . og i Almindelighed for Syndernes Omvendelse, Udryddelsen af Vranglære og Skismer og for Fred og Enighed mellem alle Fyrster, saaledes at den katholske Kirke og dens Overhoved Jesu Christi Stedfortræders Op-højelse, Velfærd og Frihed lettere opnaas«. Til Brug ved disse Kirkebesøg kan man bruge følgende Bøn, som er approberet af Biskoppen:

»Hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud. Den hel-lige Kirkes Overhoved paa Jorden forlanger af mig, at jeg skal forelægge hans Anliggender for dig og bede dig op-fylde hans Ønsker. Saa vil jeg da først bede om Hjælp for min egen stakkels Sjæl. I dyb Anger over alle mine Synder, som jeg af Kærlighed til dig ikke vil begaa igen, beder jeg dig om et fromt Sind og en stærk Vilje, om den Hunger og Tørst efter Retfærdighed, der er den sikre Vej til evig Frelse. Om det samme beder jeg dig for alle mine Medmennesker; forund os alle, enhver efter hans særlige Trang og Fornødenhed, Styrke til at bevare den hellige Tro og til at efterleve den i et retskaffent Liv. Før dem, der er paa Afveje, tilbage til Faderhusets Tryghed og Trøst. Det er mit Ønske og min inderlige Bøn til dig, o gode Gud, at vi Mennesker maa leve et helligt Liv, og at navn-lig vore Præster maa være lysende Eksempler og gode Hyrder for dem, der er dem betroet. Herre, giv os ogsaa Fred, baade i vort Hjerte og i det offentlige Liv; lad Chri-sti Fred herske i Christi Rige, og forjag al Splid mellem Folkene og deres Førere. Og endelig, kære Gud, lad Sand-heden lyse over os og i os; giv, at den maa sejre i Ver-den over de mange vildfarende Meninger, saa vi nærmer os mer og mer til dette, at der kun er een Hjord og een Hyrde. Om alt dette beder jeg dig, himmelske Fader, ved din Søn, Jesus Christus, der med dig og den Helligaand lever og regerer, een Gud i Evighed. Amen.«

Katholsk Ungdomsværn.

I. HOVEDKASSEN (KATHOLSK UNGDOMSVÆRN).

INDTÆGT.	Kr.	Ø.	UDGIFT.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning ^{31/12} 1927 ..	1904	54	1. Understøttelse til Personer	175	00
Indgaaet Medlemskontingent			2. Tilskud til Foreninger ...	215	00
i 1928	804	90	3. Tilskud til Skolebørns		
Bankrenter	55	17	Fericophold	250	00
			4. Tilskud til Børne- og		
			Lærlingehjem	50	00
			5. Festen for de 14aarige ..	154	75
			6. Generalforsamlingen den		
			^{20/6} 1928	4	86
			7. Rundskuedage for Skole-		
			børn	25	15
			8. Porto, Papir og Tryksager	57	80
			9. Annoncer	4	50
			10. Incasso	55	55
			11. En Sjaelemesse	5	00
			Kassebeholdning ^{31/12} 1928	1767	00
	2764	61		2764	61

Formueforringelse i 1928: Kr. 137.54.

II. FONDET »ABSALONS GAARD«.

INDTÆGT.	Kr.	Ø.	FORMUE.	Kr.	Ø.
Kassebeholdning og Obliga-			Indestaaende paa Bankbog .	1589	92
tioner ^{31/12} 1927	4995	66	4300 Kr. ⁴ / ₂ pCt. Øst. Kreditf.		
Bankrenter	55	76	7 Seric til Kurs 90 ¹ / ₄ (^{31/12} 28)	3880	75
Rentekupons af 4300 Kr. ⁴ / ₂					
pCt. Østift. Kreditf. 7 S.	193	50			
Kursstigning paa Obligationer	225	75			
	5470	67		5470	67

Formueforøgeise i 1928: 475.01.

Chr. Henriksen,
Formand.
Kirsteinsgade 9.

L. Günther,
Næstformand.
Gejstlig Vejleder.
Ordrup.

Joh. Johnsen,
Sekretær.
Evaldsgade 8.

K. Danielsen,
Vestervoldgade 115.

J. Mika,
Kasserer.
Ahornsgade 17, N.

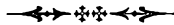
Revideret og fundet rigtigt i Overensstemmelse med Bilagene. Kassebeholdningens Tilstedeværelse er konstateret ved Obligationer og Bankbøger.

København, den 11. Marts 1929.

F. Krejl.

E. Wissum.

Katholsk Ungdomsværn afholdt sin ordinære Generalforsamling i Vesterhus den 30. April. Formanden aflagde Beretning om Driftsaaret 1928, hvor Værnet har afholdt den sædvanlige Fest for de 14aarige med deres Forældre, og hvor der er holdt to Rundskuedage for Kirkeskolernes Elever, ligesom Ungdomsforeningerne og Børnehjemmene i Nakskov og Nykøbing F. er støttet, og der er ydet Hjælp til enkelte unges Videreuddannelse i deres Fag. Kassereren fremlagde Regnskabet, som blev godkendt, og som det besluttedes at offentliggøre i »Ugebladet«. — Under Diskussionen ankede Fru Tardini over, at Absalonsgaard-Fondets Midler var bundet saa fast, idet Fondets Midler var meningsløst smaa overfor vore Dages Fordringer til et Byggefond; disse Penge burde frigives til at tjene de mange Op-gaver, der foreligger, og hvortil der trænges haardt til Pen-ge. — Overfor dette blev der gjort opmærksom paa, at baa-de Mogens Ballin og Indsamlingskomiteen med Villie hav-de bundet de indsamlede Penge saa fast, og at man ikke kunde vide, om der ikke kunde komme større Bidragydere, som vilde gøre Fondet arbejdsdygtigt. Forøvrigt henstil-lede Formanden at fremsætte Forslag om en Ændring ad den af Lovene foreskrevne Vej. — Sluttelig genvalgtes: Pastor Ludv. Günther som gejstlig Ungdomsleder og Fuld-mægtig Boye Danielsen til Medlemmer af Bestyrelsen — Konsul Sarrild og Frk. Garth Grüner til Suppleanter og Bogholder Krejl og Premierlieutenant Wissum til Revisorer. — Efter Generalforsamlingen var der Kaffebord.

Nye Bøger.

*Pax. The Monthly Review of the Benedictines of New Caldey Ab-
bey.* (April and May 1929. 6 d. each.)

Som de læsere ved, der har fulgt anmeldelserne af det benediktinske tidsskrift mange år igennem i ugebladet, har Benediktinerne fra den lille waleske ø Caldey forladt deres gamle hjem og er draget over 200 kilometer derfra til deres nye hjem Prinknash i Gloucestershire. Samtidig med denne forandring er deres tidsskrift også undergået en for-
andring: fra at være et kvartalsskrift er det blevet til et månedsskrift, og det karakteristiske omslag med de mange helgennavne fra Wales er med flytningen ligeledes forsvundet. Ellers er deres tidsskrift det samme og har samme indhold og forfølger samme mål som før. Blandt de vig-tigste af disse er vejledningen af læserne i liturgiske spørgs-

mål, der i vore dage er kommet frem i forreste række blandt katolikker; der er både i Amerika og Europa en titurgisk bevægelse i gang, hvis spor i Danmark i det praktiske kirkeliv desværre endnu kun er yderst svage, selvom de i de senere år har begyndt at vise sig i litteraturen i form af bøger som Peter Schindlers store værk om liturgi og de to til praktisk brug bestemte, messebogen og sakramentbogen. —

Artiklerne i nærværende to numre er — fraset en lang række bogrecensioner — mest af opbyggeligt indhold og beskæftiger sig for en ikke ringe del med det kontemplative liv og Benediktinernes hellige ordensregel. I en af dem fortælles om en gammel lægbroder i *La grande Chartreuse* i Syd-Frankrig, som ikke synes at have haft det rette missionssindelag; thi han føjede til de andre bønner i litaniet følgende anrøbelse: *A Danimarca, libera nos, Domine*. Han blev også fritaget for at komme til Danmark, men blev efter behørig anger og bod sendt til England, hvilket vistnok må have været som at komme fra dynen og i halmen, thi rejsen var lige lang, men hertil kom jo desuden rædslerne ved turen over den stormfyldte Kanal mellem Frankrig og England. Benediktinerne i Ny-Caldey, som de har kaldt deres hjem i Prinknash, modtager ikke pensionærer, som de før gjorde på deres lille ø, hvorom her så ofte har været talt i anbefalende toner; sligt er måske uforsigtigt, når man mangler personligt kendskab til stedet og forholdene; det synes det virkelig også i dette tilfælde at have været, såfremt det er sandt, der som en advarsel er bleven sagt til undertegnede, at der ikke var til at være på øen for spøgelse. Nu bor Benediktinerne imidlertid ikke mere på dette sted og tager ikke imod pensionærer, så nu er der intet at anbefale og heller ingen risiko at løbe.

Niels Hansen.

Post Giro Konti

Nr.

4797 — Sønderjydske katolske Kirker.

20613 — Det katolske Børnehjem i Nakskov.

21574 — Katholsk Litteratur (gratis Udbredelse).

Blanketter til Udfyldning faas paa ethvert Postkontor. Porto kun 5 Øre. Bidrag, selv ganske smaa Beløb, modtages med stor Taknemmelighed, blot de ydes med Glæde, thi »**Gud elsker en glad Giver**« (2. Kor. 9., 7.) Maaske vor katolske Ungdom i deres Apostoliske Lægmands-Aktion vil samle Skillinger i Tændstiksæsker og indsende Beløbene paa ovennævnte P. G., naar Esken er fuld.

A.C. Onsdag d. 29. Maj 1929 Kl. 8 pr. Ordinær Generalforsamling. Dagsorden: 1) Formanden aflægger Beretning. 2) Udvalgsberetninger. 3) Kassereren fremlægger Regnskabet. 4) Valg af Administratores. 5) Eventuelt.^{***}

Administratores.

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke To. d. 30. Maj Kl. 7 og 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt. — To. den 6. Juni Kl. 8 Aften Procession.

Jesu Hjertes Kirke. To. d. 30. Maj stille Messe Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 10. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Levitmesse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt. I hele Oktaven er der Andagt Kl. 7 $\frac{1}{2}$. — Søndag d. 2. Juni Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt med Prædiken, Procession og Te Deum.

Immaculatakirken. To. d. 30. Maj Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). Højmesse Kl. 8 Andagt med Te Deum Kl. 6 Aften.

Sakramentskirken. To. d. 30. Maj Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt. — Søndagen i Oktaven udstilles det allerhelligste Sakramente efter Højmessens (Kl. 10) indtil Aftenandagten (Kl. 6). — Paa Hverdage i hele Oktaven sakramental Velsignelse efter 8-Messen og Aftenandagt Kl. 8.

St. Josefs Kirke. To. d. 30. Maj Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Efterm. Andagt.

Rosenkranskirken. To. d. 30. Maj Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt med Prædiken. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Sangmesse med sakramental Velsignelse. Hver Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdes Andagt.

St. Annæ Kirke. To. d. 30. Maj Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 Aften Andagt. — Søndag den 2. Juni Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Procession i Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). To. den 30. Maj Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7 Aften Andagt. — I hele Oktaven hver Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt med sakramental Velsignelse. — Sønd. d. 2. Juni Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven, saafremt Vejret og Føret tillader det; efter Processionen stille Messe.

Festprogram til Søndag d. 2. Juni Kristi Legems Fest i Roskilde.

Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Efter Højmessens Procession ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altre i Sct. Maria Hospitals Have.

Kl. 12 Middagspause. Forsamlingssalen staar til Disposition for udenbys Deltagere; her kan medbragt Mad nydes. Sodavand, Kaffe eller The med Sukker og Fløde kan mod Betaling faas i Præstegaarden.

Kl. 14,30 Friluftsmøde ved Klosterkirken i Hospitalshaven. (Dersom Vejret er ugunstigt, afholdes Mødet indendørs.)

- 1) Foredrag af Pater Menzinger om »De nyeste Mirakler«.
  - 2) Foredrag af Hr. Lærer Johnsen om »Det hellige Roskilde«.
- Kl. 5 Festandagt i Kirken.

St. Ansgars Boghandel

er lukket Torsdag d. 30. Maj (Christi Legemsfest).

Kirkelig Kalender.

26. Maj Hl. Trefoldigheds Fest.	2. Juni 2. Søndag eft. Pintse
27. — M. Beda den Ærværdige, Bekender og Kirkelærer.	3. — M. Oktavdag.
28. — Ti. Augustin, Biskop og Bekender.	4. — Ti. Oktavdag.
29. — O. Maria Magdalene af Pazzi. Jomfru.	5. — O. Oktavdag.
30. — To. Christi Legems Fest.	6. — To. Oktav af Christi Legems Fest.
31. — F. Oktavdag.	7. — F. Jesu Hjertes Fets.
1. Juni L. Oktavdag.	8. — L. Marias Officium.

Ugens Messebønner.

26. Maj. Hellig Trefoldigheds Fest (N.-M. 644, G.-M. 478). Ihukommelse af Søndagen (N.-M. 645, G.-M. 478). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 648, G.-M. 481).
27. Maj. Beda den Ærværdige. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], G.-M. [42]). Særlig Oration (N.-M. 919, G.-M. 754). Ihukommelse af Johannes I (N.-M. [8], G.-M. [9]).
28. Maj. Augustin af Canterbury (N.-M. 920, G.-M. 755).
29. Maj. Maria Magdalene af Pazzi. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). Særlig Oration (N.-M. 922, G.-M. 758). 2. om de Helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. 105). 3. efter frit Valg
30. Maj. Christi Legems Fest (N.-M. 652, G.-M. 483).
31. Maj. Oktavdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. Ihukommelse af Angela Mericia (N.-M. 923, G.-M. 758). 3. Petronilla (N.-M. [67], G.-M. [67]).
1. Juni. Oktavdag. Samme Messe som 30. Maj. 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. 107)).

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 26. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Møderne og Fælleskommunionen bortfalder i Juni, Juli og August.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 26. Maj Kl. 8 i Sakramentskirken.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

- Mandlige:** 1) Bud eller Inkassator.
2) Mejerist.
3) Manufaktur-Kommis.
5) Chauffør.

- Kvindelige:** 1) Vaskekone.
2) Alsidig Kontordame.
3) Ung Pige t. Herskabshjem.

Plads tilbydes:

2 unge Piger (20 Aars Alder) til Hospitalshjælp.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.
Adr. Ciselør B. Jetmar. Nørre Søgade 13.
København K.

FREMMEDESPROGTRYKKERIE T »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Aasgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhvn. V. Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 22.

Søndag den 2. Juni.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Grundloven leve! — Lage Urne (fortsat). — Don Giovanni Bosco. — Den nye Messe paa Jesu Hjertes Fest. — Romerske Skitser. — Efterretninger fra Ind- og Udland. — Norge. Svejts. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

20. Om Kirken. (*Petrus gennem Tiderne.*)

Hvad det store Kirkemøde i Efesus (Aar 431) udtalte, at det er »en Kendsgerning, som ingen tvivlede paa, og som alle Aarhundreder havde kendt, at den hl. Petrus var Apostlenes Formand og Overhoved, den katolske Kirkes Grundsten«, det er de første Aarhundreders — altsaa Oldkirkens — Tro: »ingen tvivlede paa«! Vi kan ikke kraftig nok gøre opmærksom netop paa denne »Kendsgerning, som alle Aarhundreder havde kendt«; her finder vi Kirken, saaledes som Apostlene har overleveret den til de første Kristne, og saaledes som Oldkirken har erkendt og opfattet den. Her finder vi et Kendetegn paa Jesu Kirke, et Kendetegn af første Rang! — saaledes har den gamle Kirke i det mindste forstaaet det.

I denne Forbindelse maa vi ogsaa ganske særlig lægge Mærke til, at Oldkirken stadig fremhæver den romerske Kirke, som den, der ejer Petrus-Primatet. Der findes saa mange Vidnesbyrd om denne Sandhed, at vi

baade i Dag og i næste Nummer af dette Blad vil fremføre nogle af dem.

»Ignatius, kaldet Theophonis, til den paa Grund af den højeste Faders og hans eneste Søns Jesu Christi Barmhertighed naa defulde Kirke, som ligeledes ejer første Plads i Byen Rom, ærværdig, prisværdig, gudfrygtig, Kærlighedspagtens Forstanderinde, smykket ved Christi og Faderens Navn.« (*Ignatius af Antioch.*, Brev til Romerne.)

»Apostlenes Overlevering — bekendt over hele Verden — findes i enhver Kirke af alle dem, som vil se Sandheden, og vi kan optælle de af Apostlene som Biskopper indsatte Forstandere og deres Efterfølgere indtil den Dag i Dag. Men da det vilde være for vidtløftigt i denne Bog at tale om alle Kirkers Embedsfølge, nævner vi kun den største, den ældste og mest bekendte, den af de fornemste Apostle Petrus og Paulus i Rom grundlagte og oprettede Kirke, den fra Apostlene i den nedlagte Overlevering og den af den for Menneskene forkyndte Tro, som ved Biskoppernes Embedsrækkefølge er naaet til os . . . Thi med denne Kirke maa ifølge dens højere Rang enhver anden Kirke d. v. s. alle troende alle vegne, stemme overens, i den er til enhver Tid den af Apostlene overleverede Arvelære — som anerkendes af alle Troende paa hele Jorden — bleven bevaret.« Efterat Irenæus har anført de romerske Biskopper fra Petrus indtil Eleutherius (den tolvte), fortsætter han: »I denne Orden og denne Følge er de apostoliske Overleveringer i Kirken og Forkyndelsen af Sandheden kommen til os. Og dette er det mest slaaende Bevis for, at det er den ene og samme levendegørende Tro, som i Kirken er bleven bevaret fra Apostlenes Tid indtil nu og i Sandhed er bleven overgivet til vore Dage.« (*Irenæus*, mod Vranglærerne III. 3.)

»De (de frafaldne) vover endnu, efterat de af Vranglærerne havde valgt sig en Biskop, at bestige Petri Skib og at overbringe Breve fra Skismatikere og uhellige til Petri Stol og til Hovedkirken, fra hvilken den præstelige Enhed udgaar, uden at betænke,

at det er Romerne, hvis Tro Apostelens Tale roser, og til hvem Forfalskning af Troen ikke har nogen Adgang.« (*Cyprian*, 59. Brev 14.)

»Hvo som modarbejder Kirken og modsætter sig den, hvo som forlader Petri Stol, som den er grundlagt paa, mener han vel at høre til Christi Kirke?« (*Cyprian*, om Kirkens Enhed 4.)

»Fra alle Kirker, som fylder hele Europa, Libyen og Asien har Kirkens fornemste Tjenere samlet sig (til Kirke-møde i Nicæa); ét Bønnens Hus, som af Gud er blevet udvidet, tog imod Syrerne og Kilikerne, Fønikerne og Araberne, alle dem fra Ægypten, Theba, Lybien og dem fra Arabiens Indre. Ogsaa fra Persien kom en Biskop til dette Møde; heller ikke Skythien manglede; Pontus og Galatien, Pamphilien og Kappadokien, Asien og Phrygien har sendt deres Biskopper. Endogsaa Spanien var repræsenteret og tog ved en højberømt Mand Plads i Forsamlingen. Den øverste Biskop fra Kejserstaden Rom var derimod paa Grund af sin høje Alder forhindret i at give Møde; dog havde han sendt sine Præster, som i hans Sted indtog den øverste Plads.« (*Eusebius*, Konstantins Liv. III. 7.)

»Han kaldte Biskoppen til sig, og da han ikke troede, at den sande Taknemmelighed kunde bestaa uden den sande Tro, saa undersøgte han frem for alt, om han stod i Samfund med de katholske Biskopper, eller, hvad der er ensbetydende, med den romerske Kirke.« (*Ambrosius*, om sin Broder Satyrus Død.)

Jos. Resch.

Grundloven leve!

1849 — 5 Juni — 1929.

Ved Ungdomsmødet Pintsedag holdt Pastor Ronge ved Aftenmødet i Grundtvigs Hus følgende Tale:

Naar vi nu i Aften har kunnet stille en saa talrig Forsamling paa Benene af baade ældre og yngre Katholikker,

Repræsentanter baade for de københavnske Menigheder og for talrige Provinsmenigheder — —

naar vi i det hele taget i de sidste Par Menneskealdrer har kunnet bygge Kirker, Skoler og Hospitaler rundt omkring i Landet og udfolde et blomstrende katholsk Menighedsliv baade i Hovedstaden og i mange af Provinsbyerne — hvem skylder vi saa dette?

Ja naturligvis skyldes det først og fremmest Gud, som er alle gode Gavers Giver.

Men Vorherre benytter sig af Mellemed for at komme i Forbindelse med os, han benytter sig af Menneskers Tanker og Menneskers Arbejde for at fremme sine gode Planer.

Og derfor er der vel for saa vidt ikke noget forbavsende i, at jeg tilføjer, at dette næst efter Vorherre skyldes ogsaa en anden, nemlig en 80aarig Gubbe.

Og denne 80aarige Gubbe, det er den danske Grundlov af 5. Juni 1849, som altsaa i Aar kan fejre sit 80aarige Jubilæum.

Før 1849 var der jo ingen Religionsfrihed her i Landet; — den paa Reformationstiden med Vold og Magt indførte Lutherdom var eneherkende i Landet, efter at de katholske Biskopper var blevet fængslede, og mange Præster og Munke var udjagede af Landet og »en Del af dem op-hængte«.

Under Christian V blev disse uretfærdige Tilstande nøjagtigt lovfæstede, saa at ingen katholsk Præst turde opholde sig i vort Fædreland, og hvo som husede en katholsk Præst, blev straffet som den, der huser en Røver og Morder. Enhver, som vendte tilbage til den gamle Kirke, blev gjort arveløs og udjaget af Landet.

Det var paa den Maade, den evangeliske Frihed blev indført her i Landet. Og disse Love bestod indtil 1849, saa at de, der før dette Aar blev Katholikker, maatte forlade Danmark. Den Kirke, hvortil de bedste og ædleste Navne i Danmarks Historie er knyttet, var landsforvist. Først ved Grundloven af 5. Juni 1849 er der atter blevet givet Tilladelse til, at den katholske Tro maa leve iblandt os, og katholske Menigheder grundlægges.

Grundloven er altsaa en vigtig Begivenhed i den danske Kirkes Historie ligesom i vort Fædrelands Historie.

Den lader endelig den langvarige utaaelige Samvittighedstvang afløse af den fornødne naturlige Religionsfrihed, saa at man ikke mere behøver at frygte for at blive gjort arveløs eller jaget af Landet, naar man kommer til den Overbevisning, at den katholske Kirke er Christi Kirke, og ønsker at slutte sig til den.

Denne Religionsfrihed har Grundloven ved sine humane og tolerante Bestemmelser sikret os ved §§ 76 og 79. Disse Paragrafer er et Udtryk for den Humanitetens, Tolerancens og Retfærdighedens Aand, der endelig engang er kommet til Gennembrud herhjemme ogsaa paa dette, det kirkelige Omraade.

Alle maa vi ønske, at denne Aand mere og mere maa trænge igennem. Noget er der endnu tilbage at ønske, en retfærdig Fordeling af Kirkegodset, ogsaa til de anerkendte Trossamfund og dermed ogsaa til den Kirke, som det oprindelig tilhører.

Men den Frihed, som vi nyder, skylder vi Grundloven af 5. Juni 1849. Derfor op med Flagene paa Grundlovsdagen ved alle vore katholske Institutioner; vi har ganske særlig Grund til at være glade og taknemmelige den Dag.

Og saa vil jeg slutte med et Leve for Grundlovens frie, humane og tolerante Aand. Den længe leve!

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929

af *Johan Johnsen.*

(Fortsat.)

I alle folkelivets forgreninger, i stort som i smaat, i søgn som i helg, havde kirken gydt sin aand. Smukt har Allen skildret, hvorledes kirken ved sine klokkers kimen og kalden dag og nat og ved sine altid aabne porte ind til skønne helligdomme moderlig alvorligt og dog saa mildt og kærligt drog alle fra de højeste til de laveste ind under sin vingers signende skygger. Ja, i den grad kunde him-

len drages ned paa jorden, at navnepatronerne ligefrem indbødes til at komme til stede ved døbefonten, som da den lærde Knud Rud til Vedby — der nok egentlig skulde have været bisp, men maatte opgive sit kanonikat i Roskilde og gifte sig, da hans ældre broder var død paa pilgrimsfærd til det hellige land — baade havde Gudsmoder, St. Anna, St. Hieronymus, St. Franciskus, St. Jørgen og andre helgener blandt sine børns faddere.

Den almene bevidsthed ejede da ogsaa en sand kristelig, barnlig fortrøstningsfuld forsynstro, der søgte næring i et rigt bønnens liv. Dette fromhedsliv fattedes ikke, som Allen og andre dømmer, dybde og inderlighed og var ikke en blot udvortes tom vane, ud fra hvilken disse historikere søger at forklare den hastige og lette overgang til den nye tro. Omvæltningens psykologi lader sig ikke nedfælde i en saa enkel formel, mod hvis uretfærdighed alle de fromme broderskabers regler og opbyggelsesskrifterne rejser sig. Bønnebøger og skriftespejl kræver saaledes en sand hjertets omvendelse til Gud som grundlaget for den enkeltes kristelige levned. Og til eksempel var det ideale maal for helligdagen ikke naaet ved at lade det legemlige arbejde hvile og høre messe med det af kirken krævede sindelag; men der føjes andet til: andagtsøvelser i hjem og under kirkebesøg og barmhjertighedsgerninger mod fattige og syge — og alt dette var selvsagt uden religiøs værdi, hvis det kun var ydre mekaniske handlinger. Datiden vidste naturligvis meget godt, at det af kirken krævede sindelag var forudsætningen, og den modsatte beskyldning stammer da ogsaa blot fra omvæltningstidens agitatoriske fraser.

Menighedernes fromhedsliv røgtedes af sognets præster, der paa mange maader støttedes i arbejdet af de talrige klostre, der var arnesteder for en rig materiel og aandelig kulturspredning i den egn, hvor de laa. Og hvert kloster arbejdede for sine maal, nogle særlig i prædikejtenesten og anden sjælerøgt, andre i syge- og fattigpleje eller skole.

I spidsen for dette mangeartede arbejde stod stiftets biskop som øverste leder og tilsynsmand, og her var Lage Urnes rigeste arbejdsmark. — Domkapitlets prælater og

kanniker var hans nærmeste medarbejdere i denne gerning.

Ligesom embedsbroderen paa Slesvigstolen havde Lage Urne to kapitler, idet Slesvig havde et kollegiatskapitel ved Vor Frue i Haderslev og Roskilde et ved Vor Frue i København. Dette betød dog ikke altid lutter solskin; saaledes laa i 1517 kollegiat ved Vor Frue i København mester Mathias Pedersen i strid med Lage Urnes eftermand i kantoratet ved St. Lucius, dr. Hans Luchesen, en bitter strid, som det først lykkedes Lage Urne at faa bilagt ved et forlig paa Bistrup, den 24. september 1521. Men trods mulige rivninger mellem de to kapitler øgede det ganske naturligt biskoppens anseelse, at han ogsaa i København var omgivet af kanniker, der, selv om de ikke havde samme indflydelse og rang som bispekirkens, dog havde en prælat til forstander og mødte paa landemoderne som en særskilt korporation. — Iøvrigt tyder alt paa harmoni mellem Lage Urne selv og hans to kapitler. Maaske tør man se denne udtrykt i hans testamente, hvori han skænkede de residerende prælater og kanniker ved St. Lucius i Roskilde og prælaterne ved Vor Frue i København hver een ungersk gylden, medens hver kannik ved Vor Frue fik een rhinsk gylden. —

Som Roskildes udvalgte maa Lage Urne allerede have forberedt udgivelsen af den rituelle haandbog for sine 400 pastoraters præster, som kollegiaten i Vor Frue mester Poul Reff trykte i 1513 som sin første bog: *Manuale Curatorum Roschildense*, en sand fundgrube for liturger og eksegeter og sammen med synodalstatutterne ogsaa for folklorister. Denne haandbog hører til den angelsaksiske gruppe af ritualer, der er som grene paa den gamle, ærværdige Salisburystamme: *Manuale Sarisburiense* og viser Roskildekirkens nære rituelle slægtskab med Englands kirke.

1517 var et smukt *Breviarium Roschildense* trykt i Paris og maaske allerede samme efteraar Lage Urnes synodalstatutter hos Poul Reff i København. — Disse tre værker vidner bedre end mange ord om Lage Urnes kirkelige virksomhed.

Et missale havde Roskildekirken faaet trykt 1510, men dets udstyrelse naar ikke *Missale Nidarosense*, som ærkebiskop Valkendorf lod trykke 1519 hos Poul Reff, og Lage Urne har sikkert interesseret fulgt trykningen af vennens missale, som jo fandt sted i hans stift.

Som broderen Hans elskede Lage Urne bøger; men ogsaa paa anden vis var mester Poul ret en mand efter bispens hjerte. Han var videnskabelig dannet og havde været universitetets rektor i 1508; tillige var han praktisk foretagsom, idet han ikke alene optraadte som bogtrykker, men ogsaa som forlægger, baade i København og senere i Aarhus. Hvad Pustet i Regensburg er for vore dages liturgiske Tyskland, var Poul Reff for Danmarks kirke. Og da kampen mellem den gamle og den nye tro rigtig tog fart, var hans standpunkt fra første færd klart og afgjort paa kirkens side; han lignede ikke sin broder, bisp Hans i Oslo, der endte som sit eget stifts første lutheriske superintendent. Poul Reff var af en anden støbning; han udgav fejdeskrifter mod den nye lære med en saadan iver, at karmelitermunken Frans Vormordsen, der var faldet fra kort efter Lage Urnes død, udgød sin vredes fulde skaaler over denne formastelige forlægger. —

Paa landemoder og til konventer samledes sjællandske præstemænd til forhandlinger, og hver dags arbejde i sogn og stift krævede løsning af mangeartede opgaver, som tid efter anden maatte føre til drøftelser af midler og veje, saa baade verdenspræster og ordensmænd i fællig bag efter samledes ved bord og under rekreation, ligesom man hvilede ud i rent selskabeligt festligt samvær. I præstekredsen er samtalen vel gaaet paa dette morsomme sprog, hvor middelalderlatin og lægmandstunge ofte er blandet sammen paa den pudsigste maade, som i Lage Urnes vennebrev fra kejserhoffet til Ove Bille. Oplevelser og fælles minder droges frem, snart til opbyggelse, snart til sindets udløsning i munterhed, hvor smil har lyst og latteren har rullet.

Mon man saaledes i kannikegaarde og præstegaarde har kunnet skjule smilet, naar talen faldt paa Lage Urnes tragikomiske fængslingshistorie i Tyskland. Det har i alle tilfælde været fristende, naar man i tankerne saa hans for-

nemme og ærefrygtindgydende skikkelse for sig, saa at forestille sig »Potentissimi regis Dacie ad cesarem maiestatem orator Lagho Wrne«, som han dengang underskrev sig i omtalte brev til Ove Bille — den mægtige danske konges gesandt, der paa rejsen til kejserhoffet, just som han red i spidsen for sit følge ad kongevejen i bispedømmet Mainz, blev overfaldet af røveriddere — lægmænd, der vovede at lægge deres sakrilegiske hænder paa Roskildekirkens udvalgte, der da alt var ophøjet i prætestanden — som det hedder i hans klageskrift til paven — plyndrede ham og voldeligt slæbte ham i fængsel, af hvilket han først slap ud mod en højtidelig ed paa at ville vende tilbage til fængslet, naar d'herrer røvere behagede at sende bud efter ham! En ed, som naturligvis baade kejser og pave maatte erklære ugyldig. —

Og for bispen selv har der været rig lejlighed til samtaler med sine præster, vel først og fremmest sit domkapitels herrer, hvis arbejde og kaar osaa havde været hans fra de unge dage, saaledes med kantoren, Hans Luchesen, der i 1505 hjalp ham i Næstved, hvor de to var sat til at indføre observansen i Franciskanerklosteret. Ligesom de skønne træskærearbejder i Haraldsted kirke, der bærer Lage Urnes vaaben og sognepræstens bomærke, vidner om, hvor godt biskoppen og hans sognepræst »den velærværdige mand Johannes Paulsen« har arbejdet sammen. — Men i vore karrige kilder mangler atter her de mange smaatræk, der er fornødne for at danne et fyldigt billede af den virkelighed, som engang var. —

(Fortsættes.)

Don Giovanni Bosco

* 16. August 1815 — † 31. Januar 1888

erklæret »Venerabel« af Pius X 24. Juli 1907

erklæret »Salig« af Pius XI 2. Juni 1929.

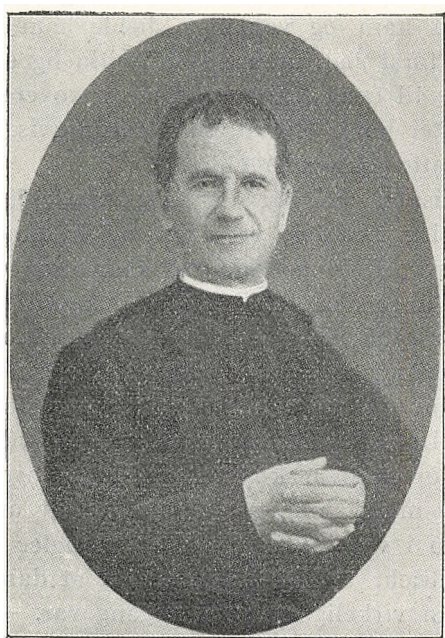

Don Bosco fødtes i meget smaa Kaar, og hans Livsværk faldt blandt de Smaa i Samfundets laveste Lag. Som ung Præst fik han Øjet op for de forladte Børns sjælelige

Misère: hans egen Kærlighed og Guds Velsignelse skabte af en ringe Begyndelse en ny Orden i Kirken.

Hans Maal var at føre Storbyens fortabteste Børn til Gud, og hans Middel, der nutildags synes saa selvfølgelig, var den Gang ganske nyt: at give sig af med dem, samle dem og gøre noget for dem i Retning af Udflugter, Fester, Musik, Undervisning og religiøs Paavirkning.

Hans Methode var at øve Venlighed; aldrig har han

behøvet at straffe selv det haabløseste Forbryderbarn, og altid naaede han sit Maal.

Hyppigt Skriftemaal, hyppig Altergang og daglig Messe var de Hovedmidler, han tog i sin Tjeneste; hans milde og stærke Personlighed behøvede ikke at øve Tvang for at faa Børnene til dette, han ønskede og formaaede at bøje Viljerne ved aandelige Midler.

Han var — siden Filip Neri, hvem han i saa mange Stykker ligner — den første, der tog Nutidens Ungdoms-

arbejdes Metoder op: Udflugter, Sport, Musik, ordnet Leg og Undervisning.

Selvfølgelig vakte dette Modstand — flere Gange true- des hans Værk med Undergang og han selv med Indespærring i et Galehus —; i Længden sejrede selvfølgelig hans sunde Idé, hans geniale Pædagogik og hans hellige Taalmod; Resultaterne af hans Arbejde var saa straalende, at al Modstand maatte tie.

I Tidens Løb sluttede baade Præster, Mænd og Kvin- der op om ham, saa han fik Ledelsen af store ordens- mæssige Institutter, der fik Roms Billigelse, og som har virket i flere Verdensdele efter hans Principper.

Da han døde i 1888, talte hans Kongregation, »Sale- sianerne«, 250 Huse med 130,000 Børn; i hans egen Leve- tid udgik der over 6000 Præster fra hans Skare af Børn, 1200 af dem hørte til hans Orden.

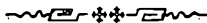
Ordnen driver ved Hjælp af Præster, Søstre og de større Børn: Trykkerier, Søndagsskoler, Aftenskoler, Tekniske Skoler, Seminarier, Hospitaler, Asyler, Aandssvageanstalter, Landbomission og Sognearbejde. Ordnen arbejder i Ita- lien, Spanien, Portugal, Frankrig, England, Belgien, Schweitz, Østerrig, Lilleasien, U. S. A. og Sydamerika.

Don Bosco selv maa karakteriseres som en Type paa den sociale Præst i nyere Tid, der forlader forrige Tidens Metoder for helt at tilpasse sig Øjeblikkets og Stedets Krav — som den geniale Pædagog, der satte den person- lige Myndighed i den skræmmende Autoritets Sted — som den sjæleivrige Missionær, der fandt frem til Hedenskabet midt i Kristenheden — som den dygtige Organisator, der skabte Kirken nye Hære.

Han staar midtvejs paa Linjen mellem Filip Neri og det nye Compagnia di San Paolo — midt i Apostolatet.

Kirken har nu yderligere lært os, at hans Dyder naa- ede Helligheds Grad — en Erkendelse, Pius XI vil be- kræfte i Peterskirken Søndag den 2den Juni.

P. S.

Den nye Messe paa Jesu Hjertes Fest.

Introitus. Ps. 32, 11 et 19.

Cogitationes Cordis ejus in generatione et generationem: ut eruat a morte animas eorum et alat eos in fame. *Ps. ibid. 1.* Exultate justi in Domino, rectos decet collaudatio. *V. Gloria Patri.*

Oratio.

Deus qui nobis, in Corde Filii tui, nostris vulnerato peccatis, infinitos dilectionis thesauros misericorditer largiri dignaris; concede, quæsumus, ut illi devotum pietatis nostrae præstantes obsequium, dignae quoque satisfactionis exhibeamus officium. Per eundem Dominum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Ephesios. Ephes. 3, 8-19.

Fratres; mihi omnium sanctorum minimo data est gratia hæc, in gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi: et illuminare omnes, quæ sit dispensatio sacramenti absconditi a sæculis in Deo qui omnia creavit: ut innotescat principatibus et potestatibus in caelestibus per Ecclesiam multiformis sapientia Dei: secundum præfinitionem sæculorum quam fecit in Christo Jesu Domino nostro, in quo habemus fiduciam et accessum in confidentia

Indgangsvers.

Hans Hjertes Tanker (forbliver de samme) fra Slægt til Slægt for at frelse deres (de gudfrygtiges) Sjæle fra Døden og give dem Føde i Hungersnøden. Jubler i Herren, I retfærdige, Lovsang sømmer sig for de redelige. Ære være.

Kirkebøn.

Gud, du som nedlader dig til i din Søns Hjerter naadig at skænke os Kærlighedens uendelige Rigdomme, skønt det blev saaret af vore Synder, forund os, vi beder dig derom, at hylde ham saaledes ved Hengivelse og Genkærlighed, at vi samtidig ogsaa yder den skyldige Sonebod. Ved den samme Herre.

Læsning.

Brødre; mig, den ringeste af alle hellige, er den Naade forundt at forkynde Christi uransagelige Rigdomme blandt Hedningerne og oplyse alle om Foranstaltningen af den Hemmelighed, som fra Evighed af har været skjult i Gud, der har skabt alt, for at Guds mangfoldige Visdom ved Kirken maa blive kundgjort for Fyrstendømmerne og Magterne i Himlen, efter en evig Forudbestemmelse, som han har fuldbyrdet i Christus Jesus, vor Herre, i hvem vi har Frimodighed

per fidem eius. Huius rei gratia flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in coelis et in terra nominatur: ut det vobis secundum divitias gloriae suae, virtute corroborari per Spiritum ejus in interiorum hominum: Christum habitare per fidem in cordibus vestris: in caritate radicati et fundati: ut possitis comprehendere, cum omnibus sanctis, quae sit latitudo, et longitudo, et sublimitas et profundum: scire etiam supereminentem scientiae caritatem Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei.

Graduale. Ps. 24, 8-9.

Dulcis et rectus Dominus, propter hoc legem dabit delinquentibus in via. V. Dirigit mansuetos in iudicio, docebit mites vias suas.

Alleluja, alleluja. *Matth. 11, 29.* Tollite jugum meum super vos et discite a me, quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris. Alleluja.

In missis votivis post Septuagesimam, omissis Alleluja et Versu sequenti, dicitur:

Tractus. Ps. 102, 8-10. Misericors et miserator Dominus, longanimis et multum misericors. V. Non in perpetuum irascetur, neque in aeternum comminabitur. V. Non secundum peccata no-

og Adgang med Tillid formedelst Troen paa ham. For denne Sags Skyld bøjer jeg mine Knæ for vor Herres Jesu Christi Fader, efter hvem al Faderlighed har Navn i Himlen og paa Jorden: at han efter sin Herligheds Rigdom vil forunde eder kraftigt at styrkes ved hans Aand i det indvortes Menneske: at Christus ved Troen maa bo i eders Hjerter, og at I, befæstede og grundfæstede i Kærlighed, maa erkende med alle de hellige og kunne fatte Bredden og Længden, Højden og Dybden, og kende Christi Kærlighed, som overgaar al Kundskab, at I maa blive fyldte til Guds hele Fylde.

Graduale.

Mild og god er Herren, derfor retleder han dem, som farer vild paa Vejen. Han fører sagtmødige paa den rette Vis og lærer de ydmyge sine Veje.

Alleluja, alleluja! Tag mit Aag paa eder, og lær af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjerter; da skal I finde Hvile for eders Sjæle. Alleluja.

I Votivmesser efter Septuagesima udelades Alleluja og det paafølgende Vers, og i Stedet læses:

Barmhjertig og naadig er Herren, langmodig og meget miskundelig. Han vredes ikke for bestandig og truer ikke for evigt. Han handler ikke med os efter vore Synder og

stra fecit nobis, neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Tempore autem Paschali, ommissis Graduali et Tractu, dicitur:

Alleluja, alleluja. *Matth. 11, 29 et 28.* Tollite jugum meum super vos et discite a me, quia mitis sum et humilis Corde, et inveniatis requiem animabus vestris.

Alleluja. *V.* Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. Alleluja.

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem. Joann. 19, 31-37.

In illo tempore: Judaei, quoniam Parasceve erat, ut non remaneret in cruce corpora sabbato, erat enim magnus dies ille sabbati, rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura et tollerentur. Venerunt ergo milites, et primi quidem frugerunt crura et alterius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cum venissent, ut viderent eum iam mortuum, non frugerunt ejus crura: sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit: et verum est testimonium ejus. Et ille scit quia vera dicit, ut et vos credatis. Facta sunt enim haec ut Scriptura impleretur: Os non commi-

gængælder ikke efter vore Misgerninger.

I Paasketiden:

Alleluja, alleluja! Tag mit Aag paa eder og lær af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjerte; da skal I finde Hvile for eders Sjæle.

Alleluja. Kom til mig alle, som er bekymrede og besværede, og jeg vil vederkvæge eder. Alleluja.

Evangelium.

Paa hin Tid, for at Lege-merne ikke skulde blive paa Korset Sabbaten over (efterdi det var Beredelsesdag, og denne Sabbatsdag var stor), had Jøderne Pilatus om, at deres Ben maatte brydes, og at de maatte nedtages. Da kom Krigsknægtene og knuste Benene paa den første og den anden, som var blevet korsfæstet med ham. Men da de kom til Jesus og saa, at han allerede var død, brød de ikke hans Ben; men en af Krigsknægtene aabnede hans Side med et Spyd, og straks udgik der Blod og Vand. Og den, som har set det, har bevidnet det, og hans Vidnesbyrd er sandt. Og han veed, at han siger Sandhed, for at ogsaa I skal tro. Thi dette er sket, for at Skriften skulde opfyldes: I skal ikke bryde noget Ben

nuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt. Credo.

Offertorium. Ps. 68, 21.

Improperium exspectavit Cor meum et miseriam, et sustinui qui simul mecum contristaretur et non fuit; consolantem me quaesivi et non inveni.

Tempore vero Paschali, in Missis votivis, sic mutatur Offertorium:

Offertorium. Ps. 39, 7-9.

Holocaustum et pro peccato non postulasti; tunc dixi: Ecce venio. In capite libri scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam: Deus meus volui et legem tuam in medio Cordis mei. Alleluja.

Secreta.

Respice, quaesumus, Domine, ad ineffabilem Cordis dilecti Filii tui caritatem: ut quod offerimus sit tibi munus acceptum et nostrorum expiatio delictorum. Per cundem Dominum.

Praefatio.

Vere dignum et iustum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterna Deus: qui Unigenitum tuum in cruce pendente lancea militis transfigi voluisti, ut apertum Cor, divinae largitatis sacrarium, torrentes nobis funderet miserationis et gratiae, et quod amore nostri

paa det. Og atter siger et andet Skrifsted: De skal se, i hvem de har stunget. Credo.

Offertorium.

Forsmædelse og Elendighed ventede mit Hjerte; jeg biede paa, hvem der vilde sørge med mig, og der var ingen; jeg søgte efter en Trøstler og fandt ingen.

I Paasketiden forandres Offertoriet i Votivmesserne saaledes:

Offertorium.

Brændoffer og Syndoffer kræver du ikke. Da sagde jeg: Se, jeg kommer. I Bogrullen er der skrevet om mig, at jeg skal gøre din Vilje. Min Gud, det vil jeg, og din Lov (har jeg) i Midten af mit Hjerte! Alleluja.

Stillebøn.

Herre, vi beder dig, se hen til den udsigelige Kærlighed i din elskede Søns Hjerte, og lad vort Offer være dig en kærkommen Gave og en Sone for vore Synder. Ved den samme Herre.

Præfation.

Sandelig, det er værdigt og ret, rigtigt og frølsebringende, at vi altid og overalt takker dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud, du, som lod din eenbaarne Søn, medens han hang paa Korset, gennembore af Soldatens Spyd og vilde, at hans aabne Hjerte, denne den guddommelige Gavmildheds Helligdom, skulde overøse os med

flagrare nunquam destitit,
piis esset requies et poenitentibus pateret salutis refugium. Et ideo . . . .

Communio. Joann. 19, 34.

Unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

Tempore autem Paschali, in Missis votivis, sic mutatur Communio:

Communio. Joann. 7, 38.

Si quis siliit veniat ad me et bibat. Alleluja, alleluja.

Postcommunio:

Præbeant nobis, Domine Jesu, divinum tua sancta fervorem; quo dulcissimi Cordis tui suavitate percepta, discamus terrena despiciere, et amare coelestia. Qui vivis.

Miskundhedens og Naadens Strømme, og at dette Hjerte, som uafsladelig gløder af Kærlighed til os, skulde være et Hvilested for de gode og en frelsende Tilflugt for angerfulde Syndere. Hvorfor vi . . .

Kommunionvers.

En af Krigsknægtene aahnede hans Side med et Spyd, og straks udgik der Blod og Vand.

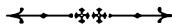
I Paasketiden forandres Kommunionverset i Volivmeserne saaledes:

Kommunionvers.

Om nogen tørster, komme han til mig og drikke! Alleluja, alleluja.

Slutningsbøn.

Herre, lad dine hellige Hemmeligheder indgyde os den guddommelige Kærligheds Glød og lær os, der har følt dit kærligste Hjertes Sødme, at ringeagte de jordiske Goder og elske de himmelske. Du, som lever.

Romerske Skitser.

Af cand. mag. Paul v. Hedemann.

VII.

»Du har sejret, Galilæer.«

Endnu en lille Vandring, — endnu en lille Overraskelse.

Det hænder undertiden, at medens man efter en længere Sygdomsperiode glæder sig over Livskræfternes daglige Tilbagevenden, kommer der pludselig ganske uventet et nyt Udbrud af det Onde, man troede overstaet. Det kan

blive meget farligt, men det kan ogsaa blive en sidste lykkelig overstaaet Krise. . . .

Saaledes gik det et halvt hundrede Aar efter den store Fredsslutning mellem Kirken og den hedenske Stat: Hedenskabet blussede op paa ny i en vældig, men kortvarig Verdensbrand, — der gav Kirken nye Martyrer.

Mesteren for denne Bevægelse var den mærkelige *Julian Apostata*, — »den frafaldne« —, Kejseren i Henrik Ibsens »Kejser og Galilæer«, »Romantikeren paa Kejsertronen«, denne Særling, der snart er fremstillet som det store Geni, Reformatoren før Reformationen, snart som en Judas Iskariotes, en satanisk Antikrist, men som i Virkeligheden bedst forstaaes som en problematisk Natur, en Blanding af en stor Begavelse og af en sygelig Sværmer, en ulykkelig ensom, der i sin Barndom og Ungdom havde faaet de sletteste Indtryk af ukristelig Statskirke og var blevet tvunget til en præstelig Opdragelse, der gav ham Had til Kristendommen, der voksede, da hans græske Aandsretning fandt Næring i nyplatoniske Mysterier. Da han saa pludselig fra Studerekammeret førtes til de høje Stillinger, ja til Kejsermagten, søgte han med Fanatisme at svale sit Had til den uægte, hykkelske og verdslige, byzantinske Kirkelighed.

Han var egentlig ingen Tyrannatur. Det var forholdsvis faa Personer, han lod myrde, da han holdt sit Indtog i Konstantinopel 361. Hans Regeringstid varede kun kort. Allerede to Aar efter faldt han i et Slag mod Perserne. Men hans afgjorte Sætten det gamle Hedenskab i Højsædet, hans Edikter, der fratog de Kristne alle Rettigheder og begunstigede alle Kirkens Modstandere, baade Hæretikere, Jøder og Hedninger, hans Seen-igennem-Fingre med Voldshandlinger mod de Kristne — gjorde ham dog til indirekte Ophavsmand til en Forfølgelse, der ogsaa ramte Rom.

Om denne har vi en Erindring i den kønne ældgamle Kirke oppe paa Monte Celio, der hedder *S. S. Giovanni e Paolo*, og atter her er det Mure og Stene, fundne under Kirkegulvet, der bekræfter den kirkelige Tradition og bringer os saa at sige Ansigt til Ansigt med denne sidste Udgydelse af Kristenblod i Oldtidens Rom.

Fra Kirken San Gregorio Magno gaar man op ad en morsom snæver Gade med gamle Buer og ser her det runde Kor bagfra — med de smaa romanske Søjler og den firkantede Kampanile som paa Viborg Domkirke. . . Gennem en Forhal kommer vi ind i en treskibet Basilika, hvor Marmorgulvet skinner, Søjlerne knejser, og Altrenes Pragt straalere som i mange andre dejlige romerske Kirker. Men det, der sængsler os her, er et lille Jerngitter, ikke midt i Kirken eller foran Alteret, men paa en sær uregelmæssig Plads paa Kirkegulvet, og indenfor dette Gitter en Sten, der fortæller, at her har Martyrerne Giovanni's og Paolo's Relikvier oprindelig haft deres Plads. Her er ikke Tale om Apostlene Johannes og Paulus, men om to unge Prinser af det kejserlige Hus, fjerne Slægtninge af Kejser Konstantin, som blev myrdede 361.

Det er en Munk af de sorte Passionisters Orden — med Jesu Hjerter syet paa Kuttet —, der lader os høre Historien, saaledes som den er fortalt i de gamle Martyrieberetninger og i Rejsebeskrivelserne for Middelalderens Pilgrimme, der altsaa undtagelsesvis ikke blot udenfor Roms Bymur, men her ogsaa indenfor har kunnet finde Martyrgrave.

»Da Julian var blevet Kejser, sendte han Bud til sine to unge Slægtninge og befalede, at de skulde overlade ham al den Ejendom, de havde arvet. Men de to Brødre svarede, at de tro mod Slægtens Tradition vilde bruge deres Gods til den Herres Ære, de aldrig vilde fornægte. Da lod Kejseren dem svare: Dersom jeg ønskede det, var jeg i Stand til at beklæde den øverste Præstestilling i eders Kirke. Men jeg anser det for Tidsspilde at tilsidesætte nødvendige Foretagender for Ørkesløshed. Derfor har jeg viet mit Liv til krigerske Foretagender og har ofret til gunstige Guder for at kunne skaffe Kejserdømmet Ære. Ogsaa I er vokset op i et kejserligt Hus. I bør ikke svigte Pladsen ved min Side. Jeg ønsker at have jer som de første i mit Palads. Men viser I mig foragt, nødes jeg til at handle saaledes, at jeg ikke oftere udsætter mig for slig Krænkelser, at I foretrækker en anden for mig. — Brødrenes Svar: Det er ikke noget andet Menneske, vi foretrækker, det er den Gud, som har skabt Himmelen og Jorden. . . Verdslige Mennesker frygter dit Fjenskab, vi

vil ikke udsætte os for Guds. Derfor lader vi dig vide, at vi aldrig vil komme til din Gudsyndelse og aldrig til dit Palads. — Saa gav Kejseren dem ti Dages Frist. Benyttede de ikke den Betænkningstid til frivilligt at komme til ham som private Venner, truede han med at straffe dem som offentlige Fjender. Nu sendte de to Bud til Presbyteren Crispus og til Klerikeren Crispianus og til den fromme Kvinde Benedicta, og medens Præsten forvaltede Sakramentet i deres Hus, modtog de den hellige Kommunion, og de indbød de Kristne til at komme og gav deres Penge som Almisser til de fattige. Den ellefte Dag blev de indespærrede i Huset. Om Aftenen kom en kejserlig Hovedsmand, Tertullianus, der gjorde alt for at overtale dem til at ofre Røgelse til en lille Guldstatue af Jupiter, han havde bragt med, — men forgæves. Da den tredje Nattetime var omme, vilde han saa gøre Kejseren til Behag — og lod dem halshugge uden Larm. Han lod sine Soldater straks skjule Ligene i selve Huset og udslette alle Spor af Henrettelsen. Dagen efter blev det Rygte udspreddt, at Brødrene paa Kejsereens Befaling var gaaet i Landflygtighed. Kort efter blev de tre, der havde været deres fortrolige ogsaa halshuggede. Men de Kristne tog deres Lig og begravede dem i Giovannis og Paolos Hus. Da Kejseren var faldet i Krigen mod Perserne, og den kristne Jovianus var blevet hans afløser, og da han af de Kristne fik Beretning om Martyrernes Skæbne, som Terentianus, der senere angrede sin Handling og lod sig døbe, havde fortalt, lod han Huset undersøge, for at Ligene skulde findes. Og da de var fundne, befalede han en vis Pammachius, der nu var Husets Ejer, at bygge en Kirke i sit Hus, hvor Martyrernes Relikvier kunde hædres.«

Dette er Lidelseshistorien. Relikvierne, der maa tænkes først at have haft deres Plads under den omtalte Mindesten, er senere anbragte under Højalteret.

Men længe savnede man en nøjere Forklaring. Der var Tvivlere, der gjorde opmærksomme paa, at Romerne overhovedet aldrig begravede nogen indenfor Bymurene, endsige i Husene. Det var aldeles forbudt. Saa det var vist noget tvivlsomt med denne Martyrgrav paa Monte Celio. Maaske hele Historien var et fromt Digt for at

kaste romersk Glans over nogle Relikvier, som denne Pammachio havde haft med fra Østerland.

Dog: Stenene taler.

Passionistbroderen fører os ad en Trappe ned under Kirken.

Her overraskes vi ved ikke blot som under San Clemente at finde et Rum af et romersk Hus, eller som under Santa Cæcilia in Trastevere at finde flere Værelser af et Patricierhus: her er næsten hele Bygningen bevaret, et lille Palads fra det fjerde Aarhundrede, med Sale og Gange, med Køkken og med Trappe og med Kælder. Freskobillederne paa Væggene er fortræffelige. Man ser baade hedenske og kristelige Fremstillinger, f. Eks. en meget smuk »Orante« og en Moseskikkelse, der drager Skoene af for at nærme sig den brændende Tornebusk. Men det allermærkeligste er et lille snævert Rum, paa hvis Sider er afbildet: To Apostle, formodentlig Sankt Petrus og Sankt Paulus, — to knælende Mennesker foran et lille Tabernakel, formodentlig denne Pammachio og hans Hustru, der i deres Hus indrettede et Bedested, — og en Martyriescene. To Mænd og en Kvinde knælende med Hænderne bundne paa Ryggen, rede til at modtage Liktoernes Dødshug. Paa den fjerde Væg har der været et andet Billede, som er ødelagt. I en af Væggene er der en Aabning som til et Vindue, hvorigennem man har kunnet se ind til dette hellige Sted. Og Stedets Plads er lige under den omtalte Sten paa Kirkegulvet.

Det er da tydeligt, at der her har været enten et lille Alter eller blot et Tabernakel og formodentlig det første Relikvieskrin. Billedet af de tre's Henrettelse svarer jo til Martyrhistoriens Fortælling om de tre, der fulgte Brødrene. De to har formodentlig selv været afbildet paa den modsatte Væg!

De Udgravninger, der har bragt alt dette for Dagen, blev foretaget i 1890'erne. Men i dette Aarhundrede har man fortsat og har gravet endnu dybere. Under dette lille Kapel har man fundet Husets Kældertrappe og i en Krog under Trappen — (som Sandhullet, Ingemann fortæller om i Thorkildstrup Præstegaard) — har man virkelig opdaget en tom Grav. Ikke en regelmæssig firkantet

Begravelsesplads, men et ujævnt hugget Rum, aabenbart lavet til i Huj og Hast. Og dets Størrelse svarer netop til, hvad der behøves for at rumme to hovedløse Lig. Endvidere har man i Kældergangen lige ved fundet en større Fordybning, der kan have været de tre andres Grav. Alt stemmer da ganske overens med den gamle Martyr-historie: Gravene fandtes i selve det romerske Hus. At det var imod Lovene at begrave i Husene, er jo intet Modbevis: det hele var lovløs Gerning, et Justitsmord, som det blot gjaldt om at skjule saa hurtigt som muligt.

Saa har Nutiden da ogsaa her bragt Lys over Oldtiden, bragt et af de hellige Steder for Dagen, hvorhen man val-fartede i Middelalderen, Grave, hvori Martyrers Lig har hvilet. Som Moses paa Freskovæggen kan ogsaa vi paa vor Maade drage Skoene af.

Kendt er Sagnet om, at Julian Apostata døende skal have udbrudt: »Du har sejret, Galilæer«. En Bekendelse af, at hele hans Liv havde været en forgæves Kamp mod Ham, der forlængst havde sejret over Sindene i det romerske Rige. Men selvom den døende Kejser intet mærkeligt har sagt, har Begivenhederne bekræftet det. Da den nyudvalgte Jovianus forbavset spurgte Soldaterne: Hvorledes kan jeg blive eders Kejser, jeg som er Kristen? — skal Soldaterne hare svaret: Det er vi alle. Tydeligere kunde Apostatens Nederlag ikke forkyndes.

Men den gamle ærværdige Kirke S. S. Giovanni e Paolo med dens Martyrie-Minde forkynder ogsaa paa sin Vis: Du har sejret, Galilæer. Kejseren vilde udrydde Galilæerens Tilbedere af sin Slægt, men deres Blod blev til en Triumf, og deres Drabssted og deres Grav til et af de mange Tilbedelsessteder, hvor gennem Aarhundreder Lovsangen har lydt til Galilæerens Ære, Bekendelsen af Ham, der er Sejren, fordi Han er Vejen, Sandheden og Livet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Norge. Det sidste Nummer af »St. Olav« meddeler, at man i de nærmeste Dage venter en apostolisk Vi-sitator til Norge. Det er Mgr. Johannes Baptista Vallega, titulær Ærkebiskop af Nikopoli.

Svejts. Den 30. Maj begynder i Geneve den 12. Internationale Arbejdskonference. Den ledes denne Gang af en katholsk Præst, Dr. theol. og phil. Heinrich Brauns, der fra 1920—28 var tysk Arbejdsminister.

Rom. Paa Mussolinis store Tale i det italienske Kammer har Den hellige Fader svaret ved en Tale til Professorer og Studenter fra Jesuiterkollegiet i Mondragone. Paven fremhævede her, at Opdragelsen af Ungdommen var Kirkens Opgave, idet han bl. a. udtalte: »Opdragelsen vedkommer først og fremmest Kirken og Forældrene. Saaledes kræver baade den naturlige og den guddommelige Lov. Naturligvis maa Staten ogsaa interessere sig for Borgernes Opdragelse. Men Staten skal ikke absorbere Familjen og Individet; det vilde være mod Naturen, thi Familjen gaar forud for Staten og Samfundet. Staten skal understøtte og fuldstændiggøre Familjens Virksomhed og saaledes opfylde Forældrenes Ønsker og agte Kirkens guddommelige Ret... Vi kan ikke indrømme, at det for Staten er nødvendigt eller godt at opdrage Erobrere. Thi hvad man gør i en Stat, kunde man gøre i alle Verdens Stater. Og hvad vilde der ske, hvis alle Stater opdrog Ungdommen til Erobrere? Derved vilde man ikke gavne Fredsbestræbelserne, men tværtimod bidrage til en ny Verdensbrand.«

— Paa Christi Legemsfest den 30. Maj vil Paven for første Gang forlade Vatikanet for at lede en Procession paa Peterspladsen.

Sct. Michaels Klub.

Det afsluttende Møde før Sommerferien holdes **Mandag d. 10. Juni.**

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 2. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke, og om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ deltager Kongregationen i **Processionen** s. St.

Valfarten til Haraldsted.

bliver den 23. Juni.

Ældre og yngre Damer og Børn tilbydes **Pension** for kortere eller længere Tid.

Voksne 3 Kr. pr. Dag.

Børn 2 Kr. pr. Dag.

Frøken Paland,

»Hjemmet for unge Piger«
Svingelsvej 5. Nakskov.

Ro og Fred ved Grib Skov.

Delvis mbl. Sommerhus og Anlæg til Leje for 15 Kr. ugl. Diemar, Skindergade 32.

Missionsøstre af det kostbare Blod

Pension for Damer fra 15. Juli til 1. Sept.

Rønne. Lille Madsegade 14.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 7. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

St. Andreas Kirke: Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Josefs Kirke: Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet som er udstillet hele Dagen; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Knuds Kapel. Søndag d. 2. Juni: Sangmesse med Præd. Kl. 8. Ingen tysk Gudstjeneste.

Processioner paa Christi Legems Fest.

To. 30. Maj. Kl. 10 St. Ansgars Kirke. — Kl. 4 Efterm. Haven ved Immaculatakirken.

S. d. 2. Juni. Kl. 9 St. Andreas Kirke og Haven. — Kl. 9¹/₂ St. Annæ Kirke og Elisabeth Hospitals Have. — Kl. 7¹/₂ Aften Jesu Hjertes Kirke.

To. d. 6. Juni. Kl. 8 Aften St. Ansgars Kirke.

Christi Legems Procession i Ordrup

finder Sted Sønd. d. 2. Juni efter Højmessen, der er Kl. 9. Efter Processionen læses en stille Messe.

Sakramentskirken. Søndagen i Oktaven udstilles det allerh Sakramente efter Højmessens (Kl. 10) indtil Aftenandagten (Kl. 6).

Indtil Torsdag i denne Uge hver Morgen efter Ottemessen sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Andagt paa Grund af Christi-Legemsfest-Oktav.

Fredag i denne Uge *Jesu Hjertes Fest* Kl. 7 stille Messe, Kl. 8 Højmesse, Kl. 8 Aften Andagt.

Jesu Hjerter Kirke. Paa Jesu Hjertes Fest, Fredag d. 7. Juni er der Kl. 8 Levitmesse. Kl. 10 stille Messe. Kl. 7¹/₂ om Aftenen Prædiken og Festandagt.

St. Ansgars Kirke.

Tirsdag d. 4. Juni Kl. 8¹/₄ læses Mødreforeningens Messe for afdøde Fru Fanny Osterhammel.

Festprogram til Søndag d. 2. Juni

Kristi Legems Fest i Roskilde.

Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Efter Højmessens Procession ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altre i Sct. Maria Hospitals Have.

Kl. 12 Middagspause. Forsamlingssalen staar til Disposition for udenbys Deltagere; her kan medbragt Mad nydes. Sodavand, Kaffe eller The med Sukker og Fløde kan mod Betaling faas i Præstegaarden.

Kl. 14,30 Friluftsmøde ved Klosterkirken i Hospitalshaven. (Dersom Vejret er ugunstigt, afholdes Mødet indendørs.)

1) Foredrag af Pater Menzinger om »De nyeste Mirakler«.

2) Foredrag af Hr. Lærer Johnsen om »Det hellige Roskilde«.

Kl. 5 Festandagt i Kirken.

Kirkelig Kalender.

2. Juni 2. Søndag eft. Pintse	9. Juni 3. Søndag eft. Pintse.
3. — M. Oktavdag.	10. — M. Margrethe af Skotland, Enke.
4. — Ti. Oktavdag.	11. — Ti. Barnabas, Apostel.
5. — O. Oktavdag.	12. — O. Johannes af St. Fa- cundo, Bekender.
6. — To. Oktav af Christi Legems Fest.	13. — To. Jesu eukaristiske Hjerte.
7. — F. Jesu Hjertes Fests.	14. — F. Okav af Jesu Hjertes Fest.
8. — L. Oktavdag.	15. — L. Marias Officium.

Ugens Messebønner.

2. Juni. 2. Søndag efter Pintse (N.-M. 658, G.-M. 490). Ihukommelse af Christi Legemsfest Oktav (N.-M. 652, G.-M. 484). 3. Marcellinus og Lidelsesfæller (N.-M. 927, G.-M. 760).
3. Juni. Oktavdag. Samme Messe som paa Christi Legemsfest (N.-M. 652, G.-M. 483). 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
4. Juni. Oktavdag. Samme Messe som 3. Juni. Ihukommelse af Franciscus Caracciolo (N.-M. 929, G.-M. 761).
5. Juni. Oktavdag. Samme Messe som 3. Juni. Ihukommelse af Bonifatius (N.-M. 931, G.-M. 763).
6. Juni. Oktav af Christi Legemsfest. Samme Messe som 3. Juni. Ihukommelse af Norbert (N.-M. 933 og [37], G.-M. 765 og [38]).
7. Juni. Jesu Hjertes Fest. Se Messen foran i Bladet.
8. Juni. Oktavdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

- Mandlige:** 1) Bud eller Inkassator.
2) Mejerist.
3) Manufaktur-Kommis.
5) Chauffør.

- Kvindelige:** 1) Vaskerkone.
2) Alsidig Kontordame.
3) Ung Pige t. Herskabshjem.

Plads tilbydes:

2 unge Piger (20 Aars Alder) til Hospitalshjælp.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.
Adr. Ciselør B. Jetmar. Nørre Søgade 13.
København K.

Vor elskede lille Angela døde i Morges.
Kolding, den 24. Maj 1929.

Maria og Vald. Kallan.

Min elskede Hustru, vor kære lille Moder
Fanny Osterhammel
Bülowsvej 30 A.
døde stille i Aftes fra os, d. 26. Maj 1929.

Hermann Osterhammel og Børnene.

Den kære afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 23.

Søndag den 9. Juni.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Hørsholm. — Nye Bøger. — Feriebørn. — Holland-Danmark. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. Nordamerika. Kina. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

21. Om Kirken. (Petrus gennem Tiderne.)

I Dag slutter vi det vigtige Emne: Kirkens Overhoved — Petrus — Petrus-Primatet gennem Tiderne, saaledes som den ældste Kirke og dens Vidnesbyrd klart og tydeligt har udtrykt. Her har vi katholske Kristne en Skat, som er saa dybt grundfæstet i Oldkirkens Tro og Praksis, og som tillige er af afgørende Betydning for Jesu Christi Kirke — fordi Christus selv har indstiftet Primatet —. Dets Eksistens forsvandt ikke med Petrus, men skal være gennem alle Tider; dets Velsignelse: at være Kirkens ufejlbare Vogter og Hyrde: »jeg har bedt for dig, at din Tro aldrig mere skal svigte«, »vogt mine Lam, vogt mine Faar« »Helvedes Magter skal aldrig overvælde den, (Kirken)« — den Velsignelse varer ved, indtil Tidens Fylde kommer.

»Af Ypperstepræsten venter jeg, et Offerlam, Frelse, — af Hyrden Beskyttelse for Lammet. Mistilliden skal være banlyst. Jeg taler med Fiskerens Efterfølger og

med Korsets Discipel. Jeg adlyder kun Christus og vil derfor forblive i Fællesskab (Enighed) med din Hellighed, d. v. s. med Petri Stol. Jeg ved, at Kirken er grundlagt paa denne Klippe. Hvo som spiser Lammet udenfor dette Hus, er vanhellig. Hvo som ikke er i Noas Ark, vil omkomme i Syndfloden. — — Hvo som staar i Forbindelse med Petri Stol, han er min Mand.« (Hieronymus, til Pave Damasus.)

»Denne By (Karthago) er viden om bekendt. Derfor var dens Biskop ogsaa højt anset i hele Kirken, saa at han ikke behøvede at være bange for Fjendernes Mængde, saalænge han staar i Fællesskab i Troen med den romerske Kirke, i hvilken til enhver Tid den apostoliske Stols Førerplads og Primat stod ved Magt« (Augustinus, til Glorius. 7.)

»I denne Sag er alt to Forespørgsler sendt til den apostoliske Stol, hvorfra og Svaret er indløbet. Sagen er afgjort!« (Augustinus, 131. Tale, 2.), hvilken Ytring i Reglen anføres saaledes: »Roma locuta, causa finita: har Rom talt, saa er Sagen afgjort.«

»Hvorfor blev der ikke indberettet fra Kirken i Alexandria? Ved I ikke, at det er Skik og Brug, at man først skriver til os, og at vi saa afgør, hvad der skal gøres?« (Pave Julius I. 337—352, Brev til Eusebianerne.)

»Paa Grund af vort Embede er det os ikke tilladt at skjule eller fortie noget, eftersom Omsorgen for den kristelige Religion er paalagt os frem for alle andre. Vi bærer alles Byrde, dog ikke saa meget vi selv, men den salige Apostel Petrus, som værner om os og beskytter os som sit Embeds Arving.« (Pave Siricius, 384—398, til Biskop Himerius.)

»Angaaende Tallet paa dem, som er samlet i Rimini, er det ikke af Betydning, da det er fastslaaet, at hverken Biskoppen af Rom — hvis Afgørelse af alle og frem for alle burde høres — eller Vincentius, der allerede i flere Aar ulasteligt forvalter Bispeembedet, eller andre stemmer overens med disse Meninger.« (Theodoret, Kirkehistorie II. 17.)

»Fra hele Jorden tager man sin Tilflugt til den salige Apostel Petri Stol. Hans kærlige Omsorg for hele Kirken, som Herren har lagt paa ham, kræves ligeledes af vor Embedsførelse, saa at vi føler saare den os paalagte Byrde« (*Leo d. Store, 4. Tale.*)

»Da uden den apostoliske Stols Samtykke og uden vor Bekræftelse ingen Synodebeslutninger kan opnaa Kraft og Værdi, saa formaner og besværges vi Eder for den almægtige Gud, at I paa ingen Maade lader Eder forlede til at anerkende noget af det, som bliver besluttet.« (*Gregor d. Store, til Biskopperne Eusebius, Urbikus o. s. v.*)

»I Kraft af de hl. Apostelfyrsters Autoritet befaler vi Eder, at I ikke uden vort Samtykke og Approbation paalægger nogen Hænderne for at indvie ham til Biskop, og at I overhovedet ikke meddeler nogen Vielse i denne By, uden at vi har givet vort Samtykke dertil.« (*Gregor den St., til Dalmatiens Biskopper.*)

Josef Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

Af *Johan Johnsen.*

(Fortsat.)

Til bispeembedets fundamentale opgaver — og det en af dem, der kræver meget af sin mand, baade fin takt og omfattende og dyb kendskab til sjælerøgt — hører det arbejde, biskoppen skal hellige sine præster som deres aandelige fader i Christus. I en særlig forstand kan biskoppen her siges at være til for sine præsters skyld; men det ligger i sagens natur, at den hyrdegerning, Lage Urne her har øvet, er skjult og utilgængelig bag lønkammerdøren i Sjællands gamle præstegaarde.

I vore dage giver en bog som kardinal Merciers eksercitier for sit bispedømmes præsteskab god besked om den art sjælerøgt; men slige øvelser, sat i et fast og klart

gennemtænkt system, kommer først efter Lage Urnes tid med den hellige Ignatius. Synodalstatutterne giver dog i store træk antydninger af de krav, Lage Urne stillede til sine præster med hensyn til aandelig indstilling og til deres optræden udadtil i den tjenergerning, som var dem betroet.

Først gør han dem opmærksomme paa, at de ikke kan stille for store krav til sig selv, naar det gælder om at tjene Herren. Ogsaa den ydre fremtræden har her stor betydning, saaledes skal menigheden kunne se det paa sin præsts holdning, at det er med hele sindets samling og den største ærefrygt, han gaar til alteret som til al anden sakramentsforvaltning. Og biskoppen formaner dem, at de tager vel vare paa hele deres fremtræden og deres tales form, naar de er paa prædikestolen, at prædikanten ikke staar og søger sit eget, men hans ære, som har sendt dem i tjenesten.

Med stor omhu skal prædikenen forberedes, saa den fæstner og uddyber den katholske tros sandheder, at evangeliets saliggørende lærdomme kan sænkes dybt i sindene og bære frugt i folkets hjerter.

Saa indskærper han dem, at de som skriftefædre maa vaage nøje over, at der altid er et smukt og værdigt forhold mellem dem og deres skriftebørn.

I tidebønnerne beder præsten paa kirkens vegne baade med og for kirken, men enten det sker i helligdommen eller i præstegaardens stuer eller have, saa har denne bøn dog ogsaa sin strengt private side, der vender indad mod hans egen saligheds sag. Denne præsternes helligelse gennem bøn laa biskoppen meget paa hjerte, hvorfor han formaner dem til strengt at overholde de kanoniske tider og advarer mod, at breviaret sløses og jappes af.

Endnu i vore dages romerske breviar staar Leo X's smukke bøn: »Sacrosanctæ . . .« med versikelen: »Beata viscera Mariæ virginis . . .«, som han anbefalede at slutte breviarbønnen med, idet man knælede og andægtigt søgte at sone de menneskelige skrøbeligheder, der klæber selv ved den frommeste præstetjeneste. I parentes bemærket er det nok værd at fremhæve denne opbyggelige tanke hos hin Medicæer paa den hellige stol, der ellers for den almene bevidsthed toner frem i skæret af Romas straalende

renæssancefester, hvor en forfinet nydelse af antikverede skulpturer, malerier og digte afvekslede med spændende vildsvinejagter — Lage Urne forbød forøvrigt strengeligt sine præster at gaa paa jagt!

Leo X's tanke genfindes paa første blad i Lage Urnes smukke Pariserudgave af Roskildebreviaret, hvor han opmuntrer sine præster ved at skænke 40 dages aflad, der kunde vindes baade efter ters og sext af hver den, der andægtigt knæler og beder den hellige Jomfru og St. Anna til ære, efter ters: »Beata viscera marie virginis . . .« og efter sext: »Ave regina celorum . . .« —

Særlig før Tridentinerkonciliets fædre søgte at regulere grænsen mellem bispeembedets retsmyndighed paa den ene side og de enkelte ordeners særrettigheder paa den anden, var der rig lejlighed til, at meningsforskelle kunde opstaa mellem biskoppen og klostre i hans stift; alt som omstændigheder og personers karakter og handlemaade førte det med sig, kunde der opstaa et mere eller mindre spændt forhold mellem biskop og et eller andet klosters munke eller nonner. Kom lidenskaberne saa rigtig i kog — hvad der dog heldigvis var sjældent i den danske kirke — ja, saa kunde det give sig voldsomme udslag til stor forargelse for lægfolket.

Intet sted i vore kilder peger i retning af noget misforhold mellem Lage Urne og hans stifts mange klostre; tvertimod, i sit testamente betænkte han mange klostre og flere abbeder, ligesom vi ejer mindesmærker, der vidner om et smukt samarbejde.

Saaledes skænkede han Benediktinerne i Ringsted en mindetavle over Erik Plovpenning. Kong Erik var i 1257 jordet under korshvælvingen, hvor sporene af hans grav er fundet. Ved denne var der sket mange mirakler, og kongen var folkekaaren helgen, hvis dyrkelse spores i korshvælvingens billede af Erik og mindre sidebilleder af hans drab og ligets optagelse, alle fra c. 1300. Lage Urne lod resterne af kongens ben tage op af graven i 1520, lægge i en lille egetræskiste og indemurede denne i nordre væg. Det er vel dels biskoppens kærlighed til sit stifts historiske minder og dels ønsket om at ære den fromme konge,

der har givet sig udtryk i denne handling. Paa sandstenspladen har han forevigtet kong Erik i følgende latinske linier:

Danmarks straalende fyrste, den højsalige kong Erik,
 hvem hans broders avind voldte død ved strømmen og
 hvem Christus, forbrydelsers hævner, har smykket med ^{sværdet,}
 mangehaand jertegn
 og paabudt at begrave i denne rene jord.

Og den smukt udskaarne egetræsdør, der i Haraldsted fører fra vaabenhuset ind i kirken, og som bærer aars-tallet 1525 og Lage Urnes vaaben, hører til de alt omtalte vidnesbyrd om biskoppens stræben efter at forskønne stiftets Gudshuse; men Haraldsted kirke hørte til St. Knud af Ringsteds helligdomme og var i Benediktinernes eje. Biskoppens sidste offergave til den hellige hertug findes i hans testamente, hvori han skænkede en sølvskaal paa 16 lod »ad venerationem reliquiarum D. Canuti Ducis in Ringstede«. Og hans iver efter at ære hellig Knud af Ringsted maa have knyttet ham til helgenskrinets vogtere og dem til ham. —

Ogsaa Cistercienserne i Soer kunde glæde sig ved biskoppens gavmildhed, idet han i 1527 sammen med klosterets 47. og sidste abbed bekostede det kæmpemæssige, herlige krucifiks over tralværket ind til presbyteriet i Vor Frue i Soer. Ind mod presbyteriet er der malet en Kristusfigur paa det glatte kors; ud mod kirken findes evangelistsymbolerne i korsets fire ender, medens der ved Kristusfigurens hoved, hænder og fødder findes glaskapsler med relikvier. Selve figuren er skaaret i Claus Bergs bekendte værksted i Odense. Kristusfiguren er 3³ m høj. Indtil 1846 havde den bevaret sin oprindelige farvegivning, der skulde hjælpe til at fremhæve den blaalige ligtone, som udbredte sig over de afsjælede lemmer. En skaanselsløs overmaling, siger Høyen, har svækket originalens virkning. — Thorvaldsen har om dette arbejde ytret, at han kun havde set dets lige i skønhed syd for Alperne.

Den sidste abbed i Soer, Henrik Christiensen Jyde, hørte i kraft af sit embede til landets fornemste prælater, var ofte medlem af rigsraadet og ledede indsamlingen af

den skat til den hellige stol, som hvert aar skulde svares af ordenens klostre i Norden, ogsaa Dargun og Colbatz i Venden skulde indsende skatten gennem Soerabbeden. Lage Urne og abbed Henrik, nu kendt under familienavnet Tornekranz, sad sammen i rigsraadet, og de to prælater havde flere interesser fælles, saaledes arbejdede begge ivrigt paa at udsmykke deres kirker. 1515 lod abbeden klosterkirken i Soer istandsætte, og ved den lelighed lod han Hvide-slægtens skjoldfrise, der løber hele kirken rundt, male op paa ny, og 1536 lagde han den pragtfulde sten paa Absalons grav i højkoret. Og paa anden maade viste han, for at tale med Rørdam, at med hans gode vilje skulde intet forfalde af det, der var under hans opsyn.

Vor Frue i Soer var kun tilgængelig for en snævrere kreds af udenforstaaende paa enkelte af de større festdage; krucifikset er da et saa meget større bevis paa biskoppens stræben efter at ære Vor Frue af Soer og ikke at tækkes mennesker. Bispens og abbedens vaaben findes paa krucifikset og vidner om de to mænds samarbejde.

Og hvor nær Henrik Jyde var knyttet til bispens skimtes i testamentet, hvor han staar først blandt abbederne, og det vel ej alene, fordi han regnedes for den fornemste; i alle tilfælde er gaven til ham ligesom mere personlig, thi de andre fik penge, men han en sølvskaal tillige.

(Fortsættes.)

Hørsholm.

Et Eksempel paa en Begyndelse.

Af Pastor *M. Spaus*, Ordrup.

I Anledning af, at St. Hans Kapel i Hørsholm med tilhørende Menighed d. 1. Juli d. A. skilles fra sin Moder-menighed Ordrup og forenes med Helsingør, fremkommer følgende Skildring.

Det var d. 22. Juni 1899, at den hl. Messe for første Gang blev læst i Hørsholm, altsaa i indeværende Juni Maaned for 30 Aar siden. Præsten var Pater *J o n S v e n s-*

son fra St. Andreas Kollegium i Ordrup. Den nævnte Pater har overhovedet indlagt sig store Fortjenester ved dengang efter Opfordring fra Biskop von Euch at rejse rundt og holde Gudstjeneste paa Sjælland. Efter sine Dagbogsoptegnelser har Pateren i Aarene 1899—1904 foretaget 193 saadanne Rejser.

At Hørsholm kom med, laa i, at Direktøren for den derværende Klædefabrik var Katholik, ligesom ogsaa flere af Arbejderne var fra katholske Egne, mest fra Rhinlandet og Bøhmen. Gudstjenesten blev holdt i Direktørens Bolig. Kollegiet i Ordrup gav Alter med Lysestager og en Del Paramenter. Pater Svensson købte i Paris en Jesu-Hjerte Statue, der endnu staar i Kapellet; til Canon-Tavlerne paa Alteret lavede han selv Rammerner. En ophængt Bøsse gav godt Udbytte; Præsten kunde for hver Gudstjeneste indskrive Beløb som 11, 17, 32, 12 Kr. osv. Paa den Maade kunde Udgifterne bestrides, ogsaa til Nyan-skaffelser. Lokalet var jo gratis og Præsten nøjsom. P. Svensson tilbagelagde næsten altid Vejen mellem Ordrup og Hørsholm paa Cykle.

Der var Messe hver anden Søndag, læst af P. Sv. eller en anden Præst fra Kollegiet. Gennemsnitlig var der 15—30 Kirkegængere, som alle var glade og taknemmelige for Hjælpen, der ydedes dem.

Desværre forlod Direktør Joh. Küpper, en Aachener, Hørsholm i September 1904. Ogsaa flere andre Familier flyttede bort. Følgen var, at Gudstjenesten blev indstillet. Dette skete d. 28. Sept. 1904. Kirkeinventaret blev bragt til Ordrup og gemt til bedre Tider. Dette er Hørsholm Menigheds første Afsnit, der varede lidt over 5 Aar.

De ventede bedre Tider kom først 8 Aar senere, i For-aaret 1912. Pater Joseph Droste, en ualmindelig ivrig og elsket Præst, var dengang Rektor for St. Andreas Kollegium. Han havde altid haft stor Interesse for Foretagendet i Hørsholm og for de Katholiker, der endnu boede der. Antallet af disse var iøvrigt paa det Tidspunkt steget, idet Klædefabrikens Direktion havde formaaet flere nye Folk fra tyske og bøhmiske Industriegne til at komme herop. Der boede nu ogsaa et Par danske katholske Familier i Hørsholm. Og endelig fandtes der

paa Gaarde i Omegnen en Del polske Arbejdere, beskæftigede med Landbrug fra Foraar til Vinter.

Der var altsaa Anledning til atter at begynde, og Rektor Droste lagde Arbejdet i Pater Svenssons øvede Haand og gav ham endog en yngre Medhjælper, Pater Vilh. Irlénborn. Der blev lejet et større Værelse i Ejendommen »Gotin« paa Udenomsvej, og Kirkesagerne blev paany transporteret til Hørsholm, supplerede med nogle Kirkebænke, som dels havde staaet i Kollegiets Huskapel og dels blev lavet fra ny. Der holdtes nu atter Søndagsgudstjeneste i Hørsholm. Den første Messe fejredes paa Pinsedag d. 26. Maj 1912. Gudstjenesten annonceredes i Ugebladet, og Katholikerne i København opfordredes til at lægge en eller anden Søndagsudflugt om ad Rungsted med Messe i Hørsholm.

Eftersom det nye Kapel, der i Ugebladet omtales som »en lille Filial af St. Andreas Kirken i Ordrup«, endnu trængte til adskilligt, fremsattes der Bønner om Gaver, og P. Svensson forstod at interessere Velgørere fra Ind- og Udland for den lille Menighed i Nordsjælland. Der kom haade Alterduge og Messeklæder og mere til. Menigheden selv holdt alt i pæn Stand og smykkede Alteret med Blomster. En Bøsseindsamling indbragte saa meget, at Udgifterne til Salens Leje og til Præstens Rejse og Morgenmad kunde dækkes.

Som forrige Gang holdtes der ogsaa nu Messe hver anden Søndag. Til at begynde med var Gudstjenesten rig paa Afveksling. Menighedens Sammensætning var jo sproglig set ret broget, og saavidt muligt skulde alle Ønsker tilfredsstilles. Der blev sunget danske, bøhmiske, polske og tyske Sange; Prædikenerne og Bønnerne var snart tyske, snart danske. Lidt efter lidt gled man dog over i det danske Tungemaal, og en yderligere Enhed var tilvejebragt, da Menigheden under megen Taalmodighed og Udholdenhed havde faaet lært den latinske Koralmesse Nr. 8 »de Angelis«. Et Harmonium var da ogsaa anskaffet til Støtte for Sangen.

P. Svensson, der nu er en skattet Forfatter og Foredragsholder i Tyskland og Frankrig, rejste fra Danmark i August 1912. Menigheden i Hørsholm kan betragte ham

som sin Grundlægger og store Velgører. Efter ham var det P. Irlenborn, der pastorerede Hørsholm, bistaaet af andre Præster fra Ordrup, iblandt dem Pater Ansgar Meyer. Da P. Irlenborn ved Verdenskrigens Begyndelse i 1914 blev bortkaldt fra Landet, var P. Meyer Hovedmanden, indtil han 6 Aar senere blev forflyttet til Stockholms. Det var i Juli 1920, umiddelbart efter St. Andreas Kollegiums Nedlæggelse.

Søndagsturen fra Charlottenlund til Hørsholm var, ogsaa bortset fra Aarstid og Vejrlig, alt andet end en Fornøjelse for Præsten. Han maatte af Sted med det første Morgentog. Messen begyndte dog først Kl. 9, og der var da et Tidsrum paa flere Timer, som Præsten maatte tilbringe paa Rungsted Banegaard eller slaa ihjel ved at gaa lange Omveje til Hørsholm. Det beboede Hus, hvori Kapellet var, kunde ikke aabnes saa tidlig om Morgen, og at opsøge Katholikkerne i den aarle Morgenstund lod sig heller ikke gøre. I den sidste Timestid før Messen havde Præsten dog Adgang til Kapellet for at høre Skriftemaal eller paa anden Maade være til Raadighed. Hjemrejsen til Ordrup kunde først ske hen paa Eftermiddagen, og det endda først sent, naar der var Børn at undervise eller Folk i Omegnen, der skulde besøges og opmuntres til at komme til Søndagsmesse i Hørsholm. Det maa her ikke overses, at Præsterne var Lærere ved Andreas Kollegiets Latinskole og havde deres Undervisning at forberede til næste Dag.

Nuomstunder hører det til Sjældenhederne, at der er polske Arbejdere i Hørsholm-Birkerød Kommune. Dengang var der flere, og ogsaa for dem maatte der gøres noget. De kom flittigt til Messe, undertiden endog under store Ofre. For at prædike for dem paa deres Modersmaal og høre deres Skriftemaal kom der fra Tid til anden en Pater fra St. Annæ Kirke paa Amager, og det lykkedes P. Meyer ogsaa at formaa en Elisabethsøster, der talte Polsk, til at rejse ud til Hørsholm om Søndagen for at tage sig af de polske Piger.

(Fortsættes).

Nye Bøger.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (24. og 25. Hæfte à 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1928. 1929.

I disse to hæfter fortæller ingen af de to Herrer, der står som forfattere af den store litteraturhistorie, men derimod Underbibliothekar R. Paulli om den sidste periode af digtekunsten før Holberg. Det er meget stof, der bringes, 20 sider omtrent om Anders Bording og næsten 30 sider om Thomas Kingo. Værket er svulmet umådelig op under udgivelsen, langt mere, end forlaget, der i 1919 lovede bogen færdig med 25 hæfter (i 1916 med 10), havde tænkt sig; disse er nu nået, og der mangler vistnok en snes endnu. Bliver litteraturhistorien ved at udkomme i samme tempo som hidtil, bliver den næppe færdig før omkring år 1950. Imidlertid er der dog med hæfte 25 sket en begivenhed, der har betydning i den danske litterære verden: det 1. bind af litteraturhistorien er bleven færdigt. Det er Carl S. Petersens part af arbejdet, der hermed er fuldendt. (3. bind af Vilhelm Andersen fuldendtes i 1924.) Og dog er ikke engang hele det første bind Carl S. Petersens værk, thi ovennævnte R. Paulli har skrevet de sidste ca. 300 sider af dette bind. — Da bogen i 1916 begyndte at udkomme, fik den her i dette blad en meget begejstret modtagelse. Det er også et ypperligt arbejde, som her foreligger færdigt, og ingen vil fortryde at anskaffe sig dette bind, selvom han ikke får de øvrige, det danner en helhed for sig selv og er den bedste håndbog, man har, over den danske litteratur fra folkevandringstiden og til Holberg. Det er overbibliothekaren ved Kongeligt Bibliothek i København, Carl S. Petersen, der med fin sans og sjælden forståelse skriver om Danmarks katolske litteratur i Middelalderen, det bedste, der nogensinde er skrevet herom, kemisk frit for tidligere litteraturhistorikeres og theologers mangel på forståelse af det gamle katolske, ja, ligefremme uvilje og nag derimod.

Bindet slutter med ca. 40 sider litteraturhenvisninger, en glimrende hjælp for den læser, der kunde ønske vejledning til videregående studium og orientering. Et udtømmende register på 20 sider gør den udmærkede bog endnu mere egnet som hjælper for enhver litteraturinteresseret.

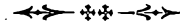
N. H.

Peter Nøsen: Ægteskabet i den katolske Kirke. Syv Prædikener. Kbh. 1929. 96 S.

Denne lille Bog fremsætter paa en smuk og tillige indgaaende Maade den katolske Kirkes Syn paa og Lære

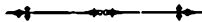
om Ægteskabet. De tre første Prædikener er Kirkelæren om Ægteskabets Sakramente, som dog ikke fremstilles rent theoretisk, men der tages stadig Hensyn til den øjeblikkelige Situation, til de mange falske og ødelæggende Theorier, der grasserer i Nutiden. Derefter følger to Afsnit, der behandler det ægteskabelige Liv og Tiden før Giftermaalet, og her er vi midt i det, der for saa mange Mennesker i vore Dage har den største praktiske Betydning, det er det praktiske kristelige Liv, en Katholiks Kærlighedsliv, som indgaaende behandles. Endelig faar man et Par Kapitler om borgerlig eller kirkelig Vielse og om den kristne Familje. Denne korte Gengivelse af Indholdet vil sikkert give mange Lyst til at læse denne lille Bog, der omhandler Spørgsmaal, der interesserer alle. Og Spørgsmaalene er ogsaa behandlede paa en saadan Maade, at Interessen ikke svækkes ved Læsningen. Gid Bogen nu maatte faa mange Læsere baade blandt Ægtefolk og blandt de unge, der staar foran Ægteskabet! Forældrene burde forære deres giftefærdige Sønner og Døtre Bogen. Det vilde sikkert bringe Velsignelse.

Feriebørn.

Saa er den da kommen, den fagre Tid, vi ventede med Længsel, allerede Maj har givet os en Forsmag. Vi længes alle i denne Tid efter Ferien, der for en kort Periode kan bringe os bort fra Storstadens Larm og Varme ud i friske Omgivelser. Ikke alle kommer af Sted, nej, der er desværre mange, som ikke kan komme hjemmefra. Men der er en Skare, som det kan lade sig gøre at have som Gæster en Tid — det er Københavnerbørnene! I Fjor forsøgte jeg — med Held — at skaffe Børnene ud. Gerne vil jeg i Aar paatage mig den samme Opgave, blot man vil skrive til mig. Ferien begynder ca. 1. Juli. Naar man ser, hvordan Børnene paa Landet tumler sig, forstaar man, at de bliver langt sundere, end vore smaa Københavnerne. Saa giv da disse en Chance til at styrkes ved en Maanedes Liv i friskere Omgivelser, enten det saa er paa Landet eller i Provinsbyerne. For vor Herres Skyld: modtag hans smaa, del Deres Goder med dem!

Verner Stabehl,
Amerikavej 9, St. tv.,
København V.

Holland-Danmark.

Til de Unge, som drager til et fremmed Land.

Med spændt Opmærksomhed vil det katholske Holland rette sit Blik mod de ranke Skikkelser, som kommer fra Norden. Man vil i eder se Repræsentanter for Tusinder af Unge, som er i Hjemlandet, og vurdere den danske katholske Kirkes Styrke og Skønhed efter de Blomster, den har sat.

Vis da ved Fromhed, Renhed og Frejdighed, at Biskoppen ikke forgæves har betegnet eders Pande med Korsets Tegn.

Vis, at Rettesnoren for eders Liv er de kristne Grund-sætninger, at I ikke er Modens Slaver, heller ikke i Klæd e - dr ag t e n — det skylder I ogsaa eders Værter.

Hold selv Øjnene aabne, naar I kommer til dette Land, hvor Katholikkerne i Aarhundreder ikke blev regnet for noget. Se, hvordan de har tilkæmpet sig en fremragende Stilling i alle Forhold, hvordan de gør deres Indflydelse gældende i det sociale og politiske som i det private Liv.

Se, om Katholikkerne staar tilbage for deres anderledes-trøende Landsmænd, om deres Kultur, ikke kun Hjerterets og Viljens Kultur, men ligeledes den ydre, ikke kan maale sig med den højt priste Kultur i de protestantiske Lande.

Beflit eder paa at lære det fremmede Sprog, som har en Rigdom af katholsk Litteratur, katholsk helt igennem, orthodox indtil den sidste Stavelse.

Gid ogsaa de Forbindelser, I knytter, maa blive eder til Gavn og Velsignelse, til Støtte i Kampen for Troens Bevarelse.

Opfør eder saaledes, at I er til Glæde for de gæstfrie Familier, som har aabnet deres Hjem for eder. Vær høflige, beskedne, taknemmelige, glade og tilfredse, saa vil I være vor Glæde og vort Haab, blive vor Ære og vor Krone.

Alle Deltagerne skal mødes i Gjedser den første Juli senest Klokken 13³².

De danske Deltagere behøver ingen Pas, mens de svenske Deltagere skal være forsynede med et svensk Pas, men uden Pasvisum.

Pengene til Rejsen fra Gjedser til Bestemmelsesstedet i Holland og tilbage til Gjedser skal sendes til Undertegnede inden den 15. Juni, 60 Kroner ialt.

For de Deltagere, som rejser fra eller over København, organiseres der en Fællesrejse til Gjedser, og ved Tilbage-rejsen fra Gjedser til København. Derved spares 50 1/2%. Alle de, der ønsker at deltage i denne Fællesrejse, skal foruden 60 Kroner indbetale et Beløb paa ti Kroner for Rejsen til Gjedser og tilbage. Deltagerne mødes i Indgangs-

hallen paa¹ Hovedbanegaarden Mandag den første Juli senest Kl. 9¹/₂.

Det tilraades at forsyne sig med en Madpakke for to Dage, en Hovedpude e. l. og et Tæppe.

Tilbagereisen finder Sted den 7. August med Ankomst til Gjedser den 9. August om Eftermiddagen.

Der har indtil nu meldt sig 37 Deltagere: 18 Dreng og 19 Piger fra 10 til 18 Aar, deraf 4 Svenskere.

Paa Gensyn i Gjedser den 1. Juli.

Nakskov, den 26.—5.—29.

Pater A. Smitz.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Pastor Knud Mariboe, der blev ordineret forrige Aar i Holland og tilhører Maristernes Kongregation, vil i den nærmeste Fremtid vende hjem til Danmark. Hans første Messe herhjemme bliver Højmessens i St. Ansgars Kirke, Søndag den 16. Juni Kl. 10.

Rom. De italienske Blade havde meddelt, at Paven paa Christi Legemsfest vilde forlade Vatikanet for at føre en stor Procession paa Peterspladsen. Men et Par Dage før Festen dementerede Vatikanet: det vilde endnu ikke ske, da Traktaterne endnu ikke var ratificerede. Inidertid er de nu vedtaget ogsaa i Senatet, og den italienske Konge har underskrevet, kun Pavens Underskrift mangler. Det formodes, at Processionen paa Peterspladsen vil finde Sted paa Christi Legemsfests Oktav den 6. Juni. Som sikkert meddeles det i hvert Fald, at Paven vil vise sig første Gang udenfor Vatikanet med Monstransen i sine Hænder for at vise Verden, i hvilken Aand og i hvilken Hensigt han kommer. Der træffes allerede mange Forberedelser til denne store Højtidelighed. Foran Peterskirkens Hovedportal bliver der opstillet et stort Alter, hvorfra Velsignelsen skal meddeles.

— Ogsaa de kommende Søndage vil der finde Beattifikationer Sted i Rom. Den 9. Juni vil Karmeliternonnen den ærværdige Teresa Margrethe Redi blive erklæret for salig, og den 19. Juni bliver den samme Ære den franske Jesuit Pater Claude de la Colombière til Del.

Nordamerika. Official Catholic Directory for 1929 meddeler, at der i 1928 i De forenede Stater blev optaget 36376 Personer i den katholske Kirke. Det er 2385 mere end det foregaaende Aar. Katholikkernes sam-

lede Tal angives at være 20 112 758. Der er 18 370 Verdenspræster og 7 403 Ordenspræster. Kirken styres af 104 Biskopper og 17 Ærkebiskopper.

Kina. Fra Kina er der kommet Meddelelse om at tre amerikanske Passionistpatre er blevet myrdede den 24. April. Paa en Rejse blev de overfaldet af en Flok Soldater og skudt. De var alle tre unge Mænd. I de sidste seks Aar er nu 16 katolske Præster blevet dræbt i Kina.

Danske Kvinders Katolske Forbunds

Styrelse minder herved sine Medlemmer om, at Antallet paa de Kommunioner og Messer, de opofrer for den hellige Fader i Anledning af hans Jubilæum, bedes tilsendt Sekretariatet, Kastelsv. 19,

inden 15. Juni.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Møde med højtidelig Optagelse Mandag den 10. Juni Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag d. 16. Juni Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Sct. Michaels Klub.

Det afsluttende Møde før Sommerferien holdes **Mandag d. 10. Juni.**

Mariakongregationen for unge Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 9. Juni Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerter Kirke.

P. U. Sialm's Portræt, der blev bortloddet den 1. Juni til Fordel for den katolske Ungdoms Sag, blev vundet paa **Nr. 329.**

Valfarten til Haraldsted.

bliver den 23. Juni.

En **Barneplige** ikke under 19 Aar, søges til et Herskab, der tilbringer Sommeren i Danmark, Vinteren i Udlandet. God Løn. Billet mrk. B modtager Redaktionen.

Ro og Fred ved Grib Skov.

Delvis mbl. Sommerhus og Anlæg til Leje for 15 Kr. ugl. Diemar, Skindergade 32.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D' Hr. Sognepræster, i de katolske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at få nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

9. Juni 3. Søndag eft. Pintse.	16. Juni 4. Søndag eft. Pintse
10. — M. Margrethe af Skotland, Enke.	17. — M. Ferialdag.
11. — Ti. Barnabas, Apostel.	18. — Ti. Efræm Syrer, Bekender og Kirkelærer.
12. — O. Johannes af St. Facundo, Bekender.	19. — O. Juliane af Falconeri, Jomfru.
13. — To. Jesu eukaristiske Hjerte.	20. — To. Silverius, Pave og Martyr.
14. — F. Okav af Jesu Hjertes Fest.	21. — F. Aloysius af Gonzaga, Bekender.
15. — L. Marias Officium.	22. — L. Paulinus, Biskop og Bekender.

Ugens Messebønner.

9. Juni. 3. Søndag efter Pintse (N.-M. 662, G.-M. 497). Ihukommelse af Oktaven af Jesu Hjertes Fest (se forrige Nr. af Ugebladet). 3. Primus og Felician (N.-M. 934, G.-M. 766).
10. Juni. Margrethe af Skotland. Messe for en h. Kvinde (N.-M. [73], G.-M. [73]). Særlig Oration (N.-M. 936, G.-M. 766). Ihukommelse af Oktaven. 3. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
11. Juni. Barnabas (N.-M. 936, G.-M. 767). Ihukommelse af Oktaven.
12. Juni. Johannes af St. Facundo. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 940, G.-M. 771). Ihukommelse af Oktaven. 3. Basilides og Lidelsesfæller (N.-M. 940, G.-M. 771).
13. Juni. Jesu eukaristiske Hjerte (N.-M. [179]). Ihukommelse af Antonius af Padua (N.-M. 941, G.-M. 772).
14. Juni. Oktav af Jesu Hjertes Fest. Samme Messe som paa Festdagen. Ihukommelse af Basilus (N.-M. [38], G.-M. [39]).
15. Juni. Guds Moders Messe (N.-M. [90], G.-M. [94]). 2. om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. Vitus og Lidelsesfæller (N.-M. 943, G.-M. 774).

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

- Mandlige:** 1) To Bude eller Inkassatorer.
2) Mejerist.
3) Manufaktur-Kommis.
5) Chauffør.

- Kvindelige:** 1) Vaskekone.
2) Alsidig Kontordame.
3) Ung Pige t. Herskabshjem.
4) Husbestyrerinde.

Plads tilbydes:

2 unge Piger (20 Aars Alder) til Hospitalshjælp.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.
Adr. Ciselør B. Jetmar. Nørre Søgade 13.
København K.

Mariasøstrene, Stella Maris, Nyborg, tilbyder fuld Pension for kortere eller længere Tid.

Pris pr. Dag 3½ Kr. — til 6½ Kr.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10—11 og 6—7.

Nr. 24.

Søndag den 16. Juni.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Den salige Claude de la Colombière, S. J. — Hørsholm (fortsat). — Direktør Anton Pedersen †. — For 10. Gang til Haraldsted. — Christi Legems Fest i Roskilde. — Trørødhus. — Til Provinsboerne. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nøddebo. Nykøbing. Norge. Tyskland. Rom. Meksiko. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

22. Kirkens Kendetegn. (Kirken er enig.)

Jesus har stiftet sin Kirke.

Men i vore Dage findes der et Utal af »Kirkeafdelinger«. Da de udenfor den katolske Kirke staaende kristne Kirker holdt Møde i Svejts i 1917, var der ikke færre end 86 forskellige »Kirkeafdelinger« repræsenteret, og deres Tal kunde maaske forøges til det dobbelte. Enhver af disse Afdelinger er af den Overbevisning, at den har Sandheden frem for alle andre. Der er hos mange en stadig Søgen efter det rigtige: thi Sandheden — den fulde Sandhed — kan dog ikke være hos dem alle. Nu siger Christus: »Paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke« (ikke: mine Kirker). Christus har kun lært (og kunde kun lære) een Sandhed. Hvilken Kirke har den af Christus forkyndte Sandhed? Det er et vigtigt Spørgsmaal. Mange vil ved tomme Undskyldninger slippe udenom denne Sandhed. —

Vi maa jo kunne lære den af Christus stiftede Kirke at kende, thi Christus har stiftet en syulig Kirke. Lad os gaa tilbage i Tiden, til den Tid, hvorom alle siger, at Christi Kirke den Gang endnu eksisterede ren og uforfalsket, f. Eks. til Kirkemødet i Nikæa i Aaret 325. I Kirkemødets Trosbekendelse — den Trosbekendelse, vi stadig bruger i vor Messe — hedder det netop om Kirken: et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam: jeg tror paa den ene, hellige, katholske (almindelige) og apostoliske Kirke. Her har vi fire Kendetegn, som Oldkirken har givet Christi Kirke. Det maa altsaa være rigtigt. — Her har vi Kendetegn, som er tilforladelige, og hvorpaa vi kan kende Christi Kirke.

Derom nogle Vidnesbyrd fra Oldkirkens Tid.

Jeg tror paa den ene Kirke.

»Skønt Kirken er udbredt over hele Verden indtil Jordens Grænser, har den af Apostlene og deres Disciple modtaget Troen paa den ene Gud Fader, den Almægtige, som har skabt Jord og Hav og alt, hvad der er i dem; og paa Jesus Christus, Guds Søn, som for vor Frelses Skyld er bleven Menneske; og paa den Helligaand, som ved Profeterne har forkyndt Guds Frelsesgerninger. — Dette Budskab, som Kirken har modtaget, har den bevaret — skønt udbredt over hele Jorden —, som om den boede i eet Hus; og ligeledes tror den paa alt dette, som om den kun havde eet Hjerte og een Sjæl; og den forkynder disse Sandheder, lærer dem og overleverer dem til de kommende Slægter, som om den kun havde een Mund. Thi selv om Modersmaalene paa Jorden er forskellige, saa er dog Overleveringernes Indhold et og det samme. Og de i Germanien grundlagte Kirker tror og overleverer ikke andet end de i Spanien, Gallien, i Orienten, i Ægypten, i Libyen og de paa Verdens Midte (Palæstina) stiftede Kirker. Ligesom Solen, Guds Værk, over hele Verden er en og den samme, saaledes ogsaa Sandhedens Budskab, der skinner for og oplyser alle Mennesker, som vil komme til Sandhedens Erkendelse. Hverken den, der er kraftig i sin Tale, eller den, der er ringe og svag, vil overlevere andet, end Mesteren har forkyndt. Thi da Troen er en, vil hverken

den stærke kunne forøge den eller den svage kunne forringe den.« (*Irenæus*, mod Hæretikerne I, 10.)

»Paa den ene (Petrus) har Christus bygget sin Kirke og overgivet ham Faarene til Vejledning. Og skønt Kristus efter sin Opstandelse har overgivet alle Apostle den samme Fuldmagt og sagt: »Ligesom min Fader har sendt mig, saaledes sender jeg nu Eder — —«, har han dog — for at udtrykke Enheden paa synlig Maade — ved sin Autoritet fastsat denne Enhed som stammende fra den ene.« (*Cyprian*, om Kirkens Enhed 4.)

»Denne Enhed maa vi holde fast ved og kæmpe for den, især vi Biskopper, som er Kirkens Forstandere, for at vise ogsaa Espikopatet selv som et og udelt. Ingen maa vove at føre Broderskabet i Vildfarelse ved Løgn, ingen at forfalske Troens Sandhed ved forkert Lære. Episkopatet er et, som de enkelte har Del i. Ogsaa Kirken er en, skønt den ved Mangfoldighed udbreder sig ved frugtbar Forøgelse, Ligesom Solens Straaler er mangfoldige, men Lyset er et, og ligesom Træets Grene er manifoldige, men Træets Stamme staar fast ved stærke Rødder, saaledes ogsaa Christi Kirke! Ved sit overstrømmende Lys udsender den sine Straaler over hele Jorden; og dog er Lyset, som skinner til alle Sider, et, og Legemets Enhed sønderrives ikke; dens Grene er mangfoldige, men dens Stamme er en. Kirker er kun én Kilde, skønt dens Bække vander hele Verden; Kirken har kun ét Udspring, den er kun én Moder, men frugtbar over hele Jorden. Af dens Skød bliver vi født, med sin Mælk nærer den os, med sin Sandhed og Aand besjæler den os.« (*Cyprian*, om den kath. Kirkes Enhed. 5.)

Josef Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

Af *Johan Johnsen*.

(Fortsat.)

Omvæltningens ragnarok sløjfede ikke alene de gamle altre og ødelagde vidt og bredt vægmalerier og billedskærerarbejder, men kronen røvede kirkeklokker i stor

stil til kanonstøbning. At der ved disse ødelæggelser er forsvundet inventar og udsmykning, som skyldes Lage Urnes arbejde paa sine kirkers udstyr, maa betragtes som utvivlsomt.

10 oktober 1601 befalede Kristian IV, at lensmændene skulde sende »saa mange klokker« fra landsbykirkerne til København, »som der er at bekomme«; dog maatte den største klokke paa hvert sted blive hængende. I 1602 afleverede Roskildegaaards len saaledes 57 klokker, hvis 19,568 kg malm endte som kanoner i kongens artilleri! Hvilke historiske værdier her er gaaet tabt, kan ikke beregnes.

Kongens kirkerøveriske ordre blev dog ikke adlydt efter bogstaven, idet adskillige kirker endnu ejer mere end een klokke fra middelalderen, og rundt om i sjællandske købstæder og landsbyer hænger adskillige klokker, som ved deres tal og skønhed vidner om kirkefolkets offervilighed og iver i Lage Urnes bispetid.

I Vindinge i Tune herred hænger den eneste klokke, der bærer bispens navn: »ihesus — las — vrne — dæi — gracia — episcopos — anno — domini — m — d — XX — VI.« Den er støbt af Lavres Hansen, og der hænger endnu adskillige af hans klokker i sjællandske kirketaarne.

Fem aar før, 1521, fik »St. Mortens« i Næstved en af de prægtige klokker, som udgik fra Henrik de Campens værksted, og som viser, hvad de tider evnede at frembringe af støbekunst. Her ses den hellige Jomfru med Jesusbarnet paa armen. Hun staar i solgiselens flammer, omgivet af en krans af roser.

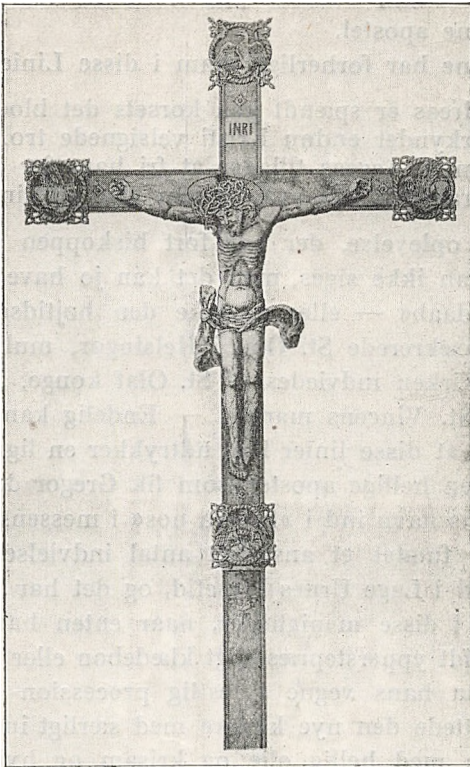
I St. Lucii domkirketaarne hænger to klokker fra 1511, aaret før Lage Urne blev biskop. De er støbt i den kendte Johannes de Fastenowes værksted og udmærker sig som alle hans klokker ved deres skønne klang. Af de klokker fra 1511—21, som endnu er beveret med hans navn, hænger de fleste i Nordsjælland. C. Nyrop siger om ham:

»Han maa have staaet sig godt med den katholske gejstlighed« — og da vel først og fremmest med stiftets biskop. —

Ligesom Schillers klokkestøber synes disse mænd samtidig med den flydende malm at have gyldt skønne tanker

i formene. Medens Lavres Hansens klokke som regel bærer indskriften: »hjælp — ihesus — maria — anna — oc — sancta — susanna«, er Fastenowes smykket med lange indskrifter i tidens fromme stil.

Saaledes »Højtids- eller Stormklokken«, som Roskildenserne kalder den største i domkirken: »jeg priser den sande Gud — jeg kalder folket — jeg sam-

Korset i Sorø Kirke.

ler præsteskabet — jeg klager over de døde — jeg dyrker helgenerne — jeg pryder festerne — min røst er en skræk for alle onde aander.«

Og klokken i St. Laurentii taarn i Roskilde fra 1515: »Du gode Laurentius, ærværdige martyr over hele verden, sluk vellystens ild i vore nyrer.«

Og flere klokker har som den største i Fløng i Søme herred fra 1516 indskriften: »Hil Dig fromme Jom-

fru, hil Dig med Dit Barn, Maria, mer straalende end morgenrøden, bed bestandig for os.«

Og i »St. Mikkel« i Højelse i Ramløse herred fra 1517: »Naar min lyd høres, iler folket til Mikkel's tempel for at opfylde sine Løfter.«

Og som sidste eksempel den ældste klokke i Syv i Ramsø herred fra 1515: »Herren elskede Andreas i sødheds duft«, der udtrykker, hvor inderligt Herren elskede denne apostel.

Lage Urne har forherliget ham i disse Linier:

Medens Andreas er spændt paa korsets det blodige alter, højt han forkynder endnu Kristi velsignede tro. Ej den grumme Aegeas tillader at fri ham for døden, men i et straalende lys svæver han glad til sin Gud.

Hvilken oplevelse, der har ført biskoppen disse linier i pennen, kan ikke siges, men det kan jo have været den »klokkedaab« — eller maaske den højtidsdag i 1521, da han konsekrede St. Olaf i Helsingør, muligt efter en ildsvaade. Kirken indviedes til St. Olaf konge, St. Andreas apostel og St. Vincens martyr. — Endelig kan det jo ogsaa tænkes, at disse linier blot udtrykker en lignende kærlighed til den hellige apostel, som fik Gregor den Store til at sætte hans navn ind i »Libera nos« i messens kanon. —

Der har fundet et anseeligt antal indivieller af kirkeklokker sted i Lage Urnes bispetid, og det har været store højtidsdage i disse menigheder, naar enten han selv personlig i hvidt ypperstepræsteligt klædebon eller en af hans prælater paa hans vegne i festlig procession drog ind i kirken, tvættede den nye klokke med særligt indviet vand, salvede den med hellig olie og krisam og hyllede den i røgelsesskyer, at dens toner kunde lyde til velsignelse over by og land fra slægt til slægt.

Roskilde med sine mange helligdomme stod dog ganske naturligt Lage Urnes hjerte nærmest. Her var hans hjem efter studiefærden i det fremmede. Og naar den unge kanik færdedes i den rige havne- og handelsbys krogede gader med den toppede brolægning, hvor de lave spaantækkede træhuse med de udskaarne bjælkehoveder hist og her havde maattet vige pladsen for de rige købmænds anseelige stengaaarde, behøvede han ikke at føle sig forfordelt;

thi det frodige kirkelige liv i denne papistiske stad, som Lutheranerne senere ærgerligt kaldte den, kunde godt staa maal med nogle af hans bedste rejseminder.

Af sognekirker havde den gamle bispestad dusinet fuldt, hvortil kom fem klostre med deres kirker, hvoraf Vor Frue, St. Klara og St. Agnele hørte til Danmarks største byklostre. Af disse fem klostre staar kun Vor Frue kirke tilbage, men halvdelen af dens c. 55 m's længde er revet ned, ligesom de tre anseelige klosterfløje, der sluttede sig til den mod syd, er forsvundet; kirken er nu begravelseskapel.

De fleste, om ikke alle sognekirkerne var opførte af fraadsten, men efter omvæltningen vilde kronen have dem nedrevet, hvorfor de elleve nogle aartier senere stod som aabne stenbrud, hvor borgerne, som det skete i mange andre byer, hentede sig mange gode byggematerialer. Kongerne nægtede sig heller intet. Store mængder af disse kirkers fraadsten sidder nu som cement i Kristian IV's tøjhusbygninger i København, og under Kristian V kørtes 500 læs fraadsten til København »til kongelig majestæts tjeneste til at brænde kalk«! — Kornerup fortæller, at endnu i hans ungdom i 1840erne vrimlede byens gærder med de gamle kirkers fraadstenskvadre, hvoraf en del siden 1901 sidder i den restaurerede bispebue ved domkirken.

St. Laurentii kirkes taarn staar endnu tilbage og er byens raadhustaarn. Dets skønne murværk giver med de smukke blindinger, der pryder gavlene, et godt begreb om de bygværker, Roskilde blev berøvet.

Ad stranden til mod nord staar endelig den sørgeligt lemlæstede gamle sognekirke, St. Jakobs — eller St. Ibs, som den hedder fra de gamle dage. At den overhovedet staar der, skyldes sognemændenes inderlige bøn til Frederik II, der bevægede ham til at tage nedrivelsesordren af 1574 tilbage, hvorefter den brugtes til luthersk gudstjeneste til 1808, da den blev lukket og alteret brudt ned. 1815 blev kirkebygningen solgt til en af byens købmænd, der aaret efter lod hvælvingerne nedtage, medens kor og taarn nedreves og taarnrummets gotiske bue til skibet og den romanske korbue muredes til, hvorefter han benyttede langhuset til — pakhus! Saaledes lemlæstet og afribbet stod

den i sin dybe fornødelse, udsat for vareballers og tønders stød og slid paa væggenes kalkpuds og for vind og vejrs hærgen.

1859 opdagede man, at der sad rester af gamle kalkmalerier under kalkpudset paa hele den 8 m brede øst-væg. De ældste menes endog at være samtidige med den lille fraadstenskirkes opførelse midt i det 12. aarhundrede og skildrer Christus tronende over triumfbuen i den mandelformede glorie som verdens dommer paa den yderste dag med scener af de saliges og fordømtes opstandelse, hvilket sidste billede noget senere har maattet vige pladsen for en Christus paa korset med Maria og Johannes og længst mod syd en siddende Christus i en firkløverramme, omgivet af de fire evangelisttegn. Disse billeder er oppe under det oprindelige bjælkeloft og forneden indrammede af en græsk bordt i brogede farver, hvor der foroven er indfattet fem medailloner med martyrer, der holder palme-grene og bøger i hænderne, medens korbuens underside endnu bærer spor af en konge, maaske St. Knud af Odense, og midt under buen en velsignende Christus, ligeledes i mandorlaen.

Stiftet har nu erhvervet den gamle bygning, har forsynet den med et nyt bjælkeloft og saa nogenlunde sikret den. Træder man ind gennem en af de gamle døraabninger i nord eller syd, faar man først et levende indtryk af, hvad vore landsbykirker de fleste steder rumligt har lidt ved de senere i middelalderen indbyggede hvælvinger, der gør dem lave, trykkede og kælderagtige. Her i St. Ibs mærkes nu højt til loft og vidt til vægge, skønt rummet kun er c. 16,66 m langt, 8 m bredt og 6,33 m højt. Og nærmer man sig østvæggen og betragter kalkmaleriernes yderst svage skygger paa den saa sørgeligt mishandlede flade, er det, som lyttede man til et skønt toneværks sidste hendøende klange i det fjerne.

Søger man i tanken at gengive St. Ibs sit katholske udseende fra fordums dage, staar den med de brogede billedvægge i skib og kor, hvis stærke farver i det dæmpede lys fra de smalle vinduers malede ruder giver de i stuk modellerede, riflede gloriers guld om Christi, Marias og apostelens hoveder en egen funklende og varm lød, me-

dens altrenes vævede omhæng med scener af den hellige historie eller helgenernes legender øger kirkerummets hjemlige hygge.

Saaledes har Lage Urne set disse helligdomme, i hine dage, da pilegrimmene fra fjern og nær drog ind og ud ad de mange helligdomme, af hvilke St. Ibs vel hørte til de mest beskedne. Østsjællænderne, hvis 12 herreder ydede Vor Frue Cistercienserindekloster »Margretheskud« hvert aar, droges særlig mod helgenskrinet i denne kirke, der rummede de jordiske rester af hellig Margrethe af Øleshøue, Absalons og Sunesønnernes frænke. Men frem for alt drog hellig Lucius deroppe paa banken, hvor domkirken, alle sjællandske kirkers moder, hævdede sine svære murmasser og høje taarne mod himlen, omgivet af biskops og domherrers kamttakkede gaarde.

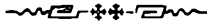
Og til domkirken var Lage Urne knyttet med de stærkeste baand. Fra de unge dage havde han haft sit hjem ved dens fod, og da han flyttede ind i bispegaarden, boede han næsten under dens tag, idet han kunde gaa over bispebuen til koret.

Med sin historiske sans har den unge kannik sat sig grundigt ind i dens skæbne gennem tiderne, og det er sandsynligt, at han ofte har været at træffe i salen over sakristiet i kapitelhuset fordybet i arkivets rige skatte. — Disse fyldte 28 vogne, da de hin 20. oktober 1728 førtes fra Roskilde ind ad bispegaardens port paa Nørregade i København. Sjællands biskop, Christen Worm, der nær sagt var lige saa uheldig i mange af sine foretagender, som han var lærd, og han var en meget lærd mand, havde faaet den fortvivlede idé, at han vilde gennemgaa domkirkens arkiv i sit hjem, hvilket han utroligt nok fik lov til. Men om aftenen, som disse uvurderlige arkivsager var læsset af i bispegaarden, udbrød Københavns store ildebrand, der ogsaa lagde hele Nørregadekvarteret i aske.

Disse dokumenter og regnskaber som ogsaa præsteskabets mundtlige overlevering fra slægt til slægt er vel de kilder, der har vækket og næret Lage Urnes kærlighed til domkirkens minder. Og denne kærlighed spores i mindetavlen ved Saxes grav i nordre sideskib, hvis versificerede latinske indskrift fornyedes 1728, og i kalkmale-

rierne ved pillegravene i højkoret, hvor saaledes indskriften ved Harald Blaatands grav beretter, at det var ham, der grundlagde denne kirke.

(Fortsættes.)

Den salige Claude de la Colombière, S. J.

I November 1678 kunde man i Parlamentsbygningen i Westminster være Vidne til et Optrin, der maatte forekomme Datidens anglikanske Borgere i London mærkeligt nok. Det var lige før Begyndelsen af Titus Oates Processen, som en senere Tid har afsløret som en første Klasses Intrige og idel Løgn, og som var blevet iværksat af en forhenværende kalvinistisk Præst imod nogle engelske Katholikker. I en af Parlamentsbygningens store Ventesale stod en af de anklagede iført Præstekjole, og til de nærværendes største Forundring læste han med værdig Ro og Besindighed sit Breviar. Saadan en Sindsro lige før en Proces, hvis Udfald paa Forhaand syntes at være Dødsstraf eller evig Landsforvisning, var nok for de fleste nysgerrige Tilskueres Vedkommende et noget usædvanligt Syn. Den anklagede, omend Franskmand, var ikke helt fremmed i London. Siden Oktober 1676 boede han i Karl II's pragtfulde Palads (Saint-James) i et Værelse, der dog stod i en vis Modsætning til Slottets ellers bekendte Overdaadighed. De, der kendte noget mere til ham, vidste at fortælle, at han var Hertuginde af Yorks officielle Skriftefader og Hofprædikant, en Stilling, han kunde takke for, at han ikke som katholsk Præst allerede havde gjort nærmere Bekendtskab med Bøddelen paa Retterstedet. Det var vel ogsaa den nærmeste Aarsag til, at han i Processen ikke, som hans medanklagede Medbrødre fra Jesuiterordenen, blev dømt til en »allerretfærdigste« Død, men efter en Maanedes Udhvilen i et af Londons berygtede Fængsler (King's Bench) blev benaadet af den katholikfjendtlige Regering til evig Landsforvisning fra Øens hellige Grænser. Man hviskede i indviede Kredse Mand og Mand imellem, at Karl II af England og den allerkristeligste Konge Ludvig XIV af Frankrig selv var gaaet i Forbøn for den fran-

ske Jesuit. Før hans Afrejse til Frankrig lod den engelske Dommermyndighed fire af hans engelske Medbrødre, hvis Forbrydelse bestod i at have udført katholske Præsters papistiske Embedshandlinger imod en høj Regerings Forbud, henrette i hans Paasyn.

Efter saaledes at have været Vidne til papistiske Handlingers Afstraffelse fik han Lov til at forlade det engelske Rige for evigt, og han kom som en nedbrudt og syg Mand til sit Hjemland, for dér 3 Aar senere at dø som Følge af de Strabadser og Overanstrengelser, han havde været udsat for i sit apostoliske Liv. Nu ligger han begravet i Paray-le-Monial, og hans Gravmæle viser endnu den Dag i Dag den enkle Gravskrift: »P. Claude de la Colombière, Han døde den 15. Februar 1682 i sit Livs 41. Aar«.

Pater de la Colombières Navn vil evigt være knyttet til den Jesu Hjerte Andagt, som udgik fra en Klostercelle i Paray-le-Monial, og som hurtigt skulde faa en saa vel-signet og af Kirken godkendt Udbredelse. I Aar d. 16. Juni, paa Aarsdagen for den tredie store Aabenbaring til M.-Marie Alacoque, vil Vor hellige Fader Pius XI offentligt paa hele Kirkens Vegne anerkende hans Livs store Hellighed og vise ham Beatifikationens Ære. Det kunde derfor være af Interesse at høre lidt nærmere om ham.

Hans Livs ydre Begivenheder kan fortælles med faa Ord. P. Claude de la Colombière er født den 2. Februar 1647 i St. Symphorien-d'Ozon (Isère). 10 Aar gammel blev han af sine Forældre sendt til Lyon, for dér at begynde sine højere Studier paa Jesuiterskolen Notre-Dame de Bon-Secours, og han afsluttede dem paa Jesuiterkollegiet de la Trinité. Det faldt ham ikke let efter Studiet at bestemme sig til et Liv i Guds og sine Medmenneskers Tjeneste og derfor blive Jesuit. »Jeg vidste meget vel, at jeg havde en frygtelig Utilbøjelighed til det Liv, jeg havde forpligtet mig til, da jeg blev Ordensmand«, tilstod han selv i et Brev senere hen (Lettre 93). Men han skulde i sit Ordensliv ogsaa snart komme til den Erkendelse, at »naar man en Gang er begyndt paa at smage den Sødme, der findes i Gud, bliver der i Hjertet kun liden Plads til Skabningerne« (Lettre 20). Og at man havde stor Tillid til den unge Ordensmand, fremgaar blandt andet af, at

han i 1666 under sit theologiske Studium i Paris fik det Hverv at opdrage Sønnerne af Ludvig XIVs berømte Finansminister Colbert, og at vejlede dem i deres Studier.

1669 blev P. de la Colombière præsteviet i Paris og begyndte nu sit apostoliske Liv. Det afgørende Aar var 1675, da han som Forstander for Jesuiternes lille Hus i Paray-le-Monial blev bekendt med Søster M.-Marie Alacoque, som Gud havde udvalgt til at modtage de store Aabenbaringer om Jesu Hjerter Andagten. Hvad P. de la Colombière betød for hende som Sjælefører og Skriftefader, kan let ses i hendes Selvbibliografi. Den dybe og klare Forstaaelse, som P. de la Colombière fra først af viste for Guds Naadesbevisninger i hendes Sjæl, gav sig Udslag paa den skønneste Maade i hans eget Indre. Han skulde derfor ogsaa blive udvalgt af Gud til at være den nye Andagts første Apostel. Da nemlig M.-Marie Alacoque modtog den tredie store Aabenbaring og bad Herren om at sende hende menneskelig Hjælp ved Løsningen af saa stor en Opgave, svarede Frelseren: »Henvend dig da til min Tjener (P. de la Colombière) og sig ham i mit Navn, at han skal gøre alt, hvad han kan, for at indføre denne Andagt og gøre mit guddommelige Hjerter denne Glæde«. Det første, P. de la Colombière gjorde, var, at han selv indviede sig til Jesu helligste Hjerter. Da han Aaret derpaa (1676) forflyttedes til England som Hertuginde af Yorks Skriftefader og Hofpræst, gjorde han alt, hvad han kunde, for dér at udbrede Jesu Hjerter Andagten. Efter sin Landsforvisning fra England (1679) levede han endnu nogle Aar i Lyon, hvor den aandelige Ledelse af hans unge Medbrødre blev betroet ham. Paa denne Maade fik han endnu mere Lejlighed til at virke for Andagters Udbredelse, idet han i de unges Sjæl nedlagde Spiren til deres apostoliske Livs senere Virksomhed. Iblant dem var P. Gallifet, der kom til at spille en fremtrædende Rolle i Jesu Hjerter Andagts Fremgang og Vækst. En kortvarig Sygdom bortrev P. de la Colombière i Paray-le-Monial den 15. Februar 1682.

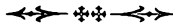
Efter hans Død udkom 1684 i Lyon en lille Bog (Retraite spirituelle), han havde forfattet. Denne hans aandelige Dagbog kom til at faa den største Indflydelse paa, at Jesu Hjerter Andagten hurtigt blev bekendt og udbredt.

Den indeholdt værdifulde Optegnelser fra P. de la Colombières indre Liv, en Beretning om Jesu Hjertes Aabenbaringer, som M.-Marie Alacoque havde nedskrevet til ham, og nogle Overvejelser af ham selv om Andagtsens høje Værd samt en Indvielsesbøn. Da Bogen blev læst alle Vegne i Frankrig, var Jesu Hjerter Andagten i Løbet af kort Tid bekendt. I sin Egenskab som M.-Marie Alacoques Sjælefører og Forfatter til »Retraite spirituelle« med de første Oplysninger om det guddommelige Hjertes Aabenbaringer og den nye Andagt vil P. de la Colombière altid staa for de troendes Bevidsthed som Jesu Hjertes store Apostel. Han vil gøre det i Overensstemmelse med de Ord, han selv har skrevet i sin aandelige Dagbog:

»Jeg var kommen til den Erkendelse, at det var Guds Vilje, at jeg skulde tjene ham ved at sørge for Opfyldelsen af hans hellige Ønsker med Hensyn til (Jesu Hjerter) Andagten, de Ønsker, han havde meddelt en vis Person (M.-Marie Alacoque), som han med Tillid betroede sig til . . . Jeg har allerede vundet mange i England for den (Andagt), og jeg har skrevet om den i Frankrig«.

Naar nu Pave Pius XI den 16. Juni erklærer Pater de la Colombière for salig, vil han derved kun imødekomme et Ønske, der i lang Tid har været levende hos alle Jesu Hjerter Andagtsens trofaste Venner. Han vil derved tillige paany give Udtryk for den Stilling, Kirken indtager overfor Jesu Hjerter Andagten og dens udvalgte Apostel, Claude de la Colombière.

A. Otto, S. J.

Hørsholm.

Et Eksempel paa en Begyndelse.

Af Pastor M. Spaus, Ordrup.

(Fortsat).

Der er altid Ulemper forbundet med at holde Gudstjeneste paa et lejet Sted. Den lille Menighed i Hørsholm kom da ogsaa snart paa den Tanke at bygge eget Kapel. Det første Skridt blev gjort i 1918. Forinden havde der dog, i Forbindelse med Oprettelsen af en Ansgarius-Bonifacius-

forening i Ordrup i Juni 1917, været forhandlet om, hvorvidt det ikke var bedre at bygge i Lyngby. Dette blev endog besluttet, og Indsamlingen i Ordrup var i fuld Gang. Men saa vendte Bladet sig til Fordel for Hørsholm, hvilket vistnok især skyldtes Hr. Stefan Fink-Jensen, der i det hele taget dengang og siden fik stor Indflydelse paa Foretagendet. Der er dem, der endnu beklager dette Omslag; men hvad der talte for, at Hørsholm blev foretrukket, var, at der dér allerede var begyndt, og at det for Katholikerne i Lyngby—Brede var forholdsvis let at tage til Gudstjeneste i Ordrup eller København.

I Foraaret 1918 købte Det Apostoliske Vikariat i Hørsholm en Grund paa 21,000 Kvadratalen for 7000 Kr. med 3000 Kr. Udbetaling. Arealet tilskødedes St. Ansgar-Stiftelsen. Med dette Køb fæstnedes Tanken om Oprettelsen af en større katholsk Menighed midtvejs mellem Ordrup og Helsingør, en Tanke, der jo unægtelig havde meget for sig. Antallet af Katholikker i Hørsholm var i det Aar 63, og man regnede med, at Tallet vilde stige til 100, naar man tog de omboende Polakker og i det hele taget alle dem med, der boede i en Times Afstand.

Det besluttedes paa den købte Grund snarest muligt at bygge et beskedent lille Kapel, hvori der foruden Kirkerummet og Sakristi skulde være et Værelse til Ophold for Præsten og Afholdelse af Undervisning o. desl. Pænt og praktisk skulde det være, men tillige billigt. Helst skulde Kapellet opføres uden Hjælp udefra. Her var en udmærket Lejlighed til at vise, hvad egne Kræfter formaaede, noget, der ofte var bleven udtalt. Det forretningsmæssige blev lagt i Hænderne paa en Komité — Bestyrelsen for St. Hans Kirkes Byggefond —, der kom til at bestaa af d'Herrer Proprietær H. d'Auchamp, Ordrup, Redaktør A. M. Hutters, Ordrup, og Assistent i Fyrvæsenet St. Fink-Jensen, Usserød. Da Hr. d'Auchamp kort efter rejste til Jylland, indtraadte Prokurist Aage v. Benzon, København, i hans Sted.

Bestyrelsen offentliggjorde et Opraab i Ugebladet den 21. April og den 6. Oktober 1918; begge Gange anbefalede Biskop v. Euch Sagen paa det varmeste, og da Opraabet fremkom 2. Gang, var det tiltraadt af en Række kendte

Trosfæller. I St. Andreas Sogn dannedes en Lokalkomité til Indsamling af Bidrag; Kontorchef A. H. Wulff var dens Kasserer. Bidragene kom — fra 10  re til 1000 Kr. —, og de indkomne Summer offentliggjordes i vort Blad. En af de første Gaver, 100 Kr., kom gennem Biskoppen fra en ukendt Giver og meldte sig som en »ringe Tak til Frelseren i Alterets Sakramente for rig og ufortjent Velsigelse . . . maatte Jesu helligste Hjerter snart gl des ved fra et nyt Alter at skue ned over sine forløste.« I December 1918 holdtes to Indsamlingspr dikener i Jesu HjerterKirken i Stenosgade, de indbragte 282 Kr. 46  re; i April Aaret efter var der Kollekt i St. Ansgars Kirke og i Kapellet paa Østerbrogade, hvorved der indkom 261 Kr. 85  re. Pater Meyer skrev i Ugebladet d. 16. Februar 1919: »Til Byggefondet for St. Hans Kirke i Hørsholm har jeg af Ansg.-Bonif. Foreningen modtaget 900 Kr. Deraf har Lokalkomit en ved St. Andreas Kirke i Ordrup ydet de 600 Kr., vel er heri en særlig Gave indbefattet, men langt den største Del af denne Sum er bleven tilvejebragt ved de maanedlige Husindsamlinger, i H rsholmafdelingen alene over 100 Kr. Vikariatskomit en havde desuden faaet to Gaver paa henholdsvis 100 og 150 Kr. specielt til vort Formaal. Jeg siger herved hjertelig Tak, især til de Givere og Samlere, hvem jeg ikke personlig kan tilkendegive vor Taknemmelighed«.

Ved de maanedlige Husindsamlinger gjorde især Hr. Redaktør Hutter og Fr ken Ida Jeppesen et stort og ufortrødent Arbejde.

I Lighed med det ovenfor nævnte Tilfælde betegnede adskillige af Giverne deres Bidrag som Tak for deres Kaldelse til den katholske Kirke eller for andre Naadesbevisninger fra Gud.

Efter Kassererens Meddelelser i Bladet naede Byggefondet i Tiden fra Juli 1918 til Oktober 1920 den Sum: 14062 Kr. 22  re.

Søndag den 18. April 1920 maatte den lille Menighed i Hørsholm paa Grund af Opsigelse tage Afsked med den ringe Kapelstue, hvor den fra Pinse 1912 regelmæssig havde været samlet omkring Herrens Alter. Foreløbig ind-

stilledes nu al Gudstjeneste. Det var 2. Gang i Menighedens korte Historie, at dette skete.

Det var dog paa én Maade godt, at Hørholmerne var bleven husvilde, for nu maatte der med Nødvendighed bygges. Pater Meyer meddelte den 2. Maj i Ugebladet, hvorledes Sagerne stod, og skrev, at Bestyrelsen for Byggefondet agtede at henvende sig til alle Katholikker i Almindelighed og til mange enkelte især med Bøn om Hjælp. Der kunde paa det Tidspunkt raades over omtr. 7500 Kr., men der skulde 20,000 Kr. til for at opføre den paatænkte Trækirke, 16 m lang, 8 m bred og 5 m høj.

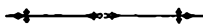
Da det rygtedes, at Pater Meyer ved Skoleaarrets Slutning i Ordrup vilde blive forflyttet til Stockholm, fremkom der under Mærket »H.« (Hylleholt) i Ugebladet den 20. Juni et Forslag om, at alle danske Katholikker paa St. Hansdag skulde sende Pateren en Krone, og de, der hed »Hans«, to Kroner. Meningen var at takke P. Meyer for hans Arbejde og at give ham Vished med paa Rejsen om, at hans Værk vilde blive fortsat. Opfordringen blev fulgt af lidt over 300 Katholikker, deriblandt af en Del, der hed enten »Hans« eller »Jens«. Byggefondet var nu naaet op til 10,000 Kr.

Imidlertid var Arbejdet paa Kapellet bleven begyndt. Hr. Direktør Aug. Høhling gik offervilligt i Kautio for Haandværkernes Tilgodehavender, og man stode iøvrigt paa Forsynet og Fremtiden. I Juni Maaned blev Taget rejst, og den 18. Juli kunde Indvielsen finde Sted.

Herom skriver Ugebladet: »Hr Pater A. Meyer, som i en Aarrække har været virksom for denne Sags Gennemførelse, naaede netop — forinden sin Afrejse til Stockholm — at foretage Indvielsen; han blev assisteret af Patrene Droste og Günther. Uagtet der ikke havde været Lejlighed til at offentliggøre Tiden for Indvielsen, var dog adskillige tilrejsende, særlig fra Modermenigheden i Ordrup, til Stede, og paa den dejlige Sommerdag blev det en smuk og betydningsfuld Stund, da Processionen, paa den høje fritliggende Bakke midt i det henrivende nordsjællandske Landskab, gik rundt om Kapellet under Indvielsen. Efter at Menigheden var bleven indladt, talte P.

Droste om Menighedens Historie . . . Hr. P. Meyer sagde derefter den hl. Messe og takkede i sin Prædiken alle, som havde bidraget til dette Arbejdes Paabegyndelse«.

(Fortsættes.)

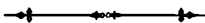
Direktør Anton Pedersen †.

I vide Kredse har Direktør Anton Pedersens Død vakt Sorg. Ogsaa blandt mange af dette Blads Læsere vil der være Sorg over, at han er gaaet bort. Han var jo for en Del Aar siden blevet Katholik, og han var paa mange Maader en Støtte for Kirken herhjemme.

Direktør Anton Pedersen var en god Mand. Det Lov faar han fra alle Sider. Han var god paa den Maade, at han havde et varmt Hjerte for alle, der var i Nød, og en aaben Haand, naar blot han var i Stand til at hjælpe. Det var for ham, der selv havde været fattig, en Samvitighedssag at hjælpe, hvor det var muligt. En stor Del af hans Indtægter skulde komme fattige til Gode, og mange vil nu takke ham for hans Godhed.

Anton Pedersen omfattede den katholske Kirke med den varmeste Kærlighed og dybeste Agtelse. Hvor ofte spurgte han ikke sig selv og andre, hvad der kunde gøres for at fremme Kirkens Sag! Han var begejstret Katholik, og hvor han mødte den samme Begejstring, var han Fyr og Flamme. Han kunde ikke lide Frygt, han ønskede, at Kirken stadig skulde træde frem for hans Landsmænd i al sin Skønhed og Storhed. Til hans Hjælp appellerede man ikke forgæves. Den økonomiske Hjælp ydede han i udstrakt Grad. Han var en af de første, man henvendte sig til, og det var aldrig forgæves. Mange Institutioner vil smerteligt føle, at han ikke er mere.

I Taknemmelighed skal hans Minde derfor bevares blandt os. Han fortjener, at han ikke glemmes, og han fortjener, at der nu opsendes mange Bønner for ham, at han maa hvile i Fred. Requiescat in pace!

For 10. Gang til Haraldsted.

I Ugeblaget for den 27. Juni 1920 er der for første Gang Tale om Valfarten til Haraldsted. Der findes et Opraab, undertegnet af den samme, der skriver dette. I dette Opraab hedder det:

»Som sædvanlig sad Torsdag Aften nogle af A. C.s yngre Medlemmer ved »Kongekilden i Ordrup Krat. Talen kom paa den forestaaende Fest i Ringsted den 25. Juni, da der er forløbet 750 Aar, siden Hellig Knud Hertug blev skrinlagt i den store nye Kirke. Helgenens Søn, Kong Valdemar den Store, var mødt i Spidsen for Landets Stormænd, alle danske Biskopper var til Stede, fra Sverrig Ærkebiskoppen af Upsala, fra Norge Bispen af Oslo.

Skal vi Katholikker slet ikke mindes den store Dag, da Sjælland fik sin Værnehelgen? Vi spurgte hverandre, og vi fattede en rask Beslutning. Vi drager paa Valfart til Ringsted og Haraldsted. Vi havde først tænkt os Søndag d. 27. Juni, men forskellige Forhold gør, at det maa opsættes til den følgende Søndag, d. 4. Juli. Nu spørger vi alle Katholikker i Hovedstaden og rundt omkring paa Sjælland, om de vil med . . .

Vor Mening er at ære St. Knud, at bede til ham. Paa den Maade vil vi fejre Jubilæet. For 750 Aar siden genlød St. Bents Kirke af den store Forsamlings Raab: »Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde den h. Knud til Sjællands Værnehelgen!« Den Bøn skal lyde den Dag fra os.«

I Aar drager vi for tiende Gang paa Valfart til Haraldsted. Det havde man dengang slet ikke tænkt sig. Men trofast er en Skare hvert Aar gaaet paa den samme Vej bedende og syngende, og megen Velsignelse er der hentet paa denne Vej. I Aar vil Valfarten den 23. Juni faa en særlig Skønhed ved, at Hs. Højærværdighed Biskoppen tager Del. Biskoppen vil holde Messen i Ringsted og følge Processionen ud af Byen, ligesom han vil modtage den i Haraldsted og tale derude.

Der gaar Tog fra København Søndag Morgen Kl. 7⁰⁰, og det er i Ringsted Kl. 8⁴¹. Vil man rejse for halv Pris,

kan man tage med det billige Søndagstog fra København Kl. 6²².

Ligesom ellers bliver der Messe i Kirken i Ringsted lidt over 9, og man kan kommunikere før Messen. Efter Messen kan man spise lidt og faa Kaffe hos Søstrene. Kl. 10 samles vi i Kirken til Processionen. Der holdes Messe i Ruinen i Haraldsted, og Kl. 4 begynder Hjemturen. I Ringsted er der en Vogn, der kan køre Maden ud til Haraldsted.

Maatte denne tiende Valfart da blive skønnere end alle sine Forgængere! Til Hellig Knud Hertugs Ære, til Velsigelse for os alle!

Christi Legems Fest i Roskilde.

Til Trods for det kolde og blæsende Vejr havde Christi Legems Fest i Roskilde Søndag den 2. Juni atter i Aar samlet mange Mennesker rundt omkring fra Sjælland. Kl. 9 holdt Sognepræsten Levit messe, og derefter fandt den smukke Procession Sted gennem St. Maria Hospitals Have.

Om Eftermiddagen var der Friluftsmøde ved Klosterkilden i Hospitalshaven. Derom skriver »Roskilde Avis« bl. a.: »Ogsaa her var der mødt flere Mennesker end sædvanlig, baade Katoliker og Ikke-Katoliker.

Efter Sangen »Blomstre som en Rosengaard« fik Pater Menzinger, Stenosgade, København, Ordet. Først gav han en kort Forklaring om den Rolle, som Miraklerne i Tidernes Løb har spillet i den kristne Kirke. Saa gik han over til at omtale »De nyeste Mirakler«. De har fundet Sted i den allersidste Tid ovre i Kanada paa Pater Schultz og hans Fællers Grav. I det syttende Aarhundrede var disse Præster af Jesuiterordenen draget derhen for at bringe Evangeliet til Irokeserne, og efter mange Aars frygtelige Lidelser døde de der som Martyrer. Pater Menzinger fortalte om Helbredelser, som ingen Læge kunde give en naturlig Forklaring paa, snart enkelte Tilfælde, ofte Gruppehelbredelser, indtil tyve Personer ad Gangen. Endogsaa Protestanter har fattet Tillid til disse Martyrers Forbøn, og protestantiske Præster arrangerer Valfarter til Mirakelgravene. Ti tusinde Protestanter valfartede paa en Dag til disse Jesuiterpatres Grave. Ogsaa Protestanter fandt Helbredelse for ulægelige Sygdomme.

Taleren endte med at erklære: »Der er visne Blade paa Kirkens tusinde Aar gamle Træ. Men der er ogsaa Grene, som bugner af Frugter. Paa dens Frugter skal I kende den.«

Derefter talte Lærer Johnsen, København, om »Det hellige Roskilde«. Hele denne Tale om, hvad Roskilde en gang har været, var stemt i en Molltoneart, som lod til at gaa Tilhørerne til Hjertet. Denne Understrøm af Vemod løftede sig hist og her til et Stænk af Bitterhed. Saaledes naar Taleren skildrede det Hærværk, som i Kongens og Reformationens Navn er blevet øvet mod det gamle Roskildes Helligdomme; naar han omtalte de sørgelige lem-læstede Rester, som er tilbage af de fem store Klosterkirker og de tolv gamle Sognekirker. Naar Domkirken fik Lov til at blive staaende, da var det af Hensyn til Kongegravene. Sct. Laurentii, Hovedsognets Kirkes Taarn, er nu Raadhus-taarn. En Nedværdigelse for et Kirketaarn. Det var nær gaaet det værre. Byraadet havde bestemt, at det skulde bruges som Vandtaarn. Kornerup frelste Kirketaarnet fra denne Skændsel. At Sct. Ib endnu staar, skyldes den gamle Menighed, som direkte henvendte sig til Frederik II. Det blev anvendt til den lutherske Gudstjeneste, indtil en Købmand erhvervede det og omdannede det til Pakhus. Taleren opholdt sig længe ved St. Ibs Kalkmalerier, som han fremdrog og forklarede.

Videre omtaltes Domkirken og den Plads, denne ærværdige Helligdom indtog i det katolske Roskilde. Den var ikke Sognekirke. Den var alles Kirke. Den var det samtlige Præsteskabs, den var hele Bispedømmets Kirke. Præsterne omkring i de sjællandske Sogne opfordrede deres Sognebørn til at drage op til Roskilde for at dvæle under de høje Hvælvinger i St. Lucii Kathedral. Endnu har den store Klokke — Højtidsklokken — en egen selbevidst Klang. Den forkynder stadig hvad den blev støbt til at forkynde: »Jeg priser den sande Gud. Jeg kalder Folket. Jeg samler Præsteskabet. Jeg sørger over de døde. Jeg ærer Helgenerne. Jeg er en Rædsel for de onde Aander.« Domkirken var Sjællands Højdepunkt og Midtpunkt. Men den havde sit eget Midtpunkt. Det var Vorherre i Altrets Sakramente. Det var Christi Legeme under Brødets Skikkelse. »Guds hvide Hjerte«, som R. H. Benson kaldte den indviede Hostie.

Lærer Johnsen omtalte de Sølvduer og Sakramentshuse, i hvilke man den Gang plejede at gemme Sakramentet.

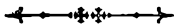
Endelig fremmanede Taleren ikke uden Bevægelse Kristi Legemsprocessionen i det gamle Roskilde. Sjællands myndige og elskede Bisp, de lærde Kanniker, Munke i deres forskellige Ordensdragter, Katedralskolens 900 Elever, By-

ens Befolkning. Saadan var det, men saadan er det desværre ikke mere.

En spontan Klapsalve skræmte de Fugle, der legede i Solskinnet mellem Klosterkilden og Anlægget.

Sognepræsten takkede Talerne og alle dem, der havde givet Møde. Saa sang man: »Der staar et Slot i Vesterled«. Derefter var der Festandagt i Sct. Laurentii Kirke. Og alle de, der havde oplevet denne Fest, gik hjem med den Beslutning at komme igen næste Aar.

W.

Trørødhus.

Danske Kvinders Katolske Forbund har for nylig købt Trørødhus af Vikariatet. Den Ejendom, som i de sidste Aar har huset Prinsesse Margrethes Feriehjem, og hvor mange er blevet samlet til Retraiter, er saaledes nu Forbundets Ejendom. Straks efter Erhvervelsen er man gaaet i Gang med en betydelig Udvidelse, og det er Hensigten ogsaa at bygge et Kapel, saa snart man har Penge til det. De første Dage i næste Måned skal det hele staa færdigt i sin nye Skikkelse for at modtage de første Børn, der skal tilbringe tre Ugers Sommerferie derude.

Man vil i Dag blandt Annoncerne finde en Bekendtgørelse om de Retraiter, der holdes i Trørødhus, for unge Piger 12.—16. August og for Ældre 21.—25. August. Begge Retraiter prædikes af Pastor Fiedler. Skønt der nu er mere Plads, maa man dog snarest melde sig, hvis man vil med. Det vil sikkert blive skønne og indholdsrige Dage. Man kan ikke bruge en Del af sin Sommerferie paa nogen bedre Maade.

Til Provinsboerne.

Jeg har det Indtryk, at mine Ord i Ugebladet kan misforstaas. Jeg har ikke en Masse Tilbud, men beder Dem modtage et Københavnerbarn i Ferien! Jeg har allerede fra Præster og Forældre modtaget Anmodning om at hjælpe Børn ud. Jeg bønfalder Dem derfor: tag et Barn i Ferien, modtag for vor Herres Skyld en af hans smaa!

Verner Stabehl,
Amerikavej 9, St. tv.,
København V.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den ordinære Generalforsamling i A. C. afholdtes Onsdag den 29. Maj. Efter en lang Diskussion godkendtes Formandens Beretning og Udvalgsberetningerne, ligesom der enstemmigt blev givet Decharge for Regnskabet. Da to af den gamle Bestyrelses Medlemmer ikke ønskede Genvalg, genvalgte Hr. Enoch Hjorth og nyvalgte Frk. Beck Hansen og stud. jur. Olav Hansen.

Nøddebo. Søndag d. 9. Juni holdt Pater Janssen sin sidste Søndagsmesse i Nøddebo inden sin Afrejse. Kapellet var stuvende fuldt; især da de unge Pigers Kongregation fra Sct. Annæ Kirke var paa Besøg. Missa de Angelis lød smukt, det var en Glæde at høre de unge Piger synge. Det er med Sorg, vi skal miste vor Pater der nu vender tilbage til Nykøbing. Vi beder, at Gud vil velsigne hans Arbejde ogsaa paa det nye Arbejdsfelt; og vi haaber at, P. Janssens Efterfølger inden ret længe maa holde sit Indtog i »Krist Konge« Kapel.

Nykøbing. Birgittakredsen fra Lolland-Falster holdt i April Maaned et Møde i Maribo, hvor Pastor Harmer, Næstved, holdt et interessant Foredrag om den kirkelige Musiks Udvikling gennem Middelalderen og op mod vor Tid. Det var et meget interessant Foredrag, Taleren anskueliggjorde sit Emne ved Sangprøver, der endnu yderligere levendegjorde Indholdet for Tilhørerne. I Maj Maaned holdt Pastor Günther et Foredrag for Kredsen i Nykøbing, og det var arrangeret som offentligt Foredrag, saa der havde indfundet sig en Del andre interesserede. Emnet var en historisk Redegørelse for Kirkestatens Oprettelse og Forhold gennem Tiderne under de skiftende Vilkaar. Taleren førte Foredraget helt ned til den nys vedtagne Overenskomst med den italienske Stat, saa det var højaktuelt. Tilhørerne var meget begejstrede for dette ypperlige Foredrag.

Norge. I Oslo har Katholikerne i en Aarrække holdt en højtidelig Christilegemesprocession fra St. Olavs Kirke ad Akersvejen til St. Josefs Institut. I Aar fik den smukke Procession et særligt Præg ved, at alle katholske Diplomater i Oslo officielt deltog i den. Lige efter Baldakinen fulgte Gesandterne for Brasilien, Chile, Frankrig, Italien, Kuba, Polen, Portugal og Spanien sammen med deres Embedsmænd.

Tyskland. Konkordatet mellem Den hellige Stol og Preussen staar nu foran sin Afslutning. Forhandlingerne skal allerede være forbi; det gælder nu kun om at faa den

preussiske Landdag til at vedtage Konkordatet. Regeringen vil sandsynligvis forelægge det i Sommersamlingen omkring den 1. Juli. De protestantiske Landskirker har benyttet Lejligheden til at kræve ogsaa deres Forhold til Staten ordnet paa en ny Maade, idet de ikke mere vil være afhængige af Staten.

Rom. Fredag d. 7. Juni udveksledes Ratifikationsdokumenterne til Laterantraktaten. Kl. 11 om Formiddagen gæstede Mussolini for første Gang Vatikanet, hvor han blev modtaget ved Damasusporten og ledsaget af Hofembedsmænd og Svejtsergardister førtes til Kongregationssalen. Her modtog Kardinalstatssekretær Gasparri ham, og Udvekslingen fandt Sted. Samme Dag afsendtes det første Telegram fra den nye vaticanske Telegrafstation. Det var et Telegram fra Paven til Kongen af Italien, hvori Paven meddelte Kongen og den kongelige Familje den pavelige Velsignelse.

Meksiko. Det ser virkelig ud til at Forholdene er ved at bedre sig i Meksiko. Flere Biskopper og Ærkebiskopper er vendt tilbage til Landet. Selv i Hovedstaden, Meksiko City, viser de sig, og Byen har beredt en af dem en begejstret Modtagelse.

— Præsident Portez Gil har udsendt officiel Meddelelse om, at han Mandag den 10. Juni vil paabegynde Forhandlinger med Ærkebiskop Ruiz y Flores og Biskop Diaz.

Retraiter i „Trørødhus“.

I Lighed med hvad der har fundet Sted de foregaaende Aar lader **Danske Kvinders Katolske Forbund** afholde 2 lukkede Retraiter. Den første for unge Piger begynder Mandag Aften d. 12. August og slutter Fredag Morgen d. 16. Aug. Den efterfølges for dem, der ønsker det, af nogle Dages Ferie. Den anden Retraite for Ældre begynder Onsdag d. 21. Aug. og slutter Søndag d. 25. Aug. Begge Retraiter prædikes af Hr. Pastor Fiedler. Opholdet betales med 2 Kr. pr Dag, og Tilmeldelse bedes indsendt snarest til Sekretariatet, Kastelsvej 19, Kbhvn. Ø.

A.C. Torsdag den 20. Juni 1929 Kl. 8¹/₄. Sommeraftensammenkomst i »Kahytten« (Petersens Familiehave, Pile-Nr. 18). A.C. serverer The paa Maskine.

Administratores.

Mariakongregationen for unge Mænd holder sin Afslutningshøjtidelighed i Jesu Hjerte Kirke Mandag d. 17. Juni Kl. 8 Aften. — Adgang for alle.

Efterlysning.

I St. Andreas Kirkens Flag-Beholdning savnes en større Del smaa Dannebrogssflag, der formentlig er bortkomne ved Udlaan; de vil være meget velkomne, naar de bringes tilbage til

Ludv. Günther.

Sognepræst, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

16. Juni 4. Søndag eft. Pintse.	23. Juni 5. Søndag eft. Pintse.
17. — M. Ferialdag.	24. — M. Johannes Døberens Fødsel.
18. — Ti. Efræm Syrer, Bekender og Kirkelærer.	25. — Ti. Vilhelm, Abbed.
19. — O. Juliane af Falconeri, Jomfru.	26. — O. Johannes og Paulus, Martyrer.
20. — To. Silverius, Pave og Martyr.	27. — To. Oktavdag.
21. — F. Aloysius af Gonzaga, Bekender.	28. — F. Irenæus, Biskop og Martyr.
22. — L. Paulinus, Biskop og Bekender.	29. — L. Petrus og Paulus, Apostle.

Ugens Messebønner.

16. Juni. 4. Søndag efter Pintse (N.-M. 666, G.-M. 501). 2. om de Helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
17. Juni. Ferialdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. 2. om de Helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de afdøde (N.-M. 1140, G.-M. [113]). 4. efter frit Valg.
18. Juni. Efræm Syrer. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41]). Særlig Oration (N.-M. 945). Ihukommelse af Marcus og Marcellianus (N.-M. 946, G.-M. 776).
19. Juni. Juliane af Falconeri. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). Særlig Oration (N.-M. 947, G.-M. 776). Ihukommelse af Gervasius og Protasius (N.-M. [30], G.-M. [31]).
20. Juni. Silverius. Messe for en Martyr (N.-M. [4], G.-M. [5]). Særlig Læsning (N.-M. 947). 2. om de Helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
21. Juni. Aloysius af Gonzaga (N.-M. 948, G.-M. 777).
22. Juni. Paulinus (N.-M. 951, G.-M. 780). Ihukommelse af Vigilie til Johannes Døberen (N.-M. 954, G.-M. 781). Slutnings-evangeliet er Vigiliens (N.-M. 955, G.-M. 781).

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads søges:

To Bude, eller Inkassatorer.
Ung Manufaktur-Kommis.
To Chauffører, Gartner.
Vaskekone.
Alsidig Kontordame.
To til husl. Hjælp, dgl. Madlav.

Plads tilbydes:

Arbejdsdreng ved Metal.
2 unge Piger til Hospitalshjælp.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sognepræsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag d. 21. Juni Kl. 7½ i St. Knuds Kapel.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 16. Juni i Messen Kl. 8.

Kollegianersamfundet holder Sommermøde Torsdag d. 20. ds. paa Fortunen.

FREMEDSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglænder og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbånd (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 25.

Søndag den 23. Juni.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Sankt Hans. — Lage Urne (fortsat). — Vatikanstatens første Love. — Hørsholm (fortsat). — Den første og den tiende Valfart. — Nye Bøger. — Valfartsrejse til Sverige. — Til Provinsoberne. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Norge, Tyskland, Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

23. *Kirkens Kendetegn. (Kirken er enig.)*

Vi bekender stadig med Fædrene fra Kirkemødet i Nikaæa (325): jeg tror paa den ene Kirke. Om dette Emne fortsætter vi i Dag Fædrenes Vidnesbyrd.

»Vi ejer én Gud og én Christus og én Kirke — som Christus har stiftet — og én Tro, og der er ét Folk, som ved Endrægtighedens Kit er føjet sammen til ét Legeme. Enheden kan ikke spaltes, og det ene Legeme kan ikke sønderrives eller deles. Hvad der end skiller sig fra sin Moder, kan ikke leve eller aande, det har tabt Grundbetingelsen for sin Frelse.« (*Cyprian*, om den kath. Kirkes Enhed, 24.)

»Der er én Gud og én Christus og én Kirke og én Lærestol, som af Christus er grundlagt paa Petrus. Der maa ikke opstilles et andet Alter og ikke indsættes et nyt Præstedømme uden det ene Alter og det ene Præstedømme. Maatte ingen fjerne eder, kære Brødre, fra Her-

rens Veje; maatte ingen løsrive eder Kristne fra Christi Evangelium, ingen skille Kirkens Børn fra Kirken. Maatte de alene gaa til Grunde, som vil gaa til Grunde; maatte de alene blive udenfor Kirken, som har forladt den.« (*Cyprian*, 43. Brev. 5.)

»Den kan ikke have Gud til Fader, som ikke vil have Kirken til Moder. Som ingen kunde frelses udenfor Noas Ark, saaledes kan ingen finde Frelse udenfor Kirken.« (*Cyprian*, om Kirkens Enhed 6.)

»Himmeriget skaffer Kirken Ret; thi Oprørerne, som volder Uro i Kirken, naar ikke ind i Kirken. Den sande Kirke her paa Jorden er et Billede paa Riget i Himmelen. Ligesom der er Enhed i Himmelen, saaledes maa der ogsaa være Enhed i Christi Kirke.« (*Ephræm Syreren*, 3. Tale om Troen 13.)

»I Troen maa alle være ét, thi der gives kun én Tro; m. H. t. Dyden kan ikke alle være ét. Thi Troen kan ikke være værre her eller bedre der, men maa være den samme hos alle, som har den sande Tro.« (*Chrysostomus*, 9. Hom. over 1. Kor.brev.)

»I maa stræbe efter at tage Del i den ene Eukaristi, thi vor Herres Jesu Christi Legeme er ét, og hans hl. Blod er ét; vi har kun ét Alter, én Biskop med Præsteskabet og Diakonerne, mine Medtjenere.« (*Ignatius af Antiochia*, Brev til Filadelfierne 4.)

»Vi befinder os i hin Kirke, som ved Guds Naade — skønt udbredt over hele Jorden — alligevel kun er ét stort Legeme med det ene store Hovede, som er Christus. Derfor vil vi, højtelskede, med standhaftig Sjæl og urokkeligt Hjerte blive ved med at være Lemmer paa det herlige Legeme under et saa ophøjet Hovede. — Selv om jeg befandt mig i de fjerneste Lande, saa vilde vi alligevel være forenede i ham, fra hvis ene Legeme vi ikke maa skille os. Dersom vi boede sammen i ét Hus, saa vilde man sige, at vi var samlede. Hvor meget mere maa vi sige det, naar vi er forenede i ét Legeme! Vi er forenede i ét Hus, thi Skriften kalder Kirken for Guds Hus; men dette Hus er ikke skjult i en Afkrog, men er over hele Jorden. — At dette Hus er den katolske Kirke,

det har jeg alt sagt paa et andet Sted.« (*Augustinus*, til *Saturninus*.)

»Kun én Mindedag om vor Befrielse og Forløsning har vor Frelser efterladt os, kun én Kirke, det er den katolske Kirke, saa at alle Lemmer, selv om de er adspredt over alle Lande, dog holdes i Live af den ene Aand, som er den ene Gud.« (*Theodoret*, Kirkehistorie I. 9.)

Josef Resch.

Sankt Hans.

24. Juni.

Paa Sankt Hans Dag fejrer vi hans Fødselsfest, om hvem vi hvert Aar i Advents-Søndagenes Evangelier hører, hvorledes han gik forud for Herrens Salvede i Elias' Aand og Kraft og søgte at berede ham et velskikket Folk — et Forbillede for os paa, hvorledes ogsaa vi skal berede Herren Vej til vore Hjerter.

I Anledning af denne den *h. Johannes'* Fødselsfest kunde vi gøre os rede til i al Fald i Aanden at begive os sammen med Maria, Jesu hellige Moder, til Juda Bjerger, til den lille Stad, hvor Johannes' Forældre Zacharias og Elisabeth boede og ligesom kaste et Blik ind i hans Barn-doms hjem dér.

Lad os dog først se lidt paa Tiden og de historiske Forhold, hvorunder de levede. Hvad siger den Hellige Skrift derom? Den siger: »I de Dage, da Herodes var Konge i Judæa, var der en Præst ved Navn Zacharias, og hans Hustru var af Arons Slægt og hed Elisabeth«. — Allerede ved det blotte Navn Herodes sørges der for den rette Baggrund for, eller den ligefremme Modsætning til det idylliske Billede, der oprulles for os i Fortællingen om Johannes Døberens Fødsel. — Vi ved jo, hvem Herodes var; en fremmed, en Hedning, en Jødelandet af den romerske Kejser paatvungen Konge. En Davids og en Salomons herlige Tider var forlængst henrundne og hørte Historien, hørte en fjærn Fortid til. Scepteret var veget fra

Juda, Jødelandet var nu fuldstændig og for bestandig kommet ind under det hedenske Fremmedherredømme. — Og havde Herodes saa blot endda været en nogenlunde retskaffen og retfærdig Konge! Men nej, Mord og Blod og Voldsgerninger betegnede hans Vej: Først lod han sin egen Moder og sin Søster rydde af Vejen, og derpaa stræbte han ogsaa sine egne Sønner efter Livet. Han lod dem anklage for Højforræderi, og endnu da han selv laa paa sit Dødsleje, gav han Befaling til, at den sidste, den eneste tiloversblevne af hans Sønner skulde henrettes. — Det var hyggelige Tider og Forhold at leve under! Hvem kunde vel føle sig tryk under en saadan Hersker, der kun førte Sværdet i sin Haand for hensynsløst at rydde alt og alle af Vejen, som han bildte sig ind stod i Vejen for hans ærgærrige Planer. Hvorledes kunde man vente, at Undersaatterne skulde være, naar de havde et saadant Eksempel for Øje?

Men netop i hine Tider, fortæller den Hellige Skrift, levede der i Judæas Bjergegn en Præst ved Navn *Zacharias*, og hans Hustru hed *Elisabeth*. »Og de var begge«, hedder det, »retfærdige for Gud og vandrede ulasteligt i alle Herrens Bud og Anordninger«. De var altsaa ikke bleven smittede af det daarlige Eksempel ovenfra eller af Lunkenheden og LigeGYldigheden rundt omkring dem. Begge var retfærdige for Gud. Manden tænkte ikke: lad Konen om det, om at være hellig og from, det er noget, der ligger mere for Kvinder end for Mænd. Og Hustruen tænkte ikke: lad Manden om det; han er jo Præst, det er jo hans Levevej, han er nødt til det. — Nej, begge var de skønt enige om at vandre Guds Buds hellige Vej; begge elskede de oprigtig Gud og hans hellige Vilje og indrettede hele deres Liv efter den. De undskyldte sig ikke med, at andre gjorde saadan og saadan, saa kunde de vel ogsaa leve, som de lystede. De vidste, hvad Vorherre forlangte af dem og opfyldte hans Vilje til Punkt og Prikke. »Begge var retfærdige for Gud«. — Hvilket smukt Eksempel for os, naar vi maaske undertiden føler os i Mindretal, ser os omgivet af daarlige Eksempler, af Lunkenhed og LigeGYldighed, eller hvad værre er, af Synd og Last. Da gælder det trods alt dog at holde ud paa den gode Vej.

Ja, at det var en from Familie, en Familie, hvor Bønnen havde hjemme, den inderlige, udholdende, tillidsfulde Bøn, det bekræftes paa en Maade ogsaa af selve Englen Gabriel, som aabenbaredes for Zacharias og sagde: »Frygt ikke, Zacharias, thi din Bøn er hørt, og din Hustru Elisabeth skal føde dig en Søn, og du skal kalde hans Navn Johannes«. — Hvilken god og gudvelbehagelig Bøn maa det ikke have været, som fortjente at blive bønhørt paa en saa usædvanlig og vidunderlig Maade! Men saa kan vi heller ikke undre os over, hvad der bliver sagt om dem, baade om Zacharias og Elisabeth, at de nemlig »vandrede ulasteligt i alle Herrens Bud og Anordninger.« Det samme vil ogsaa kunne blive sagt om os, dersom vi er ligesaa redebonne til og udholdende i Bøn; saa vil nemlig ogsaa vi faa Naade fra Himlen til at kunne leve et gudfrygtigt og gudvelbehageligt Liv, til at vandre ulasteligt i alle Guds Bud og Anordninger; — det, den h. Augustin har udtrykt i sin bekendte Sætning: »Hvo, som forstaar at bede ret, forstaar ogsaa at leve ret.«

En Ting til kan vi lære af den h. Johannes' Forældre, nemlig *at værdsætte Barnet paa rette Maade*, at betragte *Barnet som en Velsignelse* for Familien. — Vi hørte lige før om Herodes, hvorledes han forgreb sig paa sine egne Børn, fordi han mente, de stod i Vejen for hans ærgærrige Planer, for hans umættelige Herskelyster. — Og desværre maa det siges, at der er dem, der ligner ham, midt i vor *civiliserede* Verden; selv i ellers *kristne* Lande gives der »Fædre« og »Mødre«, som ikke er dette Navn værd, som ogsaa af Hensyn til deres uordentlige Lyster og Lidenskaber paa forbryderisk Vis forgriber sig paa deres eget Afkom, baade paa de fødte og endnu hyppigere paa de endnu ufødte Børn; eller som paa en utilladelig, ukristelig Maade helt forhindrer eller indskrænker Børnefødslerne. De betragter Børnene blot som en Byrde, en Ubehagelighed, de helst vil være fri for. — Men se saa — som Mod-sætning til denne Herodes og hans moderne Efterlignere — hin Familie dér i Judæas Bjærgegn, som paa deres Knæ nedbeder den Naade fra Himlen at blive velsignet med et Barn. Det var deres store Sorg ikke at kunne kalde noget Barn deres eget; det var deres inderlige Ønske og

Forhaabning, at den forjættede Frelser maatte fremgaa af deres Efterkommere, eller at der i det mindste maatte leve nogen af dem til den Tid, hvor Frelseren kom, at deres eget Kød og Blod i det mindste i deres Efterkommere maatte skue Guds Frelse.

Og deres Bøn herom var ikke forgæves. Skønt Udsigterne, naturlig set, syntes meget ringe eller aldeles fortvivlende — de var meget højt bedagede begge to — saa blev deres Bøn dog bønhørt; ja, de opnaaede langt mere, end de havde troet at turde forvente. Deres Barn blev den sidste og største Profet i Israel, Jesu egen Forløber og samtidige.

Men her kan vi altsaa som sagt særlig se, *hvad Børnene er og bør være* i en gudfrygtig Families Øjne. De er en *Naade og Velsignelse* fra Himmelen, de er en *Gave fra Gud*. Derfor faar Zacharias og Elisabeths Barn ogsaa dette Navn: *Johannes*, som netop betyder: »Guds Skænk«, »Gave fra Gud«.

Og dette var ikke blot disse to gudfrygtige Ægtefolks Anskuelse, men det var i Grunden hele den gamle Pagts Anskuelse, en almindelig gammeltestamentlig Anskuelse om Børnene. Men hvor meget mere burde ikke den ny Pagts troende have et saadant ædelt og ophøjet Syn paa Barnet. Kristne Forældre har jo ikke blot det Haab, at deres Efterkommeres Efterkommere en Gang vil kunne opleve det at lære Verdens Frelser at kende, men de ved, at deres egne Børn, ligesaa vel som de selv, kan lære ham at kende, at de straks efter deres Fødsel ved Daabens Sakramente kan blive indlemmet i hans Rige, at de, saasnart de har den tilstrækkelige Fornuftens Brug, endogsaa kan faa Lov til personligt at forene sig med deres Herre og Frelser i Alterets allerhelligste Sakramente. Hans Ord: »Lad de smaa komme til mig, og formen dem det ikke«, de gælder ogsaa eder og eders Børn, kristne Forældre! I har altsaa ogsaa Grund, ja, paa en Maade endnu mere end Zacharias og Elisabeth, har I Grund til at glæde eder over eders Børn og deres naaderige Forbindelse med Frelseren, og I burde derfor være glade og stolte over at kunne bringe saa mange smaa Sjæle til ham som muligt.

Men lad os nu ogsaa et Øjeblik henvende vor Opmærksomhed paa selve den *h. Johannes*, om hvem Englen

sagde: »Mange skal glæde sig over hans Fødsel, thi han skal være stor for Herren.« Og da hans Slægtninge blev Vidner til det underfulde Tegn med hans Fader, Zacharias pludselige Stumhed og pludselige Helbredelse, saa spurgte de i deres Forundring: »Hvad monne vel dette Barn blive?« — Lignende Spørgsmaal lyder undertiden ogsaa ved andre Børns Fødsel: hvad mon dette Barn eller disse Børn vil blive til en Gang? Og paa en vis Maade burde man altid kunne svare derpaa, at dette Barn vil blive til noget *stort*, at mange vil *glæde* sig over dets Fødsel.

Er det nemlig ikke saa, at hvert eneste Menneskebarn, hvilkensomhelst Stand eller Stilling han eller hun end kommer til at indtage her i Verden, vil kunne blive *enten* til Glæde og Velsignelse ikke blot for sine nærmeste men ogsaa for videre Kredse, *eller* til stor Sorg og Skam for dem, til Skade og Fordærvelse for mange? — Vi alle sammen er fødte til og kaldede til at blive til Glæde og Velsignelse for mange og derigennem blive til noget stort i Herrens Øjne, ja om det skal være, kunde man godt blive en Helgen, endogsaa en meget stor Helgen, selv om man henlever sit Liv under ganske almindelige Forhold, ved ganske dagligdags, ubetydelige Beskæftigelser. Til at blive stor i Guds Øjne hører der nemlig ikke andet end at opfylde sine Kalds- og Standspligter samvittighedsfuldt og med Udholdenhed — af Kærlighed til Gud, for hans Skyld. Gør man det, saa *er* man en Helgen.

Hvad der var den h. Johannes' særlige Opgave her i Livet, det ved vi jo, nemlig at være Jesu Forløber, at berede Herrens Vej. Og hvorledes han selv allerede fra Ungdommen af forberedte sig til denne Gerning, det ved vi jo ogsaa af den Hellige Skrift. Den fremhæver hans store Selvfornægtelse, hans Nøjsomhed og Forsagelse. »Vin og stærke Drikke skal han ikke nyde, men han skal være opfyldt af Helligaanden alt fra Moders Liv og omvende mange af Israels Børn til Herren, deres Gud.«

Se, her har vi Hemmeligheden ved al Storhed og ved alle Storværker, som i Sandhed er store i Guds Øjne: det maa begynde med *Ydmyghed* og *Mistillid* til en selv, med Selvfornægtelse, Selvovervindelse. *Derpaa*, paa et *saadant* Grundlag kan Vorherre bygge noget stort op. — Lad os

mærke os det allesammen. Og særlig Forældrene bør mærke sig det. Naar de ønsker, at der en Gang skal blive noget af deres Børn, baade i timelig og i aandelig Henseende, baade her i Verden og en Gang i Evigheden, saa maa de fremforalt lære dem Selvfornægtelsens store Kunst fra Ungdommen af.

Det er noget, man ofte glemmer eller overser, skønt det netop nu til Dags kunde blive stadig mere og mere nødvendigt, eftersom Farerne og Fristelserne nu til Dags bliver større og større og mere paagaende og dermed ogsaa Muligheden større for at bukke under i Livets Kamp paa det ene eller det andet Omraade.

Men dersom man er øvet i Selvfornægtelse, dersom man uden at bryde sig om smaa Ubehageligheder fra forskellige Sider kan sige nej til sig selv eller til andres urimelige, ufornuftige Forlangender eller Tilløkkelser, saa erhverver man sig derved en værdifuld Karakterfasthed, saa bliver man i *Sandhed stor* baade i Guds Øjne og i alle gode og fornuftige Menneskers Øjne; saa er der Udsigt til, at man vil kunne kæmpe sig igennem Livets Kamp med uplettet Skjold.

At være Slave derimod af sine egne eller andres Lyster og Lyster, det er ikke meget ærefuldt, selv om man maa ske under saadanne Forhold forstaar at give sig en ydre Fernis, et ydre Skin af Stormandsmæssighed, at spille »*grand seigneur*« eller fin Dame og derved stikke den maa-bende Hob Blaar i Øjnene, — der er ingen stor Kunst i det! Men konsekvent at gennemføre et fornuftigt Maadehold, en fornuftig kristelig Selvfornægtelse under alle Livets Forhold, *det* viser som sagt *Karakterfasthed, Sjælsadel, aandelig Storhed.*

Og denne kristelige, religiøse Livsanskuelse kan man undertiden finde bekræftet og forsvaret fra en Side, hvor man ellers ikke skulde vente det. Selv saadanne, som ellers har Midler nok til, om det skulde være, at tilfredsstille deres Lyster og Lidenskaber efter ubegrændset Maalestok, de forstaar undertiden at lægge en Dæmper paa sig selv og deres Begæringer og føler sig lykkelige og tilfredse derved. Om det nu sker af højere og ædlere Bevæggrunde eller af ganske naturlige, beregnende Hensyn, i al

Fald kan det indkasseres som et yderligere Bevis for, at Troen, at Religionen har Ret, naar den lærer os, at vi staar os selv i Vejen, allerede i timelig Henseende, dersom vi ikke øver os i Selvfornægtelse, i Nøjsomhed og Forsagelse.

En kendt amerikansk Milliardær har udgivet en meget læst Bog, hvori han forklarer sin Livsanskuelse og sin Levemaade og raader andre til at følge den, dersom de vil bringe det til noget her i Verden. Og hvad er det vel, han anbefaler som særlig egnet til at hjælpe en frem i Verden? Det er netop ganske det samme, som her allerede er blevet omtalt, nemlig Nøjsomhed, Forsagelse, Selvfornægtelse. Et ungt Menneske, siger han, maa fremforalt lære at spare, lære tidligt at spare, ja allerede lige fra det første Øjeblik af, hvor han begynder at fortjene noget. Man skal ikke straks spille Flottenberg og rutte med Pengene i alle mulige Ender og Kanter, men spare, lægge op, lægge lidt til Side, slaa af paa sine Fordringer til Livet, sige nej til sine Lysters og Lidenskabers Fordringer, bl. a. ikke heller eller kun inoget sjældent nyde Spiritus, eller i al Fald kun en lille Smule ved Maaltiderne, ikke udenfor Maaltiderne o. s. v. Altsaa det er simpelthen den kristelige Forsagelseslære, han paa sin Vis prædiker.

Det er meget godt at vide det, at det ikke alene er Kirken og Præsterne, der indprenter os Selvfornægtelsens og Forsagelsens Nødvendighed og Nytte allerede for det timelige Livs Vedkommende, men at ogsaa andre udenforstaaende er af samme Mening, naar de ellers er ærlige og fornuftige. Det vil maaske bidrage til, at vi med endnu større Glæde og Beredvillighed følger vor Frelser og de helliges Eksempel og Kirkens Lære paa dette Punkt.

De her nævnte timelige Grunde eller verdslige Hensyn maa ganske vist ikke være de eneste og heller ikke de vigtigste Motiver for os Kristne til at fornægte os selv og leve et fornuftigt kristeligt Liv og Levned; de kan som sagt nok bidrage *noget* dertil; men det højeste, det vigtigste og vægtigste Motiv, det maa være overnaturligt, det maa være vor Frelser og de helliges Eksempel, det maa være Haabet om den evige Løn i Himmelen, eller endnu bedre: Kærligheden til vor Herre og Frelser, den barnlige

Kærlighed til og Respekt for *hans* Ord, som har sagt:
 »Hvad gavner det Mennesket om han vinder den ganske
 Verden, men tager Skade paa sin Sjæl. — Om nogen vil
 komme efter mig, da fornægte han sig selv, tage daglig sit
 Kors op, og følge mig.« F. R.

Lage Urne. *)

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

Af *Johan Johnsen.*

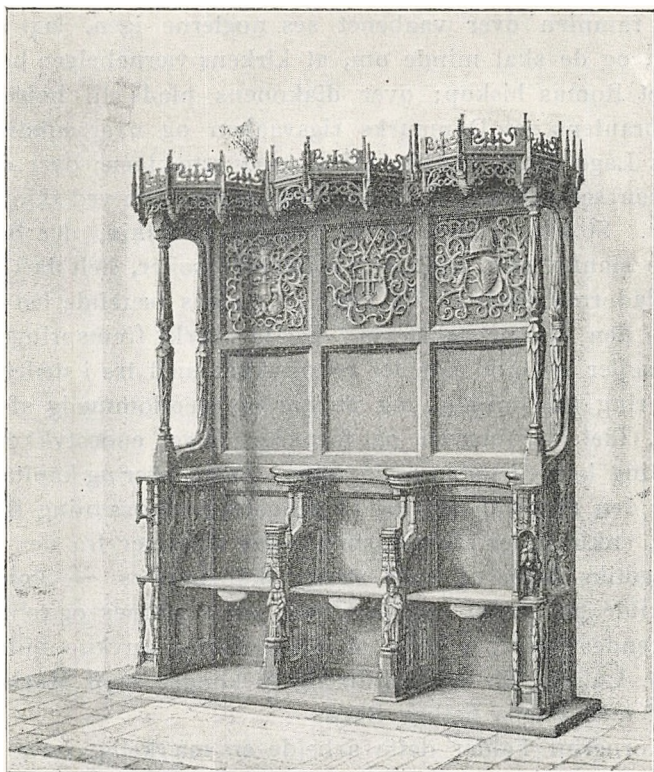
(Fortsat.)

Lage Urnes skønhedssans var blevet udviklet og skolet gennem de mange indtryk, som denne fine iagttager havde samlet paa sine rejser baade nord og syd for Alperne. Og han var fortrolig med sin domkirkes arkitektur — den mest galliske af alle vore kirker, som Vilh. Lorenzen har kaldt den — biskoppen kendte dens mangeartede forhold og linier med hele det særpræg over stilen, som skyldes den grovere mursten, der ikke byder saa straalende muligheder som den fornemmere natursten i Flanderns og Nordfrankrigs katedraler, men som til gengæld passer saa meget desto bedre til Nordens barske klima. Og naar han færdedes under dens høje hvælvinger, og hans blik dvælede snart ved denne, snart ved hin enkelthed i dette kirkerum, der netop, som den kyndige Vilh. Lorenzen siger: »paa den tid stod paa højdepunktet af sin pragt, vel vedligeholdt og herligt prydet indvendig, resultatet af aarhundreders pietetsfulde arbejde«, da har hjertet svulmet i hans bryst med en tak til Herren over, at det var hans kirke. Og han elskede den, netop som den var; i hans testamente findes som første post: »Giffve wij thill wor domkirke Roskild oc pro fabrica ejusdem« den betydelige sum af 100 rhinske gylden, hvormed han selv praktiserede den gavmildhed, han i synodalstatutterne saa indtrængende

*) Flg. bedes rettet: S. 453 l. 1: antikerede, S. 454 sidste linie: der ofte var medlem.

havde manet alle pilegrimmene til at vise St. Lucius, naar de besøgte hans helligdom, for, som biskoppen bekymret siger, dens bygnings vedligeholdelse er saare bekostelig.

Biskoppens blik har frydet sig, naar det fulgte dette mangfoldige samspil af linier i alle døgnets og aarstidernes belysninger. Og han har følt en vis stolthed, naar blikket

Liturgestolen i Roskilde.

dvælede ved den pompøse Margrethesarkofag, der lyste i overdaadig farvepragt lige ved opgangen til det høje kor og, som han vidste, turde maale sig i ædel skønhed med udlandets bedste kunst.

Lage Urne har paa flere maader vist, at han forstod sin domkirkes skønhedsværdier, som han selv øgede, saaledes med den prægtige tresædede stol, der nu staar i St. Birgittes kapel.

Den er i sengotisk stil og rigt udskaaret i egetræ, ca. 2,66 m bred og ca. 3.16 m høj. Sæderne er som andre korstoles til at slaa op og som disse forsynet med »misericordiaknap«, saa liturgerne kunde støttele sig, naar de stod op. Paa ryggens panel ses tre vaabener, indfattede i løvværk; over celebrantens plads i midten domkirkens vaaben med korset og St. Peters nøgler; som afslutning paa rammen over vaabenet ses nøglerne igen, lagt over kors, og de skal minde om, at kirkens værnehelgen havde været Romas biskop; over diakonens plads til højre for celebrantens ses Danmarks rigsvaaben og over subdiakonens Lage Urnes familievaaben med ørnkloen; over dette vaaben ses mitraen, hvis baand kommer frem ved skjoldets sider. Stolen krones af en prægtig baldakin, der bæres af to slanke, paa midten indsnævrede søjler, helt dækkede af bladornamenter. I de fleste af stolens bærende led gentages den samme søjleform. De to stærkt fremspringende halvsøjler op mod panelet er smykket med tre i stedet for een ring paa midten, og de har en ejendommelig afslutning, idet de foroven og forneden følger endestykkernes aabning hen til de forreste søjlers fodstykker og kapitæler. Hele den rige udformning er sengotik i modsætning til de ædle, enkle linier i Slesvigstolen, der stammer fra den tidlige gotiks dage, og som straks skal omtales. — Stolen i Roskilde har været smykket med smaa statuer og relieffer paa endestykkerne; men af disse findes nu kun billeder af St. Lucius, St. Laurentius og to konger samt Maria og Josef med julens hellige Barn.

Kornerup kalder dette arbejde en mærkelig prøve paa træskærerkunst fra slutningen af den katholske tid, og den er sammen med stenstolen i Slesvig domkirke de eneste tresædede liturgstole, som er bevaret i Danmark.

(Fortsættes.)

Vatikanstatens første Love.

Efter Udvekslingen af Ratifikationsdokumenterne mellem Den hellige Stol og Italien har Paven den 6. Juni udstedt de seks første Love for den nye Stat.

Vatikanstatens Grundlov bestaar af 21 Kapitler og bestemmer, at Paven som Suveræn er uindskrænket Indehaver af den lovgivende, udøvende og dømmende Magt. Ved en Paves Død gaar Myndigheden over til Kardinalskollegiet, som dog kun undtagelsesvis kan udstede nye Love, og disse Love gælder da kun, indtil den nye Pave er valgt.

Gennem Statssekretariatet sørger Paven for Statens Repræsentation overfor Udlandet. Paven udnævner Guvernøren, der kun er ansvarlig overfor Paven. Tillige udnævner Paven en Generalraad for Staten. Der oprettes en Domstol med en Præsident og to Dommere. Appelinstant er Rotaen, og øverste Instans er Signaturets øverste Domstol. Paven udnævner og afsætter Dommerne. Paven har Benaadningsret.

Vatikanets Fane bestaar af to vertikalt delte Felter, et hvidt og et gult, og bærer Tiara og Nøgler. Vaabnet har Tiaraen og Nøgler paa rød Bund.

I en særlig Lov fastsættes, at Statens Retskilder er den kanoniske Ret og de apostoliske Konstitutioner; de nye Love skal offentliggøres i et Tillæg til Acta apostolicae Sedis og træder en Uge efter i Kraft. Hvor intet andet er fastsat, gælder Bestemmelserne i den italienske borgerlige Lovbog og den italienske Handelslov. Forbrydelser mod Pavens Liv eller personlige Frihed straffes med Døden. Forbrydelser mod udenlandske Statsoverhoveder bliver straffet paa den Maade, det vilde ske i vedkommende Stat. For al Trafik gælder de italienske Love. Der er Skolepligt for alle Børn fra 6—14 Aar. Saa længe der endnu ikke er oprettet en Skole i Vatikanet, skal Børnene besøge de af Guvernøren anviste Skoler i Rom.

Forvaltningsloven fastsætter Oprettelsen af en Række Embeder samt Embedsmændenes Løn. Alle Embedsmænd skal aflægge følgende Ed: »Jeg sværger paa det hellige Evangelium at ville være Paven tro, samvittighedsfuldt udføre hans og mine andre Foresattes Befalinger, adlyde Pavens Love og med Iver udføre min Tjeneste.« I en Handelslov bestemmes, at Vatikanet har egen Mønt, men at den italienske Mønt tillige har Gyldighed. Varer kan toldfrit føres gennem Italien til Vatikanet, dersom de er bestemt til Vatikanborgeres personlige Brug. Af alt andet maa

der betales Told til Italien. Udførsel af Varer fra Vatikanet til Italien er forbudt.

Vatikanets Guvernør har udstedt en Forordning om, at der er Adgang til Vatikanstaten fra Kl. 6 til Kl. 23, men enhver skal ved Grænsen legitimere sig og angive Formålet med sit Besøg.

Hørsholm.

Et Eksempel paa en Begyndelse.

Af Pastor *M. Spaus*, Ordrup.

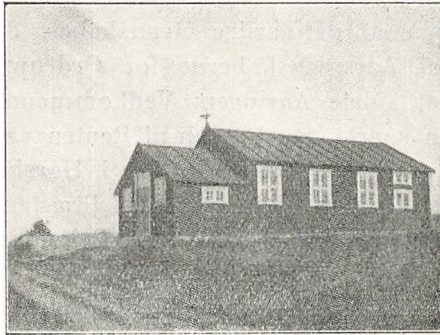
(Fortsat).

Glæden i Hørsholm var stor. Men ogsaa andensteds var man glad over, at der nu stod et katolsk Gudshus deroppe. En Indsender fra Ordrup, Fru O. B. Brandt, gav Udtryk for sin Taknemmelighed i Ugebladet for 5. September 1920. Men et Skaar i Glæden var det jo, at Bygningen endnu ikke var betalt. Entreprenøren havde 13291 Kr. 8 Øre til Gode, men der var kun 10027 Kr. 55 Øre i Kassen. Paa Grunden skyldtes desuden endnu 4000 Kr., og andre Udgifter forestod. Biskop von Euch skænkede 300 Kr., Elever fra St. Andreas Kollegium gav 50 Kr., og en unævnt Velgører forærede 2745 Kr. Det hjalp fremad, men ikke til Maalet. Byggekomitéen maatte derfor atter bede om Hjælp, og der indkom paa denne Bøn 1006 Kr. 50 Øre. Man kom paa den Tanke — det var vistnok Hr. Fuldmægtig F i n k - J e n s e n — at foranstalte en Bortlodning og blev heri støttet paa det kraftigste af Ugebladets Redaktør, cand. mag. Niels Hansen. Bortlodningen fandt Sted d. 1. Februar 1921 og indbragte den pæne lille Sum 330 Kr. 50 Øre. Det var dog stadig ikke nok, og der samledes videre, indtil Komitéen for Byggefondet i April 1922 med Tak kunde meddele, at nu var der i det hele indgaaet 15248 Kr. 72 Øre.

Som denne Beretning udviser, er der det særlige ved Tilvejebringelsen af Midlerne til Opførelsen af St. Hans Kapel i Hørsholm, at mange Enkeltpersoner har deltaget

i Arbejdet ved Ydelse af Penge og Indsættelse af personlige Kræfter. Som Hovedmand i det hele staar egentlig den gamle Biskop; hans Tilskyndelser og Opmuntringer skyldes det for en ikke ringe Del, at der ikke standsedes, før Maalet naaedes. Kapellet deroppe staar som et Vidnesbyrd om from og frisk Samvirken mellem gode Katholiker og deres Overhyrde. At dette aldrig maa gaa i Glemme, dertil skulde denne lille Skildring gerne bidrage. St. Hans Kapel i Hørsholm bærer ikke alene Biskop von Euchs Navn, men er ogsaa præget af hans Aand.

Aaret efter, at Kapellet var opført, d. 13. Marts 1921,

St. Hans Kapel.

kunde det Apostoliske Vikariat i Ugebladet offentliggøre følgende Meddelelse:

»Det Apostoliske Vikariat har haft den Glæde at modtage en stor Gave til St. Hans Kirke i Hørsholm. En Velgører, der har villet være fuldstændig ukendt, har nemlig givet en kontant Sum paa 22000 Kr. og det saaledes, at Kapitalen kun maa anvendes, naar en Kirke engang skal opføres, hvorimod paaløbende Renter kan medgaa til den nuværende Kirkes Underhold. Giveren har endvidere ønsket, at den Kirke, som engang skal opføres, skal bygges i Spidsbuestil. Kapitalen er overgivet til Ansgarsstiftelsen til Bestyrelse som et særligt Fond. Det Apostoliske Vikariat udtaler herved sin dybtføjte Tak til den ædle Giver for den store og smukke Gave, som han med saa ædelt

Sindelag har skænket vor hellige Kirke. Denne Gave vil være en Glæde for alle danske Katholikker og navnlig for den lille Menighed i Hørsholm. Vikariatet opfordrer alle dennes Medlemmer til ganske særligt at indeslutte Giveren i deres Forbønner for Menighedens Velgørere.« Skrivelsen er dateret den 4. Marts 1921 og underskrevet »Det Apostoliske Vikariat«.

Denne Gave var ikke blot en betydelig Hjælp til St. Hans Kapels Drift i de løbende Aar, men gav navnlig ogsaa gode Forhaabninger for Fremtiden. Sammen med de Indtægter, der skaffedes ved Bortforpagtning af Jorden omkring Kapellet, var Renterne af den betydelige Gave-Sum mere end tilstrækkelige til at dække Kapellets Forbrug. Dette fremgaar af de aarlige Regnskaber, der udsendes sammen med Aarsregnskaberne for Ordrup Sogn. Disse udviser for de sidste Aaringers Vedkommende, at der ogsaa er bleven sparet paa Brugen af Renten ved, at den nuværende Direktør for Klædefabriken i Hørsholm, Hr. Direktør H. M o m m e r, har godtgjort Præstens Rejseudgifter til Messen om Søndagen og til Religionsundervisningen i Ugens Løb.

Efter St. Andreas Kollegiums Nedlæggelse i 1920 kunde de faa Patres i Ordrup, hvortil Hørsholm hørte som Filial, ikke mere bestride Arbejdet med Afholdelse af Gudstjenesten deroppe. Dette blev da godhedsfuldt overtaget af Ordensmedbrødrene ved Jesu Hjerter Kirken i Stejnsgade, København; disse paatog sig at læse Messen i Hørsholm hver anden Søndag.

I Begyndelsen var det Pater J. D r o s t e, der besørgede dette Arbejde. Han havde som før nævnt altid haft den største Interesse for Hørsholm Menighed, hjulpet, hvor han kunde, og været glad over de vundne Resultater. Skønt P. Droste allerede var 62 Aar gammel og dertil for en stor Del aandelig nedbrudt af Sorg over Kollegiets Vanskæbne, tog han sig med Glæde af denne for ham nye og ret besværlige Søndagsvirksomhed. Toggangen medførte, at han skulde tage meget tidlig fra København, og han maatte efter Ankomsten til Hørsholm vente en god Tid, inden Gudstjenesten begyndte, som Regel Kl. 9. Det lange Ophold havde dog den Fordel, at der var god Tid for Menigheden

til at tale med Præsten eller skrifte før Messen. Saaledes var det dengang, og saaledes er det siden bleven bibeholdt. Der har været let og fornøden Adgang til at modtage de hl. Sakramenter. Pater Droste, hvem det lykkedes ogsaa at skaffe en større Sum til Afbetaling af Restgælden, døde d. 7. Nov. 1924, begrædt af mange, ikke mindst af sine kære Hørsholmere. (Sluttet.)

Den første og den tiende Valfart.

Paa Søndag vandrer vi altsaa til Haraldsted for tiende Gang. Husk, at det billige Tog gaar fra København 6²², og et Tog til almindelig Pris Kl. 7⁰⁰. Lidt over 9 er der Messe i Kirken i Ringsted, og Kl. 10 gaar Processionen. Maatte da nu mange i Aar tage Del.

Fra flere Sider er jeg blevet opfordret til at optrykke den Artikel, Pater A. Meyer skrev her i Bladet efter den første Valfart i 1920. Maaske kan den endnu faa nogle tøvende til at komme. Pater Meyer skrev:

Det blev til en Oplevelse, en stor Oplevelse, Festen i Ringsted den 4. Juli.

Ikke Nedlæggelsen af Kransen paa Hellig Knud Hertugs Gravsten i St. Bendts Kirke, det blev i det mindste ikke nogen videre Oplevelse for os, der var jo lagt Baand paa vore Ord og Andagtsytringer; maaske var det dog noget af en Oplevelse for St. Bendts Kirke selv at se en Krans blive lagt ned paa sin Værnehelgens Gravsten af »Danmarks katholske Ungdom«: Ungdom er jo Fremtid, og hvem ved, hvad St. Bendts Kirkes gamle Munkesten har tænkt sig ved dette Syn? —

Oplevelsen begyndte for os med Valfarten, der i sine Enkeltheder er bleven saa smukt skildret af E. G. Der var lige fra Begyndelsen noget af Knud Lavards Aand over Processionen: lyst og frejdigt, rankt og modigt. Da Alle Helgen Litaniets »Bed for os!« og »Vi beder dig, bønhør os!« taktfast og rungende slog imod Ringsted Bys Huse, da vidste vi, at Slaget vilde blive vundet, da følte vi det uvilkaarligt, som om vi havde faaet direkte Forbindelse med vor katholske Fortid; da var vi ikke mere en lille Flok paa henved 100 Mennesker, der foretager en sær Udflugt, da var vi en Afdeling af den største, den mest uovervindelige Hær, nemlig den hellige katholske Kirke.

En sær Oplevelse maa det ogsaa have været for Egnen: at se den lille Flok Mennesker med Kors i Spidsen drage syngende og bedende op ad Bakke, ned ad Bakke, ubekymret for Bilernes og Cyklernes Hastværk til højre og venstre; mærkeligere maaske endnu at se dem selv i Paversne mellem Fællesbønnen drage stille bedende videre, de unge Mænd stadig med blottet Hovede mest foran, Damerne i deres lyse Dragter ligeledes vakkert følgende Trop, alle enkeltvis i to lange Rækker uden Spor af Fjanteri eller blot Koketteri — og dette i et Land, hvor endog Følget ved Ligtogene ofte ikke ved noget bedre at gøre end ved lidt Smaasnak saa hurtigt som muligt at komme bort fra de alvorlige Tanker. Vaagnede ikke den lille, idylliske Landsby Haraldsted af sin magelige Sommermiddagsdøs, da Responsorierne fra Korsvejsandagten gav mangfoldig Genlyd imellem dens Smaabakker og Huse: »Vi tilbeder dig, Herre Jesus Christus, og lovpriser dig, fordi du ved dit h. Kors har forløst Verden!« og »Forbarm dig over os, Herre, forbarm dig over os!«?

Og i Ruinerne af Hellig Knuds Kapel selv! Vi havde jo Bevidstheden om, at vi var kommen derhen paa rette Pilegrims-Maner, saadan som de var kommen, de danske Mænd og Kvinder, Slægtled efter Slægtled, i den store katholske Tid — denne Tanke laante Bønnen Vinger!

Den mærkeligste Oplevelse var dog Tilbagevandringen; nemlig dette, at vi kunde! Hvem vilde paa Forhaand have troet det, at vi, hvoraf de fleste jo paa ingen Maade var trænede, og navnlig, at Damerne kunde gaa to Gange en $2\frac{1}{2}$ Timers, til Dels stenet og ujævn Vej, og at vi kunde blive ved med at bede højt og synge næsten ustandseligt! Og at Forbederen, Pastor B. Jensen, kunde blive ved!

Da vi saa igen kom til Ringsted By, og det var vel i Mellemtiden rygtedes, hvor vi havde været henne — og naturligvis ogsaa saa noget trætte og medtagne ud, men saa alligevel, mens vi drog gennem Gaderne, sang alle 9 Vers af »Fast skal min Daabspagt evigt staa« og alle 10 Vers af »Store Gud«, saa det klang og smældede, — for imens havde vi marcheret og sunget os rigtig sammen — da tog de gode Ringsted-Borgere, der stod paa Torvet, baade gamle og unge, Hatten af. —

Og endelig: Slutningssangen efter den sakramentale Velsignelse: *O sanctissima!* — Jeg har i Modsætning til E. G. ofte hørt smuk og kraftig Sang ved vore Gudstjener, men jeg har sjælden eller aldrig hørt denne Sang blive sunget med en saadan Kraft og Begejstring som ved Valfartens Afslutning i Ringsted; det var, som om Loftet i det lille Kapel skulde sprænges. Ja, at vi kunde! Hvor meget kan vi dog, naar vi vil og holder sammen!

Øg saa var der jo ikke nogen bekostelig Iscenesættelse af nogensomhelst Art, altsammen ligetil og ud af Hjertet! Konvertitter, der i Aarevis havde taget Del i mange katholske Foretagender, sagde, at denne Valfart var den største Oplevelse siden deres Konversion. Hvordan blev den i Grunden til det?

Naturligvis, fordi den for de flestes Vedkommende var den første rigtige Valfart, de havde været med til! Nyhedens Interesse gjorde sit, men gjorde ikke alt!

Nej, det var, fordi den hellige Knud Hertugs Aand var over Valfarten. Rank var han og lys og dannet og ligetil.

Hvis denne Valfart til Haraldsted for Fremtiden skal gaa ind som aarligt Led i vore katholske Foretagender, og hvis den skal blive til en stadig fornyet Oplevelse af samme løftende Art, som den første Valfart i 1920 var, saa maa den samme Aand vedblive med at lede Processionen, den store Middelalders ranke og lyse og ligefremme, men dog dannede Tros Aand.

Saa maa ogsaa i Fremtiden kun saadanne tage Del i Valfarten, der kan og vil vandre i Timevis og for Alvor bede og søge Opbyggelse for sig selv.

Saa maa ogsaa i Fremtiden alt det holdes borte, der smager af Reklame og virker paafaldende ud over det, der ligger i Sagens Natur; enhver Valfart bliver ganske naturligt en Demonstration; men saa snart Demonstrationen bliver Hovedformaalet, bliver Valfarten til en Karrikatur.

En ligefrem og dannet, rank og lys Bekendelse af vor Tro vil altid opbygge os selv og andre.

Det var Oplevelsen fra Ringsted. Der er katholsk Ungdom til, der kan bede. Der er katholsk Ungdom til, der synger: »Vi vinde vil vort Fædreland tilbage til vor Kirke«. Lykkelige Danmark, hvis denne Aand breder sig og løfter sine Vinger!!

P. A. Meyer.

Nye Bøger.

Albert Lysander: Kors och Tvärs. Resebilder. Stockholm 1929. 184 S.

Sognepræsten ved St. Petri i Malmø har ofte vakt Interesse hos Katholikker i Skandinavien, baade fordi han taler og skriver godt, men endnu mere, fordi hans højkirkelige Standpunkt faar ham til at glædes ogsaa over den katholske Kirke. Ofte taler han til sine Landsmænd om den paa en saadan Maade, at de maa kunne forstaa, at deres gamle Fordomme er taabelige, og at der virkelig findes Værdier selv i denne Kirke.

Pastor Lysanders nye Bog er en Række Rejseskildringer, hvoraf de fleste i Forvejen har været offentliggjort i »Sydsvenska Dagbladet«. Langt den største Del er Skildringer af Steder, der er os Katholikker kære, af Begivenheder og Personer, som staar vort Hjerter nær. Og alt er det fortalt paa en saadan Maade, at man glæder sig derover. Han forsvarer de italienske Præster overfor nogle Amerikanere, og Skildringen af de tre Præster, Forfatteren lærer at kende i Venedig, er fornøjelig. Afsnittet »Kring Petri Grav« giver smukke Indtryk fra Kirkens Centrum. Der er Messerne ved Apostelgraven og Prædiken i Kapitels Kapel: »Där predikas just nu. I korstolarna sitta alla Peterskyrkans präster, från kardinal Merry del Val, som är en sorts kollega till mig, kyrkoherde i S:t Petri. Här är tillfälle till karaktärs- eller åtminstone fysiologi-studier av romerskt prästerskap i alla grader. Vem får den äran att predika här? Du gissar på någon lärd domprost eller vederlike. Ack nej, på predikstolen står en av Guds små fattige, en franciskanermunk med bara fötter och rep om livet. Det är ord och inga visor, som han serverar de höga kyrkamännen och det tusental turister, som i övrigt samlats i kapellet. Det verkade mycket uppbyggligt med den enkle tiggarmunken som Guds ords förkunnare på denna plats.«

Der er en Skildring af Ratisbonnes Omvendelse og af et Besøg i Lourdes. Men det interessanteste er vel de to Kapitler: »Hos benediktinerna i Maria Laach« og »Hos dominikanerna i Moabit«. »Den, som hittat ett fågelbo,« hedder det om Maria Laach, »skal icke tala om det. Paul Rosenius skrev engång så om Arild, sådant det var i min ungdom. Hur mycket han därmed bidragit att förändra idyllen vid Kullens fot är ej lätt att säga. »Se, men inte röra«, är et svårt bud för både stora och små. Maria Laach har emellertid en större motståndskraft mot turister, emedan alltsammans äges av ett kommunistiskt samhälle, regerat av en upplyst despoti, ett benediktiner abbotstift. Munkarna logo på sitt stillsamma sätt, när jag för dem citerade den litterära malmödoktors ord, och pekade där efter på inskriften vid klosterporten: »Här skall den nödlidande och den vägfarande motagas som Herren Kristus själv.« Alla äro välkomna, men ingen har något att bestämma, utom den hel. Benedikts söner.«

Helt anderledes er det hos Dominikanerne i Moabit i Berlin. Det er den praktiske Sjaelesorg i Millionbyen. »Hur gestaltar sig gudstjänst- och församlingslivet här i S:t Pauli efter kriget?« frågar jag, som nyss fåt nedslående beskrivningar av en evangelisk pastor, huru söndagsgudstjänsterna i Berlin nu för tiden ej kunna samla mer än

ett femtiotal besökare, så framt icke predikanten på något sätt är i ropet. Priorn svarar: Vi har varje söndag först en rad av stilla mässor på morgonen, därefter sangmässa, högmässa, barn gudstjänst och aftonsång, alla med predikningar. Kyrkan är därvid nästan alltid fylld av människor. Kommunikanternas antal varje söndag är omkring två tusen, och några hundra varje söckendag.« Forfatteren slutter dette Kapitel med følgende Ord: »Vi behöva kanske erinras om, att det finns människor också innanför klostermurarna, i den värld som nästan inget svensk känner annat än genom förtal — vi som äro det enda folk i världen, i vars lag det föreskrives att »munk- eller nunneorden eller kloster må ej i riket inrättas«.«

Ogsaa Skildringerne af Kvækere, engelske Spiritister og tyske Gendøbere er af ikke ringe Interesse. Men' mest vil Katholikken glæde sig over det Indtryk, katholsk Liv kan gøre paa en svensk protestantisk Præst, der møder uden Fordomme, ja med Sympathi. Her er det gode og kloge Øjne, der har set, og derfor er det værd at læse.

Valfartsrejse til Sverige.

Biskop Brems har nedsat en Komité til Arbejde for dansk Deltagelse i St. Angars Jubilæumsfesterne i Stockholm den 17. til d. 19. August. Komitéen bestaar af Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, og Redaktionssekretær Frederik Opffer, Købmagergade 57.

Det bliver en overordentlig billig Rejse, idet baade Rejse (3. Klasse), Hotelophold og tre daglige Maaltider i Stockholm kun kommer til at beløbe sig til 75 Kroner. (Eventuelt Sovevogn 5 Kr. ekstra. Hvad der nydes i Spisevognen, betaler hver for sig.)

Afrejse fra København d. 16. August Kl. 19. Ankomst om Morgenen d. 17. i Stockholm. Hjemkomst fra Stockholm d. 20. om Morgenen.

Indmeldelser sker ved Henvendelse til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, København, Ø. (De første 10 Kr. indbetales ved Indmeldelsen.)

Af Hensyn til det omfattende Arrangement bedes Indmeldelserne ske snarest.

Yderligere Oplysninger faas hos Komitéens Medlemmer.

Deltagelsen i denne Valfartsrejse vil sikkert blive en stor Oplevelse.

Der er anmeldt Deltagere fra mange Lande. Bl. a. vil tre Kardinaler komme til Stede.

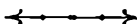
Til Provinsboerne.

Endnu kun 8 Dage, og Ferien er begyndt. Hvor mange bedrøvede Forældre, skal der saa være, som ikke faar Deres Børn ud i friske Omgivelser? Hvor mange Børn, som virkelig trænger til at komme ud, skal blive i de solhede Gader, maaske i daarlige Kammeraters Selskab? Endnu kan De naa at skrive til mig, endnu kan De neddrage Himlens Velsignelse over Dem ved at tage imod et Feriebarn. Tilbud fra Sjællændere, der for kortere Tid end 5 Uger vil modtage et Barn, modtages med Glæde, da Rejsepengene her jo ikke er saa dyre, og man derfor ikke behøver at være afhængig af de bestemte Dato, som Fri-billetterne lyder paa.

Verner Stabehl.

Amerikavej 9 St. t. v. København V.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Norge. Den til Norge udsendte Apostoliske Visitator Ærkebiskop J. B. Vallega, ankom den 8. ds. til Oslo. Et Par Dage efter rejste Visitatoren til det norligste Norge for at begynde Visitatsen.

Tyskland. Konkordatet mellem Den hellige Stol og Preussen er blevet undertegnet den 14. ds. Dets Indhold skal vi i næste Nummer gøre nærmere Rede for.

— Den berømte Biolog og Myreforsker, Jesuiten Pater Erich Wassmann, fejrede den 29. Maj sin 70 Aars Fødselsdag. Han har udgivet over 280 videnskabelige Afhandlinger om Myrerne. I Anledning af Fødselsdagen blev der paa den tyske Entomologkongres i Giessen overrakt ham et Festskrift, der er redigeret af Forstanderen for det tyske entomologiske Institut, Dr. Walter Horn.

Rom. Paven har udnævnt Mgr. Borgongini-Duca, der spillede en stor Rolle ved Forhandlingerne med Italien til den første Nuntius ved det italienske Hof. — Paa Pavens Telegram svarede Kong Victor Emmanuel; »Jeg er dybt rørt over det venlige Telegram, som Deres Hellighed har sendt mig i Anledning af Udvekslingen af Ratifikationsdokumenterne til Laterantraktaten. Jeg deler Deres Ønske, og jeg beder Gud om, at det, som er sket i Dag, maa danne Indledningen til en ny og lykkelig Æra i Forholdet mellem Kirke og Stat. Modtag, Deres Hellighed, min og Dronningens og hele den kongelige Families Tak for den Velsignelse, som Deres Hellighed har lyst over os.«

Allerslev Kloster ved Lejre, — hvor Cisterciensersøstrene og Klosterpræsten bor, — modtager atter i Aar Drengene i Alderen fra 6 til 14 Aar, til kortere eller længere Ophold.

Klosteret modtager Drengene saavel fra katholske som protestantiske Hjem, og Børnene modtages paa fuld Kost, og de faar ved alle Maaltiderne rigelig og god Kost, som indtages ved fælles Bord, eller, naar Vejret tillader det, i Klosterets Have. Dagen tilbringes i det fri, dels i Klosterets Have eller paa Marker og Enge, dels i den vidunderskønne Omegn af Lejre; dog forventes det, at de katholske Drengene daglig deltager i Morgenandagten Kl. 7 $\frac{1}{2}$ og i Søndagsmessen. Drengene sover i Sovesal og Tilsynet i Værelset ved Siden af.

Der kan træffes nærmere Aftale med Søstrene om daglig Gennemgang af Lektier eller daglige Øvelser til Vedligeholdelse af de tidligere lærte Skolefag, ligesom der kan gives Undervisning i Sprog (Fransk, Tysk, Engelsk) og Klaverspil.

Drengene modtages ikke for kortere Tid end en Uge, og der betales pr. Dag Kr. 2,50, hvilken Pris indbefatter Opholdet, Kosten og, hvis det ønskes, Undervisning indenfor den anførte Ramme, eller Samtaløvelser i de nævnte Sprog.

Drengene medbringer nødvendigt Tøj, hvis Vedligeholdelse Forældre og Værger maa bekoste, hvorimod Vask af Linned, Strømper og Lømmetørklæder etc. er indbefattet i Prisen. Al ekstra Forplejning betales efter nærmere Overenskomst.

Alle nærmere Oplysninger meddeles ved personlig Henvendelse i Klosteret, ligesom alle skriftlige Forespørgsler gerne besvares omgaaende.

Med særdeles Agtelse

Allerslev Kloster.

Post-Adresse: *Allerslev Kloster, Allerslev, pr. Lejre St.*

Retraiter i „Trørødhus“.

I Lighed med hvad der har fundet Sted de foregaaende Aar lader **Danske Kvinders Katolske Forbund** afholde 2 lukkede Retraiter. Den første for unge Piger begynder Mandag Aften d. 12. August og slutter Fredag Morgen d. 16. Aug. Den efterfølges for dem, der ønsker det, af nogle Dages Ferie. Den anden Retraite for Ældre begynder Onsdag d. 21. Aug. og slutter Søndag d. 25. Aug. Begge Retraiter prædikes af Hr. Pastor Fiedler. Opholdet betales med 2 Kr. pr. Dag, og Tilmeldelse bedes indsendt snarest til Sekretariatet, Kastelsvej 19, Kbhvn. Ø.

1. Absalon og St. Bendts Troppe.

834 — 285 — 983 — 999 — 1310 — 1297 — 333 — 1946 — 841 — 905 — 1927 — 1956 — 1306 — 794 — 1152 — 1005 — 666 — 288 — 1755 — 93 — 1272 — 1035.

Gevinsterne kan afhentes fra $\frac{20}{100}$ til $\frac{20}{100}$ hos K. Barfred, He-debygade 26. Ikke afhentede Gevinster tilfalder Troppene.

St. Josefs Gilde.

Efter Opfordring fra flere af Gildets Medlemmer, indkaldes her ved til en ekstraordinær Generalforsamling Mandag d. 24. Juni Aften Kl. 8 i Bredgade 67^a o. G.

Enhver Gildebr. anmodes om at give Møde. Generalforsamlingen maa afholdes uanset de mødendes Tal.

G. Læsøe-Riise, St. Jørgens Allé 11.

Efterlysning.

Skulde nogen kende Stefan Markow og Marianna f. Lopska's Opholdssted, bedes det venligst meddelt Pastor W ü n s c h, Ryesgade, Aarhus.

Kirkelig Kalender.

23. Juni 5. Søndag eft. Pintse.	30. Juni 6. Søndag eft. Pintse Petrus og Paulus.
24. — M. Johannes Døberens Fødsel.	1. Juli. M. Jesu dyrebare Blod.
25. — Ti. Vilhelm, Abbed.	2. — Ti. Marias Besø- gelse.
26. — O. Johannes og Paulus, Martyrer.	3. — O. Leo II, Pave og Be- kender.
27. — To. Oktavdag.	4. — To. Oktavdag.
28. — F. Irenæus, Biskop og Martyr.	5. — F. Antonius Maria Zac- caria, Bekender.
29. — L. Petrus og Pau- lus, Apostle.	6. — L. Oktav af Petrus og Paulus.

Ugens Messebønner.

23. Juni. 5. Søndag efter Pintse (N.-M. 670, G.-M. 504). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
24. Juni. Johannes Døberens Fødsel (N.-M. 957, G.-M. 783).
25. Juni. Vilhelm. Messe for en Abbed (N.-M. [53], G.-M. [53]). Særlig Oration (N.-M. 961, G.-M. 786). Ihukommelse af Johannes's Oktav (N.-M. 957, G.-M. 783).
26. Juni. Johannes og Paulus (N.-M. 961, G.-M. 787). Ihukommelse af Oktaven som den foregaaende Dag.
27. Juni. Oktavdag. Samme Messe som 24. Juni. 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
28. Juni. Irenæus (N.-M. 964, G.-M. 802). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 957, G.-M. 783). 3. Vigilie til Peter og Paul (N.-M. 968, G.-M. 790). Slutningsevangeliet er Vigiliens (N.-M. 970, G.-M. 791).
29. Juni. Petrus og Paulus (N.-M. 972, G.-M. 792).

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

21—29. Juni Messe Novene for Israels Omvendelse. Det henstilles til Medlemmerne i det mindste en Gang i Ugens Løb at overvære Messen i denne Intention. **Søndag d. 30. Juni** Kl. 8 den maanedlige Messe i Sakramentskirken.

St. Andreas Gilde afholder Skovtur pr. Bil Søndag d. 7. Juli. Greve Strand. Vallø og Køge besøges. Medlemmer 6 Kr. Besøgende 8 Kr. Tegning hos Bestyrelsen.

Vor kære Moder og Svigermoder

Louise Marie Holst, f. Marquard

er afgaaet ved Døden d. 17. ds.

Den kære afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

Elenora Jørgensen f. Holst, *Valdemar Holst*,

Augustinus Jørgensen, *Hedvig Holst*.

Begravelsen foregaaer fra Rosenkranskirken Lørdag d. 22. Kl. 10.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf, Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaend (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 26.

Søndag den 30. Juni.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Hørholm (sluttet). — Don Boscos Saligkaaring. — Prinsesse Margrethes Feriehjem. — Valfarten til Sverige. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ringsted. Haderslev. Norge. Tyskland. Meksiko. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

24. Kirkens Kendetegn.

»Jeg tror paa den ene, hellige, katolske og apostolske Kirke«, saaledes bekender Fædrene paa Kirkemødet i Nikæa 325. Saaledes kendetegner disse ærværdige Fædre Jesu Christi Kirke. Saaledes maa altsaa Jesu Christi Kirke være: enig, hellig, katolsk, apostolsk. —

I Dag hører vi Fædrene fra Oldkirken tale om Kirkens Hellighed. — »Kirkens ægte, hellige og helsebringende Vand — dens Lære og Naademidler — kan ikke forfalskes eller ødelægges, ligesom ogsaa Kirken selv stadig er uplettet, ren og kysk.« (Cyprian, 73. Brev. 11.)

»Da Christus havde opfyldt hele Jorden med sin rene Beskedenhed, sin Visdom og de andre Dyder og var vendt tilbage til sin Faders Bolig, grundlagde han paa Jorden (ved den Helligaands Sendelse) sin Kirke som *Dydens hellige Tempel*, som skal vedvare *evigt og rent*, og hvori man

stedse skal frembære Andagtens og Tilbedelsens Offer til Gud, vor højeste Fader.« (*Eusebius*, Konstantin 1.)

»Da det kunde ske, at nogen vilde sige, at ogsaa de ugudelige Hæretikeres Forsamlinger — Marcioniternes, Manichæernes og de øvrige fraskiltes — var en ægte og sand Kirke, derfor har Trosbekendelsen lært dig at tro »paa den *hellige katholske Kirke*«, for at du skulde flydisses afskyelige Forsamlinger og alene i Trofasthed hengive dig til den *hellige katholske Kirke*, i hvilken du er genfødt. Og hvis du engang skulde være fremmed i en By, saa spørg ikke blot: hvor er Herrens Hus? thi ogsaa de ugudelige vover at kalde deres Huler for Guds Hus. Spørg da heller ikke blot: hvor er Kirken? Men spørg: hvor er den »*katholske*« Kirke? Thi det er den »*hellige*« Kirkes egentlige Navn, vor fælles Moder, Jesu Christi Brud.« (*Cyrrillus af Jerus.* 18. Katechese 26.)

»Mange Mennesker ængstes endnu den Dag i Dag ved Tanken om, at ogsaa de onde bliver ved med at leve og ikke gaar til Grunde. Der gives mangfoldige Aarsager til denne Kendsgerning, f. Eks. for at de maa omvende sig, eller for at de maa være et advarende Eksempel for Menigheden. St. Paulus anfører da en slaaende Grund: »I et stort Hus gives der ikke blot Kar af Guld og Sølv, men ogsaa af Træ og Jord.« Ligesom det er Tilfældet i et stort Hus, saaledes ogsaa i den store Verden. St. Paulus taler om hele Verden, men ikke om Kirken. Kirken maa ikke blandes sammen med Verden eller et andet Hus. I Kirken vil Apostelen ikke have Kar af Træ eller Jord, men kun af Guld og Sølv, i Kirken, som er Christi Legem og den kyske Brud uden Plet og Rynke.« (*Chrysostomus*, 6. Hom. over 2. Tim.brev.)

»Selv om der findes Klinte i Kirken, maa dog vor Tro og vor Kærlighed blive uforandret og usvækket. Vi maa frem for alt stræbe efter, at vi selv bliver til Hvede, for at vi — naar Høstens Tid kommer — kan faa Løn for vort Arbejde. Apostelen siger i sit Brev til Timotheus: »I et stort Hus findes ikke blot Kar af Sølv og Guld, men ogsaa af Træ og Jord, hvoraf nogle til Ære, nogle til Vanære.« Vi vil stræbe efter at være Kar af Sølv og Guld.« (*Cyprian*, 54. Brev. 3.)

»Han, som er undfangen af den Helligaand og født af den rene og hellige Jomfru, har ved den Helligaands Medvirken gjort sin uplettede Kirke frugtbar paa Jorden, saa at der ved Daabens Fødsel fødes en talløs Skare af Guds Børn . . . det er ham, som af alle Nationer og Stammer paa Jorden danner en Hjord af hellige Faar.« (Leo d. Store, 62. Tale.)

»Lad nu endelig være med at bagtale den katholske Kirke. Dens Børns Fejl, som I dadler den for, anerkendes ikke af den; tværtimod, den opbyder al sin Magt for at forbedre sine Børn. Hvorfor vil I kun se Børnenes Fejl? Døm Kirken efter dens Lære, efter det, som den offentligt og allevegne prædiker for sine Børn.« (Augustinus, Den kath. Kirkes Sæder. II 34.)
Josef Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

Af Johan Johnsen.

(Fortsat.)

En dag i 1847 kom en arbejder i Slesvig domkirke tilfældigt til at støde mod den svære mur syd for højalteret i Peterskorets polygon, idet han gik forbi. Han gjorde opmærksom paa den hule lyd; man brød hul paa muren, og det skønne hvælvede rum, hvor de tre sæder har været anbragt, kom for dagens lys. I sin lille beskrivelse af domkirken fra 1894 udbryder Doris Schnittger, at man maatte anse dette barbari for utroligt, hvis tilmuringen ikke var en historisk kendsgerning. — To forbløffende slanke marmorsøjler og halvsøjler, smykket med bladornamenter paa fodstykket og kapitæler, bærer de tre fint svungne spidsbuer ud mod koret og selve rummets lette, baldakinagtige krydshvælvinger over sæderne. — Er det mon denne stol, der har givet Lage Urne lyst til at skænke sin domkirke en lignende?

De to bisper, der førte krumstaven i Roskilde og Slesvig, var i mange henseender mænd af samme støbning,

og de kan nok have følt sig tiltalt af hinanden. Den høje, statelige adelsmand, Godske Ahlefeldt, der besteg Slesvigstolen i 1507, udmærkede sig ved sin store veltalenhed og sit elegante Latin, ligeledes mødtes de i fælles interesse for kirkeretten, biskop Ahlefeldt var »decretorum doctor« og en vidt berejst diplomat, der med overlegen dygtighed løste sin opgave som Danmarks sendemand til kejser Maximilian i 1514, hvor han bejlede for Kristiern II til Elisabeth af Burgund og bragte Jaord med tilbage. — Efter det store rigsmøde i København i juni—juli 1513 med dets mange trættende forhandlinger trak Lage Urne sig tilbage for at hvile ud i fredelige sommerdage paa sit kære Hjortholm, medens de fremmede kirkefyrster drog hver til sit. Endnu 25. juli var de alle i København, hvor de udstedte afladsbrevet til byens sognekirker, men inden udgangen af juli besøgte biskop Ahlefeldt paa hjemvejen Benedikterne i Ringsted, hvor abbeden gav ham lov til at aabne den hellige hertugs oprindelige grav i kirkens gulv. Ganske vist fandt han ingen helgenlevning, han kunde bringe med hjem til sin domkirke, men hans søgen viser, at de to bisper ogsaa mødtes i andagten til hellig Knud af Ringsted. — Endelig maa Lage Urne have følt sig i høj grad tiltalt af den fyndige maade, hvorpaa biskop Ahlefeldt tonede rent flag som dansk mand, da det kejserlige kammer i 1526 krævede afgift af hans bispedømme. Biskop Ahlefeldt beraabte sig paa, at hans forgængere i aarhundreder havde været Lundestolens lydbisper, og han førte et klart historisk bevis for, at Slesvig bispedømme aldrig nogensinde havde hørt til eller staaet under det tyske rige.

En saadan embedsbroder kan Lage Urne tænkes at have besøgt med glæde. Og der var adskilligt at se i hans domkirke, saaledes de to rækker udskaarne kannikestole paa hver 19 sæder, som Ahlefeldt lod rejse i 1512. Disse billedskærerarbejder der saa vel som selve stenstolens skøndhedsaaabenbaring kan have givet stødet til, at han lod sin monumentale liturgstol forfærdige.

Lage Urne kan naturligtvis have set den art stole mange andre steder, men hans staaer i alle tilfælde paa sin vis ikke tilbage for Slesvigs.

Baade Traps sidste udgave og domkirkens egen trykte

fører kalder den Lage Urnes »bispestol«; men en tresædet bispestol er en umulig tanke. Stolen var til celebrant, dia-kon og subdiakon. Disse liturger har deres siddepladser paa epistelsiden, og det var da ogsaa her, stolen flyttedes fra, da højkoret i 1690 ryddedes for alle katholske efterladenskaber. Roskildebispernes trone har staaet paa evangeliesiden, hvor den hørte hjemme, men om dens udseende og skæbne vides intet.

I Roskilde levede et morsomt sagn, som fortalte, at Lage Urne, Archimboldt og Kristiern II ved en kirkefest sad side om side paa denne tresædede »bispestol«. — Der er adskillige synodalforbud rundt om fra middelalderens kirkeprovinser mod, at et mindre principfast, men elskværdigt præsteskab af lutter gæstfrihed, maaske under trængsel i kirken eller drevet dertil af en selvfølende adel, indlod lægfolk, selv kvinder, i koret under Gudstjenesten. Selv om det end kunde tænkes, at Kristiern ved en saadan lejlighed har haft lyst til at optræde som en anden kong Uzzijas, saa havde Lage Urne vel med sin klare opfattelse af præsteskabets særrettigheder i helligdommen og sit kendskab til de kirkelige forbud vist Kristiern til kongens vanlige æresplads, som den hellige Ambrosius gjorde det overfor kejser Theodosius. Men sagnet røber sin sene oprindelse ved sin uvidenhed om stolens bestemmelse, hvorfor Kristiern fritages for denne slemme beskyldning. —

Biskop Oluf Mortensen, denne vældige og nidkære Bygmester for Herren havde med sit storladne arbejdsmod ikke alene helet de svære saar, den voldsomme ildebrand i 1443 havde tilføjet kirkens ydre, men han havde forøget dens bygning, saaledes med det nordøstre vaabenhus, denne perle i dansk bygningskunst. Taarnene fik han dog kun naaet at give nogle rent midlertidige lave, landsbyagtige tage, som de beholdt baade under Niels Skaves, Ravensbergs og Lage Urnes episcopat; de stod saaledes, lige til Kristian IV i 1635 gav dem de kendte spir.

Paa forskellig vis tog Lage Urne dog arbejdet op efter Oluf Mortensen. I 1518 lagde han for sine egne midler et kostbart kobbertag paa hele højkirken i stedet for blytaget. Og tre aar efter tog han atter fat og lod hele kirkens indre male paa ny i grønne, brune og sorte farver. Til 1871

mindede en indskrift paa højkirkens vestvæg derom: »Reparata Anno Domini 1521«.

Medens den winckelmannske skoles rædsel for maling endnu herskede enevældigt blandt arkæologerne, betragtede man Lage Urnes restaurering som udslag af tidens barbariske smag. Nu — hvor det bl. a. er kendt, at selve Parthenons cellevægge var rødmaledede — vil man vel nok dømme noget anderledes. I alle tilfælde har Fr. Beckett gjort opmærksom paa, at middelalderens rigelige anvendelse af farver skyldtes bestræbelsen for at udtrykke tidens inderlige fromhedsliv, som dette søgtes udtrykt i billeder af træ og sten, og hvor farvepaalægningen mildnede formens strenghed og gav disse billeder et sjælfuldere og blidere udtryk. Ligeledes var der ganske andre lysforhold i kirkerummene endnu med de klare ruder, der lader det hvide lys uhindret strømme ind, medens det dengang brudt i brogede farver trængte dæmpet gennem de kraftigt malede ruder og krævede en gennemført dekorering af de enkelte bygningsled.

For øvrigt var i almindelighed den tanke fremmed at søge skønheden i byggeemnets naturlige udseende, det, dr. Mackeprang for granittens og fraadstenens vedkommende har kaldt »en brolægning stillet paa højkant«. Selv granit- og fraadstenskirkernes ydermure var dækket med puds, hvori murskeen havde trukket regelmæssige furer, der ingenlunde fulgte de naturlige kvadres omrids. Ja, selv i vort ugunstige vejrlig veg man ikke tilbage for at dekorere kirkerne uvendig. Der er ganske naturligt kun svage spor af maling tilbage, men de findes, saaledes paa Ørslev kirke ved Skelshør og Lellinge ved Køge.

Det var saaledes i kirker, der ikke alene i det indre, men ogsaa i det ydre havde et ganske andet udseende end nutildags, Lage Urne visiterede paa sit kære Sjælland.

(Fortsættes.)

Hørsholm.

Et Eksempel paa en Begyndelse.

Af Pastor *M. Spaus*, Ordrup.

(Sluttet.)

Fra det Øjeblik af, da P. Drostes Kræfter svigtede — det var allerede et Par Aar før hans Død — var det Pater H. Lucas og Pater V. Paulus, der skiftevis pastorerede Hørsholm; i de sidste Aar traadte Pater H. Schalk i P. Lucas' Sted. Undtagelsesvis kom ogsaa andre Præster fra Stenosgade. Siden Foraaret 1925 har der Vinter og Sommer været Gudstjeneste hver Søndag og hver paabudt Helligdag, Kristi Legemsfesten undtagen. Ogsaa paa Skærtorsdag og de tre store Højtiders 2. Helligdag er i de sidste fire Aar Messen bleven fejret i Hørsholm, fordi der fremsattes Ønske herom.

Børnenes Undervisning i Religion blev fast og regelmæssig, da den utrættelige St. Fink-Jensen i Oktober 1922 overtog Hvervet som Kateket. Han underviste Børnene om Søndagen efter Højmessens og lagde deri megen Alvor og Duelighed for Dagen. Denne Virksomhed opførte brat, da Hr. F.-J. d. 29. Januar 1926 ved en ulykkelig Hændelse blev udygtig til Arbejde for lang Tid. Pater M. Spaus fra Ordrup overtog saa Undervisningen en Hverdag om Ugen; den fandt Sted i Direktør Mommers Bolig; paa en anden Hverdag i Ugen har han undervist Børnene i Birkerød og Omegn.

I Maj Maaned 1927 modtog to Drengene og to Piger deres første hl. Kommunion i St. Hans Kapel; Sognepræsten, Pastor L. Günther, læste Messen, og om Eftermiddagen var der Festandagt med Te Deum; to St. Josefssøstre fra Ordrup assisterede ved Højliden. Det var første Gang, der var Første-Kommunion i Hørsholm; tidligere tog Børnene til Ordrup eller en af Kirkerne i København. Hvad Skolegangen angaar, søger for Tiden en Del af Børnene københavnske katolske Skoler.

Da Pastor Günther var bleven Sognepræst i Ordrup efter den gode Pastor Fr. Evers' Død, kom der en noget livligere Forbindelse i Gang mellem Moder- og Datterme-

nigheden. Naar Kirketjenesten i Ordrup tillod det, kom Sognepræsten selv til Hørsholm og sang Højmessen paa Kirkepatronsfesten ved Midsommertid; han benyttede da Lejligheden til at besøge St. Hans-Menighedens Medlemmer i deres Hjem. Smukke Minder knytter sig ogsaa til Andreasgildets aarlige Udflugt til Hørsholm med Fællesfrokost efter Højmessen i Hotellets Have.

Ingen vil fortryde at aflægge St. Hans Kapel i Hørs-

Det Indre af St. Hans Kapel.

holm et Besøg. Baade de tidligere og de nuværende Medlemmer af Forvaltningsraadet — først de Herrer Fuldmægtig St. Fink-Jensen og Gartner W. Hess, sidst de Herrer Trikotagehandler Kn. Kallan og Stolemester I. Müller — har det til enhver Tid været magtpaaliggende at sørge for Kapellets Renholdelse og Udsmykning. Da Sognepræsten, Pastor Günther, i Fjor Sommer førte Pater Provincial Joh. Lauer og hans Sekretær til Hørsholm, udtalte de to Gejstlige deres levende Tilfredsstillelse ved Synet af den smukke lille Kirke, hvis Ydre jo er uanseeligt, men

hvis Indre er værdigt og desuden vidner om, at det passes og pyntes af kærlige Hænder. Det er især i de sidste Aar lykkedes at vække en stor Omhu for det lille Gudshus hos alle Menighedens Medlemmer, navnlig hos Damerne. En Inventarieliste, forfattet af Hr. Kallan i Anledning af Overgangen nu d. 1. Juli d. A., udviser, hvad der i Tidens Løb er skænket til Kapellet, og hvem Giverne er. Det var fristende at nævne Navne, men det vil jeg dog ikke gøre. Hørsholmerne véd selv bedst, hvem der maa tælles blandt Menighedens Velgørere i Fortid og Nutid. Den sidste Gave kommer fra Præsterne i Ordrup: en ny Messebog som Minde om den Dag, da St. Ignatius' Søner overgiver Arbejdet i Hørsholm til de Præster, der nævner St. Vincens af Paul som deres Fader.

Ved Pinsetid i indeværende Aar var Katholikkernes Antal deroppe således fordelt:

I Birkerød-Æskemosegaard-Ravnsnæs: Voksne	7,	Børn	5.
I Hørsholm-Usserød	»	22,	» 21.

Af de 26 Børn er 16 skolepligtige; 3 Drengene og 1 Pige gaar i kath. Skole i Kbh., og 3 Piger bor hos Søstrene i Helsingør. Resten søger de lokale Kommuneskoler.

Til Messen om Søndagen kommer der ogsaa Folk, polske Teglværksarbejdere, fra Nivaa. Men da Nivaa altid har hørt under Helsingør og er bleven pastoreret derfra, er Arbejdet dér ikke taget med i denne Fremstilling.

Fremtiden vil vise, hvorvidt Haabet om, at Hørsholm maa udvikle sig til et selvstændigt Sogn med egen Præst og Skole ledet af Ordenssøstre, vil gaa i Opfyldelse.

Præsterne og Menigheden i Ordrup giver ved Adskillelsen den bortdragende Datter de bedste Ønsker med paa Vejen.

Don Boscos Saligkaaring.

Det er knapt 41 Aar, siden Don Giovanni Bosco, Salesianerordenens Stifter, afgik ved Døden, og allerede nu har han opnaaet den store Ære, at Christi Statholder har erklæret ham for Salig; det skete i Peterskirken den 2. Juni.

Hvem var Don Bosco? — Som Søn af fattige Forældre fødtes han i 1815 i Nærheden af Asti i Norditalien, og allerede i sine første Leveaar viste han sine overordentlige Evner og sit betydelige praktiske Talent. Som ung Mand maatte han ernære sig ved sine Hænders Arbejde, og han gav sig af med mange Slags Haandværk, han blev baade Skræder, Snedker, Smed, Kok, Konditor og Musiker, indtil han endelig besluttede sig til at blive Præst. Ogsaa som Præst var han den foretagsomme og virksomme Mand, ja han blev det endnu mere. Ganske alene, men med fast Vilje og med Tro paa sin Gerning begyndte han sine store Opdragelsesanstalter. Som det gik St. Frans, gik det ogsaa Don Bosco, at der kom Hjælp fra alle Sider, uden at han havde bedt om den. Efter faa Aars Forløb var han Leder af en hel Række Institutioner, senere organiserede han det hele ved Stiftelsen af Salesianerordenen. Nu har Ordenen over 600 Huse rundt om i Verden, og overalt er det Opdragelse, der er Ordenens Opgave.

I Aaret 1907 begyndte Processen for Don Boscos Saligkaaring paa Grundlag af to Mirakler, der var omfattende bevidnet. I Marts i Aar var Processen til Ende, og Oplæsningen af Bullen i Peterskirken blev fastsat til Begyndelsen af Juni. Den store Fest fik en særlig Betydning ved, at Don Bosco var en Forløber for Udsoningen mellem Vatikanet og Italien, og derved, at Pave Pius XI personlig havde kendt den salige.

Selv i Roms mest afsides liggende Kvarterer mærkede man den Søndag, at der forestod noget særligt. Overalt herskede Feststemning og spændt Forventning, og fra alle Sider strømmede de troende mod Vatikanet. Talrige Bøger og Ekstraudgaver af Aviser og Tidsskrifter med Levnedsskildringer af den store Mand saas i alle Bogladers Vinduer; ved Siden af laa de Andagtsbøger, den salige selv har forfattet, og af hvilke nogle er kommet i 600 Oplag med 10 Millioner Eksemplarer.

Peterskirken, Kristenhedens største og skønneste Helligdom, var pragtfuldt smykket. Til Oplæsningen af Bullen om Formiddagen var der Adgang for alle, og allerede Kl. 10 var der ingen Plads mere at opdrive i den vældige Kirke.

Da Kardinal Merry del Val viste sig, sang det juliske Kapels Drengkor, og Klokkerne kimedede.

Om Eftermiddagen skulde Paven besøge Peterskirken for offentligt at ære den nye Salige. Paa Højde med Bronzeportene var der stillet Soldater op tværs over Peterspladsen for at holde igen paa Mængden. Kun de, der havde faaet Kort, fik Lov til at komme ind i Kirken, ellers var vel hele Rom og utallige fremmede tillige strømmet ind, eller de havde i hvert Fald gjort Forsøg paa det. Skønt Indbydelsernes Tal saaledes var begrænset, kom dog godt 40,000 Mennesker ind i Kirken. I mange Timer ventede Folk for at være sikre paa en god Plads; en sagte Mumlen lød stadig gennem Kirken fra de ventendes store Skarer. Bag Højalteret var der rejst Tribuner for Kirkefyrsterne, for Biskopper og Ærkebiskopper, endvidere for det »sorte« Aristokrati, for Diplomatiets og for Medlemmer af regerende Fyrstehuse. Det øvrige Rum var ved Træbarrierer delt i forskellige Afdelinger. Alteret var smykket med Guld og Ædelstene, paa Siderne stod seks skønne Bronzekandelabre, rigt forgyldte; midt paa Alteret stod i et kostbart Skrin en Relikvie af den salige.

Den svage Mumlen bliver pludselig stærkere, alle Ansigter vendes mod Hovedindgangen, hvor Paven skal komme. Frem skrider de høje Kirkefyrster og Pavehoffets Herrer. Mængden bryder ud i et vældigt Raab; paa alle Verdens Sprog lyder det: »Paven leve!« Tronende paa Sedia gestatoria, baaret af tolv Mand ser man Pius XI, som med en stor energisk Bevægelse velsigner Folket, uafbrudt bevæger han Armen og Haanden, til højre og til venstre, langsomt og værdigt. Med Lommetørklæder og Hatte vinker de troende til ham, Begejstringen er stor. Over Hovedportalen lyder nu Silveris pompøse Triumfmarch spillet paa Sølvtrumpeter, medens Klokkerne lyder som en mørk Undertone til Trompeternes lyse Klang. Langsomt drager den pavelige Procession frem. Alvorligt skuer Pius ud over Folket; af og til standser han Velsignelsen og strækker begge Arme frem til Hilsen.

Ved Alteret stiger Paven ned af Sedia gestatoria og knæler længe i Bøn, medens Koret synger. Derefter meddeles den sakramentale Velsignelse, og tilsidst overrækker

Salesianergeneralen Den hellige Fader en Relikvie af den salige i et kostbart Skrin, smukt indbundne Bøger med Don Boscos Biografi og den traditionelle Buket Blomster. Og under ny Jubel bæres Paven atter ud af Kirken.

Peterskirken i Ild.

»I Gaar saa vi Kuplens Illumination og Fyrværkeriet ved Engelsborg. Illuminationen er et Syn som et uhyre Eventyr; man kan næppe tro sine Øjne. Da jeg nu kun ser Tingene selv og ikke som ellers ved og med Tingene ser det, der ikke er til Stede, saa maa der være saa store Ting at se, naar jeg skal glæde mig. Jeg har kunnet tælle omtrent et halvt Dusin paa min Rejse, og dette maa staa blandt de første. At se Kolonnadens, Kirkens og særlig Kuplens skønne Former, først i glødende Linjer, og efter en Times Forløb som en brændende Masse, er enestaaende og herligt. Naar man tænker paa, at den uhyre Bygning i dette Øjeblik kun tjener til Stillads, saa kan man vel begribe, at noget lignende findes ikke i Verden. Himmelen var klar og lys, Maanen skinnede og dæmpede Lampernes Lys til et behageligt Skin; men da tilsidst ved den anden Belysning alt blev sat i Brand, slukkedes Maanens Lys.«

Saaledes skrev Goethe i Rom 30. Juni 1787. Man ser deraf, at alt i Tiberbyen er ældgammelt og har sin Historie. Havde Goethe paa Don Boscos Beatifikationsdag staaet paa Peterspladsen, saa havde han vel skrevet endnu kraftigere. Belysningsmaaden, Kærter og Oljeflammer, er ganske vist den samme, og den elektriske Pære kommer heldigvis ikke til Magt, men Belysningen er vel nu tre Gange saa stærk. Men det foregaar endnu paa den traditionelle Maade i to Dele. Alle Kuplens, Kirkens og Bernini-Kolonnadernes Omrids trækkes op med Tusinder af gule Lamper af Pergament, hvad der kræver flere Ugers anstrengende Arbejde. 300 øvede Arbejdere, de saakaldte »Sampietrini«, tænder Lamperne, saa at de ved Nattens Frembrud er i Orden. Præcis Kl. 9 begynder anden Del: Kuplen staar i Flamme. I susende Fart bliver en Mængde Sampietrini i Tove sænket ned over Kuplens Hvælvning. Med Fakler tændes Oljen paa Jernpander, der med korte

Mellemrum er fastgjort til Ribberne. Et uforglemmeligt Syn, der henriver Mængden paa Pladsen til tordnende Bifald. Saa lyder Klokkerne. Alle Lys paa Pladsen og i Vatikanet er slukkede.

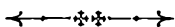
Denne Illumination tager sin Begyndelse i det 17. Aarhundrede. Med Kirkestatens Ophør forsvandt Illuminationen, indtil den blev tændt igen i Jubilæumsaaret 1925. Historien fortæller om saadanne Illuminationer i Anledning af Pavevalg, saaledes ved Innocens X's Valg i 1644 og ved Alexander VII's i 1655. Tidligere havde man at kæmpe med en ubehagelig Røg, som det først lykkedes at blive Herre over 1769. Fra 1849 fortælles der om en bengalsk Belysning i tre Farver.

I Aar skal Illuminationen gentages paa Peter og Pauls Fest i samme Udstrækning. Omkostningerne er hver Gang meget store; der tales om flere Hundredtusinde Lire. Fyrværkeriet paa Engelsborg, som Goethe ogsaa omtaler, finder ikke mere Sted. Iko.

Prinsesse Margrethes Feriehjem

beder atter i Aar om lidt Hjælp til sine Børn. En stor Flok Smaapiger fra København skal ogsaa i denne Ferie tilbringe nogle gode Uger ude i Trørødhus. Men for Hjemmets Ledelse er det ikke let at skaffe alt det nødvendige. Derfor beder de om Hjælp til det. Det er jo Børn fra vore Kirkeskoler, som faar en god Sommerferie paa denne Maade. Gør derfor en god Gerning mod Børnene ved at sende en Skærv til Hjemmet. Ugebladets Redaktion vil med Glæde modtage Bidrag. De kan sendes til Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8. Kbh. V. Giro-Konto Nr. 20 948.

Valfarten til Sverige.

Som allerede omtalt i sidste Nummer bliver Valfarten til St. Ansgars Jubilæumsfesterne i Stockholm en overordentlig billig Rejse, idet baade Rejse (3. Klasse), Hotelophold og tre daglige Maaltider i Stockholm kun kommer til at beløbe sig til 75 Kroner. (Sovevogn 5 Kr. ekstra.)

Afrejse fra København d. 16. August Kl. 19. Ankomst til Stockholm d. 17. om Morgenen. Afrejse fra Stockholm d. 20. om Morgenen. Hjemkomst samme Aften Kl. 24.

Indmeldelser sker ved Henvendelse til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, København Ø. De første 10 Kr. indbetales ved Indmeldelsen paa Postgiro-Konto 23494, Komitéen for Ansgarvalfarten til Sverige.

Af Hensyn til det omfattende Arrangement bedes Indmeldelserne ske snarest. Det fulde Beløb skal være indbetalt senest den 3. August. Om det ønskes, kan Indbetalingen ske i Rater paa 25 Kr.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ringsted. Valfarten havde i Aar vundet større Tilslutning end nogen Sinde før, idet henved 300 Mennesker deltog i den. Hs. Højærværdighed Biskoppen holdt Messen i Ringsted. Til Trods for det daarlige Vejr med voldsomme Regnbyger gennemførtes Processionen fuldstændig.

Haderslev. Søndag den 23. Juni blev en Festdag for Menigheden i Haderslev. Af forskellige Grunde var Kristi Legems Festen blevet udsat til nævnte Dag. I den festligt smykkede Kirke, som var fyldt til sidste Plads af Katholikker fra Haderslev og hele Sønderjylland samt fra Kolding, celebrerede Pastor Wolff Højmessen. Efter Messen skulde Processionen finde Sted, men da Regnen paa dette Tidspunkt styrtede ned, blev man enig om at vente en Times Tid. Omsider blev det Tørvejr, og Menigheden tog Opstilling udenfor Kirken. Det var en anseelig Procession, som under Klokkeringning og til Orkesterledsagelse drog gennem Haderslevs Gader: Krucifikset flankeret af 2 Ministranter med tændte Lygter efterfulgt af Skolebørnene, Sct. Ansgars Orkester, hvidklædte Smaapiger med hvidt Slør og med Kurve som bugnede af Blomster og Løv, som blev strøet paa Vejen. Under den prægtige Baldakin bar Mgr. Olrik det allerhelligste Sakramente omgivet af 8 Herre med brændende Lygter. Menigheden var mødt i stort Tal. Gennem hele Byen, gennem Hovedgaden, forbi Domkirken m. m. drog vor Frelser i dette højtidelige Optog og velsignede Folket. Da Processionen efter 1¹/₂ Times Forløb vendte tilbage til Kirken, prædikede Mgr. Olrik og meddelte Velsignelsen med Monstransen. Den smukke Fest sluttede med, at alle staaende sang Te Deum. — *Henricus.*

Norge. Sigrid Undset har modtaget den pavelige Orden »Pro Ecclesia et Pontifice«.

Tyskland. Ogsaa Berlins Gader ser hvert Aar ikke blot en, men en hel Række Sakramentsprocessioner ved de forskellige katolske Kirker. Fra Berlins

Hovedkirke, St. Hedvigs Basilika, drog en stor Procession ud paa Kaiser-Franz-Joseph-Platz. Efter Sakramentet fulgte de tyske Rigsministre Stegerwald, Wirth, Guerard og Schätzel samt en Mængde Rigsdagsmænd.

Meksiko. Ærkebiskop Ruiz y Flores, der skulde forhandle med Præsident Portez Gil, var i Forvejen blevet udnævnt til Pavelig Delegat. Den 21. Juni meddelte Præsidenten, at der var afsluttet en Overenskomst. Om dennes nærmere Indhold foreligger endnu intet; kun siges det, at Regeringen ikke vil undertrykke Kirken eller blande sig i dens særlige Anliggender. Naar Pavens Godkendelse af Overenskomsten foreligger, vil den offentlige Gudstjeneste atter tage sin Begyndelse. 100 Kvinder, der paa Grund af Overtrædelse af Statens Religionslove er forvist til Øerne Las Tres Marias, vil blive sat i Frihed.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 5. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Josefs Kirke: Sakramentet er udstillet hele Dagen fra Kl. 10; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

A.C. Torsdag d. 4. Juli 1929 Kl. 8¹/₄. Sommeraftensammenkomst i »Kahytten« Petersens Familiehave, Pilcallé 18. A. C. serverer The paa Maskine. Administratores.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn holder ikke Møde i Juli Maaned.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

Arbejdsdreng ved Metal,
2 unge Piger (20 Aars Alder),
1 ung Pige (15—17 Aar) til let
Husgerning.

Da der foreligger mange *Ansøgninger* om Plads ved Husgerning, som Husbestyrerinder, Kontorfolk, Chauffører, Bude, samt ved hvadsomhelst o. s. v., bedes alle katholske Arbejdsgivere om at benytte K. A. B. ved Antagelse af Arbejdskraft.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sognepræsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

Kirkelig Kalender.

30. Juni 6. Søndag eft. Pintse. Petrus og Paulus.	7. Juli 7. Søndag eft. Pintse.
1. Juli. M. Jesu dyrebare Blod.	8. — M. Elisabeth af Por- tugal, Enke.
2. — Ti. Marias Besø- gelse.	9. — Ti. Ferialdag.
3. — O. Leo II, Pave og Be- kender.	10. — O. Syv hellige Brødre, Martyrer.
4. — To. Oktavdag.	11. — To. Pius I, Pave og Martyr.
5. — F. Antonius Maria Zac- caria, Bekender.	12. — F. Johannes Gualber- tus, Abbed.
6. — L. Oktav af Petrus og Paulus.	13. — L. Anacletus, Pave og Martyr.

Ugens Messebønner.

30. Juni. Petrus og Paulus (N.-M. 972, G.-M. 792). Ihukommelse af 6. Søndag efter Pintse (N.-M. 673, G.-M. 508). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 675, G.-M. 510).
1. Juli. Jesu dyrebare Blod (N.-M. 978, G.-M. 227). Ihukommelse af Johannes's Oktav (N.-M. 957, G.-M. 783).
2. Juli. Marias Besøgelse (N.-M. 980, G.-M. 799). Ihukommelse af Processus og Martinian (N.-M. 982, G.-M. 801).
3. Juli. Leo II (N.-M. 983, G.-M. 790). Ihukommelse af Peter og Pauls Oktav (N.-M. 972, G.-M. 792). 3. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
4. Juli. Oktavdag (N.-M. 983, G.-M. 805). 2. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
5. Juli. Antonius Maria Zaccaria (N.-M. 984, G.-M. 806). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 972, G.-M. 792).
6. Juli. Oktav af Petrus og Paulus (N.-M. 988, G.-M. 809).

Sakramentskirken. I Juli og August bortfalder Aftenandagten om Søndagen; i Stedet for meddeles sakramental Velsignelse efter Højmessen.

Ligeledes bortfalder Tilbedelsen foran det udstillede Allershelligste paa den første Søndag i disse to Maaneder.

St. Knuds Kapel.

1. Juli—15. August holdes der paa S ø g n e d a g e n e kun Messe Fredag og Lørdag.

Søndagsgudstjenesten er som sædvanlig, dog holdes der i k k e tysk Gudstjeneste.

Retraiter i „Trørødhus“.

I Lighed med hvad der har fundet Sted de foregaaende Aar lader **Danske Kvinders Katolske Forbund** afholde 2 lukkede Retraiter. Den første for unge Piger begynder Mandag Aften d. 12. August og slutter Fredag Morgen d. 16. Aug. Den efterfølges for dem, der ønsker det, af nogle Dages Ferie. Den anden Retraite for Ældre begynder Onsdag d. 21. Aug. og slutter Søndag d. 25. Aug. Begge Retraiter prædikes af Hr. Pastor Fiedler. Opholdet betales med 2 Kr. pr Dag, og Tilmeldelse bedes indsendt snarest til Sekretariatet, Kastelsvej 19, Kbhvn. Ø.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

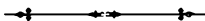
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 40 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 27.

Søndag den 7. Juli.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Lage Urne (fortsat). — Tre gamle Kirker. — Katholsk Fest i Hvidested. — Valfarten — Fællesrejsen til Stockholm. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Tyskland. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

25. Kirkens Kendetegn.

»Jeg tror paa den ene, hellige, katolske og apostoliske Kirke,« saaledes lyder Fædrenes Bekendelse paa Kirkemødet i Nikæa 325. Hvem kan kræve mere tydelige Kendetegn paa Jesu Christi Kirke end dem, som disse ærværdige Fædre, af hvilke mange bar klare Spor af Forfølgelsen for Troen paa deres Legeme, har udtalt? Og hvo har bedre end disse Mænd fra Kirkens Oldtid, hvor man saa fuldstændig endnu var gennemtrængt af Apostlenes Overlevering, forstaaet at give Kirken netop de Kendetegn, som saa rigtigt udtrykte Kirkens Væsen som Jesu Christi Kirke?

Jesu Christi Kirke er katolsk. Jeg kan huske den Tid for 25 Aar siden, da vi Præster paa Amager — nu har Tiderne forandret sig — ofte maatte høre Ordet: Katholik! Katholik! udslyngel mod os som Haan og Spot. Spidser man ikke endnu den Dag i Dag Øren, saa

ofte man hører om et Menneske, at han er Katholik? Mon disse Mennesker betænker, at baade den apostoliske og den nikænske Trosbekendelse kalder Jesu Christi Kirke katholsk? Skulde vi katholske Kristne ikke blot ikke skamme os over denne Betegnelse, men ansé det for en Ære at bære dette Navn, som er det ældste Kendetegn paa Jesu Christi Kirke?

Lad os nu høre nogle andre Vidnesbyrd fra Kirkens Oldtid om dette Kendetegn.

»Hvor Biskoppen er, dér er ogsaa Menigheden, ligesom ogsaa Jesus Christus er dér, hvor den katholske Kirke er.« (*Ignatius af Antiochia*, Brev til Smyrn. 8.)

»De faldne maa i Erkendelse af deres store Synd ikke høre op med at paakalde Herren, for at de ikke maa komme saa langt at forlade den katholske Kirke, som ene og alene er stiftet af Christus. De skal derimod hengive sig til Bodsgerninger, paakalde Herrens Barmhertighed og banke paa Kirkens Port, for at de igen maa finde Optagelse dér, hvor de har været før, og vende tilbage til Christus, som de har forladt.« (*Cyprian*, 65. Brev. 5.)

»Katholsk kaldes Kirken, fordi den er udbredt over hele Jorden fra dens ene Ende til den anden; fordi den allevegne og uafbrudt lærer alle Mennesker de nødvendige Dogmer (Trossandheder) baade om de synlige og usynlige, de himmelske og de jordiske Ting; fordi den fører hele Menneskeslægten, de lærde og de ulærde, dem, som hersker, og dem, som lyder, til den sande Gudsdyrkelse; fordi den læger allevegne og alle Slags Synder, som begaas med Legeme og Sjæl; og fordi den ejer alt det, som er Dyd — hvad enten Dyden bestaar i Ord eller Gerning —«. (*Kyrillus af Jerusal.* 18. Katech. 24.)

»Vi maa holde fast ved den kristne Religion og ved Fællesskabet med den Kirke, som er den katholske og kaldes for katholsk ikke blot af sine Børn, men ogsaa af alle Modstandere. Thi selv Hæretikerne — om de vil eller ej — taler, naar de taler med andre end deres egne om den katholske Kirke, ikke anderledes end om den katholske. Man vilde siet ikke kunne forstaa dem, dersom de ikke betegnede den med det Navn, som

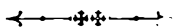
hele Verden bruger, den katholske Kirke.« (*Augustinus. Om den sande Religion 7.*)

»Da vi ser, at Guds Kirke, som man kalder den katholske, er udbredt over hele Jorden, kan vi ikke tvivle paa Opfyldelsen af den Profeti, som Herren i Evangeliet og Apostlene, ved hvem Kirken er bleven forkyndt allevegne, har stadfæstet. Allerede i Begyndelsen af det hellige Psalterium staar skrevet om Guds Søn (Ps. 2): »Herren siger til mig: Min Søn er du, i Dag har jeg født dig. Forlang af mig, og jeg vil give dig Folkeslagene som Arv og Jordens Grænser som Ejendom.« Og den Herre Jesus Christus siger, at hans Evangelium skal forkyndes blandt alle Nationer.« (*Augustinus, til Honoratus 2.*)

»Denne Stad, bygget paa Bjerget, er den katholske Kirke, som derfor med et græsk Ord kaldes den katholske, fordi den er udbredt over hele Jorden. Om den kan ingen være uvidende. Derfor kan den ifølge vor Herres Jesu Christi Ord ikke være skjult.« (*Augustinus, til Severinus 1.*)

»Vi maa i den katholske Kirke selv bære Omsorg for, at vi holder fast ved det, som tros allevegne, altid og af alle; thi det er i Sandhed og i Ordets egentlige Betydning katholsk, som allerede Navnets Betydning forklarer, som siger saa meget som allevegne.« (*Vincents af Lerin, Commonitorium 1.*)

Josef Resch.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529—29. April — 1929.

Af *Johan Johnsen.*

(Fortsat.)

Bispegaardens hovedbygning laa syd for domkirken, i øst til vest, opført af røde munkesten; den ældste del af det nuværende stiftsbibliotek med den smukke gotiske gavlmeneas at have hørt til bispegaarden og giver da et begreb om dennes udseende. Paa de andre tre sider var den store gaardsplads omgivet af en sidefløj mod øst, omtrent hvor

palæet nu staar, mod syd af en fløj med en udbygning, der hævede sig i et højt, spirprydet taarn, og mod vest laa bispeporten med sine kamttakkede gavle, der vel har mindet noget om klosterporten i Soer.

Lage Urne har muligt allerede boet i bispegaarden, da han var Niels Skaves official, og har i den tid været nøjere knyttet til denne biskop, hvem Poul Helgesen giver det vidnesbyrd, at han var en fremragende mand, ædel af byrd og af dyd, der intet lod tilbage at ønske i fromhed, skønt han mere skyldte kongens indflydelse end kapitlets valg, at han blev Oluf Mortensens efterfølger i 1485. De sidste Roskildebisper besteg jo sædet ved kongegunst, og det gjorde da for resten Absalon ogsaa i sin tid. Men det betød ingenlunde, at disse biskopper var slavisk afhængige af kronen. Niels Skave viste, at han havde ben i næsen og ikke taalte indgreb i kirkens rettigheder, idet han allerede aaret efter sin ophøjelse kom i strid med enkedronning Dorothea angaaende omfanget af bispestolens fjerding i Roskilde by og de deraf flydende rettigheder. Ligeledes havde han mod til at genoptage bispestolens krav paa København og holde ved med sejt udholdenhed. Man har kaldt ham en stædig og stridbar mand, men Poul Helgesen siger, at biskoppen foruden at have et ydre, der svarede til hans værdighed, besad et sind, der i høj grad prydedes ved barmhertighed og mildhed.

Foruden de juridiske hverv, Lage Urne havde som official, skulde han lede opkrævningen af bispetienden og andre afgifter, som grundejerne i Sjællands 29 herreder skulde svare. Her har været lejlighed til at drøfte forefaldne vanskelige tilfælde med biskoppen, der som en klog vejleder har forstaaet at opøve det praktiske greb paa tingene, som Lage Urne senere viste sig i besiddelse af.

Med endnu stærkere baand knyttedes han dog til bispegaarden under eftermanden. Lage Urne har sikkert været en levende og optaget tilhører, naar den vennesæle biskop Ravensberg drog minder frem fra domherretiden og fra sin færden ved hove som kongens kansler og som persona grata hos kong Hans. Naturligvis har biskoppen ogsaa fortalt sin kannik og kære slægtning om sin berømmelige sendefærd i kanslertiden til Jakob IV af Skotland

og Henrik VII af England, hvor han havde sin broder med, den riddersmand, der saa hurtigt fulgte ham i døden og ligger ved biskoppens side i domkirken. Der gik ry af den danske prælat, hvis kloge, besindige tale endog ved en kritisk lejlighed derovre i storbritannien skal have hindret et slag, som nok ellers var blevet blodigt. Og Ravensberg havde i det hele virket saa dygtigt for Danmarks sag, at endog hansestædernes sind kom i bevægelse. Da han saa drog hjem, var det med fuld honnør, idet den kongelige seglbevarer, biskoppen af Bath, 1. marts 1493, fik Henrik VII's ordre til at lade skatmesteren udbetale kansleren 100 Pund, doktoren, som ledsagede ham som raadgiver, 40 Pund, kanslerens broder 20 Pund og herolden 10 Pund.

Biskop Ravensberg var i sin velmagts dage en munter herre og har nok kunnet krydre sin fortælling med anekdoter, der fik latteren til at genlyde under hvælvingerne i bispegaardens stuer. — Men han havde en slem fejl: han levede over evne, og det vel nok, fordi han aabenbart aldeles ikke har forstaaet sig paa penge. Poul Helgesen, der dømmer ham haardt, maa dog tilføje, at han var gavmild overfor alle fattige og ulykkelige, og det er da en ros, der ret sømmer sig for en biskop.

Hvor nær Lage Urne stod hans hjerte, viste biskoppen, da han fra sit sygeleje paa Hjortholm pegede paa ham som sin eftermand.

Fra 1512 havde Lage Urne da sit eget hjem i den gamle, minderige bispegaard ved domkirkens fod. For de præstemænd som for alle, der tjente her, var han husfaderen.

Til husstanden hørte kansleren, der ledede bispestolens kancelli, hvor flere klerikere maa have haft arbejde nok; thi herfra udgik talrige skrivelser dels vedrørende styrelsen af bispedømmets indre anliggender og dets forhold til ærkesædet og Romas kurie, dels vedrørende bispestolens udstrakte jordegods, der alene talte 21 store hovedgaarde som Dragsholm og Gjorslev.

Kanniken mester Laurits Olsen var Lage Urnes sidste kansler. Han havde først været official og delte sin biskops historiske interesse, hvilket ses af hans eksemplar af »Wandalia«, der ved skæbnens lune er havnet i universitetsbiblioteket

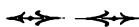
i Oslo. Med stor grundighed har han ikke alene føjet talrige noter til i marginen, men ogsaa udarbejdet et register over de steder, der behandler Danmarks historie. Det synes, som om han stadig har haft denne bog af Lage Urnes elskede lærer ved haanden; thi det er her, han har forevigtet sin biskops vers. De smaa bemærkninger, som ledsager disse, vidner om kanslerens følsomme sind og giver oplysninger om digtenes tilblivelse; saaledes fortæller han, at Andreasdigtet »gav« biskoppen »fra sig« i 1528 — for at bruge professor Daaes gengivelse af kanslerens »edita«.

Det er vist nærmest, for at Poul Helgesen kan faa lejlighed til i al almindelighed at overøse officialerne med giftigheder, at Laurits Olsen faar læst og paaskrevet i Skibykrøniken. — Laurits Olsen var hofmand, hvad der sømmede sig for hans stilling i biskoppens hus. Mon det ikke nærmest har været dette væsen, der har irriteret Poul Helgesen, hvem hofmandsnoder var en gru. Dog imponeredes Skibykrønিকens forfatter af den egenskab, han kalder Laurits Olsens storslaæde foragt for penge. Skønt kanslerstillingen bød ham et rigeligt levebrød — to gange i aarenes løb forlenede Lage Urne ham saaledes med Gjorslev — saa endte han dog sine dage som en forgældet mand, og han blev dog i sit embede til sin død i 1532. Han var i højeste grad rundhaandet mod alle, idet han mente, at det var saligere at give end at tage. Poul Helgesen slutter sin karakteristik med at sige: Hvis han derimod havde besiddet lige saa stor skønsomhed som følsomhed, saa havde han været værdig til at beklæde de højeste stillinger. Efter Skibykrøniken har han altsaa manglet evnen til at se sig folk an; dog vist nærmest kun, naar det gjaldt hans egen pengepung; thi helt ueffen har han dog næppe været, siden Lage Urne beholdt ham i det indflydelsesrige embede og testamenterede ham 1 sølvstob og 2 ungerske gylden, og Joachim Rønnoy tog ham i arv. I alle tilfælde er det da velgørende at træffe en mand, som ikke misbrugte sin store indflydelse til egen fordel. —

Det er næppe muligt at faa rede paa antallet af embedsmænd, som til en given tid har været knyttet til hispens husstand, selv om Lage Urnes testamente vel kan

give nogen vejledning for hans tid. 1467, 1487 og 1512 nævnes kammermesteren (camerarius); den sidstnævnte var sandsynligvis tillige alterpræst ved domkirken og saaledes en præsteviet mand. Men 1350 havde Roskildebispens et større antal camerarii; det maa imidlertid have været kammersvende i lighed med Linköpingbispens Hans Brasks camerarius, som redte bispens seng, gjorde ild paa og holdt sin herres klæder i orden. Og Lage Urne testamenterede »Cammerdrengenn« 10 mark. — I 1501 omtales Roskildebispens fadeburspræst, der kvitterede for indbetaling »in camera curie episcopalis Roskildensis« — og i testamentet fik »her Hemming i fadebur« 1 rhinsk gylden. Bispens fadebur var dog vist blot et andet navn, man gav kontoret for ind- og udbetalinger, saa kammermester og fadeburspræst var to navne for eet og samme embede. — Tølløse og Svenstrup var bispestolens fadeburslen, hvis indtægter gik i bispens kasse, medens lensmanden paa disse to herregaarde var paa fast løn.

(Fortsættes.)

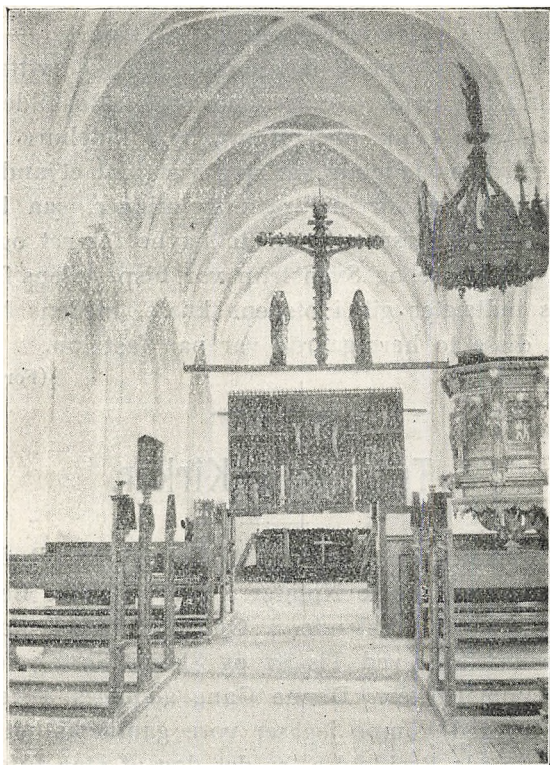
Tre gamle Kirker.

Et Feriebesøg hos min Ven Andenlæreren i Ruds Vedby minder mig om nogle Notater fra et tidligere Besøg der. Vi var dengang cyklende i Omegnen baade for at se den skønne Natur ved Tis-Sø og Skarrit-Sø og for at se et Par gamle Kirker. Denne Gang gentages Turen. Om end det er med Vemod jeg ser vore gamle katholske Kirker i fremmeds Besiddelse, er det dog af stor Interesse at se de gamle, ærværdige Gudshuse og de Rariteter, de gemmer.

Sæby Kirke er idyllisk beliggende ved Tis-Sø. Kommer man ind i den, ser man straks, at det er en gammel katholsk Kirke med mange smukke Kalkmalerier i en vidunderlig blød Farve, saa de ser ud, som om de var af Fløjl. Alterbordet er genopbygget i de senere Aar, men paa Væggen hænger noget, som interesserer mig. Det er et Røgelseskar fra det 12. eller 13. Aarhundrede. Kirken er antagelig opført i det 12. Aarhundrede. I et Sidekapel

er anbragt en trefløjet Altertavle fra ca. 1520, som jeg gætter er den gamle Højaltertavle. Den er anbragt der for ikke at tage Synet fra Kalkmalerierne. Esbern Snare (død 1204), der har ejet den nærliggende Sæbygaard, har antagelig bekostet Kalkmalerierne.

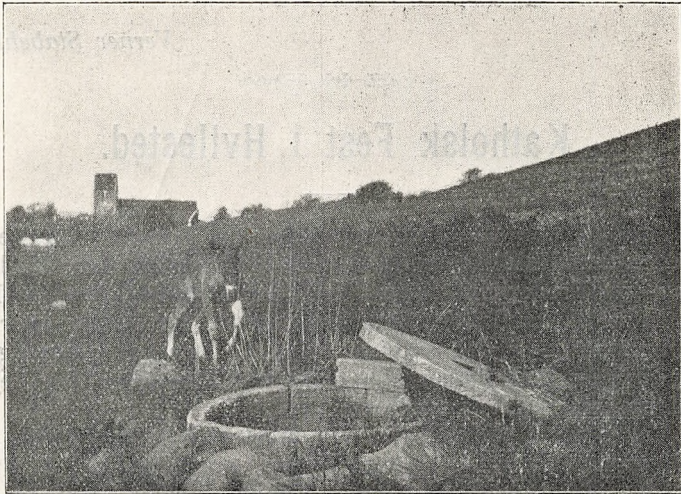
St. Søren's Kirke i Holmstrup er en stor, treskibet Kirke.

St. Søren's Kirke i Holmstrup.

Stedet har været Valfartssted, idet der fandtes en Kilde, St. Søren's Kilde, nu en Brønd med Cementlaag over, som i Aarhundreder har været søgt som helbredende. Der findes ogsaa ved Ry (Himmelbjerget) en St. Søren's Kilde, som sættes i Forbindelse med den samme hellige Mand (St. Severin, Biskop). Holbæk Amts Aarvog beretter: »1843 var der meget godt Vand i Kilden, men ingen besøgte den, da Sagnet fortæller, at Kilden mistede sin

Helbredskraft, da en Mand vaskede sin Hests daarlige Øje i Kilden«. Hertil føjer Kirkekonen: »Medens Brøndene under Tørken i 1921 udtørrede, kunde St. Søren's Kilde forsyne Beboerne med Vand«. I Kirken findes en trefløjet gothisk Altertavle, en Gudsmoderstatue og i et »Alterskab« (?) et par Statuer af Johannes Døberen og en Bisp, som maaske er St. Søren. Bag Alteret er en gammel Skriftestol. I Koret staar paa Latin: »Til Ære for Beken-deren St. Søren, som paa dette Sted efter Guds Befaling

St. Søren's Kilde i Holmstrup.

ilede de dødelige til Hjælp med guddommelige Mirakler, er Koret bygget.« Der findes i Kirken en Knogle, som skulde være en Relikvie — men antagelig er at et Svin! Det er derfor ikke egentlig med Andagt, man ser det. Den virkelige Relikvie har haft sin Plads i Højaltret, men siges for mange Aar siden at være bortstjaalen og ombyttet. Den fik dog i sin Tid Peder Palladius til at skælde ud paa »døde Søffren i Holmstrup« tilligemed en Del andre Hel- ligdomme, hvortil Folket i den katholske Tid valfartede.

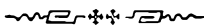
Endelig ser jeg Ruds Vedby Kirke, som ligeledes har en trefløjet Altertavle. Desuden findes et Par Statuer, fore- stillende Maria og Johannes. Jeg mindes »Glentholm«, da jeg uden for Ruds Vedby ser et Egetræs Kors, rejst hvor

en ung Pige engang blev myrdet. Hvis ikke Korset fornyes, naar det er forfaldent, kommer Ulykken over Vedbygaard. Der skal da ogsaa engang, da det var itu, have været stort Spøgeri, indtil det blev erstattet.

Jeg maa ved disse Kirkebesøg stadig tænke paa den jyske Digterpræsts Ord:

Dansk og katholsk er som Hægte og Malle,
spørg vore Skjalde, hver eneste en.
Trindt vore Domkirker raaber jo alle:
vi er katholske hver eneste Sten.

Verner Stabehl.

Katholsk Fest i Hvilested.

Søndag den 23. Juni samledes Katholikker fra Vejle, Fredericia, Kolding og Horsens i Hvilested Kro mellem Vejle og Fredericia til en Fest, der er tænkt som en Begyndelse til en Række Sammenkomster for Medlemmer af Menighederne i det sydlige Jylland. Der var omkring et Par Hundrede Deltagere, hvoriblandt Præsterne fra Vejle, Kolding og Horsens førte an.

Vejret viste sig ikke fra sin mest elskværdige Side. Da Deltagerne kørte op foran Kroen omkring Kl. 3, drev kraftige Regnbyger hen over Egnen, pisket frem af en stærk Vestenvind. Men i Kroens store og hyggelige Sal var der pyntet festligt med Grønt og Flag, Dannebrog og Paveflag mellem hinanden.

Snart samledes man om Kaffebordene. Sognepræsten fra Vejle, Pastor Op de Coul, bød Velkommen, og efter Sangen, »I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme,« traadte Mødets første Taler, Kriminalbetjent Kallan, op paa Talerstolen. Det var ham, der i sin Tid i Vejle udkastede Tanken om disse Sammenkomster. Nu talte han om vort skønne Flag som et synligt Tegn paa, at vi danske Katholikker har dybe Rødder i Danmarks Fortid. Flaget minder os om, at vore Fædre havde den samme Tro som vi. Næste Taler var Købmand Walther, Horsens, der talte om den Betydning, det har for os som Katholikker at samles og derigennem opildnes for vor Tro. Han ønskede, at som der om Aftenen vilde blive tændt St. Hansblus paa Højene, skulde dette Møde tænde Ild i vore Sjæle.

Derefter talte Pastor Ballin, Vejle, om de katholske

Hjem, idet han skildrede sin Far, Mogens Ballin, og det Hjem, han havde skabt for sine Børn, som hang anske ofrede sig for efter sin Hustrus tidlige Død. Med Rette saa Pastoren Idealet i det Hjem, han selv havde haft, og Forsamlingen fulgte med spændt Opmærksomhed hans Skildring af den baade alvorlige og fornøjelige Maade, hvorpaa Mogens Ballin havde ledet sine Børns Opdragelse.

Monsignoren Olrik var næste Taler. Han var kommet lige fra Haderslev, hvor han havde deltaget i Kristi Legemsfest Processionen, der bagefter af ile til Festen i Hvilested, hvor hans Tilsynekomst vakte Jubel. Gennem en Beskrivelse af Processionen, der trods Regnvejret havde været vellykket, opflammede han til en frejdig Bekendelse af vor katholske Tro ogsaa ved at gennemføre en Procession, selv om den skulde foregaa i øsende Regnvejr. Monsignoren havde i sin Tid i Wien overværet en Procession, der i henved 5 Timer havde gaaet gennem Gaderne i øsende Regnvejr. Under saadanne Forhold var en Procession allersmukkeste, fordi den langt bedre end under gode Vejrforhold viste Villie til bekende Christus. Man skulde heller ikke undse sig overfor Tilskuerne. Om de ikke kunde taale Synet, kunde de jo løbe deres Vej.

Alle Talerne lønnes med bragende Bifald.

Ind imellem Talerne sang Sangforeningen fra Vejle smukt og under stærkt Bifald.

Efter Kaffebordet gik man ud i Haven, hvor Legen snart var i fuld Gang. Men det varede ikke længe, før Regnbyggerne tvang Deltagerne til at søge under Tag, og der fortsattes saa indendørs, hvor Dansen en Times Tid gik livligt, snart til Klavermusik og snart til Harmonika.

Efter at Madkurvene var tømt, sang Vejle-Sangerne igen nogle Sange, der holdtes Taler for Arrangørerne af Festen, for de tilstedeværende Præster, for Sangerne og for Ordensfolkene. Leveraabene kunde sikkert høres viden om.

Saa sluttedes der af med »Fast slal min Daabspagt evigt staa«, og saa skiltes man, en stor og god Dag rigere.

Under Mødet afsendtes følgende Telegram til Biskoppen:

»Ca. 200 Medlemmer fra de katholske Menigheder i Vejle, Horsens, Fredericia og Kolding samlede til katholsk Fest i Hvilested ved Børkop tillader sig at sende vor underdanigste Hilsen.

Kallan. Melchior. Walther.«

K. V. P.

Valfarten.

Det var den tiende Gang, Valfarten gik fra Ringsted ud til Kapelruinen ved Haraldsted, og det var langt den største, der endnu har været, takket være den Interesse, som flere af vore Præster viser den, og maaske især takket være vor Biskops Nærværelse.

Som det efterhaanden er blevet Tradition, var Vejret truende, og Deltagerne undgik heller ikke dygtige Regnbyger. Men som Bods vandring bliver Valfarten derved yderligere skærpet, det skovturagtige kommer absolut i anden Række.

Deltagerne samledes i Ringsted i St. Knuds Kapel Kl. 9, hvor Hs. Højærværdighed læste Prælatmesse for saa mange, som Kapellet kunde rumme. Helt ud paa Gaden stod vi, og hver Tomme Plads inde var optaget. Solen skinnede, alt lovede rigtig godt, og da vi efter Messen samledes i Søstrenes Have og Stuer til Morgenkaffen, var Stemningen udmærket. Der saas mange ny Deltagere, derimod begynder det at tynde ud i Rækkerne af de gamle, som har været med fra Begyndelsen, skønt nogle af dem stadig møder. Lidt over ti samledes vi atter i Kapellet. Foruden Biskoppen, som havde lovet at følge os ud af Byen, var der følgende Præster til Stede: Pastor v. d. Kettenburg fra St. Ansgar, Pastor Harms fra Næstved, Pater Rektor Wolfisberg og Pastor Nösen fra Jesu Hjerter Kirke, Pastor Wevers fra Roskilde og begge Præsterne fra Ringsted samt deres Provincialforstander. Pastor Benzon fra Sakramentskirken ledede Valfarten.

Uheldigvis var vor ellers trofaste Leder, Pastor Jensen fra Rosenkranskirken, syg og kunde ikke deltage, som han plejer, men da vi nu havde saa mange Præster, og flere af dem før havde været med, overtog de alle de forskellige Hverv paa bedste Maade. Det var naturligvis ikke let at bede for, saa det kunde høres, baade paa Grund af den ret stærke Blæst, men navnlig paa Grund af den meget lange Række, vi nu var vokset op til. Da vi gik ind paa Kapellets Grund, talte Spejderne over 220 Deltagere.

Da vi nærmede os Haraldsted By, begyndte en voldsom Byge at skylle ned over os, den blev ved under hele Messen, som læstes af Pastor Maribo fra Roskilde, men uden at blive skræmt af Regnen holdt alle ud, og først efter Messen søgte man Tilflugt i de to Huse i Skovkanten, hvor der blev gjort alt fra Beboernes Side for at opvarme og tørre de vaade Skarer.

Mens vi gik forbi Gaarden ved Ruinen, blev hele Flok-

ken filmet af Biskoppen, som agter at benytte Filmen, naar han i Udlandet taler om de katholske Forhold herhjemme — saa kan man i det katholske Udland se, at vi ogsaa gør vort bedste for at tage Traaden op, hvor den brast for 400 Aar siden.

Der blev et fornøjeligt Hvil i Skoven, Tøjet tørrede, Solen kom frem, og da vi samledes paany i Ruinen Kl. henad 4, var Humøret godt nok og Vejret forholdsvis godt.

Efter den sædvanlige Bøn for Nordens Genforening i den rette Tro begyndte Tilbageturen, det blæste nu stærkt, men heldigvis fik vi snart Vinden paa Ryggen, Tøjet tørrede, skønt der af og til faldt et Par Smaabyger, men vi naaede da til Ringsted uden at være blevet rigtig vaade.

Den sædvanlige festlige Afslutning med Te Deum og sakramental Velsignelse fandt Sted i Kapellet, og atter fyldtes Søstrenes Stuer med sultne og trætte Gæster, som fik den bedste Modtagelse. Uden Søstrenes Gæstfrihed og kærlige Omsorg vilde det være umuligt for os at holde denne Valfart, det er kun rimeligt at takke dem for al deres Godhed.

En Tak skal der i det hele taget rettes først og fremmest til dem af vore Præster, som saa udholdende tog Del og bad for og ledede Valfarten paa den bedste Maade. Ogsaa en Tak til alle Deltagerne, som trodsede Vejr og lange Veje for at hyldte Hertug Knud og fortsætte Valfarterne, og saa haaber vi næste Aar at mødes under bedre Forhold, endnu mange flere end denne Gang.

Fællesrejsen til Stockholm.

Den 16. — 20. August.

Selv om Rejsen til Stockholm i Anledning af Sct. Ansgars Jubilæet særligt er beregnet paa Katholikker, er der ikke noget i Vejen, for at katholske Deltagere tager ikke-katholsk Familie eller Bekendte med.

Det kan let tænkes, at man tager op til Stockholm i Anledning af Festen, men dernæst agter at blive nogen Tid i Sverige. Maaske er man kun i Stand til at deltage i Fællesrejsen paa Tilbagevejen. I disse Tilfælde bør man alligevel henvende sig til Komitéen for Ansgar Valfarten til Sverige, som sandsynligvis vil kunne skaffe Lempelser i Prisen, hvis Tilslutningen bliver stor nok.

For Deltagerne i Fællesrejsen, som den er planlagt, vil alle nødvendige Udgifter kun beløbe sig til 75 Kr. Man indmelder sig hos *Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, Ø.*

Samtidig med Indmeldelsen indbetales de første 10 Kr. paa Post Giro Konto 23494 (Komitéen for Ansgar Valfarten til Sverige.)

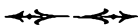
Det foretrækkes, at Indbetalingen af alle Beløbene foregaar paa denne Maade. Det er det letteste for Modtageren, som det forøvrigt ogsaa er det billigste for Afsenderen. (Det koster kun 10 Øre.)

Paa ethvert Posthus kan Indbetaling paa Post Giro Konto finde Sted. Man forlanger et Indbetalingskort, som i udfyldt Stand indleveres samtidig med Beløbet.

Det fulde Beløb skal være indbetalt inden den 3. August, ellers har man ingen Ret til at deltage.

Alle Oplysninger faas hos Komitéens Medlemmer:

Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, N, Telefon Nora 239 x; Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, Ø, Telefon Øbro 3156 y; Redaktionssektetær Frederik Opffer, Købmagergade 57, K, Telefon Byen 7936.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Tyskland. Vi har modtaget en Indbydelse til de tyske Katholikkers Generalforsamling med Bøn om at lade Indbydelsen gaa videre til vore Læsere. Den holdes i Freiburg i Br. 28. Aug.—1. Sept. Formand for Lokalkomitéen er Freiburgs kendte Mand, Forlagsboghandler Dr. Hermann Herder. Generalforsamlingens Hovedemne er »Den kristne Familie«.

Rom. I Rom har der været afholdt en international Bibliothekar kongres, og naturligvis vilde Paven, der selv har tilbragt 30 Aar af sit Liv i Bibliothekerne, modtage sine gamle Kolleger. I den Anledning mødte ca. 1000 Bibliothekarer i det vatikanske Bibliotheks Sala Sistina. Paven var ledsaget af Kardinal Ehrle, hans Forgænger som Overbibliothekar i Vatikanet. Mange af de tilstedeværende kendte Paven personlig fra gamle Dage. »Det er mine kære gamle Venner,« udtalte han. Fra Tronen holdt Paven en hjertelig Tale, hvori han mindede om, at et Selskab af Bibliothekarer havde været de første til at lykønske ham ved hans Tronbestigelse. Det havde glædet ham meget, thi han følte sig inderligt knyttet til alle Bogvenner. Videre talte Paven om Vatikanets Bibliothek, alle Bibliothekers Moder, der nu var blevet nyordnet og helt moderne indrettet.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ¹ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk ..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Nøddebo.....		» 10	
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» -
Rønne (Østergade 59).....	»	» 10	» -
Slikeborg (Vestergade).....	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned		Kl. 9 ¹ / ₂	
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Sønderborg.....	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 3

Hvem vil give de første 1000 Kroner

til Hjælp til gratis Udbredelse af katolsk Literatur? Vi kan da faa trykt og udbragt 5000 Expl. af en af vore bedste Bøger til Imødegaaelse af Vantroen over for Kristendommen. Indsamlingen har det apostoliske Vikariats Tilladelse, og dens Nr. og Adresse er Post Giro 21574 Katholsk Literatur, Skindergade 32. København K. Hvem vil?

Unio afholder Sommersammenkomst Tirsdag den 9. Juli Kl. 8 i Pilcalleen 16. Billetter faas hos Bestyrelsen.

St. Josefs Gilde.

Alm. Møde Mandag den 8. Juli Kl. 20 Bredgade 67.

P. B. V.

Rud. M. Krogh
Sekretær.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 7. Juli Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Kirkelig Kalender.

7. Juli 7. Søndag eft. Pintse.	14. Juli 8. Søndag eft. Pintse.
8. — M. Elisabeth af Portugal, Enke.	15. — M. Henrik, Bekender.
9. — Ti. Ferialdag.	16. — Ti. Vor Frue af Karmel.
10. — O. Syv hellige Brødre, Martyrer.	17. — O. Alexius, Bekender.
11. — To. Pius I, Pave og Martyr.	18. — To. Kamillus af Lellis, Bekender.
12. — F. Johannes Gualbertus, Abbed.	19. — F. Vincents af Paul, Bekender.
13. — L. Anacletus, Pave og Martyr.	20. — L. Hieronymus Æmiliani, Bekender.

Ugens Messebønner.

7. Juli. 7. Søndag efter Pintse (N.-M. 677, G.-M. 512). Ihukommelse af Cyrillus og Methodius (N.-M. 991, G.-M. 812).
8. Juli. Elisabeth af Portugal. Messe for en Enke (N.-M. [73], G.-M. [73]). Særlig Oration (N.-M. 992, G.-M. 813). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
9. Juli. Ferialdag. Samme Messe som 7. Juli. 2. som den foregaaende Dag. 3. for de afdøde (N.-M. 1140, G.-M. [113]). 4. efter frit Valg.
10. Juli. Syv Brødre (N.-M. 993, G.-M. 815). 2. og 3. som 8. Juli.
11. Juli. Pius I. Messe for en Martyr (N.-M. [4], G.-M. [5]). 2. og 3. som 8. Juli.
12. Juli. Johannes Gualbertus. Messe for en Abbed (N.-M. [53], G.-M. [53]). Særligt Evangelium (N.-M. 994, G.-M. 816). Ihukommelse af Nabor og Felix (N.-M. 995, G.-M. 817).
13. Juli. Anacletus. Messe for en Martyr (N.-M. [8], G.-M. [9]). Særligt Evangelium (N.-M. [6], G.-M. [7]). 2. og 3. som 8. Juli.

Til Prinsesse Margrethes Feriehem

har jeg med Tak modtaget: M. Schj. 10 Kr. — J. M. 5 Kr. —
— Bidrag modtages stadig af Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8.
Kbhvn. V. Girokonto Nr. 20 948.

Vær venlig at sende os et lille Bidrag

pr. Postkonto 21574. Katholsk Literatur, København K. Vi har
kun Kr. 3,65 i Kassen.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

- 2 unge Piger i Huset.
15—17 aarig Pige til let Husger-
ning.
Enepige.

Plads søges:

Eldre Svagstrømsmontør, Bud,
Lagerarbejder, 2 Chauffører,
Manufakturkommis, Kontorlær-
ling, Maskinarbejder, Kontor-
mand, Kontordame, Vaskekone,
Husgerning.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sogne-
præsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 28.

Søndag den 14. Juli.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd (sluttet). — Johannes et Paulus. — Lage Urne (fortsat). — Katholikkerne paa Den Internationale Arbejds-konference. — Hospitalsindvielse i Kolding. — Sct. Ansgars Festlig-hederne i Sverige. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Næstved. Kolding. Haderslev. Malmø. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

26. *Kirkens Kendetegn.* (Sluttet).

»Jeg tror paa den ene, hellige, katolske og apostoliske Kirke,« saaledes bekender vor Kirke nu alt i over 1600 Aar.

I Dag vil vi se paa det sidste Kendetegn, som Fædrene paa Kirkemødet i Nikæa (325) tillægger Jesu Christi Kirke: jeg tror paa den apostoliske Kirke. Derom nogle Vidnesbyrd fra Oldkirkens Fædre:

»Vi maa høre Kirkens Forstandere, som er Apostle-nes Efterfølgere, som med Bispeembedet efter Fædrenes Vilje har modtaget Sandhedens fulde Naadegave; men alle dem, som ikke er i Rækkefølgen fra den ældste Tid, maa vi holde for mistænkelige, enten for Kættere og Vranglærere eller for hovmodige og indbildske Skismatikere eller endelig for Hyklere, som for Gevinstens eller forsænelig Æres Skyld gør saadant. Men alle disse er faldet fra Sandheden.« (*Irenæus*, imod Hæresier IV. 26.)

»Maatte Vranglærerne endelig lade være med at haane den hellige Jomfru, Christi kyske Brud, det er vor Moder Kirken, hvis Børn har modtaget Troen af deres Fædre, de hellige Apostle, for at bevare den, men tillige ogsaa for at overgive den og forkynde den for deres Børn... Men I, som ejer den rette Tro, maa ikke blive trætte af at bevare den katholske Kirkes hellige Tro, saaledes som Herrens hellige og eneste Jomfru (Kirken) har faaet den overleveret af Herrens hellige Apostle.«
(*Epiphanius*, Ankeren 118.)

»Hvorfor kommer du først efter 400 Aar, som om vi før ikke havde kendt noget? Uden din Lære har Verden været kristen indtil den Dag i Dag. Jeg vil sige dig kort og godt min Mening: vi maa forblive i den Kirke, som er grundlagt af Apostlene, og som eksisterer indtil den Dag i Dag. Men naar du hører om Kristne, som kalder sig med et andet Navn, som Marcioniter, Valentinere eller Montanensere, saa skal du vide, at det ikke er Christi Kirke. Thi alene af den Kendsgerning, at de først er opstaaet paa et senere Tidspunkt, bevidner de, at de ikke hører til hin Kirke, som er grundlagt af Apostlene. De maa ikke smigre sig med at kunne bevise deres Lære af den hellige Skrift, thi ogsaa Djævelen har bevist af Skriften, thi det kommer slet ikke an paa at læse Skriften, men paa at forstaa den rigtigt.«
(*Hieronymus*, til Pammachius.)

Hieronymus bruger kraftige Ord, Ord, som skulde læses flere Gange, Ord, som indeholder Sandheder, som ganske vist ikke behager dem, som staar udenfor vor Kirke — den apostoliske Kirke.

»Alle de, som indtil nu har troet paa Christus, har uden Tvivl troet ved Apostlenes Ord, og det vil de ogsaa i Fremtiden gøre, indtil han kommer igen; thi til Apostlene har han sagt: »ogsaa I vil aflægge Vidnesbyrd om mig, fordi I fra Begyndelsen af har været hos mig«, og gennem dem blev Evangeliet forkyndt, inden det blev nedskrevet, og i Sandhed, enhver, der tror paa Christus, tror ogsaa paa det Evangelium, som er forkyndt af Apostlene. De, som dengang har været hos ham, har forkyndt, hvad de har hørt af ham; og saaledes er deres Ord naaet

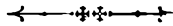
til os, hvorsomhelst hans Kirke eksisterer, og det vil naa til vore Efterkommere, til alle dem, som vil tro paa ham.« (Augustinus, Joh. Evang. 109, 1.)

»Vi kan ikke tvivle om, at enhver kristelig Sandhed har sit Udspring i den guddommelige Undervisning, og at alt, hvad Kirken ejer som from Skik, er fremgaaet af den apostoliske Overlevering og den Helligaands Lære. Han leder endnu den Dag i Dag de troende ved sin Oplysning, saa at alle underkaster sig den og lever efter den.« (Leo d. St., 78. Tale.)

Irenæus, Augustinus, Tertullian giver os Fortegnelsen over alle Roms Biskopper, der havde været indtil deres Tid. »Lad dem paavise deres Kirkesamfunds Oprindelse,« siger Tertullian. »Lad dem vise os Rækkefølgen af deres Biskopper, at det kan blive klart for alle, om den Biskop, de stammer fra, har faaet eller ikke har faaet sin Indvielse af en Herrens Apostel eller af en apostolisk Mand, der stod i Fællessamfund med Apostlene.« (Tertullian, lib. de præscript. 32.)

Hvor lyder da Bekendelsen af en meget anset kirkelig Mand (Dr. theol. Alfr. Jørgensen) beskæmmende for alle dem, som staar udenfor vor Kirke: Vor Bispekæde er brudt! Vi har ikke vor Stamtavle med Apostlene i Orden!

Josef Resch.

Johannes et Paulus.

26. Juni.

Rom er trofast. I det fjerde Aarhundrede led Johannes og Paulus, to Brødre, der var Officerer i Kejser Julian den Frafaldnes Livvagt, Martyrdøden i deres eget Hus paa Monte Celio, og i Dag har vi fejret Mindet derom i deres Kirke.

Under Kirken blev for 40 Aar siden Martyrernes Hus genfundet fuldstændig bevaret, idet man havde fyldt Rummene med Jord og bygget den nuværende Kirke ovenpaa. Her i disse Rum var det, at Kejser Julians Bøddel henttede dem og skjulte deres Lig, for at Udaaden ikke skulde blive bekendt.

Paa deres Festdag staar talrige Altre hernede smykkede med Blomster og Lys, og hist og her i Murhjørnerne er

store Palmegrene lænede for at minde os om, at vi er i Martyrernes Hus. I Bunden af den Skakt, hvori Bødlen skjulte deres Lig, er strøet røde Blomster. De talrige Kamre og Sale, hvoraf flere er smykkede med Fresker, forbindes af Gange og Trapper. Overalt er Lys og en Duft af Sod fra Lysene blandet med Vellugt fra Blomsterne og den fugtige Em fra Jorden. En Gravstilhed hersker, skønt Passionistbrødrenes Kor synger Vespersang i den fyldte Kirke ovenover. Ikke en Lyd trænger herved, og man hører kun Skridtene af de tavse andægtige, der gaar omkring og betragter alt.

Oppe i Kirken betegner en indhegnet Sten Skakten, hvori Martyrligene gemtes. Denne Sten er i Dag dækket af og omgivet med et Blomstermosaik, hvis Mage vi Nordboer aldrig faar at se hjemme.

Over selve Stenen Christi Monogram paa rød Bund og uden om i et bredt Tæppe Ornamenten i de kunstfærdigste Slyngninger og Afskygninger — Pavens Vaaben — Kardinaltitulærens Vaaben — Passionistordenens Kendemærke og endelig en à la grecque Bort og Indskriften: Locus martyrii SS. Johannis et Pauli — in ædibus propriis — altsammen udført med Blomster paa Mosbund. Det hele er saa fuldendt gjort, at det forudsætter en virkelig Mosaik-Kunstners Dygtighed og Taalmodighed, og først naar man kommer paa ganske nært Hold, kan man se, at Mosaikken er dannet af levende Blomster.

Paa samme Vis er Alterets Balustrade smykket.

Under Alteret staar en antik Porfyurne, der rummer Martyrernes hellige Levninger. Røde Liljer sætter deres Farve af frisk Blod lige op mod Martyrligenes Gemmested. Andre Liljer — hvide som ny Sne — kølner alt omkring sig, mens atter andre blander i sig de to Farver. Genskæret af Kirkens Lys spejles i Gravurnens blanke Porfyr. —

Kirken er fyldt med Mennesker.

Som paa de barokke Fresker i Koret saaledes ses Mænd, Kvinder og Børn grupperede rundt om i Kirken — under Buerne — lænet op mod Søjlerne — siddende paa Altrenes Trin — samlede i Grupper eller enkeltvis — bedende for sig eller levende optaget af at beundre Kirkens Lys og

lytte til Sangen. Som paa Freskerne tumler Børn sig ud og ind og imellem, mens de mindste hænger paa Modrens Arm.

Denne fuldkomne Frihed er nødvendig, for at Italienerne kan befinde sig vel i Kirke. Den er i Virkeligheden ogsaa kun velgørende.

Bortset fra de Øjeblikke, hvor et Barn ligefrem stikker i at hyle (men saa bliver det straks ført ud), bevirker det utvungne Liv og den stadige Bevægelse omkring en, at man føler sig fuldkommen fri selv — kan staa, gaa og lade, som man vil — og intet er dog mere væsentligt, netop naar man skal bede, end det at vide, at ingen giver Agt paa en.

Trods Livet og Bevægelsen er der aldrig nogen, der forstyrrer — taler højt eller opfører sig upassende — de er bare naturlige, fordi det er naturligt for dem at komme i Faderens Hus.

Ved at se ud over Mængden kommer Lignelsen om det store Gæstebud uvilkaarligt en i Minde.

Thi hvad i Verden kan lignedes ved den himmelske Konges Sale, om ikke Roms Kirkeindrer, og saa i Fest? —

Øjet og Tanken vænner sig aldrig dertil — den overvældede Forundring er stadig lige stor og finder kun Luft i dette Udraab af Fulgentius: Hvordan maa det himmelske Jerusalem da være, naar det jordiske Rom er saa skønt?

Men hvem er det, der kommer?

Ikke de rige, ikke de »intellektuelle«, ikke Kunstnere, ikke Videnskabsmænd, ikke Handelens og Børsens Folk, men de ydmyge — de, der ikke tæller, fordi deres Tal er Legio — de ydmygste.

»Kald dem ind fra alle Korsveje og Gadehjørner — —«

Ja! her er de jo — — og Gæstebudet — — løftes ikke det hellige Brød — Livets Brød — Englenes Brød — højt over alle vore bøjede Hoveder fra Martyrernes hellige Grav? —

— Men de andre — de, der har alle Undskyldningerne for ikke at komme — hvad har de da i deres Fester at sætte op mod dette, som ikke bliver usselt og latterligt ved Sammenstillingen?

Og dog bliver Kongen ved at byde og de travle Personer ved at undslaa sig, indtil han kommer til dem som en Tyv om Natten. —

Lignelsen er i stadig levende Udførelse for vore Øjne.

I det attende Aarhundrede kom to andre Brødre Johannes og Paulus til denne Kirke.

Dette var selvfølgelig en Tanke — ikke et Tilfælde — og Tanken var Pavens.

Da San Paolo della Croce bad Paven om en Kirke til sin nyoprettede Passionistorden, og Paven fik at vide, at Paolo havde en Broder, der hed Giovanni, som altid fulgte ham og delte alt med ham, mumlede han: Johannes et Paulus — uden at lade sig forstaa med sin Hensigt. Men kort efter tildelte han de to nye Johannes et Paulus netop denne Kirke til deres Orden.

San Paolo della Croce havde allerede ved sin hellige Løbebanes Begyndelse forudsagt, at han engang vilde blive knyttet til denne Kirke. Og her ved Martyrernes Grav henlevede han sine sidste Aar stigende Trin for Trin mod Hellighedens Tinde.

Han blev begravet i Kirken og er nu bisat under Alteret i et pragtfuldt kuppelhvælvet Kapel, der er som et Skatkammer af kostbare Marmorsorter og i sig saa stort som en Kirke.

Vi kan forudsætte, at et af Midlerne, hvorved San Paolo della Croce er steget opad, var Betragtningen af Martyrernes Eksempel.

Sikkert har han i Tanken gennemlevet med de første Johannes og Paulus de 10 Dage, som Kejsers Julian gav dem til at betænke sig i, om de vilde falde fra, og hentet Styrke ved Betragtningen af, hvordan de i de 10 Dage aandelig talt hver Dag maatte vinde Martyrkronen for endelig reelt at modtage den paa den tiende Dag.

Vi alle: stærke og svage — døde og levende forenes i de Helliges Kommunion og beder:

Hellige Johannes og Paulus!
Hellige Martyrer!

Bed for os, at vi maa staa fast som I. Amen.

Mogens Kai Nørregaard.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529 — 29. April — 1929.

Af Johan Johnsen.

(Fortsat.)

Lage Urne testamenterede »foremarsken« 1 ungersk gylden. Under den sidste ærkebisp nævnes fodermarskens loft i ærkebispegaarden i Lund, hvortil der skulde leveres havre fra fæstere paa det jordegods, som var lagt til domkirkens gudstjenester, og fodermarsken skulde forsvare disse fæstere til herreds- og landsting. Oprindeligt maa det efter navnet at dømme have været en staldmesterstilling, vel først i kongsgaarden; men det var i tidens løb blevet et mere indendørsembede, idet fodermarsken særlig skulde sørge for, »at hver mand, fattig og rig, i gaarde bliver med fred hver for anden«. Selv om der ikke vides noget nærmere om fodermarskens hverv i Roskilde bispegaard, maa det have været et anseligt embede, idet Lage Urnes søstersøn Jørgen Rosengaard var med paa herredagen i Odense 1527 som bispens fodermarsk. Hr. Jørgen stod forøvrigt højt i sin morbroders gunst, idet han bl. a. var forlenet med hovedgaarden Farum og Havelse. —

I testamentet nævnes bispens kapellan og klerk, der hver fik 1 rhinsk gylden. Rørdam siger om kapellanen, at han »til enhver tid skulde være til haande for sin høje herre«; han og klerken har vel været Lage Urnes sekretærer eller skrivere, hvilke udtryk bruges i flæng. — Saxe fortæller, at, da Oluf Haraldsøn i 1141 myrdede Roskildebispens Rike for at hævne sit nederlag ved Bydingeaa, saa listede han og hans mænd sig ganske tidlig paa en oktobermorgen ind i Ramløse, hvor han fandt vej i mørket til bispens gaard ved at lytte efter bisp Rikes og hans kapellaners sang. Og kapellanerne var de præstemænd, som tog vare paa bispens brevskaber og segtring, oplyser Saxe. Det er ukendt, om Lage Urne paa lignende vis bad breviaret sammen med sine ordinerede husfæller i bispegaardens kapel, naar han var hjemme. —

Testamentet giver lejlighed til at kigge ind, baade oppe

og ned i bispegaarden. Rækkefølgen i testamentet er vist ret tilfældig, da fornemme personer kommer ind imellem det egentlige tjenerskab. Der nævnes: Povel kældersvend, køgemesteren, mundskænken, »hver friboren svend og smaa-svend«, der alle fik 1 rhinsk gylden hver; dørsvenden fik »wor beste klede kiortel og 2 rhinske gylden«; Hans kok 20 mark, kammerdrengen som nævnt 10 mark; kusken (vogensvenden) fik baade heste og vogn og dugesvenden 2 mark. Ogsaa mænd i bispens tjeneste uden for bispegaarden betænkes: Hver foged paa slot og gaarde fik 1 rhinsk gylden, medens portneren paa Dragsholm, Hjortholm og Bistrup hver fik 2 mark; de betænkes vel, fordi bispene ofte havde opholdt sig paa disse steder. Endelig toner en menneskeskæbne frem, som man gerne vilde have hørt noget mere om; det kunde maaske have kastet lys over biskoppens personlige færden blandt sine nærmeste omgivelser i borgen ved Furesøen; der staar: »Jenns paa Hiortholm medt then ene hand«; han fik 30 mark. —

Bispegaardens drift ude og inde gav arbejde til mange hænder; der har været nok at tage vare fra morgen til aften. Bøndervogne læssede af til køkken og bryggers, ryttere kom med bud fra konge og rigsraad; domherrer og lensmænd, præster og munke søgte bispegaarden paa embeds vegne, og portens hvælvinger har givet genlyd af mange hestes hove, naar embedsbrødre eller de store herreklostres abbeder kom ridende ind paa gaardspladsen som Roskildebispens gæster. Lage Urne har i gæstfrihed næppe staaet tilbage for Absalon, og som den store ærkebisp viste sin rørende omhu for den gamle Eskil ved at lade hans seng lune med varme mursten, da han besøgte Absalon paa Havn, saaledes har den ægte gæstfrihedens aand næppe fornægtet sig hos Fyenboen paa Roskildestolen, saa under hans tag har der været godt at være for slægt og venner.

Bispegaarden kendte ogsaa stille tider, naar biskoppen med sit følge drog ud paa visitats eller i rigets ærinder. Og ind imellem træffes han rundt om paa sine hovedgaarde, helst hvor kære frænder sad som hans lensmænd; da har han, den stærkt slægtsbundne mand, hvilet ud i familiekredsen. Selv om den hellige Families dyrkelse vokser frem senere og først fik sin nuværende form under Leo

XIII, saa er det værd at bemærke, at han til et af liturgstolens relieffer valgte julescenen med den hellige Familie.

Ofte træffes han paa sit kære Hjortholm, der laa, hvor Mølleaaen forlader Furesøen; intet under, at Roskildebisperne elskede denne idyl.

Bispegaardens hvælvede stuer var dog som den faste residens rammen om Lage Urnes egentlige hjemmeliv, selv om den gamle gaard havde en farlig medbejler til bispens hjerte, og det i Roskildes umiddelbare nærhed, idet mange af hans breve er daterede paa Bistrup, og her ude redtes ogsaa hans dødsleje.

Blandt de mange, Lage Urne var knyttet nærmere til, førte to Krumstaven, Erik Valkendorf i Nidaros og Ove Bille i Aarhus. Ved sine storladne Karakteranlæg var ærkebispens ubetinget den betydeligste af de to; men deres hjertelag gjorde dem lige værdige til Roskildebispens venskab; de var ret to Israelitter, i hvem der ikke fandtes svig.

Som domprovst i Roskilde havde Valkendorf haft sæde i kapitlet sammen med Lage Urne. Ogsaa familiebaand knyttede de to lige slægtskære mænd sammen, idet Lage Urnes helbroder, Knud til Aarsmarke (Knuthenborg), som allerede nævnt var gift med Valkendorfs søster Inger, men særlig følte de sig gensidig tiltalt af hinanden, fordi de var aandsbeslægtede mænd.

Da Erik i 1510 ved kongegunst, men stik mod kapitlets villie besteg ærkesædet i Nidaros som den norske kirkes primas, afløste Lage Urne ham som den udvalgte prins Kristierns kansler. Men kort efter besteg han Roskildesædet, og de to arbejdede da paa samme linie. Lige interesserede i Christiern Pedersens udgiverarbejde hjalp Valkendorf ogsaa med penge til Pariserudgaven af Saxo, og som allerede nævnt lod han sit missale trykke i København og samme aar sit breviar i Paris, som Lage Urne havde gjort det et par aar forud. Ligeledes forberedte ærkebispens udgivelsen af flere religiøse bøger, hvilket fremgaar af mester Hans Reffs kontrakt med en bogtrykker i Amsterdam i 1520.

Ved to historiske lejligheder ses de side om side. Først

da Kristiern knælede i Graabrødrekirke i København og bad om den hellige kirkes tilgivelse for sin brøde mod Hamarbispen. Og et par aar efter var det ærkebiskop Erik, der førte prinsesse Elisabeth af Burgund til Hvidøre strand paa Sjællands kyst, hvor Lage Urne tog imod hende. — Et mærkeligt valgt sted forøvrigt, da mor Sigbrit dengang boede paa Hvidøre, den kvinde, der senere ogsaa kastede mørke skygger over de to kirkefyrsters vej. — I forbigaaende bemærket indbragte sendefærden ikke Valkendorf det røde guld i form af store diæter; kongen godtgjorde ham ikke een hvid af de store personlige rejseudgifter, han havde haft!

Naar ærkebispen var nede i Danmark, har han sikkert efter tid og lejlighed været Lage Urnes kære gæst. Og i fortrolige samtaler paa tomandshaand har emnerne til drøftelse været mangefold. Der var saaledes ærkebispens planer om at faa udnyttet Norges malmrigdomme; men dog særlig hans store plan om atter at bringe kirkens naademidler til Grønlands stakkels beboere, som nu i en række aartier havde været svigtet af hjemlandet, hærget som dette havde været af den sorte død og anden pest og ulykke.

»Erik Valkendorf var den første, som tænkte paa Grønland«, siger Hans Egede, »og paa egen bekostning vilde han sende skibe for at opsøge landet, men blev udi sit forsæt hindret af Kristiern II, i hvis Ugunst han var faldet.« — Med stor opmærksomhed maa den historisk og praktisk interesserede Lage Urne have fulgt Valkendorfs ihærdige arbejde for at faa genoptaget den gamle forbindelse, om hvilket Lyschander siger:

Saa lod han forfare det rige omkring
hos læge og lærde om alle ting,
som nogen om Grønland vidste.

Og ærkebispens befaling blev adlydt; thi:

Hans klærke og præster søgte om vraa,
hvor de kunde gamle bøger faa,
dem ledte de gennem til grunde
og fandt derinden baade land og kaas
med rige og havne, som ligge derhos,
det klareste nogen mand kunde.

Valkendorf lod tage afskrifter i dansk oversættelse af den norske præst Ivar Baardsøns optegnelser om Grønland fra det 14. aarhundrede og, bygget paa sine præsters indsamlede materiale, forsynede ærkebispens den med egenhændige noter vedrørende det togt, han forberedte; dette skrifts vejledning for navigationen skal være matematisk nøjagtig. Kan det tænkes, at Roskildebispens ikke har faaet et eksemplar af denne Grønlandsforskningens førstegrøde? Drøftet mellem dem er den da blevet. Endnu kort før sin død i Roma 1522 fordybde den landflygtige ærkebisp sig i dette yndlingsemne i sine samtaler med den bayerske astronom, matematiker og geograf Jakob Ziegler (ikke at forveksle med hans navne, den schweiziske geograf fra forrige aarhundrede), der fæstnede Valkendorfs oplysninger i sin »Schondia«.

For kronen drejede det sig om kolonipolitik, men for ærkebispens først og fremmest om muligheden af at genoptage det længe forsømte kirkelige arbejde. 1377 var den sidste biskop, Alf, død paa Grønland, hvad man erfarede i Norge seks aar efter, og de mænd, som siden bar titelen »Episcopus Gardarensis« har rimeligvis alle virket som viebiskopper hernede. Man har ment, at den sidste netop skulde være blevet udnævnt paa Valkendorfs foranstaltning med det paatænkte togt for øje. Den 20 juni 1519 udstedte Leo X fem brev vedrørende udnævnelsen af Franciskaneren, Vincens Pedersen Kampe, der var kongens skriftefader, og som paa hans bøn kaldtes til biskop over Grønland, der »i 30 Aar har været uden biskop«; men nu agtede Kristiern med en mægtig flaade at vinde Gardar tilbage fra hedningerne, som han pralende forsikrede paven, medens det i Virkeligheden var Valkendorf, byrden væsentlig hvilede paa. — Vincens fik lov til selv at vælge ordinator; men paven befalede ham ufortøvet at begive sig til sit bispedømme og forbød ham at udføre biskoppelige forretninger uden for Grønland.

Men biskop Kampe saa aldrig sit bispedømme. Det pavelige forbud mod at øve bispegerning uden for Grønland maa snart være hævet, da han i flere aar var viebiskop paa Fyen. Stiftsbiskoppen, Jens Andersen, var ofte fraværende fra sit bispedømme. Snart brugte Kristiern

ham som sendemand, snart havde han kastet den fremmodige bisp i fængsel.

Selv om Lage Urne med kuriens kardinaler maatte beundre embedsbroderen paa sin fødeø for hans fremragende evner, overlegne mesterskab i den kanoniske ret og blændende veltalenhed, saa var bisp Jens ham ingenlunde sympatisk, opkomlingen, den fattige landbyskomagers søn fra det fjerne Brøndum ved Aggersund, der havde vovet at tage sæde som den fornemste høvding i den stærkt sammensvejsede fyenske adels midte; det tilgav adelen ham aldrig! For Lage Urne betød han idelig bryderier, snart maatte han være Odensebispens pavelige dommer for i næste øjeblik at beskytte ham mod Kristierns raseri. Det er værd at bemærke, at denne konge, der alle dage har gaaet som folkets ven, handlede saa ilde med denne bisp, der netop kom fra almuens bredeste lag.

Et smukt minde har bisp Jens sat sig i de hyrdebreve, hvori han advarer mod den nye lære.

Med velvillie har Lage Urne derimod nok set paa Vincens Kampe, uden at Roskildebispen har anet, at Vincens skulde røgte hyrdegerningen i hans stift, da staven gled ud af hans egen haand. Da Joachim Rønnov nemlig kom i besiddelse af Roskilde, tog han Vincens Kampe til sin viebiskop, som derefter fra 1530 til 1536 ordinerede, indviede de hellige olier paa skærtorsdag, konfirmerede og udførte alle andre biskoppelige handlinger paa Sjælland. —

Hægede Lage Urne om St. Lucii helligdom, saa viste Valkendorf ikke mindre omhu for sin berømte domkirke, hvor hans vaaben den dag i dag vidner om, hvad han betød for Kristkirken i Nidaros. I sin iver overtog han endog værgemaalet for sin domkirke for rigtig at sætte fart i byggearbejderne. Lidet anede han, hvor skæbnesvangert det skulde blive; thi derved røg alt domkirkens gods med ærkestolens i kongens kasse under »den aandelige revolutions storme«.

Dyvekemordets uvejrssky truede alle, som Sigbrit kunde tænke blot havde misbilliget kongens elskovsforhold. Valkendorf fik det at føle; Lage Urne ligesaa. I den indædte forbitrelse, mor Sigbrit havde opviglet Kristiern til, be-

skyldte han Valkendorf for at have forringet domkirkens midler. Men hvor gik han dog grundigt i vandet! Domkapitlet i Nidaros⁵⁷ meddelte nemlig kongen, at det ikke alene havde fundet ^{alt} i behold, men ærkebispens havde forøget skattene, og før han sidst forlod Norge, havde han leveret penge til domkirkens forbedring! Det har tilfredsstillet Lage Urne at se Valkendorf saa fuldkomment rensat og kongen beskæmmet efter fortjeneste.

Den ydre anledning til, at Kristierns vrede slog ud i flammer, var, at Valkendorf i juni 1521 var saa uheldig at løbe lige i armene paa kongen i Amsterdam. I sit raseri fornærmede kongen ærkebispens ved ikke at fæste lid til dennes forsikring om, at skibet skulde have bragt ham til Danmark, men af storm var ført til Holland. Kongen vilde endog have byens øvrighed til at fængsle ærkebispens; men bystyret vovede ikke at forgribe sig paa den mægtige prælat.

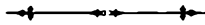
Kristiern fik da Lage Urne og fire andre rigsraader til at skrive et nu desværre tabt brev, hvori det synes, som om Lage Urne maa have anbefalet ærkebispens at søge sin ret i Danmark. Selv om man ikke kender ordlyden, saa var Lage Urne faktisk kommet i en saa slem klemme og høstede en bitter frugt af sin forsigtige, afventende holdning over for kongens mærkelige indtrængen paa den kirkelige lovgivnings omraade, hvorved kongen ogsaa forgreb sig grovliggen mod bispernes ^{privilegium fori} ved at forlange, at de skulde søge deres ret hjemme i riget, ganske mod kirkeloven, der selv i verdslige sager mod bisperne kun anerkendte Romas dom. Raaderne fortjente da ogsaa det svar, de fik, idet Valkendorf udtalte sin forundring over forslaget, som han umulig kunde se hvilede paa en »udtrykkelig fuldmagt fra vor helligste fader paven til at dømme over mig og mine sager — ellers ved I jo, at I ej er mine dommere«. Valkendorf kendte Lage Urne saa nøje, at han vidste, denne vilde give ham ret i sit hjerte.

I Holland følte Valkendorf sig ikke sikker for mor Sigbrits efterstræbelser, og fra Utrecht rejste han til Roma for at søge sin ret ved den hellige stol. I den evige stad laa han »til herberges med den hvide munk, som var provst i Børglum«, altsaa en Præmonstratenser. Leo X var lige

død, og fra sin professortid i Louvain kendte Hadrian VI personlig Valkendorf fra dengang, denne var i Nederlandene for at hente Elisabeth af Burgund. Ziegler siger, at det syntes, som Valkendorf vilde have faaet mange forhold i hjemmet ordnet ved pavelig autoritet. Og var han ikke død, inden hans klageskrift kom til behandling, kunde hans Romaophold maaske være blevet af uberegnelig betydning for kirken i Norden.

I faa ord har Ziegler fæstnet et smukt billede af ærkebispens personlighed, idet han siger, at Valkendorfs ærlige sjæl lagde sig for dagen i hans klare aasyn.

(Fortsættes.)

Katholikerne paa Den internationale Arbejdskonference.

I Genève, der er Sæde for Folkenes Forbund, holdes hvert Aar i Juni Maaned en International Arbejdskonference, hvori der deltager flere hundrede Delegerede, baade Arbejdsgivere og Arbejdere, for de Stater, der er Medlemmer af Forbundet. De undersøger i Fællesskab den sociale Lovgivnings Problemer, der forelægges dem af Det internationale Arbejdsbureau, og søger at finde en for alle retfærdig Løsning af disse Problemer.

Katholikker fra al Verdens Lande spiller en vigtig Rolle paa denne Konference, hvor de imponerer deres Kolleger ved deres Forstaaelse og Maadehold. For anden Gang er Ledelsen af denne store Forsamling i Aar blevet overdraget en katholsk Præst, nemlig Dr. Brauns, Medlem af den tyske Rigsdag og tidligere tysk Arbejdsminister. Den forhenværende franske Arbejdsminister Senator Justin Godart foreslog ham den 30. Maj, og han blev enstemmigt valgt. For nogle Aar siden havde en anden katholsk Præst den samme Stilling, nemlig den hollandske Statsminister Mgr. Nolens.

Foruden disse fremragende Personer træffer man paa Konferencen blandt de Delegerede talrige Repræsentanter for De kristne Fagforeningers internationale Sammenslut-

ning (Confédération internationale des Syndicats chrétiens). Blandt dem kan nævnes denne store Organisations Sekretær, Serrarens fra Holland, Henri Pauwels fra Belgien, Gaston Tessier fra Frankrig og Berra, der er Sekretær for det kristelig-socialt Forbund i Genève. I den polske Delegation var der ogsaa en katolsk Præst, Professor Woyciecki fra Universitetet i Wilna.

Albert Thomas, der er Leder af Det internationale Arbejdsbureau, har adskillige Katholikker blandt sine Medarbejdere ved Bureauet, f. Eks. Henseler fra Tyskland og Pater Arnou fra Frankrig, og i sin sidste Beretning fremdrager han Katholikkernes Medvirksomhed i Arbejdet for sociale Reformer. Han roser særligt det Arbejde, der gøres af »Frankrigs sociale Uger« og af »Den Internationale Union for sociale Studier«, der blev stiftet i Malines kort før Krigen under Kardinal Merciers Ledelse, og som nu arbejder med Støtte af hans Efterfølger Kardinal van Roey.

Denne Union har i 1928 offentliggjort en betydningsfuld lille Bog »Code social«, hvis Indhold Thomas i sin Beretning gaar nærmere ind paa. Ligeledes omtaler han de Forelæsninger, der holdtes ved den sociale Uge i Paris, og det Arbejde, der er gjort af »Caritas catholica internationalis« i Basel paa dette Forbunds Møde i Maj Maaned i Fjor.

Med Glæde nævner Thomas ogsaa det Arbejde, der gøres af Det internationale Forbund for socialt Fremskridt, hvis Generalsekretær er den franske Katholik Adéodat Boissard, og De kristne Fagforeningers internationale Konference, hvis sidste Kongres i München i September 1928 Thomas selv overværede.

Af alt dette — og der kunde nævnes meget andet — ser man, at Katholikerne i hele Verden ikke er ligegyldige overfor de sociale Spørgsmaal, men at de tværtimod anstrenger sig for at løse dem i Overensstemmelse med de kristne Principper, saaledes som de er fremsat i de pavelige Encyklikaer, særlig i Leo XIII's Rerum Novarum.

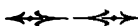
I Kraft af disse Principper har de ved Konferencens Forhandlinger i 1929 udtalt sig for en international Regulering af den Arbejdsform, der kaldtes Tvangsarbejde,

som endnu findes i ikke-europæiske Lande, og som ofte fører til sørgelige Misbrug.

De afrikanske og asiatiske Folk, som endnu er underkastet Tvangsarbejdet, fik deres Sag glimrende forsvaret paa Konferencen af H. Pauwels fra Belgiens kristne Fagforeninger. Samtidig havde en Kommission af Jurister og Missionærer, der er Medlemmer af Den katholske Union for internationale Studier, udarbejdet en Afhandling om dette Spørgsmaal, som blev tilstillet de Delegerede. Præsident for denne Kommission var Mgr. Beaupin, der er Sekretær for Unionens franske Gruppe. Baade Fransk-mænd, Belgiere og Tyskere havde arbejdet paa dette Memorandum, hvis Chefredaktør var Joseph Danel, Professor ved det katholske Fakultet i Lille.

Vi kan kun glæde os over alt dette. Det viser, hvilken Udstrækning Katholikkernes Deltagelse i det internationale Arbejde har faaet, og hvorledes det vækker Opmærksomhed og Beundring ogsaa hos dem, der ikke deler vor Tro.

Jacques Pacy. Paris.

Hospitalsindvielse i Kolding.

Søndag den 30. Juni indviedes »Sankt Hedvigs Klinik« i Kolding.

Allerede Skærtorsdag var Klinikken tilgængelig for Offentligheden, og ca. 4000 Mennesker benyttede sig deraf til at bese den og dens Indretning.

Tirsdag efter Paaske overflyttedes Patienterne fra den gamle Klinik i Katrinegade, og siden har der saa at sige været fuldt belagt.

Den 11. April læstes den første hellige Messe i Klinikens Kapel.

Om Indvielsen forrige Søndag skriver »Kolding Folkeblad«:

Da den katholske Kirkes Øverste i Danmark, Biskop Brems, sent Lørdag Aften kom til Kolding og havde faaet sig installeret i en lille 2-Værelses Gæstehjælp højt oppe i Sct. Hedvigsøstrenes Stiftelses øverste Etage, traadte han, som man altid gør, naar man befinder sig paa et nyt Sted, hen til Vinduet for at se ud. I den Tale, som Hs. Højærværdighed holdt ved den højtidelige Indvielse i Gaar,

gav han Udtryk for den glædelige Overraskelse, som dette Øjeblik i den lyse Sommeraften havde voldt ham: Det skønne Udsyn over den smukke Fjord, det prægtige Vue ned over den gamle, maleriske Stad ved Slottets Fod.

En lignende glad Overraskelse vil i Fremtiden møde de mange, som efter et tvungent Ophold i de lyse og luftige Sygestuer mod Syd en Dag naar saa vidt, at de kommer op og ud paa Gangene. De bydes herfra den skønneste Velkomst, tænkes kan, til fornyet Liv og Virke.

Sct. Hedvigs Hospital ligger smukt og højt med frit Udsyn. Og det er velindrettet, moderne og praktisk: I hver af de to Hospitalsetager findes for Enden af hver Gang en stor Firemandsstue, mellem disse Stuer tre Tosengsstuer. For Enden af Firemandsstuerne er der ned mod Byen Administrationskontorer og Køkken, i den anden Ende i Stueetagen tre Operationsstuer, paa 1. Sal en stor Børneafdeling, paa 2. Sal tre Eneværelser. Øverst oppe er Søstrenes private Lejlighed og et lille, smukt Kapel med blomster- og lysprydet Alter med stor Mosaikrude. I Kælderetagen er Søstrenes Spisestue samt den store, enstaaende velindrettede Badeanstalt med Afdelinger for alle tænkelige Arter af Bade samt med en stor Finsen-Afdeling til moderne Lysbehandling.

Til at bese alt dette havde Søstrene i Gaar Formiddags indbudt ca. 200 Mennesker.

Før disse kom til Stede ved 11-Tiden, havde Biskop Brems i den tidlige Morgenstund foretaget den højtidelige Indvielse, idet han var gaaet gennem alle Rum fra nederst til øverst og havde bestænket dem med Vievand. Til Slut celebrerede Biskoppen Messen i Kapellet øverst oppe.

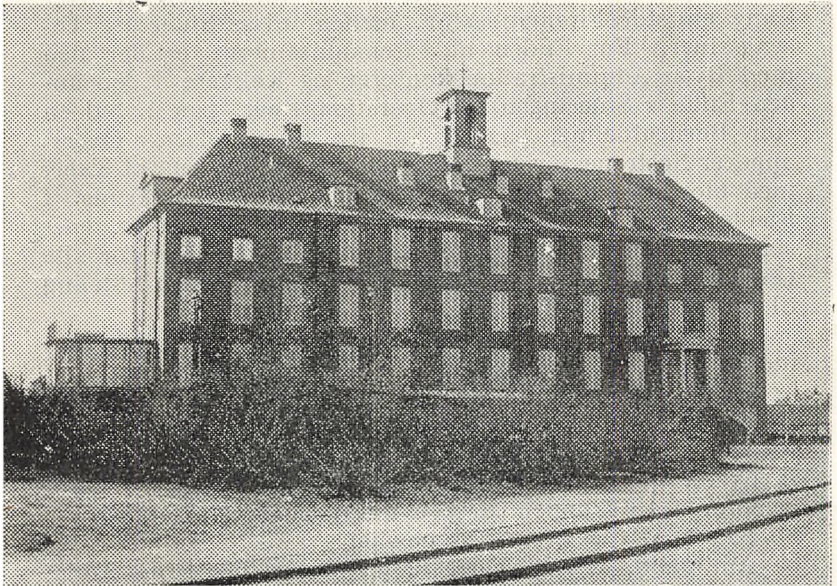
Saa kom Gæsterne. Vi nævner:

Amtmand, Kammerherre Valløe, Vejle, med Frue, Amtsraadssekretær Studnitz Petersen, Amtslæge Bundsgaard, Borgmester Thulstrup, Haderslev, Borgmester Hansen, Fredericia, Borgmester Fischer Nielsen, Kolding, samt talrige Medlemmer af Kolding Byraad, Vejle og Ribe Amtsraad, Repræsentanter for Sygekasserne i Vejle og Ribe Amter samt Medlemmer af Centralforeningen af Sygekasser i Sønderjylland, Arkitekt Ernst Petersen, Sagfører Hove, Pastor Olriks Broder, Læge Olrik, og selvfølgelig Hospitalets Læger, d'Hrr. Axel Hansen, E. Brandorff, Kjølbye og Hvidt, som, iførte hvide Kitler, deltog i Forevisningen.

Da alle var samlede i den nederste Gang og i den vestligste Firemandsstue, besteg Monsignore, Pastor Olrik, iført sit festlige Skrud som pavelig Kammerherre, en lille Skammel i Døraabningen.

Pastor Olrik indledede med et Velkommen paa Sct. Hedvigsøstrenes Vegne. Det er i Dag en stor Dag, paa

hvilken vi har naaet det Maal, vi har arbejdet for i mange Aar. Det har været et stejlt Foretagende. Vi havde ikke en Øre, hverken til Grund eller Bygninger. Næst Gud i Himlen er der først Grund til at takke Kolding Byraad, der har strakt sig længst, dernæst Amtsraadene, der sammen med Byraadet har garanteret for Byggegrunden. En særlig Tak til Kammerherre Valløe, som hurtigt saa Sagens Kærne og opmuntrede os, ligeledes til Stiftamtmand Herschend (der er forhindret i at være til Stede), som har staaet i Spidsen for Ribe Amtsraads Storsind. I Sagfører

St. Hedvigs Klinik i Kolding.

Hove har vi haft en juridisk Hjælp, som er ydet Søstrene paa den smukkeste og mest ridderlige Maade. Ogsaa Tak til Sundhedsautoriteterne, især for deres Venlighed med at lukke Øjnene til over for de uheldige Forhold i Klinikken i Kathrinegade. Tak til Forsikringsselskabet »Danmark« og Kolding Folkebank. Tak til den højærværdige Hr. Biskop, som altid har opmuntret os og har vist os udpræget Tillid. Tak til de fire Læger. Og Tak til Hovedmanden for det hele, Arkitekt Ernst Petersen, hvis store Dygtighed, Klogskab, Godhed og Oprigtighed har vist ham som vor Ven: Man kunde stole paa hans Beregninger. Naar han havde talt, havde han intet Ord at tage tilbage. Sidst en Tak til Haandværkerne, især til Murermester Elgaard. Om et

Par Maaneder kommer der fra Paris en legemsstor Statue af en jævn Bygningshaandværker, den hellige Josef, vor Herre Jesu Plejefader, en udmærket Repræsentant for det stille, beskedne, ubemærkede Haandværk. Den stiller vi op i Haven, bl. a. som Udtryk for vor Tilfredshed med Haandværkernes Arbejde her.

Efter Pastor Olrik besteg Biskop Brems med karmoisinrødt Skærf og gyldent Krucifix paa Brystet den lille Trappestige.

Han omtalte først det tidligere nævnte Indtryk, han havde faaet af Beliggenhedens Skønhed Aftenen forud, og fremhævede dernæst den Kærlighedsgerning, som her skal øves over for syge. Al den menneskelige Elendighed, som møder os hernede, kan jo til Dels forbedres ved Næstekærlighed, udøvet efter kristelige Principper. Jeg har flere Gange anmodet Sct. Hedvigsøstrene om at optage et eller andet ubehageligt Arbejde. De svigtede aldrig. De har givet Afkald paa et behageligt Liv. De har givet Afkald paa alt, undtagen Moderinstinktet. Jeg takker Sct. Hedvigsøstrene og Provinsialpriorinden og ønsker dem til Lykke med den Kærlighedsgerning, de her har taget op. Gid det smukke, lyse Sygehus maa kunne hjælpe mange lidende.

Guds Velsignelse hvile over denne Bygning, saa den maa kunne yde Gavn til sene Tider!

Efter Biskoppen talte Amtmand, Kammerherre Valløe.

Han udtalte sin Beundring for den Energi, der her havde givet sig Udslag, lykønskede Søstrene og især Monsignore Olrik. Vi véd alle, hvilken udmærket Pleje Patienterne nyder paa katholske Sygehuse her i Landet. Og jeg har med stor Glæde været med til at anbefale Hjælp. I det store Kapløb om at hjælpe Syge bør vi alle være med uden Hensyn til Trosbekendelse.

Koldingborgmesteren Fischer-Nielsen, som dernæst fik Ordet, udtalte kort en Lykønskning til Søstrene med det Arbejde, de havde taget op.

Dernæst besteg Lægernes Ordfører, Læge E. Brandorff, den lille Talertrappe.

Der er nu her skabt gode Forhold som kan staa for enhver Kritik. Tak til Sct. Hedvigsøstrene og deres Generalraad, til Provinsialpriorinden og især til hele Hospitalsrejsningens primus motor, den, der satte de første Hjul i Gang, Pastor Olrik. Tak til Byraad og Amtraad. Det glæder os Læger at se saa mange Sygekasserepræsentanter her. Vi haaber, vi stadig maa blive mødt med Forstaaelse! Tak til Søstrene for det hidtidige Samarbejde. Vi Læger har særlig Lejlighed til at beundre dem i deres store, uegennyttige Arbejde, som de udfører uden at trættes.

Læge Brandorff gav derpaa en Skildring af Hospitalets

Indretning, hvorpaa den store, timelange Gennemgang begyndte. Overalt hørte man Ros og Beundring.

Til Slut samledes man atter i Firemandsstuen og i den lange Korridor udenfor, hvor Samtalen snart gik livligt, og Tobaksrøgen ved Kaffen drev tæt under Lofter, hvor Rygning ellers i Fremtiden vil være bandlyst. I Kredsen om Smørrebrødet, Slotsmøllens Ølbeholdere og de fyldte Kaffe-kander lagde man især Mærke til den gamle Pastor Pichler, hidtil Professor i Filosofi ved et teologisk Fakultet i Tyskland, — nu efter en Sygdom — midlertidig Præst ved det ny Hospital. Man saa, hvor godt baade han og Biskoppen befandt sig i denne usædvanlige Kreds i en Sygestue. Livligt og muntert konverserede de to Herrer de omkringsiddende om Emner, der viste, at de med levende Interesse følger med i alt det, der beskæftiger Sindene i det Land, hvor de har faaet deres Virke.

Og ind imellem dem alle gik Pastor Olrik; Arrangøren Statsbetjent Kallan og Søstrene med de blaa Slør — lykkelige og glade over Dagen og det Maal, der er naaet, det Arbejde, der nu kan fortsættes under bedst mulige Forhold.

Sct. Ansgars Festlighederne i Sverige.

Vi er nu i Stand til at opgive et mere fuldstændigt og nøjagtigt Program for Rejse og Festligheder:

Afrejse fra København d. 16. August Kl. 19,²⁰. Ankomst til Stockholm om Morgenen d. 17. Aug.

Lørdag d. 17. Aug. Kl. 18: Andagt i Sct. Eugenia Kirke. Kl. 19³⁰: Modtagelsesfest i den blaa Hal paa Raadhuset. De svenske og udenlandske Gæster bydes velkommen. Musikalsk Underholdning. *Festtale: Sct. Ansgar, Nordens Apostel.* Credo (Koral) afsynges. Afslutning omkring Kl. 21³⁰.

Sønd. d. 28. Aug.: Valfart til Bjørkø. Kl. 8³⁰: Afrejse. Under Færden skiftevis Bøn og Sang paa Svensk og andre Sprog. Kl. 11: Højmesse med Fælleskommunion i det frie paa Bjørkø. Middag. Fortidslevningerne paa Øen besøges. Ca. Kl. 18: Tilbagekomst til Stockholm. Umiddelbart derefter Afslutning med Te Deum i Sct. Eugenia Kirke *Mandag d. 19. Aug.* Kl. 7³⁰. Pontifikalmesse i Sct. Eugenia Kirke. Kl. 9 Pontifikalmesse i Sct. Eriks Kirke. I Løbet af Dagen Muligheder for Udflugter til Upsala, Drottningholm etc. Kl. 18: Afsluttende Andagt i Sct. Eugenia Kirke. I Tilslutning dertil en Havefest.

Afrejse fra Stockholm Tirsdag d. 20. Aug. Kl. 11⁴⁰.
Hjemkomst om Aftenen Kl. 23,⁵⁴.

* * *

For at indmelde sig til Rejsen er det tilstrækkeligt at indbetale 10 Kr. paa Postgiro Konto 23494 (Komitéen for Ansgar Valfarten til Sverige).

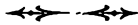
Bag paa Kuponen anføres Indmeldelsen.

Husk, at *det fulde Beløb skal være indbetalt inden den 3. August.*

Iøvrigt opfordres man til at melde sig saa snart, det kan lade sig gøre.

Selv om man ikke agter at deltage i Fællesrejsen paa Tilbagevejen, bør man alligevel henvende sig til Komitéen, da der muligvis ogsaa i dette Tilfælde kan ske Lempelser. Men saa er Forudsætningen ogsaa, at man melder sig i Løbet af kort Tid.

Komitéen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 17. ds. afrejser Hs. Højærværdighed Biskoppen til Island for at deltage i Mgr. Meulenbergs Bispevielse den 25. Mgr. Meulenberg, der siden 1923 har været Apostolisk Præfekt, er nu blevet Apostolisk Vikar og udnævnt til Biskop. Hs. Eminence Kardinal van Rossum vil foretage Bispevielsen assisteret af vor Biskop og af Mgr. Müller fra Stockholm. Samtidig skal den nye Domkirke i Reykjavik indvies.

Næstved. Danmarks ældste Katholik, Enkefru Katharine Willer, er død i Haslev den 30. Juni, 93 Aar gammel. Hun er, i sine unge Aar, ofte gaaet den lange Vej fra Tystrup ved Sorø, hvor hun boede den Gang, til København eller Ledreborg for at modtage Sakramenterne. Andre Kirker var der ikke paa Sjælland, og omkring 1840 var det ikke saa let at rejse som nu om Stunder. Fru Willer har altid vist sig som en trofast Katholik.

R. i. P.

Kolding. Sct. Hedvigsøstrene har oprettet et Børnehjem i den Bygning i Kathrinegade, der hidtil har været brugt til Klinik. Pladsforholdene og Indretningen er udmærket gode, hvilket man vil kunne forstaa, naar man hører, at der undertiden har været indtil 38 Patienter. Det er en stor Opgave, Sct. Hedvigsøstrene her har paataget sig, men den vil med Guds Hjælp nok lykkes. Bør-

nehjemmet er foreløbigt baade almindeligt Børnehjem og Kommunikantanstalt og baade for Piger og Drengene. Det er naturligvis et stort Gode, at der er en katolsk Skole kun faa Minutters Gang fra Børnehjemmet. Sct. Michaels Skole foretager i Øjeblikket en kraftig Udvidelse af sine Lokaler. Til en Begyndelse er der 5 Børn i Børnehjemmet, men der er god Plads til mindst 24. *J. O.*

Haderslev. Onsdag d. 19. Juni samledes 14 tyske og 6 danske katolske Præster til Møde i Pater Wolfs gæstfri Præstegaard i Haderslev. Fra dansk Side kom Mgr. Orlík, Pater Dutschke (p. t. Aabenraa), Pastor van Reyckevorsel, de to Vejlepræster Op de Coul og Ballin foruden Værten. De tyske Confratres kom fra Kiel, Flensborg, Slesvig, Eckernförde, Elmshorn, Frederisstad, Eutin og Gelting. To af dem overraskede os med at tale Dansk,

Det dansk-tyske Præstemøde i Haderslev.

nemlig Pastor Jos. Hellmann, tidl. Haderslev nu Flensborg, og den gamle Andreaskollegianer Dr. phil. Joh. Gerdemann, Sognepræst i Kiel (paa Fotografiet henholdsvis Nr. 2 og Nr. 4 fra venstre i 2 Række). Mødet blev, som Tyskerne kaldte det, en meget smuk og nyttig »Verbrüderung«. Grundigt og levende blev vigtige Spørgsmaal for vor, i meget ret ensartede, Sjælesorg drøftet. Der blev afsendt Telegrammer til Biskop Brems og Biskoppen af Osnabrück, og ved Arbejdet saavel som ved Middagen og det fælles Besøg i Domkirken herskede den bedste Broderstemning. Det var præsteligt, og det var katolsk!

O. B.

Malmö. Skånes katolska kvinnoförbund sammanträdde torsdagen den 20. juni i konsul Smitz' hem i Malmö. Efter föredrag av fröken Karin Sparre om det internationella katolska kvinnoförbundet hölls styrelseval. Till ordförande utsågs fröken Adine Hamilton, Ovesholm, till vice ordförande doktorinnan Anna Gauffin, Malmö. Sekreterare blev fröken Elsa Schmitz, Malmö, kassaförvaltare fru Gurli Salomon, Åkarp, övriga styrelseledamöter grevinnan Hanna Hamilton, Ovesholm, bildhuggarinnan fröken Emma Holst, Helsingborg, fru Anna Kastner, Limhamn, suppleanter fru Mia Kennedy och konsulinnan Beate Wache. Till revisorer utsågos kyrkoherde Meijerink och pater Mons, Malmö. Andlig rådgivare för förbundet är monsignore B. D. Assarsson, Helsingborg. Mötet präglades från början till slut av den bästa stämning och avslutades med en gemyttlig kollation under konsulinnan Schmitz' älskvärda värdinneskap.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinzen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ³ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3)	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9	» -	» -
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odense (Torvet 7)	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade)	» 8	» 10	»
Rudkøbing	» 10	» -	» -
Rønne (Østergade 59).....	»	» 10	» -
Slikeborg (Vestergade)	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)....	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned		Kl. 9 ¹ / ₂	
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Sønderborg	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 9 ¹ / ₂	

Kirkelig Kalender.

14. Juli 8. Søndag eft. Pintse.	21. Juli 9. Søndag eft. Pintse.
15. — M. Henrik, Bekender.	22. — M. Maria Magdalene, Blodfærdig.
16. — Ti. Vor Frue af Karmel.	23. — Ti. Apollinaris, Biskop og Martyr.
17. — O. Alexius, Bekender.	24. — O. Vigiilie.
18. — To. Kamillus af Lellis, Bekender.	25. — To. Jakob den Ældre, Apostel.
19. — F. Vincents af Paul, Bekender.	26. — F. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. — L. Hieronymus Æmiliani, Bekender.	27. — L. Marias Officium.

Ugens Messebønner.

14. Juli. 8. Søndag efter Pintse (N.-M. 680, G.-M. 515). Ihukommelse af Bonaventura (N.-M. [42] og [41]), G.-M. [42] og [41]).
15. Juli. Henrik. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 996, G.-M. 830). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
16. Juli. Vor Frue af Bjerget Karmel (N.-M. 997, G.-M. 819).
17. Juli. Alexius. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Epistel (N.-M. 1000, G.-M. 822). Særligt Evangelium (N.-M. [54], G.-M. [55]). 2. og 3. som 15. Juli.
18. Juli. Kamillus af Lellis (N.-M. 1001, G.-M. 823). Ihukommelse af Symphorosa og hendes Sønner (N.-M. [28], G.-M. [28]).
19. Juli. Vincents af Paul. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]). Særlig Oration (N.-M. 1003, G.-M. 825). Særligt Evangelium (N.-M. 883, G.-M. 716).
20. Juli. Hieronymus Æmiliani (N.-M. 1003, G.-M. 825). Ihukommelse af Margarethe (N.-M. [60], G.-M. [61]).

St. Annæ Kirke.

Paa Søndagene i Ferietiden indtil 13. August incl. læses Messerne Kl. 6, 8¹/₂ og 10. Aftenandagten er Kl. 8.

Katholsk Gudstjeneste i Dragør

i Juli Maaned finder Sted Søndag den 14. og Søndag den 28. Kl. 9¹/₄ i Villa Vesterled, Kirkevej.

A.C. Torsdag d. 18. Juli 1929 Kl. 8¹/₄. Sommeraftensammenkomst i »Kahyttene« Petersens Familiehave, Pileallé 18. A. G. serverer The paa Maskine. Administratores.

Til Prinsesse Margrethes Feriehjem

har jeg endvidere modtaget: A. R. 5 Kr. — E. R. 5 Kr. — M. G. 10 Kr. — A. D. 2 Kr. — Bidrag modtages stadig af Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8. Kbhvn. V. Girokonto Nr. 20 948.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Hr. Sognepræster, i de katholske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

FREMMESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 29.

Søndag den 21. Juli.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Fred i Meksiko. — Lage Urne (fortsat). — René Bazin. — Konkordatet med Preussen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

27. Kødets Opstandelse.

Christus siger om denne Sandhed: »Den Time kommer, i hvilken alle de, som er i Gravene, skal høre Guds Søns Røst og gaa frem; de, som har gjort godt, til Livets Opstandelse, men de, som har gjort ondt, til Dommens Opstandelse.« (*Joh. 5, 28.*) Paa Grundlag af denne Lære hedder det i vor Katekismus: Legemet forbliver i Jordens Skød til den yderste Dag; da vil Gud atter opvække det og genforene Sjæl og Legeme for evig Tid (Nr. 144).

Hvad siger Oldkirken om denne Sandhed?

Ogsaa Legemet skal i det tilkommende Liv tage Del i Lønnen eller i Straffen, ligesom det her i dette Liv har faaet Del i Menneskets gode eller onde Gerninger. »Vi alle skal opstaa, vi skal faa evige Legemer, men ikke alle ens Legemer; er én retfærdig, saa modtager han et himmelsk Legeme, for at han værdigt kan omgaas Englene; er en anden en Synder, saa modtager han et evigt Le-

geme, som skal lide Straffen for Synderne, for at han, skønt han lider evig, dog aldrig skal fortæres. Og med Rette handler Gud saaledes med disse to Klasser af Mennesker, thi intet har vi gjort her i Livet uden Legemet. Vi haaner med vor Mund, vi beder med vor Mund; vi be- gaar Utugt med vort Legeme, vi kæmper for Renheden med vort Legeme. Vi gør Uretfærdighed med vor Haand, vi giver Almisse med den samme Haand; og saaledes er det paa alle Omraader. Da Legemet har hjulpet med ved alt, hvad vi har foretaget i dette Liv, saa deler det ogsaa Følgerne i det fremtidige Liv.« (*Kyrillus af Jerus.*, 18. Katech. 19.)

»Det er Afslutningen og Maalet med Opstandelsen, at Legeme og Sjæl, ligesom deres Handlinger her var fælles, skal gaa frem til Dommen i Fællesskab, for at Løn eller Straf skal være deres fælles Andel i Evighed. Det vilde i Sandhed være ufornuftigt, at Aanden — naar Aandens Lov har kæmpet imod Kødets Lov, naar Aanden ofte gør, hvad den hader, idet Kødets Synd river Aanden med — at den da alene skal paatage sig hele Straffen, efter at den er bleven underkastet frem med Synd, imedens Legemet, som er Ophavsmand til hele Skylden, skal nyde evig Hvile. Skulde Sjælen alene straffes, efterat den dog ikke alene har syndet? Skulde den alene nyde evig Løn og Glorie, efterat den dog ikke alene har kæmpet under Naadens Hjælp?« (*Ambrosius, Om Udødelighedens Tro.*)

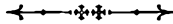
Ogsaa hos de troende finder man ofte den Indvending mod de dødes Opstandelse: Hvordan er det muligt, at disse for mange Aartusinder siden døde Legemer kan samles igen til et levende Væsen? At de vantro ved hver Lejlighed farer frem med denne Tvivl og disse Vaaben, er selvfølgelig. Hør da, hvad *Kyrillus af Jerusalem* siger i en af sine Undervisninger (18. Katech. 2, 3.): »Mennesket dør og bliver opløst og bliver en Spise for Ormene, og selve Ormene dør. En saadan Opløsning og Undergang venter vort Legeme; hvordan vil det igen kunne gaa frem til Liv og Opstandelse? De, som lider Skibbrud, fortæres af Fiskene, og de igen af andre. Bjørne og Løver knuser endog Menneskenes Ben. Fuglene æder de dødes Kød, som henligger ubegravet, og flyver derefter til fremmede Egne; en til Indien, en anden til Persien, en tredje til Gothien, og

dér dør ogsaa de. Andre igen bliver brændt, og Regn og Blæst spredter deres Aske. Hvorledes kan disse Legemer saa føres sammen igen?

For dig, som er lille, ganske lille og ubetydelig, er Indien, Gothien og Persien fjerne Lande; men for Gud, som holder hele Jorden i sin Haand, er altsammen nær. Du, som maaler med din Svaghed, har ikke Lov til at anklage Gud for Svaghed, men husk derimod hans Almagt. Solen, som kun er et ringe Værk af Guds Haand, formaar ved én Straale at opvarme den hele Verden, og Gud, dens Skaber, skulde ikke have Magt over denne Verden?«

»Der findes stadig Mennesker, der nægter Muligheden af Menneskets Opstandelse; men Grunden dertil er den, at de ikke har noget rigtigt Begreb om Gud. Thi hvad er lettest: at skabe noget af intet eller at opvække et Legeme, der er blevet til Støv, til Livet igen?« (*Chrysostomus, 7. Hom.*)

Josef Resch.

Fred i Meksiko.

Den store Kamp mellem Stat og Kirke i Meksiko er nu afsluttet, ikke med en varig Overenskomst, men med et Kompromis. Dette Kompromis bringer i hvert Fald det med sig, at den frygtelige Forfølgelse mod Katholikkerne, særlig mod Gejstligheden er til Ende. Det ser ud, som om der fra kirkelig Side ikke er opnaaet meget, men man har dog ment, at det var tilstrækkeligt til at give Haab om en bedre Fremtid.

Som allerede meddelt var Ærkebiskop Ruiz y Flores blevet udnævnt til Apostolisk Delekat, og i denne Egenkab skulde han forhandle med Præsident Portes Gil. Det er dog kun de afsluttende Forhandlinger, Offentligheden har faaet noget at vide om. Forud er gaaet lange Underhandlinger i al Hemmelighed. Nu kom den Apostoliske Delekat ledsaget af Biskop Pascual Diaz personlig til Meksiko City, og de to Prælater aflagde flere Gange Besøg hos Præsidenten, som de havde lange Samtaler med. Mgr. Ruiz stod i stadig telegrafisk Forbindelse med

Den hellige Stol, og Resultatet blev altsaa Fredsslutning.

Det er lidt vanskeligt at blive klar over, paa hvilket Grundlag der er sluttet Fred. De anti-kirkelige Love bliver i Kraft, men alle de, der er i Fængsel eller forviste for Overtrædelse af disse Love, bliver benaadede. De konfiskerede Kirker gives tilbage til Biskopperne, der atter kan indsætte Præster i de forskellige Sogne. Bestemmelsen om Indregistrering af alle Præster bliver noget modificeret, idet Biskopperne selv foretager Indregistreringen og sender den til Staten. Der gives Biskopperne Ret til at arbejde for Forfatningsændring, og Regeringen har lovet at give den nu gældende Forfatning den videste Udlægning, saa at alle kirkelige Funktioner kan foretages. I Følge Forfatningen er Religionsundervisningen stadig udelukket fra Skolerne, men der vil ikke blive lagt nogen Hindring i Vejen for Religionsundervisning i Kirkerne.

Paven har telegrafisk billiget Fredsslutningen paa dette Grundlag. Han har samtidig udnævnt Biskop Diaz til Ærkebiskop af Meksiko City og Primas for Meksiko. Ærkebispestolen har været ledig i nogen Tid, da den tidligere Ærkebiskop er død i Landflygtighed. Den nye Ærkebiskop, der er Jesuit, var hidtil Biskop af Tabasco, og han har under hele Kampen spillet en stor Rolle som det mexikanske Episkopats Sekretær.

Den 22. Juni lød Kirkeklokkerne igen i Meksiko efter tre Aars Tavshed, og Kirkerne fyldtes med Mennesker. Den nye Primas meddelte, at al Gudstjeneste i hele Landet vilde blive genoptaget paa Peter og Pauls Fest. Alle-rede Søndag den 23. var der stor Højtidelighed i Basili-kaen Vor Frue af Guadalupe. Over 100,000 Mennesker var strømmet til den berømte Kirke. Tusinder af Lys blev tændt foran Guds Moders Billede, og i en uendelig Procession gik de troende gennem alle Meksiko Citys Kirker for at takke Gud for Freden.

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529 — 29. April — 1929.

Af *Johan Johnsen.*

(Fortsat.)

Lage Urnes ven, Ove Bille, hørte til en af Danmarks ældste og berømteste adelslægter, hvis familier ved deres ofte store børneflokk havde spredt slægten ud over det ganske land. Fraregnet de tvillinger, som jordedes med den første hustru, havde Ove Billes farfader 12 børn, og selv havde bispen 12 søskende; hans moder Anne var en Gyldestjerne.

1499 kom han ind i kancelliet, efter at han paa den sædvanlige udenlandsrejse havde taget magistergraden. Det var ganske naturligt, at han knyttedes til hoffet, hvor hans farmor havde været hofmesterinde hos dronning Kristine til 1496, og hans faster, jomfru Lisbet, havde været i dronning Dorotheas fruerstue; hendes store skønhed gav hende ved hove navnet Danmarks Blomster; hun gik senere i kloster. — Hans søster Sophie var abbedisse i St. Klara kloster i Roskilde.

Den unge kleriker færdedes snart hjemmavant ved hove, hvor han vandt høje og lave ved sit milde væsen og hele sin elskværdige personlighed. Og i løbet af en halv snes aar steg han op baade ad statens og kirkens embedsstige. 1501 fik han kanonikatet de Rota i Roskilde domkirke, 1509 blev han kansler hos kong Hans, 1510 provst baade i Lund og Viborg! 1514 var han med paa biskop Ahlefeldts frierfærd hos kejseren. I 1516 bad Kristiern II paven om at stadfæste en ombytning af embeder, som Ove Bille og en anden kendt hofmand, mester Anders Glob, havde foretaget i kongens nærværelse, da han havde patronatsretten. Den hellige faders stadfæstelse var Kristiern magtpaaliggende, fordi de to klerikere baade havde gjort ham og hans fader store tjenester. Dette var ikke usandhed. Ove Bille havde en meget høj stjerne hos kong Hans, og da denne kort efter Lage Urnes bispevielse laa paa sit dødsleje, sagde han til sin søn, at han skulde bede

Ove Bille ogsaa være hans kansler; vilde han det ikke, skulde Kristiern bede ham blive det for den døende konges skyld. — Og Anders Glob var en behændig hofmand, der forstod at bære kappen paa begge skuldre og i enhver situation kom ned paa benene, saa han bevarede sin rentemesterstilling under de brogede omskiftelser og døde 1546 forlenet med Odense provsti, uden at det dog er bevist, at han gik over til Lutherdommen. — I to breve af 19. maj, der er karakteristiske for tiden og viser, hvorledes en saadan ombytning foretoges, befalede Leo X Viborgbispnen, Soerabbeden*) og ærkedegnen i Rostock at overdrage Ove Bille dekanatet i Roskilde, som han havde tilbyttet sig ved at overlade Anders Glob Viborgprovstiet, som Lage Urne, Soerabbeden og Rostockprælaten skulde overdrage mester Glob.

Ove Bille blev saaledes den fornemste prælat i Lage Urnes kapitel, hvor han vel nok ved visse lejligheder har ført forsædet; det er vel i alle tilfælde sandsynligt, at han har været til stede paa det vigtige landemøde i oktober 1517. Men resideret i Roskilde har han næppe, da hans embedspligter bandt ham andetsteds. Dog, paa mangfoldige omraader mødtes de to prælater i samarbejde, saaledes da de begge sammen med Soerabbeden blev udnævnt af paven til dommere i striden mellem kongen og den ulykkelige Odensebisp. —

I 1520 tillod Leo X den dygtige og virksomme Aarhusbisp Niels Clausen Skade at nedlægge sit embede, fordi han var blevet svagelig med sine 70 aar, og gav ham i pension bispegaarden i Silkeborg med alt tilliggende samt Houlbjærg herred. Og samme dag, 8. august, kaldtes Ove Bille til biskop i Aarhus. Dernæst fik han, der endnu kun var diakon, lov til at lade sig præstevie og konsekrere af den biskop, han selv ønskede. 12. oktober tillod paven ham at vente fire aar med sin ad limina visitats i Roma; egentlig skulde denne finde sted hvert tredje.

---

*) Hr. pastor Ortved har elskværdigt gjort opmærksom paa et par fejl, saa der side 454 sidste linie o. flg. bedes læst: var medlem af rigsraadet og ledede indsamlingen i Norden af de beløb, som generalkapitlet bevilgede paven, ogsaa Dargun og Colbatz i Venden, som var Esroms døtre, skulde indsende disse beløb gennem Soerabbeden.

Søndag 23. oktober overdrog Niels Clausen ham jurisdiktionen i bispedømmet under en højtidelighed i domkirken, hvorom han fortalte sin moder faa dage efter i et af disse sjældne privatbreve, som historieforskningen kunde ønske sig mange af:

Udskrift: Erligh och velbyrdigh frwe Anne Peder Billdes syn kere modher kerlig oc ydmygeliigh sendes thette breff.

Sønlig ydmygelig og kærlig hilsen sendes med Gud. Kære moder, jeg takker eder kærligen og gerne for den moderlige kærlighed og for alt det gode, I altid har gjort og bevist mig, hvilket I skal finde mig redebon til at ville gengælde med al sønlig kærlighed, som det bør mig at gøre. Kære moder, I maa vide, at i den hellige Trefoldigheds navn efter den alsommægtigste Guds forsyn blev jeg nu i søndags indført i Aarss domkirke, og har min herre bispen af Aarss overgivet mig Aarss domkirke og biskopsdom, den alsommægtigste Gud og her sancte Clemens og alle vore patroner unde mig den naade, at jeg maa saa forestaa mit embede og mit regimente, at det maa vorde Gud, her sancte Clemens til lov, hæder og ære og den hellige kirke til bestand og mig til lykke, glæde og salighed til sjæl og liv. Jeg kan aldrig fuldtakke den alsommægtigste Gud, her sancte Clemens og alle vore patroner for de velgerninger, de har bevist mig, og deslige kan jeg ikke fuldtakke den gode herre, min herre bispen, for de faderlige velgerninger, hans naade har gjort mod mig. Kære moder, sagde Peder Stigsen mig, at vor Herre har vist sin naade mod eder, saa I nu bliver meget bedre tilpas af helbred, end I var, den alsommægtigste Gud være lovet for det, og han unde mig fremdeles at spørge det om eder. Kære moder, maa I vide, at her Joachim Lykke fik i disse dage min Frues skrivelse, at hendes naade begærer at have hans datter hos sig. Thi beder her Joachim, at I ville være behjælpelig, at hans datter maatte med det allerførste komme til ham paa Østrup. Kære moder, i hvilken maade jeg kan bevise eder sønlig kærlighed, skal I næst efter Guds hjælp og her sancte Clemens finde mig som en villig og kærlig søn, som mig bør at være mod min kære moder. Gud unde mig den glæde,

at jeg maa finde eder karsk, glad og helbredet. Hermed eder Gud og sancte Clemens befalet. Skrevet i Aarss, onsdagen efter sancte Severini dag a. d. 1520.

Offue Bilde
electus och confirmatus till
aarss Domkircke.

Joachim Lykke var gift med Ove Billes søster Maren og var Aarhusbispens lensmand paa Østrup; en søn, den senere norske rigsraad Niels, var allerede kommet til hove som tiaars dreng i 1502, og nu var der altsaa bud efter datteren Kristine.

Ove Billes kærlige sjæl lyser i dette brev, efter hvis læsning man dobbelt beklager, at der ikke er bevaret lignende familiebreve fra Lage Urnes haand.

I brevet underskriver Ove Bille sig »electus«, i kraft af kapitlets valg, og »confirmatus«, i kraft af pavens bekræftelse, der gav ham ret til at overtage sit bispedømmes styrelse, hvilket fandt sted søndag den 23. oktober. — Hvor, naar og af hvem han blev bispeviet er ukendt; man har jo lov at gætte paa Lage Urne som ordinator, og det kan jo tænkes, at Roskildebispens høje, fornemme prælatskikkelse saas i den procession, der bevægede sig fra Aarhus bispegaard gennem den tætte folkestimmel til St. Klemens, den morgen hans ven skulde synge sin første pontifikalmesse foran Bernt Notkes herlige altertavle fra 1479. Trængslen har været stor den dag; thi den hellige fader havde forhøjet denne fest ved den 15. december at skænke en fuldkommen aflad til alle, der var til stede, baade til dem, der var inde i kirken, og til dem, der for mængden stod udenfor. Trængslen har været saa meget større, som der ikke var saa rig lejlighed til at vinde aflad, som nutiden kender.

Og festlig har den morgenstund været, da den sidste nyviede Aarhusbisp holdt sit indtog i den overfyldte kirke, hvor først Niels Clausens overdaadigt pragtfulde lektorium mellem kor og skib lyste ham i møde, og idet han traadte gennem lektoriets dør under triumfbuens mægtige krucifiks, laa det store kors herlige hal for ham; de 36 sæder i Niels Clausens kannikestole kunde ikke rumme præsteskabets store forsamling; biskoppens blik er gledet hen over de ikke faa interessante fysiognomier, han dér havde

paa rad; det er gledet forbi Niels Clausens smukke alter-skabe og standsede ved højalterets skønhedsaaftenbaring, hvor de opslaaede fløjes billedskærearbejder med den hellige Anna selvtredie, Johannes Døberen og St. Klemens i midten straaledede i kærternes glans, og hvor den i 1306 døde Aarhusbisp, Johannes Askersens gravsten, som endnu er det murede alters dækplade, skulde bære det hellige offers hvide hostie og gyldne kalk.

Ove Bille anede lidet den dag, at han var den sidste, der tog sæde paa de Aarhusbispepers trone, den sidste i rækken af fremragende mænd, hvem man først og sidst tilskriver byens blomstring i middelalderens slutning; thi det var disse mænds maalbevidste godspolitik, der forøgede bispestolens og domkirkens ejendomme, saa der kunde udfoldes en storartet byggevirksomhed i egnen omkring domkirken og bispegaarden. Som for Roskilde betød omvæltningen ogsaa for det blomstrende Aarhus et sønderknusende slag.

Endnu i 1520 var alt dog i fremdrift og vækst. Domkirken stod saa fuldendt, at der ikke var noget at føje til. Det eneste, der minder om Ove Bille, er den i sin art enestaaende urskive, der er anbragt paa midtskibets vestgavl og stod i forbindelse med urværket i taarnet og skulde inde i kirken vise tiden; den bærer hans fædrene og mødrene vaaben og er egentlig højst moderne, idet den har 24 taltegn.

Var det blevet forundt den milde, elskelige Ove Bille at føre staven fra St. Klemens domkirke, medens den i magsvejr skuede ud over den smilende Aarhusbugt, da havde hans bispeskikkelse i eftermælet ejet den skønne harmoni, som præger en ægte dansk fredfyldt sommersøndag. Men det blev hans bitre skæbne at skulle styre sin kirkeskude gennem et forrygende uvejr, hvor lumske klipper true under den fraadende sø. — Her krævedes en stærkere haand om roret end Ove Billes. Thi den var ikke stærk nok, skønt det var ham, der husede Poul Helgesen, da denne maatte flygte for Kristierns vrede, — der sløttede Poul Reffs ivrige forlagsvirksomhed i sin residensstad, ligesom han sendte advarende hyrdebrevne rundt i sit stift, saa det med fuld føje kunde siges om ham i Kri-

stian IIIs klageskrift mod biskopperne, at han »fast havde været hovedet for alt Papisteriet«. Og det var da ogsaa den sidste Aarhusbisp, der efter Frederik Is død i 1533 var sjælen i de bestræbelser, der søgte efter hensigtsmæssige midler mod Lutheriets farsot, som truede hele landet. Det var ham, der vilde danne en enhedsfront mod den indre opløsning, saa kirkefolket kunde bevares i den kirkelige lydighed, hvorved den rette orden hævdedes, den mange steder forstyrrede Gudstjeneste fik sin gamle form, og de med magt fordrevne præster og munke kunde føres tilbage; saaledes opstiller Skibykrøniken hovedpunkterne i Ove Billes program. Men hans villie manglede det fornødne staal i afgørelsens stund. Da lavadelen saaledes stormede ind i Ry kirke og truende larmede op mod valgforsamlingen og tvang den til at tage den luthersksindede prins Kristian til konge, da havde der været brug for en myndig bisp, der aandelig talt havde stødt sin stav i gulvet; men da sad Ove Bille i koret og — græd. Og da Kristian III 1536 havde indført den lutherske lære som statsreligion, slap han kun bisperne ud af fængselet, mod at de lovede ikke at modarbejde den nye religion. I stedet for martyriet valgte Ove Bille at give op over for statsmagtens voldtægt.

(Fortsættes.)

René Bazin.

For nogle Dage siden samledes René Bazins Venner og Beundrere om ham for at fejre 25-Aars Dagen for hans Indtrædelse i Académie Française. Paul Bourget, René Doumic og Georges Goyau førte Ordet og fremhævede de sjældne moralske og kunstneriske Egenskaber, der karakteriserer den berømte Jubilar. Stærkt gribende og samtidig med stor Autoritet virker hans Romaner, der forener Skønhedsdyrkelse med Lidenskab for det gode, Kravet om den mest fuldendte Kunst og Viljen til at bruge den udelukkende i Sandhedens Tjeneste. René Bazins Værk er stærkt og skønt, og dets Enhed, dets straalende Sammen-

hæng skyldes Overensstemmelsen mellem Tanke og Handling, der begge næres af den katholske Tros levende Kilde.

René Bazin er paa sin Maade Apologet. Ikke saaledes, at han egentlig gaar ud paa at være det. Ligesom Paul Bourget, tænker jeg mig, at han vilde vægre sig ved at skrive Propagandaromaner. Men ikke desto mindre kommer de begge to til paa en eller anden Maade at vise, hvilken stor Betydning og hvilken uforlignelig Kraft den Tro har, som de er gennemtrængt af, og ikke mindst dens store sociale Indflydelse. Naar den svækkes, naar de store Sandheder, som Kirken bevarer og forkynder, foragtes, saa fører det til Aandens Tøjlesløshed eller Lidenskab hos den enkelte, til Sædernes Forfald og de onde Instinkters Gift i et undermineret Samfund, der er hjemfalden til Fordærvelse. Som sagt, René Bazin viser os ikke denne Udvikling paa en direkte Maade. Han forbereder os snarere til at drage denne Slutning selv, og idet han fører os til det, kunde det undertiden synes, at han næppe nok gaar foran os, men at det er den samme Overbevisning, han og vi kommer til ved det, som han fortæller, og at vi sammen gribes af den indlysende Sandhed. I hans Romaners enkle og gribende Dramaer føler man, at det er ikke en forudbestemt Løsning, der har skabt Begivenhederne, men at disse Begivenheder er virkelige, grebet ud af Livet, nøjagtige maaske i hele deres Sammenhæng, i hvert Fald er de iagttaget og konstateret, og de er blevet Genstand for Overvejelser hos Forfatteren, som kommenterer dem med den fuldkomneste Oprigtighed. Maaske skyldes det mere denne Sandhedskærlighed end en Digers eller Malers Glæde, at René Bazin omhyggeligt tegner den Ramme, hvori hans Personer skal udfolde sig. Før han forestiller dem, gør han os fortrolige med Milieuet. Han skaber Atmosfæren. Han gør det med stort Held, og næsten i alle sine Bøger har han tegnet Billeder fra Land og By, som er af en vidunderlig Friskhed og gribende Realisme.

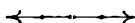
Alle hans baade stærke og yndefulde Egenskaber, hans Tankes Dybde og Skarphed, hans Følelsers Rigdom gaar igen i den nye Roman, der lige er udkommet, »Le roi des archers« (Bueskytternes Konge). Det er paa een Gang et Billede af Livet blandt Væverne i Nordfrankrig og et

husligt Drama i en Arbejderfamilje. Det gamle Æresbegreb forsvares haardnakket af Faderen. Han er en udmærket Arbejder og den første i en Forening af Bueskytter, som der eksisterer mange af i Flandern. Han er »Bueskytternes Konge«, men han afslaar at blive deres »Kejser«, fordi en af hans Døtre har fejlet og gjort ham Skam ved sin Opførsel. Han har brudt med Barnet. Han har brudt fuld- slændigt, stum for alle Bønner og alle Opfordringer til at tilgive. Dette Brud, dets Aarsager og dets Følger er Dramaet, og med det blander sig den industrielle Udvikling, idet Arbejderen kan ombytte Fabriken med eget Værk- sted. Det er den store Begivenhed, som genopbygger Fa- miljen. Her banker den angrende Synderinde paa, og her ved sit Arbejde lader den gamle Mand sig formilde og tager imod sin Datter.

Skeptikerne, vor Tids hensynsløse Stræbere, vil smile ad alt dette, ad denne Samvittighed, som har et saa ubøje- ligt Æresbegreb. Men Forfatteren tager ikke Hensyn til den Slags Menneskers Ironi, han skriver ikke for dem.

Raoul Narsy, Paris.

Konkordatet med Preussen.

I den preussiske Landdag vedtoges d. 9. Juli Konkordatet med 243 Stemmer mod 172. Det var først og frem- mest Regeringspartierne, Centrum og Socialdemokratiet, der stemte for Konkordatet, og de blev støttet af nogle mindre Fraktioner og enkelte Medlemmer. Flere Aars For- handlinger har saaledes endelig ført til et Resultat. For Den hellige Stol førtes Forhandlingerne af Nuntius i Ber- lin, Mgr. Pacelli, en af det pavelige Diplomatis førende Personligheder. Det var ham, der under Krigen som Nun- tius i Bayern overbragte Pavens Fredsforslag og førte alle Pavestolens Forhandlinger med Tyskland; saa Aar efter Krigen lykkedes det ham at tilvejebringe et Konkordat med Bayern, og nu har han atter fuldført en betydelig Ger- ning ved Konkordatet med Preussen.

Det har ikke været helt let at bringe dette Konkordat

frelst i Land. Hvor store Vanskeligheder der har været i Aarenes Løb, medens Forhandlingerne stod paa, er skjult for Offentligheden. At de ikke har været faa, ses blandt andet deraf, at det vigtige Skolespørgsmaal overhovedet ikke nævnes i Konkordatet; det har aabenbart ikke været muligt at naa til Enighed om det. Men selv efter at Kirke og Stat havde sluttet Overenskomsten, var der endnu Vanskeligheder. Den gamle anti-katholske Bevægelse i Preussen rejste atter Hovedet. Fra protestantisk Side kom Protesterne, idet man forlangte, at der samtidig skulde afsluttes Overenskomster med de protestantiske Kirkesamfund, og det var ikke tilstrækkeligt, at Regeringen lovede at begynde saadanne Forhandlinger, saasnart Konkordatet var vedtaget. I en særlig vanskelig Situation kom de Katholikker, der var Medlemmer af andre Partier end Centrum, særlig Medlemmerne af det tysk-nationale Parti, som forbød dem at stemme for Konkordatet. Kun et af Partiets katholske Medlemmer gjorde det alligevel og blev derfor udelukket af Partiet. Trods al Modstand er Konkordatet nu dog en Kendsgerning.

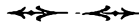
Af særlig Interesse i Konkordatet kan nævnes Oprettelsen af to nye Bispedømmer, Aachen og Berlin. Berlin har hidtil hørt under Breslau med en vis Selvstændighed under en Deleгат, nu bliver det altsaa helt selvstændigt. Tillige bliver der to nye Ærkebispedømmer, nemlig Breslau og Paderborn. Medens Biskoppen af Osnabrück hidtil tillige var Apostolisk Vikar for de nordtyske Missioner og Apostolisk Præfekt for Slesvig-Holsten, ophæves nu Vikariatet og Præfekturet, og begge disse Territorier gaar ind under Osnabrück Stift.

Af den største Betydning er Bestemmelserne om Udnævnelse af Domkapitularer og Biskopper. Medens Regeringen hidtil udnævnte Halvdelen af Domkapitlernes Medlemmer, har den nu ikke mere nogen Indflydelse paa disse Udnævnelser. De foretages af Biskopperne, kun Kapitlet selv kan gøre sine Ønsker gældende. Ogsaa ved Bispevalget er Statens Indgriben ganske trængt tilbage. Naar en Bispestol er ledig, sender samtlige Landets Biskopper og vedkommende Domkirkes Kapitel Forslag til Rom. Paven sender derefter Kapitlet en Liste paa tre Personer, og af

disse tre vælger Kapitlet den nye Biskop. Først naar dette Valg er sket, kan Regeringen gøre Indsigelse mod Personen, uden at man dog behøver at tage Hensyn til denne Indsigelse. Det er et meget stort Fremskridt i Forhold til den tidligere Praksis, hvor Kapitlet maatte sende Listen til Regeringen, der strøg alle dem, den ikke syntes om.

Statens Bidrag til Biskoppernes Underhold forhøjes fra 1,4 Millioner til 2,8 Millioner Mark. Af ikke ringe Betydning er ogsaa det, at Staten anerkender Præsteuddannelsen i Rom, mens hidtil ingen i Rom uddannet Præst kunde blive Sognepræst i Preussen uden først at studere nogle Aar i Hjemlandet.

Alene denne korte Gennemgang af Konkordatets vigtigste Punkter viser, at Katholikerne har god Grund til at være tilfredse med det Resultat, der er naaet, selv om ikke alle Ønsker er tilfredsstillet. I Forhold til tidligere betyder Konkordatet et afgjort stort Fremskridt.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hans Eminence Kardinal van Rossum ankom i Tirsdags Aftes til København med Gedser-toget, ledsaget af sin Sekretær Pater Drehmans og dennes Broder. Da Kardinalen havde ønsket, at hans Ophold her i Byen skulde foregaa i Stilhed, fandt der ikke nogen større Modtagelse Sted. Kun Hs. Højærværdighed Biskoppen og den svenske Biskop, Mgr. Müller, modtog Kardinalen, der sammen med sine Ledsagere tog Bolig hos Biskoppen i Valby. Allerede Onsdag Morgen afrejste Kardinalen sammen med de to Biskopper til Island med De forenedes Dampner »Dronning Alexandrine«.

England. Den berømte katholske Pædagog Dr. Maria Montessori, der om kort Tid ventes til Danmark til den store Skolekongres, har i nogen Tid opholdt sig i England, hvor hun bl. a. har holdt en Række Forelæsninger i Westminster Cathedral Hall i London.

Rom. Den preussiske Ambassadør har overbragt Paven sin Regerings Lykønskning til hans Jubilæum og som Gave fra Regeringen overrakt en smuk Kopi af det berømte Manesse-Haandskrift i Heidelberg.

— Med Utaalmodighed venter man paa det Øjeblik, da Paven for første Gang vil forlade Vatikanet. Allerede længe har det været ventet, men endnu er det ikke

sket. Nu forlyder det, at det skal ske den 25. Juli ved en Sakramentsprocession paa Peterspladsen, der skal afholdes i Anledning af et Pilegrimslog paa 5000 Seminarister fra forskellige Lande. Om det bliver til Virkelighed, afhænger dog blandt andet af, at Varmen i Rom ikke bliver alt for stærk til den Tid. Processionen skal finde Sted Kl. 6 om Aftenen, og foruden Seminaristerne vil de romerske Kapiller deltage samt Repræsentanter for de forskellige Ordener, alle Roms Kardinaler og hele den pave-lige Hofstat. Processionen skal dog blive paa Peterspladsen, saa at Paven endnu ikke forlader sit Territorium.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ³ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ..	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk ..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Ols-gade).....	» 8	» 10	»
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	»	» 10	» -
Slikeborg (Vestergade).....	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned		Kl. 9 ¹ / ₂	
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Sønderborg.....	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned		Kl. 10.	
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	

Rekreation i Nøddebo.

Trænger De til Hvile, Fred og Ro, da lej Dem ind i Sct. Jøsefs Hus i Nøddebo. Ilyggelige nymonterede Værelser, henrivende Udsigt over Esromsøen. Værelse m. Pension Kr. 5,00 pr. Dag, enk. og dobb. Værelser.

Henvendelse til R. Kragh,
Fiolstræde 34. Tlf. Byen 4044 mellem 10-4.

Kirkelig Kalender.

21. Juli 9. Søndag eft. Pintse.	28. Juli 10. Søndag eft. Pintse.
22. — M. Maria Magdalene, Blodfærdig.	29. — M. Kong Olaf, Martyr.
23. — Ti. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — Ti. Abdon og Sennen, Martyrer.
24. — O. Vigilie.	31. — O. Ignatius af Loyola, Bekender.
25. — To. Jakob den Ældre, Apostel.	1. Aug. To. Petri Fængsel.
26. — F. Anna, Jomfru Marias Moder.	2. — F. Alfons Maria Liguori, Biskop og Kirke- lærer.
27. — L. Marias Officium.	3. — L. Genfindelsen af Stefans Relikvier.

Ugens Messebønner.

21. Juli. 9. Søndag efter Pintse (N.-M. 684, G.-M. 519). Ihukommelse af Praxedes (N.-M. [67], G.-M. [67]). 3. om de helles Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]).
22. Juli. Maria Magdalene (N.-M. 1008, G.-M. 831).
23. Juli. Apollinaris (N.-M. 1011, G.-M. 835). Ihukommelse af Liborius (N.-M. [34], G.-M. [34]).
24. Juli. Vigilie (N.-M. [1], G.-M. [1]). Ihukommelse af Christine (N.-M. [60], G.-M. [61]). 3. om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
25. Juli. Jakob den Ældre (N.-M. 1015, G.-M. 839). Ihukommelse af Christopher (N.-M. [12], G.-M. [12]).
26. Juli. Anna (N.-M. 1017, G.-M. 841).
27. Juli. Guds Moders Lørdagsmesse (N.-M. [90], G.-M. [94]). Ihukommelse af Pantaleon (N.-M. [15], G.-M. [16]). 3. om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]).

St. Annæ Kirke.

Paa Søndagene i Ferietiden indtil 13. August incl. læses Messerne Kl. 6, 8 $\frac{1}{2}$ og 10. Aftenandagten er Kl. 8.

Katholsk Gudstjeneste i Dragør

i Juli Maaned finder Sted Søndag den 14. og Søndag den 28. Kl. 9 $\frac{1}{4}$ i Villa Vesterled, Kirkevej.

Til Prinsesse Margrethes Feriehjem

har jeg endvidere modtaget: J. N. 10 Kr. — E. M. 2 Kr. — Bidrag modtages stadig af Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8. København. V. Girokonto Nr. 20948.

Ung Pige, 18 Aar, søger Plads ved Husgerning i Kbh. Bilet nrk. E. N. modtager Ekspeditionen.

Pladser i Holland.

For ogsaa at give unge Piger Lejlighed til at tilbringe nogen Tid i rent kath. Omgivelser har flere kath. Familier i Holland tilbudt at tage kath. danske Piger til Husgerning — mod den i Holland gældende Løn — for et halvt eller et helt Aar.

Eventuelle Ansøgninger med en Anbefaling fra Sognepræsten og med Tilføjelse af Kvalifikationer bedes tilsendt Under tegnede.
Nakskov 15.-7.-29. Pater A. Smiltz.

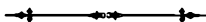
FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyøsgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 30.

Søndag den 28. Juli.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Fra Sagfører til Præst og Biskop. — Lage Urne (sluttet). — Lucenarium. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. — Program for den svenske Sct. Ansgars Fest. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

28. Den almindelige Dom.

Ephræm Syreren skriver (i Bogen om Herrens andet Komme 2. 4. 5 etc.) om Dommen, som venter alle Mennesker, ogsaa enhver af os:

»Allerede nu forskrækkes vi ved Lyn og Torden, og vi bliver som smaa Børn. Men hvorledes vil vi kunne taale Basunens Lyd fra Himmelen, som vil kalde de hensovede, retfærdige og uretfærdige, op af Graven, saa vældig og stærk, at endog de, som har sovet i mange Aartusinder, vil høre dens Røst? Den store Konge, der har Magt over alt Kød, kalder, og snart skal Jorden give sine døde tilbage ligesom Havet sine. Selv om vilde Dyr har sønderrevet dem eller Fisk fortæret dem, skal de alle møde frem, ikke ét Haar skal mangle.

Hvordan vil vi, I Guds Venner, kunne taale at se Herrens Trone, rejst for Dommeren over de døde og levende, og Korsets Tegn, hvorpaa Christus er død? »Menneske-

sønnens Tegn skal komme til Syne paa Himmelen« (Matth. 24, 30). Nu venter alle, at Christus selv skal komme paa Himmelens Skyer. I hin Time vil enhver tænke paa sig selv, hvorledes han vil kunne møde sin Dommer, og han vil tænke paa sit Livs Gerninger, og han er bange for, om han vil kunne bestaa for hans retfærdige Øje; da ser han dem alle, gode og onde, staa foran sig. Da vil de barmhjertige og bodfærdige glæde sig, idet de vil kunne se de Gerninger, de har sendt forud i Evigheden. Da vil de, som har været milde og barmhjertige, se, hvorledes de nødlidende og fattige vil bære deres Forbøn for dem frem for Dommeren og forkynde deres Velgerninger imod dem for Engle og Mennesker. Andre vil finde deres Taarer og Bodens Gerninger og vil glæde sig, idet de med Fortrøstning vil vente paa vor Frelasers Jesu Christi Tilsynekomst. — Dog, hvorfor fortæller jeg Jer ikke med det samme om hin store Begivenhed, som vil indtræffe, naar vi alle hører hin store Stemme og hint frygtindgydende Raab fra Himmelens Højder: Se, Brudgommen kommer! Se, Dommeren kommer! Se, Kongen kommer! Se, alle Dommeres Dommer kommer! Se, Verdens Herre kommer for at dømme de levende og de døde! — Da vil, o Brødre, Angst og Forfærdelse gennemtrænge enhver ved Basunens Røst og ved Forventningen om de Ting, som vil komme: thi Jordens og Himmelens Kræfter skal komme i Bevægelse. Da iler Englenes Skarer, Ærkeenglenes, Cherubernes og Serafernes Kor frem og istemmer med Kraft og Magt: Hellig, Hellig, Hellig er Hærskarernes Herre, han, som er og var og vil være, Gud, den Almægtige. Og alle Skabninger i Himmlen, paa Jorden og under Jorden vil raabe: Højlovet være den, som kommer i Herrens Navn! Og saa vil Himlene aabne sig, og Kongernes Konge, den uendelige Gud, træde frem i sin Majestæt og Herlighed. Stor Frygt og Angst vil falde over os, naar Herren begynder med Dommen uden Menneskers Anseelse, naar Dommeren aabner Bøgerne, i hvilke vore Gerninger og Ord er nedskrevet; vi har gjort og talt dem her i Livet i den Overbevisning, at han ikke kendte dem, for hvem Hjerterne og Nyrene er aabne, som der staa skrevet: alle eders Hovedhaar er talt. Hvor vil vi græde og jamre, naar vi ser de herlige Gaver,

Herlighedens Konge giver alle dem, som har stridt og kæmpet den gode Strid, og naar vi ser den ubeskrivelig skønne Himmel, men paa den anden Side de frygtelige Pinsler, og midt imellem disse to Lejre den hele Menneskeslægt lige fra Adam indtil den sidstfødte, idet alle falder paa deres Knæ og tilbøder deres Herre og Gud! — —

Efter at alt er undersøgt, og alles Gerninger er lagt frem for Engle og Mennesker, og Christi Fjender er blevet ham underlagt, og ethvert Knæ har bøjet sig for Dommeren, vil Herren skille de onde fra de gode. De, som har modnet gode Gerninger og Frugter, skal adskilles fra dem, der har gjort ondt, og de skal være som Solen. Det er dem, som har agtet paa Guds Bud, det er de barmhertige, de fattiges og forældreløses Venner, det er dem, som har huset de fremmede, klædt de nøgne, besøgt de fangne, hjulpet dem, som var i Nød, besøgt de syge; det er dem, som har tilgivet deres Brødre og bevaret Troens Segl overfor Vantro og Vrangtro — —.«

Josef Resch.

Fra Sagfører til Præst og Biskop.

Den hellige Alfonsus M. af Liguori.

Det Alfonsusbillede, som findes under disse Linier og er malet af den hollandske Kunstner Eugen van Maldaghem, er et af de bedste og mest udtryksfulde. Det fængsler Beskueren straks ved det mystisk hengivende Blik, den stille, inderlige Glød, som ligger over Ansigtet og fortæller os, at vi her staar overfor den nidkære Kirkelærer, hvis fromme, inderlige Sjæl vi kender fra hans hjertevarme Digte, som indbragte ham Navnet »den guddommelige Kærligheds folkelige Troubadour«, eller fra hans »Daglige Besøg ved Alterets helligste Sakramente«, der findes oversat paa næsten alle europæiske Sprog.

Den Slags næsten ekstatiske Billeder, der viser vore Helgener som jordfjerne Væsener, maa dog ikke faa os til at glemme, at ogsaa de var Jordens Børn, og at de i alt Fald i Begyndelsen lignede os andre. Hvis vi for Alfonsos

Vedkommende skulde være i Tvivl derom, kan hans Fader, den stolte Sømand og Soldat Don Giuseppe Liguori, der tjente sit Land snart under Huset Anjou snart under Habsburgerne, fortælle os et lille, betegnende Træk om ham. Den unge Alfonso hengav sig gerne til Kortspil sammen med jævndrende, adelige Kammerater. Saa ivrig kunde han blive, at hans Fader syntes, det var for meget. En Dag kom Drengen forpustet hjem og havde spillet over Tiden; han vilde nu kaste sig over sine Bøger og indhente det forsømte, men til sin Overraskelse saa han, at hele Bordet var dækket med Spillekort. Mens han endnu stod og spurgte sig selv, hvad Mening var, stormede hans Fader ind i Værelset og udraabte: »Nu kan du studere! Se, hvor herlige og indholdsrige Bøger!« Og Alfonso glemte fra da af ikke mere Pligt og Studium for Forlystelserne.

Alfonsus havde den Lykke, som saa mange store Mennesker skylder baade Fremgang i Livet og Helgenkronen i Evigheden, at eje en ædel, from og i alle Henseender udmærket Moder; Donna Anna kaldtes et Forbillede og Mønster for alle neapolitanske Kvinder. Hun kom til at præge Sønnens Opdragelse saa meget mere, som Faderen i Embeds Medfør ofte var fraværende, og hun indpodede sit Barn en dyb og inderlig Religiositet, der udfoldede sig smukt i Barndommen og ikke forlod Alfons i Studieaarene. Synden var ham et virkeligt Onde, som han afskyede hos sig selv og andre; han havde ingen Vanskelighed ved at tilbringe mangan en Stund i Kirken; tit saa man ham ogsaa ved Kommunionbænken, og rørende var hans Andagt til Guds Moder, som han kaldte »sin kære Moder«, og som han helst hver Time hilste med et Hil dig Maria. Men den unge Adelsmands Opdragelse forstod ogsaa at spille paa de haarde Streng og sigtede til Selvtugt; hans Fader forlangte saaledes, at Drengene for at hærdne sig engang om Ugen skulde sove paa det bare Gulv.

Don Giuseppe havde ærgerrige Planer med sin førstefødte Søn og troede at tjene dem bedst ved at vælge den juridiske Løbebane for ham. Alfonsus paa sin Side var saa heldig og ihærdig i sine Studier, at han knapt 17 Aar gammel kunde sætte Doktorringen paa sin Haand. Selv om man villigt indrømmer, at den unge Doktor, der slæbte

Doktorkaaben efter sig ved Promotionen, havde den store Fordel at have private Lærere, der kun beskæftigede sig med ham, og at det juridiske Studium dengang ikke krævede den samme Stoffylde som i vore Dage, var det dog en ualmindelig dygtig Præstation, der vidner om en glimrende Begavelse. Med Rettē ventede man sig derfor meget af den unge Retslærde, der forenede en fin Optræden med gode sproglige Kundskaber og en ikke ringe Begejstring for Musik, der var velset i alle Kredse, og som Faderen havde udset en Fyrstedatter til.

Da indtraf en af de Hændelser, som saa tit forandrer hele vort Liv og vælter dets Strøm over i et helt andet Leje. Alfonsus nærrede sommetider Tvivl, om Gud vilde have ham i denne Stand. Naar han hørte om de grove Retsbrud, der i Datidens Neapel var paa Dagsordenen, kunde han endog tænke: »Denne Karrière er ikke for mig. Den fører gennem et ulykkeligt Liv til Fare for en ulyksalig Død.« Alligevel kastede han sig med Energi over sit Arbejde, lærte af de ældre Juristers Erfaring og nød allerede som 19-aarig mange Folks Tillid. I 1723 fik han en særlig stor Sag at føre, en sand Sensationsproces. En Strid var opstaaet mellem Storhertugen og Duca di Gravina, hvor det drejede sig om 2½ Millioner Lire. Dr. Liguori forsvarede Gravinas Standpunkt og leverede et glimrende Indlæg for en talrig og spændt lyttende Forsamling. Retsformanden smilede lykkeligt til sin dygtige Elev, og det stod skrevet i hans Miner, hvem han vilde tilkende Palmen. Da rejste Modpartens Sagfører sig, benægtede med nogle faa Ord Rigtigheden af Alfons' Fremstilling og overrakte ham som Bevis et lille Skriftstykke, som denne allerede kendte. Næppe havde Alfons læst det, før han blev dødbleg; øjeblikkeligt blev det ham klart, at han havde overset en lille Negation, som kuldkastede alle hans snilde Opstillinger. Han fattede sig i sin Forvirring saa meget, at han overfor sin Modstander ridderligt tilstod: »Dette Dokument giver Dem fuldstændig Ret. Jeg har taget Fejl.« Men saa forlod han Retssalen, dybt rystet, og mumlede for sig selv: »O, Verden, nu kender jeg dig! Domstole, I skal ikke mere se mig!«

Efter en haard Kamp, hvor hele Familien og især den bittert skuffede Fader ydede den haardeste Modstand, mens Naaden stadigt tilhviskede ham: »Forlad Verden og hengiv dig til mig«, fik denne tilsidst Overtaget. Alfons gik ind i en Kirke, knælede ned foran et Gudsmoderbillede, lagde sin Kaarde paa Maria-Alteret og sammen med den ogsaa den Beslutning at forlade Verden og blive Præst.

(Sluttet).

Lage Urne.

Roskildestiftets sidste Biskop.

1529 — 29. April — 1929.

Åf *Johan Johnsen.*

(Sluttet.)

Efter at have berøvet ham hans bispesæde forlenede Kristian III ham med Skovkloster ved Næstved; og her i det gamle Benediktinerkloster tilbragte Ove Bille de sidste 18 aar af sit liv; men det maa dog have været følt som en art mildere fængsel for den engang saa mægtige bisp. — Sin gamle domkirke glemte han ikke, saaledes skænkede han den i 1545 en række bind, værker af Hieronymus, Chrysostomus, Ambrosius, Hilarius og Tertullian, et vidnesbyrd om hans theologiske lærdom. — At han som olding skal have sluttet sig til »det rene evangeliums lærdomme«, altsaa blev Lutheraner, forekommer lidet troligt. Det fortælles kort efter hans død, men uden bevisførelse. Det er dog meget forstaaeligt, at man gerne ønskede at tage den ansete biskop til indtægt. Baade præster og klosterfolk var sørgeligt stillede, idet regeringen kun tillod dem at blive aandeligt betjent af lutherske prædikanter; hvad der muligt kan være overgaaet den gamle herre i hans isolation, er nu skjult. — Ligeledes udgives en gammel akvarel for et portræt af Ove Bille; men denne mand med hageskæg og rige hængende lokker kan næppe være den sidste Aarhusbisp; han er bl. a. iført det danske lutherske bispeskrud, hvad der gør billedets ægthed saa meget mere usandsynligt; det var ønskeligt, at en fagmand vilde tidsfæste den lille akvarel. Derimod gengiver hans

gravsten fra Antvorskov hans skikkelse i fuldt skrud; han staar med stav i højre, og i venstre haand en opslaaet bog, hvori han læser.

Ove Bille døde i april 1555 i Skovkloster. Han begravedes hos sine fædre i Antvorskov klosterkirke. Trods sin store svaghed vilde Kristian III vise den gamle Aarhushvisp den sidste ære. Han var saa svag, at han maatte sætte sig paa en stol ved kirkens indgang, medens han ventede paa vognen, der bragte liget, hvorefter han fulgte den gamle kirkes sidste biskop til hans hvilested. —

Mildhed og barmhertighed mod de fattige er skønne egenskaber, som tillægges flere af Lage Urnes embedsbrødre, og overhyrdens kloge maadehold og faderlige mildhed er ogsaa fremtrædende egenskaber hos de to bisper, der menneskeligt stod ham nærmest, Erik Valkendorf og Ove Bille.

Venskabet stod sin prøve, da Ove Bille tog med aabne arme mod Lage Urne, da han maatte flygte for mor Sigbrits vrede.

I december 1522 stiftedes Viborgsammensværgelsen, der kostede Kristiern hans krone. Fire jyske bisper var med; men Ove Bille og Niels Clausen holdt sig tilbage; det var betænkeligt at udsætte fædrelandet for borgerkrig og alvorligt at bryde troskabseden til ham, der trods alt var Herrens salvede. De to gjorde sig da ogsaa de hæderligste anstrengelser for sammen med Mogens Gjõe at stifte fred mellem konge og oprørere; men da Kristiern flygtede, svag og ubeslutsom som et barn, var der ikke andet for end at søge at redde, hvad reddes kunde.

Med spændt opmærksomhed havde Lage Urne fulgt mæglingsforsøget. Det var af stor betydning, hvorledes han selv vilde stille sig, da han, som Helveg bemærker, var den vigtigste mand paa Sjælland.

I marts 1523 kom hertug Frederik til Kolding med en stor hob krigsfolk, og her kom de sammensvorne ham i møde. Den gamle, pensionerede Børglumbisp, Niels Stygge, bad hertugen »med rindende taarer« om at hjælpe dem i deres store nød. Ove Bille opholdt sig med de øvrige

ikke sammensvorne rigsraader paa Koldinghus og betragtede nu al modstand som haabløs.

15. marts skrev han til Lage Urne, at han havde opsøgt kongen huldskab og troskab, »fordi hertug Frederik nu i disse dage er inddraget i Nørrejylland, og rigens raad og landsens indbyggere er ham tilfaldne«, og Ove Bille undskyldte sig med, at han ikke har kunnet holde stand længere »uden min livsfare og min domkirkes evige skade og fordærv«.

Men endnu opgav Lage Urne dog ikke sin konges sag. Aabent og redeligt sendte han ikke alene kongen Ove Billes brev til de sjællandske rigsraader, men ogsaa et brev, han i de samme dage havde modtaget fra hertug Frederik, som søgte at drage Roskildebispens over paa sit parti. Gennem det brev, han lod følge med, aander den største faderlige deltagelse med Kristiern i hans trængsler, og biskoppen formanede ham, at han skulde sætte al sin lid til Gud og de undersaatte, der vilde være trofaste imod ham: »Jeg raader Eders Naade at blive ved god trost og at sætte sejr og hjælp i Jesu Christi hænder, som ingen forlader, der inderligen og fuldelig flyer til ham, og at Eders Naade viser dem al gunst og mildhed, som endnu er og vil være Eders Naade huld og tro.«

Disse tre breve sendte Lage Urne fra Roskilde 19. marts, men den 28., lørdagen før Palmesøndag, var han som Ove Billes gæst paa Hvideslægtens gamle herresæde Isgaard ved Kalø Vig, som nu tilhørte Aarhus bispestol.

Den paniske skræk for kongens nærmeste omgivelser, i Særdeleshed for Sigbrit, havde ogsaa grebet Lage Urne. Sigbrits raseri var uden grænse, og kongen havde ligefrem forøget frafaldet ved at kalde rigsraaderne til sig, og det var — som Paludan-Müller siger — for dem alle ensbetydende med at lægge strikken om halsen paa sig selv, hvis de drog til København. Erik Krummedige gav dette udtryk i sit opsigelsesbrev: »...skal Sigbrit være min dommer og bøddelen min retter, uden al redelig aarsag, da vil jeg værge min hals det bedste, Gud giver lykke til.« — Overfor Lage Urne var Sigbrits vrede ganske uretfærdig; men han følte sig ikke rolig. Først søgte han sikkerhed

paa sin faste borg Dragsholm for faa dage efter at forlade stiftet og flygte til Jylland.

Baade Ove Bille, Mogens Gjõe og flere andre rigsraader havde hertug Frederik ved strenge trusselbreve tvunget til underkastelse, men Lage Urne lod sig ikke tvinge. Hin lørdag før Palmesøndag sendte han kongen et brev fra Isgaard, hvori han først meddelte, at det var Sigbrít's ganske ubegrundede fjendskab mod ham, der havde drevet ham til at forlade sit stift. Han advarede kongen mod hans nærmeste omgivelse og dens uheldige indflydelse, hvorpaa han bad om et sikkert lejde for at ile kongen til hjælp: »Jeg gav Eders kongelige Naade de bedste raad, Gud gav mig, saa at jeg altid vilde og endnu gerne vil Eders Naades velfærd og bestand; men jeg frygter for, at de personer, Eders Naade har tillid til, har gjort og endnu gør Eders Naade stor skade og fordærv. Jeg har været Eders Naade en tro mand, og havde jeg ikke været, da havde det ait for længe siden været anderledes fat. Det er min ydmygelige begæring, at Eders Naade vil lade mig og min domkirke nyde godt deraf, og at jeg kan fange Eders Naades bud og skrivelse, som jeg kan forlade mig paa, da huger jeg endnu, at jeg kan handle Eders Naade og Danmarks rige til gavn og evig bestand«.

En modig mand, i sandhed, der endnu vovede at stole paa en Kristiern IIs lejdebrev! Men Roskildebispens udstrakte haand blev ikke modtaget; i sin desperation sendte kongen et uforskammet brev til bispem, med de haardeste beskyldninger og bebrejdelser. Og dette fik bægret til at flyde over. Fra Horsens sendte Lage Urne den 10. april sit opsigelsesbrev:

»Jeg begærede husvalelse af Eders Naade og har imidlertid ikke handlet med hertug Frederik eller nogen af Eders Naades uvenner. Da fik jeg et latine-brev, saa haanligt, saa forsmædeligt, endog det synes kristeligt, at jeg forstaar, hvad fare jeg før var i, og hvad hjerte Eders Naade nu har for mig. Eders Naade tør ingen frygt have, at jeg vil nogen tid røbe de hemmelige ord og tale, Eders Naade har haft med mig, jeg er ikke saa vanvittig, som Eders Naades raadgivere holder mig for; jeg vil næst Guds hjælp befinde min sjæls salighed, min ære og lempe, saa

mig haabes at ville regnes at være en af de ærligste prælater i Danmark, der ikke har og ikke vil forraade noget menneske, endsige min herre og konge«. Biskoppen mindede derpaa kongen om hans mange og store forbrydelser mod stat og kirke, »for hvilke bandssager og unilde gerninger jeg ogsaa nødes til at opskrive og nu med dette mit aabne brev i Jesu navn opskriver Eders Naade huldskab, mandskab og tro tjeneste og vil det forsvare efter naturlig lov og al skreven ret. Jesu Christi kors, hans benedidede døds og pines kraft og magt, Jomfru Mariæ, Guds Moders, og Allehelgens bøn kalder jeg paa at være mellem det onde, Eders Naade agter at gøre mig, min domkirke, gods og ejendom, præster og klerke og alt mit helige stift«.

Det er tvivlsomt, om Kristiern naaede at faa Lage Urnes opsigelsesbrev, men med rette siger Helveg, at med dette brev faldt den mand fra ham, der vel maa kaldes den ærligste prælat i Danmark, og med ham faldt Kristierns bedste støtte.

Tonen, som Lage Urne brugte over for Kristiern, viser ham som den værdige aandelige fader ogsaa i sit forhold til Danmarks kongehus. —

Man kan undres over og beklage, at Lunds kanniker efter ærkebiskop Birgers død ikke søgte til Roskilde; vejen var jo før gaaet fra Roskilde bispestol til Lunds. Kronen havde næppe paa det tidspunkt gjort vanskelighed, og med Lage Urne som kandidat maatte selv den ihærdigste kurtisan have opgivet jagten som haabløs.

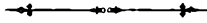
Selv om Lage Urne døde tidligt, vilde det have haft uberegnelig betydning, om han havde baaret Lunds helige pallium en halv snes aar.

Ikke saa saare hørte Lage Urne om Claus Mortensens lutherske tale i Vor Frue i København, før biskoppen øjeblikkelig forbød denne præst at betræde nogen prædikestol i Roskilde stift, hvorfor hr. Claus drog til sin fødeby Malmø, der var et sandt Eldorado for Lutheranerne derovre i det bispeløse stift.

Men hvorledes havde det set ud, om Lage Urne fra 1520 havde siddet paa Lundestolen? Og hvorledes var det da gaaet med Hans Tausens ivrige agitation ovre i

Viborg, om Lage Urne med hele den ærkebiskoppelige myndighed havde kunnet gribe ind, tilrettevise og støtte den vege Viborgbisp. Thi efter Lage Urnes forbud mod Claus Mortensen vovede ingen luthersk prædikant at tage til orde paa Sjælland i biskoppens levetid.

Tanken om, hvad den danske kirke kunde have vundet med Lage Urne som Primas, giver Skibykrønikens ord ved hans bortgang en end mere dump klang: »Efter denne værdige faders død begyndte straks Roskildekirkens forfald.«

Lucenarium.

En Lysfest i Beuron Klosterkirke.

Som vor danske Helgen Knud Hertug har St. Benedikt to Festdage: Den 21. Marts, Dagen for hans Hjemgang, den Dag, da han »staaende oprejst i Gudshuset, støttende sine svage Lemmer paa Disciplene, med oprakte Arme gav sin Sjæl til Gud«. 11. Juli fejredes forud som Mindefest for Overførelsen af den Helliges Relikvier til Frankrig (Fleury). Nu holdes denne Sommerfest udelukkende til Erindring om den store Odenspatriarks Levned, det, som blev af saa stor Betydning for Guds Rige paa Jorden, et straalende Lys i Kirkens Historie.

I Benediktiner-Abbediet Beuron, hvor den gregorianske Koral dyrkes med en Fromhed og Kunst som vel faa Steder i Verden, lyder Sangen den 11. Juli fra »Matutin« til »Completorium« med jublende Glæde. Men i dette Aar, hvor Monte Cassino fejrer sit 1400 Aars Jubilæum, fik Dagen et ganske særlig helligt Præg. Efter Pontifikalmessen, hvor Perlen blandt Gradualets Koralmesser, »In Festis Solemnibus« 2 (Kyrie fons bonitatis) blev sunget med den for Beuron-Sangen egne Skønhed og Stil, meddelte Ærkeabbed Raphael den pavelige Velsignelse, og to Timer efter Vesperen blev Klosterkirken Rammen om en Fest af en ganske ejendommelig, middelalderlig Karakter.

I højtidelig Procession, med Abbeden iført sit Højtidskrud i Spidsen, traadte Munkene ind i det halvmørke

Kor og indtog deres Pladser i Kørstolene. De som Solister fungerende Munke stod i hvide Korkapper paa begge Sider af Altret, medens en lille Skare Munke, paa Programmet nævnt »Turma«, skilte sig fra de øvrige.

»Pax et lumen« lyder Heroldens Stemme. »In nomine Christi, Amen,« svarer Koret. I samme Nu tændes alle Kirkens Lys. Efter en »Hymnus invitatorius« fra det 11. Aarh. skal vi saa i Tankerne følge St. Benedikt paa hans Ungdoms første Vandring bort fra Verdensbyen Rom ud i Kampagnens Ensomhed. Fra Alterets Evangelieside synger St. Gregorius, St. Benedikts ædle Discipel og første

Beurons Klosterkirke.

Historieskriver, ud af »Dialogerne« den hellige Ordensfaders Historie. Aldrig er en Fortælling fortalt mere gripende end af denne Benediktinermunk, der »choraliter« brugte sin smukke Baryton med en Kunst, manges berømt Verdenssanger kunde misunde ham. Og sjældent har en ung Tenorstemme evnet at bringe Bud fra lysere, bedre Egne end St. Benediktus-Englen — da hans Befaling lød med de gammeltestamentlige Ord: »Drag ud af dit Land! Egredere e terra tua.« »Jeg skal gøre dig til et stort Folk. Faciam te in gentem magnam,« tilføjer Munkekoret med Benediktus-Messens »Introitus«.

Saa vandrer den lille »Turma« ned gennem Kirkens højre Sideskib til St. Martins Alter, hædrende Kirkens og

Beuroner-Kongregationens høje Protektor, efter at Kor og Turma først i en Vekselsang har prist Roma, Apostelfyrsternes By: »O Roma nobilis, orbis es domina!«

Videre følger Skaren deres Ordensfader til Subiaco, men idet de naar Kirkens Indgangsdør, kommer Englen med sin Vandringsstav ned gennem Midtergangen. »Egrederel« lyder atter Befalingen. Og videre gaar Skaren forbi Altret, hvor St. Benedikts Søster, den hellige Scholastica med Duen paa Brystet, staar i sin Ordensdragt — standser ved Altret med den Korsfæstede, synger Petrus Damianus's »Crux mundi benedictio« for saa atter at dvæle ved Indgangen til Naadekapellet. Her hyldes Gudsmoder med en Hymne om Hende, der blev Porten ind til Christi Rige. Profetisk forkynder Herolden med Profeten Esaias's Ord, hvordan Herrens Hus skal staa paa Bjergets Top, hvortil Folkeslagene vil strømme, vandrende i Herrens Lys. — Hvor godt det er at bo i dette Hus, derom synger Koret i Davids 83. Salme: »Beati qui habitant in domo tua, Domine.«

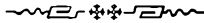
Vi er saa kommet til Bjerget, hvor St. Benedikt skrev sin Regel. Hvilken Vejviser og Vej den har været for St. Benedikts Munke, beskrives i 14 Vers, »Laudes Regulæ«, forfattet af en Benediktiner-Abbed i det 9. Aarh. Vemodigt og saare skønt lyder nu St. Gregorius's Fortælling om Helgenens Død. For sidste Gang kan Englen synge sit »Egrederel«.

Med den hl. Petrus Damianus's »Carmen de Paradiso« slaas Portene op for Paradisets Herlighed.

Saa tegner Abbed Raphael et Billede af St. Benedikts hellige Liv med Ord fra den gamle »Fulda-Liturgi«, dertil føjes en Homili af den ærværdige Godfrim af Admont, hvorefter hele Munkekoret forener sig i en straalende Festhymne »O nimis felix, Pater alme semper«. —

Ejendommelig og fint afstemt var denne liturgiske Fest med dens Rigdom af Hymner, Antifoner og Sekvenser. Den bragte et Bud fra Middelalderens fromme Klosterliv, mens den samtidig vidnede om, at Kærligheden til Kirkens Liturgi bestandig er lige vaagen og stærk blandt Benediktinerne i Beuroner-Kongregationen. Næppe er Benediktus-Messens Sekvens »Lacta dies magni Ducis«

fordum bleven sunget med større Begejstring end 11. Juli 1929, da den, afsluttende Festen til Ære for vor hellige Fader Benedikt, klang som en Sejrssang i Benediktiner-Abbediet Beurons Klosterkirke. A. E.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. Corps diplomatique ved Pavestolen er atter blevet udvidet, idet Paven har modtaget Italiens Ambassadør, Grev Vecchi, og den irske Fristats Minister, Bewly.

— I sin Tale til Konsistoriet udtalte Den hellige Fader, at han denne Gang ikke vilde holde nogen formel Allokution, men kun rette et Par Ord til Kardinalerne. Sin Tale om dette begivenhedsrige Aar vilde han opsætte til en anden Lejlighed. Aarsagen til Konsistoriet var, at en Række ledige Bispestole skulde besættes, særlig den i Milano. Udnævnelsen af Abbed Ildefonso Schuster fra San Paolo til Kardinal skulde udfylde den Plads, der var blevet tom ved Kardinal Gasquets Død, og det skulde tillige være en Æresbevisning mod Benediktinerordenen i Anledning af Monte Cassinos Jubilæum.

Den svenske St. Ansgar Fest.

PROGRAM:

Programmet for Sct. Ansgars Festlighederne i Stockholm foreligger nu og ser saaledes ud:

Fredag d. 16. August Kl. 19⁰⁰: Afrejse fra Københavns Hovedbanegaard. (Ankomst til Stockholm Kl. 8⁵⁰.)

Lørdag d. 17. August Kl. 18: Andagt i Sct. Eugenia Kirke. Kl. 19⁰⁰: Modtagelsesfest i den blaa Hal paa Raadhuset. De svenske og udenlandske Gæster bydes Velkommen. Musikalsk Underholdning. Festtale: Sct. Ansgar, Nordens Apostel. Credo (Koral) synges. Afslutning omkring Kl. 21³⁰.

Søndag d. 18. August: Valfart til Bjørkø. Kl. 8³⁰: Afrejse. Under Færden skiftevis Bøn og Sang paa svensk og de andre Sprog. Kl. 11: Højmesse med Fælleskommunion i det frie paa Bjørkø Middag. Fortidslevningerne paa Øen besøges. Ca. Kl. 18: Tilbagekomst til Stockholm. Umiddelbart derefter Afslutning med Te Deum i Sct. Eugenia Kirke.

Mandag d. 19. August Kl. 7³⁰: Pontifikalmesse i Sct. Eugenia Kirke. Kl. 9: Pontifikalmesse i Sct. Eriks Kirke. I Løbet af Dagen Muligheder for Udflugter til Upsala, Drottningholm etc. Kl. 18: Afsluttende Andagt i Sct. Eugenia Kirke. I Tilslutning dertil en Havefest.

At deltage i den danske Fællesrejse koster 75 Kr. Beløbet bedes indbetalt paa Postgiro Konto Nr. 23494 (Komitéen for Ansgar Valfarten) senest d. 3. August.

Husk, at Pas er unødvendigt. Nordisk Rejsekort, som kan faas paa alle Posthuse (25 Øre), er tilstrækkeligt.

Selv om man ikke kan deltage i Fællesrejsen paa Tilbagevejen, bør man dog henvende sig til Komitéen, som alligevel muligvis kan opnaa Moderation.

St. Josefs Gilde

afh. ekstraord. Generalf. Mandag 5. Aug. Kl. 20, Bredgade 67^z, o. G. Dagsorden bekendtgøres paa Mødet.

Mød alle, da vigtige Sager foreligger!

P. B. V.
Rud. W. Kragh
Sekretær.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

Repræsentant.

Kontorlærling.

Chauffør.

Ung Pige i Huset.

Lagerarbejder.

Ung Pige til Forretning.

Vaskekone.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sognepræsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

En Mand, 51 Aar gammel, søger lettere Beskæftigelse paa Grund af Nervesygdom og Ryglidelse. Er indstillet til Invalidere, faar 45 Kr. i Forskud om Maaned. Kun Føden ønskes som Vederlag for min Gerning. Bill. mrkt. »Skomager Carl V. Martinsen« modt. Redaktionen.

Ferieophold i Grib Skov i den smukke Sept. Md. tilbydes for 15 Kr. pr. Uge. Møbl. Sommerhus, fire Sengepladser. 30,000 □ Alen Park, henrivende dejligt. Henvendelse Diemar, Skindergade 32.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 28. Juli Kl. 8 i Sakramentskirken.

A.C. Torsdag d. 1-8-1929 Kl. 8^{1/4} Sommeraftensammenkomst i Krøgers Familiehave (»Kahytten«) Pilcallé Nr. 16. — A.C. serverer The paa Maskine. Gæster kan medtages. Administratores.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 2. Aug.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8^{1/4} Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8^{1/4}-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8^{1/4}-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7^{1/2} Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse, Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

St. Josefs Kirke: Sakramentet er udstillet hele Dagen fra Kl. 10, Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

Kirkelig Kalender.

28. Juli 10. Søndag eft. Pintse.	4. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.
29. — M. Kong Olaf, Martyr.	5. — M. Maria i Sne.
30. — Ti. Abdon og Sennen, Martyrer.	6. — Ti. Jesu Forkla- relse.
31. — O. Ignatius af Loyola, Bekender.	7. — O. Cajetan, Bekender.
1. Aug. To. Petri Fængsel.	8. — To. Cyriacus, Largus og Smaragdus, Martyrer.
2. — F. Alfons Maria Liguori, Biskop og Kirke- lærer.	9. — F. Johannes Maria Vianney: Beken- der
3. — L. Genfindelsen af Stefans Relikvier.	10. — L. Laurentius, Mar- tyr.

Ugens Messebønner.

28. Juli. 10. Søndag efter Pintse (N.-M. 687, G.-M. 522). Ihukommelse af Nazarius og Lidelsesfæller (N.-M. 1018, G.-M. 843). 3. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]).
29. Juli. Kong Olaf. Messe for en Martyr (N.-M. [12], G.-M. [12]). Særlig Oration (N.-M. 1021, G.-M. 844), særligt Evangelium (N.-M. [10], G.-M. [10]). Ihukommelse af Martha (N.-M. [67], G.-M. [67]). 3. Felix II og Lidelsesfæller (N.-M. 1020, G.-M. 844).
30. Juli. Abdon og Sennen (N.-M. 1021, G.-M. 845). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
31. Juli. Ignatius af Loyola (N.-M. 1023, G.-M. 845).
1. Aug. Petri Fængsel (N.-M. 1024, G.-M. 847). Ihukommelse af Paulus (N.-M. 1024, G.-M. 847). 3. de machabæiske Brødre (N.-M. 1024, G.-M. 847).
2. Aug. Alfons Maria Liguori (N.-M. 1026, G.-M. 849). Ihukommelse af Stefan I (N.-M. [8], G.-M. [9]).
3. Aug. Genfindelsen af Stefans Relikvier (N.-M. 45, G.-M. 82). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.

St. Annæ Kirke.

Paa Søndagene i Ferietiden indtil 13. August incl. læses Messerne Kl. 6, 8^{1/2} og 10. Aftenandagten er Kl. 8.

Klosterpension (des chanoinesses du Saint Sépulcre) i Turnhout (Antwerpen) Belgien. Sprogstudier, især Fransk — Musik — Kunst — Husholdning. Prospekt tilsendes ved Forespørgsel hos *Priorinden Kostschool Heilig Graf. Turnhout (Antwerpen). Belgien.*

Katholsk Gudstjeneste i Dragør

i Juli Maaned finder Sted Søndag den 14. og Søndag den 28. Kl. 9^{1/4} i Villa Vesterled, Kirkevej.

Til Prinsesse Margrethes Feriehjem

har jeg endvidere modtaget: M. S. 5 Kr. — Elisabeth 5 Kr. — Bidrag modtages stadig af Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8. København. V. Girokonto Nr. 20 948.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 31.

Søndag den 4. August.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Exsultemus! — Fra Sagfører til Præst og Biskop (sluttet). — Sankt Laurentius. — Mère Brigitte. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Odder, Norge. Tyskland. Irland. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

29. Om Himmelen.

»Vi maa stadig holde os den Sandhed for Øje, at vi har forsaget Verden og kun lever som Pilegrimme her paa Jorden. Med Glæde vil vi hilse den Dag, der fører os bort herfra, befrier os fra Verdens Snarer og anviser os Pladsen i vort Hjem, Paradiset. Hvem er ikke glad, naar han efter et langt Ophold i et fremmed Land kan gense sit Fædreland? Et stort Antal af vore kære venter paa os; den tætte Skare af vore Forældre, Brødre, Søstre, Børn længes efter os, alle de, som selv alt lever i Sikkerhed, men kun er bekymrede for vor Frelse. Hvilken fælles Glæde for dem og os at kunne hilse paa hverandre og at kunne omfavne hverandre! Hvilken ophøjet Følelse vil gennemstrømme os alle ved Tanken om, at ingen Død mere skal skille os fra hverandre, og at evig Lyksalighed skal forene os for bestandig.« (Cyprian, om Dødeligheden 26.)

»Hvor herlig og storslaaet skal hin Dag bryde frem, paa hvilken Herren vil mønstre sit Folk og med guddommeligt Alvidenhed prøve de enkeltes Fortjenester, paa hvilken han vil styrte de onde og vore Forfølgere ned i Helvede, men udbetale os Lønnen for vor Tro og Hengivenhed! Hvilken Glæde vil opfylde os, naar Gud vil tillade os at se ham og at dele med Christus, vor Herre og Gud, den evige Frelses Glæder og Lys, at hilse paa Abraham, Isak og Jakob, paa alle Patriarker og Profeter, paa alle Martyrer og Apostle, at modtage og at nyde, hvad intet Øje har set, hvad intet Øre har hørt, hvad intet Hjerte nogensinde har følt!« (*Cyprian*, 58. Brev 10.)

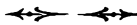
»Kommer alle, som er bedrøvede og betyngede, jeg vil vederkvæge eder dér, hvor uforgængeligt Liv og enhver Saligheds Lyst findes! Kommer alle, som er besværede, jeg vil vederkvæge eder dér, hvor bestandig Jubel, evig Dag og ingen nedgaaende Sol skal være! Kommer alle, som er bebyrdede, jeg vil vederkvæge eder dér, hvor evig Lovsang, evig Taksigelse, evig Tilbedelse skal genlyde, hvor et uendeligt Rige, ubegrænset Rigdom, en Afgrund af Forbarmelser, Mildhed og Godhed vil vente paa alle dem, som har taget deres Aag paa sig og har vandret i Hjertets Sagtmodighed og Ydmyghed!« (*Ephræm Syreren*, om Herrens andet Komme 25.)

»Selv om Menneskene taler nok saa meget, saa kan de alligevel ikke beskrive det; det, som intet Øje har set, kan man ikke skildre; det, som intet Øre har hørt, kan ikke sammenlignes med det, man har set eller hørt; og hvo turde vove at fortælle om det, som intet Menneskehjerte nogensinde har følt i sig? Hvad vi kan gøre m. H. t. Himmelen, er maaske det, at vi lignelsesvis kan betegne den som Guds Paulun, som Livets, Lysets, Herlighedens evige Bolig, som evig Dag, som de retfærdiges Hvile og Løn, som de frommes evige Fædreland, som det Sted, hvor enhver Taare og Bekymring, al Nød og Besværlighed er taget væk.« (*Aphraates*, om Døden.)

»Dersom du var en Olding, og nogen vilde love dig med ét Slag at omdanne dig til en ung Mand, at hensætte dig igen i Livets skønneste Alder, at give dig Manddommens Kraft og Evner, at indsætte dig til Herre over hele

Jorden for flere Tusinder Aar, hvad vilde du ikke gøre og ofre ved disse herlige Forjættelser? Men Christus lover dig alt dette og endnu meget mere! Der er ikke den Forskel mellem Alderdom og Ungdom som mellem Dødelighed og Udødelighed; der er heller ikke den Forskel mellem Palads og Hytte som mellem jordisk og evig Herlighed. Det forholder sig til hinanden som Drøm og Virkelighed. — Men med disse Ord har jeg endnu intet sagt. Der gives intet Ord, som kan udtrykke den uendelige Forskel mellem det nuværende og det fremtidige Liv. Tidens Begreb forhindrer os allerede i at kunne gøre os et rigtigt Begreb om Himmelen. Hvorledes kan vi drage en Parallel imellem den jordiske Tilværelse og det, som er uden Afslutning, som er evigt? Mellem Freden her og dør er der en Afgrund som mellem Krig og Fred; imellem Livet her og Udødeligheden dør er der en Forskel, der er større end mellem en ægte og klar Perle og en Haandfuld Jord. Men hvad man end kan sige, der gives ingen Sammenligning. Thi naar jeg sammenligner det forklarede Legemes Skønhed med en Straale fra Solen eller med det lysende Lyn, saa har jeg endnu ikke sagt noget om det, som er dets Skønhed. Naar du tænker paa, at du skal staa foran Alverdens Konge, at du skal ligne Englene i deres lysende Glans, at du skal nyde en usigelig og evig Herlighed, saa er jeg forvisset om, at du vil springe og danse af Glæde, selv om du nu skulde hengive al Verdens Skatte, ja endog skulde ofre dit Liv.« (*Chrysostomus*, 14. Hom. over Rom.brev.)

Josef Resch.

Exsultemus!

25. Juli 1929.

Il dolce Cristo in terra — den kære Herre Christus paa Jorden vor hellige Fader Paven overskred i Dag den 25. Juli 1929 Klokken halvotte Aften sit Fangenskabs Tærskel efter 59 Aars Forløb — med Herrens Hellige Legeme i sine Hænder. — Exsultemus!

Rom, som paa denne Aarstid ellers sender Folk fra sig, havde trukket til sig — og Byen oversvømmedes af Pilgrimme og Fremmede, men prægedes især af de 5000 Seminarister, som med deres Lærere og Professorer fra alle Verdens Lande var strømmet hid.

Morgenen oprandt med et hvidt Slør af Varme over Byen. I Skyggen maalte Termometret 37°. Ud paa Eftermiddagen begyndte imidlertid en let Vind at kølne og friske og blev saaledes ved hele Aftenen under hele Processionens Forløb. Dog er Varmen saadan, saa selv længe efter Mørkets Frembrud udstråler Mure og Sten Varme som levende Legemer.

Efter de uhyre mange Indtryk søger jeg Tilflugt paa Piazza Navona nær Køligheden af Flodgudernes Fontænes enorme Vandmasser, og til Lyden af disse genopruller Billederne sig i Rækkefølge af det lige sete.

Over Peterskirkens Hovedportal var spændt en umaaelig Baldakin af mørkerødt Fløjl. Lige under denne var ophængt et gammelt Gobelin, der fremstillede Den hellige Nådver af Leonardo da Vinci. Neden under igen et stærkt rødt Forhæng, der hang lidt ned under Gobelinet og derefter skiltes til hver Side, saa at selve Hovedindgangen forneden blev fri. — Under dette Billede af den hellige Nådver saas altsaa hele Processionen komme frem.

Man faar en Idé om, hvor højt oppe det var anbragt, og hvor bredt det maatte være for overhovedet at virke, naar man tænker paa, at under det passerer Bannere, Kors, Baldakiner, og at der dog er et stort Mellemrum fra disse og op til det, og at det dog dominerer alt, hvad der kommer ud under det. — Virkningen er meget mærkelig og overraskende og skøn af dette af alle saa kendte Kunstværk — dette saa fuldendte Værk — set dèr i enorme Proportioner, men skønt udført — paa Peterskirkens Façade indrammet af Baldakinens purpurmørke Fløjl, selv grønligt og gulligt i Farverne og med den stærke Kant af Zinnober nedenunder sig af Forhænget. — Den italienske Kunsts Rigdom bliver mærkelig nærværende, idet man ser dette Værk sammen med Peterspladsens Arkitektur. Og denne Rigdom er ikke italiensk, men katholsk, thi det er

dér, den italienske Kunst er rig, og derfor er den Menneskeheds Kunst.

Processionen aabnes under Klokkeringning af Tiggermunkene. Skønt at se, at de, der intet besidder, træder ud af dette Jordens pragtfuldeste Tempel. — Ned over Trinene gaar de med deres sorte Kors i Spidsen. — Og saa begynder Seminaristerne — en hvid Flod, der langsomt glider ned over Trinene, hvor — imellem alt det skærende hvide — de er iførte Processionskjortler — Vokslusenes Flammer brænder levende. Og dette — de hvide Kjortler og de smaa brændende Flammer ind imellem bliver nu ved. — Undertiden standser de — saa glider de fremad igen, men der er ingen Forandring i Billedet — kun bliver det efterhaanden mørkere. — Solen har helt forladt Pladsen — oplyser kun den yderste Kolonnadefløj til venstre (set mod Kirken), hvorigennem alle passerer, og hvcrudaf alle kommer frem for at gaa hen over Melleumrummet mellem Fløjene og ind i Kolonnaden til højre. — Og idet de saaledes kommer ud og gaar over har de Glansen af den nedgaaende Sols Lys lige i Ansigterne.

De forskellige Kongregationers Bannere ses baaret hen over Mængdens Hoveder — og Vokslusenes højttopragende Stængler med deres Flammer.

En Bevægelse griber Mængden, idet en kæmpemæssig pyramideformet Baldakin viser sig i Kirkens Portal — men snart følger en anden efter og atter andre — syv i alt — det er Værdighedstegnene for Roms Patriarkalbasilika'er, og efter hvert følger vedkommende Basilika's Kanniker.

Kors, Bannere, Lys kommer stadig frem i den mørke Portalaabning, flankeret af de zinnoberrøde Draperier — behersket af det store Tæppe med Leonardo de Vinci's Nadverbillede indvævet.

Dybt inde i Kirken ser man Lys bevæge sig, men nu er de kæmpemæssige Pyramidebaldakiner allerede inde i Kolonnaderne og de første ude igen paa det aabne Stykke mellem Fløjene for at svinge ind i den næste, og Trapperne foran Kirken er hvide af Seminaristernes Skarer,

som allerede har passeret og stillet sig op. — Klokken er halvotte — det er begyndt at mørknes — da ses inde i Basilika'en Baldakinen, hvorunder Talamo'en med Den hellige Fader, der bærer Hostien.

Hvem der kunde standse Tiden et Øjeblik og holde disse Minutter fast, ikke blot i ens egen Erindring, men i hele Verdens. —

Den hellige Fader har endnu ikke overskredet Tærsklen til det aabne Rum. — — Men nu; — men nu ser vi ham allerede ude — Baldakinen glider frem over Terrassen foran Kirken — synker ned over Trapperne. — Det røde Blod i Kardinalsdragterne havde forberedt os paa Hans Helligheds Komme. Thi ingen Musikfanfare lød — Sølvtrumpeterne blæste ikke, saaledes som mange havde ventet, thi det var ikke Paven, der hilstes, men Jesus i Sakramentet, og det var de eukaristiske Hymner, der hilste Pastor Ovium, idet Han efter 59 Aars Forløb viste sig ude blandt sit Folk.

Mellem Berninis Søjler ses nu Baldakinen skiftevis, idet deres Umaadelighed bliver levende ved, at man ser, hvor lille den 10 m lange Baldakin ser ud under dem, og hvor langsomt den synes at nærme sig.

Da ses kommende ud af Kolonnadefløjen til venstre — paa det aabne Stykke, hvor før Seminaristerne passerede, Schweizergardens Hellebarder.

Der er endnu saa meget Solskin i Luften, at det kan naa at skinne rødt i de blanke Hellebarder, men kun svagere i Hjelmene, som med deres purpurrøde Fjerbuske ses at bevæge sig hen over Mængdens Hoveder. Snart kommer Hellebarder og røde Hjelmbuske, snart høje bemalede Voksllys med deres Flammen — i regelmæssigt skiftende Rækkefølge — det hele set paa Baggrund af Kolonnadernes Søjlerader.

Man synes, at dette har varet uendelig længe, mens det sikkert kun er yderst kort. — Da kommer Baldakinen frem. — Under den ses nu helt synlig og fri af Mængdens Hoveder Den hellige Fader knælende foran Faldistoriet, støttende med sine Hænder Ostensoriet, mens en umaadelig hvid stjernesaaet Kappe dækker ham fuldstændigt og breder sine Folder ogsaa over Faldistoriet. Den hellige

Fader ser snart mod Hostien — snart ligesom lukker han sig inde i Bøn. Han er, som om han ikke var her — men at det kun var Jesus i den hellige Hostie, han selv og vi allesammen saa.

Ak! om vi allesammen kunde have hans Selvudslettelse foran det Allershelligste Sakramente.

Han synes ogsaa at sige — Den hellige Fader —: Intet af det gode, der er sket, er sket ved mig, men alt ved vor Herre Christi Naade og Hjælp. —

Det er dog umuligt, at ikke Folket vil yde Paven sin Taknemmelighedstribut, og stormende Haandklap kan ikke holdes tilbage — Glæde og Jubel læses i alle Ansigter, og man tænker, at for de rigtige Romere er det dog Paven, der hersker i Rom, selv om hans Suverænitet ikke naar ud over Peterspladsen.

Den hellige Fader ses nu imod Obeliskens — den, ved hvis Fod Petrus led Martyrdøden. — De to Øjeblikke er eet i den Eviges Haand. —

Efter Baldakinen bæres de to vældige Vifter, »flabelli«, af hvide Strudsfjer, som følger Paven overalt under de store Gudstjenester og for de fjerneststaaende angiver, hvor han er. — Og hvad betegner de andet end »Kirken« — ubi Petrus ibi ecclesia — her er Petrus, siger de.

Mørket er nu faldet paa, mens Paven bevæger sig gennem den sidste af Kolonnaderne, og imens er et dæmpet, men tilstrækkelig stærkt Lys blevet tændt under Baldakinen og oplyser det herlige Gobelin med Nadveren, hvor Figurerne er saa tydelige, især nu under Lyset, at de ses helt langt ud over Pladsen.

Nedenunder er et gyldent straalende Alter imidlertid blevet rejst — højt opløftet over alt, men dog saaledes, at ingen af Kandelabrene skyder sig op foran Gobelinet, og at det ses mod de zinnoberrøde Tæpper, som nu hænger ned tæt samlet som Baggrund.

Og imod dette Lys ses snart i mørk Silhouet Baldakinen, Hans Hellighed og Ostensoriet.

I Mørket, der nu har dækket alle Mure og rejst Obeliskens og Kuplens i deres fuldendte Silhouetter imod den klare blaa Nattehimmel, lyser fra Trapperne og Terrasserne

foran Basilikaen de fem Tusinde Seminaristers hvide Kjortler, og brænder og lever stadig stærkere Voxlysenes Flammer. Og som ved en ukendt Magi synes hele Peterkirkens Façade i sig at have tilbageholdt Solnedgangens Skær. Bevaret det og holdt det fast, idet det nu synes at forøges — thi Illuminationen, som nu er begyndt, er saa fin og skøn, at man ikke straks opdager den, men har Indtrykket af, at det sidste Sollys tøver paa en uforklarlig Maade over Façaden.

Men alle Lysene forneden paa Terrassen og Trapperne og foroven paa Façadens Søjler, Vinduer, Kapitæler og Gesimser bevæger sig, og man synes at en Udveksling maa finde Sted imellem dem — at de hører sammen, og at snart kan et Lys være at finde paa Façaden, snart maa det stige ned mellem de Tusinder, der brænder mellem de hvide Kjortler, man venter at høre Lysene synge og se dem dreje sig i Glæde — ja — ! — thi dette er en Vision som Dantes af de Saliges Aander i Paradiset.

Og Sang hører man jo — vi griber ikke hverken Ordene eller Melodien, men efterhaanden er alle stille over hele Pladsen og i de tilstødende Gader. Da ses med ét en hvid Skikkelse hæve sig og stige op ad Alterets Trin. — Vi ser Ostensoriet løftet imod os. — Trompetfanfarer lyder. — Og en sagte Musik langt borte fra Terrassen. —

Menneskemængden forenes til en Enhed under Velsigelsen. Een Hyrde og een Fold.

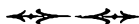
De hvide »flabelli'er« ses endnu et kort Øjeblik mod den røde Baggrund — ∴ Paven er her endnu. To Schweizeres Rustninger skinner paa hver Side af Alteret, og deres Lidenhed gør den umaadelige Afstand begribelig, men samtidig forstaar man ikke, hvordan man dog alligevel har kunnet følge alt saa nøje.

Da aabner sig det zinnoberrøde Forhæng paa Midten bag Alteret. — Bevægelse i Folderne, Bevægelse i Prælat-skarerne deroppe — de hvide »flabelli'er« drejer sig og dukker ind under det røde Forhæng ind i Basilikaen, der synes ganske mørk set herudfra. — Paven er forsvundet.

Da hæver sig et mægtigt Skrig: *Evviva il Papa!* —

Ovationer og Jubelraab. — Men Den hellige Fader viser sig ikke. Han har ikke villet, at nogen Taknemmeligheds-Demonstration rettedes mod Ham. — Han har rettet vore Blikke opefter til den Højeste.

Mogens Kai Nørregaard.

Fra Sagfører til Præst og Biskop.

Den hellige Alfonsus M. af Liguori.

(Sluttet.)

Med Iver kastede han sig over Theologistudiet — han aflagde det Løfte aldrig at spille noget af Tiden — og ordineredes som 30aarig i 1726 til Præst — en Præst efter Guds Hjerte — der betragtede sig som Guds Sagfører paa Jorden. Hans Prædikener udmærkede sig ved en klar, jævn og hjertelig Fremstilling og paahørtes af alle med levende Interesse. Han havde den Magt over Hjerterne at kunne røre dem med de mest enkle Ord. En Aften drev Nysgerrigheden ogsaa hans Fader, der de sidste 4 Aar havde været kold imod ham, ind i den Kirke, hvor Alfons prædikede. Don Giuseppe blev meget stærkt grebet, og da hans Søn efter Gudstjenesten kom hjem, fandt han en dybt angrende Fader, der modtog ham med de Ord: »Min Søn, jeg skylder dig stor Tak. I Aften har du lært mig at kende Gud. Jeg velsigner dig, min Søn, jeg velsigner dig tusinde Gange, fordi du har valgt dig et saa helligt Kald, som er saa rigt paa Herrens Gunst.« Og lige saa velsignet virkede Alfonsus i Skriftestolen, hvor alle søgte hans kærlige Sjæleførelse; den var saa mild, at han kunde sige i sin høje Alder, han havde ikke en eneste Gang bortvist et Menneske eller nægtet Absolution. Derfor var han dog lige fjern fra en vis fejj, svagelig og altfor menneskelig Hensyntagen. Mellem ham og en Yngling, der anklagede sig for saare mange og svære Synder og var ligeglads, udspandt sig engang følgende Samtale: »Har De mere paa Hjerte?« »Jeg har intet mere at sige.« »De har intet

mere at sige? Nej, hvad mere kunde De ogsaa have gjort? De mangler kun en Turban i at være Tyrk. Sig mig engang, hvad har Jesus egentlig gjort Dem?» Og Ynglingen omvendte sig og blev vor Helgens trofaste Ven.

Alfonsus saa snart, hvor sørgelig vanrøgtet i religiøs Henseende det neapolitanske Folk var, især de laveste Lag og Befolkningen paa Landet. Han tænkte nu paa at stifte

et Samfund af Præster, som kunde bringe dem aandelig Hjælp, og denne Plan modnedes under Bøn og Faste og udførtes i Samraad med en hellig Biskop ved Navn Falcoja; Alfonsus rev sig løs fra sit Hjem, hvor Afskeden beredte hans Fader stor Smerte, og flyttede i 1732 med 10 Præster og 3 Lægbrødre ind i sin Ordens første Hus i Scala. Hans Kammeraters gode Vilje holdt dog ikke Stand, og de forlod ham til hans dybe Skuffelse. Alligevel opgav han ikke sin Plan, og hans Modstandere, der raadede ham:

»De kan spare Dem Umagen, Gud trænger ikke til Deres Tjenester!« fik det Svar: »Nej, Gud trænger ikke til mig, men jeg trænger til ham, og han vil hjælpe mig.« Herren belønnede ogsaa hans Tillid og sendte ham andre Medarbejdere, i saa stort Antal, at han kunde grundlægge Redemptoristordenen, »den helligste Forlørsers Kongregation«. Han stillede den under Guds Moders særlige Beskyttelse, og Ordensregelen fik i 1749 af Benedikt XIV den kirkelige Approbation. I 30 Aar stod Alfonso selv i Spidsen for sit Værk som Rektormajor.

Saa blev denne Byrde taget fra hans Skuldre, men en anden sværere blev lagt paa ham; Klemens XIII udnævnte ham til Biskop af St. Agatha. Modstræbende forlod A. Klosters Fred og greb Hyrdestaven og førte den med saa stor Kraft og Værdighed, at han ligner en af Oldtidens apostoliske Biskopper. Han købte sig et Bispekors med værdiløse Glasstykker som Ædelstene; han valgte i sit Palads to smaa, fattige Stuer og førte der et tarveligt Liv, mens alle hans Indtægter gik til velgørende eller kirkelige Øjemed. Han gennemrejste sit Stift utrætteligt, prædikede paa alle Steder og sørgede især for Seminaristernes solide Uddannelse. Ved Siden af de Arbejder, som Stiftets Forvaltning paalagde ham, fandt han endnu Tid til at skrive store theologiske Værker og samle sine Husfæller til fælles Rosenkrans, Morgen- og Aftenbøn. Ofte var hans Kræfter ved at svigte ham under Arbejdets, Alderens og Sygdommens Last, og han bad Rom om at lægge Hyrdestaven i kraftigere Hænder, men Klemens XIII svarede: »Deres Navn og Ry er tilstrækkeligt til at regere Bispedømmet.« Klemens XIV trøstede ham: »En eneste Bøn paa Sygelejet vil gavne Deres troende mere end 10 Rundrejser gennem Stiftet.« Først Pius VI tillod ham at træde tilbage, og fuld af Glæde ilede han til sin Ordens Missionshus, hvor han i endnu 12 Aar kunde virke.

Herren havde gemt mange Lidelser til sin trofaste Tjeners sidste Dage. Alfonsus pintes af de sværeste Tvivl og Fristelser mod Troen. En Følelse af Depression og dybeste Melankoli lagde sig ofte over ham, han pintes af Skrupler og frygtede at blive fordømt og forkastet. — — Svære Bekymringer voldte ham ogsaa den nystiftede Or-

end, ja den tilføjede ham de smerteligste Saar. Kongregationen var ganske vist kirkeligt approberet, men den maatte ogsaa søge Statens Anerkendelse i Kongeriget Neapel. Denne Anerkendelse kunde man dog ikke faa hos Neapels stærkt cæsaro-papistiske Ministre uden at forandre Regelen saa væsentligt, at det vilde have udslettet Institutets kirkelig-religiøse Karakter. Det vilde Alfonsus ikke. Da paatog sig en Pater, som nød hans absolute Tillid og førte Forhandlingerne paa hans Vegne, at indsmugle de af Regeringen ønskede Forandringer, og denne Regel blev nu paa tvunget Ordenen i Neapel. Deraf opstod den største Forvirring; Kongregationen faldt i to Provinser med hver sin Styrelse, Alfonsus kom i Unaade hos Paven, ja blev en Tid udelukket af sin egen Orden.

Dertil kom andre Prøvelser. Han blev de sidste tre Aar saa skrøbelig, at han ikke kunde forlade sin Celle, han mistede næsten Hørelsen og Synet, han kunde ikke ligge i Sengen, men sad Dag og Nat i Lænestolen, det dybt nedsunkne Hoved støttet til et lille Bord: et ynkeligt Billede at se paa og dog et Fredens Billede. Endnu fredeligere blev det, da Døden nærmede sig. De sædvanlige Skrupler forsvandt og gjorde Plads for en lykkelig Klarhed. Selv hans sidste Feberdrømme røbede hans fromme Sindelag, og da hans Nevø bad ham om en Erindring, svarede han: »Frels din Sjæl!« Han velsignede alle, der trængte sig om hans ærværdige, patriarkalske Person, og da Aveklokkerne ringede til Middag den 1. August 1787, hensov han fuld af hellig Glæde i Herren.

Alfonsus lever videre, som hver Helgen lever videre i Kirkens Erindring, i hint Galleri af ædle Mennesker, som hvert Aarhundrede bliver større og beundres af og tilskyn-der Slægt efter Slægt. Men han lever ogsaa videre i sin Egenskab som Forfatter; som Moralist er han et af de store Navne blandt Kirkens Videnskabsmænd, og et saa umistænkeligt Vidne som A. Harnack betegner ham som Repræsentant af uovertræffelig Klarhed og Kraft for Forbindelsen mellem Religion og Jurisprudens. Og endelig lever han videre i sin Kongregation, hvis 5000 Medlemmer, spredte over hele Jorden, ser op til ham som deres aandelige Fader.

Der er næppe én katholsk Helgen i den nyere Tid, der efter sin Død maatte finde sig i saa mange Angreb som han. I Tyskland rettede Mænd som Grev Hoensbroch og en vis Grassmann, »Der Schlammvulkan von Stettin«, det groveste Skyts mod ham, beskyldte ham bl. a. for ublu Tale og Tanke, fordi han i sin Moral ogsaa behandler det 6. og 9. Bud. I de sidste Aar har Fr. Heiler talt meget nedsættende om ham: »Det andet Vidne om den eftertridentinske Katholicismes Dekadens er Alfons af Liguori.« (Det første er Ignatius af Loyola.) Saa har vi for nogle Maaneder siden oplevet den Proces, der førtes mellem Pastor Riesterer og M. Steinsvik i Norge, hvor Retten brændemærkede sidstnævnte lidenskabelige Dames tendentiøse Paastande om den katholske Moral og Alfonsus. I denne Sammenhæng kan det være interessant at høre, hvad en intelligent Mand, der betegner sig som Kirkens Modstander, Pilatus, har at sige: »Alfons har, overført i det store, mange Træk fælles med sit Folk; hans Kærlighed til det legendeagtige, det mystisk-asketiske, ja ogsaa hans Glæde ved Definitioner og Distinktioner er ægte sydromanske Egenskaber, og ved dem var han sin Nations og sin Tids sande Lærer. Dertil kommer hans ulastelige og strengt moralske Liv, som var helt viet til handlekraftig, energisk Næstekærlighed og nedsænket i Gud; han er en Skikkelse, som med Hensyn til Renhed og Pletfrihed ikke kan tænkes ædlere.«

P. A. Scherz.

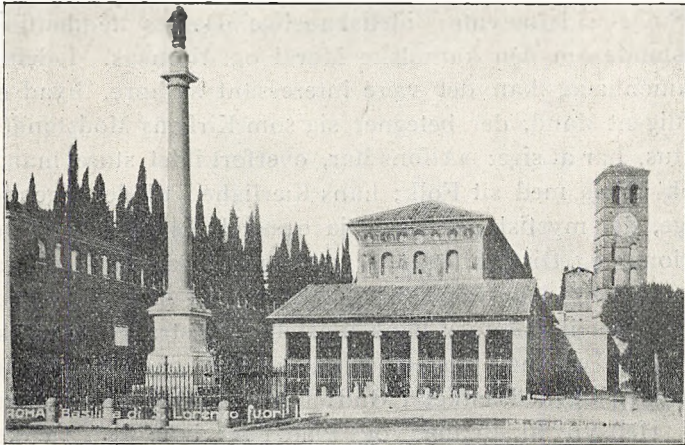

Sankt Laurentius.

10. August.

Der eksisterer 9 Kirker i Rom for den Hellige Laurentius. Med Undtagelse af to er det alle Kirker, hvis Oprindelse gaar tilbage til de første Aarhundreder; d. v. s. at de paa en eller anden Maade har Forbindelse med den lokale Overlevering om Laurentius's Liv og er bygget paa Steder, der er helliggjorte 1) ved hans Liv, 2) ved hans Proces, 3) ved hans Martyrium og endelig 4) ved Nær-værelsen af hans Relikvier.

Den største og ældste og eneste Kirke, der er bevaret i sin middelalderlige Skikkelse, er San Lorenzo uden for Murene, bygget over hans Grav. Den første Kirke stammer fra Konstantin den Store og ligner i det hele Sankt Agnes Basilika, idet den er omtrent af samme Størrelse og har et fortløbende Galleri (Matroneum), men her er det kun Galleriet, der bærer Buer, hvad der gør Kirken tungere, mindre aandig end Sankt Agnes. — Denne Konstantinske Kirke danner i ombygget Form Højkoret i den nuværende Basilika, hvis Langskib oprindeligt var en Kirke for sig selv, hvor Koret stødte op til Koret af den Kon-

San Lorenzo uden for Murene og Kirkegården.

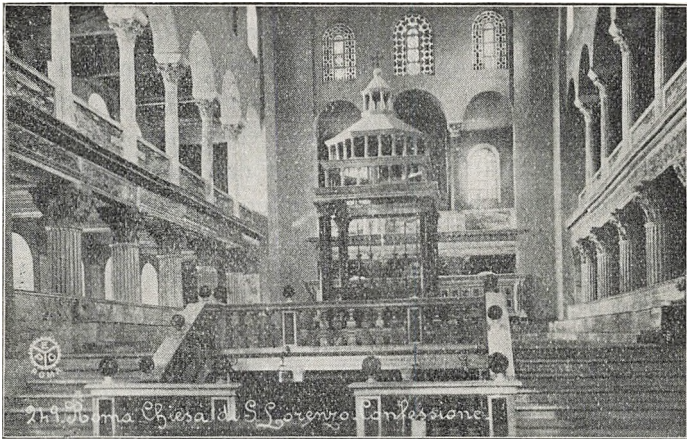
stantinske Kirke, hvori Martyrgraven fandtes. — I det 12te Aarhundrede brød man de to Kor ned og forenede de to Kirkeskibe til eet — i hvilket man dog stadig sporer de to Akseretninger, idet de to Kirker ikke laa nøjagtigt i Forlængelse af hinanden. — Foran det nye Langskib lagdes Hovedingangen med en Forhal, mens den Konstantinske Kirkes Indgang tilmuredes. — Det, der havde været den Konstantinske Kirkes Forhal, blev i det 19de Aarhundrede Pius IX's Gravkapel.

Den hellige Diakon Laurentius led Martyrdøden under Kejser Valerians Kristenforfølgelse Aar 258. En kristen Kvinde Cyriaca lod hans Lig føre til sin private Begravelsesplads »paa den veranske Mark« ved den tiburtinske

Vej — thi under denne Kristenforfølgelse var alle Menighedens officielle Begravelsespladser blevet konfiskeret af Øvrigheden. — Der opstod hurligt omkring Laurentius' Grav et Katakombeanlæg. Dette bærer Navn efter Cyriaca.

Det er meget stort og kun daarligt kendt. Men naar man tænker paa, at Rom ejer 44 Katakombeanlæg, forstaar man, at der endnu kan være noget at udforske.

Alle Begravelsespladser laa i Oldtiden uden for Bymuren. Derfor findes alle de Kirker, der er bygget over Martyrgrave, uden for Bymuren*). Men under Saracernerne's Plyndringer i Middelalderen blev det nødvendigt

Højkoret i den Konstantinske Basilika.

at beskytte de kostbare Helligdomme, der laa paa aaben Mark uden for Byen. — Der opstod saaledes Fæstningsanlæg om hver af de større Martyrkirker: St. Peter, St. Paul, St. Agnes, St. Laurentius. Ved St. Laurentius er endnu bevaret et Taarn af hint Fæstningsanlæg — det ses tilvenstre for Kampanilen paa Fotografiet.

I det 19de Aarhundrede blev det paany paabudt, at Begravelser kun maatte finde Sted uden for Murene. Der opstod da den uhyre Kirkegaard ved San Lorenzo — beliggende tildels ovenpaa de gamle Katakomber og altsaa

*) Eneste Undtagelse: Johannes og Paulus, som var blevet begravet i deres eget Hus, fordi Martyriet skulde hemmeligholdes.

som de »paa den veranske Mark« efter Navnet paa den antikke Familie, hvem Arealet engang tilhørte. Og dette Navn gik over paa Kirkegaarden, som nu kaldes: il campo verano. San Lorenzo er saaledes blevet Roms Gravkirke og Centret for den aarlige Højtidelighed for de Døde.

I Kirkens Krypt findes en tyk Marmorplade opbevaret i et Skab lige foran Gitteret omkring Laurentius' Grav. Marmoret har flere smaa Huller regelmæssigt anbragt. Øverst tilvenstre er en stor brun Plet. Denne Marmorplade, der egentlig er som en stor Si, stammer ganske øjensynligt fra nogle Thermer, hvor Vandet kunde løbe igennem den. Og Traditionen — som i Rom er forbavsende haardnakket og Gang paa Gang bliver bekræftet ved Udgravningerne, fortæller, at denne Plade stammer fra Olympias Thermer paa den viminalske Høj, hvor Laurentius led Martyrdøden, og at den rødbrune Plet er af hans Blod, idet hans Legeme efter Martyriet skal være blevet lagt paa denne Marmorplade. Foran denne Marmorplade plejede Pius IX. at bede — nær den og Martyrgraven vilde han hvile.

Paa det Sted paa Viminal, hvor Olympias Thermer laa, ligger én af de ni Laurentiuskirker: San Lorenzo in Panisperna. Ved Udgravninger har man fundet Mosaikker med Delfiner stammende fra Thermerne. Kirkens Krypt er dannet af Thermernes Ruiner, og man viser Stedet, hvor Risten stod.

Ved Forum ligger en anden Laurentiuskirke: San Lorenzo in Miranda — bygget ind i det hedenske Tempel for Kejserinde Faustina den Ældre. Man mener, at Stedet paa en eller anden Maade er knyttet til Laurentius' Proces. Det vides, at mange Martyrer er blevet dømt i Nærheden. Dødsdommen forkyndtes ved, at der blæstes i Basuner. Det var ved Lyden af saadanne Basuner, at Agnes — den tolvaarige — rev sig løs fra sin Ammes Opsyn og traadte frem i Tribunalet for at bekende sin Tro i et Øjeblik, hvor selv modne Mænd svigtede i Angst for Pinslerne. — Laurentius led tre Dage efter Pave Sixtus den 2den. Da den hellige Fader førtes bort til Martyriet, kastede Lau-

rentius sig grædende for hans Fødder og klagede sig over, at han ikke blev anset for værdig til at ledsage ham i Døden. Den hellige Fader svarede kun: Om tre Dage vil du følge mig, og dit Martyrium vil betyde en stor Sejr for Kirken.

Paa Faustinatemplets $\circ$: San Lorenzo in Miranda's

San Lorenzo in Mirando (Faustinatemplet).

pragtfulde Søjler ses mange »graffitti« $\circ$: Indridsninger fra Oldtiden med et Navn, et Udraab, en Figur. Her paa disse Søjler findes graffitti af Mennesker, der kæmper med vilde Dyr — af Victoria'er med Palmegrene og Indskrifter, der minder om Katakombernes: et Navn og efterføjet »vivas« — lev $\circ$: i Gud —. Mange af disse graffitti er hedenske, men mange er utvivlsomt kristne, og det er umuligt andet end i dem at se et Genskær af de Scener,

der har udspillet sig i de nærliggende Bygninger. En lille Kirke i Nærheden har bevaret Erindringen derom i sit Navn: Santa Maria in Macello Martyrum. —

Fra Forum maa vi forestille os Skaren med den dømte Martyr begive sig op til den viminalske Høj til Thermerne, hvor Risten ventede. For at naa dertil har de maattet passere Kejserfora'erne — det pragtfuldste af, hvad Rom ejede af Monumenter. I al deres sønderknusende Pragt og hjerteløse Straalen har Martyren dog set deres Intet, skønt han selv syntes et Intet, idet han førtes lænket forbi.

Martyrernes Storhed og Mod forstaas bedst, naar man i Fantasien opvækker det antikke Rom omkring dem — den Verden, i hvilken de færdedes, og som de maatte overvinde.

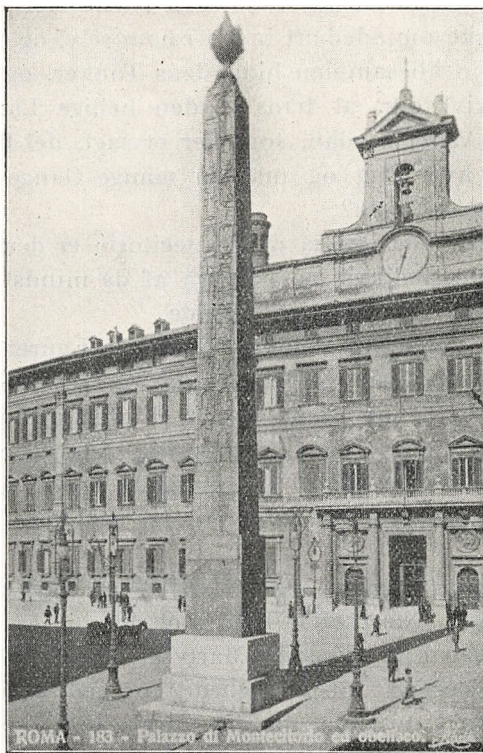
To andre Kirker skal endnu nævnes som viede til San Lorenzo's Navn — den ene San Lorenzo in Damaso — indbygget i Bramantes berømte Palazzo della Cancelleria — eller rettere: Paladset er bygget over Kirken, som var først, idet den er grundlagt af den hellige Pave Damasus i det fjerde Aarhundrede.

Endvidere ligger der ved Roms Hovedgade Corso'en Kirken San Lorenzo in Lucina — en af Roms ældste Kirker og indrettet rimeligvis i Matronen Lucina's Privat-hus. Saaledes opstod de ældste Kirker i rige Kristnes Privat-huse. — Det er sikkert, at den hellige Laurentius har virket her. — Stedets Omgivelser var monumentale i Oldtiden, idet det til den ene Side flankeredes af Ara Pacis Augustæ, hvis Ruiner findes under Kirkens Nabohus, og til den anden af en Plads med et berømt Solur — ogsaa anlagt af Kejser Augustus, der som Solurets »Naal« lod oprejse en kæmpestor Obelisk, som nu staar foran det italienske Deputeretkammer Montecitorio. Med prangende Indskrift lyder det fra Obeliskens Fodstykke om Kejser Augustus (og denne Indskrift er den originale):

»— — Ægypto in potestatem Populi Romani redacto Soli Donum dedit.« Og man tænker næsten med et Smil af Medynk paa denne dog saa store Dødelige, men som

ikke var større end, at han kunde tro, at han kunde give Solen en Gave af sit Byttes Overflod. Og Solens Skaber naaede hans Tanker ikke til. Alt det, der var saa materielt set stort, bliver, idet det gaar op for en, hvor hurtigt deres Tanker maatte standse, og i hvilken Forvirring de famlede, saa aandeligt set smaat, at vi igen forstaar

Obelisken paa Montecitorio.

bedre, hvordan Martyrerne kunde trodse uden Usikkerhed denne Smaahed, besiddende, som de gjorde, Alt.

Det er absolut sikkert, at den hellige Laurentius har kunnet se denne Indskrift, som vi nu ser paa den moderne Plads omgivet og omfaret af Biler og travle Mennesker. Og eftersom vi véd, at i den umiddelbare Nærhed af det Sted, hvor den hellige Laurentius enten boede eller virkede eller begge Dele, stod denne Obelisk, hvad er saa rimeli-

gere end at antage, at blandt Roms Tusinder af Indskrifter og Monumenter maa dette i hvert Fald have beskæftiget hans Tanke, fordi han dagligt i sin apostoliske Virksomhed er kommet det forbi.

Det er slet ikke sandsynligt, at han har staaet stille og doktoreret over det — dertil var der formeget af den Slags i det antikke Rom — men over for ethvert af disse Udslag af den hedenske Aand maa hans kristne have reageret ganske umiddelbart inden i ham selv, og som Kristne kender vi jo allesammen hinandens Tanker, og kan vi da være i Tvivl om, at hans — den hellige Laurentius — maa have været saadan, som her er sagt, det flygtige Øjeblik, han hver Dag og maaske mange Gange om Dagen maatte passere forbi?

Obeliskens paa Piazza di Montecitorio er derfor for mig en Laurentius-Relikvie og ikke en af de mindst talende — de mindst til Eftertanke vækkende.

Det er kendt, at Naaden overlyste Laurentius under Martyriet i den Grad, at Jernet ikke var Jern — Ilden ikke Ild — men at han sang, og at Himlen ustandseligt var aaben over ham, saa at den fysiske Smerte overhovedet ikke eksisterede for ham. Det er ogsaa kendt, at hans ideelige Bøn under Martyriet var for det hedenske Roms Omvendelse.

Han anses derfor som en af Grundlæggerne af det kristne Rom. Næst efter Petrus og Paulus er Laurentius og Agnes de af de romerske Martyrer, hvis Martyrium paa Grund af særlige Omstændigheder og paa Grund af Personlighedernes lysende Karakter især har slaaet Folkets Bevidsthed. — Gennem Aarhundrederne naar deres Eksempel til os i krystalklar Anskuelighed.

Det er derfor heller ingen Tilfældighed, at vor Konge-Martyr Knud den Hellige bygger Kirken i Lund til Sankt Laurentius. Den, der i Jubel lod sig riste levende for at omvende det hedenske Rom, maa vel have begejstret den, der udgød sit Blod for at omvende det endnu ikke kristne Danmark.

Maa vi ikke hente Mod ved at betragte dem? Naar Danmarks nuværende Hedenskab og Vankundighed overvælder os, lad os da tænke paa det Rom, som den hellige

Laurentius overvandt — lad os tænke paa det Danmark, der myrdede den hellige Konge for Foden af Guds Alter.

Lad os opvække os til at gaa Ligegyldighedens og det fejge Grins Martyrium i Møde, thi det er det, som fordres af os. Vor Situation er ikke derfor »mindre interessant« — vor Mulighed for den fuldkomne Hengivelse ikke mindre stor end Konge-Martyrens end Martyr-Diakonen Laurentius!

Lund og Odense og saa Laurentius-Graven i Rom. Og Petersgraven. Og Graven over alle Grave: den aabne Grav i Jerusalem.

Mogens Kai Nørregaard.

Mère Brigitte.

1879—1929.

Der bliver Fest i Institut Jeanne d'Arc den 9. August, stor Fest, thi Mère Brigitte fejrer sit 50 Aars Jubilæum som Søster. For 50 Aar siden traadte hun ind i Klosteret i Chambéry, og i Klosteret er hendes Liv siden da hendirret, et Liv i Bøn og Arbejde. Livet indenfor Kloster-

murene er jo et Liv i Stilhed, som er ubemærket af Verden, men dets Frugter kendes vel. Og Frugterne af disse 50 Aars Klosterliv er den prægtige Skole i Frederiksberg Allé. I over 40 Aar har Jubilaren virket paa Frederiksberg og siden 1897 som Forstanderinde. Denne Skole er da i ganske særlig Grad hendes Værk.

Men det er kun det ydre, man ser. Naar paa Jubilæumsdagen Søstre, Elever og gamle Elever og mange andre vil samles om Mère Brigitte, saa skyldes det jo ikke blot dette ydre Resultat, men den Personlighed, der ogsaa i det daglige Liv og i en Priorindes mange vanskelige Op-gaver har forstaaet at vinde saa mange Menneskers Kærlighed og Højagtelse.

Ud over Kloster og Skole er Virksomheden gaaet, den har udstrakt sig til det Sogn, hvori Virksomheden faldt. For Rosenkranssognet, som Mère Brigitte har fulgt fra dets Begyndelse, har hun og hendes Søstre været en uvurderlig Hjælp. I Kirken og i Kirkeskolen har de gjort deres Arbejde, men ogsaa blandt fattige, blandt baade legemligt og aandeligt nødlidende, har de udført en smuk Gerning.

Derfor vil mange ønske Mère Brigitte til Lykke med de 50 Aar og ønske hende Guds Velsignelse i de Aar, hun endnu skal virke i, og Lønningen, naar Virksomheden her er forbi.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Odder. St. Ansgars Kapel. Efter at der i ca. 1¹/₂ Aar var bleven holdt maanedlig Gudstjeneste i en Fabriks Kontorlokale, har vi nu faaet et rigtigt Kapel. Det ligger i Holsteinsgade 29, den Gade, der ligger lige udfor Banegaardens Hovedudgang, og midt i Byens Centrum. Kapellet, som bærer den hellige Ansgars Navn, er indrettet i en Del af Stueetagen og har Plads til ca. 70 Personer. Ved venlig Imødekommenhed fra Sognepræsten i Vejle samt St. Josefssøstrene i Aarhus og Aalborg og afdøde Direktør A. Pedersen er det lykkedes at fremskaffe baade Alter, Kalk, Kirkestole, Skriftestol og Harmonium. Ja, selv tre store Glasmalerier pryder Kapellet. Der mangler blot en Lysekroner og et Maleri af St. Ansgar. Foreløbig holdes der Gudstjeneste den 3. Søndag i hver Maaned Kl. 10.; der pløjer nu allerede at møde ca. 50 fra Byen og fra Landet.

Huset ejes af Vikariatet og er udlejet til Beboelse. Gudstjenesten besørges af Præster fra Aarhus, som ogsaa holder maanedlig Gudstjeneste i Hadsten (i den tekniske Skole, den anden Søndag i hver Maaned) og i Grenaa (Afholdshotellet, den fjerde Søndag). Maaske er der nogle Landllggere, der har Interesse for at kende disse Kirketider.

Norge. Medens Ansgarsjubilæet i Sverige nu er nær forestaaende, forbereder Nordmændene allerede 900 Aars Jubilæet for St. Olavs Død den 29. Juli 1930. Katholikkerne vil fejre Festen i Trondhjem og Stiklestad den 28.—30. Juli. Der vil blive bygget et Valfartskapel ved Stiklestad, og Festens Glanspunkt bliver Valfarten fra Trondhjem ud til Kapellet.

Tyskland. I Anledning af vor Artikel om Konkordatet med Preussen i Nr. 29, er vi blevet gjort opmærksom paa, at det ikke er rigtigt, at Vikariatet De nordtyske Missioner ophæves, kun de preussiske Dele af dette Vikariat indlemmes i Osnabrücks Stift. Biskoppen af Osnabrück vedbliver at være Apostolisk Vikar for de øvrige Dele, nemlig de tre Fristæder Bremen, Hamborg og Lübeck, den oldenborgske Del af Lübeck samt Mecklenborg.

Irland. Det er nu fastsat, at der i 1932 skal afholdes international eukaristisk Kongres i Dublin.

Pastor Schindler er flyttet til Boyesgade 8³.

For at undgaa Forstyrrelser under de fælles Bedetimer bedes alle Besøgende (ogsaa i Forretningsanliggender) komme i de mellemliggende Tider. Belejligst er: fra Kl. 8¹/₂—10¹/₄ Fm. og fra 3—4¹/₂ Em.

Priorinden for Den evige Tilbedelses Kloster.

Odder. I August Md. holdes Gudstjenesten allerede den 2. Søndag, altsaa d. 11. August.

Ferieophold i Grib Skov i den smukke Sept. Md. tilbydes for 15 Kr. pr. Uge. Møbl. Sommerhus, fire Sengepladser. 30,000 □ Alen Park, henrivende dejligt. Henvendelse Dicmar, Skindergade 32.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:	Plads søges:
Ung Pige i Huset.	Manufakturkommis.
Ung Pige til let Husgerning.	Repræsentant i Manufaktur.
Husbestyrerinde til mindre	Kontorlærling. Bud.
Hjem, 50 Aars Alder.	Kontordame. Vaskekone.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sognepræsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

Kirkelig Kalender.

4. Aug. 11. Søndag eft. Pintse.	11. Aug. 12. Søndag eft. Pintse.
5. — M. Maria i Sne.	12. — M. Clara, Jomfru.
6. — Ti. Jesu Forklarelse.	13. — Ti. Hippolyt og Casian, Martyrer.
7. — O. Cajetan, Bekender.	14. — O. Vigilie.
8. — To. Cyriacus, Largus og Smaragdus, Martyrer.	15. — To. Marias Optagelse i Himlen.
9. — F. Johannes Maria Vianney Bekender	16. — F. Joachim, Jomfru Marias Fader.
10. — L. Laurentius, Martyr.	17. — L. Hyacinthus, Bekender. Vigiliefastedag.

Ugens Messebønner.

4. Aug. 11. Søndag efter Pintse (N.-M. 691, G.-M. 526). Ihukommelse af Dominicus (N.-M. 1029, G.-M. 852).
5. Aug. Maria i Sne (N.-M. [90], G.-M. [94]).
6. Aug. Jesu Forklarelse (N.-M. 1030, G.-M. 854). Ihukommelse af Xystus og Lidelsesfæller (N.-M. [27], G.-M. [28]).
7. Aug. Cajetan (N.-M. 1033, G.-M. 857). Ihukommelse af Donat (N.-M. 1033, G.-M. 857).
8. Aug. Cyriacus, Largus og Smaragdus (N.-M. 1034, G.-M. 858). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
9. Aug. Johannes Maria Vianney. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration. Ihukommelse af Vigilie til Laurentius (N.-M. 1037, G.-M. 859). 3. Romanus (N.-M. [15] og [52], G.-M. [16] og [53]). Slutningsevangeliet er Vigiliens (N.-M. [10], G.-M. [10]).
10. Aug. Laurentius (N.-M. 1038, G.-M. 860).

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 4. August Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Klosterpension (des chanoinesses du Saint Sépulcre) i Turnhout (Antwerpen) Belgien. Sprogstudier, især Fransk — Musik — Kunst — Husholdning. Prospekt tilsendes ved Forespørgsel hos *Priorinden Kostschool Heilig Graf. Turnhout (Antwerpen). Belgien.*

Med vor højærværdige Biskops Tilladelse holder St. Vincents Søstrene deres aarlige Bazar til Fordel for syge og fattige i Helsingør, Nygade 6 den 4de og 5te August Kl. 4—10. Gaver modtages med Tak af Søstrene Nygade 8 — Helsingør.

Holland—Danmark.

Afrejsen for Børnene er fastsat til den 7. August, der bliver overnattet i Oldenzaal og Lübeck, og de kommer til Gjedser den 9. August med Eftermiddagsfærgen.

Nakskov 27. — 7. — 29.

Pater A. Smitz.

Min Adresse er indtil den 7. Aug. Hr. Ing. Damerau-Smitz, 's Bosch, Holland.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 10 Kr. aarlig. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 32.

Søndag den 11. August.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — A propos — — Doktor Maria Montessori. — Den fascistiske Regering og Den hellige Stol. — Et Nødraab. — Den svenske St. Ansgars Fest. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Rom. Kongo. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

30. Om Helvede.

Christus taler om Livet efter Døden, om et evigt Liv. Han taler ikke i uklare, tvetydige Ord om denne Sandhed, men saa klart, det overhovedet er muligt: »Gaa bort fra mig, I forbandede, i den evige Ild . . . Og disse skal indgaa til den evige Pine.« (Matth. 25, 41, 46.) »Det er bedre som halt at indgaa i det evige Liv, end at have to Fødder og kastes i Helvedes den uudslukkelige Ild, hvor deres Orm ikke dør, og Ilden ikke udslukkes.« (Mark. 9, 44.) Ligeledes læser vi hos Apostlene om denne alvorlige Sandhed: »De skal lide evig Straf i Fortabelse, borte fra Herrens Aasyn og fra hans Magts Herlighed.« (2. Thess. i, 9.) Denne Lære er streng, »Talen er haard,« siger Jøderne. Og derfor har den menneskelige Blødgighed til enhver Tid fundet paa Udflugter og Spidsfindigheder, paa Fortolkninger og Undskyldninger, nu i det tyvende Aarhundrede, men alt i Kirkens Oldtid. Vi finder

allerede hos de gamle Fædre en Gendrivelse af disse Udflugter, som det er nødvendigt i vore Dage. Menneskene er de samme nu som for 17—1800 Aar siden. Derom nogle Vidnesbyrd fra de gamle Fædres Tid.

»Ogsaa det er et af Djævelens Kunstgreb, at mange Mennesker, idet de ligefrem glemmer mange og betydningsfulde Ord og Sandheder, vor Herre har lært os, indbilder sig, at Straffen ikke varer evigt for at kunne leve saa meget letsindigere. Thi faar den evige Straf Ende, saa faar ligeledes det evige Liv Ende. Det kan ikke siges om det evige lyksalige Liv; af hvilken Grund kunde det saa være Tilfældet med den evige Straf? Thi begge har paa lignende Maade af Herren faaet Betegnelsen »evig«, »disse vil indgaa til den evige Pine, men de retfærdige til det evige Liv.« (Matth.) (*Basilius*, kortf. Regler 267.)

»Denne Sandhed er ikke uden Betydning for os, den hører tværtimod til de allervigligste Spørgsmaal, som alle Mennesker skulde stille sig: hører Helvedes Ild nogensinde op? At der ikke er nogen Afslutning, har Christus udtalt med de Ord: »Deres Ild vil ikke udslukkes, og deres Orm vil ikke dø.« — Du har ikke Lov til at sige: Hvor bliver Retfærdigheden af, hvis Straffen skulde vare evigt? Thi naar Gud siger eller gør noget, maa du adlyde hans Ord og ikke underkaste dem menneskelige Spidsfindigheder. Hvorledes vilde det iøvrigt være uretfærdigt, naar et Menneske, der har modtaget talløse Velgerninger, men derefter handler strafværdigt og hverken lader sig bevæge ved Trusler eller Velgerninger, tilsidst henfalder til Guds Straffedomme? — Du har heller ikke Lov til at sige, at Synden er blevet begaaet i et Øjeblik og derfor ogsaa Straffen kun skulde vare kort Tid. Kan du ikke sé, at Menneskene ofte kun paa Grund af et Tyveri, et Ægteskabsbrud, én Forbrydelse maa tilbringe hele deres Liv i Fængsler eller Bjergværker, hvor de maa kæmpe med Hunger og tusindfold Død? Og ingen befrier dem, ingen siger, at Forbrydelsen kun varede et Øjeblik, følgelig maatte Straffen ogsaa kun være af kort Varighed.

Du har heller ikke Lov til at sige: saaledes er det hos Menneskene, men Gud er barmhjertig! — Nej, ikke engang Menneskene straffer af Grusomhed, men af Kær-

lighed til ham, som har begaaet en Forbrydelse. Saaledes ogsaa Gud, skønt han er barmhjertig; thi lige stor er baade hans Barmhjertighed og hans Relfærdighed; disse to arbejder Haand i Haand med hinanden. Dersom du altsaa siger, at Gud er god og barmhjertig, saa udtaler du netop derved en dyb Begrundelse for vor Straf, fordi vi har syndet mod Herrens Godhed. Han straffer af Kærlighed, men hans Relfærdighed er lig hans Kærlighed. Derfor siger St. Paulus: »Det er skrækkeligt at falde i den levende Guds Hænder.« (*Chrysostomus*, 9. Hom. over 1. Brev til Corin. III 12—15.)

»Det er sikkert og sandt, at, ligesom de retfærdiges Glæde er uden Ende, er ogsaa de ondes Straf uden Ophør. Skulde nogen sige: kun derfor har Herren truet med evig Straf for at afskrække os fra at begaa Synd, saa siger jeg: Hvis det er Bedrag, hvorved han har truet os, saa er ogsaa det Bedrag, hvad han har lovet os. Men hvilket Menneske vil vove at paastaa saadant? Og naar han ikke vil opfylde det, han har truet med, saa vil han heller ikke opfylde det, han har forjættet os. Er Gud maaske en Løgner? Det være langt fra os at ville paastaa det! — De ondes Gerninger er kun derfor endelige og begrænsede, fordi deres Liv er begrænset. Dersom det stod i deres Magt, vilde de have levet endeløst for at kunne synde uden Ende. Thi hvo som i sit Liv hernede ikke giver Afkald paa Synden, han viser, at han evigt vilde blive ved med at synde. Er det da ikke retfærdigt, naar Dommeren engang vil straffe dem evigt, hvis Mening det var aldrig at opgive det, som er Synd for Gud?« (*Gregor d. St. Dialoger IV 44.*)

Josef Resch.

A propos - - Doktor Maria Montessori.

Montessori forkynder den mest ideelle Pædagogik, man hidtil har kendt, og hele Verden lytter.

Hr. Redaktør!

Maa det være mig tilladt, i Anledning af Dr. Montessoris Ankomst til Danmark og med Henblik paa den Interesse, hendes nye Skoletanker formodentlig vil vække, at komme med et lille Indlæg.

Det er ikke Skoletankerne, jeg vil ind paa — Pressen vil fortælle nok herom — og i Ugebladene 19, 20, 21, 22 af 1926 pegede jeg paa disse; men jeg vilde gerne fortælle lidt om hendes Forhold til Opdragelsen i Hjemmet.

Montessori gaar lige imod den moderne Børneopdragelse. Det vilde ikke være til Skade at lytte til hendes Raad. Hun synes ikke at have megen Tillid til Hjemmenes Forstaaelse af Barnet.

Det er ikke blot den aandelige Side af Barnets Udvikling, Dr. Montessori tager Sigte paa, den legemlige spiller ikke den mindste Rolle, og som Læge vaager hun nøje over Barnets Hygiejne. Med Hensyn til Ernæringen giver hun detaillerede Forskrifter i sine Skoler og skriver følgende om Maaltidernes Fordeling:

Her maa eet Princip gøre sig absolut gældende, og Mødrene maa lære at anerkende det, nemlig, at Børn maa lære at holde ganske bestemte Spisetider for deres Helbreds og Fordøjelses Skyld. Der eksisterer en almindelig Fordom, en af de mødrene Fordomme, som er yderst skadelig for Børn, at Børn for at udvikles vel maa spise uafbrudt. Tværtimod trænger Børn paa Grund af deres svage Fordøjelsessystem mere til regelmæssige Maaltider end voksne. Af denne Grund forekommer det mig, at »Casa dei Bambini« med deres meget lange Skoletid er udmærkede Anstalter for Børnekultur, da de kan regulere Barnets Diæt. Børn bør aldrig spise udenfor deres bestemte Spisetider.

Paa Ernæringens Omraade anerkender Montessori alt-
saa ikke Frihedsprincippet. *)

Medens Montessori paa det aandelige Omraade betragter Børnene som smaa Mennesker, til hvem hun stiller store moralske Krav, og om hvem hun mener, at de kan alt, er Børnene med Hensyn til det legemlige ikke at betragte som »smaa Mennesker«; her fordrer de deres egen specielle Pasning.

Tidens Mening synes at gaa i modsatte Retninger. Det er utroligt, alt hvad man »ikke kan forlange af Børn«, fordi de er Børn. Paa den Konto bæres der over med baade det ene og det andet i aandelig Henseende. Men hvad det legemlige angaar, lever de af samme Kost som de voksne, kan godt »taale« at proppes med Konfekt og

*) Alle Citater i denne Artikel er taget af »Montessori-Metoden«.

Kager i Tide og Utide og tager Del i de voksnes Aftenfornøjelser, saa Skolen ofte maa arbejde med forvaagede, nervøse, underernærede og forpinte smaa Væsener.

Ogsaa med Hensyn til Leg og Legetøj angriber Montessori Tiden.

Det »færdige« Legetøj, der bydes Børn nu om Stunder berøver dem de kostbare Stunder i deres egen Fantasierverden, som de oplever, naar de selv laver et Stykke Legetøj af »Tændstikæsker og Propper« eller syr deres Dukker af »et Nøgle Uldgarn og et Par Pinde.« —

Montessori skriver herom:

Vi har set de skønneste Beviser paa en instinktmæssig Kærlighed til Viden hos Barnet, som vi saa ofte har været uretfærdig imod, idet vi antog, at det kun satte Pris paa meningsløs og tankeløs Leg. Idet Barnet forlod sin Leg, fordi det tørstede efter Kundskab, viste det sig som en ægte Ætling af den Menneskehed, som i Aarhundreder har arbejdet paa socialt og videnskabeligt Fremskridt. Vi har ydmyget det menneskelige i Barnet ved at give det taabeligt og nedværdigende Legetøj og henvist det til en Lediggangens Verden, hvor det pintes af en fejlopfattet Disciplin.

Endvidere har Fortællingerne om Hekse og Trolde ikke Bud til Menneskene og derfor heller ikke til Barnet; men Historien om »Toppen og Bolden«, om »Tinsoldaten og Danserinden« er taget ud af Barnets Fantasierverden. Og Erfaringen viser, at Fortællingerne fra »det virkelige Liv« vækker langt større Glæde hos Børnene, end disse Eventyr, spækkede med uhyrlige Fantasifostre, der ligger langt uden for Barnets Verden. Montessori kommer i sine Skrifter ofte ind paa dette Emne.

Om Forældrenes gennemgaaende Mangel paa Forstaaelse af Barnets Natur har Montessori meget at sige.

Jeg saa engang et Barn paa 10 Aar, Søn af en Læge og Kollega af mig, give sig ivrigt i Lag med Ting, som laa huller til bulter paa dets Faders Skrivebord, det fir-kantede Skriveunderlag, det runde Blækhuslaag o. s. v. Jeg var yderst rørt over at se dette Barn efter bedste Evne gennemgaa de Øvelser som vore Børn gentager med saa stor Fornøjelse, indtil de kan dem udenad. Faderen og Moderen trak Barnet bort fra Skrivebordet: »Han er rastløs og uartig,« sagde de. Hvor ofte hører vi ikke, at man

skænder paa Børn, fordi de ikke kan lade Ting ligge, ung-
 tet man stadig har sagt til dem, at de ikke maa røre dem?
 Og dog er det netop ved at lede og udvikle dette
 naturlige Instinkt til at »pille ved alt muligt« og lære
 Omridsene af geometriske Figurer at kende, at vi forbereder
 vore smaa Elever paa fire Aar til den overvældende
 Følelse af Sejr og Glæde, de har, naar
 de rent spontant begynder at skrive.

Det Barn, som styrter sig over Skriveunderlaget, Blæk-
 huslaaget o. l., som altid stræber efter at naa sit Maal,
 stadig forhindret og standset af dem, der er stærkere, og
 som klynker og græder over sine forgæves Anstrengelser,
 bortødsler Nervekraft. Forældrene tager fejl, naar de
 tror, at et saadant Barn nogen Sinde faar virkelig Hvile,
 ligesom de ogsaa tager fejl, naar de siger, at Barnet er
 »uartigt«, fordi det længes efter at grundlægge sin For-
 standsudvikling. Børnene i vore Skoler er de eneste, som
 virkelig hviler, nemlig naar de ivrige og glade benytter
 deres Fritid til at tage de geometriske Figurer, som er
 stillet til Raadighed for deres Udviklingsinstinkt ud og
 sætter dem paa Plads, saa længe de har Lyst dertil, og
 medens de saaledes nyder den mest fuldkomne Ro, har
 de ikke den mindste Anelse om, at deres Øjne og Hæn-
 der er i Færd med at indvi dem i et nyt Sprogs Myster-
 rier. De fleste Børn bliver stille, naar de beskæftiger sig
 med disse Øvelser, fordi deres Nervesystem er i
 Hvile.

Det er en Kendsgerning, at Børn holder mere af Køk-
 kenet end af Dagligstuen. Stuen er nemlig et »Musæum«
 med lutter Genstande, der ikke maa røres, mens Køkke-
 net er fuldt af de vidunderligste »Montessoriapparater«.

I Hjemmene er Omgivelserne ikke »lagt til Rette« for
 Børnene, hvorimod M. i sin Skole har forandret »Skrive-
 underlag og Blækhus« og mange andre Ting til dejlige
 Apparater, som Børnene maa »pille ved«, som gaar ud
 paa at lære dem at læse, skrive, regne m. m. og som til-
 med har den Egenskab, at Barnet selv kan kontrollere sine
 Fejl og gøre højst interessante Opdagelser.

Vi forstaar ikke Barnet, fordi vi dømmer det efter vor
 egen Maalestok:

Barnet faar aldrig Lejlighed til at prøve sig selv, danne
 sig en Forestilling om sine egne Evner og deres Begræns-
 ning, fordi det stadig forstyrres og underkastes vort Ty-
 ranni og hensmægter under Uretfærdigheden af stadig at

maatte høre Bebrejdelser, fordi det ikke har det, som de voksne stadig ødelægger og nedbryder.

Montessori fortæller:

Jeg saa en Dag i en af vore offentlige Parker i Rom en lille Dreng paa ca. halvandet Aar, et kønt lille Barn, som straalende af Glæde var i Færd med at fylde en lille Spand med Grus ved Hjælp af sin Skovl. En elegant Barnepige, som øjensynlig holdt meget af ham, var med ham. Hun var en af den Slags Barnepiger, som tror, at de gør alt, hvad de paa nogen Maade kan for de Børn, de passer. Det var paa Tide at gaa hjem, og Barnepigens var i Færd med at prøve paa at faa Drengen til at holde op med sin Leg og lade hende sætte ham op i Barnevognen. Da hun saa, at Ord ikke nyttede, fyldte hun selv hurtig Spanden med Grus og anbragte haade den og Drengen i Barnevognen, overbevist om, at alt nu var, som det skulde være.

Det slog mig, at Barnet skreg i vilden Sky, og Udtrykket i dets Ansigt viste, at det protesterede mod den uretfærdige og voldsomme Maade, hvorpaa det var blevet behandlet. Hvilken Ophobning af Uret, som her overvældede den spirende Intelligens!

Hvad Barnet ønskede, var ikke en Spand fuld af Grus, men derimod at foretage de Bevægelser, som fordredes for at fylde den, og som opfyldte et Krav, der rørte sig i Drengens kraftige Organisme. Drengens ubevidste Hensigt var Selvudvikling, og han brød sig aldeles ikke om en Spand med Grus. Hvis han selv havde faaet Lov til at fylde Spanden, vilde han tværtimod sikkert straks have tømt den for at fylde den igen og vedblive hermed, indtil han havde faaet nok heraf. Det var en Følelse af at opfylde dette Krav, som har givet sig Udslag i hans glade Ansigt nogle faa Øjeblikke før. Aandelig Glæde, Motion og Solskin tilsammen havde fremkaldt dette Udtryk.

Dette ganske dagligdags Optrin fra Barnelivet er typisk og betegner noget, som alle Børn, selv det bedste og det, der værnes omhyggeligst, oplever.

Vi beskylder ofte Barnet for at være »utaalmodigt«, simpelthen fordi vi selv ikke har Taalmodighed nok til at give dets Handlinger Lov til at følge Tidslovene, som er forskellige fra vore egne, og vi kalder det »tyrannisk«, netop fordi vi selv tyranniserer det. Denne falske Beskyldning mod Børnene er blevet en indgroet Del af Teorierne om Barnealderen, som i Virkeligheden er yderst medgørlig og taalmodig.

Efter Montessoris Erfaringer bliver Resultaterne af de nye Opdragelsesprincipper lig med en Aandsudvikling, der er som en ny Skabelse:

Fra de Sind, der saaledes er bragt i Orden, naar der er sat »Skel mellem Nat og Dag«, udspringer aandelige Rørelser og aandelig Daad, som minder om Bibelens Skabelseshistorie. Barnet faar til Eje i sit Sind, ikke blot hvad det har erhvervet ved Arbejdsomhed, men ogsaa de fri Gaver, der udsirømmer af Aandens Liv. Af Hengivenheden, Mildheden og den frivillige Kærlighed til Retfærdighed udspringer de Blomster, som med deres Duft fylder saadanne Børns Sjæle og giver Løfte om de »Aandens Frugter«, som Paulus taler om: »Aandens Frugter er Kærlighed, Glæde, Fred, Langmodighed, Mildhed, Godhed, Trofasthed, Sagtmodighed.«

De er gode, fordi de er opøvet i Taalmodighed gennem Gentagelsen af deres Øvelser, langmodige til at give efter for andres Ønsker og Befalinger, de glæder sig over, at det gaar andre vel, uden Misundelse og Strid, og de er overordentlig — ja, vidunderlig flittige. Men de er ikke hovmodige af deres Retfærdighed, fordi de ikke har erhvervet den bevidst som en moralsk Overlegenhed. De har sat deres Fødder paa Retfærdeds Vej, simpelthen fordi det var den eneste Vej, der førte til virkelig Selvudvikling og Kundskab, og de glæder sig af et enfoldigt Hjerte over de Fredens Frugter, som kan samles langs med denne Sti.

Det er Montessoris Overbevisning, at Børnene gennem dette System faar alle de Sjælseevner udviklede, som de faar Brug for i deres Gudsforhold; og gennem den Koncentrationsevne, som hun i saa høj Grad lægger Vægt paa under Arbejdet, opøves vel ogsaa Evnen til at kunne samle sig i Bøn.

Montessoris Bøger indeholder Skatte af Livsværdier til Gavn for os alle. Og hun henter ofte Citater fra Bibelen, Kirkefædrene, Helgenernes Historie og fra en religiøs Digter som Dante.

»En Montessoribog for Mødre« slutter saaledes:

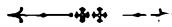
»Fremfor alt kan vi anvende det paa os selv, paa vort eget anspændte og urolige Liv. Vi kan lære meget af Doktor Montessoris Ærbødighed for Livets Love. Intet kunde i Virkeligheden være af større Betydning for vore Børn, end om vi selv af hele vort Hjerte kunde optage i os hendes store, rolige Tillid til Livet selv.«

En Moder kan i Virkeligheden lære ganske umaadelig meget ved at studere Montessori-Litteraturen. Ved Indmeldelse i Montessori-Foreningen gives der gratis Adgang til Foredrag. Hun vil kunne spare sig selv for meget »Børnevrvøl« ved at lægge — om det saa kun bliver en eneste lille Krog i Hjemmet — til Rette efter Montessoris Principper.

Hvad enten Montessori arbejder med Børnene eller leger med dem (selv eller gennem andre) faar hun Ro og Stilhed over dem; thi Uro er kun Vanart og Mangel paa den rette Beskæftigelse — Mangel paa den rette aandelige eller legemlige Næring.

Montessori holder mest af at pege paa de smaa; dette er sikkert ikke ensbetydende med, at hendes Teorier ikke ogsaa holder Stik i Praksis med Hensyn til de store — (Kronborg Kongressen og hendes egen paafølgende Kongres vil oplyse os herom) — — — men ligesom Solen og Regnen frembyder de største Overraskelser for det menneskelige Øje, saa længe Knoppen er ved at udfolde sig af Svøbet, saaledes synes ogsaa Virkningerne af Montessori-Systemet mest iøjnefaldende hos de smaa.

Ellen Bohn-Jespersen.

Den fascistiske Regering og Den hellige Stol.

Ved Modtagelsen af de diplomatiske Udsendinge og ved andre officielle Lejligheder, hvor den italienske Regering og Den hellige Stol er kommet i Berøring med hinanden, har Udtalelsérne været meget hjertelige. Men samtidig har der været talrige smaa Konflikter og Uoverensstemmelser, som er et Bevis paa, at den kulturpolitiske Situation i Italien aldeles ikke er saa afklaret og harmonisk, som man halvanden Maaned efter Konkordatets Ratifikation kunde ønske sig.

Under Titlen »Ratifikation og Rektifikation« har Den hellige Stols officielle Maanedsskrift »Civiltà Cattolica« bragt en alvorlig Advarsel. Fra Historien fremdrager Bla-

det en betydningsfuld Parallel til den øjeblikkelige Situation. Det viser hen til Pius VII's Encyklika, hvori Paven fremhæver Nødvendigheden af en kristelig Ungdomsopdragelse og opmuntrer til Propaganda for en god Presse som et væsentligt Element i Ungdomsarbejdet og endelig betoner Kirkens Frihed overfor Statens Indgreb. Med Pius VII's fjerne Stemme harmonerer paa den skønneste Maade Pius XI's kraftige Ord; omend Tider og sociale Forhold er helt forskellige, saa er de dog i en vis Henseende meget ens. Midt i Revolutionen med dens hedenske Imperialisme, da Diktatorens straalende Stjerne var i stadig Opgang, havde Konkordatet mellem Napoleon og Pius VII, der genindførte Katholicismen i Frankrig, fyldt hele Kristenheden med jublende Glæde. Men man blev snart skuffet ved Offentliggørelsen af de berømte Organisationsparagrafer, som var Indledningen til en ny Religionskrig.

Pius VII svarede derpaa med en hel Række Protester og Rektifikationer. Overfor Giganten Napoleon, som hele Verden skælvede for, voksede denne blide Præsts Skikkelse op, svag paa materielle Vaaben, men en uovervindelig mægtig Kæmpe i Rettens Magt overfor den Magtens Ret, som den gigantiske Diktator repræsenterede. Og han vandt Sejr.

En Sammenligning mellem hin historiske Situation og den øjeblikkelige er ganske naturlig, naar man tænker paa den Jubel, som Lateranoverenskomsten fremkaldte i hele Verden, paa den 12. Februars Begejstring og Den hellige Faders personlige Tilfredshed. Og straks derefter de første skuffende Tegn paa Reaktionen: Trontalen, Mussolinis ganske uventede Kammertale, som særlig i Udlandet vakte sørgelig Opsigt.

Det Indtryk, den efterlader — Lægemidlet er værre end Sygdommen — bliver forstærket ved flere smaa Konflikter. Der viser sig betydningsfulde Tegn paa, at Ungdomsopdragelsens Problem aldeles ikke er løst: Det katolske Ungdomsblad »La Vita Giovanile« i Vicenza beslaglægges af Fascisterne paa Grund af en Hyldest til Den hellige Fader som »Nationernes højeste Autoritet, Herre og Styrer, Sandhedens og Lysets eneste Kilde«. Samme Skæbne rammer »Azione Giovanile« i Milano, fordi det offentliggjorde det Brev, Den hellige Fader sendte Kardinal Gasparri som

Svar paa Mussolinis Taler, og opfordrede den katolske Ungdom til at modtage Pavens Ord med al skyldig Respekt. Samtidig udkommer paa det officielle fascistiske Forlag de uforkortede, lidet venlige Taler om Lateranoverenskomsten, der blev holdt paa Montecitorio og i Senatet.

»Tribuna« viser udtrykkelig hen til denne Brochure, som det er enhver Italieners Pligt at gøre sig bekendt med. Og endelig maa nævnes Mussolinis Ord til de fascistiske Førere i Milano: »De unge Generationer tilhører os fuldstændig, og vi agter ikke at tillade nogen Undtagelse fra denne urørlige Regel.«

Ikke blot Enigheden synes i Fare, men ogsaa den aandelige Friheds Ret, Oprigtigheden og dermed selve Overenskomstens Væsen og Varighed. Det viser sig, at Pavens Ord, som søgte at bringe Fred og Klarhed i Forvirringen, først ved Modtagelsen af Eleverne fra Mondragone og derefter i det berømte Brev til Kardinal Gasparri, var absolut nødvendige: de Ord, hvormed Pius XI fremhæver Kirkens Opgave i Opdragelsen. »Osservatore Romano« har udgivet disse pavelige Dokumenter i en lille Bog med Titlen »Paveord til Lateranoverenskomsten«.

Artiklen i »Civiltà Cattolica« har foranlediget »Tribuna« til et meget skarpt Svar. Den siger, at »det at true Mussolini med Napoleons Skæbne er ikke blot smaaligt, men ogsaa farligt. Det er smaaligt, fordi Mussolini var den første Statsmand i Italien, der havde forandret alle italienske Statsmænds Holdning overfor Kirken, som ellers havde været ens hos store og smaa, hos moderate og radikale. Han benyttede den politiske Magt, han som Regeringens Leder raadede over, til at virkeliggøre den store Forsoning, uden den napoleonske Tanke at ville gøre Kirken til et Værktøj for Staten, men for at tilfredsstille en dyb aandelig Trang i den italienske Sjæl. Det er farligt, fordi intet kan saare det italienske Folk dybere end Mangel paa Ågtelse for og Forstaaelse af dets Overhoveds Tanker og Følelser. Man ved meget vel, at de nødvendige Indskrænkninger, som Mussolini gør med Hensyn til Overenskomstens Aand og Grænser, ikke udspringer af en Modsigelsens Aand, og endnu mindre af en Napoleons dæmoniske Herskerstolthed, men de har deres Grund i Nødven-

digheden af at gøre visse politiske Krav gældende, Krav, som ikke er en Livsbetingelse for Regeringen, men for Italien, som ganske vist er katholsk, men tillige er den Nation, der har lidt mest under Pavedømmets politiske Magt. Den, der ikke vil erkende disse Farer og indrømme denne Nødvendighed, er en aabenbar Fjende af Forsoningen.«

Saaledes er Situationen.

Rom 30. Juli 1929.

Ch. D.

Et Nødraab.

Sankt Ansgars Kirkeskole er i Fare.

Efter Sognemedlemmernes Antal skulde vi have mellem 300 og 400 Børn i Skolen, og jeg kan oplyse, at der i det kommende Skoleaar i de tre øverste Klasser vil være hele syv Drengene at finde.

Det er jo Skolens Undergang!

Men hvorfor lukker man saa ikke, vil man spørge.

Det kan vi ikke! Det maa vi ikke! Thi hvad vilde der ske i saa Tilfælde?

Mange Forældre har ikke Raad til at sende deres Børn til andre katholske Skoler, hvor der skal betales dyre Skolepenge.

Saa er der kun een Udvej tilbage: Kommuneskolen.

Men vi kan virkelig ikke være bekendt at lade vore Børn faa en — i pædagogisk Henseende sikkert mønster-værdig, men religiøst set — neutral Undervisning, saalænge der er den mindste Mulighed for, at vi kan give dem en gennemført katholsk Opdragelse.

Jeg siger, vi kan ikke være det bekendt, men Udtrykket er for svagt. Thi vi har den strenge Pligt at sørge for, at vore Børn faar en saadan katholsk Opdragelse.

Det er ikke noget, som Kirken har fundet paa af professionelle Grunde, som man siger. Nej, det er simpelthen en guddommelig Lov, som intet Menneske paa Jorden kan fritage eller fritages for.

Naar vi Katholikker for Alvor tror, at vi ejer den fulde Sandhed, og at kun vi ejer den fuldtud, da er vi i Samvittigheden forpligtet til at opdrage vore Børn i den.

Men nok om det. Der maa gøres noget for at redde St. Ansgars Kirkeskole, og det maa gøres med det samme.

Vi retter derfor en indtrængende Bøn til alle Sognets Medlemmer om at sende deres Børn til Skolen i Bredgade.

Selv om de bor nærmere ved en Kommuneskole, maa det Offer bringes; naar der staa saa store Værdier paa Spil, gælder den Slags Smønting ikke.

Men det er vel heller ikke afgørende i de fleste Tilfælde. Vi kender nok Grunden: nemlig den evige og ulykkelige Klasseforskel, som her i dette Tilfælde optræder i en af sine mest utiltalende Former.

Vore Kirkeskoler bliver betragtet som saakaldte Proletar-Skoler, hvor man af Hensyn til sin sociale Stilling eller Førmuesomstændigheder ikke kan være bekendt, siger man, at sende sine Børn.

Naar man stiller sig paa dette Standpunkt, er Situationen selvfølgelig haabløs. Thi hvilken Familie regner sig ikke selv for at være bedre stillet og fornemmere end de saakaldte Proletarer?

Den samme Situation gjorde sig for Protestanternes Vedkommende tidligere gældende med Hensyn til Kommuneskoler og Privatskoler, men den skal efter Sigende mere og mere være et overstaaet Stadium.

Og det manglede bare andet i et Land, hvor det sunde Demokrati er saa gennemført som her.

Forresten skal der jo i denne Sammenhæng ikke alene tales om Demokrati, men simpelthen om Kristendom. — Forkerte Klassebegreber skulde allermindst findes hos os Katholikker.

Og til syvende og sidst er hele Indvendingen ikke en rød Øre værd. Thi hvis alle saakaldte bedre stillede Familier vilde sende deres Børn til Kirkeskolerne, vilde disse jo med et Slag blive »fine« Skoler. Og derved var hele Vanskeligheden ude af Verden.

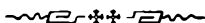
Forhaabentlig bliver Katholikerne en Gang saa talrige, at vi kan tillade os den Luksus at opretholde en Del forskelligartede Skoler; men indtil da trænger vor Kirkeskole til alle skolepligtige Børn uden Undtagelse.

Kun hvis vi kan regne med den Støtte, opstaar der ogsaa den Mulighed for at udvide vort Program og faa St. Ansgars Kirkeskole til at blive den billige Mellemskole, som vi i saa høj Grad trænger til.

Indmeldelser i Skolen, og forresten alle Meningsytringer angaaende det saa vigtige Skolepørgsmaal, vil i Sognepræstens Fraværelse blive modtaget med særlig Tak af

Pastor L. De Vos,

Bredgade 64°. Telf. Palæ 59.

Den svenske St. Ansgars Fest.

Et stort Antal Deltagere har nu meldt sig til den svenske St. Ansgars Fest, der efter alt at dømme vil faa et storstilet Forløb, men mange flere burde nu i sidste Øjeblik slutte sig til Fællesrejsen, der afgaar fra København d. 16. ds. og koster 75 Kr. for alle nødvendige Udgifter.

Over Halvdelen af Deltagerne er fra København, dog har mange Provinsbyer mødt med en smuk Tilslutning, særlig kan Holbæk fremhæves, idet den lille Menighed indtil nu har indtegnet 6 Deltagere. Da det desværre viser sig, at adskillige Provinsbyer slet ikke har reageret paa Indbydelserne, har Komitéen sluttet en Overenskomst, der gør det muligt at indmelde sig ogsaa efter den 3. August (den fastsatte Frist), dog maa det ske snarest. Man haaber, at hver Menighed i Landet sender mindst een Repræsentant.

Hans Højærværdighed Biskoppen har inden sin Afrejse til Island givet Tilsagn om at deltage i Fællesrejsen og med Biskoppen i Spidsen vil altsaa de danske Pilgrimme Lørdag Morgen d. 17. ds. holde deres Indtog i Sveriges Hovedstad.

I disse Dage er der forøvrigt indløbet Meddelelse om, at der forventes talrige norske, engelske og tyske Deltagere i Ansgarsfesten til Stockholm. I Antal bør Danskerne ikke staa tilbage for disse Nationer, men tværtimod kappes med Svenskerne i Iver for at hædre den fælles store Apostel. Enhver, der ser sig i Stand til at deltage i Fællesrejsen, bør derfor omgaaende indmelde sig hos Frk. M. Wissum, Strandboulevard 33, København Ø. (Postgiro Konto Nr. 23494).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. »Osservatore Romano« offentliggør en Tale, som Paven har holdt til de Ærkebiskopper og Biskopper, der deltog i den store Procession den 25. Juli. Paven nævner deri, at han netop har hørt en bekendt Jurists Mening om Forholdet mellem Lateranoverenskomsten og Konkordatet. Han havde erklæret, at der var en uløselig Forbindelse mellem dem. Dette var ganske i Overensstemmelse med det Standpunkt, Paven stadig havde indtaget, og som han højtideligt havde forsvaret. Paven overrakte enhver af sine Tilhørere et Eksemplar af Brochuren med Pavens Kommentarer til Overenskomsten med Italien. Nogle Dage i Forvejen var denne Brochure ogsaa blevet uddelt til alle Seminaristerne, der deltog i Processionen.

Rom. Der er sket det sjældne, maaske hidtil enestaaende, at en dansk Bog er kommet paa Index. Det er Ditlef Niensens Bog »Den historiske Jesus«, der for en Del Aar siden vakte en Del Opsigt, som nu hører til de forbudte Bøger, som den forøvrigt ifølge hele sin Indhold allerede i Forvejen maatte henregnes til.

Kongo. Mgr. Johannes Deele Piane er blevet udnævnt til Apostolisk Deleгат for Belgisk Kongo. Missionen i dette Land, der har 8¹/₂ Millioner Indbyggere foruden 5 Mill. i Mandatdistriktet Ruanda, er i stærk Udvikling. Der fandtes i Juni 1927 552 209 Katholikker. Nu forbereder over ¹/₂ Mill. Mennesker sig til Daaben. Der er 20 kirkelige Distrikter med 1375 Præster, Brødre og Søstre og 12 239 Lærere og Kateketer. Der findes 14 indfødte Præster, og 163,836 Børn besøger de katholske Skoler.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ³ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	»	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂	» 10	» 3
Aarhus (Rymsgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Grenaa (Afholdshotellet) 4. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 2. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 3. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	»
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	»	» 10	» -
Silkeborg (Vestergade).....	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned	Kl. 9 ¹ / ₂		
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Sønderborg.....	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejde (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	

Kirkelig Kalender.

11. Aug. 12. Søndag eft. Pintse.	18. Aug. 12. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse i Himlen.
12. — M. Clara, Jomfru.	19. — M. Johannes Eudes, Bekender.
13. — Ti. Hippolyt og Cas- sian, Martyrer.	20. — Ti. Bernhard, Abbed og Kirkelærer.
14. — O. Vigilie.	21. — O. Johannes Fran- cisca, Enke.
15. — To. Marias Opta- gelse i Himlen.	22. — To. Oktav af Marias Optagelse.
16. — F. Joachim, Jomfru Marias Fader.	23. — F. Filip Benitius, Be- kender.
17. — L. Hyacinthus, Beken- der. Vigiliefastedag.	24. — L. Bartholomæus, Apostel.

Ugens Messebønner.

11. Aug. 12. Søndag efter Pintse (N.-M. 694, G.-M. 530). Ihukommelse af Tiburtius og Lidelsesfæller (N.-M. 1041, G.-M. 863). 3. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]).
12. Aug. Clara. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]).
13. Aug. Hippolyt og Cassian. Messe for flere Martyrer (N.-M. [30], G.-M. [31]). Særlige Bønner (N.-M. 1042, G.-M. 865). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
14. Aug. Vigilie til Marias Optagelse (N.-M. 1043, G.-M. 868). Ihukommelse af Eusebius (N.-M. [47], G.-M. [47]). 3. om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]).
15. Aug. Marias Optagelse (N.-M. 1044, G.-M. 869).
16. Aug. Joachim (N.-M. 1047, G.-M. 872).
17. Aug. Hyacinthus. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Ihukommelse af Marias Optagelses Oktav (N.-M. 1044, G.-M. 869). 3. Laurentius Oktav (N.-M. 1049, G.-M. 875).

Torsdag den 15. Aug. linder der en Procession Sted i Assumptions-Klostrets Have efter den sakramentale Velsignelse Kl. 4.

For at undgaa Forstyrrelser under de fælles Bedetimer bedes alle Besøgende (ogsaa i Forretningsanliggender) komme i de mellemiggende Tider. Belejligst er: fra Kl. 8¹/₂—10¹/₄ Fm. og fra 3—4¹/₂ Etm.

Priorinden for Den evige Tilbedelses Kloster.

A.C. Torsdag d. 15. August Kl. 8¹/₄ Sommeraftensammenkomst i Krøgers Familiehave, Pileallé.

A.C. serverer The paa Maskine. Gæster har Adgang.

Administratores.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

Husbestyrerinde til mindre Repræsentant i Manufaktur.
Hjem, 50 Aars Alder. Kontorlærling. Bud.
Kontordame.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sognepræsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

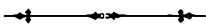
FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 33.

Søndag den 18. August.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Madonna. — Den kirkelige Udvikling i Czekoslovakiet. — Fra Vatikanet og Kurien. — Fra Festlighederne paa Island. — Da Vejen blev indviet. — Sterilisation og Kirkefølgelse. — Basaren for den nye St. Annæ Kirke paa Amager. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Portugal. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

31. Om Renselsesstedet (Skærsilden).

»Det er beskikket Menneskene een Gang at dø, men derefter Dommen,« siger Apostelen (Hebr. 9, 27). Det er den særskilte Dom, som Sjælen stedes for straks efter Døden. Efter den lutherske Lære findes Sandheden om Skærsilden ikke: de, som dør i Troen paa Christus, bliver straks forenet med Christus. En Renselse efter Døden behøves ikke mere; Hjælpen, Bønnen trænger disse Sjæle ikke mere til. Det hele er saa let, eller det gøres i det mindste meget let. — Skriften taler i modsat Retning: »Intet urent kan indgaa i Himmelen« (Aab. 21, 27), »han skal frelses, men som gennem Ild«, d. v. s. gennem store Lidelser (1. Kor. 3, 15), »det er en hellig og gavnlig Tanke at bede for de afdøde, for at de kan blive frelste fra deres Synder« (2. Mak. 12, 46).

Hvad siger Oldkirken om denne Sandhed?

I Katakomberne er der gemt utallige Gravstene, hvorpaa der findes Forbøn for de afdøde, altsaa et Bevis paa,

at Oldtiden har kendt Forbøn for de afdøde, som igen er et Bevis paa, at man ansaa det for at være i Overensstemmelse med den kristne Tro, at de, som var gaaet herfra, endnu trængte til Hjælp.

Tertullian, som levede i det 2. Aarhundrede, siger, at »den tro Hustru vil bede for sin afdøde Ægtemands Sjæl, særlig paa Aarsdagen for hans Hensoven i Herren. Og undlader hun denne Kristenpligt, da har hun forskudt sin Mand, saavidt det stod i hendes Magt.« (De Monogam. X.)

Eusebius beskriver Kejser Konstantin den Stores Begravelse saaledes: »Herrens Præster og Folkeskaren ofrede under Taarer og megen Beklagelse Bønner for hans Sjæls Hvile.« Og Historikeren tilføjer, at dette skete i Overensstemmelse med Kejserens fromme Ønske, da han i Konstantinopel havde ladet opføre den prægtige Basilika til Herrens Pris og Apostlenes Ære, for at de troende her skulde mindes ham i deres Bønner efter hans Død. (IV, c. 71.)

Kyrillus af Jerusalem skriver: »Vi mindes de hellige Biskopper og alle, som er hensovede iblandt os, idet vi tror, at de Bønner, vi frembærer, medens det højhellige Offer (Messeofret) frembæres, vil være til stort Gavn for deres Sjæle.« (Katech. 9, 10.)

Efræm Syreren siger i Dødstimen: »Jeg besværges eder, Brødre og Venner, i den Guds Navn, som vil, at jeg skal skilles fra eder, at I vil mindes mig, naar I samles til Bøn. Begrav mig ikke med vellugtende Urter. Giv dem ikke til mig, men til Gud. Begrav mig, der er undfangen i Smerte og Nød, med Taarer, og hjælp mig med eders Bønner i Stedet for med vellugtende Urter; thi de afdøde hjælpes ved de fromme efterlevendes Bønner.« (Katholsk Tro III, p. 162.)

Ambrosius siger ved Kejserne Gratians og Valentinians Jordefærd: »Velsignede være I begge, om mine Bønner formaar noget. Ingen Dag skal gaa forbi, uden at jeg mindes eder. I ingen af mine Bønner skal jeg glemme eder. Ingen Nat forsvinde, uden at jeg mindes eder i mine Bønner! Ved enhver Frembærelse af det højhellige Offer vil jeg stadig mindes eder.« (Katholsk Tro III, p. 176.)

Chrysostomus skriver: »Det er ikke uden god Grund

å nordnet af Apostlene, at de afdøde skal ihukømmes i de højhellige Mysterier; thi de vidste vel, at de afdøde vilde høste stort Gavn deraf.« (Katholsk Tro III, p. 177).

Augustinus beretter (i sine Bekendelser IX), at, da hans Moder laa paa sit Dødsleje, tog hun det Løfte af Sønnen: »Læg dette Legeme i Jorden, hvor du vil; lad ikke Om-sorgen for det forurolige dig paa nogen Maade. Alene det forlanger jeg af dig, at du vil mindes mig ved Herrens Alter, hvor du end er.« Og Sønnen, Augustinus, beder for sin afdøde Moders Sjæl af sit ganske Hjerte saaledes: »Jeg bønfaller dig derfor, o mit Hjertes Gud, for hvad min Moder maatte have syndet imod dig. Bønhør mig for-medelst Lægedommen af hans Saar, som hang paa Kor-set. — — Maa hun hvile i Fred tillige med sin Ægte-mand. — — Og indgiv, o Herre, dine Tjenere, mine Brø-dre, hvem jeg tjener med min Tale, med mit Hjerte og min Pen, at de, saa mange som læser disse Ord, ved dit Alter maa ihukomme Monika, din Tjenerinde.«

Saaledes taler, saaledes handler Oldkirken! Det er ube-gribeligt, at det 16. Aarhundrede kunde finde en anden Opfattelse af denne Sandhed, end Oldkirken har haft og levet efter!

Josef Resch.

Madonna.

*Dit Aasyn er helligt, dets milde Fred
Over min Uro sænker sig ned,
Din Tanke er ren som den skæreste Sne,
Aldrig der var en Plet at se.*

*Din Kjortel er Silke — — gnistrende blaa,
Vævet af alle de Engle smaa,
Mens tusinde Stjerner af funklende Guld
Straaled' paa Himlen saa underfuld.*

*Kaaben er Purpur med Sølvbort,
Skønnere Klædning var aldrig gjort,
Farvet i Blod, som paa Golgatha stød,
Blodet, der frelste fra evig Død.*

*Haaret er gyldent med Helgenkrans,
Perler du bærer, hvis blaablege Glans
Kommer fra Taarer, Taknemlighedsgraad
Fældet ved hver en Barmhertigheds Daad.*

*I Himlen du lever — — Du lever paa Jord,
Lever, hvor Troen i Hjerterne bor;
Barnet du klapper med kærlig Haand,
Fylder den Voksne med Ydmyghedsaand.*

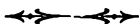
*Taarer du visker af blegen Kind,
Varmet med Solskin det hærgede Sind;
Hverdagsbækymringer, store og smaa,
slettes i Glemsel, de bliver saa faa.*

*Vunder du læger og heler Saar,
som følsomme Stakler i Livskampen faar;
Fattiges Raab om det daglige Brød
Lyder til dig — — Du forstaar deres Nød.*

*Din Glorie lyser som hellig Ild,
Lyser for den, der er faret vild;
Kvinden, der føder sit Barn i Løn,
Anraaber dig i fortvivlet Bøn.*

*Døende Synder du tager i Favn,
Tonløst han nævner dit hellige Navn,
Mens tusinde Røster fra Englekor
Signer din Gerning paa denne Jord.*

I. N. N.

Den kirkelige Udvikling i Czekoslovakiet.

Den kirkelige Udvikling i Czekoslovakiet fortjener ganske særlig Opmærksomhed. Den overrasker ved pludselige og næsten uventede Svingninger, og den er af forskellige Grunde interessant at studere. Den religiøse Kamp, som kendetegnede den unge Republiks første Aar, virkede alarmerende, og Grundlæggelsen af en ny, national Kirke

viste klart, hvor stor Faren var. Men interessant er det, at Angrebet mod den katholske Kirke, der syntes meget farligt, standsede, og at den nye Kirke, der kaldte sig national og smigrede de patriotiske Følelser, der som Følge af Krigen var stærkt opbidsede, skuffedes i alle sine Forventninger, idet det store Flertal af Nationen vendte den Ryggen. Lidt efter lidt er det blevet nogenlunde roligt. Man slaas endnu, men man har det bestemte Indtryk, at det store Angreb er slaaet tilbage.

Hvordan kan man forklare disse Begivenheder? Hvorfor i Begyndelsen en saa voldsom Kamp? Hvorfor denne Stilhed tilsidst?

Sagen er let at forstaa for den, der kender det czekoslovakiske Folks Udvikling før Krigen. Den czekoslovakiske Republiks Dannelse er Resultatet af en lang Kamp og en lang Udvikling. I Bøhmen, Mähren og Slovakiet var man allerede i lang Tid fjendtlig imod alt østerrigsk og imod alt, hvad der paa nogen Maade syntes at beskytte Dobbeltmonarkiets politiske System. I Kampen for Frihed og Uafhængighed trængte Folket til en national og revolutionær Idé, der kunde opflamme den patriotiske Følelse og elektrisere Masserne. Man elskede da at fremkalde Minderne om den czekiske krigeriske Storhed, og særlig Minderne om den mest revolutionære Epoke i den czekiske Historie, den hussitiske Epoke. I det 15. Aarhundrede vandt Czekerne, skønt de var færre i Tal, stadig Sejr over Tyskerne, der angreb dem, og saaledes kunde Johan Husses tragiske Skikkelse i mange Patriots Øjne blive Symbolet paa den nationale Revolution mod Undertrykkerne. Der var i alt dette ikke Tale om hans hæretiske Lære, som man næppe kendte. Samtidig trængte den religiøse Liberalisme ind i de intellektuelle Klasser og i Bourgeoisiet og forberedte ogsaa der Aanderne til Kamp mod den katholske Kirke.

Den katholske Religion var i Østerrig-Ungarn Statsreligion, og derfor saa mange i Kirken en Allieret af Østerrig i Undertrykkelsen af de ikketyske og ikkeungarske Folk. Desværre syntes forskellige Kendsgerninger at gøre denne Opfattelse berettiget. Den østerrigske Regering forbeholdt den største Del af de høje kirkelige Stillinger for tyske

eller ungarske Kandidater. Kun meget faa Czekere opnaaede Bispeværdigheden. Selv i Præsteseminariene blev det tyske og det ungarske Sprog ofte fremherskende paa Bekostning af Czekisk, skønt det store Flertal af Seminaristerne hverken var Tyskere eller Ungarere. Under Krigen naaede dette System sit Højdepunkt, da en Tysker endog blev Ærkebiskop af Prag.

Som Følge deraf bestod der en Kløft mellem den lavere Gejstlighed, der var slavisk, og den højere Gejstlighed, der rekruteredes fra Aristokratiet og ofte næppe kendte de troendes Sprog. Man er let tilbøjelig til at overdrive Betydningen af visse mindre heldige Kendsgerninger og til at generalisere dem, særlig i Kampens Hede, naar det gælder den nationale Frihed. Den Voldsomhed, hvormed man efter Østerrig-Ungarns Sønderlemmelse angreb Kirken, kan derfor forklares. Man levede dengang i en revolutionær Rus.

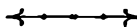
I 1919, i det Øjeblik, der var allervanskeligst for Landets kirkelige Fremtid, stod den czekoslovakiske Gejstlighed og det troende Folk uden Førere, thi Biskopperne havde som Følge af Revolutionen maattet forlade deres Poster eller havde mistet enhver Indflydelse. I antireligiøse Kredse regnede man desuden med Splittelsen mellem den lavere og højere Gejstlighed, som vi har omtalt.

Men berøvet sin lovlige Øvrighed samlede Gejstligheden sig til Forsvar for Kirkens Rettigheder. I Rom forstod man udmærket Situationen; da man nu havde frie Hænder og ikke hindredes af den østerrigske Regering, som tidligere ofte var imod enhver Forandring, opfyldte man straks en Del af den czekiske Gejstligheds Ønsker, og man afsatte de i den offentlige Mening mest kompromitterede Prælater. Ogsaa med Hensyn til det liturgiske Sprog blev der gjort nogle Indrømmelser til de nationale Ønsker. Kun faa Gejstlige (180 af 6000), for hvem disse Indrømmelser ikke var tilstrækkelige, gik over i Skismaet, og idet de dannede en ny Kirke, i Hæresiet. Landets Regering favoriserede Den czekoslovakiske Kirke, idet de spekulerede i Folkets nationale Følelser. Men den nye Kirke har skuffet alle de Forventninger, man havde til den. Dens Ledere, Farsky, Zahradnik og andre, var ikke Folk af stor intel-

lektuel Dannelse. Snart hindrede Spliden mellem den orthodoxe og den liberale Fløj enhver Udvikling. Dens Tilhængere er nu 6-700000 af en Befolkning paa 14 Millioner. Angrebet paa den katolske Kirke har ganske vist ødelagt meget, men for en stor Del er det alligevel stranded. Ved Folketællingen i 1921, da Kampen var paa sit højeste, lod 80 % af Czekoslovarerne sig indskrive som hørende til den romersk-katolske Kirke. Det var en kraftig Paamindelse. Stor Modstand i Kampen viste sig i Slovakiet, hvor Folket altid har været mere religiøst end i Bøhmen. Da Katholikerne saa tillige fik Førere med Mgr. Kordac som Ærkebiskop af Prag i Spidsen, begyndte de selv Kampen paa det politiske Omraade og gjorde store Fremskridt ved de forskellige Valg.

Regeringen forstod da — og det tjener Statsmændene til Ære — at det vilde være dristigt at fortsætte Kampen og udsætte Landets Enhed for Fare i et Øjeblik, hvor Enheden syntes det nødvendigste af alt. Man begyndte da at blæse til Tilbagetog. Ved deres Virksomhed i Parlamentet gav Katholikerne under Ledelse af Mgr. Sramek mere end een Gang Bevis paa deres patriotiske Sindelag, saa at ingen nu mere kan nære Tvivl om deres Hengivenhed for Republikken. Et særligt Kompromis er da kommet i Stand: der er mange Tilhængere af en Adskillelse mellem Kirke og Stat, men Spørgsmaalet er langt fra en Løsning. Præsterne lønnes af Staten som under det østerrikske Styre, og deres Indtægter er endog blevet forøget. Der gives Religionsundervisning i Skolerne, men ikke i saa udstrakt en Grad, som det maa ønskes. Som Resultat af Forhandlingerne mellem Minister Benes og den apostoliske Nuntius Mgr. Ciriaci er der endelig blevet afsluttet en »Modus vivendi« med Den hellige Stol, hvad der er til stor Gavn for Katholikerne.

Saaledes er i faa Ord den kirkelige Udvikling i Czekoslovakiet efter Krigen. Dette er Aarsagen til de Omskiftelser, der har fundet Sted. Selv om Kampen endnu varer ved, har den dog mistet meget af sin Voldsomhed, og dens Udfald afhænger nu først og fremmest af de czekoslovakiske Katholikker selv.

Fra Vatikanet og Kurien.

Af Prof. A. Rasetschnig, Rom.

Mellem Vatikanet og Kongeriget Italien er der afsluttet en Postkonvention, saa at det vatikanske Postvæsen kunde begynde sin Virksomhed den 1. August. I Følge Konventionen er det nødvendige Personale stillet til Disposition af det italienske Postvæsen.

Der er bl. a. truffet følgende Bestemmelser. Breve, der er forsynede med det pavelige Vaaben eller er rettede til Den hellige Fader selv, er portofrie. Den vatikanske Regering kan opstille Postkasser paa sit Territorium og staa i direkte Forbindelse med alle af den afhængige Institutioner, selv om disse befinder sig udenfor Vatikanbyen. Denne Post skal afsendes i forseglede Sække og maa ikke indeholde Privatbreve. Sækkene transporteres af Vatikanets Automobiles, og alt besørges af Vatikanets Postvæsen, men Vognene maa ikke bære Posttegn. Den øvrige Post fra Vatikanet til Rom, Italien eller Udlandet besørges af det italienske Postvæsen. Portoen til det øvrige Udland er den samme som fra Italien til Udlandet, men mellem Vatikanet og Italien er der fastsat særlige Takster, som er betydelig højere end Taksterne for det italienske Indland. F. Eks. koster et Brev i Italien 50 cent., men fra Vatikanet til Italien koster det 80 cent. Konventionen gælder, indtil en af Staterne opsiger den.

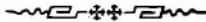
I Anledning af den internationale Seminaristvalfart var 75 Ærkebiskopper og Biskopper kommet til Rom. I en Tale til disse Biskopper lagde Paven dem paa Hjerte at foretage et strengt Udvalg mellem de i den sidste Tid uhyre mange unge Mænd, der ønskede at blive Præster. Det var bedre at faa een godt uddannet Præst end fire eller fem middelmaadige. Derfor skulde man afholde strenge Eksaminer. En anden Ting, Biskopperne særlig skulde agte paa, var, at der ikke blev ført Politik ind i Den katolske Aktion, og at Præsterne ikke var Medlemmer af noget politisk Parti, thi »vi har kun eet Parti, nemlig Apostlenes, som skal frelse Sjæle«.

Paven modtog desuden 1000 Pilegrimme fra Stiftet Terracina, en Del Amerikanere og 300 Medlemmer af Den katolske Børneforening, Børn, som særlig havde udmærket sig ved Katekismusundervisningen. I 1926 opfordrede Paven Italiens katolske Kvindeforening til at uddanne de katolske Børn som Rekruter for Ungdommen, og det førte til Dannelsen af denne Forening, der nu har 1412 Sogneafdelinger og 27500 smaa Medlemmer. De, der særlig havde

udmærket sig, blev belønnet med en Rejse til den evige Stad og et Besøg hos Den hellige Fader. De medbragte en Pengesum til Køb af 200 Hedningebørn.

For at Paven kan faa nogen Ro, modtages der i August Maaned kun faa større Pilegrimstog. Men for September er der allerede anmeldt 110. I Oktober ventes et spansk Pilegrimstog med ikke mindre end 40 000 Deltagere.

Man kan sige, at med den 7. August begyndte Ferien i Vatikanet og i Kongregationerne. Dog faar alle de Embedsmænd, der har med Styrelsen af Vatikanbyen og Gennemførelsen af Konkordatets Bestemmelser at gøre, ikke nogen Ferie i Sommer. De fleste Kardinaler er rejst paa Landet, ligeledes Prælaterne i Statssekretariatet og i Pavens nærmeste Kreds, som holder Ferie efter Tur. Og Paven selv? Som sædvanlig holder han ikke af, at man forudsiger noget om, hvad han vil beslutte sig til. Hans fremtidige Sommerbolig, Villa Barberina i Castel Gandolfo, er endnu ikke gjort i Stand. Et kortere Ophold paa Monte Cassino er ikke umuligt, men man ved intet. Det ser ud til, at Pius XI i Sommer ikke vil forlade Vatikanet, i hvert Fald ikke for længere Tid.

Fra Festlighederne paa Island.

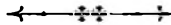
Lørdag den 3. ds. vendte Hs. Højærværdighed Biskoppen hjem fra Island, hvor han havde taget Del i de store kirkelige Festligheder, Konsekrationen af den nye Domkirke og Mgr. Meulenbergs Bispevielse. Biskoppen medbragte bl. a. disse to Billeder, som han elskværdigt stillede til Ugebladets Disposition.

Paa Gruppebilledet ses siddende fra venstre til højre: Maristpræ-

sternes Generalforstander, Mgr. Brems, Kardinal van Rossum, Mgr. Meulenbergh, Mgr. Müller fra Stockholm, Maristpræsternes Provincialforstander. Staaende ses fra venstre til højre: Sognepræsten fra Havnefjord, Kardinalens Tjener, en Lægbroder, den islandske Præst Johannes Gunnarson, Kardinalens Sekretær Pater Drehmans, Mgr. Kjelstrup fra Norge, Kardinalens Gentilhomme, Pastor Bootz fra Reykjavik, en Lægbroder fra Reykjavik og en Lægbroder, der ledsagede Kardinalen.

Det andet Billede viser den nye Domkirke, smykket paa Festdagen med islandske Flag og Paveflag.

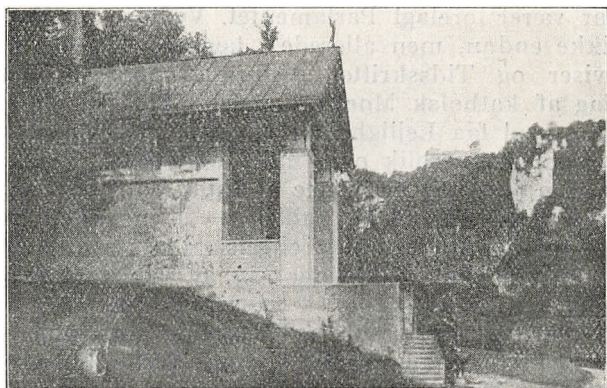
Da Vejen blev indviet.

Enten man taler med Munkene i Beurons Kloster eller med den lille Klosterbys Befolkning om Egnens Skønhed, saa kommer i Reglen Spørgsmaalet: »De har vel været ved St. Maurus Kapel?« — Kapellet til Ære for St. Benediktus Discipel, St. Maurus, foran hvis Alter i Klosterkirken mangan Syg har søgt Hjælp og faaet Helbredelse ved den af en Pater givne »St. Maurus Velsignelse«, er Beuronerens Stolthed og meget elskede Valfartssted. Det byggedes 1862—70 af P. Desiderius Lenz, mens Frescomalerierne skyldes de to Schweitzer-Malere, P. Gabriel Wüger og P. Lucas Steiner. Disse tre Kunstnere, der valgte Klosterlivet for verdslig Ære og Berømmelse, har med St. Maurus Kapel lagt Grunden til den senere berømte ogsaa til dels omstridte Beuroner-Skole.

Oppe i Skoven, med Udsigt til Bjærgene og grønne Enge, gennem hvilke Donau glider lig en dansk Aa, gaar Vejen til Kapellet. Før en fredelig, stille Vej, nu befærdet med Cykler og Biler. Travlt haster Mennesker af Sted, holder stille et Øjeblik og kigger paa det i ægyptisk Stil byggede Kapel, for saa atter at fare videre. Den nye Tid har jaget Freden bort fra den naturskønne Vej. Derfor har Beurons Forskønnelsesforening og dets dygtige Skovrider i flere Aar grundet paa en ny Forbindelse mellem Klosterbyen og St. Maurus.

Den nye Vej følger den gamle parallelt, men den gaar langs Floden, hvor al larmende Færdsel er udelukket. Et Par Gange har man maattet sprænge Klippen og lede Vejen gennem ganske smaa Tunneller, over hvilke er malet to Hamre overkors. Unge og gamle Træer, ofte ludende ned

fra Klipperne, giver Skygge og Svaling for Sol og Hede.

En Dag denne Juli skulde Vejen indvies. De første Fodtrin satte Klosters Munke. Som en lang, mørk Linie saas de i deres sorte Kutter ned ad Vejen, i munter Samtale ud af det glade Sind, der i Reglen kendetegner klosterbundne Mennesker — ikke mindst Benediktinerne. Efter Patrene kom flere af Byens Folk med Skovrider og Borgmester, mens nogle Kurgæster sluttede Toget.

Da Vejs Ende var naaet, og de officielle Taler holdt, talte Klosters Abbed, Raphael Waltzer. Abbeden syntes den gamle Vej var bleven som et Billede paa vor urolige Tid. Men alle maatte vi søge tilbage til Skoven og dens Fred. Den nye Vej førte fra St. Martin til St. Maurus, den burde være en hellig Vej, og de, som gik den, skulde vandre [lig dem, om hvem der lige forinden var sunget i Dagens »Non«: »Beati omnes, qui timent Dominum, qui ambulans in viis ejus.«

A. E.

Sterilisation og Kirkeforfølgelse.

Som bekendt behandlede Rigsdagen i Begyndelsen af indeværende Aar et Lovforslag om frivillig Sterilisation. Et enkelt Medlem af Folketinget, Pastor Bindslev, modsatte sig Forslaget navnlig af Frygt for de Konsekvenser, en saadan Lov vilde kunne faa for en fremtidig Lovgivning, hvor Frivilligheden maaske efterhaanden vilde give Plads for Tvang i visse Tilfælde. Selve Loven skyldes jo i sidste Instans en verdensomspændende Propaganda, der drives fra en ganske bestemt Side, hvis Tilknytning til Bestræbelserne for Fødselskontrol og Eugenik paa Forhaand gør mistænkelig i katholske Øjne. Her i England er et lignende Lovforslag paa Trapperne, hvis det da ikke allerede har været forelagt Parlamentet. Vedtaget er det imidlertid ikke endnu, men allerede i længere Tid har katholske Aviser og Tidsskrifter diskuteret Spørgsmaalet paa Grundlag af katholsk Moralopfattelse. Maaske jeg en anden Gang skal faa Lejlighed til at give »Ugebladets« Læsere et samlet Overblik over disse Drøftelser, idag vil jeg imidlertid nøjes med at bringe et Citat, som det bekendte katholske Tidsskrift »The Tablet« — i en anden Forbindelse — bringer fra et andet engelsk Tidsskrift, »Literary Guide«, der aabent vedkender sig at være rationalistisk og kæmpe for en antikatholsk Livsopfattelse. I et af sine sidste Numre behandler dette Tidsskrift, eller nøjere sagt, Mr. Robert Arch, Spørgsmaalet, »om Katholikernes Frigørelse (for 100 Aar siden) maa siges at have været et Fejlgreb«. Mr. Arch kommer deri til den Konklusion, at af praktiske Grunde lader det sig ikke gøre i vore Dage at ophæve denne Lov igen. Men, fortsætter han, han haaber den Dag maa komme, »hvor det menneskelige Samfund vil være saa gennemtrængt af rationalistisk Aand, at det vil være istand til at behandle Katholikker paa samme Maade, som man behandler sindssyge. . . . . man vil da erklære dem for uegnede til at forplante sig, og de vil blive tvungen til at underkaste sig en ufarlig og smerteløs Operation, som. . . . . vil sætte dem ud af Stand til at sætte Afkom i Verden.«

Citatet trænger ikke til nogen Kommentar. Jeg vil nøjes med at bemærke, at det er da godt, at der en Gang imellem er nogle af d'Herrer (og Damer), der er ærlige nok til at vinke lidt med Hestefoden. Saa behøver vi andre, der forlængst har gennemskuet Humbugen, ikke altid at finde os i at blive haanet som Pessimister og som Folk,

der morer sig med at male Fanden paa Væggen i den rare, hyggelige, danske Dagligstue, hvor vi allesammen, Fritänkere, Protestanter og Katholikker sidder fredeligt bænkeede om det fælles Kaffebord uden nogensomhelst onde Bagtanker.

Peregrinus.

Basaren for den nye St. Annæ Kirke paa Amager.

»Nu lakker det ad Tiden smaat«, da vor Basar skal holdes. Den 6. og 7. Oktober burde vi finde Boder fyldte med nyttige Genstande, Borde og Reoler bugnende af lokkende Tombolagevinster og en velnæret Pengepung som et godt kontant Fundament for Basarens Overskud. Men foreløbig hersker der i denne Henseende en uhyggelig Stillehed. At tigge er noget, jeg netop i disse Tider meget nødig gør, men her maa jeg sige til mig selv: Gud vil det! Guds Ære og Kirkens Vel kræver det! Derfor tager jeg trøstigt Tiggerstaven i Haanden og Tiggerposen paa Ryggen og drager modigt ud paa Tiggerturné for vor Basar.

Jeg begynder hos Hans Højærværdighed Biskoppen, og her faar jeg de fineste Anbefalinger og Gaver saa store, at de slet ikke har Plads i min Tiggerpose; jeg maa tage en Bil og befordre dem hjem. Derfra gaar min Vej til Ugebladets Redaktion; thi har man vundet Pressen for sin Sag, kan man sikkert regne med et godt Resultat. Modet vokser, og jeg tager hjem for ogsaa at mobilisere mine Medpræster, de faar ogsaa en Tiggerpose hver, og nu tager vi ud alle fire; de smukkeste først!

Pastor Jaworski opsøger Københavns katholske Noblesse, og med sin Veltalenhed forstaar han at vække deres Interesse for Basaren, saa at flere med Glæde giver en Hundrekroneseddel, andre noterer Kirkens Girokonto: 4198, for senere at kunne benytte sig af den.

Pastor Scherz gaar til de Kredse, der er knyttet til hans Virksomhed ved St. Knuds Kapel og i den tyske Forening. Han opsøger adskillige Forretninger og møder der en saadan Venlighed og Imødekommenhed, at han talløse Gange maa skifte Tiggerposen og dertil gøre Brug af vore Spejderes Hjælp, som de jo allerede for længe siden har lovet os i Anledning af vor Basar. — Derefter tager han paa Turné til Jylland: Kolding, Esbjerg, Fredericia, Vejle, Randers, Aarhus og Aalborg, hvor han paa sin sidste Ferierejse traf saa mange gode Venner, og skønt

han nu kommer med Tiggerposen paa Ryggen, finder han dog overalt den samme venlige Modtagelse som dengang.

Pastor Freitag tager af Sted til alle Søstreklostre i Hovedstaden, derefter rejser han i Provinsen til alle de Byer, hvor der findes St. Josefssøstre, der jo saa godt kender ham fra de sidste Eksercitier, han holdt for dem paa Strandvejen. Ja, han tager endda en Tur til Bornholm for at opsøge Søstrene i Rønne og i Aakirkeby. Og I kan tro, hans Tiggerpose er smækfuld, og saa alle de Pakker, der bliver eftersendt!

Til sidst giver han ogsaa Sognepræsten sig paa Vej igen. Han opsøger først sine Embedsbrødre i Byen og bliver meget rørt over den varme, uegennyttige Interesse, de allesammen nærer overfor vor Kirkesag herude paa Amager. Ikke nok med, at de selv rundhaandet giver deres Bidrag, stiller de ogsaa deres Sognekartotek til Raadighed, og nu gaar det Gade ud og Gade ind, ned i Kælderen og op paa tredje, fjerde og femte Sal, alt imens hans Tiggerpose svulmer op, til ogsaa han maa rekvirere Spejderhjælp. Hvilken Glæde for ham at se al denne Venlighed og Offervilje for Kirkens Sag! — Ogsaa til Provinsen tager Sognepræsten, til Næstved, Nyborg og til sin elskede By Odense med de mange gode Sjæle i Adelgade, Absalonsgade, Frederiksgade, Dronningensgade, St. Knudsgade, og hvad alle de Gader hedder, for ikke at glemme Dalum Kloster. Og I kan tro, Odense staar ikke tilbage for Hovedstaden med Hensyn til Offervilje.

Og da han kommer hjem: hvilken Velsignelse, hvilken Rigdom af Gaver har der ikke ophobet sig dér! Ja, denne Basar giver mindst 10,000 Kr. i rent Overskud!

Sognepræsten.

NB. Tiggerturnéen er hermed afsluttet, og Ugebladets Læsere behøver ikke at vente eller være bange for vort virkelige Besøg. De Gaver, man gerne vilde have puttet i vor Pose, bedes sendt til Præstegaarden Hans Bogbindersallé 2, København S; de kan ogsaa blive hentet, hvis man ringer til Amager 3202.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Portugal. Lissabons Patriark Kardinal Antonius Mendes Bello er afgaaet ved Døden. Den afdøde Kardinal blev 87 Aar gammel; i 45 Aar havde han været Biskop og i 22 Aar Patriark af Lissabon. Pius X udnævnte ham i 1911 til Kardinal, men »in pectore«, d. v. s. at det skete hemmeligt paa Grund af de daværende Forhold i Portugal, først i 1914 blev hans Udnævnelse offentliggjort.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ³ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 7 ¹ / ₂ ...	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Grenaa (Afholdshotellet) 4. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 2. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Ø tergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk ..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 3. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8 og 9....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	»
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	»	» 10	» -
Silkeborg (Vestergade).....	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned	Kl. 9 ¹ / ₂		
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Sønderborg.....	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Repræsentant.
2 unge Piger til Husgerning.
Formiddagshjælp.

Plads søges:

Bogtrykker. Kommis.
Lagerarbejder kendt m. Told.
Ung Forretningsdame.
Mand ved hvadsomhelst.
Husbestyrerinde 52 Aar, sprog-
kyndig og musikalsk.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgninger bedes tilsendt skriftlig med Anbefaling af Sogne-
præsten til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. København K.

Kirkelig Kalender.

18. Aug. 13. Søndag eft. Pintse. Marias Optagelse i Himlen.	25. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.
19. — M. Johannes Eudes, Bekender.	26. — M. Zephyrinus, Pave og Martyr.
20. — Ti. Bernhard, Abbed og Kirkelærer.	27. — Ti. Josef af Calasanz, Bekender.
21. — O. Johannes Fran- cisca, Enke.	28. — O. Augustin, Biskop og Kirkelærer.
22. — To. Oktav af Marias Optagelse.	29. — To. Johannes Døberens Halshuggelse.
23. — F. Filip Benitius, Be- kender.	30. — F. Rosa af Lima, Jom- fru.
24. — L. Bartholomæus, Apostel.	31. — L. Raymund Nonna- tus, Bekender.

Ugens Messebønner.

18. Aug. Marias Optagelse (N.-M. 1044, G.-M. 869). Ihukommelse af 13. Søndag efter Pintse (N.-M. 699, G.-M. 535). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 701, G.-M. 536).
19. Aug. Johannes Eudes. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration. Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 1044, G.-M. 869).
20. Aug. Bernhard. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], G.-M. [42]). Læsning (N.-M. [45], G.-M. [46]). Ihukommelse af Oktaven som den foregaaende Dag.
21. Aug. Johanne Francisca. Messe for en h. Kvinde (N.-M. [73], G.-M. [73]). Særlige Bønner (N.-M. 1051, G.-M. 879). Ihukommelse af Oktaven som 19. Aug.
22. Aug. Oktav af Marias Optagelse (N.-M. 1044, G.-M. 869). Ihukommelse af Timotheus og Lidelsesfæller (N.-M. 1052, G.-M. 880).
23. Aug. Filip Benitius. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]). Særlig Oration (N.-M. 1053, G.-M. 883). Ihukommelse af Vigilien til Bartholomæus (N.-M. [2], G.-M. [2]). Slutningsevangeliet er Vigiliens (N.-M. [3], G.-M. [3]).
24. Aug. Bartholomæus (N.-M. 1053, G.-M. 884).

Kollekt for den danske katolske Kirkesag.

Søndag d. 18. August holdes den af det Apostoliske Vikariat foreskrevne *Ansgarius-Bonifacius Kollekt* i alle Kirker og Kapeller til Bedste for vore mest trængende kirkelige Institutioner.

St. Annæ Kirke.

Søndagsmesserne læses nu igen Kl. 6, 8, 9 og 10. Aftenandagterne holdes Kl. 6.

Vincentkonferensernes 3. Generalforsamling

(Sommermødet)

finder Sted Søndag den 25. August Kl. 5^{1/2} Em. i St. Andreas Præstegaard, Ordrup. Alle aktive og passive Medlemmer indbydes.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvarialet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K Tlf. Palæ 3782, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyøsgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 34.

Søndag den 25. August.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — St. Hildegard. — Fra Vatikanet og Kurien. — Den 7de nationale eukaristiske Kongres i Frankrig. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Sverige. Ungarn. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

32. Om Renselsesstedet (Skærsilden).

Da Sandheden om Renselsesstedet er af stor grundlæggende Betydning («Troen alene frelser et Menneske saaledes, at der ikke behøves nogen Renselse efter Døden, saa at de afdøde ikke mere trænger til vor Hjælp»), skal der her anføres flere Vidnesbyrd fra Oldkirkens Tid, hvorom jo ogsaa de fra os i Troen adskilte Brødre siger, at den er den ægte af Christus stiftede og paa Apostlene hvilende Kirke.

Et mægtigt Vidnesbyrd for vor Kirkes Lære og Tro! Saa mægtigt, at der kommer flere og flere Stemmer fra den anden Side, der paastaar, at vi skal bede for de afdøde. Jeg minder kun om flere Bøger af afdøde Domprovst Martensen Larsen og om de saakaldte for en Del Aar siden indførte »Allehelgensandagter«, som ofte ikke er noget andet end Allesjælesandagter for de Afdøde; en af de protestantiske Præster i København begyndte med: Herre, giv dem den evige Hvile og lad det evige Lys lyse for dem; endvidere med:

Dies iræ, dies illa, Sekventsen i vor Requiemsmesse. — Oldkirkens Vidnesbyrd kan kun bestyrke os i denne Sandhed og i hele vor katholske Tro.

»Lad os bede for vore Brødre, som hviler i Christus, for at den menneskevenlige Gud, der har taget imod den heden-gangnes Sjæl, vil tilgive den enhver frivillig og ufrivillig Synd og i sin Godhed og Mildhed vil sætte ham ind i de frommes Land, saa at han hviler i Abrahams, Isaaks og Jakobs Skød med alle dem, som fra Begyndelsen af har behaget Gud og opfyldt hans Vilje, der, hvor ingen Smerte, ingen Sorg og intet Suk mere skal være.« (Apostoliske Konstitutioner. VIII. 41).

»Giv, o Herre og Gud, vore Fædres og Brødres Sjæle, som i Troen paa Christus er hensovet, den evige Hvile, idet du ihukomme vore Fædre fra Begyndelsen af: vore Fædre Patriarkerne, Profeterne, Apostlene, Martyrerne, Bekenderne, Biskopperne, de retfærdige og enhver Aand, som i Troen paa Christus har fuldendt, som ogsaa alle dem, hvis Mindedag vi fejrer i Dag, og vor hellige Fader Apostlen og Evangelisten Markus, som har vist os Frelsens Vej.« (Den hl. Markus Liturgi).

»Det kan ikke drages i Tvivl, at de efterlevende kan bringe de afdøde Hjælp og Lettelse, naar Midlerens Offer frembæres og Almisser ydes for dem.« (Augustinus, den lille Haandbog, 110).

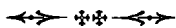
»Nu vil jeg, mit Hjertes Gud, min Ære og mit Liv, tænke paa min Moders gode Gerninger, for hvilke jeg siger dig evig Tak, og indlægge Forbøn for hendes Synder. Bønhør mig ved vore Saars Frelser, som lod sig ophænge paa Korset og nu, siddende ved din Højre, gaar i Forbøn for os! Jeg ved, at hun har øvet Barmhertighed og af Hjertet har tilgivet sine Skyldnere deres Skyld. Tilgiv nu ogsaa hende hendes Skyld.« (Augustinus, Bekendelser IX. 13).

»Du skal komme din Ven, saa meget du formaar, til Hjælp, ikke med Taarer, men med Bøn og Paakaldelser, med Almisser og Ofre. Thi ikke uden Grund er det saaledes anordnet; ikke forgæves ihukommer vi ved de hellige Hemmeligheder (Messeofret) de afdøde og træder frem foran Alteret for dem og bønfalder Lammet, som er nærværende paa Alteret for at borttage Verdens Synder; ikke forgæves gør vi alt dette, men for at bringe de afdøde

Lindring. Og ikke forgæves raaber den, som staar foran Alteret, under Frembærelsen af de hellige Hemmeligheder: »for alle dem, som er hensovet i Christus, og for dem, hvis Minde vi fejrer i Dag!« — Det vilde ikke blive sagt, dersom vi ikke tænkte paa dem, hvis Aarsdag (for deres Død) bliver fejret; thi vi driver ikke Gøglespil, det være langt fra os! Alt dette sker efter den Helligaands Anordning. Lad os da komme dem til Hjælp og ihukomme dem! Naar Jobs Offer alt har været en Sone for hans Børn, hvorfor tvivler du om, at vort Offer ogsaa kunde bringe de afdøde samme Gavn? Vor Herre plejer jo at være den ene naadig for den andens Skyld. — Du maa altsaa ikke forsømme at hjælpe de afdøde og at bede for dem; thi foran os ligger paa Alteret hele Verdens Soneoffer. Derfor beder vi fulde af Tillid for hele Verden og ihukommer de hl. Martyrer, Bekendere og Præster. Thi vi alle udgør jo kun eet Legeme, skønt det ene Lem er mere fortrinligt end det andet; og det staar i vor Magt, at vi ved Bøn, Offer og Forbøn kan opnaa for dem den fulde Tilgivelse. Hvorfor jamrer du, hvorfor græder du, naar du over de afdøde kan nedbede Tilgivelsens store Naade?« (*Chrysostomus*, 41. Homili over 1. Kor. brev.) —

Finder du i Oldkirkens ældste Tid ikke din Kirkes Tro? Nu kan du se, hvor Sandheden er, og paa hvilket Fundament du staar! Og hvorfor er der saa mange blinde? — De kender ikke Sandheden.

Josef Resch.

St. Hildegard.

Paa samme Tid, som Nordens Apostel, Benediktinermunken St. Ansgar, fejres i Skandinavien, forbereder Tyskland store Feslligheder for en af Benediktinerordenens største Helgeninder, St. Hildegard.

Atter og atter viser Historien, hvordan Glemselen for lange Tider kan sænke sig over de største og bedste, for at de saa pludselig kan skinne frem endnu mere lysende end før. Saadan er det gaaet den hellige Hildegard, hende,

der er kaldet Rhinlandets Stolthed, Nahedalens ædleste Perle. Men blev end Mindet om hende udadtil i lange Tider fordunklet, saa var og blev hun stedse et stort og mærkeligt Emne for dem, som beskæftigede sig med Kirkens og dens Helgeners Historie.

St. Hildegards tre Hovedværker »Scivias«, »Liber vitae meritorum« og »Liber Divinorum Operum« rummer en saa

ufattelig dyb Indtrængen i de guddommelige Hemmeligheder, at ingen troende Katholik kunde tvivle om, hvorfra disse Visioner og Aabenbaringer kom. Selv skriver hun til sin sidste aandelige Raadgiver og Skriftefader, Munken Wibert af Gembloux: »I Aaret 1141 efter Guds Søns Jesu Christi Menneskevordelse, da jeg var 42 Aar, kom der fra den aabne Himmel med Lynets Klarhed et stærkt Lys over mig. Det gennemstrømmede min Hjerne, gennemglødede

mit Hjerte og mit Bryst, som naar Solen opvarmer den Genstand, hvorover den udgyder sine Straaler. Nu aabnedes pludseligt Skrifternes Sind for mig, Salmerne, Evangeliets, det gamle og nye Testamentes Bøger.« —

Saadan skrev St. Hildegard i sine Oldingeaar, men det underfulde Lys havde hun kendt, om end paa anden Maade, endnu da hun med Barnets Sind stod undrende overfor det. Det lod hende se dybt ind i Menneskers Sjæl, gennem det forstod hun Naturens skjulte Kræfter og Love, hvad hendes naturvidenskabelige Værk »Physica«, der med Anerkendelse nævnes af nutidige Naturforskere, vidner om. Vi har paa vort Store kgl. Bibliothek et sjældent Haandskrift, det eneste eksisterende af hendes Arbejde om Sygdomme og deres Virkemidler, »causae et curae«. Ogsaa her viser Lyset hende, hvordan Naturens Frembringelser kan gaae og læge Menneskene i Sygdom og Lidelser.

Hildegard var Mystiker og Praktiker, men først og fremmest var hun en Kæmper for Christi Kirke her paa Jorden. Som St. Paulus vidste hun i sit Indre intet andet end Jesus Christus og ham korsfæstet. Herpaa er hendes Liv og Virken grundet.

St. Hildegard fødtes i en for Kirken stormfuld Tid i Aaret 1098 paa et gammelt Slot, Böckelheim, ved Nahefloden som sine Forældres, Hildebert og Mechtildes, 10de Barn. Følgende det gammeltestamentlige Bud at give »Det tiende« som Offer, blev Hildegard 8 Aar gammel overgivet til en from Grevinde Jutta von Sponheim, der havde ladet sig bygge en Celle ved Benediktinernes Kloster paa Disibodenberg, hvis Navn skyldes den hellige irske Munk Disibod. Den lille Oblat, efter hvem Klosterdøren lukkede sig, var kun et skrøbeligt Kar. En lille svagelig, grublende Pige, givet til Gud og forud udvalgt af ham. Under sin kloge Opdragerindes Vejledning lærte hun at læse og skrive, at synge Davids Salmer og »bringe Gud Lovsang ved den tistrengede Harpe«. Det latinske Sprog tilegnede hun sig gennem den daglige Korbøn og Salmerne uden dog at kende det fra et grammatikalsk Standpunkt. Sine Visioner skrev og dikterede hun paa Latin; manglede det rette Ord, erstattede hun det med et tysk — hvis ikke hun brugte sit eget opfundne »lingua ignota« — hvortil hun havde kom-

poneret et særligt Alfabet. 14 Aar gammel aflagde hun de evige Løfter. Da var den lille Celle, hvor hun og Jutta begyndte deres Klosterliv, bleven til et rigtigt Benediktinerkloster, for hvilket Hildegard efter Juttas Død valgtes til Abbedisse. Hidtil havde St. Hildegard ført et forborgent Liv. Fra nu af bliver hun et af de Lys, der, stillet højt, ikke kan skjules for Menneskene. Gennem dette hende omstraalende Lys hørte hun en befalende Stemme: »Staa op, kald og skriv.« Ubestemt og grebet af den visionære Magt kastes hun paa Sygelejet, laa som lammet, berøvet Synet, indtil atter Befalingen lyder. Saa rejser hun sig, i samme Nu helbredet og handlekraftig. Understøttet af sin aandelige Raadgiver, Munken Volmar, begynder nu Hildegard at diktere sine Visioner. Men Munken tør ikke være ene om disse Hemmeligheder. Han raadslaar med Abbeden, denne gaar til Ærkebiskoppen i Mainz, og da Pave Eugen III samme Aar sammenkalder Konciliet i Trier, forelægges der Christi øverste Stedfortræder Begyndelsen af »Scivias«. Ligesom den ved Konciliet tilstedeværende hellige Bernhard af Clairvaux gribes Pave Eugen dybt af, hvad der forelæses ham. Og nu faar St. Hildegard et anerkendende Brev med Opmuntring til at nedskrive, hvad der maatte aabenbares hende. —

»Sci vias«, »Lær Vejene (Herrens) at kende«. Det er Grundtanken i St. Hildegards Værker. Med Mystikerens Blik skuer hun tilbage til Verdensaltets Skabelse, ser Gud i hans Herlighed med de hellige Aander staaende som brændende Lys for hans Trone. Hun ser Mørkets Kamp mod Lyset og de Veje, den guddommelige Visdom efter Syndefaldet beredte op gennem Tiderne til Menneskenes Frelse. Gennem Billeder og Tegn forstaaer hun og anerkender med sin Sjæls Øje det overnaturlige. Alt det skabte, hvori hun ser Skaberen, bliver for hende et Symbol. I Solstraalerne ser hun et Symbol paa den Helligaands Naade, der med sin Aande berører og helbreder den Vunde, Synden slog. Den hvide Sky, glødende i Morgenrøden, er et Billede paa Jomfruen, som i Jomfruelighedens blændende Hvidhed, gennemstraalet af den guddommelige Verden, udgød det nye Lys. I den rene Æter — det vil sige i den lysende Tro — svæver Maanen, Billedet paa den ubesej-

rede Kirke, fra hvilken Troens hulde Glans udstraaler. — Selv i den tunge, ubevægelige Sten ser St. Hildegard et Symbol; det bliver for hende et Billede paa Guds frygten, der altid maa blive urokkelig og fast. — Jorden endelig midt imellem Elementerne er Billedet paa det med Fornuft begavede Menneske, thi Elementerne er skabt til Tjeneste for Mennesket. Med Begejstring citerer St. Hildegard Ordene fra Davids 8. Salme »Med Herlighed og Ære har du kronet ham og sat ham over dine Hænders Arbejde.« —

Da St. Hildegard modtog Pave Eugens Brev, var hun ikke mere paa Disibodenberg. Længe havde hun ønsket større Selvstændighed og Frigørelse overfor Munkene i Naboklostret, til hvilket hun stod i retslig Afhængighed. Ogsaa ønskede hun frit Valg af den Munk, som skulde være hendes og Nonnernes Sjælesørger. I en Vision viste Gud hende Bjerget ved Bingen, hvor den hellige Rupert havde levet sit korte Liv med sin hellige Moder Bertha og sin Lærer St. Wipert. Først efter en haard Kamp med Abbed og Munke, der nødigt saa den hellige Abbedisse drage bort, købte Hildegard Grunden med St. Ruperts forfaldne Kirke, og saa red hun en Dag sent i Høsten 1147 med 18 Nonner fra sit gamle Kloster paa Disibodenberg langs Nahefloden til »Mons Rupertus«. Fra Bingen kom Gejstlige og Byens Borgere Nonnerne i Møde og fulgte dem under Salmer og Lovsange til det endnu kun paabegyndte Kloster.

Under mange Prøvelser hengik den første Tid. Nonnerne var utilfredse med de nye, primitive Forhold, flere forlod Klosteret og indtraadte i andre Ordener, deriblandt Hildegards Fortrolige og Sekretær, Richardis. Dertil kom stadig Vanskeligheder med Disibodenberg-Klosteret. Først da Hildegard efter nogle Aars Forløb red til Klosteret og for det samlede Konvent holdt en flammende Tale, fik hun sin Vilje sat igennem.

Efter Stormene kom lange Aars Fred. Og godt er det at dvæle ved Tanken om St. Hildegards Virken i Klosteret paa Rupertsberg. Samtidig med at hun skriver og dikterer sine Visioner og Aabenbaringer, sørger hun som en Mester for Klosterets praktiske Ordning. Ingen Klosterhave er saa fuld af skønne Blomster som hendes. Hun kender

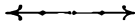
dem alle af Navn, hun vandrer i Bjergene og finder Planter og Urter, hvoraf hun bereder Lægemidler for de syge, der strømmer til Klostret, bedende om hendes Hjælp. Hun følger nøje sin hellige Ordensfaders Devise: »Ora et labora«. Fra Morgen til Aften lyder »laus divina« ved de bestemte Tidebønner. Der spindes og væves, og paa fint Pergament prentes de hellige Skrifter. Om Søndagen samler St. Hildegard sine Døtre i Kapitelsalen og forelæser dem sine egne Homilier, hun digter og komponerer Rytmer i Form af Vekselsange, Hymner og Sekvenser, og Traditionen fortæller, at naar hun syngende sin Yndlingsang »O virgo ac diadema« gaar igennem Klosters Gange, da er der som en Helgenglorie om hendes Pande.

Digtning og Musik har Hildegard forenet i det allegoriske Syngespil »Ordo virtutum«. Oprindeligt danner det Afslutningen paa sidste Vision i »Scivias«, senere blev det omskrevet til et selvstændigt Drama og opførtes aarligt i Kapitelsalen. Det omhandler en Sjæl, der kæmper mod Djævelens Fristelser, falder og frelses af Dyderne — virtutes — under deres Dronning Ydmyghedens Anførsel. Med musikalsk Træfsikkerhed er de forskellige Dyder karakteriseret, henrivende den ængstede Sjæls Strofe »Succurrite mihi adjuvando, ut possim stare«. I Modsætning til de forskellige Sanges letflydende Melodier er Djævelen ikke betroet en saadan, kun en disharmonisk Skrigen!

At St. Hildegards Musik er holdt som gregoriansk Koral, er unødvendigt at tilføje. Anden Sang kendte Kirken den Gang ikke. Men man behøver blot at kende hendes »Kyrie« for at forstaa, hvor denne frie, opadstræbende Aand har svært ved at holde sig til det, efter Korals Love, afgrænsede Toneomfang. Ikke sjældent hæver hendes Sange sig til et Toneomfang af to Oktaver, enkelte endog herover. — —

Efterhaanden havde Klostret paa Rupertsberg og den hellige Abbedisse vundet et Ry langt ud over Landets Grænser. Fra fjern og nær søgte man hendes Raad. De henved 500 opbevarede Breve viser den enorme Brevveksling, hun førte. Med ikke mindre end fire Paver, med Kejsere og Konger har St. Hildegard brevvekslet. Høje Gejstlige, Nonner og Munke, læg og lærd beder skriftlig

om hendes Raad eller valfarter til Bingen. Og som senere St. Birgitta eller St. Katharina af Siena sparer hun ikke paa kraftige Ord og Formaninger. Kejser Barbarossa, der under sit Ophold i Ingelheim 1155 sender Bud efter hende tilraaber hun i et Brev: »Kast Havesygen fra dig, vælg Afholdenheden. Søg at være saadan, at Guds Naade ikke skal fratages dig.« —

Fra Vatikanet og Kurien.

Af Prof. A. Rasetschnig, Rom.

Den æthiopiske Prins Ras Gebbede med Følge blev modtaget i Privataudiens. Den hellige Fader interesserede sig meget for de forskellige Problemer i det udstrakte Kejserrige og mindede om Ras Tafaris højtidelige Besøg for faa Aar siden. Blandt de øvrige Audienser, hvis Tal nu er meget begrænset, for at Paven kan faa nogen Ro, kan nævnes Modtagelsen af 120 russiske Flygtninge, blandt hvilke der var mange fremragende Personligheder fra det gamle Rige. De fleste af dem er indkvarteret ved Sant' Onofrio i et Hus, der tilhører Fyrst Torlonia, og efter Pavens Ønske understøttes de af Circolo San Pietro.

Der er afsluttet et Konkordat mellem Rumænien og Den hellige Stol, og dermed afsluttes en lang Periode af vanskelige Forhandlinger, som ofte er blevet afbrudte paa Grund af den politiske Situation efter Kong Ferdinands Død. Resultatet er imidlertid gunstigt for begge Parter. Man maa huske paa, at Rumænien er en orthodox, skismatisk Nation, hvis gejstlige Hierarki med stor Iver vogter over sine Rettigheder, og derfor har særlig i den senere Tid Patriark Cristea, der er Medlem af Regentskabet, gjort mange Indvendinger. Men med Siebenbürgens Anneksion var Katholikernes Tal i Rumænien vokset betydeligt, og det lod sig ikke undgaa at give den katholske Kirke samme Ret som den skismatiske. Straks efter Krigens Slutning lod Benedikt XV de apostoliske Nuntier træde i Konkordatsforhandlinger baade med de gamle og de nye Stater. Det har ført til Konkordaterne med Bayern, de baltiske Stater, Polen og Litauen, til en Modus vivendi med Czekoslovakiet og i den sidste Tid til Konkordater med Preussen og Rumænien, medens Forhandlingerne med Ungarn og Jugoslavien stadig varer ved. I de sidstnævnte to Stater

er der ret store Vanskeligheder, fordi Stiftsgrænserne ikke mere falder sammen med Statsgrænserne.

Da det gamle pavelige Palæ i Castelgandolfo absolut ikke egner sig til Hoffets Sommerophold, og da ogsaa Villa Barberini har vist sig at være alt for lille, har Paven overdraget Senator Beltrami at udarbejde Planer til en stor Bygning, der skal opføres midt i den uhyre Park, og dér vil Paven da i de kommende Aar tilbringe Sommermaanederne.

Der bliver overalt talt om, at Den hellige Fader vil forlænge Jubelaaret til Juni 1930, for at give de mange Pilegrimme, der kommer i Foraarsmaanederne, Lejlighed til endnu at vinde Afladen. Officielt er der dog endnu ikke meddelt noget derom.

»Civilt Cattolica« fra 20. Juli blev beslaglagt paa Grund af sin ledende Artikel, »Ratifikation og Rektifikation«, som Roms Præfekt betegnede som anti-italiensk og anti-fascistisk. Uden at omtale dette særlige Tilfælde vender Osservatore Romano sig i Almindelighed mod Censuren af katholske Blade og siger, at Censor holder af ikke blot mellem Linjerne at læse, hvad der slet ikke staar i Linjerne, men ofte lige det modsatte. Men det er jo ikke saaledes, at den katholske Presse, der hilste Udsoningen med Jubel, nu kort Tid efter helt skulde have slaet om og ønske at forstyrre Samarbejdet mellem Kirke og Stat. Da den katholske Presse hverken har forandret Sindelag eller Principper, og Censuren alligevel skrider ind, skulde man tro, at andre har forandret sig. Dette er egentlig uforstaaeligt, da jo ogsaa Regeringen har ønsket Udsoningen og derfor ikke har nogen Grund til at hindre Udførelsen af Traktaternes Bestemmelser.

Den 7de nationale eukaristiske Kongres i Frankrig.

I den gamle By Bayonne, næsten paa Grænsen til Spanien, har de franske Katholikker for nylig afholdt en national eukaristisk Kongres, der i gribende og imponerende Omfang ikke staar tilbage for nogen tidligere Udfoldelse af denne Art.

Det var faa Aar før Krigen, at Frankrig begyndte med de nationale Kongresser efter i 1881 at have taget Initiativet til de internationale eukaristiske Kongresser — af hvilke flere i den første Tid af denne Institutions Bestaan

forsamledes paa fransk Grund. Der blev organiseret to nationale Kongresser før 1914, først i Tavernay, en lille By i Franche Comté, i sin Tid meget omtalt paa Grund af et Mirakel med en Hostie, dernæst i den berømte Landsby Ars, hvor man ærer Mindet om og Relikvierne af den hellige Sognepræst, som Pius XI for nylig udnævnte til Værnehelgen for alle hans Medbrødre i hele Verden. Efter Fredsslutningen vedtoges det at fastsætte toaarige Perioder for disse eukaristiske Kongresser, saaledes at de skiftedes med de internationale. Efter Tur fik Paray-le-Monial, derefter med to Aars Mellemlum Paris, Rennes og Lyon Oplevelsen af disse store Dage. Nu sidst, for syvende Gang i Frankrig, var Bayonne Stedet.

Alle eukaristiske Kongresser har nogle Træk tilfælles, som gentager sig i hele Verden og er kendt af alle Katholikker. Mellem Aabnings-Ceremonien og den afsluttende Procession ligger en uafbrudt Række af Plenarforsamlinger og religiøse Fester, Fælleskommunioner og Andagter ved Dag og ved Nat, Special- og Studie-Sammenkomster. Dette Program blev ogsaa troligt fulgt i Bayonne.

Jeg skal indskrænke mig til her at anføre det, der har givet denne nationale Festlighed sit særlige Præg.

Det er forøvrigt blevet en Skik, opelsket i Frankrig og uden Tvivl ogsaa i andre Lande, at appellere til den af Christus saa højt elskede Barndoms Bønner til Fordel for disse helt overnaturlige Tilkendegivelser. Man gør i Virkeligheden Regning paa disse rene Sjæles Evne til at røre Jesu Hjerter, og samtidig benytter man Lejligheden til at befæste den opvoksende Slægt, Fremtidens Frankrig, mod de Farer, der truer den, ved at opøve den i flittig Brug af Eukaristien. Biskoppen af Bayonne har fulgt og genoplivet denne Tradition. Paa hans Tilskyndelse og med Hjælp af de Ordensfolk, der leder Bønnens Apostolat, er det blevet til et helt »eukaristisk Korstog« — man kalder det ogsaa ved dette Navn — som seks Maaneder i Træk blev prædikeret for de smaa Børn i alle Diöcesets Sogne. I Løbet af denne Periode er over 12,000 blevet indrulleret i en Kommunikant-Hær, og man vil drage Omsorg for at holde denne Iver vedlige. Desuden har disse Børn, som rigtige smaa Apostle, ved at henvende sig til deres Brødre og Søstre i Frankrig og med det Formaal at faa Kongressen til at lykkes i deres respektive Provinser, startet en mægtig Bevægelse til Fremme af Bønnen, Messebesøg og Kommunioner, hvilket har ført til en smuk og fortjenstfuld Kappelyst efter i disse Maaneder at ofre til Gud Millioner af gode Gerninger. Men den mest rørende og samtidig den mest yndefulde Ceremoni fra disse skønne Dage det var dog en Procession af syv Tusind Smaapiger og Smaadrenge,

som efter at have kommunikeret om Morgenens drog hen ad Byens brolagte Gader for at overbringe Biskoppen, og gennem ham den h. Hostie, Buketter af Liljer som Tegn paa deres aandelige Bidrag til denne store Tilkendegivelse af glødende Tro.

Den mest rørende Ceremoni — ja vel, men ikke den prægtigste og mest imponerende. Thi hvad angaar Omfang og Pragt blev den overgaaet af det Indtryk, Rammen gjorde. Og det er atter noget særegent ved Kongressen i Bayonne: i saa Henseende blev denne den mest overvældende af vore nationale Kongresser. Overvældende ved sin Mængde, sit Format. Paa en uhyre Slette, som breder sig foran Byens Porte, og foran et Friluftsalter, hvor en Krans af 40 Biskopper og 300 Præster samledes med talrige læge Autoriteter og under Forsæde af 2 Kardinaler og den apostoliske Nuntius, havde hundrede Tusind Personer taget Plads. Forrest i ordnede Grupper, vel 15000, baskiske og Béarne-Bønder, kraftige Folk med en stærk Tro. Vidunderligt at høre, da fra denne umaadelige Mængde et dybt og rungende Credo klang op mod Himlen.

For at naa frem til denne Slette havde alle Deltagere tilbagelagt Vejen gennem Byens Gader, og her maa man beundre Sæmmenspillet mellem Rammen og selve Billedet. Langs hele Processionens Rute, ja i mange Sidegader, som man skimtede undervejs, var der ikke et Hus, som ikke var pyntet med Blomster og Faner. Det allerhelligste Sakramente blev baaret frem under en næsten uafbrudt Hvælvning af Løv og Vimpler. Alt i alt nød man Synet af en Befolkning, som enig og af ganske Hjerter sluttede sig til Kirkens højtidelige Hyldest til Eukaristien.

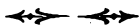
Det var altsaa et af de ydre Tegn, der gav denne Kongres sit særlige Præg.

Men paa samme Tid rørte et stærkt indre Liv sig i disse Dage. Sektionsmøderne rundt om i de forskellige Lokaler, hvor de enkelte Grupper af Præster, Mænd, Kvinder, unge Piger og unge Mænd samledes hver for sig, blev fulgt med Opmærksomhed, Kommunionssmesserne og Andagterne ved Dag og ved Nat i alle Bayonnes Kirker og Kapeller med opbyggelig, talrig Deltagelse. Og det Emne, der blev behandlet overalt, under forskellige Former og for forskellige Tilhørerskarer, trængte dybt ned i Sjælene, til selve det kristne Livs Udspring; thi det omhandlede Brugen af den h. Kommunion. Et efter et blev de forskellige Synspunkter taget op til Drøftelse, Uddybning, Klarlæggelse: Børnekommunion, hyppig Kommunion og andægtig Kommunion; Kommunionens Apostolat i de forskellige sociale Lag og Forberedelse af de forskellige Klasser til Kommunionen; Kommunionens Frugter for det

kristne Livs Fornyelse i de højere Lag eller i Folket, for Hjemmets Helliggørelse, for de unges Retledning, for Sædernes Forbedring, for Freden i Land og Samfund.

Den apostoliske Nuntius og tre Biskopper fra Broderlandet Spanien fik Lejlighed til at beundre dette Skue og denne Aand, og de drog deraf lykkelige Varsler for Frankrigs Fremtid.

François Veuillot.

Nye Bøger.

Pax. The Monthly Review of the Benedictines of Prinknash, Gloucester, with which is incorporated Caldey Notes. (No. 92—94. June—August 1929. 6 d. each.)

I fjor forlod, som allerede omtalt, Benediktinerne deres lille stormomsusede ø, som pekuniære vanskeligheder gjorde dem umuligt længere at beholde, og flyttede til England, hvor de fandt et godt og yderst tiltalende hjem på en gammel herregård. De kaldte deres nye kloster *New Caldey*, men nu meddeler redaktøren af deres tidsskrift, at det navn har de opgivet efter den hellige Stols udtrykkelige ønske og kalder nu kun deres kloster efter dets postadresse. Med deres tidsskrift er der også sket en forandring. Efter at det i mange år er udkommet som kvartalsskrift, er det fra 1. April gået over til at blive et månedsskrift. Dets plan og indhold er uforandret, det vil stadig virke for Benediktinerordenens idealer. Hertil hører fremfor alt en skøn og værdig Gudstjenesteordning, men for øvrigt alt, hvad der i dybeste forstand kan komme ind under det navn *Pax*, som deres tidsskrift bærer. I Juni-nummeret gennemgås den nye messe og det nye officium for Jesu-Hjerte-festen; det er uden tvivl en stor vinding for festen, men det betyder for vor nye messebog, at saa er den allerede forældet på eet punkt. Dog, det er en skæbne, som er fælles for alle bøger, at de før eller senere vil blive forældet. Det er hovedsagelig Benediktinerne, der skriver i tidsskriftet, dog ikke udelukkende; vi finder der også artikler både af andre ordensfolk og præster og lægmænd.

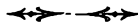
N. H.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (26. Hæfte. 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1929.)

Efter tre fjerdingårs forløb fortsætter Professor Vilhelm Andersen i dette hæfte sin gennemgang af firsernes folk i den danske litteratur. Det er ingen af de egentlige store, vi finder denne gang, men en række dygtige forfattere og

videnskabsmænd, vi alle kender, måske også sætter pris på, og af hvilke en hel del endnu lever og er i fuld virksomhed iblandt os. Det er mænd som Alfred Ipsen, Sophus Bauditz, P. A. Rosenberg, Hans Kårsberg, Wilhelm Østergård, Erna Juel-Hansen, Kristoffer Nyrop, Otto Jespersen, Kr. Erslev, Niels Neergård, Harald Westergård, Holger Begtrup, Morten Pontoppidan, Frants Buhl, Alfred Lehmann, Ludvig Feilberg, W. Johannsen, Karl Mantzius og mange, mange flere. Den, som intet ved om alle disse mennesker, deres digtning, videnskab og kunst, kan heller ikke lære meget derom ved Vilhelm Andersens gennemgang, men den, som i forvejen kender Noget dertil, vil ofte få et rask lys kastet hen over egne, der før var ham dunkle, og ikke så sjælden en frugtbar påvirkning af den umådelig belæste og åndfulde professor.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Sverige. I de store Festligheder for St. Ansgar, der blev afholdt i Stockholm 17.—19. August, deltog over 100 danske Katholikker sammen med Hs. Højærværdighed Biskoppen og mange Præster. Særlig Festgudstjenesten paa Björkö om Søndagen var af stor Skønhed. Vi skal i næste Nummer bringe et udførligt Referat af Festlighederne.

Ungarn. 15.—19. August afholdes i Budapest det internationale katholske Forbund »Ika's« 9. Kongres. Paa Kongressen skal drøftes »Befolkningsspørgsmaalet og den katholske Kirke«. Kongressen aabnes med Messe af den apostoliske Nuntius i Budapest Mgr. Orsenigo. Blandt Hovedtalerne kan nævnes: Redaktøren af »Das neue Reich« Abbed Meszner, den ungarske Socialminister Mgr. Vasz, Professor ved Handelshøjskolen i Antwerpen Pater Müller S. J., Rektoren for Universitetet i Budapest Mgr. Volkenberg, Pater André Arnou S. J. fra det internationale Arbejdsbureau i Genève, den kinesiske Læge Jean-Marie Tan, der er Formand for det katholske Ungdomsforbund i Kina, Professor ved Universitetet i Freiburg i Svejts Pater Dominikus Prümmer O. P., den apostoliske Administrator for Innsbruck og Feldkirch Mgr. Waitz. Endelig vil Ungarns Fyrstprimas Kardinal Seredi holde Slutningstalen.

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Her. Sognepræster, i de katholske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa	Kl. -	Kl. 9 ⁹ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade)	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej)	» 6 og 7 ¹ / ₂	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26)	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3)	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Grenaa (Afholdshotellet) 4. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Haderslev	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 2. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm	» 9		
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Ø tergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10	» polsk
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂	» polsk
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke)	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 3. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Odense (Torvet 7)	» 8 og 9	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade)	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade)	» 8	» 10	»
Rudkøbing	» 10		
Rønne (Østergade 59)	»	» 10	» -
Silkeborg (Vestergade)	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned	Kl. 9 ¹ / ₂		
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 5
Sønderborg	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejele (Blegbanken)	» 7	» 9 ¹ / ₂	

A.C. Torsdag d. 29. August Kl. 8¹/₄ Sommeraftenssammenkomst i Krøgers Familiehavn, Pileallé. (Sidste Sammenkomst!)

NB. Samtlige Aarets katolske Russer bedes godhedsfuldt tilstille Formanden for A. C., cand. phil. Enoch Hjorth, deres Adresser. Administratorens.

Røttelse. Ugeblad Nr. 32 S. 629 i Artiklen A propos Dr. Maria Montessori staar der »jeg saa engang et Barn paa 10 Aar«; — det skal være 2 Aar.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

25. Aug. 14. Søndag eft. Pintse.	1. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.
26. — M. Zephyrinus, Pave og Martyr.	2. — M. Kong Stefan af Ungarn, Bekender.
27. — Ti. Josef af Calasanz, Bekender.	3. — Ti. Ferialdag.
28. — O. Augustin, Biskop og Kirkelærer.	4. — O. Ferialdag.
29. — To. Johannes Døberens Halshuggelse.	5. — To. Laurentius Justiniani, Biskop og Bekender.
30. — F. Rosa af Lima, Jomfru.	6. — F. Ferialdag.
31. — L. Raymund Nonnatus, Bekender.	7. — L. Marias Officium,

Ugens Messebønner.

25. Aug. 14. Søndag efter Pintse (N.-M. 702, G.-M. 538). Ihukommelse af Ludvig (N.-M. 1056, G.-M. 887). 3. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]).
26. Aug. Zephyrinus. Messe for en Martyr (N.-M. [8], G.-M. [9]). Sær-Oration (N.-M. 1059, G.-M. 888). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. efter frit Valg.
27. Aug. Josef af Calasanz (N.-M. 1059, G.-M. 889).
28. Aug. Augustin. Messe for en Kirkelærer (N.-M. [41], G.-M. [42]). Særlig Oration (N.-M. 1061, G.-M. 890). Ihukommelse af Hermes (N.-M. 1061, G.-M. 891).
29. Aug. Johannes Døberens Halshuggelse (N.-M. 1062, G.-M. 892). Ihukommelse af Sabina (N.-M. [56] og [63], G.-M. [56] og [63]).
30. Aug. Rosa af Lima. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). Særlig Oration (N.-M. 1066, G.-M. 895). Ihukommelse af Felix og Adactus (N.-M. 1066, G.-M. 896).
31. Aug. Raymund Nonnatus. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlig Oration (N.-M. 1067, G.-M. 897).

Vincentiskonferensernes 3. Generalforsamling

(Sommermødet)

finder Sted Søndag den 25. August Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Em. i St. Andreas Præstegaard, Ordrup. Alle aktive og passive Medlemmer indbydes.

Meddelelse fra Redaktionen.

Pastor Bernh. Jensen er bortrejst fra 27. August. Redaktionen varetages midlertidigt af Pastor Messerschmidt, Boyesgade 8, til hvem alle Henvendelser bedes rettet.

Meddelelse fra St. Ansgars Forvaltningsraad.

Det skrevne, udførlige Aarsregnskab f. 1928 er fremlagt til Eftersyn for Sognets Bidragydere fra Tirsdag d. 27. Aug. til Tirsdag d. 3. September paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (1—4).

Hjertelig Tak for al udvidst Opmærksomhed ved mit 50 Aars Ordensjubilæum.

Mère Birgitte.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaend (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 35.

Søndag den 1. September.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — St. Hildegard (sluttet). — St. Ansgars Jubilæum i Stockholm. — »Catholic Emancipation«. — Pater Houben. — Den islandske Biskops Titel. — Meddelelse fra »Katholsk Klubs Rejsbureau«. — Ugens Messebønner. Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

33. Om Kærligheden til Gud.

I vor Katekismus følger efter det første Hovedstykke om Troen det om Budene. Og Lærebogen indleder med den Sætning: For at blive salig er det ikke tilstrækkeligt blot at tro; man maa ogsaa leve efter Troen, d. v. s. holde Budene: »Vil du indgaa til Livet, saa hold Budene.« (Matth. 19, 17.) Nu lyder efter Christi Udsagn Hovedbudet saaledes: »Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl, af hele dit Sind og af alle dine Kræfter! Dette er det største og første Bud.« (Matth. 22, 37 —.)

S. *Chrysostomus* skriver i sin 5. Homili over Rom.brev II 16. en herlig Kommentar over dette Emne: Kærligheden til Gud. Jeg hidsætter følgende: »Naar vi, hvis Liv er Synd og Ondskab, for en Gangs Skyld fuldfører en Smule Godt, saa beregner vi paa Farisæernes Vis med det samme den Pris, hvormed denne vor Gerning skal betales. Men du maa huske paa, at Prisen bliver desto

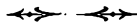
højere, jo mindre du tager Hensyn til den; thi at tænke, at regne saaledes, det sømmer sig for en Lejesvend, men ikke for et Barn. Vi burde handle og arbejde for Christi Skyld, men ikke for Lønnens Skyld. Han har truet med Helvede, han har forjættet Himmelen — for at vinde vor Kærlighed. Lad os da elske ham, som han fortjener det! Denne Kærlighed er Lønnen, den er Himmels Glæde og Fryd, den er Salighedens Fylde, som intet Ord kan skildre, som ingen Forstand kan fatte. —

Hvorledes kan jeg tale et saadant Sprog, hvorledes kan jeg opfordre Mennesker, som elsker jordisk Magt og Anseelse, til at elske Himmelen kun for Christi Skyld? Men vore Fædre, disse store og ædle Mænd, er naaet til en saadan Grad af Kærlighed. Hør engang, hvorledes Petrus brænder af Kærlighed til sin Frelser, hvorledes han elsker ham højere end sin Sjæl, sit Liv og alt i Verden! Han havde fornægtet ham; og dog er det ikke Frygten for Straf, som opfylder ham med Smerte, men det er den Tanke, at han har fornægtet sin bedste Ven, som er mere bitter for ham end Straffen. Det var hans Sindelag, inden den Helligaand paa Pintsedagen havde opfyldt ham med højere Tanker: »Til hvem skal vi gaa?« »Hvor gaar du hen?« »Hvor du end gaar hen, vil jeg følge dig.« Herren var for Disciplene deres Alt, deres Fryd, deres Himmel. Men kan det undre os hos Herrens Disciple, naar alt Profeten har udtalt: »Hvad ejer jeg i Himmelen, og hvad ejer jeg paa Jorden uden dig?« Det vil sige: Hvorhen i Himmelen eller paa Jorden ønsker jeg noget andet end dig alene! Det er Kærlighed, det er Venskab! Naar vi er besjælet af en saadan Kærlighed, da kan hverken den nuværende eller Fremtiden betyde os noget, som er saa herligt og skønt som vor elskede Ven, og da vil vi plukke de søde Himmelsfrugter, som Guds Kærlighed er. Vil det være muligt for os? spørger du. Naar vi betænker, hvor ofte vi krænker ham til Trods for hans Velgerninger, hvorledes han kalder os, naar vi, uden at agte paa ham, vil gaa ham forbi, hvorledes han ikke taber os af Syne, hvorledes han gaar efter os, hvorledes han indhenter os og drager os til sig: ja, naar vi betænker alt dette, da kan

vi forstaa, at han nøder os ligefrem til at elske ham højere end alt andet i Verden. —

Naar en Mand af Folket havde en Konge til sin Ven, vilde han da ikke være opfyldt af hellig Ærefrygt for dette Venkab? Jo sandelig! Naar nu det modsatte er Tilfældet hos os: naar vi til Trods for vor Vens Højhed og Rigdom, til Trods for hans Hengivenhed for os ringeagter denne vor Ven og hans Kærlighed til os — gør vi os da ikke skyldig til tusindfold Straf, er vi da ikke strafværdige Væsener? Han har os ikke behov, og dog er hans Kærlighed uden Grænser. Vi trænger til ham helt og holdent, og dog modarbejder vi hans Kærlighed og Venkab. Vi foretrækker jordiske Goder, menneskelig Venkab, Legemets Lyst, Ære og Magt, men han foretrækker os frem for alt andet. Han har for vor Skyld ikke skaanet sin eenbaarne Søn, men hengivet ham for os; og vi tilsidesætter ham for mange jordiske Ting. Fortjener vi ikke dobbelt, tre-fold tusindfold Straf? Lad os staa fast, lad os ikke styrte os i Afgrunden! Lad os give vor Herre og Gud den Ære, som tilkommer ham, den Kærlighed, han fortjener! Ord alene er ikke tilstrækkeligt. Men vi vil elske ham af hele vort Hjerte, af hele vor Sjæl, af hele vort Sind, af alle vore Kræfter, som det sømmer sig for os.«

Josef Resch.

St. Hildegard.

(Sluttet.)

I Aaret 1865 fatter St. Hildegard en ny Plan: hun vil danne en Filial til sit Kloster, hvortil Ansøgning fra Postulanter bliver større og større. Paa den anden Side Rhinen, øst for Rüdesheim, i Landsbyen Eibingen laa Ruinerne af et fordums Augustinerkloster. Her byggede hun sit nye Kloster med Plads til 30 Nonner. Flere Gange ugentlig lod hun sig sætte over Rhinen og eftersaa, om alt gik efter hendes Ønske. Paa en af disse Farter skete efter Legenden hendes Helbredelse af en lille blindfødt Dreng. Med sin Haand tog Helgeninden Vand fra Floden og badede Barnets Øjne.

Disse Rhinfarter var dog intet mod de Missionsrejser, den hellige Hildegard foretog efter Guds bestemte Befaling. Paa den Tids slette, farlige Veje rider eller kører denne svage, ældre Kvinde i sin sarte Nonnedragt over Bjerg og Dal, forkyndende Guds Ord. I Würzburg holdt hun en flammende Bodsprædiken paa Byens Torv — talte i Kølne revsende Ord om Faren ved Katharernes Lære. Paa Vejen besøgte hun det nyoprettede Kloster i Maria Laach, ogsaa Benediktier-Klostret i Ruhr, grundet af den hellige Ludgerus. — Da St. Hildegard sidste Gang rejste som Budbringer for sin Herre og Frelser, var hun 73 Aar.

—

I sit sidste Aar skulde den hellige Hildegard fuldtud lære, hvordan Gud prøver dem, han elsker.

En ung Mand fra Bingen, der hende uafvidende havde været udelukket fra Kirken, lod hun begrave paa Klosters Kirkegaard. Domkapitlet i Mainz forlangte Liget opgravet og fjernet fra den indviede Jord, ellers vilde Klostret blive sat i Band. Hildegard stod fast paa sin Uskyld, det maatte blive den Gejstliges Sag, af hvem han havde modtaget Absolution, og som havde foretaget Begravelsen. Hellere vilde hun tage Interdiktet paa sig end handle mod sin Samvittighed. Saa lystes Klostret i Band. Da Sagen efter et Aar endelig ordnedes til Gunst for St. Hildegard, og Sangen atter lød i Kirken, laa hun paa sit Dødsleje. Stille og fredeligt gik hun en Søndag Aften d. 17. Sept. 1179 ind til det Lys, mod hvilket hun havde skuet i et langt Liv. Over hendes Dødscelle viste det underfulde Lys sig som to store Buer over Himlen. Hvor Buerne mødtes, straaledede i et hvidt Skær et mægtigt rødglødende Kors. —

—

Klostret paa St. Rupertsberg er forlængst sunket i Grus. Det fik sin Dødsdom i Trediveaarskrigen, da Fjenden stak det i Brand. Længe laa det som en malerisk Ruin, til Banen langs Nahefloden ubarmhjertigt blev ført over det historiske, hellige Sted. Kun et lille Spor er tilbage i den højt over Bingen beliggende Herderske Villa, hvor der findes nogle murede Buer og en Apsis.

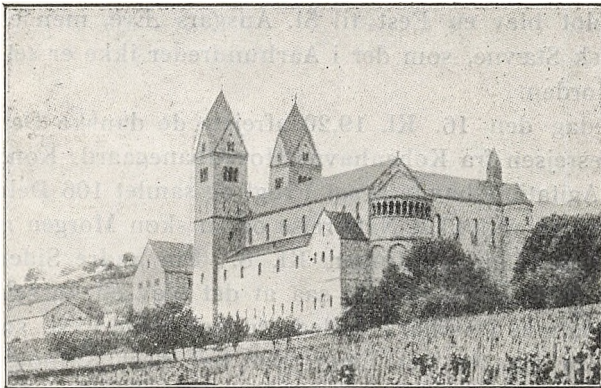
Men ser man bort fra al denne Forgængelighed over

Floden til de grønne Vinbjerge bag Rüdesheim, saa standser Blikket ved Taarnene paa det i Aarhundredets Begyndelse byggede nye St. Hildegardis-Abbedi, hvis Kirke Beu-

St. Hildegard hos Kejsler Barbarossa.

roner-Kunstnere har smykket med Frescobilleder omhandlende Helgenindens Liv. Her synges Dagens Højmesse og Tidebønner med en Fromhed og musikalsk Forstaaelse, der er Kirkens Sang, den hellige Korral, fuldtud værdig.

Klostret Eibingen.

I Klostret har Nonnerne gennem Aaringer med utrættelig Flid gransket de gamle Haandskrifter, som indeholdes i den store og den lille »Codex St. Hildegardis« — en af

Wiesbadens Landsbibliotheks fornemste Skatte — og fra det middelalderlige Latin har de oversat »Scivias« til Fædrelandets Sprog. Ogsaa »Ordo virtutum« og flere af St. Hildegards Sange er gjort tilgængelige ved Transskription af det 11. Aarhundredes Neumer til nutidige Nodetegn.

Den 17. September, 750 Aarsdagen for Heldenindens »Dies natalis«, vil hendes Relikvier fra Sognekirken i Göbingen — det fordums Søsterkloster — i højtidelig Procession om Aftenen blive baaret ned til Rhinen. I Lyset fra de illuminerede Byer sejler saa St. Hildegard atter over Floden til Bingen. i hvis gamle ærværdige Kirke en Takkesang vil stige op til Gud for den hellige Hildegard, St. Benedikts ædle Datter, Rhinlandets store Helgeninde. *A. E.*

St. Ansgars Jubilæum i Stockholm.

De svenske Katholikker har i Dagene 17.—19. August højtideligt fejret 1100 Aars Mindet om den hellige Ansgars Komme til Sverige. Til denne Fest havde man indbudt Kirkefyrster, Prælater og troende i Europas forskellige Lande, og mange havde fulgt Indbydelsen, saa at Festen ikke blot blev en Fest til St. Ansgars Ære, men et stort katholsk Stævne, som der i Aarhundreder ikke er set Mage til i Norden.

Fredag den 16. Kl. 19,20 afrejste de danske Deltagere i Fællesrejsen fra Københavns Hovedbanegaard. Komitéens ivrige Agitation havde bragt Frugt og samlet 106 Deltagere, der efter en vellykket Natterejse og en skøn Morgen naede Stockholm Lørdag Morgen Kl. 8. Fra andre Sider kom endnu flere Danskere til, saa at det blev en anseelig Repræsentation, Danmark stillede til den store Fest, som det sømmede sig for det Land, der har flest Katholikker i Skandinavien, og som staar Nordens Apostel nærmest. Vi skal nævne nogle af de mange danske Deltagere. Først var der Hans Højærværdighed Biskoppen og en Række Præster, fra København Præsterne Günther, Fr. Jaworski, Benzon, Gamél, Sauter og Bernh. Jensen, fra Provinsen Olrik (Kolding), Resch (Odense), Koch (Aarhus), Wewers

(Roskilde), Wijnen (Holbæk), Amerlaan (Nykøbing). Af kendte Lægfolk kan nævnes: Digteren Johannes Jørgensen, Fru Rose Bruhn, Dr. Perch, Godslæge Rasmussen, Kaptajn Beyer.

Efter et kort Besøg paa Festsekretariatet, hvor Pastor Meyer bød Velkommen, og Messe i St. Eugenia Kirke benyttedes Lørdagen i øvrigt til at bese lidt af Sveriges Hovedstad. Om Aftenen Kl. 6 indlededes Jubilæumsfesten med en højtidelig Andagt i St. Eugenia Kirke. Her stillede man for første Gang overfor det, der gav hele denne Fest sit Præg, de mange Nationer, der var samlet. Kirken var naturligvis tæt fyldt, og paa de første Bænke havde Præsterne Plads. Der var mange Præster, alene fra Tyskland var der kommet hened 50. I en stor Procession holdt Prælaterne deres Indtog i Korkeabe og Mitra. Der var vor egen Biskop, den finske Biskop Mgr. Buckx, den islandske Mgr. Meulenberg, Biskoppen af Osnabrück Mgr. Berning, Viebiskoppen fra Aachen Mgr. Sträter, Ærkebiskop Mgr. Baudrillart fra Paris, Ærkeabbeden fra Beuron og Abbeden fra Clervaux, derefter fulgte to Kardinaler i rød cappa magna, nemlig Ærkebiskoppen af Gnesen-Posen Hlond og Ærkebiskoppen af München Faulhaber. Sidst i Processionen gik den svenske Biskop Mgr. Müller. Desuden var der den norske Administrator Mgr. Offerdahl og Repræsentanter for Ærkebiskoppen af Riga og for den engelske Kardinal Bourne og de engelske Biskopper. Det var en imponerende Procession, og stærkt gribende var det, da denne store Forsamling af saa mange Nationer sang og bad i Fællesskab paa Latin Sange og Bønner, der er fælles for hele den katholske Verden. Først lød Veni Creator, og derefter bad man Litaniet til Jesu hellige Navn, saa fulgte paa Svensk en Bøn til den hellige Ansgar, den sakramentale Velsignelse, og der sluttedes med O sanctissima. Et stærkt Indtryk af den katholske Kirke gav allerede denne korte Andagt.

I den blaa Hal i Stockholms Stadshus fandt derefter et festligt Møde Sted. Ca 1000 Mennesker fyldte den skønne Sal, da Prælaterne under Orgelmusik holdt deres Indtog. De forstærkede Kirkekor, ledsaget af et Strygeorkester fra Koncertforeningen under Direktion af Axel Ny-

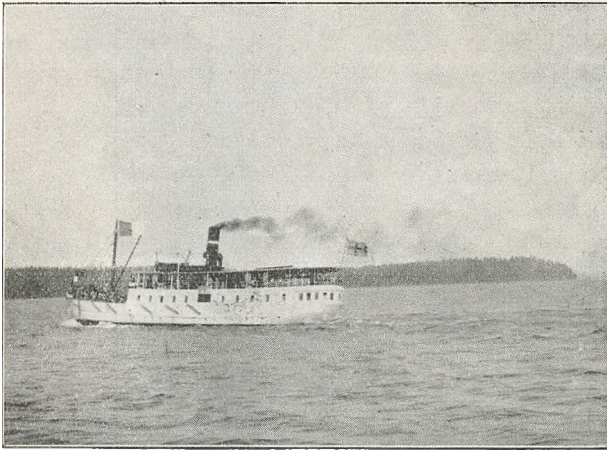
lander sang »Jubilate Deo« af Dietrich. Saa besteg den pavelige Kammerherre Baron Armfelt Talerstolen og bød Velkommen paa Svensk, Tysk, Fransk og Engelsk til alle de udenlandske Gæster. I de tyske Katholikkers Navn takkede Kardinal Faulhaber. Han mindedes Birgittinernes Gerning i Bayern, man har flere Relikvier af St. Birgitta der end i Sverige. Han talte om Biskop Müller, som man med tungt Hjerte havde maattet lade drage til Sverige, da Paven ønskede det. Ogsaa ved denne Fest skal Kirken tale Kærlighedens og Fredens Sprog. »Kom Brødre af de forskellige Folkeslag, lad os drage op til Herrens Bjerg. Lad os smede Sværdene om til Plovjern og ikke mere øve os til Kamp. Det skal med Profetens Ord denne Dag sige os.« Tilsidst udtalte Kardinalen Forventning om, at et saa højt kultiveret og fornemt Folk som det svenske ogsaa vilde give Katholikkerne fuld religiøs Frihed. Talen, der viste Kardinal Faulhaber som den berømte Taler, gjorde et meget stærkt Indtryk.

Derefter bragtes Hilsener af Kardinal Hlond, Ærkebiskop Baudrillart, Biskop Berning (fra den nordtyske Diaspora og fra det gamle Ærkestift Bremen-Hamborg), Biskop Brems, Biskop Buckx, Beurons Ærkeabbed (Velsignelse fra Monte Cassino og fra St. Ansgars og min Fader, St. Benedikt), den lettiske Ærkebiskops Repræsentant, Father Martindale fra Kardinal Bourne og de engelske Katholikker, Dominikanerpater Allot fra Universitetet i Freiburg, Domprovst Linneborn fra Paderborn.

Efter at Koret atter havde sunget, oplæstes et Brev fra Den hellige Fader til Biskop Müller, hvori Paven som Efterfølger af Gregor IV, der havde sendt Ansgar til Norden, sendte sin Hilsen og Velsignelse til alle Festsdeltagere. Paven gav tillige den Kardinal, der holdt Festgudstjenesten Ret til at meddele den pavelige Velsignelse og en fuldkommen Aflad til alle Deltagere. Efter Oplæsningen af Pavebrevet, der paahørtes staaende, sang Koret »Tu es Petrus«. Derefter holdtes den egentlige Festtale af Mgr. Assarsson, der særlig fremhævede, at Ansgar var romersk og ikke paa nogen Maade kan skilles fra Rom. Her hører han hjemme. Derefter afsendtes Telegrammer til Paven, til Kongen og til Kronprinsregenten, der i et Brev havde

beklaget ikke at kunne modtage Kardinalerne, da han ikke var i Stockholm. Med en kort Tale af Biskop Müller sluttede det festlige Møde.

Søndag fandt Valfarten til Bjørkø Sted. Tre Dampere førte de 700 Pilegrimme ud ad Mælaren, en meget smuk Sejlads paa to Timer, der hovedsagelig brugtes til Bøn og Salmesang. Danskerne havde samlet sig paa en af Dampene og kunde saaledes holde deres Andagt i Fællesskab paa Dansk. I højtidelig Procession gik det fra Landingsstedet op til Korset, i hvis Nærhed der var rejst et Alter.

Paa Vej til Bjørkø.

Kardinal Faulhaber holdt Messen, og atter traadte det katolske stærkt frem, hele den store Forsamling sang Missa de Angelis. Festprædikenen holdtes af Biskop Müller over Apostelens Ord: »I skal skinne som Lys i Verden.« Tre Frugter skulde Festen bringe i vore Hjerter: Trosglæde, offerglad Begejstring og hellig indbyrdes Kærlighed, thi disse tre Ting prægede Nordens Apoltel. Skønt Klokken var henad et, deltod dog over 250 Mennesker i Fælleskommunionen. Tilsidst meddelte Kardinalen den pavelige Velsignelse. Det var en Gudstjeneste, der fik sit eget Præg: den høje Kirkefyrste, der holdt den, de mange Deltagere fra forskellige Lande, det hellige historiske Sted, den skønne Natur, alt dette virkede sammen i stor Skønhed.

Fælleskommunionen paa Bjørke.

Efter Gudstjenesten samledes man ved Borde til en Frokost, hvor Biskop Müller var Vært, og her blandedes vi da alle i hyggeligt Samvær, indtil Damperne atter førte os ind til Stockholm, hvor der sluttedes med Te Deum og Velsignelse i St. Eugenia Kirke, hvor denne Gang Mgr. Baudrillart holdt Andagten.

Processionen paa Bjørkø.

Biskop Meulenberg, Ærkebiskop Baudrillart. Biskop Brems, Kardinal Hlond

Mandag Morgen holdtes Pontificalmesser i begge Stockholms Kirker, og om Aftenen Kl. 6 holdtes Slutningsandagter. I St. Eriks Kirke prædikede Pastor Nordmark og i St. Eugenia Pastor Meyer. Saa samledes man atter i Stadshuset, hvor der var dækket Theborde. Det blev en hyggelig Sammenkomst. Unge Tyskere af Forbundet »Neu-

deutschland«, der med deres Leder Pater Esch S. J. deltog i Festen, sang, norske Smaapiger deklamerede og foreviste Sanglege, og et Herrekor sang. Der var indløbet Telegrammer, bl. a. fra Kardinal van Rossum og fra De tyske Katholikkers Centralkomit . Aftenen sluttede med en Tale

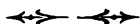

Processionen paa Bjerk . Biskop M ller og Kardinal Faulhaber.

af Biskop M ller, der udbragte et Leve for Paven og tilsidst samlede de  vrige Biskopper om sig, som saa i Fællesskab meddelte Velsignelsen. — De fremmede følte endnu Trang til at takke for de smukke Dage, og Johannes Jørgensen blev deres, særlig Danskernes, Tolk, idet han rettede en Tak til Stockholm, til Stockholms Biskop og til Sverige, Hovedlandet i Norden, som alle de øvrige skan-

dinaviske Lande ser hen til som Midtpunktet. Et Leve for Sverige!

Tirsdag rejste vi hjem, rige paa Indtryk, glade over at have været med til disse Festdage, taknemmelige over alt det, vi havde modtaget i disse Dage.

„Catholic Emancipation“.

1829 - 13. April - 1929.

I Anledning af Jubilæumsaaret for den katholske Emancipation
! England, Skotland og Irland.

Af *Alfred Otto S. J.*

Den 13.—15. April 1929 var det katholske England Midtpunktet for en Række Festligheder, der maatte fylde enhver Katholik med Stolthed og Glæde, og som ogsaa hos anderledes troende vakte Beundring for Kirkens Magt og Storhed.

Maaske var London Lørdag d. 13. April den By, hvor disse Festligheder fandt deres mest imponerende Begyndelse og Højdepunkt. Lørdag Morgen drog en Procession til Westminster-Katedralen og førte i et pragtfuldt Optog Hans Eminence Kardinal Ærkebiskop Bourne til Katedralkirken, hvor han skulde celebrere en højtidelig Votivmesse til Tak for Jubelaaret 1929. Takkegudstjenesten overværedes af 4 Ærkebiskopper, 18 Biskopper, 4 Abbøder, 400 Præster og 4000 troende, iblandt hvilke Hertugerne af York og Marlborough. Westminsterkatedralens Organist afsluttede Højtideligheden med Bachs berømte Fuga i D-mol.

Endvidere var fra den 13.—15. April det helligste Sakramente udstillet i alle Landets Kirker, og Søndag den 14. April blev der sunget Pontifikalmesser i Katedralkirkerne.

Af de Festligheder, der holdtes udenfor Kirkerne, var Festen i Liverpool en af de mest interessante og imponerende. Søndag Aften var der i St. Georges' Hall et stort Møde, til hvilket der var mødt 15,000 Katholikker. Desværre fandtes der kun Plads til de 5000. Taalmodigt ven-

tede saa Resten, henved 10,000, paa Gaden foran Forsamlingshallen, og da Ærkebiskop Downey viste sig for at give dem sin Velsignelse, knælede alle 10,000 ned paa Gaden. I samme Hal var der lige før det store Aftenmøde en lignende Forsamling af 5000 Dreng og Piger. Med stærke Stemmer sang de deres Salmer og svarede alle som én paa Talerens Ord og Spørgsmaal til dem.

Paa lignende Maade som i London og Liverpool holdtes der hele Landet over i alle katholske Menigheder store Festligheder, især i Stiftsbyerne, saaledes i Northampton, Bolton, Cardiff, Salford, Southwark, Portsmouth o. a. I Manchester sang ved Mødet i Hall of Liberty 3000 Mennesker begejstret deres Credo. I Birmingham drog Tirsdag Aften mere end 3000 katholske Kvinder i Procession fra St. Peters-Kirken til St. Chads Cathedral, hvor Biskop Barrett lyste Velsignelsen over dem. Undervejs sang de Salmer og bad Rosenkransen. Overalt paa Gaderne modtog man den stilfærdige Procession med stor Ærbødighed.

De samme Festligheder holdtes i Maj i Newcastle. 50,000 Mennesker overværede Taksigelsesmessen, som Biskop Sherman læste paa det Sted, hvor Fr. Joseph Lambton og Fr. Edward Waterson 1592 og 1593 havde lidt Martyrdøden for Troens Skyld. I Taksigelsesprocessionen i Middlesbrough deltog 40,000 voksne og 5000 Børn.

Det katholske Skotland samlede ligeledes sine Katholikker i Aprildagene til store Møder. I Irland aabnedes Festlighederne Søndag den 16. Juni med en Fælleskommunion i alle Landets Kirker og afsluttedes Søndag d. 23. Juni med en Højmesse i Phønix-Parken i Dublin og en Taksigelsesprocession.

Saaledes er Aaret 1929 i Sandhed et Jubelaar for England, Skotland og Irland. Men hvad der var Anledningen til de store Festligheder, havde Englands Episkopat gjort opmærksom paa i et fælles Hyrdebrev, der blev læst op i Kirkerne paa Søndag Quinquagesima som en Optakt til og et Program for de følgende Festligheder. Hyrdebrevets Indhold gengiver godt Jubelaarets Betydning og Mening:

»Da vi i Gud mindedes de betydningsfulde Aar, som er henrundet, siden der den 13. April 1929 blev givet kongeligt Samtykke til den romersk-katholske Frihedslov, blev

vort Hjerter opfyldt med Tak til vor Skaber og Herre, som saaledes, efter næsten tre Aarhundreders Hjem søgelse, skænkede sit trofaste Folk Frihedens Begyndelse. Naar vi overvejer alle de Vanskeligheder, som det har maattet gennemgaa . . . , er vi bedre i Stand til at forstaa, hvor meget vi i Dag har at takke for. Thi et helt Aarhundrede igen har vi levet i Besiddelsen af den Frihed, som Emancipationsakten gengav os. I Aar vil disse hundrede Aars Historie blive omtalt i sine Enkeltheder fra mangel en Prædike- og Talerstol. Den vil, vi ved det, i vort Folks Hjerter vække en ny Forstaaelse af Begivenheder, der næppe er kendt af ret mange iblandt det og heller ikke fuldtud vurderet af det.

I Dag, kære Medbrødre og Børn i Jesus Christus, ønsker vi sammen med eder i Korthed at overveje Motiverne til vor Taksigelse for den Begivenhed, hvis Hundredaarsfest vi staar i Begreb med at fejre. Og vi ønsker altsaa at overbevise baade Gejstligheden og de troende om det uhyre Ansvar, som hundrede Aars forholdsvis uhindret katholsk Liv nødvendigvis maa paalægge os.

Først takker vi Gud for vor Friheds Genoprettelse. Indtil den Tid var vi berøvet de almindelige Rettigheder, som man maatte antage var enhver Englænders Fødselsret. Alene paa Grund af deres Tro og til Trods for en Lydighed overfor deres Fædreland, som ikke blev overgaaet af nogen af deres Landsmænd, og som blev lagt for Dagen lige overfor den skarpeste Udfordring til Modstand, var det vore Forfædre forbudt at udøve deres fædrene Religion. De var udelukket fra de fleste offentlige Embeder. Retten til at opdrage deres Børn i Overensstemmelse med deres Samvittighed var begrænset, og det samme gjaldt Ejendomsretten. Nu blev de fri og kunde atter leve som enhver anden engelsk Borger, omend de paa ingen Maade havde ændret eller givet Afkald paa deres Samvittighedskrav, for hvilke de i mange Tilfælde havde kæmpet under Tabet af Ejendom og Embedsstilling og i et Par Tilfælde endogsaa under Udgydelsen af deres Blod. Guds-tjenestens Frihed blev tilbagegivet dem, men den var dog indtil for næsten tre Aar siden indskrænket ved saa taabelige Lovbestemmelser, at disse ved deres egen Daarskab

blev ophævet, længe før de i Virkeligheden blev berøvet deres Lovkraft. For denne Frihed takkede vore Forfædre for 100 Aar siden, og vi forener os med dem i Dag, idet vi priser Gud for, at han har givet sin Naade i en endnu rigere Fylde end i de Aar, der er gaaet siden.

Dernæst glæder vi os for vort Lands Skyld.

Emancipationsakten gjorde ikke blot disse Øers Katholikker fri, men frigjorde tillige den protestantiske Befolkning, som boede iblandt dem; thi altfor længe havde Protestanternes Optræden haft et vanærende Præg af Forfølgelse. Siden Elisabeths Dage havde Flertallet af det engelske Folk med Hensyn til os tabt den sunde Synsmaade og den overleverede Retsindighed, som var dets Stolthed — for det meste ogsaa med Rette —, hvis protestantiske Fordomme da ikke traadte forstyrrende imellem. Emancipationen var Begyndelsen til Ophævelsen af en meget mørk Periode i vor Historie, en tavs Tilbagekaldelse af mangan en yndet Anklage. Det uhildede Tilbageblik og den fornyede Behandling af 3 Aarhundreders Historie under en ny Synsvinkel, som derefter begyndte, er endnu ikke hørt op. Under Ledelse af Historikerne, som tilstræber Kendsgerninger og ikke nøjes med en Gentagelse af Theorier, har mangan en Fremstilling, der i lang Tid har været almindelig godkendt, vist sig at være falsk, og det virkelighedstro Perspektiv af det 16. Aarh.s religiøse Revolution er efterhaanden blevet bekendt for hver den, der læser og tænker.

Katholikkernes politiske Emancipation har ganske vist tillige været Begyndelsen til en aandelig Emancipation for mange Protestanter, idet den lod dem se Tingene, som de virkelig var, og ikke saadan, som man bildte dem ind, at de var. Den katholske Kirke havde en ny Værdi i deres Øjne, og de protestantiske Theorier om Fortiden forvirrede og vildledte dem ikke længere i samme Udstrækning som tidligere.

Endelig takker vi Gud for den katholske Kirkes aandelige og materielle Fremskridt i dette Land siden 1829. Det er ikke Stedet her at citere Statistikker. De vilde maaske kun forstyrre os i vor uforbeholdne Tak. Men til Trods for de Svagheder og Brøst, der knytter sig til hvert men-

neskeligt Foretagende, er der i Virkeligheden Tegn paa Fremskridt i enhver Henseende. »Ikke os, o Herre, ikke os, men dit Navn alene tilkomme Æren!«

Vor Tak vilde være ufuldstændig og maatte blive ufrugtbar og gold, hvis den ikke var forbundet med en dybere Erkendelse af den Ansvarfølelse, som Friheden og den deraf følgende gunstige Stilling har frembragt. Vi maa ikke glemme den enestaaende Stilling, vi nu indtager i Nationens Liv. Vi er de retmæssige Arvinger efter dem, der har bekendt sig til og har opretholdt den ene og uafbrudte Tro paa den katholske Kirke i vort Land. Vi er forenet i Troen og i Samfund med de 300 Millioner Katholikker, som herhjemme og i enhver udenlandsk Nation anerkender os som Medlemmer af et aandeligt Broderskab, ligesom ogsaa vi anerkender dem . . .«

Det hedder endvidere: at den engelske katholske Kirke i sin glimrende Fortid især fremviser 3 Kendetegn: Enhed og uløselig Forbindelse med Rom, Troen paa Christi Menneskevordelse og hans Guddom og Troen paa Guds Nærværelse i Alterets helligste Sakramente. Under de grusomme Forfølgelser i det 16., 17. og 18. Aarhundrede fandt vore Forfædre Kraft til Udholdenhed og Fasthed i Troen i den aandelige Forbindelse med Paven i Rom, i deres Kærlighed til Jesus Christus, den guddommelige Herre og Mester, og i det hellige Messeoffer. I Dag ser vi i vor frigjorte Kirke endnu de samme Karaktertræk og Ejendommeligheder som i den gamle sande Kirke. Dens Lære og Tradition tilhører os i Dag overfor en hel Verden og til Trods for tre Aarhundreders Jernlænker og retslige Forfølgelser. Kirken er nu fri. Store Opgaver har den endnu at løse.

» . . . Hvad England vil være, naar man fejrer det næste Hundredeaarsjubilæum, maa i største Udstrækning afhænge af vor engelske Kirkes Aktion i de kommende Aar. Idet vi fuldtud gør Brug af vor Frihed, maa vi i Kærlighed til Gud, vor Tro og vort Land med samlede Kræfter og i videste Udstrækning modsætte os de voldsomme Angreb, som alle tænkende Mennesker ikke kan undgaa at blive opmærksomme paa, og som enhver, der ser paa Nationens Velfærd, oprigtigt beklager. Gid Gud maatte være hos os

i vor Kamp og Nød. Gid han midt i vor Takkefest vil lade os forstaa vort Ansvars hele Fylde og de Forpligtelser, der følger med vor gunstige Stilling. Gid han vil gøre os værdige til vor giimrende Fortid . . . Saa vil vi takke Ham hele dette Aar igennem, idet vi i den kommende Fastetid overvejer de Belæring, som dette Aarhundrede er saa rigt paa. Og endvidere vil vi overveje dem i Paaske-tiden og senere, naar vi samles for at tilkendegive vor ydmyge Taknemmelighed; ved disse Fester vil vi offentligt mindes den Fornøelse, der i det svundne Hundredaar har fundet Sted i Englands katholske Kirke. . . .«

Hyrebrevets Indhold blev saaledes et Program for de store Festligheder, der fandt Sted hele Landet over. I Enighed samledes Landets Katholikker for at takke Gud for Kirkens Frigørelse og store Fremskridt i det sidste Aarhundrede. De blev sig tillige de store Opgaver bevidst, som den katholske Kirke i England endnu har at løse. I Dagene fra den 13.—17. September vil Englands Katholikker samles paa den store Katholik-Kongres i London-Westminster og endnu en Gang fejre Frigørelsens Jubilæum. Ikke blot Englands, men hele Verdens Katholikker vil med Sympati deltage i dette Jubilæum.

For nogenlunde at kunne bedømme Rækkevidden af Jubilæet og tillige forstaa, hvad Frigørelsen betød for den katholske Kirke i England, Skotland og Irland, maa man erindre, hvad den har maattet gennemgaa i Tiden efter Reformationen. Det er for os Nutidsmennesker, for hvem Frihed og Ligeberettigelse er en Selvfølgelighed, næsten utænkeligt og utroligt, hvad historiske Kendsgerninger fortæller os om de engelske, skotske og irske Katholikkers Livsvilkaar før Emancipationen. For Katholikker, der har Interesse for deres Trosfællers Lidelser og Glæder og deres Kirkes Fortid, vil en saadan historisk Betragtning ikke være uvedkommende. For Katholikker, som lever under lignende Vilkaar, vil der tillige knytte sig en særlig Interesse dertil. I det følgende skal der derfor bringes nogle Træk af den katholske Kirkes Lidelseshistorie i England, Skotland og Irland efter Reformationen, af dens Frigørelse i 1829 og dens sejrige Fremgang i Tiden efter Emancipationen.

(Fortsættes.)

Pater Houben.

Harald Tandrup skrev i sin Spidsartikel »Vejene« i Berl. Tid. d. 6. Aug., hvori han fremhævede de katolske Præster paa de protestantiskes Bekostning, bl. a.: »De katolske Præster, der virker i et protestantisk Land, er udvalgte Folk.« Det er selvfølgelig meget smigrende for vore Præster, at de synes at være udvalgte; men naar man ser paa de faktiske Forhold, faar man sine egne Tanker om, hvorledes de vælges ud. I det mindste naar man tænker paa de to Forflyttelser, der er ved at foregaa i disse Dage, hvorved to af Sjællands dygtigste Præster, PP. Houben og Wevers, bliver kaldt hjem til Holland.

Pater Houben hører ikke til de Præster, der er velkendte over hele Landet; mange aner maaske hans Navn, mange ikke engang det. Men hvorfor skulde han ogsaa være kendt uden for sin Virkekreds? Nej, men kendt i sit Sogn, det er han. Den Opgave, der blev ham givet, den viede han alle sine Kræfter, han spredte ikke sine Kræfter paa mange andre Ting, men han skaanede sig heller ikke, naar det gjaldt hans eget Sogn. Han var ustandselig paa Farten i det store Ringsted Sogn (der grænser til Køge, Roskilde, Holbæk osv.). Han havde en vidunderlig Evne til at opsnuse ukendte Katholikker, og han glemte ingen, han lod ingen skøtte sig selv, de skulde alle besøges regelmæssigt, i det mindste de, der boede saa langt borte, at de ikke kunde komme i Kirke hver Søndag. Ja, han var en Sognepræst, som en Sognepræst skal være, en Fader for sin Hjord, han følte, at han havde Ansvaret for de Faar, der var blevel ham betroet.

Enhver, der een Gang har truffet Pater Houben, maa synes godt om ham; enhver, der har truffet ham to Gange, holder af ham. Lille, rund, gemytlig, med et stort Smil paa Ansigtet og med et Par Øjne, der fortæller én, at det Menneske forstaar sig ikke paa Svig eller Intriger; beder man ham om noget, faar man del (hvis han kan give det), og enten man beder eller ej, faar man et glad Smil og et venligt Ord, der kan holde én i Humør i lang Tid. Ja, det var vidunderligt at se en saa stor Fromhed og en saadan Nidkærlighed i Embedet forenet med en saa nøgtern Naturlighed og et saa sprudlende Humør.

Saa snart Pater Houben rejser, kommer der en anden Sognepræst i Ringsted, for saa vidt kan han altsaa erstattes. Men det bliver nu ikke nemt at finde nogen, der kan passe Sognet med en saadan Dygtighed og Nidkærlighed som han, og hans Personlighed kan ikke erstattes. Ved Afrejsen skal Ugebladet bringe ham en Tak for det dygtige Arbejde, han har gjort her i Danmark. *Knud Kinzi.*

Den islandske Biskops Titel.

Et svensk Blad bragte i forrige Uge et kraftigt Angreb, fordi den nye Biskop for Island Mgr. Meulenberg havde faaet Titlen Biskop af Lund. Det betragtedes som en Udæskning mod de svenske Protestanter. Danske Blade har straks sluttet sig til Svenskernes Vrede.

Men Sagen ligger helt anderledes. Mgr. Meulenberg blev udnævnt til Biskop af Lunda i Frygien; det har altsaa intet med Lund i Skaane. Paa Anmodning fik Biskoppen senere sin Titel forandret til Holar paa Island. Og denne Forandring er af den islandske Regering blevet hilst med den største Tilfredshed. Der er altsaa slet ingen Grund til Ophidselse.

Meddelelse fra „Katholsk Klubs Rejsebureau“.

Foranlediget ved Forespørgsler vedrørende Muligheden af at arrangere en Rejse til Vatikanstaten og det store Benediktinerkloster Monte Cassino, der i Aar fejrer 1400-Aaret for sin Grundlæggelse, har vi truffet Aftale med Bennetts Rejsebureau om Arrangement af en Italiensrejse, der omfatter Besøg i Vatikanstaten og paa Monte Cassino.

Rejsen afgaar herfra Tirsdag den 10. September, og Rejseplanen er følgende:

10. Sept.: Afrejse fra København om Morgenen. Ankomst til Berlin om Aftenen. Overnatning i Berlin.

11. Sept.: Afrejse fra Berlin Morgen. Gennem Sachsisk Schweitz over Prag til Wien, hvortil man ankommer om Aftenen.

12. Sept.: Ophold i Wien. Udflugt i Byen og Omegnen.

13. Sept.: Afrejse fra Wien om Morgenen. Ankomst til Venedig om Aftenen.

14. Sept.: Ophold i Venedig.

15. Sept.: Afrejse fra Venedig Middag. Ankomst til Florenz om Eftermiddagen.

16. Sept.: Ophold i Florenz.

17. Sept.: Afrejse fra Florenz om Morgenen. Ankomst til Rom om Eftermiddagen.

18. Sept.: Besøg i Citta del Vaticano.

19. *Sept.*: Ophold i Rom (Udflugter).
 20. *Sept.*: Rejse til Monte Cassino.
 21. *Sept.*: Ophold i Rom.
 22. *Sept.*: Ophold i Rom.
 23. *Sept.*: Besøg i Citta del Vaticano.
 24. *Sept.*: Ophold i Rom.
 25. *Sept.*: Afrejse fra Rom om Morgenens. Ankomst til Genua om Aftenen.
 26. *Sept.*: Ophold i Genua.
 27. *Sept.*: Afrejse fra Florenz om Morgenens. Ankomst til Basel om Aftenen.
 28. *Sept.*: Afrejse fra Basel om Morgenens. Ankomst til Hamborg om Aftenen.
 29. *Sept.*: Afrejse fra Hamborg om Morgenens. Ankomst til København om Aftenen.
- Fællesudflugt til Napoli og Capri-Sorente arrangeres under Romeropholdet for event. Deltagere for Kr. 145,00.
- Pris for Rejsen, der gøres paa 3. Klasse Jernbane, er Kr. 535,00 — alt undtagen Drikkepenge og Vin iberegnet.
- Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til Bennetts Rejsebureau, Raadhuspladsen.

»Katholsk Klubs Rejsebureau«.

KATOLSK AARBOG

for DANMARK

1929

er udkommen

med Billeder af Pave Pius d. XI og St. Ansgars Kirke i København.

Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og beskæftiger sig med katolske Forhold.

Bringer Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender indenfor Vikariatet.

Pris 2 Kr.

Faas ved alle Kirker — og i København i de katolske Boglader samt i Menighedskontoret Bredgade 64 St.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa	Kl. -	Kl. 9 ¹ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade)	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej)	» 6 og 7 ¹ / ₂	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26)	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3)	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Grenaa (Afholdshotellet) 4. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Haderslev	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 2. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm	» 9		
Kolding (Alhambrevej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke)	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 3. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Odense (Torvet 7)	» 8 og 9	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade)	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olgade)	» 8	» 10	»
Rudkøbing	» 10		
Rønne (Østergade 59)	»	» 10	» -
Silkeborg (Vestergade)	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned	Kl. 9 ¹ / ₂		
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 5
Sønderborg	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 9 ¹ / ₂	

Fællesrejse til Vatikanet og Monte Cassino.

»Katholsk Klubs Rejsebureau« indbyder herved til en Fællesrejse til Italien med Besøg i Kirkestaten og Monte Cassino.

Afrejse Tirsdag 10. Sept. — Hjemkomst Søndag 29. Sept.

Pris Kr. 535.

Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til Bennetts Rejsebureau, Raadhuspladsen.

K. U. B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at få nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottønlund.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 7. Sept.).

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse.
Kl. 8 Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter den sidste Messe sakramental Velsig-
nelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- St. Josefs Kirke:** Sakramentet er udstillet hele Dagen fra Kl. 10;
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Rosenkranssognet Mariakongregationen genoptager sine Møder Mandag d. 2. September Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Samme Sted afholdes paa Grund af Rosenkransskirkens Restaurering Fælleskommunion Søndag den 8. September i Messen Kl. 8.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har paa Grund af Rosenkransskirkens Restaurering Fælleskommunion i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc Søndag d. 8. September i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen »Apostlenes Dronning« genoptager sine Møder i September,
Søndag 1. Kl. 8 Morgen: Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke.
Mandag 2. Kl. 8 Aften: Møde med sakramental Velsignelse i Kapellet, Østerbrogade 7 D.

Immaculatakongregationen har Møde Tirsdag den 3. September Kl. 4¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Knuds Kapel.

Den tyske Gudstjeneste begynder igen Søndag den 1. Septbr. Kl. 10 og boldes herefter som før hver første og tredje Søndag.

Det katolske Israels Gilde.

Søndag den 1. Septbr. Kl. 8 i Sakramentskirken:
Den maanedlige Messe.

Søndag den 8. Septbr. Kl. 3 i St. Andreas Præstegaards Have i Ordrup: Foredrag af Lærer Kiærulff: Père Théodore Ratisbonne, Stifter af Ordenen »Vor Frue af Sion«. Kl. 6¹/₂ i Kirken Andagt ved vor Frues Alter. Alle er velkomne.

Vær venlig at tænke paa os:

Indsamling til Sønderjydske Kirker. P. G. **No. 4797.**
Det katolske Børnehjem i Nakskov. P. G. **No. 20613.**
Katolsk Literatur. P. G. **No. 21574.**
Porto kun 5 Øre. Giv og giv med Glæde, hellere lidt end intet. Det gaar saa smaat med Bidragene.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:	Plads søges:
Repræsentant.	Kontorlærling. Chauffør.
Ung Pige til let Husgerning.	Undervisning i Tysk og Violin.
	Husbestyrende. Morgenhjælp.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegnning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

1. Sept. 15. Søndag eft. Pintse.	8. Sept. 16. Søndag eft. Pintse Marias Fødsel.
2. — M. Kong Stefan af Ungarn, Bekender.	9. — M. Gorgonius, Martyr.
3. — Ti. Ferialdag.	10. — Ti. Nicolaus af Tolentino, Bekender.
4. — O. Ferialdag.	11. — O. Protus og Hyacinthus, Martyrer.
5. — To. Laurentius Justiniani, Biskop og Bekender.	12. — To. Marias Navnefest.
6. — F. Ferialdag.	13. — F. Ferialdag.
7. — L. Marias Officium,	14. — L. Korsets Ophøjelse.

Ugens Messebønner.

1. Sept. 15. Søndag efter Pintse (N.-M. 706, G.-M. 542). Ihukommelse af Ægidius (N.-M. [53], G.-M. [53]). 3. Tolv H. Brødre (N.-M. 1024, G.-M. 847).
2. Sept. Stefan af Ungarn. Messe for en Bekender (N.-M. [46], G.-M. [47]). Særlige Bønner (N.-M. [1068, G.-M. 903]). Særligt Evangelium (N.-M. 1056, G.-M. 887). 2 om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de afdøde N.-M 1140. G.-M. [113] 4. efter frit Valg.
3. Sept. Ferialdag. Messe som 1. Sept. 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for de afdøde (N.-M. 1140, N.-M. 1140, G.-M. [113]). 4. efter frit Valg.
4. Sept. Ferialdag. Messe som 1. Sept. 2. og 3. som 2. Sept.
5. Sept. Laurentius Justiniani. Messe for en Bekender-Biskop (N.-M. [34], G.-M. [34]). 2. og 3. som 2. Sept.
6. Sept. Ferialdag. Alt som 4. Sept.
7. Sept. Guds Moders Messe (N.-M. [90] G.-M. [94]). 2. om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]) 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122]. G.-M. [107]).

Mariakongregationen for Mænd har Møde Torsdag den 5. September Kl. 8 i Jesu Hjerter Kirke.

Mariakongregationen for unge Mænd begynder sine ugentlige Løder i Jesu Hjertes Kirke Mandag d. 2. Sept. Kl. 20.

Kongregationen afholder Fælleskommunion sammesteds Søndag d. 8. Sept. Kl. 8½.

Paa Grund af Restaurering er Rosenkranskirken lukket indtil videre.

Meddelelse fra kath. Menighedskontor.

Fra 4. til 25. Sept. er Menighedskontoret kun aabent fra 1—2. Mandag lukket hele Dagen.

Meddelelse fra Redaktionen.

Pastor Bernh. Jensen er bortrejst fra 27. August. Redaktionen varetages midlertidigt af Pastor Messerschmidt, Boyesgade 8, til hvem alle Henvendelser bedes rettet.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbuand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 36.

Søndag den 8. September.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — »Catholic Emancipation« (fortsat). — Forbudte Bøger. — Brev fra London. — Efteraarsemestret i A. C. — Retræterne i »Trørødhus« i 1929. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Kolding. — Brevkasse. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

34. Om Kærligheden til Næsten.

Christus har givet os det store Bud: »Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl, af hele dit Sind og af alle dine Kræfter! Dette er det første og største Bud. *Men det andet er lig dette:* Du skal elske din Næste som dig selv!«

Dette Bud er karakteristisk for Kristendommen. Kristus siger jo udtrykkeligt: »Et nyt Bud giver jeg Eder«, »det er mit Bud til Eder: at I elsker hverandre«. Hvor stort dette Bud er, fremgaar af Frelserens Ord: »Men det andet er lig dette« d. v. s. er lig det første og det største, at vi skal elske af hele vort Hjerte, af hele vor Sjæl, af hele vort Sind og af alle vore Kræfter.

At Kirkens Fædre har givet udførlige Kommentarer om dette Frelserens Bud, er en Selvfølge. Her kan der kun anføres det ene og det andet Citat af den Skov af Fædrenes Vidnesbyrd angaaende dette Emne.

Lad os elske hinanden, og da vil alt andet være let

for os og alt vil lykkes for os. Du vil maaske sige, at vi alt elskede hverandre; thi du har to eller tre Venner, en anden maaske fire! Men det betyder ikke, at du elsker for Guds Skyld, men for at finde Genkærlighed. Kærligheden i Gud har ikke dette Udspring; hvo som ejer den (Kærligheden i Gud), han elsker alle Trosfæller som sine virkelige Brødre, men de Vantro, Hedningerne og Jøderne som naturlige Brødre; og skulde de maaske være onde og lastefulde, saa er han for deres Skyld opfyldt med Medlidenhed og Smerte. Derved, at vi elske alle, endog vore Fjender og Modstandere, bliver vi Gud lig og hans Børn, men ikke ved at gøre Undergerninger. Vel beundrer vi Gud for hans Underværker, men endnu mere, fordi han elsker os Mennesker og er langmodig og barmhjertig imod os. Naar dette allerede opfylder os med Beundring m. H. t. Gud, hvor meget mere, naar vi ser, at Mennesker elsker hverandre i Gud og for Guds Skyld. Det maa være vor Ivers Maal. Petrus og Paulus og alle, der har opvakt de døde til Livet, vil ikke være større end vi, naar vi elsker vore Medmennesker, skønt vi maaske ikke kan banlyse nogen Sygdom hos vor Næste. Uden denne Kærlighed — selv om vi virkede større Undere end selv Apostlene har virket, og selv om vi oftede alt for Troen — var vi intet.« (*Chrysostomus*. 3. Hom. over Hebr.brev.)

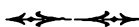
»Dersom nogen er naaet til den sande Kærlighed og til Lighed med Gud, bliver han udstyret med den guddommelige Langmodigheds skønneste Gave, saa at han vil sige og bede: »Fader, tilgiv dem, thi de véd ikke, hvad de gør.« Paa den anden Side er det et tydeligt Tegn paa en endnu ikke lutret og prøvet Sjæl, ikke at øve Barmhjertighed overfor dem, der har syndet imod os og krænket os, men at lade Dommerens strenge Dom raade.« (*Kassian*, 11. Samtale 10.)

»Skylden tilgives alle dem, som beder derom. Agt paa, at du ikke bærer Nag mod din Næste i dit Hjerte, medens du beder om dine Synders Tilgivelse! De Bønner, som ikke bæres af Kærlighed, medens de stiger op, bliver staaende udenfor Himmels Port, thi det er Kærligheden, som aabner denne Port. Dersom du i Vrede vender dig

bort fra din Næste, vender du dig ligeledes bort fra din Herre. Men har du udsonet dig med din Broder her paa Jorden, saa har du ogsaa udsonet dig med din Herre i Himmelen.« (*Efrem Syreren*. 11. Formaning til Bod.)

»Du har ikke fastet paa Grund af dit Legems Svaghed, men hvorfor har du ikke tilgivet dine Fjender? Vil du da maaske føre dit Legems Svaghed til Undskyldning? Naar du bliver ved med at nære Had mod din Næste i dit Hjerte, sig mig da, hvilken Undskyldning vil du da fremføre? Thi ved disse Synder kan du ikke paaberaabe dig dit Legems Svaghed. Ogsaa det er et Tegn paa Christi Kærlighed til Menneskene, at en Kristens mest ophøjede Bud ikke forhindres ved Legemets Svaghed. Mange er der, som ikke kan faste eller fuldføre store Bodsgerninger paa Grund af Sygdom eller Svaghed, men ingen hindres i at kunne elske sin Næste. Hvorledes kan du kræve, at Gud skal være dig naadig og barmhjertig, medens du er haard og uforsonlig mod dine Medmennesker? Men, siger du, mit Medmenneske har krænket mig! Ogsaa du har utallige Gange krænket din Gud.« (*Chrysostomus*, 20. Søjlehømili.)

Josef Resch.

„Catholic Emancipation“.

1829 - 13. April - 1929.

I Anledning af Jubilæumsaaret for den katholske Emancipation

! England, Skotland og Irland.

Af *Alfred Otto S. J.*

(Fortsat.)

I. Et blodigt Forspil. 1535—1681.

Den 22. Juni 1535 og den 11. Juli 1681 betegner to Vændepunkter i den engelske Katholicismes Historie siden Reformationen. Dens Begyndelse og Slutning fremhæves i begge Tilfælde ved en blodig Henrettelse af ansete og uskyldigt dømte Kirkefyrster.

Endnu sent om Aftenen d. 21. Juni 1535 modtog Befalingsmanden i Tower Dødsdommen over Kardinal Fisher, der havde vægret sig ved at aflægge Ed paa Successionsakten, en Ed, hvorved han vilde have forraadt sine Pligter

overfor Gud og sin Samvittighed. Tidligt om Morgenen d. 22. Juni Kl. 5 blev den gamle Biskop af Rochester vækket i sit Fængsel med den Meddelelse, at han skulde være forberedt paa Kl. 9 at vandre sin sidste Gang til Retterstedet. Kl. 10 stod han paa Skafottet paa Tower-Hill og holdt sin gribende Afskedstale til den nysgerrige Tilskuermængde. Efter med høj Stemme at have fremsagt Te Deum's højtidelige Lovsang modtog han med Glæde Bøddelens Dødshug. Hans Hoved blev sat paa en Lanse og i 14 Dage udstillet paa London-Bridge, Londons mest befærdede Bro, som et Vartegn for den nye Religions Metoder.

Den 11. Juli 1681, altsaa næsten 150 Aar senere, gentog en lignende Scene sig i Tyburn. Irlands Primas, den ædle Ærkebiskop Dr. Plunket, faldt som det sidste Offer for Titus-Oates Processen. En stor Skare Tilskuere strømmede til Tyburn for at overvære en katholsk Ærkebiskops Henrettelse. Man havde allerede været Vidne til saa mange katholske Præsters og Ordensmænds Henrettelser, siden Titus-Oates Processen havde kastet Skam over Englands Historie. Men aldrig endnu i denne Proces, under hvilken c. 147 døde i Fængslet og 25 blev henrettet for Troens Skyld, havde man oplevet, at en katholsk Ærkebiskop besteg Skafottet. Og for denne Fornøjelses Skyld havde der samlet sig en stor Skare af nysgerrige Borgere. Ærkebiskop Dr. Plunket viste sig i alt Fald sin høje Stilling værdig og modtog Døden for Bøddelens Haand med den største Fasthed og med Taknemmelighed mod Gud for den Naade at blive Martyr for hans hellige Navns Skyld.

Titus-Oates Processen danner en værdig Afslutning paa den blodige Forfølgelsesperiode 1535—1681. Et Utal af Katholikker led i denne Periode Martyrdøden for deres Tros Skyld. Tillige sporedes i Aarhundredets anden Halvdel en Forandring i Protestanternes Fremgangsmaade. Fra Regeringens Side udstedtes der Love, som udelukkede Katholikkerne fra alle politiske Rettigheder og lammede deres religiøse Frihed.

»Instrument of government« fra 1653 indeholdt en Udelukkelse fra Valgret for alle Katholikker. Derimod tilsikrede den alle Kristne Bekendelsesfrihed med Undtagelse

af Pavedømmets Tilhængere. Corporationsakten fra 1667 gjorde Besættelsen af Magistratsembederne afhængig af at modtage Nadveren efter den anglikanske Kirkes Ritus. Testakten 1673 fastslog den engelske Intolerance med Hensyn til alle Embeders Besættelse. Alle offentlige Embedsmænd skulde slutte sig til den anglikanske Statskirke, afsværge Transsubstantiationslæren og en Gang om Aaret gaa til Alters i Statskirken. Men alle disse uretfærdige og intolerante Love dannede kun en ringe Indledning til den følgende Periode, hvor den anglikanske Regerings Politik overfor Katholikerne tabte sin blodige Karakter, men tillige vandt i Grusomhed, der søger sin Lige i andre Landes Historie.

II. Den ublodige Periode 1689—1778.

Tvangslovene.

Da Jakob II 1685 besteg den engelske Trone, syntes der at komme bedre Tider for Katholicismen. Jakob II var en god og rettroende Katholik. Til Trods for den haardeste Modstand forsvarede han Katholicismens Rettigheder. 1686—87 udstedte han Indulgensdeklarationer, hvorved han suspendede alle Tvangslove for Katholikker og Nonkonformister. For første Gang i 50 Aar fik den engelske katholske Kirke igen Biskopper. Men denne for Kirken saa gunstige Periode skulde ikke vare ret længe. En kraftig Opposition, især fra Anglikanernes Side, rejste sig efterhaanden imod den katholske Konge og forbandt sig paa landsforrædersk Vis med Vilhelm III af Oranien. 1688 udbrød Revolutionen, Jakob II flygtede til Frankrig. I Februar 1689 udraabtes den kalvinistiske Vilhelm III af Nederlandene og hans Hustru Marie til Englands Konge og Dronning. Vilhelm III af Oranien (1689—1702) begyndte sin Regering med at udelukke sine katholske Undersaatter fra alle politiske Rettigheder, og ikke nok dermed: Aar efter Aar udstedte han nye Tvangslove, hvis Uretfærdighed og Umenneskelighed altid vil staa som en Skamplet paa Englands Historie. Hans og hans Efterfølgeres Formaal var fuldstændigt at knuse den katholske Kirke i England og især i Irland for derved at sikre sig Tronen.

En kort Oversigt over Lovene imod Katholikerne vil give os en svag Forestilling om den Uretfærdighed, med hvilken »den berømmelige, fromme, udødelige Kong Vilhelm« og hans Efterfølgere optraadte imod deres katholske Undersaatter. Den saakaldte »Bill of Rights« (1689) udelukkede Katholikker fra den katholske Trone, skønt Jakob II's katholske Slægt sad inde med Rettighederne til Tronen. Hvis en katholsk Fyrste blev Konge, skulde alle Undersaatter løses fra deres Troskabsed. Tvangslovene kulminerede o. 1700. Enhver, som efter den 25. Marts 1700 fik fat i »en katholsk Biskop, Præst eller Jesuit« og kunde bringe Bevis for, at vedkommende havde læst Messe eller udført kirkelige Embedshandlinger, skulde faa 100 £ som Belønning. Enhver »katholsk Biskop, Præst eller Jesuit«, som læste Messe eller udøvede en kirkelig Embedshandling, skulde straffes med livsvarigt Fængsel. Samme Straf fik den, der opdrog Ungdommen i den katholske Religion. Katholikker var udelukket fra Ejendomsretten, og ingen Katholik kunde overtage eller arve Godser.

Under den »gode Dronning« Anna (1702—14), som besteg Tronen efter Vilhelm III, indtraadte ingen Lettelse i Tvangslovene.

Georg I (1714—26) og Georg II (1726—60) skærpede dem endnu mere. Under Georg I udstedtes der en Forordning, ifølge hvilken enhver Katholik, der indtraadte i den engelske Hær eller Marine uden at angive, at han var Katholik, og samtidig at afsværge sin Tro, skulde stilles for en Krigsret og idømmes Pryglestraf, der dog ikke maatte udstrækkes til Død eller Lemlæstelse. 1723 maatte de faa Katholikker foruden de dobbelte Skatter betale en Afgift paa o. 200,000 Kr. Den, der blev Katholik, eller som forsøgte at omvende en Anglikaner til den katholske Kirke, blev dømt for Højforræderi. Naar en af Sønnerne i en katholsk Familie blev Protestant, kunde han i en hvilken som helst Alder uden videre gøre Krav paa sine katholske Forældres og Søskenes Ejendom. Katholikkerne havde ingen Valg- og Valgbarhedsret.

Endnu værre var Katholikkernes Stilling i Irland, omend Befolkningen der overvejende var katholsk. Et protestantisk Mindretal undertrykte her despotisk et katholsk

Flertal. I det irske Parlament, som skulde være en Repræsentation for det katholske Irland, fandtes kun protestantiske Deputerede. I det engelske Parlament krævede visse Elementer en fuldstændig Ødelæggelse af den katholske Kirke i Irland. Sir John Clothworthy gav kun Udtryk for en almindelig Stemning, naar han sagde: »Papisternes (Katholikernes) Omvendelse i Irland kan kun ske med Biblen i den ene Haand, Sværdet i den anden.« For de fleste Katholikker, der saa sig udelukket fra alle offentlige Stillinger, Handelsrettigheder, Ejendomsretten o. s. v., fandtes der kun den Mulighed at leve i den største Armod eller at opgive deres Tro.

En stor Del foretrak derfor at forlade deres Hjemland for i andre Lande roligt at kunne leve efter deres Tro.

Det Billede, som den katholske Kirke i Irland allerede i 1692 frembyder, var Billedet af en fuldstændig Ødelæggelse. 1692 betegnede Irlands katholske Biskopper deres Kirkes Tilstand i et Brev til Paven paa følgende Maade: »Oraniernes (Vilhelm III's) Ankomst . . . har ødelagt alt. Katholikkerne blev berøvet deres Kirker, Altrene blev omstyrtet, Præsterne blev forjaget, de guddommelige Hemmeligheders Helligeholdelse blev forhindret, Jorden, Husene, Byerne blev ødelagt. . . Næppe var Religionen begyndt at blomstre op og vinde Indpas i Landet, — før den næsten blev tilintetgjort«. Den irske Ærkebiskop Lynch skrev den 28. Okt. 1692 fra Paris til Rom: »Hvad skal jeg sige om saa mange Biskopper, som blev forvist fra Landet, for efter at have gennemgaaet saa mange Lidelser at undgaa den umenneskelige Fjendes Mordlyst. . . Siden vor Afrejse fra Irland er mange fromme Gejstlige døde, ikke en naturlig Død, men som Følge af Fjendernes Voldsomhed«. . . Ærkebiskop Russell forblev trofast hos sin Menighed. . . »Men da han i Dublin ikke længere kunde skjule sig og ikke kunde undgaa de vrangtroendes Hænder, flygtede han til fattige Venner paa Landet, skjulte sig i Huler, flakkede omkring i Skovene og paa Bjærgene, indtil han tilsidst blev opdaget og ført til Dublin og kastet i et uhyggeligt Fængsel, hvor han maatte udstaa megen Forhaanelse og Elendighed og mange Møjsommeligheder og først efter at have stillet Garanti . . . blev han sat paa fri Fod. . . Atter

blev han kastet i et smudsigt, underjordisk Fængsel, hvor han efter store Lidelser endelig blev kaldt til Frelseren for at modtage Lønnen for sine store Arbejder. . . Biskoppen af Ossory var endnu i Live, men han holdt sig skjult i Gaarde paa Landet, eller i Huler og Skove.«

Parlamentet af 1695 fastslog følgende Bestemmelser for Irlands Katholikker: Det er Katholikerne paa det strengeste forbudt at oprette Skoler. De maa ikke undervise, hverken offentligt eller privat. Det er dem forbudt at lade deres Børn opdrage paa udenlandske Skoler eller i nogen som helst katholsk Familie. De maa ikke eje Vaaben. Embedsmænd har uden videre Lov til at foretage Husundersøgelse hos dem. Ingen Katholik har Lov at eje en Hest, som har en større Værdi end 5 £. Enhver Protestant kan i dette Tilfælde tilbyde nævnte Pengesum og ved Tvangskøb tilegne sig Hesten.

Dronning Annas Regering (1702—14) rettede en ny Strøm af Tvangslove imod Irlands Katholikker. De begyndte med »Akten om at forhindre papistiske (katholske) Præster i at komme til dette Land.« 1704 kom Loven om den katholske Gejstligheds Indregistrering. Embedsmænd og Personer, som ikke overholdt Tvangslovens Bestemmelser, skulde anses for »Forrædere af Landets Frihed«. Dertil kom en Kundgørelse om, at »Forfølgelsen af og Anklager imod Papister (Katholikker) var en ærefuld Tjeneste i Regeringens Interesse«.

De utaalelige Tilstande, som var en Følge af Tvangslovene, omtaler Biskop Mac Mahon i et Brev til Rom fra 1713 med omtent følgende Ord: Vor Missions Vanskeligheder er næsten uoverstigelige. Ingen maa modtage en Biskop hos sig, paa hvis Hoved er fastsat en Pris paa 100 £. De protestantiske Angivere er altid paa Spor efter os. De enkelte Sognepræsters Virkekreds omfatter undertiden 12 miles. Enkelte Sognepræster lider saa megen Nød, at de efter deres Udsagn i 4—5 Maaneder ikke har kunnet spise Kød, og naar de om Natten eller tidligt om Morgen blev kaldt til en syg, kom de fastende hjem om Aftenen. Katholikkernes Armod er som Følge af Tvangslovene saa stor, at de ikke kan underholde deres Præster. Efter at Afsværgelseseden er blevet skærpet, er den offent-

lige Gudstjeneste næsten holdt op. For at gøre sig ukendelige for de tilstedeværende læser nogle Præster deres Messe med tildækket Hoved, andre Præster læser Messe afsides og saaledes, at de troende kun kan høre deres Stemme, men ikke se dem. Da jeg engang om Natten frembar det hellige Messeoffer, var kun Husbonden og hans Hustru til Stede, ikke deres Børn. Thi de var bange for, at de kunde angive dem for Retten, og at de blev straffet efter Loven, der paalagde enhver, som havde tilladt en Præst at læse den h. Messe i sit Hjem, en Bøde paa 30 £ og 1 Aars Fængsel. Kun sjældent kunde vi holde Kathekese eller offentlig Prædiken. Biskoppernes Armod er uden Grænse. De lever af deres Præsters Almisser. Men de er nu ogsaa selv Tiggere og flakker omkring med blege Ansigtstræk, med slidte Klæder, uden Ledsagelse, uden bestemt Opholdssted. De søger ind i de første de bedste Hytter og giver deres Penge til Soldaterne, for at de ikke skal forstyrre Gudstjenesten. Katholske Skoler er forbudt. Meget mere end Frafaldet fra Troen maa man beklage den store Uvidenhed i religiøse Anliggender. . . .

Saaledes fejrede den engelske Regerings Intolerance overfor den katholske Befolkning i Irland store Triumfer. Katholikerne i Irland, der udgjorde $\frac{3}{4}$ af hele Befolkningen, var faktisk udelukket fra alle civile og militære Embeder, fra Valgretten til Parlament og Byraad. Katholikerne var forpligtet til at besøge den anglikanske Gudstjeneste om Søndagen. De kunde hverken have Grundejendom eller Arveforpagtning. Katholske Forældre havde ingen Rettigheder overfor deres Børn, saasnart disse blev Protestanter. En protestantisk Søn kunde endog tvinge sin katholske Fader til at afstaa ham Ejendommen. En yngre Broder kunde ved at gaa over til Statskirken fratage den ældre Broder Førstefødselsretten. Overfor Katholikker kunde man tillade sig al Slags Uretfærdighed uden at frygte retslig Tiltale derfor. Ja, Forfølgelse af Katholikker og Angivelse af katholske Præster ansaas for en ærefuld Gerning og en patriotisk Handling i Fædrelandets Tjeneste, der belønnedes med store Pengesummer. Jagten paa katholske Præster var en lønnende Forretning.

Undertrykkelsens Elendighed fuldstændiggjordes ved en vedblivende og stadig stigende Forarmelse af Katholikerne og en voksende Vankundighed iblandt dem, fordi det var forbudt dem at være Lærere eller at lade deres Børn under vise i Udlandet. Tvangslovenes umenneskelige Karakter finder en ejendommelig Bekræftelse og Bedømmelse i protestantiske Historikers Ord.

»Tvangslovgivningen«, siger Protestanten Edmund Burke, »var ... saa godt egnet til et svagt Folks Undertrykkelse, Forarmelse og Degradering...« »Den vil«, siger Goldwin Smith, »blive en Skam for den menneskelige Natur og et skrækkeligt Minde om den Ondskab, som Folket gør sig skyldig i, naar deres Religion bliver til Had, og de bliver overbevist om, at de mest perverse menneskelige Lidenskabers Tilfredsstillelse er en Gud velbehagelig Gerning. Tvangslovgivningen har betydet en Nedværdigelse og Forbandelse ikke blot i religiøs og politisk, men ogsaa i social Henseende«. »Gid Protestanterne«, skrev Professor Morley, »maatte henvende deres Opmærksomhed paa Irlands Historie fra 1601—1798; de vilde da erkende, at Tvangslovenes sataniske Bandlysning og den vanvittige Grusomhed, hvormed Protestanterne ved Aarhundredets Udgang (o. 1800) kastede den katholske Oprørsbevægelse til Jorden, ikke kender sin Lige i Historien.«

Under saadanne Forhold er det ikke vanskeligt at forstaa, at mange Katholikker, især i England, efterhaanden gik over til den anglikanske Statskirke for at redde deres Ejendom og opnaa politiske Rettigheder. Des mere maa vi beundre den Fasthed og det Heltemod, hvormed saa mange Katholikker i England blev deres Kirke tro og foretrak hellere at give Afkald paa deres Formuer og politiske Rettigheder end at handle imod deres Samvittighed og at blive Apostolater alene af timelige og materielle Hensyn.

I Irland, hvor Tvangslovene blev haandhævet med en betydelig større Grusomhed end i England, holdt Folket i sin Helhed fast ved sin Kirke! Der fandtes kun faa, som under Tvangslovenes Tryk gik over til den anglikanske Kirke. De fleste foretrak et Liv i Armod og Forfølgelse eller forlod deres Hjemland for Troens Skyld. Den irske Historiker Lecky, en Protestant, siger om de irske Katho-

likker, at de med uforlignelig Udholdenhed holdt fast ved deres gamle Tro igennem Generationer trods den mest haardnakkede Forfølgelse, i en Tid, da alle ydre Forhold tilskyndede dem til at svigte deres Tro, og da al den Indflydelse, som Ejendom, Rang, Udmærkelse og Dannelse formaar at udøve paa et Menneske, i videste Udstrækning blev benyttet imod dem. De underholdt deres Præster med en aldrig svigtende Iver, mens de selv var kommet i den største Armod og tit maatte frygte for at dø af Sult. Belønningen for deres Udholdenhed udeblev ikke. Endelig opgav Lovgiverne at kue en Religion, der blev dyrket med en saadan Hengivenhed, og de nøjedes med at nægte dens Bekendere Adgang til Indflydelse og Formue, og tilsidst blev Tvangslovene kun anvendt i dette Formaal.

At Folkets Forbitrelse under disse Forhold, især efter 1761, undertiden gav sig Udslag i pludselige Oprørsbevægelser imod det protestantiske Mindretals Voldsherredømme er let forstaaeligt. Men i sin Helhed bevarede Folket trods alt sin loyale Holdning overfor det paatvungne engelske Herredømme.

I Skotland blev til Trods for Vilhelm III's Løfter Tvangslovene imod Katholikkerne anvendt med samme Grusomhed og Haardhed som i Irland; kun var Katholikkerne her i Mindretal og blev under Anvendelse af en voldsom Agitation undertrykt af et presbyteriansk Flertal.

Tvangslovenes Haardhed mildnedes især i England henimod Aarhundredets Slutning ved at Dommerne ikke altid udøvede dem i deres oprindelige Strenghed, og ved at godhjertede Protestanter beskyttede Katholikkerne imod den mest uretfærdige Forfølgelse. Men ogsaa det modsatte kunde være Tilfældet, og det varede i alt Fald endnu nogle Aartier, inden Katholikkernes Livsvilkaar fik den første Lettelse ved Loven af 1778, hvorved de værste Tvangsbestemmelser blev ophævet.

(Fortsættes.)

Forbudte Bøger.

Af F. K.

For nogle Dage siden kunde Postbudet endelig aflevere det længe ventede Augusthefte af Acta Apostolicae Sedis. Derved blev det muligt med egne Øjne at se, hvad Aviserne allerede tre Uger før havde meddelt om Ditlef Nielsens Bog: Den historiske Jesus. Det er rigtigt: paa Side 489 findes S. Officium, det fornemste pavelige Ministeriums, Dekret med nøjagtig Datering og Notarens Underskrift. Det bestemmes deri, at baade den danske Udgave (1924) og den nye tyske Bearbejdelse af H. Hommel skal indføres i den kendte Liste over forbudte Bøger: Index librorum prohibitorum. Onsdag den 3. Juni 1929 afsagde Kardinalerne Dommen paa et Plenarmøde og den følgende Dag godkendte og stadfæstede Paven den og gav samtidig Ordre til dens Bekendtgørelse. Denne fandt saa Sted den 27. Juli 1929.

Ikke altid faar man at vide, af hvilke Grunde et saadant Forbud udstedes. Men i dette Tilfælde giver en Bemærkning i Dekretet tilstrækkelige Oplysninger. Der siges nemlig, at Bogen var forbudt i Forvejen — altsaa ogsaa uden et specielt Dekret, — fordi den var i Strid med Kirkelovbogens Kanon 1399, 2—4., hvis Indhold meddeles længere nede i denne Artikel.

Der er vist ingen, der undrer sig over, at Bogens Forfatter overfor Pressen skal have udtalt, at det var ganske »meningsløst« at forbyde »Den historiske Jesus«, og at Forbudet var et Udslag af »utaaleligt aandeligt Formynderskab« fra Pavens Side. Det er jo ikke noget nyt, men gamle, velkendte Talemaader, som hørtes saa godt som hver Gang, naar Christi ansvarlige Stedfortræder ikke vilde svigte sin Embedspligt; naar Hyrden ikke vilde forsømme sin Hjord og værne om den mod Ulve; naar Husfaderen ikke vilde finde sig i Indbrud og Ødelæggelser. Det drejer sig jo i Virkeligheden om dette: Skal det levende Haab, som vi Kristne ved Jesu Opstandelse fra de døde er genfødt til, — skal den uforgængelige, ubesmittelige og uvisnelige Arvelod, som er henlagt til os i Himlen, — skal den Salighed, som ligger beredt til at træde frem for Lys

i den sidste Tid, være i Fred og Behold, eller skal Kirken rolig finde sig i, at disse evige, uforlignelige Goder bliver frarøvet os ved aabenlyse Angreb paa den Tro, som er eneste Vej og eneste Middel, ved hvilke Guds Kraft beskytter os og vaager over, at vi ikke igen skal gaa Glip af Guds Riges evige Herlighed (slg. 1. P. 1.)? Det er det, der skal afgøres. Naar nu vi Mennesker betragter det som en Selvfølgelighed, at vi forsvarer det jordiske Fædreland, sikrer vor Formue og vore Ejendele og værner om vort Helbred, hvor meget mere maa saa ikke baade de offentlige Myndigheder og den enkelte staa paa deres Post og afværge Farer for deres evige Fædreland, Arvelod og Liv! Det er simpelthen en hellig og ufravigelig Pligt, som bør opfyldes, selv om det skulde koste noget, og der maatte bringes Ofre. Ja, saadan ser den omtalte »Meningsløshed« ud, og saaledes er det fat med det »utaalelige aandelige Formynderskab!«

Endvidere skal Ditlef Nielsen have sagt, at Forbudet virkede paa os Katholikker som »en Cirkel« omkring os og indskrænkede vor aandelige Frihed. Det er vel nærmest Medlidenhed med os Stakler, der har indgivet disse Ord. Men den kan ikke gøre Indtryk paa dem, der kender Livets Vilkaar og de mange Baand, som Samfundet maa lægge paa den enkeltes Frihed, om den enkelte saa synes om det eller ikke. Forleden Dag — det var en vidunderlig Aften — stod to fremmede ude ved Langelinie og nød den pragtfulde Udsigt. Ogsaa Forterne havde vakt en beundrende Opmærksomhed til Live i dem. Pludseligt udbød den ene af dem begejstret: »Intet fjendtligt Krigsskib vil kunne bryde gennem denne Ring!« Tænk en Ring om vor Hovedstad paa det dejligste Sted! Omkring Verdensbyen Paris er der endda to Ringe, der gør denne for sin Skønhed beundrede By til Verdens største Fæstning. Men jeg har aldrig hørt, at det var en Skam for Paris at være omgivet af de to Cirkler.

Nej, lad os sige det rent ud: København har sin Ring, Paris har to, og den katholske Kirke har ikke een og ikke to, men tre! Den første Ring er vor egen af Troen oplyste Samvittighed. Vi holder os til vor Frelzers Advarsel: »Vogt eder for de falske Profeter, som kommer

til eder i Faareklæder, men indvortes er glubende Ulve.« (Mt. 7, 15.) Vi føler os bundne ved den h. Paulus's Ord: »Hold dig fra de vanhellige og tomme Ordgyderier, thi de fremmer i høj Grad Ugudelighed, og deres Ord æder om sig som Kræft.« (2 T. 2, 16. f.) Vi kender de første Kristnes Eksempel paa dette Punkt. I den Tid, da den h. Paulus prædikede Evangeliet i Efesus, var der mange, som havde skadelige Bøger hjemme hos sig. Saa kom de og »bragte Bøgerne sammen og brændte dem i alles Paasyn, og man beregnede deres Værdi og befandt den at være 50,000 Denarer (35,000 Kr.). Saa mægtigt udbredte sig og befæstedes Guds Ord.« (Ap. Gern. 19, 19.) Det er den Ring, der omgiver os; det er det Standpunkt, vi indtager, og ingen vil nægte, at der baade er Fasthed og Energi i det.

Hvis Forholdene ikke var saa sammensatte og uoverskuelige, hvis det altid var let at skelne mellem Klinte og Hvede i Bøgenes Verden, kunde vi maaske nøjes med den ene Ring. Men Kirken saavel som Staterne har gjort deres Erfaringer med Hensyn til den litterære Produktion siden Bogtrykkerkunstens Opfindelse. Som Frugt af disse Iagttagelser i flere Hundrede Aar findes nu i Kirkelovbogen et Afsnit (Kanon 1395—1405), som paa den ene Side er et Udtryk for, hvad der har virket nedbrydende hidtil, og paa den anden Side en sikker Vejledning i, hvad en Katholik i Almindelighed bør holde sig borte fra, for ikke at miste noget af det bedste, han ejer af aandelige Goder. I tolv Numre forbyder saaledes Kanon 1399 forskellige Klasser af Bøger. Ser man nøjere til, opdager man, at ens egen Samvittighed vilde gøre det samme, hvis vi var tilstrækkeligt inde i Sagen og kunde overskue baade den og dens Følger. Disse kirkelige Bestemmelser er saa den anden Ring, der omgiver os. Deres Ordlyd er følgende: »Ved selve Kirkeloven er (paa Forhaand) forbudt:

1. Udgaver af Skriftens Originaltekst og dens gamle katholske Oversættelser, ogsaa dem i den orientalske Kirke, for saavidt de er besørget af Ikke-Katholikker; ligeledes Skriftens Oversættelser i hvilket som helst Sprog, hvis de er besørget eller udgivet af samme.

2. Bøger af lige meget hvilke Forfattere, hvis de er et Forsvar for Hæresi eller Skisma, eller paa hvilken som

helst Maade forsøger at undergrave Religionens Funda-
 menter.

3. Bøger, som har det Formaal at angribe Religionen
 og de gode Sæder.

4. Bøger af ligemeget hvilke Ikke-Katholikker, som har
 stillet sig den Opgave at skrive om Religion, medmindre
 det staar fast, at de ikke indeholder noget mod den ka-
 tholske Tro.

5. Bøger, som er opført i Kanon 1385 § 1, n 1. og
 Kanon 1391. (der menes

a) den h. Skriffs Bøger eller Anmærkninger og For-
 tolkninger til dem, hvis de er udgivet af Katholikker uden
 at have været underkastet kirkelig Censur; b) Udgaver af
 den h. Skrift paa Modersmaalet, hvis de er blevet trykt
 uden den hellige Stols Approbation eller ikke udkom un-
 der Biskoppernes Tilsyn og ikke er forsynet med Forkla-
 ringe, som er hentet fra Kirkefædrene eller lærde ka-
 tholske Teologers Værker); ligeledes (forbydes) blandt dem,
 der nævnes i Kanon 1385 § 1, n 2., de Bøger og Smaa-
 skrifter, som fortæller om nye Syner, Aabenbaringer, Vi-
 sioner, Spaadomme, Undergerninger, eller som forsøger at
 indføre nye Andagter, selv om det sker under Paaskud af,
 at de er af rent privat Natur, i Tilfælde af, at de udkom,
 uden at Kirkelovhogens Forskrifter blev overholdt.

6. Bøger, som angriber eller latterliggør ligemeget hvil-
 ket af de katholske Dogmer; som forsvarer Vildfarelser,
 der blev fordømt af den Apostoliske Stol; som taler ned-
 sættende om Gudsdyrkelse; som har til Hensigt at under-
 grave kirkelig Tugt og Orden; som bevidst og med Vilje
 forhaaner de kirkelige Myndigheder eller den gejstlige Stand
 eller Ordensstanden.

7. Bøger, som lærer eller anbefaler al Slags Overtro,
 Varsler, Sandsigeri, Trolddom, Spiritisme eller lignende.

8. Bøger, der hævder, at Duel eller Selvmord eller
 Skilsmisse er tilladelige; der handler om Frimureri og
 andre lignende Foreninger og paastaar, at de var gavnlige
 og ikke til Skade for Kirken og det borgerlige Samfund.

9. Bøger med det Formaal at behandle, fortælle om
 eller lære usædelige eller utugtige Ting.

10. Udgaver af de liturgiske Bøger, som den Aposto-

liske Stol har godkendt, i Tilfælde af, at der er foretaget Forandringer, saaledes at de ikke stemmer overens med de autentiske af den Apostoliske Stol approberede Udgaver.

11. Bøger, der offentliggør Aflad, som er apokryfe eller forbudte eller ophævede af den Apostoliske Stol.

12: Alle Slags trykte Billeder af Vor Herre Jesus Kristus, den saligste Jomfru Maria, af Engle eller Helgener eller andre Guds Tjenere, hvis de strider mod Kirkens Aand og Anordninger.«

Disse Lovbestemmelser gælder for hele Kirken. Kun Kardinaler og Biskopper er fritagne. Men det maa bemærkes udtrykkeligt, at de ikke er løst fra deres personlige Ansvar for at være forsigtige og aarvaagne. Theologistuderende er delvis undtagne; andre, for hvem det bliver nødvendigt, kan faa Dispensation af deres Biskop. Ogsaa om dem siger Lovbogens Kanon 1405, § 1, at ingen kan fritages for den Samvittighedspligt, der forbyder at læse noget, som bringer deres Tro eller deres sædelige Renhed i umiddelbar Fare. Denne Samvittighedspligt staar ved Magt, selv om man har faaet kirkelig Dispensation.

Det var nu den anden Ring. I disse Bestemmelser mærker man baade en Faders faste Haand og en Moders kærlige Omsorg for sine Børn. Alt, hvad der har skadet hidtil, skal ikke have Lov til at gøre det i Fremtiden, — saa vidt det siaar i Kirkens Magt. Man mærker ogsaa klogt Maadehold. Buen spændes ikke for stærkt. Indtræffer der en Nødvendighed, er der en Vej til at faa Tiladelse til Læsning af forbudte Bøger.

Betragter man Sagen fra de undergivnes Side, saa har Kirkens Børn her en god Lejlighed til at vise, i hvor høj Grad en saa væsentlig Dyd i den kristne Religion som Lydighedens Aand er blevet deres virkelige Eje, og hvor meget de ligner deres Frelser Jesus Christus, hvis hele jordiske Liv var Lydighed. Om hans første 30 Aar siger Skriften, at han var Maria og Josef underdanig, og det blev ikke anderledes senere. Thi den h. Paulus siger om ham, at Christus Jesus blev lydige indtil Døden, ja, indtil Døden paa Korset. Lighed med Frelseren er det højeste, en Kristen kan opnaa her paa Jorden, og denne Skat opvejer hvert Offer, der maa bringes ogsaa med Hensyn til Loven om Bøger.

(Fortsættes.)

Brev fra London.

Hele den store engelske Dagspresse har i flere Dage været optaget af en Nonnes heltemodige Død, der fandt Sted under saadanne Omstændigheder, at i al Fald en Ikke-Theolog uvilkaarligt vil sammenstille den med Martyrdøden.

Paa Øen Hayling i Nærheden af Portsmouth driver Søstrene af Jesu & Mariæ Hjerters Orden et Opdragelseshjem for fattige Børn. En 7—8 Nonner sørger her for ca. 60 Børn i Alderen fra 6—14 Aar, der alle stammer fra Londons Slumkvarterer. I Slutningen af den anden Uge i August udbrød der midt om Natten Ild i Bygningen. Kun iført Natdragt naede Nonnerne i yderste Øjeblik at bringe Børnene i Sikkerhed. To Trapper fandt de ufremkommelige paa Grund af Ild og Røg, og først ad den tredje Trappe lykkedes det at bringe Børnene ud i det fri. Men alligevel foregik Redningsarbejdet under Forstanderinden Søster Celestine Harrington's Ledelse i den største Ro. Det hævdes, at Børnene end ikke havde Opfattelsen af, at Huset virkelig brændte, førend de var kommen udenfor. De troede, at det drejede sig om en af de sædvanlige Brandalarmeringsøvelser, som Søstrene fra Tid til anden lod dem foretage.

Da alle Børnene var bragt ud af Bygningen, foretog Forstanderinden Navneopraab, for at være sikker paa, at ingen manglede, og et Øjeblik efter var hun forsvundet. Søstrene søgte hende forgæves alle Vegne, men først langt senere fandt Brandmændene hendes forkullede Lig paa Tærskelen til Kapellet. Efter at alle har været bragt i Sikkerhed, er den heltemodige Forstanderinde atter styrtet ind i den brændende Bygning for at redde Sakramentet fra Flammerne og er bogstavelig brændt til døde i denne sidste Kærlighedshandling. Men det er, som om hendes Offer ikke har været forgæves, selv set med menneskelige Øjne, for selv om man ikke har Lov til at kalde det et Under, saa maa det i al Fald siges at være forunderligt, at medens alle Rum over, under og ved Siden af Kapellet er fuldstændig udbrændt, saa staar Kapellets Indre ganske urørt af Flammerne, om end stærkt medtaget af Vand. Selv Brandchefen kunde ikke lade være under Brandforhøret at fremhæve det paafaldende heri.

Det har selvfølgelig ikke manglet paa Mennesker — muligvis endog Katholikker — der samtidig med at de (bevares!) har ydet deres skyldige Tribut til Søster Celestines Heltemod, ikke har kunnet undlade nogle Bemærk-

ninger om det tilsyneladende overflødige og meningsløse i hendes Handlemaade. Maaske er det det katholske Blad »Universe«, der bedst imødegaa disse Filistre ved at skrive (paa Grund af en uoversættelig Anglicisme lidt frit oversat): »Søster Celestine..... har viist sig som en sand Efterkommer af Rekusanterne (de engelske Katholikker, der i det 16. og 17. Aarhundrede døjede utallige moralske og fysiske Lidelser paa Grund af deres Tro)..... hun fulgte en Tradition, der er stærkere end en Hærs Traditioner og mere sejglivet end et Riges Traditioner.«

Peregrinus.

Efteraarssemestret i A. C.

Nu er Sommeren snart forbi og Studenterne vender tilbage fra Ferien for efter Sommerens Frihed og Fornøjelse at tage fat paa det alvorligere: Arbejdet.

Snart begynder ogsaa Livet at røre sig i de forskellige Studenterforeninger, — og vore katholske Akademikere vil paany slide Elevatoren op til A. C.

Vi møder Hr. Hjorth, som han i fuld Fart kommer over Raadhuspladsen.

Hvorhen saa hastigt? spørger vi.

De maa ikke opholde mig, siger Hr. Hjorth. Jeg mangler endnu at træffe Aftale med 2 af Semestrets Foredragsholdere — og skal lige nu ud at træffe den ene.

Er det vanskeligt at skaffe Foredragsholdere?

Egentlig ikke; det er morsomt, — naar man bare kan træffe dem.

Hvad byder Programmet paa i Aar.

Jo, det skal De høre. Programmet er (om muligt) bedre i Aar end ifjor: Lad os begynde med Rusgildet, hvor A.C.'s tidligere Formand Pater Menzinger holder Rustalen.

Vi afbryder: Hvormange Russer er der i Aar?

Saa vidt mig bekendt: Ingen —, hvorfor Pater Menzinger, der ogsaa er en stor Matematiker, holder Talen for den imaginære Rus. Det bliver i det hele et morsomt Gilde.

I de unges Sektion holder stud. jur. Peder Olav Hansen Foredrag om: Katholsk Samvittighed og borgerlig Lov. Forfatteren Hans Ahlmann om: Propagandadigtning — og endelig Pastor Bernhard Jensen om: Salmedigtning. Alt sammen interessante og aktuelle Emner. I A. C. (ja, jeg ser, De vil spørge: Men, der er ingen nævneværdig For-

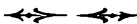
skel.), — i A. C. taler Fyrst Daniel Myschetsky, som De kender fra ifjor, om: Ortodox Mystik og Fromhedsliv og Pastor Schindler holder Foredrag om: Grundtvig som Katholik, — og, — ja, det sidste har ikke endeligt Tilsagn om endnu, — men det bliver godt. Det var Programmet som det foreløbig kan skitseres, — og lad mig til Slut sige, at Hans Højærværdighed Biskoppen har lovet at ville holde et Foredrag for Studenterne, — men Tidspunktet har ikke kunnet fastsættes endnu. — Bare der bliver Plads i Lokalerne til alle dem, der kommer til Møderne.

Ja, er det ikke rigtigt, der kommer mange i A. C.? Det bør der ogsaa gøre. Og det er en Fornøjelse at arbejde, naar man ser, at der er nogen, der har Glæde af det.

— Vi har hørt noget om Studiekredse i A. C. til Vinter. Hvad kan det sigte til?

— Det sigter til, at Pastor Peter Schindler i Vinterens Løb vil gennemgaa Ordenslivets Historie for en fast Kreds, hvortil hvemsomhelst (ogsaa Gæster) kan slutte sig. — Men nu maa jeg gaa. Det er Deres Skyld, hvis jeg kommer for sent og der bliver en åben Rubrik i Programmet.

Veni.

Retræterne i „Trørødhus“ i August 1929.

Takket være den Energi og Udholdenhed, hvormed »Danske katolske Kvinders Forbund« tager sig af Medlemmernes aandelige Vel, har der atter i Aar været afholdt Retræter i Forbundets Sommerhjem, »Trørødhus«, (Prinsesse Margrethes Feriehjem). I Aar var det Hr. Pastor Fiedler fra Sønderborg, som ledede de aandelige Øvelser.

Det maa straks siges, at det for alle Deltagerne blev en stor og uforglemmelig Oplevelse. Mest gribende var Pastor Fiedlers dybt gennemtænkte og dybtføjte Taler. Ingen af de mange Deltagere vil gaa ud i Verden uden at føle sig aandeligt berigede. Alt blev sagt saa jævnt og klart, at ingen stod uforstaaende. For mange stod det maaske først nu rigtig klart hvilken Naade og Lykke det er at være Katholik.

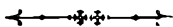
Retræterne faldt i to Afdelinger: først var 28 unge Piger fra hele Landet samlede, saa kom Afbrydelsen, da St. Ansgars-Jubilæet i Stockholm kaldte paa flere Deltagere, og 21 August kom Turen til de 27 Damer.

Vi skylder alle Tak til Hr. Pastor Fiedler for det store Arbejde og den Omhu og Godhed, han viste hver enkelt, der søgte hans Raad og Hjælp; ligesaa takker vi »D. K. K. F.«

for den udmærket smukke og praktiske Maade, hvorpaa alt var tilrettelagt; gid endnu mange flere ad Aare maa komme med og faa Del i alt det herlige, vi andre i Aar oplevede.

En Deltager.

Nye Bøger.

Katolsk Aarvog for Danmark 1929. Udg. af Ansgariusforeningen. 2 Kr.

Efter flere Aars Forløb kommer igen Ansgariusforeningens Aarvog. Naar den ikke kommer hvert Aar, er Hovedgrunden den, at det er vanskeligt at finde nogen, der vil paatage sig det uhyre Arbejde, der er forbundet med dens Redaktion. Denne Gang er det Hr. Johs. Hansen, Menighedskontoret, der har redigeret den. Det er den sjette Aarvog, vi faar, og den er i sit Indhold holdt nøje til sine Forgængere, idet cand. Jos. Hoffmann allerede i den første Aarvog fik givet det Grundlag, de kommende kunde bygges paa. Men i alle sine Oplysninger er den naturligvis ført helt op til Sommeren 1929. Alligevel kan det ikke undgaas, at der allerede er sket Forandringer, som ikke mere har kunnet komme med.

Aarvogens Indhold er: Oplysninger om alle katolske Kirker, Menigheder, Skoler, Foreninger, Legater, Institutioner af enhver Art. Alle Enkeltheder kan man finde deri, og som Helhed giver den et udmærket Billede af hele det kirkelige Arbejde, der udføres i Danmark. Den er baade en meget interessant Læsning og en fortrinlig Haandbog, som man mange Gange vil slaa op i og have stor Nytte af. Et Par smaa Artikler om Kirkeskat og om Ugebladet vil nok gøre deres Gavn.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kolding. Sct. Michaels Skole i Kolding er blevet udvidet. Det er nu tredje Gang i Løbet af de senere Aar; Skolen er vokset fra 22 til 68 Børn, et særdeles veltalende Vidnesbyrd om den baade Kærlighed og Dygtighed, hvormed Sct. Hedvigssøstrene røgter deres Gerning; det er nemlig dem, der underviser i Skolen. Da Skolen for en 5-6 Aar siden viste sig at være for lille, maatte der udfindes en Maade at faa den udvidet paa, og Guds Forsyn viste Vej: Ejendommen ved Siden af blev købt, og det har vist sig, at der efterhaanden vil kunne komme meget mere ud af den, end nogen egentlig havde tænkt sig. Den rummer nu to Klasseværelser, hvoraf det sidste i Brug tagne har 5 Vinduer mod Øst; det kan uden

Overfyldning rumme 30 Elever, og det er smukt og festligt. Skolen kan imidlertid næppe ret længe undvære at faa 4 Klasser i Stedet for de nuværende 3, og der staar allerede et Klasseværelse parat til den inderligt ønskede fjerde Lærerinde. Sagen er, at der dels er en 6-7 Børn, der skal ind i Skolen, og dels maa der ventes hurtigt at komme en hel Mængde Børn paa det nye Børnehjem. Sct. Hedvigssøstrenes nye Børnehjem i den gamle Klinik's Bygning i Katrinegade er nu smukt indrettet og vil med Lethed kunne tage imod 24 Børn — i den gamle Klinik har der ligget indtil 38 Patienter paa eengang —. Der er til en Begyndelse for Øjeblikket 6 Børn. Søstrene er storartet gode mod Børnene, og disse ser saa glade og fornøjede ud. Det er tillige en stor Ting at have et katolsk Børnehjem i en By, hvor der er en god katolsk Skole. Skolen skal ogsaa have sin Sal udvidet, og der er Plads til det, idet den hidtidige Forhal tages ind til Salen og et Klasseværelse gøres til Forhal. Nu maa Katolikkerne her anstrenge sig, men det vil de ogsaa, og de vil meget fornøftigt spare en hel Del af Pengene og i Stedet tage fat med Næverne. Det er ogsaa det allerfornøjeligste, og en Kop Kaffe til kan de være sikre paa. Der var forleden en Fader, hvis smaa Piger nu skal være Katolikker og derfor er kommet over i vor Skole, han sagde: »De er saa kisteglade for at gaa i den Skole.« — Vor Skolebygning kan uden altfor store Vanskeligheder udvides til at have 6 Klasser med 30 Børn i hver, altsaa ialt 180 Børn. — De skal bare komme!

J. O.

Brevkasse.

Maa det være mig tilladt at forespørge »Katholsk Klubs's Rejsebureau«, om den averterede Italiensrejse er at opfatte som en almindelig Lystrejse eller en »Valfart« under Vejledning af en katholsk gejstlig.

H. K. Hafstrøm.

Svaret vil blive bragt i næste Nummer.

Red.

KATOLSK AARBOG

for DANMARK

1929

er udkommen

med Billeder af Pave Pius d. XI og St. Ansgars Kirke i København. Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og beskæftiger sig med katolske Forhold.

Bringer Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender indenfor Vikariatet.

Pris 2 Kr.

Faas ved alle Kirker — og i København i de katolske Boglader samt i Menighedskontoret Bredgade 64 St.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt m. Vels
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ³ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3)	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Grenaa (Afholdshotellet) 4. Søndag i Maaned	Kl. 10		
Haderslev	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 2. Søndag i Maaned	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 10	» -
Horsens (Nørregade 19)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 dansk ..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» 8	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10 ¹ / ₂	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 3. Søndag i Maaned	Kl. 10		
Odense (Torvet 7)	» 8 og 9.....	» 10	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» 5
Roskilde (St. Olsgade)	» 8	» 10	»
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	»	» 10	» -
Silkeborg (Vestergade)	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)....	» 8	» 10	» -
Stubbekøbing, sidste Søndag i hver Maaned	Kl. 9 ¹ / ₂		
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 5
Sønderborg	» -	» 10	» -
Tønder, første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 9 ¹ / ₂	

Rusgilde i A. C.

Onsdag d. 18. September 1929 Kl. 8 pr.

PROGRAM: Formanden byder Velkommen.

Smørrebrød og Øl.

Rustale ved Pater A. Menzinger.

Dans. Panchesold.

Kunstnerisk Underholdning (forventlig) ved
Skuespiller Chr. Schrøder.

Frit Samvær.

Ethvert Medlem af A. C. med Ledsager har Adgang. Man indtegner sig hos Administratores senest Mandag d. 16 September 1929.

Pris for Deltagelse: 4 Kr.

Administratores.

Rettelse.

Side 675, første Linje af Artiklen »St. Hildegard«, staar 1865, skal være 1165.

Paa Grund af Restaurering er Rosenkranskirken lukket indtil videre.

Academicum Catholicum.

Efteraarsemestret 1929.

Tid	Emne	Taler
Onsdag d. 18. Septbr.	Rusgilde	Rustaler: Pater A. Menzinger Program se nedenfor
Onsdag d. 9. Oktbr. D. u. S.	Katholsk Samvittighed og borgerlig Løv	stud. jur. Peder Olav Hansen
Onsdag d. 23. Oktbr.		*)
Onsdag d. 6. Novbr. D. u. S.	Propagandadigtning	Forfatteren Hans Ahlmann
Onsdag d. 20. Novbr.	Ortodox Mystik og Fromhedsliv	Fyrst David Myschetzky
Onsdag d. 4. Decbr. D. u. S.	Salmedigtning	Pastor Bernhard Jensen
Onsdag d. 18. Decbr.	Grundtvig som Katholik	Pastor Peter Schindler *)

*) Forventlig Fællesmøde Danmarks kristelige Studenterforbund. Møderne holdes i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115⁴ og begynder Kl. 8. Gæstekort à 1 Kr. (Aarskort: 5 Kr.) ved Henvendelse til Administratores:

cand. phil. Enoch Hjorth, Fiskedamsgade 21⁴ Ø.

Bankassistent Frøken Dagmar Beck Hansen, Ved Klostret 7, stud. jur. Peder Olav Hansen, Henrik Stellensvej 4 St. V.

Program for Rusgildet: Formanden byder Velkommen. Smørrebrød og Øl. Rustale ved *Pater A. Menzinger*. Dans. Punchesold. Kunstnerisk Underholdning (forventlig) ved *Skuespiller Chr. Schrøder*. Frit Samvær. Pris for Deltagelse 4 Kr.

Administratores.

Enhver katholsk Akademiker bør være Medlem af A. C.

St. Josefs Gilde

afholder Maanedsmøde Mandag d. 9. September. Aften Kl. 8 Bredgade 67. *Bestyrelsen.*

Kirkelig Kalender.

8. Sept. 16. Søndag eft. Pintse. Marias Fødsel.	15. Sept. 17. Søndag eft. Pintse. Mariæ syv Smerter. Nicodemus.
9. — M. Gorgonius, Martyr.	16. — M. Cornelius og Cyprianus.
10. — Ti. Nicolaus af Tolentino, Bekender.	17. — Ti. Frans af Assisis Saarmærker.
11. — O. Protus og Hyacinthus, Martyrer.	18. — O. Josef af Cupertin, Bekender.
12. — To. Marias Navnefest.	19. — To. Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer.
13. — F. Ferialdag.	20. — F. Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer.
14. — L. Korsets Ophøjelse.	21. — L. Matthæus, Evangelist og Apostel.

Ugens Messebønner.

8. Sept. 16. Søndag efter Pintse. Mariæ Fødsel (N.-M. 1069, G.-M. 904). Ihukommelse af Søndagen (N.-M. 710, G.-M. 545) og af Hadrian (N.-M. [12], G.-M. [12]). Gudsmoders Præfation.
9. Sept. Gorgonius (N.-M. 1072, G.-M. 908). Andet Sæt om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]).
10. Sept. Nicolaus af Tolentino. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]).
11. Sept. Protus og Hyacinthus. Messe for flere Martyrer (N.-M. [30], G.-M. [31]), Bønnerne (N.-M. 1073, G.-M. 912). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. efter frit Valg.
12. Sept. Mariæ Navnefest (N.-M. 1074, G.-M. 907).
13. Sept. Ferialdag. Samme som den foregaaende Søndag. 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. efter frit Valg.
14. Sept. Korsets Ophøjelse (N.-M. 1074, G.-M. 912).
15. Sept. Mariæ syv Smerter (N.-M. 1077, G.-M. 916). Ihukommelse af Nicodemus (N.-M. 1077, G.-M. 915).

Det katolske Israels Gilde.

Søndag den 8. Septbr. Kl. 3 i St. Andreas Præstegaards Have i Ordrup: Foredrag af Lærer Kiærulff: Père Théodore Ratisbonne, Stifter af Ordenen »Vor Frue af Sion«. Kl. 6¹/₂ i Kirken Andagt ved vor Frues Alter. Alle er velkomne.

Mariakongregationen »Fredens Dronning« Ordrup, har Møde Kl. 8 Aften i St. Andreas Kirke den 19. Sept. d. 3., 17. og 31. Okt., d. 14. og 28. Nov. og d. 12. Dec.

Den samme Kongreg. har Fælleskom. i Messen Kl. 8 i St. Andreas Kirke d. 15. Sept., d. 13. Okt., d. 10. Nov. og d. 15. Dec.

Meddelelse fra kath. Menighedskontor.

Fra 4. til 25. Sept. er Menighedskontoret kun aabent fra 1—2. Mandag lukket hele Dagen.

Meddelelse fra Redaktionen.

Pastor Bernh. Jensen er bortrejst fra 27. August. Redaktionen varetages midlertidigt af Pastor Messerschmidt, Boyesgade 8, til hvem alle Henvendelser bedes rettet.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbænd (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8.º, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 37.

Søndag den 15. September.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — »Catholic Emancipation« (fortsat). — Forbudte Bøger (sluttet). — Elevation. — St. Josefs Hospital i Esbjerg. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

35. Om Synden.

»Du skal elske Herren, din Gud, af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl, af hele dit Sind og af alle dine Kræfter! Dette er det største og første Bud. Men det andet er lig dette: »Du skal elske din Næste som dig selv!« »Paa dette hviler hele Loven og Profeterne,« tilføjer Christus, d. v. s. det er Grundlaget for alt, hvad Gud har aabenbaret ved Loven og Profeterne.

Det er Maalet for vort Liv, for vor Gerning; det har været Maalet for vore Stamforældre og for hele Menneskeslægten; det har Gud befalet dem, det har han ligefrem skrevet paa deres Pande. Men ak! hvordan gik det saa de første Mennesker? — De gjorde det modsatte af det, Gud havde befalet dem, de syndede, og Synden gik fra dem over til alle Mennesker. Og Synden er bleven til en vældig Strøm, og vi alle rives med af denne Strøm. Synden er bleven til en vigtig Faktor i alle Menneskers Liv.

Ogsaa om dette Emne vil vi høre Fædrenes Røst og Lære. —

»Synden er en Overtræden af den guddommelige Lov.« (Augustinus.) »Hvori bestaar det, vi kalder ondt, end i, at det Gode er gaaet tabt. Thi ligesom paa vort Legeme Sygdom og Saar ikke er andet end, at Sundheden er gaaet tabt — saaledes ogsaa paa vor Sjæl, naar de overnaturlige Goder er bleven spildt.« (Augustinus, den lille Haandbog.)

»Naar du hører om Synden, saa tænk ikke paa en fysisk Kraft, men kun paa en ond Handling, som kommer og gaar, paa noget, som kom og tog det gode fra dig.« (Chrysostomus, 12. Hom. over Rom.brev.)

»Hvad er Syndens Natur og Væsen? Hverken Natur eller Væsen er den, men noget tilfældigt, som er bleven baaret ind i os. Den er en fjendsk Magt, som kan ses i sine Virkninger, som kan føles i Straffen, noget, som kæmper i Sjælen, som saarer i Aanden, som beskæmmer selve Naturen. Synden er mod Menneskets Natur, hvad Røgen er for Øjet, hvad Feberen er i vort Legeme, hvad Saltsmagen er i en sund Kilde. Øjet er ifølge sin Natur lyst og klart, men ved Røgens fjendtlige Angreb bliver det formørket og uklart. Legemet med sine Lemmer og Sanser er et fuldendt og blomstrende Mesterværk af Guds Almagt, men naar Feberens Magt stormer ind paa det, bliver det svækket og udmattet; da viser sig Bitterhed i Munden, Øjets Lys bliver formørket, Skridtets Sikkerhed bliver vaklende; da bliver den sunde Luft til Gift, vore kæres Kærlighed bliver os til Besvær, selv den mest kærlige Behandling bliver os forhadet. Og Kilden, som er velsmagende ifølge sin naturlige Sødme, bliver ødelagt, saa snart en ildelugtende og raadden Biflod faar Adgang til denne.« (Chrysologus, om Arvesynden.)

Der gives ingen Synd, uden at Mennesket selv fører den ind i sig ved sin Medvirken, ved sin frie Vilje. »Begyndelsen og Roden til Synden ligger i vor egen, fri Vilje. Det stod jo i vor Magt at bevare os fri for det onde og at undgaa det, hvad der kunde skade vor Sjæl; men vi tilstod Lysten Adgang til vort Indre.« (Basilius, Gud er ikke Syndens Ophav 3.)

»Det egentlige Onde, Synden, som frem for all fortjener at kaldes for ondt, afhænger af vor egen fri Vilje; thi det

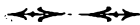
staar i vor Magt, enten at gøre det onde eller afholde os fra det.« (*Basilius*, smstds.)

»Hvori bestaar selve Synden? Er den et levende Væsen? Er den en Djævel? Er den en Engel? Den er, o Menneske, ingen Fjende, som angriber dig udvortes fra, men er en ond Spire, som er din Ejendom, som kommer fra dig selv. — Men du er ikke den eneste og Hovedophavsmand af den onde Gerning, men der findes desuden en anden, en meget slem Anstifter og Aarsag, Djævelen. Det er den, som søger at føre det onde ind i alle Menneskers Sjæl, dog formaar han ikke med Vold at tvinge nogen, dersom man ikke selv hengiver sig Synden.« (*Kyriilus af Jerusalem*, 2. Katech. 2. 3.)

»Ikke Naturen er Aarsag til Synden, men den har sit Udspring i det Menneskes frie Vilje, som vover at hengive sig i dens Vold.« (*Chrysostomus*, 31. Homili over 1. Kor.-brev. XII.)

Det staar i Samklæng med Herrens Ord. »Jeg har lagt det gode og det onde frem for dig, vælg selv.« Derfor kan vi forstaa, at Vranglærerne i det 16. Aarhundrede har bragt en ny Lære, som Oldkirken ikke kendte, at Arvesynden har taget den frie Vilje fra os, saa at vi ikke selv var Skyld i Synden, den skete i os uden vor Vilje. Netop denne Vranglære er bleven til en af deres Hovedhjørnestene, til et Grundlag for Udviklingen af deres vrang Opfattelse. Ogsaa her kan du dømme om, hvor Oldkirken stod.

Josef Resch.

„Catholic Emancipation“.

1829 - 13. April - 1929.

I Anledning af Jubilæumsaaret for den katholske Emancipation
i England, Skotland og Irland.

Af *Alfred Otto S. J.*

(Fortsat.)

III. Emancipationsbevægelsens Gennembrud 1778—1829.

I April 1778 overrakte 3 katholske Lorder i de engelske Katholikkers Navn Kong Georg III en Adresse, i hvilken de forsikrede Kongen om deres Troskab og tak-

kede for, at de anti-katholske Love var blevet mildnede i de sidste Aartier, men tillige i største Hengivenhed og Ydmyghed bad om nye Lettelser. De udenrigspolitiske Forhold, især de nordamerikanske Koloniers Frihedskamp og deres Forbund med Frankrig, tvang ogsaa Regeringen til endelig at beskæftige sig med en Afhjælpning af det urimelige og uretfærdige Forhold, hvori Regeringen stod til sine katholske Undersaatter. Der var Fare for, at det katholske Irland vilde søge Tilslutning hos Englands Fjender. Men tillige gjorde det 18. Aarh. i Humanisme og Rationalisme sig gældende og skabte en Stemning imod de umenneskelige Tvangslove. Under disse gunstige Forhold forelagde Sir George Saville den 14. Maj 1778 et Lovforslag i Underhuset med følgende Titel: »En Lov for hans Majestæts Undersaatter, der bekender sig til den papistiske (katholske) Religion, for at fritage dem for visse Straffe og Undtagelser, som de er udsat for ifølge en Lov fra Vilhelm III's 11. og 12. Regeringsaar, nemlig Loven imod Papisteriets videre Fremgang«. Lovforslaget fandt almindelig Tilslutning i Over- og Underhuset. Ifølge dets Bestemmelser blev de værste Tvangslove fra Vilhelm III's Tid med Hensyn til »Biskoppernes, Præsternes og Jesuiternes« Forfølgelse ophævet. Katholikker, der oprettede katholske Skoler, blev ikke længere straffet med livsvarigt Fængsel, og de fik Lov til at erhverve sig Godser i England. Paa Grund af den puritanske Fanatisme var det foreløbig ikke muligt at gennemføre Loven i Skotland. Ogsaa i England gav fanatiske Elementers Forbitrelse mod de Lettelser, der var indrømmet de engelske Katholikker, sig et blodigt Udslag i det saakaldte Gordonoprør. Større Fordele opnaaede de irske Katholikker ved en Lov af 1782, hvorved alle Tvangsbestemmelser imod katholske Præster blev ophævet og Oprettelsen af katholske Skoler tilladt. Aaret 1791 bragte nye Lettelser for Englands Katholikker. Tolerance-loven satte den katholske Kirkes Gudstjeneste under Lovens Beskyttelse, tillod Oprettelsen af katholske Skoler, gav Præsterne Frihed til at læse den hellige Messe og de troende Tilladelse til at overvære den. Samme Aar udstedtes en Lov til Gunst for de skotske Katholikker, og denne gav dem de samme Friheder, som de engelske Katholikker

havde faaet. En Lov af 1793 udvidede de katholske Irsers politiske Rettigheder, De fik Valgret, blev ikke længere idømt Pengebøder, naar de undlod at besøge den protestantiske Gudstjeneste om Søndagen, samt fik Tilladelse til at kunne beklæde visse civile og militære Embedsposter o. s. v. Som en særlig Naade betragtedes det, at Katholikkerne ikke mere blev betegnet som »Papister« eller med lignende Titter.

Alle de forskellige Lettelseslove fremmede den senere Udvikling. Der var i disse Love endnu ikke Tale om en politisk eller religiøs Ligestilling. De gav kun visse religiøse Friheder. Men de skabte dog en Jordbund, der var overordentlig gunstig for den egentlige Emancipationsbevægelse.

Et nyt Moment skulde i disse Aar forberede den senere Udvikling paa en særlig Maade.

Septembermordene i Paris under den franske Revolution og Republikkens Forfølgelser af de katholske Præster tvang en stor Del af den franske Gejstlighed til at søge et sikkert Hjemsted i Udlandet. England aabnede med stor Ædelmodighed Landets Grænser for disse landsforviste Flygtninge. I September og Oktober 1792 blev der i England, Jersey og Guernsey modtaget ikke færre end 6000 katholske Præster. Snart steg deres Tal til 8000. Abbé Baston anslaaer Flygtningenes samlede Antal i England til o. 10,000. Deraf blev de 4-5000 beværtet i London, o. 1000 paa det kongelige Slot i Winchester. Det protestantiske England udviste en beundringsværdig Gæstfrihed, og den private og offentlige Velgørenhed overfor de franske Gejstlige oversteg de dristigste Forventninger. Englands store Statsminister W. Pitt gennemførte en Lov, ifølge hvilken enhver Emigrant, saalænge han opholdt sig i England, aarligt skulde understøttes af Regeringen med o. 400 Kr. Hvor store Summer, der blev udbetalt ialt, kan man danne sig en omtrentlig Forestilling om, naar man betænker, at de fleste franske Emigranter blev i England indtil 1801, da Konkordatet mellem Pius VII og Napoleon I blev undertegnet. (15. Aug. 1801).

Den franske Gejstlighed gav ogsaa fra sin Side de mest rørende Beviser paa sin Taknemmelighed overfor det gæst-

frie England. Og dens Ophold i England var tillige den største Velsignelse og Velgering for den engelske Katholicisme. Emigranternes fine Omgangsformer, deres høje Dannelse og Kultur, den store sædelige Renhed og de præstelige Egenskabers Tiltrækningskraft vandt selv de mest forbitrede Modstandere og fjernede i det mindste for nogle Aar en hel Nations Fordomme imod den katholske Kirke. Historikeren F. C. Husenbeth siger i sin Biografi af Biskop Milner om dem: »De franske Præsters Optræden i England var saa opbyggelig, og deres Ophold iblandt os fremkaldte saa stor en Sympati for dem, at vore Landsmænds Fordomme imod vor Religion og Præstestand øjensynligt blev fjernet, hvorved den hurtige Fremgang for Troen muliggjordes, som vi er de lykkelige Vidner til.«

Den franske Revolution havde endnu en anden velsignelsesrig Virkning for den katholske Kirke i England. Under den store Katholikforfølgelse i England, Irland og Skotland var der i Frankrig, Nederlandene, Portugal, Spanien og Italien blevet grundlagt engelske, irske og skotske Kollegier til Gejstlighedens Uddannelse. Herfra fik den forfulgte og undertrykte Kirke sin Tilvækst. Den franske Revolution ødelagde Kollegierne i Douai, St. Omer, Brügge og Lüttich. Men under Tolerancelovens Beskyttelse fra 1791 blev de omplantet til Hjemlandet, og af dem opstod 1794 de blomstrende katholske Lærestalter i St. Edmunds, Old Hall, Ushaw, Downside. og især Stonyhurst. Disse katholske Lærestalter fik efterhaanden stor Betydning som Centrere for det katholske Liv midt i det protestantiske England. Den katholske Ungdom og frem for alt Præstekandidaterne behøvede nu ikke mere at studere i Udlandet. Saaledes har den franske Revolution haft en saare velsignelsesrig Virkning for det katholske Livs Fremgang og Vækst i England. Intet Under, at ogsaa Emancipationsbevægelsens Tanker fik Indpas og voksede sig stærkere og stærkere. Men foreløbig skulde der opstaa nye Vanskeligheder for den.

Irernes blodige Oprør under Fremmedherredømmets Tryk og Urelfærdighed var ingenlunde fremmede for den. Blandt Katholikkerne selv var der stor Uenighed om Midlerne til Emancipationens Gennemførelse. Der dannede

sig ligefrem Foreninger med sekterisk Karakter. Irlands Union med England 1801 berøvede Irlænderne deres politiske Selvstændighed og gav dem ingenlunde den forventede religiøse Emancipation. Englands indre- og udenrigspolitiske Forhold var i Tiden fra 1800—1872 saa vanskelige, at der ikke blev Tid til Løsning af Opgaven. Tilmed viste den sindssyge Georg III sig som en forbitret Modstander af Katholikkernes Krav, og under den franske Revolutions Eftervirkninger gjorde der sig i de herskende Kredse i England en Reaktion gældende, der fra først af afviste enhver Forandring i den Retning.

Under Grattans, Cannings og Byrons Indflydelse kom der dog nyt Liv i Emancipationsbevægelsen. Den 13. Maj 1805 forebragte Henry Grattan for første Gang en Petition derom i Parlamentet. Den blev uden videre afvist. 1813 blev hans Lovforslag om Katholikkernes politiske Ligestilling og en fuldstændig Ophævelse af Tvangslovene vedtaget af Underhuset. Men det indeholdt tillige Bestemmelser, der var uholdbare for Katholikkerne i religiøs Hensende, hvorfor Emancipationsloven af 1813 ikke blev til noget.

Fra 1814—1821 standsede Emancipationsbevægelsen næsten helt. Indre Stridigheder iblandt Katholikkerne, især med Hensyn til Spørgsmaalet om Regeringens Vetoret ved Ansættelse af Biskopper, Regeringens konservative Tendenser og Kongens emancipationsfjendtlige Anskuelse, svækkede Emancipationsbevægelsen endnu mere. De udenrigske Forhold gav ikke nogen Anledning til Frygt for Irland. De Forhaabninger, der blev knyttet til Regeringsskiftet 1821, da Georg IV afløste sin sindssyge Fader, blev ikke opfyldt. Et Lovforslag om Katholikkernes Frigørelse blev 1821 vedtaget af Underhuset, men forkastet af Overhuset. En Hunger- og Tyfusepidemi i Irland 1822 berøvede Folket den sidste Modstandskraft.

Netop nu fremstod en Mand, som skulde faa den største Indflydelse paa Irlands Skæbne. Det var Advokaten Daniel o'Connell. Forlængst havde han overvejet de Midler og Veje, hvorved han kunde vække sit Folks sløvede Kraft og gennemføre dets religiøse og politiske Befrielse. Han kom til det Resultat, at det først gjaldt om at opnaa Ka-

tholikkernes religiøse Emancipation. 1823 grundlagde han den store katholske Association, der i Løbet af kort Tid omfattede hele det katholske Irland. Dermed var der opstaaet en ny Magt, England maatte regne med. Da Foreningen 1825 blev forbudt, erstattede o'Connell den med en anden, der ikke var i Modstrid med Regeringens Forbud og dog var egnet til at fremme Kampen for Katholikkernes Krav. Men alle Forsøg strandede. 1823 og 1825 blev Lovforslaget atter forkastet i Overhuset.

Saa kom Regeringsskiftet i 1828, hvor Hertugen af Wellington, Sejrherrn fra 1815, blev Premierminister. Da han og Peel stod i Spidsen for Regeringen, tydede det paa alt andet end paa en Opfyldelse af Katholikkernes Krav. Begge Mænd stod endnu som Emancipationens største Fjender. Hvem skulde da have tænkt, at Katholikkernes Frigørelse allerede Aaret efter vilde være en Kendsgerning? En Begyndelse dertil var allerede gjort, da der ved Parlamentets Aabning blev indbragt en Petition, undertegnet af 800 000 irske Katholikker, om Afskaffelsen af Test- og Korporationsakten, til Gunst for de protestantiske Dissenters. En Karmelitpater L'Éstrange var Ophavsmanden dertil. Petitionen blev endnu 1828 ophøjet til Lov, saaledes at protestantiske Dissenters for Fremtiden kunde faa Sæde i Byernes Øvrigheder. Men ingen tænkte paa at give samme Rettighed til Katholikkerne.

Da kom pludseligt Efterretningen om Begivenheden i Clare som et Tordenslag til London. O'Connell havde ved en uventet Handling frembragt en faktisk Omvæltning af den lovlige Tilstand. Ved et Nyvalg til Underhuset havde han stillet sig som Kandidat, skønt han som Katholik ikke kunde vælges, og efter en glimrende ført Agitation blev han valgt 1828. Hvad dette Skridt betød havde O'Connells Ven og Kampfælle R. L. Sheil gjort opmærksom paa i en skarp og opflammende Tale: »... Begivenhederne har naaet det Punkt, hvor der ikke mere gives noget tilbage. Protestanter! Luk jeres Øjne op... lægger I ikke Mærke til, at... 7 Millioner Irlændere, fuldkomment organiseret og ordnet i militære Korps staar foran eder? Gør os fra at være rasende Slaver til frie Borgere... Hvis ikke — saa vogt jer for Fremtiden!«... Betydningen

af Valget i Clare kunde ikke forblive skjult for de politisk skarpsindige. De sidste Dage i Januar 1829 vidste man endnu ikke, hvilken Stilling Regeringen vilde indtage overfor dette Spørgsmaal. Den 5. Februar om Eftermiddagen blev der til Parlamentets Aabning oplæst en kongelig Trontale, hvis sidste Afsnit meddelte to Lovforslag, om Ophævelsen af den irske katholske Forening som faretruende for Rigets offentlige Sikkerhed og om Katholikkernes politiske Frigørelse. Straks efter Trontalen begyndte en voldsom Ophidselse af Masserne imod dette Tilsagn. Inden to Maaneders Forløb blev der til Parlamentet rettet ikke færre end 4534 Petitioner med voldsomme og hadefulde Ord imod Emancipationen. Men at der ogsaa fandtes en Stemning i Landet, især hos de bedste, til Gunst for Katholikerne, fremgaar af de 1969 Petitioner, der krævede Emancipationens endelige Gennemførelse. Debatten om Petitionerne varede en hel Maaned. Da endelig Indenrigsminister Robert Peel den 5. Marts 1829 mødte i Parlamentsbygningen for at begynde Forhandlingerne om Emancipationsforslaget, havde der samlet sig en stor Folkemængde paa Pladsen foran. Lidt over Kl. 6 om Eftermiddagen blev Bygningens tunge Porte lukket op og Tilskuerne strømmede ind for at overvære de vigtige Forhandlinger. Med den største Spænding imødesaa man Øjeblikket, da Statsministeren Robert Peel rejste sig for i en Tale, der varede lidt over 4 Timer, at forsvare Regeringens Handlemaade og at fremsætte sine Synspunkter til Gunst for Emancipationen. Hans Tale var en Begivenhed af verdenshistorisk Rang. Den betød et Brud med 3 Aarhundreders Forfølgelsespolitik og indledede en ny politisk Periode i Englands Historie. Den var tillige et retorisk Mesterværk, som med Logikkens kolde Kraft og Viljens ubøjelige Magt fremsatte Emancipationens politiske Hensigtsmæssighed, ja Nødvendighed. Da han om Morgenhenimod Kl. 4 sluttede sin Tale, gav Parlamentets Stemning sig Udtryk i en Bifaldsstorm, der varede flere Minutter. Efter lange Forhandlinger i de følgende Uger blev Lovforslaget om Katholikkernes Frigørelse vedtaget i Underhuset den 31. Marts. Endnu samme Aften blev Lovforslaget bragt til Overhuset. De afgørende Forhandlinger

derom blev efter en voldsom Opposition afsluttet den 10. April. Emancipationsakten blev vedtaget af Overhuset med 213 Stemmer imod 109. Lørdag d. 17. April blev Loven overrakt Kongen paa Slottet i Windsor for at modtage den kongelige Stadfæstelse. Mandag d. 13 April lidt over Kl. 4 om Eftermiddagen mødte de kongelige Kommissærer i Overhuset og meddelte i den sædvanlige Form Kongens Tilslutning til Katholikkernes Emancipation. Dermed var Frigørelsen opnaaet. Lovens Vedtagelse gav Katholikker Adgang til Parlamentet samt til de fleste Embeder. Da Parlamentet efter Paaskeferien 1829 igen traadte sammen, mødte for første Gang Hertugen af Norfolk, Lord Chifford, Lord Dormer, Lord Stafford, Lord Stourton, Lord Petre og nogle Dage senere Lord Shrewsbury, Katholikkernes mest fremragende Adelsmænd, og indtog deres Sæde i Overhuset som katholske Peers. Lord Surrey og O'Connell blev Underhusets første katholske Medlemmer. (Ved sidste Valg 1929, altsaa 100 Aar senere, fik 25 Katholikker Sæde i Underhuset.)

Katholikkernes politiske og religiøse »Ligeberettigelse« var gennemført. 3 Aarhundreders Uretfærdighed i Englands Historie var dermed ryddet af Vejen.

(Fortsættes.)

Forbudte Bøger.

Af F. K.

(Sluttet.)

»Vi erfarer, at Dr. Ditlef Nielsens Bog: Den historiske Jesus og dens tyske Oversættelse nu er sat paa Romerkirkens »Index librorum prohibitorum« — den pavelige Fortegnelse over forbudte Bøger.« Saaledes meddelte en københavnsk Avis den Nyhed, der gav Anledning til nogle Interviewer, hvori der findes en Del Bemærkninger, som er lige saa misvisende, som de er hvasse. Det kan nu ikke forbavse. For aldrig har Indeks, den tredie Ring om Kirkens Fæstning, haft bedre Skæbne. Saa længe den har bestaaet, var den Genstand for Had og bitter Kritik.

Lad os høre lidt om den forfulgte Institutions Levnedshistorie. Der blev først Brug for den i det 16. Aarhundrede. At opstille en Liste over forbudte Bøger er en Nødvendighed, som skyldtes Gutenbergs Opfindelse. Den hurtige Udbredelse af Bøger og Skrifter, efter at Bogtrykkerkunsten var traadt i Virksomhed, tvang meget tidlig Myndighederne i Stat og Kirke til at lede efter nye Midler og Veje, hvorved der kunde dæmmes op mod samfundsfarlige Ideer og Tendenser, som benyttede sig af Bogtrykkerpressen for at naa ud til Folkets brede Lag. Man fandt to Ting: Censur og Indeks. Foregangsmænd var her ikke de kirkelige Myndigheder, men Konger som Henrik VIII i England; (hans Indeks udkom i 1526 og fik 20 Udgaver i Tiden mellem 1526 og 1546.) Karl V i Holland; (1529) i Frankrig udsendte Sorbonne mellem 1544—1556 seks Gange en stadig forøget Indeks; i Spanien findes den første i 1551; italienske Stater begyndte i 1545. Under Pave Poul IV udkom saa i 1559 endelig ogsaa den første kirkelige Fortegnelse over forbudte Bøger. Den fik dog ikke nogen videre Betydning, da den meget hurtigt kunde afløses af den saakaldte »Tridentinske Indeks«, som Pius IV stadfæstede og offentliggjorde i 1564. Ca. 40 Gange blev denne Bog trykt paany, til Leo XIII gennemførte en Nyordning af Indeksspørgsmaalet i 1900. Den sidste Udgave er fra 1924. Det er i ganske korte Træk Indeks's ydre Historie.

Dens indre Forandringer i Aarhundredernes Løb viser en tydelig Tendens til Lempelser. De Grundsætninger, hvorefter Indeks-Kongregationen, som oprettedes af Gregor XIII i 1572, udførte sit Hverv, blev mildere, i hvert Fald i Anvendelsen. Den oprindelige Tanke, der foresvævede Tridentiner-Konciliet, at faa alle farlige Bøger med, eller i det mindste de farligste, er forlængst opgivet, fordi det blev umuligt at gennemføre den, naar man staar overfor vore Dages Masseproduktion af Litteratur. Den naturlige Følge af dette Forhold blev saa, at Indeks traadte mere og mere i Baggrunden, og de almindelige Regler og Forbud, som vi kaldte den anden Ring, rykkede frem i første Linie. Man ser det tydeligst, naar man undersøger Tallene. I Kalenderaaret 1929 er »Den historiske Jesus« (foreløbig da) den eneste Bog, som er sat paa Indeks. I

Fjor fandtes to Dekreter, som forbød Bøger. I 1927 og 1926 meddeler Acta Apostolicae Sedis ikke noget af den Art. I 1925 var det tre Forfatteres Navne, som indførtes i den pavelige Fortegnelse. Man kan saaledes godt forstaa, at Benedikt XV den 25. Marts 1917 ophævede hele Indeksministeriet og overførte dets Arbejde til det hellige Officium. Det er den romerske Kongregation, som undersøger og afgør alle Spørgsmaal vedrørende Troen og Sædelæren. Paven selv er for Resten dens Præsident. Det er ganske naturligt, at ogsaa Tilsynet med den udkommende Litteratur føres i dens Kontorer. Og ligeledes ligger det i Sagens Natur, at Pius XI den 24. September 1927 ogsaa bemyndigede Congregatio de Seminariis et Universitatibus studiorum (= det pavelige Undervisningsministerium) til at forbyde Bøger, hvis Forholdene kræver det.

Den Forretningsgang, som iagttages, naar en Bog bliver forbudt med Navns Nævnelser, er langtfra kendt af alle, og Gang paa Gang møder man Misforstaaelser. Selve Fortalen i Pius XIs Indeks af 1924 kæmper mod dem. Stødet til, at Undersøgelsen af en Bog begynder, kommer for det meste udefra. Det er gerne en Indberetning fra de Lande, hvor en Bog gør særlig stor Skade. Pavens Legater, de stedlige Biskopper, katholske Universiteters Rektorer og iøvrigt alle andre Katholikker, som er kvalificerede dertil, især da Gejstligheden, mindes i Kirkelovbogens Kanon 1397 om deres Pligt til at gøre den Apostoliske Stol opmærksom paa Bøger med nedbrydende Indhold. Samtidig skal de meddele Grundene, hvorfor et Skrift anses for skadeligt. Det næste Stadium er, at Bogen overgives til det hellige Officiums lærde Konsulenter. Disse udarbejder deres Betænkning og indsender den. Endelig træffer Kardinalerne deres Afgørelse. En Fordømmelse fra den Apostoliske Stols Side rammer den paagældende Bog paa ethvert Sprog og i alle Lande, og ethvert kirkeligt Forbud bevirker, at en forbudt Bog uden retmæssig Tilladelse hverken maa udgives, læses, beholdes, sælges, oversættes til andet Sprog eller paa nogensomhelst Maade udlaanes eller afhændes til andre. Den maa heller ikke trykkes paany, med mindre den er rettet, og der er opnaaet Tilladelse til Udgivelsen af den dertil bøjede kirke-

lige Myndighed. Drejer det sig om en Bog af en frafalden, en Hæretiker eller Skismatiker, og er Bogens Hensigt at bryde en Lanse for og forsvare Frafald, Hæresi eller Skisma, saa straffes baade Bogens Udgivere og Forsvarere uden videre med Ekskommunikation; ligeledes alle de, som skønt de kender Forbudet, uden retmæssig Tilladelse læser eller beholder Bogen. Absolutionen i saadant et Tilfælde forbeholder den Apostoliske Stol sig paa særlig Vis.

Disse Oplysninger om den ofte nævnte Fortegnelse over forbudte Bøger turde være tilstrækkelige. Nu kun nogle Bemærkninger endnu om den »Den historiske Jesus« og dens Forfatter. Da Bogen udkom i 1924, mødte den straks Kritik og Indsigelser fra kompetent Side herhjemme. Meget betegnende i saa Henseende var noget, jeg oplevede paa et Diskussionsmøde i en af de akademiske Foreninger. Professor Geismar indledede. Under Diskussionen gik ogsaa Dr. Ditlef Nielsen op paa Talerstolen. Han gentog her en Del af de Ting, jeg før havde læst i hans Bog. Medens han stod og talte, kunde jeg gøre mine Iagttagelser. »Taleren forudsætter som givet og sikkert, hvad vi andre kræver gyldigt Bevis for«, tænkte jeg ved mig selv. »Enten er han kemisk ren for al Selvkritik«, vedblev en Stemme i mig, »eller han anser sine Tilhørere for lutter Undermaalere, siden han tør byde dem sligt.« Da blev jeg pludselig afbrudt i mine Tanker. Dr. Ditlef Nielsen raabte hen til Indlederen: »Professor Geismar, vil De svare mig paa det, jeg siger?« Omgaaende lød det fra den tiltaltes Plads: »Nej, Tak, det vil jeg ikke, for De har jo slet ikke sagt noget.« Jeg syntes, mere rammende kunde man ikke karakterisere Indlægget fra Bogen: »Den historiske Jesus«.

Saa gik jo Tiden. Jeg hørte ikke stort andet om Bogen, end at den hos en Del unge og andre, der sidder inde med de fornødne Forudsætninger, virkede som Fuglene i Herrens Lignelse (Mt. 10). De kom og aad Sæden op, der var faldet ved Vejen. Saaledes kom Bogen i ubefæstede Menneskers Hænder og aad den kristne Tro, som er Begyndelsen og Fundamentet og Roden til vor Retfærdiggørelse og Frelse! Da pludselig i 1928 forandrede Situationen. Man kunde læse, at der nu ogsaa var udkommen en tysk

Bearbejdelse af »Den historiske Jesus«. Det var ensbetydende med, at der søgtes og fandtes en langt større Læsekreds, end der kan være herhjemme. Da den nye Bog havde sin Forlægger i München, alsaar i det overvejende katholske Land Bayern, kan man nok tænke sig, at den maatte opfattes af Katholikerne som en henkastet Handske. Som vi nu veed, blev den taget op. Men endnu før den højeste kirkelige Myndighed lod sig forlyde, havde den fagvidenskabelige Kritik taget Affære. Lad os høre, hvad det ansete theologiske Tidsskrift »Scholastik« i Foraaret 1929 udtalte om Bogen. »Udstyret er godt! de 58 Afbildninger er fortræffelige, men Titlerne omkring Billederne karakteriserer Bogens Art; den tjener en klart udtalt Tendens: nemlig Kampen mod Kristendommen i kirkelig Form. Den tilsigter en Videreførelse af Reformationen, en Kristendom uden Kirke og uden Dogmer. Jesu Religion bestaar efter dem ikke i andet end den ene Tanke henholdsvis Oplevelse: Gud er alle Menneskers Fader, alle Mennesker er alsaar Brødre. Arbejdsmetoden er forfejlet; religionshistoriske Ligheder udtydes som Afhængighedsforhold; der er ingen Respekt for de historiske Kilder og deres positive Meddelelser. Saaledes sker det, at den Bog er forældet med Hensyn til Resultater og Metode, fattig med Hensyn til nye Erkendelser, og som Tendensskrift mod Kristendommen ikke kan gøre Krav paa videnskabelig Værdi, ej heller kan være en folkelig Bog i Ordets bedste Forstand.«

Det er værd at lægge Mærke til, at den tyske Videnskabsmand i sin Kritik kommer til samme Resultat som Professor Geismar hin Aften angaaende Indlægget. Ja, lad os slaa fast, at Bogens Tendens ikke har noget med Videnskaben at gøre. Videnskab vil ikke andet end finde Sandheden. Her er Løsenet Kamp mod den Form af Kristendommen, som den har haft fra Begyndelsen af. Lad os ogsaa huske, hvad der siges om Arbejdsmetoden: den er forfejlet. I denne Forbindelse kan det være lærerigt at pege paa nogle Ting, der kom frem i Interviewerne. Dr. Ditlef Nielsen vil oplyse det danske Publikum. Ved den Lejlighed paastaar han, at Professor Hehn i Würzburg ikke var Gejstlig. Men han er nu alligevel Præst. Det kan ses baade i det Dekret, der forbyder hans Bog,

og den officielle Kundgørelse, der meddeler, at han har underkastet sig Kirkens Afgørelse. — Dr. Ditlef Nielsen oplyser, at hans tidligere Bog »Der dreieinige Gott« var sat paa Romerkirkens Index. Forgæves leder man efter den i Pius XI's Nyudgave, forgæves ogsaa i Pavens officielle Organ, der bringer den Slags Ting. — Dr. Ditlef Nielsen paastaar, at paa Grund af Kirkens Forbud »hører al Forskning op.« Man spørger sig selv: Hvordan kan disse Ord forliges med følgende Kendsgerninger: Lige for nylig er der truffet meget omfattende Foranstaltninger, der skal lette Forskningen i Vatikanets Bibliothek. Lidt længere tilbage i Tiden hørte vi, at Paven opfører en ny Universitetsbygning i Rom, og at han gør alt, hvad der staar i hans Magt, for at fremme Bibelinstitutets Arbejde baade i Rom og i Jerusalem. Og saa den Rundskrivelse til hele Kirken, der anbefaler indtrængende netop de orientalske Studier?

Er det paa den Maade, at al fri Forskning hører op?

Men hvad der er draget frem, er vist tilstrækkeligt til at belyse den øjeblikkelige Situation. At »Den historiske Jesus« blev forbudt, betyder ikke noget Tab for os Katholikker. Tværtimod! Det er en Overbevisning, som ingen kan og skal franarre os. Men vi er ogsaa glade ved at se, at naar man undersøger en Sag nøjere, opdager man altid, at virkelig Videnskab og uhildet Forskning aldrig kommer i Strid med Kirkens Lære, men som oftest til de samme Resultater, som Kirken selv, hvis Spørgsmaalet overhovedet kan løses ad videnskabelig Vej. Det er en af Grundene, der gør os Katholikker saa glade og saa stolte over vor Tro, vor Kirke og vore Hyrders Aarvaagenhed.

F. K.

Elevation.

Den, der under en Messe eller en sakramental Velsignelse opholder sig i Baggrunden af en Kirke, hvor han har Overblik over Menigheden, faar et saare uensartet Indtryk af den ydre Andagts-Form, der iagttages under

Elevationen i Messen og under Velsignelsen med Sakramentet i Monstransen.

Nogle faa sidder ned — man gætter, at det er Ikke-Katholikker eller syge og svagelige Personer; man ser strax, at det er en ganske unormal Holdning paa det hellige Tidspunkt.

Andre halvt sidder, halvt knæler — selv hvor der er Plads nok mellem Bænkene; man er ikke længe om at forstaa, at det er utilladelig magelige Personer, der indtager en absolut forkastelig Holdning.

Saa er der to Grupper tilbage — bægge knæler de i Ærefrygt og er præget af sand og sund Andagt; den ene Flok bøjer sit Hoved og gemmer sit Aasyn i Hænderne, naar det Allerhelligste lades til Syne; den anden Gruppe betragter Sakramentet med Troens faste Blik og søger dæri baade sin Tilbedelse og sin Opbyggelse.

Men hvem af dem gebærder sig fuldtud korrekt efter Kirkens Tankegang? Det kan bedst forklares ud fra Elevationens Historie. *)

*

Oprindeligt læstes Messen bagfra Altret, saa Præsten stod med Ansigtet mod Folket og Alterblokken foran sig — og denne var ikke skjult under Figurer, Stager og Blomster; Korset (da et saadant efterhaanden kom til) var op-hængt over Altret, under Kirkens Loft; Lyset kom fra hængende Lamper i Kæder; og Tabernaklet var enten et Skab i Væggen eller et Skrin ved Altrets Side, en i Loftet hængende Sølv-Due, eller et Taarn henne ved Sidevægen. Altret var altsaa frit, en solid og ærlig Offerblok, hvor Den nye Pagt *Agnus Dei* ofredes i Fællig af Præst og Menighed til den himmelske Fader. Den Gang kunde Menigheden se Sakramentet (der ej heller var en tynd Hostie, men et helt Brød). — Saa kom der en Periode med Tendens til at virke den hellige Handling i mystisk Forborgenhed, som naar Israels Ypperstepræst ene gik ind i det Allerhelligste; man stillede Søjler ved Altrets Hjørner og dækkede dem med et Baldakin-Tag (»Ciborium«), og mellem Søjlerne drog man vandrette Stænger, der bar folderigt nedhængende Tæpper (»Tetravela«) ud mod Fol-

*) Se ogsaa: Peter Schindler: *Liturgi*.

ket og for Altrets Ender, saa kun den Side, hvor Præsten stod, var fri — Bagsiden ind mod Korrundingen («Apsis»). I Østerland lukkede man hele Koret af med en fra Gulv til Loft gaaende Billedvæg («Ikonostas»).

Nu saa Menigheden kun Sakramentet i et kort Øjeblik: i Vesterland, naar Præst og Levitter bar det rundt om Altret til Beskuelse — i Østerland, naar de gennem »Kongedøren« i Billedvæggen holdt »Indgang« med det i Kirken.

Og saaledes forblev det i lange Tider. Da man saa flyttede Altret tilbage til Bagvæggen og stillede Præsten foran det, behøvedes Tæpperne ikke mere — nu saa man sletikke den hellige Hostie og Kalken før Kommunionen.

Men i Eukaristiens Renæssance, det X—XIII Aarh., paakom der Folket stor Attraa efter: ligesom Fædrene atter at se det Allerehelligste — og for at imødekomme denne Trang indførte Guds Kirke to Foranstaltninger: Elevation i Messen og Udstilling i Monstrans udenfor Messen, under Lovsangen om Aftnen.

Dette viser altsaa tydeligt, at Meningen og Hensigten er, at Hostien ved disse Lejligheder skal ses og betragtes.

Mennesker, der sætter Kirkens Tankegang over, hvad de selv fornemmer som mest »andægtigt«, vil altsaa af det ovenfor fremsatte inspirere sig til denne Opræden:

I. Ved Elevationen. Man knæler allerede ved »Sanctus« og følger Kánons Ord.

Naar Præsten tager Hostien, koncentrerer al Opmærksomhed om Delagtighed i den hellige Handling — saalænge han siger Indstiftelsesordene, hænger Ens Øjne ved Handlingen; naar Præsten gør Knæfald for Hostien bøjer man Hovedet, løfter det atter, naar han staar op, og naar han hæver Sakramentet, beskuer man det i Tro og lader sit Hjærte sige, som Thomas, da han fik Syn for Sagn: Min Herre og min Gud! (eller andre, passende Ord).

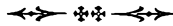
Man betragter atter den hellige Handling med Kalken og følger paany Præstens Knæfald med Hovedbøjning. Naar Præsten staar op fra det sidste Knæfald, kan man gøre Korsets Tegn.

II. Ved Velsignelsen gælder noget lignende. Her-

ren er ikke synlig for vore Øjne, for at vi skal lukke dem eller gemme vort Ansigt i vore Hænder — men for at vi skal se ham og tilbede den, vi ser. (Julens Præfation.)

Ogsaa i dette Tilfælde bør Præstens Knæfald følges af Menighedens Hovedbøjning, og under Velsignelsen bør Blikket rettes mod ham, som Apostlene bød Staklen, der skulde velsignes: Se fast paa os! (Ap. Gærn. 3, 4).

Hvor dette gøres, er Herren æret, som vor Moder, Kirken, lærer os at dyrke og tilbede ham. *Præst.*

St. Josefs Hospital i Esbjerg.

»St. Josefs Hospital jubilerer.« Saaledes læste jeg forleden i »Vestjyllands Socialdemokrat«. Artiklen begynder saaledes: »25 Aar er gaaet, siden de katholske Søstre i Nørregade kunde indvie deres Hospital. Jubilæet, der kan fejres paa Søndag (1. Sept.), gaar for sig i Stilhed, som man kunde vente det. Men for os andre er det en Begivenhed, der er af en saadan Betydning for vor By, at den ikke kan forbigaaes uden en Omtale.« Bladet beskriver videre Hospitalets Opførelse og slutter med Overlæge ved Spangsbjerg Sanatorium, Brinchs Udtalelse om St. Josef-Søstrenes Arbejde: »Søstrene har gennem Aarene udført en stor Barmhjertighedens Gerning, og de er gaaet til denne Gerning med en beundringsværdig Energi, Dygtighed og Opofrelse.«

Det være mig tilladt at fortælle noget om Grundlæggelsen og Udviklingen af dette Arbejde, som har været Begyndelsen til vor katholske Menighed her.

Esbjergs hurtige Frengang i Tiden fra 1890 førte mange Arbejdere og Haandværkere til Byen. Blandt disse fandtes ogsaa enkelte Katholikker. Pastor Storp, som den Gang var Sognepræst i Kolding, besøgte jævnlig Katholikkerne. døbte flere Børn og læste den hl. Messe i et Værelse, der var lejet paa Hotellet.

Paa Grund af den lange Afstand fra Kolding var det yderst vauskeligt at pastorere Katholikkerne her. Det var derfor ønskeligt, at en Missionsstation snart kunde blive aabnet. Da indtraf der i Slutningen af Aaret 1902 en Om-

stændighed, der blev Anledning til Missionens Grundlæggelse i Esbjerg.

Der var for Tiden stor Hospitalstrang. Da Skatterne imidlertid allerede var saa høje, var næsten alle højst-beskattede Borgere imod Opførelsen af et kommunalt Sygehus. I et lukket Byraadmøde fremkom Byraadsmedlem Dr. Brinch med Forslag om at henvende sig til Biskop Johs. v. Euch med Forespørgsel, om St. Josefs-Søstrene for egen Regning vilde bygge et Sygehus i Esbjerg. Byraadets Flertal afslog Forslaget; men Dr. Brinch erklærede straks, at han vilde forsøge en privat Henvendelse til Biskoppen. Dr. Brinch rejste til København og fik af Biskoppen følgende Svar: Naar en Byggegrund af passende Beliggenhed og Størrelse blev stillet til Disposition, vilde Ordenen sandsynligvis opføre et Sygehus for egen Regning.

Den 13. November 1902 fremkom Borgmesteren i et Byraadmøde med Forslag om et kommunalt Sygehus til 220,000 Kr. Forslaget blev forkastet med 10 St. mod 10. Der nedsattes derpaa et Udvalg til at forhandle med Søstrene.

Hospitalssagen var nu blevet Dagens brændende Spørgsmaal. Redaktør Sundbo skrev den 15. Nov. i »Vestjyll. Sociald.: »Kan man tænke sig noget mere uværdigt for en selvstyrende dansk kommunal Forsamling end at henvende sig om Naadegaver til en fremmed religiøs Retning, som vi for Aarhundreder siden jagede ud af Landet —.«

Den 17. November fandtes følgende i »Esbjerg Avis:

»En Protest.

Siden Reformationens Indførelse her i Landet har Menighedens Fællesbøn paa denne Søndag begyndt saaledes: »Herre Gud, himmelske Fuder, vi takker dig, fordi du har ført os ud af Pavedømmets Mørke.«

Vi, der beder saaledes, kan ikke andet end nedlægge en alvorlig Protest mod det Arbejde, der nu gøres for at faa Katholikkerne til at oprette et Sygehus i Esbjerg. Det er noget ganske enestaaende — og efter vor Opfattelse højst beklageligt — at Mænd, der repræsenterer en By i et protestantisk Land, og som selv tilhører den lutherske Kirke,

gaar til den katholske Kirkes Repræsentant for at paakalde hans Hjælp.

Selvfølgelig har Katholikerne ikke nogen særlig Forkærlighed for Esbjerg, saa de af den Grund skulde være villige til at hjælpe Byen.

Det er en utilgivelig Naivetet, hvis man ikke straks er klar over, at Byen fra Begyndelsen af kommer til at staa i et ubeldigt Taknemmelighedsforhold til Katholikerne, og at disse naturligvis kun bygger et Sygehus for derved at fremme deres egne Planer. Lidt efter lidt faar vi en fuldstændig katholsk Propaganda med alt, hvad dertil hører: Sygehus, Kirke, Skole, Nonner, Munke o. s. v. Men alle vi, der takker Gud, fordi han har ført os ud af »Pavedømmets Mørke«, vi føler det som en Samvittighedssag paa det alvorligste at bekæmpe ethvert Forsøg paa at hjælpe Katholikerne til at faa Fodfæste i Esbjerg og derfor ogsaa Planen om et katholsk Sygehus. Esbjerg den 16. Nov. 1902.« Protesten var undertegnet af Christian Bruun (Sognepræst) og Eduard Melbye (Kapellan).

»Esbjerg Avis« bemærkede den 18. November, at Katholikerne allerede for Aar tilbage havde købt Grund til en Kirke, og at Præsterne ikke vilde kunne forhindre, at Katholikerne byggede Kirke og Hospital. Avisfejden fortsattes med mange Indlæg baade for og imod.

Udvalget havde imidlertid været hos Biskoppen, og den 11. Dec. kom Sagen igen for i Byraadet. Dr. Brinch (ikke Katholik) anbefalede Sagen. Sundbo (Socialdem.) mente, at »Søstrene vilde blokke Borgerne af ved Basarer«, og at Katholikerne var intolerante. Borgmesteren svarede bl. a.: »Tror Hr. Sundbo, at Katholikerne er mindre tolerante end han, og at deres aandelige Paavirkning er daarligere end den, han udøver? — — Hr. Sundbo bliver aldrig Katholik — Hr. Sundbo hæver sig aldrig til et saa højt aandeligt Stade.« — Sagen udsattes til den 18.

Pastor Bruun skrev imod Dr. Brinch og paastod, at Katholikerne drev Propaganda gennem Hospitaler. Dr. Brinch svarede med en lang Artikel, hvori han bl. a. fremhævede følgende: »De syge, der har været paa St. Josefs Hospitaler, havde ikke mærket noget til Propaganda, og Biskoppen havde forsikret, at det heller ikke skulde ske

i Esbjerg. — Altsaa: Vi kan faa et udmærket indrettet Hospital, drevet og ledet af disse enestaaende, kyndige og kærlige Plejersker, et Hospital, hvor Katholikkerne ikke maa aabne Munden for at tale om Religion, men hvor de lutherske Præster har Lov til at holde saa mange og saa lange Prædikener, de har Lyst til. — — Lad gaa, at De den første Dag, Katholikkforskrækkelsen kom over Dem, mødte med en »Protest«; det med »Pavedømmets Mørke« er maaske god Latin »paa Bjerget«. Men burde De alligevel ikke have nøjedes med »Mørket«. — Det er ikke min Sag at afveje Lys- og Skyggesider hos Katholikker og Protestanter mod hinanden, men lad mig i denne Forbindelse sige, at lige saa stor Uret det vilde være at bedømme den nuværende lutherske Præstestand efter de Karikaturer af Præster, der sad i vore Præstegaarde for et Par Hundrede Aar siden, mindst lige saa stor Uret er det at opfriske de gamle Ammestuehistorier om Middelalderens Munke og Jesuiter, naar Nutidens Katholicisme skal bedømmes. Et af Katholicismens mægtigste Fortrin har jo netop altid været det: at akklimatisere sig, at følge med Udviklingen. Og en anden lysende Egenskab hos Katholikkerne har været deres Opofrelsestrang, deres Trang til at vise deres Tro af deres Gerninger. — Jeg bebrejder ikke Dem eller Deres Kirke, at den ikke selv tilbyder at overtage Hospitalssagen. Jeg tror ikke, den raader over tilstrækkelige Midler dertil, og jeg ved, at den først og fremmest mangler den fornødne Organisation til at magte Opgaven. Men naar De selv ikke kan løse Sagen, hvor tør De saa vedblive at lægge Sten i Vejen for, at den løses af andre?« —

Et Borgermøde blev sammenkaldt i Theatersalen, 600 à 700 Mennesker var til Stede. De højstbeskattede Borgere tegnede et Beløb paa 10,000 Kr., som de stillede St. Josefssøstrene til Raadighed til Indkøb af en Byggegrund paa følgende Betingelser: 1) at der ikke maa opføres andre Bygninger paa Grunden end til Hospitalsbrug og til Bedesal; 2) at der uafbrudt i 20 Aar skal drives et Hospital paa Grunden; 3) at Beløbet skal tilbagebetales, hvis denne Betingelse tilsidesættes; 4) at der ikke maa drives religiøs Propaganda paa Hospitalet. — Søstrene

modtog Tilbudet og afgav skriftlig Erklæring om at ville overholde de stillede Betingelser.

I en Skrivelse af 19. Febr. 1903 blev dette meddelt Byraadet, og den 26. Febr. forkastedes Forslaget i et Byraadsmøde med 9 St. mod 9, Den 28. var Dr. Brinch i København og fik Tilsagn fra Søstrene om at bygge. Lørdag den 29. Aug. 1903 nedlagdes Grundstenen til St. Josefs Hospital (se Nordisk Ugeblad Nr. 36 Aar 1903). Den kirkelige Handling forrettedes af Pastor Frederiksen. Den 1. Sept. 1903 foretog Biskoppen selv Indvielsen. 8 Præster, Kannik Dr. Pingsmann fra Köln, mange Søstre, Rigsdagsmand Jens Busk og c. 200 Protestanter fra Byen og Omegn overværede Højtideligheden. Næsten alle Dagblade i Ribe, Esbjerg og Varde bragte udførlige Referater om Indvielsen (se N. U. Nr. 37—39 1904). Den første residerende Præst kom den 15. August 1904 til Byen. Guds-tjenesten afholdtes de første 2 Uger i Hospitalets Kapel.

Ejendommen, som Biskoppen havde købt, var imidlertid bleven omdannet, Stuen til »St. Nikolaj Kapel«, 1. Sal til Præstebolig og 2. Sal til Skole.

Kannik Dr. Pingsmann læste den første hl. Messe den 1. September, samme Dag, Hospitalet blev indviet.

Jeg slutter med »Sydvestjyllands« sidste Ord om Jubilæet:

»Alle, som har været Patienter paa St. Josefs Hospital eller er kommet der i Besøglimerne, har lært de katholske Søstres Uegennyttighed og milde Væsen at kende, og vil man høre lidt om Søstrenes Arbejde, behøver man blot at spørge Overlæge Brinch paa Sanatoriet. Hr. Brinch kan fortælle paa sin rammende Maade om den store Barmhertighedsgerning, de sortklædte men yderst glad stemte Søstre har udført i de mange Aar. De gør ikke et Arbejde for Pengenes Skyld — men af Kærlighed til de syge og lidende Mennesker.«

Cornelissen.

K. U. B. (Katholsk Underrettings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der **alle behandles som fortrolige**, bedes rettet til Sekretæren, Arkivar Fr. J. West, Ellevadsvej 20, Charlottenlund.

Rusgilde i A. C.

Onsdag d. 18. September 1929 Kl. 7 pr.

PROGRAM: Formanden byder Velkommen.
Smørrebrød og Øl.
Rustalø ved *Pater A. Menzinger*.
Dans. Panchesold.
Kunstnerisk Underholdning (forventlig) ved
Skuespiller Chr. Schrøder.
Frit Samvær.

Ethvert Medlem af A. C. med Ledsager har Adgang. Man indtegner sig hos Administratores senest Mandag d. 16 September 1929.
Pris for Deltagelse: 4 Kr. *Administratores.*

NB. Efter talrige Opfordringer begynder Rusgildet **Kl. 7.**

KATOLSK AARBOG

for DANMARK

1929

er udkommen

med Billeder af Pave Pius d. XI og St. Ansgars Kirke i København.
Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og beskæftiger sig med katolske Forhold.

Bringer Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender indenfor Vikariatet.

Pris 2 Kr.

Faas ved alle Kirker — og i København i de katolske Bogkøberier samt i Menighedskontoret Bredgade 64 St.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

Repræsentant.	Kasserer, Bogholder med tysk
Husbestyrerinde (52).	Korrespondance.
Dygtig Stuepige (ikke Manch.-	Undervisning i Tysk og Violin
Strykning og Opvartning).	af en Dame.
Folkestuepige (gerne polsk Pige).	Husbestyrerinde.
En Køkkenelev (fra bedre	Morgenhjælp (helst Kontor).
Familie).	

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Vær venlig at tænke paa os:

Indsamling til Sønderjydske Kirker. P. G. **No. 4797.**

Det katolske Børnehjem i Nakskov. P. G. **No. 20613.**

Katolsk Literatur. P. G. **No. 21574.**

Porto kun 5 Øre. Giv og giv med Glæde, hellere lidt end

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Her. Sognepræster, i de katolske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

Kirkelig Kalender.

15. Sept. 17. Søndag eft. Pintse. Mariæ syv Smerter. Nicodemus.	22. Sept. 18. Søndag eft. Pintse. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.
16. — M. Cornelius og Cyprianus.	23. — M. Linus.
17. — Ti. Frans af Assisis Saarmærker.	24. — Ti. Maria de fangnes Hjælp.
18. — O. Josef af Cupertin, Bekender.	25. — O. Ferialdag.
19. — To. Januarius og Lidelsesfæller, Martyrer.	26. — To. Kirkevielse.
20. — F. Eustachius og Lidelsesfæller Martyrer.	27. — F. Cosmas og Damian, Martyrer.
21. — L. Matthæus, Evangelist og Apostel.	28. — L. Wenceslaus, Martyr.

Ugens Messebønner.

15. Sept. 17. Søndag efter Pintse. Mariæ syv Smerter (N.-M. 1077, G.-M. 916). Ihukommelse af Søndagen (N.-M. 714, G.-M. 549), og af Nicodemus (N.-M. 1077, G.-M. 915).
16. Sept. Cornelius og Cyprian (N.-M. [24], G.-M. [24]). Ihukommelse af Euphemia og Lidelsesfæller (N.-M. 1078, G.-M. 917).
17. Sept. Frans af Assisis Saarmærker (N.-M. 1079, G.-M. 917).
18. Sept. Josef af Cupertin (N.-M. 1080, G.-M. 918). Ihukommelse af Tamperdagen (N.-M. 717, G.-M. 553) eller omvendt.
19. Sept. Januarius og Lidelsesfæller. Messe for flere Martyrer (N.-M. [30], G.-M. [31]).
20. Sept. Eustachius og Fæller. Messe for flere Martyrer (N.-M. [27], Evangeliet 1082, G.-M. [28], Ev. 920). Ihukommelse af Tamperdagen (N.-M. 722, G.-M. 556), eller omvendt.
21. Sept. Matthæus (N.-M. 1083, G.-M. 920). Ihukommelse af Tamperdagen (N.-M. 725, G.-M. 558). Apostlenes Præfation, Tamperdagens Evangelium til Slut.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag d. 20. September Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Kapel (Generalabsolution).

En katolsk ung Pige

søger Plads ved Husgerning og daglig Madlavning i et Hjem hvor Husmoderen leder Husholdningen. Oplysninger angaaende Løn, Frihed etc. bedes sendt til Else Grell, Allégade 25 B² eller Godth. 2678

Katolsk 22-aarig Pige søger Plads som Ene pige i katolsk Familie til den 1. Okt. i København eller Omegn. Kan almindelig Madlavning og Husgerning.

Meddelelse fra kath. Menighedskontor.

Fra 4. til 25. Sept. er Menighedskontoret kun aabent fra 1—2. Mandag lukket hele Dagen.

Meddelelse fra Redaktionen.

Pastor Bernh. Jensen er bortrejst fra 27. August. Redaktionen varetages midlertidigt af Pastor Messerschmidt, Boyesgade 8, til hvem alle Henvendelser bedes rettet.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 38.

Søndag den 22. September.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — »Catholic Emancipation« (fortsat). — Økumenisk Virksomhed paa Amager. — Et Forord. — Det katolske Kvindehospital i Aalborg indviet. — St. Hedvigssøstrenes nye Noviciat i Dalum. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

36. Om Synden.

Som Fædrene i Overensstemmelse med Aabenbaringen vidner om, stammer Synden fra Menneskets frie Vilje. »Den (Synden) har sit Udspring i det Menneskes frie Vilje, som vover at hengive sig i dens Vold.« (*Chrysostomus*.) For en Aarrække tilbage erklærede en Præst i Folkekirken overfor undertegnede, at hans ét-aarige Barn var lige saa stor en Synder, som vi Voksne var!!

Men ogsaa med Hensyn til en anden Sandhed angaaende Synden hersker der en Vildfarelse hos mange Anderledestroende. For ca. 25 Aar siden blev en af vore Præster i Odense indbudt til en Diskussion med Folkekirkens Præster her i Byen angaaende Bodens Sakramente. I Løbet af Diskussionen faldt fra en nu højtstaaende Personlighed i Folkekirken den Paastand: Der gives ikke nogen Forskel mellem stor eller mindre Synd, mellem Begærligheden og den fuldbragte Synd; alt var af samme Kloak! —

Ogsaa desangaaende vil vi høre Oldkirkens Røst:

»Hvo som ikke blot er ren for enhver svær Skyld, men ogsaa for de Fejl, som anses for ringere, træde fuld af Tillid frem og lade sig indvie til Hemmelighederne i Jesu Religion, som med fuld Ret kun meddeles de rene og fromme.« (*Origenes*, mod *Celsus* III. 59.)

»Er din Synd stor og svær, saa har du megen Bod, bitre Taarer, vedvarende Nattevaagen og uafbrudt Faste behov; men er din Overtrædelse let og taalelig, saa skal din Bod svare til den.« (*Basilus*, »Hav agt paa dig selv« 4.)

»Der gives lette og svære Synder. Der er en Forskjel mellem at tilvende sig 10,000 Talenter og en Kvart As (— gammel romersk Kobbermønt —). Sikkerligt er det, at vi er bleven Syndere baade ved unyttigt Ord og ved Ægteskabsbrud; men det er ikke det samme, om vi maaske kun behøver at rødme eller om vi skal underkastes langvarig Pine og Straf. Tror du maaske, at det er mine Ord? Saa hør da Apostelen Johannes. »Hvo som véd, at hans Broder synder, men ikke til Døden, han bede, og han vil give ham, som ikke har syndet til Døden, Livet. Men hvo vil bede for den, som synder til Døden?« (I. Joh. 5, 16.) Du kan altsaa se, at vi, naar vi beder for smaa Synder, kan opnaa Tilgivelse, men at Tilgivelsen kun vanskeligt kan opnaas, naar det drejer sig om store Synder, og at der derfor er en stor Forskjel mellem Synd og Synd.« (*Hieronimus*. Mod *Jovinian* II. 30.) »Den Sjæl, som synder, dør — vel ikke i den Betydning, at den skulde opløses; men den dør for Gud, da den lever for Synden.« (*Ambrosius*, Døden, et Gode, 10.)

»Synden er Mørke, den er Død, den er Nat. Lever vi i Synden, saa ser vi ikke det, vi burde se, og vi gør ikke det, vi burde fuldføre. Deres Øje er lukket, Læberne er presset sammen, livløs og ubevægelig ligger de paa deres Syndsleje. Og deres Tilstand er endnu mere ynkelig end deres, som er legemligt død; thi de er død for alt, men hine er død for alt Godt, men er fuldstændig levende for Synden.« (*Chrysostomus*, 9. Hom. over 1. *Thess.* brev.)

»Om Pesten siges det, at den ødelægger Menneskets

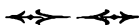
Legeme. Det samme gælder og om Synden; den er ikke forskellig fra Pesten; ikke fordi den forgifter Legemet, men fordi den i ét Øjeblik styrter sig over Sjælen. Du ved, hvorledes de pestsyge forlæres af Feberens Glød, hvorledes de kastes hid og did, hvorledes de udaander væmmelig Lugt, hvor grufuldt deres Udseende er, saa at næsten ingen vover at komme i Nærheden af dem. Ligesaa er ogsaa Syndens Tilstand, skønt man ikke kan se alt dette med legemligt Øje.« (*Chrysostomus*, 15. Hom. over Hebr. brev.)

Disse Vidnesbyrd vidner om den svære Synd (om Døds-synden, som man ofte kalder den for). I de følgende hen-tyder Fædrene til den mindre — tilgivelige — Synd:

»Alt ofte har Menneskene bygget Huse og sat Taget paa Huset; men ved ikke at agte paa, at der havde løsnet sig en Tagsten, har de ødelagt hele Huset. Ogsaa paa vore Klæder kan man gøre den samme Erfaring; ved ikke at agte paa en mindre Beskadigelse bliver Skaden stadig større. Det samme gælder om rivende Strømme; opstaar der kun en lille Aabning paa Inddæmningen, saa fører Strømmen snart hele sit Vand ad denne Vej. — Dersom du har forskanset dig fra alle Sider, men der alligevel findes et lille skjult Hul nogetsteds, saa luk da ogsaa det, for at Djævelen ikke derigennem skal faa Adgang til dit Hjerte.« (*Chrysostomus*, 19. Søjle Hom.)

»Mange smaa Fejl dræber, dersom de forsømmes. Smaa er Draaberne, men de kan fylde en Strøm; smaa er Sandkornene, men samlet i store Mænder, kan de tynge paa os og trykke os ihjel. Vandet, som siver igennem Skibet, men forsømmes, opnaar tilsidst det samme Resultat som den mægtige Styrtebølge, det drager Skibet ned i Dybet.« (*Augustinus*, Joh. Evang. XII. 14.)

Saaledes vidner Oldkirken om de to Slags Synder, de svære — Dødssynderne — og de mindre. Ogsaa her kan du sige: min Kirkes Lære staar paa Oldkirkens Grund, min Kirke har ikke antaget nye Lærdomme, som ikke fandtes i Fædrenes Tid! *Josef Resch.*

„Catholic Emancipation“.

1829 - 13. April - 1929.

I Anledning af Jubilæumsaaret for den katholske Emancipation
i England, Skotland og Irland.

Af Alfred Otto S. J.

(Fortsat.)

IV. O'Connell. (1775—1847.)

Irland kom i den katholske Emancipationsbevægelse til at spille en afgørende Rolle. Religiøse Motiver gik her Haand i Haand med nationalpolitiske og fik derved des større Impulser. Men Irland vilde næppe have faaet den Betydning i Frigørelsesbevægelsen, hvis det ikke netop paa denne Tid havde fostret en Personlighed, som med en kraftig Haand og en stærk Vilje havde opflammet sit forpinte og kraftsløse Fædreland til en begejstret Kamp for Religionens Frihed. Æren for at have gennemført Katholikkernes Frigørelse tilkommer næsten udelukkende den store o'Connell, Irlands »ukronede Konge«, som han blev kaldt af sin Samtid. Hans Liv og hans Livsgerning er det nok værd at stifte lidt nærmere Bekendtskab med.

Daniel o'Connell var født den 6. Aug. 1775 i Carhen House ved Cahersiveen i Grevskabet Kerry-Munster i Sydvest-Irland som Søn af en velhavende Godsejer. Da han paa Grund af de gældende »Tvangslove« ikke kunde faa en højere Uddannelse, der kunde forenes med katholske Principper, maatte han søge til Udlandet. I Jesuiterkollegiet St. Omer og senere i Douai ved Lüttich begyndte han paa sine filosofiske Studier. Samme Aar — 1793 — vendte han allerede tilbage til Irland. Jakobinernes vilde Rædselsherredømme i Belgien nødte Udlændingene til at forlade Landet. Saa besluttede o'Connell sig da til at studere Retsvidenskab i London. 1798 nedsatte han sig i Dublin som Sagfører. Han vandt hurtigt Ry og en udstrakt Praksis. Men snart skulde to andre Opgaver optage al hans Kraft og Tid. Fra sin tidligste Ungdom havde han været Vidne til sit Folks religiøse og politiske Undertrykkelse. Den uværdige og uretfærdige Forfølgelse af den irske Katholicisme og Tvangsunionen mellem Irland og England 1801

kaldte ham frem til Kampen for Irlands religiøse Frihed og politiske Selvstændighed. 1805 grundlagde han en mindre katolsk Forening. 1810 opstillede han Kravet om Unionens Tilbagekaldelse og Katholikkernes politiske Ligestilling. Efterhaanden blev han den store Agitator og Folkeleder, i lige høj Grad egnet til at beherske de største Masser. Han ejede et kraftigt og dog bøjeligt Organ og udfoldede en agitatorisk Kraft og glødende Veltalenhed, der gjorde ham til Aarhundredets største Folketaler.

O'Connells første Storbedrift var Grundlæggelsen af de irske Katholikkers store Forening i 1823. Dens Begyndelse var meget beskeden. O'Connell, Sheil og en anden Ven mødtes i Bjergene ved Wicklow, talte om deres Fædrelands store Lidelser og besluttede sig til at appellere til hele Nationen. Det første Resultat var ikke ligefrem smigrende. En Forening paa ca. 20 Medlemmer traadte sammen og besluttede, »at der maatte ske noget«. Først da det var lykkedes o'Connell at vinde Irlands Aristokrati og Gejstlighed, slog Foreningen an. Den udviklede sig til et mægtigt Vaaben i o'Connells Haand i Kampen for Irlands religiøse og politiske Frihed. Hans første Arbejde gjaldt dog Katholikkernes Frigørelse. Irlænderne blev ved ham rusket op af deres Fortvivlelse til Kamp for de højeste Idealer. Store Pengesummer kom ind til Understøttelse af de katolske Skoler, til de gejstliges Uddannelse og til Iernes Forsvar for Retten mod de engelske Godsejeres uretfærdige Overgreb. Den »katholske Association« blev til en Magt, som England maatte frygte. 1825 kom endogsaa en Lov imod Irlands ulovlige Foreninger. O'Connell betænkte sig ikke paa at opløse Foreningen med det samme. Men han omdannede den tillige til en ny Forening, der fortsatte i samme Aand men dog ikke var i Modstrid med Foreningsloven af 1825. O'Connell havde vist sig at være stærkere end Regeringen. Den katolske Forenings Ophævelse var ikke den engelske Regering til nogen Nytte. Den nye Forening arbejdede endnu bedre og havde sin største Andel i Katholikkernes Frigørelse 1829.

Det afgørende Skridt i Frihedskampen for de irske Katholikker gjorde o'Connell i Juni 1828. Efter at o'Connell i sit Hjem i Dublin havde haft en natlig Sammenkomst

med nogle af sine Venner, kunde Hovedstaden den følgende Morgen og kort derefter hele Irland læse et Manifest, hvori han anbefalede sig til sine katholske Medborgere i Grevskabet Clare som Valgkandidat. Anglikanerne og Katholikerne var lige overrasket over den Uforfærdethed, hvormed han vovede at kæmpe for et Mandat i Parlamentet. Overraskelsen blev endnu større, da han blev valgt med $\frac{2}{3}$ Stemmers Flertal. »Mændene fra Clare«, kunde o'Connell sige, »véd, at Religionen er Frihedens eneste Grundlag. De har sejret, fordi de først sendte en Bøn til Himlen. Nu lyder Frihedssange i vore store Skove. De bruser igennem vore Dale, giver Genlyd mellem vore Bakker; Bølgernes Brusen gentager dem, og overalt i Bjergene giver det Ekko: Irland er frit!«

Det varede endnu nogen Tid, inden dette Frihedsraab hørtes i England, og inden man blev klar over, at det trak op til Borgerkrig i Irland.

Den 13. April 1829 var Emancipationen i alt Fald allerede en Kendsgerning. Selv om o'Connell havde faaet Emancipationen gennemført, blev han dog, ved en Hævnaakt fra Parlamentets Side, forløbige udelukket fra sin Stilling som Medlem af Underhuset. Emancipationsakten kom nemlig til at indeholde en Bestemmelse om, at kun de Katholikker, der var blevet valgt efter Aktens Gennemførelse maatte indtage deres Sæde i Parlamentet. De, der var blevet valgt før, skulde enten aflægge Eden i den gamle Form eller give Afkald paa deres Valg. Eden i den gamle Form indeholdt Udtryk, der var fornærmende og krænkende for Katholikker. Det hed saaledes bl. a.: »at Messeofret og Paakaldelsen af den allersaligste Jomfru og de øvrige Helgener er ugudelig og hedensk Afgudsdyrkelse.« Denne Bestemmelse var ene og alene rettet imod o'Connell. Paa denne Maade vilde man tvinge ham til at tage Risikoen ved et Nyvalg. Man vidste i Forvejen, at han aldrig nogensinde vilde aflægge Eden i den gamle Form. Hvorledes o'Connell forholdt sig i dette Spørgsmaal, har et Øjenvidne berettet os.

Den 15. Maj 1829 stod o'Connell — trods Loven — for første Gang i Underhuset. En stor Sindsbevægelse havde grebet Forsamlingens Medlemmer. Der herskede

dyb Tavshed, da o'Connell, ledsaget af Sir F. Bourdett og Lord Dunanon, traadte ind i Salen. Efter at Præsidenten havde meddelt o'Connell Husets Beslutning om, at han skulde aflægge Eden i den gamle Form, svarede Irlands Befrier: »Maa jeg se Edsformularen?« Parlamentstjeneren fik Ordre til at række ham Formularen, som stod trykt paa et stort Ark Papir. O'Connell tog sine Brillen paa og gennemlæste Eden med den største Opmærksomhed. Man skulde have troet, at han aldrig før havde set den. De faa Minutter, han læste, syntes at være en Evighed for den lyttende Forsamling. Saa sagde han: »Jeg ser i denne Ed en Bestemmelse med Hensyn til en Kendsgerning, som jeg véd er falsk. Jeg ser deri en anden Bestemmelse med Hensyn til en Anskuelse, som efter min Tro er usand. Derfor forkaster jeg Eden,« og med et Udtryk af den dybeste Foragt lagde han Bladet fra sig. Underhuset var som ramt af Lynet. Lydig overfor Præsidentens Opfordring traadte o'Connell saa tilbage fra Parlamentets Skranke, med den stolte Bevidsthed at have aflagt Vidnesbyrd om sin katholske Tro overfor Verdens første lovgivende Forsamling.

Ved et Nyvalg blev o'Connell alligevel genvalgt, og efter at have aflagt Eden i den nye, uanstødelige Form, indtog han sit Sæde i Parlamentet i Februar 1830.

Efter Emancipationens Gennemførelse gjaldt hele hans Liv Kampen for Irlands politiske Selvstændighed. Med Varme kæmpede han for Valgreformen af 1831 og fremsatte 1834 sit Program om Repeal (d. e. Ophævelse) af den parlamentariske Union mellem Irland og England og Genoprettelsen af det irske Parlament. Dette afvistes dog af begge de store Partier. O'Connell gav ikke tabt. Han samlede nu Irlands politiske Kræfter til Gennemførelse af »Repeal«. Hans agitatoriske Virksomhed naaede sit Højdepunkt i 1843. Fra Marts til August holdtes der ikke mindre end 30 Kæmpemøder. Det berømteste fandt Sted i Tara den 15. August, ved hvilket der var samlet hundrede Tusinde Mennesker. En lignende Forsamling fandt Sted i Mullaghunast i Begyndelsen af Oktober Maaned. Søndag den 8. Oktober skulde der ligeledes holdes et Kæmpemøde i Clontarf.

(Fortsættes.)

Økumenisk Virksomhed paa Amager.

»Paa vort eget Nat og Dag
stirrer vi med Velbehag,
— det forstyrrer Freden.«

Ved Meddelelse og Foranmeldelse i Dagspressen blev der fornylig indbudt til offentligt Møde i Sundby Kirke, hvor Lederen af den evangeliske Mission i Spanien, Pastor Hans Fliedner vilde tale om den evangeliske Kirke i Spanien og Romerkirkens Forfølgelser.

Naar man ser hen til Foredragets dramatiske Titel, kunde man have ventet, at Tilhørerne var mødt talrigere frem, end Tilfældet var. Den lyder helt forhistorisk, — kan maaske tjene til Understregning for Foredragsholderens Paastand om, at Spanien er 400 Aar tilbage i kulturel Henseende, sammenlignet med Norden.

Man kan derfor med nogen Ret undres over, hvorfor Pastor Vald. Brenk, der bød Velkommen og fungerede som Tolk (Pastor Fliedner talte Tysk). — og som jo dog har Tilknytning til dansk Kulturomraade, — vil være med til at skrue Udviklingen tilbage.

Tiden er ikke til den Slags. —

Tiden er til Fred og Forstaaelse, hvad mangehaande Bestræbelser i de protestantiske Kirker tyder paa. Og Romerkirken er, hvad den er, — og dens Ansigt er ikke helt ukendt i dette Land.

I det hele: Det falder ikke saa lidt ved Siden af, naar der mødes med ovenstaaende paa Programmet.

Foredraget lader sig vanskeligt referere, dertil var det for spredt, — indtil lige mod Slutningen. Men det var det sædvanlige (der er sagt saa mange Gange og svaret paa endnu flere Gange) om

den katholske Religion, som er mariacentrisk,
»materiel Gudstjeneste«,

Stedfortræderreligion (Helgenbillederne og Kristusbillederne i Kirken opfattes som »Konkurrencetegn«),
den ringe Salmesang i den katholske Kirke,

Kirkens manglende Brug af »Guds Ord« (!), dens Mangel paa Tjenesind (den vil herske, om det katholske Land (det jesuiterinficerede Spanien), — hvis Befolkning er at sammenligne med (ikke Børn, der lyver, — men) løgnagtige Børn; om den katholske Kirke, hvor man ikke maa tænke (Kirken tænker for Folket), om latinsk Messe og Røgelse o. s. v. o. s. v.

Lad det saa være sagt endnu engang:

Den Slags tages ikke op mere til alvorlig Imødegaaelse. Især ikke, naar Pastor Bræk, som ved bedre Besked, lægger Navn til.

Den Slags afvises.

Katholsk Religion er først og fremmest Religion, — og ikke disse eller hine Dikkedarer og Spilopper.

Men er Talen om protestantisk Kirkes trange Livsbetingelser i et Land, som har været katholsk fra Arilds Tid, kan man godt frabede sig at høre en gammel Sognepræsts fortvivlede Kamp for sine Sognebørn omtalt overbærende med Udtrykket: Nidkærhed uden Forstand. Han værger, hvad det er hans Pligt at væрге imod fremmed Indgriben, — og er i denne Sag i sin særdeles gode Ret.

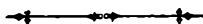
Eller hvad vilde man sige, hvis vore danske, katholske Præster, naar de er i Udlandet for at samle Penge ind til den hjemlige Mission, rejste rundt og talte nedsættende om den danske Folkekirke, — og navnlig gjorde den ansvarlig for Forhold, som alene vor Kultur, vor Folklore eller vore geografiske Omstændigheder er Aarsagen til.

Den Slags gør man ikke.

Og selv om der maaske er et og andet, som en saadan Præst, der vil bringe Landet dets oprindelige Religion tilbage, kunde sige om trange Kaar (og med en særdeles god Ret), — saa siger han det ikke. Af samme Grund som ovenfor.

Og man gør vel i paa Amager at erindre, naar man gaar de næste Skridt videre i økumeniske Bestræbelser: at der er visse Ting, man ikke kan.

Enoch Hjorth.

Et Forord.

Den italienske Udgave af Evangelierne og Apostlenes Gærninger (300de Udg.), Rom 1924, der i net Tryk, forsynet med Illustrationer fra Kirkekunstens Klassikere, for en Pris af 1 (een) Lire tilbydes af Hjeronimus-Selskabet i Rom, har et Forord, der ogsaa bærer Bud til os — vi gengiver det til Oplysning, Opbyggelse og ... Samvittighedsransagelse. —

1. Evangeliet er den store Opbyggelsesbog — og da den er en guddommelig Bog, skal den udbredes, modtages, bevares og læses med en Ærbødighed og Lærvillighed, som Kirken viser os gennem de majestætiske Ceremonier, der ledsager Evangeliet i Højmassen.

2. D'Hrr. Sognepræster gør vel i at knytte Uddelingen af Evangeliebøger til en lille særlig Gudstjeneste, hvor de velsigner Bøgerne, læser op af dem, forklarer dem og lærer Folket den letteste og udbytterigeste Maade at læse dem paa.

3. Daglig Læsning og Overtanke af Evangeliet hører til de mest frelsesfremmende og anbefalelsesværdige religiøse Øvelser — og er den levende Tros Tribut til Gud, disse Bøgers Ophav, samt det virksomste Middel til solid religiøs Oplysning og Opbyggelse... desuden har Leo XIII skænket 300 Dages Aflad daglig for et Kvarters Læsning — og for den, der gør dette daglig: en Gang om Maanedn fuldkommen Aflad.

Det fattes os ej heller paa glimrende Bøger, der kan hjælpe os til Uddybelse af det Læste — de kan opgives ved Henvendelse til Sognepræsten eller Skriftefaderen.

4. I den hellige Messe bør de Troende nøje og opmærksomt følge Præsten i hans Oplæsning af Evangelie-Udsnittet, hvis Findesteder fremgaar af denne Udgaves Register. Saaledes bliver de Troende mere redebonne og skikkede til at forstaa og tilegne sig Prædikenen om Søndagen.

5. Yderst nyttig og saare at anbefale er daglig og fælles Læsning i Familien. Ved den øver Forældrene ej blot en fælles Andagt, der *qua* fælles er Gud saa meget mere

tækkelig — men de fuldkommer herligt deres Børns religiøse og moralske Undervisning, idet de saaledes stedse holder dem det skønne og fuldkomne Mønster paa al Dyd (Jesus) levende og talende for Øje.

6. Den daglige Bibellæsning bør være kort, forstaaende og følt, læst og udtalt klart, levende og uden Ensformighed, med diskret Eftertryk og ladende Pauser aabne til Eftertanke — og den bør holdes paa en Tid, et Sted og en Maade, der er bekvem for alle i Husstanden.

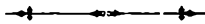
Der maa ikke forsømmes noget, som kan gøre Bibellæsningen kær og tiltrækkende — og intet bør flyes som det, der gør denne store Andagtsøvelse utiltalende.

7. Hvis han formaar det, bør Familiefaderen (eller en anden Person med Autoritet) forberede sig paa selv at holde Læsningen — baade for saaledes at give godt Eksempel, og for at iklæde Handlingen den mest mulige Værdighed. For at det skal lykkes, bør hine, som ikke føler sig helt frimodige og skikkede, forud forberede sig lidt.

8. Før Læsningen bør der holdes en kort Bøn, for at bede Gud om fornødent Lys til ret at forstaa.

Det samme efter Læsningen — for at bede om Kraft til at udføre det Hørte i Handling. Saadanne Bønner er trykt bag i denne Ud gave.

9. Endelig — hvad angaar Tvivlsspørgsmaal og Vanskeligheder, som opstaar, bør de Troende spørge Præsten med Beskedenhed — uden at tænke sig, at de skal ransage Guds uransagelige Mysterier. *Præst.*

Det katholske Kvindehospital i Aalborg indviet.

Om denne Begivenhed skriver stedlige Dagblade:

Søndagens Begivenhed i Aalborg er den højtidelige Indvielse af Kamillianerklinikkens nye store Kvindeafdeling, der selvstændig adskilt fra den gamle Klinik i Løbet af de to sidste Aar har rejst sig paa Kastelvej.

Henved 27 Aar er forløbet, siden de første Sct. Josephssøstre under store Vanskeligheder og beskedne

Forhold begyndte Klinikken i Aalborg. Siden da er sket en Udvikling, der støt og sikker allerede for et Par Aar siden gjorde en Udvidelse tvingende nødvendig. Det var paa Kvindeafdelingen, det kneb med Pladsen. 1. Juni 1927 blev Grundstenen lagt til det nye Kvindehospital, og i Aftes lagdes sidste Haand paa Indretningen. I de 27 Aar, der er forløbet siden den Oktoberdag i 1902, da Søstrene modtog de første Patienter, har ialt 12,370 Kvinder indlagt sig som Patienter hos Sct. Josephssøstrene, og allerede i Fjor Efteraar begyndte man gradvis at tage den nye Bygning i Brug. 80 Patienter kan Kamillianerklinikken for Kvinder nu modtage. — —

Kamillianerklinikken Kvindeafdeling fejrede i Gaar Formiddags sin Indvielse. Flagene smældede, og i alle Vinduer Huset over stod der Blomster. — Der var en livlig »Stuegang«, der for en Gangs Skyld blev foretaget af den store Skare indbudte Gæster, anført af Bygningens Arkitekt, Hr. Paludan.

Allerede set udefra virker den nye Klinik indbydende og tiltalende — mere som en smuk Herregaard end som et Sygehus, og i »Grønnegaarden«, en nydelig grusbelagt Plads med Plæner, Blomster og hvide Raadhushænke, maa man glæde sig over de kønne, rolige Bygningsfløje, hvoraf den er omgivet.

Og indenfor var der ikke mindre Grund til at glæde sig. Venlige, lyse og luftige Sygestuer, kønne Gange og Trapper, alt holdt i rene, stilfærdige Farver, der paa een Gang virkede beroligende og dog oplivende. Operationsstuerne — baade Overlægens og de forskellige Specialisters — alle udstyrede efter alle de Krav, et moderne Hospital kan stille til Hygiejne, Belysning, Praktiskhed o. s. v.

Der var ingen Steder sparet. En højmoderne »Autoklave« — en Slags Decinficeringsovn — decinficerede alt til Operationsstuerne, i Røntgenafdelingen var anvendt de nyeste og bedste Ting, ligesaaadan i Badeafdelingen.

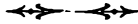
Der lød lutter Lovord om det Arbejde, Aalborg her havde præsteret. Ikke mindst blev det tekniske Arbejde beundret.

Det mest beskedne var Søstrenes egne smaa Værelser oppe paa Kvisten i den samme Fløj, — hvert Værelse havde Navn efter en Helgeninde, — men hyggeligt og kønt var der i deres Kapel, hvor Lyset fra tre Vinduer med smukke belgiske Glasmalerier faldt ind over Stolerækker, Bedeskamler og Alter.

Frokosten.

Efter endt Forestilling serverede Søstrene Frokost for de over 80 Gæster, bl. a. Hs. Højærværdighed Biskop Brems fra København med Pastor Merx fra Kamillianerklinikken paa sin ene Side og Klinikken Overlæge, Dr.

Olivarius paa den anden. Klinikens Specialister var der, Øjenlægerne Kindt og Groes og Ørelægerne Peschardt, Heilskov og Bjørnson, Amtslæge Malling, Kredslægerne Oppermann og Kauffeldt, flere af Byens Læger, bl. a. Overlægerne Møller og Svendsen, og en Del Læger fra Oplandet, 17 Læger talte vi og en Snes Sygekassেমænd og Kasserere. Til Højboards sad Arkitekt Paludan og hans Konduktør, Hr. Lind Madsen.

Sct. Hedvigssøstrenes nye Noviciat i Dalum.

Det var et stort og betydningsfuldt Skridt, da Sct. Josefs-søstrene i sin Tid indrettede et Noviciat her i Danmark; det har draget meget godt med sig og fremfor alt ladet Kirken slaa dybere Rødder i vort Fædrelands Jord. Det maa derfor hilses med Glæde, at Sct. Hedvigssøstrene nu har fulgt dette Eksempel, idet de efter indhentet Tilladelse fra Rom opretter et Noviciat i Dalum ved Odense.

Dalum Kloster, det hed tidligere Christiansdal, — jeg har danset der i mine ganske unge Dage —; men Søstrene gav det dets oprindelige Navn tilbage og dets oprindelige Bestemmelse. Dalum Kloster, det betyder lange lange Alléer med mægtige Træer, hvis Kroner om Sommeren er fyldt med jublende Fuglesang. Af de tre Fløje, der herregaardsagtligt tager imod den ankommende, stammer den nordre endnu fra det rigtige gamle middelalderlige Kloster; i Hjørnet ud til Parken er der en Stue, hvori Christian IV har boet. Den burde gøres i Stand paa Statens Bekostning den gamle Klosterfløj. Nu er den gamle Kirke paa den anden Side Vejen blevet smukt og rigtig historisk restaureret. Dalum Kloster er Hedvigssøstrenes ærværdige Hovedsæde i Danmark og de glæder sig altid, naar de skal derhen. Det kan rigtigt blive et dejligt Sted for unge Novicer.

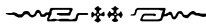
Sct. Hedvigssøstrene har i Aarenes Løb faaet en udstrakt Virksomhed i Danmark. Foruden Hvilehjemmet i Dalum, har de Børnehjem i Odense, Slagelse, Haderslev og Kolding, Skoler i Aakirkeby og Kolding og Hospitaler i Aabenraa og Kolding. Og det gaar godt for Sct. Hedvigssøstrene. De er venlige, glade og naturlige, flittige som de smaa Myrer og meget offervillige. Gud velsigner ganske aabenbart deres Gerning, Folk holder af dem, og Præsterne sætter meget Pris paa dem. Undertiden er man — det er altsaa mig selv — lidt mere aabnemundet, end den egentligste Korrekthed forlanger, men jeg kan nu ikke modslaa at røbe den Karakteristik, som en engang gav af Sct. Hedvigssøstrene, den er baade meget træffende og

meget smuk. Han sagde: »Sct. Hedvigssøstrene er en Kongregation af gode Børn«. — Ja det er altsaa nøjagtigt det, de er; men det vil vel ogsaa være vanskeligt at finde noget bedre og mere passende og ægte kristeligt at sige om et Samfund af katolske Søstre. Jeg for min Del vil da inderligt haabe, at Hedvigssøstrene altid vil bevare den gode Aand, de har nu.

Der findes nogle, men ikke mange danske mellem Sct. Hedvigssøstrene. Jeg skulde ikke blive forbavset, om der i Fremtiden kommer mange flere. Hidtil har de unge Piger, der vilde blive St. Hedvigssøstre, maatte rejse til Moderhuset i Breslau; adskillige har dog sikkert været bange for denne lange Rejse til et ukendt Land med et Sprog, som de ikke forstod. Der var nok nede i Breslau en Præst, der forstod Dansk, og som de kunde skrifte hos, men i hvert Fald det første Aarstid maatte meget af Undervisningen i Klosteret gaa tabt for dem, og netop i saadan en Overgangstid som den efter Indtræden i Klosteret trænger en ung Pige til at kunne tale ud af sit Hjerte med sin Novicemesterinde og andre Overordnede og Medsøstre og at blive fuldtud forstaaet af dem. I Dalum vil der ingen Vanskeligheder være i saa Henseende.

Der er, saavidt jeg ved, allerede et Par, der skal begynde deres Ordensliv i Dalum nu til Efteraaret. Maatte Gud give dem rig Vækst i sig. Vor hellige Kirke har en stor Skat i alle ydmyge, lydige, trofaste og opofrende Ordenssøstre.

J. Olrik.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Skoleforeningen S. M. D. M. for ældre Elever fra Rosenkranssognets Drengeskole har faaet den gode Idé at udsende et lille Medlemsblad til sine Medlemmer. Det hedder Bindestegen (mellem de gamle Elever!), og det første No., man har tilsendt os, er livligt og interessant, godt sat op og vil sikkert glæde sin Læsekreds. En i bedste Forstand smart Idé, energisk ført ud i Livet.

Ordруп. Søndag den 8. Septbr. foretog »Det katolske Israelsgilde« en »Valfart« til St. Andreas Kirke, som gerne skulde gentages hvert Aar paa Marias Fødselsfest. En ret repræsentativ Forsamling hørte Lærer Kiærulfs udmærkede Foredrag i Præstegaardshaven Kl. 3.: Père Théodore Ratisbonnes Omvendelseshistorie. Om Aftenen 1/2 Time før den officielle Andagt var der Andagt ved Mariaalteret. Billedet dér er som bekendt en Kopi af det i San Andrea i Rom, hvor Jøden Alphonse Ratisbonne (Père Théodores Broder) blev mirakuløst omvendt. *Verner Stabehl.*

Kvindelig katolsk Ungdoms Fællesmøder

K. K. U. F.

Alle katolske unge Piger indbydes herved til et stort Fællesmøde i Ordrup **Søndag d. 6. Oktober.**

- Kl. 9. Stille Messe med Fælleskommunion i Assumptions-søstrenes Kapel. (Messebogen medbringes.) Derefter gratis Morgenkaffe med Brød.
 Kl. 11. Foredrag af Pastor Peter Schindler: Messens Liturgi I.
 Kl. 12. Frokost. (Madpakke maa medbringes. Gratis Kaffe med Brød.)
 Kl. 1½. Foredrag: Messens Liturgi II (med Demonstration).
 Kl. 2½. Frit Samvær.
 Kl. 3½. Foredrag: Messens Liturgi III.

Mødet slutter før Andagten i Sct. Andreas Kirke Kl. 5. Af Hensyn til Serveringen maa Deltagerne i Mødet være forsynede med Adgangskort, der kan afhentes gratis senest d. 2. Oktober hos Fru Gorritzen, Vestervoldgade 115, Tlf. Byen 874 v. samt hos nedenanførte Komitémedlemmer:

Dagmar Bech Hansen.   *Martha Holler.*   *Paula Schütten.*
 Ved Klostret 7.   Enighedsvej 2, Chl.   Johnstrups Allé 10.
 Tlf. eft. Kl. 6 Ordrup 986.   Tlf. Nora 3947 y.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 22. September Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:	Plads søges:
Dygtig Husbestyrerinde.	Kasserer, Bogholder med tysk
Dygtig Stuepige (ikke Manchetstrygning og Opvartning).	Korrespondance.
Folkestuepige (gerne polsk Pige).	Kontorlærling fra bedre Hjem.
	Uhrmager og Svagstrømsmon-tør.
	Husbestyrerinde, Morgenhjælp.
	Strygning og Opvartning i Hjem-mene.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

KATOLSK AARBOG

for DANMARK

1929

er udkommen

med Billeder af Pave Pius d. XI og St. Ansgars Kirke i København. Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og beskæftiger sig med katolske Forhold.

Bringer Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender indenfor Vikariatet.

Pris 2 Kr.

Faas ved alle Kirker — og i København i de katolske Bog-læder samt i Menighedskontoret Bredgade 64 St.

Kirkelig Kalender.

22. Sept. 18. Søndag eft. Pintse, Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.	29. Sept. 19. Søndag eft. Pintse, Mikael, Ærkeengel.
23. — M. Linus.	30. — M. Hieronymus, Be- kender og Kirkelærer.
24. — Ti. Maria de fangnes Hjælp.	1. Okt. Ti. Remigius, Beken- der og Biskop.
25. — O. Ferialdag.	2. — O. Værneenglene.
26. — To. Kirkevielse.	3. — To. Therese af Jesus- barnet, Jomfru.
27. — F. Cosmas og Damian. Martyrer,	4. — F. Frans af Assisi, Bekender.
28. — L. Wenceslaus, Martyr.	5. — L. Placidus og Lidel- sesfæller, Martyrer.

Ugens Messebønner.

22. Sept. 18. Søndag efter Pintse. (N.-M. 734, G.-M. 563). Ihukommelse af Thomas af Villanova (N.-M. 1085, G.-M. 928) og af Mauritius og Lidelsesfæller (N.-M. 1085, G.-M. 928).
23. Sept. Linus, (N.-M. [9], G.-M. [9]). Ihukommelse af Thecla (N.-M. 1086, G.-M. 929 og [60]). 3. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]).
24. Sept. Maria, de fangnes Hjælp (N.-M. [90], G.-M. [94]). Kirkebønnen særlig (N.-M. 1087, G.-M. 930).
25. Sept. Ferialdag. (Søndagens Messe). 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. efter frit Valg.
26. Sept. Cyprian og Justina. Messe for flere Martyrer (N.-M. [30], Bønnerne 1041 og [30], G.-M. [31], Bønnerne 863 og [30]). 2. og 3. Sæt som i Gaar.
I konsekreerede Kirker: Kirkevielsesfest (N.-M. [77], G.-M. 923).
27. Sept. Cosmas og Damian (N.-M. 1088, G.-M. 930). 2. og 3. Sæt som i Gaar. I kons. Kirker: 2. Ihukommelse af Oktaven. 3. Sæt om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
28. Sept. Wenceslaus. Messe for en Martyr (N.-M. [12], G.-M. [12]), Kirkebønnen 1089 og henholdsvis 931. 2. og 3. Sæt som i Gaar.
I kons. Kirker: 2. og 3. som 27. September.

I Tiden fra Mandag, den 14. Oktober, Kl. 5 til Fredag, den 18. Oktober efter Messen holdes en

lukket Retræte for Damer

i Assumptionsklostret, i Ordrup.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til P. Josef Wolfisberg S. J., Stenosgade 4, København V, eller Forstanderinden, Assumptionsklostret, Charlottenlund.

Meddelelse fra kath. Menighedskontor.

Fra 4. til 25. Sept. er Menighedskontoret kun aabent fra 1—2. Mandag lukket hele Dagen.

Meddelelse fra Redaktionen.

Pastor Bernh. Jensen er bortrejst fra 27. August. Redaktionen varetages midlertidigt af Pastor Messerschmidt, Boyesgade 8, til hvem alle Henvendelser bedes rettet.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 39.

Søndag den 29. September.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Et andet Stockholmermøde. — Det ny St. Maria Hospital i Vejle. — Nu er Tiden inde. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

36. *De evangeliske Raad.*

Der er maaske mange, for hvem Overskriften: »De evangeliske Raad« er noget fremmed. Og maaske gives der ligesaa mange, for hvem Betydningen er vel bekendt, men som ikke kan fatte selve Indholdet, selve Læren.

Til Oplysning for de første vil jeg sige, at Christus ikke blot talte om Kampen imod Synden, men ogsaa om Forpligtelsen til at gøre det gode: »hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, skal omhugges og kastes i Ilden«. Det er de Forpligtelser, som Guds og Kirkens Bud og vore Kaldspligter paalægger os. Det skal gøres, det er Pligt for os; og et Menneske vilde forsømme noget af det vigtigste i sit Liv, dersom han ikke efterkom denne Forpligtelse til at gøre det gode. — Men der gives Gerninger, som Christus ikke har paalagt os som Pligt, men kun anbefalet os, raadet os til, og dem kalder man de evangeliske Raad. Herunder hører den frivillige Armod, den livsvarige Jomfruelighed. Lige fra Kristendom-

mens Begyndelse efterkom utallige Skarer af Kristne Jesu Raad: de solgte alt, hvad de ejede, gav det til de fattige og fulgte Christus efter i Armod og i jomfruelig Stand. Ægyptens Ørkener blev befolket med store Skarer, der levede efter Christi Anbefaling og Raad. Senere hen sluttede de sig sammen til store Familier under en foresats Ledelse og dannede de første Ordensfamilier. De er ikke uddøde i Christi Kirke, men har tværtimod udbredt sig mere og mere, saa at der den Dag i Dag findes hundrede Tusinder af Mænd og Kvinder, der frivillig efterlever Christi Raad og frivillig har valgt dette Liv til deres Livsgerning.

Der gives andre, som kender Livet efter de evangeliske Raad, men de har ikke saa faa Indvendinger imod et saadant Liv. Til deres Belærelse skulde det være nok at vide, at Christus selv — vor øverste Lærer og Vejleder — har anbefalet det og tilraadet det. Men jeg vil da henlede deres Opmærksomhed ogsaa paa Oldkirkens Røst, som vil vise, hvorledes alt Oldkirken har set paa dette Liv:

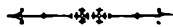
»Da Herren er god, forbinder han stor Mildhed med sine Bud, for at vi ikke blot burde handle efter hans Befaling, men at vi og skulde udføre meget efter frit Valg. Thi vilde det ikke have været hans Hensigt, maatte han have skærpet sine Bud og have sagt til os: hvo som ikke faster bestandigt, skal straffes; hvo som ikke bevarer Jomfrueligheden, skal tugtes; hvo som ikke sælger alt, hvad han ejer, skal underkastes alle Slags Pinsler. Men det gjorde han ikke, for at du skulde faa Lejlighed til at vinde Løn i Evigheden. Derfor siger han, da han talte om den jomfruelige Stand: »Hvo som kan fatte dette, han fatte det!« Med Hensyn til Rigdom har han vel givet os nogle Bud, men alt andet overladt til det frie Valg, thi han siger ikke: »Sælg, hvad du ejer«, men: »vil du være fuldkommen, saa sælg alt, hvad du har!« (*Chrysostomus*, 21. Homil. over 1. Kor.brev.)

»Hæderligt og agtværdigt er Ægteskabet, men endnu mere ophøjet er den jomfruelige Renhed. Thi »hvo som bortgifter sin Jomfru, gør vel, men hvo som ikke bortgifter hende, gør bedre«. (I. Kor. 7.) Hvad der er godt i sig selv, kan ofte paalægges os som Pligt; men det,

som er bedre, overlades til vort frie Valg: det paalægges os ikke, men det anbefales. Netop derfor siger Apostelen med Rette: »Hvad Jomfruerne angaar, da har jeg ikke noget Bud fra Herren, men jeg raader eder til«. Budet minder os om Lovens Forpligtelse, Raadet kalder os til Naadens Velsignelse. Loven kalder dem, som har overskredet Naturens Grænser, tilbage til Overholdelse af de Grænser, Gud har sat; Naaden indbyder os til Dydens Fuldkommenhed og forjætter den tilkommende Løn. — Du kan erkende Forskellen mellem Forskrift og Raad, naar du husker den Yngling i Evangeliet, til hvem der først blev sagt: »du skal ikke slaa ihjel, du skal ikke begaa Ægteskabsbrud, du skal ikke aflægge falsk Vidnesbyrd.« Det er Bud, thi deres Overtrædelse skal straffes. Da han var overbevist om, at han altid havde overholdt alt dette, blev der givet ham det Raad, ikke den Befaling: »Gaa hen, sælg alt, hvad du ejer, og følg mig efter«.

Til dem, som har opfyldt deres Pligt, blev der sagt: »I er unyttige Tjenere; I har kun gjort, hvad der var eders Pligt«. Men Jomfruen og den, der har solgt sin Ejendom, kan med Apostelen sige: »Se, vi har forladt alt og er fulgt dig efter; hvad skal jeg faa som Løn?« De behøver ikke at tale som unyttige Tjenere, men de kan forvente Løn! Om den gælder Christi forjættende Ord: »Sandelig siger jeg eder: I, som er fulgt mig efter, skal ved Genfødelsen, naar Menneskesønnen skal sidde paa sin Herligheds Trone, sidde paa tolv Troner og dømme Israels tolv Stammer.« Og igen: »din Løn skal være stor i Himmelen.«

Josef Resch.

Et andet Stockholmermøde.

Af Ærkeabbed Dom *Raphael Walzer*/Beuron.

Aut. Overs. ved *Sven Aage Rasmussen*.

Saa kom den, Roms Pavekirke, som man for nogle Aar siden savnede, da Vestens og Østens Trossamfund i Slutningen af August 1925 drog til Sverrigs Hovedstad for at finde et længe søgt »Økumenikon«, hævet over alle nu-

værende Kirker. Man søgte det, men fandt det ikke. Man tog Romerkirken fortrydelig op, at den vægrede sig ved at sidde ved det fælles Forhandlingsbord sammen med de andre. Mange fatter stadig ikke, at Rom ikke vil være tilstrækkelig med paa Moden til at indgaa dogmatiske Kompromisser og saaledes skænke vor Tids splittede Verden den hæftigt attraaede Enhed i Kristenheden. Nu var den der altsaa dog, den som ikke kom dengang og heller ikke trængte til at komme, den eneste økumeniske Kirke, der med fuld Rette bærer dette Navn i to Aartusinder. Der var ikke Bud efter Mændene fra 1925. Kun en lille Skare Diasporakatholikker, der lever paa en af Mälarens 1200 Øer, har under Ledelse af deres Biskop benyttet en historisk Mindedag til at vise deres svenske Landsmænd, at den økumeniske Kirke allerede findes i Landet. Det gjaldt ganske vist først og fremmest kun om at lægge en barnlig Taknemmelighed for Dagen mod ham, der for 1100 Aar siden, efter en æventyrlig Sejlads, for første Gang plantede Frelsens Tegn paa en ensom Ø bag det Sted, hvor Stockholm nu ligger, en Begivenhed, der rent kulturhistorisk betragtet nu anerkendes paa samme Maade af alle Nordens Kristne, men som i hvert katholsk Hjerte vækker stille Vemod. Efter saa mange Aarhundreders Forløb havde jo lige saa godt samtlige halvhundrede Bisper i de skandinaviske Lande kunnet møde op til Ansgarjubilæet under lige saa mange Millioners Begejstring, som disse Lande tæller Indbyggere.

Hvad Guds Forsyn efter sin uransagelige Beslutning endnu ikke har villet, det har paa en anden Viis katholsk Samdrægtigheds Aand bragt i Stand: det europæiske Kontinents store Pavekirke blev synlig i Stockholm i Augustdagene i Aar. Kardinaler, Bisper, Abbeder fra Mellem- og Nordeuropa saas med alle deres høje Stillingers Insignier drage ind i Stockholms to smaa Diasporakirker. De skandinaviske Protestanter har nu set Romerkirken i eget Land, og selv mødtes denne atter engang, saaledes som man kun kan opleve det i dens Midtpunkt, i Rom. En nordisk Vision af Kirkens Katholicitet og ægte Økumenitet, et økumenisk Nordlys er begyndt at lyse, næret af Centralsolen, der i Aarhundreder skinner fra Rom. Dette synes os at

være den dybere Mening med »det andet Stockholmermøde«.

Kirkens Katholicitet er noget givet, organisk, noget, som Mennesker ikke med al Organisationsteknik kan lave efter. Det har det første Stockholmermødes mislykkede Forsøg og det andets gode Udfald bevist. Og hvis et tredje Stockholmermøde atter skulde tage Programmet fra 1925 op igen, kan vi allerede nu sige de saakaldte Økumenere: I finder den ikke, den attraaede *Una Sancta*, hvis I ikke gaar hen der, hvor den allerede længst bier paa Eder og aabner Armene mod Eder, til Rom! En liden Diasporamenighed paa knap 4000 Sjæle havde næppe været i Stand til og havde vel næppe turdet opfordre over et Dusin af Europas Nationer, Hyrder og Hjorde, til at give Møde og samle dem alle i een Fold. I en Storstad som Stockholm kunde der jo, delvis ved Smaafolks højsindede Offervillighed, sørges for Fstedtagernes legemlige Fornødenheder. Et liturgisk og et profant Program var omhyggelig lagt. Som overalt ved saadanne Lejligheder blev der af uegennyttige Mennesker i Præstekjole og Lægmandsdragt truffet de sædvanlige, vanskelige Forberedelser. Det var ogsaa alt. Men hvad man egentlig vilde med dette Møde af nordiske og kontinentale Folk, det var man fuldstændig paa det Rene med, dertil trængte man ikke til nogen forberedende Komité. Man skulde ikke søge noget nyt. Enhver bragte sit med, enhver: den samme afklarede Tro, hvor der intet væsentligt var at stryge, intet at supplere, Troen paa een, hellig, katholsk Kirke, en fælles Fader i Rom; enhver: det samme fælles Haab om Guds Riges Komme og et sandt, evigt Liv; og alle indbyrdes Søkendkærlighed i Christus, den Førstefødte af Søster- og Broderskaren. Alle var nemlig katholske. Og naar Katholikker kommer sammen for at bede og fejre en Mindefest, behøves der ikke megen Diplomati og Organisation for at holde sammen paa dem. De er allerede forenede, længe før de mødes, forenede længt inderligere end Lemmer paa paa et og samme Legeme. Og naar de saa tales ved, enten før i Tiden eller nu, enten det er Førere og Lærere eller Hørere, saa er »Forhandlingsbasis« i givne Tilfælde givet og afgrænset til sidste Punkt. Det gælder kun om

dette, at glædes ved det fælles Arvegods, paany at faa Øjnene opladt for det og at elske det i hele dets Dybde og Fylde. Børn kunde forstaa, hvad Kirkefyrster og lærde Theologer i Stockholm sagde i Modtagelsestaler og religiøse Foredrag: at vi alle uden Hensyn til Nationalitet er eet, som Medlemmer af den katholske Kirke. Og dog var dette det store, ligefremme Svar paa første Stockholmermødes lærde, ubesvarede Spørgsmaal. Den økumeniske Kirke viste sig ikke blot i Purpurbærernes og de mange Nations Bispers straalende Optog men ogsaa i de troende Pilgrimmes Sammenkomst og Bøn, der ikke først trængte til forberedende Organisation og fremfor alt ikke til nogen økumenisk Kommando, men som derimod traadte ind i Livet af sig selv fra det Øjeblik af, da man havde genkendt og hilst hinanden som katholske.

Sæt — hvad dog ikke skete — at Mændene fra 1925 havde skænket den ventende Verden det dogmatiske Økumenikon; havde de ogsaa kunnet give den et *bedende*? Naar var der nogensinde blevet en bedende Enhed af denne nye Stockholmerkirke. Den var vel nok blevet ved at være et Legeme uden Sjæl, uden Hjerte. Bede som det romerske Økumenikon kan ingen andre. Det maatte ogsaa Udenforstaaende bekende, da en tysk og en polsk Kardinal, en fransk Ærkebisp, flere Bisper fra Nordtyskland, Skandinavien, Finland, ja selv fra Island, en fransk og en tysk Abbed sammen med en Menighed af endnu langt flere Tungemaal i broderlig Samdrægtighed istemte »Veni Creator« i den lille Eugeniakirke allerede paa Ansgarjubilæets første Dag, og da alle bøjede sig i dybeste Ærbødighed for Gud i Alterens Sakrament. — Et Syn for Engle og Mennesker maa det have været, da de bakkede Skove, der omkranser Mälaren, Søndagsmorgen genlød af Bøn og Sang fra Skibene, hvor Pilgrimme paa omtrent alle europæiske Sprog priste deres fælles Gud og Fader og hilste Himlens Dronning. Det var, som skinnede Solen specielt for denne nordiske Søndag. Saa klar, saa ren var Luften. Saa stille og højtidsfuld Naturen. Det havde ikke været nødvendigt, at Dampskibsselskabet med ægte svensk Artighed havde anmodet »Skovgæster« om at holde sig borte fra Ansgars Ø den Dag. De 700 Pilgrimme fra alle Her-

rens Lande, som steg i Land paa Bjørkø, som Ansgar i sin Tid, og som drog i Procession foran de høje Prælater op mod Ansgarkorset, havde af sig selv bortskræmt enhver leende Spejder og Badegæst. Saa mægtigt alvorsfuldt var Synet. Og saa oppe paa Klippetoppen, da Kardinal Faulhaber fra München traadte frem for Alteret under den skyfri blaa Himmel med Søens endnu dybere blaanende Baand udbredt foran sig, da stod de alle tæt sammenstimlede foran Offeralteret, Svenskere og Nordmænd, Danskere og Finner, Tyskere og Franskmænd, Englændere og Polakker. Og fra alles Mund klang eet »Kyrie eleison«, eet »Gloria in excelsis«, og alle bøjede under »Credo«-Sangen Knæ i Bekendelsen paa Christi Menneskevordelse; eet »Pax vobis« lød til alle disse Mennesker af forskellig Folkeslag fra en tysk Ypperstepræsts Mund! Et og samme Christi Legeme rakte han dem — over 250 i Tallet —, der fastende havde holdt ud til den anden Time efter Middagsstunden for at modtage Livsens hellige Brød, og til sidst rakte han det til endnu en Skare, nordtysk Ungdom, der i sluttet Geled i efterfølgelsesværdig indre Samling traadte hen til Knæfaldet. Aa, man havde egentlig slet ikke mere ænset, at disse flinke Knøse var Tyskere. Der var intet Skel mellem Nationer mere; alle var de borte, helt smeltet hen i Alterbrødet og Nadverkalken, som Kardinalen med synlig Grebethed holdt i Haand. Bag efter sang man »Store Gud, vi love Dig« paa en tysk Melodi: paa Epistelsiden lød det paa svensk, fra den anden Side klang det paa tysk.

Og nu blev Bønnens Økumenikon til *Kærlighedens*. Paa det bløde Græs paa den sine Steder fjældnøgne Ø blev Maaltidet indtaget. Kirkefyrster, almindelige Præster og Pilgrimme sad ved Siden af og mellem hinanden. — en Agape, som selv den bedste oldkirkelige Tid skal have ondt ved at vise Magen til. Endnu engang besteg man Øens Top og samledes om Ansgars Stenkors. Naar finder atter et lignende Pilgrimstog Vej der op? Man fornå Stundens Alvor. Og denne Gang var det en Franskmænd, Ærkebisp Baudrillart, der lod den sidste Hilsen til dette nordiske Kors tone bort i en inspireret Højsang til katholsk folkeforenende Kærlighed. Ja, hil Dig, Du ensomme Kors ved Mälarens Bred — saa[edes] bad vel enhver — hil Dig,

Du vort eneste Haab! Gid Europas Folk, mens Du atter i Aarhundreder staar paa din Post, maatte blive indbyrdes enige i sand katholsk Kærlighed, i den samme Bekendelse paa Christus og hans Kirke.

At de 700 Pilgrimme allerede var blevne enige ved Foden af dette Kors, det viste sig Afskedsaftenen i den »Blå Hallen« i »Stadshuset« i Stockholm. Selve dette Hus taler højt om moderne svensk Aand. Ikke blot dets Omgivelser ved Vandet, ogsaa Stil og Anlæg kunde indgive En den Tanke, at man stod overfor et ægte Dogepalads i Venedig. Salens Rummelighed og mægtige Højde passer ret til den katholske Rummelighed og Storhed, som ogsaa den jævreste Pilgrim havde taget med i sit Hjærte fra Bjørkø. Ogsaa det saakaldte økumeniske Møde i 1925 har vel fundet Sted i dette pragtfulde Rum. Men hvis de fire Kæmpevægge kunde tale, da vidste alle, der var til Stede ved Valfartens Familieafskefsfest, hvad Stenene havde at sige.

For første Gang viste sig ogsaa disse Dage i Stockholm en vis *monastisk* Katholicitet, paa en Maade Munkevæsnets Økumenikon, som den kun er mulig i denne nordiske benediktinske Diaspora. Det tænkte man sikkert slet ikke paa anno 1925, skønt netop under en længere Drøftelse af Økumenikons praktiske Gennemførelse netop Munkevæsnets store Betydning maatte have meldt sig som iøjnefaldende. Ansgars Landgang paa Bjørkø var mere end en kæk Missionsdaad. Allerede hans gamle Bremer-Biograf roser ham for: »Foris apostolus, intus monachus — udadtil Apostel, indvortes Munk.« Hans Mission var fri for ethvert politisk Bihensyn. Ludvig den Fromme, der sendte ham, gav ham kun et Kors i Haanden, intet Sværd. Det var det vesterlandske Munkevæsens første Fremstød mod det høje Nord. Om det udgik fra Gammel-Corvey i Vestfalen eller fra Ny-Corvey i Saksenland, spillede i hine Tider ingen Rolle. Hvad den enkelte Missionær hed, hvorledes han i Enkeltheder vilde søge at naa sit Maal, hvilken Metode han lod sig lede af, alt dette var Spørgsmaal, der endnu ikke var til dengang. Munkevæsnets *var* der, i det vestlige Europa, og det fornam i sig hin Ekspansionskraft, hvoraf alt levende i Guds Kirke røres, hin Ekspansionskraft, som ligger skjult i St. Bendts Regel og stadig

kommer til nye Udbrud. — Nutildags er de enkelte Abbedier sammensluttede i mere eller mindre nationale Organisationer. En Genoptagelse af Ansgars Værk maatte nu ske under ganske bestemte Hensyn, der ikke var nødvendige i det 9de Aarhundrede. Er end meget siden da forandret, mærkes det dog netop ved saadanne Mindefester, hvor det ikke kun drejer sig om hundrede Aars klosterlig Stilstand, hvor forholdsvis let og hurtig vor Tids Munkevæsen atter formaar over alle Tidskløfter og voldsomme sociale Forandringer at knytte Forbindelsen med hine Indledningsperioder. Det gamle Munkevæsens Katholicitet lever stadig, ja er i visse Henseender endnu stærkere end tilforn. Trods alle Skranker, der er gaaet over i Historien, er den oprindelige Ekspansionskraft indad- og udadtil vaagen paa ny, og man føler sig stadig stærkere som en monastisk Familie, hvor der ikke spørges om Folk og Land. Ogsaa paa dette Punkt kunde man have været Stockholmermødet 1925 foruden. Den store romerske Abbedkongres samme Aar har vist Verden, at Abbeder og Munke af alle Nationaliteter nøjagtig som for 1100 Aar siden tragter efter under een og samme Regel paa hvert eneste Sted at virkeliggøre det gamle Ideal, som en Ansgar og andre af St. Bendts Sønner har sat deres Liv ind paa: »Quia in omni loco uni Domino servitur, uni Regi militatur: Alle Steder ydes der den ene Herre Tjeneste, og samme Konge Krigstjeneste« (Kap. 61).

Munkevæsnets første Fremstød i Norden i Aar 829 er til nu strandet. Det stemmer En vemodigt at se dette tomme Kors i Sten dér paa Bjørkøs Top, hvor der nu ligesaa godt kunde have tronet et blomstrende Abbedi, Moderkloster for en vidtforgrenet svensk Benediktiner-Kongregation. Paa Valfartssøndagen maatte den blaa Himmel være Baldakin over Offeralteret, hvor en Kuppel andre Steder hvælver sig i Sten. Det var kun en Koncertsanger fra Stockholm, som ved denne egenartede Pontifikalmesse sang Korastykkerne af Messen »Benedicta sit sancta Trinitas« og man vilde langt hellere have hørt et hundrede-Mands Munkekor. To Abbeder knælede paa hver sin Side af Offeralteret, og en tysk Munk sang Evangeliet: »... og I skulde vidne om mig, fordi I har været med

mig fra Begyndelsen. Dette har jeg talet til Eder, for at I ikke skulde forarges. De skulde udstøde Eder af Synagogerne . . . og dette skulde de gøre imod Eder, fordi de hverken kende Faderen eller mig. Men dette har jeg talet til Eder, for at I, naar Timen kommer, skal komme det i Hu, at jeg sagde Eder det.« — Alt, hvad man saa og hørte, var som en Drøm fra glansfulde katholske Tider og et bange Haab om en fremtidig Æra af katholsk Nyliv i disse nordiske Lande, om en Tid i monastisk Paaske-morgenrøde. I Aanden saa man den lille Skare Pilgrimme af de forskelligste Nationer, der som en broget Krans var bundet om det prunkløse Nødalter, vokse og vokse og fylde den tomme Ø til Strandbredderne. Og allerede saa man Nordens Folk komme, hvorledes de efter Aarhundreders Forløb endelig en Gang stemte i med »Credo unum sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam!«

De Par Munke, som 1100 Aar efter atter for første Gang betraadte denne Ø, hvilke Følelser rørte der sig dog ikke hos dem! Et hundrede Aar før St. Ansgar landede paa den nordiske Ø, grundlagde et andet Trøsbud, St. Pirmin, paa en Ø i Bodensøen et Kloster, der stadig nyder Verdensry. Og nu for nylig, for faa Uger siden, mindede et Ø-Jubilæum i Chiemse ved de bayerske Alper den katholske Verden om alt det store, der i Aarhundrede er udgaet fra disse syd- og mellemtyske Kulturarnesteder. De Fyr, der var grundlagt paa Øen Reichenau og Fraueninsel paa Ansgars Tid, har lyst gennem de følgende Aarhundreder lige til vore Dage. Korset paa Bjørkø blev imidlertid et beskedent Nordlys. Men det lyser! Det lyser sammen med det stærke Sollys, der fra Syd har gjort Europa lyst og varmt. Højmessen paa Bjørkø har skænket os den sikre Forvisning, at et gammelt Trøstens Ord ikke er udtalt forgæves, det den gamle Ærkebisp Ebbo af Rheims efterlod sin aandelige Søn og Ven, den hl. Ansgar: »Trøst dig! Det Arbejde, vi har begyndt i Christi Navn, maa bære Frugt i Herren. Thi det tror jeg, og det holder jeg for vist, ja, det véd jeg for sikkert: om end det Værk, vi har begyndt blandt disse Folkeslag, for vore Synders Skyld en Tid lang møder Forhindringer, vil det dog aldrig helt gaa til Grunde, men derimod med Guds Naade bære Frugt

og lykkes, til engang Herrens Navn rækker ud til Jordkredsens Grænser.« — Tak, hellige Ansgar! Det var dog Møjen værd, at du kom. Allerede det alene, at det eneste katholske Økumenikon i det mindste paa denne Søndags-Valfart viste sig paa svensk Grund forenet i Bøn, i Offer, i Kærlighed, er en saa glædelig varslende Begivenhed, at vi rolig kan bide en Stund endnu. Alene det, at nogle Munke stod deroppe sammen med Bisper, Præster og Troende ved det fælles Offeralter, er foreløbig nok. Vestens Munkevæsen var med! Det lever endnu og kan bide i Aarhundreder. Naar Gud har Brug for os, kommer vi atter. St. Bendts Orden dør aldrig.

Engang havde Ansgar en Drøm. Han saa sin tidligere Abbed sidde i Korstolen og hæve sin Haand til Velsignelse. Ansgar bøjede ærbødig Knæ og fornam den bestemte Forjættelse: »Dedi te in lucem gentium: Jeg har gjort dig til et Lys for Folkene, paa det du maa blive deres Frelse paa Dommens Dag. Konger skal se det og staa op, og Fyrster skal falde Herren til Fode, thi han vil forherlige dig!« Denne Drøm bliver engang til Virkelighed. Det har vi fornummet paa Bjørkø. Det sande Økumenikon kommer engang. »Jeg har givet dem den Herlighed, som du har givet mig, for at de maa være eet, ligesom ogsaa vi er eet. Jeg i dem og du i mig, saa de maa være fuldkommende til eet. Jeg har kundgjort dem dit Navn og vil kundgøre det, for at den Kærlighed, hvormed du har elsket mig, maa være i dem og jeg i dem.« (Joh.¹⁷, 22 ff).

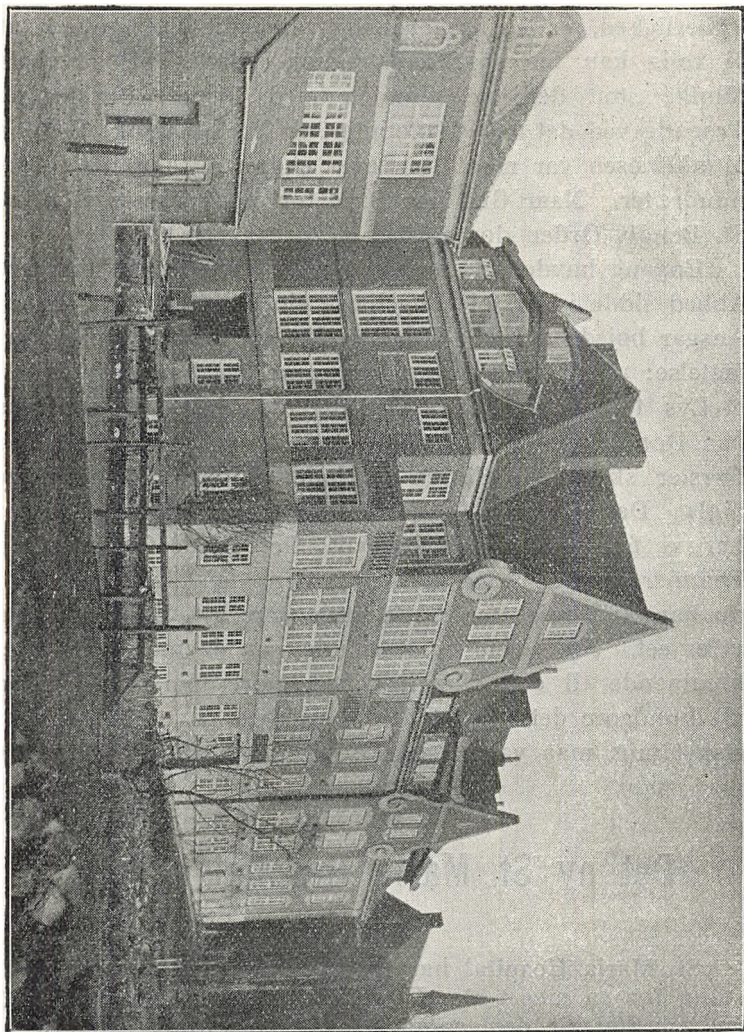
Det ny St. Maria Hospital i Vejle.

St. Maria Hospital har i det sidste Aarstid været Genstand for en meget stor Udvidelse, idet der er blevet bygget en Fløj til den gamle Hospitalsbygning. Udefra er den smukke Bygning kommet til at se ret storslaaet ud. Mere hospitalsmæssigt udtrykt betyder Udvidelsen, at Hospitalet nu raader over 20 Senge mere i 8 nye Sygestuer.

Dertil kommer saa yderligere, at man har faaet 6 nye Pensionærværelser med Plads til 10 Pensionærer mere end før, man har faaet indrettet en ny moderne Operationsstue,

der svarer til alle de Krav, Nutiden stiller, man har faaet en Afdeling for Røntgenfotografering og en Afdeling for Lysbadebehandling — ogsaa altsammen saa tidssvarende, som man kan forlange det.

Den nye Fløj paa Hospitalet i Vejle.

Ialt har denne nye Tilbygning kostet omkring 200,000 Kr. Nybygningen indviedes ved en lille formløs Højtidelighed; efter Rundgangen tog Pastor Op de Coul Ordet. Han bad Borgmester Poulsen paa Byens Vegne modtage en Tak for den Modtagelse, Maria-Søstrene havde mod-

taget her i det fremmede Land og i den fremmede By. De havde forladt deres Fædreland for at komme her op og optage den Gerning, de saa trofast passede. Maaske gjorde de deres største Indsats netop der, hvor Lægevidenskaben maatte give op i den strenge Kamp med Døden, som deres Mildhed og Kærlighed lindrede.

Borgmesteren svarede med at udtrykke sin Glæde over den Fremgang, Søstrenes Gerning havde haft her i Vejle og lykønskede dem med den nye Tilbygning.

Nu staar da St. Maria Hospital i en ny og bedre Skikkelse, godt rustet til at løse den Opgave, det har i Kampen mod Sygdom og Død.

Nu er Tiden inde.

Nu kan St. Annæ Kirke paa Amager faa den saa haardt tiltrængte Udvidelse. Planen er lagt. Der mangler kun de fem Sjettedele af Pengene. For at skaffe dem, holdes der nu Basar den 6. og 7. Oktober, og det er vort Haab, at ogsaa mange Trosfæller udenfor St. Annæ Menighed vil række os en hjælpende Haand.

Der var jo engang en Tid, hvor de, hvem Herren havde betroet mange Penge, satte deres Ære i — aabenlyst eller i det skjulte — at bruge dem til at bygge ham en Helligdom. De syntes, dette var en særlig smuk Maade at anvende den betroede Rigdom paa. Men disse velgørende Mennesker synes at være ved at uddø. Nu er det i Reglen Middelstanden, ja, endda ubemidlede Folk, Midlerne skaffes fra ved de Indsamlinger, der holdes Landet over, og det er ogsaa dem, vi sætter vor Lid til ved denne Basar. Men det er vort stille Haab, at ogsaa de overlevende af de ovennævnte velhavende Velgørere vil indfinde sig, ellers kan vi jo ikke faa de resterende fem Sjettedele af Pengene.

Basaren aabnes Søndag d. 6. Oktober efter Højmessens, men der er endnu rigelig Plads i Boderne, ligesom der ogsaa er Brug endnu for mange Tombolagevinster. — Til Basaren er knyttet en Bortlodning af mange, meget værdifulde Gevinster, som det fremgaar af nedenstaaende Lykkeseddel. Disse Lykkesedler kan endnu faas, enkeltvis eller i Hefter à 25 Stk., ved Henvendelse til St. Annæ Præstegaard (Telf. Amager 3202), i vore katholske Bogsalg og hos Portneren ved Jesu Hjerte Kirke i Stenosgade. — Vi haaber, at den kommende Uge vil bringe os endnu mange glædelige Overraskelser.

NB. Til Fordel for Basaren sælges der ogsaa Porcelæns-Mindeplatter med Billedet af St. Annæ Kirke (baade det ydre og det indre) og dens Præster (to ad Gangen) for 5 Kr. Stk.

Lykkeseddel No. 888

25 Øre

til Fordel for

25 Øre

DEN NYE

ST. ANNÆ KIRKE

I Anledning af Bazaren den 6. og 7. Oktober 1929.

Af den 100 Numre omfattende Gevinstrække fremhæves:

<i>Stof til et Sæt Herretøj</i>	<i>1 stor Buste af Biskoppen</i>
<i>1 Dame- eller Herrecykel</i>	<i>1 Blomsterbord</i>
<i>3 Regulatorure</i>	<i>2 × 5 hl Koks</i>
<i>1 Par Dame- eller Herresko</i>	<i>2 store Malerier</i>
<i>1 Fem-Lampers Radioapparat</i>	<i>3 Messebøger i Luksusudgave</i>
<i>med Højtaler (nyeste Model)</i>	<i>1 Sofapude</i>
<i>1 Højtaler</i>	<i>1 Ozonlampe</i>
<i>1 Krystalradioapp. med Telefoner</i>	<i>1 Flyvetur</i>
<i>1 stort Krucifiks</i>	<i>1 Halvdags Biltur</i>

Lotteriet trækkes paa Bazaren til Fordel for Kirken og Resultatet bekendtgøres i de katolske Blade samt i den Ferslewske Presse d. 9. Oktober.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:	Plads søges:
Dygtig Husbestyrerinde.	Kontorlærling, Repræsentant.
Folkestuepige (gerne polsk Pige).	Bogholder med tysk Korrespondance.
	2 Husbestyrerinder, Stuepige.
	Morgenhjælp, Strygning og Opvartn. i Hjemmene tilbydes.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den hl. Messe ofres Søndag den 29. Septbr. Kl. 8 i Sakramentskirken.

Katolsk Klub afholder Møde Tirsdag d. 1. Oktober Kl. 19,45 i Domus Medica. Dagsorden: 1) Medlemsoptagelse. 2) Forelæggelse af Budget for 1929/30. 3) Beretning fra Bureauerne. 4) Eventuelt. *Bestyrelsen.*

St. Michaels Klub.

Mandag d. 7. Oktober Kl. 8 oplæser Baronesse Rosenørn-Lehn den franske Forfatter Alfred Brunaud's Drama »Blodets Bøn« efter sin Oversættelses Manuscript.

Samling Kl. 7¹/₂, da Oplæsningen begynder præcis Kl. 8.

»**Jeanne d'Arc**« — Foreningens Medlemmer (tidligere Elvev fra den franske Skole), holder 1. Mødeaften Tirsdag den 1. Oktober Kl. 7¹/₂ i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Nye Medlemmer er velkomne.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 4. Okt.).

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse.
Kl. 8 Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse,
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter den sidste Messe sakramental Velsig-
nelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- St. Josefs Kirke:** Sakramentet er udstillet hele Dagen fra Kl. 10
Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten den 29. Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10. Levitmesse med Prædiken. Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen af Apostlenes Dronning; Kl. 4—5 Fidelitas; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 7—8 Mariakongregationen for Mænd.

Sakramentskirken.

Efter Højmassen paa Kirkevielsesfesten den 29. ds. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet indtil Aftenandagten Kl. 6.

Højmassen paa denne Dag læses særligt for Sognets levende og afdøde Velgørere.

Fælles Bedetimer: Straks efter Højmassen: Vincentsforeningen. Kl. 4: Birgittaforeningen. Kl. 5: Breviarbøn. Kl. 6: Aftenandagt med Te Deum.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 1. Okt. Kl. 8¹/₄ læses en stiftet Messe for afd. Pastor H. Bøhmer.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag den 4. Oktober Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel.

Unio begynder sin Vintersæson med Møde Tirsdag d. 1. Oktober Kl. 8 i Frederiksberg Allé 11, 1 Sal og fremdeles hver Tirsdag samme Sted og Tid Vinterhalvaaret igennem.

Bestyrelsen.

A.C. Studiekredsen. Mandag d. 30. September Kl. 8 begynder Pastor Schindler sine Forelæsninger over *Ordensvæsenet og dets Historie* i Boyesgade 8^s.

Der er Adgang for A. C.s Medlemmer og Ligestillede som til Foreningens sædvanlige Møder. *Administratores.*

Sankt Josephs Gilde.

Ordinær Generalforsamling afholdes Mandag d. 14. Oktober Kl. 8 i Bredgade 67.

Forslag der ønskes behandlede, tilstilles Formanden Br. G. Weisenfeld, Hellerupvej 2¹, Hell., senest Fredag d. 4. Oktober. P. B. V.

Joh. Bølker, Sekretær.

St. Antoni Kapel (Husum). Fra Udgangen af September Maaned bortfalder 8-Messen, medens Højmassen bliver Kl. 9 hver Søndag.

Kirkelig Kalender.

29. Sept. 19. Søndag eft. Pintse, Mikael, Ærkeengel.	6. Okt. 20. Søndag eft. Pintse. Bruno, Bekender.
30. — M. Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.	7. — M. Rosenkransfesten.
1. Okt. Ti. Remigius, Bekender og Biskop.	8. — Ti. Birgitta, Enke.
2. — O. Værneenglene.	9. — O. Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer.
3. — To. Therese af Jesusbarnet, Jomfru.	10. — To. Frans Borgias, Bekender.
4. — F. Frans af Assisi, Bekender.	11. — F. Ferialdag.
5. — L. Placidus og Lidelsesfæller, Martyrer.	12. — L. Ferialdag.

Ugens Messebønner.

29. Sept. 19. Søndag efter Pintse. (N.-M. 737, G.-M. 566). Ihukommelse af Mikael, Ærkeenglen, (N.-M. 1089, G.-M. 931). I konsekrede Kirker: Højtideligholdelse af Kirkevielsesfesten (N.-M. [77], G.-M. 923) med Ihukommelse af Søndagen og Mikael.
30. Sept. Hieronymus (N.-M. 1091, G.-M. 934). I kons. Kirker Kirkevielsens ihukommes.
1. Okt. Remigius, Messe for en Bekender-Biskop (N.-M. [34], G.-M. [34]). 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. Efter frit Valg.
I kons. Kirker: Oktavdag. Messe som den 30. September.
2. Ihukommelse af Remigius. 3. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
2. Okt. Værneenglene (N.-M. 1093, G.-M. 898). I kons. Kirker: Ihukommelse af Kirkevielsen.
3. Okt. Therese af Jesusbarnet. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). I kons. Kirker: Ihukommelse af Oktaven.
4. Okt. Frans af Assisi (N.-M. 1096, G.-M. 937). Ihukommelse af Therese af Jesusbarnet.
5. Okt. Placidus og Lidelsesfæller. Messe for flere Martyrer (N.-M. [30], Bønnerne [28], G.-M. [31], Bønnerne [28]). 2. Ihukommelse af Therese af Jesusbarnet. 3. om de helliges Forbøn.

I Tiden fra Mandag, den 14. Oktober, Kl. 5 til Fredag, den 18. Oktober efter Messen holdes en

lukket Retræte for Damer

i Assumptionsklostret, i Ordrup.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til P. Josef Wolfisberg S. J., Stenosgade 4, København V, eller Forstanderinden, Assumptionsklostret, Charlottenlund.

Meddelelse fra kath. Menighedskontor.

Fra 4. til 25. Sept. er Menighedskontoret kun aabent fra 1—2. Mandag lukket hele Dagen.

Meddelelse fra Redaktionen.

Pastor Bernh. Jensen er bortrejst fra 27. August. Redaktionen varetages midlertidigt af Pastor Messerschmidt, Boyesgade 8, til hvem alle Henvendelser bedes rettet.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 40.

Søndag den 6. Oktober.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — »Catholic Emancipation« (sluttet). — Om at lade læse Messe. — Det katholske Kvindehospital i Aalborg. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

37. Om Præstestanden (Præstedømmets Værdighed).

Efter at have skrevet om Ordensstanden i sidste Nummer af Ugebladet (— NB! Det sidste Vidnesbyrd var taget af *Ambrosius*, Om Enkerne, 12, 13 —), gaar vi over til to andre vigtige Stænder i Samfundet og i Kirken: Præstestanden og Ægtestanden. Der tales og skrives sjældent og lidt om Præstestanden, maaske af den Grund, at Præsten ikke gerne vil sige noget om sig selv og den Værdighed, som han ejer ifølge sin Kaldelse og sin Vielse. Og dog vil det være godt at høre noget desangaaende, især da man her til Lands — paa Grund af den Stilling, som Præsten indtager hos anderledestroende — let retter sin Agtelse overfor Præsten efter Præstens Personlighed. Da jeg for flere Aar tilbage gjorde en Konvertit opmærksom paa dette Forhold, var det et helt nyt Synspunkt for ham, og Konvertiten tog med Taknemmelighed imod denne Belæring.

Saa vil vi da høre Fædrenes Røst angaaende dette Forhold.

»O overmaade stort Under, o usigelig Magt, o ry-
stende Hemmelighed, som er skjult i Præstedømmet!
O aandeligt og helligt Embede, som Christus efter sit Komme
har givet os uværdige! Jeg kaster mig ned paa mine Knæ
og beder under Taarer, for at jeg maatte erkende, hvilken
Skat Præstedømmet er for alle dem, som paa hellig og
værdig Vis bevarer det i sig. Det er et stærkt Taarn, en
uovervindelig Mur, en Bygning, som naar op til Himmel-
hvælvingen. Dog, mine Brødre, hvad siger jeg? Det træn-
ger ind i Himmelen og blander sig straalende og let med
de aandelige Væsener, med Englene. Dog, hvad siger jeg?
Ikke blot med Himmels Aander, men med Aandernes
Herre. Det omgaaes Lysets Skaber og trænger frem til
hans Trone. — Lad os derfor ære alle dem og prise dem
salige, som er naaet til det ærværdige Præsteembedes Trin,
da vi ved, at saafremt nogen elsker Kongens Ven, han
selv og elskes af Kongen. Lad os da elske Guds Præster,
thi de er Guds Venner og vore og hele Verdens Forbedere.
— Og ved du ikke, om denne eller hin Præst lever vær-
digt efter det Kald, som Herren har givet ham, saa ringe-
agt ham alligevel ikke for Guds Skyld. Thi ligesom Guld
og Ædelsten, skønt nedtraadt i Snavs og Søle, ikke mister
deres Glans, saaledes kan heller ikke Præstedømmet be-
smittes, selv om hans Person gør sig uværdig til den Gave,
han har modtaget. — Men er du, o Broder, bleven ud-
kaaren til dette Embede, saa gør dig Umage for at behage
ham, som har udvalgt dig, ved Renhed, Retskaffenhed,
guddommelig Visdom og ubesmattet Jomfruelighed! Vær
ivrig som Elias, tugtig som Joseph, gæstevenlig som Abra-
ham, de fattiges Ven som Job, elskelig som David, sagt-
modig som Moses!« (*Ephræm, Syreren*, om Præstedømmet.)

»Som en Engel er hin, som forkynder Guds Rige og
det evige Liv. Ikke for hans Persons Skyld skal du agte
ham, men for hans Embedes Skyld.« (*Ambrosius*, om
Hemmelighederne, 2.)

»Præstedømmet forvaltes vel her paa Jorden, men det
staar i Rang med de himmelske Hemmeligheder. Og det
med fuld Ret. Thi ikke noget Menneske, ikke nogen En-
gel eller Ærkeengel eller nogen anden Skabning har ind-
stiftet det, men Helligaanden, og givet dem, som endnu

vandrer i Kød, Magt til at forvalte Englenes Embede. Derfor bør Præsten være saa ren, som om han stod i Himmelen midt iblandt hine ophøjede Væsener. — Thi naar du agter paa, hvorledes Herren ligger som Slagtoffer paa Alteret, men Præsten staar foran Ofret og beder, og alle er bleven vasket i hint kostbare Blod, tror du da endnu at være her paa Jorden iblandt dødelige Mennesker? O ophøjet Syn! Han, som sidder ved Faderens Højre, gribes af Præstens Hænder og tilbyder sig til alle dem, som vil modtage ham. Hvo som rigtig agter paa det Fortrin, at et Menneske, klædt i Kød og Blod, faar Lov til at nærme sig dette salige, udødelige Væsen og at kunne omgaas det i inderlig Fortrolighed, han lærer først da at forstaa, til hvilken Æresplads den Helligaand har ophøjet Præsten. Thi medens de dvæler her paa Jorden, bliver de himmelske Skattes Forvaltning dem betroet, og de faar en Magt, som Gud end ikke har overgivet Englene. Til dem er blevet sagt: »Alt, hvad I løser paa Jorden, skal være løst i Himmelen; og alt, hvad I binder paa Jorden, skal være bundet i Himmelen. Vel har ogsaa Jordens Herskere Magt til at binde, men kun Legemet, men Præstens Baand omslutter Sjælen og naar op til Himmelen; hvad de gør hernede, stadfæster Gud i Himmelen; Herren bekræfter Tjenernes Dom. Hvilken Magt kunde være større end den? Faderen har givet Al-Magt til Sønnen; og se, Sønnen har overgivet Dommermagten til Præsterne.« (*Chrysostomus*, Om Præstedømmet III. 4).

»Hvo som elsker Christus, elsker og Præsten, om Præsten end ikke lever et himmelsk Liv, thi ved ham bliver vi delagtig i Himmelens Hemmeligheder. Dersom du elsker Christus, saa vær taknemlig og hold ham i Ære, som har Magt til at give dig Himmelen, Præsten.« (*Chrysostomus*, 10 Hom. over 1. Thess.brev. V. 13.)

Josef Resch.

„Catholic Emancipation“.

1829 - 13. April - 1929.

I Anledning af Jubilæumsaaret for den katholske Emancipation
i England, Skotland og Irland.

Af *Alfred Otto S. J.*

(Sluttet.)

Tusinder af trofaste Irer var allerede undervejs, da der af Regeringen pludseligt udstedtes et Forbud imod Mødet. O'Connell, der ikke vilde kæmpe paa ulovlig Maade, lod straks Mødet aflyse. Hans Magt viste sig større end nogensinde, da de utallige Folkeskarer paa Vejen til Clontarf, lydige mod deres Fører, vendte om og tog hjem. Men den engelske Regering, der ikke var tilfreds dermed, vilde én Gang for alle kue den irske Selvstændighedsbevægelse og besluttede at knuse o'Connells politiske Indflydelse ved en Proces. Han blev tiltalt for Højforrædderi og mødte for Retten med sine Medanklagede den 15. Januar 1844. Ved Regeringens Rænkespil blev o'Connell i »det katholske Irlands katholske Hovedstad« dømt af 4 Dommere og 12 Edsvorne, blandt hvilke der ikke var en eneste Katholik. Intet Under, at Dommen den 30. Maj 1844 kom til at lyde paa 1 Aars Fængsel og en Bøde paa 2000 £. Kun med Besvær lykkedes det o'Connell ved et Manifest til sine trofaste Landsmænd at holde den almindelige Forbitrelse i Tømme. Han selv gjorde Indsigelse imod Dommen i Overhuset. Men inden Dommen blev undersøgt, maatte han og hans Medanklagede endnu samme Dag lade sig føre til Richmond-Fængslet. Hele Irland sørgede over ham. Mange Butikker var lukkede den Dag. Aviserne udkom med Sørgerand. For en Mand i hans Alder var Indespærringen, omend den foregik under meget lempelige Vilkaar, ingen Bagatel. Hele Irland bad for sin store Søn og Befrier. Deltagelsen i o'Connells sørgelige Skæbne var stor i alle Lande. Men Befrielsestimen var ikke fjern. Den 4. September undersøgte 5 retslærde Lorder Procesens Frengangsmaade. Tre af dem, der hørte til de liberale, erklærede Dommen for ugyldig. Den blev derfor forkastet af Overhuset og o'Connell erklæret for fri. Efterretningen derom kom den 5. September til Dublin. Den

blev modtaget med den største Jubel. O'Connell hentedes i Triumf fra Fængslet i Dublin, og den følgende Dag holdtes der i hele Irland Takkegudstjenester for hans Befrielse.

O'Connells Kraft og Begejstring var dog fra nu af brudt. Som en syg Mand kom han til London. Hungersnødens Rædsler i Irland, som han maatte være Vidne til i Vinteren 1845—47, berøvede ham den sidste Kraft. De Meddelelser, han fik fra sit Fædreland, var ikke egnet til at opmuntre og glæde ham. Hungersnødens Rædsler varede ved. Indenfor hans eget Parti kom det til en Spaltning. »Det unge Irland« skilte sig ud fra ham og optog et Program, der stod i Modsætning til hans eget. Dødssyg og nedbrudt af Tungsind længtes han dog med næsten lidenskabelig Hjemve efter en Pilgrimsfærd til Rom. I Kristenhedens Hovedstad haabede han at kunne afslutte sit Liv, som han altid havde levet i Kirkens Tjeneste. Den 25. Januar 1847 forlod o'Connell, ledsaget af sin Kapellan, Dr. Miley og sine to Sønner, sit højtelskede Irland for at rejse til Italien. Det var hans sidste Rejse, Rejsen til Evighedens Kyst. Hans Vej førte ham over London til Paris. Med stor Begejstring blev han hyldet overalt. I Paris blev han modtaget af en Komité, i hvis Navn Grev Montalembert oplæste en smuk Adresse, i hvilken det hed: »Vi beundrer i Dem den Mand, som har fuldført den ædleste Gerning . . . den Mand, som uden at udgyde en eneste Blodsdraabe har tilbageerobret sit Lands Nationalitet og genindsat 8,000,000 Katholikker i deres politiske Rettigheder. I Dem hilser vi Irlands Befrier, men De er ikke blot en enkelt Nations Helt, men hele Kristenhedens. Deres Ry er ikke blot irsk, det er katholsk.«

Fra Frankrig gik Rejsen til Italien. Det blev ikke forundt ham at se Rom. Den 15. Maj 1847 døde o'Connell i Genua, efter at den 88-aarige Kardinal-Ærkebiskop Tadini om Natten havde givet ham det hellige Vandringsbrød. Hans sidste Vilje var: »Mit Legeme til Irland, mit Hjerte til Rom, min Sjæl til Himlen.« Hans Søn bragte i en Urne hans Hjerte til Rom, hvor det blev opbevaret i den irske Nationalkirke S. Agatha alla Suburra. Hans Lig førtes til Irland, hvor det i Dublin blev modtaget med kongelige Æresbevisninger og jordfæstedes den 5. August

efter det hellige Messeoffers Fremtbærelse paa Kirkegaarden Glassnevin, ved hvilken Lejlighed der var 2 Ærkebiskopper og 16 Biskopper til Stede. Pave Pius IX lod de højtidelige Eksekvier for ham afholde den 28. og 30. Juni i S. Andrea della Valle, hvor P. Ventura holdt Ligtalen over ham. »Aldrig har en Konge for sit Folk, aldrig en Feltherre for sin Hær, en Hersker for sine Undersaatter, en Hyrde for sin Hjord, en Fader for sine Børn følt en dybere, ømmere eller ædlere Kærlighed end o'Connell for sine elskede Landsmænd. Han elskede kun dem, han levede og aandede kun for dem ...; hvilket Herredømme er skønnere end det, der ikke hviler paa Frygt, men paa frivillig, af Kærlighed opflammet Offervillighed? Hvilken Magt er mere velgørende end den, som langtfra at fremkalde Taarer kun aftørre dem, som langtfra at udgyde Blod standser det, som ikke ofrer, men redder Livet, ikke underkaster, men løfter Folket op fra Støvet, ikke smeder Jernlænker men bryder dem ... Hans sidste Vilje var: Mit Legeme til Irland, mit Hjerte til Rom, min Sjæl til Himlen. Kan der tænkes smukkere Testamente? Irland er hans Fædreland, Rom hans Kirke, i Himlen er hans Gud ... Han elsker sit Fædreland. Derfor efterlader han det sit Legeme. Endnu mere elsker han sin Kirke. Derfor skænker han den sit Hjerte. Endnu højere end Kirken elsker han sin Gud. Derfor anbefalede han sin udødelige Sjæl til Ham.«

Som et Led i den Hyldest, der blev vist ham fra alle Sider, rejstes 1869 et højt Taarn over hans Grav.

O'Connell vil altid staa som Irlands Befrier, omend det ikke lykkedes ham at gennemføre Irlands Krav om Repeal. Naar han havde troet paa det, skyldtes det en altfor stor Selvtillid og en vis Uklarhed med Hensyn til Midlerne og Englands altbeherskende Statsmagt. Forholdene var langtfra modne til Gennemførelse af hans Planer. Irland havde endnu langvarige Kampe at bestaa. Hvad o'Connell havde sat sig som Maal, blev først opnaaet efter Verdenskrigen.

Men afsluttedes end hans Liv med et delvist Nederlag, saa har han dog Æren af at have gennemført det Maal, han havde sat som sin første Livsopgave: Katholikernes Frigørelse. Det var en fuld og hel Sejr for ham. Han

vil derfor altid staa som Irlands og det katholske Englands Befrier, Som en trofast Katholik, en glødende Patriot forenede han i sig glimrende Evner som Folkeleder og Folketaler. Den Indflydelse, han havde over sit Folk, grænsede til det ligefrem utrolige. Med Rette anses han i saa Henseende som Aarhundredets største Mand. Hele Verden over talte man i hine Tider om Irlands »kronede Konge«. Fjender og Venner ærede ham. Men det skønneste Minde vil han eje i sit Folks taknemmelige Erindring.

V: Catholicismens Fremgang efter 1829 indtil Nutiden.

Katholikernes Frigørelse i 1829 betød et afgørende Brud med en Fortid, som ikke vidner om nogen særlig Retfærdighedssans eller Tolerance hos den anglikanske Regering. Den bebudede tillige en Fremtid, som lovede det bedste for Kirkens Fremgang og Vækst. I Sammenligning med Forholdene før 1829 opnaaede Katholikerne nu uvurderlige Fordele og vidtgaaende politiske Rettigheder, ikke som en Naadesbevisning men som en selvfølgelig Opfyldelse af berettigede Retfærdighedskrav og en Udslættelse af Aarhundreders Uretfærdighed imod dem. Trods alt kunde man ikke engang i 1829 fra Regeringens Side beslutte sig til at give Katholikerne politisk Ligeberettigelse paa alle Omraader eller i det mindste fuldstændig religiøs Frihed. De falske Fordomme, der siden Reformationen var blevet indprentet i den anglikanske religiøse Bevidsthed og Tænkemaade, tilligemed Frygten for den katholske Kirkes Indflydelse var altfor store. Emancipationsakten kom derfor til at indeholde visse Bestemmelser og Indskrænkninger, saaledes at man egentlig ikke kan regne den for en fuldstændig Frigørelse. Hovedindskrænkningerne kan i Korthed sammenfattes i følgende:

1. Den katholske Kirke og dens Tjenere har ingen statslig Anerkendelse.
2. At bære gejstlige Dragter udenfor Kirken er forbudt og straffes med 50 £.
3. Kirkens mandlige Ordenssamfund, som har Ordensløfter, skal melde sig hos Fredsdommeren.} Enhver fremmed Jesuit

eller Ordensmand«, som efter Emancipationsaktens Ikrafttræden kommer til England, skal straffes med livsvarig Landsforvisning. Dog kan der gives særlig Tilladelse til kortere Ophold i Landet.

4. Katholikerne er udelukket fra alle Tronrettigheder og maa ikke indtage Stillingen som Englands Lordkansler eller Vicekonge i Irland.

Det maatte føles som et særligt Tryk, at de irske Katholikker var forpligtet til at betale Tiende til den anglikanske Kirke. Tiendeloven blev mildnet 1838. Men først i 1869, da Loven om Adskillelsen mellem den irske anglikanske Kirke og Staten gennemførtes, faldt Tiendepligten helt bort. Siden 1836 behøvede de engelske Katholikker ikke mere at indhente den anglikanske Ærkebiskop af Canterburys Tilladelse til Indgaaelse af Ægteskab. Karitative Anstalter blev tilladt 1860. De katholske Skoler fik først Statsunderstøttelse i 1902. En nogenlunde fuldstændig Ligeberettigelse med de andre Konfessioners Tilhængere blev gennemført ved Vedtagelsen af en Lov derom i Underhuset i Maj Maaned 1909. Kongens Kroningsed, som indeholdt Ord, der var fornærmende for Katholikker, faldt bort 1910. Katholske Messestiftelser i Testamenter fik efter 1919 statslig Anerkendelse. Andre Indskrænkninger blev ved »Reliefakten« af 1926. ophævet.

Irlænderne opnaaede først efter Verdenskrigen nogenlunde Frihed. I April Maaned 1921 blev Lord Talbot den første katholske Vicekonge i Irland.

Men trods mange Indskrænkninger og den herskende fjendtlige Stemning mod Katholikerne i Landet blev Emancipationsakten fra April 1829 dog Begyndelsen til Katholicismens Fremgang og Vækst i England, Skotland og Irland.

1846 havde man i England allerede 10 store katholske Læreanstalter. Den 29. Sept. 1850 genoprettede Pius IX det katholske Hierarki i England med en Ærkebiskop af Westminster og 12 Biskopper. Den pavelige Forordning fremkaldte store Tumulter iblandt protestantiske Fanatikere. Der blev holdt talrige og ophidsende Taler, og der fandt Pøbeloptog Sted med det berygtede Raab »No Popery!« (Intet Papisteri). 1851 fremkom Parlamentet med en Lov, som forbød Katholikerne at føre biskoppelige Titler

af engelske Byer og offentligt at bære Ornat. Loven fik ikke videre Følger. 1871 blev den ophævet igen.

Lige efter Emancipationen begynder der en stærk Bevægelse i anglikanske Kredse henimod Katholicismen, og der fandt talrige Konversioner Sted. Især førte den fra Oxford udgaaede ritualistiske Bevægelse, der stod i Opposition til Højkirkens Rationalisme, Selvbehagelighed og Forbenethed, store Kredse over til Katholicismen. Newmans Fremtræden blev i denne Henseende epokegørende. Fra 1830—1850 gik o. 446 anglikanske Gejstlige over til Katholicismen, hvoriblandt flere fremragende og højt begavede. Efter 1850 steg deres Tal til o. 1900. Det var en opsigtsvækkende Begivenhed, da den 5. Marts 1912 21 anglikanske Munke fra Abbediet Caldey og den 7. Marts samme Aar hele S. Birgittaklostret i Milforn-Haven traadte over til den katholske Kirke. Leo XIII oprettede 1898 et Kollegium i Rom for engelske Konvertitter, der vilde forberede sig til den gejstlige Stand, St. Bedas College.

Et glimrende Vidnesbyrd om Kirkens Fremgang var den 19. internationale eukaristiske Kongres, som afholdtes i London fra den 9.—13. Sept. 1908. 6 Kardinaler, deriblandt den pavelige Legat Kardinal Vincens Vanutelli, 15 Ærkebiskopper og 80 Biskopper fra alle Lande havde givet Møde i det britiske Verdensriges Hovedstad. Børneprocessionen d. 12. Sept., da 20 000 katholske Børn drog forbi den pavelige Legats Ærestrøme, og den store Procession d. 13. September igennem Londons Gader er endnu i alles Minde.

I 1924 havde man over 12 000 Konversioner, saa Katholikkernes Antal steg til over 2 200 000. 1829 fandtes der ca. 200 000 Katholikker i England. Den vældige Forøgelse skyldes især de katholske Irsers Indvandring og de talrige Konversioner.

Befolkningens Tilvækst og Katholikkernes Tilvækst siden 1892 forholder sig som 3 : 1 og 12 : 1. De karitative Anstalters Tal har i det sidste Aarhundrede faaet en saa stor Forøgelse, at Antallet nu er 25 Gange saa stort som i 1829, Antallet af katholske Folkeskoler er 40 Gange saa stort, af Kirker 5 Gange, og af Klostre 60 Gange.

Store Foreninger sørgede for Katholikkernes Sammen-

slutning til Fremme for katholsk Liv og Virksomhed. 1871 oprettedes »The Catholic Union af Great Britain« med det Formaal, »at grundlægge en Forening af Katholikker . . , der skulde fremme alle katholske Interesser o. s. v.« Kardinal Vaughan grundlagde 1884 »The Catholic Truth Society« (Forening til Udbredelse af den katholske Sandhed), hvis Hovedformaal var at udbrede billige Smaa-bøger af opbyggelig og oplysende Natur blandt Katholikkerne, at hjælpe de udannede og fattige til at lære deres Religion at kende, og endelig at fremme Kendskabet til den katholske Tro blandt Protestanterne og overhovedet virke for Udbredelsen af gode, billige og populære Bøger. Lignende Foreninger blev ogsaa oprettet i Irland, Skotland, Kanada, Indien, og Australien.

»The Catholic Association« fra 1891 tilsigtede at fremme Enheden og den selskabelige Forbindelse mellem Katholikkerne ved at organisere Læsning, Koncerter, Dans, Whist-spil, Udflugter og anden Selskabelighed og at støtte og fremme de katholske Interesser, hvor det var muligt.« En særlig Fortjeneste indlagde Foreningen sig ved Organisationen af Pilgrimstog til Rom og andre Steder. En mærkelig, men dog betydelig og moderne Fremtoning fra den nyere Tid er »Catholic Evidence Guild«, en Forening af Lægfolk, som paa Torve og Gader under aaben Himmel forkynder den katholske Lære.

Paa samme Højde som Foreningerne staar den katholske Presse. Blandt de førende katholske Tidsskrifter kan nævnes »The Tablet«, »Catholic Times«, »Catholic Weekly«, »Catholic Herald«, »Catholic News«, »The Universe«, »The Month« og »The Dublin Review«.

En lignende Fremgang udviste det katholske Liv i Skotland, til Trods for at Emancipationen i 1829 og senere hen var ledsaget af Forfølgelse og puritansk Intolerance. I 1829 fandtes der 51 katholske Kirker og Kapeller, 1859 allerede 183 og i 1911 ca. 398. Katholikkernes Antal steg i Tiden fra 1823—1911 fra ca. 70 000 til ca. 520 000. Ved Leo XIII's Bulle »Ex supremo« af 4. Marts 1878 genoprettedes Hierarkiet i Skotland med 2 Ærkebispedømmer og 4 Bispedømmer. England og Skotland har nu over 3 000 000 Katholikker.

Ogsaa for det katholske Irland var Emancipationsakten Begyndelsen til et blomstrende Liv. De mange smukke Kirker er næsten alle uden Undtagelse bygget i det sidste Aarhundrede. Det samme gælder de store Hospitaler og andre kariatative Anstalter. Afholdsbevægelsen, som har haft en særlig Betydning for Irland, hvor Drukkenskab var en Nationallast, fandt sejrige Førere i Kapucinerpateren Theobald Mathew († 1856) og hans Efterfølger P. James Cullen S. J. Privatskolevæsenet, som Irlænderne paa Grund af Regeringens antikatholske Love var blevet nødt til at oprette; blev en Magt i Kirkens Tjeneste. Præstekollegierne i Maynooth og All Hallows har haft den største Indflydelse paa Catholicismens Fremgang. I Forhold til de irske Protestanter er de irske Katholikkers Antal gaaet tilbage i det sidste Aarhundrede. Det skyldes frem for alt den store Hungersnød (1846—49 døde 600 000 Irer af Sult) og de katholske Iers Masseudvandring til England, Skotland, Nordamerika og Australien. 1841 havde Irland 8 200 000 Indbyggere, 1901 kun 4 460 000. I Tiden fra 1851—1901 udvandrede o. 4 000 000 Irer. da de irske Udvandrede for største Delen var Katholikker, har de bidraget mægtigt til Catholicismens Fremgang i de Lande, de bosatte sig i. Nordamerika tæller nu iblandt sine Undersaatter ca. 17 000 000 Irer. Indbyggerne i Australien er næsten helt igennem af irsk Herkomst. —

Saaledes viser der sig for os paa alle Omraader i den engelske og skotske Catholicisme et rigt blomstrende Liv. Kirken har arbejdet sig frem under den nye Friheds Beskyttelse. Paa den anden Side tilintetgjorde Emancipationsakten af 1829 ingeniunde de gængse Fordomme imod den katholske Kirke. Det var ikke saa at kæmpe imod de urigtige og til Dels forfalskede Forestillinger, man selv i dannede Kredse havde med Hensyn til Englands katholske Middelalder og Tiden kort før Reformationen. Denne opfattes som en Slags Overgang fra den største papistiske Fordærvelse til en ny velsignelsesrig Guldalder. Det er derfor nogle engelske, katholske Historikeres store Fortjeneste paa Grundlag af nøjagtige Studier at have overbevidst deres protestantiske Fagkollegaer om disse For-

dommes Urigtighed. To af disse Historikere var John Lingard og Kardinal Gasquet.

John Lingard, en katholsk Præst (1771—1851), offentliggjorde fra 1819—1830 et Værk paa 8 Bind: »History of to the Accession of William and Mary«. (Englands Historie indtil Vilhelm og Maries Tronbestigelse.) Bogen omfattede Tiden fra 55 f. Kr. indtil 1689. Den var fri enhver Polemik og skrevet baade for Katholikker og Protestanter. Lingards Værk blev ogsaa af protestantiske Historikere modtaget med stor Velvilje. I Løbet af 50 Aar blev det udgivet 7 Gange og oversat paa de fleste Kultursprog.

Endnu større Betydning fik Kardinal Gasquet (født 1846 i London, Benediktinerabbed, senere Kardinal, 1917—20 Præfekt for Vatikanets Arkiv, † 1929) med sit Kæmpeværk »Henry VIII and the English Monasteries« (Henrik VIII og de engelske Klostre). Fremstillingens Kraft og Klarhed og Kildernes mægtige Vidnesbyrd taler deri et meget utvetydigt Sprog. Af de mange Værker, Gasquet ellers har skrevet, fortjener endnu at nævnes: »The Eve of Reformation« (Aftenen før Reformationen), »England under the Old Religion« og »Monastic Life in the Middle Ages« (Munkelivet i Middelalderen). Iblant Englands nulevende katholske Historikere er Forfatteren Hilaire Belloc en verdensberømt Personlighed paa Grund af sin glimrende Fremstillingskunst.

Den katholske Kirke i England fra 1829—1929 fremviser, især iblandt Gejstligheden, en Række betydelige Navne. De mest kendte er Wiseman, Manning, Vaughan, Newman, Faber og Benson.

Kardinal Wiseman (1802—1865) var Englands første katholske Ærkebiskop siden Reformationen. — Det lykkedes ham at vinde adskillige af den katholiserende Oxford Retning for den katholske Kirke. Under hans Ledelse havde Kirken stor Fremgang.

Hans Efterfølger Kardinal Manning (1808—1892) var anglikansk Universitetspræst i Oxford. Da han ikke kunde forliges med den Tanke, at Staten skulde have Indflydelse paa kirkelige Lærespørgsmaal, traadte han 1851 over til Katholicismen. Han udfoldede en stor Virksomhed som Prædikant og Skriftefader. 1865 blev han Ærkebiskop af

Westminster. Hans Elev, Kardinal Vaughan, blev i 1892 hans Efterfølger paa Ærkebispesædet. 1895 lagde han Grundstenen til den katholske Westminsterkatedral i London.

Som sin Tids største Skribent paa Engelsk og som en af Lederne for den saakaldte Oxford-Bevægelse fik den senere Kardinal Newman (1801—1890) særlig Betydning for den engelske Katholicisme. Han var en af Tidens bedste og klareste Aander i religiøs Henseende. 1842 trak han sig tilbage til Ensomheden i Littlemore. Hans Studier førte ham til Katholicismen. 1845 blev han optaget i Rom. 1846 modtog han Præstevielsen. 1851—1858 var han Rektor for det nyoprettede katholske Universitet i Dublin. 1879 blev han valgt til Kardinal. Hans mange Værker: Stridskrifter, kirkehistoriske Afhandlinger og Prædikener udgør ialt 32 Bind. Et af hans ypperste Forsvarsskrifter for den katholske Tro er hans religiøse Selvbiografi »Apologia pro vita sua« (Forsvarsskrift for sit Liv), hvori han skildrer sin Vandring fra Protestantismens Usikkerhed til den katholske Kirkes Vished. Bogen regnes til den engelske Litteraturs klassiske Værker. Den bragte rig Velsignelse i i vide Kredse.

William Faber (1814—1863) var ligesom Newman oprindelig anglikansk Præst. 1845 traadte han over til Moderkirken og modtog 1847 Præstevielsen. Hans mange asketiske Værker blev en Berigelse for den engelske religiøse Litteratur.

Robert Hugh Benson (1871—1914) vakte som Søn af den anglikanske Ærkebiskop af Canterbury ved sin Overgang til den katholske Kirke stor Opmærksomhed i den kristne Verden. 1904 lod han sig præstevie. Ved sin Forfattervirksomhed skaffede han sig et bekendt Navn, ogsaa udenfor sit Hjemlands Grænser.

Alt i alt kan Englands, Skotlands og Irlands Katholikker paa Hundreedaarsfesten for deres Frigørelse se tilbage paa den forløbne Tid med inderlig Tak til Gud. Deres Trofasthed og Udholdenhed i Martyriets og Undertrykkelsens trange Timer har baaret rige Frugter. Den engelske, skotske og irske Martyrkirke staar i Dag som den sejrriige Kirke. Ved Jubilæumsfestlighederne i Aar traadte den Tanke netop tydeligt frem:

Vi skylder Gud megen Tak for Kirkens sejrige Fremgang i det henrundne Aarhundrede under Emancipationens Ly — men endnu venter der den frigjorte store Opgaver i en nær Fremtid.

Om at lade læse Messe.

1.

Det hænder ofte, at Mennesker beder en Præst om at faa læst en Messe for et eller andet Anliggende eller for en Person; det kan dreje sig om Sygdom, Nød af timelig eller aandelig Art, Opnaaelse af et Gode, Taksigelse for en Guds Gave . . . og saa staar et saadant Menneske ofte lidt forlegen og spørger, om »det koster noget«, eller om han kan give et Beløb til de Fattige eller til Kirken . . .

Der hersker megen Uklarhed i denne Sag, og den er ogsaa yderst delikat at behandle, eftersom den ligger i Grænselandet mellem Penge og Aandsgoder — et Omraade, hvor et blot unøjagtigt eller uforsigtigt Udtryk kan støde, skræmme eller forarge — og et Omraade, hvor Forargelsen fra Tid til anden i Historiens Løb har gaaet højt, indtil Myndighederne i Kirken lugede op og regulede.

Vi skal i det Følgende prøve at klargøre Begreberne og anvise Veje for Praxis.

2.

Den, der er virkelig grebet at sin Tro, vil ofte føle en paakommende Trang til at vise Gud en ganske særlig Dyrkelse ved en eller anden Lejlighed: i Anledning af Paasken, paa Ens Daabsdag, paa Aarsdagen for Konversion eller en eller anden afgørende Livsbegivenhed. Han vil da føle, at hans egen Bøn og Tilbedelse slaar saa lidet til, vejer saa lidt overfor den Ære og Dyrkelse, Guds Maje-stæt har Krav paa . . .

Et saadant Menneske kan ogsaa komme i den Situation: at føle sig i en bundløs Taknemlighedsgæld overfor Faderens Velgærninger; ogsaa her vil han føle, at Takkens Ord er saa faa og fattige overfor Gavernes Størrelse og Giverens Kærlighed — der maa mere til . . .

Eller en Kristensjæl er falden i Synd eller ihukommer al den Synd, Gud har tilgivet den, og faar saa en uafviselig Trang til at yde Sone, til at bringe Gud noget, der kan genoprette Krænkelsen af hans Ære og Vilje — og en saadan Sjæl savner noget, hvormed han tilfulde kan yde Fyldest; hans Bøn og hans Bod slaar ikke til...

Samme Sjæl befinder sig til en anden Tid i Trang og Tryk, og Bønnen stiger om Befrielse og Husværelse; men Sjælen føler, at om den besvor Gud ved Himmel og Jord om Hjælp, saa var det kun en fattig Bøn — den savner Noget, hvormed den kan være vis paa at røre Guds Hjærte, saa han enten bringer Hjælp eller giver Naade til at bære Byrden og se hans Haand, der knuger Hjærtet...

Ligesaa, naar det gælder Forbøn for en Sjæl eller en Sag, vi har kær... oh, hvor vilde vi ønske, vi havde et Middel til at storme Himlen...

Prøver saa denne Sjæl at forstærke sin Bøn med Bod og Offer, vil den dog erkende, at den langt fra er værdig til at naa frem for Guds Trone.

Ja, paakalder han Vor Frue og Guds Helgen og beder dem frembære en værdig Forbøn for Faderen i det Høje... han vil dog føle, at han selv mangler et Middel til at dyrke Gud, som Gud fortjener det — til at frembære Takofre, der er Gaven og Giveren værdige — til at sone Syndens Guddoms-Majestætsforbrydelse — og til at bede, saa den Uforanderlige røres og bønholder...

Har en Kristensjæl da intet saadant Middel?

Jo — Det hellige Messe-Offer!

3.

Da den Herre Jesus »i hin Nat, der han blev forraadt« gav os Altrens Sakramente, sagde han om sit eget højværdige Legeme og Blod, at det »hengives« og »udgydes« for os.

Og han selv, som paa Korset hengav sig til vor Frelse, har lagt sit Legemes og Blods Helligdom i vore Hænder, at vi kan løfte ham som den evige Frelser og Talsmand hos Faderen mod Gud i det Høje, som Abel løftede sit Offerlam paa Atræt, som Melkisedek ofrede Brød og Vin,

og som Abraham ofrede, hvad Gud krævede som Troens Offer...

Saa staar vi da ikke tomhændede overfor Gud og maa nøjes med at byde ham vor fattige Menneskebøn, vor ringe Menneskebød — vi har et Middel, har en Gave, har et Offer, der helt er Gud værd — og som ikke ophæver vor Bøn og Bod og Gave, men som vor Bøn og Bod og Gave skal gaa op i, som Regnens Millioner Draaber gaar op i Oceanet...

Faar vi da den Naadens Indskydelse: at dyrke Gud saa værdigt, som hans Helligheds Væsen af Evighed, Alvolderen og den Alvoldige fortjener at dyrkes — da lad os gaa til Altret og byde ham hint *Agnus Dei*, Gudslammet, der paa Golgathas Alter og i Nadversalen selv bød sig til Faderen histoppe som fuldgyldig og værdig Tilbedelse og Dyrkelse for den faldne Slægts Frafald.

Og begærer vi at sone vor Synd, saa ikke blot vor lille Gæld er betalt, men saa Guds store Helligheds-Krænkelse er oprettet af et fuldgyldigt Offer — lad os gaa til Altret og løfte mod ham hint Offerlam fra Korset, der bar Alverdens Synder, og som i Nadversalen hengav og udgød sit Legeme og Blod »til Syndernes Forladelse«.

Vil vi takke, saa Gud har faaet en Løn, der fuldtud gengælder ham hans Gave, og som svarer til hans Storhed — lad os atter gaa til Altret og byde ham hans egen Eenbaarne, der er »Lys af Lys, sand Gud af den sande Gud«, hans egen eneste jævnbyrdige, der selv har lagt sit Legeme og Blod i vore Hænder som *Eucharistia*, Taksigelse.

Og vor Bøn — selv Guds barnets Bøn har jo mistet sin Ret paa Grund af vor Synd — ogsaa den kan gøres værdig for Gud og ham fuldtækkelig, om vi gemmer den helt i ham, der blev Alverdens Bøn — den Eneste, der helt har kunnet sige *Abba*, Fader! Lad os, ved at gemme vor Bøn hos den nye Pagts Offerlam paa Altret, frembære vor Begæring og Forbøn i alleregentligste Forstand *per Christum Dominum Nostrum*...

4.

Hvorledes gør vi nu bedst dette?

Ved at overvære Messe-Ofret paa ret Vis. Ikke ved at

øvervære Messen alene, ikke ved at bede under Messen — men ved at ofre Messen i Forening med Præsten og med hele Guds Kirke, idet vi gør os til eet med den og gemmer vore Ord og Tanker og Bønner i dens Ord og Tanker og Bøn.

Vi maa først og fremmest være med til at bære Offergaverne frem: Brød og Vin. Være med saaledes, at vi med Præsten beder Missalets prægtige Ord over Brød og Vin.

Være med ogsaa saaledes, at vi spørger os selv: Har jeg reelt udredet min Andel i dette — har jeg ydet mit skyldige Bidrag til Kirke og Alter, Lys og Røgelse, Varme og Renholdelse, Brød og Vin og til Underhold af Altrets Tjener — ellers har jeg jo stjaalet min Offergave fra andre...

Vi maa dærnæst være levende med i, hvad Kirken nu gør med disse Gaver: i Præfationens Tak og Sanctus' Tilbedelse, i Kånons Indvielse og i de hellige Ord, der forvandler vore fattige Offergaver til det evige Paaskelam fra Nadversalen og fra Golgatha... og saa maa vi ofre, saa maa vi bede med Kirken hin højtidsfulde Bøn, en Ypperstepræst værdig, der følger lige efter Forvandlingen, og som ihukommer hele Frelserens Daad, sætter os i levende Kirkefællesskab med al Guds troende Folk, og som overgiver og overdrager Faderen i det Høje det rene, det hellige, det lydeløse Offer, Livsens Brød og Frelsens Kalk*).

Lad os blot fortsætte med Guds Kirke i de to følgende Bønner og bede ham tage imod vort Offer ved Englehaand, som han tog imod det første Offer paa Jord, Abels — som han tog imod Ofret fra de Troendes Fader, Abraham — og som han tog imod det reneste Hedninge-Offer, der er bragt, Melkisedeks. —

Og har vi saaledes ret ofret, har vi ogsaa Lov at modtage Guds Gengæld, vor Andel i Ofret gennem Kommunionens Offermaaltid, hvor Gud selv besegler sine Forjættelser. —

Ledet ved vor Moder, Kirkens Haand staar vi da ikke hjælpeløse og tomhændede, men har en Adgang til Fade-

---

*) Se dansk Messebog, Side 532.

ren gennem Jesus Kristus, i hin Helligaand, som oplyser og vejleder os til ret Offergang i Fællig med alle Troende paa Jord og med hin store, hvide Flok, vi mindes i Messen.

Gør vi dette, forsvinder vi selv og gaar op i Kristus; han bliver vor Tilbedelse, vor Taksigelse og vor Sone — ikke blot hin Gang i Jødeland Aar 33, men idelig og til den yderste Dag.

Ved ham, med ham og i ham kommer vi da til Faderen paa værdig Vis.

5.

Saa kan vi spørge: Hvem høster nu Godt af en saadan Messe, som vi alle aktivt og energisk ofrer?

Hver enkelt nede i Kirken kan jo lægge ind i den, hvad han har paa Hjærte, og Gud vil tage den fra hver Enkelt, for hvad han vil ofre den for — fra En som Tilbedelse, fra en anden som Sone, fra Nogle som Tak og fra Andre som Bøn... men nu Præsten selv, hvem ofrer han den for?

Messens egne Ord (ved Brødets Ofring) siger os klart, at han ofrer den for sig selv. De siger ogsaa (ved Kalkens Ofring), at han ofrer den for hele Verdens Frelse.

Andre Texter i Messen taler om »alle Tilstedeværende« og »alle troende Kristne, Levende og Døde...«

Og ganske specielt bedes der for Pave og Biskop.

Men kan han ikke ofre den for en bestemt Person, et specielt Anliggende? Kirkens Praxis siger os, at det kan ske — og Guds Rigdom paa Naade og Godhed siger os, at det ikke mindsker Udbyttet for andre, der medofrer den.

Kan vi da ikke sige som saa: Lad dog blot mig nøjes med at medofre Messen, selvom en anden har »bestilt« den og faaet Præsten til at ofre den særligt for ham — jeg gaar dog ikke Glip af mit Udbytte...

Eller nogen vil tænke saaledes: Hvordan kan det ske, at nogen, der kender Præsten, kan faa ham til at ofre for dem, eller at nogen, der betaler ham for det, kan faa mere Udbytte af Ofret end den, der ikke kan betale...

Atter andre (men næppe Katholikker) vil sige: Er dette ikke Forretning med det Hellige, Simoni...?

For at klare os Spørgsmaalene maa vi undersøge Kir-

kens Lære om »Messens Frugt« og om Messens *Applikation*, Tilvendelse. —

To Ting kan vi sige os selv:

Den, der udfører den hellige Handling, Præsten, faar et ganske særligt Udbytte af den, det er kun Guds retfærdige Løn for ydet Tjeneste.

Og den Troende, der er aktivt medofrende, idet han baade har ydet sit rimelige Bidrag til Kirke, Præst og Alter og ogsaa tager levende Del i Offerhandlingen og nyder sin Part af Offermaaltidet — ogsaa han faar et særligt Udbytte, der ogsaa kun er Guds retfærdige Løn for hans Tjeneste som Medlem af »det kongelige Folk af Præster«.

Det er ogsaa forstaaeligt, at »hele Verden« og »alle troende Kristne, Levende som Døde«, særlig »de Tilstedeværende« og hine, der specielt bedes for i *Memento*, faar deres særlig store Andel i Messens almindelige Udbytte.

Men nu de, der har givet Præsten et Beløb for at faa Messen læst, det saakaldede *Stipendium* eller »Almisse« — faar de ikke ogsaa noget særligt af Gud som Gengæld?

Selvfølgelig faar de ikke mere Udbytte, fordi de har Raad at »bestille en Messe«, end den Fattige faar, der hjærtensgærne havde betalt, om han havde haft Midler — Gud ser paa Viljen, ikke paa Ævnen — men de faar netop et særligt Udbytte som Løn for deres Offervilje, fordi de aktivt gør det muligt, at Messeofret kan frembæres.

Dette er, hvad Fornuften kan sige os, og hvad Kirken lærer os om Andel i Messens Udbytte.

Ligesaa lidt som nogen kan sige: Lad andre gaa hen og tage Del i Messen, jeg faar jo dog min Part, fordi den ofres for »alle troende Kristne« — kan nogen sige: Lad andre om at betale for en Messe, jeg faar jo dog samme Udbytte, fordi den ofres for »Alverdens Frelse«.

Det er i Guds Øjne en Fortjeneste at bidrage til, at hans Dyrkelse kan opretholdes, lige saa vel som det er fortjenstfuldt at bidrage til Børnehjem og Mission. Det er, ret beset, endnu fortjenstfuldere, thi Guds Dyrkelse gaar foran alt — selv foran Sjælenes Frelse! —

Saa kan det Spørgsmaal rejses: Jamen, har en Præst da overhovedet Lov til at tage Penge for at læse en Messe? Apostlen Paulus giver Svaret i 1. Kor. 9, 13:

»Hvo som tjener ved Altret, han skal dele med Altret«. Dette Ord paalægger de Troende Forpligtelsen til at yde Præsten Vederlag for Tjenesten ved Altret.

En Troende kan da sige: Idag vil jeg lade Præsten leve ved at lade ham afholde Tjenesten ved Altret; til Gengæld vil jeg bede ham holde den særlig for mig og for mit Anliggende.

Præsten er da paa sin Side forpligtet til at »tjene ved Altret« for den, der opholder ham denne Dag. Og Gud vil bestemt gennem et særligt Udbytte gengælde denne Troende, at han for en Dag opretholder Tjenesten og Tjeneren ved Altret. Dette er ikke mere »Handel med det Hellige« end Pauli Princip om Løn til Prædikanten fra Tilhøreren: Hvo, som undervises i Ordet, skal dele med den, der underviser ham (Gal. 6, 6) — eller med Ordet, »en Arbejder er sin Løn værd«.

Den Troende, der lader læse en Messe for sine Anliggende, maa da ej heller tro, at han faar større Udbytte af Messen end hine, der ikke har Midler til at lade læse Messer. Ej heller maa den, der kan stifte en hel Række Messer tro, at han faar mere Naade end hin, der kun har Raad at lade læse een eller faa . . . Gud selv ser paa Hjærtelag, Redebonhed og Godvilje og giver Naade i Forhold dertil; men han fordrer ogsaa af dem, han har betroet jordisk Gods; at de opretholder hans Dyrkelse og hans Tjeneres Existens — og gør de det, glemmer han dem det ikke af, men gengælder det efter sit Maal, formedelst de ofrede Messer.

Dette er en almindelig Betragtning — vi skal nu se, hvorledes Kirken har reguleret Forholdet i Praxis for at undgaa Fortidens Misbrug. (Fortsættes.)

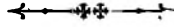

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. A. C. holdt Onsdag d. 18de sit traditionelle Rusgilde. En Komité af Damer havde bistaæet Bestyrelsen med at dække et prægtigt koldt Bord, hvortil serveredes ægte Münchnerøl. Efter Bordet begyndte Panchesoldet, der indlededes med en Rustale af Pater Menzinger, som i

Æventyrform causerede over Tro og Videnskab. En af Aarets Russer, stud. jur. Erik Jensen, takkede Rustaleren, og saa vekslede Viser, alvorlige og lystige Taler, Punch og Sange, indtil man tog fat paa Dansen.

Det i No. 38 omtalte katholske Kvindehospital i Aalborg.

„Unio“ afholder stort Bal i Weinolds Selskabslokaler
Søndag d. 10. Nov. Kl. 8.

Billetter à 1,25 Kr., som samtidig er Baltegn, faas hos undertegnede:

Tømremester *Maribo*,
Skipper *Klemens Allé 1.*

Skatteinspektør *Olsen*,
Sdr. Fasanvej 98.

Stud. mag. *Ida Henrichsen*, Kirsteinsgade 9.

A.C. (D. u. S.) Onsdag d. 9. Okt. Kl. 8 indleder stud. jur.
Peder Olav Hansen en Drøftelse om: »Katholsk Samvittighed og borgerlig Moral«.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 16. Oktober Kl. 8
i Charlottenlunds Palmehave.

Fra og med Søndag d. 13. Oktober holdes Højmessen i Assump-
tionskapellet, Ordrup, Kl. 8³/₄ og altsaa ikke som tidligere Kl. 9.

St. Annæ Kirke.

Søndag den 6. Oktober bortfalder Aftenandagten paa Grund
af Basaren.

Brugte Bøger ønskes.

Bill. Mrkt. Bøger modtager Bladets Kontor, Bredgade 64 St.

BAZAR

til Fordel for St. Annæ Kirkes Udvidelse
under Protektion af Hans Højærværdighed

BISKOP JOSEF BREMS

afholdes den 6. og 7. Oktober i Festsalen
og Skolelokalerne Hans Bogbinders Allé 4.

PROGRAM:

Søndag, den 6. Oktober.

Bazaren aabnes efter Højmessen ca. Kl. 11¹/₂.

Kl. 3. Radio-Orkester.

Kl. 4. Koncert ved Hr. Cellist *A. Skovborg Hansen*, Hr. Violinist *F. Frøberg*,
Hr. Pianist *A. Frøberg*.

Kl. 5. Sang ved Menighedens forenede Kirke-
og Børnekor.

I Festsalens Restauration Koncerter fra Kl. 4 ved Trioen.

Mandag, den 7. Oktober.

Bazaren lukkes op Kl. 4 Eftm.

Kl. 6. Koncert ved Søndagens Trio, som ogsaa
spiller Resten af Aftenen i Restaurationen.

Kl. 7. Koncert ved Hr. Violinist *N. C. Rasmussen*
og Hr. Pianist *F. Jønsson*.

Kl. 9¹/₂. Bazaren afsluttes med Lodtrækning og Auktion.

Der findes Boder med Broderier, Andagtsgenstande,
Galanterivarer etc. Righoldige Tombolaer. Skydebane.
Silhuetklipping ved Fru Wiwel og forskellige andre
Attraktioner.

ENTRÉ 25 ØRE.

ENTRÉ 25 ØRE.

— Garderobe gratis. —

KATOLSK AARBOG

for DANMARK

1929

er udkommen

med Billeder af Pave Pius d. XI og St. Ansgars Kirke i København.
Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og
beskæftiger sig med katolske Forhold.

Bringer Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender
indenfor Vikariatet.

Pris 2 Kr.

Faas ved alle Kirker — og i København i de katolske Bog
lader samt i Menighedskontoret Bredgade 64 St.

Lykkeseddel No. 888

25 Øre

til Fordel for

25 Øre

DEN NYE

ST. ANNÆ KIRKE

I Anledning af Bazaren den 6. og 7. Oktober 1929.

Af den 100 Numre omfattende Gevinstrække fremhæves:

Stof til et Sæt Herrelejt

1 Dame- eller Herrecykel

3 Regulatorure

1 Par Dame- eller Herresko

1 Fem-Lampers Radioapparat

med Højtaler (nyeste Model)

1 Højtaler

1 Krystalradioapp. med Telefoner

1 stort Krucifiks

1 stor Buste af Biskoppen

1 Blomsterbord

2 × 5 hl Køks

2 store Malerier

3 Messebøger i Luksusudgave

1 Sofapude

1 Ozonlampe

1 Flyvetur

1 Halvdags Biltur

Lotteriet trækkes paa Bazaren til Fordel for Kirken og Resultatet bekendtgøres i de katolske Blade samt i den Ferslewske Presse d. 9. Oktober.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

Kontorlærling.

Bogholder med tysk Korrespondance.

Husbestyrerinde. Morgenhjælp.

Strygning og Opvartning i

Hjemmene tilbydes.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 7. Oktober Kl. 8 oplæser Baronesse Rosenørn-Lehn den franske Forfatter Alfred Brunaud's Drama »Blodets Bøn« efter sin Oversættelses Manuscript.

Samling Kl. 7¹/₂, da Oplæsningen begynder præcis Kl. 8.

Sankt Josephs Gilde.

Ordinær Generalforsamling afholdes Mandag d. 14. Oktober Kl. 8 i Bredgade 67.

Forslag der ønskes behandlede, tilstilles Formanden Br. G. Weisenfeld, Helligcrupvej 2¹, Hell., senest Fredag d. 4. Oktober.

P. B. V.

Joh. Bølker, Sekretær.

St. Antoni Kapel (Husum). Fra Udgangen af September Maaned bortfalder 8-Messen, medens Højmessen bliver Kl. 9 hver Søndag.

Vincentforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D'Her. Sognepræster, i de katolske Boghandler og paa Katolsk Menighedskontor.

Kirkelig Kalender.

6. Okt. 20. Søndag eft. Pintse. Bruno, Bekender.	13. Okt. 21. Søndag eft. Pintse. Kong Edvard, Bekender.
7. — M. Rosenkransfesten.	14. — M. Callistus I.
8. — Ti. Birgitta, Enke.	15. — Ti. Thérèse af Jesus.
9. — O. Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer.	16. — O. Ferialdag.
10. — To. Frans Borgias, Bekender.	17. — To. Hedvig, Enke.
11. — F. Ferialdag.	18. — F. Lukas, Evangelist.
12. — L. Ferialdag.	19. — L. Petrus af Alcantara, Bekender.

Ugens Messebønner.

6. Okt. 20. Søndag efter Pintse. Rosenkransfesten (N.-M. 1099, G.-M. 935). Ihukommelse af Søndag (N.-M. 741, G.-M. 570) og af Bruno (N.-M. 1098 og [46], G.-M. 939 og [47]).
7. Okt. Rosenkransfesten (N.-M. 1099, G.-M. 935). 2. Ihukommelse af Markus I. (N.-M. 1099, G.-M. 940, [68] og 970). 3. Sergius og Lidelsesfæller (N.-M. 1099, G.-M. 940).
8. Okt. Birgitte. Messe for hl. Kvinde (N.-M. [73], G.-M. [73]); Oratio (N.-M. 1102, G.-M. 941; Epistel (N.-M. [76], G.-M. [76]).
9. Okt. Dionysius og Lidelsesfæller (N.-M. 1103, G.-M. 941). 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. Efter frit Valg.
10. Okt. Franciskus Borgias. Messe for en Bekender (N.-M. [53], Oratio 1106; G.-M. [53], Oratio (943). 2. og 3. som 9. Okt.
11. Okt. Ferialdag. Messen for 20. Søndag efter Pintse (N.-M. 737, G.-M. 566). 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. For de afdøde (N.-M. 1140, G.-M. 113). 4. Efter frit Valg.
12. Okt. Guds Moders Lørdagsmesse (N.-M. [90], G.-M. [94]). 2. Om Helligaanden (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).

I Tiden fra Mandag, den 14. Oktober, Kl. 5 til Fredag, den 18. Oktober efter Messen holdes en

Iukket Retræte for Damer

i Assumptionsklostret, i Ordrup.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til P. Josef Wolfisberg S. J., Stenosgade 4, København V, eller Forstanderinden, Assumptionsklostret, Charlottenlund.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Møde Mandag den 7. Oktober Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Samme Sted afholdes Fælleskommunion Søndag den 13. Oktober Kl. 8.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælleskommunion i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74, Søndag den 13. Oktober i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 6. Oktober (Rosenkransfest) Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

FREMMEPROGTRYKKERIET »ATHENE» (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boysegade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 41.

Søndag den 13. Oktober.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Kardinal Wilhelm van Rossum. — Om at lade læse Messe (sluttet). — »Den katolske ivreren«. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Frankrig. Italien. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

39. Om Præstestanden (Præstedømmets Ansvar).

Stor og ophøjet er Præstedømmets Værdighed. Men lige saa stort og tungt er dets Ansvar, det Ansvar, som ligger paa dem, som Gud har kaldet til at forvalte de himmelske Hemmeligheder.

Fædrene finder ligefrem ikke Ord for at skildre Præstestandens ophøjede Stilling; men de finder da heller ikke Ord for at tale om den Byrde og det Ansvar, som Præsten har paataget sig.

»Først maa man selv være ren, inden man vil rense andre; først maa man selv eje Visdom, inden man vil lære andre Visdom; først maa man selv være et Lys, inden man vil oplyse andre; først maa man selv staa Gud ganske nær, inden man vil føre andre til Gud; først maa man selv være from og hellig, inden man vil forsøge at helliggøre, lede og føre andre.« (*Gregor af Naz.'s Tale om sin Flugt 71.*)

»Hvo som Gud har betroet denne Tjeneste, han maa ikke være en forsømmelig og ligegyldig, men en højhjetet

og stærk Tjener. Han skal ikke vove at paatage sig dette ophøjede Værk, dersom han ikke er rede til tusinde Gange at ofre sit Liv i Død og Farer, ligesom og Christus selv kræver det: »Vil nogen følge mig, saa maa han fornægte sig selv, tage sit Kors paa sig og følge mig efter.« Thi hvo som ikke er besjælet af denne Aand, han vil være Skyld i manges Fald, og det vilde være bedst for ham, dersom han blev hjemme i Stedet for at vove sig ud og paatage sig en Byrde, som han ikke magter; ellers vil han ødelægge sig selv og mange andre, som er bleven betroet til hans Omsorg. Mon et Menneske, der ikke har Kendskab til en Styrmands Forpligtelser, og som ikke kender Kampen mod Bølgerne, vil vove at indtage en Styrmands Plads, selv om Tusinder af Mennesker vilde opfordre ham dertil? Sikkert ikke. Men vilde det ikke være fuldt Vanvid, dersom nogen uden nøje Overlæg letsindigt vilde paatage sig Præstens Gerning og uden Overvejelse vilde indvie sig til en Gerning, som kunde føre Tusinder af Mennesker i Døden?« (*Chrysostomus*, 6. Tale om St. Paulus.)

»Naar alt Mænd, som Staternes Styrelse er betroet, kan styrte Stater og sig selv i Undergang, dersom de savner Klogskab og stor Skarpsindighed: hvor megen egen Kraft og Kraft fra oven maa da de være i Besiddelse af i Udøvelse af deres Embede, som vover at føre og smykke Christi Brud!« (*Chrysostomus*, Om Præstedømmet III, 6.)

»Ligesom han, der i Troskab udøver sit aandelige Embede, kan regne med stor Løn og Fortjeneste, saaledes bliver og den, som uværdig nærmer sig Herrens Kalk, skyldig i Herrens Legeme og Blod.« — »Ikke alle de er sande Biskopper, som fører dette Navn. Du ser paa Petrus; men se tillige paa Judas!« (*Hieronimus*, til Heliodorus 8, 9.)

»O, I Hyrder, Vor Herres Disciple, fører eders Hjord paa god Græsgang og leder dem ad den rette Vej! Styrker de svage, plejer de syge, tager eder af de saarede, læger dem, som er i Livsfare, bevarer de sunde af Herrens Hjord. Naar den højeste Hyrde kommer, vil han dømme hine letsindige Hyrder, fordi de ikke har sørget for god Græsgang for deres Medbrødre. Men hvo, som har ledet og styret dem godt, han skal kaldes en god og ivrig Tje-

ner, fordi han i Troskab har ført sin Hjord til den øverste Hyrde. Dersom du forsømmer dit Embede, bliver dit Faar vel for dets egne Synders Skyld taget borti, men dets Blod vil kræves af dine Hænder. Men tages Faaret bort, naar du har advaret det, saa gaar det til Grunde for sine egne Synders Skyld, dog skal du frelses.« (*Aphraates, Om Boden.*)

»Jo højere et Menneske er blevet ophøjet, des dybere falder han, naar han synder. Hvad er højere end Himmelen? Men fra Himmelen falder den, som himmelske Hemmeligheder er betroet, og som har misrøgtet dem. — Den, der forvalter det guddommelige Ord, der uddeler den himmelske Lære, der altid staar foran Herrens Aasyn, der altid vandrer imellem Herrens Altre, der ikke viger fra Herrens Øje, der paatager sig Syndernes og det lidende Folks Anliggender, der ofrer og beder og formidler Herrens Velsignelse, som er taget af Folket og sat i Englenes Sted — han kan ikke synde uden for Guds Aasyn, uden i Helligdommenes Helligdom, saa at han, medens han øser Naade og Velsignelse for andre, øser for sig selv af den samme Kilde Fordærvelse og evig Undergang.« (*Chrysologus, om den tro Forvalter.*) *Josef Resch.*

Kardinal Wilhelm van Rossum.

1879—1929.

I mange Lande vil man i disse Dage fejre Kardinal van Rossums 50 Aars Præstjubilæum, og i hans Residens i Rom vil Telegrammer fra alle Verdens Kanter hobe sig op i store Dynger. De 50 Aars Præstegerning er jo for denne Præst blevet anderledes end for de fleste, han staar nu som Indehaver af et af Kirkens højeste Embeder, og derfor kan hans Jubilæum heller ikke foregaa i det skjulte.

Ikke mindst blandt danske Katholikker er Kardinal van Rossum velkendt. I sin Stilling som Præfekt for Den hellige Kongregation for Troens Udbredelse er han ogsaa vor kirkelige Foresatte. Og han har ikke nøjedes med det, som hans Embede kræver overfor os, men altid vist en over-

ordentlig stor personlig Interesse for Kirken i Danmark og i de skandinaviske Lande overhovedet. Denne Interesse viste sig paa overvældende Maade, da Kardinalen i 1923 selv besøgte de nordiske Lande, og blandt andet foretog

en Rundrejse gennem Danmark. Han er saaledes personlig kendt med og kendt af de danske Katholikker. Endnu i Sommer var Kardinalen paa en kort Visit i København paa Vej til Island. Danske Katholikker vil derfor med Glæde tage Del i Kardinal van Rossums Festdag og paa Søndag synge Te Deum for at takke Gud for al den Naade, der i 50 Aar er blevet Jubilaren til Del og gennem ham

er gaaet videre til saa mange andre, ogsaa til os heroppe i Norden.

Kardinal Wilhelm van Rossum er født i Zwolle i Holland den 3. September 1854. Som ganske ung traadte han ind i Redemptorist-Kongregationen, hvor han aflagde Profesløftet den 16. Juni 1874, og fem Aar senere blev han den 17. Oktober 1879 viet til Præst. Allerede dengang havde den unge Mand vakt sine foresattes Opmærksomhed ved sine glimrende Evner, og fra Begyndelsen af blev hans Virksomhed Videnskabsmandens. Efter i kort Tid at have undervist i en Latinskole blev Pater van Rossum Professor i Dogmatik i Redemptoristernes Seminarium i Witten i Holland. Senere blev han Leder af de filosofiske og theologiske Studier og snart efter Rektor. I denne Tid udgav han en hel Række dogmatiske Afhandlinger. I 1894 blev den nu kendte Dogmatiker kaldet til Rom. Man agtede der at oprette en Centralstudieanstalt for hele Ordenssamfundet, og desuden skulde van Rossum arbejde paa en videnskabelig Udgave af den hellige Alfons Liguoris Skrifter. Pave Leo XIII lærte her Pateren at kende og tog ham i den kirkelige Administrations Tjeneste, idet han kom til at udføre et stort Arbejde i det hellige Officium. Ved dette Arbejde vandt han stor Anseelse blandt Kirkens ledende Mænd i Rom.

Under Pave Pius X fik Pater van Rossum ofte overdraget betydningsfulde Opgaver. Han var en af de Sagskyndige, der blev stillet til Raadighed for den Kommission, der udarbejdede Kirkens nye Lovbog, og flere Gange var han Visitator for forskellige Ordenssamfunds Klostre. Men ganske særlig var han en af Pavens nærmeste Raadgivere i Kampen mod Modernismen.

Ved Redemptorist-Kongregationens Generalkapitel i 1909 var Pater van Rossum nær bleven valgt til Ordensgeneral, 28 Gange fandt der Omvalg Sted mellem ham og en anden hollandsk Pater, saa opgav Kapitlet disse to Kandidater. I Stedet blev Pater van Rossum General-Konsultor for Holland og Belgien. Da han i 1911 var paa Visitats i Belgien, blev han pr. Iltelegram kaldt tilbage til Rom, hvor han blev udnævnt til Kardinal i Konsistoriet den 27. November. Da Pius X spurgte den nye Kardinal, hvad hans Program

som Kardinal vilde være, svarede han: »At arbejde og ofre mig i Kirkens Tjeneste indtil Døden.«

Kort efter sin Udnævnelse fik Kardinal van Rossum Lejlighed til at træde frem for den store Offentlighed, da Paven sendte ham som sin Legat til den eukaristiske Kongres i Wien i 1912. Kort efter udnævntes Kardinalen til Stor-Pønitiar, og ved Kardinal Serafinis Død blev han den 12. Marts 1918 udnævnt til Præfekt for Propaganda-Kongregationen. Derved fik han en af de betydeligste Stillinger i Kirken.

I dette høje Embede fejrer Kardinalen nu sit Jubilæum, og fra mange Sider vil der lyde en Tak til ham for den Gerning, han har udført, og et inderligt Ønske om, at den maa kunne fortsættes endnu længe til Guds og hans Kirkes Ære. Ogsaa fra Danmark kommer denne Tak og dette Ønske. Det vil vi paa Søndag give Udtryk for i Kirken foran Herrens Alter, idet vi følger Apostelens Formaning om i Kærlighed at højagte Kirkens Forstandere for deres Gernings Skyld.

Om at lade læse Messe.

(Sluttet).

6.

For hvem og for hvad kan man lade læse Messe?

I Almindelighed kan svares: for ethvert Gud takkeligt Formaal og for enhver Person, der er i Stand til at modtage den Naade, der er Messens Frugt — med mindre Kirken udtrykkelig har rejst Forbud.

De eneste, der ikke kan faa Udbytte af en Messe, er Guds Helgen i Himmerig; deres Salighed kan ikke forhøjes, de nyder allerede den højeste Lykke.

Ejheller kan de Fortabte i Helvede nyde Guds Naade — men da vi aldrig ved, om nogen er fortabt, falder dette Hensyn bort.

Hvis altsaa intet Kirkebud indskrænker vor Frihed, kan vi ofre (og lade ofre) Messe for alle Levende og Døde, lige med Undtagelse af de Kanoniserede.

Vi kan ogsaa ofre Messen for enhver Sag, der er Gud

tækkelig, og som vi tør bede for — dog stadig med den samme Reservation som i Bønnen: Ske ikke min, men din Vilje! (Saaledes har Undertegnede under Krigen altid afslaaet at ofre Messe for den ene eller den anden af Parternes Sejr — og, naar jeg blev bedt om en Messe for en af Parterne, erklæret, at jeg vilde ofre den for betræffende Lands Frelse, at forstaa i Guds Forstand).

Men har Kirken nu opstillet Begrænsninger for vor Frihed? Forbyder den at læse Messe for nogle Levende eller Døde, som egentlig godt kunde nyde Godt af Messen?

Kun een eneste: for en Bandlyst, der skal skyes af de Troende (*excommunicatus vitandus*), maa der ikke offentlig ofres Messe — dog har Præsten Lov til: privat at ofre Messen for hans Omvendelse.

For alle andre: Skismatikere, Hæretikere, Frafaldne og Syndere, Levende og Døde, kan vi ofre Messen.

Vi er end ikke forpligtede at meddele Præsten vort Formaal, naar vi »bestiller en Messe«, det er nok at sige: I min Intention — eller paa Dansk: For det, jeg har paa Hjærte! —

7.

Men nu selve »Betalingen« for Messen. Hvordan er den rent historisk opkommet?

De første Spor finder vi i det VIII Aarh., men fast Praxis bliver Penge-Offet for Messe først i det XII Aarh. (Enkelte Spor af denne Praxis kan dog føres helt tilbage til Aar 600).

I Oldkirken ofrede man Naturalier: Brød og Vin — ikke blot til sakramental Brug, men saa rigeligt, at det dækkede Kirkens og Gejstlighedens Behov.

Da de Troende hørte op med at gaa til Alters i hver Messe, de ofrede, ophørte ogsaa Ofret af Brød og Vin til Kirkens samlede Præsteskab, og Offer af Penge traadte i Stedet. Dette Offer af Penge — ikke til det samlede Præsteskab, men til en speciel Præst — for at faa læst en Messe opfattedes selvsagt ikke som Honorar for Konsekrationen (hvilket vilde være Simoni), men som en Almisse, en mild Gave til Præstens Underhold, ydet for modtagen Tjeneste — i Henhold til Apostlens ovenfor citerede Ord.

Skikken breder sig; i det XI Aarh. har vi Exempler paa, at selv Børn, der har fundet en Dukat, bruger den til at faa en Messe læst.

Enhver god og priselig Skik kan misbruges, og denne blev tidligt misbrugt. Allerede i Naturalieofrenes Tid (vort Exempel er fra det VI Aarh.) var Gaverne saa rigelige, at havesyge Personer byggede Kapeller for at faa Del i Ofrene — som Reformationens Herremænd opholdt Kirkerne for at inddrage Tienden. Koncilierne maatte tordne højt og ofte mod Kræmmertrafik under Fromhedens Maske. Ligesaa maatte man true med svære Kirkestraffe, naar nogen lod læse Messe i slet Hensigt, f. Ex. for sine Fjenders Undergang.

Selve Skikken: at yde en Pengegave for at faa ofret en Messe, satte Rom sig ikke imod — blot Præsten ikke tog sig flere Messer paa, end han kunde celebrere, og blot han ikke brød Giverens Forudsætning og modtog flere Stipendier for en og samme Messe.

Da det den Gang var tilladt at læse flere Messer paa samme Dag, drev skidden Havesyge Præster til at jage efter Stipendier — og atter maatte Rom gribe ind.

Andre uværdige Præster fandt paa at modtage flere Stipendier for en Messe og tillod sig da at konsekreere en Hostie for hvert Stipendium i den Tanke, at saaledes havde de opfyldt Giverens Hensigt — man drev endda Hykleriet op til at gentage *Secreta* og *Postcommunio* saa mange Gange, som der var Stipendier, mens man kun læste Kánon een Gang... Rom slog med haard Haand ned paa denne infame Industri. — Det kan ikke undre, at disse afskyelige Misbrug vakte ædle Theologers Betænkelighed, og at der rejste sig Stemmer mod selve Systemet, ikke mod Misbrugen alene — ejheller kan det undre, at Æmnet var g e f u n d n e s F r e s s e n for »Reformatorerne«; vilde man forarges, var hær Stof til Forargelse. Og med deres usalige Princip: at forkaste Sagen i Stedet for at modarbejde Misbrugen, fordømte de da ogsaa hele Stipendie-Systemet som Simoni.

Kirkens Reformations-Koncilier har med al Klarhed hævdet Systemets Ret: Stipendiet ydes ikke for Messen,

men som en Hjælp til Præstens Underhold. Samtidig har de sat Bom for Gentagelse af Fortidens Misbrug.

En af Efterreformationens Theologer oplyser Systemet ved et Exempel: Hvis en Maler har lovet at pryde en Kirke gratis med Billeder, er det ikke mod hans Løfte om gratis Kirkepyrd, at han lader Kirken betale ham en Sum til Indkøb af Farver, Stilladser og andet materielt Nødvendigt — han har ikke saaledes solgt dette sit Talent, han havde lovet gratis at stille i Guds Tjeneste — ja, end ikke om han forlangte ikke blot Underhold, men et til hans Alder og Skrøbelighed svarende særlig godt Underhold, mens Arbejdet stod paa...

Der er jo heller ingen, der forarges over, at en Læge tager sig Honorar for sin Kunst — han lader sig ikke betale for den Gave at kunne helbrede, men han lader sig opholde af sine Patienter, mens han helbreder dem...

Saaledes er Messestipendiet ikke Honorar for Messen, men et Bidrag til Præstens materielle Existens, hvoraf Messen er afhængig. —

8.

En særlig Form for Stipendier er de saakaldte »stiftede Messer«. Allerede i det IX Aarh. finder vi den Skik: at efterlade sig en Sum, for at dens Renter kan betale en aarlig, maanedlig, ugentlig eller daglig Messe. Skikken bestaar stadig i Form af »stiftede Sjælemesser« — dog modtages de (p. Gr. af den svingende Valuta) ikke mere »for evig Tid«, men kun for en Periode (50 Aar), efter hvilken Summen indgaar i Kirkens Regnskab. Saadanne Messer knyttes ikke til en bestemt Præst (som de løse Messer), men til en Kirke, et Embede (Sognepræsten eller den lavest lønnede Præst) eller et Alter — og den tjener til at opretholde Præstelønningerne. —

Stipendiets Størrelse veksler med Tid og Sted. Den almindelige Fordring er, at det skal svare til Prisen for Præstens Føde for vedkommende Dag (Bolig forudsættes han at have i Præstegaarden).

Det er desuden blevet Skik, at en Messe, der volder større Ulejlighed, betales højere: hvis den skal læses sent, saa Præsten maa faste længe, eller hvis den ønskes læst i

en fjærnere Kirke. Det normale Stipendiums Størrelse fastsættes af Stedets kirkelige Myndighed med et Minimum — dette har de troende Lov til at overskride, og de, der paa en diskret Maade vil yde en Præst en Gave eller en Støtte, plejer at benytte den Form: at give ham en Sum og bede ham læse en Messe til Gengæld — en Form, der for begge Parter tager Brodden af ren Almisse. I Danmark er Normalstipendiet 2 Kr. Paa sin Side har Præsten (medmindre Biskoppen har forbudt det) Lov at tage mod et Stipendium, der ligger under Stiftets Minimum, naar det drejer sig om Fattige — ligesom han har Ret til at yde en Messe helt uden Vederlag — men saa er det en Gave, han giver af sin egen Pung, idet han saaledes giver Afkald paa en Dags Underhold. Noget andet er, at Mennesker, der kan betale, ikke bør bede Præsten læse Messe uden Stipendium, naar det da ikke er en ren Ven-skabstjeneste mod en Nærstaaende.

9.

Sluttelig skal vi opstille nogle praktiske Vejledninger.

Naar man har en Sag paa Hjærte: at yde Gud en særlig Dyrkelse, at sone sine Synder, at takke for Gaver, at fremme en Sag, at bede for Levende og Døde... er det en priselig Skik at gaa til en Præst og bede ham læse en Messe for denne Sag paa en Dag, et Sted og en Tid, der maa aftales med ham — og saa selv møde og tage aktiv Del i Offer og Offermaaltid, ligesom man yder ham det skyldige Stipendium (eller en større Gave, om man vil) — og ligesom man tager vare paa, at man ikke ved sin Kirkeskats Lidenhed (i Forhold til ens Ævne, selvfølgelig) tærer paa Kirken og dens Tilbehør.

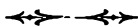
Men der maa ikke knytte sig Overtro til Ens Messe-Offer. Man maa ikke tro, at man faar større Udbytte ved at lade en Messe læse af en bestemt Præst, ved et bestemt Alter, i en bestemt Kirke, paa en bestemt Dag, til en bestemt Tid.

Ligesaa maa der advares mod at lægge Vægt paa et bestemt overtroisk Antal af Messer (de »hellige Tal« 3 & 7) og lignende ukirkelige Idéer. Der maa ogsaa advares mod selv at blive borte fra de Messer, man lader læse, naar

man da kan overvære dem — de har deres Værdi i sig selv, men man selv tager en god Del af Frugten, som læses kan i Kánon*). — Mon det ikke for mange var en god Tanke: ikke blot at yde en rigelig Kirkeskat og generøse Bidrag til Kirkens missionerende og karitative Formaal, men ogsaa at anvende en maanedlig Sum til en eller flere Messer for En selv, Ens Kære og Ens Anliggender.

Saaledes fremmer man Gudstjenestens Afholdelse, støtter man den saa slet lønnede Gejstlighed, forhverver man sig selv Naade... og først og sidst bidrager man til, at hin Handling kan udføres — og udøves i Ens eget Navn — som mer end nogen anden yder Gud Ære og Dyrkelse.

Præst.

„Den katolske ivraren“.

I Credos Julinummer har Mgr. B. D. Assarsson skrevet en Artikel om »den katolske ivraren«, som ogsaa har Bud til os. Han skriver bl. a.:

»Hvem kan give os et Øjebliksbillede af »den katolske ivraren« i vore Menigheder? Hvem kan med nogle Ord udtrykke hans alt omfattende Iver? Man kunde maaske sige, at han elsker det storslaaede, de sensationelle Fremskridt, de lysende Resultater.

Hvem kan bygge mere vældige og straalende Luftslotte end han? Hele Skandinavien fylder han med fremtidige katholske Kirker; hver By faar af hans gavmilde Fantasi et tiltalende Gudshus. Men de skal bygges stort. Ingen smaalige Detaljer. Han vil vist ikke være med til Indsamlingen til Ungdommens Kirke i Viborg. Han læser ærgert Opraabet om Hjælp til at bygge en Valfartskirke i Stiklestad. Er dette Minde ikke for stort for os. Han hører med et Skuldertræk om Femogtyveøresindsamlingen til den nye Kirke i Gøteborg. Det er for smaat for hans for alt stort begejstrede Iver.

Paa den anden Side undervurderer han ikke Pengenes Betydning for det kirkelige Arbejde. Han drømmer om vældige Fonds, opsigtsvækkende Donationer, som efterhaanden skal give den katholske Kirke i Norden fuld Erstatning for alt, hvad Protestanter har frataget den. Men

*) Dansk Messebog S. 528 *Memento*, Linie 4.

han ser helst, at andre virkeliggør denne Plan. Han synes ikke om at betale Kirkeskat og søger paa forskellig Maade at unddrage sig Kollekt. Naar han skal give en Sum til Kirken, maa den være stor. Med Bevægelse tænker han paa alle de Penge, han vilde ofre til katholske Formaal, dersom han arvede en stor Sum eller pludselig vandt i Lotteriet. Han drømmer om overfyldte Kirker, men gaar selv ikke i Kirke mere end nødvendigt, han drømmer om skønt smykkede Templer, men gør selv aldrig noget for sit Tempels og Alters Udsmykning. Han taler om opløftende og kraftig Menighedssang, men synger selv aldrig med i Salmerne, han vil have den største Andagt og Samling i Guds Hus, men anstrenger sig ikke for selv at vise det. Han vil jo have det store, man kan ikke agte paa alle Detaljer.

Den samme store Iverens Aand vil han ogsaa have ind i Menighedslivet. Han taler om Enighedens og Sammenholdets Betydning i vore smaa Menigheder. Derfor holder han sig ogsaa mest for sig selv, thi han synes, at de andre i Menigheden ikke har tilstrækkelig Sans for Enighed og Sammenhold. Han sværmer for katholske Foredrag for store Tilhørerskarer. Til de Forelæsninger, der arrangeres af Katholsk Højskole og lignende Institutioner, gaar han aldrig. De arbejder under alt for smaa Forhold. Han sælter stort Pris paa det katholske Foreningsliv og drømmer om landsomfattende Organisationer med imponerende Medlemsantal. De allerede eksisterende katholske Organisationer finder han for smaa. Ingen kan ivrigere end han fremhæve den katholske Presses Betydning. Han planlægger et fremtidigt katholsk Dagblad for Skandinavien. Paa vore nordiske Menighedsblade abonnerer han ikke, heller ikke paa Credo, da disse Blade udkommer for sjældent for hans utrættelige Iver. Han er en Ven af storslaaede Fester i Byens prægtigste Lokale, men vil ikke vide af de mange smaa Ting, der er nødvendige til Forberedelsen. Det katholske Skolevæsen har en veltalende Tilhænger i ham. Han haaber næsten snart at se et katholsk Universitet i Skandinavien. Det vilde være noget andet end vore nuværende smaa Skoler, som ikke er en stor Mands Opværelse værd. Han drømmer om Massekonversioner, men vil ikke gerne indlade sig paa religiøse Diskussioner med søgende Mennesker.

Han har maaske mere Sans for det negative end for det positive, holder mere af Subtraktion og Division end af Addition og Multiplikation, men mest har han Sans for Manglerne. Men ogsaa i sin store negative Virksomhed har han en Forkærlighed for de store Linier. Han opmuntrer sine Trosfæller med sine stadige Klager

over, »at der ikke gøres noget, at det ikke gaar fremad med vort Arbejde«. Det er ham for smaaligt at paapege Fejl og Mangler i Arbejdet eller at henvende sig til den Person, som kunde forandre Fejlen og forbedre Arbejds-metoderne. Paa den anden Side viser han sin store Agtelse for Kirkens Hierarki ved at kritisere sine Præster og sin Biskop særlig strengt. Om blot han maatte raade, om han maatte styre Kirken! Da vilde alle de store Tanker og Forhaabninger snart føde vældige Handlinger og straalende Fremskridt.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. S. M. D. M.s 7aarige Stiftelsesfest afholdtes Onsdag den 25. September og var særdeles godt besøgt — med Gæster og Indbudte ca. 90. Efter det obligate Fødsels-dagsmaaltid, ved hvilket Pastor P. Schindler oprullede Billeder fra sin (Efter)-Skoletid til Skræk og Advarsel for vor Tids ganske Unge, optraadte Tryllekunstneren Wernon-Petersen. Senere ved Kaffen blev Tungerne mere løse, og Talernes Række var næsten ikke til at tælle. Ved 12 Tiden sluttede den vellykkede Fest. — En Kreds af de allerældste Elever fra »Sct. Mariæ Drengeskoles« første Tid har i Anledning af Skolens og Marist-Brødrenes 40-aarige Jubilæum haft den Tanke at indbyde alle Brødrene til en Fest-Banket Onsdag den 16. Oktober.

Ordrup. Søndag d. 6. ds. var ca. 30 unge Piger forsamlede paa »Ordruphøj« til liturgisk Foredrag af Pastor Schindler efter Invitation af Bestyrelsen for K. K. U. F. Dagen begyndte med Messe og derefter et af Frk. Holler fortræffelig arrangeret Kaffe-bord. Kl. 11 tog Foredragene deres Begyndelse. Pastor Schindler fortalte her om Religionens Oprindelse og viste klart, at Kærnepunktet i al Religion er Ofret. Efter denne Forelæsning tilbragte vi en Timestid med munter Leg for at faa Varme i Kroppen og Appetit til Frokosten. I det næste Foredrag talte Præsten om hvem, hvad, hvorledes, hvor og til hvem vi ofrer. I dette Foredrag blev det os klart, at man ikke gaar til Messe »for at høre eller overvære Messen«, men for at ofre Messen. Til Slut viste Præsten alle Messe-rekvisiterne. Efter en dejlig Spadseretur kom saa det tredje Foredrag, i hvilket Præsten gennemgik Messens historiske Udvikling med Demonstration. Om disse Foredrag maa siges, at de var baade skønne og indholdsrige. Hvis alle de, der var til Stede, fra nu af vil lade Messebogen komme i Højsædet, har Foredragsholderen naaet sit Maal.

Quelqu' une.

Frankrig. Den 30. September blev Grundstenen lagt til Den hellige Thérèses Basilika i Lisieux. Natten forud blev der læst over 300 Messer i Lisieux's Domkirke, og utallige Kommunioner uddeltes. Paa selve Festsdagen holdt Biskoppen af Seez, Mgr. Pasquet, den højtidelige Messe, og Ærkebiskoppen af Rouen, Mgr. du Bois, holdt Festprædikenen. Talrige Kirkefyrster fra forskellige Lande var kommet til Stede. Paa den hellige Faders Vegne foretog Kardinal Charost Indvielsen af Grundstenen. Festtalerne holdtes af Georges Goyau, Medlem af det franske Akademi, af Brasiliens Ambassadør og af Kardinal Charost.

— I Frankrig er man ved at danne en Organisation til Kirkernes Vedligeholdelse. Centralkomitéen faar Sæde i Paris. Stiftelsen af en saadan Organisation er blevet en Nødvendighed. Der gik næppe en Dag, uden at Bladene bragte et Raab om Hjælp til en eller anden Kirke. Overfor denne store Nød kunde Pressen ikke udrette noget, og den private Hjælp viste sig ganske utilstrækkelig. Det gælder om at værne alle Frankrigs Kirker mod Forfald, yde Bidrag til Restaureringer og navnlig værne om de historisk og kunstnerisk betydningsfulde Kirker. De nødvendige Midler haaber Organisationen at kunne tilvejebringe dels ved sine Medlemmers Bidrag, dels ved store Indsamlinger i Offentligheden.

Italien. Den 26. September modtog Ærkeabbediet Montecassino et fælles Besøg af en lang Række Ordensgeneraler, som derved vilde hædre det ældste Kloster i Vesterleden. Fra Rom kom Generalforstanderne for Jesuiterne, Dominikanerne, Theatinerne, Salesianerne, Barnabiterne, Skoloperne, Gerolomiterne, Kamaldulenserne, Franciskanerne, Kapucinerne, Skolebrødrene og Augustinerne. Højtideligt modtog Ærkeabbed Diamare med hele sit Konvent de sjældne Gæster ved Klosterets Hovedindgang og førte dem ind i Basilikaen, hvor der fandt en højtidelig Gudstjeneste Sted. Derefter førtes Gæsterne rundt i det historiske Kloster, og Dagen gik i broderligt Samvær.

St. Michaels Klub.

Fest for indbudte svenske Katholikker *Mandag d. 21. Oktober.* Kl. 7½ Aftenandagt i Sct. Knuds Kapel. Kl. 8 Foredrag af Monsignore Assarsson om »Katholicismen i Sverrig«. Alle Medlemmer af Sct. Michaels Klub opfordres til at give Møde og deltage i det festlige Samvær med vore svenske Gæster.

Medlemmerne bedes melde sig til Festen (2 Kr. pro persona) *inden d. 14. Oktober* til Frk. Anker, Stenosgade 2 (Vester 7769).

Vincentsforeningens Kransekort

bringes i velvillig Erindring. Faas hos D' Hr. Sognepræster, i de katholske Boghandler og paa Katholsk Menighedskontor.

Udtrukne Numre v. St. Annæ Kirkes Basar d. 7. Oktbr.:

Lykkkesedler: Nr. 21 — 226 — 332 — 384 — 430 — 524 — 635 — 686 — 714 — 769 — 775 — 778 — 783 — 811 — 814 — 867 — 965 — 989 — 1057 — 1064 — 1117 — 1118 — 1122 — 1128 — 1191 — 1192 — 1256 — 1259 — 1325 — 1337 — 1338 — 1350 — 1500 — 1550 — 1511 — 1531 — 1823 — 1946 — 2106 — 2119 — 2177 — 2304 — 2314 — 2343 — 2348 — 2476 — 2479 — 2489 — 2513 — 2558 — 2561 — 2617 — 2625 — 2723 — 2770 — 2807 — 2944 — 3015 — 3032 — 3140 — 3260 — 3317 — 3408 — 3541 — 3551 — 3576 — 3587 — 3615 — 3680 — 3701 — 3716 — 3746 — 3757 — 3810 — 3828 — 3853 — 3856 — 3885 — 3951 — 3957 — 4042 — 4093 — 4142 — 4157 — 4186 — 4202 — 4206 — 4273 — 4297 — 4412 — 4481 — 4513 — 4532 — 4539 — 4721 — 4732 — 4857 — 4868 — 4940 — 4967 — 4979

Paa Blokke: Kaffedug 1: L 81 — Lampeskærm: B 25 — Dukke Inger: U 32 — Dukke Hella: J 45 — Dukke Lotte: S 91 — Japansk Have: V 44 — Frugtskaal 2: N 95 — Smykkekurv 1: A 11 — Smykkekurv 2: Dd 79 — Smykkekurv 3: Gg 97 — Pude med Kunstbroderi: M 19 — Cigarctgarniture: Ee 87 — Lampe: Ee 34 — Thedukken: Ff 99 — Kaffedug med hvidt Broderi: Hh 65 — Lommetørklæde-Mappe: Kk 22 — Pølle: Kk 70 — Lommetørklæde-Mappe: Uu 85 — Kurv: Uu 69 — Kaffedug med Blaaf: Ji 58 — Spejderbodens Negerdukke: Nitter 173.

Fransk Lotteri: Kaffedug 2: 22 — Sengetæppe 1: 63 — Sengetæppe 2: 58 — Slumretæppe: 11 — Frugtskaal 1: 60 — Thevarmer: 30 — Sort Tæppe: 53 — Fileret Lysedug: 68.

Gevinsterne kan afhentes i Præstegaarden, Hans Bogbinders Allé 2, inden den 1. November.

Alle, der har støttet vor Basar, bedes modtage vor hjerteligste Tak!

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Folkestuepige (gerne polsk Pige).

Plads søges:

af en Bogholder, Lærerinde i Tysk, Violin og Klaver for Bøydere, Husbestyrerinde, Morgenhjælp, Strygning og Opvartning i Hjemmene, Stuepige, Barnepige.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

„Unio“ afholder stort Bal i Weinolds Selskabslokaler Søndag d. 10. Nov. Kl. 8.

Billetter à 1,25 Kr., som samtidig er Baltegn, faas hos under-tegnede:

Tømremester *Mariboe*,

Skipper Klemens Allé 1.

Skatteinspektør *Olsen*,

Sdr. Fasanvej 98.

Stud. mag. *Ida Henriksen*, Kirsteinsgade 9.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 16. Oktober Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave.

Fra og med Søndag d. 13. Oktober holdes Højmessen i Assump-tionskapellet, Ordrup, Kl. 8³/₄ og altsaa ikke som tidligere Kl. 9.

Stort, udmærket Filmsapparat og et godt Lysbil-ledapparat er p. Gr. af Anskaffelsen af større Apparat meget billigt til Salg. Kath. Præstegaard, Roskilde.

Kirkelig Kalender.

13. Okt. 21. Søndag eft. Pintse. Kong Edvard, Bekender.	20. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.
14. — M. Callistus I.	21. — M. Hilarion, Abbed.
15. — Ti. Thérèse af Jesus.	22. — Ti. Ferialdag.
16. — O. Ferialdag.	23. — O. Ferialdag.
17. — To. Hedvig, Enke.	24. — To. Rafael, Ærkeengel.
18. — F. Lukas, Evangelist.	25. — F. Chrysanthus og Daria, Martyrer.
19. — L. Petrus af Alcantara, Bekender.	26. — L. Vigilie.

Ugens Messebønner.

13. Okt. 21. Søndag efter Pintse. (N.-M. 744, G.-M. 573). Ihukommelse af Edvard (N.-M. 1106 og [49], G.-M. 943 og [49]). 3. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]).
14. Okt. Callistus I (N.-M. 1106, G.-M. 944).
15. Okt. Teresa. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). Særlig Oration (N.-M. 1108, G.-M. 945).
16. Okt. Ferialdag. Samme Messe som 13. Okt. 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. For de afdøde (N.-M. 1140, G.-M. [113]). 4. Efter frit Valg.
17. Okt. Hedvig. Messe for en Kvinde (N.-M. [73], G.-M. [73]). Særlig Oration (N.-M. 1108, G.-M. 945). 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. Efter frit Valg.
18. Okt. Lukas (N.-M. 1112, G.-M. 945).
19. Okt. Petrus af Alcantara. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]). Særlig Oration (N.-M. 1114, G.-M. 948). Særlig Epistel (N.-M. 785], G.-M. 618).

I Tiden fra Mandag, den 14. Oktober, Kl. 5 til Fredag, den 18. Oktober efter Messen holdes en

lukket Retræte for Damer

i Assumptionsklostret, i Ordrup.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til P. Josef Wolfisberg S. J., Stenosgade 4, Københav V, eller Forstanderinden, Assumptionsklostret, Charlottenlund.

Eksercitier. Fra Søndag d. 20. til den 27. Oktober afholdes der i Jesu Hjertes Kirke aandelige Øvelser (Eksercitier) for **katholske unge Mænd**. Alle indbydes venligst til at tage Del deri.

Det første Foredrag holdes Søndag d. 20. Oktober Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Søndag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen den 27. Oktober Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion; om Aftenen Kl. 8 Prædikenen og Slutningshøjtidelighed. (Adgang kun for unge Mænd!)

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælleskommunion i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74, Søndag den 13. Oktober i Messen Kl. 8.

St. Josefs Kirke

er efter endt Restauration atter aabnet. Søndag den 13. Oktober holdes Gudstjenesten igen i Kirken.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaend (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vesler 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 42.

Søndag den 20. Oktober.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Christi sociale Kongeherre-dømme. — Fra Vatikanet og Kuriën. — En Buste af Pave Pius XI. — Protest overfor Statsradiofonien. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Indien. — Ugens Messebønner. — Avertisse-
menter.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

40. Om Ægteskabet — den kristelige Familie.

Ved Siden af Præstestanden, som er stiftet for at forøge de kristelige Børns Tal og for at sørge for deres aandelige Vel — Præsterne er Sjælesørere, Sjælesørgere, Sjælehyrder, aandelige Fædre —, staar Ægtestanden, der baade i Samfundet og i Kirken indtager en Stilling, de fleste Mennesker ikke har noget rigtigt Begreb om. Det kristelige Ægteskab har sit Forbillede i Christus selv, som har elsket sin Brud, Kirken, og har hengivet sig for den; det er en Planteskole for Guds Rige her paa Jorden, den hellige Kirke, og for Guds Rige i den anden Verden, Him-
melen. Ved deres Børn skaber Ægtefolkene Borgere til Himmelen, dersom de opdrager dem til gode Mennesker og Kristne. — Da jeg engang for mange Aar tilbage skaf-
fede en ung Mand en Stilling i Statens Tjeneste, sagde Chefen — en Protestant — til mig: Nu maa den unge Mand sørge for at gifte sig med en brav katholsk Pige og faa mange Børn med hende, for at Deres Kirke kan ud-
brede sig mere og mere, og der kan komme mange brave Mennesker ind i vort Samfund — og han kunde have til-

føjet, tor at der kan vokse mange og brave Borgere til Himmelen frem af denne Familie. — Det er det kristelige Syn paa den kristelige Familie.

Naturligvis maa selve Stammen i Ægteskabet, Mand og Kvinde, være sund og god, d. v. s. være et sandt kristeligt Ægtepar.

St. Chrysostomus (20. Homili over Efes.brev V. 22—33) skildrer paa en herlig Maade det Forhold, der burde herske mellem Mand og Kvinde i en kristelig Familie: »Intet fremmer saa meget de indre Livsforhold mellem Mand og Kvinde som Kærligheden imellem dem. Ikke forgæves har Paulus lagt saa megen Vægt netop paa det, idet han siger: »I Kvinder, vær eders Mænd underdanig ligesom Herren selv« (Efes. 5. 22). Hvorfor det? Thi dersom Mand og Kvinde lever i Fred og Endræglighed og opdrager deres Børn i Tugt og Gudsfrygt, gør Tjenestefolk gerne deres Pligt; Nabo, Ven og Slægtning bliver opbygget over deres Kærlighedsliv; i modsat Fald gaar alt hulter til bulter, eftersom de selv har bragt deres Hjem i broget Uorden. Derfor siger Apostelen: »I Kvinder, vær eders Mænd underdanig ligesom Herren selv.« — Naar du underkaster dig din Mand i Fred og Kærlighed, saa kan du betragte din Lydighed som en Tjeneste, du har bevist selve Herren. Thi ligesom den — ifølge den samme Apostels Ord —, der modsætter sig den verdslige Øvrighed, modsætter sig Guds Anordning, desto mere gør den Kvinde det, som ikke er sin Mand underdanig.« —

Jeg hører da Mænd, der læser disse Linier, juble og triumfere over deres Hustruer, og disse vredes vistnok paa mig, fordi jeg drog dette frem for Lyset. Men hør nu igen *St. Chrysostomus*, idet han fortsætter: »Du har nu hørt, hvilken Underdanighed, Skriften (*St. Paulus*) kræver af Kvinden. Godt! Nu skal du ogsaa høre, hvad den kræver af dig (Manden)! Han bruger igen den samme Lignelse: »I Mænd, elsk eders Hustruer, ligesom Christus har elsket sin Kirke!« (Ef. 5. 25). Har du set, hvor stor Lydigheden skal være? Ja, saa sé ogsaa, hvor stor Kærligheden skal være! Du vil, at din Hustru skal lyde dig, ligesom Kirken lyder Christus. Ja, saa sørg ogsaa for hende, som Christus har sørget for sin Kirke. Maatte du ogsaa hen-

give dit Liv for hende, maatte du ogsaa lade dig rive i Stykker, saa nægt hende det ikke! Selv om du ogsaa maatte lide alt i Verden for hende, saa vilde du dog aldrig kunne gøre saa meget for hende, som Christus har gjort for sin Kirke. Selv om du maatte sé, at hun ringeagter dig og haaner dig, saa kan du alligevel underkaste dig hende ved Beviser paa Kærlighed og Venskab. Maatte ikke ogsaa Christus lide Trusler, Forfølgelser og Haan af sin Kirke, og dog har han elsket og hengivet sit Liv for den? Intet binder mere med uovervindelig Magt end Kærlighedens Lænker; og det gælder navnlig mellem Mand og Kvinde. En Slave formaar du maaske at betvinge med Magt; men ogsaa det vil ofte være umuligt; thi ved første Lejlighed griber han Flugten; men din Hustru, dine Børns Moder, maa du ikke lænke med Trusler og Frygt, men med Godhed og Kærlighed. Thi hvad er det for et Ægteskab, naar Kvinden bærer for sin Mand? Og hvilken Glæde kan det være for en Mand, naar han omgaaes sin Hustru som en Slavinde, men ikke som en Veninde? Og selv om du for hendes Skyld ogsaa skulde komme til at lide noget, saa bebrejd hende det ikke! Thi det har Christus heller ikke gjort overfor sin Kirke.«

»Kræv aldrig af din Hustru, hvad der ikke staar i hendes Magt. Vend dig ikke bort fra hende, fordi hun ikke ejer legemlig Skønhed og Ynde. Hør, hvad Skriften siger: »Vel er Bien lille blandt Dyrene, men dens Frugt har Fortrinet for alle søde Sager.« (Eccl. 11. 3). Hun er en Guds Skabning; din Bebrejdelse træffer ikke hende, men den, som har skabt hende.« —

(Fortsættes.)

Josef Resch.

Christi sociale Kongehæredømme.*)

Af *Abbed Laurentius Zeller*, O. S. B.

St. Matthias Abbedi i Trier.

Autoriseret Oversættelse ved *Sven Aage Rasmussen*.

»Mennesket er født til at leve sammen med andre,« siger Aristoteles. Denne Oldtidens største Tænkere havde

*) Efter »Benediktinische Monatschrift«, Beuron.

et aabent Øje baade for den oversanselige Verdens mest ophøjede Sandheder og for Hverdagslivets allerjævneste Foreteelser. Enhver, der tænker lidt over, hvordan det er gaaet ham selv i Livet, maa give Vismanden fra Stagira Ret. Mennesket befinder sig ved sin Indtræden i Livet i en saa hjælpeløs Tilstand, at han fuldstændig er henvist til andres Kærlighed. I en lang Række Aar trænger han til sine Forældres Omsorg, for at hans Legeme og Sjæl kan modnes til fuld Udvikling. Og endog naar han er kommet saa vidt, at han kan klare sig selv og stille sine Evner til Tjeneste for andre, vedbliver han alligevel at være afhængig af sine Omgivelser. Eller er der nogen af os, der kan sige: jeg laver selv min Mad, syr selv mine Klæder, bygger selv mit Hus, dyrker min Jord og passer min Have, kurerer mig selv, naar jeg er syg, fører mine egne Sager for Retten, underviser mig selv og tager mig selv til Skrifte og Alters?

Efter Skriftens ubedragelige Vidnesbyrd er det Gud selv, der stiftede det første Samfund. Efter det første Menneskes Skabelse sagde han: »Det er ikke godt, at Mennesket er ene; lad os gøre ham en Medhjælp, der er hans Lige« (1. Mos. 2, 18). Og Gud dannede Kvinden og bragte hende til Manden. Oplyst ved Guds Aand fattede Adam den høje og hellige Mening med sin Forbindelse med Eva og udbrød: »Dette er Knogler af mine Knogler og Kød af mit Kød. Derfor skal Manden forlade Fader og Moder og blive fast hos sin Hustru, og de skal blive til eet Kød« (1. Mos. 2, 23—24). Over den hellige Pagt mellem Mand og Kvinde, der danner Grundlag for Samfundsordenen gennem alle Tider op til vore Dage, har Gud lyst sin Velsignelse: »Vorder frugtbare og mangfoldige og opfylder Jorden« (1. Mos. 1, 28).

Trods Synden er Guds Velsignelse ikke vegen fra Menneskeslægten. Adam og Eva saa efter Uddrivelsen af Paradis snart en blomstrende Børneflokk om sig. I Ly af Guds Velsignelse voksede Familien til et Folk. Adam stod som Hersker over hele dette Samfund af Familier, der under hans lange Liv gik frem af hans Sønner og Døtre. Gud selv gav ham efter Syndefaldet Magten over Kvinden, da

han sagde til Eva; »Du skal være Din Mands Magt underlagt, og han skal raade over Dig« (1. Mos. 3, 16). Adam blev den første »Herre«, hvis Herredømme ved Menneskenes Formering af sig selv udstrakte sig over hele hans Afkom: Adam var, det kan vi roligt sige, ogsaa den første Konge. Uden Lov og Orden er et Samliv mellem mange ikke muligt; enhver Sammenslutning maa have et Overhoved til at værne om Lov og Orden.

Da Menneskene tiltog i Antal, og Adam var død, blev det nødvendigt for Familierne at brede sig over større Landestrøg og udsondre sig i Stammer og Folkeslag. Hver Stamme og hvert Folk fik sin egen Hersker. Den, der ved Fødslen havde Forrangen, blev vel ogsaa ret naturligt Indehaver af Magten og overtog Omsorgen for sit Samfund. Menneskene gik ikke altid og alle Vegne denne naturlige og fredelige Vej til Samfundsannelsen. Synden greb fra først af forstyrrende ind i den sociale Orden. Der kom Mænd som Kain, Lamek og Nimrod; de krænkede, optændt af Lidenskab, Naturens Love og før frem med Vold. Kain dræbte sin Broder Abel, Lamek brød Engiftermaalet og tog sig to Hustruer (1. Mos. 4, 19), Nimrod var den første Voldshersker paa Jord. I stolt Selvtillid til egen Magt satte han sig op mod den gudbestemte, naturlige Samfundsorden; han før frem med blodig Vold og skabte sig derved et Rige og grundlagde mægtige Stæder (1. Mos. 10, 8-12). I Tidernes Løb er Folk og Riger opstaaet baade ved naturlig Udvikling og ved voldelige Omvæltninger. Men altid og overalt har Menneskene levet i Samfund. Af Natur staar Mennesket under Samfundsordenens Love. Men Christus, der blev Menneske for at fuldkomme Loven (Mat. 5, 17), helligede ved sin Lære Menneskets, Familiens og Statens naturlige Samfundsorden og grundlagde et nyt, stort Samfund, Kirken: Han er Samfundsordenens Drot.

1. Christus og Familien.

Forbindelsen mellem Mand og Kvinde har Christus allerede derved godkendt og helliget, at han selv kom til Verden i en Families Skød. — Hvor er Julen dog en liv-

salig Fest! Naar Forældrene knæler sammen med deres Børn foran Julekrybben, ved de, at Barnet fra Bethlehem ikke blot fylder deres Hjem med skøn Poesi men ogsaa med hellig Højtid. — Ganske vist, Christus blev ikke Menneske paa sædvanlig, naturlig Viis: Maria og Josef levede afholdende i deres Ægteskab. Det var Helligaanden selv, der ikklædte Guds Søn Kød i Jomfruens Skød. Menneskelivet er ramt i sin dybeste Rod af Syndens Forbandelse, ikke for helt at undrages Guds Velsignelse, men for at Mennesket, hvis Kød rejser sig mod Aanden, maa drage sig til Minde, at denne Aand har sat sig op mod Guds suveræne Vilje. Derfor gav Christus Afholdenhed Fortrin for Ægteskab. Selv levede Christus ugift og gav Anvisning paa Afholdenhed som den letteste Vej til Gud (Mat. 19, 10 ff.). Det samme Herrens Raad giver den hellige Paulus Korinterne: »Men til de Ugifte og Enkerne siger jeg: det er dem godt, om de forbliver saadan, som ogsaa jeg er« (1. Kor. 7, 8; sml. 7, 25).

Men fordi Christus anbefalede Afholdenhed, har han ikke afskaffet Ægteskabet; tværtimod, han har ophøjet det til et Sakrament og gengivet det dets forskærtsede Hellighed; med sin Guddoms Autoritet har han atter indført Ægteskabets Uopløselighed og Eengifte. Da Farisæerne en Dag forelagde ham det Spørgsmaal, der den Dag i Dag stadig drøftes Mand og Mand imellem, om en Mand har Lov til at skille sig ved sin Kone, svarede han dem: »Har I ikke læst, at Han, der skabte Mennesket fra Begyndelsen, skabte dem Mand og Kvinde og sagde: Derfor skal en Mand forlade Fader og Moder og slutte sig fast til een Hustru, og de to skal vorde til eet Kød. Saa er de da ikke længer to, men eet Kød. Hvad altsaa Gud har sammenføjet, maa et Menneske ikke adskille« (Mat. 19, 4 ff.). Christus lægger her de første Ord, som Adam i Følge Skabelsesberetningen udtalte ved Mødet med Eva, i Munden paa Gud selv og lærer os derved, at Guds Aand var over Adam, da denne forkyndte Ægteskabets Hellighed. Farisæernes Indvending, at Moses tillod Skilsmisse, tager Christus ikke for gode Varer men kundgør højtideligt den ny Lov: »Men, jeg siger Eder« — saaledes taler kun den, der ved sig selv ved, at han har Kongemagt og Myndighed til

at slaa en Streg over Moses's gamle Bud — »Men jeg siger Eder, enhver, som skiller sig ved sin Hustru . . . og ægter en anden, han bedriver Hor; og den, som ægter den Fra-skilte, bedriver Hor« (1. c. 19, 9). Med disse Ord har Christus atter hævet Ægteskabet til dets oprindelige Uopløselighed og Hellighed og gengivet Kvinden hendes fordums høje Agt og Ære.

Ægtestanden er atter, som den hellige Paulus siger, et *sacramentum magnum in Christo et Ecclesia* -- et helligt Symbol paa Christi Forbindelse med Kirken. Det er ganske vist ikke af Ægteskabets Uopløselighed, at Apostlen udleder denne Udtalelse. Han gaar dybere til Bunds og fører de etiske Forpligtelser i Ægteskabet tilbage til dets Rod: til den symbolske Betydning af den hellige Forbindelse mellem Mand og Kvinde. Hans Belæring om Ægtestanden indledes med en Formaning til Kvinden om at underordne sig under sin Mand som under Christus; thi »Manden er Kvindens Hoved, ligesom Christus er Kirkens Hoved« (1. c. 5, 23). Med disse Ord henviser han til den kristne Ægtestands Hellighed. Den kristne Mand, der byder en kristen Pige sin Tro og Haand, bør vide, at denne Kvinde paa Daabsdagen har lovet sin Sjæl bort til den Herre Christus; og den kristne Kvinde véd — hendes Tro siger hende det —, at ogsaa den unge Mand, som hun staar i Begreb med at ægte, paa sin Daabsdag blev et Lem af Christi mystiske Legeme. Begge er alt i Daaben formælet med Christus. »Jeg har,« skriver den hellige Paulus (2. Kor. 11, 2), »trolovet Eder med een Mand for at fremstille (Eder som) en ren Jomfru for Christus.« Mand og Kvinde véd, at Christus er deres Drot og har første Ret til dem og den hellige Pagt, som de indgaar. De kan kun slutte den i Christus: det er det store Myserie, som ligger i det kristne Ægteskab. Derfor er dette ikke blot et helligt Symbol men et virkeligt Naadevæld af ny, overnaturlig Livskraft til Ægtefællerne, saa deres Samliv ikke skal slappe eller løsne det Baand, der knytter deres Sjæl til Christus, men tværtimod forene dem fastere og inderligere med ham. Derfor fortsætter Apostlen: »Dog, ligesom Kirken er underlagt Christus, saaledes ogsaa Hustru-erne deres Mænd i al Ting. I Mænd, elsker Eders Hustruer,

ligesom ogsaa Christus elskede Kirken og hengav sig selv for den« (Efes. 5, 24). Med Herrens Ord for Øje: at Mand og Hustru kun er eet Kød i Ægtestanden, formaner han Mændene til at elske deres Hustruer som deres eget Legeme; thi den, der elsker sin Hustru, elsker sig selv. Vi er Lemmer paa et og samme Legeme i Christus. Saaledes er Ægteskabet et stort, naadefyldt Symbol i Christus og Kirken.

Hvis dette store, kristne Syn paa Ægteskabet og dermed Christi Kærlighed alter faar Indpas i Familierne, hvis Manden højagter og elsker sin Hustru som Christi Brud, og hvis Hustruen ser og værdsætter Christus i sin Mand, da vil denne ophøjede Tankegang forlene begge med Kraft til beredvilligt at bringe ethvert Offer, som et varigt Samliv blandt Mennesker uvægerligt fører med sig. Af Kærlighed til Christus vil de med glad og trofast Sind opfylde de Pligter, de har paataget sig. Christus er den, der raader som Drot i den hellige Pagt, de har indgaaet med hinanden: ham er det, der giver deres Samliv Fasthed og hellig Orden. Men mangler den kristne Opfattelse af Ægteskabet, tænker Mand og Hustru, naar de gifter sig, kun paa deres personlige Tilbøjeligbeders Tilfredsstillelse, da bygger de ikke deres Hus paa den Klippegrund, som Kristus lagde. Da raader ikke Christus som Drot i deres Hjem, men Selviskheden. Da kan det ikke undre En, at Folk, der ikke kender Christus, mangler Forstaaelse af Ægteskabets Uopløselighed. Mand og Kone skal bare skilles, siger mange, naar de ikke kan sammen mere. Den, der tænker saadan, kender ikke Christus og hans kongelige Rettigheder, han forgriber sig paa Grundlaget for al social Orden. Christus kan ikke bygge sit Rige paa et svagt Øjeblikks Romantik; han kan ikke overlade den Stand, hvis Bestemmelse det er at skænke hans Rige nye Borgere, til den Enkeltes Forgodtbefindende. Han maa give den en fast Ordning og kræve Ægteskabets ubetingede Uopløselighed. Thi den lovlige Forbindelse mellem Mand og Kvinde er det Fundament, som hele Menneskesamfundet hviler paa. Eller gælder Enkeltmand mere end Samfundet? Skal Loven fremme hele Samfundets Vel, eller er det nok, naar den tager Hensyn til Enkeltmands Ve og Vel? En

Samfundsborger bør vide, at det Almenes Bedste gaar forud for hans Særinteresser. Den, der træder ind i Ægtestanden, bør vide, at dette ikke kun er et Forsøg paa at komme godt ud af det med Konen, men at han tilsværger hende Troskab til Døden. Ikke Personligheden men Samfundet har den højeste Ret. Vakler Ægteskabets Uopløselighed, brister hele Fundamentet under den sociale Orden. Intet Ægteskab var da mere at lide paa, og Børnene blev prisgivet og bedraget for Forældrenes Kærlighed og Omsorg, som de har et uomtvisteligt Krav paa. Ved sin Lov om Ægteskabets Uopløselighed har Christus aabenbaret sig som den kongelige Børneven, der sikrer Barnets Ret endnu før dets Fødsel.

Det kan ikke nægtes, at Ægteskabets Uopløselighed i mange Tilfælde rammer den Enkelte haardt; men et Samfund er ikke muligt, hvis dets enkelte Medlemmer ikke ofrer sig for Helheden. Den, der finder dette for haardt, kan ikke være Borger i Christi Rige. Christus kræver af alle, der vil følge ham, at de giver ubetinget Afkald paa deres eget »Jeg«. »Vil nogen følge efter mig, han fornægte sig selv og tage sit Kors op og følge mig! Thi hvo som vil frelse sin Sjæl, skal miste den, men hvo som mister sin Sjæl for min Skyld, skal finde den« (Mat. 16, 24 ff.). Christus er ikke den Drot, der ofrer det fælles Vel for nogens personlige Interesser; han er Retfærd og Ordens Drot. Selv hans Modstandere kunde ikke nægte at anerkende hans ubetingede Redelighed: »Mester, vi ved, at Du taler og lærer rettelig og ikke ser paa Personen, men lærer i Sandhed Guds Vej« (Luk. 20, 21). Han bygger ikke sit Hus paa Flyvesand, den Enkeltes Ønsker, men paa Klippegrund, Samfundsvelfærden; det vil aldrig falde, thi det hviler fast paa Lov og Orden. »Hvad Gud har sammenføjjet, maa et Menneske ikke adskille.« Christus er Samfundsordenens Konge, den kristne Families Drot.

(Fortsættes.)

Fra Vatikanet og Kurien.

Af Prof. A. Rasetschnig, Rom.

Den 1. Oktober aabnede Domstolen Den hellige Rota paa højtidelig Maade det juridiske Aar. Uditorer, Embedsmænd og Advokater samledes i Cappella Paolina i Vatikanet, hvor Sakristanen Mgr. Zampini holdt Messen og istemte Veni Creator. De ti hermelinsmykkede Uditorer aflagde derefter foran Alteret den foreskrevne Ed. Den hellige Fader modtog derefter hele Forsamlingen i Tronsalen. Dekanen Mgr. Massimi oplæste en kort Hyldestadresse, hvori han ogsaa aflagde Beretning om Domstolens Virksomhed i det foregaaende Aar, i hvilket ikke mindre end 67 Processer var blevet ført til Afslutning. Han viste hen til, at det kommende Aar saa ud til at blive endnu rigere paa Arbejde, da Konkordatet med Italien forbeholder Rotadomstolen Retten til at erklære Ægteskaber for ugyldige.

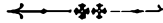
I den første Oktoberuge kom atter en Mængde Pilegrimme til den evige Stad. Den 93-aarige Biskop af Ostia Kardinaldekanen Vanutelli kom med 1400 fra sit Stift, Biskoppen af Viterbo med 700 og den Apostoliske Administrator for Civitacastellana var ledsaget af 1500 Pilegrimme.

Ærkebiskop af Perugia ledsagede 600 Funktionærer og Arbejdere fra Perugias Majolikafabrik til Rom, hvor de overrakte Paven kostbare Billeder og Vaser af eget Fabrikat; 700 Arbejdere fra den optiske Fabrik Brauwer Boveri i Milano mødte op under Ledelse af deres Direktør. Betegnende for dette Jubilæumsaar er det store Tal af Arbejdervalfarter fra alle Italiens Egne, noget, der var utænkeligt i den før-fascistiske Tid, da Arbejderne var kun socialistisk organiserede. Fra Udlandet kom 1500 Repræsentanter for den belgiske Arbejderungdom, deriblandt Minearbejdere i deres karakteristiske Arbejdstøj; med 400 Bannere mødte de op og hyldede Paven, der hilste dem med en hjertelig Tale. 100 Münchenere, 500 Polakker og 150 Irer sluttede Rækken af større Modtagelser i disse Dage.

Et Brev fra Kardinal Gasparri, hvori han beskylder Lederen af Maltas Regering for at holde Befolkningen under et despotisk Voldsherredømme og for offentlig at fornærme og modarbejde Kirke og Religion, har gjort et stærkt Indtryk paa den engelske Regering. Lord Strickland skyndte sig med at rejse til London for at faa Regeringen til at tro, at Vatikanet allerede havde taget sine Ord tilbage, som kun var en Følge af forkert Underretning. Men

han blev straks modsagt af den engelske Gesandt ved Den hellige Stol. Den engelske Regering, der staar i bedste Forhold til Vatikanet raadede Lorden til Maadehold, selv om han arbejdede i den engelske Højkirkes Interesse, og Regeringen billigede ikke hans Udvisning af den italienske Pater Carta, der var sendt fra Rom som Kommissær for Franciskanerne. Men denne Kirkefjende søger nu paa anden Maade at kølne sin Vrede paa den ubehagelige Pater og vil nu gaa retslig frem imod ham, fordi han har sendt Breve af Sted med italienske Dampere uden om den malthesiske Post. Skønt Paven ikke har givet sin Tilladelse til denne Proces, skal den dog føres.

Paa Grund af økonomiske Vanskeligheder har det katolske Blad *Corriere d'Italia* maattet gaa ind. Forlaget har nu erklæret sig fallit, og det viser sig, at der er et Underskud paa to Millioner Lire.

En Buste af Pave Pius XI.

Hvorvidt det er let eller vanskeligt at skabe et vellignende Billede af et Menneske, man aldrig har mødt, tør underlegnede ikke afgøre. Men det er der ikke delte Meninger om, at det er lykkedes *Billedhugger Windfeld-Schmidt* at gengive Pave Pius XIs Hoved saa fuldkomment, som om Paven havde »siddet« for ham. Hvordan han har baaret sig ad dermed, forbliver Kunstnerens Hemmelighed. Men vi ser Resultatet: En statelig hvid Gibsbuste, der ved første Øjekast aflokker én Bekendelsen: Det er Paven! De, der har set den hellige Fader, forsikrer, at Ligheden er slaaende. Det spejdende Blik kendetegner Styrismanden paa Petri Bark, ham, der øjner Farerne forude, men ogsaa Fyret, ham, der holder Øje med Skærene, men ogsaa med Stjernerne. Med Haanden paa Roret styrer han sit Skib efter den Kurs, som hans og hele Kirkens Tro foreskriver ham. Denne Tro giver ham Holdning og Værdighed og den Ro, som præger hans Ansigt, og som Busten fastholder i Helhedsindtrykket og i alle Enkeltheder. Hele Profilen, den højthvælvede Pande, den kraftige Næse, den skarpt-skaarne Mund, den velformede Hage, alt tyder paa den Hersker, der i vore Dage styrer den hellige Kirke med ukuelig Energi. Om det saa er Brillernerne, savnes de ikke helt; Brillestængerne har efterladt sig dybe Furer i den lærde Bibliothekars Tinding.

Hele det værdige, alvorlige, kraftfulde Udtryk fremhæves og forstærkes af den kontrasterende, lette Silkemozetta med den bløde Pelskant.

Er det ikke den gamle Tanke, men her udtrykt i Linier og Former: Pavedømmets ophøjede Værdighed er nu engang lagt paa skrøbelige Menneskeskuldre.

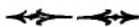

Kort: Vi kan være glade for den smukke Buste. Den kan faas til den rimelige Pris af 100 Kr., og den vil danne et ganske naturligt Midtpunkt for Dekorationen ved alle de Pavefester, der antagelig vil blive holdte i Vinterens og, lad os haabe det, i Aarenes Løb.

J. Wolfisberg S. J.

Busten er udstillet i Katholsk Boghandel i Stenosgade.

Red.

Protest overfor Statsradiofonien.

Katholsk Radioklub har den 6. Oktober tilsendt Statsradiofonien følgende Skrivelse:

I Anledning af Statsradiofoniens Udsendelse fra Studiet af en »Radio-Cabaret« Tirsdag den 1. Oktober Kl. 8¹⁵ Eftm., finder »Katholsk Radioklub«s Bestyrelse sig foranlediget til paa det kraftigste at protestere imod, at den danske Statsradiofoni foretager den Slags formodede ucensurerede Udsendelser, idet sikkert talrige af licensbetalende Lyttere har følt sig forargede over, at Banden, Sværgeren og grove Tvetydigheder dominerede ved nævnte Udsendelse. »Katholsk Radioklub«s Bestyrelse udtaler paa sine Medlemmers Vegne, at der maa kunne findes bedre Anvendelse af Lytternes Penge end til en Udsendelse af den Slags uappetitlege Talemaader og Udtryk, der kun kan virke demoraliserende paa den danske Ungdom og anstødende i al Almindelighed.

P. B. V.

(sign.) C. A. Rasmussen
Assistent

Formand for »Katholsk Radioklub«.
Lergravsvej 37, Kbh. S.

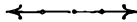
Landsforeningen Kristelig Lytterforening, der gentagne Gange har paataalt Brugen af Eder, Tvetydigheder og lignende overflødige Udtryk i Statsradiofoniens Udsendelser, kan i eet og alt give ovenstaaende Protest sin Tilslutning.

I det hele taget maa det paatales, at Statsradiofonien paatager sig Reklame for et Teater af Scala's Type, selv om det er i en Stilling som Scalas.

Sjolte, Tappernøje, d. 5/10. 1929.

P. L. V.

Ludv. Rasmussen.
Fmd.

Nye Bøger.

Fra Bild-Centralen i Stockholm (Drottninggatan 38) har vi faaet tilsendt en Del Fotografier fra Ansgarsfesten i Stockholm, som sikkert vil have Interesse, særlig for dem, der selv var med til den smukke Fest. Der er ialt

syv fortrinlige Billeder. Nr. 1 forestiller Modtagelsen i Stadshuset, Nr. 2 Processionen paa Bjørkø, Nr. 3 Messen paa Bjørkø, Nr. 4 Kommunionen samme Sted, Nr. 5 Middagen i det grønne, Nr. 6 og 7 Afskedsfesten i Stadshuset. Billederne koster 2 Kr. Stk.

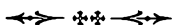
Pater Dominicus Johner: Die Sonn- und Festtagslieder des vaticanischen Graduale.

For mange liturgisk interesserede danske Musikere har Pater Dominicus Johners berømte Bog »Neue Schule des Gregorianischen Choralgesanges« — af hvilken fornylig er udkommet 6. Oplag i fornyet og beriget Udgave — været en uvurderlig Vejledning til Forstaaelse af den Gregorianiske Choral.

Mindre kendt herhjemme er vistnok det i Fjor ogsaa hos Pustet i Regensburg udkomne, i Choralforskningen enestaaende Værk: »Die Sonn- und Festtagslieder des Vaticanischen Graduale«, hvori Tysklands berømte Choralforsker, Beuroner Abbediets Prior, med sin overlegne musikalske Viden, med dyb religiøs Begejstring gennemgaar og forklarer Søn- og Festdagens skiftende Messesange: Introitus, Graduale, Hallelujaversene, Offertorium og Communio — Messens saakaldte »Proprium«. — Naar Forfatteren antyder, at det vil være klogt, om Studiet af hans Bog skete i Følge med »Graduale Romanum«, kan dette ikke anbefales nok. Det er, som denne teoretiske og sjælelige Analyse af de hellige Tekster og Melodier levendegør de gamle Nodetegn i Gradualet, saa Melodierne i inderlig Tilknytning til de bibelske Ord, udfolder sig i hele deres hemmelighedsfulde, sublime Skønhed.

I Forordet ønsker Dom Johner at hans Arbejde kun maa føre til »ein betender Vortrag« af de skiftende Messesange. »At hans Bog maa lede ind i Choralens Sjæl, til dens inderste liturgiske Liv, saa dens Melodier opfattes med Hjærtet som Bønner, med hvilke vort eget troende Sind kan opstige.« Til hver Sang følger den fromme Benediktiner munk en saare skøn lille Betragtning, der i Reglen formes som en Lovprisning og Tilbedelse af den hellige Eucharisti. Derved bliver Pater Dominicus Johners Bog ikke alene en aandfuld Fører gennem Gradualets Skatkammer for Kirkens udøvende Musikere, men samtidig vil den for enhver troende Katholik kunne tjene som forberedende Bøn til Søn og Festdagens hellige Messe.

Augusta Eschricht.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag d. 9. ds. indledede stud. jur. Peder Olav Hansen en Diskussion om Katholsk Samvittighed og Borgerlig Moral. I sit livlige Foredrag hævdede Indlederen bl. a., at de sociale Problemer vilde løses i samme Grad, som Samfundet anerkendte Guds Lov, — og Diskussionen gik i det væsentlige ud paa at undersøge, hvorvidt Indlederen havde Ret i denne sin Paastand. N.

Indien. I Følge en Overenskomst mellem Den hellige Stol og Portugal, som blev ratificeret den 29. Juni, er der truffet en ny Ordning af den kirkelige Styrelse i Indien. Man haaber, at det vanskelige Patronatsspørgsmaal i Indien er ordnet for lang Tid. Spørgsmaalet gaar langt tilbage. Da Vasco da Gama i 1498 naaede Indien ad Søvejen, overdrog Paven Portugal, der var en stor Kolonimagt, at beskytte Missionen i Indien og gav Staten Ret til at udnævne Biskopperne. Da Portugals Magt svandt, maatte Kirken uafhængig af det givne Privilegium sørge for Kirkens Styrelse i Indien. Ved et Konkordat i 1886 blev det bestemt, at de Steder i Landet, der fra gammel Tid havde haft portugisiske Indbyggere, stadig skulde forvaltes af portugisisk Klerus, men det øvrige Indien staa under sine egne Biskopper. Derved dannedes der Enklaver med selvstændig kirkelig Øvrighed inde i forskellige Stifter. Nu er der foretaget en helt ny Inddeling, saa at Enklaverne er forsvundet.

St. Michaels Klub.

Fest for indbudte svenske Katholikker *Mandag d. 21. Oktober.* Samling Kl. 7 $\frac{1}{2}$ til Festandagt i Sct. Knuds Kapel. Kl. 8 Foredrag af Monsignore Assarsson om »Katholicismen i Sverrig«. Alle Medlemmer af Sct. Michaels Klub opfordres til at give Møde og deltage i det festlige Samvær med vore svenske Gæster.

Medlemmerne bedes melde sig skriftlig til Festen (2 Kr. pro persona) *inden d. 19. Oktober* til Frk. Anker, Stenosgade 2.

Tirsdag d. 22. Oktober læses Messen for Norden med Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Jesu Hjærte Kirke. Kl. 6 Andagt med sakramental Velsignelse i Sakramentskirken.

Til Fællesmiddagen Kl. 7 paa Hotel Cosmopolite kan Medlemmer af Sct. Michaels Klub indmelde sig (5 Kr.) inden 19. Oktober ligeledes skriftlig til Frk. Anker, Stenosgade 2.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Folkestuepige.

Ugift Bestyrer paa en stor sjællandsk Gaard.

Plads søges:

Bogholder, Husbestyrerinde.

Morgenhjælp, Strygning og Ovvartning. Stuepige eller Barnep.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

20. Okt. 22. Søndag eft. Pintse.	27. Okt. 23. Søndag eft. Pintse-Christi Kongsfest.
21. — M. Hilarion, Abbed.	28. — M. Simon og Judas, Apostle.
22. — Ti. Ferialdag.	29. — Ti. Ferialdag.
23. — O. Ferialdag.	30. — O. Ferialdag.
24. — To. Rafael, Ærkeengel.	31. — To. Vigiliefastedag.
25. — F. Chrysanthus og Daria, Martyrer.	1. Nov. F. Alle Helgens Dag.
26. — L. Vigilie.	2. — L. Alle Sjæles Dag.

Ugens Messebønner.

20. Okt. 22. Søndag efter Pintse. (N.-M. 748, G.-M. 577). Ihukommelse af Johannes af Kenty (N.-M. 1115, G.-M. 949).
21. Okt. Hilarion. Messe for en Bekender (N.-M. [53], G.-M. [53]). Ihukommelse af Ursula og Lidelsesfæller (N.-M. [65], G.-M. [66]). 3. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]).
22. Okt. Ferialdag. Samme Messe som 20. Okt. 2. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. Efter frit Valg.
23. Okt. Ferialdag. Alt som den foregaaende Dag.
24. Okt. Rafael (N.-M. 1118, G.-M. 955).
25. Okt. Chrysanthus og Daria (N.-M. 1121, G.-M. 958). 2. og 3. som 22. Okt.
26. Okt. Vigilie (N.-M. 1122, G.-M. 958). Ihukommelse af Evaristus (N.-M. [5], G.-M. [5]). 3. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).

Eksercitier. Fra Søndag d. 20. til den 27. Oktober afholdes der i Jesu Hjertes Kirke aandelige Øvelser (Eksercitier) for **katholske unge Mænd**. Alle indbydes venligst til at tage Del deri.

Det første Foredrag holdes Søndag d. 20. Oktober Aften Kl. 8. De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Søndag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen den 27. Oktober Kl. 8 Tale og derefter Messe med Fælleskommunion; om Aftenen Kl. 8 Prædikenen og Slutningshøjtidelighed. (Adgang kun for unge Mænd!)

Mariakongregationen for unge Mænd holder sit 50 Aars *Jubilæum* d. 3. Nov. Højtideligheden fejres ved Festandagt i Jesu Hjertes Kirke med efterfølgende selskabeligt Samvær i St. Knuds Sal.

Prisen for Deltagelse er Kr. 1,50. Indtegningen modtager Portneren i Stenosgade inden d. 31. Okt.

Nærmere Festprogram for Festen kommer i næste Nummer.

Det katolske Israels Gilde.

Torsdag d. 24. Oktober Kl. 8 i St. Josefs Skole Nørrebrog. 27 A': Oplæsning (Uddrag af K. E. Franzos: »Bajads«). Adgang for alle.

Immaculatakongregationen har i denne Maaned (paa Grund af de unge Mænds Eksercitier) Fælleskommion Søndag d. 20. Okt. Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjertes Kirke (i Stedet for d. 27. Oktober).

A.C. Onsdag d. 23. Okt. Kl. 8 Forsvarsminister *Laurils Rasmussen*: Afrustning. Liste over de indbudte ophængt i Lokalerne. Gæstekort som sædvv. (se Ugebladet for 8. Sept.)

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3782, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 43.

Søndag den 27. Oktober.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Christi sociale Kongeherrdømme (fortsat). — Fra Vatikanet og Kurien. — Sædeligheden i Maribo Kloster. — Israelsgildet og andre Foreninger. — Et Vidnesbyrd om Skriftemaalet. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. Rom. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

41. Om Ægtestanden — den kristelige Familie.

Din Hustru er en Guds Skabning; det kommer ikke an paa legemlig Skønhed og Ynde. Vi sluttede sidst med Skriftens Ord: »Vel er Bien lille blandt Dyrene, men dens Frugt har Fortrin for alle søde Sager.« —

St. Chrysostomus fortsætter: »Lad os søge hos Kvinden Hengivenhed mod hendes Mand, Beskedenhed, Mildhed; det er Kendetegn paa den sande Skønhed. Det er den Skønhed, som Gud søger. Du maa se, at hun er skøn for Guds Øje fremfor dit legemlige Øje. Lad os ikke søge Penge og Legemets Adel, men Sjælens Adel!« — —

»Hustruen maa ikke nysgerrig og lettroende efterforske Mandens Færd; men Manden skal da heller ikke give berettiget Anledning til Mistanke. Thi sig mig, hvad skulde det betyde, dersom du i Dagens Løb fandt Tid nok for dine Venner, men for din Hustru ikke engang Aftenen stod til Raadighed? Og skulde hun bebrejde dig dette, saa tager du det maaske ilde op! Du maa da vide, at det er et Tegn paa Kærlighed, men ikke paa Fjendskab;

det er Kærlighed til dig og din Familie, det er Hengivenhed for dig og Frygt for din Skyld, som er Aarsag til disse Bebrejdelser. Din Hustru er da med Rette bange for, at der skulde være nogen, som hemmelig havde røvet hende den ægteskabelige Ret, som ligesom en Tyv havde frataget hende det kæreste her i Livet og undergravet eders Fælleslykke her paa Jorden. Der gives forresten en Fællesaarsag til Mistanke i det ægteskabelige Liv, det er den altfor store Fortrolighed med fremmede baade fra Mandens og fra Hustruens Side; det har i mangfoldige Tilfælde været Udgangspunkt for Ødelæggelsen af den hjemlige Lykke og gensidige Kærlighed. —

Beflitter eder paa den daglige Fællesbøn! Vær fælles om at besøge Gudstjenesten, og tal med hinanden i Hjemmet om det, I har hørt i Kirken.

Af denne Guds frygts Kilde vil alt andet vokse frem, og eders Hus vil strømme over af usigelig Velsignelse. Naar vi søger det uforgængelige, vil og de forgængelige Goder følge med; thi der staar skrevet: »Søg først Guds Rige, og alt andet skal da tillægges eder.« (Matth. 6,33.)

Dersom vi ordner og indretter vort Liv og vort Hjem saaledes efter Guds Forskrift, vil et rigeligt Maal af Belærelse og Velsignelse vokse frem af denne Guds Kilde, og vi vil være i Stand til at behage Gud og indrette det nuværende Liv saaledes, at det bringer os de evige Goder, som Gud har forjættet dem, der elsker ham.« (*Chrysostomus*, 20. Hom. over Ef.brev V.)

»I Børnene har vi et betroet, helligt Pant. Lad os sørge for dem og gøre alt for dem, for at den onde Arvefjende ikke skal rive dem ud af vore Hænder.

I Mødre, opdrager ganske særligt eders Døtre til alt godt! Det er ikke nogen vanskelig Opgave for eder. Sørger for, at de elsker Hjemmet og gerne vender tilbage til Hjemmet, at de er beskedne, ikke pengebegærlige, ikke modesyge, thi det er et godt Grundlag for deres Fremtid. Saaledes kan I da overgive dem til en Brudgom. Thi saaledes opdragne vil de ikke blot gøre sig selv, men ogsaa den Mand lykkelig, som de skal leve sammen med, og ikke blot den Mand, men ogsaa deres Børn, og ikke blot deres Børn, men ogsaa deres Børne-

børn. Thi hvad man selv ikke har, det kan man heller ikke give til andre, og hvad man selv ikke har lært, det kan man heller ikke lære andre. Ligesom Rødderne er, saaledes er ogsaa Træet og dets Grene. I Bevidstheden om, at vi ikke blot kan frelse een Sjæl, men mange andre, at vi ikke blot kan gøre eet Menneske lykkeligt, men mange andre, maa du gaa til dit Arbejde og stadig tænke paa, at Slægter afhænger af dit Arbejde for dit Barn. Saaledes maa din Datter gaa fra dit Hjem til Vielsen for Alleret i Kirken, udrustet med alt godt for det fremtidige Liv, som du har lagt ind i hendes Sjæl. Opdragelsen er hin Surdejg, som gennemtrænger hendes Livs Bagværk med den Kraft og Godhed, hun har lært af dig.« —

»Fremfor alt skal du som Moder sørge for, at din Datter faar en Mand, der formaar at forestaa sin Familie som Mand. Du skal give Legemet et Hovede; du skal betro dit Barn til en Mand, som betragter hende ikke som Slavinde, men som din Datter. Du maa endvidere ikke se paa Penge og Rigdom og Smykker af Guld, thi alt dette vilde ikke blot ikke bidrage til hendes Lykke, men tværtimod skade hende, thi derved vilde du gøre hende til en Slavinde. Du maa ikke sælge hende til en Herre, men overgive hende til en Mand, der ejer gode Sæder og Ærbarhed, der forstaar at tæmme sin Lyst efter Mad og Drikke, der er en god Forvaller og Husholder over det ham betroede, der selv har lært at lystre, for at de to maa finde Velbehag hos Gud og Mennesker og skaffe deres Forældre Ære og stor Løn.« (*Chrysostomus. Homil. over I. Tim.brev og over Kol.brev.*) *Josef Resch.*

Christi sociale Kongeherredømme.

Af *Abbed Laurentius Zeller, O. S. B.*

St. Matthias Abbedi i Trier.

Autoriseret Oversættelse ved *Sven Aage Rasmussen.*

(Fortsat.)

2. Christus og Staten.

Ligesom Familien er ogsaa Staten, Folkesamfundet, et Værk af Naturen, ikke skabt af Kristendommen. Fra Naturens Side er et Menneske henvist til at slutte sig til

andre for at fremme sit legemlige og aandelige Tarv. Kun hvis mange arbejder i Fællig, bliver Livet rigt og let at leve. Hvad den enkelte er i Stand til selv at skaffe sig, er kun lidt i Sammenligning med de Livsværdier, som et Samfund kan byde ham. Jeg har allerede forsøgt at vise, hvorledes man maa tænke sig Tilblivelsen af Folkesamfundet ad Udviklingens naturlige Vej. Gud har ikke grundlagt Folkesamfundet, Staten, umiddelbart, men han har nedlagt en Lov om Sammenslutning i Menneskenaturen og saa overladt til Menneskene selv at gennemføre Loven. Af Natur er Mennesket tvunget til at slutte sig sammen med andre i Samfund, fordi han indser, at kun saaledes kan han udfolde sine Kræfter fuldtud og leve et menneskeværdigt Liv. Selv om vi nu kan gaa ud fra, at Samfundene oprindelig har udviklet sig ad naturlig Vej ved Familieformering, maa vi dog nu til Dags affinde os med de historiske Kendsgerninger og kan ikke vente, at der vedblivende skal foregaa en Nydannelse af Folk og Stater ad denne Vej. Vi er ikke i Stand til at tro paa Muligheden af en Omvæltning i de givne Forhold. Her skal heller ikke drøftes de kristne Filosofers og Teologers afvigende Meninger om Statsmagts Oprindelse. For os er det nok at vide, at de alle leder ogsaa Statsmagten tilbage til Gud. De fleste nyere Retsfilosofier hælder til Bellarmins Lære, at Statsmagten skriver sig direkte fra Gud, ganske bortset fra, om det er en verdslig Fyrste eller en af Folket valgt Mand, eventuelt en Folkeforsamling, der regerer. Andre slutter sig til den hellige Thomas, der siger, at Statsmagten kun indirekte stammer fra Gud; direkte hviler den i Folket selv. Blot kan Folket som Helhed ikke udøve den, men maa beskikke en Regent, enten det nu er Kongen eller en Præsident. Disse to Synspunkter afviger imidlertid kun fra hinanden i Opfattelsen af, hvordan Autoriteten er overført, men ikke i Spørgsmaalet om dennes egentlige Væsen og første Oprindelse. Thi at Statsmagten stammer fra Gud, er en Trossandhed for alle Kristne. Den hellige Paulus skriver jo til de Romere (13,1): »Hver Sjæl underordne sig de høje Øvrigheder; thi der er ingen Øvrighed uden fra Gud, og de, som er, er beskikkede af Gud.« Derfor formaner Apostlen de Troende til at adlyde ikke

blot paa Grund af ydre Tvang men ogsaa af indre Trang i Erkendelse af, at dette er Guds Vilje: »*propter conscientiam*« (1. c. 13,5), for Samvittighedens Skyld. Det samme lærte Christus, og han gav Statsordningen sin kongelige Sanktion.

Christus kom selv til Verden som Søn af et Folk, der af Gud var samlet til en national Enhed. Det Folk, han tilhørte, Israeliterne, var udgaaet fra Stamfaderen Abraham og havde et Kongehus, som Gud umiddelbart paa en ganske særlig Maade havde tildelt Magten. Paa Guds Bud salvede Profeten Samuel David til Israels Konge. Abraham og David er Christi Forfædre. Da han fødtes som Menneske af Jomfru Maria, da han kom til Jord for at oprette sit Freds- og Retfærdsrige, havde hans Folk tabt sin nationale Selvstændighed og var blevet indlemmet i Romeriget. Som retmæssig Arving af Davids Kongehus havde Christus fuldtud Adkomst til sine Fædres Trone. Ærkeenglen Gabriel sagde til Jomfruen fra Nasaret ved Menneskevordelsens Forkyndelse, at »Gud Herren skal give ham hans Fader Davids Trone« (Luk. 1, 32). Som Guds Søn havde Christus en endnu højere Adkomst, nemlig til Kongeherrredømmet over hele Menneskeslægten. Selv har han udtrykkelig sagt: »Mig er given al Magt i Himmel og paa Jord« (Mat. 28, 18). I sin Egenskab af Gud-Menneske er Christus »Fyrste over Jordens Konger« (Joh. Aab. 1, 5), »Kongernes Konge og Herrernes Herre« (1. Tim. 6, 15; Joh. Aab. 19, 16). Med fuld Føje kunde han have gjort Krav gældende paa politisk Herredømme over hele Verden; det havde ogsaa været ham en let Sag at sætte dette Krav igennem og skabe et Verdensrige. Da han blev grebet i Haven paa Oliebjerget, erklærede han, at han kunde bede sin Fader om Hjælp: »Og han vil paa Stand stille mere end tolv Legioner Engle til min Tjeneste« (Mat. 26, 53). Men det var ikke noget Verdensrige, Christus vilde grundlægge; den Dag, Folkemængden vilde tage ham med Magt og gøre ham til Konge, undveg han dem (Joh. 6, 15), ikke fordi hans Time endnu ikke var kommen, men fordi han ikke var til Sinds at øve verdslig Kongemagt. Han var ikke kommet for politisk at herske over Verden men for ved sin Død paa Korset at frelse Verden (sml. Mat. 20, 28).

Derfor rettede Christus sig under hele sit Liv her paa

Jorden ogsaa altid efter sit Folks religiøse Skikke. Otte Dage efter Fødslen blev han omskaaret; som tolvaars Dreng drog han, som Skik og Brug var, med sine Forældre op til Jerusalem til Paaskefesten; han lod sig døbe af Johannes for »at opfylde al Retfærdighed« og for at bekræfte Johannes' Sendelse af Gud. Ogsaa de borgerlige Love lød han, skønt han stod over Loven. Han gjorde ingenlunde Krav paa nogen Undtagelsesstilling for ikke at forarge nogen. Saaledes forklarede han selv sin Optræden, den Gang han betalte Tempelskat for sig og Petrus. Optræverne af Tempelskatten havde aabenbart selv Betænkeligheder og spurgte sig for hos Petrus: »Betaler Eders Mester ikke Tempelskat?« Da Petrus svarede: »Jo«, tog Jesus heraf Anledning til at belære ham om denne Sag. Jordens Konger vilde kun have taget Skat og Told af Fremmede, ikke af deres egne Sønner. Det er i Virkeligheden imod al menneskelig Orden, at han, Guds Søn, skal betale Skat til Guds Tempel; dog da Optræverne ikke erkender, at han er Guds Søn, føjer han til: »For at vi ikke skal forarge dem, saa gaa hen til Søen, kast en Krog ud og tag den første Fisk, som kommer op, og naar Du aabner dens Gab, skal Du finde en Stater; tag den og giv den for mig og for Dig« (Mat. 17, 23 ff.). Ogsaa til Farisæernes Spørgsmaal: »Er det tilladt at give Kejseren Skat eller ej?« svarer han ja: »Giv Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er« (Mat. 22, 18 ff.). Med disse Ord har han anerkendt, at Kejserens Ret hviler paa Guds Bestemmelse.

Stillet for Pilati Domstol har Christus ligeledes anerkendt den romerske Statholders Magt. Da Pilatus pukende paa sin Magt foreholder ham: »Taler Du ikke til mig? Véd Du ikke, at jeg har Magt til at korsfæste Dig og Magt til at lade Dig løs?« svarer han: »Du havde slet ingen Magt over mig, dersom den ikke var givet Dig ovenfra« (Joh. 19, 10 ff.). Christus anerkender altsaa hans Magt, men minder ham ogsaa om, at han har den fra Gud og skal staa til Regnskab for, hvordan han bruger den.

Christus grundlagde ikke noget jordisk Rige; men da han i Virkeligheden fuldtud havde Adkomst til al verdslig Magt, og frivillig afstod den til dens verdslige Indehavere, hviler ogsaa al Statsmagt paa Christi Kongeherredømme:

Statsmagten har fundet en ny, fast Støtte i Christi Kongsvilje.

Underkastelsen under Statsmagten, borgerlig Lydighed, er en Kristenpligt. Med Ordet: »Giv Kejseren, hvad Kejsersens er, og Gud, hvad Guds er«, har Christus skabt Herredømmet af Guds Naade, ikke i Ordets historiske men i dets religiøse Betydning. For den troende Kristen er Pligter mod Statens Magthavere ensbetydende med Pligter mod Gud og Christus. Om en Magthaver har opnaaet sin Magt ad retmæssig Vej eller ved Vold, er for den Kristne ikke det afgørende. Han ser i den faktiske Indehaver af den offentlige Magt en Repræsentant for Christus, som i Christi Navn gør Krav paa Lydighed. Respekt for Øvrighed og Lydighed mod Statens Love sømmer sig for en Kristen, men udelukkende fordi han anser dette for sin Pligt mod Gud og Christus. Thi Mennesket hører Gud til, ikke Staten, og den Kristne har ikke mere end een Herre, Christus. »Han er alles Herre« (Ap. Ger. 10, 36), og »han alene er Herre«, som vi synger i *Gloria*. Den hellige Paulus skriver i første Brev til de Korinter, i 8de Kapitel, i det sjette Vers: »For os er der dog kun een Gud, Faderen, af hvem alle Ting er, og vi i ham, og een Herre, Jesus Christus, ved hvem alle Ting er, og vi ved ham.«

Den troende sætter saa stor en Ære i at være Kristen, at han aldrig kan blive en Menneske-Tjener, selv om han blev sat til Trælledont. Apostlen foreholder Gang paa Gang de Trælle, der i Daaben lod sig optage i Kirken, at Gud ikke ser paa den ydre Stand, men paa Sjælens indre Holdning. »Træl eller fri Mand, alle er vi ligestillede i Christus«. Den Træl, som tror paa Christus, er Christi Frigivne, og den frie Mand, som tror paa Christus, er Christi Træl (1. Kor. 7, 22). Derfor formaner Paulus Trællene til med Ærefrygt og i Hjærtets Enfoldighed at være lydige mod deres jordiske Herrer som imod Christus. Ikke med Øjentjeneste, som de, der vil tækkes Mennesker, men som Christi Tjener, der gør Guds Vilje af Hjærtet, bør de tjene som for Christus og ikke for Mennesker (Ef. 6, 5. Kol. 3, 22). Det samme gælder ogsaa de borgerlige Pligter mod Stat og Øvrighed. Med sit Blod har Christus betalt Prisen for os; derfor maa vi ikke være Menneskers Trælle (1. Kor.

7,22). Den hellige Petrus har ganske den samme kristne Opfattelse af den sociale Ordning, naar han til de Kristne i Lilleasien skriver (1. Petr. 2,9): »I er en udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedømme, et helligt Folkefærd, et Ejenomsfolk . . . Guds Folk.« »Vær derfor«, fortsætter han, »al menneskelig Ordning underdanig for Herrens Skyld, det være sig Kongen som den højeste eller Statholdere som dem, der sendes af ham til Straf for Misdædere men til Ros for de Gode. Thi saaledes er det Guds Vilje« (1. c. 2,13 ff.). Christus har skænket os en sand Adel. Guds Barnekaars kongelige Rang. Som hele Samfundsordningens Drot har han ved sin Lov ogsaa anerkendt det borgerlige Statssamfund.

Omend Christus ikke grundlagde noget jordisk Rige og ikke direkte betonedede Udøvelsen af sine kongelige Rettigheder i det borgerlige Samfund, er det dog ham, som knytter Folk og Øvrighed fast sammen. Han blev Skaber af en ny kristen Statsordning. Hans Lov er den eneste, der har udlignet de Modsætninger, som enhver social Ordning nødvendigvis fører med sig. Ikke ved Anvendelse af Magt skænkede Kristendommen Folkene virkelig Frihed og Fyrsterne en ny, større Autoritet; men ved at indblæse en ny Aand, besjælede den Undersaatterne til Lydighed og grundfæstede Magthavernes Autoritet. Ikke ved Anvendelse af Magt afskaffede den Slaveri og Trældom, men ved en indre Omformning af Menneskene, ved at lære dem at betragte hverandre som Brødre i Christus og agte og elske hverandre som Brødre. Heller ikke Forsoning mellem Rig og Fattig skete ved Magtanvendelse, men ved at øve Skel og Ret og Kærlighed. De Rige indprænter Christus deres Ansvar for Gud, de Fattige foreholder han Tilfredshedens Evighedsværdi. Fattig eller rig, høj eller lav, Undersaat eller Fyrste — i Christus er vi alle lige, alle er vi hans Tjenere.

I denne Christi Lære ligger Løsningen paa alle sociale Spørgsmaal. Lykkeligt det Folk, der anerkender Christus som sin Drot! Dets Samfundsordning hviler paa Retfærd og Kærligheds Klippegrund. Denne Samhørighed har Kristus lært. »I skal ikke lade Eder kalde Rabbi, thi een er Eders Læremester, men alle er I Brødre. Og I skal

ikke kalde nogen paa Jord Fader, thi een er Eders Fader, han, som er i Himlene. Lad Eder heller ikke kalde Mestre, thi een er Eders Mester, Christus. Den største af Eder, skal være Eders Tjener« (Mat. 23, 8 ff.). »I Christus er der ingen Forskel paa Græker og Jøde, Omskærelse og Forhud, Barbar og Skyter, Træl og Fri, men Christus er Alt og i Alle« (Kol. 3, 11). Bygger man Verden i Lydighed paa Christus, da hviler Samfundsordningens Hvælving paa en solid Pille. Kun Opsætsighed mod Christus og hans Kongeheredømme kan rukke Folkesamfundets Bygværk.

Naar vi i vore Dage maa klage over Splittelsen i det offentlige Liv og se den offentlige Orden truet af Klassekamp og Partistridigheder, kan dette ikke undre os. Brede Lag af Folket vil jo ikke vide af Christus og hans Kongeheredømme. Det sørgelige Syn, vor Tid frembyder, beviser bitterlig den Sandhed, at ingen uden Kristus er 'den sociale Ordningens Konge; hans Kongemagt gør sig gældende, selv om de offentlige Magthavere rejser sig mod ham og hans Kirke. Ved Kristenforfølgelserne løsnede de romerske Kejsere Fugerne i deres eget Rige, saaledes at det ikke mere kunde modstaa ydre Fjenders Angreb. Christus har forudsagt, at hans Kirke skal lægges for Had og forfølges; thi just fordi den i Christi Navn træder i Skranken for Sandhed og Retfærd og møder op mod de menneskelige Lidenskaber med Guds Lov, maa den støde an mod alle, som ser sig hæmmet i Tilfredsstillelsen af deres uavede Drifter. Derfor maa en Statsinstitution, som underbinder Kirkens Indflydelse paa Sædernes Forædling, eller som paa Trods af al guddommelig og menneskelig Ret slavebinder Kirken ved uretfærdige Love, takke sig selv for, at Folk følger deres utøjlede Lidenskaber, træder Ret og Retfærd under Fod og hader og bekæmper hinanden. Christus stiftede ikke sin Kirke for at ophæve Statsforfatningen, men for ved Kirken at give Ordningen af de borgerlige Forhold, Folkevelfærd, en fast Støtte. Christus er Samfundsordningens Drot.

(Sluttes.)

Fra Vatikanet og Kurien.

Af Enriko Pucci, Rom.

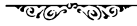
Den hellige Fader har i den forløbne Uge modtaget Pilegrimme fra Schlesien og fra Frankfurt, samt 500 polske Pilegrimme fra Stifterne Kattowitz og Czenstochau.

En Apostolisk Konstitution »Quam curam« er udsendt om Stiftelse af det russiske Seminarium, der om kort Tid skal aabnes. Elevtallet bliver til at begynde med kun ringe, da Bygningens indre endnu ikke er fuldført, men tyve Værelser vil hurtigt blive indrettet til de første Lærere og Elever. Man venter foreløbig 12 Elever, hvoraf de fem er Russere, og alle har besluttet sig til Arbejdet blandt de slaviske Folk. Seminaristerne skal høre Forelæsninger i Filosofi, Theologi og Kirkeret ved det pavelige gregorianske Universitet. I Seminariet selv skal kun den nødvendige Undervisning, der svarer til Institutionens Formaal, gives. Det russiske Seminariums Rektor bliver Pater Javorka S. J., som er Slovak og hidtil var Biskop d'Herbignys Medhjælper i Ledelsen af det orientalske Institut i Rom.

Ved Stiftelse af dette Institut er der sket det morsomme, at den russiske Presse allerede har bragt Meddelelse om dets Indvielse og endog offentliggjort den Tale, Paven ved denne Lejlighed skal have holdt. Ifølge Bladet »Den Gudløse« har Paven ved Kollegiets Indvielse prædikeret Krig mod Rusland og samlet den hvide Hærs frivillige under Ledelse af Fyrst Wolkonsky og opfordret dem til at marchere mod Rusland med to Vaaben, Geværet og Bønnen. Andre Blade, der aabenbart er inspireret fra bolshevikiske Kredse, har fortalt, at Indvielsen skulde finde Sted under stor Højtidelighed, og at Paven ved denne Lejlighed vilde prædike den hellige Krig mod Rusland. I Virkeligheden vil Indvielsen foregaa uden nogen ydre Festlighed.

Præsidenten for Den katholske Aktion i Italien Luigi Colombo har nedlagt sit Mandat og er blevet afløst af Augusto Ciriaci, der hidtil var Formand for de katholske Mænds Organisation. Luigi Colombo var Formand for Den katholske Aktion i Milano, da Kardinal Ratti var Ærkebiskop der. Kort efter at Kardinal Ratti var blevet Pave, kaldte han ham til Ledelsen af hele den katholske Aktion i Italien. Colombo fik den vigtige og vanskelige Opgave, at omdanne de italienske Katholikkers Organisation, en Opgave, der var særlig vanskelig paa Grund af den Strenghed, hvormed den regerende Pave krævede den fuldstæn-

dige Adskillelse af Den katholske Aktion fra de politiske Partier. Da det nu har vist sig nødvendigt, at Præsidenten har sin Bolig i Rom, har Colombo maattet træde tilbage, da han ikke saa sig i Stand til at forlade Milano. Den nye Præsident Augusto Ciriaci er en Broder til den apostoliske Nuntius i Prag. Fra sin Ungdom af har han kæmpet i den katholske Aktion mod Frimurere og Anarkister. Han er Forlægger og fik for nylig overdraget Ledelsen af det polyglotte vatikanske Bogtrykkeri. Han har dermed faaet sin Bolig i selve Vatikanet og er saaledes Borger i den nye vatikanske Stat.

Sædeligheden i Maribo Kloster.

En Avisfejde paa Lolland-Falster.

»Lolland-Falsters Stiftstidende«, »Loll.-F. Folket.«, »Loll.-F. Venstrebl.«, »Lollandsposten« og »Nykøbing F. Soc.-Dem.« bragte den 12. Okt. flg. Artikel under Overskrifter som »Sædeligheden i Maribo Kloster«, »Birgittanonnerne i M. K.« eller »Et Forsvar for Nonnerne i Maribo« med Undertitler som »En historisk Fremstilling af Professor i Kirkehistorie Dr. theol. J. Oscar Andersen. I Anledning af en Vise«:

»Ved Maribo Diskonto- og Laanebanks 75 Aars Jubilæum blev der sunget en Vise, hvori der i meget slibrige Vendinger forekom den Paastand, at Munkene i Maribo Kloster »skød med Nonnerne«, at disse fik »lært at synde«, og at »Historien beretter om Nonner, der fik Børn«. Dagen efter Festen offentliggjorde »Loll. F. Folketidende« Visen og fortalte, at den havde gjort stor Lykke! og at det var Bladets Redaktionssekretær, Hr. Mørck, der havde skrevet den. Dette fremkaldte et Indlæg fra »Katholsk Pressebureau« i København ved Skolebestyrer Kinzi, der stempede Beskyldningerne mod Nonnerne som urigtige og henstillede til Bladet at dementere dem. Bladet skrev imidlertid, at det ikke havde noget Dementi at bringe; thi Nonnedyd var — iflg. de historiske Overleveringer — ikke altid garanteret og reel Vare paa Slutningen af Klostertiden. Se Bankens Jubilæumsskrift S. 13! Her hedder det i en indskudt Sætning ved Omtalen af Forholdene i Klosteret efter Reformationen, at »Nonnerne selv heller ikke havde taget det saa nøje med Kyskhedsløftet«. Det virker saaledes som et voldsomt Angreb paa Birgittinerordenens Nonner i Maribo Kloster i den katholske Tid, og ved Festen blev

der i alt Fald fra een Taler*) ud fra historiske og moralske Synspunkter protesteret mod denne Vises Indhold.

For at faa en autoritativ Udtalelse i Sagen fra Faghistorikernes Kreds har en historisk interesseret Maribonit med Offentliggørelse for Øje spurgt Professor i Kirkehistorie ved Københavns Universitet, Dr. theol. *J. Oscar Andersen*, om 1) hvorvidt Professoren kender noget tilforladeligt Kildeskrift, der stempler Livet i Maribo Kloster i den katholske Tid som usædeligt, — og 2) hvorvidt Historien beretter om Nonner, der fik Børn, møttet paa Birgittinernonnerne i Maribo.

Professor J. Oscar Andersens Udtalelse.

Professoren har besvaret disse Spørgsmaal med følgende interessante historiske Redegørelse, som Modtageren har overladt os til Offentliggørelse:

Saa vidt min stærkt begrænsede Fritid har tilladt mig det, har jeg undersøgt de mig forelagte Spørgsmaal.

Jeg ved intet om Usædelighed i Maribo Kloster i den egentlige Klostertid. Ved Reformationens Indførelse fik de gamle Klosterfolk, der ønskede det, (bortset fra Tiggerordnernes Munke) Lov til at blive i deres Ordenshuse — dog under den Forudsætning, at katholske Gudstjenester skulde ophøre, og »Herreklostre« (som Maribo) skulde holde en evangelisk Prædikant. For Maribos Vedkommende ved vi af et Brev fra Biskop Jørgen Jensen Sadolin (udateret, men sikkert fra Begyndelsen af 1544), at der af de normale 25 mandlige Medlemmer i et Birgittinerkloster kun var 8 tilbage (de fleste Lægbrødre). Allerede 1551 synes der blot at være 1 Præstemunk (Confessoren) tilbage, og han sendtes til Sorø Kloster.

I disse Overgangsaar klages der vel over Nonnernes Fastholden ved romersk-katholsk Tankegang og Skikke, men ikke over Usædelighed. Om saadant er der først Tale i Biskop Jespersens latinske Klageskrift fra Slutningen af 1563. Paa dette Tidspunkt eksisterede der i alt Fald ikke længere katholske »Munke« i Klosteret, og den sjofle Insinuation i Festvisens Vers 4 kan derfor kun tjene som en Begrundelse for en Dom over vedkommende »Digters« Fantasiliv. Men ser man nøjere paa de 34 Klagepunkter fra Odense Bispen, faar man vel stærkt Indtryk af daarlige Tilstande i »Klosteret«, men de allerfleste Punkter (som der vel ikke her er Grund til at dvæle ved) drejer sig om de gamle Nonners Fasthængen ved katholske Skikke og deres Forsøg paa Obstruktion overfor den dem paatvungne

---

*) Redaktør N. P. Nielsen.

evangeliske Præst og overfor Kravene om at gennemføre en luthersk Ordning i Overensstemmelse med Kirkeordningen og den specielle kgl. Forordning af 1556 om Maribo Kloster (samt et Kongebrev af 1557 om en ny Klosterdragt).

Man faar et stærkt Indtryk af Modsætningsforholdene mellem de ældre og de yngre Klosterjomfruer og særlig af de førstes Opsætsighed overfor Åbbedissen (vel ogsaa begrundet i de yngres Uvilje mod de bevarede katholske Skikke og de katholske Andagtsbøger, de ældre holdt fast ved).

Tonen har aabenbart ikke været den bedste, som Skældsord, Eder, Ørefigen m. m. viser, dertil kommer Anklager for Drikfældighed. Man har Indtrykket af, at disse Anklager særlig rettes mod de gamle, især hvad Drikfældigheden angaar, mod en enkelt af de gamle.

Tilbage staar et Par Punkter, der angaar Sædeligheden i snævrere Forstand. Punkt 1 taler om, at Arbejdsfolk, Hoffolk og Adelige faar Lov til at betræde Klosteret — endogsaa berusede — og de sigtes for at have behandlet Nonnerne »usømmeligt« ved at tage deres Hovedtøj af dem og dermed behandlet dem »som man gør med Skøger«. Dette Punkt er blevet misforstaaet, som om det drejede sig om bedreven Utugt i egentlig Forstand, men der siges kun, at vedkommende Personer ved at tage Hovedtøjet af dem tilføjede dem lignende Forsmædelse, som man dengang viste Skøger. — Spørgsmaalet er kun, om dette Punkt drejer sig om de gamle eller de unge. Hvis det er en Haan overfor de gamle Kvinder, hvad jeg er mest tilbøjelig til at antage, kan det betragtes som et raat Udslag af Iver for at gennemføre Kongebrevet af 1557, der forbød »Nonnerne« at bære det gamle Birgittinerhovedtøj (som Biskop Niels Jespersen ogsaa specielt omtaler i Punkt 12). Men naturligt er det vel ogsaa, at her er Tale om Haan fra katholsk-sindede overfor de unge, der ikke længere vilde bære den gamle Birgittinerdragt med »Kronen«, men har den af Kongen paabudte Hovedbeklædning.

Det eneste Punkt i Klagen, der virkelig omhandler sædelige Brud, er Punkt 22, der ikke handler om »Jomfruerne«, men siger, at Klosterets Tjenere og Tjenestekvinder bedriver Hor, saaledes at den ene efter den anden af Tjenestekvinderne sendes bort frugtsommelige. Først 1565 har vi Vidnesbyrd om usædeligt Liv for »Nonnernes« Vedkommende, idet en Klosterjomfru efter at være »lokket af en Mandsperson« er løbet af Klosteret. At der her selvfølgelig ikke kan være Tale om en af de virkelige gamle Nonner fra den katholske Tid, er klart nok (de var vel ogsaa nu døde), men om vedkommende hørte til de katholsk sindede eller ikke, ved vi ikke. Samtidig med at

et Kongebrev paataler denne Skandale, hører vi atter om Uenighed mellem de ældre og yngre og om Opsætsigheder mod Abbedissen. Forskellige Paabud gøres derfor for at sikre Orden og navnlig kræve stærk Afspærring af Jomfruerne fra Omverdenen. Endnu den nye Fundats fra 1572 taler baade om »Uskikkelighed« m. H. t. katholiserende Klosterskikke og om Uenighed mellem Abbedissen og Jomfruerne.

Nu søges luthersk Skik endelig bragt gennemført. I øvrigt paabydes, hvis nogen Usædelighed konstateres blandt Jomfruerne, at vedkommende skulde indemures (»Abbedissen skal spise (d. e. underholde) hende indemuret paa Livstid«, d. v. s. Straffen er livsvarig Indespærring). Trods dette forekom 1575 den Skandale, at det konstateredes, at Præsten i Flintinge (Thoreby Sogn) Hans Jørgensen Sadolin, en gift Mand og Søn af Fyns første evangeliske Biskop, havde forført en Klosterjomfru i Maribo — hvorvidt hun er katholsksindet eller luthersksindet, ved jeg ikke, men at lægge Klosteret eller endog Birgittinerne dette Fald til Last eller bedømme Nonnernes Dyd ud fra dette Tilfælde eller det af 1565 er dog baade ubilligt og raat.

Paa deres Spørgsmaal maa jeg da svare: Nej.

Til Slut blot dette: At man i Maribo ved en Fest tillader Afsyngelsen af Vers som det fjerde og femte i den mig tilsendte Vise, beklager jeg. Men naar Folketidene støtter en Medarbejders ufattelige Taktløshed ved en redaktionel Bemærkning som den, der følger efter Erklæringen til Hr. Kinzi om ikke at ville dementere »Historien om de Nonner, der fik Børn«, synes det mig at tyde paa, at »Folketidende«s Kulturstandpunkt ikke hæver sig over det, der repræsenteres af de Gæster, Maribo Kloster efter Biskop Niels Jespersens første Klagepunkt af 1563 nylig havde været udsat for.

J. Oscar Andersen.

Denne saglige Fremstilling af de historiske Kendsgerninger viser, hvor berettiget det er at stemple Maribo Kloster som et Usædelighedens Hjemsted i Birgittinernonnernes Tid. Da alle alvorlige Mennesker lige som Professorens kun kan se en Taktløshed i Angrebet, mener vi, at vi kan lade Offentligheden dømme i den Sag. Birgittinernonnerne, der ligger i Graven, maa nu have Lov at hvile i Ro, uden at deres Navn skal tilsøles ved grundløse og slibrige Revystrofer, der tilmed efter Formen i betænkelig Grad tangerer Straffelovens § 156. (Spørg den offentlige Anklager: Statsadvokaten!)

Med Tak for Optagelsen

Birgittakredsen for Lolland-Falster.«

Redaktionssekretær *Sigv. Mørck* svarer med en meget lang Artikel, hvori han bl. a. udtaler:

»Paa Deres lige saa kraftige som uventede Indlæg i den Sag, der har udviklet sig af den Jubilæumssang, forfattet af min Ringhed, vil jeg gerne — inden Sagen gaar til Vatikanet, der formodentlig vil sætte mig paa Index sammen med Kant, d'Annunzio, Ditlev Nielsen og andre kætterske Skribenter, ganske kort gøre Dem opmærksom paa nogle Fakta, som De for Deres høje Stillings — samt for Sandhedens Skyld kommer til at anerkende.

For at tage Kærnepunktet i Deres Indlæg straks: Jeg har ikke med et Ord anført noget som helst nedsættende om specielt Birgitterordenens Nonner i Maribo Kloster... Hvad det omdisputerede Vers 4 angaar, har jeg overhovedet ikke sigtet noget bestemt Religionsfund — al den Stund jeg ikke i en muntert causerende Sang lagde Vægt paa, om det var den ene eller den anden »Slags« Klosterjomfruer, der skejdede ud i Maribo Klosters sidste Levetid...

»Bag Klostræts Mure hersked' Stil og Ynde,
indtil man ogsaa der fik lært at synde.«

Og dette »Indtil« vil simpelthen sige: Indtil den Tid, da Forholdene i Klosteret udviklede sig saa forkrøblet, at man (se Troels Lund »Dagligt Liv i Norden«, Bind 12, Side 214) »gik paa Akkord med alle Parter — Vorherre, Luther, Døtre og Jordegods og i sin Nød indlod sig paa et ejendommeligt Foretagende. Uden at lade sig skræmme af det selvmodsigende i Tanken, oprettede man et luthersk(!) Jomfrukloster.« Naar Hr. Professoren nu siger, at han intet véd om Usædelighed i Maribo Kloster i den katholske Tid, saa svarer jeg: Det véd jeg heller ikke — udover, hvad jeg har læst i et historisk Skrift af dette Aar, hvori det anførtes, at »Nonnerne havde heller ikke taget det saa højtideligt med Kyskhedsløftet«. Men jeg har i bemeldte Sang heller intet paastaaet herom... Jeg har antydet de skandaløse Tilstande, der forelaa i Klostræts sidste Periode, hvor det ikke netop var Nonnedyden, der beherskede Klosterjomfruerne — og i Kraft af »licentia poetica« causeret spøgefuldt om Nonnedydens faldende Værdi i Klosterets sidste Tid — ja, man maa endog sige: I Modsætning til den første Tid, hvor Klosterets Beboere, saaledes som jeg har skrevet i Sangen, »Var Byens gode Aander«. . . Med Fare for, at De, Hr. Professor, endnu engang udpeges som Stor-Inkvisitor i en Sag mod mig, vil jeg til Slut slaa fast, at denne folkelige Bedømmelse af Klosterlivets Undergang i Norden uimodsagt har givet sig langt stærkere Udtryk end i mit lille Vers om Maribo Klosters Nonnedyds Undergang. Se f. Eks. Kirkereforma-

toren Martin Luthers knivskarpe Bedømmelse af de Følger, Klosterlivet medførte (Troels Lund, Bind 12, Side 90) . . .
Nykøbing F., d. 13. Oktober 1929.

Sigu. Mørck.

Endeligt svarer Professor *J. Oscar Andersen* d. 17. Okt. bl. a.

». . . Hr. Mørck har — det lader sig ikke omtviste — i sit 4. Vers talt om usædeligt Liv i Maribo Kloster, dengang da dette havde M u n k e og Nonner, altsaa i Birgittinertiden (og det var jo ved det utilbørlige Forhold mellem disse to Parter af Klosterets Beboere og ikke mellem »Klosterjomfru« og udenforstaaende i den lutherske Tid, at »Amor lo« ifl. Redskr. Mørck). Ogsaa den Hr. Mørck nærstaaende »Folketidende« opfattede jo Forholdet saaledes, da det overfor Hr. Kinzi bestemt nægtede at dementere, at Usædeligheden fandt Sted i Birgittinertiden. Hele Hr. Mørchs Forsøg paa at »bevise«, at han har tænkt paa Tiden efter Reformationen, er da lige saa mislykket som hasarderet. . . «

Denne Diskussion har affødt en Regn af Artikler og Replikker, omhandlende Fatalisme, Arvelighedsforskning, Professorers Paalidelighed, Einsteins Theorier, Kvindesag m. m. Katholsk Pressebureaus Svar i Loll. F. Folketidende med dennes Redaktions »hovne Bemærkning«, som Loll. F. Stiftst. kalder den, er gaaet rundt i en Del Blade Landet over saasom »Fyns Venstreblad«, »Nordjyll. Soc.-Dem.« osv., og det følges nu af et Resumé af Professorens Svar, at »der intet usædeligt har fundet Sted i Klosteret i den katholske Tid«. Det alvorligste Indlæg indeholdt »Lollandsposten« d. 16. Okt.

»Sædelighed og Smædeskriveri.

Hvem vover at ophæve Guds Lov?

I Anledning af Viseforfatterens Paastand i Diskussionen om Maribo Kloster, at en Digter har visse Friheder til at behandle sit Stof, som han vil, hvoraf han følgelig uddrager den Konsekvens i det foreliggende Tilfælde, at det ottende Bud ikke gælder for ham, naar han laver humoristiske Viser, der smæder de døde,

og af en Indsenders Paastand i Aftes om, at Naturen har tilintetgjort det sjette Bud,

finder jeg Anledning til at gøre opmærksom paa, at Himmels og Jordens Herre og Konge, Jesus Christus, selv siger (Matth. 5,18): »Indtil Himmelen og Jorden forgaar, skal end ikke det mindste Bogstav eller en Tøddel forjaa af Loven«. Her er ingen Undtagelser.

Arvelighedsforskere, Bagtalere og Viseskrivere skal følgelig i hvert enkelt Tilfælde uden Undtagelse ligesom alle andre Mennesker staa til Regnskab for hvert utilbørligt Ord, de har talt.

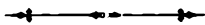
Den, der protesterede ved Festen.»

Et Vidnesbyrd om Skriftemaalet.

Et i München udkommende medicinsk Ugeblad bringer en Studie af Dr. Erich Meyer over Selvmord og dets Forebyggelse. Paa Grundlag af indgaaende statistiske Undersøgelser kommer han til det Resultat, at Procenttallet paa Selvmord i katholske Lande er betydelig mindre end i ikke-katholske. Om Aarsagen skriver han: »Det har ganske overvejende sin Grund i den katholske Kirkes Skriftemaal. Jeg bemærker her, at jeg er Protestant, og at det altsaa ligger mig fjernt at forherlige katholske Indretninger. Skriftemaalet, som Katholikker bliver holdt til allerede i en tidlig Alder, har for enhver, men ganske særlig for den Unge, den store Værdi, at man der har et Menneske, hvem man paa en vis Maade upersonligt kan forelægge al sin Nød og al sin Kamp. Man behøver ikke at have Følelsen af, at man bliver foragtet, fordi man aabner for sin Sjæls dybeste Kroge. Man ved, at Præsten hører paa ens Skriftemaal i Guds Sted, og frem for alt, at han er forpligtet til Tavshed om alt, som bliver ham betroet.« Dr. Meyer slutter med at bemærke, at hvis Selvmorderen i de svære Stunder havde haft en hjælpende Ven ved sin Side, vilde han nok ikke været blevet Selvmorder. Lægen skal derfor betragte sit Kald som et Præstedømme overfor de Sjæle, der er betroet ham.

Israelsgildet og andre Foreninger.

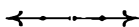

Søndag den 13. Oktober var en ny Mærkedag i Det katholske Israelsgildes Historie, idet man den Dag i Klosterkirken paa Jagtvej begyndte at lade det Allerhelligste »udstille« som Sone for Jøderne. Dette skal nu ske den anden Søndag i hver Maaned. Det henstilles derfor til Kirkebesøgende paa den Dag at mindes Israel.

Det er en gammel Kendsgerning, at Søstrene af Den

evige Tilbedelses Orden har trange Kaar. Det tjener ikke til absolut Ros for Danmarks Katholikker, at en Orden, der bringer os den største Velsignelse, skal lønnes saa slet. Det er ikke Hensigten med disse Linier at foreslaa Udveje til helt og fuldt at bringe Klosteret paa Fode (det har jeg ikke Spor af Forstand paa), men kun at pege paa den Mulighed, vore Foreninger har for at hjælpe baade sig selv og Søstrene: Ved at bestille en maanedlig Dag dernede i Kirken vilde de gavne deres egne Formaal mere end betydeligt, de vilde samtidig betale Søstrenes Udgifter til Lys for den Dag og — last not least — vilde de tjene Vor Herre og glæde hans hellige Hjerte. Jeg kan ikke se rettere, end at Christi Legems Korstog, Mariakongregationerne, Jesu Barndomsforening og forskellige andre Foreninger, som har saa megen Forbindelse med deres Medlemmer, at de kunde opkræve bare 10 Øre om Maaneden af hver til dette Formaal, maatte og burde være med i et saadant Spørgsmaal. Det synes mig snarere ufatteligt, at ingen af os før har tænkt paa det. Gid denne Tanke kunde realiseres! Lad os snart høre Nyt derom! Lad os til det allerhelligste Sakramentes Ære, til vor egen og Søstrenes Gavn tænde Lys ved Lys derude i den skønne Klosterkirke!

Verner Stabehl.

Nye Bøger.

Vilh, Lorenzen: De danske Augustinerklostres Bygningshistorie. Med Tegninger og Opmaalinger af Arkitekt Charles Christensen. I Kommission hos Gad 1929. 164 S. og 12 Tavler.

I sit store smukke Værk om De danske Klostres Bygningshistorie er Dr. Lorenzen nu naaet til IX Bind. Det er et imponerende Værk, der er af største Interesse for Fagfolk, Historikere og Arkitekter, og tillige glæder enhver, der har Kærlighed til vort Lands Historie og dets Minder. Med den største Omhu er de gamle Bygninger eller Rester og Ruiner af dem undersøgt, for Læseren staar de frem i deres oprindelige Skønhed, selv om Resterne kun er kummerlige.

I dette Bind om Augustinerklostrene drejer det sig ofte om kummerlige Rester, ja af nogle Klostre er slet intet mere tilbage. Om Mariaklosteret i Viborg og Nonneklosteret i samme By kan Forfatteren derfor intet fortælle os, kun angive deres Beliggenhed. Ellers er det Kirkerne, der staar endnu, omend ret mishandlede og forandrede i Aarhundredernes Løb. Ialt har der kun været ni Augustiner-

klostre i Danmark, seks Mandsklostre og tre Nonneklostre. Af disse Klostre staar endnu Kirkerne i Vestervig, Asmild, Grinderslev, Tvilum og Dalby samt Domkirken i Viborg, der var en Augustinerkirke. De eneste Levninger af Klosterbygninger findes i Dalby i Skaane.

Medens Forfatteren med Rette ikke medtager Viborg Domkirke i sin Fremstilling, bliver naturligt de to skønne og store Kirker i Vestervig og Dalby udførligst omtalte. Vestervig Kirkes hele Bygningshistorie udredes. Dens Tilblivelsestid sættes til Midten af 1160'erne, og interessant er det at læse om dens Slægtskab med anden romansk Kirkebygningskunst. Det er tydeligt, »at meget forskellige Byggetraditioner her har gjort sig gældende i den, og at der i Vestervigkirken mødes Paavirkninger dels af fremmed og dels af hjemligt Udspring. Noget bestemt Forbillede kan ikke nævnes. Kirkens Bygmester har været fortrolig med Vesteuropas samtidige Bygningskunst, med den, der dengang øvedes i Holland, i England og i Norge. At han har benyttet Stenhuggere, skolede paa Ribe og Viborg Domkirkers Byggepladser, er givet. Da Kirken stod færdig og i fuld Brug, var den et kraftigt og klart Udtryk for romansk Byggemaade — et stolt og veltalende Monument over Tidens kirkelige Kultur i den fjærne Landsdel.«

Dalby Kirke frembyder endnu mange Problemer, og Forfatteren udtaler sig derfor ogsaa med Forsigtighed. »Som saa ofte, naar Talen er om gamle, af Tiderne stærkt mishandlede Arkitekturværker, har det ogsaa her vist sig vanskeligt at opnaa Enighed om, hvorledes den endnu staaende Kirkerest og de ved Udgravningerne fremkomne Resultater er at fortolke, men deri samstemmer alle, der har beskæftiget sig med Dalbykirken, at man her staar overfor et Monument af stærk og egenartet Skønhed og af usædvanlig Betydning for Danmarks, ja Nordens Bygningshistorie i den ældre Middelalder.« Sikkert er det, at Dalbykirken i sin ældste Skikkelse er paabegyndt omkring 1160 af Svend Estridsøn samtidig med, at Dalby Bispedømme oprettedes.

I Bogens første Kapitel behandles Augustinerordenens almindelige Historie og Udbredelse i Danmark. Augustinerordenens første Historie er vanskelig at udrede lige saa vel som Domkapitlernes. I flere af Kapitlerne levede man et kanonisk Fællesliv uden derfor at være Klosterfolk, saaledes i Lund, hvor den gamle Achenerregel gjaldt, og hver Kannik lovede at leve »secundum regulam canonicam«. Dette var ikke Augustinerreglen, men helt forstaaeligt er det ikke, naar Dr. Lorenzen siger: »Der nævnes her ikke et Ord om Klosterfolks Fattigdomsløfte, ej heller om Cølibatsløftet.« Fattigdomsløftet hørte ganske vist ikke til

Achenerreglen, men Cølibat gjorde det absolut, og har Lundekannikerne, som Forf. selv siger, levet efter den, har de ogsaa levet i Cølibat. Der maa da findes en anden Forklaring, hvis den Paastand er rigtig, at Ægteskab var tilladt ved Lundekirken langt op i 12. Aarhundrede. Achenerreglen tillod det ikke, ligesom ethvert Fællesliv jo gør det umuligt.

Bogens sidste Kapitler handler om Byggeforskel og Byggeskik og om Anvendelse af Bygninger og Rum. Forf. kommer her til den Slutning, »at de danske Augustinere — som deres Fæller i Nabolandene — ikke har fulgt bestemte Anlægsformer for deres Kirker«. Ved Omtalen af Bygningernes Anvendelse faar man et Billede af et Augustinerklosters hele Virksomhed med dets Gudstjenester, Studier, Undervisning, Landbrug, Fattigpleje og anden social Forsorg.

Nogen særlig Anbefaling behøver denne Bog jo ikke. Hver Gang et nyt Bind af denne Klosterhistorie kommer, ved man paa Forhaand, at det er et værdifuldt Værk, som man med Glæde tager fat paa. Og med Glæde studerer man det, sætter det saa i sin Reol og tager det siden ofte frem.

B. J.

F. Ohrt: Gamle danske Folkebønner. 61 S. Pio 1928.

Den, der interesserer sig for hine sære Vækster, der i Religionens Urtegaard gror paa Overdrevet hinsides Dogmatik, Liturgi og Mystik, lige op ad Overtroens Urskov, vil i foreliggende sprænglærde Arbejde finde den middelalderlige Folketros Udtryk i Udvalg.

Det meget grundige Arbejde sporer Bønnerne og Formlerne tilbage til Katholicismens Kilder og viser Parallellerne i andre Lande og i Nutiden.

Bogen giver ypperlig Oplysning om dansk religiøs Psyke før og efter Kirkeforandringen.

Dante Alighieris Guddommeløge Komædie. Oversættelse ved Chr. K. F. Molbech, Indledning ved Vald. Vedel, 108 Illustrationer af Ebba Holm. G. E. C. Gad. 1929.

Denne nye Udgave af Molbechs kendte Dante-Oversættelse faar sin Interesse af Ebba Holms Træsnit.

Bogen fremtræder i stort og fornemt Format med et iøjnefaldende og klart Omslag, trykt paa fint Papir, udstyret, som kun bibliofile Udgaver udstyres; og den kommer i 4 Storhæfter à 2,50 Kr.

Ebba Holms Billeder, som vi, naar de to sidste Hæfter har set Lyset, skal komme tilbage til, er intet mindre end en Bedrift. Kun faa Kunstnere har turdet binde an med den Kæmpeopgave: at illustrere *la commedia* (Doré's Forsøg er kendt), thi det kræver et saadant Forstudium af

Grundteksten, af dens geografiske, filologiske og historiske Problemer, at det kan betragtes som et Livsværk at lære den helt at kende og helt at ledsage den med Billeder. Yderligere binder Træsnittets svære Kunst med de begrænsede Virkemidler i høj Grad Kunstneren.

Dantes Møde med Beatrice.

Forsøget er lykkedes for Ebba Holm, fordi hun har haft baade Troskab, Ydmyghed og Flid nok til at tjene Teksten. Carlsbergfondet har givet Udgaven et Tilskud, saa den kan sælges for en fabelagtig billig Pris.

Den bør ikke savnes hos nogen dannet Katholik.

Peter Schindler.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Et lille Jubilæum er blevet fejret i den københavnske Menighed i Aar, uden at ret mange har vidst det. Det er ogsaa kun et 40-Aars Jubilæum, og Jubilarene har ikke ønsket at fejre det. Jubilarene er Maristbrødrene ved St. Mariæ Skole i Boyesgade. I 1889 overtog de første Brødre under Ledelse af Br. Weibert, der nu er i Brasilien, Sognets Drengeskole. I 40 Aar har de nu virket der, og i den sidste Snes Aar tillige ved St. Ansgars Skole i Bredgade. I lang Tid var det franske Brødre, der virkede her, men senere kom ogsaa Tyskere til, som nu helt har overtaget Arbejdet, og for faa Aar Siden gik Ordenshuset her over til den tyske Provins. Jubilæet skulde ikke fejres, men en Del gamle Elever vilde dog ikke lade denne Lejlighed gaa hen uden at vise Brødrene deres Taknemlighed. Den 16. ds. samledes c. 25 gamle Elever sammen med Brødrene og Rosenkranskirkenes Præster i Skolens Lokaler til en lille Aftenfest, hvor Brødrene var deres gamle Drenges Gæster. Af de gamle Lærere fra den første Tid findes ingen mere her. Den der har været her længst, er Br. Alfons, som nu i 22 Aar har levet i Boyesgade. Men de gamle Elever fra den ældste Tid føler sig dog knyttet til den gamle Skole og til Brødrene. Der lød den Aften mange gode Ord, Tak til Brødrene og Ønsker for Skolens Fremtid. Aftenen var præget af den Stemning, der er nødvendig for vore Skoler, om de skal have en god Fremtid, og det blev meget langt ud paa Natten før man skiltes.

— St. Josefs Hospital har udsendt sin Beretning for 1928. Den viser, at Hospitalet i nævnte Aar har haft 103,399 Sygedage. Fra det foregaaende Aar overførtes 251 Patienter, og der indkom i Aarets Løb 1927 Patienter. Den daglige Gennemsnitsbelægning var 283. Beretningen giver tillige en Oversigt over alle de forskellige Sygdomme og foretagne Operationer.

England. Den 13. September blev den meget ansete Præst i den anglikanske Kirke i London Pastor Vernon Cecil Johnson optaget i den katolske Kirke. Det er den Konversion, der har vakt størst Bevægelse i anglikanske Kredse siden Newmans Dage, og mange ansete Blade ofrer spaltelange Artikler derpaa.

Rom. I December vil der finde to Beatifikationer Sted i Anledning af Den hellige Faders Jubilæum, idet 200 engelske Martyrer og den katolske Martyr Ogilvié af Jesu Selskab vil blive erklæret salige.

St. Ansgars Kirke. *Alle Helgens Fest:* Stille Messe Kl. 7 og 8, Pontifikalmesse Kl. 10. Aftenandagt Kl. 8.

Alle Sjæles Dag: Stille Messe fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Levitmesse Kl. 9. Aften Kl. 8: Bøn for de afdøde.

Jesu Hjerter Kirke. *Alle Helgens Fest:* Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 8 Levitmesse uden Prædiken. Kl. 10 stille Messe med Menighedssang og kort Prædiken. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Festandagt uden Prædiken.

Alle Sjæles Dag: Fra Kl. 7 stille Messer. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Sjælemesse.

Kapellet i Institut Jeanne d'Arc. *Alle Helgens Fest:* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 stille Messer. Kl. 10 Højmesse. *Alle Sjæles Dag:* Stille Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 7 $\frac{1}{2}$. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Sjælemesse.

Sakramentskirken. *Alle Helgens Fest:* Kl. 8 stille Messe, Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt.

Alle Sjæles Dag: Fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messer; Kl. 8 højtidelig Rekviemsmesse og derefter endnu to stille Messer, Kl. 8 Aften Andagt for de afdøde.

St. Knuds Kapel. *Alle Helgens Fest:* Stille Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$. *Alle Sjæles Dag:* Stille Messer Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 7 $\frac{1}{2}$.

St. Annæ Kirke. *Alle Helgens Fest:* Stille Messe Kl. 6 og 7. Højmesse med Prædiken Kl. 10. Aften Kl. 8 Andagt. *Alle Sjæles Dag:* Stille Messer Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$ og 7; højtidelig Sjælemesse Kl. 8. Aften Kl. 8 Korsvejsandagt.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard. Torsdag den 1. November Kl. 4 Efterm. Andagt med Præd. og Bønneprocession paa Kirkegaarden. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Sjælemesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe. Der afholdes Kollekt til Dækning af Omkostningerne.

St. Ansgars Kirke. Torsdag d. 1. Nov. (*Alle Helgens Fest*) er der ved Aftenandagten Kl. 8 Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Børnehjemmet i Nakskov

modtager eller afhenter fremdeles med største Glæde Gaver eller Bidrag ved Aug. J. Dicmar, Skindergade 32, Telef. Byen 6555.

Vær venlig at tænke paa os nu til Efteraarsrengøringen.

St. Ansgars Boghandel er lukket ca. 3 Uger paa Grund af Flytning. Evt. Ordre vil dog i denne Tid kunne expederes ved Henvendelse til **Telefon Nora 4654 x.** — Provinsordrer vil som hidtil blive expederet **aldeles omgaaende** og kan indtil videre adresseres til den gamle Adresse.

Ærbødigst.

Anna Knudsen.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:	Plads søges:
til ugift Bestyrer paa en stor sjællandsk Gaard.	af Bogholder m. tysk Korresp., Chauffør. Skriver, Korresp., Incassator, (skriver og taler Fransk, Tysk og Engelsk, 23 Aar i Udl.). Husbestyrerinde, Stuepige.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

27. Okt. 23. Søndag eft. Pintse. Christi Kongsfest.	3. Nov. 24. Søndag eft. Pintse.
28. — M. Simon og Judas, Apostle.	4. — M. Karl Borromæus, Biskop og Bekender.
29. — Ti. Ferialdag.	5. — Ti. Relikviefest.
30. — O. Ferialdag.	6. — O. Oktavdag.
31. — To. Vigiliefestdag.	7. — To. Oktavdag.
1. Nov. F. Alle Helgens Dag.	8. — F. Oktav af Allehelgen.
2. — L. Alle Sjæles Dag.	9. — L. Laterankirkens Indvielse.

Ugens Messebønner.

27. Okt. Christi Kongsfest (N.-M. 1130). Ihukommelse af 23. Søndag efter Pintse (N.-M. 752, G.-M. 581). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 753, G.-M. 583).
28. Okt. Simon og Judas (N.-M. 1124, G.-M. 959).
29. Okt. Ferialdag. Messe som paa 23. Søndag efter Pintse (N.-M. 751, G.-M. 581). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. Efter frit Valg.
30. Okt. Ferialdag. Alt som den foregaaende Dag.
31. Okt. Vigilie til Allehelgen (N.-M. 1127, G.-M. 964). 2. om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
1. Nov. Alle Helgens Dag (N.-M. 1135, G.-M. 965).
2. Nov. Alle Sjæles Dag (N.-M. 1140, G.-M. [113]).

Program for Mariakongregationens 50 Aars Jubilæum.

Kl. 8 Festandagt i Jesu Hjerte Kirke.
Efter Andagten Sammenkomst i St. Knuds Sal:

Kongregationssangen synges.
Der bydes Velkommen.
Chokoladebord.
Taler af Præses og Præfekten.
Cigarer, Cigaretter og Frugt.

Deltagelsen koster Kr. 1,50 og Indtegningen sker forud hos Portneren i Stenosgade 4 inden d. 1. November.

Mariakongregationen for unge Mænd.

Den eukaristiske Forening holder ikke Tilbedelse Fredag d. 1. November, Alle Helgens Dag.

St. Andreas Gilde, Ordrup. Extraordinær Generalforsamling Onsdag, d. 6. November Kl. 8 i Charlottenlunds Palmehave. Dagsorden: Valg af Formand.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 22. Oktober Kl. 8 i Sakramentskirken.

Systuen Sakraments Sogn genoptager sine Møder Torsdag d. 7de Novbr. fra 1¹/₂—4.

2den Torsdag i hver Maaned holder Vincentsforeningen for katolske Damer møde Kl. 1. Nørrebrogade 27. Opg. A. ¹.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen .Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vestre 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 44.

Søndag den 3. November.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Christi sociale Kongeherrdømme (sluttet). — Kongregationen for unge Mænd. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Rom. Australien. — Katholske Skoledrenge's Ferieophold paa Allerslev Kloster. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

42. Om Guds Naade.

Vi kommer nu til det sidste Afsnit af den kristelige Lære. Først saa vi, hvad Fædrene lærte om Troen; derefter, hvad de berettede om Sædelæren; og nu vil vi kaste et lille Blik ind i deres Skrifter for at se, hvad de i dem har overleveret os om den guddommelige Naade.

- 1) Naade er en Gave af Guds Godhed og Gavnildhed.

Cyprian (til Donatus 14): »Vi har hverken store Omkostninger eller Besværligheder eller meget Arbejde behov for at opnaa Menneskets højeste Værdighed eller Magt, men det er en frivillig og let opnaaelig Gave fra Gud. Ligesom Solen skinner af sig selv, ligesom Kildevandet strømmer frem af sig selv, ligesom Regnen falder ned til Jorden af sig selv, saaledes udgyder den himmelske Aand sig over os.«

Hieronymus (til Demetrias 12): »Dér, hvor Naade er, kendes ikke nogen Gengældelse for en ydet Tjeneste, men kun en gavmild Givers frie Gave.«

Augustinus (Joh. Evang. III, 8. 9): »Hvorfor siger vi Naade? Fordi den gives uden Vederlag (gratis — gratia paa Latin); thi du kan ikke købe den ved Arbejde og Fortjeneste, men du faar den gratis.«
»Hvad er Naade? En gratis Gave. Hvad er en gratis Gave? En Foræring, men ikke en Gengældelse.«

Chrysostomus (1. Hom. over Ef.brev. I, 5): »Indtrængende begærer og forlanger Herren vor Frelse. Hvorfor elsker han os saa overmaade? Af lutter Godhed; thi Naaden stammer fra Godheden.«

2) Den guddommelige Naade er nødvendig til, at vi kan virke vor Frelse.

Cyprian (om Herrens Bøn 14): »Vi bønfalder og besværger vor Gud, at hans Vilje maa opfyldes i os; for at det kan ske, har vi Guds Hjælp og Beskærmelse behov, thi ingen kan blive stærk ved sine egne Kræfter, men kun ved Guds Naade og Barmhjertighed.«

Makarius (26. Hom. 19): »Ofte har jeg vist dig det Eksempel med en Bonde, som gør sig Umage med at lægge Sædekornet i Jorden, men som alligevel venter Regn ovenfra, thi uden Regn er Bondens Arbejde forgæves; Sædekornet vilde ligge nøgent og livløst i Jorden. — Gaa nu fra Naturen over til det aandelige! Dersom Mennesket kun stoler paa sit Arbejde, men den Helligaand ikke kommer til Stede i vor Sjæl, og de himmelske Skyer ikke viser sig over os, og Regnen ikke falder ned i vor Sjæl, kan vi ikke bringe Frugter, der har Betydning for Herren.« —

Augustinus (om Naade og Natur 26): »Ligesom et iøvrigt sundt Øje ikke kan se, dersom det ikke støttes af Lysets Indflydelse, saaledes kan heller ikke selv et retfærdigt Menneske leve velbehageligt for Gud, saafremt han ikke støttes fra Guds Side ved det evige Lyses Retfærdighed.«

Chrysologus (Om Taknem. Pligt): »Hvornaar bliver et Menneske ved sin egen Kraft dygtigt til guddommelige

Gerninger? Tænk, o Menneske, paa dit Hjertes Skrøbeligheder, dit Køds aandelige Sygdomme, paa Lysternes vældige Strøm, paa Begærlighedernes Storm, paa Forbrydernes Hvirvelstorm; og da vil du erkende, at hvad der er godt i dig, maa tillægges Gud, men hvad der er ondt i dig, dig selv.«

Leo d. Store (37. Tale): »Hvo vil ikke erkende Guds Nærværelse, naar Dyden viser sig i et Menneske? Den findes kun dér, hvor Gud er. Den kan ikke bevare Præget af det guddommelige i sig, dersom den ikke holdes i Live af Livets Aand og Ophav. Thi Herren siger til sine Disciple: »Uden mig kan I ikke gøre noget« (Joh. 5, 15). Det er derfor udenfor al Tvivl, at et Menneske, dersom han virker noget Godt, kun af Gud har faaet sin Gernings Fuldførelse og sin Viljes Begyndelse.«

Augustinus (81. Hom. over Joh. Evang.): »For at ingen skulde mene, at Grenen kunde bære i det mindste nogen Frugt af sig selv, da Herren jo siger: den bærer megen Frugt, saa siger han ikke: uden mig kan I vel gøre lidt, men han siger: uden mig kan I intet gøre. Hverken lidt eller meget kan I gøre uden ham, uden hvem vi intet kan gøre.«

3) Forholdet mellem Naaden og den frie Vilje.

Ephrem Syreren (Vejledning til krist. Fuldk.): »Saaledes har Guds Naade anordnet det, at enhver ved fri Beslutning og Vilje, ved Kamp og Arbejde kan opnaa saa meget, som svarer til hans Arbejde i Udøvelsen af det gode. Ved Guds Naade faar han sin Frelse; ved Tro, Kærlighed og frivilligt Arbejde skrider han fremad, saa at han baade ved Guds Naade og ved sit dydige Arbejde arver det evige Liv; thi han vokser ikke blot ved Guds Naade uden egen Medvirken og Stræben, heller ikke kan han ved sin egen Kraft alene (uden den Helligaands Bistand) naa til Opfyldelsen af Guds fuldkomne Vilje.«

Chrysostomus (4. Tale over St. Paulus): »Vorherre nøder ikke, men lader ethvert Menneske ogsaa efter Kaldelsen beholde den frie Vilje.«

Makarius (37. Hom. 10): »Menneskets Vilje er ligefrem en nødvendig Faktor; thi er Viljen ikke til Stede, saa vir-

ker endog Gud selv intet, skønt han kunde. . . . Aandens fuldendte Værk hviler da paa Menneskets frie Vilje, og dersom vi hengiver vor Vilje fuldstændig til Gud, tilskriver vor Herre os hele det fuldbragte Værk.« —

Saaledes lærer Oldkirken, saaledes lærer vor Kirke den Dag i Dag. Jeg vil i denne Forbindelse tilføje, hvad Luther lærer (Heidelberger Disputation, 13. These, og i sin Bog om den underkuede Vilje); »Det ligger klart for Dagen, at Menneskets frie Vilje efter Adams Synd kun er en Ting, som bærer dette Navn, men faktisk ingen fri Vilje, i det mindste m. H. t. at vælge det gode; thi den er en Fange og Syndens Tjener; ikke som om den intet var, men fordi den ikke er fri undtagen til at gøre det onde.«

Det er da ikke vanskeligt for nogen at dømme, hvor Sandheden er. *Josef Resch.*

Christi sociale Kongehæredømme.

Af Abbed Laurentius Zeller, O. S. B.

St. Matthias Abbedi i Trier.

Autoriseret Oversættelse ved *Sven Aage Rasmussen.*

(Sluttet).

3. Christus og Kirken.

Familie og Stat er Sammenslutninger, der hviler paa Naturlovens Grund. Christus kom ikke til Verden for at ophæve Naturloven, men for at gøre den egnet til at tjene højere Formaal. Forbindelsen mellem Mand og Kvinde forlænde han med Sakramentets Helliggørelse. Folkesamfundet, Statsvæsnet indblæste han ved sin Lov om Retfærd og Kærlighed ny, højere Livskraft: Magthaverne skal repræsentere Christi Rettigheder, Undersaatterne tjene Christi Rige. For at helliggøre den almindelige Samfundsorden skabte han et nyt Retssamfund: Kirken. Ligesom Familie og Stat er nødvendige for Fødsel og Menneskelivs Udfoldelse, saaledes maa ogsaa Kirken efter Christi Ord og ved hans Naade være den, der giver aandelig Modning.

I Kirken aabenbarer Christi Rets- og Samfunds-Kongerredømme sig i sin fulde Glans. Ganske vist erklærer Christus, at hans Rige ikke er af denne Verden, men at det er et Sandhed og Kærlighedsrige, et Troen og Naadens Rige. Han kalder det »Guds Rige« og »Himmerigets Rige«, thi det tjener ikke jordiske Formaal, men kalder Menneskene til at tjene Gud og leder dem til Himlen. Men skønt Kirken i Følge sit inderste Væsen er et aandeligt Rige, Sjælens aandelige Samfund i Christus, har den sin Plads i Verden og kan kun ved Hjælp af ydre Midler føre Menneskene til Samfund med Christus i Tro og Kærlighed. Guds enbaarne Søn blev Menneske for at bo i synlig Skikkelse blandt Mennesker og besegle sin Frelsergærning ved at ofre sit Menneskeliv i Døden. De guddommelige Sandheder, som han med sin Menneskeaaands Øje beskuede umiddelbart i Guds Væsen, iklædte han Menneskeord for at aabenbare os dem. Vel havde det staaet i hans Magt ved Aandens usynlige, indvortes Belæring at indvie alle Mennesker i Guds Hemmeligheder, men en saadan Form for Delagtiggørelse i Guds Sandhed havde svaret daarligt til vort Væsen. Sjælen er bundet til Legemet og betjener sig af stofflige Kræfter for at udfolde sine aandelige Anlæg. Christus forkyndte sit Evangelium for Mennesker, der »har Øren at høre med«. Troen kommer ved Hørelsen (Rom. 10, 17).

For at Evangeliet kunde blive forkyndt for alle Landes og alle Tidens Folk stiftede Christus, den Sandheds Drot, et Læreembede. Blandt sine Disciple valgte han tolv Mand, som han selv gav Navnet Apostle. I selve dette Navn ligger det, at det ikke var lærd, menneskelig Visdom, de skulde udbrede i Verden, men at de i Kraft af en højere Sendelse skulde forkynde Sandheden fra Gud. »Ligesom Faderen har sendt mig, sender jeg ogsaa Eder« (Joh. 20, 21). Ved Udsendelsen af Apostlene grundlagde Christus et nyt Samfund; han knyttede et Baand mellem sine Sendebud og alle, der tog mod deres Ord og tog ved Troen. Kirken er de Troendes Samfund, et Samfund, der ikke blot udgør en aandelig Enhed, fordi alle er fælles om samme Sandhed, men et Samfund, hvor efter Christi kongelige Vilje Lærer og Discipel er forbundet til een Enhed i et

apostolisk Samfund, der forpligter. Christus paalagde Apostlene at forkynde Evangeliet; og heri ligger et Krav til alle Mennesker om at tage imod hans Sendemænd som imod ham selv.

Evangeliernes Vidnesbyrd er saa klare og tydelige, at det er ubegribeligt, hvordan mange kan tale om en rent aandelig, usynlig Kirke. Den hellige Mattæus beretter, at Christus før sin Himmelfart bød Apostlene: »Gaa hen og lær alle Folk« (Mat. 28, 19). Det samme vidner ogsaa Markus og Lukas. Og Johannes optegner Primatets Indstiftelse for os i sit Evangelium: Petrus havde i samtlige Apostles Navn aflagt en højtidelig Bekendelse paa Christi Guddom: »Du er Christus, den levende Guds Søn« (Mat. 16, 16). Efter at have aflagt denne Bekendelse modtog han af Christus Forjættelsen: »Du er Petrus, Klippen, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke overvælde den« (Mat. 16, 18). Denne Forjættelse opfyldte Christus, da han efter Opstandelsen havde afkrævet Petrus Kærlighedsforsikringen og paalagde ham: »Vogt mine Faar, vær Hyrde for mine Lam« (Joh. 21, 15). At disse Herrens billedlige Ord maa opfattes som i første Linie sigtende til Petri Læreembede, fremgaar af Sammenhængen mellem Forjættelsen og dens Opfyldelse ligesom af Herrens Ord til Petrus Aftenen før sin Død: »Jeg bad for Dig, at Din Tro ikke skal svigte; og Du, naar Du engang er bleven omvendt, da styrk Dine Brødre« (Luk. 22, 32).

Udrustet med Helligaandens Kraft, der i Ildtungers Skikkelse kom over dem fra det Høje, drog Christi Sendebud ud i Verden for at udføre det store Hverv, at paa-begynde Kirkens Opførelse. Petrus tager Pinsedag først Ordet og bekender Jesu Navn. Ikke i Videnskabens Navn eller i nogen verdslig Fyrstes Ærinde traadte Apostlene op men i Christi Navn. Ogsaa overfor Jordens Magthavere hævdede de deres Sendelse fra det Høje. Da de stødte paa Modstand, hævdede de frejdigt: »Man maa adlyde Gud mere end Mennesker« (Ap. Gern. 5, 29). Verdslig Magt gjorde Apostlene aldrig Krav paa, tværtimod anerkendte de altid den borgerlige Øvrigheds Rettigheder som Rettigheder af Gud. Men derimod gjorde de aldrig Evan-

geliets Forkyndelse, Sakramenternes Forvaltning og Guds-tjenestens Højtideligholdelse afhængig af verdslige Myndigheds Samtykke. Fri og uafhængig af al Statsmagt udførte de deres Embeders Opgaver ene og alene støttet paa den Sendelse og det Hverv, de havde modtaget af Christus, deres Herre. Ganske paa samme Maade gjorde og gør deres Efterfølgere, Bisperne, lige til vore Dage. Petri Efterfølger paa Bispestolen i Rom har ikke af egen Anmasselse eller under ydre Forholds Pres gjort Krav paa at være Christi Statholder paa Jord, hele Kirkens Overhoved. Han blev fra først af regnet for de Troendes Hyrde og Kirkens Bisp, fordi Herren selv havde underlagt Apostle og Disciple Petri Ledelse. Petrus betroede han sine Faar og Lam, Petrus rakte han Himmerigets Nøgler og gjorde ham dermed til Øverste for den Kirke, han vilde opføre. Christus, hvem al Magt er givet i Himmel og paa Jord (Mat. 28, 18), stiftede det Samfund af Troende, som han kaldte sin Kirke og indsatte Petrus til dette Samfunds Overhovede. Christus er Drot for den Rets- og Samfundsorden, der er virkeliggjort i den katholske Kirke. Saaledes gik Herrens Ord i Opfyldelse: »Du er Petrus, Klippen, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.« Ved at give Apostlene Lærehvervet og derved forpligte alle til at tage ved Troen har Christus stiftet de Troendes Samfund, grundlagt Guds Rige, der gør os delagtige i Guds Sandhed og evigt Liv. Christus er Drot for den Samfundsorden, som vi kalder Kirken.

Det, der binder Lærere og Dicipel, Præster og Menigfolk, Bisper og Troende, Pave og Kirke sammen til et Fællesskab og en ordnet Enhed, er ikke blot Lov og Pligt, men ogsaa Aand og Sandhed og Liv. De guddommelige Sandheder, som Christus ved sine Sendebud har aabenbaaret for os, fører os ikke blot til Egne, der vel ligger klart i Solens lysende Skær men som en Ørken blottet for Liv, men derimod til et Land, der flyder med Mælk og Honning. Trossandhederne er af en saa ophøjet Værdi, at vi for at udnytte dem maa sættes i Besiddelse af nye, oversanselige Livskraft. Derfor forlenede Christus sine Sendebud foruden med Læreembedet ogsaa med Præsteembedet

og gav dem Fuldmagt til i Sakramenterne at meddele os de Naadegaver, der skal til, for at vi kan leve ved Troen. Herren paalagde dem: »Lærer alle Folk og døber dem i Faderen Sønnen og Helligaandens Navn«. Daaben er ingen rent sindbilledlig Handling, hvis Hensigt kun er paa en Slags ydre Viis at betegne Indlemmelsen i Kirken, som Johannes Daab i Jordan var en Bekendelse af den Bodsstemning, hans Prædiken havde vakt. Daaben, der paa Christi Bud forrettes i den treenige Guds Navn, er Igenfødselens Sakrament af Vand og Helligaand (Joh. 3,5). Den virker ikke blot retsdyldig Optagelse i de Troendes Samfund, men ogsaa Sjælens Helliggørelse ved Syndernes Forladelse og den helliggørende Naades Skænk, ved hvilken vi kaldes og er Guds Børn (1. Joh. 3,1). Da den hellige Petrus havde holdt sin første Prædiken Pinsesøndag, og hans grebne Tilhørere spurgte ham: »Hvad skal vi gøre?« svarede han: »Gør Bod og enhver af Eder lade sig døbe til sine Synders Forladelse«. (Ap. G. 2,38).

Christus oprettede sit Læreembede under Hensyntagen til den menneskelige Naturs Egenart og dens Trang til Fællesskab; Mennesker som vi af Kød og Blod skulde række os Guds Sandheds Vin i Menneskeordets Bæger. Han indstiftede Præstedømmet og knyttede Udøvelsen af den præstelige Fuldmagt til et sakramentalt Tegn, for at vi i Sakramenternes synlige Tegn kan modtage Naadens overnaturlige Kraft. »Havde Du været en Aand uden Legeme«, siger derfor den hellige Krysostomos (se Breviaret, Søndag efter Christi Legemsfest, 2den Nokturne) »havde Gud ikke givet Dig sine Gaver i Sakramentets Iklædning og Lignelse; men da Sjælen er bundet til Legemet, skænker han Dig sine usynlige Naadegaver i synlige Tegn.« Under Haandspaalægningens og Krisamsalvningens synlige Tegn tildeler Bispen i Konfirmationens Sakrament de Døbte Helligaandens Kraft, saa de derved gøres skikkede til at udfolde det Naadeliv i fuldt Flor, som de modtog i Daaben, og til ved Deltagelse i den offentlige Gudstjeneste at bekende Christi Navn for den ganske Verden. Christus har tilsagt alle, der tror paa ham, Helligaanden (Joh. 7,39). I Apostlenes Gærninger fortælles der om, hvorledes Petrus og Johannes gik til Samaria for ved Haandspaalægelse

at give de af Diakonen Filippus omvendte og døbte Troende Helligaanden (Ap. G. 8, 14).

Sit højeste Udtryk finder de Troendes Samfund i Nadverens Frembærelse. Efter Brødets underfulde Mangfoldiggørelse betegnede Christus sig selv som det Livets Brød, der er kommet ned fra Himlen. Hvad det naturlige Brød er for Legemets Liv paa Jord, vil han selv være for Sjælens Liv i Gud: et Kildevæld med overnaturlig Livskraft. Han er Vinstokken, vi er Grenene, der kun, naar vi bliver i ham, kan bære Frugt til evigt Liv. Christus instiftede Nadverens Sakrament for altid at holde os fast i levende Forbindelse med sig. Og da det er rodfæstet i hans Frelsergerning, gjorde han samtidig dette Sakrament til et Offer. Under Brødets og Vins Skikkelse er han til Stede i egen Person som Offerlam og Sjælespise for os. Ved sin Offerdød paa Korset sonede han vor Synd og gav os atter Barnekaar hos Gud. Brød og Vins Skikkelse i Sakramentet er hans Blod, udgydt paa Korsets Træ, saa Nadvergudstjeneren er den ublodige Fornyelse af Korsofret, hvor Christus giver det skønneste Udtryk for sin Ofring til Faderen. Han ofrer i alle Menneskers Navn, for at alle kan lægge deres egen Ofring i hans Offer. I Nadverofret viser Christus sig i videste Forstand som Samfundsordenens Drot. Ikke blot de troende Medlemmer af hans Kirke har Del i hans Offer; alle, baade henfarne og endnu ufødte Slægter, favner Herren i sine frelsende Arme, ofrer for alle sit Blod til Faderen, giver alle nyt Liv i Guds Barnekaar og drager alle ind i mystisk Livssamfund med sig. Vi, der er forbundet med Christus til et Samfund i Retfærd og Orden, er i Nadveren forenet ved Blodet og Livets Baand. Her gennemtrænger Christus alle med sit guddommelige Livs Styrke og omslynger sine Troende med et Fællesskabets Baand, stærkere end de naturlige Baand, der knytter os til Slægt og Folk. »Alle er vi een i Christus Jesus«, (Gal. 3, 28).

Ogsaa de øvrige Sakramenter tjener til at opretholde og pleje dette Fællesskab og Samfund med Christus. Bodens Sakrament har til Opgave atter at binde det Baand sammen, der knytter os til Livssamfund med Christus, men som brast, da vi syndede. Da det var af Kirkens Haand,

Synderen ved sin Daab modtog Naadens hvide Klædebon, forstaar det sig af sig selv, at han ogsaa kun ad sakramental Vej atter kan genvinde det Liv i Naade, som han ved sin Synd har forskærtset. Derfor gav Christus sine Apostle og deres Efterfølgere i Præsteskabet Magt til »at løse for Synd og lade det bero ved Synden« (Joh. 20, 23). Bodens Sakrament er et nyt Baand, der binder Christi Troende til hans Sendebud. Det samme gælder om den sidste Salvelse. Dette Sakrament skal aftvætte den sidste Synderest og styrke den Syges Sjæl til den sidste Kamp. Præstevielsens Sakrament er det synlige Tegn, hvorved den hellige Fuldmagt, Christus gav Apostlene, rækkes videre fra Slægt til Slægt, og Naade skænkes Præsteskabets Bærere til deres hellige Embedes Forvaltning. Ægteskabets Sakrament indstiftede Christus for at stille Forbindelsen mellem Mand og Kvinde i det hellige Samfunds Tjeneste, som han har indgaaet med sin Kirke. I hans Navn og paa hans Bud forvalter Bisper og Præster de hellige Sakramenter, der gennemstrømmes af hans frelsende Blod, saa Syndens Giftstof kan skylles ud af alle Samfundets Medlemmer og ny Livskraft tilføres. I Nadveren lever han endog lyslevende i sine Troendes Midte for paa deres Vegne ved Offergudstjenesten at frembære den ypperste Lovprisning, der tænkes kan, for Gud, vor himmelske Fader.

Det hellige Samfund, der er rodfæstet i levende Tro og finder baade sit ydre Udtryk og virksomme Vedligeholdelse og Fremme i Sakramenterne, kan kun da bestaa blandt Mennesker paa Jord, naar det bæres af en Orden, der er afpasset efter Livets Love. Ved Oprettelse af Lærerembede og Præstedømme gav Christus de Troendes Samfund indre Liv og ydre Orden. Den Sandhed, han lader forkynde, er aandeligt, evigt Liv, som kun den besidder, der tilegner sig det indvortes; ogsaa den Naade, han lader uddele, er af usynlig, guddommelig Natur og bor i Sjælens Dyb. Men Sandhed og Naade naar ikke til os ad usynlige Løb, men i aaben Strøm: gennem mundtlig Prædiken og synlige Sakramenter. Kirken vilde ikke eje fornøden Livskraft, hvis der ikke til Lære- og Præsteembede var knyttet Hyrdeembede. Hvorledes skulde man kunne bevare den historiske og gyldige Forbindelse mellem Apostle og Bisper,

mellem Troende og Præster, mellem Overhoved og Lemmer, hvis det kirkelige Liv frit, uden alle Love, blev overladt til den Enkeltes Forgodtbefindende? Guds Ords Forkyndelse, Naademidlernes Forvaltning, Gudstjenestens Højtideligholdelse er bundet til det menneskelige Livs Love. Disse Virksomheder fordrer en fast Ordning, og den faar de ved den kirkelige Lovgivning. Petrus er den Grundsten, som hele Kirkens Bygning hviler paa; ham gav Christus Himmerigets Nøgler med Magt til at binde og løse (Mat. 16, 19); til ham betroede han Omsorgen for Faar og Lam. Derfor overtog Apostelfyrsten Omsorgen for hele Trossamfundets Vel, og straks efter Herrens Himmelfart anordnede han Valg af en ny Apostel, Mattias. Det var Petrus, der optog de første Hedninger i Kirkens Skød; det var ham, der først afgjorde Tvivlsspørgsmaalet paa Apostelkonciliet, om Hedningerne var bundet til Moselov. Til den Dag i Dag forvalter Petri Efterfølgere paa Bispestolen i Rom det øverste Hyrdeembede. De drog Omsorg for en ordnet Udformning af det kirkelige Liv og gav deres Anordninger i Jesu Christi Navn. Christus er den Herre og Konge, der ved dem leder og regerer sin Kirke.

Kirken har ordnet Hyrdeembedets Funktioner saaledes, at Frelserens Sandhed og Naade kan komme alle Jordens Folk til Gode. Den har ved sine Bud ordnet de Troendes Deltagelse i Gudstjenesten, Sakramenternes Modtagelse og Udøvelsen af de kristne Dyder saaledes, at alle, der efterkommer dens Love, er delagtige i det overnaturlige Liv, som Kristus har skænket den. Det er ikke Herskesyge, der leder den, naar den kræver Søndagens Helligholdelse og Deltagelse i den hellige Messe, men kærlig Omsorg for dens Børns Vel og hellig Hengivenhed for Christus, sammen med hvem den vil prise sin himmelske Fader. Det er ikke for at indskrænke vor Frihed, at Kirken kræver Afholdenhed fra Kødspiser om Fredagen og Faste paa visse Tider og Dage, men for at opøve os i Kamp mod vore naturlige Lyster og til Overvindelse af egenkærlige Tilbøjeligheder. Dens Bud skal opdrage os til sande Kristne. Opfyldelsen af Kirkebudene er derfor en god Prøvesten for Forholdet til Christus. Kun den, der hører Kirken og lyder dens Bud, kan være Christi Discipel. Den, som ikke

tager Del i Kirkens Liv, skiller sig ogsaa fra Christus. Han er Herre og Konge i det Samfund, som forener os i den katholske Kirke. Lykkelig den, der slutter sig til dette Samfund! Han har Del i det Guddomsliv, der fra Christus, Hovedet, strømmer til Kirken, Christi mystiske Legeme. Det Samfund, som den Herre Christus har grundlagt i sin Kirke, overlever Dagenes Ende; det vokser ind i Evigheden, og er ogsaa paa denne Viis »Guds Rige« og »Himmerigets Rige«. Derfor synger vi under den hellige Messe i *Credo*: »Paa hans Rige skal der ikke være Ende«. Guds Rige, stiftet af Christus, er »ikke Æden og Drikken, men Retfærdighed og Fred og Glæde i Helligaanden« (Rom. 14,17). Vi er »de Helliges Medborgere og Guds Husfolk« (Ef. 2,19). Christus er Konge for en hellig Samfundsorden; han er Drot og Herre i sin hellige Kirke.

* * *

I sin Egenskab af Kongers Konge og Herrers Herre (Joh. Aab. 19,16) er Christus Kilden til al Samfundsorden; fra ham udgaar al Magt, ham ene tilkommer al Underkastelse. Af Christus faar enhver Husfader Ret til at kræve Lydighed af Kone og Børn. Af Christus faar hver Hersker, det være sig Konge eller Præsident, Folkerepræsentant eller Statsembedsmand, Myndighed til at underordne Folkets enkelte Lemmer under Fællesskabets Vel. I Christi Navn forvalter Præster og Bisper deres hellige Embeder, i Christi Navn forvalter Paven Hyrdeembedet over hele Kirken, i ham ser alle Troende Christi Statholder paa Jord. Naar vore Børn ærer Christus i deres Fader, Kvinderne elsker Christus i deres Ægtemænd, Borgerne ser Christus i Statsmagtens Bærere, de Troende anerkender Christus i Præster og Bisper, og Folkeslagene bylder Kristus i Paven i Rom, da vil Forjættelsen gaa i Opfyldelse, som Englene sang ud over Jorden ved Frelserens Fødsel: »Fred paa Jord for de Mennesker, der har en god Vilje« (Luk. 2,14). Fred vil da bo i alle Hjem, Fred herske i alle Stater, Fred ogsaa blandt alle Folkeslag, Fred, hellig Fred i hele Guds Kirke.

Dog lad os ikke give os hen i nogen Skuffelse! Saa længe vi dvæler her paa Jord som dødelige Mennesker

og endnu er under Synden og Dødens Lov, kan en fuldkommen Fred aldrig falde i Menneskenes Lod. Christus kom ikke til Jord for at oprette et saadant Fredens Rige. Han har talt aaben og klart om sit Rige paa Jord og sagt, at ikke alle Mennesker, om de end er budne, tager imod Indbydelsen og underkaster sig hans Samfundsorden. Hans Kirke bekrieger her paa Jord ikke blot af Helvedes Porten men ogsaa af de med Vildfarelse og Synd befængte Mennesker, der i Christi Kirke ser en Hæmsko for deres Drifter. Selv i Kirkens Skød svarer langt fra alle til det Kristennavns Hellighed, de bærer. Himmerigets Rige ligner ti Jomfruer, siger Herren, de fem er kloge, men de fem er daarlige. Husbonden tilsaaede sin Ager med god Hvede, men Fjenden kom og saaede Ukrudt, og Husbonden vil ikke, at hans Tjenere skal luge Klinten op (Mat. 13,24 ff.). Først naar Høstens store Dag kommer, skal han udsende sine Engle, og de skal skille Klinte fra Hvede. Denne Jord er ikke den fulde Freds Hjemstavn men tværtimod den store Kampplads, hvor Lysets Børn strider mod Mørkets Magter. Naar saa den store Dag bryder frem, vil alle være underlagt Christi Kongehærdømme. Han vil da grundlægge en ny, stor Samfundsorden; alle, der tror paa ham, faar Lov til at gøre ham Følgeskab i Faderens evige Rige (sml. Mat. 25,34). Men dem, som ikke har underkastet sig hans Kongehærdømme her paa Jord men sat sig op mod hans Samfundsorden, vil han uigenkaldelig lukke ude af sit Rige (l. c. 25,41). Og de, der har gjort Ondt, skal hjemfalde til den evige Ild, men de Retfærdige gaa ind til evigt Liv, for med Christus at herske evigt i Faderens Rige, for i Englenes Kor i et trefold »Hellig« at prise den treenige Gud. Thi Christus er Kongernes Konge, Herrernes Herre: Hans Rige gaar aldrig paa Hæld.

Kongregationen for unge Mænd

i 50 Aar

1879—1929.

For 10 Aar tilbage skrev P. Josef Koch, dengang Præses for Stanislauskongregationen, nu Sognepræst ved Vor Frue Kirke i Aarhus, i »Katholsk Ungdom« en Artikel med omtrent samme Titel, som staar ovenover disse Linier. Kun Tallene var andre. Nu, efter at alter 10 Aar er gaaet, kan Stanislauskongregationen fejre sin 50 Aars Fødselsdag og se tilbage paa et halvt Aarhundredes Liv og Arbejde i København. Om Foreningens Start og første Aar, om dens Udvikling indtil 1914 hedder det i den anførte Artikel af »Katholsk Ungdom« No. 4:

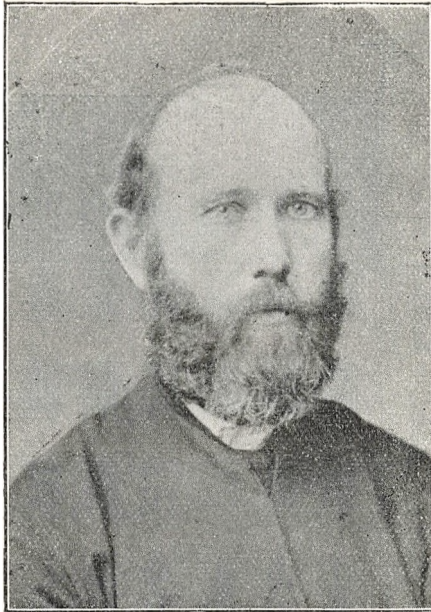
»Det er i disse Dage 40 Aar siden, at der blandt de katholske unge Mænd i København drøftedes Oprettelsen af en Maria-Kongregation. De forberedende Møder og Protokollen derom begyndte med 23. Februar 1879. Men først den 29. Juni, paa St. Peter og Pauls Fest, Kl. 8 om Aftenen var det, at den første Optagelse fandt Sted. Da knælede foran Altret i det lille Jesu Hjerter Kapel i Kronprinsessegade 42 12 unge Mænd og modtog Kongregationens Medalje og Baand som Tegn paa den urokkelige Beslutning at leve og dø som ægte Sønner af den katholske Kirke og som Vor Frues hengivne Børn.

Der hørte Mod til dette Skridt, dengang, baade hos deres Præses og hos de unge Mænd. Der var mange, der mente, det var for tidligt; en Maria-Kongregation vilde endnu ikke vinde Forstaaelse hos de unge i København. Men som altid fik Sortseerne Uret.

P. Wilhelm Tenten, S. J., stoledes paa Kongregationens hvervende Kraft. Han havde to Aar forinden stiftet en Kongregation for ældre Herrer, og den havde slaet an. De unges Kongregation viste sig ligeledes levedygtig.

Desværre maatte P. Tenten paa Grund af Sygdom allerede 1880 nedlægge sit Embede; han døde den 6. Marts 1882 i Aarhus, kun 48 Aar gammel. Men hans Efterfølger P. Albert v. Geyr, S. J., lagde sin bedste Energi og Kraft

i dette Arbejde og høstede rig Frugt. Alle som har kendt hans gode Hjerter, ved, hvor varmt det slog for hans Kongreganister. Mere end een Gang saa man ham græde over en eller anden ung Mand, der var bleven sin Kongregation utro. Thi han vidste af Erfaring, hvilken Støtte den unge havde mistet i Kampen mod det onde. Naar man gennemblader de gamle Protokoller, som tit er forsynede med Anmærkninger fra hans Haand, kan man se, med hvilken Omsorg han vaagede over alle sine unge Venner, og hvor

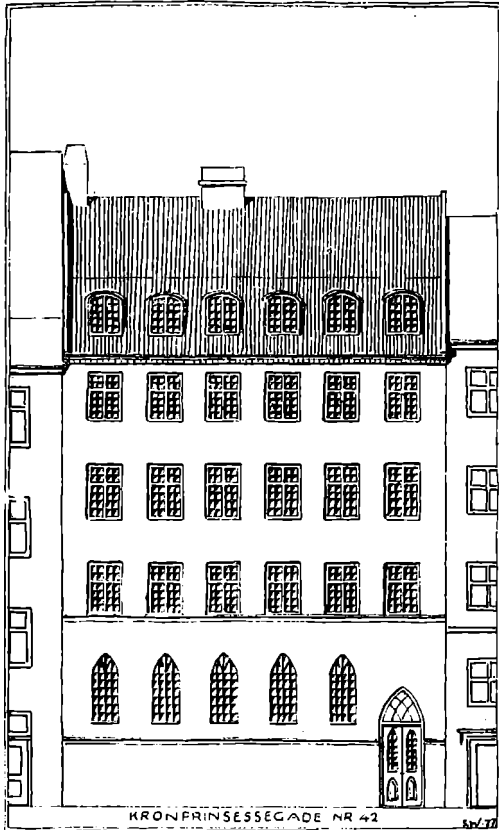
P. Wilhelm Tenten S. J.

det glædede ham, naar de mødte talrigt, især til Fælleskommunionen.

*P. von Geys*s Tid var for Resten Kongregationens Vandretid. Fra 1879—83 havde den hjemme i Kronprinsessegade, hvor der i de første Maaneder var Møder om Søndagen Kl. 4; men allerede i September 1879 blev Tiden forandret til Mandag Aften Kl. 8¹/₂. 1883 flyttede Kongregationen til det gamle St. Knuds Kapel paa Hjørnet af Vestervoldgade og Ny Kongensgade, hvor nu Mariahjemmet ligger. Fra 1887—1895 holdtes Møderne i Jesu Hjerter

Kapel i Stenosgade 4, den nuværende »lille Sal«. I 1895 holdt Kongregationen sit Indtog i Jesu Hjerter Kirke.

Kongregationen var jo tænkt som en ren religiøs Forening. Men da der dengang hverken fandtes K. U. F. eller katolske Spejdere, blev den selskabelige Side ogsaa dyrket. Lege og Underholdning blev arrangeret og Udflugter

Kronprinsessegade Nr. 42.

foretaget. Protokollen fortæller om nogle overordentlig vellykkede Ture til Raadvad, baade i Sommervarme og Vintersne. Her var det, at ogsaa nogle ældre Herrer, mest forhenværende Kongreganister, traadte hjælpende til.

I 21 Aar ledede P. von Geyr de unges Kongregation. Han vilde ikke give Slip paa sine unge Mænd, saalænge han endnu følte Liv i sig. Dog maatte i det sidste Aar

andre Præster holde Foredragene for ham, indtil Døden kaldte ham bort den 8. Marts 1902.

Samme Aar kom *P. Ulrik Sialm, S. J.*, tilbage fra Holland og overtog Ledelsen. Han forstod at vække Begejstringen iblandt de unge Mænd for deres Kongregation, saa at Tallet stadig voksede. Han sørgede ogsaa for Bibliotheket, som blev forøget med mange danske og udenlandske Bøger; der blev anskaffet to nye Faner; den eukaristiske Sektion blev indført, hvis Medlemmer møder til Fælleskommunion den første Fredag i Maanedens Kl. 6 om Morgenen.

For at skabe en bredere Ramme for katolsk Ungdomsarbejde stiftede i 1908 3 Kongreganister med deres Præsers' Billigelse og Anbefaling Katholsk Ungdoms Forbund, en »selskabelig Forening med det Formaal at bevare de unge for Troen og Kirken samt at styrke det indbyrdes Sammenhold mellem de unge« (K.U.F.'s Protokol, S. 1). Der ved traadte Kongregationens rent religiøse Præg endnu stærkere frem. Dens Hovedopgave skulde være at vedligeholde den hellige Ild i de unges Hjerter og at dygtiggøre dem til som Apostle at bære den videre og at tænde den, hvor den endnu ikke brændte eller var slukket.

I 1913 overtog *P. Sialm* Ledelsen af Mændenes Kongregation; i hans Sted blev *P. Joseph Koch, S. J.*, Præsens for de unge. Der oprettedes en Missionssektion, som indsamler Penge til Hedningemissionen og det danske Vikariat. De Foredragsmøder, som i 1911 var paabegyndte som »Akademier«, blev fortsat og udviklede sig til de saakaldte *Maanedsmøder* i Salen i Stenosgade, hvor der taltes om Emner af almen Interesse; af og til gaves ogsaa Lejlighed til Diskussion. Fra 1918 holdtes de sammen med K.U.F.'s religiøse Kreds.

Kongregationen for Ynglinge har udrettet et stort Arbejde i de forløbne 40 Aar. Som det er rimeligt ved en rent religiøs Forening, unddrager de bedste Frugter sig Menneskenes Iagttagelse. Hvem kan sige, hvor mange gode Impulser der er udgaaet fra den, hvor mange gode Forsætter der blev fattet under Foredragene, hvor mange Sejre vundet, hvor mange unge bevaret for Kirken eller ført tilbage til den ved Kongregationens Hjælp?

Det er Kongregationernes Fortrin, at de kan rette sig efter Tidernes Tarv. Ogsaa Kongregationen for Ynglinge i København har fulgt med Tiden. Den vil ogsaa følge med Fremtiden. Derfor vil den mere og mere præges af apo-

Alter fra Kronprinsessegade.

stolisk Aand, af glødende Iver for at forsvare Kirken og virke for Jesu Christi Sag i en vantro Verden. Det er vort faste Haab, der støtter sig til Jesu Christi Naade og Vor Frues Forbøn.«

Saaledes skrev Stanislauskongregationens Præses i 1919. Hvad vi i Anledning af Jubilæumsfesten paa Søndag den

3. November har at tilføje er følgende: I August 1927 blev blev *P. Josef Koch* udnævnt til Sognepræst for Aarhus katolske Menighed, og Paterens Forgænger i Sognepræstembedet blev hans Efterfølger som Præses for de unge Mænds Kongregation. Medens den selskabelige Forening, kendt under Navnet *K. U. F.*, maatte opgive Ævret, kunde Mariakongregationen, den »rent religiøse Forening« fortsætte i de gamle Spor. *P. Koch* sagde engang til undertegnede, at de, der ved det tunge Ungdomsarbejde beredte ham den største Glæde, var Kongreganister. Min korte Arbejdstid og mine smaa Erfaringer paa Arbejdsmarken bekræfter fuldtud Sandheden af Paterens Ord. Og alle højtstræbende katolske Mænd, der staar eller har staaet i en Maria-kongregation, vil gerne give os Ret. Siden *P. Jos. Kochs* Afsked med de unge Mænds Mariakongregation i København har vi efter Evne søgt at efterkomme, hvad der siges i Slutningen af den citerede Artikel i »Katholsk Ungdom«. Vi har søgt at følge med Tiden, saa vor Forening ikke skal komme til at ligne en død Masse, men et Træ, der stadig vokser og bærer Frugt. Vi har søgt mere og mere at præges af »den apostoliske Aand« alt efter de Direktiver, der gives os af den store Ypperstepræst, der for Tiden leder Christi Kirke. *Pius XI's* Program, udtrykt i det ene Ord »Katholsk Aktion«, har vi skrevet paa vor Fane, og det vil vi udføre i vort praktiske Liv.

Naar vi paa Søndag samles til en lille Fest, er det for i taknemmelig Erindring at dvæle ved de Mænd, der har grundlagt og ledet Kongregationen i 50 Aar, samt for at se paa de ikke ringe Resultater, Stanislauskongregationen har at opvise. Men vort Blik maa ogsaa se ud i Fremtiden, og vor Vilje maa faa en mægtig Tilskyndelse til at fortsætte og udvikle det Guds Værk, der blev begyndt for 50 Aar siden. Maatte vor høje Beskytterinde og Fører, maatte hendes Søn og vor Frelser velsigne Stanislauskongregationen, dens Medlemmer, dens Velgørere og Velyndere.

Sign os med din Søn,
Jomfru skær og skøn!

P. N.

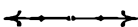

Nye Bøger.

J. V. Christensen: Valdemarernes Kirke, St. Bendt i Ringsted. 70 S., 36 Ill. Tryde, 1928.

Den Ringsted Redaktør har i dette luxuriøse Skrift, hvis Udstyrelse er en Fryd for Læserens Øje og Fingre, givet en folkelig Skildring af vor herlige St. Bendts Kirke i Ringsted. Skildringen af alle de kunstneriske Herligheder fra katolsk Tid er korrekt og loyal. Enhver, der interesserer sig for vor svundne Stortid, bør ofre de 5 Kr., dette fornemme Værk koster; det giver langt mere, end dets lave Sideantal lader formode.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Mikæls Klub havde en stor Aften Mandag den 21. Oktober. Klubben havde inviteret Sognepræsten fra Helsingborg Mgr. Assarsson og en Del svenske Damer til at være dens Gæster. 19 Damer fra Skaane havde fulgt Indbydelsen. Til Mødet i Vesterhus var desuden Hs. Højærværdighed Biskoppen og en Del af Hovedstadens Præster kommet til Stede. Medlemmerne var naturligvis ogsaa mødt i stort Tal, saa at ca. 100 Mennesker fyldte Salen. Mgr. Assarsson holdt et Foredrag om Katholicismen i Sverige. Det var ikke den nuværende Situation i Sverige, Monsignoren talte om, men han betragtede Katholicismen i Sverige som en kollektiv Personlighed og søgte at erkende dens Egenart ved at betragte nogle af dens ledende Skikkelser: Ansgar, de angelsaksiske Missionærer, Erik, Birgitta, »det mest egenartede Udtryk for svensk og nordisk Katholicisme«. I Forbindelse med St. Birgitta nævntes Dronning Margrethe og »den katolske Skandinavismes Idékompleks«. Skandinavisme og Katholicisme hører historisk sammen. Foredragsholderen sluttede det aandfulde Foredrag med at udtale, at man nu under Biskop Erik Johannes Müller kommer begyndt en Haabets og Arbejdsglædens Periode i Sverige. Efter Foredraget var der Kaffebord, og der blev serveret Vin og Kransekage. Der blev holdt mange Taler, den sidste af Biskoppen, som udtalte sin Glæde over de katolske Kvinders store Iver, som vilde bære rig Frugt, naar den altid var i glad Overensstemmelse med Kirkens Øvrighed. — Den følgende Dag besøgte de svenske Gæster en Del af vore Kirker og Institutioner.

København. Paa Foranledning af højærværdige Biskop Josef Brems er der den 27. Oktober dannet en Komité til Forberedelse af et Festmøde i Januar i Anledning af Pave Pius XI's 50-aarige Præstejubilæum. I Komitéen er alle fem Kirkesogne i Storkøbenhavn repræsenterede. Der vil senere fremkomme nærmere Meddelelse om Festens Afholdelse.

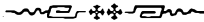
Tyskland. Ved Konkordatet med Preussen blev der oprettet to nye Bispedømmer i dette Land, i Berlin og Aachen. Biskop af Berlin bliver den hidtidige Biskop af Meissen i Sachsen, Dr. Schreiber. Biskop af Aachen bliver Rektoren ved den tyske Campo Santo i Rom Mgr. Amerigo David.

Rom. Meksikaneren Manuel Echeverria, der har spillet den vigtigste Rolle som Mægler mellem Den hellige Stol og den mexikanske Regering, er ankommet til Rom og blev modtaget i en lang Privataudiens af Paven, som overrakte ham kostbare Gaver. Ogsaa Kardinalstatssekretæren har modtaget ham og faaet en indgaaende Beretning om den øjeblikkelige Situation i det haardt prøvede Land. En lille Episode viser, hvorledes Paven har modtaget denne Meksikaner. Dagen efter, at Echeverria havde været i Privataudiens, sluttede han sig til det spanske Pilegrimstog og gik sammen med dem op i Vatikanet uden at være kendt af nogen. Ved den store Audiens fik Paven imidlertid Øje paa ham, tog ham ved Haanden og forestillede ham for den spanske Kardinal, og derefter holdt Paven en Tale til alle de tilstedeværende om denne heroiske Mand, som det paa den skønneste Maade var lykkedes at bringe en Tilnærmelse til Veje mellem hans Land og Kirken.

— Det overordentlige Konsistorium den 28. Oktober har intet at gøre med det store Konsistorium, der finder Sted i December i Forbindelse med Jubilæumsfestlighederne. Paven vilde nu kun overrække Ærkebiskoppen af Toledo, der kom til Rom med et stort spansk Pilgrimstog, Kardinalshatten, efter at han allerede i 1927 er blevet udnævnt til Kardinal. Kardinal Segura y Saenz, der er Spaniens Primas, faar Kirken Santa Maria in Trastevere som Titelkirke. I dette Konsistorium vil tillige en Række Bispeudnævnelser blive proklameret og Anmodning om Pallier blive fremsat.

Australien. Som Følge af Arbejderpartiets Sejr ved de australske Valg er det konservative Ministerium traadt tilbage. Generalguvernøren, Lord Stanchaven har overdraget Arbejderføreren John Henry Skullen at danne den nye Regering. Den nye Premierminister, der er af irsk Afstamning, er overbevist og »stridbar« Katho-

lik. Han var i sin Tid Formand for »Catholic young mens society«, Katholsk Ungdomsforbund, og hans Navn møder man ved alle katholske Foretagender i Australien. Som Journalist og som Rigsdagsmand har han bidraget meget til Udviklingen af det katholske Liv, og særlig har han indlagt sig stor Fortjeneste ved sin faste Optræden til Forsvar for de katholske Skoler. Samtidig er Skullen den australske Arbejderbevægelses anerkendte Fører. Han er et levende Eksempel paa, at et Virke for Arbejderklassens Fremgang ikke er knyttet til ukristelig Klassekamp og Gudløshed.

Katholske Skoledrenge's Ferieophold paa Allerslev Kloster i Sommeren 1929.

Fra Skolerne ved St. Ansgar, St. Anna, Rosenkrans og Sakramentskirken har 20 Drengene i 2 Hold holdt Sommerferie i Teltet paa Allerslev Kloster. For svagelige Drengene findes en Sovesal under Søstrenes Tilsyn, og under Søstrenes kærlige Omsorg og Hr. Tropsfører E. Raith's udmærkede Ledelse har Drengene tilbragt gode og muntre Ferie dage.

Med Tak til alle Bidragydende, hvis Interesse vi maaske stadig tør regne med, følger nedenstaaende Regnskab:

	Indtægt.	Udgift.
Bidrag fra Private	Kr. 368,76	
Skoleforeningen S. M. D. M.	» 50,00	
Vincentforen. St. Joseph-Konf.	» 100,00	
» » Anna »	» 60,00	
» » Ansgar »	» 70,00	
Katholsk Ungdomsværn	» 150,00	
Renter i Banken	» 1,69	
Overført fra 1928	» 3,61	
Opstilling af Teltet		Kr. 24,40
Fodbold m. m.		» 17,00
Tilsynet med Drengene		» 50,00
Iflg. Regning Allerslev Kloster		» 612,00
Assurancepræmie for Telt med Inventar (Telt m. m. assureret for 900,00)		» 11,00
Porto		» 1,00
Overført til 1930		» 88,66
	<hr/>	<hr/>
	Kr. 804,06	Kr. 804,06
	<hr/>	<hr/>

St. Annæ Kirke.

Alle Helgens Fest: Stille Messe Kl. 6, 7, 9. Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 8 Aften Korsvejsandagt for de afdøde. *Alle Sjæles Dag:* Kl. 8 højtidelig Sjælemesse. *Søndag d. 3. Nov:* Efter Højmessens Indvielse af det nye Krucifiks paa katolsk Sundby Kirkegaard.

For alle Trosfæller.

med Paarørende

afholder Foreningen »Unio« stor Fest d. 10. November Kl. 8 i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold.

Billetter à Kr. 1,25 faas hos Undertegnede:

<i>L. Mariboe</i>	<i>K. V. Olsen</i>	<i>O. Ramding</i>
Skpr. Clements Allé 1.	Sdr. Fasanvej 98.	Vimmelskafte 42a.
Amg. 7250.	Valby 1833 x.	Cent. 13361.
<i>Frk. Ida Henriksen</i>		<i>V. Olsen</i>
Kirsteinsgade 9.		Sct. Thomas Allé 12.
Øbro 3053 x.		Vester 1246 v.

Om faa Dage udkommer den **katholske Børnebog:**

Indbrudstyven og andre Fortællinger. 164 Sider.

Med 32 Illustrationer af *Anker Kierulff*. Indbunden. Pris 2 Kr. Katholsk Ungdoms Forlag, Vestervoldgade 115, Kbhvn. V.

Indhold: *H. K.-Hafstrøm*: Indbrudstyven. *Rose Bruhn*: Bøgetræet. *Tove Frydenlund*: Hvordan Henriks gale Streger skaffede ham Lykken. *Erikke Rosenørn-Lehn*: Vincents Eventyr. *Susanne Saabye*: Vil Gud og vor hellige Frue—. *Abraham J. Montgorsky*: Dreng i San Benedetto. *H. K.-Hafstrøm*: Spøgerierne paa Hillehøj.

Børnehjemmet i Næskov

modtager eller afhenter fremdeles med største Glæde Gaver eller Bidrag ved Aug. J. Dicmar, Skindergade 32, Telef. **Byen 6555**.

Vær venlig at tænke paa os nu til Efteraarsrengøringen.

Katholsk Klub afholder 10 Aars Stiftelsesfest Mandag 4. November 29 i »Domus Medica«, Amaliegade 5, Kl. 19³/₄. Msgr. J. Brems med flere Gejstlige kommer til Stede.

Bestyrelsen.

A.C. (D. U. S.) Onsdag d. 6. Novbr. Kl. 8. Forfatteren Hans Ahlmann: Propagandadigtning.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

. Se forrige Nummer.

KATOLSK AARBOG

for DANMARK

1929

er udkommen

med Billeder af Pave Pius d. XI og St. Ansgars Kirke i København.

Uundværlig Haandbog for enhver, der interesserer sig for og beskæftiger sig med katolske Forhold.

Bringer Oplysninger om alle katolske Kirker og Foretagender indenfor Vikariatet.

Pris 2 Kr.

Faas ved alle Kirker — og i København i de katolske Boglader samt i Menighedskontoret Bredgade 64 St.

Kirkelig Kalønder.

3. Nov. 24. Søndag eft. Pintse.	10. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.
4. — M. Karl Borromæus, Biskop og Bekender.	11. — M. Martin, Biskop og Bekender.
5. — Ti. Relikviefest.	12. — Ti. Martin I, Pave og Martyr.
6. — O. Oktavdag.	13. — O. Didacus, Bekender.
7. — To. Oktavdag.	14. — To. Josaphat, Biskop og Martyr.
8. — F. Oktav af Allehelgen.	15. — F. Gertrud, Jomfru.
9. — L. Laterankirkens Indvielse.	16. — L. Marias Officium.

Ugens Messebønner.

3. Nov. 24. Søndag efter Pintse (N.-M. 751 og 93, G.-M. 581 og 128). Ihukommelse af Allehelgens Oktav (N.-M. 1135, G.-M. 966).
4. Nov. Karl Borromæus. Messe for en Bekender-Biskop (N.-M. [34], G.-M. [34]). Særlig Oration (N.-M. 1150, G.-M. 971). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 1135, G.-M. 966). 3. Vitalis og Agricola (N.-M. 911 og [33]. G.-M. 742 og [34]).
5. Nov. Relikviefest (N.-M. 1150, G.-M. 952). 2. som den foregaaende Dag.
6. Nov. Oktavdag. Messe som paa Allehelgensfest (N.-M. 1135, G.-M. 965). 2. om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. for Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
7. Nov. Oktavdag. Alt som den foregaaende Dag.
8. Nov. Oktav af Allehelgen. Samme Messe som 6. Nov. Ihukommelse af Fire kronede Martyrer (N.-M. 1152, G.-M. 971).
9. Nov. Laterankirkens Indvielse. Messe som paa Kirkevielsesfest (N.-M. 1153 og [30], G.-M. 972 og [30]).

Program for Mariakongregationens 50 Aars Jubilæum.

Søndag den 3. November.

Om Morgen Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke.
Kl. 8 Festandagt i Jesu Hjerter Kirke.

Efter Andagten Sammenkomst i St. Knuds Sal:

Kongregationssangen synges.

Der bydes Velkommen.

Chokoladebord.

Taler af Præses og Præfekten.

Cigarer, Cigaretter og Frugt.

Deltagelsen koster Kr. 1,50 og Indtegningen sker forud hos Portneren i Stenogade 4 inden d. 1. November.

Mariakongregationen for unge Mænd.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 3. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Møde med Bestyrelsesvalg Mandag den 4. November Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Samme Sted afholdes Fælleskommunion Søndag den 10. November Kl. 8.

Rosenkranssognet. Møderne paa Systuen genoptages Torsdag Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4 Boyesg. 8 $\frac{1}{2}$.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag d. 5. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den hellige Messe for Foreningens afdøde Medlemmer.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10—11 og 6—7.

Nr. 45.

Søndag den 10. November.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Ecce Sacerdos Magnus. — Fra Vatikanet og Kurien. — Luk Kirkerne op. — En katolsk Børnehave. — Vore Børns Læsning. — Nye Bøger. — Dødsfald. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Belgien. Italien. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

43. Om den helligørende Naade.

Der gives to Slags Naade: a) den understøttende, der er en Gave fra Gud, som oplyser, tilskynder, bevæger til det gode og styrker os Mennesker. Den kommer, virker i os og gaar forbi; derfor siger St. Augustinus: Vær bange for den forbigaaende Gud. b) den helligørende Naade, som paa en vis Maade er endnu større end den første: ogsaa en Gave, som trænger ind i os og bliver hos os; naar den trænger ind i os, viger Synden som Mørket for den opgaaende Sol, som Rimfrosten for den opvarmende Sol. Guds Hellighed gaar ind i os og gør os hellige og retfærdige, derfor kaldes den den helligørende, den retfærdiggørende Naade. Da er vi Guds Yndlinge, Guds Børn, Guds Venner. Gud ser med Velbehag paa os, fordi han finder sit Billede i os. Christus kalder den for Bryllupsklædning. Første Gang fik vi den i Daabens hl. Sakramente. Da bor Fader, Søn og Hellig-

aand i os, da er vi et Guds Tempel. Apostelen siger: »Uddriv ikke den Helligaand.« Vi kan miste den ved Dødssynden, men vi kan faa den igen ved de hl. Sakramenter, især ved Bodens Sakramente. Vi kan ogsaa forøge den i os; vi kan gøre vor Bryllupsklædning skønnere og værdifuldere; det kan vi fremfor alt igen ved de hellige Sakramenter, især ved den hellige Kommunion.

1) Den helliggørende Naades Værdi
og Virkninger.

Makarius (33. Hom.): »En Sjæl, der til Stadighed har sin Herre hos sig, er fuld af Skønhed og Ynde; thi den ejer Herren med alle hans aandelige Skatte som Gæst og Beboer.«

Basilus (Om den Helligaand 9, 28): »Ligesom et klart og gennemsigtigt Legeme, der belyses af Solens Straaler, selv bliver lysende og udstraaler Lys, saaledes bliver ogsaa Sjælene, som ejer den Helligaand og belyses af ham, lysende, og Naaden strømmer fra dem over paa andre ... derfor Ligheden med Gud og det højeste, som kan begæres: Deltagelse i Guddommen.«

Chrysostomus (1. Hom. over Rom.brev. I, 7): »Alt, hvad man ellers sætter højt her i Livet, er forgængeligt og svinde med det jordiske Liv; det kan sælges for Penge. Men hin Gave, som stammer fra Guds Haand, Barnerettens Gave, bliver ikke tilintetgjort ved Døden; den omgiver os her i Livet med Ære og ledsager os ind i det andet Liv. Hvo som bevarer Guds Barneret i sig, hvo som beskytter Guds Hellighed i sin Sjæl, han vil omstraales af en Glans, der er højere end deres, som bærer Purpur og Kroner, han er mere lykkelig end de største her i Livet, det sødeste Haab er hans Spise, og evig Glæde opfylder hans Livs Dage.«

Chrysostomus (1. Hom. over E.brev. I, 6): »Dersom det stod i ens Magt pludselig at omdanne et af Sygdom, Armod og Hunger ødelagt Menneske til en velskabt ung Mand, som overgik alle Mennesker i Skønhed, stadig at bevare Ungdommens Præg over dette Menneske og at klæde ham i Purpur og et kongeligt Diadem, saa maatte vi sige, at Gud havde forlenet et saadant Menneske med

guddommelig Magt: men saaledes har Gud i Sandhed udrustet vor Sjæl med saadan en Adel og Skønhed og Hellighed, at endog Englene, Ærkeenglene og alle himmelske Magter længes efter at kunne se en saadan Sjæl, ja at endog Gud selv finder Velbehag i denne sin Skabning.«

2) Den helliggørende Naades Forøgelse og Tab.

Cyprian (69. Brev. 14): »Den Naade, som i Daaben ligelig lægges ind i alle Menneskers Sjæl, kan ved vor Vandel og vore Gerninger enten forøges eller formindskes, ligesom Sædekornet i Evangeliet, som Herren ligeligt har udstrøet paa Jorden, alt efter Jordbundens Beskaffenhed enten er hentørret eller har bragt tredive eller hundrede Fold Frugt.«

Chrysostomus (til de nydøbte): »Ved dit Arbejde skal hin Hellighed, som du har modtaget i Daaben, forøges; hin Retfærdighed, Herren har forlenet dig med, tage til i Glans, hin himmelske Naade straale i et endnu større Lys.«

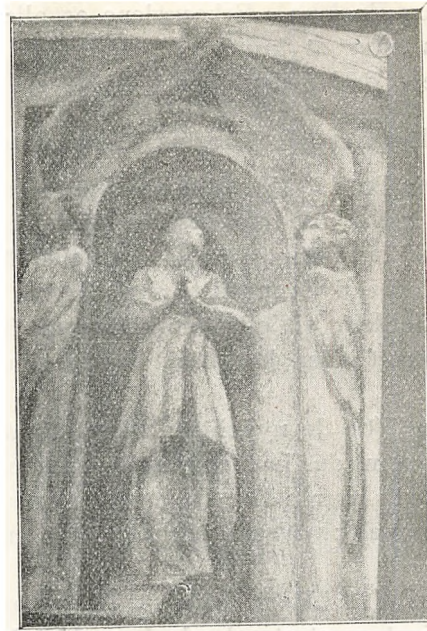
Chrysostomus (11. Hom. over 1. Thess.brev V, 19): »Herren har givet os et straalende Lys, idet han har oplyst os med den Helligaands Naade. Dette er hos mange blevet til en flammende Ild, som hos Petrus, Paulus og alle øvrige Helgener; andre har derimod udslukket det, som de fem daarlige Jomfruer, som hin utugtige i Korinth, som de frafaldne Galatere. — — Ligesom Lampens Lys slukkes, saaledes ogsaa Naadens Lys. Dersom du skjuler den under jordiske Bekymringer og Sorger, slukker du Aanden i dig. Og selv om du just ikke gør det, men tillader, at Fristelsens Blæst gennem et aabent Vindue farer hen over Lampen, slukkes den, især naar Lampens Lys er svagt, naar Olien mangler, eller naar Døren staar aaben. Men hvad er det, man forstaar ved Vinduet? Hvad Vinduet er for Lampen, det er Øjet for et Menneske. Derigennem trænger Syndens skarpe Luft ind, og Lampens Lys slukkes. Hold det lukket med Guds hellige Frygt. Døren er Munden; luk den forsvarligt, ellers trænger Døden ind i dig, især naar Lampens Lys i Forvejen kun brænder svagt.«

Josef Resch.

Ecce Sacerdos Magnus.

Den hellige Borromeo i Bøn.

Statue fra Façaden af hans Kirke ved de fire Springvands Gade i Rom. —
(Tegning. M. K. Nørregaard.)

Den 4de November fejrer Kirken den hellige Carlo Borromeo's Fest. San Carlo, som tilhører en berømt milanesisk Adelsfamilié, er den store Inspirator af Conciliet i Trento. Og han er derefter den store Realisator af Conciliets Bestemmelser i sit Ærkebisppestift: Milano. San Carlo er derfor en Reformator i dette Ords sande Betydning. — Under hans Ledelse udvalgte en Pave — Pius den Vte — der opnaaede Kanoniseringen — den sidste Pave i nyere Tid, der er blevet hævet til Altrenes Ære — men maaske vor Tid snart ser hans tiende Navne følge ham. San Carlo forudføjte ogsaa Helligheden hos den unge Adelsmand Luigi Gonzaga, som modtog Kommunionen af hans Haand.

San Carlo Borromeo, Sant' Ignazio Loyola og San Filippo Neri — San Luigi Gonzaga og San Pio V — dette var Contrareformationens Bærere — men hvorfor Contra-

reformationen? — Reformationen kort og godt — den eneste værd at kaldes med dette Navn.

Af disse er San Carlo Borromeo uden Tvivl den, hvis Værk er af mest afgørende Betydning. — Andre kan tale bedre derom — her skal blot huskes paa, at paa dette Værk, Conciliet i Trento og Udførelsen af Conciliets Bestemmelser i det praktiske Liv, hviler hele Kirkens senere Udvikling.

I Italien er hans Navn knyttet til den store Pest, som i Slutningen af 1570'erne hærgede Milano. — Det er sublimt, at een Mands Barmhjertighed har været saa stor og saa virkningsfuld, at en offentlig Ulykke af saa umaa-deligt et Omfang kan dækkes i den almindelige Erindring under hans Kærligheds Straalekappe, og at denne hint Aarhundredes største Farsot kaldes endnu af Folket: *la peste di San Carlo*.

Da Pesten bryder løs, flygter den spanske Vicekonge, og de offentlige Myndigheder opgiver Ævret fuldstændig. — Byen har da kun een eneste Tilflugt: Cardinal-Ærkebispem.

Det er en Selvfølge at forudsætte, at San Carlo organiserede Hjælpen — Levnedsmiddelforsyningen — Isoleringen af de Syge — Begravelsen af de Døde, for saa vidt alt dette var menneskeligt muligt. Hvad der imidlertid tilhører en Verden ganske lukket for vor Tid, er hans Organisation af den aandelige Hjælp til de Ulykkelige.

Alle Beboerne var tvunget til at blive inde i deres Huse, og Levnedsmiddelforsyningen gik for sig med særlig organiseret Hjælp. Men for at nu al den Lediggang, midt i Nød og Ulykke, ikke skulde føre Befolkningen til Fortvivlelse og Excesser, sørgede han for, at Dagen blev inddelt i Bedetimer, som forkyndtes ved Ringning af Kirkeklokkerne. I Gadekrydsene oprejstes Altre, hvorfra Messen læstes om Morgen, mens Beboerne hørte til fra Vinduerne. Naar man selv erindrere, hvilken Kraftkilde det er for Syge at have et Alter i en Hospitalssal — saaledes som det altid er Tilfældet her i Italien — hvor det helleg Messeoffer frembæres hver Morgen, kan man maale

Velsignelsen af denne San Carlo's Forholdsregel. — Præster gik omkring fra Husdør til Husdør og hørte Skrifte — andre bar det hellige Sakramente. — Fremmede, der saa Byen i denne Tilstand, erklærede, at den var som forvandlet til et stort Oratorium.

San Carlo administrerede selv det Hellige Sakramente og den sidste Olje til de Pestbefængte — og betjente derefter sig selv med alt, for at ingen skulde blive smittet ved at røre ham. Han blev aldrig smittet, og han hørte aldrig paa dem, der bønfuldt ham om at lade være og sagde til ham, at hans Liv var uerstatteligt. — Dette var noget, han ikke forstod, »Servi inutiles sunues«, og han ansaa det tværtimod for sin bydende Pligt selv at administrere Sakramenterne til de Pestbefængte for derved at tvinge sine Underordnede til at følge sit Eksempel.

Han forkortede ikke een af Ritualets Bønner eller Cereemonier — saaledes berettes det, hvorledes han i brændende Sol med blottet Hoved (men husk paa Italiens Soll) læste alle Ritualets Bønner uden at afkorte en eneste over en nylig tilkastet Massegrav med Pestlig, fra hvilke en saa forfærdelig Stank slog, at ingen kunde staa i Nærheden. Unødvendig Uforsigtighed undgik han omhyggeligt, men saasomt det drejede sig om Sjælenes Frelse, mente han, at ingen Gaaen paa Akkord var tilladt.

Det er tidt i ganske smaa Eksempler, at Helgenernes Caritas stærkest gøres en klar. I en Bodsprocession under Pesten i Milano, hvor San Carlo gik barfodet, stødte han Foden mod et Stykke Jern paa Jorden, saa at Neglen gik af den store Taa. Den fodsides Kardinalsdragt slæbte da ved hvert Skridt, han tog, i Saaret. Man naar ikke til at forstaa, hvordan han kunde gennemføre Processionen uden Svaghed, timevis vandrede Gade op og Gade ned, velsignende Befolkningen indelukket i Husene.

En sand Heroisme i Udøvelsen af Barmhertighedsgerningerne fulgte i Kølvandet af hans Eksempel — og denne Pest i Milano fristes man til at kalde Guds Rige paa Jorden.

Men vi naar den apostoliske Kærligheds svimlende

Højder — dér hvor Blikket ikke engang kan holde sig fast i Betragtningen — naar man læser San Carlo's Hyrdebrev efter den store Pestsots Ophør: »Vi har nu af Hensyn til Pligten, som Vor Egenskab af øverste Hyrde i Stiftet paalægger Os bestemt — — — at forny al Om-sorg og al Aarvaagenhed, **idet Vi regner, som om det var i Dag første Dag, vort Hyrdehvervs Pligter begyndte overfor Eder** (Stiftets Beboere), og at i Dag den Guds Røst lød befalende til Os, som een Gang lød til Profeten Jeremias: *Ecce constituite hodie super gentes ut evellas et destruas et disperdas et dissipes et ædifices et plantes.*«^{*)}

San Carlo gav følgende Regel til den, der vilde gøre stadige Fremskridt ad Guds Vej:

han maa altid begynde
altid gaa for Guds Aasyn
have Gud alene som Maal for enhver Handling.

Det er dette: han maa altid begynde (∴ som om han hidtil aldeles intet havde gjort), som er udtrykt i San Carlo's Hyrdebrev efter Pesten.

Hvad saa Visitatsrejserne i det ganske overordentlig vidtstrakte Milano Stift (der dengang endog omfattede Dele af det nuværende Schweiz) dengang vilde sige, faar man et Indtryk af ved følgende Begivenhed.

»I Bregna-Dalen — to Timer før Daggry — idet han i bælgmørk Nat gik over Bjerget Monte Cenere, maatte han, da Bjerget var ganske dækket af Is og Sne, idet han gik ned ad Bjerget mod Bellinzona, ikke blot gaa til Fods, da Bjerget sænkede sig stejlt mod Afgrunden, men endog-saa glide — med Hænderne paa Jorden, hvorved han saarede dem saadan paa Isen, at Blodet drev af dem — thi han plejede altid at gaa med bare Hænder Vinter som Sommer og ogsaa paa Rejse. Han tog dog ikke videre Hensyn dertil, end at han ved Ankomsten til Sognet, han

---

*) Se, i Dag sætter jeg dig over Folkene, for at du skal udrive og ødelægge, fordærve og nedbryde, opbygge og plante.

skulde visitere, lod sine Hænder gnide med lidt Lysetælle og efter to Timers Hvil varetog sin Hyrdegerning.«*)

En anden Gang kom han dyngvaad af Regn til et af-sides liggende lille Sogn, men da han hørte, at Befolkningen allerede ventede ham i Kirken, gik han, gennem-blødt som han var, straks derind — og det var tidt hele

Santa Prassede. San Carlo's Titelkirke.
Harmoni af barok og byzantinsk Kunst.
(Pastel. M. K. Nørregaard.)

Dage, han maatte staa i saadanne Smaakirker — undertiden fra det ene Tusmørke til det næste. Ganske ulidelig var den daarlige Luft, der opkom af de Masser af Bjergboere, »som lever saa meget med Dyrene«. Hans

*) Guissani: Samtidig Beretning om S. Carlo's Liv.

Følge maatte jævnlig styrte ud for at trække Vejret, men han holdt ud, som om han var uimodtagelig, mens han i Følge sit Naturel og sin forfinede Opdragelse maatte være langt mere ømfindtlig herfor end de andre.

Han døde kun 45 Aar gammel. »Det Lys, der lyser, fortæres«, kunde der staa som Motto over hans Liv. —

I Kuplen i Kirken San Carlo ai Catinari i Rom staar Ordene: *Ecce Sacerdos Magnus qui in diebus suis placuit Deo; et in tempore iracundiae facta est reconciliatio**). Det er hentet fra Visdommens Bog og læses med det efterfølgende ved hans Messe den 4. November.

Paa Prædikestolen i samme Kirke — paa Prædikestolen i den anden og større Kirke til San Carlo's Ære i Rom: San Carlo al Corso, læses det, der var San Carlo's Motto, det ene Ord med en Kongekrone over — det, hvorved det evige Kongerige opnaas: *Humilitas*.

Og hvis der er nogen, hos hvem denne Dyd kunde være i Fare, maa det have været hos ham, der som Statsmand, Organisator, Teolog og Kristen overgik alle dem, han kom i Berøring med.

Som Cardinal havde San Carlo sin Titelkirke i en af de ældste romerske Titelkirker, hvis Oprindelse kan følges tilbage til Aposteltiden: Kirken Santa Prassede. San Carlo tog sin Titelpost ikke som en tom Ære, men som en Pligt, og holdt selv Prædiken og Katekismus i sin Kirke under Folkets forbavscede og opbyggede Tilstrømning. I det hellige Sakramentes Kapel i Santa Prassede opbevares endnu den Armstol, han benyttede under de katechistiske Øvelser og en Træplade fra det Bord, hvorved han lod Sognets Fattige bispise. Den gamle Kirke, der rummer nogle af de skønneste byzantinske Mosaikker, der eksisterer, blev under hans Forsorg restaureret.

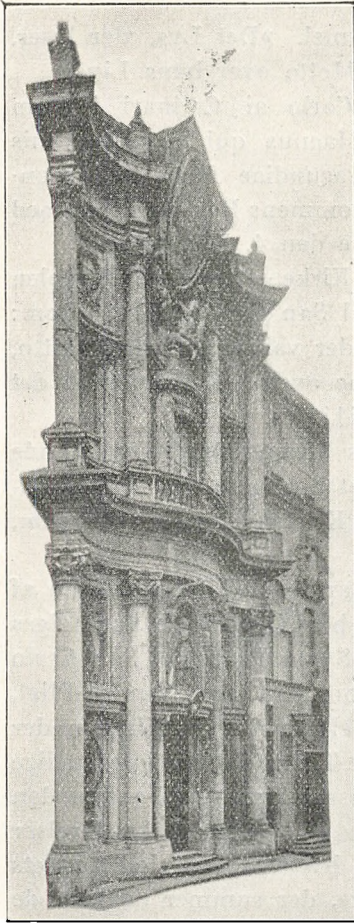
Ved det bekendte Gadekryds i Rom, le 4 Fontane (de 4 Springvand), ligger en ganske lille Kirke til San Carlo's Ære — en Kirke, som paa Grund af sin Lidenhed af Fol-

---

*) Se, en stor Præst, som i sine Dage behagede Gud; og paa Vredens Dag blev der Forsoning.

ket kaldes »San Carlino alle 4 Fontane«. Den siges i sit Grundareal at dække samme Omraade som en af Pillerne under Kuplen i St. Peter, hvilket siger mere om disses Størrelse end om Kirkens Lidenhed.

Fotografi af Façaden af Kirken
San Carlino alle 4 Fontane i Rom.
(Arkitektur af Borromini.)

Denne lille Kirke er en af den romerske Baroks fuldkomneste Frembringelser, men maaske vanskelig at forstaa for dem, hvem denne Kunst ikke er fortrolig.

San Carlo's foldede Hænder under Skyggen af Cherubernes Vinger i Façadens Midtnische er det Motiv, hvorover hele Façaden er bygget. Cherubernes Vinger — selv Façadens Afslutning mod Himlen er en Fortsættelse af de foldede Hænders Motiv, saa at man kan sige, at hele Façaden beder — og paa denne Maade afsluttes Façaden ikke dér, hvor den hører op, men leder Beskueren opefter — udover sig selv.

Der er sat San Carlo Borromeo et værdigt Minde i denne Kirke. Arkitektens Navn er Borromini, og han har i alle sine Værker, der alle findes i Rom, udtrykt som ingen anden sin Tids religiøse Higen.

San Carlo Catinari er allerede nævnt. Den er et vældigt Kuppelrum, beliggende nær Tiberen. Om Aftenen ses gennem de aabenstaaende Døre ud til Gaden dybt, dybt

inde i Rummet Lysene, der brænder foran det allerhelligste Sakramente.

Saaledes ses disse Lys blandet sammen med Gadens og Butikkernes Lys — men med saa dyb og forskellig en Betydning. Denne Blanding af det hellige med det profane, er ikke det hellige, som profaneres. Mange vilde maaske finde: luk dog de Døre, at Gadens Lys og Støj ikke naar ind i Kirken — nej, tværtimod! luk dem op paa vid Gab, saa at Kirkens Lys og Hellighed naar ud paa Gaden!

Paa Roms Corso ligger saa den største af Kirkerne til San Carlo's Ære -- San Carlo al Corso — som ogsaa er indviet til Milano's anden store Ærkebiskop — den hellige Ambrosius — og Kirkens officielle Titel er derfor: SS. Carlo e Ambrogio. — Denne Kirke er Milanernes »National«-Kirke. I den celebrerede vor hellige Fader, Pius d. XI, sin første Messe i Aar for 50 Aar siden, og Sakramentsalteret, ved hvilket han celebrerede, og som indtil nu var ufuldført, smykkes i Anledning af den hellige Faders Jubilæum med Statuer og kostbare Marmorsorter. Kirken genlyder derfor i denne Tid af Hammerslag.

Tredie Kapel til venstre er Nordmændenes Kapel, idet der her findes et Alter for Sankt Olav.

Træder man ind i Kirken om Formiddagen, finder man Sollyset staaende som en Lysbjælke tværs over Koret, og bag denne Lysbjælke skimter man efterhaanden San Carlo's purpurrøde Kardinalskaabe, ovenover den Madonnas blaa og øverst til venstre i gyldent Lys Kristus.

Ovenover denne Apoteose ses mellem et Mylder af hvide Engle San Carlo gaaende gennem Milanos Gader med Krucifikset foran sig, mens de Pestsyge fra alle Sider løfter deres smittede Lemmer mod ham. — Ja, sandelig, her er Glorie. —

Og som for at vildlede os med den Verden, vi befinder os i — for at dette, vi ser deroppe, ikke skal forekomme os blot et Billede malet paa en Væg — er nogle af de hvide Engle dalet ned og har sat sig paa Frontonerne over Dørene ind til Sideskibene — deres Klædebon synes endnu

i Bevægelse efter Flugten og flyder ud som Vand over Gessimsen — deres lette Vingslag synes endnu at vibrere i Luften.

Saaledes er det, at Grunden tages bort under vore Fødder, og vi er midt i det fremstillede, midt i Tanken dermed, midt i Caritas' Apoteose.

San Carlo's Legeme hviler i Ærkebispeskrud i Krypten under Højalteret i Domkirken i Milano. Her i Rom — i San Carlo al Corso — opbevares hans Hjerte. Og naar man betænker dette Hjertes tilsyneladende grænseløse Barmhjærtighed og fuldstændige Selvopofrelse, har man som en Stige, ad hvilken man kan nærme sig opefter til en Art Forestilling om Jesu hellige Hjertes Barmhjærtighed og Selvføring.

Naar man betragter denne hellige Relikvie af San Carlo's Hjerte og ser, at dette Hjerte nu kun er som en lille, tør, sammenskrumpen Figen, da gribes man af Angst ved Tanken om, at om føje Tid er vort eget ikke anderledes og kan intet mere udrette. Derfor lyder hans Stemme — San Carlo's — ogsaa til os som Resultatet af Betragtningen og Andagten foran hans Hjerte: Fa il bene — ma picciati; Gør det Gode — men skynd dig.

Mogens Kai Nørregaard.

Fra Vatikanet og Kurien.

Af Prof. A. Rasetschnig, Rom.

Den evige Stad og hele Italien takker med overstrømmende Glæde den Almægtige, der paa saa øjensynlig en Maade har beskyttet Tronarvingens Liv. Det katolske Italiens Glæde over den lykkelige Frelse er fuldstændig berettiget; thi det gamle Fyrstehus Savoyen, som ogsaa Helgener har tilhørt, har ofte i Historiens Løb vist sin Trofasthed mod Kirken. Paa Grund af den ulyksalige Strid med Vatikanet forsvandt ganske vist efter 1870 alle offentlige Vidnesbyrd om Troen, og det saa derfor ud, som om ogsaa det indre religiøse Liv i Kongefamilien var udslettet; men det var ikke Tilfældet. Pius IX løste den døende

Viktor Emanuel, der havde taget Kirkestaten fra ham, fra Bandet. Kong Umberto var en god Katholik, og særlig den fromme Dronning Margherita led meget under det officielle Fjendskab mellem Vatikan og Quirinal. Hun tog sig meget af den religiøse Opdragelse af sin Sønnesøn, den nuværende Kronprins, og efter hendes Død kom han under Ledelse af Kardinal Gamba fra Turin. Det er derfor forstaaeligt, at Efterretningen om hans Forlovelse med den katholske Prinsesse af Belgien fremkaldte stor Glæde i Vatikanet, og af ganske Hjerter meddelte Den hellige Fader Kronprinsen sin Velsignelse, da han før Afrejsen til Belgien bad om den. Kronprinsens Audiens hos Paven er hidtil blevet holdt strengt hemmelig, da Kongefamiljens officielle Besøg jo endnu ikke har fundet Sted. Denne faderlige Velsignelse har vel ogsaa bidraget til, at Morderens Kugle ikke naaede sit Maal. Pius XI var den første, der sendte Kongen et hjerteligt Telegram, og ved sin Nuntius i Brüssel lykønskede han Prinsen selv.

Osservatore Romano omtaler Begivenheden i en længere Artikel, hvor de to Attentater, paa Præsidenten af Chile og Kronprinsen af Italien, nævnes som sørgelige Følger af Ungdommens moderne revolutionære Opdragelse, der forherliger den politiske Forbrydelse som en Heltegerning. Ungdommen, der er ved at glemme Gud, maa frelses fra det store Skibbrud. Man diskuterer meget om, hvem der har denne Opgave, medens alle er kaldet dertil: Religion og Kultur, Familie og Samfund, Kirke og Stat.

I November skal endelig den italienske Kongefamiljes Besøg hos Paven finde Sted. Kongeparret, der ledsages af alle Prinserne, vil paa Peterspladsen blive modtaget af Vatikanstatens Guvernør og føres derefter ad Via delle Fondamente til Damasusgaarden, hvor det pavelige Hof er samlet. Audiensen finder Sted i den store Tronsal, og derefter gaar de kongelige med stort Følge ned i Peterskirken for at ære Apostelfyrstens Grav.

Kronprinsens Vielse skal foretages af Kardinal Gamba fra Turin og foregaa i Basilikaen Santa Maria degli Angeli. Straks efter Vielsen kører de nygifte til Vatikanet for at modtage Pavens Velsignelse. Det fortælles allerede, at Pavens Gave til Brylluppet bliver et stort Mosaikbillede af Madonna della Sedia.

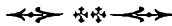
I September Maaned har Paven modtaget over 170 000 Pilegrimme i Audiens, og saa har man endda ingen Statistik over alle dem, der ikke er kommet med de store Pilegrimstog. I Oktober har der ikke været saa mange, men i December ventes til de egentlige Jubilæumsfestligheder endnu flere. I den sidste Uge har Paven bl. a. modtaget et stort brasiliansk Pilegrimstog under Ledelse af Nuntien

fra Rio de Janeiro. Ved denne Lejlighed indviede Paven Grundstenen til det brasilianske Seminarium, der skal bygges i Nærheden af Vatikanet. I sin Tale fremhævede Paven det Arbejde, der er gjort for dette Seminarium, og han bad de tilstedeværende om at arbejde med paa, at deres Hjemland sendte mange fromme unge Mænd til Seminariet, for at de som Apostle kunde bringe Guds Ord til deres Lands fjerneste Egne.

Den pavelige Avis »Osservatore Romano« vil i de første Dage af November flytte til Vatikanstaten. Trykkeriet er omtrent færdigt, og det første Nummer vil udkomme i den nye Stat den 4. November. Bladets nye Hjem vil blive festligt indviet, og Paven vil selv gaa til Redaktionen for at indvie den og modtage det første Nummer.

De lange Forhandlinger om et nyt Konkordat med Jugoslavien synes nu at nærme sig deres Afslutning. Den Apostoliske Nuntius i Belgrad, Mgr. Pellegrinetti, har i disse Dage overrakt den jugoslaviske Udenrigsminister en Note, der indeholder Forslag til en Afslutning.

Man arbejder for Tiden i Vatikanet paa den nye Stats Mønter. Guld- og Sølvmonterne skal paa Forsiden bære Pavens Billede og paa Bagsiden Billeder af forskellige af Roms Kirker. Kobbermonterne bærer det pavelige Vaaben paa Forsiden og Billeder af Bygninger, den nuværende Pave har opført, paa Bagsiden.

„Luk Kirkerne op!“

Blandt vore protestantiske Landsmænd har der i den senere Tid løftet sig mange Røster for, at de vil have deres Kirker aabnet, ligesom Katholikkerne har det.

»Kristeligt Dagblad« skriver d. 5te Januar h. a. bl. a.:

»... Det kan siges, at det ikke er nødvendigt at søge til Kirken for at holde Andagt, og at de sande Tilbedere altid og paa ethvert Sted vil kunne tale med Gud, men det er ogsaa rigtigt, at Guds Hus bør være hans Menigheds Hjem, der i størst mulig Udstrækning bør staa aabent for alle, der føler Trang til at søge derind i Stilhed og Ro. Det var jo ogsaa muligt, at en og anden, som ikke plejer at søge Guds Hus, kunde drages ind i den aabne Kirke og derved faa Lyst til ogsaa at søge til Gudstjenesten om Søndagen. I vor forjagede og i mange Henseender aandeligt forvirrede Tid maa Kirken gøre, hvad den formaar, for at drage Mennesker til Gud, og et* af Midlerne hertil kunde maaske være at holde Kirkerne aabne. Kan Ka-

tholikkerne holde deres Kirker aabne, bør de protestantiske ikke staa lukkede; thi den danske Folkekirkes Stilling er ikke saaledes, at den kan forsvare indirekte at drive de andagtsøgende til de katholske Kirker. Der kan ganske vist tilbedes i Aand og Sandhed saavel paa Garizim som i Jerusalem, men dette er ikke tilstrækkelig Grund for den evangelisk-lutherske Folkekirke til at støtte den katholske Kirkes Virksomhed«.

»Vincens« skriver d. 25nde August i »Jyllandsposten« bl. a.:

»... Hvad risikerer man egentlig ved at lade Dørene staa aabne? Er Folk her til Lands mindre betagne af Kirkens Helligdom end Folk i de katholske Lande? Og hvis de er det, hvad er der saa, som en Tyveknægt kan tilegne sig og have Fordel af at sælge? I hvert Fald intet i Sammenligning med de katholske Kirker, hvor der altid findes et og andet, som kan gøres i Penge, og som faar Lov til at staa i Fred Aar efter Aar, omgivet af en Mur af Ærefrygt og tavs Respekt. Hyppigt hører man følgende Bemærkninger: »Jeg er nærmest indifferent i religiøs Henseende, og herhjemme gaar jeg aldrig i Kirke; men naar jeg kommer til Frankrig, til Sydtyskland eller til Italien, kan jeg ikke komme forbi en Kirkedør uden at faa Lyst til at gaa ind ad den, ikke alene for at se Rummet, men ogsaa for at sætte mig hen og nyde den forunderlige Stilhed derinde i Tasmørket og se Mennesker komme og gaa, knæle paa Gulvet, hvor de staar, eller søge hen i en afsides Krog foran et Helgenbillede og glemme alt rundt om, alt derude i det skarpe Lys og den trættende Larm. Men herhjemme? Faar man endelig engang den Trang, som hvert Øjeblik kommer over en i de katholske Lande, ønsker man endelig at komme ind i en dansk Kirke, enten for blot at se den eller for at opleve noget af det, man føler i Notre Dame eller i de smaa Kirker i Florenz og Rom, saa staar man foran en lukket Dør, og det nytter ikke at banke paa. ... Luk Kirkerne op! Luk dem op baade for dem, der kun ønsker at se, for dem, der trænger til at »komme i Stemning«, og for dem, der ikke kan gaa forbi en Kirkedør uden at fyldes af Længsel efter det, der skjuler sig bag den, dybt inde i det gaadefulde Mørke.«

A. Bartholdy Møller skrev fornylig i »Præsteforeningens Blad« (flittigt aftrykt i Dagspressen):

»Maatte det være mig tilladt at give Udtryk for mit sædvanlige Sommerferiesuk. Jeg tænker paa de lukkede Kirker, man overalt støder paa. Paa min Færden — pr. Cykle — i fremmede Egne kommer jeg nødigt forbi en Kirke uden gerne at ville indenfor. Det er ikke blot almindelig Turistinteresse, men har ogsaa Forbindelse med

noget, der ligger dybere. Men jeg har i Aar været ude for de sædvanlige Skuffelser. Et Sted hændte det mig dog, at Kirken var aaben; men medens jeg stod ved Alteret, hørte jeg en uheldsvanger Lyd nede ved Døren. Det var Graveren, som vilde lukke. Det var kun en Hændelse, at Døren var aaben, og jeg var paa et hængende Haar blevet lukket inde. — Et Sted i en Storbys Yderkvarter saa jeg over Indgangsdøren et Relief af Christus, der staar med udbredte Arme og kalder alle Arbejdende og Besværede til sig (Mat. 11,28 var anført). Dèr maatte da være Adgang, tænkte jeg. Men der var end ikke Antydning af, hvordan man kunde komme inden for de laasede Døre. Hvor virker det koldt og fremmed med disse stængede Kirker. Vi synger nok, at de er os som Hjemmet kære; men hvad gør vi for at oparbejde denne Hjemlighedsfølelse? Naa Folk om Aftenen sysler ved deres Kæres Grave, er der dog mange, der kender det som en Trang at komme inden for i Kirken et Øjeblik. Og mange Forældre vilde vist gerne tage Børnene med inden for allerede i en tidlig Alder for at give dem hellige Indtryk, der kan være af saa stor Betydning. Det er vist en almindelig Erfaring fra de katholske Lande, at Kirken dèr synes at have et mere omfattende og dybtgaaende Tag i Befolkningen, dens Interesser og Færden, end det sædvanligt er Tilfældet hos os. Har vi Raad til at forsømme det Brobyggerarbejde mellem Kirken og Befolkningen, som de aabne Kirker ogsaa kunde være Udtryk for? Mon der ikke her skulde være en aaben Dør, som det var godt at benytte (jfr. Apoc. 3,8)? . . .

Pastor Paul Nedergaard, der ofte har slaaet til Lyd for at faa Kirkerne aabnet, skriver d. 18de Oktober i »Aarhus Amtstidende«:

»De smaa Artikler, jeg i den senere Tid har skrevet om lukkede Kirker, har bragt mig en Bunke Breve. — Fra Vesterbro i København skrives: »Jeg bor i en 2 Værelsers Lejlighed tæt ved en af Vesterbros store Kirker. Hjemme er der aldrig Ro (vi har 6 Børn), men hvor ofte har jeg ikke staaet uden for Sct. M. Kirke, bedrøvet over det laasede Gitter og den laasede Kirkedør.« Et andet Brev fra København: » . . . Hvorfor lukkes Dørene ikke op paa vid Gab for dem, der længes efter Stilhed i Gadens Larm?« En Præst skriver: » . . . Glad blev jeg, da jeg saa, at der stod: »Domkirken er aaben for andagtsøgende«. Jeg gik ind og holdt min stille Andagt. Saa gik jeg langsomt op mod Koret (der var spærret), men blev pludselig standset af en ilter Dame, der kom farende fra højre Side: »Man maa ikke rende rundt i Kirken. Den er kun aaben for andagtsøgende.« Uden et Ord gik jeg bort fra et saa ugæst-

mildt Gudshus.« En Forretningsmand skriver: »Oftē maa jeg tilbringe nogle Timers Ventetid paa Krydsningsstationer. Hvis man ikke vil gaa paa Gaden, er man henvist til Statsbanernes Ventesale, der flere Steder er øldufternde Beværtninger; Gang paa Gang har jeg ønsket mig Stilhed i Kirken. Men som Regel har Døren været laaset.« Disse Udklip taler for sig selv. Nu fik jeg til Morgen et Brev af følgende Indhold: »Da jeg talte med vor Bys Præster om at aabne Kirken, fik jeg til Svar »Ja, det kan slet ikke lade sig gøre, for Turisterne om ikke andre vil misbruge denne Adgang og opføre sig saadan, at man vil blive ked af det. — Det er jo ikke her som ved de katholske Kirker, særlig de store i Udlandet, at der er mange Folk i dem til enhver Tid, og deres Præster og andre Tjenene bor i eller tæt ved Kirken.« Ja, jeg maatte indrømme, at dette var rigtigt. Jeg kom for nogen Tid siden ind i en katholsk Kirke. Idet jeg aabnede Døren, lød der meget højt en Lattertone: »Nej, kom herover, saa skal I se, hvor han slæber! »Tre unge Mennesker (en Mand og to Kvinder) styrtede rundt i Kirken og raabte som paa en Markedsplads. De tre af dem var ved at storme op ved Alteret, da et kraftigt »Holdt!« fra mig fik dem til at standse. Jeg gik nu stille hen til dem og betydede dem, at her maatte de vise Ærbødighed. De stirrede paa mig med aaben Mund, som om jeg talte et Sprog, de ikke forstod, men forlod i Stilhed Kirken. . . . Lige inden for Døren staar: »Tag din Hat af, vis Ærbødighed, dette er Guds Hus.« Det er sært, at saadant behøver at skrives. Deres Præster bor tæt ved, og der er meget ofte alvorlige Folk derinde. Men i det Øjeblik var der ingen. Men alligevel spørger man: »Skal den lutherske Kirke virkelig stadig staa tilbage for den katholske Kirke paa dette Punkt? Har Danskerne virkelig saa meget mindre Kirke-Kultur end Sydboerne? . . .«

Der ligger i denne Reaktion bort fra Reformationens Vildfarelser en vaagnende Trang til noget mere, end Lutherdommen kan give. Hvor lykkelige er vi Katholikker dog ikke, som har alt dette, de andre længes efter! Forstaar vi ogsaa ret at sætte Pris derpaa? Er Kirken for os alle det Hjem, hvor vi maa hen hver Dag for at hente Kraft til Kampen udenfor? K. P.

En katholsk Børnehave.

Længe har det været haardt tiltrængt at oprette en katholsk Børnehave særlig paa Nørrebro. Exam. Børnehavelærerinde, Frk. Martha Mygind, som synes særdeles

velegnet til at lede en saadan Institution, giver jeg hermed Tilladelse til, personlig eller paa anden Maade, at indsamle Bidrag (aarlige, maanedlige eller en Gang for alle) til Start og Drift af en katholsk Børnehave. Jeg giver denne gode Sag den bedste Anbefaling under Forudsætning af, at der allægges Regnskab for Brugen af de indsamlede Bidrag.

København den 27. Okt. 1929.

JOS. BREMS.

Ja, netop her i Sakraments sognet vilde en katholsk Børnehave afhjælpe et længe følt Savn, og jeg tvivler ikke om, at Frk. M. Mygind vil kunne lede denne paa en saadan Maade, at den bliver til Velsignelse for mange af vore smaa katholske Familier. Derfor anbefaler ogsaa jeg paa det varmeste den af Hans Højærværdighed Biskoppen approberede Indsamling til dette samfundsnyttige Formaal.

København, den 2. Nov. 1929.

Frans Ronge
Sognepræst.

Skal vi udføre et solidt Ungdomsarbejde, maa vi begynde fra Grunden af. Det er en Erfaring, som alle, der har med den Slags Arbejde at gøre, er kommet til.

Det er et sørgeligt Faktum, at der endnu ikke er oprettet nogen katholsk Børnehave, skønt det er et af de allervigtigste Hjælpemidler for vort Sognearbejde. Hvor mange Børns Skæbne kunde ikke have formet sig helt anderledes, hvis de var kommet i en katholsk Børnehave i Stedet for at spille de kostbare Børneaar med trist Gadelivværelse, medens baade Far og Mor er paa Arbejde.

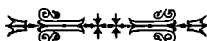
Nu begynder det imidlertid at lysne for denne Sag. Hvis Tanken finder tilstrækkelig Tilslutning og Sympathi (baade Hjerte og Pung maa der til!) vil en saadan katholsk Børnehave kunne aabnes paa Nørrebro, vel nok det Kvarter, hvor et saadant Arbejde mest tiltrænges.

En dygtig exam. Børnehavelærerinde (Katholik), som allerede har en Række Aars Erfaring bag sig, har lovet helt at ofre sig for Sagen. Planen er lagt. Nogen pekuniær Støtte er blevet lovet, men langt fra nok.

Der skal senere fremkomme mere fyldige Oplysninger om dette Arbejde. Foreløbig appelleres der til Forstaaelse og praktisk, pekuniær Hjælp.

Bidrag kan indbetales paa Post-Giro Konto Nr. 24045 (St. Josefs Børnehave).

Cay Benzon.

Vore Børns Læsning.

Børnenes store Modtagelighed gælder ikke mindst Læsning. Har vi ikke allesammen som Børn læst Bøger, som vi husker hele Livet igennem? Man skal ikke klage over, at der ikke findes Børnebøger nok. De findes i en uoverskuelig Mængde. Man kunde bygge Huse af dem. Men hvor mange virkelig gode Børnebøger er der iblandt dem? Det er jo nemlig ikke nok, at en Bog er spændende og fantastisk. Det er tilstrækkeligt til, at den bliver slugt af de unge, men til hvilken Gavn?

Den gode Børnebog er den, der samtidig med at fængsle ogsaa er berigende og udviklende. Hvorfor skal vor Ungdom tumle sig i en Verden af fantastiske Spøgelser, naar den i Stedet kunde indvies i Livets sande, store Værdier?

Naar man nu tager i Betragtning, at der fra alle Sider strømmer hedenske, forgiftende Tanker ind over vore unge, saa forstaar man ogsaa, hvor nødvendigt det er at indpode allerede i vore Børn vor Religions kærnesunde, styrkende Tanker om Livet.

Det vilde være utaknemmeligt, hvis man ikke paa-skønnede, hvad Børnenes Budbringer har udrettet i den Henseende i en Række Aar. En Bog som »Lille Per« har ogsaa i høj Grad været paa sin Plads. Jesu Barndoms-Foreningens Smaahefter har gjort deres Indsats.

Men vi maa skaffe os en hel Ungdomslitteratur, som kan øve en lignende Tiltrækning paa vore Børn og unge, som de brogede Bøger i Boghandlervinduerne gør, og som saa samtidig beriger Læseren og tjener den katholske Sag.

Et Forsøg er i disse Dage gjort, idet Katholsk Ungdoms Forlag udsender sin første Børnebog. Den bestaar i en Række Fortællinger af hjemlige katholske Forfattere: *H. K. Hafstrøm, Rose Bruhn, Tove Frydenlund, Erikk Rosenørn-Lehn, Susanne Saabye* og en Pen, der skjuler sig bag det mystiske Navn, »*Abraham J. Montgorsky*«. Bogen hedder »Indbrudstyven og andre Fortællinger«. Alene Navnet i Forbindelse med den farvelagte Omslagstegning (udført af Anker Kiærulff) turde være i Stand til at sætte en Barnehjerne i Svingninger. Det er ikke her Stedet at anmelde Bogen. Jeg vil blot indestaa for, at den helt igennem er frisk, levende og ægte katholsk.

Formaalet med denne Artikel er at gøre opmærksom paa, at det vil være et sandt Apostolat, naar man arbejder for at sprede denne Bog. Enhver, som tager Opgaven op, vil paa en praktisk og værdifuld Maade udføre et Ungdomsarbejde. Det er Fremtidens katholske Danmark, som saaes.

C. B.

Nye Bøger.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (27. Hæfte. 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1929.)

I dette hæfte gennemgår forfatteren en periode, der ikke kan andet end særlig interessere nutiden, nemlig halvfemsernes folk, da de fleste af disse lever og virker blandt os den dag i dag. Indledningen hertil er meget fiks. Der fortælles, hvorledes fire-fem unge mennesker »fandt hverandre bag et og samme plankeværk«. De fulgtes ad et stykke hen ad landevejen, da de blev indhentet af et forskrækkeligt ungt menneske på to lange ben — det var Helge Rode. En af dem faldt ind i en kro og blev der, nær ved byen — det var Oscar Madsen. En anden satte sig på et gærde og blæste på pilefløjte, han selv havde lavet — det var Sophus Claussen. En tredje blev stående og faldt i tanker ved en gammel have med blomstrende æbletræer — det var Ludvig Holstein. Og den fjerde bøjede i naturens og poesiens Kirke sit hovede for bedeklokken og bad — det var Johannes Jørgensen. Og den femte gik rank videre og holdt sig endnu rankere, end han var — det var den, som forsvandt først af kammeraterne: Viggo Stuckenberg. Det er disse digtere, som i dette hæfte får en længere eller kortere omtale. Til Johannes Jørgensen, som interesserer os mest, er der bleven 17 sider. Det forekommer ikke nærværende anmelder, at der er meget at lære af denne gennemgang for den, der kender Jørgensens bøger og har fulgt med i det meste, han har skrevet i de mange års forløb. Andersen finder, at Göthebogen er en af de kønneste, Johs. Jørgensen har skrevet. Også Sophus Michaelis har fået plads i dette interessante hæfte.

N. H.

Rob. Hugh Benson: Idealister. Frimodts Forlag 1929.

Benson-bøgerne er vel nu så vel indførte i Danmark, at blot forfatternavnet er nok til, at man ved, man får en virkelig god bog i hænde.

Tonen, der anslaaes i denne bog, er ironien. Med en blodig ironi og en ubarmhjertig klarhed beretter Benson om den unge mand (helten hos Benson er næsten altid den unge sorthaarede yngling), der sælger sin sjæl for rigdom og glæde. Strålende vittig er billedet af den protestantiske sognepræst, der ikke ved, hvad han skal stille op med denne papistisk forgiftede unge mand. Og så skildringen af den sølle oversete pjokkede kapellan, der, da det kommer til stykket, er bogens virkelige idealist, der ofrer lykke og hjem for sandheden. Hvor er han

uforglemmelig skildret. Bogen munder ud i en sides ironi, så bidende, at det næsten smærter, når man tænker på, hvor lidt den arme dreng alligevel havde at stå imod med, da han stillede overfor valget mellem rigdom og ære på den ene side, og en katholiks vanskelige kår på den anden side.

»Han havde drømt om et Liv i Forsagelse, ved at hjælpe sin Næste, han havde elsket varmt og oprigtigt — men han havde haft Mod til at vende disse besnærende Drømme Ryggen og slette dem af sit Liv. Han havde endda indbildt sig, at Tro kan være saa mægtig, at den formår at drage en Søn fra sin Faders Hus, ja føre ham ud i det Ukendte... og han havde haft det moralske Mod at blive hjemme. Han havde lært, at Forsigtighed er den højeste Form for Heltemod — og endda den bedste — og derfor havde han været forsigtig nok til at skrive det Brev, der knuste en ung Kvindes Hjærte, istedetfor at være saa umandig svag at se hende lige i Øjnene og sige hende Sandheden selv. Derfor belønnede Himlen ham nu. Her stod han — Arving til et Gods og et Hus i London og femten tusind Pund om Aaret — —«.

Med dette citat er hele bogens indhold faktisk givet i al sin ubarmhjærtige ironi — men skildringens mesterlige kunst, rækkende fra den dybeste alvor til den fineste humor må læseren opleve bogen igennem — —. Endnu skal tilføjes, at oversættelsen er udmærket, og omslagstegningen særdeles fin.

Corrente del Mare.

Salesiansk Forlag har i disse Dage udsendt et lille Mindehefte som Ekko af Don Boscós Saligerklæring. Det agtedes trykt i Juli Maaned, men blev stærkt forsinket paa Grund af Overarbejde paa Trykkerierne før det nye Skoleaars Begyndelse.

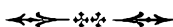
Don Boscós Navn og de velkendte Skribenters Pen vil nok opnaa, at det bliver læst, og — maaske — gennemtænkt; og dette er Mening.

Det smukt illustrerede Hefte sælges ikke, men faas hos de katholske Boghandlere eller direkte fra Turin. De højærv. Sognepræster og Ungdomslederne bedes venligst sende Navne og Adresser samt Antal af ønskede Eksemplarer til »Don Boscós Sendebud«. *Foglisso. (Torino) Italien*, hvortil alle Henvendelser kan ske.

I den nærmeste Fremtid udkommer hos H. Aschehoug & Co., Oslo, en ny moderne Fortælling af Sigríð Undset »Gymnadenia.« Handlingen foregaar i Kristiania i Tiden fra kort før Unionsopløsningen til Verdenskrigens Udbrud, og Bogen handler om en ung Mands Illusioner.

Dødsfald.

Ved Redaktionens Slutning erfarer vi, at Fabrikant cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann* er afgaaet ved Døden Natten mellem Tirsdag og Onsdag. Det uventede Dødsfald vil vække Deltagelse i vide Kredse, særlig blandt Katholikker. Den afdøde har i mange Aar udført et stort Arbejde i Kirkens Tjeneste og vil blive dybt savnet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København (S.) I Lighed med, hvad man overalt finder paa katholske Kirkegaarde, er der paa St. Annæ Menigheds Afdeling paa den nye Sundby Kirkegaard rejst et stort og pragtfuldt Krucifiks, der ganske dominerer ikke alene vor Afdeling, men hele den ene Side af Kirkegaarden. Krucifikset, der er $4\frac{1}{2}$ m højt, er udført af Billedhugger Windfeld-Schmidt i Granit og Bronze og præsenterer sig som et dygtigt udført Kunstværk. Indvielsen fandt Sted Søndag den 3. ds. efter Højmessens ved en lille Højtidelighed, der overværedes af ca. 200 Mennesker med en Del af Pressen og Kirkegaardsbestyrelsen i Spidsen, og ved hvilken Pastor Klar med berettiget Stolthed kunde overgive dette Led af hans nidkære Arbejde for Sognet til Kirkegaardens fremtidige Omsorg.

— De unge Pigers Mariakongregation fejrede sin Stiftelsesfest med en Menigedsammenkomst Søndag den 3. ds., hvor der i Festsalen opførtes Skuespillet »Landgrevinden af Thüringen«, nogle Billeder, der godt udførte gav os en Fortælling om den hellige Elisabeths Liv og Levned.

— Det i forrige Nummer omtalte Festmøde i Anledning af Pave-Jubilæet vil blive afholdt i »Borgernes Hus« Mandag d. 20. Januar 1930. Der synges en Kantate af Pastor *P. Schindler* til Musik af Kantor *B. Husson*. De tre Festtaler vil blive holdt af Pastor *E. Fiedler* (Sønderborg), Baronesse *Erikke Rosenørn Lehn* (Roskilde) og Redaktør *N. P. Nielsen* (Maribo).

Belgien. I Forbindelse med Verdensudstillingen i Antwerpen næste Aar vil der blive afholdt en stor international liturgisk Kongres, som bliver organiseret af Benedictinerne.

Italien. I de sidste Uger er der blevet holdt Afskedsfest for 173 Salesianere, der drog ud i Missionerne. De blev fordelt paa følgende Lande: Amerika 104,

Siam 15, Japan 10, Kina 5, Indien 19, Kongo 4, Palæstina 12, Australien 1, Europa 3. Tillige udsendtes 103 Salesianerinder, 57 til Amerika, 11 til Palæstina, 2 til Indien, 1 til Japan og 25 til Europa. Kardinalen i Turin, flere Biskopper og Apostoliske Præfekter overværede Højtideligheden. Salesianerne havde i Missionerne i Januar Maaned i Aar 338 Præster, 392 Brødre og 275 Søstre. Nu er deres Skare altsaa vokset betydeligt.

Foredrag, Musik & Film.

Til Fordel for Restaureringen af Rosenkrans-Kirken afholdes — under Præsidium af *Hs. Højærværdighed Biskoppen* og *Hs. Excellence Italiens Gesandt* — en oplysende og underholdende Aften i

Institut Jeanne d'Arc (Frbg. Allé 74)

Torsdag den 21de Nov. Kl. 8.

Solosang: Koncertsanger *Eiler Schiøler*.

Foredrag: om »Vatikanet og Kongeriget Italien« af Pastor *Peter Schindler*.

Film: Den 1000 m lange, historiske Forsonings-Film.

Klaver: *Fru Astrid Faaborg & Frk. Ingeborg Schiøler:*
Sindings Variat. f. 2 Klaverer.

Billetter hos Søstrenes Portner fra Kl. 7. Pris: 2 & 1 Kr.

Sankt Josefs Gilde.

Mandag d. 11. November Kl. 8 Aften fortsættes Sct. Josefs Gildes Generalforsamling af 14. Oktober — i Bredgade 67.

Eneste Punkt paa Dagsordenen: **Regnskabet.**

Efter Generalforsamlingen er der fælles Kaffebord i Anledning af Gildets Stiftelsesfest. Bestyrelsen.

A.C. Ved Torsdagssammenkomsten i »D. U. S« d. 14. Nov. er der Bogaktion til Fordel for A. C.'s Bibliothek.

NB.: Kun for Medlemmer.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 11. mensis Nov. loco ac tempore assuetis.

Udkommet er den **katholske Børnebog:**

Indbrudstyven og andre Fortællinger. 164 Sider.

Med 32 Illustrationer af *Anker Kierulff*. Indbunden. Pris 2 Kr. Katholsk Ungdoms Forlag, Vestervoldgade 115, Kbhvn. V.

Indhold: *H. K.-Hafstrøm:* Indbrudstyven. *Rose Bruhn:* Bøgetræet. *Tove Frydenlund:* Hvordan Henriks gale Streger skaffede ham Lykken. *Erikke Rosenørn-Lehn:* Vincents Eventyr. *Susanne Saabye:* Vil Gud og vor hellige Frue—. *Abraham J. Montgorsky:* Dreng i San Benedetto. *H. K.-Hafstrøm:* Spøgerierne paa Hillehøj.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

til ugift Bestyrer paa en stor	af to Kontormænd,
sjællandsk Gaard.	Læreri i Tysk og Musik,
Hushbestyrerinde t. en. Fam. m.	Stuepige.
2 Børn.	

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

10. Nov. 25. Søndag eft. Pintse.	17. Nov. 26. Søndag eft. Pintse.
11. — M. Martin, Biskop og Bekender.	18. — M. Peters- og Paulskirkernes Indvielse.
12. — Ti. Martin I, Pave og Martyr.	19. — Ti. Elisabeth af Thüringen, Enke.
13. — O. Didacus, Bekender.	20. — O. Felix af Valois, Bekender.
14. — To. Josaphat, Biskop og Martyr.	21. — To. Marias Oftring.
15. — F. Gertrud, Jomfru.	22. — F. Cæcilie, Jomfru og Martyr.
16. — L. Marias Officium.	23. — L. Clemens I, Pave og Biskop og Bekender.

Ugens Messebønner.

10. Nov. 25. Søndag efter Pintse (N.-M. 751 og 95, G.-M. 581 og 131). Ihukommelse af Andreas Avellinus (N.-M. 1154 og [49], G.-M. 973 og [49]). 3. Tryphon og Lidelsesfæller (N.-M. 934 og [30], G.-M. 766 og [30]).
11. Nov. Martin (N.-M. 1154, G.-M. 974). Ihukommelse af Mennas (N.-M. [12], G.-M. [12]).
12. Nov. Martin I (N.-M. 1156, G.-M. 976). 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [107]). 3. Efter frit Valg.
13. Nov. Didacus. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]). Særlig Oration (N.-M. 1157, G.-M. 979). 2. og 3. som den foregaaende Dag.
14. Nov. Josaphat (N.-M. 1158, G.-M. 980).
15. Nov. Gertrud. Messe for en Jomfru (N.-M. [66], G.-M. [67]). Særlig Oration (N.-M. 1159, G.-M. 980).
16. Nov. Guds Moders Messe (N.-M. [90], G.-M. [94]). 2. Om den Helligaand N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 10. November Kl. 8 i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74.

Danske Kvinders katolske Forbund.

afholder Møde i »Borgernes Hus« Onsdag d. 20. November Kl. 8. Foredrag af Fru Dagmar Nielsen: »Bør vi kristne Kvinder interessere os for Oprettelsen af kvindeligt Politik?« Alle er velkomne, og vi opfordrer vore Medlemmer til at møde talrigt frem. Efter Foredraget er der, for hvem der ønsker, Kaffebord à 75 Øre.

Min kære Mand, vor gode Fader, Broder, Svigerfader, Bedstefader, Fabrikant

Jos. L. M. Hoffmann

døde stille Tirsdag Morgen den 6. November paa St. Josefs Hospital.

Familien.

Begravelsen finder Sted paa katolsk Vestre Kirkegaard fra St. Ansgars Kirke Lørdag den 9. November Kl. 10.

R. I. P.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaend (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^B, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10—11 og 6—7.

Nr. 46.

Søndag den 17. November.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Fabrikant Josef L. M. Hoffmann †. — Protestantiske Klostre. — Katholsk Folkebørnehave. — Resultater af en Basar. — Rosenkrans-Kirken. — Danske Kvinders katolske Forbund. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Holland. — Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

44. Om de gode Gerninger.

Maalet for »Fædrenes Vidnesbyrd« har været at vise, at vor Kirkes Tro og Lære alt findes i Oldkirken, at vor Kirkes Tro er Oldkirkens Tro. —

Om de gode Gerninger har der staaet megen Strid; der findes en af de vigtigste Afvigelser fra vor Kirkes Tro.

Saaledes læser vi hos Luther (om den trælboundne Vilje S. 754): »Hverken i Forvejen gør eller forsøger Mennesket det mindste for at berede sig til Retfærdiggørelsen eller til Aandens Rige — eller bagefter — — for at forblive i dette Rige, men alt dette bevirker udelukkende Aanden i os — — Men hvad gør da den frie Vilje? Hvad bliver der tilovers for den end intet, absolut intet.« »Vor Lære er den: Tro paa Jesus Christus, saa er dine Synder udslettet. Og har Mennesket tilegnet sig denne Retfærdighed ved Troen, saa gør han alt godt af sig selv. Tro bare, saa

gør du alt godt af dig selv; det er en Nødvendighed ligesom den, Solen har — at lyse« (Værker, Weimar A. 12, Side 559). »Det er utilladeligt at sige: et troende Menneske skal gøre gode Gerninger, da han gør dem af sig selv« (s. St. 58, Side 343). —

Man er bleven lidt betænkelig ved denne Lære, og derfor har man forsøgt at lempe den efter den kristelige Lære. Saaledes skriver Sognepræsten J. Th. Sadolin (^{17/11} 1926 i B. T.): »Tro og gode Gerninger« »... Tro og Gerninger er kun to Sider af den samme Sag, ligesom en Fugl med to Vinger. Paulus har særligt fremhævet Troen; og deri har han historisk set Ret; thi der var Fare for, at det Jødiske skulde hænge fast ved Evangeliet — — Saa siger Paulus, at et Menneske bliver retfærdigt ved Troen. Men der var en Fare ved dette, som Paulus ogsaa saa *) , hvorfor han stærkt advarer mod at »synde paa Naaden«, falskelig trøstende sig til Troen. Men der er en anden af de Hellige, Jakob, han saa denne Fare ehndu klarere, hvorfor han skriver nogle meget alvorlige Ord om, at Troen uden Gerninger er død. — — Luther gik i Paulus's Spor. — — Men i de evang.-lutherske Menigheder blev man ved med at drive paa Troen. Atter og atter var det Troen.« —

Det er en bemærkelsesværdig Tilstaaelse, som Luther ganske vist ikke vilde vedkende sig.

I Nationaltidende af ^{23/6} 1929 læses følgende: »Det særlig Lutherske«, af Sognepræst C. J. Holt: »... Er der da noget særligt, som Gud har betroet den lutherske Kirke, og som det er værd at styrke hverandre i? Jeg vil svare et ubetinget Ja. Gud lod Martin Luther se ind i Evangeliets Rigdom med en saadan Klarhed og Grebthed, som det ikke havde været Tilfældet i lange Tider siden Apostlenes Dage. — — Allerede da han paa sine Knæ krøb op ad Pilatus's Trappe i Rom, lød det Ord fra Rom. 1, 17: »Den retfærdige skal leve af Tro« som en Protest mod at søge Visheden ad de gode Gerningers Vej — — og det gik op for ham som Evangeliets Hovedsandhed: »Mennesket bliver retfærdiggjort ved Troen uden Lovens Gerninger«

---

*) Fremhævet af undertegnede.

(— naturligvis, uden de mosaiske Gerninger!). Derfor siger Martensen med god Grund: Læren om Retfærdiggørelsen af Troen alene er med Rette betragtet som Ædelstenen i den evang. Kirkes Bekendelse.« —

Det gaar jo ikke saa let at komme ud over Ældkirkens Tro, som stod i Forbindelse med Apostlene, ud over Chrysostomus, Kyrillus, Ephrem, Hieronymus, Augustinus, Ambrosius m. m. fl., som Hr. Holt og Martensen mener det. »Dengang var det Jesu Ghristi sande Kirke«, som den samme evangeliske Kirke bekender den Dag i Dag. — Vi vil da anføre blot faa Eksempler fra den Tid — Pladsen tillader ikke flere.

Kyrillus af Jerusalem (15. Katech. 26): »I Sandhed, skrækkelig er den Dom, som vil komme. Hvordan vil vi, vil nogen sige, undfly den evige Ild og naa ind i Riget? »Jeg var sulten,« siger Christus, »og I gav mig at spise.« Læg Mærke til Vejen! Det kommer kun an paa, at vi i Gerning opfylder, hvad der er blevet sagt. »Jeg var sulten, og I gav mig at spise; jeg var tørstig, og I gav mig at drikke; jeg var fremmed, og I tog imod mig; jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var syg, og I besøgte mig...« Dersom du gør det, skal du herske; dersom du ikke gør det, vil du blive fordømt. Begynd alt nu med at gøre det, og bliv ved med at gøre det, for at du ikke maa udelukkes. Vær ikke tilfreds med at holde Lampen (Troen) i dine Hænder, men hold den brændende! Lad dine gode Gerningers Lys lyse for Menneskene.«

Ambrosius (Kirketjenernes Forpl. II. 2): »Skriften lærer, at det evige Liv bygges op paa Erkendelsen af de guddommelige Sandheder (Troen) og paa de gode Gerningers velsignede Frugt. Christus siger baade: »Det er det evige Liv, at de erkender dig, den ene sande Gud, og den, som du har sendt, Jesum Christum,« og om Gerningerne: »Enhver, der forlader Hus og Broder og Søster og Fader og Moder og Børn og Ager for mit Navns Skyld, vil faa hundrede Fold Løn og det evige Liv.«

Augustinus (om Troen og Gerningerne 14): »Vi maa betragte en Vranglære, der maa udryddes af religiøse Hjerter, for at de ikke af falsk Sikkerhed maa miste deres evige Frelse, naar de til Opnaaelse af den (evige Frelse)

holder Troen alene for tilstrækkelig, men forsømmer de gode Gerninger, der bevarer Guds Vej til Livet. Thi allerede paa Apostlenes Tid misforstod nogle visse mørke Ord af Apostelen Paulus. Da denne Misforstaaelse, (at Troen alene gjorde salig) alt dengang var opstaaet, rettede Petrus, Jakob, Johannes og Judas i deres Breve denne Misforstaaelse og paastod udtrykkelig, at Troen uden Gerninger var død. Endog Paulus har ikke ment hvilkensomhelst Tro, men ægte evangelisk erklæret: »Og Troen, som bliver virksom ved Kærligheden.«

Josef Resch.

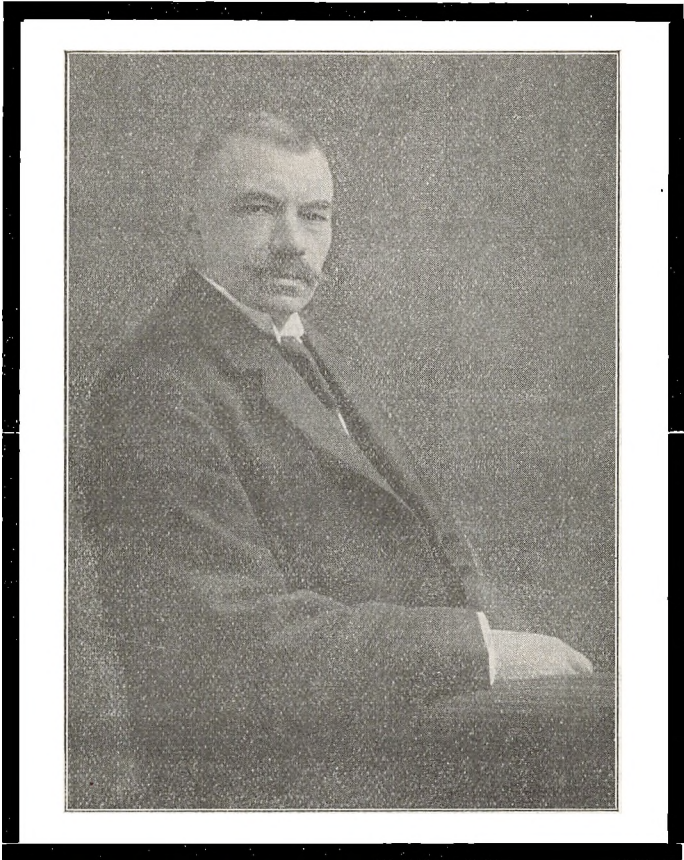
Fabrikant Josef L. M. Hoffmann †.

Det er ikke mere end godt og vel fem Aar siden, — nøjagtigere sagt: 5 Aar og een Maaned — at Døden berøvede os Fabrikant Hermann Hoffmann, og allerede saa kort Tid efter fulgte hans kun seks Aar yngre Broder Josef ham over Evighedens Tærskel.

Hvad der i sin Tid stod skrevet om Hermann Hoffmann her i Ugebladet (se Aarg. 1924 S. 801 ff.), kunde for en stor Del Ord til andet gentages nu, naar det gælder om at riste nogle Minderuner over Josef Hoffmann til at bevare hans Eftermæle i Ugebladets Spalter for kommende Slægter. Thi i mangt og meget lignede de to Brødre hinanden, saa de trods adskillige Forskelligheder i nogle Punkter og bortset fra deres Aldersafstand næsten kunde synes at være Tvillingbrødre.

Josef Ludvig Maria Hoffmann var født d. 21. Oktober 1868 (han havde altsaa lige fyldt 61 Aar) i Pilestræde 6 og vedblev altid, ogsaa efter at hans Forældre, Paraplyfabrikant Johs. Hoffmann og Hustru, siden flyttede til Valby, og omend han selv senere havde sit Hjem i Frederiksberg Kommune, at være Københavner med »K«. Dette maa dog ikke opfattes som Tegn paa Snæversynethed, thi han var tværtimod begavet med et vidtskuende Blik, og han havde mangfoldige, vidtforgrene Interesser og store, langtrækkende Arbejdsfelter, han dyrkede. Men

Centret for hans Forretningsvirksomhed laa jo i den indre By, paa Købmagergade 48, hvor ikke blot det meste Arbejde for St. Ansgars Menighed i administrativ Henseende blev udført i en lang Aarrække, men hvor ogsaa, naar gamle Biskop von Euch kaldte, mange for hele Vikariatet vigtige Anliggender blev drøftede, overvejede, planlagte og

besluttede, inden de med Biskoppens Sanktion blev bragte til Udførelse. Desuden var han født indenfor St. Ansgars Sogn, det eneste katholske Sogn, som dengang eksisterede, og som han hele sit Liv igennem følte sig knyttet til med de stærkeste Baand og med en ganske enestaaende Pietet og rørende Kærlighed.

Efter først at have besøgt St. Knuds Skole — dengang i Ny Kongensgade — hvor han altid var »Dux« i Klas-

sen, kom han til St. Andreas Kollegiet i Ordrup, men tog Studentereksamen som Privatist her i Byen. Samtidig med at han allerede dengang arbejdede i Faderens Forretning, læste han flittig til Filosofikum, hvorpaa han rejste til Udlandet, hvor han opholdt sig et halvt Aars Tid i Krefeld for at uddanne sig i merkantil Henseende og personlig at knytte Forretningsforbindelser. Hjemkommen igen aftjente han i Begyndelsen af Halvfemserne sin Værnepligt ved Intendanturen og genoptog siden sin Virksomhed i Faderens Forretning, som efter Faderens Død — 1896 — førtes videre af Hermann H. under Firmanavnet Johs. Hoffmann og Søn.

I Aaret 1898 indgik Josef Hoffmann Ægteskab med Blanche Spangenberg, som han blev viet til i Rosenkranskirken, og tog Bopæl paa H. C. Ørstedvej. Her førte han ikke blot et overmaade smukt, harmonisk og lykkeligt Familieliv, men udfoldede ogsaa en meget rig og frugtbar Virksomhed paa de forskelligste Omraader. Gud havde udrustet ham med mange gode naturlige Anlæg og Evner, og disse benyttede han ogsaa som en samvittighedsfuld og flittig Tjener, der ikke nedgravede sine Talenter men udvidede og mangfoldiggjorde dem. Han havde en god Forstand, en hurtig Opfattelsesevne, et klart Blik og en sund Dom; han var dygtig til at regne og hurtig til at træffe sine Anordninger og Dispositioner, men der blev aldrig truffet nogen definitiv Afgørelse, uden at alt var nøje gennemtænkt og tilrettelagt indtil de mindste Enkeltheder. Foruden mange solide theoretiske Kundskaber havde han erhvervet sig ikke ganske faa tekniske Færdigheder; i sit Hjem paa Ørstedvej havde han indrettet et lille Værksted med Drejerbænk samt med en Del Værktøj og Arbejdsredskaber til Brug ved forskellige Slags Haandværk, særlig dygtig var han som Finmekaniker, og han havde god Forstand paa maskinelle Anlæg, især paa det elektrotekniske Omraade. I sine ledige Timer syslede han gerne med saadanne Smaabeskæftigelser og med Løsningen af alle mulige Problemer. Ørkesløshed var i det hele taget noget, som var fuldstændig fremmed og utænkeligt for hans Virkestrang.

Dette bevirkede, at Josef Hoffmann meget snart kom til at yde en ganske betydelig og værdifuld Indsats paa mange Maader, i Foreningslivet saavel som ganske særlig indenfor Menigheden, — ganske bortset fra hans Forretningsvirksomhed, som det selvfølgelig ikke kan være vor Agt indenfor denne korte Skitse at komme nærmere ind paa. Her skal kun ganske kort nævnes, at Josef Hoffmann var et ivrigt Medlem af den selskabelige Forening »Unio« og af den katholske Studenterforening »Academicum catholicum«, hvis festlige Sammenkomster og Foranstaltninger han altid paa meget virksom Maade forstod at tilrettelægge og bringe til Udførelse, ofte med mange fiskt udtænkte og behændigt udførte morsomme Paahit og Overraskelser, der vidnede om hans Sans for vittigt Lune og hans forbavsende Opfindsomhed til med smaa og beskedne Midler at skabe baade de ydre Rammer og de til Forholdene svarende Detailler, som bidrog til Festlighedernes vellykkede Forløb. Man henvendte sig aldrig forgæves til ham med Bøn om Raad og Vejledning, og man kunde næsten ikke tænke sig at begynde paa noget, uden at han ydede sin værdifulde Medhjælp.

Han havde en betydelig Ordenssans og et stort Organisationstalent, som bevirkede, at han i alle sine Arbejder var af en pinlig Nøjagtighed, som undertiden gik saa vidt i de mindste Bagateller, at det næsten kunde virke irriterende og se ud som Pedanteri. De Regnskaber, han opstillede, var ligefrem mønsterværdige, og alt, hvad han paatog sig, vidnede om hans store Sagkundskab, rige Erfaring og den samvittighedsfulde Interesse, hvormed han kastede sig over det Arbejde, han havde givet sig i Lag med at udføre. En meget betydningsfuld Indsats ydede han som mangeaarigt Medlem af Ansgariusforeningens Bestyrelse, i hvilken han ikke blot beklædte Kassererposten men ogsaa ved sit organisatoriske Talent og mange praktiske Forslag bidrog ganske væsentligt til at fremme Foreningens Hovedformaal, nemlig Udgivelsen af »Nordisk Ugeblad«, og ved at bringe Orden og System i de næsten kaotiske Forhold af Foreningens Forlagsvirksomhed.

(Sluttes.)

Protestantiske Klostre.

Vi fortalte i sidste Nr. om en Bevægelse inden for den danske Folkekirke, gaaende ud paa at faa Kirkerne aabnet. En beslægtet Bevægelse tilstræber intet mindre end at faa Klostre. En Slags Munke- og Nonneliv fører allerede Diakonisserne og de mandlige Diakoner. Ganske vist aflægges ingen livsvarige Løfter, men det ses meget nødtigt, at nogen udtræder af »Ordenen«, og saa længe man er Diakon eller Diakonisse, har man forpligtet sig til Coelibat og delvis Lydighed og Fattigdom. Men at dette ikke tilfredsstiller al Trang til Klosterliv, mærker man ofte. F. Eks. skrev Sognepræst Eigil Skovgaard-Petersen (Søn af den nye Domprovst) i det første Nr. af det nye Tidsskrift »Kirken« begejstret om den højkirkelige Klosterbevægelse i England. Det kan maaske være af Interesse at se, hvad han fremhæver herom i sin Artikel.

For Øjeblikket er der i England saa mange »sisterhoods« (∴ en Slags Klostre, hvor Kvinder bor sammen), at Antallet af disse er større end Antallet af Nonner paa Henrik d. VIII.s Tid — det Tidspunkt, der laa umiddelbart før Luthers Reformation! Af »brotherhoods« (∴ en Slags Klostre, hvor Mænd bor sammen) er der derimod kun 3 store Ordener . . . Hovedvægten lægges paa Tilbedelsen ved de daglige Gudstjenester og i Lønkammeret . . . Maalet er Hengivelse og Tilbedelse (»devotion«), saaledes at Gud er Herre ikke alene over et Menneskes Gerning, men over Menneskets hele Person. Skal et saadant livs langt Samliv mellem ligesindede lykkes, er det ganske nødvendigt og naturligt, at de tre gamle Munkeløfter, der er kendt allerede fra det 4. Aarh., opstaar igen og aflægges med samme Alvor og Højtidelighed som i de katholske Klostre . . . Mod al Farisæisme, som kan opstaa hos dem, der virkelig bliver Munke for Livstid, siger Kelly*) et Sted disse sunde Ord: »Den Mand, som fik Munkekaldet, er paa ingen Maade bedre end andre, som ikke fik dette Kald, men han kan derimod blive værre end disse andre, hvis han mærker Kaldet og ikke vil handle efter det. Kaldet udgaar vel kun til en lille Flok, men sandsynligvis er det dog hyppigere, end Folk plejer at mene.« . . .«

For nylig udtalte Biskop Fønnesbech-Wulff i et Foredrag paa Højskolehjemmet i Roskilde bl. a.:

»Det har længe været mig en kær Tanke, om man paa

*) Grundlæggeren af den ene af de tre mandlige Ordener, »The society of the sacred Mission«.

evangelisk*) Grund kunde skabe en Form for Ungdomskloster, hvor den unge, ubefæstede Sjæl i et eller to Aar kunde være under kyndig Vejledning. Fra forskellig Side har denne Tanke vundet Tilslutning, og jeg maa sige, at kunde noget saadant skabes, vilde jeg se det med Glæde. Mange unge har uendelig vanskeligt ved at naa til Livs-harmoni. Dertil vilde et Ungdomskloster hjælpe. Nu kan man sige, at vi i Højskolen har et saadant Sted, og det er rigtigt for mange unges Vedkommende. Højskolen er dyrebar for dansk Ungdom. Men det, jeg ønsker for denne vanskeligt stillede Ungdom, er en Stilhed, som den findes i katholske Klostre. Den vil gøre en god Gerning, om den blev muliggjort i vor travle Tid . . .«

En hermed beslægtet Trang er rettet mod Exercitier eller »retreats«, som man holder mere af at kalde det. Der er ofte rejst Krav om saadanne og ogsaa enkelte Gange gjort Forsøg paa forskellige Maader. Pastor C. Skovgaard-Petersen skriver d. 3. Febr. h. a. paa Berling-Tidendes Kirkeside i Anledning af en Slags Retræte paa »Nyborg Strand« bl. a.:

» . . . Stilhedskravet . . . former sig som en Længsel efter at faa Tid og Stunder til at samle sig og besinde sig paa Livet selv; ikke paa dets ydre Opgaver, men paa Livet som saadant og paa ens egen Stilling dertil. Hvor ofte har jeg ikke mødt dette Suk efter personlig Stilhed og Samling hos mange af Dagens travle Mænd! Man jages af Sted af et ydre Pres, og Livet gaar, uden man faar samlet sig om selve den Opgave at leve. Denne Længsel efter Stilhed og Samling skal man ikke dæmpe ned. Vel er den sejglivet og kan taale adskilligt, men den kan ogsaa kvæles. Hvor den rører sig, skal man følge den i det Maal, hvor det paa nogen Maade er muligt. Og en af de Former, hvorunder den kan følges, er det lejlighedsvis »retreat«, en Dragen sig tilbage nogle faa Dage eller Uger, eftersom man har Lejlighed til. Vi har før paa dette Sted omtalt, i hvor vid en Udstrækning saadanne retreats benyttes i den engelsktalende Verden . . . Endnu staar det Ord ved Magt: »I Omvendelse og Stilhed skal Eders Styrke være.«

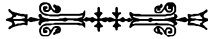
Endnu er denne Bevægelse kun svag og spredt, men den Tid er dog maaske ikke fjern, da man begynder med Retræter og Ungdomsklostre. Og naar først nogle unge bliver klare over deres Klosterkald, følger de livsvarige Klostre nok snart efter. Lad os bede for, at det maa lykkes; thi som Poul Erichsen skrev i en Artikel (»Sanctus Pater Benedictus«) i »Kristeligt Dagblad d. 12. April

---

*) Hermed menes protestantisk.

h. a.: »De store Slag vindes nu engang ikke ved amerikatiseret, forretningsmæssig Smarthed og kristelig Reklame, men alene ved Korsels Fod hos Jesus. Nogle Celler maa i særlig Forstand have Lov til at være tavse og i Skjulthed, hvis Kirken som saadan skal sejre over Verden. Her gør enhver, hvad hans Samvittighed byder ham. »Der er Gildinger, som har gildet sig selv for Himmeriges Riges Skyld. Den som kan rumme det, han rumme det« (Matth. (19, 12).«

K. P.

Katholsk Folkebørnehave.

Der har i nogen Tid, med Hs. Højærværdighed Biskoppens Approbation, været samlet ind til og slået til Lyd for Oprettelsen af en katholsk Folkebørnehave, og jeg skal nu i det følgende, som mangeårig Børnehavearbejder og eventuel Leder af det paatænkte Foretagende, prøve på at gøre Rede for det berettigede og påkrævede i en sådan Institutions Tilblivelse.

Det er ikke Hensigten her at gå i Enkeltheder, men blot påpege det, der kan være af almén Interesse for enhver, der holder af Kirken og gerne på enhver Måde vil yde den sin Skærv.

En Børnehave

er et Dag hjem for Småbørn. Den prøver på at erstatte det Hjem, Nutidens Småbørn må undvære gr. p. de sociale Forhold, den Samfundsordning, der nøder Størstedelen af Arbejderklassens (og den arbejdende Klasses) Mødre til ved lønnet Arbejde for Fremmede at forlade Hjemmet den halve eller den hele Dag eller ved dårligt betalt Hjemmearbejde, der lægger Beslag på alle deres Kræfter, hindrer dem i at opdrage deres Børn forsvarligt.

At Børnehaven aldrig kan erstatte det gode Hjem, er en Selvfølge. At den tit er det eneste Hjem, disse Småbørn kender, er desværre en Sandhed, der både samfundsmæssigt og religiøst set er meget alvorlig.

Derfor søger Børnehavelederen ved alle de Midler, der står til hendes Rådighed at gøre Børnehaven til et Hjem i dette Ords gammeldags Betydning og korrigere Børnenes Begreber, der på dette Punkt oftest indskrænker sig til »et Sted, hvor man sover og spiser«, en Opfattelse, der meget slående giver sig Udslag i Betegnelsen: »Lejligheden«.

Ordet »hjemme« bruges kun i Forbindelse med Gaden: »hjemme i min Gade«.

Børnehavelederen vil ikke tage Børnene fra Hjemmene eller have dem til at foretrække Børnehaven, men blot lære disse Børn og deres Mødre, hvad et Hjem er, og påvise dets Betydning for alts Beståen.

Derfor er en Børnehave — et Dag hjem — ogsaa langt at foretrække for et Børnehjem, der mindre understøtter Forældrenes Ansvarsbevidsthed og Pligtfølelse, idet Forældre og Børn så ganske anderledes fjernes fra hinanden end her, hvor de tilbringer al Forældrenes Fritid sammen, og hvor Børnehaven desuden er i daglig, fortrolig Kontakt med Hjemmene.

At disse Børn oftest er blottet for de almindeligste Begreber om den Tro, de som Regel da er døbt i, er let forståeligt. Det er ganske andre Ting, disse små Småbørn med deres alt for vidende Øjne er inde i — så grundigt, at det må forfærde og gribe enhver.

Som rimeligt er, har Børnehavelederen megen Indflydelse på Hjemmene. Mødrene er trygge for deres Børn, når de véd dem i Børnehaven, og efterhånden lærer de — gennem Børnene — ogsaa at kende og skatte Livets lyse Sider, at forstå Småtingenes Værdi, at begribe lidt af den Hverdagens Glæde, der skaber Fred, at begynde at ane, hvorfor de egentlig er til, for tilsidst at regne med Gud og Kirken som en Realitet, ikke bare som noget fjernt, uvirkeligt, der blot er til for dem, der »har Tid til den Slags«.

Også det bitre, hårde Sind vil kunne åbnes af en lille Barnehånd. Det er set tit og ofte her i københavnske Børnehaver. Hvor meget mere må da ikke et Arbejde bygget på Sandheden, den katholske Kirke, kunne få Sindene med, og hvor langt større Mulighed har vi ikke for at beholde dem, holde dem fast.

Man vil indvende, at det dog sikkert er for stor Betydning at tillægge Arbejdet med så små Børn, for stort et Apparat at sætte i Bevægelse uden tilsyneladende reel Grund.

Svaret må blive, at de store Pædagoger gennem Tiderne dog samstemmer i, at vor Karakter grundlægges i 3—4 Års Alderen. Altså er det ikke ligegyldigt, hvor og hvordan.

Og at Børnehavebarnet skulde være uimodtageligt for religiøs Påvirkning eller ihvert Fald ikke evne at skelne Nuancerne i Troens Bekendelse og Udøvelse og ligeså godt kan gå i protestantisk som i katholsk Børnehave, er et Postulat, som ingen Børnepsykolog nogensinde vil kunne acceptere. Slet ikke en Katholik, der af Kirken lærer at lade indre og ydre Påvirkning samarbejde og aldrig under-

kende den sidste, som jo i hvert Fald må siges så ganske at mangle i luthersk Kristendom.

At Børnehaven også socialt har stor Betydning ved at opdrage Børnene til Forståelse af deres Værdi som Mennesker og Samfundsborgere lyder måske overdrevent, men er dog virkeligt.

Her hjælper bl. a. det fortsatte Arbejde med de større Børn — tidligere Børnehavebørn og deres Søskende — der om Eftermiddagen og lidt af Aftenen på forskellig Måde beskæftiges i Børnehavens Lokaler.

Mødremøder og Forældresammenkomster er også et af Børnehavens Midler til at nå Målet.

Her lærer Håndens Arbejder at glemme sin nedarvede Foragt for Åndsarbejderen i fælles Interesse for Børnene, og det opdages fra begge Sider, at Afgrunden mellem Klasserne ingen Afgrund er, men blot en nødvendig, gennemprøvet Ordning til Opretholdelse af det Samfund, vi alle behøver. . .

At et sådant Arbejde vil kunne betyde noget som Led i Kirkens Arbejde er utvivlsomt — belgiske, østrigske og tyske Katholikker (f. Eks. i Freiburg Br., hvor der dog arbejdes under noget lignende Forhold som her, blandet konfessionelle Standpunkter) har forstået det og handlet derefter med glimrende Resultater —. Hvorfor skulde vi så stå tilbage? Hvorfor ikke i hvert Fald prøve, om det vil gaa?

Men endnu mangler vi en hel Del af de til Starten og det første Års Drift nødvendige Penge. Efter et Års Beståen fås et Statstilskud, der i Forbindelse med Forældrenes Vederlag så nogenlunde vil være i Stand til at sikre fortsat Drift, selvom et sådant socialt Arbejdes Beståen jo altid vil være afhængigt af Trosfællers og andre Interesseredes Forståelse og Hjælp.

Eventuelle Bidrag bedes venligst sendt til Postgirokonto: »St. Josefs Børnhave«, Nr. 24045, og der vil over Bidragyderne blive ført et Kartotek, som for disse efter Ønske står til Eftersyn, ligesom også Regnskabet engang vil stå til Disposition for Bidragydere og andre Interesserede.

Martha Mygind,
exam. Børnehavelærerinde.

Resultater af en Basar.

Da den sidste Ungdomsbasar skulde holdes, blev det oplyst, at det væsentlige Udbytte vilde blive anvendt til Ungdomslitteratur. Der blev mindet om, ² hvor stor en

Indflydelse Læsningen har paa Ungdommen, og der blev fremsat Planer om at begynde en ny katholsk Aktion paa dette Omraade.

Nu er nogle af Planerne blevet til Virkelighed.

Allerede det katholske Julehæfte i Fjor, »Julekærten 1928«, var en Frugt af Ungdomsbasaren. Det blev modtaget med den største Interesse. Uden Overdrivelse kan man sige, at det blev revet bort. Allerede 8 Dage efter, at det var udkommet, var det udsolgt fra Forlaget. Det viste sig, at Oplaget ikke svarede til den store Efterspørgsel.

Nr. 2 i Rækken er Børnebogen »Indbrudstyven og andre Fortællinger«, som lige er udkommet, og som er blevet imødeset med en vis Spænding. For at Bogen kan faa den videst mulige Udbredelse, har man sat Prisen saa lavt, som det overhovedet lader sig gøre. Den koster kun 2 Kr. og det til Trods for, at den fremtræder i et meget smukt Udstyr. Den er indbunden, forsynet med et farvelagt Omslagsbillede og 32 Illustrationer. Andetsteds i Bladet vil man finde Bogens Indholdsfortegnelse.

Nr. 3 er »Julekærten 1929«, som udkommer omkring den 20. i denne Maaned. Den faar et større Format end sidste Aar og bliver betydeligt rigere udstyret. Der er saaledes henved 50 Illustrationer. Prisen bliver Kr. 1,25. Vil man være sikker paa at faa den, maa man bestille den i Tide. Bestillingen kan (ligesom for Børnebogens Vedkommende) ske paa Katholsk Ungdoms Ekspedition, Vestervoldgade 115, Telefon (efter Kl. 5) Byen 6505. C. B.

Rosenkrans-Kirken.

Restaureringen af Rosenkrans-Kirken er nu saa vidt fremskreden, at Stilladserne er nedtaget, og man er gaaet i Gang med Genopstilling af Inventar og Kirkens Udsmykning for at kunne aabne den for Brug til 8. Decbr.

Bidragene har efterhaanden nærmet sig den ønskede Højde — og for at faa dem helt op afholdes en Fest i Institut Jeanne d'Arc paa Torsdag den 21. ds. Kl. 8 under Præsidium af H. H. Biskoppen og den italienske Minister.

Den historiske Forsonings-Film med de mange prægtige Billeder fra den nye Pavestat forevises; om Filmen har Biskoppen udtalt, at alle Katholikker bør se den.

Pastor Schindler holder et kort Foredrag om det

»Romerske Spørgsmaal«, og der vil blive musikalsk Underholdning ved gode Kræfter (se Annoncen).

Billetter à 2 og 1 Kr. faas hos Søstrenes Portner — ogsaa paa selve Festaften fra Kl. 7, hvis der er flere tilbage.

Danske Kvinders katholske Forbund

afholder sit første Møde i denne Sæson i Borgernes Hus (Rosenborggade 1) Onsdag den 20. Nov. Kl. 8 Aften. Fru Dagmar Nielsen vil holde Foredrag over Emnet: Bør vi kristne Kvinder interessere os for Oprettelsen af kvindeligt Politi.

Enhver katholsk Kvinde, der kender noget til Forholdene blandt dem, der lever paa Skyggesiden i vor Hovedstad — og derom bør ingen af os være uvidende — maa med Iver gribe denne Lejlighed til at høre noget om, hvorledes de i andre Lande ved Oprettelsen af Kvindeligt Politi er naaet et stort Skridt forud for os m. H. t. Værn for Kvinder og Børn, og til at gøre sig bekendt med de Veje, man agter at slaa ind paa for herhjemme at faa oprettet Kvindeligt Politi.

Alle, baade Mænd og Kvinder, indbydes til dette Møde; særlig haaber vi, at alle vore Medlemmer vil møde fuldtalligt.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Onsdag d. 23. Okt. var der stor Aften i A. C., idet Forsvarsministeren indledede en Diskussion om: Afrustning. Indledningen bragte for saa vidt intet nyt som den var en Redegørelse for det danske Forsvars Skæbne gennem et halvt hundrede Aar — hvortil kom Forsvarsminister Laurits Rasmussens personlige Syn paa denne saa vigtige Sag. Under Diskussionen, der var af en langt lødigere Art end Diskussionen om politiske Emner plejer at være, kom mange interessante Synspunkter frem.

— I A. C. indledede Forfatteren *Hans Ahlmann* sidste Onsdag en Diskussion om »Propagandadigtning«. Efter en kort, men overordentlig interessant Indledning begyndte Diskussionen, i hvilken en Række Medlemmer havde Ordet. Aftenen kan uden Overdrivelse karakteriseres som den lødigste, der længe har været i en Studenterforening. —*P.*

Holland. (K. P.) Efter langvarige Forhandlinger har den katholske Filmscentral nu af Indenrigsministeriet faaet tilkendt Retten til Filmcensur i den katholske Del af Holland.

Foredrag, Musik & Film.

Til Fordel for Restaureringen af Rosenkrans-Kirken afholdes — under Præsidium af *Hs. Højærværdighed Biskoppen* og *Hs. Excellence Italiens Gesandt* — en oplysende og underholdende Aften i

Institut Jeanne d'Arc (Frbg. Allé 74)
Torsdag den 21de Nov. Kl. 8.

Solosang: Koncertsanger *Eiler Schiøler*.

Foredrag: om »Vatikanet og Kongeriget Italien« af Pastor *Peter Schindler*.

Film: Den 1000 m lange, historiske Forsonings-Film.

Klaver: *Fru Astrid Faaborg & Frk. Ingeborg Schiøler*:
Sindings Variat. f. 2 Klaverer.

Billetter hos Søstrenes Portner fra Kl. 7. Pris: 2 & 1 Kr.

Udkommet er den **katholske Børnebog:**

Indbrudstyven og andre Fortællinger. 164 Sider.

Med 32 Illustrationer af *Anker Kierulff*. Indbunden. Pris 2 Kr.
Katholsk Ungdoms Forlag, Vestervoldgade 115, Kbhvn. V.

Indhold: *H. K.-Hafstrøm*: Indbrudstyven. *Rose Bruhn*: Bøgetræet. *Tove Frydenlund*: Hvordan Henriks gale Streger skaffede ham Lykken. *Erikke Rosenørn-Lehn*: Vincents Eventyr. *Susanne Saabye*: Vil Gud og vor hellige Frue—. *Abraham J. Montgorsky*: Drenge i San Benedetto. *H. K.-Hafstrøm*: Spøgelserne paa Hillehøj.

Ansgariusforeningen lader læse en Sjølemesse for afd. Fabrikant *Josef Hoffmann* i St. Ansgars Kirke Onsdag d. 20. ds. Kl. 8¹/₄.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag den 22./XI. Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel.

Husk Kollekten til Fordel for **Elisabethforeningen** Søndag d. 24. ds.

Ædle Velgørere

bedes fremdeles betænke det fattige Børnehjem i Nakskov med Gaver og aflagt Tøj, som med Glæde modtages af Præsten og bearbejdes af Søstrene, som kan anvende næsten det utroligste.

Gaver modtages eller afhentes af Aug. J. Diemar, Skinderg. 32, Telefon **Byen 6555**.

Et stort tomt Værelse med herlig Udsigt t. L. for en dannet Dame. Østerbrog. 110¹, Telf. Øbro 56 y fra 10—12.

Møbleret Værelse til Leje straks. E. Jørgensen, Saxogade 5¹.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

til ugift Bestyrer paa en stor	af en Kontormand (sprogkynd.).
sjællandsk Gaard.	Arbejder v. Landvæsenet ell. lign.
	Lærerinde i Tysk og Musik.
	Beskæft. v. Syning ell. lign.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kalenderen for 1930 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64.

(Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.
Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

17. Nov. 26. Søndag eft. Pintse.	24. Nov. Sidste Sønd. eft. Pintse.
18. — M. Peters- og Paulskirkernes Indvielse.	25. — M. Katharina, Jomfru og Martyr.
19. — Ti. Elisabeth af Thüringen, Enke.	26. — Ti. Silvester, Abbed.
20. — O. Felix af Valois, Bekender.	27. — O. Ferialdag.
21. — To. Marias Ofring.	28. — To. Ferialdag.
22. — F. Cæcilie, Jomfru og Martyr.	29. — F. Vigilie.
23. — L. Clemens I, Pave og Biskop og Bekender.	30. — L. Andreas, Apostel.

Ugens Messebønner.

17. Nov. 26. Søndag efter Pintse (N.-M. 751 og 97, G.-M. 581 og 133). Ihukommelse af Gregor Undergørerer (N.-M. [34], G.-M. [35]). 3. Om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]).
18. Nov. Peters- og Paulskirkernes Indvielse. Messe for Kirkeviselesfest (N.-M. [77], G.-M. 923).
19. Nov. Elisabeth af Thyringen. Messe for en h. Kvinde (N.-M. [73], G.-M. [73]). Særlig Oration (N.-M. 1160, G.-M. 982). Ihukommelse af Pontian (N.-M. [5], G.-M. [5]).
20. Nov. Felix af Valois. Messe for en Bekender (N.-M. [50], G.-M. [50]). Særlig Oration (N.-M. 1161, G.-M. 983).
21. Nov. Marias Ofring. Gudsmoders Lørdagsmesse (N.-M. [90], G.-M. [94]). Særlig Oration (N.-M. 1161, G.-M. 983).
22. Nov. Cæcilie (N.-M. 1162, G.-M. 984).
23. Nov. Clemens I (N.-M. 1163, G.-M. 985). Ihukommelse af Felicitas (N.-M. 1164, G.-M. 986).

Danske Kvinders katolske Forbund.

afholder Møde i »Borgernes Hus« Onsdag d. 20. November Kl. 8. Foredrag af Fru Dagmar Nielsen: »Bør vi kristne Kvinder interessere os for Oprettelsen af kvindeligt Polit?« Alle er velkomne, og vi opfordrer vore Medlemmer til at møde talrigt frem. Efter Foredraget er der, for hvem der ønsker, Kaffeboard à 75 Øre.

Andreas Kollegianersamfundet afholder sin aarlige Generalforsamling *Fredeag d. 29. Novbr.* Kl. 8 (ikke Lørdag d. 30. ds.) i Wivels Selskabslokaler. — Enhver gammel Elev fra St. Andreas Kollegiet i Ordrup bør møde.

S.M.D.M. Møde med Foredrag af Forfatteren Pastor Peter Schindler: »Danmark i dansk Sang«, Tirsdag d. 19. November Kl. 8 pr. Alle Medlemmer bedes møde. Gæster kan medtages. Efter Foredraget kammeratligt Samvær og fælles Kaffeboard. Medlemmer 0,50. Gæster 0,75.

Styrelsen.

A.C. Onsdag d. 20. November 1929 Kl. 8. *Fyrst Daniel Myschetsky*: Ortodox Mystik og Fromhedsliv. Gæster har Adgang. Administratores.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 47.

Søndag den 24. November.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Fabrikant Josef L. M. Hoffmann † (sluttet). — Danske Kvinders Katholske Forbund's Raadsmøde i Aarhus. — Bøn om Hjælp. — Efter St. Annæ Kirkes Basar. — Katholsk Børnehjælpsdag. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ungarn. Nordamerika. — Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

---

45. Om Daabens Sakramente.

Da Tiden for »Fædrenes Vidnesbyrd« her i Bladet lakker mod Enden, er det kun muligt at bringe lidt om Resten af de kristelige Sandheder, de hl. Sakramenter og Bønnen. — I Dag om Daabens Sakramente.

1) Forskellige Navne og Betegnelser.

»Genfødelsens Bad«; »Genfødelsens Sakramente«;
»Segl«; »Besegling«; »Troens Segl«; »Korsets Segl«;
»Levende Kildevand fra Himmelens Højder«; »Renselsens Vand«;

»Daab«, eftersom Synden begravnes i Vandet«.

(Justinus, Irenæus, Cyprian, Kyrillus af Jerus., Chrysost., Ephrem, Augustinus, Ambrosius, Athanasius m. m. fl.).

2) Hvad der hører til Daaben.

»Daaben hviler paa Christi Død. Vandet træder i Stedet for Begravelsen, Salvelsesolien betyder den

Helligaands Sendelse; Korsets Tegn hentyder til Christi Kors; Vellugtens Olie (Chrisam) befæster i Troens Bekendelse, Neddykning i Vandet er vor Død med Christus; Fremstigningen af Vandet er Opstandelse med Christus. Der døbes i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Faderen, som er Gud over alt; Sønnen, hans elskede Søn, vor Frelser; Helliganden, som er vor Trøster, sendt af Sønnen.« *Apostoliske Constitutioner* (III, 17).

»Tag Ordet væk, hvad er Vandet saa andet end Vand? Men kommer Ordet til Elementet (Vandet), saa bliver det til et Sakrament.« *Augustin* (Joh. Evang. 80).

»M. H. t. Daaben siger vi endnu engang, at Biskoppen eller Præsten skal døbe, som Herren har anordnet det, idet han sagde: »Gaa hen og døb alle Folk . . .« — Først skal du salve med hellig Olie, derefter døbe med Vand og efter Daaben besegele med Chrisam, saa at Salvessesolien skal være et Symbol paa Deltagelse i den Helligaand, Vandet et Symbol paa Døden og Chrisam et Symbol paa Besegelse af den Pagt, som er bleven sluttet. Men skulde der mangle baade Olie og Chrisam, saa er Vand tilstrækkeligt.« *Apostoliske Constitutioner* (VII, 22).

3) Daabens Virkninger.

»I Daaben faar vi Lyset, i Lyset Barneretten, i Barneretten Fuldendelsen, i Fuldendelsen Udødeligheden.« *Klemens af Alex.* (Pædagogik I, 6).

»I Sandhed, Daaben er noget ophøjet og stort! Den er Løsepenge for de fangne; den er Eftergivelse af vor Syndeskyld; den er Syndens Død; den er vor Sjæls Genfødsel; den er et helligt og uforgængeligt Segl, som er paatrykt vor Sjæl; den er Vognen til Himmelen; den er Rigets Borgerret og Barnerettens Naadegave.« *Kyrillus af Jerus.* (Katech. 16).

»Renselserne hos Jøderne kunde ikke frigøre fra Synd, men kun fra Lovens Urenhed og Overtrædelser. Men vor Daab er ikke af den Art, den er derimod langt højere og indeholder en stor Rigdom af Naadegaver. Den frier fra Synd, vasker Sjælen ren og udruster den med den Helligaands Naadeskatte.« *Chrysostomus* (Epiphani 3).

4) Barnedaab.

»Fra det spæde Barn indtil den højtbedagede Olding maa ingen udelukkes fra Daaben; ingen, som ikke i Daaben kunde løses fra sine Synder; Barnet fra Arvesynden, de ældre baade fra den og alle andre, de senere har søjet til ved et syndigt Liv.« *Augustinus* (Den lille Haandbog 43).

»Ejer du et Barn? Synden maa ikke faa Tid til at bo i det; straks efter Fødslen skal det helliggøres, straks ved Livets Begyndelse skal det indvies til den Helligaand. Du er paa Grund af Naturens Svaghed bange for Hellighedens Segl, som skal paatrykkes Barnet? O, kære Moder! Hvor lille er din Sjæl, hvor svag din Trol! Giv dit Barn den hellige Treenighed, dette store og mægtige Værn!« *Gregor af Naz.* (Tale om Daaben 17).

»Hver af dem, som enten nægter, at Børnene skal døbes, eller som siger, at Børnene vel kan døbes, men at de ikke var besmittede af Synden, vi har arvet efter Adam — skal lyses i Band og udelukkes af Kirken. Naar Apostelen siger: »Ved ét Menneske er Synden kommen i Verden, og ved Synden Døden, og er gaaet over til alle Mennesker saaledes, at alle har syndet i ham,« maa det ikke forstaas paa anden Maade, end den katholske Kirke til enhver Tid har forstaaet det. Ifølge denne Trosregel døbes Børnene til Syndens Forladelse, for at de ved Genfødslen maa naa til den Renhed, de ikke har faaet ved deres naturlige Fødsel.« *Afrikansk Generalsynode* (Kanon 2) imod Pelagianerne.

»Ogsaa eders Børn skal I døbe og opdrage i Herrens Tugt og Lære. Frelseren siger: »Lad de smaa komme til mig og formen dem det ikke.« (*Apostoliske Constitut.* VI, 15.)

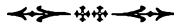
3) Hvo kan døbe.

»Ret til at døbe har den øverste Præst, som er Biskop; derefter Præsterne og Diakonerne, dog ikke uden Biskoppens Autorisation paa Grund af den skyldige Ærbødighed, som findes i Kirken, og som bevarer Freden i den. I andre Tilfælde har ogsaa Lægmanden Ret dertil. — Diakonerne skal ikke driste sig til at døbe uden Biskoppens eller Præstens Tilladelse, saafremt disse opholder sig paa Stedet,

eller ikke den yderste Nød trænger dertil, i hvilket Tilfælde ogsaa den kristelige Lægmand kan døbe.« (*Tertulian — Pave Gelasius.*)

Josef Resch.

Fabrikant Josef L. M. Hoffmann †.

(Sluttet.)

Det meste af det forannævnte Arbejde i forskellige Foreninger ligger dog allerede en Del Aar tilbage i Tiden; i de senere Aar deltog Josef Hoffmann ikke mere saa meget i Foreningslivet, og den yngre Generation kender derfor næppe meget hverken til ham personligt eller til det, han tidligere har udrettet paa dette specielle Omraade.

Den største og betydningsfuldeste Gerning, Josef Hoffmann udførte, og som han faktisk viede alle sine Evner og Kræfter, var det Hverv, som var bleven betroet til ham i Kirkens Tjeneste, nemlig først og fremmest som Medlem af St. Ansgars Menigheds Forvaltningsraad, i hvilket han virkede i snart tredive Aar, idet han blev valgt første Gang den $10/6$ 1900. Paa mønsterværdig Maade administrerede han Kirkegaardene, hvor han med stor Pietet og Omhu værnede om Gravstederne, sørgede for deres Anordning, Anlæggelse og Vedligeholdelse, naar der ved testamentariske Dispositioner var paalagt Menigheden Forpligtelser i saa Henseende. Da tilsidst Arbejdet var blevet uoverkommeligt for ham, og ingen anden var villig eller i Stand til at fortsætte dermed, indledte og gennemførte han Forhandlinger med Magistraten med stor Sagkundskab og Dygtighed om Overtagelse af Administrationen paa meget gunstige Vilkaar, og saaledes at Menigheden vedblivende ejer de paagældende Arealer.

Efter sin Broder Hermanns Død var Josef Hoffmann selvskreven til at bestride Posten som Regnskabsfører i Forvaltningsraadet. Hvad han i denne byrdefulde Stilling, som kostede ham megen Tid, paa uegennyttig og tilmed offervillig Maade har udrettet, formaar kun en sagkyndig at vurdere; men saa meget kan dog siges, at alt — netop med Blikket henvendt paa Fremtiden — er saaledes lagt

tilrette, at herefter næsten enhver vil kunne fortsætte i de Spor, han har traadt.

Forøvrigt omfattede Josef Hoffmann alt, hvad der vedrører St. Ansgars Kirke, Skole og Menighedsanliggender i det hele taget, med varm Kærlighed, levende Interesse og enestaaende Uselviskhed. Selv naar det kun drejede sig om en mindre historisk Begivenhed, en lille Reminiscens, et flygtigt Minde, der med Traditionens spinkle Traad knyttede Fortid og Nutid sammen, saa skulde han nok sørge for, at Traaden blev taget op. Med ihærdig Flid granskede han i gamle Papirer og Sognets arkivaliske Optegnelser, og det var ham altid en Glæde, naar hans Sporsans havde fundet noget, som paa en eller anden Maade vedrørte St. Ansgars Kirke, eller noget, der vidnede om den katholske Kirkes Eksistens efter Kirkeomvæltningen saavel her i Byen som i Provinsen hele Landet over. Adskillige mindre Artikler i Ugebladet, skrevne af hans Pen eller inspirerede af ham, beviser denne hans levende Interesse. Man begriber næsten ikke, hvorledes han fandt Tid til at overkomme alt, hvad han virkelig fik udrettet; og han havde heller ikke kunnet magte det altsammen, dersom han ikke mangfoldige Gange havde taget Nattens Timer med til Hjælp. Uden Overdrivelse tør man vel nok sige, at han gjorde Arbejde for tre, og derfor er Tabet af hans Person faktisk ikke til at erstatte. Thi Personer, som forener hans Kvalifikationer, hans Omtanke, Initiativ og utrættelige Virkelyst er overordentlig sjældne Fænomener, desværre navnlig blandt den yngre opvoksende Slægt. En sørgelig, men ubestridelig Kendsgerning er det i hvert Fald, at det tynder stærkt ud efterhaanden blandt Bærerne af de gamle, kendte Navne i Menigheden, som ikke blot i Kraft af Familietraditionen var saa nøje knyttede til det religiøst-kirkelige Arbejde, men ogsaa ejede baade Evne og Vilje til at virke i den gode Sags Tjeneste.

Skønt det egentlig er en Selvfølgelighed, der ikke behøver at omtales, skal det alligevel for Eksemplets Skyld nævnes, at Josef Hoffmann var meget samvittighedsfuld og tog det overordentlig nøje med Opfyldelsen af sine religiøse Pligter, men han indskrænkede sig ikke til det strengt foreskrevne; han ydede ogsaa mere, gerne og fri-

villigt ved at tilbyde sin Hjælp og Tjeneste, naar denne tiltrængtes. Kirkens Udsmykning og Gudstjenestens Forherligelse laa ham stærkt paa Sinde, og han bragte herfor mange personlige Ofre. Saaledes tog han regelmæssig Del i Processionen paa Kristi Legemsfest som Baldakinbærer, og ved de forskellige Lejligheder medvirkede han ofte ganske uopfordret med sin klangfulde, kraftige Barytonstemme i St. Ansgars Kirkes Sangkor. Ogsaa paa det karitative Omraade var han virksom, baade som Medlem af Vincentsforeningen og ved at øve en vidtstrakt Godgørenhed og Hjælpsomhed i det Skjulte.

Alle disse Træk viser jo tilfulde, hvor trofast en Søn af vor hellige Kirke Josef Hoffmann var; at være virksom for dens Vækst og Udbredelse betragtede han som sit Livs Hovedopgave. Ansgarius-Bonifatiusforeningen eller »Den danske katholske Kirkesag« fandt hos ham kraftig Støtte, og gennem mange Aar var han Vikariats-Komitéens Kasserer, der havde med Uddelingen af de bevilligede Understøttelser til trængende Missionsstationer at gøre og var derfor temmelig godt kendt med de mange Sorger og økonomiske Bekymringer, der hviler tungt paa talrige af vore Sognepræster rundt i Provinserne. Saaledes var han den selvskrevne Raadgiver i mangfoldige Anliggender vedrørende hele Det Apostoliske Vikariat i Danmark. Ligesom allerede afd. Biskop von Euch satte overmaade megen Pris paa ham, skænkede ogsaa vor nuværende Overhyrde, Msgr. Brems, ham sin fulde og næsten ubegrænsede Tillid, som virkelig var fortjent. Tildelingen af Ordenstegnet »Pro Ecclesia et Pontifice« var da ogsaa kun et lille synligt Bevis paa den Anerkendelse, Josef Hoffmann havde vundet hos Kirkens øverste Ledelse, og som han blev udmærket med, da han i 1908 som Medlem af det danske Vikariats Deputation var i Rom for at hylde Pave Pius X i Anledning af dennes 50-aarige Præstebubilæum.

Et overmaade smukt Karaktertræk hos ham var hans store Beskedenhed; altid rede naar der var Bud efter ham, trængte han sig dog aldrig paa, men var nærmest tilbageholdende. Hvad han udførte, gjorde han uden Pral og uden Ophævelse. Han søgte sandelig ikke sit eget, thi havde han villet gøre det, saa kunde han have haft det langt

mageligere og behageligere. Han var altruistisk indstillet, og det Maal, han virkede for, var rent ideelt. Derfor lod han sig heller ikke nedslaa af Miskendelse eller af Skuffelser, som han ligesaavel som enhver anden maatte erfare. Beundringsværdig var den aandelige Ligevægt, han bevarede under alle Forhold, og selv om han undertiden kunde synes at være lidt trykket eller nedstemt, er der vist næppe nogen, der har truffet ham i egentlig daarligt Humør. Tværtimod, man kunde altid være sikker paa at blive modtaget med Venlighed og Imødekommenhed, om han end havde nok saa travlt eller blev afbrudt i sine Arbejder. Hele hans Optræden var præget af en velgørende Ro og Selvbeherskelse; han havde næsten aldrig Hastværk og kendte ikke til Rastløshed eller endnu mindre til Overilelse. Saare behageligt var Samværet med ham, hvad enten det gjaldt Drøftelse af alvorlige Spørgsmaal og Anliggender eller gemytlig Underholdning. I hans Selskab kom man aldrig til at kede sig, og aldrig gik man fra ham uden at have haft Gavn og Udbytte af Samtalen. I Reglen kom han med Bemærkninger — ofte ganske i Forbigaaende — om et eller andet Emne, som han netop i Øjeblikket var optaget af, og det kunde lige saa godt være af ren religiøs-kirkelig som af profan Art og berøre literær-videnskabelige eller praktisk-tekniske Omraader.

Trofast var han i sit Venskab overfor gamle Venner, en ædel og nobel Karakter helt igennem, en Mand, der vidste, hvad han vilde, og hvis Ord man altid ubetinget kunde lide paa.

For de fleste kom hans Livs Afslutning temmelig uventet, maaske endog for ham selv; en langvarig skjult Sygdom havde tæret paa hans Kræfter, men han klagede ikke og var egentlig ved godt Mod. I hvert Fald bar han sine Lidelser som en kristen Helt, og om den forestaaende alvorlige Operation talte han med stor Sindsro som noget, der skulde gaas igennem, hvorefter han haabede snart at kunne vende tilbage til sit Hjem. Alligevel havde han dog ogsaa truffet sine Forholdsregler for alle Tilfældes Skyld. Derfor lod han sig ogsaa indlægge paa St. Josefs Hospital, thi der kunde han jo hurtigt faa tilkaldt præstelig Bistand. I den sidste Tid læste han med stor

Interesse den nys udkomne Bog om den salige Don Bosco af Johannes Jørgensen. »Hvor lille,« ytrede han, »føler man sig dog ikke ligeoverfor en saadan Skikkelse!« Da Patientens Tilstand ikke gav Anledning til alvorlig Ængstelse før Operationen, mente man at skulle vente med at meddele ham den hellige Salvelse; men Josef Hoffmann, der satte stor Pris paa at modtage alle Kirkens Naademidler, indskærpede Sygeplejersken meget eftertrykkeligt, at man dog i Tide maatte sørge for, at han fik den sidste Salvelses Sakramente. Dette Ønske blev opfyldt i det rette Øjeblik, Dagen efter Operationen, netop da man mente, at alt skulde forløbe godt og heldigt. Om Morgenen indtraadte der imidlertid en brat Forandring i Tilstanden, saa at Pastor Gamél skyndsomst blev hentet; han meddelte den døende baade den sidste Salvelse, Generalabsolutionen samt den pavelige Velsignelse og i yderste Øjeblik endnu det hellige Vandringsbrød. Med Frelseren i sit Hjerte drog da Josef Hoffmann bort fra denne Verden ind i Evigheden, ledsaget, som vi tillidsfuldt tør haabe, af sin Værnehelgen, den hellige Josef — det var en Onsdag Morgen, Dagen, som er indviet til den hellige Josefs Ære — og af Guds Moder, hvem Josef Hoffmann havde tjent med stor Nidkærhed som ivrigt Medlem af Maria-kongregationen. Sandelig en Død, man kan kalde misundelsværdig, og som ingen kan ønske sig den bedre og lykkeligere! Ligfærden foregik under overordentlig stor Deltagelse efter en højtidelig Requiemsmesse i St. Ansgarskirke Lørdag d. 9. November paa kath. Vestre Kirkegaard. Fra en klar skyfri Efteraarshimmel straaede Solen, der havde været skjult hele den forudgaaende Dag af Regnvejrsskyer. Den forskønnede paa en saare trøstefuld Maade den vedmodsfyldte Afskedstime og syntés at danne en symbolsk Illustration til det smukke Salmevers, der var sunget i Kirken: »Havets Stjerne, lyse, milde, Taagen for mit Øje spred; Lys mig ind til Livets Kilde, Til den store Sabbatsfred!«

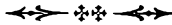
Vi haaber, ønsker og beder, at Josef Hoffmann maa have faaet en herlig Løn for alt det Arbejde, han har udført for Gud og Kirken; at paa ham de skønne Ord maa være gaaet i Opfyldelse: Salige er de Døde, som dør

i Herren. Allerede fra nu af siger Aanden: de skal hvile efter deres Arbejder, thi deres Gerninger følger dem efter!« (Joh. Aabenb. 14.)

»In memoria æterna erit justus — den retfærdige skal ihukømmes til evig Tid.« Josef Hoffmann skal for steds bevares i taknemlig Erindring af St. Ansgars Menighed og af hele det Apostoliske Vikariat Danmark.

R. I. P.

-nb-

Danske Kvinders Katholske Forbund's Raadsmøde i Aarhus.

Søndag den 10. Novbr. havde Aarhus den Glæde at være den første Provinsby, hvor D. K. K. F. afholdt Raadsmøde.

Der var foruden Hovedstyrelsen mødt Delegerede saavel fra Hovedstaden som fra Øerne og Jylland. Dagen indledes med en Fælleskommunion under den hellige Messe, frembaaret af Herr Pater Günther, der som Forbundets gejstlige Raadgiver var kommet til Aarhus. —

Ved et festligt Morgenbord, hvor Aarhus Menighed var Vært, fandt man straks den rette Stemning af Glæde over at mødes med gamle Venner fra tidligere Raads- og Landsmøder og med de nye, der mødte for første Gang, og hvoraf Størstedelen var gauske unge Kvinder.

Kl. 11¹/₄ begyndte Raadsmødet. Formanden, Hofdame Utke Ramsing, aflagde Beretning om, hvad der var sket for Forbundet siden sidste Landsmøde — —.

Derefter aflagde de Delegerede Beretning om, hvad de kvindelige Foreninger havde udrettet i Menighederne, samt om Livet indenfor Foreningerne —.

Senere drøftede man de eventuelle Opgaver, som Forbundet kunde tage op, bl. a. Muligheden for Oprettelsen af et Hjem i København for selverhvervende Kvinder dels i København og fra Provinsen. Endvidere drøftedes, hvorledes det gennem Samarbejde mellem Menighederne i Provinsen var muligt at fremme det Maal, som Forbundet

arbejder for. — Efter Raadsmødet var der en længere Middagspause, hvor de Delegerede var Gæster i aarhusianske Hjem. —

Kl. 7 Aften holdtes i Skolens Festsal et Møde, hvortil alle katholske Kvinder havde Adgang, og hvor ogsaa Menighedens tre Præster og Herr Pater Günther var tilstede. — Menighedens Kvinder var mødt fuldtalligt som et Udtryk for den Interesse, Aarhus har vist Raadsmødet, og Glæden over at huse det. —

Formanden for Mariakongregationen: »Regina Virginum« Bibliothekar Frøken Gudrun Strøm bød velkommen og gav Ordet til D. K. K. Forbund's Formand, der indledede med et grebet og af personlig Begejstring og Varme baaret Foredrag om »Katholsk Aktion«. Derefter talte Næstformanden, Fru Tardini, som indledede en Diskussion om »Kvindes Arbejdsvilkaar og Valg af Erhverv« og derunder fremdrog en Række interessante og aktuelle Synspunkter.

Mødet, der vekslede med Taler og Sange, formede sig som et smukt og festligt Samvær. — Sognepræsten, Pastor J. Koch, takkede, fordi man havde lagt Mødet i Aarhus, og udtalte Haabet om, at Kvindernes Forbund ogsaa maatte kunne yde Hjælp ved de store og paatrængende Opgaver, som de katholske Børn paa Landet frembyder for Menighederne i Provinserne. — Dertil var allerede ved Raadsmødet fremlagt nogle Planer. —

Mødet var sluttet, men det usynlige Baand, der knytter alle Forbundets Kvinder sammen til fælles Arbejde for den store Sag, var blevet endnu stærkere og Modet styrket til fortsat Arbejde i Tillid til Ham, der ser den gode Vilje. —

Bøn om Hjælp.

Det er snart længe, siden der kom Nyt, i det mindste godt Nyt fra Klippeøen. De sidste Efterretninger var desværre om Dødsfald; og mange husker endnu den ejegode Pastor van Thiel, som døde i dette Foraar. Nu kan jeg dog meddele en Nyhed, som nok vil glæde mange af mine Trosfæler i det danske Land. Menigheden i Aakirkeby er i Aarenes Løb taget til i Antal, især gennem Børnene, og

nu er vort lille Kapel blevet for snævert. Der skal bygges, og helst i den nærmeste Fremtid. To Gange har jeg allerede været i Holland for at samle Penge sammen, men Udbyttet var langt mindre end det, vi trænger til. Hans Højærværdighed Biskoppen, som selv ikke ser sig i Stand at støtte mig, gav mig dog en anbefaling, som jeg herved vil bringe til mine Trosfællers Kundskab.

Alle Trosfæller opfordrer jeg indtrængende til at støtte den ivrige Missionspræst paa Bornholm, Pater Th. Zoetmulder. Kunde han dog snart begynde med Opførelsen af en lille Kirke! Denne Kirke er højst nødvendig for det Omraade, som er blevet ham betroet.

København 13 August 1929
L. S.

† Jos. Brems
vic. apost.

Saaledes lyder Ordene. Gid dog mange danske Katholikker, gamle og unge, i den kommende Juletid vil høre efter vor Hyrdes Ord og glæde Jesusbarnet ved at skænke en Pengegave til den bundfattige Menighed paa Bornholm.

Jeg vil ikke ulejlige mine kære Trosfæller med Klage og Suk, men kun pege paa eet Faktum: at min Aarsindtægt af Sognet (alt indbefattet) er langt under min Husbestyrerindes Løn.

Og dog er jeg nødt til at bygge. Der hører Mod til, ikke sandt? Men glem ikke, at jeg sætter min Lid til de danske Katholikker. De vil nok vise mig, at det fjerne Bornholm, »Østersøens Perle«, hører Danmark til, og at mine fattige Sognebørn er deres Brødre og Søstre i Jesus Kristus. Vel bedes der meget om Hjælp i vore Dage, men jeg tør henvise til Skt. Pauli Ord: »I Brødre, bliver ikke trætte af at gøre godt« (2 Thess. 3. 13). Da oplever vi atter, at der kan siges om den danske katholske Menighed, hvad vi læser i Apostlenes Gærninger (11, 29—30): »Disciplene besluttede, hver efter sin Evne, at sende Hjælp til Brødrene . . . hvilket de og gjorde.«

Denne Hjælp bedes sendt til:

Sognepræst Th. A. Zoetmulder

Aakirkeby-Bornholm.

Og saa haaber jeg, at Postmesteren i Aakirkeby bliver nødt til at ansætte et Hjælpebud for at bringe de saa haardt tiltrængte Pengegaver til min Præstebolig. Med Tak, med inderlig Tak skal jeg modtage dem.

Aakirkeby.

Pastor Th. A. Zoetmulder, O. P.

Efter St. Annæ Kirkes Basar.

Kun i sjældne Tilfælde har Regnskabet over vore Basarer været offentliggjort her i Ugebladet; men da der er saa mange ogsaa udenfor selve Menigheden, der har vist Interesse for St. Annæ Kirkes Basar, er det rimeligt, at de ogsaa faar at vide, hvorledes denne Basar gik, hvilket Udbytte den gav.

Skønt den anden Dags ringe Besøg lod befrygte, at der ikke vilde blive et nævneværdigt Overskud, viste det sig ved Opgørelsen alligevel, at Udbyttet var større end ved den sidste Basar i 1927. Bruttoindtægten blev i alt 6065,46 Kr., Udgifterne beløb sig til 995,50 Kr., saa der blev et Nettooverskud paa 5069,96 Kr. Desuden var der en ædelmodig, iøvrigt ikke saa velhavende Trosfælle, der skænkede en Obligation paa tusinde Kr. — Blandt de ovennævnte Indtægter var der 651 Kr. i kontante Bidrag, 1253 Kr. kom fra de fire Boder for Broderier, Galanterivarer, Andagtsgenstande og Frugt, 940 Kr. fra de fem Tombolær og 295 Kr. fra forskellige andre Attraktioner, saasom Fiskedam, Lykkehjul, Skydebane, Bjælke og Silhuetklipping. Ved Bortlodning paa Blokke indkom der 460 Kr., ved fransk (amerikansk) Lotteri 874 Kr., Entréen gav 151 Kr., Restaurationen 531 Kr., Auktionen 450 Kr. Udbyttet af de 4100 solgte Lykkesedler blev kun 1025 Kr., medens Gevinsterne Værdi var mindst 1600 Kr.

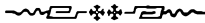
At der ikke blev solgt flere Lykkesedler, skyldtes Vanskelighederne fra Justitsministeriets Side. Tilladelsen til Basaren og Bortlodningen blev nemlig først nægtet af Politidirektøren under Henvisning til Justitsministeriets Skrivelse af ²⁵/₉ 1928, hvori der siges, at »religiøse Samfund udenfor Folkekirken maa ikke støttes ved, at der gives dem Tilladelse til Afholdelse af Bortlodning. (Tombola undtagen, naar Overskuddet anvendes til almen filantropisk eller velgørende Formaal)«. I en ny Ansøgning til Justitsministeriet protesterede vi mod Anvendelsen af nævnte Skrivelse paa vort anerkendte Trossamfund under Henvisning til, at paa samme Maade som andre Borgere burde ogsaa vi kunne faa Tilladelse til at anvende et saa almindeligt Middel til at skaffe de nødvendige Penge til Udvidelse af Kirke og Skole, da Loven dog tilsikrer os den fulde Udviklingsfrihed. Tilladelsen blev derefter givet, men med saa mange Indskrænkninger, at Salget af Lykkesedlerne blev i høj Grad vanskeliggjort. Burde der ikke ogsaa fra andre Sider protesteres mod Anvendelsen af

ovennævnte Skrivelse paa vort anerkendte katholske Trossamfund?

Til Slut henvender St. Annæ Kirkes Præster sig endnu en Gang til alle de gode Mennesker her i Byen og hele Danmark over, der paa vor Tiggerturné forleden af et godt Hjærte puttede deres rige Gaver i vor Tiggerpose. Gud lønne jer det!

Kan vi nu snart begynde med at bygge? Ja — —, der mangler jo lidt endnu i de fem Sjettede, men det kommer nok snart!

Sognepræsten.

Katholsk Børnehjælpsdag.

Søndag den 24de November er Kollekten i alle vore Kirker til Fordel for Elisabethforeningen, der forsørger forældreløse og vanskeligt stillede Børn. Elisabethf. er efterhaanden blevet en stor Familie med mange Børn. Answeret for disse hviler med sin store Alvor paa Bestyrelsen og dertil den materielle Forsorg med sine Bekymringer og Vanskeligheder. Der har vi kun en Vej at gaa, den vi aldrig gik forgæves, Vejen til Menighedens Hjærte for de smaa, der staar hjælpeløse i Verden. Tænk paa Søndag ved Kollekten, hvor uendelig svært det er at sige nej til de Børn, der gerne skal optages, og tænk, hvor svært det er at tage dem, naar Kassen er overbebyrdet. *CT.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ungarn. (K. P.) Til Trods for de frygtelige Nødtilstande efter Krigen er det ungarske Folk i Stand til at tage aktiv Del i Hedningemissionen. Forleden sendtes saaledes 8 Franciskanere ud til Missionen, saa der nu ialt er 31 ungarske Præster paa Missionsmarken. Den apostolske Nuntius foretog personlig Udsendelsen og meddelte dem den pavelige Velsignelse, og mere end 5000 Personer var mødt paa Budapest Sydbanegaard ved Afrejsen for at hylde de unge Missionærer.

Nordamerika. (K. P.) Den protestantiske Lærde ved det teknologiske Institut i Massachussets, Robert E. Rogers udtalt fornylig ved National Business Conference i Wellesley, Mass.: »Vore amerikanske protestantiske unge Mænd og Piger er lige saa lidt interesserede i Religionens Idéer og social Ethik som i Politik og Videnskab. De har ikke

faaet nogen Uddannelse i den Retning hverken i Skolen eller i Kirken. Saa vidt jeg kan se, vil den dannede, intelligente protestantiske Ungdoms Religion i Fremtiden kun være kristelig i meget fjern Betydning. Fremtidens Gud bliver en experimental, evolutionistisk, naturvidenskabelig Gud. Katholske unge Mænd og Piger er efter min Mening langt bedre uddannede og aandeligt meget bedre beslaaede end Protestanterne.«

Udkommet er den **katholske Børnebog:**

Indbrudstyven og andre Fortællinger. 164 Sider.

Med 32 Illustrationer af *Anker Kierulff*. Indbunden. Pris 2 Kr. Katholsk Ungdoms Forlag, Vestervoldgade 115, Kbhvn. V.

Indhold: *H. K.-Hafstrøm*: Indbrudstyven. *Rose Bruhn*: Bøgetræet. *Tove Frydenlund*: Hvordan Henriks gale Streger skaffede ham Lykken. *Erikke Rosenørn-Lehn*: Vincents Eventyr. *Susanne Saabye*: Vil Gud og vor hellige Frue—. *Abraham J. Montgorsky*: Drengene i San Benedetto. *H. K.-Hafstrøm*: Spøgelserne paa Hillehøj.

Meddelelse fra katholsk Klub.

For at berigtige en Misforstaaelse tillader vi os herved at meddele, at enhver Gejstlig stadig er velkommen til Klubbens Foredrag, naar man blot i Forvejen underretter Formanden.
Bestyrelsen.

Katholsk Klub afholder Møde Tirsdag 3. December 1929 Kl. 7,45 i »Domus Medica«. Foredrag af Borgmester Dr. phil. *E. Kaper*: Den tjekkiske Helgen Wenceslaw. Msgr. J. Brems har tilsagt sin Nærværelse. Gæster kan medtages paa de sædvanlige Betingelser.
Bestyrelsen.

St. Ansgars Sogn

Tirsdag den 26. November Kl. 8 Aften
i Forsamlings salen, Bredgade 67 o. G.

Ungdomsmøde.

Adgangskort (gratis) hos Pastor De Vos, Bredg. 64, Palæ 59.

St. Michaels Klub.

Torsdag d. 28. November Kl. 7½ læses en Sjælemesse i Jesu Hjærte Kirke for afdøde Medlemmer af Sct. Michaels Klub. Lad os møde, saa mange der kan.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:	Plads søges:
til ugift Bestyrer paa en stor sjællandsk Gaard.	af en Kontormand. Arbejder v. Landvæsenet ell. lign. Stygerske og Opvartning i Hjemmenene.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegnning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kalenderen for 1930 er udkommen og kan faas hos
Ekspeditionen, Bredgade 64.
(Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Boghandelen.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsen-
des Kalenderen portofrit.
Ansariusforeningen.

St. Knuds Skoles Pavefest.

Søndag d. 24. Novbr. 1929 Kl. 7 Aften i Skt. Knuds Sal, Stenogade 4 B.

Program:

- I. »Paa Sandheds Fjeld« (Fællessang).
- II. Skt. Knuds Skoles Lykønskning (Tale).
- III. Pius XI. og Ungdommen (Foredrag).
- IV. Pavernes Historie i Billeder:
  1. Petrus kommer til Rom — »Tu es Petrus« af M. Haller.
  2. Paven læser Messen i Katakomberne — »O salutaris hostia« af A. Menzinger.
  3. Urban II prædiker Korstog — Vexilla regis. Korol.
  4. Julius II modtager Kunstnere — »Laudate Dominum« af K. Ett.
  5. Pius IX opgiver Herredømmet over Rom — Qui habitat in adjutorio Altissimi« af A. Menzinger.
- V. Pius XI hyldes af alle Folkeslag — »Christus vincit«. Korol.
- VI. »Romas Bisp, Kirkens Drot« (Fællessang).

Medvirkende: 60 Elever og Jesu Hjerter Kirkes Sangkor.

Billetter à 1 Kr. faas hos Portneren, Stenogade 4 A. — Overskudet tilfalder Jesu Barndoms Forening.
Skolens Elever har fri Adgang.

Festen for de 14-aarige.

Katolsk Ungdoms Værn afholder Onsdag den 27. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$ en Fest for de 14-aarige og deres Forældre i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115, 3 Sal. Efter Kaffebordet (med Taler og Sange) forskellig Underholdning.

14-aarige Katholikker, hvis Adresser ikke er Bestyrelsen bekendt, og som derfor ikke har faaet tilsendt Indbydelse, bedes henvende sig til undertegnede Formand, hvorefter Adgangskort vil blive tilstillet dem.

De Herrer Sognepræster, de gejstlige Ungdomsledere, tidligere Medlemmer af det ophævede Ungdomsraad samt Ungdomsforeningernes Formænd indbydes herved venligst.

Paa K. U. V.s Vegne

Chr. Henriksen,
Kirsteinsgade 9.
Telf.: Øbro 3053 x.

A.C. Torsdag d. 28. ds. Kl. 8 pr. i Sct. Knuds Kapel: Salmefremføring. Operasangerinde Fru Harriet Vendelhaven (og Hr. Organist Carl Vorm) medvirker.
Adgang for alle interesserede.

Rejseledsagelse til Rom.

En ung katolsk Pige, der agter sig til Rom i den nærmeste Fremtid, søger beskyttende Ledsagelse paa Rejsen derved. Eventuelle Tilbud kan sendes til Pastor L. Günther, St. Andreas Kirke, Charlottenlund.

Skomager Martinsen,

Gl. Kongevej 47 A, Mellembygningen 4 Sal.

Skotøjsreparation, ved at sende et Brevkort bliver Arbejdet hentet og bragt.

Martinsen, der lider af ondartet Nervesygdom, som hindrer ham i at arbejde for Mestre, anbefales paa det varmeste af Vincentsforeningen.

Kirkelig Kalender.

24. Nov. Sidste Sønd. eft. Pintse.	1. Dec. Første Sønd. i Advent.
25. — M. Katharina, Jomfru og Martyr.	2. — M. Bibiana, Jomfru og Martyr.
26. — Ti. Silvester, Abbed.	3. — Ti. Franciscus Xaverius, Bekender.
27. — O. Ferialdag.	4. — O. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.
28. — To. Ferialdag.	5. — To. Ferialdag.
29. — F. Vigilie.	6. — F. Nicolaus, Biskop og Bekender.
30. — L. Andreas, Apostel.	7. — L. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.

Ugens Messebønner.

24. Nov. Sidste Søndag efter Pintse (N.-M. 755, G.-M. 585). Ihukommelse af Johannes af Korset (N.-M. 1165 og [49], G.-M. 987 og [49]). 3. Chrysogonus (N.-M. 1165, G.-M. 987).
25. Nov. Katharina. Messe for en Jomfru, som var Martyr (N.-M. [56], G.-M. [56]). Særlig Oration (N.-M. 1166, G.-M. 988).
26. Nov. Silvester. Messe for en Abbed (N.-M. [53], G.-M. [53]). Særlig Oration (N.-M. 1166, G.-M. 988). Ihukommelse af Petrus af Alexandria (N.-M. 1167, G.-M. 989).
27. Nov. Ferialdag. Samme Messe som 24. Nov. 2. om de helliges Forbøn (N.-M. [120], G.-M. [105]). 3. Efter frit Valg.
28. Nov. Ferialdag. Alt som den foregaaende Dag.
29. Nov. Vigilie til Andreas (N.-M. 762, G.-M. 593). Ihukommelse af Saturninus (N.-M. 763, G.-M. 593). 3. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
30. Nov. Andreas (N.-M. 766, G.-M. 595).

Andreas Kollegianersamfundet afholder sin aarlige Generalforsamling *Freddag d. 29. Novbr.* Kl. 8 (ikke Lørdag d. 30. ds.) i Wivels Selskabslokaler. — Enhver gammel Elev fra St. Andreas Kollegiet i Ordrup bør møde.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 24. November Kl. 8 i Sakramentskirken.

Det katolske Israels Gilde.

Foredrag (den 28. Nov. Kl. 8 i St. Josefs Skole, Nørrebrog. 27 A': Oplæsning. Adgang for alle.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 24. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Sankt Josephs Gilde.

lader læse Sjælemesse for afdøde Brødre og Brødres Hustruer Tirsdag d. 26. November Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Sankt Ansgars Kirke, Bredgade.

Husk Kollekten til Fordel for **Elisabethforeningen** Søndag d. 24. ds.

Trykfejl: Nr. 44 Side 865 Linie 17 fra oven læs: Under Brød og Vins Skikkelse.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.)
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 48.

Søndag den 1. December.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Don Bosco. — Dødssalme. — Protestantisk »Allehelgensdag«. — Nye Bøger. — Julekoncert. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. — Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

46. Om Firmelsens Sakramente.

For mange Aar siden spurgte undertegnede en Konvertit, som før havde været Sognepræst i Folkekirken, om han som luthersk Præst ikke havde savnet noget af det, som han nu ejede i den katolske Kirke. »Nej, med Undtagelse af Firmelsens Sakramente,« var Svaret, »thi dette Sakramente er altfor tydeligt udtrykt i Skriften.« Og da jeg engang begyndte Børnenes Forberedelse til Firmelsen, sagde den samme til mig: Pastoren maa gøre det klart for Børnene, hvilken Forskel der er mellem den katolske Konfirmation (Firmelse) og den protestantiske: i den protestantiske Kirke er det en Handling, hvorved den unge efter forudgaaet Kristendomsundervisning bekræfter sin Daabspagt, en Handling, der indførtes i Danmark og Norge ved Lov af 13. Jan. 1736, — i den katolske Kirke er den derimod et Sakramente, indstiftet af Jesus Christus, meddelt af Apostlene. — Dens Meddelelse har været en Forretighed for Apostlene (læs *Apostl. Gerninger*, 8. Kap., 14-17,

som ogsaa findes i Katekismen, Sp. 314), senere, og derfor indtil den Dag i Dag, for Biskopperne. —

I *Salmonsens Konvers.-Leksikon* læses følgende: — — Da Striden om Kætterdaaben endte med, at Kirken godkendte den, mod at Haandspaalæggelse foretoges paa den, der gik over til den katholske Kirke, gav det Stødet til, at Daab og Haandspaalæggelse blev skilte som to selvstændige Handlinger. Daaben kunde meddeles af det lavere Præsteskab, medens Haandspaalæggelsen var forbeholdt Bisperne. — — Efterhaanden skubbede Salvingen Haandspaalæggelsen i Baggrunden; det er den Handling, som man kaldte Konfirmation. Med hierarkisk Magt voksede den Bisp forbeholdte Konfirmations Betydning, og den havde længe været betragtet som et Sakrament. — — Saaledes! Næsten utroligt, men sandt!

Det er en besynderlig — men ægte betegnende — Maade at komme uden om en Sag, som ligger i Vejen for en! — Og »*Apostlenes Gerninger 8. Kap.*«? Diakon Philippus døbte i Samaria, og efter at de var døbt, sendte Apostlene Petrus og Johannes derhen for at lægge Hænderne paa dem, at de maatte modtage den Helligaand. Disse to Handlinger blev altsaa ikke først skilte efter Striden om Kætterdaaben (i det 3. Aarh.), men har været skilte paa Apostlenes Tid; og Retten til Haandspaalæggelse blev ikke først i det 3. Aarh. forbeholdt Bisperne, men har været det fra Apostlenes Dage af; og Salvingen har aldrig skubbet Haandspaalæggelsen i Baggrunden, hverken i det 1. eller det 3. eller det 20. Aarhundrede!!

Hvad siger Oldkirken — Fædrene — om Konfirmationen (Firmelsen)?

Cyprian (73. Brev 9): »Det sker ogsaa hos os endnu den Dag i Dag, at alle de, som er bleven døbt i Kirken, bliver fremstillet for Kirkens Forstandere (Biskopperne), for at de under Bøn og Haandspaalæggelse kan modtage den Helligaand og ved Herrens Kendetegn (Korsets Tegn) naa til Fuldendelsen.«

Cyprian (74. Brev 7): »Ingen bliver født (genfødt) ved Haandspaalæggelsen, hvorved man modtager den Helligaand, men ved Daaben, saa at den alt fødte modtager

Aanden, ligesom det har været Tilfældet med det første Menneske; thi først har Herren dannet ham, og derefter indaandede Gud ham Livets Aand.«

Ambrosius (Om Hemmelighederne 8): »Husk, at du har modtaget den Helligaands Segl: Visdoms og Forstands Aand, Raads og Styrkes Aand, Kundskabs og Fromheds Aand, og Guds frygts Aand; bevar, hvad du har modtaget.«

Kyrillus af Jerus. (3. mystagog. Katech. 2. 3. 4): »Ligesom Christus efter sin Daab og den Helligaands Komme er gaaet ud i Ørkenen og der har nedkæmpet Modstanderen, saaledes træder ogsaa I efter den hl. Daab og den mystiske Salvelse, iført den Helligaands Vaabenrustning, op imod de fjendtlige Magter og besejrer dem.« — —

»Med den synlige Salve salves Legemet, men med den hellige og levendegørende Aand helliggøres Sjælen.«

Hieronymus (Alterc. Lucif. et Orthod.): »Ved du ikke, at det er Skik i Kirken at paalægge de døbte Hænderne, for at de maa modtage den Helligaand? Du spørger mig, hvor det stod skrevet? Jeg svarer: i Apostlenes Gerninger. Og selv om Skriften end ikke sagde det, saa vilde Jordkredsens Overensstemmelse faa Lovens Kraft.«

Augustinus (Joh. Evang. 118, 5) »Hvad andet er Christi Tegn end Christi Kors? Dersom dette Tegn ikke anvendes, om det nu er ved Vandet, hvoraf de genfødes, eller ved Olie, hvorved de salves med Chrisam, eller ved Ofret, hvorved de næres, — saa fuldføres intet af det paa gyldig Maade.«

»Ved du ikke, at det, Apostlene gjorde i Samaria, ikke er mindre helligt end Daaben?«

Salvian (Om Guds Styrelse III, 2): »Du spørger, hvilke Naadegaver Herren giver os Kristne? Alt, hvorved vi tror, og alt, hvorved vi er Kristne. Først Loven, saa Profeterne, saa Evangeliet, saa de apostoliske Skrifter, saa den nye Genfødelses Gave, den hellige Daab, og saa Salvelsen med guddommelig Chrisam.«

Pave Innocens I (Brev til Biskop Decentius): »M. H. t. Børnenes Firmelse er det sikkert, at den kun maa foretages af Biskoppen; thi selv om Præsterne staar paa Præstevielsens 2. Trin, saa ejer de alligevel ikke Ypperstepræstens Magt. At dette Embede er forbeholdt Bi-

skopperne, at de alene maa uddele Trøsteren, den Helligaand, bevises ikke alene af den kirkelige Sædvane, men ogsaa af hint Sted i Apostlenes Gerninger, som siger, at Petrus og Johannes er bleven sendt for at meddele de døbte den Helligaand.«

Gregor d. St. (Til Biskop Felix): »Angaaende Kirkevielsen skal I holde Eder til de Forskrifter, som vi selv har faaet overdraget af vore Forgængere som Overlevering, at — saafremt Daaben, Firmelsen eller Kirkevielsen ikke er stadfæstet ved skriftligt eller mundtligt Vidnesbyrd — Daaben, Firmelsen og Kirkevielsen skal foretages efter den kirkelige Regel, for at Tvivl og Usikkerhed ikke maa geraade de troende til Fordærvelse.« *Josef Resch.*

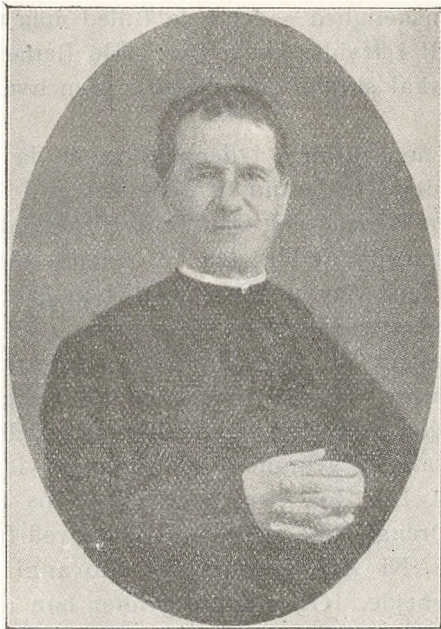
Don Bosco.

Der var i Aaret 1926, spredt over alle fem Verdensdele, 1158 Salesianer-Institutter af forskellig Art. I disse 1158 Huse virkede 7156 Salesianere og 5392 Søstre. Salesianer-Medarbejderne (Tredje Orden) beløber sig til ca. 300 000. Virksomheden falder i to store Hovedgrupper: Opdragelse og Undervisning i de civiliserede Lande (Europa og Amerika) og Missionsarbejde. Det er kun godt 40 Aar, siden Stifteren af dette store vidtspændende Værk døde. Det er da intet Under, at denne Stifter, hvis Værk har haft og har bragt saa megen Velsignelse, var en hellig Mand. Stifteren er den italienske Præst Don Bosco, der døde den 31. Januar 1888, og som i Foraaret blev erklæret for Salig.

Der er noget gribende skønt i dette at se, hvorledes Kirkens Helgenskare stadig vokser, ogsaa i vore Dage. Helgener hører ikke blot hjemme i Kristendommens første Tider eller i de svundne Aarhundreder. Nej, de lever iblandt os, ogsaa i Tider, der fordømmes som særlig ugudelige. Kirken er stadig den hellige Kirke, der aldrig mangler Mennesker, der helt lever Helgeners Liv. Og den nyeste Tids Helgener er meget forskellige. Der er den hellige Thérèse af Lisieux, en ung Nonne, der levede et helt kontemplativt Liv, og den salige Don Bosco, hvis Liv ofredes

i Næstekærlighedens Tjeneste, og som ogsaa forstod ved en stor Organisation at føre sin Virksomhed videre. Selv om Tiderne og de ydre Forhold skifter, er det altid muligt at være Helgen, og Guds Naade er altid virksom, saa at Menneskene aldrig kommer til at savne Helgener paa Jorden.

Da Don Bosco i Aar skulde erklæres for salig, ønskede Salesianerne en ny Biografi af deres Stifter, og deres Generalforstander, Don Filippo Rinaldi, henvendte sig da til en af Tidens største Helgenbiografer, den danske Digter

Johannes Jørgensen, og bad ham om at skrive en Skildring af den salige Don Boscos Liv. Der er for os danske Katholikker noget overordentlig glædeligt i dette. Det viser nemlig, at vi blandt os har en Mand, der indtager en fremragende Stilling, ikke blot i Danmark, men i hele det katolske Aandsliv. Det maa vi skønne paa, og det har vi god Grund til at glæde os over.

Johannes Jørgensens Bog om Don Bosco er først udkommet paa Italiensk og nu ogsaa paa Dansk.*) Det maa

*) Johannes Jørgensen: Don Bosco. Gyldendal 1929.

straks siges, at denne Bog maa ikke sidestilles med de store Biografier af Frans af Assisi og Katharina af Siena. Det kan den ikke af den Grund, at Personen er af en helt anden Art. Skønt Johannes Jørgensen allerede i 1901 i »Romersk Mosaik« viser, at han har fattet Interesse for Don Bosco, havde han dog næppe skrevet denne Bog, hvis han ikke var blevet opfordret til det. I Forordet gør han selv opmærksom paa Forskellen mellem Don Bosco og de Helgener, han tidligere har skildret: »Her er alt Lys, uden ringeste Skygge i Sjælen. Dette er, fra et kunstnerisk Synspunkt, en Vanskelighed — det hele Billed maa udføres med Hvidt — Hvidt i Hvidt, Lys i Lys: »De Retfærdige,« siger Evangeliet, »skal skinne som Solen.« Men hvem kan male Solen?«

Det Liv, der skildres i denne Bog, er da Lys og Sol. Det er Lys, der straalet ud til dem, der er i Mørke. Det handler om en Bondedreng fra Bechis i Nærheden af Turin, Giovanni Bosco, der fødtes den 16. August 1815. En Dag, da han var fem Aar gammel, kom han grædende hjem, fordi en anden Dreng havde slaaet ham. »Men hvad vil du ogsaa mellem de fæle Drengene?« sagde hans Moder. »Mamma,« sagde den Lille og græd pludselig ikke mere, »naar jeg leger med dem, er de ikke saa fæle som ellers og siger ikke alle de grimme Ord.« Uden at vide det kendetegner Barnet her det, der blev hele hans Liv, at være blandt fæle Drengene, lege med dem og derved faa dem bort fra alt ondt. Ni Aar gammel ser Giovanni i et Syn sit fremtidige Arbejde. Og snart begynder han allerede, han samler Drengene omkring sig og giver Akrobatforestillinger for dem, og midt i Forestillingen prædiker han. Tidligt beslutter han at ville være Præst, et Maal, han først naar efter megen Modstand i Familjen og efter store Vanskeligheder. Ikke længe efter begynder han i Turin sit Arbejde for Gadens Drengene.

For at stille sin Helt ind paa den rette Plads i Historien giver Johannes Jørgensen en interessant Skildring af »En Helgenkæde«, en Række fremragende Mænd i Turin, som gav »den apostoliske Nidkærheds Fakkelt videre fra Haand til Haand«. Et udførligt Billede faar vi af en af Don Boscos Forgængere Giuseppe Cottolengo. Og saa læser vi

om, hvorledes Don Bosco selv virker. Af Gud føres han i sin Virksomhed, der omfatter alle de Dreng og unge Mennesker, som han blot er i Stand til at komme nær. Der er megen Modstand, stor Fattidom, men intet af dette tager Don Bosco Hensyn til. Han planlægger ikke, han sætter ikke i System, men virker, hvor det kræves, ud fra sit varme Hjerte, som lidt efter lidt samler Tusinder af Dreng om ham. Først senere vokser et System ud deraf, det, som han kalder det forebyggende System i Modsætning til det straffende System. Det er Lærerens Sag at sørge for, at der ingen Overtrædelser sker, han skal være sammen med Drengene og »venskabeligt fraraade dem at gøre, hvad der vilde være forkert, og saaledes næsten umuliggøre Fejltrin«. »I dette System er alvorlig legemlig Straf ganske udelukket, og man bør endog undgaa de mindre Revselsler. I de fleste Tilfælde er det nemlig af pur Tankeløshed, at Dreng forsnyder sig; de vilde sikkert ikke have gjort noget forkert, hvis de i Tide var blevet advarede af en venlig Røst.« Opdragelsen skal bygge paa Religionen, paa den hyppige Modtagelse af Sakramenterne, men dette skal være fuldstændig frivilligt. Don Bosco taalte ikke, at der blev gjort nogen Forskel paa de Dreng, der var fromme og søgte Sakramenterne, og dem, der sjældent, ja, aldrig, gjorde det. Det er dette System, Don Boscos Orden, Salesianerne, bygger paa, og det er det, der giver dem deres Særpræg.

Ved Læsningen af Johannes Jørgensens Bog kunde jeg ikke undgaa til at begynde med at blive noget irriteret over den underlige springende Fremstilling, hvor Forfatterens Person og Meninger om mange forskellige Ting stadig gaar igen. Der er baade Svendborg og Heine og Goethe, der er C. P. O. Christiansens Ord om Aflad i »Det danske Folks Historie«, Folkekirkens Salmebog og Dr. Johannes V. Jensen, og der tales om Andagten til »Vor Frue, al Naadens Midlerinde«. Det er ikke uinteressant, men det skader Fremstillingen. Først efterhaanden bliver der Ro over Forfatteren, og Læseren kan virkelig fordybe sig i Don Boscos Historie. At gøre det er baade glædeligt og berigende.

Den danske Læseverden kan her stifte Bekendtskab

med en af Kirkens moderne Stormænd, en af dens nyeste Helgener. Denne Bog bringer atter Danmark et Pust fra en Verden, der herhjemme er saa godt som ukendt, Man kan kun glæde sig over, at det sker, at Livet i Kirken derude bliver kendt herhjemme. Ogsaa denne Bog vil sikkert bringe megen Velsignelse. B. J.

Dødssalme.

---

*Igennem Alnaturen gaar
et Dødssuk hvert et Efteraar,
naar Urt og Blomst maa visne.
Der Taarer i vort Øje staar,
naar Leen i vor Have slaar,
og naar vi selv skal isne.*

*Men Vaaren kommer efter Sne,
og vi skal atter Paaske se
med Sol og Blomst i Vange. —
Min Sjæl, Du kan ad Døden le,
for Dig skal Vaarens Under ske,
skønt Du i Høst er bange.*

*Det Hvedekorn, som lagdes ned
i Josefs stille Havebed,
blev Guld-Ax Paaskemorgen —
saa skal og Du fra Hvilens Sted
gaa frem til Fryd og fange Fred;
dærfør Din Daab er Borgen.*

*O, Gud ske Lov for Jesu Død,
ske Lov for Paaskemorgen rød,
for Liv, trods Grav og Kiste.
Lad visne kun i Støv vort Kød —
til evigt Liv i Daaben fød
vor Lod vi ej skal miste.*

*Kom, Herre Jesus, Amen, Kom!
Til Frelse vendtes Død og Dom,
og Satan slap sit Bytte.
Din Tjener DØD lad komme, som
skal hente Bruden, fin og from,
fra faldefærdig Hytte.*

*I Smærtens Ild Du hende to
og lade saa for evigt bo
Din Brud i gyldne Sale —
dær, Kind mod Kind, i Sabbats-Ro,
hun hvile skal med Syn for Tro
og sagte med Dig tale.*

Peter Schindler.

(Tone: At sige Verden ret Farvel.)

Protestantisk „Allehelgensdag“.

Herr Struensee, der i det hele ikke var god ved de overleverede Helligdage, afskaffede ogsaa Alle Helgen og henlagde Gudstjenesten til 1ste Søndag i November. Den tabte derved snart helt Karakteren af Helligdag og blev en Søndag som mange andre. Alle Sjæles-Dag var allerede afskaffet ved Reformationen. Men Trangen til at gøre noget for de kære afdøde — nu, da man ikke rigtigt tør bede for dem — voksede sig efterhaanden saa stærk, at man ønskede at indføre Alle Sjæles-Andagten, som fik Navnet Allehelgensandagt. Dette Navn er forstaaeligt ud fra Protestanternes Afskaffelse af Renselsesstedet (Skærsilden), idet alle afdøde troendes Sjæle formenes at være i Himmelen, saa »Alle Sjæle« og »Alle Helgen« er de samme.

For 10 Aar siden — Søndag d. 2. November 1919 — begyndte man paa et Par Kirkegaarde i København at holde »Allehelgensandagt« i Kapellet, og denne Idé slog saadan an, at der i Aar holdtes Andagt i alle Hovedstadens Kapeller og det under en saa voldsom Tilstrømning, at de fleste Andagter maatte holdes to Gange. I Aarhus holdtes i Aar for første Gang en saadan Andagt — i Kapellet paa Nordre Kirkegaard —, i Roskilde holdtes hele tre Andagter — i de to Kirkegaardskapeller og i Gl. Frue Kirke, — og ogsaa flere andre Steder i Provin-

sen er der blevet holdt saadanne Andagter. Disse Andagter former sig nærmest som en Slags Mindehøjtidelighed. V. J. Hoff skriver i »Morgenbladet« 3.-XI bl. a.: »I Dag mindes vi hele Helgenskaren, hele Guds Folk i Himmelen og paa Jorden, — den sejrende Kirke hisset og den stridende Kirke!« Domprovst Skovgaard-Petersen sagde i sin Prædiken i Kapellet paa Graabrødre Kirkegaard (Roskilde) bl. a.: »Vi kommer i Hu de fromme Martyrer, Kirkefædrene, Munkene, Reformatorerne og vore egne store fra Ansgar til Grundtvig og Søren Kierkegaard. Men vi kommer ogsaa i Hu de mange, der gik ukendte i Graven.« Det sidste er typisk for Hovedindholdet af de fleste Prædikener. Til Tider vover man sig lidt nærmere til Bønnen for de afdøde, f. Eks. udtalte Pastor Martensen-Larsen bl. a.: »Men vi nøjes ikke med Mindet. Vi fæstner Tankerne ved det hellige Samfund, der forbinder Menighederne her og hisset.« — Skovgaard-Petersen: »Og vi beder Gud: Lad dit Ansigt lyse over dem, der gik bort. Lad dem være i dine Vingers Skygge, lad dem hos Dig være bevaret til et evigt Liv!« Fra dette »Lad dem være!« til vort »Lad dem komme!« er Springet maaske slet ikke saa stort. Endnu nærmere kommer Pastor Fritz Lerche (Hans Tausens Kirke) i sin Artikel »Til Dagens Tekst. Thi de skal se Gud.« i »Nationaltidende« 3.-XI, hvor han bl. a.: skriver: »Vi staar ofte her saa uvisse ved elskede Menneskers Dødsleje, vel altid med et stille Haab, men uden Tryghed. Vi fik aldrig talt ud med dem om Livets og Dødens store Spørgsmaal. En egen Skyhed gjorde, at man undgik Spørgsmaalet, da der ingen Fare var, og da den var der, undgik man det for ikke at ængste den syge. Uendelig kærligt, ak men smertefulde og foruroligende bag-efter. Naar man sidder i de stille Stuer, hvor Ordene ligesom dør paa Læberne, og man føler det tungt at bryde Tavsheden, fordi Minderne om den kære strømmer ind paa én, saa kommer ogsaa Tankerne — hvorhen? Der er for mig kun een Retning at give Uvisheden. Paulus har lært os at »lade i alle Ting eders Begæring komme frem for Gud i Paakaldelse og Bøn med Taksigelse«. »I alle Ting.« Skulde de dødes Rige, dør hvor Jesus Christus, efter Apostelen Peter, prædikede for Aanderne i Forvaring, være en Undtagelse? Nej, lad i alle Ting.*) Saa lad ogsaa vor Uvished drive os nærmere ind i Bønnens Rige...«

At ikke alle Statskirkens Præster søger i denne Retning, men at der ogsaa er dem, der af det uhyggelige, papistiske Navn Allehelgen foranlediges til at demonstrere

*) Fremhævet her.

deres fjendtlige Sindelag overfor den katholske Kirke fremgaar f. Eks. af en Artikel »Allehelgensdag. Er du undervejs?« af Pastor Eriksen (Rødby) i »Nakskov Tidende« 1.-XI, hvori bl. a.: forekommer flg. krasse og dog logiske Mundfuld: »Vi anerkender ikke den romersk-katholske Kirkes Snak om Helgener, saadanne, der skulde have efterladt sig en overskydende Sum af gode Gerninger, dem, Paven saa kan have at dele ud af. Ej heller kan vi anerkende Pavens Ret til at kanonisere Helgener lige saa lidt som hans Ret til at lyse andre i Ban eller overgive til Forbandelse. Saa maatte vi vel tro, at vor Lærefader Luther var i Helvede; thi han har faaet sin Portion af Pavens Forbandelse.«

For nogle Præster er Dagen først og fremmest hellig derved, at det var paa Allehelgensaften, d. 31. Oktober, at Luther opslog sine bekendte 95 Sætninger paa Kirkedøren i Wittenberg. Pastor Dam-Hendriksen talte i det store Kapel paa Assistens Kirkegaard »om den tredobbelte Højtidsdag. For det første som Søndagen, der vender tilbage med sin Velsignelse, for det andet er det Dagen, da Luther opslog sine 95 Theses i Wittenberg, og for det tredje kommer Allehelgensdag til os med Tanken om Livet i Guds Himmel, som Johannes har skildret det i sit Syn*)« (»Kristeligt Dagblad« 4.-XI) — og paa sin Kirkeside i »Morgenbladet« skriver han 3.-XI bl. a.: »Saa har Allehelgensdag da en anden Betydning for os. Paa denne Dag mindes vi Guds store Gerning gennem Luther, og vi mindes ikke de af Paven kaarde Helgener, men alle vore kære døde.«

Der er en Tendens til at gøre Allehelgensdag særlig festlig. Kirkeklokkerne kimer Aftenen forinden. I Maribo Domkirke fik Gudstjenesten en særlig højtidelig Karakter med forstærket Kor og Vekselsang. »Morgenbladet« fortæller 4.-XI: »Efter Andagterne, ved hvilke de gamle Helgensalmer blev sunget, spredte Folk sig over Kirkegaardene med deres Blomster og Kranse til Gravene, og man saa hist og her paa en lille Barnegrav et tændt Lys blafre i Regnen og Blæsten.« »Nationaltidende« skriver 3.-XI: ». . . Hvorfor mon Folkekirken ikke noget mere tager denne Dag i sin Tjeneste? Dagens Tekst, Saligprisningerne, har ganske vist draget den i Minde ved de almindelige Gudstjenester; men i Eftermiddag, naar Mørket var ved at falde paa, skulde man i København aabne nogle store, festligt oplyste Kirker og holde Allehelgens-Gudstjeneste, indfattet i en Ramme af ædel Musik.« *Katholsk Pressebureau.*

*) Epistel og Evangelium er de samme som i vor Alle Helgens Messe.

Nye Bøger.

Jule-Pastorale. Af Organist *J. Gettel* ved St. Ansgars Kirke.

Paa Skt. Ansgars Boghandels Forlag er netop nu under Jul udkommet det populære Julepastorale af tidligere Organist ved St. Ansgars Kirke *J. Gettel*. Lige fra Midten af forrige Aarhundrede har det hver Jul lydt i vore Kirker, saa det er intet Under, at navnlig ældre Katholikker forbinder en vis Julestemning med dette Stykke. En musikalsk Værdsættelse af Pastoralet skal jeg ikke her komme ind paa, dertil er det altfor folkekært. Her skal kun gøres opmærksom paa, at det er udkommet, og at det sikkert vil interessere mange at vide, at man nu kan anskaffe sig det til Brug i Hjemmet nu i Juletiden. *Fr. Siegler.*

R. Wickl. S. J.: Adventsbetragtninger. Oversat af *Ellen Wahl*. Kbhvn. 1929. I Kommission hos St. Ansgars Boghandel, Vodroffsgaard. (Pris: 1,75 Kr.)

Mangfoldige Gange hørte jeg det Spørgsmaal: »Hvilken Bog skal jeg benytte under den betraglende Bøn?« Det var vanskeligt at give Svar, ikke blot fordi Smagen er saa forskellig paa dette Omraade, men ogsaa fordi vi ikke har ret meget af den Slags Hjælpemidler paa Dansk. Nu bliver det anderledes. Frk *E. Wahl* er begyndt at gøre *P. Wickls* afholdte Betragtningssværk: *Ecce Jesus, Kom og se Jesus!* tilgængeligt for en videre Kreds herhjemme. Hun afhjælper derved et føleligt Savn. Foreløbig er 40 Adventsbetragtninger udkomne. De har den Fordel, at de, foruden at give Stof til Overvejelse, ogsaa belærer om selve Metoden, der kan anvendes under Betragtningen. Ganske særlig paafaldende er den Varme, Hjertensgodhed og Glæde i Gud, der gaar som en Understrøm gennem det hele. Og saa forstaar Forfatteren altid at finde Vejen til det daglige Livs aandelige Fornødenheder, selv om han tager sit Udgangspunkt i Kristendommens mest ophøjede Hemmeligheder. — Søstrene og alle de, der ønsker at trænge dybere ind i vor Tros Sandhedsskatte, vil med Glæde og rigt Udbytte kunne benytte sig af denne Bog under deres Morgen- eller Aftenbetragtning. *F. K*

Julekoncert.

Som det sikkert er Læserne bekendt, plejer de store Hovedstadsblade hvert Aar at arrangere Koncerter til Fordel for de fattiges Jul.

Iaar vil der ogsaa fra katholsk Side blive arrangeret en

Julekoncert, omend under beskednere Former, til Fordel for vore egne Trosfæller, blandt hvilke der jo ogsaa findes stor Nød.

Koncerten vil, som det ses af omstaaende Annonce, finde Sted i Sakramentskirken, Søndag den 15. December Kl. 8.

Julen er jo ganske særlig Børnenes Fest, og mange smaa Barnehjerter banker sikkert allerede forventningsfuldt. Elisabethforeningen, til Fordel for hvilken Koncerten afholdes, haaber paa herigennem at faa Midler til at sprede lidt Fest og Lys blandt de smaa Katholikker, som til daglig kun ser Verden fra den triste Side.

Naar hertil kommer, at Hs. Højærværdighed Biskoppen velvilligst har overtaget Protektoratet og desuden selv vil komme til Stede, er der ikke Tvivl om, at vore katholske Børnevenner vil fylde Kirken til sidste Plads. *H.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hans Højærværdighed Biskoppen har bestemt, at saa længe Rosenkranskirken er lukket, kan de, der vil vinde Jubilæumsafladen, i Stedet for denne Kirke besøge Jesu Hjerter Kirke eller St. Josefs Kirke.

Tyskland (K. P.). Tysklands katholske Forbunds Centraldannelsesudvalg har oprettet en Billed- og Filmscentral (Köln, Apostelstrasse 15—17), der udgiver en Liste over anbefalelsesværdige Films og Films, som der ikke er noget at indyende mod. Centralen befatter sig ogsaa med Udlaan af saadanne Films.

Under Protektion af Hs. Højærværdighed Biskop *Josef Brems* afholdes

Søndag d. 15. December 1929 Kl. 8 i Sakramentskirken
en KONCERT til Fordel for **Elisabethforeningen.**

PROGRAM:

Gregoriansk Koral.

Musik af Perluigi da Palestrina.

Julesange fra det 15. Aarhundrede.

Medvirkende: Sakramentskirkens Kor under Ledelse af Kantor *B. Husson* samt Organist *C. Vorm*.

Programbilletter à 1 Krone faas hos *Præsterne ved Sakramentskirken, Korets Medlemmer, Kantor og Organist* samt hos:

Pastor *Ph. von der Kettenburg,*

Fru *A. Osterhammel,*
Frederiksborgg. 54.

Frk. *Fr. Stratbøcker,*
Jægersborg Allé 19.

Frk. *C. Tetzlaff,*
Paludan Müllersv. 5.

Gentagelse af St. Knuds Skoles Pavefest.

Søndag d. 1. Dec. 1929 Kl. 3. Eftm. i Skt. Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

Program:

- I. »Paa Sandheds Fjeld« (Fællessang).
  - II. Pius XI. og Ungdommen (Foredrag).
  - III. Pavernes Historie i Billeder:
    1. Petrus kommer til Rom.
    2. Paven læser Messen i Katakomberne.
    3. Urban II prædiker Korstog.
    4. Julius II modtager Kunstnere.
    5. Pius IX opgiver Herredømmet over Rom.
  - IV. Pius XI hylides af alle Folkeslag.
  - V. »Romas Bisp, Kirkens Drot« (Fællessang).
- Billetter** à 2,00 og 1.00 (Børn 50 Øre) faas hos Portneren, Stenosgade 4 A og hos Sakramentskirkens Præster. Overskuddet tilfalder Katholsk Børnehave.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Indsamling til Fordel for de fattige i Rosenkranskirkenes Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning, maa inden den 15. December personlig henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Fru *El. Siegler*, Frk. *M. Hoffmann*,
Kingosgade 17². H. C. Ørstedesvej 48 A².

Frk. *A. May*, Frkn. *Ronge*, Fru *Em. Siegler*,
H. C. Ørstedsv. 20 A³. Lykkesholmsallé 14 C St. Kingosgade 17 Mezz.

St. Andreas Gilde, Ordrup afholder Andespil Onsdag d. 4. December Kl. 8 i Charlottenlunds Palnehave.
Julefesten afholdes d. 27. December.

Den Kvindelige Katholske Ungdoms Fællesmøder (K. K. U. F.) afholder Møde i Vesterhus Torsdag den 5. December Kl. 7¹/₂. Oplæsning af Hr. Lærer H. D. F. Kiærulff. Efter Oplæsningen fælles Kaffebord og selskabeligt Samvær.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

<p>Plads tilbydes:</p> <p>til ugift Bestyrer paa en stor sjællandsk Gaard. Husbestyrende til mindre Hjem, skal ligge hjemme.</p>	<p>Plads søges:</p> <p>af en sprogkyndig Kontormand. Arbejder v. Landvæsenet ell. lign. en velanf. 37-aarig forhenv. Sergent som Kontorist, Arbejds-, Folkehusholdningsleder eller lign., har Kørekort.</p>
---	--

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Til de Herrer Sognepræster.

Skulde der være nogen Forandring med Hensyn til Guds-tjenesten Juledag i Aar, vilde jeg høiligst anmode om Meddelelse derom i god Tid.

Redaktøren.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 6. Dec).

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8¹/₄-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter den sidste Messe sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.
- St. Josefs Kirke:** Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet. Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Ugens Messebønner.

1. Dec. 1. Søndag i Advent (N.-M. 2, G.-M. 44). 2. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]). 3. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
2. Dec. Bibiani. Messe for en Jomfru, der var Martyr (N.-M. [60], G.-M. [61]). Særlig Oration (N.-M. 770, G.-M. 598). Ihukommelse af Advent (N.-M. 2, G.-M. 45). 3. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [90], G.-M. [94]).
3. Dec. Franciscus Xaverius (N.-M. 770, G.-M. 599). Ihukommelse af Advent (N.-M. 2, G.-M. 45).
4. Dec. Petrus Chrysologus (N.-M. 771, G.-M. 601). Ihukommelse af Oktav af Franciscus Xaverius (N.-M. 771, G.-M. 599). 2. Advent (N.-M. 2, G.-M. 45). 4. Barbara (N.-M. [56], G.-M. [56]).
5. Dec. Oktavdag. Samme Messe som 3. Dec. Ihukommelse af Advent (N.-M. 2, G.-M. 45). 3. Sabbas (N.-M. [53], G.-M. [53]).
6. Dec. Nicolaus (N.-M. 772, G.-M. 602). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 771, G.-M. 599). 3. Advent (N.-M. 2, G.-M. 45).
7. Dec. Ambrosius (N.-M. 775, G.-M. 604). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 771, G.-M. 599). 3. Advent (N.-M. 2, G.-M. 45). 4. Vigilie til Mariæ ubesmittede Undfangelses Fest (N.-M. 775, G.-M. 604). Slutningsevangeliet er Vigiliens (N.-M. 1070, G.-M. 904).

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Møde Mandag den 2. December Kl. 8 Aften i Kapellet i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag d. 8. December Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Mødreforeningen i St. Ansgars Sogn. Tirsdag den 3. Dec. Kl. 8¹/₄ læses den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Vincentiskonferensernes 4. Generalforsamling

afholdes Søndag d. 8. December Kl. 11¹/₂ ved St. Annæ Kirke. Baade aktive og bidragydende Medlemmer indbydes.

A.C. (D. U. S.) Onsdag d. 4. Dec. Kl. 8: Pastor Bernh. Jensen: Sammedigtning. (Liste over de indbudte er op-hængt i Lokalerne.)

St. Michaels Klub.

Mandag d. 2. December Kl. 8 Foredrag af cand. phil. Fornjotur: »Island under Krumstaven gennem 1000 Aar«.

Medlemmer af Sct. Michaels Klub vil her faa Anledning til at høre om Sagøens interessante og ejendommelige katholske Historie og Traditioner.

Kirkelig Kalender.

1. Dec. Første Sønd. i Advent.	8. Dec. Anden Sønd. i Advent.
2. — M. Bibiana, Jomfru og Martyr.	Marias ubesmittede Undfangelse.
3. — Ti. Franciscus Xaverius, Bekender.	9. — M. Oktavdag.
4. — O. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.	10. — Ti. Oktav af Franciscus Xaverius.
5. — To. Oktavdag.	11. — O. Damasus I, Pave og Bekender.
6. — F. Nicolaus, Biskop og Bekender.	12. — To. Oktavdag.
7. — L. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.	13. — F. Lucia, Jomfru og Martyr.
	14. — L. Oktavdag.

Vor kære Datter

Eugenie Kobell

er afgaaet ved Døden Onsdag d. 20. November.

Soffy og Frank Kobell.

Begravelsen har fundet Sted.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

Vor kære Søster

Sr. M. Ingeborg

f. Gerda Hutters

døde stille Onsdag Morgen den 27. November paa St. Elisabeths Hospital.

Hendes Søkende.

R. I. P.

Vor kære Søster

Ingeborg Hutters

afgik ved Døden Onsdag den 27. ds.

St. Elisabeth Søstrene.

Begravelsen finder Sted Lørdag den 30. ds. Kl. 9 fra St. Annæ Kirke til Sundby Kirkegaard.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

Vor kære Mand og Fader

Overassistent Julius May

afgik ved Døden den 26. ds.

Olivia May f. Assam.

Agnes og Anna May.

Willy Nielsen.

Begravelsen finder Sted Mandag d. 2. December Kl. 10 fra St. Ansgars Kirke til Assistens Kirkegaard.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10—11 og 6—7.

Nr. 49.

Søndag den 8. December.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Immaculata. — Advent. — Livslede. — En Tale i Søndags. — »Indbrudstyven« og Børnene paa Landet. — Nørrebro's Hjem. — Hjemmene i Nakskov. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Maribo. Rom. — Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

47. Om Alterets helligste Sakramente.

Om Alterets helligste Sakramente findes en saadan Rigdom af Fædrenes Vidnesbyrd, at de alene kunde være Genstand for de smaa Artikler her i Ugebladet hele Aaret igennem; her kan der kun anføres nogle faa af dem. Men betragter man denne Fylde, denne Skov af Vidnesbyrd hos alle de gamle Koryfæer i Kristendommens første Tid, saa træder der to Sandheder frem:

1) Hvilken Stilling indtog dette Sakramente alt i den gamle Kirke! Det var Midtpunktet for deres Gudstjeneste, som det er det endnu den Dag i Dag. Daaben var Døren ind til Kirken. Og saa var det Alteret, Offeralteret! Derom aflægges Katakomberne — den klassiske Tid for Kristendommen, den Tid, som hviler paa Millioners Blod, den Tid, som stod Apostlene nærmest — det klareste Vidnesbyrd. Der flokkedes man om Alteret, og derfra fik man Mod og Styrke, derfra tog man Herrens Legeme med sig i sit Hjem for at styrke sig i den sidste

Kämp. Ja, Sakramentskapellerne i Katakomberne, med Offeralteret oven over Martyrernes Grav, det var den første Kristenheds Midtpunkt, derfra udgik dens Kraft.

2) Den levende Tro paa Jesu *virkelige* Nærværelse i dette Sakrament! Der er ingen Famlen ved den gamle Kirkes Opfattelse. Christus siger: »Dette er mit Legeme, dette er mit Blod«, og denne Tro gaar gennem deres Liv og deres Ord og Skrift. Deres Tro er: Det er Herrens sande Legem og sande Blod, vi ejer! De kendte ikke noget til de nye Lærdomme, som det 16. Aarhundrede har frembragt, om, at det betød Jesus, eller at det var hans Naade. Hos dem var der ikke nogen Vaklen frem og tilbage, som den findes i vore Dage. — Da jeg for flere Aar tilbage overfor en luthersk Præst berørte det mærkelige i, at de — alt efter deres Tro og Opfattelse — omgikkedes med den Beslutning ved deres Gudstjeneste at udelade det Ord: Det er Jesu »sande« Legeme, fik jeg som Svar følgende: Det gør vi for ikke at støde dem, som ikke tror paa Jesu sande Legeme. Og da jeg spurgte videre: Hvad forstaar De ved Jesu *virkelige* Nærværelse?, var Svaret omtrent saaledes: Naar vi flokkes om Herrens Alter, kommer hans hl. Ord ned fra Himmelen. Da jeg saa udtrykte min Forbavselse over det vage og flydende i Svaret, blev jeg spurgt, hvad jeg forstod ved det? Ja, hvad selve Ordet udsiger: den virkelige Jesus, som Gud og Menneske, med Legeme og Sjæl med Kød og Blod! Afslutningen var: De maa undskyldes, jeg skal skynde mig hjem, der er nogen, som venter paa mig.

Hos Fædrene finder man ingen Famlen og ingen Vaklen — og lige saa lidt i vor hl. Kirke indtil den Dag i Dag.

»Denne Spise kaldes hos os: Eukaristi. Thi ikke som almindeligt Brød eller som almindelig Drik nyder vi det, men ligesom Jesus Kristus, vor Frelser, som ved Guds Ord er bleven Menneske, ejede baade Kød og Blod til vor Forløsning, saaledes er vi og bleven undervist om, at hin Spise, som under Bøn og hans eget Ord er bleven velsignet, er den menneskevordne Jesu eget Kød og Blod. Thi Apostlene

har i deres evigt minderige Beretninger, som de har efterladt os, overleveret os, hvad de fik overleveret: Jesus tog Brød, takkede og sagde: »Det er mit Legeme, gør det til min Ihukommelse«; og efter at han paa lignende Maade havde taget Kalken, takkede han, idet han sagde: »Det er mit Blod«, og saaledes gav han dem sit Kød og Blod.« *Justinus Martyr* (I. Apologi 66).

Kyrillus af Jerusalem (4. mystagog. Katech, 1. 2. 9): »Den salige Paulus' Belæring er alt nok til at overbevise eder om de guddommelige Hemmeligheders Sandhed, hvorved I er bleven et Legeme og et Blod med Christus. Thi han siger: »I hin Nat, i hvilken han er bleven forraadt, tog Jesus Christus Brød, takkede, brød det og gav sine Disciple det, idet han sagde: »Tag det og spis det, det er mit Legeme!« Og han tog Kalken, takkede og sagde: »Tag den og drik deraf, det er mit Blod!« Eftersom Jesus selv siger: Dette er mit Legeme, hvem kunde da tvivle om, at det er sandt? Og eftersom han udtrykkelig siger: Dette er mit Blod, hvem kunde da nære Betænkelighed og mene, at det maaske ikke er hans Blod? Han forvandlede fordem Vand til Vin, og vi skulde ikke tro ham paa hans Ord, naar han siger, at nu vil han forvandle Vin til Blod? — — Se altsaa i Brød og Vin ikke alene Naturens Elementer; thi de er efter Herrens Ord Jesu Kød og Blod. Skønt Sanserne tilraader dig det første, skal Troen overbevise dig om det andet. Døm ikke efter din Smag, men efter Troen, og vær fuldkommen overbevist om, at du er bleven gjort værdig til at nyde Christi Legeme og Blod.« —

»Kirkens Offer gave, som Herren har budt os at frembære, er et rent Offer og Gud velbehageligt.« *Irenæus* (Mod Hæret. IV, 18).

»Naar du, o Biskop, har samlet de troende omkring dig i Herrens Hus, saa vær som en Styrmand paa et Skib; sørg da for, at alt sker paa bedste Vis . . . Men Ypperstepræsten fuldbyrder den hl. Offerhandling, medens Menigheden staar omkring og beder stille. Efter fuldendt Offerhandling skal enhver Stand træde frem og nyde Herrens Legeme og kostelige Blod.« *Apostl. Constitutioner* (II, 57).

»Alt Kød skal tie stille og agte i hellig Frygt og Bæven paa den hellige Handling: Der kommer Kongernes Konge, Hærskarernes Herre, Christus vor Gud for at ofres og blive til Spise for de troende.«
Den hl. Jacobus's Liturgi.

»Naar vi i Fællesskab med Brødrene er samlet og fejrer det guddommelige Offer tillige med Præsten, skal enhver blive opfyldt af Ærbødighed.« *Cyprian (Om Herrens Bøn).*

»Naar de frygtindgydende Hemmeligheder, fulde af Udødelighed, er bleven frembragt af den celebrerende Præst, da træder de enkelte frem og modtager i Nydelsen de hl. Hemmeligheder til Sjæleens Renselse.« *Ephræm Syreren (Om Præstedømmet).*

Josef Resch.

Immaculata. *)

1854—1929.

Mariæ uplettede Undfangelsesfest hører til de forholdsvis nyere Mariefester. Den er ganske vist i umindelige Tider bleven fejret adskillige Steder i Kristenheden, saadan mere privat; men officielt blev den først indført senere. I Østerleden blev den fejret allerede i det 6.—7. Aarhundrede; i Vesterleden et Par Aarhundreder senere, allsaa omkring det niende Aarhundrede.

Har man da ikke før den Tid kendt noget til denne ophøjede Hemmelighed? Paa en Maade jo, og paa en Maade nej! Tydeligt og klart og bestemt er denne Hemmelighed først nu i de senere Tider bleven fremstillet for os til pligtmæssig Tro og uforbeholden Antagelse; men man har jo nok allerede tidligere, ja lige siden Paradisets Dage eller Syndefaldets Dage kunnet haft i det mindste en dunkel Anelse om denne store Hemmelighed.

---

*) Prædiken, holdt i Sakramentskirken, til Dels paa Grundlag af Dr. Heinrich Mohrs Betragtninger over samme Emue.

Da Gud Herren i Paradiset henvendte disse Ord til Menneskeslægtens Arvefjende: »Jeg vil sætte Fjendskab imellem dig og Kvinden, imellem din Sæd og hendes Sæd, som skal søndertræde dit Hoved« — saa mener man, og det i høj Grad med Rette, at der allerede i disse Ord laa en Hentydning til denne Troens Hemmelighed om Mariæ uplettede Undfangelse. Men nogen tydelig og klar Aabenbaring herom gav disse Ord jo ikke, og det skulde der vel heller ikke gives foreløbig; ligesom der jo ogsaa allerede i det gamle Testamente kun fandtes dunkle Hentydninger til den allerhelligste Treenigheds Hemmelighed, som først senere blev aabenbaret tydeligt og klart.

Men disse nævnte Ord fra de allerførste Sider i den Hellige Skrift: »Jeg vil sætte Fjendskab imellem dig og Kvinden, imellem din Sæd og hendes Sæd« — de gav jo imidlertid Menneskene noget at tænke over; og de blandt de gamle Fædre, der tænkte dybest og alvorligst herover, de gik rimeligvis stadig omkring med en ubestemt Forventning om, at et eller andet stort og ophøjet en Gang vilde ske i og ved en særlig benaadet Kvinde. Og de, som naaede til i hine Ord at se det allerførste trøsterige Løfte eller glade Budskab om en Frelser, de forstod vel ogsaa, at det maatte være Frelserens Moder, om hvem der taltes her, og om hvem der her stilledes noget ganske særligt i Udsigt, ja netop ogsaa om hende personligt, da der jo tales om Fjendskab eller Modsætningsforhold ikke blot imellem hendes Søn og det onde, men ogsaa imellem hende selv og det onde.

Men stort videre kom man næppe i Erkendelsen og Forstaaelsen heraf i den gamle Pagt.

* * *

Da saa endelig Tidens Fylde var nær, da den Tid nærmede sig, hvor Guds evige barmhjertige Raadslutninger angaaende Forløsningen skulde blive til Virkelighed, da Guds Søn snart skulde stige fra Himmelen herved til vor Jord og iklæde sig den menneskelige Natur, da maatte jo ogsaa først de nærmere Forberedelser hertil — som ligeledes var besluttet fra Evighed af — bringes til Udførelse.

Før Frelseren selv kunde fødes og undfanges, maatte

der træffes Forberedelser til, at hans hellige Moder undfangedes og fødtes, og det paa en baade for hende og for ham selv værdig Maade.

Men hvori denne værdige Maade bestod, det forblev endnu stadig en for Mennesker skjult Hemmelighed.

Om det saa var Marias egne Forældre Joachim og Anna, saa har selv de næppe en Gang haft noget Kendskab til, hvilket fremragende, ja enestaaende Naadens Kunstværk den Sjæl var, som Gud Herren forenede med det Barns Legeme, som de avlede. — Og selv om de senere mangan Gang har beundret dette deres Barns uforlignelige Fromhed, Renhed og Hellighed, saa er de alligevel rimeligvis gaaet i deres Grav uden at have faaet nogen Kundskab om, hvilken Fylde af Naade der i Virkeligheden var bleven deres Datter Maria til Del, og det allerede fra hendes Tilværelses allerførste Øjeblik af, allerede i hendes Undfangelses Øjeblik.

Og Maria selv vokste op, beskeden, som en Lilje midt iblandt Torne, uden selv at vide, hvor skøn hun var, og netop derved, ved sin Ydmyghed og Beskedenhed, behagende Gud endnu mere. Ligesom vi jo ogsaa (dersom en saadan Sammenligning kan være tilladt her) betages langt mere af et smukt og uskyldigt halvvoxent Barns ubevidste Skønhed end af én, der selv er sig sin Skønhed vel bevidst og maaske endogsaa ret udfordrende bærer den til Skue — det virker jo meget mere frastødende.

Saa gik der altsaa igen en lille Række af Aar, hvor Maria vandrede omkring midt iblandt de andre Menneskebørn, højt benaadet fremfor alle andre, men uden at de andre vidste noget derom. Frelsens Morgenstjerne var ved hende opgaaet over den faldne Menneskeheds Horisont, men ingen kendte endnu noget til denne Morgenstjernes verdenshistoriske Betydning; ingen vidste, at hun var den nye Pagtens Ark, at hun var hint Hus af det reneste, pureste Guld, hvori Kongernes Konge skulde nedlade sig til at tage Bolig; ingen kendte endnu denne mystiske Roses dybeste Hemmelighed. Ikke en Gang hun selv, rimeligvis da.

Men saa kommer den Dag, hvor Himmelens Sendebud, Erkeenglen Gabriel, ligesom løfter en Flig af det hemme-

lighedsfulde Slør, som indtil da har skjult baade Fortid og Fremtid.

»Fuld af Naade« kalder han hende, selv vidende, hvad han dermed vilde sige og skulde sige, men Jomfruen selv forstaar det ikke, i al Fald ikke fuldt og helt. Hun tager i Ydmyghed imod det Tilbud, som Englen gjorde hende paa Vorherres Vegne, og efter at have udtalt sit Svar: »Mig ske efter dit Ord,« — saa lever hun nu videre her paa Jorden som før beskeden, stille og ydmyg, skønt nu et levende Mirakel, et ikke blot sjæleligt, men ogsaa fysisk Mirakel, paa én Gang baade Moder og Jomfru, Moder til Verdens Frelser, uden selv at vide eller forstaa, hvorfor hun netop var bleven udvalgt til denne allerhøjeste Værdighed, som tænkes kan: at blive Moder til ham, som alle Slægter havde længtes efter.

Men Jesus, hendes guddommelige Søn, han vidste det selvfølgelig. Han vidste, at hun var Dronningen undfangen uden Arvesyndens Plet.

Han havde selv siddet med i den hellige Treenigheds Raad, da det blev besluttet netop paa denne Maade — ved at bevare hende fri for Arvesynden — at gøre hende saa vidt muligt værdig til at undfange og føde Himmels Kongesøn. — Om Maria selv overhovedet nogensinde her i dette Jordeliv har faaet noget at vide derom, om hendes guddommelige Søn senere maaske har aabenbaret hende det privat, eller hun først kom til Kundskab derom, da hun blev optaget i Himmelen, da hun dér for første Gang ligesom spejlede sig selv i Guds Væsen, i hans alt oplysende og opklarende Aasyn, — det ved vi ikke noget om. Men sikkert er det, at da denne hendes egen Tilværelses allerførste store Hemmelighed gik op for hende, da har dette kun bidraget til, at hun endydermere har ydmyget sig for sin Skaber og Herre og takket ham med jublende Hjerte, ham, fra hvem alle Naadegaver stammer, baade smaa og store, baade almindelige og overordentlige Naadegaver.

* * *

Efter Marias Optagelse i Himmelen forløber der igen nogle Aartier, og saa bliver der endelig ogsaa her paa Jor-

den naaet et lille Skridt videre hen imod Erkendelsen af denne ophøjede Hemmelighed. Det er i Apokalypsen, at Jesu Yndlingsdiscipel Johannes ligesom kaster et Strejfllys henover denne Hemmelighed med disse Ord: »Et stort Tegn blev set i Himmelen: en Kvinde omklædt med Solen og med Maanen under sine Fødder og en Krans af tolv Stjerner paa sit Hoved.«

Ikke heller Betydningen af dette Udtryk: »en Kvinde omklædt med Solen« gik straks op for alle. Men efterhaanden dannede der sig paa Grundlag af alle disse forskellige mere eller mindre tilslørede Hentydninger i den Hellige Skrift en stadig fastere og fastere Overbevisning om den hellige Jomfru og Gudsmoders alt overstraalende Hellighed, Renhed og Fuldkommenhed, om hendes Fritagelse for Arvesyndens almindelige Lov; hvilken traditionelle Tro og Overbevisning saa efterhaanden gennem Aarhundredernes Løb antog klarere og bestemtere Former hos de hellige Kirkefædre og Kirkelærere, indtil Kirken endelig selv adopterede og godkendte denne Lære som virkelig uomtvistelig Troslære.

Allerede Tridentinerkonciliet udtalte sig ret tydeligt herom, idet Konciliet dér, hvor det fastslaar, at alle Mennesker kommer til Verden besmittede med Arvesynden, dog udtrykkelig bemærker, at det ikke er dets Mening i denne almindelige Udtalelse ogsaa at indbefatte den aller-saligste, uplettede Jomfru og Guds Moder Maria.

Og at det virkelig er saaledes, at Maria, Jesu Moder, er bleven bevaret helt fri for Arvesyndens Plet lige fra sin Tilværelses allerførste Øjeblik af, det blev saa endelig under Pave Pius IX. i Aaret 1854 erklæret for et af Kirkens forpligtende Dogmer.

Nu havde Kirken altsaa endelig udtalt sig klart og tydeligt og afgørende om dette Spørgsmaal, som de katolske Kristne hele Verden over længe havde ønsket en Afgørelse af, især da de jo allerede i umindelige Tider havde haft Lov af selve Kirken til at ære og paakalde den h. Jomfru under denne Titel »den uplettet undfangne« og allerede længe havde fejret denne hendes Fest.

Kirken havde talt. Jordan havde saa at sige talt. Vilde Himmelen nu tie stille hertil?

Nej; tre Aar derefter aabenbarer den h. Jomfru sig for den fromme Bernadette Soubirou ved Lourdes i Pyrenæerne og erklærer: »Jeg er den uplettede Undfangelse.« — Barnet forstod det først ikke, saa at den h. Jomfru maatte gentage det og ligesom stave det for hende: »Jeg—er—den—u—plet—te—de—Und—fang—else.«

Og fra nu af udgaar der en sand Strøm af Naade og Velsignelse fra hint Valfartssted ud over den hele Jord. Ja, hvad er hint Valfartssted med alle dets Undere og Naadesbevisninger andet end selve Himmelens Bekræftelse og selve Himmelens Tak?

En Bekræftelse eller Stadfæstelse af, hvad Kristi Statholder har lært og forkyndt om Jesu hellige Moder.

Og selve hin himmelske Jomfrus Tak derfor. Som om hun dermed vilde sige: »Modtag til Gengæld for den mig herved viste Ære og Dyrkelse de underfulde Tegn og Naadesbevisninger, som min guddommelige Søn lader ske her, hvor jeg særlig æres under denne min Hæderstitel: »den uplettet undfangne.«

* * *

Se, det var et kort Overblik over dette Dogmes Historie.

Hvad kan vi nu uddrage for Følgeslutninger deraf? I Grunden mange forskellige. Men her skal blot i al Korthed antydes to:

1. Den første er denne: Hvor uendelig stor og ophøjet, hvor umaadelig rig maa vor Gud og Herre ikke være, som har Raad til at anskaffe sig en Ager med en saa stor og kostbar men skjult Skat — og at lade denne Skat forblive mere eller mindre ukendt og urørt i Jordens Skød gennem lange Tider. Man aner nok den skjulte Skats Tilstedeværelse, men først Aarhundreder, ja Aartusinder senere bliver den helt gravet op og fuldstændig draget frem for Dagens fulde Lys.

Hvor uendelig rig og ophøjet er ikke Gud Herren (og hans Hellige med) hvor højt hævede over al jordisk Beundring, al jordisk Lov og Pris. Hverken han eller hans Hellige trænger til os eller vor Beundring; men vi — vi

trænger til dem, til deres Bevaagenhed, til deres ophøjede Forbilleder og Eksempler. — Og derfor fremdrager han da ogsaa, han vor rige og mægtige Herre, den ene Sandhed efter den anden, det ene Forbillede og Eksempel efter det andet, og fremstiller det for os til vor andægtige Beskuelse og Betragtning, til vor (saa vidt mulige) Efterligning; snart nyt og snart gammelt fremdrager han af sine aandelige Skattes Overflod — alt efter Menneskenes og Tidernes særlige Behov.

2. En anden Ting er der, som vi ogsaa kan lægge Mærke til her i denne Sammenhæng, ved Tanken om, hvor sent denne sidste og prægtigste Ædelsten, hvor sent den fra vor Side, fra Menneskenes Side blev indsat i den hellige Jomfrus, i Himmeldronningens Krone eller Diadem. Hvad vi ved Tanken herom kan mærke os, det er dette:

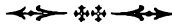
Dersom nogen af os var god og hellig, ja var endog saa god og hellig, saa ren og skær som selve den hellige Jomfru, saa behøvede Mennesker dog ikke at faa noget at vide derom. I al Fald ikke straks. Det haster slet ikke med, at de faar noget at vide om vort sande indre Værd, naar vi ellers gør vor Pligt og giver et godt Eksempel.

Og det, at de ikke ved noget derom, det forringer paa ingen Maade vort Værd i hans Øjne, hvis Dom og Kendelse alt jo kommer an paa. Netop hvor ingen ser sig om efter os, netop naar vi henlever vort Liv ukendte og ubemærkede, netop da er det snarest, at den guddommelige Sædemand nedsænker de frugtbareste Sædekorn i os til en bedre Fremtids Høst.

Lad os derfor efter den hellige Jomfru og Gudsmoders Eksempel vandre stille og beskedne gennem Livet og ydmygt udfylde vor Plads og opfylde vore Pligter uden at hige efter menneskelig Ros og Anerkendelse, uden at anse Verdens Løn og Beundring for det vigtigste og mest attraktive. — Nej, Lønnen og Anerkendelsen for et stille, beskedent, pligttopfyldende kristeligt Liv og Levned — den Løn og Anerkendelse, som er noget værd — den lader, som oftest endogsaa, vente længe paa sig. Men den kommer — som vi ogsaa har set det her med selve

den hellige Jomfru og Gudsmoders eget Tilfælde. — Vi ved, den kommer en Gang, enten før eller senere; om ikke her, saa hisset. Det er vor Tro, og det er vort Haab, som vi ikke maa lade os røkke i.

Maatte vor Herre og Frelser paa sin hellige Moders, den allersaligste og uplettede Jomfrus Forbøn styrke og befæste os alle i denne vor kristne Tro og i dette vort trøstefulde kristne Haab. F. R.

Advent.

---

*Velkommen Time, naar du vil slaa,
da Herren dages i Æter blaa,
mens gyldne Lurer knitrer.
Velkommen Du, som vi aldrig saa,
med Himmel-Guld i vor Verden graa,
naar den i Dødskamp sitrer.*

*Lad luesmælted den gamle Jord
til Klode ny, hvor kun Retfærd bor
— nu knustes Slangens Hoved —
lad os blot krystes i Kvide stor,
Dit Ord Du holder for hver, som tror,
Og frelser, som Du loved.*

*Saa gyldnes Korset paa Zions Tind,
og Kongeflaget i Pintsevind
ved Hjemmets Porte flammer —
med Glædestaarer paa hede Kind
Din Brud Dig favner med saligt Sind
i Himlens Brudekammer.*

*Nu sejred Jesus med Sandheds Sag,
nu vajer ærefuldt Korsets Flag
i Paaske-Gryets Straaler —
det blev for Adam en Atterdag,
og Bruden drikker i bundløst Drag
af Salighedens Skaaler.*

Peter Schindler.

(Tone: Rejs op Dit Hoved, al Kristenhed.)

Livslede.

Af R. Rendel.

Det er en kendt Sag, at en højt udviklet Kultur ved at skabe en Mangfoldighed af Behov bliver tilbøjelig til at fremkalde Rastløshed og Utilfredshed, og vi hælder til, ligesom vore Forfædre sandsynligvis i deres Tid ogsaa gjorde det, at være stolte af, at vi, som vi tror, er højere organiseret og følsommere end vore Fædre, og til at antage, at det er derfor, vi lider mere end de.

Nu er det en Kendsgerning, at der aldrig i historisk Tid har været nogen Epoke, da Mennesket ikke blev hjem-søgt af Livsleden, en Sygdom, der ofte omtales som specifik moderne. Og dog har den fundet Udtryk i alle Tidsaldres og alle Folkeslags Litteratur lige fra Profetens »Forfængelighedens Forfængelighed« og indtil de mest dekadente moderne Skribenters pessimistiske Udgydelser. Menneskene har altid følt den og behandlet den paa forskellig Maade efter deres Temperament og deres Idéer. De har bedt imod den, givet efter for den, kæmpet imod den, analyseret den og endog besmykket den med Navnet Filosofi. De middelalderlige Asketer kaldte den »acedia« (Ladhed, Dovenskab), behandlede den som en Fristelse og styrkede sig imod den med Bøn, Arbejde og Ydmyghed. Vi, der lever i en mere blødagtig Tid, anser den for at være en Sygdom og væbner os imod den med Piller og Draaber og kæmper imod den, hvis vi overhovedet tager Kampen op, som den, der kæmper en haabløs Kamp. Men hvad vi end kalder den, hvilke Midler vi end anvender i Kampen imod den, denne Livslede bliver dog stadig Menneskets lumske og dødbringende Fjende, der allevegne ligger paa Lur, underminerer hans Viljekraft, fordrejer hans Livssyn, fordunkler hans Forsætter, gennemkrydser hans Foretagender, faar Raaddenskabens til at brede sig i hans Hjerte og ofte til sidst driver ham ud i Selvmordets uoprettelige Daarskab.

Man har defineret Mennesket som »det leende Dyr«. Og da Latteren er hans specifikke Fortrin, er Livsleden hans særegne Smerte. For, mærkeligt nok, naar vi ser lidt nærmere paa dem, har disse to tilsyneladende modsatte Følelsesytringer meget fælles. Lede i Ordets mest omfattende Betydning indeholder en Følelse af Urimelighed, af tabt Ligevægt, af at miste Grund under Fødderne og blive slynget ud i en hvirvlende, meningsløs Tilværelse, hvilket netop er Latterens Stemning. I Leden ligger der ogsaa en uklar, men stikkende Følelse af den evige Modstrid

mellem os og vore Omgivelser og af Modstriden inde i os selv, en nedslaaende Bevidsthed om, at vi er kastet ud i en fremmed og fjendtlig Verden, hvor vi kæmper i Blinde imod Kræfter, der paa een Gang er os fjendtlige og dog i Slægt med os. Vi opdager i Ledens Stemning, at vi virkelig er latterlige, til Gudernes Moro, en uhyre kosmisk Spøg. Vi har hverken hjemme paa Jorden eller i Himlen. Som vrantne Børn afslaar vi den vederkvægende Mælk, som rækkes os af Moder Jords fulde Bryst; den synes os bitter og flov, og dog har vi ikke Kraft nok til at naa op til det aandelige Livs Kilder. Tvunget ned i vor Sjæls snævre Kahyt driver vi om mellem to Verdener, ude af Stand til at finde Ankerplads i hele den vide Verden.

Det er umuligt at forklare denne Stemning ud fra et rent materialistisk Syn paa Tilværelsen. Andre Skabninger viser ikke det mindste til den. De finder deres Tilfredsstillelse og Maal paa Stedet og i Nuet og forstyrres aldrig af Drømme. Ogsaa de kan jo nok lide, men deres Ulykke bliver ikke kompliceret ved Filosoferen.

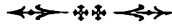
Her, som for Resten i alle menneskelige Problemer, støder vi paa den menneskelige Sjæl. Livsleden er ikke Straffen for at besidde et højt udviklet Nervesystem, men har sin Rod i, at Mennesket er dette enestaaende og gaadefulde Væsen, en falden Skabning, en Skabning, der har mistet sin Ligevægt og sit Maal. Mennesket er et enestaaende Indfald, et Paradoks, en Landflygtig, og hans Lod er det ikke at kunne finde noget Hvilested hverken i Himlen eller paa Jorden.

Er der da intet Middel mod dette fælles menneskelige Onde, som man betegner med Navnet Livslede? Kan man ikke i det mindste finde en lindrende Balsam imod det?

Hverken de ikke-kristne Asketers Forsagelse eller Fatalisternes Filosofi eller Stoikernes Strenghed er det nogen- sinde lykkedes at overvinde den. Der er kun een Ting, der formaar det, og det er det overnaturlige Liv, der omfatter og forsoner baade Stof og Aand og bringer de modstridende Elementer i vort Væsen til Ro.

Dette Liv ser vi i sin højeste Fuldkommenhed hos Helgenerne, i hvem det var saa stærkt, at det endog beherskede og gennemtrængte det naturlige Liv og fremkaldte en aldrig svigtende Ro. Hvis vi overhovedet skal tro deres egen Bekendelse, har endog Helgenerne følt Livslede, i det mindste medens de var paa Vej til at blive Helgener. Men de forstod, hvordan de skulde kæmpe imod den, og aldrig bukkede de under, saa de endog tvivlede paa den sunde Tænkningens første Princip, at Livet er godt til Trods for det onde, der er uadskilleligt fra det. Ingen Helgen

var nogensinde Pessimist. Pessimisme er Livsledens giftige Frugt, en mørk Stemning, der har udkrystalliseret sig til en Filosofi. Men den har sin Modgift i Asketernes noget skarpe, men helsebringende Recept, Kærlighedens milde Strengthed. *(The Cath. Gazette, Sept. 1929).*

En Tale i Søndags.

I Søndags, den 1. December, besteg Sognepræsten i en af vore Kirker efter Højmessens endnu en Gang Prædikestolen og henvendte nedenstaaende gode og sande Ord til Menigheden, hvilke jeg her med indhentet Tilladelse gengiver saa ordret som muligt og beder den ærede Redaktør optage i Ugebladet, da de kunde synes at have videre Adresse og være til Gavn ogsaa for andre end dem, der lige hørte dem:

»Et Par faa Ord vilde jeg gerne endnu sige angaaende visse Ting, som i denne Tid gaar sin Runde i alle Bladene.

Lad os ikke dømmes før Tiden, før det hele er fuldt opklaret; ofte sættes der overdrevne Rygter i Gang om sligt.

Men selv om det passer alt, hvad der er skrevet, da burde man dog ikke snakke alt for meget derom. Der gives desværre Mennesker, der holder af at svælge i Sladder og næsten skadefro fordyber sig i netop den Slags Rygter. Dette er ikke kristeligt. Lad os mærke os, at Sladdervornhed er en Synd, ofte en stor Synd, undertiden ligesaa stor eller større Synd end det, som man fører Sladder om og hykler Forargelse over, og mange Gange (i alt Fald i andre Tilfælde) gør meget langt værre, end det er.

Har vore Medmennesker forset sig, da lad os snarere have Medlidenhed med dem og bede for dem og for os selv; thi »hvo som staar, se til, at han ikke falder«.

Lad os heller ikke forbavses allfor meget over, at der undertiden sker Forargelser; det er uundgaeligt. Selv om nogen beklæder et højt og helligt Embede, saa vedbliver de dog med at være Mennesker, skrøbelige Mennesker; og Fristelser og Fristere bliver nutildags stadig mere frækt paagaende.

I Stedet for at forundres og forarges for meget, lad os hellere være glade og takke Vorherre for, at den Slags Ting ikke forefalder oftere, end de gør. Og først og sidst lad os bede ydmygt og inderligt for alle stakkels Syndere, for os selv med; thi som sagt: »Hvo, som staar, se til, at han ikke falder«!

Med Tak for Optagelsen.

En taknemmelig Tilhører.

»Indbrudstyven« og Børnene paa Landet.

Det er en Kendsgerning, at der rundt om paa Landet findes Tusindvis af katholske Børn, som paa Grund af Afstandene ikke kan gaa i katholsk Skole, og at det er et stort Problem, hvorledes man skal skaffe dem alle Religionsundervisning. Det gælder i hvert Fald om at skaffe disse aandeligt forsømte Børn saa megen katholsk Paavirkning som muligt.

Jeg vil da gøre opmærksom paa, at man kan bidrage dertil ved at arbejde paa, at en hel Del af disse Børn fik den nye katholske Børnebog »Indbrudstyven og andre Fortællinger«. Vi tør nok haabe, at de, der beskæftiger sig med saadanne Børn, vil gøre noget for den Sag.

En Vanskelighed er det naturligvis, at »katholske Børn paa Landet« ofte er fra smaa og fattige Hjem, saa det kan knibe med at faa Raad til at betale de 2 Kr., Bogen koster.

Kunde det da ikke tænkes, at der hos andre vilde opstaa Ønsket om at forære saadanne fattige Børn et eller flere Eksemplarer af »Indbrudstyven«. Det vilde være en smuk »Julegave til Jesusbarnet«.

Børnebogen kan faas paa Katholsk Ungdoms Forlag, Vestervoldgade 115, Telefon (efter Kl. 5) Byen 6505.

C. B.

Nørrebro's Hjem.

Planerne om Oprettelsen af en Børnehave i Sakraments-Sognet har vakt Interesse, og denne staar sikkert i ligefremt Forhold til den Erfaring om de stedlige Forhold, enhver af os har haft Lejlighed til at samle.

I Aarenes Løb er jeg kommet til at vide god Besked om stadig flere Hjem i vort Nørrebro Sogn. Jeg kender Flertallet af dem som gode Arbejderhjem, solidt gammel-dags i den Opdragelse, de giver Børnene, ligefrem provin-sielle i den glædelige Afstand, som skiller dem fra Bour-geoisiets Storstadsmoder. Naar disse Hjem ofte har Vanske-ligheder ved at opdrage Børnene, ligger Skylden sædvanlig hos besværlige økonomiske Kaar. Vi har megen Arbejds-løshed og Sygdom paa Nørrebro.

Naturligvis har vi ogsaa alle Tidens Karrikaturer af Hjem at græde over. Næsten hjælpeløse staar vi paa Sko-len overfor Børn, hvis Forældre hverken vil eller kan

lære dem at leve som Katholikker, og som kun ser det Eksempel, der enten afstumper eller forfærder.

Et Daghjem for de smaa Børn vil være de mange udmærkede Hjem den Hjælp, de ærligt fortjener. Gid Bladets Læsere alle kunde lære vor særlige Nørrebro-Borgerlighed at kende, som ligefrem er af hostrupsk Dato, dansk-demokratisk og katholsk-patriarkalsk. De vilde kappes om at yde den diskrete Hjælp, som vil gøre disse Smaakaarshjem til Vikariatets allerbedste.

Og Daghjemmet vil give os bedre Chance for at opdrage de Børn, som i Øjeblikket synes uimodtagelige for alle vore Anskuelser. Jo før de lærer at kende den renere Verden, som burde være alle Børns Barndomshave, des større Chance for, at de lærer at forstaa den Kristendommens Lykke, som ellers kun vil komme til at staa for dem som en Gave, der blev Samfundets Kælebørn til Del.

H. D. T. Kiærulff.

Hjemmene i Nakskov.

Igen er et Aar gaet, siden jeg med Bekymring bad om en lille Gave til Opretholdelsen af Ungdomshjemmene. Ved Guds Hjælp og ved vore Velgøreres Støtte har vi kæmpet os igennem de mange Vanskeligheder, som man møder paa sin Vej. Vi har haft trøstefulde Dage uden dog at blive sparet for Skuffelser. Men Arbejdet gaar fremad, og vi ser haabefulde Fremtiden i Møde.

Desværre kan vi ikke endnu undvære vore Trosfællers Hjælp. Men ligesom man ikke har skuffet os i det forløbne Aar, vil man heller ikke svigte os i Fremtiden.

Den største Sorg, vi har haft, er den, at vore Lærlinge er blevet hjemløse i den Forstand, at de har maattet tage til Takke med et, som jeg haaber, midlertidigt Ophold i Præsteboligen og hos en af vore Familjer.

Naar man bor til Leje med en Flok unge Mennesker, bliver man af Husejerne jaget fra Sted til Sted uden at kunne finde Hvile. Tvungen af Nøden maa vi skaffe Drenge et eget Hjem, uden hvilket man ikke kan arbejde med tilstrækkelig Ro.

Jeg slutter med en hjertelig Tak til alle vore Velgørere og anbefaler vore Hjem, særlig i Juletiden, til mine Trosfællers velvillige Erindring, for at vi kan fortsætte dette Arbejde for at bevare de unge for Troen, hvilket er en Livsbetingelse for Menighedens Vækst.

Nakskov ¹/₁₂ 1929.

Pater A. Smitz.

Nye Bøger.

Knud Bruun-Rasmussen: En Herre viser sig. (Nyt nordisk Forlag.)

En særdeles begavet Samling skarpe og bitre Kritikker af selskabelige, ethiske, religiøse og politiske, borgerlige og æsthetiske Foreteelser i Danmark af 1929 — løst kædede sammen og dog med dyb indre Sammenhæng.

Bogen er let læst og behagelig at studere; men den efterlader sig et Indtryk, der ikke saa let fortager sig: Billedet af den moderne danske *bourgeois* og af Klassen nedenfor — i al deres fortvivlende Tomhed, der ene oplives af en uudslukkelig erotisk Puslen uden den store Lidenskabs forsonende Moment. Lad være, at en Del af Bogen er Reaktion mod det Milieu, Forf. er udgaet fra — der er dog en Grundtanke i den, og den tager uden noget Partihensyn alle Klasser og Kredse under Mikroskopet. Skønt Iagttagelsen er skarp, og det, Forfatteren ser, er forfærdeligt, er den godmodig og overbærende i sin ofte kostelige Humor — men den ved ingen Udvej at anvise; det sidste lille Kapitel med Remediet: de gamle Borgerdyder, er pligtskyldigst paahængt i sidste Øjeblik.

Den, der ikke behøver at søge Misèrens Modgift, men som blot vil lære de Sygdomme, der har bleget Tidens Ansigt, at kende, kan i denne betydelige Bog finde den frygtelige Sandhed om det tomme Menneske af 1929. Og den, der har Sans for Humor, vil ved Læsningen faa mangt et Smil og mangan stille Latter skænket. P. S.

Dante Alighieris Guddommelige Komædie, oversat af Chr. K. F. Molbech, indledet af Vald. Vedel. — 108 Illustrationer af Ebba Holm. (Gad.)

Der er en Række store Værker, der er blevne saa »klassiske«, at de berømmes af alle, men kun læses af yderst faa, medmindre en ydre Foranledning faar os til at genaabne dem. Til disse Værker hører Dantes *commœdia* — den er anset for tør, kedelig og uforstaaelig, og man gider ikke skaffe sig de fornødne Oplysninger for at forstaa og nyde dens klassiske Strofer.

Nu er Foranledningen her.

Den nye Udgave har en klar og fyldig og samtidig kort Indledning af Prof. Vedel, og den har de fornødne Noter (over 100 Sider) — men hvad mere er: den har 108 Træsnit af Ebba Holm, som nok skal faa En til at arbejde med denne over 600 Sider store Foliant, der tilpas opad Jul foræres os til kun 10 Kr. — og i et Udstyr, Papir, Tryk og Omslag, der er Text og Billeder værdigt.

Vi skal ikke hær anmelde Dantes Værk — det er nok at sige, at Kendskabet til det er et uundværligt Element i katolsk Kultur.

Om Ebba Holms Billeder bør først siges, at Samlingen er inlet mindre end et Livsværk — en Kunstner har Lov kun at have skabt en saadan Cyklus og saa lægge sig til Hvile paa sine Laurbær.

At illustrere Dante kræver uhyre Forudsætninger.

Man maa være saare godt inde i Italiensk, og man maa med uhyre Flid studere den meget svære Text.

Saa maa man være et Stykke af en Historiker, thi der hentydes i Texten til en uhyre Mængde Personer, Steder og Forhold, som Læginanden ikke kan kende.

Dærnæst kræves Kendskab til den græsk-romerske Mytologi og den katolske Theologi, i hvis Billeder Dante bevæger sig . . . saa først kommer Turen til selve Kunsten. Ebba Holm har ved aarelangt Slid skaffet sig alle de nævnte fornødne Forudsætninger, og hun besidder baade den Intellekts Skarphed og den Haandens Fasthed, der fordres til at tvinge Dantes apokalyptisk store Syner ind paa en begrænset Billedflade.

At male Natur eller Idé er vel sin Sag, men at male Syner tydeligt er sværere — og saa endda at binde sig til den yderst begrænsede Virkning af Træsnittet, hvor Maleriet havde givet de fleste, og Tegningen (som hos Doré) dog en Del flere Virkemidler — det er næsten halsløs Gerning — og dog er det lykkedes i en Grad, at Øjet, der med Velbehag hviler paa disse ofte strænge, altid mandigt sobre Billeder, tvinges til at søge ned i Texten for at finde Uddybelse.

Ebba Holm har ikke benyttet Dantes Text til frodige Fantasi-Udfoldelser, hun har tjent Digteren ydmygt og trofast — og det er ikke hendes Værks mindste Fortjeneste.

Læg saa til: al den Finhed i Detaljen, Skarphed i Formen, dekorative Sans i Pladsens Udfyldning og patetiske Storhed i de høje Scener . . . og forstaa, at hær er Bogen, man maa have, og som man maa arbejde med, til dens Højder og Dybder udvider Ens Sjæl.

Bedre Festgavebog findes ikke, og Carlsberg-Fondet har muliggjort, at den kan blive Folkeeje til en for de Allerfleste overkommelig Pris. *Peter Schindler.*

Peter Schindler: Den hellige Benedikt af Nurcias Munkeregel (Kop-pels Forlag 1929).

Den Komité, som A. C. nedsatte i Efteraaret 1928 til Forberedelse af Benediktinerfestligheder i 1929, fik blandt andet det Hverv at foranledige to Bøger udgivet: Paludan-Müllers Digt: Benedikt af Nursia og hans Amme og Den

hellige Benedikts Munkeregel i dansk Oversættelse. Begge Dele overlod Komitéen til et af sine Medlemmer, Pastor Schindler. Paludan-Müllers Digt udkom i Maj, Munke-reglen kommer i disse Dage. Da Pastor Schindler desforuden har udsendt »Liturgi« i Aar, er han oppe paa en samlet Produktion af over 1000 Sider katholsk Litteratur i eet Aar — vistnok en Rekord.

Den hellige Benedikts Munkeregel hører med til Verdenslitteraturens Standard works, og blandt disse har kun meget faa haft en lignende dybtgaaende Betydning for europæisk Aandsliv. Det var derfor paa høje Tid, at den udkom i dansk Oversættelse. Det gaar ikke længere an, at man — selv i katholske Skoler — i bedste Tilfælde nøjes med blot at omtale saadanne Værker. Tiden kræver, at vore Elever faar et ligesaa personligt Kendskab til disse Værker som til Skønlitteraturens Hovedværker. Ligesom Skolen nu til Dags kræver, at Eleverne har læst i det mindste noget af Oehlenschläger, Goethe og Shakespeare, bør den kræve, at de større Elever har læst Martyrakterne, Augustins Bekendelser, Benedikts Munkeregel, Ignatius's Eksercitier o. l. i Uddrag. Først da har de faaet K e n d s k a b til Kirkehistorien.

Men Benedikts Munkeregel har ogsaa en varig Betydning som Opbyggelsesbog. Det er med den som med »Christi Efterfølgelse« — den er nok skrevet for en ganske bestemt Slags Mennesker, men er alligevel blevet en Bog for alle. Ogsaa Benedikts Munkeregel vil med sin afklarede Livsvisdom, sin varme Menneskelighed og dybe Fromhed kunne være en Fører for alle. Enhver vil i den kunne finde Vejledning for sine særlige Forhold; det gælder blot om at trænge dybt ind i dens Aand. Indledningen og den ganske udmærkede Oversættelse gør dette let. Den vil derfor være en god og kærkommen Julegave — af den Grund har Forlaget ogsaa ladet Bogen fremkomme i et smukt Udstyr.

H. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. D. K. K. F. havde megen Glæde af sit Møde d. ²⁰/₁₁, hvor Fru Dagmar Nielsen paa sin hjertevarme og forstaaende Maade begrundede Kvindernes Krav om kvindeligt Politi. Der henvistes dels til de absolut udmærkede Resultater, som et kvindeligt Politikorps i England og Tyskland — særlig Hamborg — kunde opvise, anerkendt af alle,

selv de mandlige Politichefer. Dels betonedes Fruen, hvorledes alle Kvinder maatte ønske Kvinder til at afhøre Børn og unge Piger, der enten aktivt eller passivt var draget ind i en Politiaffære. Ogsaa paa Gader, i Parker, ved Legepladser og i offentlige Danselokaler tiltrængtes i høj Grad kvindeligt Politi. Som sin egen private Mening betonedes Fru Dagmar Nielsen, at det her var ønskeligt eller nødvendigt, at det blev »kristne Kvinder«. Fruen lønnes med stærkt Bifald af den store Forsamling, c. 100 Mennesker, og efter en lille Diskussion afsluttede Formanden Hofdame Ulke Ramsing med en Tak til Foredragsholderen og en Opfordring til Medlemmerne om at være vaagne overfor de sociale Krav, der i vore Dage stilles til Kvinderne. Saa ryddedes Salen, Kaffebordene blev dækkede, og ca. 80 af Mødets Deltagere blev endnu en Times Tid i hyggeligt Samvær med Sang og Taler. Den 8. Januar mødes vi igen i Vesterhus, men derom nærmere en anden Gang.

— Til Pavefesten i »Borgernes Hus« Mandag d. 20. Januar har Hr. Pastor P. Schindler skrevet en smuk Kantate, hvortil Hr. Kantor B. Husson har komponeret Musikken. Af særlig Virkning er Midterpartiet, en énstemmig Sang af Børn, akkompagneret af ottestemmigt blandet Kor. Da det gælder en Hyldest til vor jubilerende hellige Fader, som har vist megen Interesse for Nordens Folk, vil Hr. Husson sikkert ikke gaa forgæves, naar han nu henvender sig til Kirkekorene og deres ærede Dirigenter med Bøn om Deltagelse i Udførelsen af Kantaten.

— I Academicum Catholicum holdt Fyrst Daniel Myschetsky forrige Onsdag Foredrag om »Ortodox Mystik og Fromhedsliv«. Fyrsten, der var Sekretær ved den sidst afholdte »hellige Synode«, gav i et timelangt Foredrag et interessant Billede af det russiske Folks følelsesbetonede, inderlige Fromhed og klargjorde for Tilhørerne, at den saakaldte Ortodokse-Kirke, trods Adskillelsen fra Rom, stadig i sit inderste Væsen er katolsk.

— Til Fordel for Rosenkranskirkens Restaurering fandt der Torsdag den 21. en Affenunderholdning Sted i »Institut Jeanne d'Arc«s Sal. Paa første Række saas Hs. Højærværdighed Biskoppen og den italienske Gesandt, Grev Viola. Pastor Schindler skildrede i et Foredrag Kirkestatens Historie, og derefter forevistes en Film, der var stillet til Disposition af den italienske Gesandt. Den viste smukke Billeder fra Rom, Mødet i Lateranet, hvor Kardinal Gasparri og Mussolini underskrev Forliget, og de store Festligheder paa Peterspladsen, da Paven velsignede Menneskemasserne. Tilsidst sang Koncertsanger Eiler Schiøler, og Fru Astrid Faaborg og Frk.

Ingeborg Schiøler spillede Sindings Variation for 2 Klaverer. Disse smukke musikalske Ydelser afsluttede den vellykkede Aften.

— Søndag den 24. var St. Knuds Sal om Aftenen tæt fyldt til St. Knuds Skoles Pavefest. Efter Taler af Skolens Bestyrer Pater Nösen og en forhenværende Elev, Georg Heggum, der gav en Skildring af Pavens Liv, vistes en Række smukke Billeder af Pavernes Historie. Hvert Billede indledes af en Prolog, hvis udmærkede Fremsigelse af Versene man maatte beundre, og Billederne ledsagedes af Sang af Jesu Hjerter Kirkes Kor. Af Billederne kan særlig fremhæves Messen i Katakomberne og Julius den Anden og Kunstnerne.

— (S). — »Moderaften« stod der paa Programmet for de unge Pigers Mariakongregation ved St. Annæ Kirke ved Mødet den 18. November. Til dette Møde havde de unge Piger indbudt deres egne Mødre og Medlemmerne af Husmødrenes Kongregation. I Kirken talte Pastor Scherz om Moderens tredobbelte Krone: Kærlighedens, Smerternes og Værdighedens Krone. I Festsalen hyldede derefter de unge Piger Moderværdigheden ved Tale, Poesi og Sang, hvorefter de ved Skygebilleder, fornøjelige Smaastykker og Kaffeboard beredte Mødrene en overmaade hyggelig Aften. — Mødrene var øjensynligt meget rørte over denne Hyldest. Hvor har vore Mødre dog godt af at være med til en Fest for den selvopofrende Moders Værdighed netop i vore Tider, hvor det kan være saa svært for dem at holde sig fri for de moderne umoralske Grundsætningers Indflydelse. Hvor har ogsaa vore unge Piger godt af at høre om Idealet af en Moder efter Guds Hjerter. Det er derfor ogsaa Meningen, at denne »Moderaften« skal vende tilbage hvert Aar.

Maribo. Søndag den 20. Oktober afholdt Birgittakredsen Møde i Maribo hos Redaktør Nielsen. Redaktøren, der havde tilbragt sin Sommerferie i Sverrig, skildrede paa en interessant og fængslende Maade vort store Nabolands smukke og storladne Natur, og især de Steder, hvor den hl. Birgitta havde levet og virket, blev særlig nøje omtalt. Vi fulgte denne store Kvinde fra Vuggen til Graven, og det blev en klart, at ogsaa Norden har haft berømte Kvinder, der har kæmpet for Guds og Kirkens Sag. Der er navnlig to Omraader, hvor den hl. Birgitta og hendes aandelige Sønner og Døtre har gjort en stor Indsats i Middelalderens Liv, og det var deres Arbejde for at fremme Andagten til Christi Lidelse og Død, samt deres Bestræbelser for at bringe en Forbindelse i Stand imellem Klostrene i det sydlige Europa, der var Datidens Kulturcentre, og Klostrene i Norden. Det var et fortræffeligt og lærerigt Foredrag.

Rom. (K. P.) Efter at alle Forberedelser er truffet til at modtage det italienske Kongepar i Vatikanet, er man nu begyndt at træffe Foranstaltninger til ogsaa at modtage Mussolini. Dennes Besøg kan dog ikke modtages førend til næste Aar, da December bliver ualmindelig travl. En af de første Dage i Maaneden modtager den hellige Fader Majestæterne, hvorefter han trækker sig tilbage til otte Dages aandelige Øvelser. Saa følger først det hemmelige og derefter det offentlige Konsistorium, herindimellem Beatificationen af de engelske Reformationsmartyrer og endelig lige før Jul Pavens 50-aarige Præstjubilmæum. — I Slutningen af November mødtes i Rom den internationale Komité for de eucharistiske Verdenskongresser, der forbedrede Kongressen i Carthago til næste Aar og vedtog at holde den følgende eucharistiske Kongres — 1932 — i Dublin.

Den bedste katholske Julegave

er utvivlsomt *Hubert Dewald*: Vejledning i Katholsk Trosliv. Den er en Gave for Livet og stiger i Værdi, jo oftere man spørger den til Raads (udførligt Register). Faas til enhver Tid i vore katholske Boglader og kan bestilles overalt. Bogen foreligger i to Udstyrelser, en billig og en dyrere.

Vincentkonferensernes 4. Generalforsamling

afholdes Søndag d. 8. December Kl. 11 $\frac{1}{2}$ ved St. Annæ Kirke.
Baade aktive og bidragydende Medlemmer indbydes.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag den 8. December Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

St. Josefs Gilde

afholder Maanedsmøde Mandag d. 9. Decbr. Kl. 20 i Bredgade 67.
P. B. V. *Johs. Bøtcher,*
Sekretær.

Rosenkranskirken

genaa bnes Søndag d. 8. December. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 er der stille Messæ, Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Om Eftermiddagen Kl. 5 synges Completorium.

Til de Herrer Sognepræster.

Skulde der være nogen Forandring med Hensyn til Guds-tjenesten Juledag i Aar, vilde jeg høfligst anmode om Meddelelse derom i god Tid.
Redaktøren.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende *Ansøgninger* om Arbejde:

Plads tilbydes:

Plads søges:

af en flink Vaskekone,
en sprogkyndig Kontormand,
Arbejder v. Landvæsenet ell. lign.
en velanbef. 37-aarig forhenv.
Sergent som Kontorist, Arbejds-,
Folkehusholdningsleder eller
lign.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Under Protektion af Hs. Højærværværdighed Biskop *Josef Brems*
afholdes

Søndag d. 15. December 1929 Kl. 8 i Sakramentskirken
en KONCERT til Fordel for **Elisabethforeningen.**

PROGRAM:

Gregoriansk Korale.
Musik af Perluigi da Palestrina.
Julesange fra det 15. Aarhundrede.

Medvirken de: Sakramentskirkens Kor under Ledelse af
Kantor *B. Husson* samt Organist *C. Vorm.*

Programbilletter à 1 Krone faas hos *Præsterne ved Sakra-*
mentskirken, Korets Medlemmer, Kantor og Organist samt hos:

Pastor Ph. von der Kettenburg,

Fru A. Osterhammel, *Frk. Fr. Stratbøcker,* *Frk. C. Tetzlaff,*
Frederiksborgg. 54. *Jægersborg Allé 19.* *Paludan Müllersv. 5.*

Med Vikariatets Tilladelse agter undertegnede — ligesom de
foregaaende Aar — i Anledning af Julen at foranstalte en Ind-
samling til Fordel for de fattige i St. Ansgars, Sakraments og
St. Andreaskirkens Sogne.

Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil.
Præsterne saa vel som undertegnede er villige til at modtage
Gaver.

De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved
Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af Præsterne
eller hos en af undertegnede inden 15. December.

Fru A. Osterhammel. *Frk. F. Stratbøcker.*
Frederiksborggade 54^a. *Jægersborgallé 19 Charl.*
Fru H. Günther. *Frk. C. Tetzlaff.*
Bangertsgade 11 *Paludan Müllersvej 5.*

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning
af Julen at foranstalte en Indsamling til Fordel for de
fattige i Rosenkransskirkens Sogn. Det er vort Haab, at enhver
efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker
at komme i Betragtning, maa inden den 15. December personlig
henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved
Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Fru El. Siegler, *Frk. M. Hoffmann,*
Kingosgade 17^a. *H. C. Ørstedsv. 48 A^a.*

Frk. A. May. *Frkn. Ronge,* *Fru Em. Siegler,*
H. C. Ørstedsv. 20 A^a. *Lykkesholmsallé 14 C St.* *Kingosgade 17 Mezz.*

Adgangskort til Julenatsmessen i **Jesu Hjertes Kirke:**

Katholikker kan forudbestille Kortene ved at opgive
deres Navn til Portneren eller en af Præsterne, Stenosgade 4.

Kortene kan afhentes sammesteds fra 3. Sønd. i Advent,
den 15. December.

Rosenkranssognet. Mariakongregationen har Fælles-
kommunion Søndag den 8. December i Messen Kl. 8 i Rosen-
kranskirken.

Mariakongregationen for Mænd fejrer sin Hovedfest, Marias
ubesm. Undfangelsesfest, Søndag d. 8. December. Kl. 8^{1/2}. Fælles-
kommunion og om Aftenen Kl. 6 Festprædiken og højtidelig An-
dagt i Jesu Hjertes Kirke.

St. Franciskus III. Orden har Møde Fredag den 13. Dec.
(trettede) Kl. 7^{1/2} i St. Knuds Kapel.

Kirkelig Kalender.

8. Dec. Anden Sønd. i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse.	15. Dec. Tredje Sønd. i Advent.
9. — M. Oktavdag.	16. — M. Eusebius, Biskop og Martyr.
10. — Ti. Oktav af Franciscus Xaverius.	17. — Ti. Ferialdag.
11. — O. Damasus I, Pave og Bekender.	18. — O. Tamperdag.
12. — To. Oktavdag.	19. — To. Ferialdag.
13. — F. Lucia, Jomfru og Martyr.	20. — F. Tamperdag.
14. — L. Oktavdag.	21. — L. Thomas, Apostel.

Ugens Messebønner.

8. Dec. Mariæ ubesmittede Undfangelse (N.-M. 777, G.-M. 607). Ihukommelse af 2. Søndag i Advent (N.-M. 6, G.-M. 48). Slutningsevangeliet er Søndagens (N.-M. 7, G.-M. 50).
9. Dec. Oktavdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. Ihukommelse af Oktav af Franciscus Xaverius (N.-M. 771, G.-M. 599). 3. Advent (N.-M. 6, G.-M. 48). Der kan ogsaa læses Søndagens Messe med Ihukommelse af Mariæ ubesmittede Undfangelse og Franciscus Xaverius.
10. Dec. Oktav af Franciscus Xaverius (N.-M. 770, G.-M. 599). Ihukommelse af Mariæ ubesmittede Undfangelse (N.-M. 777, G.-M. 607). 3. Advent (N.-M. 6, G.-M. 48). 4. Melchias (N.-M. [4], G.-M. [5]).
11. Dec. Damasus I (N.-M. 781, G.-M. 613). 2. og 3. som den foregaaende Dag.
12. Dec. Oktavdag. Samme Messe som 8. Dec. Ihukommelse af Advent (N.-M. 6, G.-M. 48). 3. Om den Helligaand (N.-M. [120], G.-M. [105]).
13. Dec. Lucia (N.-M. 781, G.-M. 614). 2. og 3. som 10. Dec.
14. Dec. Oktavdag. Alt som 12. Dec.

✠ At det har behaget Gud at hjemkalde vor inderlig elskede Søn og Broder,

Povl Rune Olsen,
bekendtgøres af hans sørgende Søster og Forældre

*Bogtrykker Jul. Olsen,
Hustru og Datter.*

Begravelsen vil finde Sted fra Kapellet paa Katholsk Vestre Kirkegaard Mandag d. 9. Decbr. Kl. 10.

R. I. P.

✠ Vor egen kære Hustru og Moder

Laura Andersen
er Mandag den 2. December stille hensovet paa St. Josefs Hospital.

A. S. Andersen. Dora Andersen.
Mariabo, Taastrup.

Begravelsen foregaar Lørdag den 7. December Kl. 9^{1/2} fra St. Laurentii Kirke i Roskilde.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Reduktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 50.

Søndag den 15. December.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Pave Pius XI. — Af Pavens Liv. — Pius XI og den Katholske Aktion. — Pius XI og Østerland. — De engelske Martyrer. — Citta del Vaticano. — En Don Bosco i Danmark. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Nykøbing F. Aarhus. Ringsø pr. Pindstrup. — Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

48. Om Skriftemaalet (Boden).

I Tilslutning til sidste Artikel her i Bladet om Alterets Sakramente (Pladsen tillod ikke større Stof) vil jeg her anføre 5 Vidnesbyrd om Berettigelsen af Kommunionen under én Skikkelse:

Christus siger (Joh. 6, 51. ff.): »Jeg er det levende Brød, som er kommen ned fra Himmelen. Hvo, som spiser af dette Brød, skal leve evindeligt; og det Brød, som jeg vil give, er mit Kød for Verdens Liv ... den, som æder mig, skal leve ved mig ...«

St. Paulus (I Kor. 11, 27): »Hvo, som æder dette Brød eller drikker Herrens Kalk uværdig, skal være skyldig i Herrens Legeme og Blod.«

Augustinus (de consecrat. dist.): »Enhver modtager Christus helt under hver enkelt, om noksaa liden Dell«

Luther (de formula Missæ): »Dersom et Concilium (almindeligt Kirkemøde) skulde beslutte eller tilstede Brugen af begge Skikkelser, saa vilde vi ingenlunde give os til-

freds dermed, men til Trods for Conciliet og dets Beslutning vil vi kun bruge én Skikkelse eller ingen af de to og aldrig dem begge.«

En af Protestanternes fortrinligste Tænkere og Teologer: *Leibnitz* (Syst. theol. Side 250): »Det kan ikke nægtes, at Christus ifølge hans Kød og Blods uadskillelige Tilværelse modtages under hver enkelt Skikkelse i Kommunionen, og hans Legeme er heller ikke der adskilt fra hans Blod.« — —

Nu i Korthed om **Bodens Sakramente**.

Efter at Christus paa sin Opstandelsesdag har sagt til sine Apostle: »Ligesom min Fader har sendt mig, saa sender jeg nu Eder; modtager den Helligaand — idet han aander paa dem —, hvem I forlader Synderne, dem er de forladt, og hvem I beholder Synderne, dem er de beholdne«, har Kirken altid betragtet det som Sakramente og anerkendt, at den Fuldmagt, som Herren gav til sine Apostle er gaaet over til deres retmæssige Efterfølgere, saa at de kan enten forlade eller beholde Synderne. — Det lyder ligefrem frivolt, naar man vil indvende: Det er dog en Anmasselse, naar et Menneske tilskriver sig Magt til Syndsforladelse! Thi naar Christus giver denne Magt, maa det dog være i sin Orden. Eller har ikke ethvert Menneske i visse Tilfælde faaet en ligesaa stor Magt? Tænk paa Daabens Sakramente, som enhver kan meddele — i Kraft af Jesu Fuldmagt -- og der kan man dog ligeledes give Syndsforladelse baade til Børn og Voksne, baade m. H. t. Arvesynden og de personlige Synder.

Syndsforladelse kan som Regel kun opnaas gennem det apostoliske Embedes Forvaltning. Til denne Forvaltning hører Syndsbekendelsen, for at Synderen kan bedømmes, for at Synden enten kan forlades eller beholdes. — Man har ofte paastaet, at denne Forpligtelse — Skriftemaalet — stammede fra 1215, hvor Pave Innocens III havde indført det. Denne Paastand hviler paa mangelfulde Kundskaber i Kirkehistorien. —

Lad os da se paa den apostoliske Tid, paa Kirkens Oldtid, om den kendte Skriftemaalet.

I *Apostl. Gerninger* (19, 18) læser vi da: »Mange af de troende kom og bekendte og aabenbarede deres

Gerninger.« »Dersom vi bekender vore Synder, er han trofast og retfærdig, saa at han forlader os vore Synder.« *Apost. Joh. (I. 1, 9.)*

Klemens af Rom (2. Brev. 8): »Saa vil vi da, saalænge vi lever her paa Jorden, af vort ganske Hjerte angre, hvad vi har syndet i Kødets, for at Herren maa frelse os. Thi efter vor Bortgang fra denne Verden kan vi ikke mere skrifte vore Synder og omvende os.« —

Cyprian (Over de faldne 29): »Jeg beder Eder, at enhver af Eder, Brødre, skrifte sine Synder, saalænge han endnu vandrer her paa Jorden, saalænge hans Bekendelse endnu har Betydning, og saalænge Præstens Eftergivelse endnu har Gyldighed for Herren.«

Kyrillus af Jerusalem (1. Katechet 5.): »Den nuværende Tid er Tiden, hvor vi kan skrifte vore Synder. Du skal skrifte, hvad du har gjort dig skyldig i, i Ord og Gerning, ved Dag og ved Nat! Skrift dine Synder i belejlig Tid, og da skal du paa Frelsens Dag modtage den himmelske Skat.«

Aphraates (Om Boden): »Ligesom den i Kampen saarede ikke skammer sig ved at vise sig for en kyndig Læge og ved at betro sig til ham, saaledes maa heller ikke den, som Djævelen har saaret, skamme sig ved at vise sin Synd for Lægen og bede om Bodens Lægemedel.«

Ambrosius (Om Boden II. 10.): »Skulde jeg kunne anerkende det, at du rødmer ved at bede Gud om Forladelse, for hvem intet er skjult, medens du ikke rødmer ved at aabenbare et Menneske, som ikke kender dig, alle dine Synder?«

»Giften er Synden; Lægemedlet er Anklagen for at have begaaet dem; Giften er Syndens Ondskab; Skriftemaalet er Lægemedlet mod Tilbagefald. Og derfor er det sikkert et Lægemedel mod Giften, naar du bekender dine Synder. Undser du dig derfor? Denne din Undseelse vil lidt gavne dig for Guds Domstol.«

Basilius (Kortf. Regler 288.): »Det er nødvendigt, at de, hvem Guds Hemmeligheders Forvaltning er betroet, bliver bekendt med vore Synder. Thi saaledes har forud de bodfærdige Syndere gjort det efter »Apostlenes Gerninger«:

»de kom og bekendte for Apostlene og aabenbarede deres Gerninger«.

Augustinus (Hom. 20, Tale 392): »Den barmhjertige Gud vil, at vi her skal skrifte vore Synder, for at vi ikke hisset skal forkastes. Ingen kan sige: Jeg gør Bod i Stilhed for Gud; han ser mig og min Bod. Har da Christus forgæves sagt: »Hvad I løser paa Jorden, det skal være løst i Him-melen?« Er Nøglemagten forgæves overdraget Kirken? Skal vi tilintetgøre Evangeliet, Christi Ord?« Klare og tydelige Ord!!

Chrysostomus (Hom. 30.): »Sé, nu ender den hl. Faste-tid! Nu maa vi trænge videre frem til Fastens Endemaal og aflægge et fuldstændigt og nøjagtigt Skriftemaal over vore Synder, for at vi paa Paaskedagen kan fryde os ved Herrens store Gavmildhed . . . Skrift ikke blot for mig din Urenheds Synder og ikke blot, hvad Alverden kender til, men aabenbar tillige alle dine hemmelige Bagvaskelser og onde Tale og alle saadanne Ting.«

Man formoder at høre en Prædiken fra vore Dage . . .
og dog er det fra Kirkens Oldtid!! *Josef Resch.*

Pave Pius XI.

1879 — 20. December — 1929.

Kun faa er de Præster, der naar at fejre deres 50 Aars Jubilæum. Det er en sjælden Fest som et Guldbryllup, der derfor ogsaa altid fejres med stor Højtidelighed, hvis Jubilæren da ikke er saa svag, at al Fest er umulig. Og som et Sogn holder Fest for og med sin Sognepræst, et Stift med sin Biskop paa en saadan Dag, saaledes holder den hele Kirke Fest med Pave Pius den 20. December. I hele dette Aar er Pilegrimme strømmet til Rom for at hylde Jubilæren, og i al Verdens Lande er der afholdt Fester til hans Ære, ja snart hvert Sogn holder Fest. Den 20. December er det Jubilæumsdagen, og i disse Dage min-des da hele Kirken den gamle Præst paa Petri Stol, der virker for os alle, den Præst, som alle andre maa være i

Forbindelse med: Ogsaa her i Danmark gaar Katholikernes Tanker i disse Dage til Rom, og vore Ønsker samles i Bøn for Den hellige Fader, at Herren maa give ham sin rige Velsignelse til de Præsteaar, han endnu har at leve i, saa at de maa blive til Guds Ære og dermed til Gavn for ham selv og for alle hans Børn, for hele Verden.

Det skønneste Udtryk for, hvad Paven selv paa sin Jubilæumsdag tænker, giver den Tale, han ved sit 25 Aars Jubilæum holdt for sine Medjubilarer:

»Kan jeg sige, at vort Liv og enhver af os fuldtud har svaret til den Opgave, Gud har givet os? Hvem vilde vove at paastaa det? Hvem kan det, naar han i denne højtidelige Stund søger at maale Opgavens Størrelse, den uhyre Skat af Naade, vi har modtaget i 25 Aar, og Hverdagens Svaghed og Elendighed? Det Ord, vi maa sige i dette Øjeblik, er: »Servi inutiles sumus.« Vi er unyttige Tjenere. Hvor rihge synes det fuldførte i Sammenligning med det, der endnu er at gøre! Hvor lidt har vi udført til Sjælenes Frelse og Helliggørelse, hvor lidt til vor egen Helliggørelse og Lighedannelse med den evige Præst, med det guddommelige Hjerte, hvis Kærlighed og Ydmyghed det skal være vort højeste Maal at efterligne . . . Sandelig, lidt, altfor lidt er det fuldførte, og saa lang Tid er allerede gaaet . . . Som den, der inde fra Land klatrer op paa et Bjerg ved Kysten, føler Havets kolde Pust om sin Pande og ser Bølgerens Uendelighed for sine Fødder, saaledes indaander ogsaa vi nu paa vor Livsbanes Højdepunkt Uendelighedens Luft og føler, hvorledes det uendelige nærmer sig og drager os. Men saa længe det behager Gud, føler vi ogsaa, at vi endnu har Skatte af Liv og Kraft at sætte ind, og vi vil sætte dem ind for dig, Herre, for en stadig omhyggeligere Opfyldelse af vor Pligt . . .

Herre, maatte vi dog alle naa til dig, trofaste og pletfri, efter løst Opgave, med apostolisk Tillid til den retfærdige Løn. Tal over os, Herre, den Bøn, du ved den sidste Nadver lod strømme ud af dit Hjerte over dine trofaste Disciple, saa at enhver af os paa den sidste jordiske Dag af dine Læber og dit Hjerte maa høre Ordet: Euge serve bone et fidelis, *intra in gaudium Domini tui*. Velan, du gode og tro Tjener, gaa ind til din Herres Glæde.«

For 25 Aar siden talte Mgr. Ratti saaledes, og saaledes vil han atter tænke nu paa sin Jubilæumsdag. Han var dengang Bibliothekar i Milano og anede ikke, at de kommende Aar i hans Præsteliv skulde forme sig helt anderledes end den Tid, han havde gennemlevet, og at langt det betydningsfuldeste i hans præstelige Liv endnu laa ude i Fremtiden. Nu tager Millioner Del i hans Jubilæum, og den bedste Gave, vi alle kan bringe ham, er at slutte os til denne Bøn, at han maa kunne fuldende sit Hverv, løse den store Opgave, Gud har givet ham, og faa den trofaste Tjeners Løn.

Af Pavens Liv.

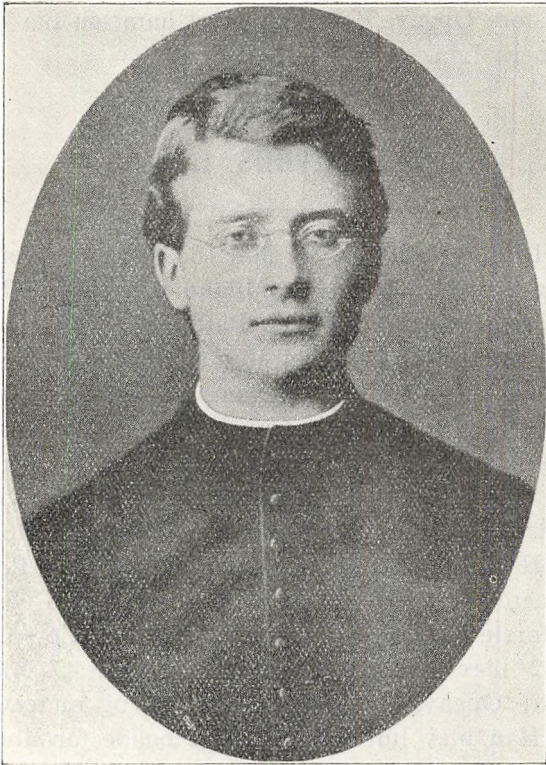
Pave Pius er født den 31. Maj 1857 i Landsbyen Desio, der ligger omtrent 5 Mil fra Milano paa Vejen til Como-søen. Hans Fader, Francesco Ratti, var Silkehandler, en ikke rig, men ganske velstillet Mand. Achille var den fjerde af fem Børn. Sin første Skolegang fik han hos Præsten i Desio, der hele Sommeren igennem holdt Skole i fri Luft.

Senere kom Achille til Præsteseminariet i Milano og derfra til det lombardiske Kollegium i Rom. Her viste han sine glimrende videnskabelige Evner og tog Doktorgraden baade i Filosofi, Theologi og kanonisk Ret. I Rom blev han ordineret den 20. December 1879, og Dagen efter læste han sin første Messe i Kirken San Carlo al Corso.

I 1882 blev den unge Præst kaldt hjem til Milano og fik her til Opgave at docere Dogmatik og undervise i at prædike. Han blev hurtig selv kendt baade for sine Kundskaber og for sin Veltalenhed. 1888 gjorde Præfekten for det Ambrosianske Bibliothek, Mgr. Ceriani, ham til sin Assistent, og i 1907 blev Ratti af Fakultetet valgt til hans Efterfølger. Som Bibliothekar i Milano gjorde Ratti et stort Arbejde. Det fortælles, at han har lært 27 Sprog og har skrevet mindst 100 lærde Afhandlinger af bibliografisk, historisk og filologisk Indhold, og desuden ca. 300 Artikler i videnskabelige Tidsskrifter. Hans Speciale var de orientalske Studier; men han har ogsaa skrevet kunsthistoriske

Bøger om de gamle Bygninger i Milano og om Milano's første Digtere, desuden meget kendte Petrarca- og Leonardo-biografier.

Men den lærde Mand var ogsaa Præst, og han gjorde samtidig et stort Sjælesørgerarbejde. Han var Kapellan for nogle Søstre, og han stiftede en Forening for katholske Lærerinder. Som Prædikant var han meget søgt, han ledede en Mariakongregation, og hans største Glæde var at give

Achille Ratti som Student.

Religionsundervisning og forberede Børn til Modtagelsen af de hellige Sakramenter. Ogsaa Ærkebiskoppen af Milano tog ham i sin Tjeneste, han var Medlem af alle mulige Udvalg og førte i 1895 Forhandlingerne med Kommunen om Indførelse af Religionsundervisning i Kommuneskolerne.

Da den tyske Jesuit Pater Ehrle, der i mange Aar

havde været Præfekt for Vatikanets Bibliothek, i 1914 forlod Italien, anbefalede han Pius X at gøre Bibliothekaren i Milano til hans Efterfølger, og saaledes flyttede han da til Rom og fik sin Bolig i Vatikanet. Under Verdenskrigen udviklede der sig et nært Forhold mellem Mgr. Ratti, Kardinal Gasparri og Pave Benedikt XV.

I 1918 forandredes Mgr. Rattis hele Livsførelse. Han, som hidtil havde haft sit Hovedarbejde blandt Bibliothekets Bøger, blev nu sendt ud i den kæmpende Verden. I Maj 1918 sendtes han som Apostolisk Visitator til Polen. Da Pave Benedikt meddelte Bibliothekaren sin Beslutning om at sende ham, kom han naturligvis med Indvendinger og store Betænkeligheder, men pludselig afbrød Paven ham med Ordene: »Hvornaar rejser De?« Der var altsaa ikke noget at gøre. Den Opgave, Mgr. Ratti nu i de nærmest følgende Aar havde, var maaske en af de vanskeligste af Efterkrigstidens mange vanskelige Opgaver indenfor Kirken. Tyskerne sad dengang endnu fast i Polen, og i Rusland var Bolshevikrevolutionen lige ved at bryde ud. I Polen herskede den største Forvirring, Haab og Frygt var blandet sammen, Strid mellem de forskellige Partier, Vanskeligheder fra Galicien og Ukraine, Rivalitet mellem latinsk og uneret Ritus og dertil Tyskernes Fremmedherredømme og Hungersnød. I al denne Forvirring kom nu Pavens Repræsentant og blev til at begynde med modtaget med Jubel af det hele polske Folk. Han kom først og fremmest med Pavens Almisser til de nødlidende og for at forberede Nyordningen af de kirkelige Forhold.

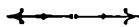
Da Tyskerne havde trukket deres Tropper bort fra Polen, anerkendte Paven Polen som en selvstændig Stat, og Ratti blev udnævnt til Nuntius i Warschau og Apostolisk Visitator for Rusland. Men i Rusland triumferede nu Bolshevismen, og trods store Anstrengelser lykkedes det aldrig Visitatoren at komme ind i dette Land. Kort efter blev han udnævnt til titulær Ærkebiskop af Lepanto og blev bispeviet i Domkirken i Warschau.

I 1920 kom Polens frygtelige Ulykker, da de russiske Bolshevikhære trængte ind i Landet. Alle flygtede fra Warschau, den polske Regering var i Færd med at flytte, de fleste fremmede Gesandter var borte, men den pave-

lige Nuntius blev. I et Telegram til Paven anmodede han om Tilladelse til at blive i Warschau i alle Tilfælde, selv hvis Byen faldt i Bolshevikernes Hænder, men han fik til Svar, at han skulde følge den polske Regering. Han traf da den Aftale, at han kunde blive, saa længe der endnu var en polsk Minister i Byen. I Bøn tilbragte han de frygtelige Dage, da Bolshevikerne stod lige udenfor Polens Hovedstad.

Kort efter sendtes Mgr. Ratti til Østpreussen og til de baltiske Stater, han skulde ogsaa have været til Finland, men det viste sig umuligt. Morsomt er det at se, at han overalt, hvor han kom hen paa sin vanskelige Færd, dog fik Tid til at besøge Bibliothekerne for at se paa gamle Haandskrifter og Bøger. Den vanskeligste Opgave fik han, da Paven gjorde ham til Apostolisk Kommissær i Schlesien under Folkeafstemningen. Det saa dengang ud til, at de største Stridigheder skulde bryde løs i det omstridte Land. »Det er ikke almindelig kendt,« skriver et engelsk Blad, »men det er en Kendsgerning, at den Mand, der mere end nogen anden bidrog til Fredens Opretholdelse, var Pavens Repræsentant.« Det er betegnende, at man fra ingen Side var rigtig tilfreds med ham i Schlesien, han var netop upartisk og lod sig aldrig rokke. En Udtalelse af ham fra den Tid er meget karakteristisk: »Da kun Tyskerne var imod mig, vidste jeg ikke, om jeg var paa den rigtige Vej; men da ogsaa Polakkerne tog Stilling imod mig, var jeg sikker paa det.« Modstanden førte til, at Paven i Maj 1921 kaldte sin Nuntius tilbage fra Polen, men for at vise, at det ikke var paa Grund af Utilfredshed med hans Holdning, blev han samtidig udnævnt til Ærkebiskop af Milano og Kardinal, og kort Tid efter besteg han selv St. Peters Stol.

Pius XI og den Katholske Aktion.

Skal en enkelt Mand, som Paven, tage den Kæmpebyrde paa sine Skuldre, som Styrelsen, Forsvaret og Udbredelsen af Guds Rige paa Jorden i Virkeligheden er,

trænger han til megen Hjælp. Og bliver en saadan Mand kaldt til sit Embede kort Tid efter en Verdenskrig, der efterlader sig nogle ekstra store Opgaver for den apostoliske Stol, nemlig Genoprettelsen af Christi Fred i Christi Rige o. a., saa kan man forstaa, at Pius XI føler særlig Trang til at søge og finde denne Hjælp.

Derfor er det, at der under hans Regering pludselig dukker noget op, der kalder sig »Katholsk Aktion«, men som mange ikke veed, hvad er. Baade Navnet og Idéen skyldes vistnok Pius X. I hvert Tilfælde efterlyser denne Pave den »Katholske Aktion« i Italien. Men først under

Kardinal Ratti blandt unge i Milano.

Pius XI bliver den den mægtige Faktor, der gør sig gældende i stadig flere Lande og samtidig faar en fastere Form og en klarere Arbejdsplan. Man kan ligefrem se, hvorledes det lille Sennepskorn voksede sig til et stort Træ i de sidste 6—7 Aar.

I sin første Rundskrivelse (1922) optager Pius XI denne Institution som et vigtigt Led i sit Regeringsprogram. Den 23. Maj 1923 viste Pavens Tale til Kardinalerne i Konsistoriet igen, hvor stor Vægt han lagde paa den, naar det gjaldt at fremme det kirkelige Arbejde. Siden kom der Aar efter Aar baade Opmuntringer til at organisere denne Aktion i de forskellige Lande og Skrivelser med Vejledning i at gøre dens Arbejde saa formaals-

tjenligt og frugtbart som muligt. I 1928 fik saa Kardinal Bertram i Breslau et længere Brev, hvori Paven sammenfattede alle indtil da af den apostoliske Stol udsendte Belæringer til et klart og velovervejnet Program. Det fortjener egentlig at meddeles i Ordlyden. Men da der ikke er Plads dertil nu, maa vi nøjes med at anføre Hovedpunkterne.

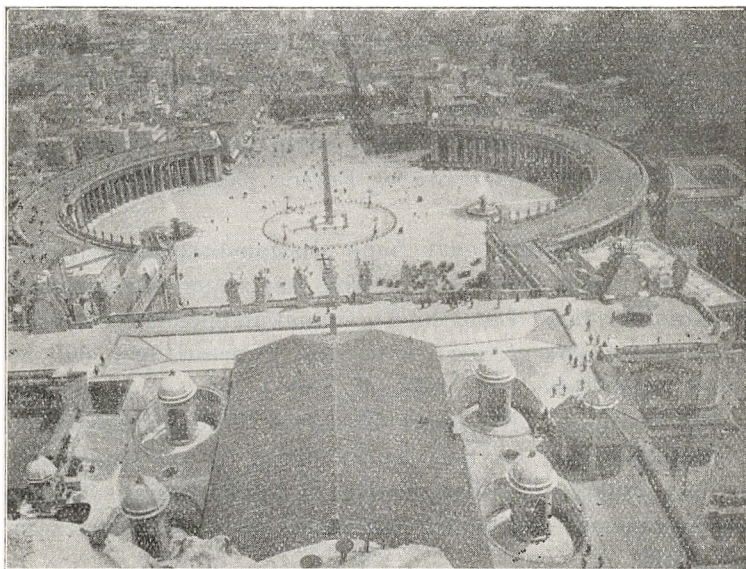
Den katholske Aktion er Lægmands apostolat, d. v. s. dygtige Mænd udenfor Præstestanden yder Gejstligheden en energisk Bistand under deres Arbejde for Menneskenes timelige og evige Lykke, et Arbejde, som jo efterhaanden er blevet næsten uoverkommeligt, fordi Kulturens Udvikling i vor Tid fører længere og længere bort fra Kristendommen med stadig større Fare for, at Menneskene ikke kan naa deres evige Bestemmelse. Vigtige Sider ved denne Hjælp er Værn om det haardt truede kristelige Familieliv; Ungdommens Opdragelse efter de rette Grundsætninger; Beskyttelse af det kvindelige Køn, der mange Steder er paa Vej til at miste sin skønneste Pryd den medfødte fine Sans for Sømmelighed og Takt, og de huslige Dyder. — Den er organiseret Arbejde under Biskoppernes og Præsternes Førelse. Enkelthederne skal ikke drøftes her. — Den er væsentlig religiøs. Den maa altsaa ikke blande sig i politiske Anliggender og ikke tjene noget enkelt politisk Parti i et Land. Derfor er ogsaa dens Virkemidler religiøse: Bøn, Arbejde, Offer og det gode Eksempel. — Den er, som Kirken selv, optimistisk. Paa de mange ængstelige Spørgsmaal, der kan høres, om Kirken i vore Dage vil kunne hævde den kristne Kultur overfor det moderne Hedenskabs Fremstød og Angreb, har Paven kun det Svar: Vi er Optimister og vil altid være det.

De førende Mænd i den »Katholske Aktion« falder ikke fra Himlen. De maa søges, de maa findes, de maa uddannes. Deres Opgave er: i nøje Overensstemmelse med Christi Aand og Vilje og i Samklang med Kirkens Lovgivning selv at leve et fuldkomment Kristenliv og hjælpe mange andre til at gøre det samme paa den Plads, som de maatte indtage i det menneskelige Samfund. Det er Pius XI's store Ideal.

F. K.

Pius XI og Østerland.

Naar Kirkens Modstandere har villet hævde, at Katholicismen har en Tendens til Uniformitet — nogle mener endda, at den principielt undertrykker al national og personlig Ejendommelighed — kan visse ydre Fænomener synes at give dem Ret; Nutidens stærke kirkelige Centralisation i Rom, Kuriens Autoritet over Bispedømmerne, den ensrettede thomistiske Tænkning, den rituelle Fasthed og det fælles latinske Kirkesprog . . . peger alt i denne Retning.

Udsigt fra Peterskirkens Kuppel.

For den Kyndige er det dog klart, at disse Fænomener ikke er opkomne for at kvæle uskadelige Ejendommeligheder, men for at tilstræbe Eenhed.

Ejheller staar disse Fænomener alene — Kirken arbejder ogsaa i Retning af at rendyrke de nationale Ejendommeligheder, som den i høj Grad respekterer.

Og ingen gør det mere end Paven selv — tre Fænomener i hans Regering viser det klart.

Hans Kirkepolitik gaar i høj Grad ud paa »Kirkelig Eenhed« — ikke Eenhed med en protestantisk-kristen Blok, der rummer i sig uforenelige Elementer fra anglo-

katholsk Rettroenhed til Unitarisme — ejheller Eenhed for enhver Pris med enkelte Smaasamfund . . . men først og fremmest Eenhed med dem, der allerede er Katholiker, men som lever i Skisma med Rom: Orientalerne, de Ortodoxe.

I denne sin Bestræbelse for alle disse Kirkers Forening med Petri Stol viser Pius XI baade Storsyn og Frisindethed, idet det ikke er hans Ønske at romanisere Østens Kirker og latinisere Østens Kristne, men at katholicere dem med os andre ved at unere dem med Rom, saa de beholder deres Kirkesprog, deres Kirkeret, deres Kirkeskikke, deres gifte Gejstlighed, deres nationale kirkelige Ejendommeligheder — blot de er »i Fred og Eenhed med den romerske Stol«.

Ofte er endda Paven disse gamle Kirkers Værge mod Vesterlændernes Ønske om og Forsøg paa at vesteuropæisere Østen.

I samme Retning gaar hans Missionsbestræbelser, der i sig har dette Træk: at Paven paalægger Missionærer, der kommer til et Land med gammel religiøs Kultur, ikke at rive ned paa denne — de skal tværtom lære den at kende, respektere den, føle sig ind i den — og saa ud fra det Positive i den bygge Bro over til Kristendommen.

Dette betegner en helt ny Tendens, en ny Tankegang . . . eller rettere en Tilbagevenden til Pauli Missions-Taktik paa Areopagos, som Petri Efterfølger nu har knæsat som god Latin.

Selv er Paven gaaet i Spidsen ved at virke for Opretelsen af lokale Bispedømmer i Østen, saa de stedlige Kirker kan gaa over fra Missionsstadiet til at blive nationale Kirker.

Pius XI har markeret sit Ønske dærigennem: at han selv har viet det første Kuld nye indfødte Bisper til Kina og Japan.

Og hans Missionærer følger efter; det er kun faa Dage siden, at man i Kina har indviet en katholsk Cathedral, der er holdt i ren kinesisk Stil; hidtil har man gjort Forsøget med Altre og Billeder og mindre Kapeller — nu staar den første Domkirke der, som Kineserne selv ønsker den, og den bliver ikke den sidste.

Ved denne sin Politik har Pius XI genialt løst Problemet om Missionernes Selvstyre, der truer med at sprænge de protestantiske Missionselskaber, hvis Tendens jo netop er at regere Missionerne paa europæisk og amerikansk Vis gennem hvide Missionsledere. —

Samtidig med at Paven altsaa tilstræber Eenhed og Samling om Rom, har han givet det skønneste Exempel paa Respekt for de nationale Ejendommeligheder, der endda har groet i Skismaets eller selv i Hedenskabets Jord, hvor disse blot har kunnet forenes med den ene Tro, det ene Embede, Sakramenternes Eenhed og Foreningen med den øverste Hyrde over den ene Hjord. *Peter Schindler.*

De engelske Martyrer.

I Anledning af deres Beatifikation.

15. December 1929.

Man behøver ikke at have levet blandt engelske Katholikker ret længe, før man opdager, med hvilken Kærlighed, Ærbødighed, Beundring, Begejstring, Stolthed de tænker paa deres Martyrer. Og jo mere man læser om disse Helteskikkelser fra det 16. og 17. Aarhundrede, desto bedre forstaar man de engelske Trosfællers Følelser, og desto mere kommer man til at dele dem. Og nu skal den katholske Kirkes Overhoved, Paven, snart anerkende deres Martyrdød som fuldtud og uigendriveligt bevist og tilkende dem de salige Martyrers Hædersbevisninger. Det drejer sig om ca. 200 Martyrer, hvis heltemodige Død for Troens Skyld er hævet over enhver Tvivl.*)

1. Hvad døde de for?

Dette Spørgsmaal er vigtigt, thi af Svaret afhænger det, om de var virkelige Martyrer eller ikke. Allerede den helige Augustin siger: Ikke Smerten, men Smertens Aarsag gør Martyren til Martyr. »Og gav jeg end mit Legeme hen for at brændes«, da er det ikke noget Martyrium, hvis det ikke er for den sande Tro og Christi Kirkes Skyld.

Hvad døde de for? alle som een døde de for den ro-

*) Den følgende Fremstilling holder sig i Hovedsagen til nogle Smaaskrifter, som udkom paa »Catholic Truth Society«s Forlag i London.

mersk-katholske Religion. Det siges, og det er sandt, at de blev kendt skyldige i Højforræderi og led Straffen, der var sat paa denne Forbrydelse. Men hele deres Højforræderi var netop deres Religion.

Paa Henrik VIIIs Tid blev det anset for Højforræderi at nægte Kongens kirkelige Overhøjhed. Paa Dronning Elisabeths Tid var det Højforræderi for en katholsk Præst at være i England, for Lægfolk derimod blot at blive absolveret af en Præst. Senere, i 1585, erklærede Parlamentet det for en Forbrydelse, der straffes med Døden, at give en Præst Husly. Forskellen mellem Præstens og Lægmandens Straf var kun den, at Lægmanden fik Lov til at hænge i Galgen, indtil han var død, medens Præsten blev levende skaaret ned og grusomt sønderlemmet.

Alle Stene var gode nok til at kaste efter en Hund; og ethvert tænkeligt Paaskud var tilstrækkeligt til at dømme en Katholik til Døden. Om nogen fandtes i Besiddelse af en pavelig Skrivelse, eller blot en »Agnus Dei«, var han Dødsens. Fædrene Hanse, Lacy, Kirkman og andre blev anklaget for at »forlede Dronningens Undersaatter til Lydighedsnægtelse«; thi de havde jo hørt Skrifte og givet Absolution. Thomas Bosgrave blev hængt sammen med P. Cornelius af Jesu Selskab, fordi han, da Jesuitpateren i Hast blev bortført uden Hat, trykkede sin egen Hat paa Bekenderens Hoved, idet han sagde: »Den Ærbødighed, jeg skylder Deres Embede, tillader mig ikke at se dem gaa barhovedet bort.« — Smithin Wells var ikke hjemme, da en Præst blev fanget under Messen i hans Hus, og Øvrigheden udtalte Værtens Dødsdom med en Vittighed: skønt han ikke havde været med til Festen, skulde han dog smage paa Saucen. — En Lægmand blev hængt, fordi han havde givet en rejsende Præst et Glas Øl. — Robert Ashton døde i Galgen i Tyburn 1592 for at have skaffet sig en Dispensation fra Rom for at kunne gifte sig med en Halvkusine. — Anna Line raabte før Henrettelsen med høj Stemme: »Jeg er dømt til Døden for at have givet Husly til en Præst. Jeg er saa langt fra at angre, hvad jeg har gjort, at jeg tværtimod af hele mit Hjerte ønsker, at jeg kunde have beværtet tusinde, hver Gang jeg beværtede een.«

2. *Hvad led de?*

Der maatte skrives en hel Bog for at svare udtømmende paa dette Spørgsmaal, især naar det drejer sig om Præsternes Lidelser.

Vi maatte følge dem lige fra Drengaaarene, da de skulde forlade deres Fædreland for at faa en katholsk Opdragelse paa udenlandske Skoler og for at læse til Præst. Derude i det fremmede Land begyndte deres Lidelser. Elisabeths Regering holdt Spioner ved alle de katholske højere Skoler, hvor engelske Præster fik deres Uddannelse. Kom de saa tilbage til deres elskede Fædreland, havde man der allerede deres Signalement. Præstjægerne og professionelle Spioner ventede dem ved Landgangen. For at undgaa dem gik man ofte i Land ved ensomme Klippekyster. Der var ingen, der turde give fremmede Husly, af Frygt for Spioner. Saaledes skete det, at nogle af Præsterne næsten døde af Hunger; nogle blev taget til Fange lige kort efter deres Ankomst.

Havde de fundet et katholsk Hus, maatte de der holde sig skjult, ofte Maaneder ad Gangen. Alle Huse havde sikre Skjulesteder. De kunde kun rejse med den største Forsigtighed, mest om Natten, altid forklædt, under falsk Navn. Allerbitrest var Angsten for »falske Brødre«. Maa-ske var der en Mand, som syntes saa from under Messen, men som endnu samme Dag forraadte Præsten for at vinde den klækkelige Sum, der var sat paa hans Hoved.

Saa kom for de fleste Fængslet. Vi har nu til Dags næppe en Anelse om, hvordan Fænglerne dengang saa ud. For at faa en Idé om, hvad Fængsling dengang betød, er det tilstrækkeligt at læse den Ansøgning, P. Rob. Southwells Fader sendte til Dronning Elisabeth. Denne Jesuit-paters Fader var Protestant, men blev i den Grad oprørt over den Behandling, hans Søn var udsat for, at han skrev: »at, hvis hans Søn havde forøvet noget, som efter Loven straffedes med Døden, han da maatte lide Døden; hvis ikke, at Hendes Majestæt vilde behage at befale, at han skulde behandles som en Adelsmand, da han var det, og ikke længere holdes indespærret i dette smudsige Hul.« Et andet Eksempel, paa maa og faa grebet ud af mange: William Davies naaede Fængslet i Byen Bewdly som en

træt og syg Mand. Alligevel blev han kastet i et Fangehul blandt Forbrydere, der var dødsdømte; de var der saa tæt sammenstuede, at de ikke havde Plads til at røre sig; ingen anden Mulighed for at ligge ned eller hvile sig end at sidde paa en Stenblok, der var to Fod høj, som disse Misdædere venligst overlod Davies til at ligge paa om Natten og sidde paa om Dagen. Men hans værste Lidelse var Stedets uudholdelige Stank, da Fangerne var tvunget til at forrette deres Nødtørft i dette snævre Rum. — I enkelte Tilfælde gik Bødlerne og endog Dommerne ud paa at dræbe deres Ofre ved underjordiske Fangehullers Uhumskhed og Stank eller ved Hunger. Var det lykkedes paa den Maade at blive af med en Papist, sagde Kongens Foged, Bedyll, at »han var blevet ekspederet ved Guds Haand«. — De stakkels Fanger blev ofte sluttet i Jern. Stor var Fangevogterens Forbavselse, naar han fik Betaling for at lægge sine Fanger i Lænker; de holdt det for en Ære at bære dem for Troens Skyld. Rustne Bøjler og Halsjern blev skinnende blanke ved aarelangt Slid. Saa tunge var disse i enkelte Tilfælde, at det blev tilladt Fangen at betale en Dreng for at hjælpe ham med at bære alle de Jernringe og Bolte og Bøjler, som han var overlæsset med. En smuk Fortælling handler om en Martyr ved Navn Roger Cadwallador, som i Fængslet fik Besøg af en højtstaaende Herre; da han var syg, laa han paa sin Briks med alle Jern om Benene, og idet han rystede og raslede med dem, sagde han til sin Besøger: »Ypperstepræsten i den gamle Pagt havde smaa Bjælder hængende langs Sømmen af sit Klædebon, og naar jeg rører mine Lemmer, siger jeg: Hør, Herre, det er mine smaa Bjælder.« Han vilde dermed sige, siger den gamle Beretning, at disse var lige saa velbehagelige for Gud som Lyden af de smaa Bjælder.

(Fortsættes.)

Citta del Vaticano.

I »Strandvejs-Kommunerne« læstes den 14. November følgende:

Riger opstaar, og Riger forgaar, og siden Verdenskrigen med de mange Grænseforandringer har denne Slægt oplevet

adskilligt i Retning af nationale Nydannelser og en Serie Statsorganisationer paa det europæiske Fastland, som baade maa fængsle og forundre.

Men ingen Rigsdannelse, intet nyt Rige har vel været saa forunderligt som det, vi har set opstaa i Aar ved en historisk Overenskomst mellem Pave Pius XI og Mussolini, den nye Kirkestat Citta del Vaticano i Italien, som er blevet et Rige for sig selv.

Ikke noget stort Rige i jordisk Udstrækning, men mægtigt i aandeligt Indhold, ja en af Verdens mærkeligste Stormagter.

Citta del Vaticano har højst 400 Indbyggere, men 300 Millioner Mennesker føler sig som aandelige Undersaatter af denne Stat; thi der bor Paven, som er hele den romersk-katholske Kirkes Overhoved.

Selv den bitreste Modstander af Pavedømmet vil indrømme, at med den ny Stats Dannelse af 9. Maj 1929 er der i Sandhed foregaaet noget mærkeligt. »Fangen i Vatikanet« er gaaet ud i den moderne Verdens Dagslys og har faaet sit eget Fyrstendømme med egne Gesandter, egne Frimærker, egen Telegrafstation, i den lille Stat drives vel nok det mægtigste Bladforetagende i Verden.

Citta del Vaticano vil i de nærmeste Aar blive den flittigst besøgte af Alverdens Hovedstæder; fra alle Egne af Jorden vil Mennesker komme for at beskue den moderne Verdens pragtfuldeste Tempel og vandre mellem Vatikanets Kulturskatte. Her er Fred, ingen larmende Verden vil forstyrre Turisten, Videnskabsmanden eller den religiøse andagtssøgende.

Den ny Stat gennemrystes aldrig af politiske Kampe eller af Brydninger om, hvem der skal have den dømmende og udøvende Magt; thi Paven regerer absolut enevældigt i Loven, Dommen og Administrationen. Herfra skal der bestandig udgaa en Vilje til Fred og Forsoning, og her styres først og fremmest den mægtige katholske Kirke efter historiske Traditioner i det store, religiøse Samfund. Aartusinders Hævd blander sig smidigt med Kravene for det moderne Liv, Visdom og Visioner, Kundskab og Fremsyn vil være den daglige Mad og Drikke i det ny Rige, Middelalderens Purpur og Pragt vil lyse som i de store Pavers Aarhundreder, i de mægtige Sale vil Livet pulsere stærkere end i Renæssancen; men naar Klokkeren er elleve om Aftenen skal alt være lukket og slukket. Citta del Vaticano er det ny jordiske Rige, hvorfra et aandeligt Lys vil udstraale og være til Trøst og Lise for den store Verden.

Dette Rige kan enhver besøge.

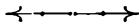
En Don Bosco i Danmark.

I en lille Kaffe-kreds efter 8-Messen i Odense i Søndags kom vi til at tale om Don Bosco-Festlighederne, og en af Deltagerne gjorde da opmærksom paa, at vi jo har en Don Bosco i Danmark, — selv om den meget beskedne Pater A. Smitz nok vil hævde, at det kun er i betydelig formindsket Maalestok. — Lad os imidlertid lade Maalestokken ligge og holde os til den Kendsgerning, at Pater Smitz arbejder trofast i Don Boscos Aand, og at det er Synd, at han stadig skal være nødt til at bede om Hjælp. — Kaffe-kredsen besluttede at rette en indtrængende Opfordring til Trosfæller Landet over om at benytte Jule- og Don Boscotiden til at sende de bestaaende Lærlingehjem en Julegave, og dette være hermed besørget.

Mange vil maaske indvende, at der i Forvejen kan være nok at give Bidrag til, som f. Eks. den nødstedte Mission i Aakirkeby, og at det lidet, man kan give, intet forslaar. Til disse vil jeg sige: Husk, at selv de største Bygninger er opført af lutter smaa Sten, og ingen maa holde sig tilbage af Hensyn til Bidragets Lidenhed, og husk, at Portoen for en Giro-Indbetaling kun er 5 Øre.

Nørre Aaby i December 1929.

Momberg.

Nye Bøger.

E. og C. Engholm: Fra sollyse Strand. H. Hagerups Forlag, 142 S.

Denne Novelle betegner efter Anmelderens Mening et yderligere Fremskridt i E. og C. Engholms Forfatterskab. Som i deres tidligere Bøger genfinder man ogsaa der en kvik, livlig og fornøjelig Maade at skrive paa — en morsom og rammende Karakteristik af de optrædende Personer, men dertil kommer saa, at Emnet i nærværende Bog er taget fra Virkelighedens Verden — ganske vist langt borte fra, nemlig ovre fra de tidligere danske vestindiske Øer, men Forf.s tidligere mangeaarige Ophold derovre sætter dem i Stand til at give Læserne interessante og virkelighedstro Skildringer af Livet og Forholdene og Naturen derovre. — Forøvrigt foregaar en Del af Handlingen herhjemme i Danmark, i København og Omegn. — For ikke at betage de eventuelle og forhaabentlig mange Læsere den hele og fulde Spænding og Forventning skal selve Handlingen ikke nærmere refereres, men der skal blot endnu bemærkes, at der selvfølgelig er spundet et Kærlighedsforhold ind i Novellens Ramme, men et saa smukt og ædelt Kærlighedsforhold, at man uden Forbehold kan anbefale Bogen til Læsning for alle. F. R.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Nykøbing F. Søndag den 24. November holdt Kredsen Møde i Nykøbing F. med Hr. H. D. T. Kiærulff som Taler. Emnet var Savonarola, der var Prior for San Marco Klostret i Florens indtil omkring 1498. Taleren fremdrog med stor Dygtighed flere interessante Træk af denne Dominikanermunks bevægede Liv. Savonarola var en ædel Personlighed, der i sine Prædikener ivrede imod Humanisternes og Medicinerne Verdslighed, men Forløber for Reformationen var han ikke. Han var kun imod uværdigt Partivæsen og mod en Pave, hvis Liv var en Forargelse. Det udmærkede og saglige Foredrag paahørtes med stor Interesse.

Aarhus. Søndag d. 24. Nov. afholdt Aarhus katolske Menighed en Fest for at fejre vor hellige Faders 50 Aars Præstebubilæum. Dagen indledes med en Fest-Højmesse med sakramental Velsignelse og Te Deum. Kirken var i Dagens Anledning smukt og festligt pyntet. Fra Koret vajede Pavestolens Flag overfor Dannebrog, og Alteret bar Efteraarets herlige Blomster. Sognepræsten, Pater Kock, holdt en Prædiken, der nærmest formede sig som en historisk Oversigt over Pavedømmet gennem Tiderne og sluttede med Tak og Hyldest til Paven, hvorefter Kirkens Kor sang »Tu es Petrus«, derefter meddeltes den sakramentale Velsignelse, og Koret sang nu Te Deum vekselvis med Menigheden, imens vore smukke Klokker sendte deres brusende Klang udover Byen. Om Eftermiddagen var der højtidelig Andagt med sakramental Velsignelse, og om Aftenen havde Menigheden en stilfuld Sammenkomst i Skolens Gymnastiksal, der var smukt dekoreret. Paa Scenen var opstillet en Buste af Paven omkranset af Laurbær og Blomster. Aftenen indledes med, at Forsamlingen sang »Paa Sandheds Fjeld«. Da sidste Vers var sunget, stod Pater Kock paa Talerstolen og bød Forsamlingen Velkommen. Msg. Olrik fra Kolding talte derefter om Paven og sit personlige Kendskab til ham. Foredraget formede sig baade morsomt og underholdende. Særligt fremhævede Taleren Paven som en handlekraftig og viljestærk Mand . . . alligevel venlig, ja, nærmest som en elskelig Fader. Derefter fremvistes en Del Lysbilleder af den hellige Fader i forskellige Situationer samt andre Billeder i Tilslutning dertil. Til hvert Billede var der en versificeret Tekst, der blev deklameret af Hr. Kaptajn Beyer, hvorefter Koret sang en smuk Sang, der var formet som en Hyldest til Paven, forfattet af Hr. Redaktør Bølling. — Tæppet gled nu til Side, man saa Scenen i smuk Belysning, i Baggrunden Pavens Buste, der omkring Børn i snart sagt alle Nationers Dragter, og som hver paa sit

Lands Vis bragte Paven en Hilsen, det vakte megen Jubel og stærkt Bifald. Derefter var der fælles Kaffe-bord, under hvilket Kaptajn Beyer opfordrede de tilstedeværende til at udbringe et tredobbelt Hurra for den hellige Fader. Tilsidst sang man staaende »Fast skal min Daabspagt evigt staa«, hvorefter den vellykkede Aften sluttede. *E. B. Sch.*

Ringsø pr. Pindstrup. Der rejses et Kapel paa Djursland. Sokkelen er allerede støbt, og om nogle Uger vil det nye Gudshus i Stavkirkestil staa der ved Randen af en Granplantage, 7 Minutter fra Pindstrup Station. Kapellet, der dækker 7 × 11 m Fladerum, bygges af Træ og faar en Tagrytter, hvis forgyldte Kors knejser 14 m over Jorden. Der bor i allernærmeste Nærhed 70 Katholikker og i en Afstand paa 20 km ca. 200; saa Kapellet er jo i Grunden for lille. Men vi har desværre ikke Raad til mere. Hans Højærværdighed Biskoppen, som selv i et forrygende Snevejr har været hernede, har lovet os et Laan paa 4000 Kroner. Det er lige tilstrækkeligt til selve Kirkebygningen. Men alt det andet mangler endnu, og skulde der være nogle, der gerne vil hjælpe os, saa modtager vor Sognepræst ethvert Bidrag med hjertelig Tak (Adr. Ryesg. 26, Aarhus). De herboende Katholikker er meget fattige, men de har selv samlet Penge til Grunden og desuden tegnet faste aarlige Bidrag til Forrentning og Afdrag. De fortjener at hjælpes. Vi behøver heller ikke at være kede af, at det kun er en Trækirke; var det ikke saadan, vore Forfædre begyndte i St. Ansgars Tid? Vi begynder jo ogsaa forfra!

Julekærten 1929. Det katholske Julehæfte.

Indhold:

Ingeborg Maria Sick: Jul, igaar idag, (Digt). — *Cay Benzon:* Paa Knæ foran Krybben. — *Pierre l'Ermitte:* Hvorledes Julen forfalskes. — *Emil Fiedler:* Hvis jeg kom hjem til Mor. — *Stephan Wevers:* Lidt om Julens Kunst. — *Erikke Rosenørn-Lehn:* »Katten«. — *Cay Benzon:* Paa Besøg hos Benediktinerne i Clervaux. — *Stephan Wevers:* Bedstefar. — En Pragt-Krybbe. — *H. K. Hafstrøm:* Sancta Cæcilie spiller paa Harmonium. — Katholske Silhuetter. — *Fr. Pius:* Statistik, Jul og gode Forsætter. — *Onkel Jørgen:* Om Julekrybber. — Helgeners Jul.

Illustrationerne er udført af *Anker Kjerulff* og *Erik Andersen*, Omslagsbilledet af *Anker Kjerulff*. Pris 1,25 Kr.

A.C. Onsdag d. 18. Decbr. 1929 Kl. 8 pr. Pastor *Peter Schindler:* Grundtvig som Katholik. Fællesmøde med Studenterkredsen. Gæstekort som sædvanlig. *Administratores.*

Under Protektion af Hs. Højærværværdighed Biskop *Josef Brems*
afholdes

Søndag d. 15. December 1929 Kl. 8 i Sakramentskirken
en KONCERT til Fordel for **Ellisabethforeningen.**

PROGRAM:

Gregoriansk Koral.

Musik af Perluigi da Palestrina.

Julesange fra det 15. Aarhundrede.

Medvirkende: Sakramentskirkens Kor under Ledelse af
Kantor *B. Husson* samt Organist *C. Vorm*.

Programbilletter à 1 Krone faas hos *Præsterne ved Sakra-*
mentskirken, Korets Medlemmer, Kantor og Organist samt hos:

Pastor *Ph. von der Kettenburg,*

Fru *A. Osterhammel,* Frk. *Fr. Stratbøcker,* Frk. *C. Tetzlaff,*
Frederiksborgg. 54. Jægersborg Allé 19. Paludan Müllersv. 5.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Julefest

for Menighedens Børn og Voksne afholdes Fredag d. 27. Decbr.
Kl. 6 i Charlottenlund Palmehave.

Børnene danser om Juletræet, trakteres med Chokolade og
Godter. — Tombola, Underholdning etc.

Festen for Børnene slutter Kl. 9. Derefter Fest for de Voksne.

Billetter: Menighedens Børn og Voksne Kr. 1.00

Besøgende Børn og Voksne Kr. 1.50

faas hos Bestyrelsen, Præstegaarden, den franske Skole samt
hos Undertegnede, hvor Gaver til Festen modtages med Tak.

Fru *Grugni,*

Fru *Holler,*

Fru *Nielsen,*

Hovmarksvej 9

Enighedsvej 2²

Kirsten Pilsvej 3²

Tlf. O. 1197.

Tlf. O. 986.

Tlf. O. 2844.

Fru *Werner,*

Fru *Zaepffel,*

Kildegaardsvej 24

Fortunvej 7

Tlf. Gent. 1166.

Tlf. O. 82.

Danske Kvinders Katholske Ferhund

afholder **Nytaarsfest** Onsdag d. 8. Januar Kl. 7 i Vesterhus.

Musikalsk Aftenunderholdning ved: kgl. Kammerangerinde
Frk. *Ellen Beck* og kgl. Hofpianistinde Frk. *Johanne Stockmarr.*

Billetter à 2 Kr. (incl. The, Smørrebrød & Lotteri) faas i
Sekretariatet, Kastelsvej 19, Tlf. Øbro 6108 samt hos:

Jonna Stampe Feddersen,

Angela Osterhammel,

Upsalagade 18

Frederiksborggade 54

Tlf. Øbro 1611 y.

Tlf. Byen 720 y.

Martha Holler,

Fr. Stratbøcker,

Enighedsvej 2

Jægersborg Allé 19

Tlf. Ordrup 986.

Tlf. Ordrup 386.

Billetsalget slutter d. 2. Januar.

De Unges Julefest

afholdes i Vesterhus, Søndag den 29. Decbr. Kl. 7½ pr.

Fælles Chokoladebord, Juletræ, Juleknaas og Julelotteri.

Adgangskort à 1 Kr. kan faas senest d. 27. ds. hos: Hr. Pastor
Benzon, Nørrebrogade 27 C, Tlf. Nora 239 x, Frk. Martha Holler,
Enighedsvej 2, Tlf. Ordrup 986 og Fru Gorritzen, Vesterhus, Tlf.
Byen 874 v.

Alle katholske unge Kvinder og unge Mænd er velkomne.

Pastor Cay Benzon. K. Boje-Danielsen. Dagmar Beck-Hansen.

Martha Holler. Hofdame Utke Ramsing. Paula Schütten.

Kirkelig Kalender.

15. Dec. Tredje Sønd. i Advent.	22. Dec. Fjerde Sønd. i Advent.
16. — M. Eusebius, Biskop og Martyr.	23. — M. Ferialdag.
17. — Ti. Ferialdag.	24. — Ti. Vigilie.
18. — O. Tamperdag.	25. — O. Juledag.
19. — To. Ferialdag.	26. — To. Stephan, Martyr.
20. — F. Tamperdag.	27. — F. Johannes, Apostel og Evangelist.
21. — L. Thomas, Apostel.	28. — L. Uskyldige Børn, Martyrer.

Ugens Messebønner.

15. Dec. 3. Søndag i Advent (N.-M. 9, G.-M. 52). Ihukommelse af Oktaven af Mariæ ubesmittede Undfangelses Fest (N.-M. 777, G.-M. 607).
16. Dec. Eusebius. Messe for en Martyr-Biskop (N.-M. [8], G.-M. [9]). Ihukommelse af Advent (N.-M. 10, G.-M. 52). 3. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [83], G.-M. [87]).
17. Dec. Ferialdag. Samme Messe som 15. Dec. 2. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [83], G.-M. [87]). 3. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
18. Dec. Tamperdag (N.-M. 13, G.-M. 55). 2. og 3. som den foregaaende Dag.
19. Dec. Ferialdag. Alt som 17. Dec.
20. Dec. Tamperdag (N.-M. 15, G.-M. 57). Ihukommelse af Vigilien til Thomas (N.-M. [1], G.-M. [1]). 3. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [83], G.-M. [87]).
21. Dec. Thomas (N.-M. 782, G.-M. 615). Ihukommelse af Advent (N.-M. 10, G.-M. 52).

Sakramentskirken. Søndag den 15. ds. III. Advents Søndag bortfalder Aftenandagten Kl. 6; i Stedet meddeles Sakramental Velsignelse efter Højmessen og efter Kirkekoncerten, som er Kl. 8 Aften.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 16. December Kl. 8 giver Pater Menzinger et Overblik over den Nordiske Bønneforening og katolsk Skandinavisme. En fransk Gæst, Madame Cody de Navacelle, som har Tilknytning til Sagen, vil komme tilstede.

Talrigt Møde af Klubbens Medlemmer forventes trods Juletravlheden.

Adgangskort til Julenatsmessen i **Jesu Hjertes Kirke:** *Katholikker* kan forudbestille Kortene ved at opgive deres Navn til Portneren eller en af Præsterne, Stenosgade 4.

Kortene kan afhentes sammesteds fra 3. Sønd. i Advent. den 15. December.

Den bedste katolske Julegave

er utvivlsomt *Hubert Dewald*: Vejledning i Katholsk Trosliv. Den er en Gave for Livet og stiger i Værdi, jo oftere man spørger den til Raads (udførligt Register). Faas til enhver Tid i vore katolske Boglader og kan bestilles overalt. Bogen foreligger i to Udstyrelser, en billig og en dyrere.

Benyt i Adventstiden R. Wickl's Adventsbetragtninger Kr. 1.75.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyesgade 8^a, Kbhavn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 51.

Søndag den 22. December.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — Julerim. — Julenat anno Domini 1121 i Prémontré. — Jul i Rom. — De engelske Martyrer (fortsat). — Om Børnehaver og Julegaver. — Nye Bøger. — Radio. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Canada. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

49. Den sidste Salvelse.

»Christus kaldte de tolv til sig og begyndte at sende dem ud, to og to, og han gav dem Magt . . . og de salvede mange syge med Olie og helbredte dem.« (Mark. 6, 7. 13.) Ved den helbredende Kraft, som Herren her gav Salvelsen med Olie, antydes det Naademiddel, som vi ejer i Kirken som Sakramente: den sidste Salvelse eller Sygesalvelsen. Derom læser vi hos Apostelen: »Er nogen syg iblandt eder, da kalde han paa Kirkens Præster, og de skal bede over ham, idet de salver ham med Olie i Herrens Navn,« — og saa følger Naadens Virkninger, Naadens Frugter, de sakramentale Virkninger — »og Troens Bøn skal frelse den syge, og Herren skal skænke ham Lindring (i Sygdom og Smerter), — og har han Synder paa sig, skal de forlades ham.« (Jak. 5, 14. 15.)

Origines (Homili II in Levit.): »Der gives ogsaa en Eftergivelse af Synder formedelst Bod, naar Synderen ikke undser sig for at bekende sine Synder for Herrens Præst

og søge et Bodsmiddel . . . hvorved ogsaa gaar i Opfyldelse, hvad Apostelen Jakob siger: »Er nogen syg iblandt eder o. s. v.«

Chrysostomus (Om Præstedøm. III, 6.): »Ikke blot naar vi ved Præsterne genfødes (i Daaben og Boden), har de Magt til at forlade Synder, men ogsaa for de senere begaaede Synder; thi det hedder: »Er nogen syg iblandt eder o. s. v. . . . har han begaaet Synder, skal de forlades ham.«

Isaak af Antiochien (Belærelse om Djævelen): »Præsten, der besøger de syge, behager ikke dem, som lader sig be-
daare af den onde Fjende; disse Daarer vil ikke lade sig betegne (med Korsets Tegn ved Salvelsen med Olie) af Præsten, men de iler til én af dem, som jeg før har nævnt, og denne er straks rede til at betegne dem.« — Man bragte de syge engang imellem i Stedet for til Præsten til visse Asketer, som mest tilhørte Lægfolket og var i Ry for at kunne gøre Undergerninger, og disse salvede de syge med Olie. Netop den Omstændighed, at Isaak af Antiochien med stort Eftertryk betoner, at Salvelsen med hl. Olie var Præstens Rettighed og Embede, vidner om denne Handlings sakramentale Stilling —. »Asketen kan du give en Gave, men Betegnelsen skal du modtage af Præsten. Den første kan du sende Mad, men Apostlenes Olie skal du blive delagtig i ved Præsten. Din Almisse skal komme alle Mennesker til Gavn, men din Tro være hos den Korsfæstede! Kun i hans Olie skal du blive delagtig, og af Præsten skal du modtage Betegnelsen med den (Olien). Lad ikke alle mulige Menneskers Haand faa Kraft over dit Legems Lemmer.«

Innocens I (Pave) (Til Biskop Decentius I): »Er nogen syg iblandt eder . . . og har han Synder paa sig, skal de forlades ham.« (Jakob 5.) Uden Tvivl maa disse Ord henføres til de troende, som er syge og bliver salvet med Christmas hl. Olie, som beredes af Biskoppen . . . de, som er sat i Bod (d. v. s. de, som er bleven paalagt en offentlig Bod af Kirken), maa ikke salves med Olie, da den hører til de hl. Sakramenter.«

Viktor af Antiochien (In Markum 6, 13): »Olien, som bruges ved den hl. Salvelse, betegner Guds Barmhjertig-

hed, Sygdommens Lindring og Helbredelse. Man kunde maaske sige, at det er Bønnen, som virker alt dette, og at Salvelsen med Olie kun er det ydre Symbol (Tegn) paa disse Virkninger.«

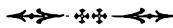
Gelasius' og Gregor d. St.' Sacramentarier (ældgamle romerske Ritualbøger) indeholder Anvisninger angaaende Sygeoliens Indvielse ved Biskoppen og Bønner, der skulde fremsiges ved Meddelelsen af Sakramentet.

Alle *østerlandske Kirker*, af hvilke nogle allerede i det 5. Aarhundrede skilte sig fra den katholske Kirke, tæller ligeledes den sidste Salvelse blandt Sakramenterne, et Bevis for, at de har ejet den, før de skilte sig fra Moderkirken, og taget den med som Arv fra svundne Tider.

Til Slut vil jeg anføre (ligesom ved Kommunionen under én Skikkelse) den bekendte protestantiske Tænkere og Theolog *Leibnitz* (System. Theol. S. 280): »Der er ikke Rum for nogen Tvist ang. Lærepunktet om de syges Salvelse. Det har sin Støtte i den hl. Skrifts Ord og i Kirkens Fortolkning, som fromme og katholske Mænd med al Tryghed forlader sig paa. Heller ikke indser jeg, at nogen skulde kunne have noget at udsætte paa denne Kirkens vedtagne Praksis.«

Maatte dette Sakrament ogsaa bringe os, hvad det ifølge sin Indstiftelse forjætter: maatte Troens Bøn frelse os, maatte Herren engang skænke os Lindring i vore Smerter og vor Sygdom, og maatte det blive opfyldt, som Præsten beder om, medens han salver: »Ved denne hl. Salvelse og sin miskundelige Barmhjertighed forlade Herren dig alt, hvad du har syndet!«

Josef Resch.

Julerim.

*Det var Barn Jesus mild og sød,
han blev af Jomfru Maria fød.*

*Om Midjenat der var stor Ro,
da ginge Guds Engle paa Himmerigs Bro.*

*Og klared det op som Dagen ny,
da sang de Engle lavt under Sky.*

*Barn Jesus mildt i Guds Hjerte skrev,
han slog Guldtraad i Gud Faders Væv.*

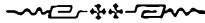
*Maria fødte uden Smerte,
Guds Billed bar hun i sit Hjerte.*

*Og derfor spirer liden Blomst under Sne,
Guds Søn lod sig paa Jorden se.*

*Og derfor kvidrer graa Spurv om Vaar,
Barn Jesus lover den godt Aar.*

*Og derfor synger vi glade og fro,
Guds Søn han vilde paa Jorden bo.*

Enoch Hjorth.

Julenat anno Domini 1121 i Prèmontré.

Julenattens Mørke svøbte sig om Træer og Klipper i Dalen ved Prèmontré. En kold, raa Taage laa over den usunde Moseegn. Stilheden blev kun og da afbrudt af en sulten Ulvs uhyggelige Tuden. Da lød pludselig en lille Klokkes Kalden. Der kom Liv i de smaa, mørke Hytter, som udgjorde Klosteret. Døre blev aabnet og spøgelsesagtig hvide Skikkelser ilede over mod Sankt Jockannes Døbers Kapel til Julemætterne. — Det gamle Skovkapel var altfor lille til de mange officiebedende Brødre. Salmerne kunde de udenad; blot ved Lectorens Plads brændte et Par Voksllys. I de helt mørke Hjørner af Kapellet bag de hvidklædte Fratres skimtedes Lægbrødrenes store Skare.

Det var Norbert fra Xanten og hans Disciple, der fejrede Jul. — Ved Midnat stod den allerede da saa navnkundige Bodsprædikant selv for Alteret. Øjeblikket var stort, ikke blot som enhver Julemidnatsmesse er det; men Norbert og hans Brødre havde besluttet under denne at aflægge Klosterløfterne.

Da Tiden var inde, gik de en efter en, følgende deres Læremesters Eksempel op til Alteret. Knælende tæt ved

de flakkende Lys, med Stemme, der røbede indre Bevægelse og dog glad Fasthed læste de: »Jeg, Broder Norbert (Hugo, Walter, Evermod . . . og hvad de nu ellers hed, Ordenens første Fædre) giver mig selv til Vor Frue Kirke i Prémontré, jeg lover at forbedre min Vandel og her stedse at ville leve efter Christi Evangelium, Apostlenes Forskrifter

Præmonstratenser Jul: St. Norbert og en af hans Søner ved Marias og Jesu Fødder. (Averbode i Baggrunden.) — Tegning af Jos. Speybrouck.

og den salige Augustins Regel. Jeg lover fuldkommen Lydighed i Christo Vor Herre overfor denne Kirkes Fader og hans Efterfølgere, lovlige valgte af Klosteret . . .«

Hermed var Hvide-Brødrenes Orden stiftet. Det var Julenat 1121. De var en 40 Klerke og endnu flere Lægbrødre.

Over Norberts bodsmagre Ansigt maa der have hvilet

et Skær af stor, stille Fred, da han efter Messeofferet knælede ubevægelig i det mørke Gudshus.

Ingen Fest i Kirkeaaet er i den Grad Fredens Højtid som Jul. Dog Norbert havde kendt Julefester uden Fred i Hoflivets Tummel. Det var kun seks Aar, siden han midt i al sin Forfængelighed blev slynget til Jordan fra sin flotte Hest. »Fly det onde og gør det gode, søg Freden af al din Id,« hørte han da en Stemme tilraabe sig. Og han havde søgt og fundet den sande Fred . . . søgt den i Bod og Bøn, i Ensomhed og Afkald og i en utrættelig Prædikantvirksomhed rundt i det nuværende Frankrig, Belgien og Tyskland. Især forstod han at stifte Fred. »Fredsensglæn« kaldte de ham, Fred blandt Fjender og Fred i Menneskers urolige Hjærter. — Længe havde han søgt sin egentlige Opgave, Guds Kald. Nu endelig, efter Aar fulde af Lidelser og Besværligheder stod det helt klart. Hans Kald var selv at virke for Sjælene og danne andre til aktive, hellige, ivrige Præster gennem Munkelivets Skole, ikke blot bedende Munke som Vennen Bernard af Clairvaux saa glimrende formaaede, men »aktive Munke«, »Kanniker«, dog ikke som dem, han havde tilhørt, nej, Præster, udgaaede fra Klosterets Smeltedigel og vendende tilbage til dette fra Apostolatet.

Norbert kunde ikke finde Ord for sin Tak. Vel var hans Samfund allerede rodfæstet baade her i den øde Dal — han i en Nats Bøn i dette Kapel havde faaet udpeget — og saa deroppe hos Walonerne, hvor man lige havde skænket ham hele Landsbyen Floreffe, Men anede han mon, at hans Sønner skulde fæstne sig over hele Europa helt op til Børglum og Vrejlev i det fjerne Dania? Anede han, at blandt de Brødre, der den Nat sammen med ham havde grundlagt Præmonstratenserordenen, var fremtidige Klosterstiftere, Hedningemissionærer, Biskopper — Helgener?

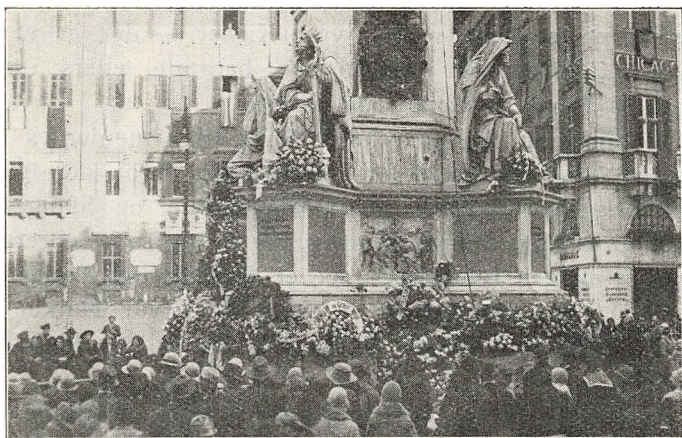
Der var en stor Fred i den hellige Norberts Sind. Mens Julenattens Timer gled hen, tænkte han vel omtrent, som han siden efter et daadrigt helligt Liv, som Ærkebisp af Magdeburg og det tyskromerske Riges Kansler, Pavens Ven og Støtte, skulde udbryde:

»Jeg har været ved Hove . . . jeg har levet i Kloster . . .

høje kirkelige Embeder har jeg beklædt... men overalt har jeg følt, at der intet bedre findes end helt at give sig til Gud«.

Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Frater O. Præm.

Mariasøjlen paa Piazza di Spagna i Rom, smykket med Blomster den 8. Dec., 75-Aars Dagen for Definitionen af Dogmet om Mariæ ubesmittede Undfangelse.

Jul i Rom.

Rom er ikke Julebyen, den er Paaskens Stad.

Først er der Vejret — Mandel og Fersken blomstrer, Himlen er blaa, og Luften snurrer af Sol; de grønne Vidder i Campagnen er spættede af Bellis, og Pinjestammerne i Villa Borghese dufter krydret og karskt af Harpix i den begyndende Varme.

Saa er der Kirkerne — alle de gamle Stations-Kirker i Roms Udkanter, paa Aventin og Celio, langs Forum og ud ad Via Appia til staar aabne og har Fest i violet Skrud Dag for Dag... og saa er der selve Paasken i de store Basilikaer — —

Men det var jo Jul i Rom, jeg skulde fortælle om!

Vejret vil sletikke passe en Nordbo; det vil sletikke blive mørkt Juleaften, Stemningen udebliver — allermest hvis der er Vintersol; noget hjælper det, hvis det bliver Regntid med styrtende Skylregn og mørke Skyer . . . Der er ikke Julegran paa Gaden og ingen Juleudstillinger (Rommerne giver først Gaver til *la Befana* (Epifani), og Julekrybberne er ikke som i vore Kirker — der er et Par store, historisk eller kunstnerisk berømte, ellers er det mest en *Bambino* alene i en Krybbe . . .

Traditionen tro gaar man først til Armeniernes Højmesse i San Niccolò da Tolentino, hvor den gamle hvidskæggede Patriark med Kongekrone og Slangestav, omgivet af sine mørke Levitter, Klerke og koncelebrerende Præster synger Julemesse paa et forunderligt Tungemaal og med sære Ceremonier — det rykker vor Tanke over til Østerland, og Sproget ligner det, de talte i Bellehems Stald.

Julemaaltidet er Fastemad, for i Rom er Aftenen Vigilie til Morgendagens Fest. Sin Midnatsmesse tager man gærne i Santa Maria Maggiore, der straalere af Lys og er fuld af Mennesker, saa man daarlig nok kan se den gamle Kardinal, der celebrerer.

Maaske er det ogsaa Hjemvæen, der gør, at det kun vil blive Jul for Hjerne og Vilje, ikke for Følelsen — maaske skyldes det, at Julen ikke har sat Præg paa Rommerne.

Det har dærimod Hellig III Konger!

Der er stort Marked paa Piazza Navona, hvor der fra Hundreder af Boder sælges Truthorn og billigt Legetøj, og ethvert Barn i Rom plager sine Forældre om at komme med derhen og tage Del i den infernalske Trutten; dær er virkeligt Folkeliv med gemytlig Jubel og Konfetti, Sange og fælles Morskab paa aabne Gade . . . Oppe i Aracoeli-Kirken er der »Børne-Prædiken« omkring De uskyldige Børns Fest — hin Foretælse, H. C. Andersen saa skønt har skildret, men som nu efterhaanden udarter til halvt Fjas, halvt Skaberi — og dog kan man se Puslinger, der paa den improviserede Prædikestol foran det om et Afgudsbillede mindende, med Uhre, Ringe, Smykker

og Ordensdekorationer behængte, alle Nordboer chokerende Jesusbarn giver ægte Udtryk for barnlig Fromhed. — Det, der i Rom har grebet mig inest ved Julen — udadtil — er Epitani-Festerne i Pallotinernes Kirke Sant' Andrea delle Valle, hvor alle Østens unerede Riter holder Højmesse i sære Dragter, paa sære Sprog og med sære Skikke.

Hver Morgen har man en Patriark eller Biskop fra Asien eller Afrika, der omgivet af sit farvede Kollegium, ofrer det samme Offer som vi, en Række Østerlændere læser ogsaa Stillemesse dær efter deres egne Riter; og om Aftnen er der Prædiken af celebre Prædikanter af alle Nationer, og de trækker Roms Fremmedkoloni til sig i stort Antal.

Hær oplever vi noget af Kirkens Storhed og Rigdom og føler, hvad Vismændene fra Kaldæa betød . . .

Men ellers — for dette er jo ikke meget — maa den enkelte søge sin Jul i Hjærtets Løndom og finde sit Møde med Jesusbarnet, som han bedst kan — i en straalende Basilika eller i et Huskapel — den fælles Julestemning mangler.

Og dog kan man møde den — som en Rest fra Fortiden.

Jeg mindes en Julenat paa Hjemvejen fra Kirken at have mødt tre af de sidste *pifferari*, Hyrder i Lammeskins Kofter og Sandaler, de gik med Sækkepiber fra Mariabillede til Mariabillede paa Gadehjørnerne og spillede et Pastorale saa ømt og rent og enfoldigt, legede for Moder og Barn . . . og i Mødet med Østens Vismænd i Sant' Andrea og med Campagnens Hyrder paa Gadehjørnet skimtede jeg Betlehem.

Peter Schindler.

De engelske Martyrer.

I Anledning af deres Beatifikation.

15. December 1929.

Ved *Josef Wolfsberg*, S. J.

(Fortsat.)

2. *Hvad led de?*

Det var kun Forhørene og Torturen, der bragte nogen Afveksling ind i de triste Fængsler. Torturen var paa den

Tid almindelig, ikke blot i England, men ogsaa i alle de øvrige Lande. Den anvendtes ikke som Straf, men som Middel til at aflokke Fangen en Tilstaaelse eller de Oplysninger, man ønskede, især dog Navnene paa hans Medskyldige. Man gjorde sig i hine Dage, stik imod vore moderne Retsbegreber, al tænkelig Umage for at faa den Anklagede til at tilstaa egne og andres Forbrydelser. Skønt altsaa Torturen ikke blev udtænkt paa Grund af Had imod den katholske Religion, ejheller blev anvendt alene overfor Katholikker, ligger dog Martyrernes særlige Lidelse paa Pinebænken deri, at man prøvede paa at faa dem til at sige, hvad det vilde have været en Synd og en Skam for dem at sige. Naar en Præst blev spurgt, hvor han havde faaet Husly, læst Messe, hvem der havde været til Stede ved hans Messe, hvis Skriftemaal han havde hørt, hvor andre Præster opholdt sig o. s. v., vilde han med ethvert Svar have gjort uskyldige Mennesker ubodelig Fortræd. Derfor var hans Mund tavs, selv paa Pinebænken under de frygteligste Lidelser. Under de umenneskelige Rædsler i Tower i London brød mange sammen og blev til Forrædere, Spioner og Angivere; de ædle og stærke Karakterer derimod led endog de yderste Kvaler uden at sige eet Ord; til dem hørte Martyrerne.

Mange Slags Tortur var dengang i Anvendelse. Der var et Fangehul ved Navn »Limbo«, et mørkt, smudsigt Hul, fuldt af Utøj og Rotter. Der var et andet »Liden Hygge« (Little Ease), som var for snævert til at staa, sidde eller ligge i. Der var noget, der hed »Gadefejerens Datter« (The Scavenger's Daughter), et cirkelformet Jernbaand, ind i hvilket hele Legemet blev foldet sammen og Hænder, Fødder og Hoved bundet fast. — Naale kunde stikkes ind under Neglene, Ørerne kunde sømmes fast til Gabestokken, saa Fangen maatte frigøre sig selv ved at skære sine egne Ører af. — Det værste og hyppigste af alt var dog Strækkeredskabet, den egentlige Pinebænk (rack)*). Enten blev Staklen ophængt i Hænderne, saa hele Vægten hang i Armene, eller der blev lagt Reb om Hænder og Fødder, og

---

*) En virkelighedstro Skildring af Fængselslivet og Pinebænkens Rædsler findes i Robert Hugh Bensons Roman »Come Rack! Come Rope!« — Desværre er den ikke oversat paa Dansk endnu.

disse blev spændt saa stærkt ved Hjælp af Vinder, at en eneste Anvendelse mærkede sit Offer for hele Livet. Det var dette Torturinstrument, hvorved Norton, »Strækkestemeren« i Tower, praede af at have gjort den salige Alexander Briant en Fod længere, end Gud havde gjort ham. Det var paa Strækkebænken, at Nikolaus Owen, bedre kendt som Jesuiterbroderen »Lille John«, blev saadan revel itu, at han døde under Bødlernes Hænder. Ogsaa den salige Edmund Champion S. J. blev »strakt« saa grusomt, at han, da Fangevogleren spurgte ham, hvordan han havde det paa Hænder og Fødder, kunde svare: »Slet ikke saa daarligt«, for han kunde ingenting føle mere.

P. Robert Southwell S. J., Digter og Martyr,*) blev ogsaa pint ved Ophængning. Der hang den endnu unge Mand udenpaa Muren af den berygtede Richard Topcliffes Hus. Omkring Haandleddene var der sluttet en skarp og skærende Jernring, der pressede Pulsaaren sammen; Martyrens Ben var bøjet bagud, og hans Hæle var bundet fast til Laarene. Den unge Ordensmands Fasthed og Taalmod viste sig at være stærkere end Bøddelens Grusomhed. Topcliffe lod ham ikke faa Hvile, undtagen naar han syntes Døden nær. Da tog de ham ned og bragte ham til Bevidsthed igen ved at brænde Papir under hans Næse; saa kunde han kaste Blod op, hvorefter han straks blev hængt op igen. Hele Tiden var han saa taalmodig, og hans Ansigtstudtryk var saa blidt, at endog den Tjener, der skulde vogte ham, begyndte at anse ham for en Helgen. Hans eneste Ytringer under Torturen var: »Min Gud og mit alt!« »Gud hengav sig for dig, hengiv dig for Gud!« I fire Dage varede denne Ophængning, men det lykkedes ikke at fravryste P. Southwell et eneste Navn. Derfra blev Martyren bragt til Tower og dér kastet i det allerede omtalte Fangehul.

En grusom sjælelig Tortur blev ofte føjet til den legemlige. Den unge Hertug af Norfolk, Philip Howard, Earl af Arundel, Englands første Adelsmand, tilbragte 11

---

*) P. Southwells Digte, mest religiøs Lyrik, har skaffet denne Martyr en hædrende Omtale i engelsk Litteraturhistorie. De siges at have været kendt og værdsat af Shakespeare. De fleste Digte skrev han i Fængslet, hvor han tilbragte de tre sidste Aar af sit Liv.

af sine 38 Leveaar i Towers Fangecele, hvor han tilsidst ogsaa døde efter at have tilbragt en hel Nat i uafbrudt Bøn (1595). Da han følte Døden nærme sig, bad han Dronningen om Tilladelse til at sige Farvel til sin Hustru og sin lille Søn, som han aldrig havde set endnu, da han var født kort efter Faderens Fængsling. Elisabeths Svar røber en for en Kvinde ualmindelig Grusomhed: »Hvis Hertugen blot én Gang vilde deltage i den protestantiske Gudstjeneste, skulde hans Ansøgning ikke blot bevilges, men han selv skulde atter vinde hendes Naade og sine tidligere Godser og Ærespøster.« — Men Hertug Philips Mod blev heller ikke nu knækket. Han lyttede ganske roligt til Budskabet og sendte Dronningen et Svar, der karakteriserer ham som en sand Adelsmand: »Han afslog at modtage Dronningens Naade paa denne Belingelse, og hans største Sorg var, at han kun havde ét Liv at miste for saa god en Sag.«

Fra Pinebænken blev Martyrerne ført til Galgen. Som Højforrædere blev de slæbt til Henrettelsen paa en lav Slæde, hvorover der var lagt en Risfletning. Vejen fra Fængslet til Tyburn var baade i London og York*) en 3—4 Kilometer; og disse Veje var elendige, om Sommeren støvede, i daarligt Vejr plørede. Enten blev det stakkels Offer halvkvalt af Støvet eller overdænget med Vejens Søle og Vand.

Det var Skik at standse lidt ved Holborn, og en Forfriskning blev af medlidende Mennesker gerne tilbudt Martyrerne. P. Philip Powell O. S. B. fik paa Vejen til Retterstedet noget Vin at drikke; da han holdt Glasset i Haanden, bad han Sheriffen om Lov til at drikke Kuskens Skaal; dermed mente han selvfølgelig Manden, som førte Slæden og Hestene. Martyrerne betænkte ofte denne Mand ved den sidste Fordeling af deres Ejendele; ogsaa selve Bøddelen, der gjorde Tjeneste ved Galgen, og endog Præstjægeren stod nu og da i Gunst hos dem. Saaledes gav William Ward 40 sh. til Sheriffen og bad ham fordele denne lille Sum til mindre velstaaende Katholikker; derpaa gav han Bøddelen 2½ sh. »for den gode Tjeneste, du

---

*) Ogsaa i York hed Retterstedet Tyburn.

nu skal gøre mig«, sagde han; derpaa saa han sig om efter Slædeføreren og gav ham 2 sh., »skønt du ikke er Katholik«, tilføjede han; og saa kastede han endnu i Grams et Blækhorn, et Tørklæde og nogle andre Smaating, han havde i Lommen, hvorpaa han gav sig til at tænke paa Døden. — Den 90-aarige Præst John Lockwood blev afleveret ved Fængselsporten af Præstjægeren Cuthbert Langdale. Da denne vilde skynde sig bort, kaldte den gamle Mand meget venligt paa ham og tog med det samme sin Pung frem: »Hør, Cuthbert, jeg har voldt Dem en hel Del Besvær med at bringe mig til dette smukke Sted; vær saa god, tag denne Engel (= 10 sh.) for dit Arbejde, og Herren være med dig!« Desuden gav han 5 sh. til Præstjægerens Hjælper for hans Del i Arbejdet; og saa sagde de Farvel til hinanden og skiltes som de bedste Venner.

Galgen i Tyburn bestod af tre opretstaaende høje Stolper, som foroven var forbundne med tre Tværbjælker, der tilsammen dannede en Trekant, stor nok til, at 15—20 Personer kunde hænge derpaa. I London lod man Martyrerne staa op paa en Vogn, medens Strikken blev lagt om Halsen paa dem; saa kørte Vognen bort under dem. Andre Steder steg de op paa en Stige, som derpaa blev vendt og trukket bort under dem. Dommen lød paa Hængning, Udtagning af Indvoldene (især Hjertet) og Partering, rettere Firdeling. Klæderne blev revet af den oftest endnu levende nedskaarne Martyr, hvis han da ikke var blevet berøvet sine Klæder i Forvejen og hængt i bar Skjorte, hvilket var det sædvanlige. Den udmærkede Lægmand Smithin Wells blev hængt lige overfor sit eget Hus, hvori han havde optaget Præster. Da han skulde hænges, ræbte han: »Skynd Dem lidt, Hr. Topcliffe, skynd Dem lidt; skammer De Dem ikke over at lade en gammel Mand staa her i Kulden i sin bare Skjorte?«

Ofte blev Martyrernes sidste Timer forskønnet ved, at det lykkedes dem endnu paa Tærskelen til Evigheden at vinde Sjæle for Gud. William Patenson, en Verdenspræst, blev Aftenen før sin Henrettelse kastet i en Fangecelle sammen med 7 Forbrydere, der skulde lide Døden sammen med ham. De 6 af dem lykkedes det ham i Løbet af Natten at føre tilbage til Gud og Kirken, og næste Mor-

gen erklærede de højt, at de vilde dø i den katholske Tro, hvad de ogsaa gjorde. Men Fader Patenson blev derfor behandlet med mere end almindelig Grusomhed. Fader Thules førte 4 Misdædere tilbage til Gud; Fader Green absolverede endnu paa Galgen to Kvinder, der blev hængt før ham. P. Heath, O. S. F. forsonede en af Forbryderne, som slæbtes paa samme Slæde, med Gud.

De grusomme Scener, der udspillede under Galgen, vil jeg ikke udmale i Enkelthederne, skønt der ikke mangler Beretninger af Øjenvidner, som til Fulde godtgør, at Døden ved Hængning var et langsomt Martyrium. Medlidende Tilskuere kunde endog finde paa at hænge sig i de stakels Martyrers Fødder for at afkorte deres Lidelser. I et enkelt Tilfælde berettes det modsatte, nemlig at en barbarisk Skurk understøttede det hængende Offer for at forlænge hans Dødskamp. Mængden vilde se ham blive parteret levende, hvilket ogsaa lykkedes. Han blev levende skaaret ned, og medens Bøddelen rodede i hans Indvolde for at finde hans Hjerte, hørte man Martyren bede: »Gud, vær barmhjertig imod mig!« Det var den 27. Februar 1601, og Martyrens Navn er P. Mark Barkworth O. S. B.

Martyrernes Hoveder og sønderlemmede Legemer blev dyppet i kogende Beg og anbragt paa Stager enten paa London Broen eller nedenfor Temple-Domhuset. Og dér blev de, indtil de bogstavelig var blevet »Føde for Himens Fugle«, som Psalmisten siger. (Slattes.)

Om Børnehaver og Julegaver.

Skulde det være ganske tilfældigt, at de to Ord i Overskriften kom til at rime? Tyder Ordenes Samklang ikke snarere paa en indre Samhørighed af de to Ting?

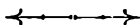
Julen er Børnenes Fest. Julen er Jesusharnets Fødselsdag. Vi vilde jo saa gerne give ham en Gave, ham, der kom til sit eget. . . . Efter Evne ikke mere, men heller ikke mindre, for det kan vi ikke være bekendt! — skal vi hvert Aar bringe ham en Gave paa hans Fødselsdag. Vi ved, at han har indsat de fattige og de smaa og de foradte i sine Rettigheder: »Hvad I har gjort imod en af disse mine ringeste Brødre, det har I gjort imod mig,« (Mt. 25, 40). Hjælpeløse Børn kan altsaa tage imod den

Fødselsdagsgave, som vi i Aar har tiltænkt vor Herre i Krybben. Giv da din Skærv, og giv ikke for knebent, til Sankt Josefs Børnehavn paa Nørrebro. Der kan vi være sikre paa, at vor Hjælp virkelig kommer Børnene til Gode. Foretagendet har nemlig alle tænkelige Chancer for at lykkes: Først og fremmest er der en dygtig Lærerinde, som ikke ønsker andet end at ofre sine Evner for Kirkens Sag og Børnenes Vel; dernæst er der en hel Skare Børn, der venter paa, at vi rækker dem en hjælpende Haand; endelig er der en hel, stor Menighed, som savner et saadant Hjem for Smaa børn; kun een Ting synes at mangle endnu — dit Bidrag! Giv det nu i Julen, og giv det for Jesusbarnets Skyld!

Sæt nu, det lykkes at oprette denne første katholske Børnehavn i København. Den vil da om nogen Tid blive efterfulgt af flere andre. Hvert et Sogn vil lidt efter lidt faa sin egen. Grundet paa de Erfaringer, man har gjort paa Nørrebro, vil det være forholdsvis let at gennemføre nye Grundlæggelser andre Steder. Men det er det første Skridt, der koster. — Lad derfor Børnehaven blot gøre det første Skridt ud i Livet, og søg at lette det med dit Bidrag. Derved giver du i Virkeligheden en Julegave til hvert et Sogn her i København. Her gælder det en fælles, katholsk, stor-københavnsk Sag. Ingen Sogneskel skal faa Lov til at sætte Grænser for vor Gavmildhed.

Lad altsaa den første, katholske Børnehavn blive en smuk og varig Julegave til det katholske København i Aaret 1929.

Josef Wolfisberg S. J.

Nye Bøger.

Sigrid Undset: Gymnadenia. Aschehoug, Oslo 1929.

Fra Middelalderens Norge er Sigrid Undset vendt tilbage til Nutiden og skildrer dens Mennesker. Og er man endnu opfyldt af de voldsomme Indtryk fra »Kristin Lavransdatter« og »Olav Audunssøn«, Indtryk, som aldrig udslettes af ens Sind, saa forbavses man over denne Nutids-skildring. Man spørger maaske i første Øjeblik sig selv, om det da er rigtigt, at Menneskene nu til Dags har det langt lettere end i svundne Tider. I de to nævnte Fortidsromaner var Menneskelivet skildret saa tungt, at der var dem, der holdt op med Læsningen, blot fordi de ikke kunde holde det ud, det var alt for tungt og trist. Saaledes er »Gymnadenia« ikke. Ogsaa i den Bog er der stærke Lidenskaber, og der er Lidelser, men det er, som

om de ikke graver sig ind i Menneskenes Sind, disse Mennesker slaar sig langt lettere til Taals med det hele. Har de lidt Skibbrud engang, naa ja, saa prøver de en ny Sejlads, og er de end mærkede, det er dog ikke den dybe tunge, Lidelse, som slæbes med hele Livet igennem.

Er det da virkelig saaledes, at Nutidsmenneskene er mere overfladiske? Dette er vel Forfatterindens Mening, ellers vilde der ikke være en saadan Forskel. Og Bogens Mennesker er saamænd levende og sande nok. Men Nutidskulturen har nivelleret, de voldsomme, brusende Følelser er dæmmet ind. Og Mangelen paa Religion gør Konflikterne i Livet mindre, lettere at løse. Naar her tales om Nutid, maa det dog ikke forstaas ordret, Bogen foregaar i Aarene 1905 til 1914, den slutter ved Verdenskrigens Udbrud, og netop fra det Øjeblik af har vi faaet talrige Eksempler paa, at Livet ikke er lettere at leve nu, end det har været før. Og det vil formodentlig ogsaa Fortsættelsen af Bogen vise os.

Det er Gennemsnitsmennesker fra Tiden før Krigen, der skildres for os. Hovedpersonen Paul er en ung Mand af god Familie. Forældrene er skilt, og det er den frisindede Moder, der opdrager Børnene. Moderne Opdragelse uden Religion frembringer her en meget tiltalende Type: en velbegavet, frisk ung Mand med Ansvarsbevidsthed og Interesse for sit Arbejde, med haade legemlig og aandelig Renlighedssans og med en Del Foræet for megen Snak om Religion. Politik og andre højere Ting. Ikke fordi han mangler Sans for det, men hans aandelige Blufærdighed væmmes ved den letsindige Tagen Standpunkt og gemmer sig bag en overlegen Mine. En tiltalende ung Mand, men det er ogsaa alt. Den Person, der griber Læseren, er den unge Pige, han møder, Lucy, der er jaget hjemme fra af snæversynede »hellige« Forældre, som det er gaaet galt i Kristiania, og som med en rørende Hengivelse klammer sig til ham, der elsker hende, og dog en Dag i sin Svaghed og maaske netop ogsaa i sin Kærlighed forlader ham. Med den fineste Psykologi er hele dette Forhold skildret.

Ved Siden af disse to Hovedpersoner møder os en Række andre glimrende karakteriserede Typer. Der er den kloge »frisindede« Moder, der er den svage Fader, Embedsmænd af forskellig Slags i Pauls Familie, hans Søskende, den lille Gaas, han bliver gift med, og hendes spidsborgerlige Forældre. Hos Paul er der gaaet noget itu, da hans første Kærlighed svandt, kun saaledes kan hans mærkelige Ægteskab forklares. Hvorledes det udvikler sig, maa en Fortsættelse af Bogen fortælle os.

Der er skrevet meget om alt det katholske i »Gymnadenia«. Jeg synes ikke, det er saa overvældende, ogsaa

det vil sikkert først ret udfolde sig i Fortsættelsen. Paul træffer sammen med Katholikker af forskellig Slags i Kristiania. Og han, som intet kendte til Religion, bliver grebet af deres religiøse Liv, og hans Tanke tiltales af Autoritetstroen i Modsætning til al den protestantiske Subjektivisme, som aldrig har kunnet gøre Indtryk paa ham. Han gribes af Troen paa det overnaturlige uden Forsøg paa at gøre det menneskelig begribeligt. I Kirken tænker han: »Hvis dette var sandheten, da var jo hele livet ufattelig meget vidunderligere og farligere og rikere, saa usigelig meget alvorligere og meget mere værd end han nogensinde hadde drømt om. Da skimtel han veier som førte ut i et mørke han ikke kunde tænke sig til, og frem i et lys som han neppe vaaget sig til at ane.« Det er netop det dybe Livsindhold, der mangler ham. Han er egentlig ikke søgende, men ligesom tilfældig møder han Katholicismen af og til. Den kommer endnu ikke til at spille nogen Rolle i hans Liv, men ligger skjult i Sindet. Mange gode Ting faar Forfatterinden sagt om religiøse Spørgsmaal.

Der er blevet sagt »Propagandaroman« om denne Bog, og dermed har man villet sige noget meget nedsættende. Det er noget, som ikke har med Kunst at gøre, siger man, og dog er Sigrid Undsets Kunst ogsaa i denne Bog fremragende. Naar Bøger handler om, at Mennesker kaster deres Tro overbord, finder man ikke noget utilladeligt i det. Og man maa vel nu regne med, at Forfatterinden er Katholik, og det er kun en naturlig Sag, at dette træder klart og stærkt frem i hendes Bøger. B. J.

Pax. The Monthly Review of the Benedictines of Prinknash, Gloucester, (Septbr. — Decbr. 1929. 6 d. each.)

Der findes meget læseværdigt stof i de fire hæfter af *Pax* for 1929. Dette gælder ikke mindst, hvad der skrives om Kardinal Newman. Det er nu omtr. 40 år, siden han døde, og i løbet af så mange år plejer mange mennesker, deres tanker og bøger å være gået i forglemmelse, men dette er ikke tilfældet med Newman, tværtimod indser flere og flere, at han var den største religiøse genius, England har haft i det sidste århundrede, om ikke til alle tider. Hans skrifter har været genstand for ivrigt studium i Frankrig i den sidste snes år og mere, og i Tyskland har man ogsaa, ikke mindst siden den store krig, fået øjet opladt for, hvilke åndelige rigdomme der er nedlagt i hans skrifter. Et vidnesbyrd herom er, at den tyske jesuit Przywara endog har skrevet et værk om Newman og hans skrifter i otte bind. Newman nåede sine vidunderlige psykologiske opdagelser ved å læse i sit eget Hjerte, så mennesker undrede sig over hans evne til å kunne fortælle

dem, hvad der boede i deres skjulte halvbevidste selv. Alle hans værker bærer præg af hans i høj grad personlige, psykologiske metode. — En anden interessant artikel handler om liturgisk malerkunst. Forfatteren skelner her bestemt mellem maling paa væggene og malerier. Disse sidste er hver for sig en afsluttet enhed, medens det første kun er en del af en helhed. Det er yderst sjældent, at et billede på en mur er bleven genstand for en særlig dyrkelse. Det er derfor ganske interessant å høre, at et af de berømteste malerier af Jomfru Maria, »Det gode Råds Moder«, er blevet løsnet fra muren, hvorpå det oprindeligt var malet, sat i ramme og ophængt, som om det var et på en trætavle malet billede. — Hvert hæfte bringer desuden en række bogrecensioner.

N. H.

»Indbrudstyven« og andre Fortællinger. Katholsk Ungdoms Forlag.

Der udkommer et Utal af Børnebøger mellem Aar og Dag. I min Drengetid havde vi egentlig ikke saa meget at vælge imellem, men hvad vi ejede (Marryat, Ingemann o. s. v.) blev til Gengæld ogsaa læst, til Bogen ikke kunde hænge sammen mere. Den Slags »Bogkærlighed« er vist nu uddød, og Marryat og Ingemann har faaet Prædikatet »skrupkedelige«. I deres Sted er kommet en »Rigdom« af Bøger, hvoraf de fleste, til Gengæld for deres oftest ret store Pris, byder Ungdommen et Virvar af fabelagtige Myter og Hypoteser sat op som Fakta. Selv omhyggelige Forældre er ofte uvidende om den Fare, der truer deres Børn ad denne Vej.

Den katholske Børnebog er saaledes ikke blot ønskelig, men ligefrem paakrævet, og Forfatterne til »Indbrudstyven« og a. F. skal have Tak, ikke blot fordi de har haft Evne og Vilje til at afhjælpe dette Savn, men ogsaa, fordi de har givet os en saa god og læseværdig Bog som den foreliggende.

Den bør ikke savnes paa noget Julebord!

G.

Anton Juulsen: Digte. 2. Samling. 1929. Eget forlag, Bjelkes Allé 42, L.

I 1925 udsendte Anton Juulsen sin første digtsamling, der oplevede det usædvanlige at blive udsolgt i løbet af et par måneder. Opmuntret af dette held udsender digteren i år anden samling. Nogen udvikling synes der ikke at være foregået i de mellemliggende år. Rimene er over al måde forslidte og dagligdags: Øm - Drøm, nå - blå, Duft - Luft o. s. v., og sikkerheden i rytmen, som prægede første samling, savnes ofte her, ligesom ord anvendt af rimnød undertiden gør en linie uforståelig. — Og så er der dog det mærkelige, at man, trods den iøjnefaldende ubehjælpssomhed kommer til at holde så inderlig meget af den

sjæl, der har fostret disse digte, for de vidner om en ren og fin kærlighed til naturen, et ydmygt sind, et inderligt kærligt hjærte overfor mennesker, og en stille modtagen af alle livets tilskikkelser fra Gud. — Gid digteren på godt og ærligt prosa vilde delagliggøre os i sine fine og gode tanker, for der ligger en virkelig personligheds trang til at meddele sig bag verseformens snærende bånd. — — Og så slutter samlingen endda med et digt »Nye Himle« så smukt i sin stilfærdige bekendelse, at bogen alene for dette digts skyld er værd at eje. To melodier viser, at digteren er en fortræffeligh komponist.

Corrente del Mare.

Julen er ikke blot Anledningen til Udsendelsen af de danske og norske katholske Julehefter, men de har ogsaa noget at sige, og Indholdet er gennempræget af Højtiden. Dernæst anbefaler de i Grunden sig selv, og vi kan nøjes med lige at henlede Opmærksomheden paa, at de er komne og ikke bør savnes blandt Julens Læsning.

Julekerten er et ungdommeligt, frisk Hefte, som bringer en Mængde forskellige Bidrag, gennemillustreret med Fotografier og Tegninger. Der er opbyggelige Betragtninger, Fortællinger, en interessant Artikel om Julens Kunst og en fornøjelig Dobbeltside med vellignende katholske Silhuetter.

Kimer I Klokker, det norske Julehefte, præsenterer sig i nydeligt Udstyr og med en Række Artikler, der hæver sig over det almindelige.

Juleroser. Smukt udstyret i et skønt Omslag, der gengiver en af vore gamle Landsbykirker, Birkerød Kirke, ved Vintertide, hævder Juleroser som vanlig sin Stilling som vort fineste Julehefte. Jeppe Aakjær indleder med et kønt Juledigt, hvorefter Ingeborg Maria Sick fortæller en Historie, der begynder med en Præstegaardsjul paa Landet. Men saa er det ogsaa Slut med enhver Art af Julestemning. Resten af Indholdet, som nu ellers er lødigt nok, er en Cowboyfortælling om en Hest; en Sømands Historie; en historisk og meget interessant Artikel om Præsten Henrik Gerner, som paa Svenskekrigens Tid virkede ved Birkerød Kirke. Som Bilag bringes tre meget smukke Akvareller af Johs. Larsen: Foraar, Sommer og Efteraar.

Børnenes Juleroser. — *Juletid*. For Børnene er der sørgodt i disse to festlige Hefter, som med deres Rigdom af Fortællinger, Billeder, Anvisninger paa Lege og Spil nok skal gøre Lykke.

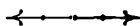

Radio.

Katholske Radiolytters Opmærksomhed henledes paa, at Statsradiofonien har efterkommet et længe næret Ønske fra »Katholsk Radioklubs« Side, idet den har bifaldet, at der paa dens Foranledning for første Gang finder en Udsendelse Sted 1ste Juledag Kl. 13 til 13,45 foruden Klubbens sædvanlige Udsendelse 1ste Nytaarsdag Kl. 8,45 — 9,30. Der udføres Katholsk Kirkemusik fra Studiet med Assistance af Sakramentskirkens Kor under Ledelse af Hr. Kantor B. Husson.

Udførligt Program for disse to Udsendelser vil findes i Dagbladene og i Radioprogrammerne.

Husk at indmelde Dem i Klubben og støt den saaledes, at den kan arrangere endnu flere Udsendelser i Kraft af sit store Medlemstal. Der optages Medlemmer fra hele Landet. Send blot Indmeldelsen til Sekretariatet, Stenosgade 3, København. Kontingentet er kun 2 Kr. aarlig.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Alle forhenværdnde Elever fra »Sct. Mariæ Drengeskole« bedes bemærke Annoncen om Skoleforeningen S. M. D. M.s Julefest, der afholdes Mandag den 30. December i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. — Foreningens Blad, »Bindestregen« Nr. 2, er udkommet, denne Gang paa 12 Sider, og tilsendes enhver interesseret gratis, naar Adresse og Porto indsendes til S. M. D. M.s Sekretær eller til Skolen.

— Med Overassistent Julius May, som den 26. November afgik ved Døden, er en af Kirkens gamle trofaste Tjenere i København gaaet bort. Den afdøde var Medlem af Rosenkranskirken Forstanderskab fra 1905 — 27, altsaa i 22 Aar. Hans Arbejde i disse mange Aar var at faa Kirkeskatten og Menighedens andre Bidrag samlet ind, et ikke ringe Arbejde i den Tid, da man ikke havde noget Menighedskontor. Disse Bidrag var i Mays første Arbejdsaar knapt 1000 Kr., og i det sidste Aar var de 5000. Saaledes udviklede hele Menigheden sig og dermed Arbejdet og tillige Resultaterne. Ogsaa i alle Sognets andre Sager gjorde May sammen med den for nogle Aar siden afdøde Balestrini et interesseret og uegennyttigt Arbejde. Det var velfortjent, at han blev dekoreret med »Pro ecclesia et Pontifice«. Først da Alderen tvang ham til det, nedlagde May sit Hverv ved Rosenkranskirken. Han havde glædet sig til nu at se Kirken i den nye Skikkelse efter Restau-

reringen, det blev ham ikke forundt; men i Rosenkranssognet vil han altid bevarer i taknemmelig Erindring. Kort efter fulgte hans Hustru ham i Døden. R. I. P.

— A. C.'s Møde d. 4. ds. blev mellem Semestrets højst interessante Aftener maaske den hidtil interessanteste. Emnet var oplagt: Salmedigtning, — og man kunde vanskeligt have fundet bedre Indleder end Sognepræst Bernh. Jensen. I klare og koncise Udtryk gav Pastor Jensen et Rids af Salmesangens Stilling i vor Kirke og af vor Salmehogs Historie. I sin Vurdering af Spørgsmaalet udtalte han som sin Opfattelse, at en katholsk Salmebog maatte kunne gøre bedre Fyldest for sit Formaal end vor nuværende. Der gik gennem Foredraget en Tone af inderlig Kærlighed til de gamle danske Salmer, — hvoraf jo en Del er Bearbejdelser af Tekster fra den tidligere katholske Tid i Danmark. Det maatte gælde for os nu til Dags om at knytte Forbindelsen med hine Tider i vort eget Lands Historie og øse af de Kilder, der sprudlede dengang. Men Foredragsholderen fandt ogsaa Værdier af Dybde og Skønhed i de bedste af dansk Salmedigtnings Salmer af senere Oprindelse. Ogsaa disse Salmer, der synges af mange Katholikker rundt om i Hjemmene, ønskede Foredragsholderen en Plads i vor Salmebog. Foredraget, der maa ses paa Baggrund af den om Torsdagen forinden stedfundne Salmefremføring i St. Knuds Kapel, blev hilst med et stærkt Bifald. — Diskussionen blev interessant og langvarig, i det store og hele med Tilslutning til Foredragsholderen; dog tog enkelte af de tilstedeværende stærkt Afstand fra nogle af hans Tanker.

Canada (K. P.). Her er bleven stiftet en Orden, der allerede omfatter 34 Medlemmer. Ordenen optager kun døvstumme Søstre, og disse giver sig af med døvstumme Børns Pleje.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

Julefest

for Menighedens Børn og Voksne afholdes Fredag d. 27. Decbr. Kl. 6 i Charlottenlund Palmehave.

Børnene danser om Juletræet, trakteres med Chokolade og Godter. — Tombola, Underholdning etc.

Festen for Børnene slutter Kl. 9. Derefter Fest for de Voksne.

Billetter: Menighedens Børn og Voksne Kr. 1.00

Besøgende Børn og Voksne Kr. 1.50

faas hos Bestyrelsen, Præstegaarden, den franske Skole samt hos Undertegnede, hvor Gaver til Festen modtages med Tak.

Fru *Grugni*,
Hovmarksvej 9
Tlf. O. 1197.

Fru *Holler*,
Enighedsvej 2^e
Tlf. O. 986.

Fru *Nielsen*,
Kirsten Pilsvej 3^e
Tlf. O. 2844.

Fru *Werner*,
Kildegaardsvej 24
Tlf. Gent. 1166.

Fru *Zaepffel*,
Fortunvej 7
Tlf. O. 82.

Katholske Julegaver.

Julekærten 1929. Pris Kr. 1.25.

Indbrudstyven og andre Fortællinger. Pris Kr. 2.00.

Katholsk Ungdoms Ekspedition, Vester Voldgade 115, København V. Telefon (efter Kl. 7) Byen 6505.

Den bedste katolske Julegave

er utvivlsomt *Hubert Dewald*: Vejledning i Katholsk Trosliv. Den er en Gave for Livet og stiger i Værdi, jo oftere man spørger den til Raads (udførligt Register). Faas til enhver Tid i vore katolske Boglader og kan bestilles overalt. Bogen foreligger i to Udstyrelser, en billig og en dyrere.

„Unio“s Julefest

afholdes baade for Voksne og Børn

Fredag den 27. December

i Handels- og Kontoristforeningen, Nørreg. 7.

Kl. 7½ tændes Juletræet for Børnene, og efter at have danset om Juletræet, vil Julenissen komme og fortælle Julehistorier og derefter uddele Juleposen til Børnene. Dernæst vil Børnene samles om et fælles Chokoladebord med Kager, og fra Kl. 10 vil der blive selskabeligt Samvær for de Voksne til Kl. 2.

Billetter à 1 Kr. for Børn (incl. Chokoladebord) og Kr. 1,50 for Voksne faas hos:

Formanden: Tømrermst. *Maribo*, Skipper Clementsallé 1. S.
Kassereren: Skatteinspkt. *K. V. Olsen*, Sdr. Fasanvej 98¹. Valby.
Sekretæren: Bankassistent *Einar Raith*, Dybbølgade 22. V.
Næstformand: Skræder *G. Christensen*, Holmbladsgade 7. S.
Bestyrelsesmdl: Korrespond. *Schinkel*, Strandvej 59. Str.
samt *Katholsk Bogsalg*, Stenogade.

De Unges Julefest

afholdes i Vesterhus, Søndag den 29. Decbr. Kl. 7½ pr.

Fælles Chokoladebord, Juletræ, Juleknaas og Julelotteri.

Adgangskort à 1 Kr. kan faas senest d. 27. ds. hos: Hr. Pastor Benzon, Nørrebrogade 27 C, Tlf. Nora 239 x, Frk. Martha Holler, Enighedsvej 2, Tlf. Ordrup 986 og Fru Gorritzen, Vesterhus, Tlf. Byen 874 v.

Alle katolske unge Kvinder og unge Mænd er velkomne.
Pastor Cay Benzon. K. Boje-Danielsen. Dagmar Beck-Hansen. Martha Holler. Hofdame Utke Ramsing. Paula Schütten.

Ugens Messebønner.

22. Dec. 4. Søndag i Advent (N.-M. 27, G.-M. 63). 2. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [83], G.-M. [87]). 3. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
23. Dec. Ferialdag. Samme Messe som den foregaaende Dag. 2. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. [83], G.-M. [87]). 3. For de afdøde (N.-M. 1140, G.-M. [113]). 4. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
24. Dec. Vigilie (N.-M. 30, G.-M. 66).
25. Dec. Juledag (N.-M. 35, G.-M. 71).
26. Dec. Stefan (N.-M. 45, G.-M. 82). Ihukommelse af Julens Oktav (N.-M. 42, G.-M. 79).
27. Dec. Johannes (N.-M. 49, G.-M. 87). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 42, G.-M. 79).
28. Dec. De uskyldige Børn (N.-M. 53, G.-M. 90). 2. som 26. Dec.

St. Michaels Klub.

Nytaarsfest med Juletræ **Fredag d. 10. Januar Kl. 8.** Kaffe og Dessert. Som sædvanlig bedes 1 Kr. 50 erlagt ved Indgangen.

S.M.D.M. »De gamle Drenges Julefest« afholdes Mandag den 30. December Kl. 7½ i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. Vor bekendte **Jule-Tombola** er atter i Aar i Virksomhed. Send en Gave, den være sig nok saa lille — men send den i Tide, senest den 29. December. Alle forhenværende Elever er hjertelig velkomne, og tag endelig en Kammerat med. Gratis Entré. *Styrelsen.*

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 22. December Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke.

Meddelelse fra Katholsk Klubs Rejsebureau.

Katholsk Klubs Rejsebureau arrangerer i det kommende Aar en Valfart til det hellige Land og Kirkestaten, samt to Rejser til Passionsspillene i Oberammergau.

Nærmere Meddelelser om Program og Betingelser vil fremkomme i næste Nummer af Bladet.

Katholsk Klubs Rejsebureaus Ledelse.

Foreningen „Fidelitas“.

Ved Lodtrækningen den 11. Decbr. blev følgende Numre udtrukne: 75 Lysedug I. — 228 Lysedug II. — 6 Syskrin. — 123 Kobberskrin. — 26 Pudevaar. — 264 Maleri.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Da Kassereren er flyttet fra St. Jørgens Allé, bedes man i alt vedrørende Sygekassen, indtil nærmere Meddelelse fremkommer, henvende sig i Katholsk Boghandel, Stenosgade, hvor Kassereren daglig kommer. *Bestyrelsen.*

Baronesse Rosenkrans-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katolske Menigheder vil i Løbet af Januar Maaned 1930 blive uddelt.

Legatet uddeles af Biskoppen, og Ansøgning med Angivelse af Alder samt Attestation fra to Personer, hvoraf i hvert Fald den ene maa være katolsk gejstlig, for Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katolsk Menighed vil være at indsende inden Udgangen af December Maaned til Det Apostoliske Vikariat, Ejerregaards Sidevej 1, København-Valby.

Kirkelig Kalender.

22. Dec. Fjerde Sønd. i Advent.	29. Dec. Søndag i Juleugen.
23. — M. Ferialdag.	30. — M. Oktavdag.
24. — Ti. Vigilie.	31. — Ti. Silvester I, Pave og Bekender.
25. — O. Juledag.	1. Jan. O. Jesu Omskærelse.
26. — To. Stephan, Mar- tyr.	2. — To. Jesu Navnefest.
27. — F. Johannes, Apo- stel og Evangelist.	3. — F. Oktav af Johannes.
28. — L. Uskyldige Børn, Martyrer.	4. — L. Oktav af Uskyldige Børn.

Gudstjenesten Juledag

St. Ansgars Kirke. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 Morgen stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken. Ingen Messe Kl. 11 $\frac{1}{2}$. Kl. 6 Festandagt.

Jesu Hjerter Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket Kl. 9—11 $\frac{1}{2}$. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. (Der er kun Adgang for dem, som kan forevise et Adgangskort, som kan faas gratis hos Portneren, Stenosgade 4, den 15.—23 Dec.). Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$, 8 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Prædiken og Festandagt.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldgade 115). Kl. 12 Midnat Højmesse med tysk Prædiken. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Sangmesse med Prædiken.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). Kl. 12 Midnat Højmesse og derefter to stille Messer. Kl. 9 og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Festandagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Juleaften Kl. 3 Andagt. Kl. 12 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Sangmesse. Kl. 6 Festandagt.

Sakramentskirken. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 8, 8 $\frac{1}{2}$, 9 og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Josefs Kirke. Kl. 5 Morgen Højmesse. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Efterm. Festandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 12 Midnat Sangmesse med Prædiken, derefter 2 stille Messer. Kl. 8 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrup). Kl. 12 Midnat Højmesse (Kun Adgang for de med Kort forsynede.) Kl. 9 stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm. Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket Kl. 9—11. Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken (paa Grund af de altfor snævre Pladsforhold kun Adgang for de med Kort forsynede. Kortene maa være afhentede i Præstegaarden inden d. 21.). Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 Sangmesse. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kl. 12 Midnat Messe med Prædiken; stille Messe Kl. 8. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

St. Antoni Kapel (Brønshøj). Julenat Kl. 12 Højmesse med Prædiken. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. — 2. Juledag Kl. 8 Stille Messe.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

77. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Bernh. Jensen, Boyssgade 8^a, Kbhåvn. V Tlf. Vester 7515. Træffes bedst Kl. 10-11 og 6-7.

Nr. 52.

Søndag den 26. December.

1929

INDHOLD: Fædrenes Vidnesbyrd. — De engelske Martyrer (sluttet). — Fra Vatikanet og Kurien. — Kirkemusik-Aften i Sakramentskirken. — Radioklubben. — Efterretninger fra Ind- og Udland: England, Irland, Holland, Frankrig, Tjsekoslovakiet, Ungarn, Italien, Rom, Nord-Amerika, Kina. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Fædrenes Vidnesbyrd.

50. Præstevielse og Ægteskab.

De to sidste Sakramenter er bestemt til de to vigtigste Stænder i et Samfund: Præstestanden og Ægtestanden. Den første Stand er for dem, som skal være de aandelige Fædre i Samfundet, dem, som skal give og opholde det aandelige Liv ved Daaben og de øvrige Sakramenter, ved Forkyndelse af Jesu Lære og ved Ledelse og Styrelse som Hyrder. — Ægtestanden skal skabe de Fædre og Mødre, der skal forplante Menneskeslægten, der skal give det jordiske Liv til alle dem, som — forløste og helliggjorte ved Jesus, vor Frelser — engang skal blive Himmelborgere.

Hvor højt deres Stilling er (baade Præstens og Ægtefolks), det har Christus selv vist ved at helliggøre deres Stand ved et særligt Sakramente, ved en hellig Handling.

Derved bliver de indviet til denne Stand (Præstevielse — Vielse af Ægtefolk!), og derved faar de Naade, ikke blot paa deres Vielsesdag, men saalænge de lever i denne Stand, saaledes, at Sakramentet og dets Naadevirkninger

varer ved indtil Døden. Netop denne Ophøjelse af deres Stand ved selve Christus skulde højne deres Agtelse og skulde lade dem huske, at de aldrig savner Naade og Bistand fra Gud, som de jo faar ifølge Sakramentet.

1) Om Præstevielsens Sakramente.

Apostoliske Constitutioner (III. 20): »Biskoppen skal ordineres (vies) af tre, eller i det mindste af to Biskopper; men det er ikke tilladt kun at vies af een. — Endviæere befaler vi, at Præsterne, Diakonerne og den øvrige Klerus skal vies af én Biskop.«

Conciliet af Karthago 398 (Kan. 2. 3. 4.): »Naar en Biskop ordineres, skal to Biskopper holde Evangeliebogen over hans Hoved og Hals, og medens én meddeler ham Vielsen, skal de øvrige tilstedeværende Biskopper berøre hans Hovede med Hænderne. —

Naar en Præst ordineres, skal, medens Biskoppen vier ham og lægger sin Haand paa hans Hovede, alle øvrige tilstedeværende Præster holde deres Hænder over hans Hovede ved Siden af Biskoppens. —

Naar en Diakon ordineres, skal Biskoppen alene lægge sin Haand paa hans Hovede, da han ikke vies til at være Præst, men til at være Tjener (ministerium).«

Ambrosius (Om Præstedømmet 5.): »Hvo er det, o Broder, som meddeler dig den biskoppelige Naade, Gud eller Mennesket? Du svarer uden Tvivl: Gud. Ja, men ved et Menneske. Et Menneske lægger Hænder paa, men Gud giver Naade. Biskoppen giver Vielsen, men Gud meddeler Naade.«

Loutale over Rabulas af Edessa: »Biskoppen (Rabulas) holdt sig efter Apostelens Ord (I. Tim. 5, 22) og lod sig ved intet bevæge til at paalægge nogen Haanden uden Prøvelse, for at han ikke skulde gøre sig meddelagtig i fremmede Synder, men han stedte kun dem ved Haandspaalæggelse til Præstevielsens Sakramente, som han fandt at have sejret over Sjælens og Legemets Fristelser.«

Gregor af Nyssa (Tale over Epiphani): »Ordets Kraft giver eder Præste-Værdighed og Ære, idet den nye Velsignelse skiller eder fra de øvrige. Thi i Gaar og i Forgaars har I endnu været en af Folket, men pludselig er I

bleven Vejvisere, Forstandere, Lærere. Og alt dette sker, medens Legemets Skikkelse forbliver den samme. Og medens I i det Ydre bliver ved at være del, I har været før, bliver eders usynlige Sjæl ved en usynlig Magt og Naade ophøjet til en højere Stand.«

2) Om Ægteskabets Sakramente.

Chrysostomus (Hom. over 1. Kor.brev XIII 13): »Gud vilde, at vi skulde have en fælles Stamfader . . . Og derfor gjorde Gud hele Menneskeslægten — fremgaaet af én Stamme til ét Legeme. Og da de ved Skabelsen syntes at være to, sé, hvorledes han ved Ægteskabet sammenknyttede dem saa inderligt, at de kun er ét. Thi derfor vil Manden forlade sin Fader og Moder; og de to skal være ét Kød.«

Chrysostomus (Hom. over Kol.brev.): »Forbindelsen i Ægteskabet skal dog ikke være nogen Teaterforestilling. Den er et Sindbillede paa og en Hemmelighed for en ophøjet Sandhed. »Denne Hemmelighed — siger Apostelen — er stor. Men jeg siger det m. H. t. Christus og Kirken«. Ægteskabet er et Afbillede af Forbindelsen mellem Christus og Kirken.«

Ambrosius (Om Jomfruerne I, 7): »Man vil maaske indvende: Du fraraader Ægteskabet! — Bevares! Jeg anerkender Ægteskabet, og jeg deler ikke deres Mening, som forkaster det. Hvo som forkaster Ægteskabet, forkaster Børnene og hele Slægten, som hviler paa Ægteskabet. Jeg spørger: Kunde vel Slægt følge paa Slægt indtil Dommens Dag, dersom ikke Sakramentets Naade gav Kraft til at bære det ægteskabelige Livs Besværligheder?«

Zeno (Om de gudd. Dyder 4): »Kærligheden forener som ægteskabelig Kærlighed to Mennesker ved et ærværdigt Sakramente til et Kød.«

Ignatius af Antioch. (Til Polykarp 5): »Det sømmer sig for Brudgommen og for Bruden med Biskoppens Samtykke at slutte Pagt, for at Ægteskabet skal bygges paa Gud og ikke blot paa sanseligt Begær.«

Tertullian (Ad uxor. II, 9): »Hvorledes kan jeg skildre

hin Ægtepagts Lykke, som Kirken forbinder, som Ofrets Frembærelse befæster og meddeler Velsignelse.«

Ambrosius (10. Brev 7): »Da den ægteskabelige Forbindelse skal helliges ved Præstens Velsignelse, hvorledes kan der da være Tale om Ægteskab, naar Fællesskab i Troen mangler.«

I Aarets Løb blev her i Ugebladet fremført et lille Ud- drag af Vidnesbyrd fra Kirkens Oldtid, som alle kristelige Trossamfund er enige om, at det var den apostoliske Aand, Jesu sande Kirke. Ja, hvis det er sandt, og det er det ogsaa unægteligt, saa kan enhver uhildet Læser forstaa, hvor Sandheden findes. Thi hvor findes Oldkir- kens Sandhed? Ene og fuldstændig i den ka- tholske Kirke. Dersom disse Vidnesbyrd i det mind- ste i lidt har bidraget til at bestyrke os i vor hellige, ka- tholske Tro, er Formaalet for disse Linier naaet. —

Josef Resch.

De engelske Martyrer.

I Anledning af deres Beatifikation.

15. December 1929.

Ved *Josef Wolfsberg*, S. J.

(Sluttet.)

3. *Hvad Slags Folk var de?*

Som sagt er der 252 ærværdige Guds Tjenere, der i Aarene 1538—1680 har lidt Martyrdøden i England, Skot- land og Wales foruden dem, som Kirken allerede nu hædrer som salige i Himlen. De 134 af dem bliver antagelig bea- tificeret den 15. December; P. John Ogilvie S. J., en Skotte, dog først den 22. December, da hans Beatifikationsproces blev ført helt for sig selv. Blandt de 134 engelske Mar- tyrer er de allerfleste Verdenspræster; de øvrige fordeler sig mellem Lægmand og 30 Ordensfolk af Franciskaner- Benediktiner- og Jesuiterordenen; blandt de 30 Ordens- mænd var de 20 Medlemmer af Jesu Selskab.

Alle som een var de sande Martyrer; de led ikke blot

Martyriet, men var opfyldte af Martyriets Aand. En enkelt Begivenhed skal her anføres til at belyse den Aand, der skaber Martyrer.

I 1678 holdt P. Thomas Whitbread, de engelske Jesuiters Provincial, en Tale til sine unge Ordensbrødre i Kollegiet i Liège. Han gik ud fra Festdagens Evangelium, St. Jakob, 25. Juli, som handler om de to Zebedæi Sønner; hans Tekst var: »Kan I drikke den Kalk, som jeg skal drikke? De siger til ham: Det kan vi.« (Mt. 20, 22). Han indledede med at minde dem om, at skønt Tiderne nu syntes at være ganske rolige, dog Gud alene vidste, hvorlænge Freden skulde vare endnu. »Derfor«, gentog han: »Kan I drikke Kalken? Kan I udstaa en haard Forfølgelse? Er I fattet paa at blive lumskelig forraadt og smædet og ført bort i Fængslet? Ja, vi kan, Gud være takket! Kan I drikke . . .? Kan I taale Fængslets Besværligheder? Kan I sove paa Halm og spise usmagelig Mad? Kan I ligge i Lænker og Halsring? Er I i Stand til at taale Pinebænken? — Ja vi kan, med Guds Naade. — Kan I drikke Kalken? Kan I lade jer bringe for Retten og høre paa, hvordan man aflægger Ed imod jer? Kan I taalmodigt tage imod en uretfærdig Dom, som dømmer jer til en smertelig og skændig Død, til at blive hængt, opsprættet og parteret? — Ja, vi kan — — —«; og hver Gang han sagde de sidste Ord, foldede han sine Hænder for Brystet og løftede sine Øjne mod Himlen. To Maaneder senere udbrød efter 25 Aars Fred en ny Forfølgelse, og kun 11 Maaneder efter opnaaede P. Whitbread med fire Ordensbrødre Martyrpalmen. Han døde den 20. Juni 1679.

Der er noget ved de engelske Martyrer, der viser, at de er ægte Englændere, heller ikke under Martyriet fornægtede de deres medfødte Godmodighed og deres Sans for Humor. Mange af deres sidste Ord vidner derom. »Den, der vinder, har Lov til at le,« sagde Fader Hanse. »Snart skal jeg være over Fyren derhenne,« sagde Sherwin, idet han pegede paa Solen. Han var den modige første Martyr fra det engelske Kollegium i Rom, og da han blev spurgt, om han var parat til at tage til England, naar hans Foresatte vilde sende ham, kom Svaret prompte: »Ja, hellere i Dag end i Morgen«. Thompson sagde, at han i hele sit Liv aldrig

havde været saa glad. Thirkeld: »Dette er Dagen, som Herren har skabt.« Hin ædle Kvinde Margaret Clitherow sagde i sin Tale til Mængden: »Denne Vej til Himlen er lige saa god som enhver anden.« Den gamle Mand, Swithin Wells, sagde med et Smil: »Farvel nu, Falkejagt, Rævejagt og al anden Tidsfordriv; nu har jeg fundet noget bedre.« White ytrede paa Pinehænken: »Herre, mere Smerte, naar det behager dig, og mere Taalmodighed!« — Davies: »Dit Aag er sødt, og din Byrde er let.« — Righy, en gæv Lægmand som Davies: »Jeg vilde ikke bytte min Lænke med Lord Borgmesterens store Embedskæde.« Den samme Rigby forklarede, at hans Smerter var »et Loppestik i Sammenligning med alt det, som min kære Frelser har lidt for mig.« — Fader Morse: »Kom, min allerkæreste Jesus, at jeg uadskilleligt maa være forenet med dig i Tid og Evighed! Velkommen Reb, Risfletninger, Galger, Knive og Sønderlemmelse! Velkommen af Kærlighed til Jesus, min Frelser!«

Da Fader John Kemble var paa Vej fra London til Hereford til det Retsmøde, der skulde dømme ham til Døden, viste Konstablen ham Hereford langt borte fra og sagde, at det var i den By, han skulde dø. Den gode gamle Mand — han var 80 Aar gammel — svarede: »Godt, lad os sidde ned og se lidt derpaa, medens vi ryger en Pibe.«

P. Evans S. J. var blevet dømt til Døden, men Henrettelsen var blevet udsat saa længe, at man troede, han ikke vilde komme til at lide; han havde endog Frihed til at forlade Fængslet. Pludselig kom Ordren, at han næste Morgen skulde dø. Fangevogteren, der gik for at meddele ham den uventede Befaling og bringe ham tilbage til Fængslet, fandt ham optaget af en uskyldig Adspredelse. Han svarede ganske ubekymret: »Hvorfor skulde jeg have saadan et Hastværk; lad mig først spille denne Omgang ud.« Det gjorde han og vendte saa tilbage til Fængslet. Der kunde han næppe fatte sig for Glæde, som han gav Udtryk for baade ved at tage sin Harpe frem og ved mange andre Tegn paa Henrykkelse over, at der forestod ham en stor Lykke.

En sidste Historie skal tilføjes om en Væver, Roger Wrenno, som døde i Lancaster 1616. Strikken, som han

blev hængt med, brast, og han faldt til Jorden. Kort Tid efter var han ved klar Bevidsthed og begyndte fromt at bede. Da kom den protestantiske Præst for at tilbyde ham Livet, ifald han vilde aflægge Troskabseden. Den gode Mand rejste sig straks og sagde: »Jeg er den samme som før og har ikke ændret min Beslutning, gør med mig, hvad I vil,« og dermed løb han hen til Stigen og steg til Vejrs, saa hurtigt han kunde. »Naa da«, sagde Sheriffen, »hvad mener Manden egentlig med det Hastværk?« »Aa,« svarede den gæve Væver, »havde De set, hvad jeg har set lige før, vilde De have lige saa stort Hastværk med at dø som jeg«. Skarpretteren lagde altsaa en stærkere Strikke om hans Hals, vendte Stigen og sendte ham afsted til at se Herrens gode Ting i de levendes Land, som han før havde set et Glimt af.

For at ogsaa vi maa naa didhen, maa vi yde noget i Livet og i Døden. Lad os leve og dø saaledes, at vi kan være sammen med Martyrerne i Himlen. I Liv og Død maa vi altid være paa Guds Side, selvom det skulde koste et — blodigt eller ublodigt — Martyrium.

Martyriet er en uundværlig Betingelse for Guds Riges Vækst og Velfærd. Det spiller en meget vigtigere Rolle end alle ydre Virkemidler, saasom Organisationer, Penge, Kunst, Videnskab, Veltalenhed, gode Penne, Filantropi — thi Martyriet er en ren og heroisk Kærlighed til Gud. — Større Kærlighed har ingen end den, der hengiver sit Liv. — Martyriet er et overnaturligt Virkemiddel — der alene kan modne overnaturlige Frugter.

De britiske Øers Jordbund er vædet og befrugtet med Martyrernes Hjerteblood. Er det ikke derfor, vor hellige Kirke nyder saa gode Kaar i England? Martyrerne saae under Taarer; den nulevende Slægt høster tusindfold.

Danmark savner Martyrer.

Kun een Ting kan afhjælpe dette Savn — de danske Præsters og Lægfolks ublodige Martyrium, d. v. s. heroisk, selvforglemmende, selvfornægtende, offerglad Kærlighed til Gud og Næsten.

Fra Vatikanet og Kurien.

Af *Enrico Pucci*, Rom.

Attentatet i Peterskirken.

Den 13. December offentliggjorde »Osservatore Romano« den vatikanske Domstols Dom i Processen mod Margareta Gudrun Ramstad, som den 24. November i Peterskirken forsøgte et Attentat mod Biskop Smit, den tidligere apostoliske Vikar for Norge. Processen er sluttet med, at Frk. Ramstad frikendes, da det ved Undersøgelsen er blevet fastslaaet, at hun, da hun begik Forbrydelsen, var utilregnelig. Dommen hviler paa »fastslaaede Kendsgerninger« og paa »en Erklæring af Sagkyndige«, nemlig nogle fremragende Læger.

Hvad Kendsgerningerne angaar, er det fastslaaet, at Frk. Ramstad, da hun forberedte Attentatet, ikke undersøgte, om Revolveren — en Browning, som hun tog hos Advokat Panni, hvor hun tjente — virkelig vilde gaa af eller ej. Blandt Frk. Ramstads Sager har man fundet Morfin og Veronal. Blandt hendes Breve og Optegnelser har man fundet en Mængde Digte af erotisk Indhold og Breve, hvori man raader hende til Ro og Orden, og hvoraf det fremgaar, at hun selv vilde opleve, hvad hun havde set paa Teatret. »Af alt dette,« siger Dommen ordret, »er der fremkommet en Blanding af Religion og Lidenskab, der er karakteristisk for psykopatiske Individuer, som holdningsløst giver efter for alle Indtryk og er ude af Stand til at modstaa de Ideer, der behersker dem, saa at den anklagede er blevet et let Offer for de forskelligste Følelser og de skadeligste Forestillinger.«

De Sagkyndiges Undersøgelse blev betroet til Overlægen ved Sindssygeanstalten i Rom, Professor Fausto Costantini, der blev assisteret af Lederen af Vatikanets Sundhæsvæsen, Dr. Aminto Milani. Disse to Læger afgav følgende Erklæring: »Undersøgelsen af Frk. Ramstads Handlemaade og Optræden, Resultaterne af Forhøret og Undersøgelsen af hendes Optegnelser tvinger til at betragte hende som en Psykopat, der efter al Sandsynlighed beherskes af religiøse Vanvidsforestillinger. Derfor kan man absolut ikke

betragte hende som ansvarlig for den Forbrydelse, hun er anklaget for.«

Dommen omtaler ogsaa Mgr. Smits Stilling i denne Sag. Herom hedder det: »Man kan med god Samvittighed paa-
staa, at der ved Undersøgelsen ikke er kommet noget frem,
der kunde give Grund til den Antagelse, at den nævnte
Biskop under sit Ophold i Oslo i sit Forhold til Frk. Ram-
stad skulde have overskredet de Grænser, som hans bi-
skoppelige Pligter og de for Præster gældende Love paa-
lægger ham. Frk. Ramstad har selv givet Bevis herfor,
idet hun i fuld Bevidsthed om Rækkevidden af sin Er-
klæring utvetydigt har erklæret, at hun ansaa Mgr. Smit
for en udmærket Præst. Efter Mgr. Smits Afrejse fra Oslo
lod hun et Aar hengaa, inden hun kom til Rom, og i
dette Aar havde hun intet som helst med ham at gøre.
Da hun kom hertil, nøjedes hun med at se ham ved de
religiøse Festligheder i Peterskirken uden selv at blive set.
Efter tre Maaneders Forløb vilde hun tale med Biskoppen
i hans Bolig, og da hun blev barsk afvist, og det blev
hende forbudt at betræde hans Bolig, greb hun til Vaabnet
og forsøgte at dræbe ham.«

Hermed har Dommen oplyst alle Sider ved denne Sag,
og den er af alle retsindige Mennesker blevet modtaget
med stor Tilfredshed. Frk. Ramstad har forladt Vatikanet;
hun er af den vaticanske Øvrighed blevet overgivet til
den svenske Konsul i Rom, der sendte hende tilbage til
hendes Hjem. Mgr. Smit, der ved Sagens Begyndelse havde
forladt sin Bolig ved Peterskirken for at undgaa de mange
Journalister, er efter sine Foresattes Befaling vendt tilbage
til sin Bolig.

Paa Grundlag af personlige Informationer kan vi endnu
tilføje, at det svenske Konsulats Embedsmænd under hele
Undersøgelsen har staaet i fortrolig Forbindelse med den
vaticanske Øvrighed, og at de fuldstændig har billiget
Fremgangsmaaden og Dommen. I øvrigt er Processens
Akte offentlige og tilgængelige for enhver, der vil gennemse
dem.

Dermed er da denne Sag afsluttet. Vi skal endnu til-
føje, hvad »Kölnische Volkszeitung« skriver om denne Af-

slutning: »Opklaringen af Ramstad-Sagen ved Offentliggørelsen af Dommen i Den hellige Stols Blad, kan kaldes »en god Sensation«, efter at udenlandske Blade og desværre ogsaa tyske Blade i flere Uger med en beklagelig Kritikløshed har klamret sig til denne Sag som en velkommen »daarlig Sensation«. De perfide Mistænkeliggørelser mod en katholsk Biskops og Præsts personlige Ære har særlig i den norske Presse afsløret en forfærdende Mangel paa publicistisk Sandhedskærlighed og Retfærdighedssans.«

Denne forfærdende Mangel har ogsaa den danske Presse vist. Og den er særlig kommet frem nu ved Sagens endelige Opklaring og Afgørelse. Saa havde man ikke travlt mere med denne Sag. De fleste Blade har overhovedet slet ikke bragt noget om Roms Afgørelse, ingen har beklaget deres hidtidige Skriverier, ingen har gjort sig Umage for at rense den Mand, man nu i lang Tid har tilsmudset. Hvorledes fik de at vide, at Mgr. Smit var afsat og ekskommuniceret? Skønt det aldrig har været Tilfældet. Vi faar ingen Forklaring, og den store Offentlighed i Danmark, der er bleven ført bag Lyset, har Ret til en saadan Forklaring, men den faar slet ikke at vide, at den er blevet ført bag Lyset.

Red.

Kirkemusik-Aften i Sakramentskirken.

Til Fordel for Elisabethforeningen afholdtes sidste Søndag i Sakramentskirken en smuk og stilfuld Koncert med et udsøgt, fornemt Program. Der er jo for Tiden blandt Kirkens Musikere en vaagen Interesse for den gamle Kirke-musik, og Ære være dem, som ikke skyr Tid og Arbejde for at bringe den frem i saa god en Form som mulig. — Ved Aabningen af den nyrestaurerede Rosenkranskirke sang denne Kirkes Kor, under Organist Sieglers Ledelse, Palestrinas »Missa brevis«, hvad der ingenlunde er en let Opgave, og Sakramentskirkens Kantor, Bernard Husson, havde med sit Kirkekor til Koncerten indstuderet Dele af Palestrinas Missa »Aeterna Christi munera« samt Paaske-motetten »Sicut cervus«.

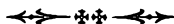
Fuldendt Palestrinasang naas afgjort ikke paa et eller to Aar, men — »Godt begyndt er halvt fuldendt«. Fra-

regnet nogle smaa Tilfældigheder, var der adskilligt at glæde sig over, navnlig ved Korets gode Klang og den Kultur, som præger et Kor, naar ingen af Stemmerne er paagaende, men lydigt og uselvsk følger sig ind i det samlede Hele.

Denne Kultur gjorde sig bedst gældende i Korets smukke Udførelse af den 4de Koralmesse. Ikke for intet har Kirkens meget musikalske Kantor gaaet lidt i Skole hos Benediktinerne i Prag. Det sporede i den Lethed, Renhed og fine Rytme, hvormed Messens »Kyrie«, »Sanctus«, »Benedictus« og »Agnus Dei« blev sunget til Organist Vorms diskrete Orgelledsagelse. Nydeligt foredrog Koret de tre Julesange fra det 15de Aarh., og saare smukt lød, ved den af Kirkens Sognepræst givne sakramentale Velsignelse, den fromme gamle Sang »Adoro te devote« og »Christus vincit« med »Laudate Dominum«.

Et betydeligt Plus gav Organist Vorm den vellykkede og velbesøgte Koncert med sin teknisk afklarede, stilfulde Udførelse af gamle Mestres Orgelstykker, blandt hvilke Pachelbechs »Ciaconna«, en ren, musikalsk Perle, klang brillant paa Kirkens Orgel.

A. E.

Radioklubben.

Fra Katholsk Radioklub har vi modtaget følgende:

Ærede Trosfæller!

Disse Linjer for nærmere at belyse Enkelthederne ved det store Radiomøde, som blev afholdt Mandag d. 25. Nov. i Grundtvigshus.

Dette Møde skulde forme sig som en Indledning til det kommende Valg af Medlemmer til Radoraadet, hvor man ønskede indsat de Mænd, som skal arbejde for de kommende Tidrs Radiospredning. De Lyttere, som fulgte dette Møde, dels ved at være tilstede i Salen, og dels ved at følge Mødet gennem Radioen, saa, at der var stor Uenighed om Udsendelserne. Blot var der Enighed mellem alle Lytterforeningerne om et: nemlig at Radioudsendelserne skulde være af kulturel, belærende og opdragende Art. Men derudover havde hver af de repræsenterede Klubber sine Særinteresser at varetage, idet nemlig Arbejdernes Radioforbund ønsker ensidig Klassepolitik, og Afholdsfolkene ønsker afholdsagitoriske Foredrag, Teosoferne ønsker Foredrag af teosofisk Indhold, Kristelig Lytterforening ønsker Gudstjeneste-Udsendelse i saa stor Udstrækning som muligt; og endelig var der Katholsk Radioklub, som er upolitisk, og ikke ønsker den hellige Messe udsendt,

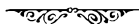

men gammel Katholsk Kirkemusik og Sang, samt Katholsk Literatur og forøvrigt god, sund og belærende Kunst.

Blandt de forskellige Talere, som havde Ordet denne Aften, for nærmere at uddybe deres Arbejde og Virkefelt, tror jeg nok at kunne sige, at Katholsk Radioklub var den, der fandt bedst Jordbund, idet vor Formand paa en saa smuk, klar og tydelig Maade fremlagde vort Program og vor Opgave indenfor denne Lytterforening; og desuden blev Forsamlingen gjort Opmærksom paa, at Katholsk Radioklub ikke ønskede at øve Propaganda, da den katholske Kirke ikke behøvede dette igennem Radioen. Ærede Trosfæller — naar jeg nu har belyst de forskellige Lytterforeningers Arbejde og Virkefelt, saa kan man naturligvis ikke være i Tvivl om, hvilken Radioforening man skal slutte sig til. De, der endnu ikke har sluttet sig til nogen Lytterforening, maa i egen Interesse snarest indmelde sig i deres respektive Forening, i dette Tilfælde Katholsk Radioklub, som er tilsluttet de upolitiske danske Radioklubber.

Indmeldelse modtages i Katholsk Radioklubs Sekretariat, Katholsk Boghandel Stenosgade 3. Telf. Vester 3930 og Kl. 18. Vester 9322 y, samt hos Hr. Assistent C. A. Rasmussen, Formand, Lergravsvej 37³. Kontrollør G. Jacobsen, Næstformand, Ydunsgade 9³, Telf. Taga 19 y, Toldassistent G. Egede Andersen, Kasserer, Under Elmene 18 St. S. Organist K. Suhr, Sekretær, H. C. Lumbyesg. 67. Str. Malermester Sv. Barfred, Krygersgade 6¹ N.

J. Lorentzen, Amager Landevej 118, S. Malermester V. Falk. Gullandsg. 14³ S. G. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

England. (K. P.) I 1928 dannedes en katholsk Forening for Chauffører, som allerede tæller 333 Medlemmer. Foreningen har overtaget den natlige Tilbedelse i St. Anna Kapellet, som de katholske Chauffører betragter og vedligeholder som deres eget.

Irland. (K. P.) Den eucharistiske Verdenskongres i Dublin 1932 vil falde sammen med Festlighederne i Anledning af 1500-Aaret for Irlands Apostel den hellige Patricks Ankomst til Irland. Man haaber at gaa fri for Forstyrrelser fra de irske Protestanters Side, da man har gode Erfaringer fra Emancipationsfesterne fornylig, og ogsaa Protestanterne ærer St. Patrick som Irlands Nationalhelt; men uden Bekymring er man dog ikke, da de irske Protestanter anser Tilbedelse af det Allerhelligste for Afgudsdyrkelse.

Holland (K. P.). Det katolske Universitet i Nijmegen er begyndt at udsende Forelæsninger paa Radio. Blandt de første Forelæsnings Emner kan nævnes »Christi Efterfølgelse« og »Katholsk Fredstanke«.

— 1645 bemægtigede Protestanterne sig den berømte katolske St. Willibrorduskirke i Hulst, men Napoleon den Store lod Koret skille fra Skibet og lod Protestanterne beholde Skibet, medens han overlod Koret til Katholikerne. Nu har Protestanterne solgt Skibet til Katholikerne, Skille-murene er revet ned, og den 7. November tog den katolske Menighed hele Kirken i Besiddelse ved en Fest, der overværedes af den pavelige Nuntius Mgr. Schioppa.

Frankrig. (K. P.) Til Kardinal Dubois's Efterfølger som Ærkebiskop af Paris er valgt Generalen for Selskabet Saint Sulpice, Mgr. Jean Verdier, og den franske Regering har bifaldet dette. Den 65aarige Ærkebiskop har været Professor i Perigaux, Lyon og Paris og overtog 1912 Ledelsen af Seminariet ved Institut Catholique, samtidig med at han overtog Professoratet i praktisk Moral. I Juli blev han Selskabets General, og nylig udnævnte Paven ham paa Kardinal Dubois's Bøn til pavelig Protonotar.

— (K. P.) Der er fremsat Ønske om at opkalde en Gade i Paris — man har foreslaaet en Gade i Nærheden af Sacré-Coeur, Kirken paa Montmartre — efter Kardinal Dubois.

Czekoslovakiet. (K. P.) Ifølge Modus vivendi mellem Vatikanet og Czekoslovakiet skal alt det beslaglagte Kirke-gods tilbagegives Kirken, og der er nu nedsat en Forvalt-ningskommission, bestaaende af Repræsentanter fra de forskellige Bispedømmer og Stater. Det tager betydelig længere Tid at tilbagegive Kirkegodset, end det i sin Tid gjorde at »beslaglægge« det.

Ungarn (K. P.). Søndag den 27. Oktober holdtes Katholikkernes Aarsmøde i Buda-Pest under meget stor Til-slutning.

— (K. P.). Kardinal Fyrstprimas Dr. Justinian Se-rédi og Ministerpræsident Karl Huszar forbereder store Fest-ligheder Maj 1930—Maj 1931 i Anledning af 900-Aaret for den ungarske Ungdomshelgen, den hl. Emmerichs Død 1031. Maj 1930 leder Kardinal Serédi et Pilgrimstog til den un-garske Provins. Derpaa følger Masse-møder for de viden-skabelige Akademier og Foreninger. I Juli bliver der en Verdenskongres for katolske Pædagoger, en social Uge og kulturhistoriske Udstillinger. Endvidere en Verdenskongres for katolsk Ungdom, ved hvilken Lejlighed en ny St. Em-merich-Statue vil blive afsløret. I August følger en eu-karistisk Kongres med 60 sideløbende Møder; 8 Kardinaler og over 100 Biskopper har lovet at deltage heri. Og saa-

ledes bliver det ved til Maj 1931. Kardinal Serédi har i Rom udvirket, at dette Aar for Ungarn bliver erklæret for et helligt Aar med særlig Aflad. Ungarns Ven, Lord Rothermere, har sendt Præsident Huszar 50,000 Pengö til Dækning af Omkostningerne ved Forberedelserne.

Italien (K. P.). Methodisternes indrømmer i deres Presse, at deres Mission i Italien trods en mægtig pekuniær Indsats — først og fremmest store Summer fra Amerika — kun har haft kummerlige Resultater, idet der nu kun er 6000 Methodister her i Landet, 3: 3 Methodister paa 20,000 Katholikker.

Rom. Der er blevet udnævnt seks nye Kardinaler, nemlig Ærkebiskopperne af Paris, Armagh, Lissabon, Genua og Palermo samt den hidtidige Nuntius i Berlin, Pacelli. I et højtideligt Møde den 18. Dec. overrakte Paven de nyudnævnte Kardinalsbaretten.

— Den hellige Fader har udsendt en Encyklika, hvori han fremhæver de aandelige Øvelsers Betydning.

Nord-Amerika (K. P.). »Selskabet for katolsk Sandhed« har holdt sit 30. Aarsmøde i Brooklyn. Af Beretningerne fremgaar det, at Selskabet i det forløbne Aar har udsendt 688,377 Flyveskrifter, 343 Artikler er tilstillet Pressen som Svar paa Angreb paa Kirken, 549 personlige Breve er sendt til gejstlige og læge, der havde bedt Selskabet om Hjælp til at ødelægge de skadelige Virkninger af en vis Lektüre, og 374 personlige Breve har Selskabets Medlemmer sendt til Katholikker og Ikkekatholikker, der ønskede Oplysning om Kirkens Lære og historiske Stridsspørgsmaal.

— I Følge en katolsk Statistik for U. S. A. for Aaret 1928 er der i de Forenede Stater 20 Millioner Katholikker, hvilket skyldes en Tilvækst i 1928 paa 450,000 Sjæle. Grunden til denne Tilvækst er 1) Katholikkernes store Fødselsoverskud, 2) Indvandring fra Canada og Meksiko og 3) 36,000 Konversioner, hvilket er 2—3000 mere end i 1927. Protestanternes ufine Agitation mod Katholikken Al Smith under Præsidentvalgkampagnen har ført store Mængder Protestanter, navnlig i Sydstaterne, til den katolske Kirke, saa Statistiken for 1929 sikkert vil opvise mange flere Konversioner. — Blandt Negrene er Katholikkernes Antal blevet tredoblet i Løbet af tyve Aar. I 1906 var der 24,982 katolske Negre i U. S. A., i 1916: 51,644 og i 1926: 74,636. Hertil bidrager bl. a. mange Protestanters uvenlige Holdning overfor Negrene. Fornylig begyndte en protestantisk Præst sin Gudstjeneste med fra Prædikestolen at befale alle Negre at forlade Kirken.

Kina. Den 15. Juli blev den irske Missionær Timotheus Leonard og den 25. August den belgiske Franciskaner Tiburtius Cloodts myrdet i Kina. Der er nu kommet

nærmere Efterretninger om de to Præsters Død. Pater Cloudts var netop ved at spise til Middag, da tre ukendte Mænd traadte ind i hans Bolig og bad om et Lægemiddel. Da det ikke saa ud til at haste, lod Pateren dem drikke en Kop The i Køkkenet. Da han var færdig med at spise, gik han et Øjeblik ind i Kapellet, og da han kom ud derfra, fik han et Skud i Underlivet og faldt til Jorden. De tre Mænd plyndrede nu Huset, og tilsidst dræbte de den saarede Præst ved to Skud i Hoved og Hjerte. — Pater Timotheus Leonard blev taget til Fange om Morgenens, da han skulde læse Messe, og sammen med 17 andre Fanger ført ud i Sydkiangsis Bjerger. Der blev nedsat en Krigsret, der bestod af en 26-aarig Kummunistfører, en ung Mandpaa 20 Aar og Chefen for »det politiske Bureau«. Præsten var anklaget for ikke at rette sig efter Lovene. Paa Spørgsmaalet om, hvilke Love han havde overtraadt, fik han til Svar, at han »udøvede Religion«, og at hans Kirke modsatte sig Kommunistpartiet. Alle Forklaringer hjalp ikke noget. En af de 17 Fanger begik Selvmord, to gik over til Kommunisterne, fem beholdt man for at faa Løsepenge. De øvrige blev sammen med Præsten ført længere ind i Bjærgene. Der blev deres Dødsdom forkyndt. En efter en blev de trukket frem og dræbt ved Dolkestød.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder **Nytaarsfest** Onsdag d. 8. Januar Kl. 7 i Vesterhus.

Musikalsk Aftenunderholdning ved: kgl. Kammersangerinde Frk. *Ellen Beck* og kgl. Hofpianistinde Frk. *Johanne Stockmarr*.

Billetter à 2 Kr. (incl. The, Smørrebød & Lotteri) faas i Sekretariatet, Kastelsvej 19, Tlf. Øbro 6108 samt hos:

Jonna Stampe Feddersen,

Upsalagade 18

Tlf. Øbro 1611 y.

Martha Holler,

Enighedsvej 2

Tlf. Ordrup 986.

Angela Osterhammel,

Frederiksborggade 54

Tlf. Byen 720 y.

Fr. Stratbøcker,

Jægersborg Allé 19

Tlf. Ordrup 386.

Billetsalget slutter d. 2. Januar.

S.M.D.M.

»De gamle Drenges Julefest« afholdes Mandag den 30. December Kl. 7¹/₂ i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. Vor bekendte **Jule-Tombola** er atter i Aar i Virksomhed. Send en Gave, den være sig nok saa lille — men send den i Tide, senest den 29. December. Alle forhenværende Elever er hjertelig velkomne, og tag endelig en Kammerat med. Gratis Entré. *Styrelsen.*

Den katholske Syge- og Begravelseskasse af 1867.

Da Kassereren er flyttet fra St. Jørgens Allé, bedes man i alt vedrørende Sygekassen, indtil nærmere Meddelelse fremkommer, henvende sig i Katholsk Boghandel, Stenogade, hvor Kassereren daglig kommer. *Bestyrelsen.*

Kirkelig Kalender.

29. Dec. Søndag i Juleugen.	5. Jan. Jesu Navnefest.
30. — M. Oktavdag.	6. — M. H. 3 Kongers Fest.
31. — Ti. Silvester I, Pave og Bekender.	7. — Ti. Oktavdag.
1. Jan. O. Jesu Omskærelse.	8. — O. Oktavdag.
2. — To. Oktav af Stefan.	9. — To. Oktavdag.
3. — F. Oktav af Johannes.	10. F. Oktavdag.
4. — L. Oktav af Uskyldige Børn.	11. — L. Oktavdag.

Ugens Messebønner.

29. Dec. Søndag i Juleoktaven (N.-M. 59, G.-M. 97). Ihukommelse af Thomas af Canterbury (N.-M. 57, G.-M. 94). 3. Oktaven (N.-M. 42, G.-M. 79).
30. Dec. Oktavdag (N.-M. 42, G.-M. 79). Epistel og Evangelium af anden Julemesse (N.-M. 39, G.-M. 76). 2. Om Guds Moders Forbøn (N.-M. 64, G.-M. 101). 3. For Kirken eller for Paven (N.-M. [122], G.-M. [107]).
31. Dec. Silvester I (N.-M. 63, G.-M. 101). Ihukommelse af Oktaven (N.-M. 42, G.-M. 79).
1. Jan. Herrens Omskærelse (N.-M. 64, G.-M. 101).
2. Jan. Oktav af Stefan (N.-M. 45, G.-M. 82). Særlig Oration (N.-M. 69, G.-M. 103). 2. og 3. som 30. Dec.
3. Jan. Oktav af Johannes (N.-M. 49, G.-M. 87). 2. og 3. som 30. Dec. Apostlens Præfation (N.-M. 524, G.-M. 42).
4. Jan. Oktav af Uskyldige Børn (N.-M. 53, G.-M. 90). 2. og 3. som 30. Dec.

Jesu Hjertes Andagt (Fredag d. 3. Jan.)

- St. Ansgars Kirke:** Kl. 8^{1/4} Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.
- Rosenkranskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.
- Sakramentskirken:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.
- St. Annæ Kirke:** Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.
- Jesu Hjertes Kirke:** Efter 8^{1/4}-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7^{1/2} Aften Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke:** Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.
- St. Josefs Kirke:** Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet, som er udstillet hele Dagen; Kl. 7^{1/2} Aften Andagt.

Nytaarsaften (Tirsdag den 31. December).

Takkegudstjeneste (ev. m. Prædiken). **Te Deum.**

- St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjerter Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7^{1/2}. Sakramentskirken Kl. 11. St. Andreas Kirke Kl. 7.*

Jeanne d'Arc Foreningen

(tidligere Elever fra »Ecole française«, Frederiksberg) holder Julefest Lørdag d. 4. Januar Kl. 7^{1/2} i Institut Jeanne d'Arc. Medlemskort forevises. Ikke-Medlemmer (betaler 1 Kr.) bedes ringe til Godth. 3106 y. Alle gamle Elever er velkomne.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag